LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Catalog No. A831.4/P1899
Family INDO-EUROPEAN
Sub-Family TEUTONIC
Branch WEST
Group HIGH
Language DEUTSCH
Dialect IDIŠ
Locality
Jews in Central Europe
Contents Pentateuch
Version
Translator
Published by Adolph Holzhausen
Place Wien
Date 1899
Accession No. 2792
Accession Date March 21, 1944
Price x\s

די פינף ביכער

דער

תורה:

MASSACHUSETTS
BIBLE SOCIETY

ווין

בדפוס האדון אדאָלף האָלצהויזען.

שנת ה׳ תרנ״ט ליצירה

Published by the British & Foreign Bible Society.

Judaeo-German Pentateuch.
1899.

Druck von Adolf Holzhausen in Wien.

Printed in Germany

בראשית

א Cap. I. א

1 2 אַם אַנְפַאנְג שוּף גָאטט הִימְמֶעל אוּנד עֶרְדֶע׃ אוּנְד דִיא עֶרְדֶע וַאר וִויסְטֶע אוּנְד
לֵעער, אוּנְד פִינְסְטֶערְנִים וַואר אוֹיף דֶעם אַבְּגרוּנְד, אוּנְד דֶער גֵייסְט גָאטְטֶעס
3 שְׁוֶועבְּטֶע אוֹיף דֶעם וַואסְסֶער׃ אוּנְד גָאטט שְׁפּרַאךְ, עֶס וֶוערְדֶע לִיכְט, אוּנְד עֶס
4 וַוארְד לִיכְט׃ אוּנְד גָאטט זַאהֶע דַאז לִיכְט, דַאס עֶס גוּט וַואר, דַא שִׁיד גָאטט
5 צְווִישֶׁען דֶעם לִיכְט אוּנְד דֶער פִינְסְטֶערְנִים׃ אוּנְד גָאטט נַאנְנְטֶע דַאז לִיכְט
טַאג, אוּנְד דִיא פִינְסְטֶערְנִים נַאנְנְטֶע עֶר נַאכְט, אוּנְד עֶס וַוארְד אַבֶּענְד אוּנְד
6 וַוארְד מָארְגֶען, אֵיין טַאג׃ אוּנְד גָאטט שְׁפּרַאךְ, עֶס וֶוערְדֶע אֵיינֶע אוֹיסְבְּרֵייטוּנְג
מִיטְטֶען אִים וַואסְסֶער, אוּנְד דִיא זֵייא אֵיינֶע שֵׁיידוּנְג צְווִישֶׁען וַואסְסֶער אוּנְד
7 וַואסְסֶער׃ אוּנְד גָאטט מַאכְטֶע דִיא אוֹיסְבְּרֵייטוּנְג, אוּנְד שִׁיד צְווִישֶׁען דֶעם וַואסְסֶער,
וֶועלְכֶעס אִיזְט אוּנְטֶער דֶער אוֹיסְבְּרֵייטוּנְג, אוּנְד דֶעם וַואסְסֶער, וֶועלְכֶעס אִיזְט
אִיבֶּער דֶער אוֹיסְבְּרֵייטוּנְג, אוּנְד עֶס גֶעשַׁאהֶע אַלְזָא׃ אוּנְד גָאטט נַאנְנְטֶע דִיא אוֹיס־
8 בְּרֵייטוּנְג הִימְמֶעל, דַא וַוארְד עֶס אַבֶּענְד אוּנְד וַוארְד מָארְגֶען, דֶער צְווֵייטֶע טַאג׃
9 אוּנְד גָאטט שְׁפּרַאךְ, עֶס זַאמְמְלֶע זִיךְ דַאז וַואסְסֶער אוּנְטֶער דֶעם הִימְמֶעל אַן אֵיינֶען
10 אָרְט, זָא דַאס גֶעזֶעהֶען וֶוערְדֶע דַאז טְרָאקְקֶענֶע, אוּנְד עֶס גֶעשַׁאהֶע אַלְזָא׃ דַא
נַאנְנְטֶע גָאטט דַאז טְרָאקְקֶענֶע עֶרְדֶע, אוּנְד דִיא זַאמְמְלוּנְג דֶער וַואסְסֶער נַאנְנְטֶע עֶר
11 מֵעעֶרֶע, אוּנְד גָאטט זַאהֶע דַאס עֶס גוּט וַואר׃ אוּנְד גָאטט שְׁפּרַאךְ, דִיא עֶרְדֶע
לַאסְסֶע אוֹיפְגֶעהֶען גְרַאז, קְרוֹיט, דַאז זַאמֶען הֶערְפָאר בְּרִינְגְט, פְרוּכְטבֵּיימֶע, דִיא
פְרוּכְט בְּרִינְגֶען נַאךְ אִיהְרֶער אַרְט, אִין וֶועלְכֶער אִיהְר זַאמֶע אִיזְט אוֹיף דֶער עֶרְדֶע,
12 אוּנְד עֶס גֶעשַׁאהֶע אַלְזָא׃ אוּנְד דִיא עֶרְדֶע בְּרַאכְטֶע הֶערְפָאר גְרַאז, קְרוֹיט,
דַאז זַאמֶען הֶערְפָאר בְּרִינְגְט נַאךְ זֵיינֶער אַרְט, אוּנְד בֵּיימֶע, דִיא פְרוּכְט בְּרִינְגֶען,
אִין וֶועלְכֶער אִיהְר זַאמֶע אִיזְט, נַאךְ אִיהְרֶער אַרְט, אוּנְד גָאטט זַאהֶע דַאס עֶס
13 גוּט וַואר׃ דַא וַוארְד עֶס אַבֶּענְד אוּנְד וַוארְד מָארְגֶען, דֶער דְרִיטְטֶע טַאג׃
14 אוּנְד גָאטט שְׁפּרַאךְ׃ עֶס וֶוערְדֶען לִיכְטֶער אַן דֶער אוֹיסְבְּרֵייטוּנְג דֶעם הִימְמֶעלְס
צוּ אוּנְטֶערְשֵׁיידֶען צְווִישֶׁען דֶעם טַאגֶע אוּנְד דֶער נַאכְט, דַאס זִיא זֵייעֶן צוּ צֵייכֶען
15 אוּנְד צוּ צֵייטֶען אוּנְד צוּ טַאגֶען אוּנְד צוּ יַאהְרֶען׃ אוּנְד זֵייעֶן לִיכְטֶער אַן דֶער
אוֹיסְבְּרֵייטוּנְג דֶעם הִימְמֶעלְס, אוּם צוּ לֵייכְטֶען אוֹיף דִיא עֶרְדֶע, אוּנְד עֶס גֶעשַׁאהֶע

16 אַלְזָא׃ אוּנְד גָאטט מַאכְטֶע דִיא צווַייא גְרָאסֶען לִיכְטֶער, דַאז גְרָאסֶע לִיכְט דֶען
טַאג צוּ בֶּעהֶערְרשֶׁען, אוּנְד דַאז קְלַיינֶע לִיכְט דִיא נַאכְט צוּ בֶּעהֶערְרשֶׁען, אוּנְד
17 דִיא שְׁטֶערְנֶע׃ אוּנְד גָאטט זֶעטְצטֶע זִיא אַן דִיא אוֹיסְבְּרַייטוּנְג דֶעם הִימְמֶעלְם, אוּם צוּ
18 לַייכְטֶען אוֹיף דִיא עֶרְדֶע׃ אוּנְד צוּ הֶערְרשֶׁען אִיבֶּער דֶען טַאג אוּנְד אִיבֶּער דִיא נַאכְט,
אוּנְד צוּ אוּנְטֶערְשַׁיידֶען צווִישֶׁען דֶעם לִיכְטֶע אוּנְד דֶער פִינְסטֶערְנִיס, אוּנְד גָאטט זַאהֶע
19 דַאס עֶס גוּט וַואר׃ דַא וַוארְד עֶס אַבֶּענְד אוּנְד וַוארְד מָארְגֶען, דֶער פִירְטֶע טַאג׃
20 אוּנְד גָאטט שְׁפְּרַאךְ׃ דִיא וַואסְסֶער זָאלְלֶען ווִימְמֶעלְן פָאן גֶעווִימְמֶעל לֶעבֶּענְדִיגֶער
טְהִירֶע, אוּנְד פֶאגֶעל זָאלְלֶען פְלִיגֶען אִיבֶּער דֶער עֶרְדֶע, אַן דֶער אוֹיסְבְּרַייטוּנְג דֶעם
21 הִימְמֶעלְם׃ אוּנְד גָאטט עֶרְשׁוּף דִיא גְרָאסֶען וַואלְפִישֶׁע אוּנְד אַלְלֶערְלַייא לֶעבֶּענ־
דֶעם טְהִיר דַאז קְרִיכְט, וָואפָאן דִיא וַואסְסֶער ווִימְמֶעלְן, נַאךְ אִיהְרֶען אַרְטֶען, אוּנְד
יֶעדֶען פָאגֶעל מִיט פְלִיגֶעלְן נַאךְ זַיינֶער אַרְט, אוּנְד גָאטט זַאהֶע דַאס עֶס גוּט וַואר׃
22 דַא זֶעגְנֶעטֶע זִיא גָאטט אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ זַייד פְרוּכְטבַּאר אוּנְד מֶעהְרֶעט אַייךְ אוּנְד
פִילְלֶעט דִיא וַואסְסֶער אִין דֶען מֵעעֶרֶען, אוּנְד דִיא פֶאגֶעל מֶעהְרֶען זִיךְ אוֹיף
23 דֶער עֶרְדֶע׃ דַא וַוארְד עֶס אַבֶּענְד אוּנְד וַוארְד מָארְגֶען, דֶער פִינְפְטֶע טַאג׃
24 אוּנְד גָאטט שְׁפְּרַאךְ׃ דִיא עֶרְדֶע זָאלְל הֶערְפָאר בְּרִינְגֶען לֶעבֶּענְדִיגֶע טְהִירֶע נַאךְ
אִיהְרֶער אַרְט, פִיה אוּנְד גֶעווִירְם, אוּנְד טְהִירֶע דֶער עֶרְדֶע נַאךְ אִיהְרֶער אַרְט, אוּנְד
25 עֶס גֶעשַׁאהֶע אַלְזָא׃ אוּנְד גָאטט מַאכְטֶע דִיא טְהִירֶע דֶער עֶרְדֶע נַאךְ אִיהְרֶער אַרְט,
אוּנְד דַאז פִיה נַאךְ זַיינֶער אַרְט, אוּנְד אַלְלֶעם גֶעווִירְם דֶער עֶרְדֶע נַאךְ זַיינֶער אַרְט,
26 אוּנְד גָאטט זַאהֶע דַאס עֶס גוּט וַואר׃ אוּנְד גָאטט שְׁפְּרַאךְ׃ לַאסְסֶעט אוּנְז מַאכֶען
מֶענְשֶׁען נַאךְ אוּנְזֶערֶעם עֶבֶּענְבִּילְדֶע, נַאךְ אוּנְזֶערֶער אֶהְנְלִיכְקֵייט, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען
הֶערְרשֶׁען אִיבֶּער דִיא פִישֶׁע דֶעם מֵעעֶרֶעם, אוּנְד אִיבֶּער דִיא פֶאגֶעל דֶעם הִימ־
מֶעלְם, אוּנְד אִיבֶּער דַאז פִיה, אוּנְד אִיבֶּער דִיא גַאנְצֶע עֶרְדֶע, אוּנְד אִיבֶּער אַלְלֶעם
27 גֶעווִירְם, דַאז אוֹיף דֶער עֶרְדֶע קְרִיכְט׃ אוּנְד גָאטט שׁוּף דֶען מֶענְשֶׁען נַאךְ זַיינֶעם
עֶבֶּענְבִּילְדֶע, נַאךְ דֶעם עֶבֶּענְבִּילְדֶע גָאטְטֶעס שׁוּף עֶר אִיהְן, מַאן אוּנְד וַוייבּ עֶרְשׁוּף
28 עֶר זִיא׃ אוּנְד גָאטט זֶעגְנֶעטֶע זִיא אוּנְד שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְנֶען׃ זַייד פְרוּכְטבַּאר אוּנְד
מֶעהְרֶעט אַייךְ, אוּנְד פִילְלֶעט דִיא עֶרְדֶע, אוּנְד מַאכֶעט זִיא אַייךְ אוּנְטֶערְטהַאן אוּנְד
הֶערְרשֶׁעט אִיבֶּער דִיא פִישֶׁע דֶעם מֵעעֶרֶעם, אוּנְד אִיבֶּער דִיא פֶאגֶעל דֶעם הִימְמֶעלְם,
29 אוּנְד אִיבֶּער אַלְלֶעם לֶעבֶּענְדֶע, דַאז אוֹיף עֶרְדֶען קְרִיכְט׃ אוּנְד גָאטט שְׁפְּרַאךְ׃ זִיהֶע,
אִיךְ הַאבֶּע אַייךְ גֶעגֶעבֶּען אַלְלֶעם קְרוֹיט, דַאז זַאמֶען הֶערְפָארְבְּרִינְגְט, ווֶעלְכֶעס אוֹיף
דֶער גַאנְצֶען עֶרְדֶע אִיזְט, אוּנְד אַלְלֶע בֵּיימֶע אַן ווֶעלְכֶען בּוֹימְפְרוּכְט אִיזְט, דִיא זַאמֶען
30 הֶערְפָארְבְּרִינְגְט, פִיר אַייךְ זָאלְלֶען זִיא זַיין צוּר שְׁפַּייזֶע׃ אוּנְד פִיר אַלְלֶע טְהִירֶע דֶער
עֶרְדֶע אוּנְד פִיר אַלְלֶע פֶאגֶעל דֶעם הִימְמֶעלְם, אוּנְד אַלְלֶעם קְרִיכֶענְדֶע אוֹיף דֶער
עֶרְדֶע, אִין ווֶעלְכֶען אֵיינֶע לֶעבֶּענְדִיגֶע זֶעעלֶע אִיזְט, (הַאבֶּע אִיךְ גֶעגֶעבֶּען) אַלְלֶעם
31 גְרִינֶע קְרוֹיט צוּר שְׁפַּייזֶע, אוּנְד עֶס גֶעשַׁאהֶע אַלְזָא׃ אוּנְד גָאטט זַאהֶע אַלְלֶעם וַואס

עֶר גֶעמַאכְט הַאטְטֶע, אוּנְד זִיהֶע, עֶס וַואר וֶעהְר גוּט, דַא וַוארְד עֶס אַבֶּענְד אוּנְד
וַוארְד מָארְגֶען, דֶער זֶעכְסְטֶע טַאג׃

ב Cap. II. ב

1 דַא וַוארֶען פָאלְלֶענְדֶעט דֶער הִימְמֶעל, אוּנְד דִיא עֶרְדֶע, אוּנְד אִיהְר גַאנְצֶעס הֶעעֶר׃
2 אוּנְד גָאטט הַאטְטֶע פָאלְלֶענְדֶעט אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע זַיין וֶוערְק, דַאז עֶר גֶעמַאכְט
הַאטְטֶע אוּנְד רוּהֶעטֶע אַם זִיבֶּענְטֶען טַאג פָאן אַלְלֶעם זַיינֶעם וֶוערְקֶע, דַאז עֶר גֶעמַאכְט
3 הַאטְטֶע, אוּנְד גָאטט זֶעגְנֶעטֶע דֶען זִיבֶּענְטֶען טַאג אוּנְד הַיילִיגְטֶע אִיהְן, דֶען אַן דֶעמ־
זֶעלְבֶּען הַאטְטֶע עֶר גֶערוּהֶעט פָאן אַלְלֶעם זַיינֶעם וֶוערְקֶע, דַאז גָאטט עֶרְשַׁאפְפֶען
4 הַאטְטֶע אוּנְד גֶעמַאכְט׃ דִיזֶעס אִיזְט דִיא עֶנְטשְׁטֶעהוּנְג דֶעס הִימְמֶעלְס אוּנְד דֶער
עֶרְדֶע, דַא זִיא עֶרְשַׁאפְפֶען וָוארְדֶען, אַם טַאגֶע דַא גָאטט דֶער הֶערְר מַאכְטֶע עֶרְדֶע
5 אוּנְד הִימְמֶעל׃ אוּנְד אַלְלֶעס גֶעוֶועכְס דֶעס פֶעלְדֶעס, עֶהֶע עֶס נָאךְ וַואר אוֹיף דֶער
עֶרְדֶע, אוּנְד אַלְלֶעס קְרוֹיט דֶעס פֶעלְדֶעס, עֶהֶע עֶס נָאךְ גֶעוַואכְסֶען וַואר, דֶען (נָאךְ)
הַאטְטֶע גָאטט דֶער הֶערְר נִיכְט רֶעגְנֶען לַאסְסֶען אוֹיף דִיא עֶרְדֶע, אוּנְד קֵיין מֶענְשׁ וַואר
6 דַא, צוּ בֶּעאַרְבֵּייטֶען דִיא עֶרְדֶע׃ דַא שְׁטִיג אֵיין נֶעבֶּעל פָאן דֶער עֶרְדֶע אוּנְד טְרֶענְקְטֶע
7 דַאז גַאנְצֶע לַאנְד׃ דַא בִּילְדֶעטֶע גָאטט דֶער הֶערְר דֶען מֶענְשֶׁען אוּס שְׁטוֹיבּ פָאן
דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד בְּלִיז אֵיין אִין זַיינֶע נַאזֶע הוֹיךְ דֶעס לֶעבֶּענְס, דַא וַוארְד דֶער
8 מֶענְשׁ אֵיינֶע לֶעבֶּענְדִיגֶע זֶעעלֶע׃ אוּנְד גָאטט דֶער הֶערְר הַאטְטֶע גֶעפְּפְלַאנְצְט
אֵיינֶען גַארְטֶען אִין עֶדֶען צוּר מָארְגֶענְזֵייטֶע, אוּנְד דַאהִין זֶעטְצְטֶע עֶר דֶען מֶענְשֶׁען,
9 וֶועלְכֶען עֶר גֶעבִּילְדֶעט הַאטְטֶע׃ אוּנְד גָאטט דֶער הֶערְר הַאטְטֶע לַאסְסֶען
וַואכְסֶען אוּס דֶער עֶרְדֶע אַלְלֶערְלַייא בֵּיימֶע, לִיבְּלִיךְ אַנְצוּזֶעהֶען, אוּנְד גוּט צוּ
עֶסְסֶען, אוּנְד דֶען בּוֹים דֶעס לֶעבֶּענְס מִיטְטֶען אִים גַארְטֶען, אוּנְד דֶען בּוֹים דֶער
10 עֶרְקֶענְנְטְנִיס דֶעס גוּטֶען אוּנְד בֶּאזֶען׃ אוּנְד אֵיין פְלוּס גִינְג אוּס פָאן עֶדֶען, צוּ
טְרֶענְקֶען דֶען גַארְטֶען אוּנְד פָאן דַא טְהֵיילְטֶע עֶר זִיךְ, אוּנְד וַוארְד צוּ פִיר הוֹיפְּט־
11 פְלִיסְסֶען׃ דֶער נַאמֶע דֶעס אֵיינֶען אִיזְט פִּישׁוֹן, דֶערְיֶענִיגֶע וֶועלְכֶער אוּמְרִינְגְט דַאז
12 גַאנְצֶע לַאנְד חֲוִילָה, וָוא דַאז גָאלְד אִיזְט׃ אוּנְד דַאז גָאלְד דִיזֶעס לַאנְדֶעס אִיזְט
13 גוּט, דַאזֶעלְבְּסְט אִיזְט אוֹיךְ דֶער קְרִיסְטַאלְל אוּנְד דֶער שְׁטֵיין אָנִיקְס׃ אוּנְד דֶער
נַאמֶע דֶעס אַנְדֶערְן פְלוּסְסֶעס אִיזְט גִיחוֹן, דֶער אוּמְרִינְגְט דַאז גַאנְצֶע לַאנְד
14 כּוּשׁ׃ אוּנְד דֶער נַאמֶע דֶעס דְרִיטְטֶען פְלוּסְסֶעס אִיזְט חִדֶּקֶל, דֶער פָארְבֵּייא
גֶעהְט אַן דֶער מָארְגֶענְזֵייטֶע דֶעס לַאנְדֶעס אַשּׁוּר, אוּנְד דֶער פִירְטֶע פְלוּס
15 אִיזְט פְּרָת׃ אוּנְד גָאטט דֶער הֶערְר נַאהְם דֶען מֶענְשֶׁען, אוּנְד זֶעטְצְטֶע
אִיהְן אִין דֶען גַארְטֶען עֶדֶען, אִיהְן צוּ בֶּעאַרְבֵּייטֶען אוּנְד אִיהְן צוּ בֶּעוַואהְרֶען׃ אוּנְד
16 גָאטט דֶער הֶערְר גֶעבָּאט דֶעם מֶענְשֶׁען אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ פָאן יֶעדֶעם בּוֹים דֶעס
17 גַארְטֶענְס קַאנְנְסְט דוּא עֶסְסֶען׃ אַבֶּער פָאן דֶעם בּוֹים דֶער עֶרְקֶענְנְטְנִיס דֶעס

גוּטֶען אוּנְד בֶּאזֶען, פָאן דִיזֶעם זָאלְלסט דוּא נִיכְט עֶסְסֶען; דֶען אַן דֶעם טַאגֶע, וְוָא
18 דוּא פָאן אִיהְם עֶסְסֶען וּוִירְסְט מוּסְט דוּא שְׁטֶערְבֶּען׃ אוּנְד גָאטט דֶער הֶערְר
שְׁפְּרַאךְ׃ עֶס אִיזְט נִיכְט גוּט, דַאס דֶער מֶענְשׁ אַלְלֵיין זֵייא, אִיךְ וּוִילל אִיהְם מַאכֶען
19 אֵיינֶע גֶעהִילְפִין, דִיא פִיר אִיהְן פַּאסְט׃ אוּנְד גָאטט דֶער הֶערְר הַאטְטֶע גֶעבִּילְדֶעט
פָאן דֶער עֶרְדֶע אַלְלֶערְלֵייא טהִירֶע דֶעם פֶעלְדֶעס, אוּנְד אַלְלֶערְלֵייא פֶאגֶעל דֶעם
הִימְמֶעלְס אוּנְד עֶר בְּרַאכְטֶע זִיא צוּם מֶענְשֶׁען, אוּם צוּ זֶעהֶען, וּוִיא עֶר זִיא נֶענְנֶען
וּוִירְדֶע, אוּנְד וּוִיא דֶער מֶענְשׁ נֶענְנֶען וּוִירְדֶע יֶעדֶעס לֶעבֶּענְדֶע טהִיר, זָא זָאלְלטֶע
20 זֵיין נַאמֶע זֵיין׃ דַא נַאנְנְטֶע דֶער מֶענְשׁ מִיט נַאמֶען אַלְלֶעם פִיה, אוּנְד דִיא פֶאגֶעל
דֶעם הִימְמֶעלְס, אוּנְד אַלְלֶע טהִירֶע דֶעם פֶעלְדֶעס, אַבֶּער פִיר דֶען מֶענְשֶׁען וַוארְד
21 קֵיינֶע גֶעהִילְפִין גֶעפוּנְדֶען, דִיא פִיר אִיהְן פַּאסְטֶע׃ דַא לִיס גָאטט דֶער הֶערְר
פַאלְלֶען אֵיינֶען טִיפֶען שְׁלַאף אוֹיף דֶען מֶענְשֶׁען, אוּנְד עֶר שְׁלִיף אֵיין, אוּנְד עֶר נַאהְם
22 אֵיינֶע פָאן זֵיינֶען רִיפְּפֶען, אוּנְד שְׁלָאס פְלֵיישׁ אַן אִיהְרֶער שְׁטֶעללֶע׃ דַאן בּוֹיעֶטֶע
נָאטט דֶער הֶערְר דִיא רִיפְּפֶע, דִיא עֶר גֶענָאמְמֶען הַאטְטֶע פָאן דֶעם מֶענְשֶׁען, צוּ
23 אֵיינֶעם וֵוייבֶּע אוּנְד בְּרַאכְטֶע זִיא צוּם מֶענְשֶׁען׃ דַא שְׁפְּרַאךְ דֶער מֶענְשׁ, דִיזֶעס
מַאל אִיזְט עֶס בֵּיין פָאן מֵיינֶעם גֶעבֵּיינֶע, אוּנְד פְלֵיישׁ פָאן מֵיינֶעם פְלֵיישֶׁע, דִיזֶע
24 זָאלְל מֶענְנִין גֶענַאנְנְט וֶוערְדֶען, דֶען פָאם מַאנְנֶע וַוארְד זִיא גֶענָאמְמֶען׃ דַארוּם וּוִירְד
דֶער מַאן פֶערְלַאסְסֶען זֵיינֶען פַאטֶער אוּנְד זֵיינֶע מוּטְטֶער, אוּנְד הַאנְגֶען אַן זֵיינֶעם
25 וֵוייבֶּע, דַאס זִיא וֶוערְדֶען צוּ אֵיינֶעם פְלֵיישֶׁע׃ אוּנְד זִיא וַוארֶען בֵּיידֶע נַאקְט, דֶער
מֶענְשׁ אוּנְד זֵיין וַוייבּ אוּנְד שֶׁעמְטֶען זִיךְ נִיכְט׃

Cap. III. ג

ג

1 אוּנְד דִיא שְׁלַאנְגֶע וַואר שְׁלוֹיעֶר אַלְס אַלְלֶע טהִירֶע דֶעם פֶעלְדֶעס, וֶועלְכֶע גָאטט
דֶער הֶערְר גֶעמַאכְט הַאטְטֶע, אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאךְ צוּר פְרוֹיא, הַאט אוֹיךְ גָאטט גֶעזַאגְט,
2 אִיהְר זָאלְלט נִיכְט עֶסְסֶען פָאן יֶעדֶעם בּוֹים דֶעם גַארְטֶענְס׃ דַא שְׁפְּרַאךְ דִיא פְרוֹיא
3 צוּר שְׁלַאנְגֶע, פָאן דֶער פְרוּכְט דֶער בֵּיימֶע אִים גַארְטֶען עֶסְסֶען וּוִיר׃ אַבֶּער פָאן
דֶער פְרוּכְט דֶעם בּוֹימֶעס, וֶועלְכֶער מִיטְטֶען אִים גַארְטֶען אִיזְט, הַאט גָאטט גֶעזַאגְט,
4 עֶסְסֶעט נִיכְט דַאפָאן, אוּנְד רִיהְרֶעט עֶס נִיכְט אַן, דַאס אִיהְר נִיכְט שְׁטֶערְבֶּעט׃ דַא
5 זַאגְטֶע דִיא שְׁלַאנְגֶע צוּר פְרוֹיא׃ אִיהְר וֶוערְדֶעט נִיכְט שְׁטֶערְבֶּען׃ דֶען גָאטט וַוייס,
דַאס אַן דֶעם טַאגֶע, וְוָא אִיהְר דַאפָאן עֶסְסֶעט, וֶוערְדֶען גֶעאֶפְפְנֶעט אֵיירֶע אוֹיגֶען,
6 אוּנְד וֶוערְדֶעט זֵיין וּוִיא גָאטט, אוּנְד עֶרְקֶענְנֶען גוּטֶעס אוּנְד בֶּאזֶעס׃ אוּנְד דִיא פְרוֹיא
זַאה, דַאס דֶער בּוֹים גוּט זֵייא צוּ עֶסְסֶען, אוּנְד דַאס עֶר אֵיינֶע לוּסְט זֵייא פִיר דִיא
אוֹיגֶען, אוּנְד דֶער בּוֹים וַואר לִיבְּלִיךְ צוּ בֶּעטְרַאכְטֶען, דַא נַאהְם זִיא פָאן זֵיינֶער פְרוּכְט
7 אוּנְד אַס אוּנְד גַאבּ אוֹיךְ אִיהְרֶעם מַאנְנֶע מִיט אִיהְר, אוּנְד עֶר אַס׃ דַא וּוָארְדֶען
גֶעאֶפְפְנֶעט אִיהְרֶער בֵּיידֶער אוֹיגֶען, אוּנְד זִיא עֶרְקַאנְנְטֶען, דַאס זִיא נַאקְט וַוארֶען,

8 דַא פְּלֶאכְטֶען זִיא פֵייגֶענְבְּלֶעטְטֶער, אוּנְד מַאכְטֶען זִיךְ גִירְטֶעל׃ אוּנְד זִיא הֶערְטֶען
דִיא שְׁטִימְמֶע גָאטְטֶעס דֶעם הֶערְרְן, דֶער הֶערוּמגִינְג אִים גַארְטֶען בֵּייא דֶער קִיהְלֶע
דֶעס טַאגֶעס, אוּנְד עֶס פֶּערְבַּארְגֶען זִיךְ דֶער מֶענְשׁ אוּנְד זֵיינֶע פְרוֹיא פָאר גָאטט דֶעם
9 הֶערְרְן, אוּנְטֶער דֶען בֵּיימֶען דֶעם גַארְטֶענְס׃ אוּנְד גָאטט דֶער הֶערְר רִיף דֶעם
10 מֶענְשֶׁען, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְם, וְואָ בִּיזְט דוּא? אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ, דַיינֶע שְׁטִימְמֶע
הַאבֶּע אִיךְ גֶעהֶערֶעט אִים גַארְטֶען, דַא פִּירְכְטֶעטֶע אִיךְ מִיךְ, וַוייל אִיךְ נַאקְט בִּין,
11 אוּנְד הַאבֶּע מִיךְ פֶּערְבָּארְגֶען׃ אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ׃ וֶוער הַאט דִיר גֶעזַאגְט, דַאס דוּא
נַאקְט בִּיזְט? הַאסְט דוּא פָאן דֶעם בּוֹימֶע גֶעגֶעסֶּען, פָאן וֶועלְכֶעם אִיךְ דִיר גֶעבָּאט,
12 נִיכְט צוּ עֶסְסֶען? דַא זַאגְטֶע דֶער מֶענְשׁ, דַאז וַוייבּ, וֶועלְכֶעם דוּא מִיר בֵּייא גֶעגֶעבֶּען
13 הַאסְט, דִיא הַאט מִיר גֶעגֶעבֶּען פָאן דֶעם בּוֹימֶע, אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע גֶעגֶעסְסֶען׃ דַא
שְׁפְּרַאךְ גָאטט דֶער הֶערְר צוּם וַוייבֶּע, וַוארוּם הַאסְט דוּא דַאז גֶעטְהַאן? אוּנְד דַאז
14 וַוייבּ זַאגְטֶע׃ דִיא שְׁלַאנְגֶע הַאט מִיךְ פֶּערְפִיהְרְט, אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע גֶעגֶעסְסֶען׃ דַא
שְׁפְּרַאךְ גָאטט דֶער הֶערְר צוּר שְׁלַאנְגֶע׃ וַוייל דוּא דִיזֶעס גֶעטְהַאן הַאסְט, זָא זֵייסְט
דוּא פֶּערְפְלוּכְט מֶעהְר דֶען אַלְלֶעס פִיה, אוּנְד מֶעהְר דֶען אַלְלֶע טְהִירֶע דֶעס
פֶעלְדֶעס, אוֹיף דַיינֶעם בּוֹיכֶע זָאלְלְסְט דוּא גֶעהֶען, אוּנְד עֶרְדֶע זָאלְלְסְט דוּא עֶסְסֶען
15 אַלְלֶע טַאגֶע דַיינֶעס לֶעבֶּענְס׃ אוּנְד פֵיינְדְשַׁאפְט וֶוערְדֶע אִיךְ זֶעטְצֶען צְווִישֶׁען דִיר
אוּנְד דֶעם וַוייבֶּע, אוּנְד צְווִישֶׁען דַיינֶעם זַאמֶען אוּנְד אִיהְרֶעם זַאמֶען, עֶר זָאלְל דִיר
16 דֶען קָאפְּף צֶערְמַאלְמֶען, אוּנְד דוּא וִוירְסְט אִיהְם דִיא פֶערְזֶע צֶערְמַאלְמֶען׃ אוּנְד צוּם
וַוייבֶּע שְׁפְּרַאךְ עֶר׃ אִיךְ וֶוערְדֶע זֶעהְר פִיל מַאכֶען דַיינֶע שְׁמֶערְצֶען, אִין דַיינֶער
שְׁוַואנְגֶערְשַׁאפְט, מִיט שְׁמֶערְצֶען זָאלְלְסְט דוּא קִינְדֶער גֶעבֶּערֶען, נַאךְ דַיינֶעם מַאנְנֶע
17 זָאלְל דַיין פֶערְלַאנְגֶען זֵיין, אוּנְד עֶר וִוירְד הֶערְרְשֶׁען אִיבֶּער דִיךְ׃ אוּנְד צוּ אָדָם
שְׁפְּרַאךְ עֶר׃ וַוייל דוּא גֶעהֶערְט הַאסְט אוֹיף דִיא שְׁטִימְמֶע דַיינֶעס וַוייבֶּעס, אוּנְד
הַאסְט גֶעגֶעסְסֶען פָאן דֶעם בּוֹימֶע, פָאן דֶעם אִיךְ דִיר בֶּעפָאהְלֶען הַאבֶּע, אוּנְד גֶעזַאגְט,
דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט עֶסְסֶען דַאפָאן, זָא זָאלְל פֶערְפְלוּכְט זֵיין דִיא עֶרְדֶע אוּם דַיינֶעט-
וִוילְלֶען מִיט זָארְגֶען זָאלְלְסְט דוּא פָאן אִיהְר עֶסְסֶען אַלְלֶע טַאגֶע דַיינֶעס לֶעבֶּענְס׃
18 דָארְנֶען אוּנְד דִיסְטֶעלְן זָאלְל זִיא דִיר טְרַאגֶען, אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט עֶסְסֶען דַאז קְרוֹיט
19 דֶעס פֶעלְדֶעס׃ אִים שְׁווייסֶע דַיינֶעס אַנְגֶעזִיכְטֶעס זָאלְלְסְט דוּא בְּרָאד עֶסְסֶען, בִּיז
דוּא צוּרִיקְקֶעהְרֶסְט צוּ דֶער עֶרְדֶע, דֶען פָאן אִיהְר בִּיזְט דוּא גֶענָאמְמֶען, דֶען דוּא
20 בִּיזְט שְׁטוֹיבּ, אוּנְד צוּם שְׁטוֹיבֶּע זָאלְלְסְט דוּא צוּרִיקְקֶעהְרֶען׃ אוּנְד אָדָם נַאנְנְטֶע
דֶען נַאמֶען זֵיינֶער פְרוֹיא חַוָּה, דֶען זִיא וַואר דִיא מוּטְטֶער אַלְלֶער לֶעבֶּענְדִיגֶען׃
21 אוּנְד גָאטט דֶער הֶערְר מַאכְטֶע פִיר אָדָם אוּנְד פִיר זֵיינֶע פְרוֹיא רֶאקְקֶע פָאן
22 פֶעלְלֶען, אוּנְד בֶּעקְלַיידֶעטֶע זִיא׃ אוּנְד גָאטט דֶער הֶערְר שְׁפְּרַאךְ׃ זִיהֶע, דֶער מֶענְשׁ
אִיזְט גֶעוָוארְדֶען וִויא אַיינֶער פָאן אוּנְז, צוּ עֶרְקֶענְנֶען גוּטֶעס אוּנְד בֶּאזֶעס, אוּנְד נוּן
דַאמִיט עֶר נִיכְט אױסְשְׁטְרֶעקְקֶע זֵיינֶע הַאנְד אוּנְד נֶעהְמֶע אױךְ פָאם בּוֹימֶע דֶעם

23 לֶעבֶּענְס אוּנְד עֶסֶּען, אוּנְד לֶעבֶּע עֶווִיגְלִיךְ: דַא שִׁיקְקְטֶע אִיהְן נָאטט דֶער הֶערְר אֵ״ס
דֶעם גַארְטֶען עֵדֶן, אוּם צוּ בֶּעאַרְבֵּייטֶען דִיא עֶרְדֶע, פָֿאן וֶועלְכֶער עֶר גֶענָאמְמֶען
24 וַואר: אוּנְד עֶר פֶֿערְטְרִיבּ דֶען מֶענְשֶׁען, אִינְד שְׁטֶעלְלְטֶע צוּר מָארְגֶענְזֵייטֶע דֶעם
גַארְטֶענְס עֵדֶן דִיא כְּרוּבִים, אוּנְד דִיא פְֿלַאמְמֶע דֶעם בְּלִינְקֶענְדֶען שְׁוֶוערְטֶעס אוּם
דֶען וֶועג צוּם בּוֹימֶע דֶעם לֶעבֶּענְס צוּ בֶּעהִיטֶען:

Cap. IV. ד

1 אוּנְד אָדָם עֶרְקַאנְנְטֶע זֵיין וַוייבּ חַוָּה, אוּנְד זִיא וַוארְד שְׁוַואנְגֶער, אוּנְד גֶעבַּאר דֶען קַיִן,
2 אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אִיךְ הַאבֶּע עֶרְוָוארְבֶּען אֵיינֶען מַאן פָֿאן יְיָ: אוּנְד זִיא גֶעבַּאר נָאךְ
זֵיינֶען בְּרוּדֶער דֶען הֶבֶל, אוּנְד הֶבֶל וַוארְד אֵיין שַׁאפְֿהִירְט, אוּנְד קַיִן וַוארְד אֵיין
3 לַאנְדבּוֹיעֶר: אוּנְד עֶס וַואר נַאךְ אַיינִיגֶער צֵייט, דַא בְּרַאכְטֶע קַיִן פָֿאן דֶער פְֿרוּכְט
4 דֶער עֶרְדֶע אֵיין אָפְּפֶֿער פְֿיר גָאטט: אוּנְד הֶבֶל, אוֹיךְ עֶר בְּרַאכְטֶע פָֿאן דֶען
עֶרְסטלִינְגֶען זֵיינֶער שַׁאפֶֿע אוּנְד פָֿאן אִיהְרֶען פֶֿעטטשְׁטִיקֶען, אוּנְד יְיָ וֶוענְדֶעטֶע
5 זִיךְ צוּ הֶבֶל אוּנְד צוּ זֵיינֶעם אָפְּפֶֿער: אַבֶּער צוּ קַיִן אוּנְד צוּ זֵיינֶעם אָפְּפֶֿער
וֶוענְדֶעטֶע עֶר זִיךְ נִיכְט, דַאז פֶֿערְדְרָאס דֶען קַיִן זֶעהְר, אוּנְד זֵיין אַנְגֶעזִיכְט זֶענְקְטֶע
6 זִיךְ: אוּנְד גָאטט שְׁפְּרַאךְ צוּ קַיִן: וַוארוּם פֶֿערְדְרִיסְט עֶס דִיךְ, אוּנְד וַוארוּם זֶענְקְט זִיךְ
7 דֵיין אַנְגֶעזִיכְט?: אִיזְט עֶס נִיכְט זָא? וֶוען דוּא גוּט בִּיזְט, קַאנְנְסט דוּא עֶס עֶרְהֶעבֶּען,
וֶוען דוּא אַבֶּער נִיכְט גוּט בִּיזְט, זָא לוֹיעֶרְט דִיא זִינְדֶע פָֿאר דֶער טְהִירֶע, אוּנְד נַאךְ דִיר
8 אִיזְט אִיהְר פֶֿערְלַאנְגֶען, אַבֶּער דוּא זָאלְלסט הֶערְרְשֶׁען אִיבֶּער זִיא: דַא שְׁפְּרַאךְ קַיִן צוּ
זֵיינֶעם בְּרוּדֶער הֶבֶל, אוּנְד עֶס בֶּעגַאבּ זִיךְ, אַלְס זִיא וַוארֶען אוֹיף דֶעם פֶֿעלְדֶע, עֶרְהָאבּ
9 זִיךְ קַיִן אִיבֶּער זֵיינֶען בְּרוּדֶער הֶבֶל, אוּנְד עֶרְשְׁלוּג אִיהְן: אוּנְד גָאטט שְׁפְּרַאךְ צוּ קַיִן,
וָוא אִיזְט דֵיין בְּרוּדֶער הֶבֶל? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע: אִיךְ וֵויים נִיכְט, בִּין אִיךְ דֶער הִיטֶער
10 מֵיינֶעם בְּרוּדֶערְס?: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ, וַואס הַאסְט דוּא גֶעטְהַאן? דִיא שְׁטִימְמֶע פָֿאן
11 דֶעם בְּלוּטֶע דֵיינֶעם בְּרוּדֶערְס שְׁרֵייט צוּ מִיר פָֿאן דֶער עֶרְדֶע: אוּנְד נוּן, פֶֿערְפְֿלוּכְט
זֵייזְט דוּא פָֿאר דֶער עֶרְדֶע, וֶועלְכֶע אוֹיפְֿגֶעטְהַאן הַאט אִיהְרֶען מוּנְד אַנְצוּנֶעהְמֶען
12 דַאז בְּלוּט דֵיינֶעם בְּרוּדֶערְס פָֿאן דֵיינֶער הַאנְד: וֶוען דוּא ווִירְסְט בֶּעאַרְבֵּייטֶען דִיא
עֶרְדֶע, זָאלְל זִיא דִיר נִיכְט מֶעהְר גֶעבֶּען אִיהְרֶע קְרַאפְֿט, אָהְנֶע רוּהֶע אוּנְד פְֿלִיכְטִיג
13 זָאלְלסט דוּא זֵיין אוֹיף דֶער עֶרְדֶע: דַא שְׁפְּרַאךְ קַיִן צוּ יְיָ, צוּ גְרָאס אִיזְט מֵיינֶע
14 זִינְדֶע צוּ עֶרְטְרַאגֶען: זִיהֶע, דוּא פֶֿערְטְרֵייבְּסט מִיךְ הֵייטֶע פָֿאן דִיזֶעם בָּאדֶען אוּנְד
פָֿאר דֵיינֶעם אַנְגֶעזִיכְט זָאלְל אִיךְ מִיךְ פֶֿערְבֶּערְגֶען, וֶוען אִיךְ נוּן אָהְנֶע רוּהֶע
אוּנְד פְֿלִיכְטִיג זֵיין וֶוערְדֶע אוֹיף דֶער עֶרְדֶע, זָא ווִירְד זֵיין, דַאס אַלְלֶע דִיא מִיךְ
15 פִֿינְדֶען, מִיךְ אוּמְבְּרִינְגֶען וֶוערְדֶען: דַא שְׁפְּרַאךְ יְיָ צוּ אִיהְם: דַארוּם, יֶעדֶער דֶער
קַיִן אוּמְבְּרִינְגְט, דַאז זָאלל זִיבֶּענְפַֿאךְ גֶערָאכֶען וֶוערְדֶען, אוּנְד יְיָ מַאכְטֶע דֶעם
קַיִן אֵיין צֵייכֶען, דַאמִיט אִיהְן נִיכְט עֶרְשְׁלַאגֶען דִירְפֶֿע יֶעדֶער, דֶער אִיהְן פֶֿענְדֶע:

אוּנְד קַיִן גִינְג װֶעג פָאן דֶעם אַנְגֶעזִיכְט גָאטְטֶעס, אוּנְד װָאהְנְטֶע אִין דֶעם לַאנְדֶע 16
נוֹד אַן דֶער מָארְגֶענְזַייטֶע פָאן עֵדֶן׃ אוּנְד קַיִן עֶרְקַאנְנְטֶע זַיין װַייבּ, זִיא װַארְד 17
שְׁוַאנְגֶער, אוּנְד גֶעבַּאר דֶען חֲנוֹךְ, אוּנְד עֶר בּוֹיעֶטֶע אַיינֶע שְׁטַאדְט, דַא נַאנְטֶע עֶר
דֶען נַאמֶען דֶער שְׁטַאדְט וִויא דֶען נַאמֶען זַיינֶעס זָאהְנֶעס חֲנוֹךְ׃ אוּנְד דֶעם חֲנוֹךְ װאוּרְדֶע 18
גֶעבָּארֶען עִירָד, עִירָד צֵייגְטֶע דֶען מְחוּיָאֵל, מְחִיָיאֵל צֵייגְטֶע דֶען מְתוּשָׁאֵל, מְתוּשָׁאֵל
צֵייגְטֶע דֶען לָמֶךְ׃ אוּנְד לֶמֶךְ הַאטְטֶע זִיךְ צְוַויא װַייבֶּער גֶענָאמְמֶען, דֶער נַאמֶע דֶער 19
אַיינֶען װַאר עָדָה, אוּנְד דֶער נַאמֶע דֶער אַנְדֶערְן װַאר צִלָּה׃ אוּנְד עָדָה גֶעבַּאר דֶען 20
יָבָל, דִיזֶער װַאר אַיין פַאטֶער דֶערֶער דִיא צֶעלְטֶע בֶּעװָאהְנֶען, אוּנְד פִיה צָאגֶען׃
אוּנְד דֶער נַאמֶע זַיינֶעס בְּרוּדֶערְס װַאר יוּבָל, דִיזֶער װַאר אַיין פַאטֶער אַלְלֶער הַארְפֶען 21
אוּנְד פְלֶעטֶענְשְׁפִּילֶער׃ אוּנְד צִלָּה, אוֹיךְ זִיא גֶעבַּאר דֶען תּוּבַל קַיִן, דֶער הֶעמְמֶערְטֶע 22
אַלְלֶערְלַייא װֶערְקְצַייג פָאן קוּפְּפֶער אוּנְד אַייזֶען, אוּנְד דִיא שְׁװֶעסְטֶער דֶעס תּוּבַל
קַיִן װַאר נַעֲמָה׃ אוּנְד לֶמֶךְ זַאגְטֶע צוּ זַיינֶען פְרוֹיעֶן, עָדָה אוּנְד צִלָּה, הֶערְט מַיינֶע 23
שְׁטִימְמֶע, אִיהְר װַייבֶּער דֶעס לֶמֶךְ, פֶערְנֶעהְמֶט מַיינֶע רֶעדֶע, דֶען אַיינֶען מַאן הַאבֶּע
אִיךְ עֶרְשְׁלַאגֶען מִיר צוּר װאוּנְדֶע, אוּנְד אַיינֶען יִינְגְלִינְג מִיר צוּר בֵּיילֶע׃ דֶען זִיבֶּען 24
מַאל זָאלל קַיִן גֶערָאכֶען װֶערְדֶען, אוּנְד לֶמֶךְ זִיבֶּען אוּנְד זִיבֶּענְצִיג מַאל׃ אוּנְד אָדָם 25
עֶרְקַאנְנְטֶע נָאכְמַאלְס זַיינֶע פְרוֹיא, אוּנְד זִיא גֶעבַּאר אַיינֶען זָאהְן, אוּנְד נַאנְטֶע
זַיינֶען נַאמֶען שֵׁת, דֶען זִיא זַאגְטֶע, גָאטט הַאט מִיר עֶרְזֶעטְצְט אַנְדֶערְן זַאמֶען פִיר הֶבֶל,
װַייל אִיהְן קַיִן עֶרְשְׁלַאגֶען הַאט׃ אוּנְד דֶעם שֵׁת, אוֹיךְ אִיהְם װַארְד אַיין זָאהְן גֶע־ 26
בָּארֶען, אוּנְד עֶר נַאנְטֶע זַיינֶען נַאמֶען אֱנוֹשׁ, דַאמַאלְס פִינְג מַאן אַן אַנְצוּרוּפֶען דֶען
נַאמֶען יְיָ׃

ה

Cap. V. ה

דִיזֶעס אִיזְט דַאז פֶערְצֵייכְנִיס דֶער נַאכְקָאמְמֶענְשַׁאפְט דֶעס אָדָם, אַם טַאגֶע דַא גָאטט 1
עֶרְשׁוּף אָדָם, אִין דֶער אֶהְנְלִיכְקֵייט גָאטְטֶעס מַאכְטֶע עֶר אִיהְן׃ מַאן אוּנְד װַייבּ שׁוּף 2
עֶר זִיא אוּנְד זֶעגְנֶעטֶע זִיא, אוּנְד נַאנְטֶע אִיהְרֶען נַאמֶען מֶענְשׁ, אַם טַאגֶע דַא זִיא עֶר־
שַׁאפֶען װָארְדֶען׃ אוּנְד אָדָם לֶעבְּטֶע הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרַייסִיג יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע 3
נַאךְ זַיינֶער אֶהְנְלִיכְקֵייט אוּנְד נַאךְ זַיינֶעם עֶבֶּענְבִּילְד (אַיינֶען זָאהְן), אוּנְד נַאנְטֶע
זַיינֶען נַאמֶען שֵׁת׃ אוּנְד עֶס װַארֶען דִיא טַאגֶע דֶעס אָדָם, נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע 4
דֶען שֵׁת, אַכְטהוּנְדֶערְט יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע זֶאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער׃ אוּנְד עֶס װַארֶען 5
אַלְלֶע טַאגֶע דֶעס אָדָם, װֶעלְכֶע עֶר לֶעבְּטֶע, נַיין הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרַייסִיג יַאהְרֶע, אוּנְד
עֶר שְׁטַארְבּ׃ אוּנְד שֵׁת לֶעבְּטֶע הוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְף יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען אֱנוֹשׁ׃ 6
אוּנְד שֵׁת לֶעבְּטֶע נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע דֶען אֱנוֹשׁ, אַכְטהוּנְדֶערְט אוּנְד זִיבֶּען 7
יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע זֶאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער׃ אוּנְד עֶס װַארֶען אַלְלֶע טַאגֶע דֶעס שֵׁת 8
נַיין הוּנְדֶערְט אוּנְד צְוֶועלְף יַאהְרֶע, אוּנְד עֶר שְׁטַארְבּ׃ אוּנְד אֱנוֹשׁ לֶעבְּטֶע נֵיינְצִיג 9
יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען קֵינָן׃ אוּנְד אֱנוֹשׁ לֶעבְּטֶע נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע דֶען 10

11 קֵינָן אַכְט הוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְפְצֶעהְן יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע זֶאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער: אוּנְד
עֶס וַוארֶען אַלְלֶע טַאגֶע דֶעם אֱנוֹשׁ נֵיין הוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְף יַאהְרֶע, אוּנְד עֶר שְׁטַארְבּ:
12 13 אוּנְד קֵינָן לֶעבְּטֶע זִיבֶּענְצִיג יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען מַהֲלַלְאֵל: אוּנְד קֵינָן לֶעבְּטֶע
נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע דֶען מַהֲלַלְאֵל, אַכְט הוּנְדֶערְט אוּנְד פִירְצִיג יַאהְרֶע, אוּנְד
14 צֵייגְטֶע זֶאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער: אוּנְד עֶס וַוארֶען אַלְלֶע טַאגֶע דֶעם קֵינָן, נֵיין הוּנְדֶערְט
15 אוּנְד צֶעהְן יַאהְרֶע, אוּנְד עֶר שְׁטַארְבּ: אוּנְד מַהֲלַלְאֵל לֶעבְּטֶע פִינְף אוּנְד אַכְטְצִיג
16 יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען יָרֶד: אוּנְד מַהֲלַלְאֵל לֶעבְּטֶע נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע
דֶען יָרֶד, אַכְט הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרֵייסִיג יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע זֶאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער:
17 אוּנְד עֶס וַוארֶען אַלְלֶע טַאגֶע דֶעם מַהֲלַלְאֵל אַכְט הוּנְדֶערְט פִינְף אוּנְד נֵיינְצִיג יַאהְרֶע,
18 אוּנְד עֶר שְׁטַארְבּ: אוּנְד יָרֶד לֶעבְּטֶע הוּנְדֶערְט אוּנְד צְוֵוייא אוּנְד זֶעכְצִיג יַאהְרֶע, אוּנְד
19 צֵייגְטֶע דֶען חֲנוֹךְ: אוּנְד יָרֶד לֶעבְּטֶע נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע דֶען חֲנוֹךְ, אַכְט
20 הוּנְדֶערְט יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע זֶאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער: אוּנְד עֶס וַוארֶען אַלְלֶע טַאגֶע
21 דֶעם יָרֶד, נֵיין הוּנְדֶערְט אוּנְד צְוֵוייא אוּנְד זֶעכְצִיג יַאהְרֶע, אוּנְד עֶר שְׁטַארְבּ: אוּנְד
22 חֲנוֹךְ לֶעבְּטֶע פִינְף אוּנְד זֶעכְצִיג יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען מְתוּשֶׁלַח: אוּנְד חֲנוֹךְ וַואנְ־
דֶעלְטֶע מִיט גָאטט, נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע דֶען מְתוּשֶׁלַח, דְרֵייא הוּנְדֶערְט
23 יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע זֶאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער: אוּנְד עֶס וַוארֶען אַלְלֶע טַאגֶע דֶעם חֲנוֹךְ,
24 דְרֵייא הוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְף אוּנְד זֶעכְצִיג יַאהְרֶע: אוּנְד חֲנוֹךְ וַואנְדֶעלְטֶע מִיט גָאטט,
25 אוּנְד וַואר נִיכְט מֶעהְר, דֶען גָאטט הַאטְטֶע אִיהְן הִינְוֶועג גֶענָאמְמֶען: אוּנְד מְתוּשֶׁלַח
26 לֶעבְּטֶע הוּנְדֶערְט זִיבֶּען אוּנְד אַכְטְצִיג יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען לֶמֶךְ: אוּנְד מְתוּשֶׁלַח
לֶעבְּטֶע נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע דֶען לֶמֶךְ, זִיבֶּען הוּנְדֶערְט אוּנְד צְוֵוייא אוּנְד
27 אַכְטְצִיג יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע זֶאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער: אוּנְד עֶס וַוארֶען אַלְלֶע טַאגֶע
28 דֶעם מְתוּשֶׁלַח, נֵיין הוּנְדֶערְט אוּנְד נֵיין אוּנְד זֶעכְצִיג יַאהְרֶע, אוּנְד עֶר שְׁטַארְבּ: אוּנְד
לֶמֶךְ לֶעבְּטֶע הוּנְדֶערְט אוּנְד צְוֵוייא אוּנְד אַכְטְצִיג יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע אֵיינֶען זָאהְן:
29 אוּנְד עֶר נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען נֹחַ אוּנְד זַאגְטֶע, דִיזֶער וִוירְד אוּנְז טְרֶאסְטֶען בֵּייא
אוּנְזֶערֶער אַרְבֵּייט, אוּנְד בֵּייא דֶער מִיהֶע אוּנְזֶערֶער הֶענְדֶע, וֶועגֶען דֶער עֶרְדֶע, וֶועלְכֶע
30 גָאטט פֶערְפְלוּכְט הַאט: אוּנְד לֶמֶךְ לֶעבְּטֶע, נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע דֶען נֹחַ,
פִינְף הוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְף אוּנְד נֵיינְצִיג יַאהְרֶע, אוּנְד צֵייגְטֶע זֶאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער:
31 אוּנְד עֶס וַוארֶען אַלְלֶע טַאגֶע דֶעם לֶמֶךְ, זִיבֶּען הוּנְדֶערְט אוּנְד זִיבֶּען אוּנְד זִיבְּצִיג
32 יַאהְרֶע, אוּנְד עֶר שְׁטַארְבּ: אוּנְד נֹחַ וַואר פִינְף הוּנְדֶערְט יַאהְרֶע אַלְט, דַא צֵייגְטֶע
עֶר דֶען שֵׁם, דֶען חָם, אוּנְד דֶען יָפֶת:

Cap. VI. ו ו

1 אוּנְד עֶס וַואר, אַלְס דִיא מֶענְשֶׁען אַנְפִינְגֶען זִיךְ צוּ פֶערְמֶעהְרֶען אוֹיף דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד
2 טֶאכְטֶער אִיהְנֶען גֶעבָּארֶען וואוּרְדֶען: דַא זַאהֶען דִיא זֶאהְנֶע גָאטְטֶעס דִיא טֶאכְטֶער

דֶער מֶענְשֶׁען, דאס זִיא שֶׁאן וַוארֶען אוּנְד נַאהְמֶען פְרוֹיעֶן פָאן אַלְלֶען, דִיא אִיהְנֶען
3 גֶעפִילֶען׃ אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ׃ עֶס זָאלל נִיכְט שְׁטְרַייטֶען מֵיין גֵייסְט מִיט דֶעם מֶענְשֶׁען
אִימְמֶערְדַאר, דַא עֶר דָאךְ פְלֵייש אִיזְט, עֶס זָאלְלֶען אַבֶּער זֵיינֶע טַאגֶע זֵיין הוּנְדֶערְט
4 אוּנְד צְוַואנְצִיג יַאהְרֶע׃ דִיא רִיזֶען וַוארֶען אוֹיף דֶער עֶרְדֶע אִין דִיזֶען טַאגֶען אוּנְד
אוֹיךְ נַאכְדֶעם דִיא זֶאהְנֶע גָאטְטֶעס גֶעקָאמְמֶען וַוארֶען צוּ דֶען טֶאכְטֶערְן דֶער מֶענְשֶׁען
אוּנְד זִיא אִיהְנֶען קִינְדֶער גֶעבָּארֶען; דִיזֶעס זִינְד דִיא הֶעלְדֶען, וֶועלְכֶע פָאן יֶעהֶער
5 מֶענְנֶער פָאן גְרָאסֶעם נַאמֶען וַוארֶען׃ אוּנְד יְיָ זַאהֶע, דַאס גְרָאס וַואר דִיא בָּאזְ־
הַייט דֶעם מֶענְשֶׁען אוֹיף דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד אַלְלֶעס דִיכְטֶען דֶער גֶעדַאנְקֶען זֵיינֶעס
6 הֶערְצֶענְס נוּר בֶּאזֶע אִימְמֶערְדַאר׃ דַא בֶּערֵייעֶטֶע יְיָ, דַאס עֶר גֶעמַאכְט הַאטְטֶע
דֶען מֶענְשֶׁען אוֹיף דֶער עֶרְדֶע אוּנְד בֶּעקִימְמֶערְטֶע זִיךְ אִין זֵיינֶעם הֶערְצֶען׃
7 אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ׃ אִיךְ וֶוערְדֶע פֶערְטִילְגֶען דֶען מֶענְשֶׁען, דֶען אִיךְ עֶרְשַׁאפֶּען
הַאבֶּע, פָאן דֶעם אַנְגֶעזִיכְט דֶער עֶרְדֶע, פָאן דֶעם מֶענְשֶׁען בִּיז אוֹיף דַאז פִיה, בִּיז
אוֹיף דַאז גֶעוִוירְם אוּנְד בִּיז אוֹיף דִיא פֶאגֶעל דֶעם הִימְמֶעלְס, דֶען אִיךְ בֶּערֵייעֶ עֶס,
8 9 דַאס אִיךְ זִיא גֶעמַאכְט הַאבֶּע׃ אַבֶּער נֹחַ פַאנְד גְנַאדֶע אִין דֶען אוֹיגֶען יְיָ׳ס׃ דִיזֶעס
אִיזְט דַאס גֶעשְׁלֶעכְט דֶעם נֹחַ, נֹחַ וואר אֵיין גֶערֶעכְטֶער, פְרָאמְמֶער מַאן אִין זֵיינֶען
10 צֵייטֶען, מִיט גָאטט וַואנְדֶעלְטֶע נֹחַ׃ אוּנְד נֹחַ הַאטְטֶע גֶעצֵייגְט דְרֵייא זֶאהְנֶע, דֶען שֵׁם,
11 דֶען חָם אוּנְד דֶען יֶפֶת׃ אוּנְד דִיא עֶרְדֶע וַואר פֶערְדֶערְבֶּעט פָאר גָאטט, אוּנְד וַואר
12 עֶרְפִילְלט מִיט גֶעוַואלְטְהֶעטִיגְקֵייט׃ אוּנְד גָאטט זַאהֶע אַן דִיא עֶרְדֶע, אוּנְד זִיהֶע, זִיא
וַואר פֶערְדֶערְבֶּעט, דֶען אַלְלֶעס פְלֵייש הַאטְטֶע זֵיינֶען וֶועג פֶערְדֶערְבֶּעט אוֹיף דֶער
13 עֶרְדֶע׃ דַא זַאגְטֶע גָאטט צוּ נֹחַ, דַאז עֶנְדֶע אַלְלֶעס פְלֵיישֶׁעס אִיזְט גֶעקָאמְמֶען פָאר
מִיךְ, דֶען דִיא עֶרְדֶע אִיזְט פָאלל גֶעוַואלְטְהֶעטִיגְקֵייט דוּרְךְ זִיא, אוּנְד זִיהֶע, אִיךְ וִוילל
14 זִיא פֶערְדֶערְבֶּען מִיט דֶער עֶרְדֶע׃ מַאכֶע דִיר אֵיינֶען קַאסְטֶען פָאן צִיפְּרֶעסֶענְהָאלְץ,
מִיט קַאמְמֶערְן פֶערְפֶערְטִיגֶע דֶען קַאסְטֶען, אוּנְד בֶּעדֶעקְקֶע אִיהְן פָאן אִינְוֶוענְדִיג אוּנְד
15 פָאן אוֹיסוֶוענְדִיג מִיט פֶּעךְ׃ אוּנְד אוֹיף דִיזֶע וַוייזֶע זָאלְלסְט דוּא אִיהְן מַאכֶען, דְרֵייא
הוּנְדֶערְט עֶלְלֶען דִיא לֶענְגֶע דֶעם קַאסְטֶענְס, פִינְפְצִיג עֶלְלֶען זֵיינֶע בְּרֵייטֶע, אוּנְד
16 דְרֵייסִיג עֶלְלֶען זֵיינֶע הֶאהֶע׃ אוֹיךְ אֵיין פֶענְסְטֶער זָאלְלסְט דוּא מַאכֶען אַן דֶעם
קַאסְטֶען, אוּנְד בִּיז צוּ אֵיינֶער עֶלְלֶע גְרָאס זָאלְלסְט דוּא עֶס פֶערְפֶערְטִיגֶען נַאךְ
אָבֶּען צוּ אוּנְד דֶען אֵיינְגַאנְג דֶעם קַאסְטֶענְס זָאלְלסְט דוּא אִין זֵיינֶע זֵייטֶע זֶעטְצֶען,
מִיט אֵיינֶעם אוּנְטֶערְן, צְווֵייטֶען, דְרִיטְטֶען שְׁטָאקְוֶוערְקֶע זָאלְלסְט דוּא אִיהְן מַאכֶען׃
17 אוּנְד אִיךְ, זִיהֶע, אִיךְ וִוילל בְּרִינְגֶען אֵיינֶע וַואסֶערְפְלוּטְה אִיבֶּער דִיא עֶרְדֶע, אוּם צוּ
פֶערְטִילְגֶען אַלְלֶעס פְלֵייש, אִין וֶועלְכֶעם אִיזְט אָדֶעם דֶעם לֶעבֶּענְס אוּנְטֶער דֶעם
18 הִימְמֶעל, אַלְלֶעס וַואס אוֹיף דֶער עֶרְדֶע אִיזְט, זָאלל פֶערְגֶעהֶען׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע
אוֹיפְרִיכְטֶען מֵיינֶען בּוּנְד מִיט דִיר, אוּנְד דוּא זָאלְלסְט הִינֵיין גֶעהֶען אִין דֶען קַאסְטֶען,
דוּא אוּנְד דֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד דִיא פְרוֹיא אוּנְד דִיא פְרוֹיעֶן דֵיינֶער זֶאהְנֶע מִיט דִיר׃

19 אוּנְד פָֿאן אַלְלֶעם לֶעבֶּענְדִיגֶען, פָֿאן אַלְלֶעם פְלֵיישֶׁע, צְווֵייא פָֿאן יֶעדֶעם זָאלְלסט
דוּא בּרִינְגֶען אִין דֶען קַאסְטֶען, דַאס זִיא לֶעבֶּען בּלֵייבֶּען בֵּייא דִיר, אֵיין מֶענְנכֶען
20 אוּנְד אֵיין וַוייבְּכֶען זָאלְלֶען זִיא זֵיין: פָֿאן דֶען פֶֿאגֶעלְן נַאךְ אִיהְרֶער אַרְט, אוּנְד פָֿאן
דֶעם פִֿיה נַאךְ זֵיינֶער אַרְט, אוּנְד פָֿאן אַלְלֶעם גֶעווִירְמֶע דֶער עֶרְדֶע נַאךְ זֵיינֶער
אַרְט, צְווֵייא פָֿאן יֶעדֶעם זָאלְלֶען קָאמְמֶען צוּ דִיר, דַאס זִיא לֶעבֶּען בּלֵייבֶּען:
21 אוּנְד דוּא, נִים דִיר פָֿאן אַלְלֶערְלֵייא שְׁפֵּייזֶע, וֶועלְכֶע גֶענֶעסְסֶען ווִירְד, אוּנְד זַאמְמֶלֶע
22 זִיא צוּ דִיר, דַאמִיט זִיא דִיר אוּנְד אִיהְנֶען זֵיין זָאלל צוּר שְׁפֵּייזֶע: אוּנְד נֹחַ טהַאט
אַלְלֶעס, וִויא עֶס אִיהְם גָאטט גֶעבָּאטֶען הַאטְטֶע, זָא טהַאט עֶר:

Cap. VII. ז

1 אוּנְד יְיָ שְׁפּרַאךְ צוּ נֹחַ, גֶעהֶע הִינַיין דוּא אוּנְד דַיין גַאנְצֶעס הויז אִין דֶען קַאסְטֶען,
דֶען אִיךְ הַאבֶּע דִיךְ גֶעזֶעהֶן אַלְס אֵיינֶען גֶערֶעכְטֶען (מַאן) פָֿאר מִיר אִין דִיזֶעם צֵייט־
2 אַלְטֶער: פָֿאן אַלְלֶעם רֵיינֶען פִֿיה זָאלְלסט דוּא צוּ דִיר נֶעהְמֶען, יֶע זִיבֶּען אוּנְד
זִיבֶּען, אֵיין מֶענְנכֶען אוּנְד אֵיין וַוייבְּכֶען, אוּנְד פָֿאן דֶעם פִֿיה, וֶועלְכֶעס נִיכְט רֵיין
3 אִיזְט, צְווֵייא, אֵיין מֶענְנכֶען אוּנְד אֵיין וַוייבְּכֶען: אוֹיךְ פָֿאן דֶען פֶֿאגֶעלְן דֶעם הִימְמֶעלְס
יֶע זִיבֶּען אוּנְד זִיבֶּען, מֶענְנכֶען אוּנְד וַוייבְּכֶען, אוּם צוּ עֶרְהַאלְטֶען לֶעבֶּענְדִיגֶען זַאמֶען
4 אוֹיף דֶעם אַנְגֶעזִיכְט דֶער גַאנְצֶען עֶרְדֶע: דֶען וֶוען נָאךְ זִיבֶּען טַאגֶע פָֿארִיבֶּער זִינְד
ווִילְל אִיךְ רֶעגְנֶען לַאסְסֶען אוֹיף דִיא עֶרְדֶע פִֿירְצִיג טַאגֶע אוּנְד פִֿירְצִיג נֶעכְטֶע
הִינְדוּרְךְ, אוּנְד ווִילְל פֶֿערְטִילְגֶען אַלְלֶעס בֶּעשְׁטֶעהֶענְדֶע וֶועזֶען, דַאז אִיךְ גֶעמַאכְט
5 הַאבֶּע, פָֿאן דֶעם אַנְגֶעזִיכְט דֶער עֶרְדֶע: אוּנְד נֹחַ טהַאט אַלְלֶעס וִויא עֶס אִיהְם
6 יְיָ בֶּעפָֿאהְל: אוּנְד נֹחַ וַואר זֶעכְס הוּנְדֶערְט יַאהְרֶע אַלְט, דַא דִיא וַואסְסֶערְפְלוּטְה
7 אוֹיף דֶער עֶרְדֶע וַואר: דַא גִינְג הִינַיין נֹחַ אוּנְד זֵיינֶע זָאהְנֶע אוּנְד זֵיינֶע פְרוֹיא אוּנְד דִיא
פְרוֹיעֶן זֵיינֶער זָאהְנֶע מִיט אִיהְם אִין דֶען קַאסְטֶען פָֿאר דֶעם וַואסְסֶער דֶער פְלוּטְה:
8 פָֿאם רֵיינֶען פִֿיה אוּנְד פָֿאם פִֿיה, וֶועלְכֶעס נִיכְט רֵיין אִיזְט, אוּנְד פָֿאן דֶען פֶֿאגֶעלְן אוּנְד
9 אַלְלֶעם וַואס קְרִיכְט אוֹיף דֶער עֶרְדֶע: יֶע צְווֵייא אוּנְד צְווֵייא קַאמֶען זִיא צוּ נֹחַ אִין
10 דֶען קַאסְטֶען, מֶענְנכֶען אוּנְד וַוייבְּכֶען, וִויא עֶס גָאטט בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע דֶעם נֹחַ: אוּנְד
עֶס וַואר נַאךְ זִיבֶּען טַאגֶען, דַא וַואר דַאז וַואסְסֶער דֶער פְלוּטְה אוֹיף דֶער עֶרְדֶע:
11 אִים זֶעכְסהוּנְדֶערְטסְטֶען יַאהְרֶע דֶעם לֶעבֶּענְס נֹחַ׳ס אִים צְווֵייטֶען מָאנַאטֶע, אַם זִיבֶּענ־
צֶעהְנְטֶען טַאגֶע דֶעם מָאנַאטְס, אַן דִיזֶעם טַאגֶע בּרַאכֶען אוֹיף אַלְלֶע קְוֶועלְלֶען דֶער
12 גְרָאסֶען טִיפֶֿע, אוּנְד דִיא פֶֿענְסְטֶער דֶעם הִימְמֶעלְס וַוארֶען גֶעאֶפְֿנֶעט: אוּנְד עֶס
13 וַואר דֶער רֶעגֶען אוֹיף דֶער עֶרְדֶע פִֿירְצִיג טַאגֶע אוּנְד פִֿירְצִיג נֶעכְטֶע: אַן עֶבֶּען דִיזֶעם
טַאגֶע גִינְג נֹחַ מִיט שֵׁם אוּנְד חָם אוּנְד יֶפֶת, דֶען זָאהְנֶען דֶעם נֹחַ, אוּנְד דִיא פְרוֹיא
14 דֶעם נֹחַ, אוּנְד דִיא דְרֵייא פְרוֹיעֶן זֵיינֶער זָאהְנֶע מִיט אִיהְנֶען אִין דֶען קַאסְטֶען: זִיא
אוּנְד אַלְלֶע לֶעבֶּענְדִיגֶען טהִירֶע נַאךְ אִיהְרֶער אַרְט, אוּנְד אַלְלֶעס פִֿיה נַאךְ זֵיינֶער

15 אָרְט, אַלְלֶע פֶֿאגֶעל, אַלְלֶעס גֶעפְֿלִיגֶעל אַלְלֶעס בֶּעפִֿידֶערְטֶע׃ אוּנְד זִיא קַאמֶען צוּ
נֹחַ אִין דֶען קַאסְטֶען יֶע צְווַייא אוּנְד צְווַייא פָֿאן אַלְלֶעם פְֿלַיישֶׁע, אִין וֶועלְכֶעם אָדֶעם
16 דֶעם לֶעבֶּענְס אִיזְט׃ נַאכְדֶעם זִיא הִינַיין גֶעגַאנְגֶען וַארֶען, מֶענְנְכֶען אוּנְד וַוייבְּכֶען,
פָֿאן אַלְלֶעם פְֿלַיישֶׁע גִינְגֶען זִיא הִינַיין, וִויא אִיהְם גָאטט בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע; דַא
17 שְׁלָאס יְיָ הִינְטֶער אִיהְם צוּ׃ אוּנְד דִיא פְֿלוּטְה וַאר פִֿירְצִיג טַאגֶע אוֹיף דֶער עֶרְדֶע,
אוּנְד דִיא וַאסְסֶער מֶעהְרְטֶען זִיךְ אוּנְד זִיא טְרוּגֶען דֶען קַאסְטֶען אוּנְד עֶר עֶרְהָאבּ
18 זִיךְ פָֿאן דֶער עֶרְדֶע׃ אוּנְד דַאז וַאסְסֶער וַארְד שְׁטַארְק, אוּנְד פֶֿערְמֶעהְרְטֶע זִיךְ
19 זֶעהְר אוֹיף דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד דֶער קַאסְטֶען פֿוּהְר אוֹיף דֶעם וַאסְסֶער׃ אוּנְד דַאז
וַאסְסֶער נַאהְם אִיבֶּערְהַאנְד גַאר זֶעהְר אוֹיף דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד עֶס וואוּרְדֶען בֶּע-
20 דֶעקְט אַלְלֶע הָאהֶען בֶּערְגֶע, וֶועלְכֶע אוּנְטֶער דֶעם גַאנְצֶען הִימְמֶעל זִינְד׃ פִֿינְפְֿ-
21 צֶעהְן עֶלְלֶען דַארִיבֶּער שְׁטִיגֶען דִיא וַאסְסֶער, אוּנְד בֶּעדֶעקְטֶען דִיא בֶּערְגֶע׃ אוּנְד
עֶס גִינְג אוּנְטֶער אַלְלֶעס פְֿלַיישׁ, דַאז קְרִיכְט אוֹיף דֶער עֶרְדֶע, אַן פֶֿאגֶעלְן אוּנְד
אַן פִֿיה אוּנְד אַן גֶעוִוילְד אוּנְד אַן אַלְלֶעם גֶעוִוירְם, דַאז קְרִיכְט אוֹיף דֶער עֶרְדֶע,
22 אוּנְד אַלְלֶע מֶענְשֶׁען׃ אַלְלֶעס וַאס אָדֶעם דֶעם לֶעבֶּענְסגַייסְטֶעס אִין זַיינֶער נַאזֶע
23 הַאט, פָֿאן אַלְלֶעם וַאס אוֹיף דֶעם טְרָאקְנֶען וַאר, דַאז שְׁטַארְבּ׃ אוּנְד עֶס וַארְד
פֶֿערְטִילְגְט אַלְלֶעס בֶּעשְׁטֶעהֶענְדֶע וֶועזֶען, וֶועלְכֶעס אוֹיף דֶעם אַנְגֶעזִיכְט דֶער עֶרְדֶע
וַאר, פָֿאן דֶעם מֶענְשֶׁען בִּיז אוֹיף דַאז פִֿיה אוּנְד גֶעוִוירְם, בִּיז אוֹיף דִיא פֶֿאגֶעל דֶעס
הִימְמֶעלְס, אוּנְד זִיא וואוּרְדֶען פֶֿערְטִילְגְט פָֿאן דֶער עֶרְדֶע, נוּר נֹחַ בְּלִיבּ אִיבֶּער
24 אוּנְד וַאס מִיט אִיהְם וַאר אִין דֶעם קַאסְטֶען׃ אוּנְד דַאז וַאסְסֶער נַאהְם אִיבֶּערְהַאנְד
אוֹיף דֶער עֶרְדֶע הוּנְדֶערְט אוּנְד פִֿינְפְֿצִיג טַאגֶע׃

ח Cap. VIII. ח

1 דַא גֶעדַאכְטֶע יְיָ אַן נֹחַ אוּנְד אַן אַלְלֶע טְהִירֶע אוּנְד אַלְלֶעס פִֿיה, דַאז מִיט אִיהְם
וַאר אִין דֶעם קַאסְטֶען, אוּנְד יְיָ פִֿיהְרְטֶע אַיינֶען ווִינְד אִיבֶּער דִיא עֶרְדֶע, דַא
2 לֶעגְטֶען זִיךְ דִיא וַאסְסֶער׃ אוּנְד עֶס וואוּרְדֶען פֶֿערְשְׁטָאפְּפְֿט דִיא קְוֶועלְלֶען דֶער
טִיפֶֿע אוּנְד דִיא פֶֿענְסְטֶער דֶעס הִימְמֶעלְס אוּנְד עֶס וואוּרְדֶע גֶעוֶועהְרְט דֶעם רֶעגֶען
3 פָֿאם הִימְמֶעל׃ אוּנְד דִיא וַאסְסֶער פֶֿערְלִיפֶֿען זִיךְ פָֿאן דֶער עֶרְדֶע אִימְמֶער מֶעהְר,
אוּנְד דִיא וַאסְסֶער וואוּרְדֶען וֶוענִיגֶער אַם עֶנְדֶע פָֿאן הוּנְדֶערְט אוּנְד פִֿינְפְֿצִיג
4 טַאגֶען׃ אוּנְד עֶס רוּהֶעטֶע דֶער קַאסְטֶען אִים זִיבֶּענְטֶען מָאנַאטֶע אַם זִיבְּצֶעהְנְטֶען
5 טַאגֶע דֶעס מָאנַאטֶעס אוֹיף דֶעם גֶעבִּירְגֶע אֲרָרָט׃ אוּנְד דִיא וַאסְסֶער פֶֿערְלִיפֶֿען
אוּנְד נַאהְמֶען אַבּ בִּיז צוּם צֶעהְנְטֶען מָאנַאטֶע, אִין דִיזֶעם צֶעהְנְטֶען אַם עֶרְסְטֶען דֶעס
6 מָאנַאטְס וואוּרְדֶען גֶעזֶעהְן דִיא שְׁפִּיטְצֶען דֶער בֶּערְגֶע׃ אוּנְד עֶס וַאר אַם עֶנְדֶע פָֿאן
פִֿירְצִיג טַאגֶען, דַא אֶפְֿפְֿנֶעטֶע נֹחַ דַאז פֶֿענְסְטֶער דֶעס קַאסְטֶענְס, וֶועלְכֶעס עֶר גֶעמַאכְט
7 הַאטְטֶע׃ אוּנְד עֶר שִׁיקְטֶע אוֹיס דֶען רַאבֶּען, דִיזֶער פְֿלָאג הִין אוּנְד הֶער, בִּיז דַאז

8 וַואסְסֶער פֶערְטְרַאקְנֶעט וַואר פָאן דֶער עֶרְדֶע: אוּנְד דַאן שִׁיקְטֶע עֶר אוֹיס דִיא
טוֹיבֶּע פָאן זִיךְ, אוּם צוּ זֶעהֶען, אָבּ דִיא וַואסְסֶער גֶערִינְגֶער גֶעוָוארְדֶען וַוארֶען אוֹיף
9 דֶעם אַנְגֶעזִיכְט דֶער עֶרְדֶע: אַבֶּער דִיא טוֹיבֶּע פַאנְד נִיכְט אֵיינֶען רוּהֶעאָרְט פִיר
אִיהְרֶע פוּסזָאהְלֶע אוּנְד קֶעהְרְטֶע צוּרִיק צוּ אִיהְם אִין דֶען קַאסְטֶען, דֶען עֶס וַואר
נָאךְ וַואסְסֶער אוֹיף דֶעם אַנְגֶעזִיכְט דֶער גַאנְצֶען עֶרְדֶע, דַא שְׁטְרֶעקְטֶע עֶר אוֹיס זֵיינֶע
10 הַאנְד אוּנְד נַאהְם זִיא אוּנְד בְּרַאכְטֶע זִיא צוּ זִיךְ אִין דֶען קַאסְטֶען: אוּנְד עֶר
וַוארְטֶעטֶע נָאךְ זִיבֶּען אַנְדֶערֶע טַאגֶע, אוּנְד שִׁיקְטֶע ווִידֶער דִיא טוֹיבֶּע אוֹיס דֶעם
11 קַאסְטֶען: אוּנְד דִיא טוֹיבֶּע קַאם צוּ אִיהְם צוּר אַבֶּענְדְצֵייט אוּנְד זִיהֶע, אֵיין
פְרִישֶׁעס אֶלְבְּלַאטט וַואר אִין אִיהְרֶעם מוּנְדֶע, דַא מֶערְקְטֶע נֹחַ, דַאס דִיא וַואסְסֶער
12 גֶערִינְגֶער גֶעוָוארְדֶען וַוארֶען אוֹיף דֶער עֶרְדֶע: אוּנְד עֶר וַוארְטֶעטֶע נָאךְ זִיבֶּען
אַנְדֶערֶע טַאגֶע אוּנְד שִׁיקְטֶע דִיא טוֹיבֶּע אוֹיס, דַא קֶעהְרְטֶע זִיא נִיכְט ווִידֶער
13 צוּ אִיהְם צוּרִיק: אוּנְד עֶס וַואר אִים זֶעקְסהוּנְדֶערְט אוּנְד עֶרְסְטֶען יַאהְרֶע, אִים
עֶרְסְטֶען מָאנַאטֶע אַם עֶרְסְטֶען טַאגֶע דֶעם מָאנַאטְס, דַא וַואר דַאז וַואסְסֶער אַבּ־
גֶעטְרָאקְנֶעט פָאן דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד נֹחַ נַאהְם אַבּ דִיא דֶעקְקֶע פָאן דֶעם קַאסְטֶען
אוּנְד זַאהֶע אוּנְד זִיהֶע, דַא וַואר אַבְּגֶעטְרָאקְנֶעט דַאז אַנְגֶעזִיכְט דֶער עֶרְדֶע:
14 אַבֶּער אִים צְווֵייטֶען מָאנַאטֶע, אַם זִיבֶּען אוּנְד צְוַואנְצִיגְסְטֶען טַאגֶע דֶעם מָאנַאטְס
15 16 וַוארְד דִיא עֶרְדֶע טְרָאקְקֶען: אוּנְד גָאטט רֶעדֶעטֶע צוּ נֹחַ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: גֶעהֶע
הֶערוֹיס אוֹיס דֶעם קַאסְטֶען, דוּא אוּנְד דֵיינֶע פְרוֹיא אוּנְד דֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד
17 דִיא פְרוֹיעֶן דֵיינֶער זֶאהְנֶע מִיט דִיר: אַלְלֶע טְהִירֶע, וֶועלְכֶע בֵּייא דִיר זִינְד, פָאן
אַלְלֶערְלֵייא פְלֵיישׁ, אַן פֶאגֶעלְן אוּנְד אַן פִיה אוּנְד אַן אַלְלֶערְלֵייא גֶעווּירְם, דַאז
קְרִיכְט אוֹיף דֶער עֶרְדֶע, בְּרִינְג הֶערוֹיס מִיט דִיר, דַאס זִיא ווִימְמֶעלְן אוֹיף
18 דֶער עֶרְדֶע אוּנְד פְרוּכְטְבַּאר זֵייעֶן אוּנְד זִיךְ מֶעהְרֶען אוֹיף דֶער עֶרְדֶע: אוּנְד נֹחַ
גִינְג הִינוֹיס אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד זֵיינֶע פְרוֹיא אוּנְד דִיא פְרוֹיעֶן זֵיינֶער זֶאהְנֶע
19 מִיט אִיהְם: אַלְלֶערְלֵייא טְהִיר, אַלְלֶערְלֵייא גֶעווּירְם אוּנְד אַלְלֶערְלֵייא פֶאגֶעל,
אַלְלֶעס וַואס קְרִיכְט אוֹיף דֶער עֶרְדֶע, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן גִינְגֶען זִיא
20 הֶערוֹיס אוֹיס דֶעם קַאסְטֶען: אוּנְד נֹחַ בּוֹיעֶטֶע אֵיינֶען אַלְטַאר פִיר יְיָ, אוּנְד עֶר
נַאהְם פָאן אַלְלֶערְלֵייא רֵיינֶעם פִיה אוּנְד פָאן אַלְלֶערְלֵייא רֵיינֶעם גֶעפְלִיגֶעל, אוּנְד
21 בְּרַאכְטֶע בְּרַאנְדאָפְּפֶער אוֹיף דֶעם אַלְטַאר: אוּנְד יְיָ רָאךְ דֶען לִיבְּלִיכֶען גֶערוּךְ,
אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ זֵיינֶעם הֶערְצֶען: אִיךְ ווֶערְדֶע הִינְפָארְט נִיכְט מֶעהְר פֶער־
פְלוּכֶען דִיא עֶרְדֶע ווֶעגֶען דֶעם מֶענְשֶׁען, דֶען דַאס דִיכְטֶען דֶעם מֶענְשְׁלִיכֶען
הֶערְצֶענְס אִיזְט בֶּאזֶע פָאן זֵיינֶער יוּגֶענְד אַן אוּנְד אִיךְ ווֶערְדֶע נִיכְט מֶעהְר שְׁלַאגֶען
22 אַלְלֶעס לֶעבֶּענְדִיגֶע ווִיא אִיךְ גֶעטְהַאן הַאבֶּע: זָא לַאנְגֶע נָאךְ דִיא טַאגֶע דֶער עֶרְדֶע
דוֹיעֶרְן, זָאלְלֶען זֶעעֶן אוּנְד עֶרְנְטֶען אוּנְד פְרָאסְט אוּנְד הִיטְצֶע אוּנְד זָאמְמֶער אוּנְד
ווִינְטֶער, טַאג אוּנְד נַאכְט נִיכְט אוֹיפְהֶערֶען:

ט Cap. IX. ט

1 אוּנְד גָאטט וֶועגְנֶעטֶע דֶען נֹחַ אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: זֵייד פְּרוּכְטְ־
2 בַּאר אוּנְד מֶעהְרֶעט אֵייךְ אוּנְד פִּילְלֶעט דִיא עֶרְדֶע: אוּנְד אֵיירֶע פוּרְכְט אוּנְד אֵיירֶע
אַנְגְסְט זָאלל זֵיין אִיבֶּער אַלְלֶע טְהִירֶע דֶער עֶרְדֶע אוּנְד אִיבֶּער אַלְלֶע פֶֿאגֶעל דֶעס
הִימְמֶעלְס, אוֹיף אַלְלֶעם וַואס קְרִיכְט אוֹיף דֶער עֶרְדֶע אוּנְד אוֹיף אַלְלֶען פִישֶׁען דֶעס
3 מֵעעֶרֶעס, אִין אֵיירֶע הַאנְד זִינְד זִיא גֶעגֶעבֶּען: אַלְלֶעס קְרִיכֶענְדֶע, וֶועלְכֶעס לֶעבְּט,
זָאלל אֵייעֶר זֵיין צוּר שְׁפֵּייזֶע, וִויא דַאז גְרִינֶע קְרוֹיט הַאבֶּע אִיךְ אֵייךְ אַלְלֶעס גֶע־
4 גֶעבֶּען: יֶעדָאךְ פְלֵייש מִיט זֵיינֶעם לֶעבֶּען, זֵיינֶעם בְּלוּטֶע, זָאלְלְט אִיהְר נִיכְט
5 עֶסְסֶען: אוּנְד אוֹיךְ אֵייעֶר בְּלוּט, אֵייעֶר לֶעבֶּען, וֶוערְדֶע אִיךְ פָֿארְדֶערְן, פָֿאן יֶעדֶעם
טְהִירֶע וֶוערְדֶע אִיךְ עֶס פָֿארְדֶערְן אוּנְד פָֿאן דֶער הַאנְד דֶעס מֶענְשֶׁען, פָֿאן דֶער
6 הַאנְד זֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס וֶוערְדֶע אִיךְ פָֿארְדֶערְן דַאז לֶעבֶּען דֶעס מֶענְשֶׁען: וֶוער
מֶענְשֶׁענְבְּלוּט פֶֿערְגִיסְט, דוּרְךְ מֶענְשֶׁען זָאלל זֵיין בְּלוּט וִוידֶער פֶֿערְגָאסְסֶען וֶוער־
7 דֶען, דֶען אִים עֶבֶּענְבִּילְדֶע גָאטְטֶעס הַאט עֶר דֶען מֶענְשֶׁען גֶעמַאכְט: אִיהְר אַבֶּער
זֵייד פְּרוּכְטְבַּאר אוּנְד מֶעהְרֶעט אֵייךְ אוּנְד וִוימְמֶעלְט אוֹיף דֶער עֶרְדֶע אוּנְד
8 מֶעהְרֶעט אֵייךְ דַארוֹיף: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ נֹחַ אוּנְד צוּ זֵיינֶען זֶאהְנֶען מִיט אִיהְם
9 אוּנְד זַאגְטֶע: אוּנְד אִיךְ, זִיהֶע, אִיךְ מַאכֶע מֵיינֶען בּוּנְד מִיט אֵייךְ אוּנְד מִיט אֵיירֶעם
10 זַאמֶען נַאךְ אֵייךְ: אוּנְד מִיט אַלְלֶעם לֶעבֶּענְדִיגֶען טְהִירֶע, דַאז בֵּייא אֵייךְ אִיזְט,
אַן פֶֿאגֶעלְן, אַן פִיה אוּנְד אַן אַלְלֶעם גֶעווִילְד דֶער עֶרְדֶע בֵּייא אֵייךְ, פָֿאן אַלְלֶען,
דִיא הֶערוֹיסְגֶעגַאנְגֶען זִינְד אוֹיס דֶעם קַאסְטֶען אוּנְד פָֿאן אַלְלֶען טְהִירֶען דֶער
11 עֶרְדֶע: אוּנְד אִיךְ רִיכְטֶע אֵיינֶען בּוּנְד אוֹיף מִיט אֵייךְ, דַאס נִיכְט פֶֿערְטִילְגְט וֶוערְדֶע
אַלְלֶעס פְלֵייש הִינְפָֿארְט דוּרְךְ דַאז גֶעווֶעסְסֶער דֶער פְלוּטְהֶע אוּנְד עֶס זָאלל נִיכְט
12 מֶעהְר זֵיין אֵיינֶע פְלוּטְהֶע צוּ פֶֿערְדֶערְבֶּען דִיא עֶרְדֶע: אוּנְד גָאטט שְׁפְּרַאךְ: דִיזֶעס
אִיזְט דַאז צֵייכֶען דֶעס בּוּנְדֶעס, וֶועלְכֶעס אִיךְ גֶעבֶּע צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד אֵייךְ אוּנְד
אַלְלֶעם לֶעבֶּענְדִיגֶען טְהִירֶע, וֶועלְכֶעס בֵּייא אֵייךְ אִיזְט אוֹיף עֶווִיגֶע גֶעשְׁלֶעכְטֶער:
13 אֵיינֶען בָּאגֶען הַאבֶּע אִיךְ גֶעגֶעבֶּען אִין דִיא וָואלְקֶען אוּנְד דִיזֶער ווִירְד זֵיין צוּם
14 צֵייכֶען דֶעס בּוּנְדֶעס צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד דֶער עֶרְדֶע: אוּנְד עֶס ווִירְד זֵיין, וֶוען אִיךְ
וָואלְקֶען צִיהֶען לַאסְסֶע אִיבֶּער דִיא עֶרְדֶע אוּנְד עֶס ווִירְד גֶעזֶעהֶן דֶער בָּאגֶען אִין
15 דֶען וָואלְקֶען: דַא ווִילל אִיךְ גֶעדֶענְקֶען אַן מֵיינֶען בּוּנְד, וֶועלְכֶער אִיזְט צְווִישֶׁען
מִיר אוּנְד אֵייךְ אוּנְד אַלְלֶעם לֶעבֶּענְדִיגֶען טְהִיר פָֿאן אַלְלֶערְלֵייא פְלֵייש, דַאס נִיכְט
16 מֶעהְר זֵיין זָאלל דַאז וַואסְסֶער דֶער פְלוּטְהֶע צוּ פֶֿערְדֶערְבֶּען אַלְלֶעס פְלֵייש: אוּנְד
וֶוען דֶער בָּאגֶען זֵיין ווִירְד אִין דֶען וָואלְקֶען, זָא וֶועהֶע אִיךְ אִיהְן אַן אוּם צוּ
דֶענְקֶען דֶעס עֶווִיגֶען בּוּנְדֶעס צְווִישֶׁען גָאטט אוּנְד אַלְלֶעם לֶעבֶּענְדִיגֶען טְהִיר
17 אִין אַלְלֶערְלֵייא פְלֵייש, וֶועלְכֶעס אוֹיף דֶער עֶרְדֶע אִיזְט: אַלְזָא זַאגְטֶע גָאטט

צוּ נֹחַ, דִיזֶעם אִיזְט דַאז צֵייכֶען דֶעם בּוּנְדֶעס, וֶועלְכֶעס אִיךְ אֵייפְגֶערִיכְטֶעט
18 הַאבֶּע צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד אַלְלֶעם פְלֵייש, וֶועלְכֶעס אִיזְט אוֹיף דֶער עֶרְדֶע׃ אוּנְד עֶס
וַוארֶען דִיא זֶאהְנֶע נֹחַ'ס, וֶועלְכֶע אוֹיס דֶעם קַאסְטֶען גִינְגֶען, שֵׁם אוּנְד חָם אוּנְד
19 יֶפֶת, אוּנְד חָם אִיזְט דֶער פַאטֶער דֶעם כְּנַעַן׃ דַאז זִינְד דִיא דְרַייא זֶאהְנֶע
20 דֶעם נֹחַ, אוּנְד פָאן דִיזֶען וואוּרְדֶע בֶּעזֶעטְצט דִיא גַאנְצֶע עֶרְדֶע׃ אוּנְד נֹחַ פִינְג אַן
21 אֵיין אַקֶערְסמַאן צוּ זַיין אוּנְד פְּפלַאנְצֶטֶע אֵיינֶען וַויינְבֶּערְג׃ אוּנְד עֶר טְרַאנְק פָאן
דֶעם וַויינֶע אוּנְד וַוארְד בֶּעטְרוּנְקֶען אוּנְד עֶנְטבְּלֶאסְטֶע זִיךְ אִין זֵיינֶעם גֶעצֶעלְטֶע׃
22 אוּנְד חָם, דֶער פַאטֶער דֶעם כְּנַעַן זַאהֶע דִיא בְּלֶאסֶע זֵיינֶעם פַאטֶערְס אוּנְד
23 זַאגְטֶע עֶס זֵיינֶען בֵּיידֶען בְּרִידֶערְן דְרוֹיסֶען׃ דַא נַאהְמֶען שֵׁם אוּנְד יֶפֶת דַאז קְלֵייד
אוּנְד לֶעגְטֶען עֶס אוֹיף אִיהְרֶע בֵּיידֶען שׁוּלְטֶערְן, אוּנְד גִינְגֶען רִיקְלִינְגְס אוּנְד
בֶּעדֶעקְטֶען דִיא בְּלֶאסֶע אִיהְרֶעס פַאטֶערְס, אַבֶּער אִיהְר גֶעזִיכְט וַואר אַבְּגֶעוַואנְדְט,
24 דַאס זִיא דִיא בְּלֶאסֶע אִיהְרֶעס פַאטֶערְס נִיכְט זַאהֶען׃ אוּנְד נֹחַ עֶרְוַואכְטֶע פָאן
זֵיינֶעם וַויינֶע אוּנְד עֶרְפוּהְר וַואס אִיהְם גֶעטַהאן הַאטְטֶע זֵיין יִינְגֶערֶער זָאהְן׃
25 אוּנְד עֶר זַאגְטֶע׃ פֶערְפְלוּכְט זֵייא כְּנַעַן, אֵיין קְנֶעכְט דֶער קְנֶעכְטֶע ווִירְד עֶר זֵיין
26 זֵיינֶען בְּרִידֶערְן׃ אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ׃ גֶעזֶעגְנֶעט זֵייא דֶער הֶערְר דֶער גָאטט שֵׁם'ס
27 אוּנְד כְּנַעַן ווִירְד זֵיין קְנֶעכְט זֵיין׃ אוֹיסְבְּרֵייטֶען ווִירְד גָאטט דֶען יֶפֶת אוּנְד עֶר
28 ווִירְד וָואהְנֶען אִין דֶען גֶעצֶעלְטֶען דֶעם שֵׁם, אַבֶּער כְּנַעַן ווִירְד זֵיין קְנֶעכְט זֵיין׃ אוּנְד
29 נֹחַ לֶעבְטֶע נַאךְ דֶער פְלוּטְה דְרַייהוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְפְצִיג יַאהְרֶע׃ אוּנְד עֶס וַוארֶען
אַלְלֶע טַאגֶע דֶעם נֹחַ נֵיינְהוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְפְצִיג יַאהְרֶע, אוּנְד עֶר שְׁטַארְבּ׃

Cap. X. י

1 דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעשְׁלֶעכְט דֶער קִינְדֶער נֹחַ'ס׃ שֵׁם, חָם אוּנְד יֶפֶת אוּנְד עֶס ווּרְדֶען
2 אִיהְנֶען קִינְדֶער גֶעבָּארֶען נַאךְ דֶער פְלוּטְה׃ דִיא זֶאהְנֶע דֶעם יֶפֶת וַוארֶען גֹּמֶר אוּנְד
3 מָגוֹג, אוּנְד מָדַי אוּנְד יָוָן, אוּנְד תֻבָל אוּנְד מֶשֶׁךְ אוּנְד תִירָס׃ אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע דֶעם
4 גֹּמֶר וַוארֶען׃ אַשְׁכְּנַז אוּנְד רִיפַת אוּנְד תוֹגַרְמָה׃ אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע דֶעם יָוָן וַוארֶען
5 אֱלִישָׁה אוּנְד תַרְשִׁישׁ כִּתִּים אוּנְד דֹדָנִים׃ פָאן דִיזֶען הַאבֶּען זִיךְ אוֹיסְגֶעבְּרֵייטֶעט דִיא
אִינְזֶעלְן דֶער פֶאלְקֶער אִין אִיהְרֶען לֶענְדֶערְן, יֶעדֶעס נַאךְ זֵיינֶער שְׁפְּרַאכֶע, נַאךְ אִיהְרֶען
6 גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, אִין אִיהְרֶען פֶאלְקֶערְשַׁאפְטֶען׃ אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע דֶעם חָם וַוארֶען כּוּשׁ
7 אוּנְד מִצְרַיִם אוּנְד פּוּט אוּנְד כְּנָעַן׃ אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע דֶעם כּוּשׁ וַוארֶען, סְבָא אוּנְד
חֲוִילָה אוּנְד סַבְתָּה אוּנְד רַעְמָה אוּנְד סַבְתְּכָא אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע רַעְמָה'ס וַוארֶען שְׁבָא
8 אוּנְד דְדָן׃ אוּנְד כּוּשׁ צֵייגְטֶע דֶען נִמְרוֹד, דִיזֶער פִינְג אַן צוּ זֵיין אֵיין מֶעכְ־
9 טִיגֶער אִים לַאנְדֶע׃ עֶר וַואר אֵיין מֶעכְטִיגֶער יֶעגֶער פָאר יְיָ, דַאהֶער ווּרְדֶע גֶעזַאגְט,
10 וִויא נִמְרוֹד אֵיין מֶעכְטִיגֶער יֶעגֶער פָאר יְיָ׃ אוּנְד עֶס וַואר דֶער אַנְפַאנְג זֵיינֶעס קֶאנִיג־
11 רֵייכֶעס בָּבֶל אוּנְד אֶרֶךְ אוּנְד אַכַּד אוּנְד כַּלְנֵה אִים לַאנְדֶע שִׁנְעָר׃ פָאן דִיזֶעם לַאנְדֶע

איזט ער אויסגעגאנגען נאך אשור אונד האט געבויעט נינוה אונד רחובות־עיר אונד כלח:
12 13 אונד רסן צווישען נינוה אונד כלח, דיזעס איזט דיא גראסע שטאדט: אונד מצרים
14 צייגטע דיא לודים אונד דיא ענמים אונד דיא להבים אונד דיא נפתחים: אונד דיא
פתרסים אונד דיא כסלחים, פאן דאננען זינד הערגעקאממען דיא פלשתים אונד דיא
15 16 כפתרים: אונד כנען צייגטע דען צידון זיינען ערסטגעבארענען אונד חת: אונד
17 דען יבוסי אונד דען אמורי אונד דען גרגשי: אונד דען חוי אונד דען ערקי אונד דען
18 סיני: אונד דען ארודי אונד דען צמרי אונד דען חמתי, נאכהער האבען זיך אויסגע־
19 ברייטעט דיא געשלעכטער דעם כנעני: אונד עס וואר דיא גרענצע דעם כנעני פאן
צידון, ווא מאן קאממט נאך גררה ביז עזה, ווא מאן קאממט נאך סדמה אונד עמורה
20 אדמה אונד צבוים ביז לשע: דיזעס זינד דיא קינדער דעם חם נאך איהרען געשלעכ־
טערן, נאך איהרען שפראכען, אין איהרען לענדערן, אין איהרען פאלקערשאפטען:
21 אונד דעם שם, אויך איהם ווארדע געבארען, ער איזט דער שטאממפאטער אללער
22 קינדער דעם עבר, איין ברודער דעם יפת דעם גראסען: דיא קינדער שם'ס וואַרען:
23 עילם אונד אשור, ארפכשד אונד לוד אונד ארם: אונד דיא קינדער דעם ארם וואַרען
24 עוץ אונד חול אונד גתר אונד מש: אונד ארפכשד צייגטע דען שלח אונד שלח
25 צייגטע דען עבר: אונד דעם עבר ווארדען געבארען צוויא זאהנע, דער נאמע דעם
איינען וואר פלג, דען אין זיינען טאגען איזט געטהיילט ווארדען דיא ערדע, אונד דער
26 נאמע זיינעס ברודערס וואר יקטן: אונד יקטן צייגטע דען אלמודד אונד דען שלף
27 אונד דען חצרמות אונד דען ירח: אונד דען הדורם אונד דען אוזל אונד דען דקלה:
28 29 אונד דען עובל אונד דען אבימאל אונד דען שבא: אונד דען אופר אונד דען חוילה
30 אונד דען יובב, אללע דיזע וואַרען זאהנע דעם יקטן: אונד איהרע וואהנונג וואר פאן
31 משא, ווא מאן קאממט נאך ספרה אויף דעם בערגע דער מארגענזייטע: דיזע זינד
דיא קינדער דעם שם נאך איהרען געשלעכטערן, אין איהרען לענדערן, נאך איהרען
32 פאלקערשאפטען: דיזעס זינד דיא נאכקאממען דער קינדער נח'ס נאך איהרען גע־
שלעכטערן, אין איהרען פאלקערשאפטען, אונד פאן דיזען האבען זיך פערטהיילט
דיא פאלקער אויף דער ערדע נאך דער מבול:

Cap. XI. יא

יא

1 2 אונד עס וואר דיא גאנצע ערדע איינערלייא שפראכע אונד איינערלייא רעדע: אונד
עס וואר אלס זיא וועגצאגען פאן דער מארגענזייטע, דא פאנדען זיא איין טהאל אים
3 לאנדע שנער אונד וואהנטען דאזעלבסט: אונד זיא שפראכען איינער צום אנדערן:
וואהלאן, וויר וואללען ציגעל אנפערטיגען אונד וואללען זיא ברענען צו באק־
שטיינען, אונד עס דינטען איהנען דיא ציגעל צו שטיינען אונד דער לעהם דינטע
4 איהנען צו מארטעל: אונד זיא שפראכען: וואהלאן, וויר וואללען אונז בויען איינע

שְׁטַאדְט אוּנְד אֵיינֶען טהוּרְם אוּנְד זֵיינֶע שְׁפִּיטְצֶע זָאלְל רֵייכֶען בִּיז אִין דֶען הִימְמֶעל,
אוּנְד וִויר וָואלְלֶען אוּנְז אֵיינֶען נַאמֶען מַאכֶען, דַאס וִויר נִיכְט צֶערְשְׁטְרֵייעֶט וֶוער־
5 דֶען אוֹיף דֶעם אַנְגֶעזִיכְט דֶער גַאנְצֶען עֶרְדֶע׃ דַא פוּהְר יְיָ הֶערְנִידֶער אוּם צוּ
6 זֶעהֶען דִיא שְׁטַאדְט אוּנְד דֶען טהוּרְם, וֶועלְכֶען דִיא מֶענְשֶׁענְקִינְדֶער בּוֹיעֶטֶען׃ אוּנְד
יְיָ שְׁפְּרַאךְ׃ זִיהֶע דַא, אֵיין אֵיינְצִיגֶעס פָאלְק אוּנְד אֵיינֶערְלֵייא שְׁפְּרַאכֶע פִיר זִיא אַלְלֶע,
אוּנְד דִיזֶעס הַאבֶּען זִיא אַנְגֶעפַאנְגֶען צוּ טהוּן אוּנְד נוּן ווִירְד אִיהְנֶען נִיכְטס צוּ שְׁוֶוער
7 וֶוערְדֶען, וַואס זִיא זִיךְ פָארְגֶענוֹמֶען צוּ טהוּן׃ וָואהְלַאן דֶען! וִויר וָואלְלֶען הֶערְנִידֶער
פַאהְרֶען אוּנְד דַאזֶעלְבְּסט אִיהְרֶע שְׁפְּרַאכֶע פֶערְווִירְרֶען, דַאס זִיא נִיכְט פֶערְשְׁטֶעהֶען
8 זָאלְלֶען אֵיינֶער דִיא שְׁפְּרַאכֶע דֶעם אַנְדֶערְן׃ אוּנְד יְיָ צֶערְשְׁטְרֵייטֶע זִיא פָאן דַא וֶועג
אִיבֶּער דַאז אַנְגֶעזִיכְט דֶער גַאנְצֶען עֶרְדֶע, אוּנְד זִיא הֶערְטֶען אוֹיף צוּ בּוֹיעֶן דִיא
9 שְׁטַאדְט׃ דַארוּם נַאנְנְטֶע מַאן אִיהְרֶען טהוּרְם בָּבֶל, דֶען דַאזֶעלְבְּסט הַאטְטֶע יְיָ
פֶערְווִירְרְט דִיא שְׁפְּרַאכֶע דֶער גַאנְצֶען עֶרְדֶע, אוּנְד פָאן דַא הַאטְטֶע זִיא יְיָ צֶערְשְׁטְרֵייט
10 אִיבֶּער דַאז אַנְגֶעזִיכְט דֶער גַאנְצֶען עֶרְדֶע׃ דִיזֶעס זִינְד דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶעם שֵׁם,
שֵׁם וַואר אַלְט הוּנְדֶערְט יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען אַרְפַּכְשַׁד צְווֵייא יַאהְרֶע נַאךְ דֶער
11 פְלוּטְה׃ אוּנְד שֵׁם לֶעבְּטֶע, נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע דֶען אַרְפַּכְשַׁד פִינְפְהוּנְדֶערְט
12 יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע זָאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער׃ אוּנְד אַרְפַּכְשַׁד לֶעבְּטֶע פִינְפאוּנְדדְרֵייסִיג
13 יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען שֶׁלַה׃ אוּנְד אַרְפַּכְשַׁד לֶעבְּטֶע, נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט
הַאטְטֶע דֶען שֶׁלַה פִירְהוּנְדֶערְט אוּנְד דְרֵייא יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע זָאהְנֶע אוּנְד טֶאכ־
14 15 טֶער׃ אוּנְד שֶׁלַה לֶעבְּטֶע דְרֵייסִיג יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען עֵבֶר׃ אוּנְד שֶׁלַה לֶעבְּטֶע,
נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע דֶען עֵבֶר, פִירְהוּנְדֶערְט אוּנְד דְרֵייא יַאהְרֶע אוּנְד
16 צֵייגְטֶע זָאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער׃ אוּנְד עֵבֶר לֶעבְּטֶע פִיר אוּנְד דְרֵייסִיג יַאהְרֶע אוּנְד
17 צֵייגְטֶע דֶען פֶּלֶג׃ אוּנְד עֵבֶר לֶעבְּטֶע, נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע דֶען פֶּלֶג, פִיר־
18 הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרֵייסִיג יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע זָאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער׃ אוּנְד פֶּלֶג לֶעבְּטֶע
19 דְרֵייסִיג יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען רְעוּ׃ אוּנְד פֶּלֶג לֶעבְּטֶע, נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט
הַאטְטֶע דֶען רְעוּ, צְווֵייאהוּנְדֶערְט אוּנְד נֵיין יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע זָאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער׃
20 21 אוּנְד רְעוּ לֶעבְּטֶע צְווֵייא אוּנְד דְרֵייסִיג יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען שְׂרוּג׃ אוּנְד רְעוּ
לֶעבְּטֶע, נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע דֶען שְׂרוּג, צְווֵייאהוּנְדֶערְט אוּנְד זִיבֶּען יַאהְרֶע
22 אוּנְד צֵייגְטֶע זָאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער׃ אוּנְד שְׂרוּג לֶעבְּטֶע דְרֵייסִיג יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע
23 דֶען נָחוֹר׃ אוּנְד שְׂרוּג לֶעבְּטֶע, נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע דֶען נָחוֹר, צְווֵייאהוּנ־
24 דֶערְט יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע זָאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער׃ אוּנְד נָחוֹר לֶעבְּטֶע נֵיין אוּנְד
25 צְוַואנְצִיג יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען תֶּרַח׃ אוּנְד נָחוֹר לֶעבְּטֶע, נַאכְדֶעם עֶר גֶעצֵייגְט
הַאטְטֶע דֶען תֶּרַח, הוּנְדֶערְט אוּנְד נֵיינְצֶעהְן יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע זָאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער׃
26 אוּנְד תֶּרַח לֶעבְּטֶע זִיבֶּענְצִיג יַאהְרֶע אוּנְד צֵייגְטֶע דֶען אַבְרָם, דֶען נָחוֹר אוּנְד דֶען
27 הָרָן׃ אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעשְׁלֶעכְט דֶעם תֶּרַח, תֶּרַח צֵייגְטֶע דֶען אַבְרָם, דֶען נָחוֹר

אוּנְד דֶען הָרָן, אוּנְד הָרָן צֵייגְטֶע דֶען לוֹט: דַא שְׁטַארְבּ הָרָן פָֿאר דֶעם אַנְגֶעזִיכְטֶע 28
תֶּרַח׳ס זֵיינֶעם פַֿאטֶערְס אִים לַאנְדֶע זֵיינֶער גֶעבּוּרְט, אִין אוּר כַּשְׂדִּים: דַא נַאהְמֶען 29
זִיךְ אַבְרָם אוּנְד נָחוֹר פְֿרוֹיעֶן, דֶער נַאמֶע דֶער פְֿרוֹיא דֶעם אַבְרָם וַואר שָׂרַי אוּנְד
דֶער נַאמֶע דֶער פְֿרוֹיא דֶעם נָחוֹר וַואר מִלְכָּה, טָאכְטֶער דֶעם הָרָן, דֶעם פַֿאטֶערְס
דֶער מִלְכָּה אוּנְד דֶעם פַֿאטֶערְס דֶער יִסְכָּה: אוּנְד שָׂרַי וַואר אוּנְפְֿרוּכְטבַּאר, זִיא 30
הַאטְטֶע קֵיין קִינְד: דַא נַאהְם תֶּרַח דֶען אַבְרָם, זֵיינֶען זָאהְן, אוּנְד דֶען לוֹט, זָאהְן 31
דֶעם הָרָן, זֵיינֶען עֶנְקֶעל אוּנְד דִיא שָׂרַי, זֵיינֶע שְׁנוּר, דִיא פְֿרוֹיא זֵיינֶעם זָאהְנֶעם
אַבְרָם, אוּנְד זִיא צָאגֶען אוֹיס פָֿאן אוּר־כַּשְׂדִּים, אוּם צוּ גֶעהֶען אִין דַאז לַאנְד כְּנַעַן אוּנְד
זִיא קַאמֶען בִּיז הָרָן אוּנְד זִיא וָואהְנְטֶען דַאזֶעלְבְּסְט: אוּנְד עֶס וַוארֶען דִיא טַאגֶע 32
דֶעם תֶּרַח צְווֵייאהוּנְדֶערְט אוּנְד פִֿינְף יַאהְרֶע אוּנְד עֶס שְׁטַארְבּ תֶּרַח אִין הָרָן:

יב Cap. XII. יב

אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ אַבְרָם: גֶעהֶע הִינְוֶועג פָֿאן דֵיינֶעם לַאנְדֶע, פָֿאן דֵיינֶעם גֶעבּוּרְטְס־ 1
אָרְטֶע אוּנְד פָֿאן דֶעם הוֹיזֶע דֵיינֶעם פַֿאטֶערְס, אִין אֵיין לַאנְד, וֶועלְכֶעס אִיךְ דִיר
צֵייגֶען וֶוערְדֶע: אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דִיךְ מַאכֶען צוּ אֵיינֶעם גְרָאסֶען פָֿאלְקֶע אוּנְד 2
וֶוערְדֶע דִיךְ זֶעגְנֶען אוּנְד וֶוערְדֶע גְרָאס מַאכֶען דֵיינֶען נַאמֶען, דַאס דוּא זָאלְלְסְט זֵיין
צוּם זֶעגֶען: דֶען אִיךְ וִוילְל זֶעגְנֶען, דִיא דִיךְ זֶעגְנֶען, אוּנְד וֶוער דִיךְ פֶֿערְפְֿלוּכְט, דֶען 3
וִוילְל אִיךְ פֶֿערְפְֿלוּכֶען, אוּנְד עֶס זָאלְלֶען גֶעזֶעגְנֶעט וֶוערְדֶען אִין דִיר אַלְלֶע גֶעשְׁלֶעכְ־
טֶער דֶער עֶרְדֶע: דַא צָאג אַבְרָם אוֹיס וִויא יְיָ צוּ אִיהְם גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע, אוּנְד עֶס 4
גִינְג מִיט אִיהְם לוֹט, אוּנְד אַבְרָם וַואר פִֿינְף אוּנְד זִיבֶּענְצִיג יַאהְרֶע אַלְט בֵּייא זֵיינֶעם
הֶערוֹיסְגֶעהֶען אוֹיס הָרָן: אוּנְד אַבְרָם נַאהְם זֵיינֶע פְֿרוֹיא שָׂרַי, אוּנְד לוֹט, דֶען זָאהְן 5
זֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס אוּנְד אַלְל אִיהְר פֶֿערְמֶעגֶען, וֶועלְכֶעס זִיא גֶעוָואנְנֶען הַאטְטֶען
אוּנְד דִיא פֶֿערְזָאנֶען, דִיא זִיא עֶרְצֵייגְט הַאטְטֶען אִין הָרָן, אוּנְד צָאגֶען אוֹיס אוּם צוּ
גֶעהֶען אִינְס לַאנְד כְּנַעַן, אוּנְד קַאמֶען אִין דַאז לַאנְד כְּנַעַן: אוּנְד אַבְרָם גִינְג אוּמְ־ 6
הֶער אִים לַאנְדֶע בִּיז צוּ דֶעם אָרְטֶע שְׁכֶם, בִּיז צוּ דֶער אֵייכֶע מוֹרֶה אוּנְד
דֶער כְּנַעֲנִי וַואר דַאמַאלְס אִים לַאנְדֶע: אוּנְד יְיָ עֶרְשִׁין דֶעם אַבְרָם אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: 7
דֵיינֶען זָאהְנֶען וִוילְל אִיךְ גֶעבֶּען דִיזֶעס לַאנְד, אוּנְד עֶר בּוֹיעֶטֶע דַאזֶעלְבְּסְט אֵיינֶען
אַלְטַאר דֶעם יְיָ, דֶער אִיהְם עֶרְשִׁינֶען וַואר: אוּנְד עֶר פֶֿערְלֶעגְטֶע זֵיינֶע וָואהְנוּנְג 8
פָֿאן דָארְט אִין דַאז גֶעבִּירְגֶע צוּר מָארְגֶענְזֵייטֶע פָֿאן בֵּית־אֵל, אוּנְד רִיכְטֶעטֶע אֵיין
זֵיין גֶעצֶעלְט, בֵּית־אֵל וַואר צוּר אַבֶּענְדזֵייטֶע אוּנְד עַי צוּר מָארְגֶענְזֵייטֶע אוּנְד עֶר
בּוֹיעֶטֶע דָארְט אֵיינֶען אַלְטַאר דֶעם יְיָ אוּנְד רִיף אַן דֶען נַאמֶען יְיָ׳ס: דַארְנַאךְ 9
זִיךְ אַבְרָם פֶֿערְנֶער, אוּנְד צָאג אוּם גֶעגֶען דֶען מִיטְטַאג: אוּנְד עֶס וַואר אֵיינֶע הוּנְגֶערְס־ 10
נָאטְה אִים לַאנְדֶע, דַא גִינְג אַבְרָם הִינוּנְטֶער נַאךְ מִצְרַיִם אוּם דָארְט צוּ פֶֿערְווֵיילֶען,
דֶען דִיא הוּנְגֶערְסְנָאטְה וַואר שְׁוֶוער אִים לַאנְדֶע: אוּנְד עֶס וַואר אַלְס עֶר זִיךְ נַאהֶעטֶע 11

הִינַיין צוּ קָאמְמֶען אִין דַאז לַאנְד מִצְרַיִם, דַא שְׁפְּרַאךְ עֶר צוּ זַיינֶער פְרוֹיא שָׂרַי: זִיהֶע דָאךְ
12 אִיךְ וֵוייס, דַאס דוּא אֵיינֶע פְרוֹיא פָאן שֶׁאנֶעם אַנְגֶעזִיכְט בִּיזְט: אוּנְד עֶס וִוירְד גֶעשֶׁעהֶען,
וֶוען דִיךְ דִיא עֶגִיפְּטֶער זֶעהֶען, זָא וֶוערְדֶען זִיא שְׁפְּרֶעכֶען: דִיזֶעס אִיזְט זַיינֶע פְרוֹיא,
13 אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען מִיךְ אוּמְבְּרִינְגֶען אוּנְד דִיךְ לֶעבֶּען לַאסֶּען: זַאגֶע דָאךְ, דוּא
בִּיזְט מֵיינֶע שְׁוֶועסְטֶער, דַאמִיט עֶס מִיר וָואהְלגֶעהֶע אוּם דֵיינֶעטְווילְלֶען אוּנְד מֵיינֶע
14 זֵעעלֶע אַם לֶעבֶּען בְּלַייבֶּע דֵיינֶעטְוֶועגֶען: אוּנְד עֶס וַואר, אַלְס אַבְרָם נַאךְ מִצְרַיִם
15 קַאם, זַאהֶען דִיא עֶגִיפְּטֶער דִיא פְרוֹיא, דַאס זִיא זֶעהְר שֶׁאן וַואר: אוֹיךְ זַאהֶען זִיא דִיא
פִירְסְטֶען דֶעם פַּרְעֹה אוּנְד זִיא רִיהְמְטֶען זִיא דֶעם פַּרְעֹה, דַא וַוארְד דִיא פְרוֹיא
16 גֶענָאמְמֶען אִין דַאז הוֹיז דֶעם פַּרְעֹה: אוּנְד דֶעם אַבְרָם טְהַאט עֶר גוּטֶעס אוּם
אִיהְרֶעטְווילְלֶען, אוּנְד עֶר הַאטְטֶע שַׁאפֶע אוּנְד רִינְדֶער אוּנְד עֶזֶעל אוּנְד קְנֶעכְטֶע אוּנְד
17 דִינְסְטמֶעגְדֶע, אוּנְד עֶזֶעלִינְנֶען אוּנְד קַאמֶעעלֶע: אוּנְד יְיָ פְּלַאגְטֶע דֶען פַּרְעֹה
18 מִיט גְרָאסֶען פְּלַאגֶען אוּנְד אוֹיךְ זַיין הוֹיז, וֶועגֶען שָׂרַי, דֶער פְרוֹיא דֶעם אַבְרָם: דַא
רִיף פַּרְעֹה דֶען אַבְרָם אוּנְד זַאגְטֶע: וַוארוּם הַאסְט דוּא מִיר דַאז גֶעטְהַאן? וַוארוּם
19 הַאסְט דוּא מִיר נִיכְט גֶעזַאגְט, דַאס זִיא דַיין וַוייבּ אִיזְט? וַוארוּם הַאסְט דוּא גֶעזַאגְט,
זִיא אִיזְט מֵיינֶע שְׁוֶועסְטֶער? זָא הֶעטְטֶע אִיךְ זִיא גֶענָאמְמֶען מִיר צוּר פְרוֹיא, אוּנְד נוּן,
20 הִיר אִיזְט דֵיינֶע פְרוֹיא, נִים זִיא אוּנְד גֶעהֶע: אוּנְד פַּרְעֹה בֶּעפַאהְל אִיבֶּער אִיהְן
אֵיינִיגֶען מֶענְנֶערְן, דַאס זִיא בֶּעגְלַייטֶען זָאלְלְטֶען אִיהְן אוּנְד זַיינֶע פְרוֹיא אוּנְד אַלְלֶעס
וַואס זַיין וַואר:

Cap. XIII. יג

1 אוּנְד אַבְרָם צָאג וִוידֶער הֶערוֹיף אוֹיס מִצְרַיִם, עֶר אוּנְד זַיינֶע פְרוֹיא אוּנְד אַלְלֶעס
2 זַיינִיגֶע אוּנְד לוֹט מִיט אִיהְם גֶעגֶען דֶען מִיטְטַאג: אוּנְד אַבְרָם וַואר זֶעהְר רֵייךְ אַן
3 פִיה, אַן זִילְבֶּער אוּנְד אַן גָאלְד: אוּנְד עֶר גִינְג אוֹיף זַיינֶער וַואנְדֶערוּנְג, פָאן דֶער
מִיטְטַאגְזֵייטֶע בִּיז נַאךְ בֵּית־אֵל, בִּיז אַן דֶען אָרְט, וָואזֶעלְבְּסְט זַיין גֶעצֶעלְט וַואר
4 אַם אַנְפַאנְג, צְווִישֶׁען בֵּית־אֵל אוּנְד עַי: צוּם אָרְט דֶעם אַלְטַארְס, וֶועלְכֶען עֶר
5 פָארְהִין דָארְט עֶרְרִיכְטֶעט הַאטְטֶע אוּנְד אַבְרָם רִיף דָארְט אַן דֶען נַאמֶען יְיָ׳ס: אוּנְד
אוֹיךְ לוֹט, דֶער מִיט אַבְרָם צָאג, הַאטְטֶע שַׁאפֶע אוּנְד רִינְדֶער אוּנְד גֶעצֶעלְטֶע:
6 אוּנְד דַאז לַאנְד קָאנְנְטֶע עֶס נִיכְט עֶרְטְרַאגֶען דַאס זִיא בֵּייזַאמְמֶען וָואהְנְטֶען, דֶען
7 אִיהְר פֶערְמֶעגֶען וַואר פִיל אוּנְד זִיא קָאנְנְטֶען נִיכְט בֵּייזַאמְמֶען וָואהְנֶען: אוּנְד עֶס
וַואר אֵיין שְׁטְרֵייט צְווִישֶׁען דֶען פִיהְהִירְטֶען דֶעם אַבְרָם אוּנְד צְווִישֶׁען דֶען פִיה־
8 הִירְטֶען דֶעם לוֹט, אוּנְד דִיא כְּנַעֲנִי אוּנְד פְּרִזִי וָואהְנְטֶען דַאמַאלְס אִים לַאנְדֶע: אוּנְד
אַבְרָם זַאגְטֶע צוּ לוֹט: לַאס דָאךְ קֵיינֶע שְׁטְרֵייטִיגְקֵייטֶען זַיין צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד
9 דִיר אוּנְד צְווִישֶׁען מֵיינֶען הִירְטֶען אוּנְד דֵיינֶען הִירְטֶען, דֶען וִויר זִינְד בְּרִידֶער: אִיזְט
נִיכְט דַאז גַאנְצֶע לַאנְד פָאר דִיר? טְרֶענְנֶע דִיךְ דָאךְ פָאן מִיר, וִוילְלְסְט דוּא צוּר
לִינְקֶען, זָא וֶוענְדֶע אִיךְ מִיךְ צוּר רֶעכְטֶען, אוּנְד וִוילְלְסְט דוּא צוּר רֶעכְטֶען, זָא וֶוערְדֶע

10 אִיךְ מִיךְ צוּר לִינְקֶען װֶענְדֶען: אוּנְד לוֹט הָאבּ אוֹיף זֵיינֶע אוֹיגֶען אוּנְד זַאהֶע
דֶען גַאנְצֶען קְרֵייז דֶעם יַרְדֵן, דַאס דִיזֶער אִיהְן גַאנְץ בֶּעװֶעסֶערְטֶע, בֶּעפָאר יְיָ
סְדֹם אוּנְד עֲמֹרָה פֶערְדֶערְבְּט הַאטְטֶע, װַאר עֶס װִיא אֵיין גַארְטֶען יְיָ׳ס, װִיא דַאז
11 לַאנְד מִצְרַיִם, בִּיז מַאן קָאמְמט נַאךְ צֹעַר: דַא עֶרְװֶעהְלְטֶע זִיךְ לוֹט דֶען גַאנְצֶען קְרֵייז
דֶעם יַרְדֵן אוּנְד לוֹט צָאג גֶעגֶען דִיא מָארְגֶענְזֵייטֶע, אַלְזָא טְרֶענְנְטֶען זִיא זִיךְ אֵיין
12 בְּרוּדֶער פָאם אַנְדֶערְן: אַבְרָם װָאהְנְטֶע אִים לַאנְדֶע כְּנָעַן אוּנְד לוֹט װָאהְנְטֶע אִין דֶען
13 שְׁטֶעדְטֶען דֶעם קְרֵייזֶעס אוּנְד שְׁלוּג גֶעצֶעלְטֶע אוֹיף בִּיז סְדֹם: אוּנְד דִיא מֶענְנֶער
14 פָאן סְדֹם װַארֶען בֶּאזֶע אוּנְד זִינְדִיגְטֶען גֶעגֶען יְיָ זֶעהְר: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ אַבְרָם,
נַאכְדֶעם זִיךְ לוֹט גֶעטְרֶענְנְט הַאטְטֶע פָאן אִיהְם: עֶרְהֶעבֶּע דָאךְ דֵיינֶע אוֹיגֶען אוּנְד
זִיהֶע פָאן דֶעם אָרְטֶע, װָא דוּא בִּיזְט, נַאךְ מִיטְטֶערְנַאכְט אוּנְד נַאךְ מִיטְטַאג, נַאךְ
15 מָארְגֶען אוּנְד נַאךְ אַבֶּענְד הִין: דֶען דַאז גַאנְצֶע לַאנְד, װֶעלְכֶעס דוּא זִיהֶעסְט, װֶערְדֶע
16 אִיךְ דִיר גֶעבֶּען אוּנְד דֵיינֶעם זַאמֶען אוֹיף עֶװִיג: אוּנְד װֶערְדֶע מַאכֶען דֵיינֶען זַאמֶען
גְלֵייךְ דֶעם שְׁטוֹיבֶּע דֶער עֶרְדֶע, דַאס װֶען יֶעמַאנְד װִירְד צֶעהְלֶען קָאנְנֶען דֶען שְׁטוֹיבּ
17 דֶער עֶרְדֶע, װִירְד אוֹיךְ דֵיין זַאמֶע גֶעצֶעהְלְט װֶערְדֶען: שְׁטֶעהֶע אוֹיף, דוּרְכְגֶעהֶע דַאז
18 לַאנְד נַאךְ זֵיינֶער לֶענְגֶע אוּנְד זֵיינֶער בְּרֵייטֶע, דֶען דִיר װֶערְדֶע אִיךְ עֶס גֶעבֶּען: אוּנְד
אַבְרָם שְׁלוּג זֵיין גֶעצֶעלְט אוֹיף אוּנְד קַאם אוּנְד װָאהְנְטֶע בֵּייא דֶען אֵייכֶענְבֵּיימֶען
מַמְרֵא, װֶעלְכֶע זִינְד בֵּייא חֶבְרוֹן, אוּנְד עֶר בּוֹיעֶטֶע יְיָ דָארְט אֵיינֶען אַלְטַאר:

יד Cap. XIV. יד

1 אוּנְד עֶס װַאר אִין דֶען טַאגֶען דֶעם אַמְרָפֶל, קֶענִיגְס צוּ שִׁנְעָר, דֶעם אַרְיוֹךְ, קֶענִיגְס
צוּ אֶלָּסָר, דֶעם כְּדָרְלָעֹמֶר, קֶענִיגְס צוּ עֵילָם אוּנְד דֶעם תִּדְעָל, קֶענִיגְס דֶער גוֹיִם:
2 דַאס דִיזֶע פִיהְרְטֶען קְרִיג מִיט בֶּרַע, דֶעם קֶענִיגֶע פָאן סְדֹם אוּנְד מִיט בִּרְשַׁע, דֶעם
קֶענִיגֶע פָאן עֲמֹרָה, שִׁנְאָב, דֶעם קֶענִיגֶע פָאן אַדְמָה אוּנְד שֶׁמְאֵבֶר, דֶעם קֶענִיגֶע פָאן
3 צְבוֹיִים אוּנְד דֶעם קֶענִיגֶע פָאן בֶּלַע, דַאז אִיזְט צֹעַר: אַלְלֶע דִיזֶע פֶערְאֵיינִיגְטֶען זִיךְ
4 אִין דֶעם טְהַאלֶע שִׂדִּים, דַאז אִיזְט דַאז זַאלְצְמֵעער: צְװֶעלְף יַאהְרֶע הַאטְטֶען זִיא
5 גֶעדִינְט דֶעם כְּדָרְלָעֹמֶר אוּנְד אִים דְרֵייצֶעהְנְטֶען יַאהְרֶע עֶמְפֶּערְטֶען זִיא זִיךְ: אוּנְד
אִים פִירְצֶעהְנְטֶען יַאהְרֶע קַאם כְּדָרְלָעֹמֶר אוּנְד דִיא קֶענִיגֶע, װֶעלְכֶע מִיט אִיהְם װַארֶען
אוּנְד שְׁלוּגֶען דִיא רְפָאִים אִין עַשְׁתְּרוֹת־קַרְנַיִם אוּנְד דִיא זוּזִים אִין הָם, אוּנְד דִיא אֵימִים
6 אִין שָׁוֵה־קִרְיָתַיִם: אוּנְד דֶען חוֹרִי אוֹיף אִיהְרֶעם גֶעבִּירְגֶע שֵׂעִיר, בִּיז נַאךְ אֵיל־פָּארָן,
7 װֶעלְכֶעס אַן דֶער װִיסְטֶע אִיזְט: דַאן קֶעהְרְטֶען זִיא זִיךְ אוּם אוּנְד קַאמֶען נַאךְ עֵין
מִשְׁפָּט, װֶעלְכֶעס קָדֵשׁ אִיזְט אוּנְד שְׁלוּגֶען דַאז גַאנְצֶע לַאנְד דֶער עֲמָלֵקִיטֶער
8 אוּנְד אוֹיךְ דֶען אֱמֹרִי, װֶעלְכֶער װָאהְנְטֶע אִין חַצְצוֹן תָּמָר: נוּן צָאג אוֹיס דֶער
קֶענִיג פָאן סְדֹם אוּנְד דֶער קֶענִיג פָאן עֲמֹרָה אוּנְד דֶער קֶענִיג פָאן אַדְמָה אוּנְד
דֶער קֶענִיג פָאן צְבוֹיִם אוּנְד דֶער קֶענִיג פָאן בֶּלַע, דַאז אִיזְט צֹעַר אוּנְד אָרְדְנֶעטֶען

9 זִיךְ צוּם שְׁטְרֵייט מִיט אִיהְנֶען אִים טְהַאלֶע שִׂדִים׃ מִיט כְּדָרְלָעוֹמֶר, קֶענִיג צוּ
עֵילָם, אוּנְד תִּדְעָל, קֶענִיג דֶער גּוֹיִם, אוּנְד אַמְרָפֶל, קֶענִיג צוּ שִׁנְעָר אוּנְד אַרְיוֹךְ, קֶענִיג
10 צוּ אֶלָסָר, פִיר קֶענִיגֶע גֶעגֶען פִינְף׃ אוּנְד דַאז טְהַאל שִׂדִים וַואר פָאללֶער לֶעהְם־
גְרוּבֶּען אוּנְד עֶס פְלָאהֶען דֶער קֶענִיג פָאן סְדֹם אוּנְד פָאן עֲמוֹרָה אוּנְד זִיא פִילֶען
11 דַאוֶעלְבְּסְט, אוּנְד דִיא אִיבְּרִיגֶען פְלָאהֶען אוֹיף דַאז גֶעבִּירְגֶע׃ אוּנְד זִיא נַאהְמֶען
אַלְלֶעס פֶערְמֶאגֶען פָאן סְדֹם אוּנְד עֲמֹרָה אוּנְד אַלְלֶע אִיהְרֶע שְׁפֵּייזֶע אוּנְד
12 צָאגֶען וֶועג׃ אוּנְד זִיא נַאהְמֶען אוֹיךְ דֶען לוֹט אוּנְד זֵיין פֶערְמֶאגֶען, דֶען בְּרוּדֶערְס־
13 זָאהְן דֶעס אַבְרָם אוּנְד צָאגֶען פָארְט, דֶען עֶר וָואהְנְטֶע אִין סְדֹם׃ אוּנְד עֶס קַאם
אֵיין עֶנְטְרָאנֶנֶער אוּנְד זַאגְטֶע עֶס דֶעם אַבְרָם, דֶעם עִבְרִי, אוּנְד דִיזֶער וָואהְנְטֶע
בֵּייא דֶען אֵייכֶענְבֵּיימֶען דֶעם מַמְרֵא, דֶעם אֱמֹרִי, דֶעם בְּרוּדֶערְס דֶעם אֶשְׁכֹּל אוּנְד
14 דֶעם בְּרוּדֶערְס דֶעם עָנֵר אוּנְד זִיא וַוארֶען פֶערְבִּינְדֶעטֶע פָאן אַבְרָם׃ אַלְס
אַבְרָם הֶערְטֶע, דַאס זֵיין בְּרוּדֶער גֶעפַאנְגֶען וַואר, בֶּעוַואפְפְנֶעטֶע עֶר זֵיינֶע עֶר־
פְרָאבְּטֶען קְנֶעכְטֶע, אִין זֵיינֶעם הוֹיזֶע גֶעבָּארֶען, דְרֵייא הוּנְדֶערְט אוּנְד אַכְטְצֶעהְן,
15 אוּנְד יַאגְטֶע אִיהְנֶען נַאךְ בִּיז דָן׃ דַא טְהֵיילְטֶע עֶר זִיא אִין הוֹיפֶען אוּנְד (אִיבֶּער־
פִיל זִיא) בֵּייא נַאכְט, עֶר אוּנְד זֵיינֶע קְנֶעכְטֶע אוּנְד שְׁלוּג זִיא אוּנְד יַאגְטֶע אִיהְנֶען
16 נַאךְ בִּיז חוֹבָה, וֶועלְכֶעס לִינְק לִינְקְס פָאן דַמֶּשֶׂק׃ אוּנְד בְּרַאכְטֶע וִוידֶער צוּרִיק
אַלְלֶעס פֶערְמֶאגֶען, אוֹיךְ דֶען לוֹט זֵיינֶען בְּרוּדֶער אוּנְד זֵיין פֶערְמֶאגֶען בְּרַאכְטֶע עֶר
17 וִוידֶער צוּרִיק, וִויא אוֹיךְ דִיא פְרוֹיעֶן אוּנְד דַאז פָאלְק׃ דַא גִינְג הֶערוֹיס דֶער
קֶענִיג פָאן סְדֹם אִיהְם עֶנְטְגֶעגֶען, נַאכְדֶעם עֶר צוּרִיק גֶעקָאמְמֶען וַואר פָאם שְׁלַאגֶען
דֶעם כְּדָרְלָעוֹמֶר אוּנְד דֶער קֶענִיגֶע, וֶועלְכֶע מִיט אִיהְם וַוארֶען, אִין דַאז טְהַאל שָׁוֵה,
18 וֶועלְכֶעס אוֹיךְ קֶענִיגְסְטְהַאל הֵייסְט׃ אוּנְד מַלְכִּי־צֶדֶק, קֶענִיג פָאן שָׁלֵם טְרוּג בְּרָאד
19 אוּנְד וַויין הֶערְפָאר אוּנְד עֶר וַואר אֵיין פְּרִיסְטֶער דֶעם הֶאכְסְטֶען גָאטְטֶעס׃ אוּנְד עֶר
זֶעגְנֶעטֶע אִיהְן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ גֶעזֶעגְנֶעט זֵייא אַבְרָם דֶעם הֶאכְסְטֶען גָאטט, שֶׁאפְּפֶער
20 דֶעס הִימְמֶעלְס אוּנְד דֶער עֶרְדֶע׃ אוּנְד גֶעלָאבְּט זֵייא דֶער הֶאכְסְטֶע גָאטט דֶער
אִיבֶּערְגֶעבֶּען הַאט דֵיינֶע פֵיינְדֶע אִין דֵיינֶע הַאנְד אוּנְד עֶר גַאבּ אִיהְם דֶען צֶעהְנְטֶען
21 פָאן אַלְלֶעם׃ דַא זַאגְטֶע דֶער קֶענִיג פָאן סְדֹם צוּ אַבְרָם׃ גִיבּ מִיר דִיא פֶּערְזָאנֶען,
22 אוּנְד דַאז פֶערְמֶאגֶען נִים דִיר׃ אַבֶּער אַבְרָם זַאגְטֶע צוּם קֶענִיגֶע פָאן סְדֹם׃ אִיךְ
הֶעבֶּע אוֹיף מֵיינֶע הַאנְד צוּ יְיָ, דֶעם הֶאכְסְטֶען גָאטט, שֶׁאפְּפֶער דֶעס הִימְמֶעלְס אוּנְד
23 דֶער עֶרְדֶע׃ דַאס אִיךְ וֶועדֶער פַאדֶען נָאךְ שׁוּהְרִימֶען, דַאס אִיךְ נִיכְטְס נֶעהְמֶע
פָאן אַלְלֶעם וַואס דֵיין אִיזְט, אוֹיף דַאס דוּא נִיכְט זַאגֶעסְט, אִיךְ הַאבֶּע רֵייךְ גֶעמַאכְט
24 דֶען אַבְרָם׃ אוֹיסֶער נוּר וַואס פֶערְצֶעהְרְט הַאבֶּען דִיא יִינְגְלִינְגֶע, גֶעבְּסְט דֶעם אַנְ־
טְהֵייל דֶער מֶענְנֶער, וֶועלְכֶע מִיט מִיר גֶעגַאנְגֶען זִינְד, עָנֵר, אֶשְׁכֹּל אוּנְד מַמְרֵא, זִיא
מֶאגֶען אִיהְרֶען טְהֵייל נֶעהְמֶען׃

טו

Cap. XV. טו

1 נַאךְ דִיזֶען בֶּעגֶעבֶּענְהֵייטֶען קַאם דַאז וָואָרְט גָאטְטֶעס צוּ אַבְרָם אִין אַיינֶער עֶרְשַׁיינוּנְג,
אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: פִּירְכְטֶע דִיךְ נִיכְט אַבְרָם! אִיךְ בִּין דֵיין שִׁילְד, דֵיין זֶעהְר גְרָאסֶער
2 לָאהְן: אוּנְד אַבְרָם שְׁפְּרַאךְ: אָ הֶערְר יְיָ! וַואס ווִילְלסְט דוּא מִיר גֶעבֶּען, דַא אִיךְ אוּמ־
הֶערְגֶעהֶע אָהְנֶע קִינְדֶער, אוּנְד דֶער פֶּערְוַואלְטֶער מֵיינֶעס הוֹיזֶעס אִיזְט אֱלִיעֶזֶר אוֹיס
3 דַמֶשֶׂק: אוּנְד אַבְרָם שְׁפְּרַאךְ: זִיהֶע, מִיר הַאסְט דוּא נִיכְט זַאמֶען גֶעגֶעבֶּען, זִיהֶע
4 אַלְזָא, מֵיין הוֹיזְגֶעבָּארְנֶער ווִירְד מִיךְ בֶּעעֶרְבֶּען: אוּנְד זִיהֶע, דַאז וָוארְט גָאטְטֶעס קַאם
צוּ אִיהְם, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: נִיכְט דִיזֶער ווִירְד דִיךְ בֶּעעֶרְבֶּען, זָאנְדֶערְן וֶועלְכֶער קָאמְמֶען
5 ווִירְד אוֹיס דֵיינֶען אֵיינְגֶעווֵיידֶען, דֶער ווִירְד דִיךְ בֶּעעֶרְבֶּען: אוּנְד עֶר פִּיהְרְטֶע אִיהְן
הִינַייס אוֹיף דִיא שְׁטְרַאסֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: זִיהֶע דָאךְ גֶעגֶען הִימְמֶעל, אוּנְד צֶעהְלֶע דִיא
שְׁטֶערְנֶע, אָב דוּא זִיא צֶעהְלֶען קַאנְנְסְט, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְם: זָא ווִירְד זֵיין דֵיין
6 7 זַאמֶע: אוּנְד עֶר גְלוֹיבְּטֶע יְיָ, אוּנְד עֶר רֶעכְנֶעטֶע עֶס אִיהְם צוּר גֶערֶעכְטִיגְקֵייט: אוּנְד
עֶר שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְם: אִיךְ בִּין יְיָ, דֶער דִיךְ הֶערוֹיסְגֶעפִיהְרְט הַאט אוֹיס אוּר כַּשְׂדִים,
8 אוּם דִיר דִיזֶעס לַאנְד צוּ גֶעבֶּען, עֶס צוּ בֶּעזִיטְצֶען: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: אָ הֶערְר! יְיָ!
9 וָואדוּרְךְ ווֵייס אִיךְ, דַאס אִיךְ עֶס בֶּעזִיטְצֶען וֶוערְדֶע? אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְם:
נִים מִיר אֵיין דְרֵייא יֶעהְרִיגֶעס קַאלְבּ אוּנְד אֵיינֶע דְרֵייא יֶעהְרִיגֶע צִיגֶע אוּנְד אֵיינֶען
10 דְרֵייא יֶעהְרִיגֶען ווִידְדֶער אוּנְד אֵיינֶע טוּרְטֶעלְטוֹיבֶּע, אוּנְד אֵיינֶע יוּנְגֶע טוֹיבֶּע: אוּנְד
עֶר נַאהְם פִיר אִיהְן אַלְלֶעס דִיזֶעס, אוּנְד עֶר צֶערְשְׁטִיקְטֶע זִיא מִיטְטֶען דוּרְךְ אוּנְד
לֶעגְטֶע יֶעדֶעס שְׁטִיק גֶעגֶענְאִיבֶּער דֶעם עֶהְנְלִיכֶען שְׁטִיקֶע, אַבֶּער דַאז גֶעפְלִיגֶעל
11 צֶערְשְׁטִיקְטֶע עֶר נִיכְט: אוּנְד עֶס קַאמֶען רוֹיבְּפֶאגֶעל הֶערַאבּ אוֹיף דִיא שְׁטִיקֶע,
12 אוּנְד אַבְרָם פֶערְטְרִיבּ זִיא: אַלְס נוּן דִיא זָאנְנֶע וַואר צוּם אוּנְטֶערְגֶעהְן, דַא פִיל
אֵיין טִיפֶער שְׁלַאף אוֹיף אַבְרָם אוּנְד זִיהֶע, אֵיינֶע אַנְגְסְט אוּנְד אֵיינֶע גְרָאסֶע
13 פִינְסְטֶערְנִיס פִיל אוֹיף אִיהְן: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ צוּ אַבְרָם: דוּא זָאלְלְסְט ווִיסְסֶען,
דַאס דֵיין זַאמֶע ווִירְד אֵיין פְרֶעמְדְלִינְג זֵיין אִין אֵיינֶעם לַאנְדֶע, דַאז נִיכְט אִיהְנֶען
גֶעהֶערְט, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען אִיהְנֶען דִינֶען, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען זִיא פֵּיינִיגֶען פִיר־
14 הוּנְדֶערְט יַאהְרֶע: אַבֶּער אוֹיךְ דַאז פָאלְק, דֶעם זִיא דִינֶען וֶוערְדֶען, וֶוערְדֶע אִיךְ
15 רִיכְטֶען, אוּנְד נַאכְהֶער וֶוערְדֶען זִיא הֶערוֹיסְצִיהֶען מִיט גְרָאסֶער הַאבֶּע: דוּא אַבֶּער,
דוּא ווִירְסְט קָאמְמֶען צוּ דֵיינֶען פֶעטֶערְן אִין פְרִידֶען, דוּא ווִירְסְט בֶּעגְרַאבֶּען וֶוערְדֶען
16 אִין אֵיינֶעם גוּטֶען אַלְטֶער: אוּנְד אִים פִירְטֶען גֶעשְׁלֶעכְט וֶוערְדֶען זִיא צוּרִיק
קֶעהְרֶען הִירְהֶער, דֶען עֶס אִיזְט נִיכְט פָאלְל דִיא מִיסְסֶעטְהַאט דֶעם פָאלְקֶעס אֱמֹרִי
17 בִּיז דַאהֶער: אַלְס נוּן דִיא זָאנְנֶע וַואר אוּנְטֶערְגֶעגַאנְגֶען אוּנְד עֶס דוּנְקֶעל גֶעוָוארְדֶען
וַואר, דַא וַואר אֵיין רוֹיכֶענְדֶער אָפֶען, אוּנְד אֵיינֶע פֵייעֶרְפְלַאמְמֶע, וֶועלְכֶע דוּרְכְצָאג
18 צְווִישֶׁען דֶען שְׁטִיקֶען: אַן דִיזֶעם טַאגֶע מַאכְטֶע יְיָ אֵיינֶען בּוּנְד מִיט אַבְרָם, אוּנְד

שפּראַך: דײנֶעם זאַמֶען גֶעבֶּע אִיךְ דיזֶעס לַאנְד, פָאן דֶעם שטְרָאם מִצְרַיִם בִּיז
19 צוּ דֶעם גְרָאסֶען שטְרָאמֶע, דֶעם שטְרָאם פְּרָת: דֶען קֵנִי, דֶען קְנִזִי אוּנְד דֶען
20 21 קַדְמֹנִי: דֶען חִתִּי, דֶען פְּרִזִי, אוּנְד דיא רְפָאִים: דֶען אֱמֹרִי, דֶען כְּנַעֲנִי, דֶען גִרְגָּשִׁי
אוּנְד דֶען יְבוּסִי:

Cap. XVI. טז

1 אוּנְד שָׂרַי, אַבְרָם׳ס פְרויא גֶעבַּאר אִיהְם נִיכְט, אוּנְד זיא הַאטְטֶע אֵיינֶע דינְסטמַאגְד
2 אוֹיס מִצְרַיִם, אוּנְד אִיהְר נַאמֶע וַואר הָגָר: דַא זַאגְטֶע שָׂרַי צוּ אַבְרָם: זִיהֶע דָאךְ, מִיךְ
הַאט יְיָ פֶערְשׁלָאסֶען, דַאס אִיךְ נִיכְט גֶעבֶּערֶע, קָאמְמֶע דָאךְ צוּ מֵיינֶער דינְסטמַאגְד,
פִילְלֵייכְט וֶוערְדֶע אִיךְ קִינְדֶער עֶרְלַאנְגֶען דוּרךְ זיא, אוּנְד אַבְרָם הֶערְטֶע אוֹיף דיא
3 שְׁטִימְמֶע שָׂרַי׳ס: דַא נַאהְם שָׂרַי דיא פְרויא אַבְרָם׳ס, דיא הָגָר אוֹיס מִצְרַיִם, אַלְס
אִיהְרֶע דינְסטמַאגְד, אַם עֶנְדֶע פָאן צֶעהֶן יַאהְרֶען דיא אַבְרָם גֶעווָאהְנְט הַאטְטֶע אִים
4 לַאנְדֶע כְּנָעַן, אוּנְד גַאבּ זיא אַבְרָם, אִיהְרֶעם מַאנְנֶע צוּר פְרויא: אוּנְד עֶר קַאם צוּ
הָגָר, אוּנְד זיא וַוארְד שׁוַואנְגֶער, אַלְס זיא נוּן זַאהֶע, דַאס זיא שׁוַואנְגֶער וַואר,
5 דַא וַוארְד אִיהְרֶע הֶערְרִין גֶערִינְגֶער אִין אִיהְרֶען אוֹיגֶען: דַא זַאגְטֶע שָׂרַי צוּ אַבְרָם,
מֵיין אוּנְרֶעכְט קָאמְמט אוֹיף דִיךְ, אִיךְ הַאבֶּע מֵיינֶע דינְסטמַאגְד גֶעגֶעבֶּען אִין דֵיינֶען
שָׁאס, נוּן זִיהֶעט זיא, דַאס זיא שׁוַואנְגֶער אִיזְט, דַא וֶוערְדֶע אִיךְ גֶערִינְגֶער אִין אִיהְרֶען
6 אוֹיגֶען, יְיָ רִיכְטֶע צווִישֶׁען מִיר אוּנְד דִיר: דַא זַאגְטֶע אַבְרָם צוּ שָׂרַי, זִיהֶע, דֵיינֶע מַאגְד
אִיזְט אִין דֵיינֶער הַאנְד, טהוּעֶ אִיהְר, וַואס גוּט אִיזְט אִין דֵיינֶען אוֹיגֶען, אוּנְד שָׂרַי
7 פֵּיינִיגְטֶע זיא, אוּנְד זיא פְלָאהֶע פָאן אִיהְר: אוּנְד עֶס בֶּעגֶעגְנֶעטֶע אִיהְר אֵיין עֶנְגֶעל
גָאטְטֶעס אַן אֵיינֶער וַואסֶערְקְוֶועלְלֶע אִין דֶער וִויסְטֶע, אַן דֶער קְוֶועלְלֶע אוֹיף דֶעם
8 וֶועגֶע נַאךְ שׁוּר: אוּנְד עֶר שׁפּרַאךְ: הָגָר מַאגְד דֶער שָׂרַי! וָוא קָאמְמסְט דוּא הֶער אוּנְד
וָואהִין גֶעהְסְט דוּא? אוּנְד זיא שׁפּרַאךְ: פָאר שָׂרַי מֵיינֶער גֶעבִּיטֶערִין עֶנְטפְלִיהֶע אִיךְ:
9 דַא שׁפּרַאךְ צוּ אִיהְר דֶער עֶנְגֶעל גָאטְטֶעס, קֶעהְרֶע צוּרִיק צוּ דֵיינֶער הֶערְרִין, אוּנְד
10 אוּנְטֶערְוֶוערְפֶע דִיךְ אוּנְטֶער אִיהְרֶע הַאנְד: אוּנְד עֶס שׁפּרַאךְ צוּ אִיהְר דֶער עֶנְגֶעל
גָאטְטֶעס, אִיךְ וֶוערְדֶע פֶערְמֶעהְרֶען דֵיינֶען זַאמֶען, דַאס עֶר נִיכְט זָאלְל גֶעצֶעהְלְט
11 וֶוערְדֶען קֶאנְנֶען פָאר מֶענְגֶע: אוּנְד עֶס שׁפּרַאךְ צוּ אִיהְר דֶער עֶנְגֶעל גָאטְטֶעס, זִיהֶע,
דוּא בִּיזְט שׁוַואנְגֶער, אוּנְד וִוירְסְט גֶעבֶּערֶען אֵיינֶען זָאהְן, אוּנְד זָאלְלסְט זֵיינֶען נַאמֶען
12 יִשְׁמָעֵאל נֶענְנֶען, דֶען יְיָ הַאט עֶרְהֶערְט דֵיינֶע נָאטְה: עֶר אַבֶּער וִוירְד זֵיין אֵיין וִוילְדֶער
מֶענְשׁ, זֵיינֶע הַאנְד גֶעגֶען אַלְלֶע, אוּנְד דיא הַאנְד אַלְלֶער גֶעגֶען אִיהְן, אַבֶּער פָאר דֶעם
13 אַנְגֶעזִיכְט אַלְלֶער זֵיינֶער בְּרִידֶער וִוירְד עֶר וָואהְנֶען: אוּנְד זיא נַאנְנְטֶע דֶען נַאמֶען יְיָ׳ס,
דֶער צוּ אִיהְר גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע, דוּא גָאטט זִיהֶעסְט מִיךְ, דֶען זיא שׁפּרַאךְ: הַאבֶּע אִיךְ
14 נִיכְט אוֹיךְ הִיר גֶעזֶועהֶען, נַאךְ דֶעם דֶער מִיךְ זִיהֶעט? דַארוּם נַאנְנְטֶע מַאן דֶען בְּרוּנְנֶען,
15 בְּרוּנְנֶען דֶעם לֶעבֶּענְדֶען זֶעהֶענְדֶען; זִיהֶע, עֶר אִיזְט צווִישֶׁען קָדֵשׁ אוּנְד בָּרֶד: אוּנְד
הָגָר גֶעבַּאר דֶעם אַבְרָם אֵיינֶען זָאהְן, דַא נַאנְנְטֶע אַבְרָם דֶען נַאמֶען זֵיינֶעס

זָאהְנֶעס, דֶען הָגָר גֶעבָּארֶען הַאטְטֶע, יִשְׁמָעֵאל׃ אוּנְד אַבְרָם וַואר אַלְט וֶעכְס אוּנְד 16
זִיבֶּענְצִיג יַאהְרֶע, אַלְס הָגָר דֶען יִשְׁמָעֵאל דֶעם אַבְרָם גֶעבַּאר׃

Cap. XVII. יז

יז

אַבְרָם וַואר נֵיין אוּנְד נֵיינְצִיג יַאהְרֶע אַלְט, דַא עֶרְשִׁין יְיָ דֶעם אַבְרָם, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ 1
צוּ אִיהְם, אִיךְ בִּין יְיָ דֶער אַלְלְמֶעכְטִיגֶע, וַואנְדְלֶע פָאר מִיר אוּנְד זֵייא פְרָאם׃
זָא ווילל אִיךְ מַאכֶען אֵיינֶען בּוּנְד צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד דִיר, אוּנְד וֶוערְדֶע דִיךְ פֶער־ 2
מֶעהְרֶען גַאר זֶעהְר׃ אוּנְד אַבְרָם פִּיל נִידֶער אוֹיף זֵיין אַנְגֶעזִיכְט, דַא רֶעדֶעטֶע מִיט 3
אִיהְם גָאטט אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ אִיךְ בִּין עֶס! זִיהֶע, מֵיין בּוּנְד אִיזְט מִיט דִיר, אוּנְד דוּא 4
זָאלְלסְט וֶוערְדֶען צוּם פַאטֶער פִילֶער פֶאלְקֶער׃ אוּנְד עֶס ווירְד נִיכְט מֶעהְר גֶע־ 5
נַאנְנְט וֶוערְדֶען דֵיין נַאמֶע אַבְרָם, זָאנְדֶערְן דֵיין נַאמֶע ווירְד זֵיין אַבְרָהָם, דֶען צוּם
פַאטֶער פִילֶער פֶאלְקֶער הַאבֶּע אִיךְ דִיךְ אֵיינְגֶעזֶעצְט׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דִיךְ 6
פְרוּכְטבַּאר מַאכֶען גַאר זֶעהְר, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דִיךְ מַאכֶען צוּ נַאצִיאָנֶען אוּנְד קֶענִיגֶע
וֶוערְדֶען פָאן דִיר קָאמְמֶען׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אוֹיפְרִיכְטֶען מֵיינֶען בּוּנְד צְווִישֶׁען מִיר 7
אוּנְד דִיר, אוּנְד דֵיינֶעם זַאמֶען נַאךְ דִיר, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, אַלְס אֵיינֶען
עֶווִיגֶען בּוּנְד, דַאס אִיךְ דֵיין גָאטט זֵייא אוּנְד דֵיינֶעם זַאמֶענְס נַאךְ דִיר׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע 8
דִיר גֶעבֶּען אוּנְד דֵיינֶעם זַאמֶען נַאךְ דִיר, דַאז לַאנְד דֵיינֶעם אוֹיפֶענְטהַאלְטֶעס, דַאז
גַאנְצֶע לַאנְד כְּנַעַן, צוּר עֶווִיגֶען בֶּעזִיטְצוּנְג, אוּנְד וֶוערְדֶע אִיהְר גָאטט זֵיין׃ אוּנְד גָאטט 9
שְׁפְּרַאךְ צוּ אַבְרָהָם׃ דוּא אַבֶּער הַאלְטֶע מֵיינֶען בּוּנְד, דוּא אוּנְד דֵיין זַאמֶע נַאךְ דִיר,
נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן׃ דִיזֶעס אִיזְט דֶער בּוּנְד, וֶועלְכֶען אִיהְר זָאלְלט בֶּעאָבְּאַכְטֶען 10
צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד אֵייךְ, אוּנְד דֵיינֶעם זַאמֶען נַאךְ דִיר, עֶס זָאלְל בֶּעשְׁנִיטְטֶען וֶוערְדֶען
אוּנְטֶער אֵייךְ אַלְלֶעס מֶענְנְלִיכֶע׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלט בֶּעשְׁנֵיידֶען דַאז פְלֵיישׁ אֵיירֶער 11
פָארְהוֹיט, אוּנְד דִיזֶעס זָאלְל זֵיין צוּם צֵייכֶען דֶעם בּוּנְדֶעס צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד אֵייךְ׃
אַכְט טַאגֶע אַלְט, זָאלְל בֶּעשְׁנִיטְטֶען וֶוערְדֶען בֵּייא אֵייךְ אַלְלֶעס מֶענְנְלִיכֶע, בֵּייא 12
אֵיירֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, הוֹיזְגֶעבָּארְנֶעס אוּנְד פִּיר גֶעלְד גֶעקוֹיפְטֶעס פָאן יֶעדֶעם פְרֶעמְד־
לִינְג, וֶועלְכֶער נִיכְט פָאן דֵיינֶעם זַאמֶען אִיזְט׃ עֶס מוּס אוֹיךְ בֶּעשְׁנִיטְטֶען וֶוערְדֶען 13
דֵיין הוֹיזְגֶעבָּארְנֶער, אוּנְד פִּיר דֵיין גֶעלְד גֶעקוֹיפְטֶער, דַאמִיט מֵיין בּוּנְד זֵיין זָאלְל אַן
אֵיירֶעם פְלֵיישֶׁע צוּם עֶווִיגֶען בּוּנְדֶע; אַבֶּער דֶער אוּנְבֶּעשְׁנִיטְטֶענֶע מַאן, וֶועלְכֶער נִיכְט 14
בֶּעשְׁנִיטְטֶען וָוארְדֶען אִיזְט אַן דֶעם פְלֵיישֶׁע זֵיינֶער פָארְהוֹיט, דִיזֶעלְבֶּע זֶעעלֶע זָאלְל
אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען פָאן אִיהְרֶעם פָאלְקֶע, מֵיינֶען בּוּנְד הַאט עֶר גֶעבְרָאכֶען׃ אוּנְד 15
גָאטט שְׁפְּרַאךְ צוּ אַבְרָהָם, שָׂרַי דֵיינֶע פְרוֹיא, זָאלְלסְט דוּא נִיכְט נֶענְנֶען מִיט אִיהְרֶעם
נַאמֶען שָׂרַי, זָאנְדֶערְן שָׂרָה זָאלְל אִיהְר נַאמֶע זֵיין׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע זִיא זֶעגְנֶען, אוּנְד 16
אוֹיךְ פָאן אִיהְר דִיר אֵיינֶען זָאהְן גֶעבֶּען, אִיךְ וֶוערְדֶע זִיא זֶעגְנֶען, אוּנְד זִיא זָאלְל וֶוער־
דֶען צוּ נַאצִיאָנֶען, קֶענִיגֶע דֶער פֶאלְקֶער וֶוערְדֶען עֶנְטשְׁטֶעהֶען פָאן אִיהְר׃ דַא פִּיל 17

אַבְרָהָם נִידֶער אוֹיף זַיין אַנְגֶעזִיכְט אוּנְד לַאכְטֶע, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ אִין זַיינֶעם הֶערְצֶען,
זָאלְלְטֶע אַיינֶעם הוּנְדֶערְט יַאהְרֶע אַלְטֶען נָאךְ גֶעבָּארֶען וֶוערְדֶען? אוּנְד שָׂרָה, נַיינְצִיג
18 יַאהְרֶע אַלְט, גֶעבֶּערֶען? אוּנְד אַבְרָהָם שְׁפְּרַאךְ צוּ יְיָ, מֶאכְטֶע יִשְׁמָעֵאל נוּר לֶעבֶּען
19 פָֿאר דִיר: דַא שְׁפְּרַאךְ יְיָ, פִֿירְוָואהְר! שָׂרָה דֵיינֶע פְֿרוֹיא ווִירְד דִיר גֶעבֶּערֶען אַיינֶען
זָאהְן, אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט נֶענְנֶען זֵיינֶען נַאמֶען יִצְחָק, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אוֹיפְֿרִיכְטֶען
20 מֵיינֶען בּוּנְד מִיט אִיהְם צוּם עֶווִיגֶען בּוּנְדֶע, פִֿיר זֵיינֶען זַאמֶען נַאךְ אִיהְם: אוֹיךְ וֶועגֶען
יִשְׁמָעֵאל הַאבֶּע אִיךְ דִיךְ עֶרְהֶערְט, זִיהֶע, אִיךְ זֶעגְנֶע אִיהְן אוּנְד וֶוערְדֶע אִיהְן פְֿרוּכְט־
בַּאר מַאכֶען אוּנְד אִיהְן פֶֿערְמֶעהְרֶען גַאר זֶעהְר, צְוָועלְף פִֿירְסְטֶען ווִירְד עֶר צֵייגֶען,
21 אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אִיהְן מַאכֶען צוּ אַיינֶער גְרָאסֶען נַאצִיאָן: אַבֶּער מֵיינֶען בּוּנְד וֶוערְדֶע
אִיךְ אוֹיפְֿרֶעכְט הַאלְטֶען מִיט יִצְחָק, וֶועלְכֶען שָׂרָה דִיר גֶעבֶּערֶען ווִירְד אוּם דִיזֶע
22 צֵייט, אִים אַנְדֶערְן יַאהְרֶע: אוּנְד עֶר הֶערְטֶע אוֹיף מִיט אִיהְם צוּ רֶעדֶען, אוּנְד גָאטְט
23 עֶרְהָאבּ זִיךְ הִינְוֶועג פָֿאן אַבְרָהָם: אוּנְד אַבְרָהָם נַאהְם זֵיינֶען זָאהְן יִשְׁמָעֵאל, אוּנְד
אַלְלֶע זֵיינֶע הוֹיזְגֶעבָּארְנֶען, אוּנְד אַלְלֶע פִֿיר זֵיין גֶעלְד גֶעקוֹיפְֿטֶען, יֶעדֶען מֶענְנ־
לִיכֶען אוּנְטֶער דֶען הוֹיזְלֵייטֶען אַבְרָהָם׳ס, אוּנְד בֶּעשְׁנִיטְט דַאז פְֿלֵיישׁ אִיהְרֶער
פָֿארְהוֹיט, אַן עֶבֶּען דֶעמְזֶעלְבֶּען טַאגֶע, דַא גָאטְט מִיט אִיהְם גֶעשְׁפְּרָאכֶען הַאטְטֶע:
24 אוּנְד אַבְרָהָם וַואר נַיין אוּנְד נַיינְצִיג יַאהְרֶע אַלְט, אַלְס עֶר בֶּעשְׁנִיטְטֶען וַוארְד אַם
25 פְֿלֵיישֶׁע זֵיינֶער פָֿארְהוֹיט: אוּנְד זֵיין זָאהְן יִשְׁמָעֵאל וַואר דְרֵייצֶעהְן יַאהְרֶע אַלְט, אַלְס
26 עֶר בֶּעשְׁנִיטְטֶען וַוארְד אַם פְֿלֵיישֶׁע זֵיינֶער פָֿארְהוֹיט: אַן דֶעמְזֶעלְבֶּען טַאגֶע וַוארְד
27 בֶּעשְׁנִיטְטֶען אַבְרָהָם אוּנְד זֵיין זָאהְן יִשְׁמָעֵאל: אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע הוֹיזְלֵייטֶע, הוֹיז־
גֶעבָּארְנֶער אוּנְד פִֿיר גֶעלְד גֶעקוֹיפְֿטֶער פָֿאן זָאהְנֶען דֶער פְֿרֶעמְדֶען, וואוּרְדֶען בֶּע־
שְׁנִיטְטֶען מִיט אִיהְם:

Cap. XVIII. יח

יח

1 אוּנְד עֶס עֶרְשִׁין אִיהְם יְיָ בֵּייא דֶען אֵייכֶענְבֵּיימֶען פָֿאן מַמְרֵא, אוּנְד עֶר זַאס
2 אַן דֶעם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם גֶעצֶעלְטֶעס בֵּייא דֶער הִיטְצֶע דֶעס טַאגֶעס: אוּנְד
עֶר הָאבּ אוֹיף זֵיינֶע אוֹיגֶען אוּנְד זַאהֶע, אוּנְד זִיהֶע, דְרֵייא מֶענְנֶער שְׁטַאנְדֶען
אִיהְם גֶעגֶענְאִיבֶּער, אוּנְד עֶר זַאהֶע זִיא אוּנְד לִיף אִיהְנֶען עֶנְטְגֶעגֶען פָֿאן דֶעם אֵיינ־
3 גַאנְגֶע דֶעס גֶעצֶעלְטֶעס, אוּנְד בִּיקְטֶע זִיךְ צוּר עֶרְדֶע: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: מֵיין
הֶערְר! וֶוען אִיךְ גְנַאדֶע גֶעפֿוּנְדֶען הַאבֶּע אִין דֵיינֶען אוֹיגֶען, זָא גֶעהֶע דָאךְ נִיכְט
4 פָֿארִיבֶּער פָֿאר דֵיינֶעם קְנֶעכְטֶע: עֶס וֶוערְדֶע דָאךְ גֶעבְּרַאכְט אֵיין וֶועניג וַואסְסֶער
5 אוּנְד וַואשֶׁעט אֵיירֶע פִֿיסֶע, אוּנְד לֶעגֶעט אֵייךְ נִידֶער אוּנְטֶער דֶעם בּוֹימֶע: אוּנְד
אִיךְ וֶוערְדֶע אֵיין שְׁטִיק בְּרָאד בְּרִינְגֶען, אוּנְד עֶרְקְוִויקְקֶעט אֵייעֶר הֶערְץ, הֶערְנַאךְ
קֶאנְנֶעט אִיהְר וֵייטֶער גֶעהֶען, דֶען דַארוּם זֵייד אִיהְר פָֿארְבֵּייא גֶעקָאמְמֶען בֵּייא אֵיירֶעם
6 קְנֶעכְט, אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען: טְהוּא אַלְזָא ווִיא דוּא גֶעזַאגְט הַאסְט: אוּנְד אַבְרָהָם
אֵיילְטֶע אִינְס גֶעצֶעלְט צוּ שָׂרָה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אֵיילֶע, נִים דְרֵייא מַאס פָֿאם פֵֿיינְסְטֶען

7 מֶעהְלֶע, קְנֶעטֶע אוּנְד מַאכֶע קוּכֶען: אוּנְד צוּם רִינְדפִֿיה לִיף אַבְרָהָם, אוּנְד
נַאהְם אֵיין יוּנְגֶעס רִינְד, צַארְט אוּנְד גוּט, אוּנְד גַאבּ עֶס דֶעם קְנַאבֶּען, אוּנְד
8 דֶערְזֶעלְבֶּע אֵיילְטֶע עֶס צוּצוּבֶּערֵייטֶען: אוּנְד עֶר נַאהְם בּוּטְטֶער אוּנְד מִילְךְ,
אוּנְד דַאז יוּנְגֶע רִינְד, דַאז עֶר צוּבֶּערֵייטֶעט הַאטְטֶע אוּנְד זֶעטְצְטֶע עֶס אִיהְנֶען
פָֿאר, עֶר אַבֶּער שְׁטַאנְד בֵּייא אִיהְנֶען אוּנְטֶער דֶעם בּוֹים, אוּנְד זִיא אַסֶען:
9 אוּנְד זִיא זַאגְטֶען צוּ אִיהְם, וָוא אִיזְט שָׂרָה דֵיינֶע פְֿרוֹיא? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע,
10 זִיהֶע, זִיא אִיזְט אִים גֶעצֶעלְט: דַא זַאגְטֶע עֶר, אִיךְ וֶוערְדֶע צוּרִיקְקָאמְמֶען צוּ דִיר
אוּם דִיא יֶעטְצִיגֶע יַאהְרֶעסְצֵייט, דַא וִוירְד שָׂרָה דֵיינֶע פְֿרוֹיא אֵיינֶען זָאהְן הַאבֶּען,
אוּנְד שָׂרָה הֶערְטֶע אַן דֶעם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם גֶעצֶעלְטֶעס, וֶועלְכֶער הִינְטֶער אִיהְם וַואר:
11 אַבֶּער אַבְרָהָם אוּנְד שָׂרָה וַוארֶען אַלְט אוּנְד וָואהְל בֶּעטַאגְט, עֶס הַאטְטֶע אוֹיפְֿגֶעהֶערְט
12 צוּ זֵיין דֶער שָׂרָה נַאךְ דֶער אַרְט דֶער ווייבֶּער: אוּנְד שָׂרָה לַאכְטֶע אִין זִיךְ אוּנְד
שְׁפְּרַאךְ, נַאכְדֶעם אִיךְ אַלְט בִּין זָאלְל מִיר וִוידֶער וָואלְלוּסְט וֶוערְדֶען, אוּנְד מֵיין
13 הֶערְר אִיזְט (אוֹיךְ) אַלְט: דַא שְׁפְּרַאךְ יְיָ צוּ אַבְרָהָם, וַוארוּם לַאכְט שָׂרָה אוּנְד זַאגְט,
14 זָאלְלְטֶע אִיךְ אוֹיךְ וִוירְקְלִיךְ גֶעבֶּערֶען, דַא אִיךְ אַלְט בִּין: זָאלְלְטֶע דֶעם הֶערְרְן
עֶטְוַואס אוּנְמֶעגְלִיךְ זֵיין? צוּר בֶּעשְׁטִימְמְטֶען צֵייט קֶעהְרֶע אִיךְ צוּ דִיר צוּרִיק, אוּם דִיא
15 יֶעטְצִיגֶע יַאהְרֶעסְצֵייט, אוּנְד שָׂרָה וִוירְד אֵיינֶען זָאהְן הַאבֶּען: דַא לֵייגְנֶעטֶע שָׂרָה אוּנְד
שְׁפְּרַאךְ, אִיךְ הַאבֶּע נִיכְט גֶעלַאכְט, דֶען זִיא פֿירְכְטֶעטֶע זִיךְ; עֶר אַבֶּער שְׁפְּרַאךְ,
16 נֵיין, זָאנְדֶערְן דוּא הַאסְט גֶעלַאכְט: אוּנְד דִיא מֶענְנֶער עֶרְהָאבֶּען זִיךְ פָֿאן דַאנְנֶען,
אוּנְד רִיכְטֶעטֶען אִיהְרֶען בְּלִיק גֶעגֶען סְדֹם, אוּנְד אַבְרָהָם גִינְג מִיט אִיהְנֶען, זִיא צוּ
17 בֶּעגְלֵייטֶען: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ: זָאלְלְטֶע אִיךְ פֶֿערְהֶעהְלֶען פָֿאר אַבְרָהָם וַואס אִיךְ
18 טְהוּעֶ? דַא אַבְרָהָם וֶוערְדֶען וִוירְד צוּ אֵיינֶעם גְרָאסֶען אוּנְד מֶעכְטִיגֶען פָֿאלְקֶע, דַאס
19 אִין אִיהְם גֶעזֶעגְנֶעט וֶוערְדֶען אַלְלֶע פֶֿאלְקֶער דֶער עֶרְדֶע: דֶען אִיךְ הַאבֶּע אִיהְן
עֶרְקַאנְנְט, דַאמִיט עֶר בֶּעפֶֿעהְלֶען מֶאגֶע זֵיינֶען קִינְדֶערְן אוּנְד זֵיינֶעם הוֹיזֶע נַאךְ אִיהְם,
דַאס זִיא זָאלְלֶען בֶּעאָבַּאכְטֶען דֶען וֶועג גָאטְטֶעס, צוּ טְהוּן רֶעכְט אוּנְד גֶערֶעכְטִיגְקֵייט,
20 דַאמִיט יְיָ בְּרִינְגֶע אִיבֶּער אַבְרָהָם, וַואס עֶר צוּ אִיהְם גֶערֶעדֶעט הַאט: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ:
דַאז גֶעשְׂרֵייא צוּ סְדֹם אוּנְד עֲמֹרָה אִיזְט גְרָאס, אוּנְד אִיהְרֶע זִינְדֶע אִיזְט זֶעהְר שְׁוֶוער:
21 זָא וִוילְל אִיךְ מִיךְ הִינַאבּ לַאסְסֶען אוּנְד זֶעהֶען, אָבּ זִיא נַאךְ דֶעם גֶעשְׂרֵייא, דַאז צוּ מִיר
גֶעקָאמְמֶען אִיזְט פֶֿאלְלִיג גֶעטְהַאן הַאבֶּען, אָדֶער אָבּ נִיכְט, אִיךְ וִוילְל עֶס וִויסְסֶען:
22 אוּנְד דִיא מֶענְנֶער וֶוענְדֶעטֶען זִיךְ פָֿאן דַאנְנֶען וֶועג, אוּנְד גִינְגֶען נַאךְ סְדֹם, אַבְרָהָם
23 אַבֶּער שְׁטַאנְד אִימְמֶער נָאךְ פָֿאר יְיָ: דַא טְרַאט אַבְרָהָם הִינְצוּ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ:
24 וִוירְסְט דוּא אוֹיךְ פֶֿערְטִילְגֶען דֶען גֶערֶעכְטֶען מִיט דֶעם גָאטְטלָאזֶען? פִֿילְלֵייכְט
זִינְד פִֿינְפְֿצִיג גֶערֶעכְטֶע אִין דֶער שְׁטַאדְט, וִוירְסְט דוּא אוֹיךְ פֶֿערְטִילְגֶען אוּנְד נִיכְט
25 פֶֿערְצֵייהֶען דֶעם אָרְטֶע אוּם דֶער פִֿינְפְֿצִיג גֶערֶעכְטֶען וִוילְלֶען, דִיא דַארִין זִינְד? פֶֿערְן
זֵייא עֶס פָֿאן דִיר, צוּ טְהוּן נַאךְ דִיזֶער אַרְט, אוּמְצוּבְּרִינְגֶען דֶען גֶערֶעכְטֶען מִיט

דֶעם גָאטְטלָאזֶען, דַאס דֶער גֶערֶעכְטֶע גלֵייךְ וֶוערֶע וויא דֶער גָאטְטלָאזֶע, פֶֿערְן זֵייא
עֶס פָֿאן דִיר; דֶער רִיכְטֶער דֶער גַאנְצֶען עֶרְדֶע, זָאלְלטֶע עֶר נִיכְט גֶערֶעכְטִיגְקֵייט
26 טהוּן? אוּנְד יְיָ שְׁפּרַאךְ: וֶוען אִיךְ פִֿינְדֶען זָאלְלטֶע אִין סְדֹם פִֿינְפְֿצִיג גֶערֶעכְטֶע אִין
דֶער שְׁטַאדְט, זָא וֶוערְדֶע אִיךְ דֶעם גַאנְצֶען אָרְטֶע פֶֿערְצֵייהֶען אוּם אִיהְרֶער ווִילְלֶען:
27 דַא אַנְטוָוארְטֶעטֶע אַבְרָהָם אוּנְד שְׁפּרַאךְ: זִיהֶע, אִיךְ אוּנְטֶערְשְׁטֶעהֶע מִיךְ צוּ רֶעדֶען
28 מִיט דֶעם הֶערְרְן, אָבְגְלֵייךְ אִיךְ שְׁטוֹיבּ אוּנְד אַשֶׁע בִּין: פִֿילְלֵייכְט פֶֿעהְלֶען אַן דֶען
פִֿינְפְֿצִיג גֶערֶעכְטֶען פִֿינְף; וָואלְלטֶעסְט דוּא פֶֿערְדֶערְבֶּען אוּם דֶער פִֿינְף ווִילְלֶען דִיא
גַאנְצֶע שְׁטַאדְט? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע, אִיךְ וֶוערְדֶע נִיכְט פֶֿערְדֶערְבֶּען וֶוען אִיךְ דַא־
29 זֶעלְבְּסט פִֿינְף אוּנְד פִֿירְצִיג פִֿינְדֶע: אוּנְד עֶר פֿוּהְר פָֿארְט צוּ רֶעדֶען מִיט אִיהְם אוּנְד
שְׁפּרַאךְ: פִֿילְלֵייכְט פִֿינְדֶען זִיךְ דַאזֶעלְבְּסט פִֿירְצִיג? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע, אִיךְ וֶוערְדֶע עֶס
30 נִיכְט טהוּן וֶועגֶען דֶער פִֿירְצִיג: אוּנְד עֶר שְׁפּרַאךְ, מֶאכְטֶע עֶס דָאךְ נִיכְט עֶרְצִירְנֶען
מֵיינֶען הֶערְרְן וֶוען אִיךְ (אַבֶּערְמַאלְס) רֶעדֶע: פִֿילְלֵייכְט פִֿינְדֶען זִיךְ דַאזֶעלְבְּסט דְרֵייסִיג,
אוּנְד עֶר שְׁפּרַאךְ: אִיךְ וֶוערְדֶע עֶס נִיכְט טהוּן וֶוען אִיךְ דַאזֶעלְבְּסט דְרֵייסִיג פִֿינְדֶע:
31 אוּנְד עֶר שְׁפּרַאךְ, זִיהֶע, אִיךְ הַאבֶּע מִיךְ אוּנְטֶערְשְׁטַאנְדֶען צוּ רֶעדֶען צוּ דֶעם הֶערְרְן,
פִֿילְלֵייכְט פִֿינְדֶען זִיךְ דַאזֶעלְבְּסט צְוַואנְצִיג, אוּנְד עֶר שְׁפּרַאךְ: אִיךְ ווִילְל זִיא נִיכְט
32 פֶֿערְדֶערְבֶּען אוּם דֶער צְוַואנְצִיג ווִילְלֶען: אוּנְד עֶר שְׁפּרַאךְ: מֶאכְטֶע עֶס דָאךְ נִיכְט
עֶרְצִירְנֶען מֵיינֶען הֶערְרְן, זָא ווִילְל אִיךְ נוּר נָאךְ דִיזֶעס מַאל רֶעדֶען; פִֿילְלֵייכְט פִֿינְדֶען
זִיךְ דַאזֶעלְבְּסט צֶעהְן, אוּנְד עֶר שְׁפּרַאךְ: אִיךְ וֶוערְדֶע זִיא נִיכְט פֶֿערְדֶערְבֶּען אוּם
33 דֶער צֶעהְן ווִילְלֶען: אוּנְד יְיָ גִינְג הִין אַלְס עֶר פָֿאלְלֶענְדֶעט הַאטְטֶע צוּ רֶעדֶען
מִיט אַבְרָהָם, אוּנְד אַבְרָהָם קֶעהְרְטֶע צוּרִיק אַן זֵיינֶען אָרְט:

Cap. XIX. יט

יט

1 אוּנְד דִיא בֵּיידֶען עֶנְגֶעל קַאמֶען נַאךְ סְדֹם דֶעם אַבֶּענְדְס אוּנְד לוֹט זַאס אִים טהָארֶע פָֿאן
סְדֹם; אַלְס לוֹט זִיא זַאה, שְׁטַאנְד עֶר אוֹיף אוּנְד גִינְג אִיהְנֶען עֶנְטגֶעגֶען, אוּנְד בִּיקְטֶע זִיךְ
2 מִיט דֶעם אַנְגֶעזִיכְט צוּר עֶרְדֶע: אוּנְד עֶר שְׁפּרַאךְ: זֶעהֶעט דָאךְ מֵיינֶע הֶערְרֶען, קֶעהְרֶעט
דָאךְ אֵיין אִין דַאז הוֹיז אֵיירֶעס קְנֶעכְטֶעס אוּנְד אִיבֶּערְנַאכְטֶעט אוּנְד וַואשֶׁעט אֵיירֶע פִֿיסֶע,
זָא שְׁטֶעהֶעט אִיהְר צֵייטִיג אוֹיף אוּנְד גֶעהֶעט אֵיירֶעס וֶועגֶעס, אוּנְד זִיא זַאגְטֶען: נֵיין!
3 זָאנְדֶערְן אוֹיף דֶער שְׁטְרַאסֶע וָואלְלֶען וויר אִיבֶּערְנַאכְטֶען: אוּנְד עֶר דְרַאנְג זֶעהְר אִין
זִיא אוּנְד דַא קֶעהְרְטֶען זִיא אֵיין בֵּייא אִיהְם, אוּנְד קַאמֶען אִין זֵיין הוֹיז, אוּנְד עֶר
מַאכְטֶע פִֿיר זִיא אֵיינֶע מַאהְלצֵייט אוּנְד בַּאקְטֶע אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶע קוּכֶען אוּנְד זִיא
4 אַסֶען: נָאךְ הַאטְטֶען זִיא זִיךְ נִיכְט נִידֶער גֶעלֶעגְט, אוּנְד דִיא שְׁטַאדְטלֵייטֶע, דִיא
מֶענְנֶער פָֿאן סְדֹם, אוּמְרִינְגְטֶען דַאז הוֹיז, יוּנְג אוּנְד אַלְט, דַאז גַאנְצֶע פָֿאלְק פָֿאן
5 אַלְלֶען עֶנְדֶען: אוּנְד זִיא רִיפֶֿען דֶען לוֹט אוּנְד שְׁפּרַאכֶען צוּ אִיהְם: וָוא זִינְד דִיא
מֶענְנֶער, וֶועלְכֶע דִיזֶע נַאכְט צוּ דִיר גֶעקָאמְמֶען זִינְד? בְּרִינְגֶע זִיא הֶערוֹיס צוּ אוּנְז,

6 דַאס ווִיר זִיא עֶרְקֶענְנֶען מֶאגֶען: דַא גִינְג לוֹט הֶערוֹיס צוּ אִיהְנֶען פָֿאר דִיא
7 טהִירֶע אוּנְד דִיא טהִירֶע פֶֿערְשׁלָאס עֶר הִינְטֶער זִיךְ: אוּנְד שְׁפּרַאךְ: נִיכְט דָאךְ מֵיינֶע
8 בּרִידֶער, טהוּט (נִיכְט) זָא בֶּאזֶע: זִיהֶע, אִיךְ הַאבֶּע צְווֵייא טָאכְטֶער, וֶועלְכֶע קֵיינֶען
מַאן עֶרְקַאנְנְט הַאבֶּען, אִיךְ ווִילְל זִיא הֶערוֹיסְבּרִינְגֶען צוּ אֵייךְ אוּנְד טהוּט מִיט אִיהְנֶען
ווִיא עֶס אֵייךְ גֶעפֶֿעלְלט, נוּר דִיזֶען מֶענְנֶערְן טהוּט נִיכְטס, דֶען דַארוּם זִינְד
9 זִיא גֶעקָאמְמֶען אוּנְטֶער דֶען שַׁאטְטֶען מֵיינֶעס דַאכֶעס: אוּנְד זִיא זַאגְטֶען: טרִיטְט
הִינְוֶועג, אוּנְד זִיא זַאגְטֶען, דֶער אֵיינֶע אִיזְט גֶעקָאמְמֶען אַלְס פֿרֶעמְדלִינְג הִיר צוּ
וָואהְנֶען אוּנְד ווִילְל נַאר רִיכְטֶער זֵיין, אִיטְצְט וָואלְלֶען ווִיר דִיר אִיבְּלֶער טהוּן אַלְס
יֶענֶען, אוּנְד זִיא דְרֶענְגְטֶען זֶעהְר צוּ אוֹיף דֶען מַאן, אוֹיף לוֹט, אוּנְד טרַאטֶען נֶעהֶער,
10 דִיא טהִירֶע צוּ עֶרְבּרֶעכֶען: דַא שְׁטרֶעקְטֶען דִיא מֶענְנֶער אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוֹיס אוּנְד
בּרַאכְטֶען דֶען לוֹט צוּ זִיךְ הֶערַיין אִינְס הוֹיז אוּנְד דִיא טהִיר פֶֿערְשׁלָאסְסֶען
11 זִיא: אוּנְד דִיא לֵייטֶע פָֿאר דֶעם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעס הוֹיזֶעס שׁלוּגֶען זִיא מִיט
בּלִינְדְהֵייט, פָֿאן קלֵיין בִּיז גרָאס אוּנְד זִיא ווָארְדֶען מִידֶע, דִיא טהִירֶע צוּ פִֿינְדֶען:
12 אוּנְד עֶס זַאגְטֶען דִיא מֶענְנֶער צוּ לוֹט, הַאסְט דוּא הִיר נָאךְ אִירְגֶענְד יֶעמַאנְד
אֵיינֶען אֵיידַאם, אוּנְד דֵיינֶע זָאהְנֶע אוּנְד דֵיינֶע טֶאכְטֶער אוּנְד אַלְלֶעס וַואס דִיר
13 אַנְגֶעהֶערְט אִין דֶער שְׁטַאדְט, פִֿיהְרֶע עֶס הִינוֹיס אוֹיס דֶעם אָרְט: דֶען ווִיר וֶוערְדֶען
פֶֿערְדֶערְבֶּען דִיזֶען אָרְט, דֶען גרָאס אִיזְט דַאז גֶעשְׁרֵייא אִיבֶּער זִיא פָֿאר יְיָ, דַארוּם
14 הַאט יְיָ אוּנְז גֶעזַאנְדט זִיא צוּ פֶֿערְדֶערְבֶּען: דַא גִינְג לוֹט הִינוֹיס אוּנְד רֶעדֶעטֶע
מִיט זֵיינֶען שׁווִיגֶערְזֶאהְנֶען, דִיא זֵיינֶע טֶאכְטֶער נֶעהְמֶען זָאלְלְטֶען אוּנְד שְׁפּרַאךְ:
שְׁטֶעהְט אוֹיף אוּנְד גֶעהְט הִינְוֶועג אוֹיס דִיזֶעם אָרְטֶע, דֶען יְיָ ווִירְד פֶֿערְדֶער-
בֶּען דִיזֶע שְׁטַאדְט, עֶס וַואר אַבֶּער אַלְס שְׁפָּאטְטֶעטֶע עֶר אִין דֶען אוֹיגֶען זֵיינֶער
15 שׁווִיגֶערְזֶאהְנֶע: ווִיא אַבֶּער דִיא מָארְגֶענְרֶאטְהֶע אוֹיפְֿגִינְג, דַא דְרֶענְגְטֶען דִיא
עֶנְגֶעל אִין לוֹט, אִינְדֶעם זִיא שְׁפּרַאכֶען: שְׁטֶעהֶע אוֹיף, נִים דֵיינֶע פֿרוֹיא אוּנְד דֵיינֶע
בֵּיידֶען טֶאכְטֶער (דִיא בֵּייא דִיר) פָֿארְהַאנְדֶען זִינְד, דַאס דוּא נִיכְט אוּמְקָאמְמֶעסְט אִין
16 דֶער שׁוּלְד דֶער שְׁטַאדְט: דַא עֶר אַבֶּער זִיךְ פֶֿערְוֵויילְטֶע, זָא עֶרְגרִיפְֿפֶֿען דִיא מֶענְנֶער
זֵיינֶע הַאנְד אוּנְד דִיא הַאנְד זֵיינֶער פֿרוֹיא אוּנְד דִיא הַאנְד זֵיינֶער בֵּיידֶען טֶאכְטֶער,
וֶועגֶען דֶער בַּארְמְהֶערְצִיגְקֵייט גָאטְטֶעס אִיבֶּער אִיהְן, אוּנְד זִיא פִֿיהְרְטֶען אִיהְן הִינוֹיס
17 אוּנְד לִיסֶען אִיהְן אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶער שְׁטַאדְט: אוּנְד אַלְס זִיא זִיא הִינוֹיס גֶעפִֿיהְרְט
הַאטְטֶען, דַא זַאגְטֶע עֶר: רֶעטְטֶע דִיךְ אוּם דֵיינֶעס לֶעבֶּענְס ווִילְלֶען, שׁוֹיע נִיכְט
הִינְטֶער דִיךְ אוּנְד בּלֵייבֶּע נִיכְט שְׁטֶעהֶען אִין דֶעם גַאנְצֶען קרֵייזֶע, רֶעטְטֶע דִיךְ
18 נַאךְ דֶעם גֶעבִּירְגֶע צוּ, דַאס דוּא נִיכְט אוּמְקָאמְמֶען מֶאגֶעסְט: דַא זַאגְטֶע לוֹט צוּ
19 אִיהְנֶען: נִיכְט דָאךְ מֵיין הֶערְר! זִיהֶע דָאךְ, דֵיין קְנֶעכְט הַאט גְנַאדֶע גֶעפֿוּנְדֶען אִין
דֵיינֶען אוֹיגֶען אוּנְד דֵיינֶע גְנַאדֶע אִיזְט זָא גרָאס גֶעוֶועזֶען, דִיא דוּא אַן מִיר גֶעטְהַאן
הַאסְט מִיךְ בֵּיים לֶעבֶּען צוּ עֶרְהַאלְטֶען, אַבֶּער אִיךְ קַאן מִיךְ נִיכְט רֶעטְטֶען נַאךְ דֶעם

20 גֶעבִּירְגֶע, פִילְלֵייכְט בֶּעגֶעגְנֶעט מִיר דַאז אוּנְגְלִיק, דַאס אִיךְ דָאךְ שְׁטֶערְבֶּע: זִיהֶע דָאךְ
דִיזֶע שְׁטַאדְט אִיזְט נַאהֶע, דַאהִין צוּ עֶנְטְלוֹיפֶען, אוּנְד זִיא אִיזְט קְלֵיין, אִיךְ וִוילְל דַאהִין
21 מִיךְ רֶעטְטֶען, אִיזְט זִיא דָאךְ קְלֵיין; דַאמִיט אִיךְ מֵיין לֶעבֶּען עֶרְהַאלְטֶע: אוּנְד עֶר
שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְם: זִיהֶע, אִיךְ אַכְטֶע דֵיינֶע פֶּערְזָאן אוֹיךְ בֵּייא דִיזֶער זַאכֶע, דַאס אִיךְ
22 נִיכְט אוּמְקֶעהְרֶע דִיא שְׁטַאדְט, פָאן וֶועלְכֶער דוּא גֶעשְׁפְּרָאכֶען הַאסְט: אֵיילֶע, רֶעטְטֶע
דִיךְ דַאהִין, דֶען אִיךְ קַאן נִיכְט דַאז מִינְדֶעסְטֶע טְהוּן, בִּיז דוּא דַאהִין קָאמְמֶען וִוירְסְט,
23 דַארוּם נֶענְנְט מַאן דֶען נַאמֶען דֶער שְׁטַאדְט צֹעַר: דִיא זָאנְנֶע גִינְג אוֹיף
24 אִיבֶּער דִיא עֶרְדֶע, אוּנְד לוֹט קַאם נַאךְ צוֹעַר: אוּנְד יְיָ לִיס רֶעגְנֶען אִיבֶּער
25 סְדֹם אוּנְד עֲמֹרָה שְׁוֶועפֶעל אוּנְד פֵייעֶר, פָאן יְיָ פָאם הִימְמֶעל הֶערַאבּ: אוּנְד
צֶערְשְׁטֶארְטֶע דִיזֶע שְׁטֶעדְטֶע אוּנְד דֶען גַאנְצֶען קְרֵייז אוּנְד אַלְלֶע בֶּעוָואהְנֶער דֶער
26 שְׁטֶעדְטֶע אוּנְד דַאז גֶעוֶועכְס דֶער עֶרְדֶע: דַא שׁוֹיעֶטֶע זֵיינֶע פְרוֹיא הִינְטֶער זִיךְ
27 צוּרִיק אוּנְד וַוארְד צוּר זַאלְצזֵיילֶע: אוּנְד אַבְרָהָם מַאכְטֶע זִיךְ אוֹיף דֶעם
מָארְגֶענְס פְרִיה אוּנְד גִינְג צוּ דֶעם אָרְטֶע, וָואזֶעלְבְּסְט עֶר גֶעשְׁטַאנְדֶען הַאטְטֶע
28 פָאר יְיָ: אוּנְד עֶר שׁוֹיעֶטֶע הִין נַאךְ דֶער זֵייטֶע פָאן סְדֹם אוּנְד עֲמֹרָה אוּנְד
נַאךְ דֶעם גַאנְצֶען לַאנְדֶע דֶעם קְרֵייזֶעס אוּנְד זַאהֶע, דַא שְׁטִיג אֵיין רוֹיךְ אוֹיף
29 פָאן דֶער עֶרְדֶע, וִויא דֶער רוֹיךְ אֵיינֶעס אָפֶענְס: אַלְזָא גֶעשַׁאה עֶס, דַא יְיָ
פֶערְדֶערְבֶּעטֶע דִיא שְׁטֶעדְטֶע דֶעס קְרֵייזֶעס, דַאס יְיָ גֶעדַאכְטֶע אַן דֶען אַבְרָהָם
אוּנְד גֶעלֵייטֶעטֶע דֶען לוֹט מִיטְטֶען אוֹיס דֶער צֶערְשְׁטֶארוּנְג הֶערוֹיס, אַלְס עֶר
30 צֶערְשְׁטֶארְטֶע דִיא שְׁטֶעדְטֶע, אִין וֶועלְכֶען לוֹט וָואהְנְטֶע: אוּנְד לוֹט גִינְג הִינוֹיף
פָאן צוֹעַר אוּנְד וָואהְנְטֶע אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע אוּנְד זֵיינֶע בֵּיידֶען טֶאכְטֶער מִיט
אִיהְם, דֶען עֶר פִירְכְטֶעטֶע זִיךְ צוּ וָואהְנֶען אִין צוֹעַר אוּנְד עֶר וָואהְנְטֶע אִין אֵיינֶער
31 הֶאהְלֶע עֶר אוּנְד זֵיינֶע בֵּיידֶען טֶאכְטֶער: דַא זַאגְטֶע דִיא עֶלְטֶעסְטֶע צוּ דֶער יִינְגֶערֶען,
אוּנְזֶער פַאטֶער אִיזְט אַלְט אוּנְד קֵיין מַאן אִיזְט (מֶעהְר) אִים לַאנְדֶע, דֶער צוּ אוּנְז
32 קָאמְמֶען מֶאגֶע, נַאךְ דֶער אַרְט דֶער גַאנְצֶען עֶרְדֶע: זָא קָאם, לַאס אוּנְז אוּנְזֶערֶעם
פַאטֶער וֵויין צוּ טְרִינְקֶען גֶעבֶּען אוּנְד לִיגֶען בֵּייא אִיהְם, דַאס וִויר זַאמֶען לֶעבֶּענְדִיג
33 עֶרְהַאלְטֶען פָאן אוּנְזֶערֶעם פַאטֶער: אוּנְד זִיא גַאבֶּען אִיהְרֶעם פַאטֶער וֵויין צוּ
טְרִינְקֶען דִיזֶעלְבֶּע נַאכְט, אוּנְד דִיא עֶלְטֶעסְטֶע קַאם אוּנְד לֶעגְטֶע זִיךְ צוּ אִיהְרֶעם
פַאטֶער אוּנְד עֶר ווּאוּסְטֶע עֶס נִיכְט בֵּייא אִיהְרֶעם נִידֶערְלֶעגֶען, נָאךְ בֵּייא אִיהְרֶעם
34 אוֹיפְשְׁטֶעהֶען: אוּנְד עֶס וַואר דֶעם אַנְדֶערְן מָארְגֶענְס, דַא זַאגְטֶע דִיא עֶלְטֶעסְטֶע
צוּר יִינְגֶערֶען: זִיהֶע, אִיךְ בִּין גֶעסְטֶערְן בֵּייא מֵיינֶעם פַאטֶער גֶעלֶעגֶען, גֶעבֶּען וִויר
אִיהְם אוֹיךְ דִיזֶע נַאכְט וֵויין צוּ טְרִינְקֶען אוּנְד קָאמְמֶע אוּנְד לִיגֶע דוּא בֵּייא אִיהְם,
35 דַאס וִויר זַאמֶען לֶעבֶּענְדִיג עֶרְהַאלְטֶען פָאן אוּנְזֶערֶעם פַאטֶער: אוּנְד זִיא גַאבֶּען
אוֹיךְ דִיזֶע נַאכְט אִיהְרֶעם פַאטֶער וֵויין צוּ טְרִינְקֶען, אוּנְד דִיא יִינְגֶערֶע שְׁטַאנְד
אוֹיף אוּנְד לֶעגְטֶע זִיךְ צוּ אִיהְם, אוּנְד עֶר ווּאוּסְטֶע עֶס נִיכְט בֵּייא אִיהְרֶעם נִידֶער-

36 לֶעגֶען, נָאךְ בֵּייא אִיהְרֶעם אוֹיפְשְׁטֶעהֶען׃ אוּנְד בֵּיידֶע טָאכְטֶער לוֹט׳ס ווּאוּרְדֶען
37 שְׁוַואנְגֶער פָאן אִיהְרֶעם פַאטֶער׃ אוּנְד דִיא עֶלְטֶעסְטֶע גֶעבַּאר אֵיינֶען זָאהְן אוּנְד
נַאנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען מוֹאָב, דִיזֶער אִיזְט דֶער פַאטֶער פָאן מוֹאָב בִּיז אוֹיף דִיזֶען
38 טָאג׃ אוּנְד דִיא יִינְגֶערֶע, אוֹיךְ זִיא גֶעבַּאר אֵיינֶען זָאהְן אוּנְד נַאנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען
בֶּן־עַמִי, דִיזֶער (אִיזְט) דֶער פַאטֶער דֶער קִינְדֶער עַמוֹן בִּיז אוֹיף דִיזֶען טַאג׃

כ Cap. XX. כ

1 אוּנְד אַבְרָהָם צָאג פָאן דַאנֶּען אִין דַאז לַאנְד גֶעגֶען מִיטְטַאג אוּנְד וָואהְנְטֶע
2 צְווִישֶׁען קָדֵשׁ אוּנְד שׁוּר אוּנְד הִילְט זִיךְ אוֹיף אִין גְרָר׃ אוּנְד אַבְרָהָם זַאגְטֶע
פָאן זֵיינֶער פְרוֹיא שָׂרָה, זִיא אִיזְט מֵיינֶע שְׁוֶועסְטֶער, דַא שִׁיקְטֶע אֲבִימֶלֶךְ, קֶאנִיג
3 פָאן גְרָר אוּנְד נַאהְם דִיא שָׂרָה׃ אוּנְד גָאטט קַאם צוּ אֲבִימֶלֶךְ אִים טְרוֹימֶע
דֶעם נַאכְטְס אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְם׃ זִיהֶע, דוּא מוּסְט שְׁטֶערְבֶּען וֶועגֶען דֶער פְרוֹיא,
4 דִיא דוּא גֶענָאמֶען הַאסְט, דֶען זִיא אִיזְט דַאז ווַייבּ אֵיינֶעס מַאנֶּעס׃ אֲבִימֶלֶךְ אַבֶּער
וַואר אִיהְר נִיכְט נַאהֶע גֶעקָאמְמֶען אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ הֶערְר, ווִירְסְט דוּא אוֹיךְ אֵיין גֶע־
5 רֶעכְטֶעס פָאלְק טֶאדְטֶען? הַאט עֶר נִיכְט צוּ מִיר גֶעזַאגְט, זִיא אִיזְט מֵיינֶע שְׁוֶועסְטֶער?
אוּנְד זִיא זֶעלְבְּסְט, אוֹיךְ זִיא הַאט גֶעזַאגְט, עֶר אִיזְט מֵיין בְּרוּדֶער; מִיט אוּנְשׁוּלְדִיגֶעם
6 הֶערְצֶען אוּנְד מִיט רֵיינְהֵייט מֵיינֶער הֶענְדֶע הַאבֶּע אִיךְ דִיזֶעס גֶעטְהַאן׃ דַא זַאגְטֶע
גָאטט צוּ אִיהְם אִים טְרוֹימֶע, אוֹיךְ אִיךְ ווַייס, דַאס דוּא מִיט אוּנְשׁוּלְדִיגֶעם הֶערְצֶען
דִיזֶעס גֶעטְהַאן הַאסְט, דַאהֶער הַאבֶּע אוֹיךְ אִיךְ דִיךְ אַבְּגֶעהַאלְטֶען גֶעגֶען מִיךְ צוּ
7 זִינְדִיגֶען, דַארוּם הַאבֶּע אִיךְ דִיר נִיכְט צוּגֶעלַאסֶען זִיא צוּ בֶּערִיהְרֶען׃ נוּן אַבֶּער גִיבּ
צוּרִיק דִיא פְרוֹיא דִיזֶעס מַאנֶּעס, דֶען עֶר אִיזְט אֵיין פְרָאפֶעט, זָא ווִירְד עֶר בֶּעטֶען פִיר
דִיךְ אוּנְד דוּא ווִירְסְט אַם לֶעבֶּען בְּלַייבֶּען, וֶוען דוּא (זִיא) אַבֶּער נִיכְט צוּרִיק גִיבְּסְט,
8 ווִיסֶע, דַאס דוּא שְׁטֶערְבֶּען מוּסְט, דוּא אוּנְד אַלֶע דֵיינִיגֶען׃ אוּנְד אֲבִימֶלֶךְ מַאכְטֶע
זִיךְ דֶעם מָארְגֶענְס פְרִיה אוֹיף אוּנְד בֶּערִיף אַלֶע זֵיינֶע דִינֶער אוּנְד רֶעדְעטֶע אַלֶע
9 דִיזֶע ווָארְטֶע פָאר אִיהְרֶען אָהְרֶען, דַא פִירְכְטֶעטֶען זִיךְ דִיא מֶענְנֶער זֶעהְר׃ אוּנְד
אֲבִימֶלֶךְ רִיף דֶען אַבְרָהָם אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְם׃ וַואס הַאסְט דוּא אוּנְז גֶעטְהַאן?
אוּנְד וַואס הַאבֶּע אִיךְ גֶעגֶען דִיךְ פֶערְשׁוּלְדֶעט, דַאס דוּא הַאסְט גֶעבְּרַאכְט אוֹיף מִיךְ
אוּנְד אוֹיף מֵיין קֶאנִיגְרֵייךְ אֵיינֶע זָא גְרָאסֶע פֶערְשׁוּלְדוּנְג? טְהַאטֶען, דִיא נִיכְט גֶע־
10 שֶׁעהֶען זָאלְלְטֶען, הַאסְט דוּא גֶעטְהַאן אַן מִיר׃ אוּנְד אֲבִימֶלֶךְ שְׁפְּרַאךְ צוּ אַבְרָהָם,
11 וַואס הַאסְט דוּא דֶען גֶעזֶעהֶען, דַאס דוּא דִיזֶע זַאכֶען גֶעטְהַאן הַאסְט?׃ אוּנְד אַבְרָהָם
זַאגְטֶע׃ ווַייל אִיךְ דַאכְטֶע, גֶעווִיס אִיזְט קֵיינֶע גָאטְטֶעסְפוּרְכְט אַן דִיזֶעם אָרְטֶע, זָא
12 וֶוערְדֶען זִיא מִיךְ טֶאדְטֶען אוּם מֵיינֶער פְרוֹיא ווִילְלֶען׃ אוֹיךְ אִיזְט זִיא ווִירְקְלִיךְ מֵיינֶע
שְׁוֶועסְטֶער, מֵיינֶעס פַאטֶערְס טָאכְטֶער (אִיזְט) זִיא, נוּר נִיכְט מֵיינֶער מוּטְטֶער טָאכְטֶער
13 אוּנְד זִיא וַוארְד מֵיינֶע פְרוֹיא׃ עֶס וַואר נוּן, אַלְס מִיךְ יְיָ אִין דִיא פְרֶעמְדֶע הֶערוּיס

פיהרטע פאן מיינעם פאטערם הויזע, דא זאגטע איך צו איהר: דיזעס איזט דיא
גיטע, וועלכע דוא אן מיר טהון זאללסט, אן יעדעם ארטע, וואהין וויר קאממען
14 ווערדען, זאגע פאן מיר, ער איזט מיין ברודער: דא נאהם אבימלך שאפע אונד
רינדער, קנעכטע אונד דינסטמעגדע אונד גאב זיא דעם אברהם אונד גאב איהם
15 אויך זיינע פרויא שרה צוריק: אונד אבימלך שפראך: זיהע, מיין לאנד איזט
16 פאר דיר, וואו עס דיר געפעללט, וואהנע: אונד צו שרה זאגטע ער: זיהע, איך
האבע געגעבען טויזענד זילבערשטיקקע דיינעם ברודער, דיזעס זייא דיר איינע
בעדעקקונג דער אויגען פיר אללע דיא ביייא דיר זינד אונד פיר אללע (אנדערן)
17 אונד זא ווארדע זיא געשטראפט: אונד אברהם בעטעטע צו גאטט אונד גאטט
היילטע דען אבימלך אונד זיינע פרויא אונד זיינע דינסטמעגדע, דאס זיא קינדער
18 געבארען: דען יי האטטע פערשלאססען אללע מיטטער אים הויזע דעם אבימלך
אום שרה ווילען, דער פרויא דעם אברהם:

Cap. XXI. כא

כא

1 אונד יי בעדאכטע דיא שרה, וויא ער געזאגט האטטע, אונד יי טהאט דער
2 שרה, וויא ער גערעדעט האטטע: אונד שרה ווארד שוואנגער אונד געבאר
דעם אברהם איינען זאהן אין זיינעם אלטער, אום דיא צייט, וויא גאטט עס איהם
3 געזאגט האטטע: אונד אברהם נאננטע דען נאמען זיינעס זאהנעס דער איהם
4 געבארען ווארדע, דען שרה איהם געבארען האטטע, יצחק: אונד אברהם
בעשניטט זיינען זאהן יצחק (אלס ער) אכט טאגע אלט (ווער), וויא איהם
5 גאטט בעפאהלען האטטע: אונד אברהם (ווער) הונדערט יאהרע אלט, אלס איהם
6 געבארען ווארדע זיין זאהן יצחק: דא שפראך שרה: איין לאכען האט מיר יי
7 פערארזאכט, אללע דיא עס הערען, ווערדען לאכען איבער מיך: אונד זיא
שפראך: ווער העטטע דעם אברהם צוגעזאגט, דאס שרה (ווירד נאך) קינדער
8 זייגען, דאס איך איהם איינען זאהן געבערען ווערדע אין זיינעם אלטער: אונד
דאז קינד וואוכס אונד ווארדע ענטוואהנט אונד אברהם מאכטע איין גראסעס
9 גאסטמאהל אן דעם טאגע, דא יצחק ענטוואהנט ווארדע: אונד שרה זאהע דען
זאהן דער הגר אויס מצרים, דען זיא געבארען האטטע דעם אברהם, שפאטט
10 טרייבען: דא זאגטע זיא צו אברהם: פערטרייבע דיזע דינסטמאגד אונד איהרען
זאהן, דען עס זאלל ניכט ערבען דער זאהן דיזער דינסטמאגד מיט מיינעם זאהנע,
11 מיט יצחק: אונד דיזעס ווארט געפיל אברהם זעהר איבעל, וועגען זיינעם זאהנעס:
12 אונד גאטט שפראך צו אברהם: לאס דיר עס ניכט איבעל געפאללען וועגען דעם
קנאבען אונד וועגען דיינער דינסטמאגד, דען אין אללעם וואס דיר שרה זאגען ווירד,
געהארכע איהרער שטיממע, דען נאך יצחק זאלל דיר דער זאמע גענאננט ווערדען:

13 אַבֶּער אוֹיךְ דֶען זָאהְן דֶער דִינְסְטמַאגְד וֶוערְדֶע אִיךְ צוּ אֵיינֶעם פָֿאלְקֶע מַאכֶען, וַוייל
14 עֶר דַיין זַאמֶע אִיזְט׃ אוּנְד אַבְרָהָם מַאכְטֶע זִיךְ אַם מָארְגֶען פְֿרִיה אוֹיף אוּנְד
נַאהְם בְּרָאד אוּנְד אֵיינֶען שְׁלוֹיךְ מִיט וַואסְסֶער אוּנְד גַאבּ עֶס דֶער הָגָר, לֶעגְטֶע
עֶס אוֹיף אִיהְרֶען רִיקְקֶען אוּנְד גַאבּ אִיהְר דַאז קִינְד, אוּנְד שִׁיקְטֶע זִיא וֶועג
15 אוּנְד זִיא צָאג אוֹיס אוּנְד פֶֿערְאִירְטֶע זִיךְ אִין דֶער וִויסְטֶע בְּאֵר שָׁבַע׃ אַלְס נוּן
דַאז וַואסְסֶער אוֹיס דֶעם שְׁלוֹיכֶע אוֹיסְגֶעגַאנְגֶען וַואר, וַוארְף זִיא דַאז קִינְד אוּנְטֶער
16 אֵיינֶען דֶער בֵּיימֶע׃ אוּנְד זִיא גִינְג אוּנְד זֶעטְצְטֶע זִיךְ פָֿאן וַוייטֶעם, זָאוַוייט אַלְס דֶער
שׁוּס אֵיינֶעס בָּאגֶענְס, דֶען זִיא זַאגְטֶע׃ אִיךְ וִוילְל נִיכְט זֶעהֶען דַאז שְׁטֶערְבֶּען
דֶעס קִינְדֶעס, זִיא זֶעטְצְטֶע זִיךְ פָֿאן וַוייטֶעם אוּנְד עֶרְהָאבּ אִיהְרֶע שְׁטִימְמֶע אוּנְד
17 וַויינְטֶע׃ דַא עֶרְהֶארְטֶע גָאטְט דִיא שְׁטִימְמֶע דֶעס קְנַאבֶּען, אוּנְד עֶס רִיף אֵיין
עֶנְגֶעל גָאטְטֶעס דֶער הָגָר פָֿאם הִימְמֶעל אוּנְד שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְר׃ וַואס אִיזְט
דִיר הָגָר? פֿירְכְטֶע נִיכְט, דֶען גָאטְט הַאט עֶרְהֶערְט דִיא שְׁטִימְמֶע דֶעס קְנַאבֶּען,
18 וָוא עֶר אִיזְט׃ שְׁטֶעהֶע אוֹיף, נִים דֶען קְנַאבֶּען אוּנְד פִֿיהְרֶע אִיהְן אַן דַיינֶער הַאנְד,
19 דֶען צוּ אֵיינֶעם גְרָאסֶען פָֿאלְקֶע וִוילְל אִיךְ אִיהְן מַאכֶען׃ אוּנְד יְיָ אֶפְֿפְֿנֶעטֶע אִיהְרֶע
אוֹיגֶען אוּנְד זִיא זַאה אֵיינֶען בְּרוּנְנֶען (מִיט) וַואסְסֶער, אוּנְד זִיא גִינְג אוּנְד פִֿילְלְטֶע דֶען
20 שְׁלוֹיךְ (מִיט) וַואסְסֶער, אוּנְד טְרֶענְקְטֶע דֶען קְנַאבֶּען׃ אוּנְד גָאטְט וַואר מִיט דֶעם קְנַא־
בֶּען אוּנְד עֶר ווּארְדֶע גְרָאס אוּנְד וָואהְנְטֶע אִין דֶער וִויסְטֶע, אוּנְד וַוארְד אֵיין בָּאגֶענְ־
21 שִׁיטְצֶע׃ אוּנְד עֶר וָואהְנְטֶע אִין דֶער וִויסְטֶע פָּארָן אוּנְד זֵיינֶע מוּטְטֶער נַאהְם אִיהְם
22 אֵיינֶע פְֿרוֹיא אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם׃ עֶס וַואר אוּם דִיזֶע צֵייט, דַא שְׁפְּרַאךְ אֲבִימֶלֶךְ
אוּנְד פִֿיכוֹל זֵיין פֶֿעלְדְהוֹיפְּטמַאן צוּ אַבְרָהָם אוּנְד זַאגְטֶע׃ יְיָ אִיזְט מִיט דִיר אִין
23 אַלְלֶעם וַואס דוּא טְהוּסְט׃ אוּנְד נוּן שְׁוֶוארֶע מִיר בֵּייא יְיָ הִיר, דַאס דוּא מִיר נִיכְט
אִינְטְרֵייא זֵיין וִוילְלסְט, אָדֶער מֵיינֶען קִינְדֶערְן אָדֶער מֵיינֶען עֶנְקֶעלְן, נַאךְ דֶער גִיטֶע,
דִיא אִיךְ דִיר גֶעטְהַאן הַאבֶּע, זָאלְלסְט דוּא אוֹיךְ מִיט מִיר טְהוּן, אוּנְד מִיט דֶעם
24 לַאנְדֶע, אִין וֶועלְכֶעם דוּא דִיךְ אוֹיפְֿגֶעהַאלְטֶען הַאסְט׃ אוּנְד אַבְרָהָם זַאגְטֶע׃ אִיךְ
25 וִוילְל שְׁוֶוארֶען׃ אוּנְד אַבְרָהָם מַאכְטֶע פָֿארְוִוירְפֶֿע דֶעם אֲבִימֶלֶךְ וֶועגֶען אֵיינֶעס
26 וַואסְסֶערְבְּרוּנְנֶענְס, וֶועלְכֶען דִיא קְנֶעכְטֶע דֶעס אֲבִימֶלֶךְ גֶערוֹיבְּט הַאטְטֶען׃ אוּנְד
אֲבִימֶלֶךְ זַאגְטֶע׃ אִיךְ וַוייס נִיכְט וֶוער דִיזֶע זַאכֶע גֶעטְהַאן הַאט, אוּנְד אוֹיךְ דוּא
27 הַאסְט מִיר נִיכְטס גֶעזַאגְט, נָאךְ הַאבֶּע אִיךְ עֶטְוַואס גֶעהֶערְט אוֹיסֶער הֵייטֶע׃ דַא
נַאהְם אַבְרָהָם שַׁאפֶֿע אוּנְד רִינְדֶער אוּנְד גַאבּ זִיא דֶעם אֲבִימֶלֶךְ אוּנְד זִיא מַאכְטֶען
28 בֵּיידֶע אֵיינֶען בּוּנְד׃ אוּנְד אַבְרָהָם שְׁטֶעלְלְטֶע זִיבֶּען לֶעמְמֶער בֶּעזָאנְדֶערְס׃
29 אוּנְד אֲבִימֶלֶךְ זַאגְטֶע צוּ אַבְרָהָם׃ וַואס (זָאלְלֶען) הִיר דִיזֶע זִיבֶּען לֶעמְמֶער, דִיא
30 דוּא בֶּעזָאנְדֶערְס גֶעשְׁטֶעלְלְט הַאסְט? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע׃ וַואהְרלִיךְ דִיזֶע זִיבֶּען
לֶעמְמֶער זָאלְלסְט דוּא נֶעהְמֶען פָֿאן מֵיינֶער הַאנְד, דַאמִיט עֶס מִיר זֵייא צוּם צֵייכֶען
31 דַאס אִיךְ דִיזֶען בְּרוּנְנֶען גֶעגְרַאבֶּען הַאבֶּע׃ דַארוּם נַאנְנְטֶע מַאן דִיזֶען אָרְט בְּאֵר

32 שָׁבַע, דֶען דָאזֶעלְבְּסט הַאטְטֶען זִיא בֵּיידֶע גֶעשְׁוָוארֶען: אוּנְד זִיא מַאכְטֶען אֵיינֶען
בּוּנְד אִין בְּאֵר שָׁבַע, דַאן מַאכְטֶע זִיךְ אֲבִימֶלֶךְ אוּנְד זֵיין פֶּעלְדהויפְּטמַאן פִּיכֹל
33 אוֹיף, אוּנְד קֶעהְרטֶען צוּרִיק אִינְס לַאנְד פְּלִשְׁתִּים: אוּנְד עֶר פְפְלַאנְצְטֶע אֵיינֶען
טֶערֶעבִּינְטֶען בּוֹים אִין בְּאֵר שָׁבַע אוּנְד רִיף דַאזֶעלְבְּסט אַן דֶען נַאמֶען יְיָ׳ס, דֶעם
34 עֶוִויגֶען גָאטְטֶעס: אוּנְד אַבְרָהָם וָואהְנְטֶע אִים לַאנְדֶע פְּלִשְׁתִּים לַאנְגֶע צֵייט:

Cap. XXII. כב

כב

1 אוּנְד עֶס וַואר נַאךְ דִיזֶען בֶּעגֶעבֶּענְהֵייטֶען, דַא פְּרִיפְּטֶע גָאטט דֶען אַבְרָהָם, אוּנְד
2 שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְם: אַבְרָהָם, אוּנְד עֶר זַאגְטֶע, הִיר בִּין אִיךְ: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: נִים
דָאךְ דֵיינֶען זָאהְן, דֵיינֶען אֵיינְצִיגֶען, דֶען דוּא לִיבְּסט, דֶען יִצְחָק, אוּנְד גֶעהֶע אִין דַאז
לַאנְד מוֹרִיָּה, אוּנְד בְּרִינְגֶע אִיהְן דָארְט צוּם בְּרַאנְדאָפְּפֶער אוֹיף אֵיינֶעם דֶער בֶּערְגֶע,
3 דֶען אִיךְ דִיר זַאגֶען וֶוערְדֶע: אוּנְד אַבְרָהָם שְׁטַאנְד דֶעם מָארְגֶענְס פְּרִיה אוֹיף, אוּנְד
זַאטְטֶעלְטֶע זֵיינֶען עֶזֶעל, אוּנְד נַאהְם צְווֵייא זֵיינֶער קְנַאבֶּען מִיט זִיךְ, אוּנְד זֵיינֶען זָאהְן
יִצְחָק, אוּנְד שְׁפַּאלְטֶעטֶע הָאלְץ (צוּם) בְּרַאנְדאָפְּפֶער, אוּנְד שְׁטַאנְד אוֹיף אוּנְד גִינְג נַאךְ
4 דֶעם אָרְטֶע, וֶועלְכֶען אִיהְם גָאטט גֶעזַאגְט הַאטְטֶע: אַם דְרִיטְטֶען טַאגֶע אַלְס אַבְרָהָם
5 זֵיינֶע אוֹיגֶען אוֹיפְהָאבּ, זַאה עֶר דֶען אָרְט פָאן פֶערְנֶע: דַא שְׁפְּרַאךְ אַבְרָהָם צוּ זֵיינֶען
קְנַאבֶּען, בְּלֵייבְּט אִיהְר הִיר בֵּייא דֶעם עֶזֶעל, אִיךְ אַבֶּער אוּנְד דֶער קְנַאבֶּע, ווִיר
6 וָואלְלֶען בִּיז דַאהִין גֶעהֶען, אוּנְד אַנְבֶּעטֶען אוּנְד צוּרִיק קֶעהְרֶען צוּ אֵייךְ: אוּנְד
אַבְרָהָם נַאהְם דַאז הָאלְץ (פִיר) דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶער, אוּנְד לֶעגְטֶע (עֶס) אוֹיף זֵיינֶען
זָאהְן יִצְחָק, אוּנְד נַאהְם אִין זֵיינֶע הַאנְד דַאז פֵייעֶר אוּנְד דַאז שְׁלַאכְטמֶעסְסֶער,
7 אוּנְד גִינְגֶען בֵּיידֶע צוּזַאמְמֶען: אוּנְד יִצְחָק שְׁפְּרַאךְ צוּ זֵיינֶעם פַאטֶער אַבְרָהָם,
אוּנְד זַאגְטֶע, מֵיין פַאטֶער! עֶר שְׁפְּרַאךְ, הִיר בִּין אִיךְ, מֵיין זָאהְן! אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ:
זִיהֶע, הִיר אִיזְט דַאז פֵייעֶר אוּנְד דַאז הָאלְץ, אַבֶּער וָוא אִיזְט דַאז לַאם צוּם בְּרַאנְד־
8 אָפְּפֶער? אוּנְד אַבְרָהָם זַאגְטֶע: גָאטט ווִירְד עֶרְזֶעהֶען פִיר זִיךְ דַאז לַאם צוּם בְּרַאנְד־
9 אָפְּפֶער, מֵיין זָאהְן, אוּנְד גִינְגֶען בֵּיידֶע צוּזַאמְמֶען: אוּנְד קַאמֶען אַן דֶען אָרְט,
וֶועלְכֶען אִיהְם גָאטט גֶעזַאגְט הַאטְטֶע, אוּנְד אַבְרָהָם בּוֹיעֶטֶע דַאזֶעלְבְּסט דֶען
אַלְטַאר, אוּנְד אָרְדְנֶעטֶע דַאז הָאלְץ, אוּנְד בַּאנְד זֵיינֶען זָאהְן יִצְחָק, אוּנְד לֶעגְטֶע
10 אִיהְן אוֹיף דֶען אַלְטַאר, אִיבֶּער דֶעם הָאלְצֶע: אוּנְד אַבְרָהָם שְׁטְרֶעקְטֶע זֵיינֶע
11 הַאנְד אוֹיס, אוּנְד נַאהְם דַאז שְׁלַאכְטמֶעסְסֶער, אוּם זֵיינֶען זָאהְן צוּ שְׁלַאכְטֶען: דַא
12 רִיף אִיהְם דֶער עֶנְגֶעל יְיָ׳ס פָאם הִימְמֶעל צוּ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אַבְרָהָם! אַבְרָהָם! אוּנְד
עֶר שְׁפְּרַאךְ: הִיר בִּין אִיךְ! אוּנְד עֶר זַאגְטֶע, דוּא זָאלְלסְט נִיכְט לֶעגֶען דֵיינֶע הַאנְד אַן
דֶען קְנַאבֶּען, אוּנְד זָאלְלסְט אִיהְם נִיכְט דַאז מִינְדֶעסְטֶע טְהוּן, דֶען אִיטְצְט ווֵייס אִיךְ,
דַאס דוּא יְיָ פִירְכְטֶעסְט, אוּנְד הַאסְט מִיר נִיכְט פֶערְווֵייגֶערְט דֵיינֶען אֵיינְצִיגֶען זָאהְן:
13 אוּנְד אַבְרָהָם הָאבּ אוֹיף זֵיינֶע אוֹיגֶען, אוּנְד זַאהֶע, אוּנְד זִיהֶע, דַא (וַואר) אֵיין ווִידְדֶער

דַאהִינְטֶען, פֶערְוִויקֶעלְט אִין דֶען צְוַויינֶען מִיט זֵיינֶען הֶארְנֶערְן, אוּנְד אַבְרָהָם גִּינְג אוּנְד
נַאהְם דֶען ווִידְדֶער, אוּנְד בְּרַאכְטֶע אִיהְן צוּם בְּרַאנְדאָפְּפֶער אַן דֶער שְׁטֶעלְלֶע זֵיינֶעס
14 זָאהְנֶעס: אוּנְד אַבְרָהָם נַאנְנְטֶע דֶען נַאמֶען דִיזֶעס אָרְטֶעס, יְיָ יִרְאֶה, יְיָ ווִירְד עֶרְזֶעהֶען,
ווִיא מַאן נָאךְ הֵייטֶע שְׁפְּרִיכְט, אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע דֶעם הֶערְרְן ווִירְד עֶס עֶרְזֶעהֶען
15 ווֶערְדֶען: אוּנְד דֶער עֶנְגֶעל גָאטְטֶעס רִיף דֶעם אַבְרָהָם צוּם צְווֵייטֶען מַאלֶע פָאם
16 הִימְמֶעל: אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: בֵּייא מִיר שְׁוָוארֶע אִיךְ, שְׁפְּרִיכְט יְיָ, דַאס, ווֵייל דוּא דִיזֶע
17 זַאכֶע גֶעטְהַאן הַאסְט, אוּנְד הַאסְט נִיכְט פֶערְווֵייגֶערְט דֵיינֶען אֵיינְצִיגֶען זָאהְן: זָא
ווֶערְדֶע אִיךְ דִיךְ זֶעגְנֶען, אוּנְד ווֶערְדֶע דֵיינֶען זַאמֶען פֶערְמֶעהְרֶען ווִיא דִיא שְׁטֶערְנֶע
דֶעם הִימְמֶעלְס אוּנְד ווִיא דֶען זַאנְד, ווֶעלְכֶער אַם אוּפֶער דֶעם מֶעעֶרֶעס (לִיגְט) אוּנְד
18 דֵיין זַאמֶע זָאלְל בֶּעזִיטְצֶען דַאז טְהָאר זֵיינֶער פֵיינְדֶע: אוּנְד עֶס זָאלְלֶען גֶעזֶעגְנֶעט
ווֶערְדֶען דוּרְךְ דֵיינֶען זַאמֶען אַלְלֶע פֶאלְקֶער דֶער עֶרְדֶע, דַאפִיר דַאז דוּא גֶעהָארְכֶעט
19 הַאסְט מֵיינֶער שְׁטִימְמֶע: אוּנְד אַבְרָהָם קֶעהְרְטֶע צוּרִיק צוּ זֵיינֶען קְנַאבֶּען אוּנְד
זִיא שְׁטַאנְדֶען אוֹיף אוּנְד גִינְגֶען צוּזַאמְמֶען נַאךְ בְּאֵר שָׁבַע, אוּנְד אַבְרָהָם וָואהְנְטֶע
20 אִין בְּאֵר שָׁבַע: אוּנְד עֶס וַואר נַאךְ דִיזֶען בֶּעגֶעבֶּענְהֵייטֶען, דַא ווּרְדֶע דֶעם
אַבְרָהָם אַנְגֶעקִינְדִיגְט אוּנְד גֶעזַאגְט, זִיהֶע, מִלְכָּה, אוֹיךְ זִיא הַאט קִינְדֶער גֶעבָּארֶען
21 דֵיינֶעם בְּרוּדֶער נָחוֹר: דֶען עוּץ זֵיינֶען עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען, אוּנְד בּוּז זֵיינֶען בְּרוּדֶער, אוּנְד
22 קְמוּאֵל דֶען פַאטֶער פָאן אֲרָם: אוּנְד כֶּשֶׂד אוּנְד חֲזוֹ, אוּנְד פִּלְדָּשׁ אוּנְד יִדְלָף אוּנְד
23 בְּתוּאֵל: אוּנְד בְּתוּאֵל הַאטְטֶע גֶעצֵייגְט דִיא רִבְקָה, דִיזֶע אַכְט הַאט גֶעבָּארֶען מִלְכָּה
24 דֶעם נָחוֹר, דֶעם בְּרוּדֶער דֶעם אַבְרָהָם: אוּנְד זֵיין קֶעבְּסווֵייבּ, אִיהְר נַאמֶע (וַואר)
רְאוּמָה, אוֹיךְ זִיא הַאט גֶעבָּארֶען דֶען טֶבַח, דֶען גַּחַם, תַּחַשׁ אוּנְד דִיא מַעֲכָה:

כג Cap. XXIII. כג

1 אוּנְד עֶס וַואר דַאז לֶעבֶּענְסַאלְטֶער דֶער שָׂרָה הוּנְדֶערְט אוּנְד זִיבֶּען אוּנְד צְוַואנְצִיג
2 יַאהְרֶע (זָא פִיל וַוארֶען) דִיא לֶעבֶּענְסיַאהְרֶע דֶער שָׂרָה: אוּנְד שָׂרָה שְׁטַארְבּ
אִין קִרְיַת אַרְבַּע (דַאז אִיזְט חֶבְרוֹן) אִים לַאנְדֶע כְּנָעַן, אוּנְד אַבְרָהָם קַאם צוּ
3 קְלַאגֶען אוּם שָׂרָה, אוּנְד זִיא צוּ בֶּעווֵיינֶען: אוּנְד אַבְרָהָם שְׁטַאנְד אוֹיף פָאן דֶער
גֶעגֶענְוַוארְט זֵיינֶער טָאדְטֶען, אוּנְד רֶעדֶעטֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן חֵת, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ:
4 אֵיין פְרֶעמְדְלִינְג אוּנְד אֵיינְוָואהְנֶער בִּין אִיךְ אוּנְטֶער אֵייךְ, גֶעבְּט מִיר אֵיין עֶרְבְּ־
בֶּעגְרֶעבְּנִיס בֵּייא אֵייךְ, דַאס אִיךְ מֵיינֶען טָאדְטֶען בֶּעגְרַאבֶּע פָאן מֵיינֶעם אַנְגֶעזִיכְט
5 ווֶעג: דַא אַנְטְוָוארְטֶעטֶען דִיא קִינְדֶער חֵת דֶעם אַבְרָהָם, אוּנְד זַאגְטֶען צוּ אִיהְם:
6 הֶערֶע אוּנְז הֶערְר! אֵיין פִירְסְט גָאטְטֶעס (בִּיזְט) דוּא אוּנְטֶער אוּנְז, אִין דֶעם בֶּעסְטֶען
אוּנְזֶערֶער גְרֶעבֶּער בֶּעגְרַאבֶּע דֵיינֶען טָאדְטֶען; נִימַאנְד פָאן אוּנְז ווִירְד זֵיין גְרַאבּ דִיר
7 פֶערְווֵייגֶערְן, אוּם דֵיינֶען טָאדְטֶען צוּ בֶּעגְרַאבֶּען: דַא שְׁטַאנְד אַבְרָהָם אוֹיף אוּנְד
8 בִּיקְטֶע זִיךְ פָאר דֶעם פָאלְקֶע דֶעם לַאנְדֶעס, פָאר דֶען קִינְדֶערְן חֵת: אוּנְד עֶר

רֶעדְעטֶע מִיט אִיהְנֶען, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: וֶוען עֶס אֵייעֶר ווִילְלֶע אִיזְט, דַאס אִיךְ מֵיינֶען
טָאדְטֶען בֶּעגְרַאבֶּע פָאן מֵיינֶעם אַנְגֶעזִיכְט וֶועג, הֶערֶעט מִיךְ אוּנְד בִּיטְטֶעט פִיר מִיךְ
9 בֵּייא עֶפְרוֹן דֶעם זָאהְנֶע צֹחַר'ס: דַאס עֶר מִיר דִיא דָאפְּפֶּעלְהֶעהְלֶע גֶעבֶּע דִיא אִיהְם
(גֶעהֶערְט), וֶועלְכֶע אַם עֶנְדֶע זֵיינֶעס פֶעלְדֶעס (לִיגְט); פִיר דַאז פָאלְלֶע גֶעלְד זָאלְל
10 עֶר זִיא מִיר גֶעבֶּען, אוּנְטֶער אֵייךְ צוּם עֶרְבְּבֶּעגְרֶעבְּנִיס: אוּנְד עֶפְרוֹן זַאס אוּנְטֶער
דֶען קִינְדֶערְן חֵת, דַא אַנְטְוָוארְטֶעטֶע עֶפְרוֹן דֶער חִתִּי דֶעם אַבְרָהָם פָאר דֶען
אָהְרֶען דֶער קִינְדֶער חֵת, פָאר אַלְלֶען דִיא אֵיינְגִינְגֶען אִין דַאז טְהָאר זֵיינֶער
11 שְׁטַאדְט, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: נֵיין מֵיין הֶערְר! הֶערֶע מִיךְ, דַאז פֶעלְד הַאבֶּע אִיךְ דִיר
גֶעשֶׁענְקְט, אוּנְד דִיא הֶעהְלֶע, וֶועלְכֶע דַארִין (אִיזְט), הַאבֶּע אִיךְ דִיר אוֹיךְ גֶעשֶׁענְקְט,
פָאר דֶען אוֹיגֶען דֶער קִינְדֶער מֵיינֶעס פָאלְקֶעס הַאבֶּע אִיךְ זִיא דִיר גֶעשֶׁענְקְט;
12 בֶּעגְרַאבֶּע דֵיינֶען טָאדְטֶען: אוּנְד אַבְרָהָם בִּיקְטֶע זִיךְ אִין גֶעגֶענְוַוארְט דֶעם פָאלְקֶעס
13 דֶעס לַאנְדֶעס: אוּנְד עֶר רֶעדְעטֶע צוּ עֶפְרוֹן פָאר דֶען אָהְרֶען דֶעס פָאלְקֶעס דֶעס
לַאנְדֶעס אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: וַואהְרְלִיךְ! וֶוען דוּא מִיךְ הֶערֶען מֶאכְטֶעסְט, גֶעבֶּע אִיךְ דַאז
גֶעלְד פִיר דַאז פֶעלְד, נִים עֶס אַן פָאן מִיר, זָא ווִילְל אִיךְ בֶּעגְרַאבֶּען מֵיינֶען טָאדְטֶען
14 15 דַאזֶעלְבְּסְט: דַא אַנְטְוָוארְטֶעטֶע עֶפְרוֹן דֶעם אַבְרָהָם, אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְם: מֵיין
הֶערְר! הֶערֶע מִיךְ! אֵיין לַאנְד פִיר פִיר הוּנְדֶערְט שֶׁקֶל זִילְבֶּער וַואס אִיזְט
16 דַאז צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד דִיר? בֶּעגְרַאבֶּע נוּר דֵיינֶען טָאדְטֶען: אַבְרָהָם גֶעהָארְכְטֶע דֶעם
עֶפְרוֹן, אוּנְד אַבְרָהָם וָואג צוּ דֶעם עֶפְרוֹן דַאז גֶעלְד, דַאז עֶר גֶעזַאגְט הַאטְטֶע
פָאר דֶען אָהְרֶען דֶער קִינְדֶער חֵת, פִיר הוּנְדֶערְט שֶׁקֶל זִילְבֶּער גַאנְגְבַּאר בֵּייא דֶעם
17 קוֹיפְמַאן: אוּנְד זָא ווּארְדֶע בֶּעשְׁטֶעטִיגֶעט עֶפְרוֹן'ס פֶעלְד, וֶועלְכֶעס (וַואר) צוּ
מַכְפֵּלָה דַאז פָאר מַמְרֵא (לִיגְט), דַאז פֶעלְד אוּנְד דִיא הֶעהְלֶע אִין דֶעמְזֶעלְבֶּען אוּנְד
יֶעדֶער בּוֹים אוֹיף דֶעם פֶעלְדֶע, דֶער אִין זֵיינֶעם גַאנְצֶען בֶּעצִירְקֶע אוּמְהֶער וַואר,
18 דֶעם אַבְרָהָם אַלְס קוֹיפְגוּט פָאר דֶען אוֹיגֶען דֶער קִינְדֶער חֵת, בֵּייא אַלְלֶען דִיא
19 אֵיינְגִינְגֶען אִין דַאז טְהָאר זֵיינֶער שְׁטַאדְט: אוּנְד נַאכְהֶער בֶּעגְרוּבּ אַבְרָהָם זֵיינֶע
פְרוֹיא שָׂרָה אִין דֶער הֶעהְלֶע דֶעס פֶעלְדֶעס מַכְפֵּלָה פָאר מַמְרֵא, דַאז אִיזְט
20 חֶבְרוֹן אִים לַאנְדֶע כְּנָעַן: אַלְזָא וַוארְד בֶּעשְׁטֶעטִיגְט דַאז פֶעלְד מִיט דֶער הֶעהְלֶע
דַארִין, דֶעם אַבְרָהָם צוּם עֶרְבְּבֶּעגְרֶעבְּנִיס פָאן דֶען קִינְדֶערְן חֵת:

Cap. XXIV. כד

כד

1 אוּנְד אַבְרָהָם וַואר אַלְט גֶעוָוארְדֶען (אוּנְד) וָואהְל בֶּעטַאגְט, אוּנְד יְיָ הַאטְטֶע
2 דֶען אַבְרָהָם אִין אַלְלֶעם גֶעזֶעגְנֶעט: אוּנְד אַבְרָהָם זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶעם קְנֶעכְטֶע, דֶעם
עֶלְטֶעסְטֶען זֵיינֶעס הוֹיזֶעס, וֶועלְכֶער פָארְשְׁטַאנְד אַלְלֶעם וַואס זֵיין וַואר: לֶעגֶע דָאךְ
3 דֵיינֶע הַאנְד אוּנְטֶער מֵיינֶע לֶענְדֶען: אוּנְד אִיךְ ווִילְל דִיךְ בֶּעשְׁוָוערֶען בֵּייא דֶעם
יְיָ, דֶעם גָאטְט דֶעס הִימְמֶעלְס אוּנְד דֶעם גָאטְט דֶער עֶרְדֶע, דַאס דוּא נִיכְט אֵיינֶע

פרויא נֶעהְמֶען זָאלְלסט פִיר מֵיינֶען זָאהְן פָֿאן דֶען טֶאכְטֶערְן דֶעם (פָֿאלְקֶעס)
4 כְּנַעֲנִי, אוּנְטֶער דֶענֶען אִיךְ וָואהְנֶע: זָאנְדֶערְן צוּ מֵיינֶעם לַאנְדֶע אוּנְד צוּ מֵיינֶעם
גֶעבּוּרְטסאָרְטֶע זָאלְלסט דוּא הִינְגֶעהֶען אוּנְד זָאלְלסט אֵיינֶע פרויא נֶעהְמֶען פִיר
5 מֵיינֶען זָאהְן, פִיר יִצְחָק: דַא זַאגְטֶע אִיהְם דֶער קְנֶעכְט, פִילְלַייכְט וִוירְד דִיא פרויא
נִיכְט אֵיינְווִילְלִיגֶען מִיר נַאכְצוּגֶעהֶען אִין דִיזֶעס לַאנְד, זָאלְל אִיךְ צוּרִיקְפִיהְרֶען
6 דֵיינֶען זָאהְן אִין דַאז לַאנְד פָֿאן וֶועלְכֶעם דוּא אוּסְגֶעצָאגֶען בִּיזְט? דַא זַאגְטֶע אִיהְם
7 אַבְרָהָם: הִיטֶע דִיךְ, דַאס דוּא מֵיינֶען זָאהְן נִיכְט דַאהִין צוּרִיקְפִיהְרֶעסְט: יְיָ, דֶער
גָאטט דֶעם הִימְמֶעלְס, דֶער מִיךְ הֶערוֹיסְגֶענָאמְמֶען הַאט אוֹיס דֶעם הוֹיזֶע מֵיינֶעס
פַאטֶערְס אוּנְד אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מֵיינֶער גֶעבּוּרְט, דֶער מִיר פֶערְשְׁפְּרָאכֶען אוּנְד מִיר
צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט אוּנְד גֶעזַאגְט, דֵיינֶעם זַאמֶען וִוילְל אִיךְ דִיזֶעס לַאנְד גֶעבֶען, עֶר
וִוירְד זֵיינֶען עֶנְגֶעל פָֿאר דִיר הֶער שִׁיקְקֶען אוּנְד דוּא וִוירְסט פָֿאן דָארְט אֵיינֶע
8 פרויא פִיר מֵיינֶען זָאהְן נֶעהְמֶען: וֶוען אַבֶּער דִיא פרויא נִיכְט אֵיינְווִילְלִיגֶען זָאלְלטֶע
דִיר נַאכְצוּגֶעהֶען, זָא בִּיזְט דוּא פְרַייא פָֿאן דִיזֶעם מֵיינֶעם שְׁווּאוּר, נוּר מֵיינֶען זָאהְן
9 פִיהְרֶע נִיכְט דַאהִין צוּרִיק: אוּנְד דֶער קְנֶעכְט לֶעגְטֶע זֵיינֶע הַאנְד אוּנְטֶער דִיא
10 לֶענְדֶע אַבְרָהָם׳ס זֵיינֶעס הֶערְרְן, אוּנְד שְׁווּאוּר אִיהְם אוֹיף דִיזֶע זַאכֶע: אוּנְד דֶער
קְנֶעכְט נַאהְם צֶעהְן קַאמֵעעלֶע פָֿאן דֶען קַאמֵעעלֶען זֵיינֶעס הֶערְרְן אוּנְד צָאג הִין,
אוּנְד (פָֿאן) אַלְלֶעם גוּטֶע זֵיינֶעס הֶערְרְן (הַאטְטֶע עֶר) אִין זֵיינֶער הַאנְד, אוּנְד מַאכְטֶע
11 זִיךְ אוֹיף אוּנְד צָאג נַאךְ אֲרַם נַהֲרַיִם צוּר שְׁטַאדְט דֶעם נָחוֹר: אוּנְד לִיס דִיא קַא־
מֵעעלֶע אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶער שְׁטַאדְט בֵּייא דֶעם וַאסְסֶערְבְּרוּנְנֶען צוּר אַבֶּענְדְצֵייט
12 הִינְקְנִיעֶן, צוּר צֵייט, (דַא) דִיא וַאסְסֶערְשֶׁאפְּפֶערִינְנֶען הִינוֹיס גֶעהֶען: אוּנְד עֶר
שְׁפְּרַאךְ: הֶערְר, גָאטט מֵיינֶעס הֶערְרְן אַבְרָהָם, פִינְגֶע עֶס דָאךְ הַייטֶע פִיר מִיךְ אוּנְד
13 טְהוּעֶ גְנַאדֶע אַן מֵיינֶעם הֶערְרְן אַבְרָהָם: זִיהֶע אִיךְ שְׁטֶעהֶע אַן דֶעם וַאסְסֶערְקְוֶועלְל
אוּנְד דִיא טֶאכְטֶער דֶער שְׁטַאדְטלַייטֶע קָאמְמֶען הֶערוֹיס וַאסְסֶער צוּ שֶׁאפְּפֶען:
14 לַאס נוּן זֵיין, (דַאס) דַאז מֶעדְכֶען, צוּ וֶועלְכֶעם אִיךְ שְׁפְּרֶעכֶען וֶוערְדֶע: נֵייגֶע דָאךְ
דֵיינֶען קְרוּג, דַאס אִיךְ טְרִינְקֶע, אוּנְד זִיא וִוירְד שְׁפְּרֶעכֶען: טְרִינְקֶע אוּנְד אוֹיךְ דֵיינֶע
קַאמֵעעלֶע וִוילְל אִיךְ טְרֶענְקֶען, (דַאס) דוּא דִיזֶע בֶּעשְׁטִימְמְט הַאסְט פִיר דֵיינֶען
קְנֶעכְט, פִיר יִצְחָק אוּנְד דַארַאן וֶוערְדֶע אִיךְ עֶרְקֶענְנֶען, דַאס דוּא גְנַאדֶע טְהוּסְט אַן
15 מֵיינֶעם הֶערְרְן: אוּנְד עֶס גֶעשַׁאהֶע, עֶהֶע עֶר נָאךְ פָֿאלְלֶענְדֶעט הַאטְטֶע צוּ
רֶעדֶען, דַא קַאם רִיבְקָה הֶערוֹיס, וֶועלְכֶע גֶעבָארֶען וואוּרְדֶע דֶעם בְּתוּאֵל דֶעם
זָאהְנֶע דֶער מִלְכָּה, פרויא דֶעם נָחוֹר, אֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס דֶעם אַבְרָהָם אוּנְד
16 (הַאטְטֶע) אִיהְרֶען קְרוּג אוֹיף אִיהְרֶער שׁוּלְטֶער: אוּנְד דַאז מֶעדְכֶען וַואר זֶעהְר שֶׁאן
פָֿאן אַנְגֶעזִיכְט, אֵיינֶע יוּנְגְפרויא, אוּנְד קֵיין מַאן הַאטְטֶע זִיא עֶרְקַאנְט אוּנְד זִיא גִינְג
הִינַאבּ צוּר קְוֶועלְלֶע אוּנְד פִילְלְטֶע אִיהְרֶען קְרוּג, אוּנְד קַאם וִוידֶער הֶערוֹיף:
17 אוּנְד דֶער קְנֶעכְט לִיף אִיהְר עֶנְטְגֶעגֶען אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: לַאס מִיךְ דָאךְ טְרִינְקֶען

18 אֵיין װֶעניג װַאסֶער אוֹיס דֵיינֶעם קרוּגֶע׃ אוּנְד זִיא שְׁפּרַאךְ׃ טרִינְקֶע מֵיין הֶערְר,
אוּנְד זִיא אֵיילְטֶע אוּנְד נַאהְם הֶערוּנְטֶער אִיהְרֶען קרוּג אִין אִיהְרֶע הַאנְד אוּנְד
19 גַאבּ אִיהְם צוּ טרִינְקֶען׃ אַלְס זִיא גֶעעֶנְדֶעט הַאטְטֶע אִיהְן טרִינְקֶען צוּ לַאסֶען,
שְׁפּרַאךְ זִיא׃ אוֹיךְ פִֿיר דֵיינֶע קַאמֵעעלֶע װִילְל אִיךְ שֶׁאפְּפֶען, בִּיז זִיא פָֿאלְל-
20 עֶנְדֶעט הַאבֶּען צוּ טרִינְקֶען׃ אוּנְד זִיא אֵיילְטֶע אוּנְד לֶעעְרְטֶע אוֹיס אִיהְרֶען
קרוּג אִין דִיא טרֶענְקרִינְנֶע אוּנְד לִיף נָאכְמַאלְס צוּם בּרוּנְנֶען אוּם צוּ שֶׁאפְּפֶען,
21 אוּנְד שֶׁאפְּפְטֶע פִֿיר אַלְלֶע זֵיינֶע קַאמֵעעלֶע׃ אוּנְד דֶער מַאן שׁוֹיעְטֶע זִיא אַן
שְׁװֵיינֶענְד, אוּם צוּ װִיסֶען אָבּ יְיָ זֵיינֶען װֶעג בֶּעגְלִיקְט הַאבֶּע אָדֶער נִיכְט׃
22 אוּנְד עֶס װַאר, אַלְס דִיא קַאמֵעעלֶע אוֹיפְֿגֶעהֶערְט הַאטְטֶען צוּ טרִינְקֶען, דַא נַאהְם
דֶער מַאן אֵיינֶען נַאזֶענְרִינְג (פָֿאן) גָאלְד, אֵיינֶען הַאלְבֶּען (שֶׁקֶל) אַן גֶעװִיכְט, אוּנְד
צְװֵייא אַרְמבֶּענְדֶער (לֶעגְטֶע עֶר) אַן אִיהְרֶע הֶענְדֶע, צֶעהְן שֶׁקֶל גָאלְדֶעס װַאר אִיהְר
23 גֶעװִיכְט׃ אוּנְד עֶר זַאגְטֶע׃ װֶעסֶען טָאכְטֶער בִּיזְט דוּא, זַאגֶע מִיר דָאךְ, אִיזְט װָאהְל
24 (אִים) הוֹיזֶע דֵיינֶעס פַֿאטֶערְס אֵיין אָרְט פִֿיר אוּנְז, אוּם צוּ אִיבֶּערְנַאכְטֶען? אוּנְד זִיא
זַאגְטֶע צוּ אִיהְם, אֵיינֶע טָאכְטֶער דֶעס בְּתוּאֵל (בִּין) אִיךְ, דֶעס זָאהְנֶעס דֶער מִלְכָּה
25 װֶעלְכֶע זִיא גֶעבָּארֶען הַאט דֶעם נָחוֹר׃ אוּנְד זִיא זַאגְטֶע (װַייטֶער) צוּ אִיהְם, אוֹיךְ
שְׁטרַייא, אוֹיךְ פּוּטְטֶער אִיזְט פִֿיל בֵּייא אוּנְז, אוֹיךְ אֵיין אָרְט אוּם צוּ אִיבֶּערְנַאכְטֶען׃
26 27 דַא נֵייגְטֶע זִיךְ דֶער מַאן אוּנְד בִּיקְטֶע זִיךְ פָֿאר יְיָ׃ אוּנְד עֶר שְׁפּרַאךְ׃ גֶעלָאבְּט זֵייא יְיָ,
דֶער גָאטט מֵיינֶעס הֶערְרן אַבְרָהָם, װֶעלְכֶער נִיכְט אַבְּגֶעלַאסֶען הַאט מִיט זֵיינֶער
גנַאדֶע אוּנְד זֵיינֶער טרַייע פָֿאן מֵיינֶעם הֶערְרן, אִיךְ (בִּין) אוֹיף דֶעם װֶעגֶע, װֶעלְכֶען יְיָ
28 מִיךְ גֶעפִֿיהְרט הַאט צוּם הוֹיזֶע דֶער בּרִידֶער מֵיינֶעס הֶערְרן׃ אוּנְד דַאז מֶעדְכֶען לִיף
29 אוּנְד עֶרְצֶעהְלְטֶע אִין דֶעם הוֹיזֶע אִיהְרֶער מוּטְטֶער דִיזֶע זַאכֶע׃ אוּנְד רִבְקָה הַאטְטֶע
אֵיינֶען בּרוּדֶער אוּנְד זֵיין נַאמֶע װַאר לָבָן, אוּנְד לָבָן לִיף צוּ דֶעם מַאנְנֶע הִינוֹיס אַן דִיא
30 קװֶעלְלֶע׃ אוּנְד עֶס גֶעשַׁאה, אַלְס עֶר גֶעזֶעהֶען הַאטְטֶע דֶען נַאזֶענְרִינְג אוּנְד דִיא
אַרְמבֶּענְדֶער אַן דֶען הֶענְדֶען זֵיינֶער שְׁװֶעסְטֶער, אוּנְד אַלְס עֶר גֶעהֶערְט הַאטְטֶע
דִיא װָארְטֶע זֵיינֶער שְׁװֶעסְטֶער רִבְקָה, װֶעלְכֶע זַאגְטֶע, זָא הַאט דֶער מַאן צוּ מִיר
גֶערֶעדֶעט, דַא קַאם עֶר צוּ דֶעם מַאנְנֶע אוּנְד זִיהֶע, דִיזֶער שְׁטַאנְד בֵּייא דֶען
31 קַאמֵעעלֶען אַן דֶער קװֶעלְלֶע׃ אוּנְד עֶר זַאגְטֶע׃ קָאם, גֶעזֶעגְנֶעטֶער גָאטְטֶעס,
װארוּם שְׁטֶעהְסט דוּא דרוֹיסֶען, דַא אִיךְ שָׁאן צוּרֶעכְט גֶעמַאכְט הַאבֶּע דַאז הוֹיז
32 אוּנְד אֵיינֶען אָרְט פִֿיר דִיא קַאמֵעעלֶע׃ אוּנְד דֶער מַאן קַאם אִינְס הוֹיז אוּנְד (לָבָן)
זַאטְטֶעלְטֶע דִיא קַאמֵעעלֶע אַב אוּנְד גַאבּ שְׁטרַייא אוּנְד פּוּטְטֶער פִֿיר דִיזֶעלְבֶּען,
אוּנְד װַאסֶער צוּ װַאשֶׁען זֵיינֶע פִֿיסֶע אוּנְד דִיא פִֿיסֶע דֶער לַייטֶע, װֶעלְכֶע מִיט
33 אִיהְם (װַארֶען)׃ אוּנְד מַאן זֶעטְצְטֶע אִיהְם פָֿאר צוּ עֶסֶען, אַבֶּער עֶר זַאגְטֶע׃
אִיךְ װֶערְדֶע נִיכְט עֶסֶען, בִּיז אִיךְ מֵיינֶע װָארְטֶע גֶערֶעדֶעט הַאבֶּע, אוּנְד עֶר זַאגְטֶע,
34 35 רֶעדֶע׃ אוּנְד דַא שְׁפּרַאךְ עֶר׃ אֵיין קְנֶעכְט אַבְרָהָם'ס (בִּין) אִיךְ׃ אוּנְד יְיָ הַאט גֶע-

זֶעגְנֶעט מֵיינֶען הֶערְרְן זֶעהְר, אוּנְד עֶר אִיזְט גְרָאס גֶעוָוארְדֶען אוּנְד עֶר הַאט אִיהְם
גֶעגֶעבֶּען שַׁאפֶּע אוּנְד רִינְדֶער, אוּנְד זִילְבֶּער אוּנְד גָאלְד אוּנְד קְנֶעכְטֶע אוּנְד מֶעגְדֶע
36 אוּנְד קַאמֶעעלֶע אוּנְד עֶזֶעל: אוּנְד אוֹיךְ הַאט גֶעבָּארֶען שָׂרָה, מֵיינֶעם הֶערְרְן פְרוֹיא,
אֵיינֶען זָאהְן מֵיינֶעם הֶערְרְן, נַאכְדֶעם זִיא שָׁאן אַלְט (וַוֹאר) אוּנְד עֶר שֶׁענְקְטֶע אִיהְם
37 אַלְלֶעס וַואס זֵיין אִיזְט: אוּנְד מֵיין הֶערְר הַאט מִיךְ בֶּעשְׁוָוארֶען אוּנְד גֶעשְׁפְּרָאכֶען:
דוּא זָאלְלסְט נִיכְט נֶעהְמֶען אֵיינֶע פְרוֹיא פִּיר מֵיינֶען זָאהְן פָֿאן דֶען טָאכְטֶערְן דֶעס
38 (פָֿאלְקֶעס) כְּנַעֲנִי, אִין דֶערֶען לַאנְד אִיךְ וָואהְנֶע: זָאנְדֶערְן דוּא זָאלְלסְט צוּם הוֹיזֶע
מֵיינֶעס פַֿאטֶערְס אוּנְד צוּ מֵיינֶעם גֶעשְׁלֶעכְטֶע גֶעהֶען, אוּנְד זָאלְלסְט נֶעהְמֶען אֵיינֶע
39 פְרוֹיא פִּיר מֵיינֶען זָאהְן: אוּנְד אִיךְ זַאגְטֶע צוּ מֵיינֶעם הֶערְרְן, פִֿילְלַייכְט וִוירְד דִיא פְרוֹיא
40 מִיר נִיכְט נַאכְגֶעהֶען? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ מִיר: יְיָ פָֿאר וֶועלְכֶעם אִיךְ גֶעוַואנְדֶעלְט הַאבֶּע,
עֶר וִוירְד זֵיינֶען עֶנְגֶעל מִיט דִיר שִׁיקְקֶען אוּנְד דֵיינֶען וֶועג בֶּעגְלִיקְקֶען, דַאס דוּא וִוירְסְט
אֵיינֶע פְרוֹיא פִּיר מֵיינֶען זָאהְן אוֹיס מֵיינֶעם גֶעשְׁלֶעכְטֶע אוּנְד אוֹיס דֶעם הוֹיזֶע מֵיינֶעס
41 פַֿאטֶערְס נֶעהְמֶען: דַאן בִּיזְט דוּא פְרַייא פָֿאן מֵיינֶעם שְׁוואוּר, וֶוען דוּא צוּ מֵיינֶעם גֶע־
שְׁלֶעכְט קָאמְמֶען וִוירְסְט, אוּנְד מַאן זִיא דִיר נִיכְט גֶעבֶּען וִוירְד, זָא בִּיזְט דוּא פְרַייא פָֿאן
42 מֵיינֶעם שְׁוואוּרֶע: נוּן בִּין אִיךְ הֵייטֶע צוּם בְּרוּנְנֶען גֶעקָאמְמֶען אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: יְיָ, דֶער
גָאטְט מֵיינֶעס הֶערְרְן אַבְרָהָם, וֶוען דוּא דָאךְ בֶּעגְלִיקְקֶען וִוילְלסְט מֵיינֶען וֶועג, אוֹיף
43 וֶועלְכֶעם אִיךְ גֶעהֶע: זִיהֶע, אִיךְ שְׁטֶעהֶע אַם וַואסְסֶערְקְוֶועלְל, לַאס גֶעשֶׁעהֶען, דַאס
(דַאז) מֶעדְכֶען, דַאז צוּ שֶׁאפְּפֶען הֶערוֹיסְקָאמְמְט, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע צוּ אִיהְר זַאגֶען:
44 לַאס מִיךְ דָאךְ אֵיין וֶוענִיג וַואסְסֶער אוֹיס דֵיינֶעם קְרוּג טְרִינְקֶען: אוּנְד זִיא צוּ מִיר
זַאגֶען וִוירְד: אוֹיךְ דוּא טְרִינְקֶע אוּנְד אוֹיךְ פִּיר דֵיינֶע קַאמֶעעלֶע וִוילְל אִיךְ שֶׁאפְּפֶען,
דַאס זִיא דִיא פְרוֹיא (אִיזְט), וֶועלְכֶע יְיָ בֶּעשְׁטִימְמְט הַאט פִּיר דֶען זָאהְן מֵיינֶעס הֶערְרְן:
45 אִיךְ הַאטְטֶע נָאךְ נִיכְט פָֿאלְלֶענְדֶעט צוּ רֶעדֶען אִין מֵיינֶעם הֶערְצֶען, זִיהֶע, דַא קַאם
רִבְקָה הֶערוֹיס מִיט אִיהְרֶעם קְרוּגֶע אוֹיף אִיהְרֶער שׁוּלְטֶער, אוּנְד זִיא גִינְג הִינאוּנְטֶער
צוּם בְּרוּנְנֶען אוּנְד שֶׁאפְּפְטֶע אוּנְד אִיךְ זַאגְטֶע צוּ אִיהְר, לַאס מִיךְ דָאךְ טְרִינְקֶען:
46 אוּנְד זִיא נַאהְם אֵיילֶענְד דֶען קְרוּג פָֿאן אִיהְרֶער (שׁוּלְטֶער) הֶעראַב אוּנְד זַאגְטֶע,
טְרִינְקֶע, אוּנְד אוֹיךְ דֵיינֶע קַאמֶעעלֶע וִוילְל אִיךְ טְרֶענְקֶען; אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע
47 גֶעטְרוּנְקֶען אוּנְד זִיא טְרֶענְקְטֶע אוֹיךְ דִיא קַאמֶעעלֶע: אוּנְד אִיךְ פְרַאגְטֶע זִיא אוּנְד
שְׁפְּרַאךְ: וֶועסְסֶען טָאכְטֶער בִּיזְט דוּא? אוּנְד זִיא זַאגְטֶע, אֵיינֶע טָאכְטֶער בְּתוּאֵל׳ס
דֶעס זָאהְנֶעס דֶעם נָחוֹר, וֶועלְכֶע מִלְכָּה אִיהְם גֶעבָּארֶען הַאט, דַא לֶעגְטֶע אִיךְ דֶען
48 נַאזֶענְרִינְג אַן אִיהְרֶע נַאזֶע, אוּנְד דִיא אַרְמְבֶּענְדֶער אַן אִיהְרֶע הֶענְדֶע: אוּנְד אִיךְ נֵייגְטֶע
מִיךְ, אוּנְד בִּיקְטֶע מִיךְ פָֿאר יְיָ, אוּנְד לָאבְּטֶע יְיָ, דֶען גָאטְט מֵיינֶעס הֶערְרְן אַבְרָהָם,
וֶועלְכֶער מִיךְ גֶעפִֿיהְרְט הַאט אוֹיף דֶען רֶעכְטֶען וֶועג, צוּ נֶעהְמֶען דִיא טָאכְטֶער דֶעס
49 בְּרוּדֶערְס מֵיינֶעס הֶערְרְן, פִּיר זֵיינֶען זָאהְן: אוּנְד נוּן, וֶוען אִיהְר וָאלְלְט גִיטֶע אוּנְד
טְרֵייעֶ אִיבֶּען גֶעגֶען מֵיינֶען הֶערְרְן, זַאגְט (עֶס) מִיר, וָוא אַבֶּער נִיכְט, זָא זַאגְט (עֶס) מִיר

50 (איך), דאס איך מיך ווענדע צור רעכטען אדער צור לינקען: דארויף אנטוואר-
טעטען לבן אונד בתואל אונד שפראכען, פאן יי איזט דיא זאכע אויסגעגאנגען, וויר
51 קאננען דיר ניכט זאגען בעזעס אדער גוטעס: זיהע, רבקה (איזט) פאר דיר, נים
זיא אונד געה, דאס זיא זאלל דיא פרויא דעם זאהנעס דיינעס העררן ווערדען, וויא
52 יי געזאגט האט: אונד עס וואר, אלס דער קנעכט אברהם'ס הערטע איהרע ווארטע,
53 דא ביקטע ער זיך צור ערדע הין פאר יי: דאן נאהם דער קנעכט הערויס
זילבערנע געפעסע, אונד גאלדענע געפעסע, אונד קליידונגסשטיקקע, אונד גאב זיא
דער רבקה, אונד (אנדערע) קאסטבארקייטען גאב ער איהרעם ברודער אונד איהרער
54 מוטטער: אונד זיא אסען אונד טראנקען, ער אונד דיא לייטע, וועלכע מיט
איהם (ווארען) אונד איבערנאכטעטען, אונד זיא שטאנדען דעם מארגענס אויף,
55 אונד ער זאגטע: לאססעט מיך געהען צו מיינעם העררן: דא זאגטע איהר
ברודער אונד איהרע מוטטער, לאס דאך דאז מעדכען בייא אונז בלייבען אייניגע
56 טאגע אדער צעהן, הערנאך קאננסט דוא געהען: ער אבער זאגטע צו איהנען, האלטעט
מיך ניכט אויף, דא יי מיינען וועג בעגליקט האט, לאסט מיך געהען, דאס איך ציהען
57 מאגע צו מיינעם העררן: אונד זיא זאגטען: וויר וואללען דאז מעדכען רופען אונד
58 איהרען מונד בעפראגען: אונד זיא ריפען דיא רבקה, אונד זאגטען צו איהר, וויללסט
59 דוא ציהען מיט דיזעם מאננע? אונד זיא שפראך: איך וויל ציהען: דא ליסען זיא
ציהען איהרע שוועסטער רבקה אונד איהרע אממע, אונד דען קנעכט אברהם'ס אונד
60 זיינע לייטע: אונד זיא זעגנעטען דיא רבקה, אונד זאגטען צו איהר: אונזערע שוועס-
טער! ווערדע צו טויזענד מאל טויזענדען, אונד דיין זאמע זאלל ערווערבען דיא
61 טהארע זיינער פיינדע: אונד רבקה מאכטע זיך אויף אונד איהרע מעדכען, ריטטען
אויף דען קאמעעלען, אונד צאגען דעם מאננע נאך, אונד דער קנעכט נאהם רבקה,
62 אונד צאג הין: אונד יצחק קאם פאן דעם ברוננען דעם לעבענדען זעהענדען, ער
63 אבער וואהנטע אים לאנדע געגען מיטטאג: אונד יצחק װאר הינויסגעגאנגען אים
נאכצודענקען אים פעלדע געגען אבענד, דא ערהאב ער זיינע איגען אונד זאהע עס
64 קאמען קאמעעלע: אויך רבקה האב איהרע אויגען אויף אונד זאהע דען יצחק, אונד
65 ליס זיך הערב פאן דעם קאמעעל: אונד זיא שפראך צום קנעכטע, ווער איזט
יענער מאן, דער דארט אים פעלדע אונז ענטגעגען געהט? אונד דער קנעכט זאגטע:
66 דאז איזט מיין העררר: דא נאהם זיא דען שלייער אונד בעדעקטע זיך: אונד דער
67 קנעכט ערצעהלטע דעם יצחק אללע דיא דינגע דיא ער געטהאן האטטע: אונד
יצחק בראכטע זיא אין דאז געצעלט זיינער מוטטער שרה, אונד נאהם דיא רבקה,
אונד זיא ווארדע זיינע פרויא, אונד ער ליבטע זיא, אונד יצחק טראסטעטע זיך
וועגען זיינער מוטטער:

כה Cap. XXV. כה

1 2 אוּנְד אַבְרָהָם נאַהְם ווידֶער אֵיינֶע פְרוֹיא, אִיהְר נאַמֶע וואַר קְטוּרָה׃ אוּנְד זִיא גֶעבַּאר
אִיהְם דֶען זִמְרָן אוּנְד דֶען יָקְשָׁן, אוּנְד דֶען מְדָן אוּנְד דֶען מִדְיָן, אוּנְד דֶען יִשְׁבָּק אוּנְד
3 דֶען שׁוּחַ׃ אוּנְד יָקְשָׁן צֵיינְטֶע דֶען שְׁבָא אוּנְד דֶען דְדָן, אוּנְד דִיא קִינְדֶער דְדָן׳ס
4 וואַרֶען אַשּׁוּרִם אוּנְד לְטוּשִׁים אוּנְד לְאֻמִּים׃ אוּנְד דִיא קִינְדֶער מִדְיָן׳ס (וואַרֶען) עֵיפָה,
אוּנְד עֵפֶר אוּנְד חֲנוֹךְ אוּנְד אֲבִידָע אוּנְד אַלְדָּעָה, אַלְלֶע דִיזֶע (וואַרֶען) קִינְדֶער דֶער
5 6 קְטוּרָה׃ אוּנְד אַבְרָהָם גאַב אַלְלֶעס וואַס זֵיין וואַר דֶעם יִצְחָק׃ אוּנְד דֶען זֶאהְנֶען דֶער
קֶעבְּסווייבֶּער, וועלְכֶע אַבְרָהָם הַאטְטֶע, גאַב אַבְרָהָם גֶעשֶׁענְקֶע, אוּנְד שִׁיקְטֶע זִיא וועג
פָאן זֵיינֶעם זָאהְנֶע יִצְחָק, זָא לאַנְגֶע עֶר נָאךְ לֶעבְּטֶע גֶעגֶען מָארְגֶען אִינְס מָארְגֶענְלאַנְד׃
7 אוּנְד דִיזֶעס זִינְד דִיא טאַגֶע דֶער לֶעבֶּענְסיאַהְרֶע אַבְרָהָם׳ס, דִיא עֶר לֶעבְּטֶע, הוּנְדֶערְט
8 אוּנְד פִינְף אוּנְד זִיבֶּענְצִיג יאַהְרֶע׃ אוּנְד אַבְרָהָם פֶערְשִׁיד אוּנְד שְׁטאַרְבּ אִין אֵיינֶעם
גוּטֶען אַלְטֶער, אַלְט אוּנְד (לֶעבֶּענְס) זאַטְט, אוּנְד ווארְדֶע גֶעזאַמְמֶעלְט צוּ זֵיינֶעם
9 פָאלְקֶע׃ אוּנְד עֶס בֶּעגְרוּבֶּען אִיהְן יִצְחָק אוּנְד יִשְׁמָעֵאל זֵיינֶע זָאהְנֶע, אִין דֶער הֶאהְלֶע
מַכְפֵּלָה, אִים פֶעלְדֶע דֶעם עֶפְרוֹן, דֶעם זָאהְנֶעס צֹחַר׳ס דֶעם חִתִּיטֶערְס, וועלְכֶעס
10 פָאר מַמְרֵא לִיגְט׃ דאַז פֶעלְד, וועלְכֶעס אַבְרָהָם גֶעקוֹיפְט הַאטְטֶע פָאן דֶען קִינְדֶערְן
11 חֵת, דאָזֶעלְבְּסְט ווארְדֶע בֶּעגְראַבֶּען אַבְרָהָם אוּנְד זֵיינֶע פְרוֹיא שָׂרָה׃ אוּנְד עֶס גֶעשַׁאה
נאַךְ דֶעם טָאדֶע אַבְרָהָם׳ס, דאַ זֶעגְנֶעטֶע יְיָ זֵיינֶען זָאהְן יִצְחָק, אוּנְד יִצְחָק וָואהְנְטֶע
12 בֵּייא דֶעם בְּרוּנְנֶען דֶעם לֶעבֶּענְדֶען זֶעהֶענְדֶען׃ אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט דאַז גֶעשְׁלֶעכְט
דֶעם יִשְׁמָעֵאל דֶעם זָאהְנֶעס (דֶעם) אַבְרָהָם, וועלְכֶען הָגָר אוֹיס מִצְרַיִם, דִיא דִינְסְט־
13 מאַגְד דֶער שָׂרָה, דֶעם אַבְרָהָם גֶעבָּארֶען הַאטְטֶע׃ אוּנְד דִיזֶעס זִינְד דִיא נאַמֶען דֶער
14 קִינְדֶער יִשְׁמָעֵאל׳ס, נאַךְ דֶען נאַמֶען אִיהְרֶער גֶעשְׁלֶעכְטֶער׃ דֶער עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶע
יִשְׁמָעֵאל׳ס נְבָיוֹת, אוּנְד קֵדָר אוּנְד אַדְבְּאֵל אוּנְד מִבְשָׂם, אוּנְד מִשְׁמָע אוּנְד דוּמָה
15 16 אוּנְד מַשָּׂא, חֲדַד אוּנְד תֵּימָא, יְטוּר, נָפִישׁ אוּנְד קֵדְמָה׃ דִיזֶעס זִינְד דִיא זֶאהְנֶע
יִשְׁמָעֵאל׳ס, אוּנְד דִיזֶעס אִיהְרֶע נאַמֶען, אִין אִיהְרֶען הֶאפֶען אוּנְד אִין אִיהְרֶען דֶערְפֶערְן,
17 צווֶעלְף פִירְסְטֶען נאַךְ אִיהְרֶען נאַציאָנֶען׃ אוּנְד דִיזֶעס זִינְד דִיא לֶעבֶּענְסיאַהְרֶע
יִשְׁמָעֵאל׳ס, הוּנְדֶערְט אוּנְד זִיבֶּען אוּנְד דְרֵייסִיג יאַהְרֶע, אוּנְד עֶר פֶערְשִׁיד אוּנְד שְׁטאַרְבּ
18 אוּנְד וואַרְד גֶעזאַמְמֶעלְט צוּ זֵיינֶעם פָאלְקֶע׃ אוּנְד זִיא וָואהְנְטֶען פָאן חֲוִילָה בִּיז נאַךְ
שׁוּר, וועלְכֶעס (לִיגְט) פָאר מִצְרַיִם נאַךְ אַשּׁוּר הִין, פָאר אַלְלֶען זֵיינֶען בְּרִידֶערְן לִיס
19 עֶר זִיךְ נִידֶער׃ אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט דאַז גֶעשְׁלֶעכְט יִצְחָק׳ס דֶעם זָאהְנֶעס דֶעם אַבְרָהָם
20 אַבְרָהָם צֵייגְטֶע דֶען יִצְחָק׃ אוּנְד יִצְחָק וואַר פִירְצִיג יאַהְרֶע אַלְט, אַלְס עֶר נאַהְם דִיא
רִבְקָה, טָאכְטֶער בְּתוּאֵל׳ס דֶעם אֲרַמִּי אוֹיס פַּדַּן אֲרַם, שְׁוועסְטֶער דֶעם לָבָן אֲרַמִּי,
21 צוּר פְרוֹיא׃ אוּנְד יִצְחָק בֶּעטֶעטֶע צוּ יְיָ אוּם זֵיינֶער פְרוֹיא ווִילְלֶען, דֶען זִיא (וואַר)
אוּנְפְרוּכְטבַּאר; אוּנְד יְיָ לִיס זִיךְ פָאן אִיהְם עֶרְבִּיטְטֶען, אוּנְד רִבְקָה זֵיינֶע פְרוֹיא וואַרְד

22 שְׁוַאנְגֶער: אוּנְד עֶס שְׁטִיסֶען זִיךְ דִיא קִינְדֶער אִין אִיהְרֶעם לֵייבֶּע, דַא שְׁפְּרַאךְ זִיא,
וֶוען (עֶס) אַלְזָא (אִיזְט) וַוארוּם בִּין אִיךְ דַאז? אוּנְד זִיא גִינְג הִין יְיָ צוּ בֶּעפְרַאגֶען:
23 אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְר: צְווַייא פֶֿאלְקֶער (זִינְד) אִין דֵיינֶעם לֵייבֶּע, אוּנְד צְוַייא
נַאצִיאָנֶען וֶוערְדֶען זִיךְ אַבְּזָאנְדֶערְן אוֹיס דֵיינֶען אֵיינְגֶעוֵוייְדֶען, אוּנְד אֵיינֶע נַאצִיאָן וִוירְד
מֶעכְטִיגֶער זֵיין אַלְס (דִיא אַנְדֶערֶע) נַאצִיאָן, אוּנְד דֶער עֶלְטֶערֶע וִוירְד דִינֶען דֶעם
24 יִינְגֶערְן: אוּנְד אַלְס אִיהְרֶע טַאגֶע פָֿאלְלְצֶעהְלִיג וַוארֶען, זִיהֶע, (דַא וַוארֶען) צְווִילְלִינְגֶע
25 אִין אִיהְרֶעם לֵייבֶּע: אוּנְד דֶער עֶרְסְטֶע קַאם הֶערוֹיס רֶאטְהלִיךְ, גַאנְץ וִויא אֵיין הַאאַר־
26 רִיגֶער מַאנְטֶעל, אוּנְד זִיא נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען עֵשָׂו: אוּנְד נַאכְהֶער קַאם זֵיין בְּרוּדֶער
הֶערוֹיס, אוּנְד זֵיינֶע הַאנְד הִילְט דִיא פֶֿערְזֶע עֵשָׂו׳ס, מַאן נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען יַעֲקֹב,
27 אוּנְד יִצְחָק (וַואר) זֶעכְצִיג יַאהְרֶע אַלְט אַלְס רִבְקָה זִיא גֶעבַּאר: אוּנְד דִיא קְנַאבֶּען
וואוּרְדֶען גְרָאס, אוּנְד עֵשָׂו וַואר אֵיין מַאן (וֶועלְכֶער) דִיא יַאגְד פֶֿערְשְׁטַאנְד, אֵיין
פֶֿעלְדְמַאן, יַעֲקֹב אַבֶּער (וַואר) אֵיין פְֿרָאמֶּער מַאן, אוּנְד וָואהְנְטֶע אִין דֶען גֶעצֶעלְטֶען:
28 אוּנְד יִצְחָק לִיבְּטֶע דֶען עֵשָׂו, דֶען דַאז ווִילְדְפְּרֶעט וַואר נַאךְ זֵיינֶעם גֶעשְׁמַאק, אַבֶּער
29 רִבְקָה לִיבְּטֶע דֶען יַעֲקֹב: אוּנְד יַעֲקֹב קָאכְטֶע אֵיין גֶערִיכְט, אוּנְד עֵשָׂו קַאם פָֿאם
30 פֶֿעלְדֶע, אוּנְד עֶר וַואר מִידֶע: אוּנְד עֵשָׂו שְׁפְּרַאךְ צוּ יַעֲקֹב: לַאס מִיךְ גֶענִיסֶען פָֿאן
דֶעם רָאטְהֶען (גֶערִיכְט), דִיזֶעם רָאטְהֶען, דֶען אִיךְ בִּין מִידֶע, דארוּם נַאנְנְטֶע מַאן
31 זֵיינֶען נַאמֶען אֱדוֹם: אוּנְד יַעֲקֹב שְׁפְּרַאךְ: פֶֿערְקוֹיפֶֿע מִיר הֵייטֶע דֵיינֶע עֶרְסְטְגֶעבּוּרְט:
32 אוּנְד עֵשָׂו זַאגְטֶע, זִיהֶע, אִיךְ גֶעהֶע (דָאךְ) צוּם שְׁטֶערְבֶּען, וָואצוּ זָאלְל מִיר אַלְזָא דִיא
33 עֶרְסְטְגֶעבּוּרְט? אוּנְד יַעֲקֹב שְׁפְּרַאךְ, שְׁוֶוערֶע מִיר הֵייטֶע, אוּנְד עֶר שְׁוואוּר אִיהְם, אוּנְד
34 עֶר פֶֿערְקוֹיפְֿטֶע זֵיינֶע עֶרְסְטְגֶעבּוּרְט דֶעם יַעֲקֹב: אוּנְד יַעֲקֹב גַאבּ דֶעם עֵשָׂו בְּרָאד
אוּנְד אֵיין גֶערִיכְט לִינְזֶען, אוּנְד עֶר אַס אוּנְד טְרַאנְק, אוּנְד שְׁטַאנְד אוֹיף אוּנְד גִינְג
דַאפָֿאן, אַלְזָא פֶֿערְאַכְטֶעטֶע עֵשָׂו דִיא עֶרְסְטְגֶעבּוּרְט:

Cap. XXVI. כו — כו

1 אוּנְד עֶס וַואר הוּנְגֶערְסְנָאטְה אִים לַאנְדֶע, אוֹיסֶער דֶער עֶרְסְטֶען הוּנְגֶערְסְנָאטְה, וֶועלְכֶע
וַואר אִין דֶען טַאגֶען אַבְרָהָם׳ס, אוּנְד יִצְחָק צָאג צוּ אֲבִימֶלֶךְ, קֶאנִיג דֶער פְּלִשְׁתִּים
2 נַאךְ גְרָר: אוּנְד יְיָ עֶרְשִׁין אִיהְם אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: גֶעהֶע נִיכְט הִינַאבּ נַאךְ מִצְרַיִם, (זָאנְ־
3 דֶערְן) וָואהְנֶע אִין דֶעם לַאנְדֶע, וֶועלְכֶעס אִיךְ דִיר זַאגֶען וֶוערְדֶע: הַאלְטֶע דִיךְ אוֹיף
אִין דִיזֶעם לַאנְדֶע אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע מִיט דִיר זֵיין אוּנְד וֶוערְדֶע דִיךְ זֶעגְנֶען, דֶען דִיר
אוּנְד דֵיינֶעם זַאמֶען וֶוערְדֶע אִיךְ אַלְלֶע דִיזֶע לֶענְדֶער גֶעבֶּען אוּנְד וֶוערְדֶע הַאלְטֶען
4 דֶען שְׁוואוּר, דֶען אִיךְ גֶעשְׁוָוארֶען הַאבֶּע דֵיינֶעם פַֿאטֶער אַבְרָהָם: אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע
פֶֿערְמֶעהְרֶען דֵיינֶען זַאמֶען גְלֵייךְ וִויא דִיא שְׁטֶערְנֶע אַם הִימְמֶעל, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע
דֵיינֶעם זַאמֶען אַלְלֶע דִיזֶע לֶענְדֶער גֶעבֶּען, אוּנְד עֶס זָאלְלֶען גֶעזֶעגְנֶעט וֶוערְדֶען אִין
5 דֵיינֶעם זַאמֶען אַלְלֶע פֶֿאלְקֶער דֶער עֶרְדֶע: דַאפִֿיר דַאס אַבְרָהָם אוֹיף מֵיינֶע שְׁטִימְמֶע

גֶעהֶערְט הַאט אוּנְד בֶּעאָבְּאַכְטֶעט הַאט מֵיינֶע רֶעכְטֶע, מֵיינֶע גֶעבָּאטֶע, מֵיינֶע פֶֿערְאָרְדְנוּנְגֶען
אוּנְד מֵיינֶע גֶעזֶעטְצֶע׃ אַלְזָא װָאהְנְטֶע יִצְחָק אִין גְּרָר׃ אוּנְד עֶס פְֿרָאגְטֶען דִיא לַייטֶע 6 7
דֶעס אָרְטֶעס װֶעגֶען זַיינֶער פְֿרוֹיא, אוּנְד עֶר זַאגְטֶע׃ זִיא אִיזְט מֵיינֶע שְׁװֶעסְטֶער, דֶען
עֶר פִֿירְכְטֶעטֶע צוּ זַאגֶען (זִיא אִיזְט) מֵיינֶע פְֿרוֹיא, דַאמִיט דִיא לַייטֶע דֶעס אָרְטֶעס
אִיהְן נִיכְט אוּמְבְּרִינְגֶען אוּם רִבְקָה׳ס װִילְלֶען, װַייל זִיא שֶׁאן פָֿאן אַנְגֶעזִיכְט װַאר׃ אוּנְד 8
עֶס גֶעשַׁאה, אַלְס עֶר שָׁאן לַאנְגֶע צַייט דַאזֶעלְבְּסְט װַאר, דַא זַאהֶע אֲבִימֶלֶךְ, קֶאנִיג
דֶער פְּלִשְׁתִּים, דוּרְךְ דַאז פֶֿענְסְטֶער אוּנְד װַארְד גֶעװַאהְר, דַאס יִצְחָק שֶׁערְצְטֶע מִיט
זַיינֶער פְֿרוֹיא רִבְקָה׃ דַא רִיף אֲבִימֶלֶךְ דֶעם יִצְחָק אוּנְד זַאגְטֶע׃ זִיהֶע, זִיא אִיזְט דָאךְ 9
דַיינֶע פְֿרוֹיא! װִיא הַאסְט דוּא דֶען גֶעזַאגְט, זִיא אִיזְט מֵיינֶע שְׁװֶעסְטֶער? אוּנְד יִצְחָק
זַאגְטֶע צוּ אִיהְם׃ װַייל אִיךְ דַאכְטֶע, אִיךְ װִירְדֶע שְׁטֶערְבֶּען מִיסְסֶען אִיהְרֶעטְװֶעגֶען׃
דַא שְׁפְּרַאךְ אֲבִימֶלֶךְ׃ װַאס הַאסְט דוּא אוּנְז דַא גֶעטְהַאן? װִיא בַּאלְד הֶעטְטֶע זִיךְ 10
(נִיכְט) גֶעלֶעגְט אֵיינֶער אוֹיס דֶעם פָֿאלְקֶע צוּ דַיינֶעם װַייבֶּע אוּנְד דוּא הֶעטְטֶעסְט
אִיךְ אוּנְז אֵיינֶע שׁוּלְד גֶעבְּרַאכְט׃ אוּנְד אֲבִימֶלֶךְ בֶּעפָֿאהְל דֶעם גַאנְצֶען פָֿאלְקֶע 11
אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ װֶער דִיזֶען מַאן אָדֶער זַיינֶע פְֿרוֹיא בֶּערִיהְרֶעט, זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט
װֶערְדֶען׃ אוּנְד יִצְחָק זֶעעֶטֶע אִין דִיזֶעם לַאנְדֶע אוּנְד קְרִיגְטֶע אִין דֶעמְזֶעלְבֶּען יַאהְרֶע 12
הוּנְדֶערְטְפֶֿעלְטִיג, אוּנְד זָא הַאטְטֶע אִיהְן יְיָ גֶעזֶעגְנֶעט׃ אוּנְד דֶער מַאן װוּרְדֶע גְרָאס 13
אוּנְד גִינְג אוּנְד נַאהְם צוּ בִּיז דַאס עֶר זֶעהְר גְרָאס װַאר׃ אוּנְד עֶר הַאטְטֶע שַׁאפֶֿע 14
אוּנְד רִינְדֶער אוּנְד פִֿיל גֶעזִינְדֶע אוּנְד דִיא פְּלִשְׁתִּים בֶּענֵיידֶעטֶען אִיהְן׃ אוּנְד אַלְלֶע 15
בְּרוּנְנֶען, װֶעלְכֶע דִיא קְנֶעכְטֶע זַיינֶעס פָֿאטֶערְס גֶעגְרַאבֶּען הַאטְטֶען, אִין דֶען טַאגֶען
זַיינֶעס פָֿאטֶערְס אַבְרָהָם, פֶֿערְשְׁטָאפְּפְֿטֶען דִיא פְּלִשְׁתִּים אוּנְד פִֿילְלְטֶען זִיא (מִיט)
עֶרְדֶע׃ אוּנְד אֲבִימֶלֶךְ זַאגְטֶע צוּ יִצְחָק׃ גֶעהֶע װֶעג פָֿאן אוּנְז, דֶען דוּא בִּיזְט פִֿיל 16
מֶעכְטִיגֶער אַלְס װִיר׃ אוּנְד יִצְחָק צָאג װֶעג פָֿאן דָארְט אוּנְד לַאגֶערְטֶע זִיךְ אִים 17
טְהַאלֶע גְּרָר אוּנְד װָאהְנְטֶע דַאזֶעלְבְּסְט׃ אוּנְד יִצְחָק לִיס דִיא װַאסֶערְבְּרוּנְנֶען װִידֶער 18
אוֹיפְֿגְרַאבֶּען, װֶעלְכֶע מַאן גֶעגְרַאבֶּען הַאטְטֶע אִין דֶען טַאגֶען זַיינֶעס פָֿאטֶערְס אַבְרָהָם,
װֶעלְכֶע דִיא פְּלִשְׁתִּים נַאךְ דֶעם טָאדֶע אַבְרָהָם׳ס פֶֿערְשְׁטָאפְּפְֿט הַאטְטֶען, אוּנְד
עֶר בֶּענַאנְנְטֶע זִיא (מִיט) נַאמֶען, גְלַייךְ דֶען נַאמֶען (מִיט) װֶעלְכֶען זִיא זַיין פָֿאטֶער
בֶּענַאנְנְט הַאטְטֶע׃ אוּנְד עֶס גְרוּבֶּען דִיא קְנֶעכְטֶע יִצְחָק׳ס אִים טְהַאלֶע אוּנְד פַֿאנְדֶען 19
דַאזֶעלְבְּסְט אֵיינֶען בְּרוּנְנֶען לֶעבֶּענְדִיגֶען װַאסֶערְס׃ דַא צַאנְקְטֶען דִיא הִירְטֶען אוֹיס 20
גְּרָר מִיט דֶען הִירְטֶען יִצְחָק׳ס אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען׃ אוּנְז (גֶעהֶערְטֶע) דַאז װַאסֶער, אוּנְד
עֶר נַאנְנְטֶע דֶען נַאמֶען דֶעס בְּרוּנְנֶענְס עֵשֶׂק, װַייל זִיא גֶעצַאנְקְט הַאטְטֶען מִיט אִיהְם׃
אוּנְד זִיא גְרוּבֶּען אֵיינֶען אַנְדֶערְן בְּרוּנְנֶען אוּנְד זִיא צַאנְקְטֶען אוֹיךְ אִיבֶּער דִיזֶען, דַא 21
נַאנְנְטֶע עֶר זַיינֶען נַאמֶען שִׂטְנָה׃ אוּנְד עֶר רִיקְטֶע פָֿאן דַאנְנֶען װַייטֶער אוּנְד עֶר גְרוּב 22
אֵיינֶען אַנְדֶערְן בְּרוּנְנֶען אוּנְד זִיא צַאנְקְטֶען נִיכְט מֶעהְר אִיבֶּער דִיזֶען, אוּנְד עֶר נַאנְנְטֶע
זַיינֶען נַאמֶען רְחוֹבוֹת אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ װַאהְרְלִיךְ, אִיטְצְט הַאט יְיָ אוּנְז רוֹים פֶֿערְשַׁאפְּפְֿט

23 אוּנְד וִויר וֶוערְדֶען פְרוּכְטבַּאר זַיין אִים לַאנְדֶע׃ אוּנְד עֶר אִיזְט פָאן דָארְט הִינְאוֹיף
24 גֶעגַאנְגֶען (נַאךְ) בְּאֵר שָׁבַע׃ אוּנְד יְיָ עֶרְשִׁין אִיהְם אִין דֶערְזֶועלְבֶּען נַאכְט אוּנְד
שְׁפְּרַאךְ׃ אִיךְ (בִּין) דֶער גָאטט דֵיינֶעס פַאטֶערְס אַבְרָהָם, פִירְכְטֶע דִיךְ נִיכְט, דֶען אִיךְ
(בִּין) מִיט דִיר אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דִיךְ זֶעגְנֶען אוּנְד דֵיינֶען זַאמֶען פֶערְמֶעהְרֶען וֶועגֶען
25 מֵיינֶעס קְנֶעכְטֶעס אַבְרָהָם׃ אוּנְד עֶר בּוֹיעֶטֶע דַאזֶועלְבְּסט אֵיינֶען אַלְטַאר אוּנְד רִיף
אַן דֶען נַאמֶען גָאטְטֶעס אוּנְד שְׁלוּג דָארְט זַיין גֶעצֶעלְט אוֹיף אוּנְד דִיא קְנֶעכְטֶע
26 יִצְחָק׳ס גְרוּבֶּען דָארְט אֵיינֶען בְּרוּנְנֶען׃ אוּנְד אֲבִימֶלֶךְ גִינְג צוּ אִיהְם פָאן גְרָר, אוּנְד
27 אֲחֻזַּת זַיין פְרֵיינְד אוּנְד פִיכֹל זַיין פֶעלְדהוֹיפְּטמַאן׃ אוּנְד יִצְחָק זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען׃
וַוארוּם קָאמְמְט אִיהְר צוּ מִיר, דַא אִיהְר מִיךְ דָאךְ הַאסְסֶעט אוּנְד הַאבְּט מִיךְ וֶועג־
28 גֶעטְרִיבֶּען פָאן אֵייךְ׃ אוּנְד זִיא זַאגְטֶען׃ וִויר הַאבֶּען גֶעזֶעהֶען, דַאס יְיָ מִיט דִיר אִיזְט, דַא
זַאגְטֶען וִויר׃ מֶאכְטֶע דָאךְ אֵיין שְׁוואוּר זַיין צְווִישֶׁען אוּנְז (נֶעמְלִיךְ) צְווִישֶׁען אוּנְז אוּנְד
29 דִיר, אוּנְד וִויר וָואלְלֶען (אַלְזָא) אֵיין בִּינְדְנִיס מַאכֶען מִיט דִיר׃ דַאס דוּא אוּנְז (נִיכְטס)
בֶּאזֶעס טְהוּסְט, זָא וִויא וִויר דִיךְ נִיכְט בֶּערִיהְרְט הַאבֶּען, אוּנְד וִויא וִויר נוּר גוּטֶעס אַן
דִיר גֶעטְהַאן הַאבֶּען, אוּנְד וִויר הַאבֶּען דִיךְ וֶועגְגֶעשִׁיקְט אִין פְרִידֶען, דוּא בִּיזְט יֶעטְצְט
30 אֵיין גֶעזֶעגְנֶעטֶער יְיָ׳ס׃ אוּנְד עֶר מַאכְטֶע אִיהְנֶען אֵיינֶע מַאהְלְצֵייט אוּנְד זִיא אַסֶען
31 אוּנְד טְרַאנְקֶען׃ אוּנְד זִיא מַאכְטֶען זִיךְ דֶעם מָארְגֶענְס פְרִיה אוֹיף אוּנְד שְׁווּאוּרֶען
אֵיינֶער דֶעם אַנְדֶערְן, אוּנְד יִצְחָק לִיס זִיא גֶעהֶען, אוּנְד זִיא צָאגֶען פָאן אִיהְם אִין פְרִידֶען׃
32 אוּנְד עֶס וַואר נָאךְ אַן דֶעמְזֶועלְבֶּען טַאגֶע, דַא קַאמֶען דִיא קְנֶעכְטֶע יִצְחָק׳ס אוּנְד
זַאגְטֶען אִיהְם וֶועגֶען דֶעם בְּרוּנְנֶענְס, וֶועלְכֶען זִיא גֶעגְרַאבֶּען (הַאטְטֶען) אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען
33 צוּ אִיהְם׃ וִויר הַאבֶּען וַאסְסֶער גֶעפוּנְדֶען׃ אוּנְד עֶר נַאנְנְטֶע אִיהְן שִׁבְעָה, דַארוּם אִיזְט
34 דֶער נַאמֶע דֶער שְׁטַאדְט בְּאֵר שֶׁבַע, בִּיז אוֹיף דִיזֶען טַאג׃ אוּנְד אַלְס עֵשָׂו פִירְצִיג
יַאהְרֶע אַלְט וַואר, נַאהְם עֶר (צְווֵר) פְרוֹיא דִיא יְהוּדִית, טָאכְטֶער בְּאֵרִי׳ס, אוּס דֶעם
35 פָאלְקֶע חֵת אוּנְד דִיא בָשְׂמַת טָאכְטֶער דֶעם אֵילוֹן אוּס דֶעם פָאלְקֶע חֵת׃ אוּנְד
זִיא וַוארֶען אֵיין הֶערְצְלֵייד פִיר יִצְחָק אוּנְד פִיר רִבְקָה׃

Cap. XXVII. כז כז

1 אוּנְד עֶס בֶּעגַאב זִיךְ אַלְס יִצְחָק אַלְט גֶעוָארְדֶען וַואר, דַא ווָארְדֶען זַיינֶע אוֹיגֶען דוּנְקֶעל
צוּ זֶעהֶען, אוּנְד עֶר רִיף דֶען עֵשָׂו, זַיינֶען עֶלְטֶעסְטֶען זָאהְן אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְם׃ מֵיין
2 זָאהְן, אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ אִיהְם׃ הִיר בִּין אִיךְ׃ אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ׃ זִיהֶע דָאךְ, אִיךְ בִּין
3 אַלְט, אִיךְ וֵויס נִיכְט דֶען טַאג מֵיינֶעס טָאדֶעס׃ אוּנְד נוּן, נִים דָאךְ דֵיין יַאגְדגֶערֶעטְהֶע,
דֵיין גֶעהֶענְגֶע, אוּנְד דֵיינֶען בָאגֶען אוּנְד גֶעהֶע הִינוֹיס אִינְס פֶעלְד אוּנְד פַאנְגֶע מִיר אֵיין
4 ווִילְדפְּרֶעט׃ אוּנְד מַאכֶע מִיר שְׁמַאקְהַאפְטֶע שְׁפֵּייזֶען ווִיא אִיךְ עֶס לִיבֶּע, אוּנְד בְּרִינְגֶע
(זִיא) מִיר, דַאס אִיךְ עֶסֶע, אוֹיף דַאס דִיךְ זֶעגְנֶע מֵיינֶע זֶעעלֶע בֶּעפָאר אִיךְ שְׁטֶערְבֶּע׃
5 אוּנְד רִבְקָה הֶערְטֶע אַלְס יִצְחָק רֶעדֶעטֶע צוּ זֵיינֶעם זָאהְנֶע עֵשָׂו, אוּנְד עֵשָׂו גִינְג אוֹיפְּם

פֶֿעלְד, אוּם וִוילְדפְּרֶעט צוּ יַאגֶען (אוּנְד עֶס הַיים) צוּ בְּרִינְגֶען׃ אוּנְד רִבְקָה זַאגְטֶע צוּ 6
אִיהְרֶעם זָאהְנֶע יַעֲקֹב אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ זִיהֶע, אִיךְ הַאבֶּע דֵיינֶען פָֿאטֶער רֶעדֶען גֶעהֶערְט
צוּ דֵיינֶעם בְּרוּדֶער עֵשָׂו אוּנְד זַאגֶען׃ בְּרִינְגֶע מִיר וִוילְדפְּרֶעט אוּנְד מַאכֶע מִיר שְׁמַאק־ 7
הַאפְטֶע שְׁפֵּייזֶען, דַאס אִיךְ עֶסְסֶע, זָא וִוילְל אִיךְ דִיךְ זֶעגְנֶען פָֿאר יְיָ פָֿאר מֵיינֶעם
טָאדֶע׃ אוּנְד נוּן, מֵיין זָאהְן, הֶארֶע אוֹיף מֵיינֶע שְׁטִימְמֶע, אִין דֶעם וַואס אִיךְ דִיר 8
(יֶעטְצְט) בֶּעפֶֿעהְלֶע׃ גֶעהֶע דָאךְ צוּ דֶען שַׁאפֶֿען אוּנְד נִים מִיר פָֿאן דָארְט צְווַייא 9
גוּטֶע צִיגֶענְבֶּאקְלֵיין אוּנְד אִיךְ וִוילְל זִיא מַאכֶען (צוּ) שְׁמַאקְהַאפְטֶען שְׁפֵּייזֶען פִֿיר דֵיינֶען
פָֿאטֶער, וִויא עֶר עֶס לִיבְּט׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט (זִיא) דֵיינֶעם פָֿאטֶער בְּרִינְגֶען, דַאס 10
עֶר עֶסְסֶע, אוֹיף דַאס עֶר דִיךְ זֶעגְנֶע פָֿאר זֵיינֶעם טָאדֶע׃ אוּנְד יַעֲקֹב זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶער 11
מוּטְטֶער רִבְקָה׃ זִיהֶע, מֵיין בְּרוּדֶער עֵשָׂו (אִיזְט) אֵיין הַאארִיגֶער מַאן, אִיךְ אַבֶּער (בִּין)
אֵיין גְלַאטְטֶער מַאן׃ פִֿילְלֵייכְט בֶּעטַאסְטֶעט מִיךְ מֵיין פָֿאטֶער, זָא וִוירְדֶע אִיךְ זֵיין אִין 12
זֵיינֶען אוֹיגֶען וִויא אֵיין בֶּעטְרִיגֶער אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אִיבֶּער מִיךְ אֵיינֶען פְֿלוּךְ בְּרִינְגֶען
אוּנְד נִיכְט אֵיינֶען זֶעגֶען׃ דַא זַאגְטֶע צוּ אִיהְם זֵיינֶע מוּטְטֶער׃ אוֹיף מִיךְ (קָאמְמֶע) דֵיין 13
פְֿלוּךְ, מֵיין זָאהְן, נוּר גֶעהָארְכֶע מֵיינֶער שְׁטִימְמֶע אוּנְד גֶעהֶע בְּרִינְגֶע מִיר׃ אוּנְד עֶר 14
גִינְג אוּנְד נַאהְם אוּנְד בְּרַאכְטֶע זֵיינֶער מוּטְטֶער, אוּנְד זֵיינֶע מוּטְטֶער מַאכְטֶע שְׁמַאק־
הַאפְטֶע שְׁפֵּייזֶען, וִויא עֶס זֵיין פָֿאטֶער לִיבְטֶע׃ אוּנְד רִבְקָה נַאהְם דִיא קָאסְטְלִיכֶען 15
קְלֵיידֶער אִיהְרֶעס עֶלְטֶעסְטֶען זָאהְנֶעס עֵשָׂו, וֶועלְכֶע בֵּייא אִיהְר (וַוארֶען) אִים הוֹיזֶע
אוּנְד בֶּעקְלֵיידֶעטֶע אִיהְרֶען יִינְגסְטֶען זָאהְן יַעֲקֹב׃ אוּנְד דִיא פֶֿעלְלֶע דֶער צִיגֶענְבֶּאק־ 16
לֵיין צָאג זִיא אַן אוֹיף זֵיינֶע הֶענְדֶע אוּנְד אוֹיף דַאז גְלַאטְטֶע זֵיינֶעס הַאלְזֶעס׃ אוּנְד 17
זִיא גַאב דִיא שְׁמַאקְהַאפְטֶען שְׁפֵּייזֶען אוּנְד דַאז בְּרָאד, וֶועלְכֶעס זִיא גֶעמַאכְט הַאטְטֶע,
אִין דִיא הַאנְד אִיהְרֶעס זָאהְנֶעס יַעֲקֹב׃ אוּנְד עֶר קַאם צוּ זֵיינֶעם פָֿאטֶער אוּנְד זַאגְטֶע׃ 18
מֵיין פָֿאטֶער! אוּנְד עֶר זַאגְטֶע, הִיר בִּין אִיךְ, וֶוער (בִּיזְט) דוּא מֵיין זָאהְן? אוּנְד יַעֲקֹב 19
זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶעם פָֿאטֶער׃ אִיךְ בִּין עֵשָׂו, דֵיין עֶרְסטְגֶעבָּארְנֶער, אִיךְ הַאבֶּע גֶעטְהַאן וִויא
דוּא גֶערֶעדֶעט הַאסְט צוּ מִיר, שְׁטֶעהֶע דָאךְ אוֹיף, זֶעטְצֶע דִיךְ אוּנְד עֶסְסֶע פָֿאן מֵיינֶעם
וִוילְדפְּרֶעט, דַאמִיט מִיךְ דֵיינֶע זֶעעלֶע זֶעגְנֶע׃ אוּנְד יִצְחָק זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶעם זָאהְנֶע׃ 20
וַואס (אִיזְט) דַאז, דַאס דוּא (זָא) גֶעשְׁווִינְד גֶעפֿוּנְדֶען הַאסְט, מֵיין זָאהְן? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע׃
ווַייל יְיָ, דֵיין גָאטְט, עֶס מִיר בֶּעשֶׁערֶעט הַאט׃ אוּנְד יִצְחָק זַאגְטֶע צוּ יַעֲקֹב׃ טְרִיטְט 21
דָאךְ נֶעהֶער, דַאס אִיךְ דִיךְ בֶּעטַאסְטֶע, מֵיין זָאהְן, אָבּ דוּא אוֹיךְ (בִּיזְט) מֵיין זָאהְן עֵשָׂו
אָדֶער נִיכְט׃ אוּנְד יַעֲקֹב טְרַאט נֶעהֶער צוּ זֵיינֶעם פָֿאטֶער יִצְחָק אוּנְד עֶר בֶּעטַאסְטֶעטֶע 22
אִיהְן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ דִיא שְׁטִימְמֶע (אִיזְט) דִיא שְׁטִימְמֶע יַעֲקֹב'ס, אַבֶּער דִיא הֶענְדֶע
(זִינְד) עֵשָׂו'ס הֶענְדֶע׃ אוּנְד עֶר עֶרְקַאנְטֶע אִיהְן נִיכְט, דֶען זֵיינֶע הֶענְדֶע וַוארֶען 23
הַאארִיג וִויא דִיא הֶענְדֶע זֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס עֵשָׂו אוּנְד עֶר זֶעגְנֶעטֶע אִיהְן׃ אוּנְד עֶר 24
זַאגְטֶע׃ בִּיזְט דוּא עֶס (אוֹיךְ) מֵיין זָאהְן עֵשָׂו? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע, אִיךְ (בִּין עֶס)׃ אוּנְד 25
עֶר שְׁפְּרַאךְ׃ בְּרִינְגֶע מִיר הֶער, דַאס אִיךְ עֶסְסֶע פָֿאם וִוילְדפְּרֶעט מֵיינֶעס זָאהְנֶעס

דַאמִיט דִיךְ מֵיינֶע זֵעעלֶע זֶעגְנֶע, אוּנְד עֶר בְּרַאכְטֶע עֶס הִין אוּנְד עֶר אַס, אוֹיךְ בְּרַאכְטֶע
26 עֶר אִיהְם וַויין אוּנְד עֶר טְרַאנְק: אוּנְד זֵיין פַאטֶער יִצְחָק זַאגְטֶע צוּ אִיהְם: טְרִיטְט דָאךְ
27 נֶעהֶער אוּנְד קִיסֶע מִיךְ, מֵיין זָאהְן: אוּנְד עֶר טְרַאט הִינְצוּ אוּנְד קִיסְטֶע אִיהְן אוּנְד
עֶר רָאךְ דֶען גֶערוּךְ זֵיינֶעס קְלֵיידֶעס אוּנְד זֶעגְנֶעטֶע אִיהְן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: זִיהֶע, דֶער
גֶערוּךְ מֵיינֶעס זָאהְנֶעס (אִיזְט) וִויא דֶער גֶערוּךְ אֵיינֶעס פֶעלְדֶעס, וֶועלְכֶעס יְיָ גֶעזֶעגְנֶעט
28 הַאט: עֶס גֶעבֶּע דִיר גָאטט פָאם טְהוֹיא דֶעס הִימְמֶעלְס אוּנְד פָאן דֶען פֶעטְטִיגְקֵייטֶען
29 דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד פִּיל קָארְן אוּנְד מָאסְט: פֶאלְקֶער מִיסֶען דִיר דִינֶען אוּנְד נַאצִיאָנֶען
זִיךְ בִּיקֶען פָאר דִיר, דוּא זָאלְלסט זֵיין אֵיין הֶערְר דֵיינֶער בְּרִידֶער, אוּנְד עֶס מִיסֶען
זִיךְ בִּיקֶען פָאר דִיר דִיא זָאהְנֶע דֵיינֶער מוּטְטֶער, וֶוער דִיר פְלוּכְט (זָאלְל זֵיין) פֶער־
30 פְלוּכְט אוּנְד וֶוער דִיךְ זֶעגְנֶעט, זָאלְל גֶעזֶעגְנֶעט זֵיין: אַלְס יִצְחָק נוּן פָאלְלֶענְדֶעט
הַאטְטֶע צוּ זֶעגְנֶען דֶען יַעֲקֹב, אוּנְד יַעֲקֹב קוֹים הִינוֹיס גֶעגַאנְגֶען וַואר פָאן זֵיינֶעם פַאטֶער
31 יִצְחָק, דַא קַאם זֵיין בְּרוּדֶער עֵשָׂו פָאן זֵיינֶער יַאגְד: אוּנְד אוֹיךְ עֶר מַאכְטֶע שְׁמַאק־
הַאפְטֶע שְׁפֵּייזֶען אוּנְד בְּרַאכְטֶע זִיא זֵיינֶעם פַאטֶער אוּנְד זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶעם פַאטֶער:
מֵיין פַאטֶער, שְׁטֶעהֶע אוֹיף אוּנְד אִיס פָאם ווִילְדְפְּרֶעט דֵיינֶעס זָאהְנֶעס, דַאמִיט מִיךְ
32 דֵיינֶע זֵעעלֶע זֶעגְנֶע: דַא זַאגְטֶע צוּ אִיהְם זֵיין פַאטֶער יִצְחָק: וֶוער בִּיסְט דוּא? אוּנְד
33 עֶר זַאגְטֶע: אִיךְ בִּין דֵיין עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶער זָאהְן עֵשָׂו: דַא צִיטְטֶערְטֶע יִצְחָק פָאר
גְרָאסֶעם עֶנְטזֶעטְצֶען אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: וֶוער וַואר דֶען אַלְזָא יֶענֶער דֶער ווִילְדְפְּרֶעט
גֶעיַאגְט הַאט אוּנְד מִיר גֶעבְּרַאכְט אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע פָאן אַלְלֶעם גֶעגֶעסֶען, בֶּעפָאר
דוּא גֶעקָאמְמֶען (בִּיזְט) אוּנְד הַאבֶּע אִיהְן גֶעזֶעגְנֶעט? אוֹיךְ ווִירְד עֶר גֶעזֶעגְנֶעט זֵיין:
34 אַלְס עֵשָׂו הֶערְטֶע דִיא וָוארְטֶע זֵיינֶעס פַאטֶערְס, זָא שְׁרִיא עֶר מִיט אֵיינֶעם גְרָאסֶען
אוּנְד אִיבֶּערְאוֹיס בִּיטְטֶערֶען גֶעשְׁרֵייא אוּנְד זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶעם פַאטֶער: זֶעגְנֶע מִיךְ אוֹיךְ,
35 מֵיין פַאטֶער: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: דֵיין בְּרוּדֶער אִיזְט מִיט הִינְטֶערְלִיסְט גֶעקָאמְמֶען אוּנְד
36 עֶר הַאט דֵיינֶען זֶעגֶען גֶענָאמְמֶען: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע: הַאט מַאן דֶעסְוֶועגֶען זֵיינֶען נַאמֶען
יַעֲקֹב גֶענַאנְט, דַא עֶר מִיךְ (שָׁאן) צְווֵיימַאל הִינְטֶערְגַאנְגֶען הַאט, מֵיינֶע עֶרְסְטגֶעבּוּרְט
הַאט עֶר גֶענָאמְמֶען אוּנְד זִיהֶע, יֶעטְצְט הַאט עֶר (אוֹיךְ) מֵיינֶען זֶעגֶען גֶענָאמְמֶען, עֶר
37 שְׁפְּרַאךְ (וֵוייטֶער), הַאסְט דוּא פִיר מִיךְ קֵיינֶען זֶעגֶען בֶּעהַאלְטֶען? אוּנְד יִצְחָק אַנְט־
וָוארְטֶעטֶע אוּנְד זַאגְטֶע צוּ עֵשָׂו, זִיהֶע, (צוּם) הֶערְרְן הַאבֶּע אִיךְ אִיהְן אִיבֶּער דִיךְ
גֶעמַאכְט, אַלְלֶע זֵיינֶע בְּרִידֶער הַאבֶּע אִיךְ אִיהְם צוּ קְנֶעכְטֶען גֶעגֶעבֶּען, אוּנְד (מִיט)
קָארְן אוּנְד מָאסְט הַאבֶּע אִיךְ אִיהְן פֶערְזָארְגְט, וַואס זָאלְל אִיךְ דִיר נוּן טְהוּן, מֵיין זָאהְן?
38 אוּנְד עֵשָׂו זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶעם פַאטֶער: הַאסְט דוּא דֶען (נוּר) דִיזֶען אֵיינְצִיגֶען זֶעגֶען, מֵיין
פַאטֶער? זֶעגְנֶע מִיךְ דָאךְ אוֹיךְ מֵיין פַאטֶער, אוּנְד עֵשָׂו עֶרְהָאבּ זֵיינֶע שְׁטִימְמֶע אוּנְד
39 וַויינְטֶע: דַא אַנְטוָוארְטֶעטֶע זֵיין פַאטֶער יִצְחָק אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְם: זִיהֶע, אָהְנֶע
פֶעטְטִיגְקֵייט דֶער עֶרְדֶע ווִירְד זֵיין דֵיין וָואהְנזִיטְץ אוּנְד אָהְנֶע טְהוֹיא דֶעס הִימְמֶעלְס
40 פָאן אָבֶּען הֶער: אוּנְד דוּרְךְ דֵיין שְׁוֶוערְט ווִירְסְט דוּא לֶעבֶּען, אוּנְד דֵיינֶעם בְּרוּדֶער

ווִירְסט דוּא דִינֶען, עֶס ווִירְד אַבֶּער זַיין, ווֶען דוּא דִיךְ מִיהֶעסְט, זָא ווִירְסט דוּא זַיין
41 יָאךְ אַבְּוֶוערְפֶען פָאן דֵיינֶעם הַאלְזֶע׃ אוּנְד עֵשָׂו הַאסְטֶע דֶען יַעֲקֹב, ווֶעגֶען דֶעם
זֶעגֶענְס, ווָאמִיט זַיין פַאטֶער אִיהְן גֶעזֶעגְנֶעט הַאטְטֶע, אוּנְד עֵשָׂו זַאגְטֶע אִין זֵיינֶעם
הֶערְצֶען, עֶס ווֶערְדֶען הֶערְבֵּייקָאמְמֶען דִיא טְרוֹיעֶרְטַאגֶע מֵיינֶעם פַאטֶערְס, דֶען אִיךְ
42 ווֶערְדֶע מֵיינֶען בְּרוּדֶער יַעֲקֹב אוּמְבְּרִינְגֶען׃ אוּנְד עֶס ווָארְדֶען דֶער רִבְקָה גֶעזַאגְט
דִיא ווָארְטֶע אִיהְרֶעס עֶלְטֶעסְטֶען זָאהְנֶעס עֵשָׂו, דַא שִׁיקְטֶע זִיא אוּנְד לִיס אִיהְרֶען
יִינְגְסְטֶען זָאהְן יַעֲקֹב רוּפֶען אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְם׃ זִיהֶע, דֵיין בְּרוּדֶער עֵשָׂו ווִילְל זִיךְ
43 רֶעכֶען אַן דִיר, דִיךְ אוּמְצוּבְּרִינְגֶען׃ אוּנְד נוּן, מֵיין זָאהְן, גֶעהָארְכֶע מֵיינֶער שְׁטִימְמֶע,
44 שְׁטֶעהֶע אוֹיף, פְלִיהֶע הִין צוּ מֵיינֶעם בְּרוּדֶער לָבָן נַאךְ חָרָן׃ אוּנְד בְּלֵייבֶּע בֵּייא אִיהְם
45 אֵייניגֶע יַאהְרֶע, בִּיז דַאס זִיךְ דֶער גְרִים דֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס ווֶענְדֶען ווִירְד׃ בִּיז זִיךְ ווֶענְדֶעט
דֶער צָארְן דֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס פָאן דִיר אוּנְד עֶר פֶערְגֶעסְסֶען הַאט דַאז, ווַאס דוּא אִיהְם
גֶעטְהַאן הַאסְט, דַאן ווֶערְדֶע אִיךְ שִׁיקְקֶען אוּנְד דִיךְ צוּרִיקְנֶעהְמֶען פָאן דָארְט, ווַארוּם
46 זָאלְלְטֶע אִיךְ בֶּערוֹיבְּט ווֶערְדֶען אֵייעֶר בֵּיידֶער (אַן) אֵיינֶעם טַאגֶע? אוּנְד רִבְקָה
זַאגְטֶע צוּ יִצְחָק, מִיךְ פֶערְדְרִיסְט צוּ לֶעבֶּען פָאר דֶען טֶאכְטֶערְן חֵת, ווֶען יַעֲקֹב אַיינֶע
פְרוֹיא נֶעהְמֶען ווִירְד פָאן דֶען טֶאכְטֶערְן חֵת, ווִיא דִיזֶע זִינְד פָאן דֶען טֶאכְטֶערְן דֶעס
לַאנְדֶעס, ווָאצוּ (זָאלְל) מִיר דַאז לֶעבֶּען?

כח Cap. XXVIII. כח

1 אוּנְד יִצְחָק רִיף דֶעם יַעֲקֹב, אוּנְד זֶעגְנֶעטֶע אִיהְן אוּנְד גֶעבָּאט אִיהְם, אוּנְד זַאגְטֶע צוּ
2 אִיהְם׃ דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט פָאן דֶען טֶאכְטֶערְן פָאן כְּנַעַן אַיינֶע פְרוֹיא נֶעהְמֶען׃ שְׁטֶעהֶע
אוֹיף, גֶעהֶע נַאךְ פַּדַן אֲרָם, צוּם הוֹיזֶע בְּתוּאֵל׳ס דֶעס פַאטֶערְס דֵיינֶער מוּטְטֶער, אוּנְד
נִים דִיר פָאן דָארְט אַיינֶע פְרוֹיא, פָאן דֶען טֶאכְטֶערְן דֶעס לָבָן, דֶעס בְּרוּדֶערְס דֵיינֶער
3 מוּטְטֶער׃ אוּנְד גָאטְט דֶער אַלְלְמֶעכְטִיגֶע ווִירְד דִיךְ זֶעגְנֶען, אוּנְד דִיךְ פְרוּכְטְבַּאר
מַאכֶען אוּנְד דִיךְ פֶערְמֶעהְרֶען, דַאס דוּא ווֶערְדֶעסְט צוּ אַיינֶער פֶערְזַאמְמְלוּנְג (פָאן
4 פֶאלְקֶערְן׃ אוּנְד עֶר ווִירְד דִיר גֶעבֶּען דֶען זֶעגֶען אַבְרָהָם׳ס, דִיר אוּנְד דֵיינֶעם זַאמֶען
מִיט דִיר, דַאס דוּא בֶּעזִיטְצֶעסְט דַאז לַאנְד דֵיינֶעס אוֹיפֶענְטְהַאלְטֶעס, ווֶעלְכֶעס גָאטְט
5 דֶעם אַבְרָהָם גֶעגֶעבֶּען הַאט׃ אוּנְד יִצְחָק שִׁיקְטֶע דֶען יַעֲקֹב ווֶעג, אוּנְד עֶר גִינְג נַאךְ
פַּדַן אֲרָם צוּ לָבָן, דֶעם זָאהְנֶע דֶעס בְּתוּאֵל אוֹיס אֲרָם, דֶעס בְּרוּדֶער דֶער רִבְקָה,
6 דֶער מוּטְטֶער יַעֲקֹב׳ס אוּנְד עֵשָׂו׳ס׃ אוּנְד עֵשָׂו זַאהֶע, דַאס יִצְחָק דֶען יַעֲקֹב גֶעזֶעגְנֶעט
הַאטְטֶע, אוּנְד אִיהְן נַאךְ פַּדַן אֲרָם גֶעשִׁיקְט, אוּם זִיךְ פָאן דָארְט אַיינֶע פְרוֹיא צוּ נֶעה־
מֶען, אוּנְד דַאס עֶר, אִינְדֶעם עֶר אִיהְן גֶעזֶעגְנֶעט, אִיהְם בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע, אוּנְד
גֶעשְׁפְּרָאכֶען׃ דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט אַיינֶע פְרוֹיא פָאן דֶען טֶאכְטֶערְן כְּנַעַן׳ס נֶעהְמֶען׃
7 (אוּנְד דַאס) יַעֲקֹב גֶעהָארְכְטֶע זֵיינֶעם פַאטֶער אוּנְד זֵיינֶער מוּטְטֶער אוּנְד צָאג נַאךְ
8 פַּדַן אֲרָם׃ אוּנְד עֵשָׂו זַאהֶע אוֹיךְ, דַאס דִיא טֶאכְטֶער כְּנַעַן׳ס מִיסְפַעלְלֶען זֵיינֶעם פַאטֶער

9 יִצְחָק׃ דַא גִינְג עֵשָׂו צוּ יִשְׁמָעֵאל אוּנְד נַאהְם דִיא מַחֲלַת טָאכְטֶער דֶעם יִשְׁמָעֵאל, דֶעם
זָאהְנֶעם אַבְרָהָם׳ס, אֵיינֶע שְׁוֶועסְטֶער דֶעם נְבָיוֹת, נָאךְ אִיבֶּער זֵיינֶע אַנְדֶערְן וַוייבֶּער
10 11 צוּר פְרוֹיא׃ אוּנְד יַעֲקֹב צָאג אוֹיס פָאן בְּאֵר שָׁבַע, אוּנְד גִינְג נַאךְ חָרָן׃ אוּנְד עֶר קַאם
אַן אֵיינֶען אָרְט, אוּנְד אִיבֶּערְנַאכְטֶעטֶע דַאזֶעלְבְּסְט, וַוייל דִיא זָאנְנֶע אוּנְטֶערְגֶעגַאנְגֶען
וַואר, אוּנְד עֶר נַאהְם אֵיינֶען פָאן דֶען שְׁטֵיינֶען דֶעם אָרְטֶעס, אוּנְד טַהַאט אִיהְן
12 אוּנְטֶער זֵיינֶען קָאפְּף, אוּנְד לֶעגְטֶע זִיךְ אַן דִיזֶען אָרְט׃ אוּנְד עֶר טְרֵיימְטֶע אוּנְד זִיהֶע,
אֵיינֶע לֵייטֶער וַואר אוֹיף דִיא עֶרְדֶע גֶעשְׁטֶעלְלְט, אוּנְד אִיהְרֶע שְׁפִּיטְצֶע רֵייכְטֶע בִּיז
אַן דֶען הִימְמֶעל, אוּנְד זִיהֶע, עֶנְגֶעל גָאטְטֶעס שְׁטִיגֶען אוֹיף אוּנְד נִידֶער אוֹיף דֶער־
13 זֶעלְבֶּען׃ אוּנְד זִיהֶע, יְיָ שְׁטַאנְד אָבֶּען דַארוֹיף אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ אִיךְ (בִּין) יְיָ, דֶער גָאטְט
דֵיינֶעס פָאטֶערְס אַבְרָהָם, אוּנְד דֶער גָאטְט יִצְחָק׳ס, דַאז לַאנְד, אוֹיף וֶועלְכֶעם דוּא
14 לִיגְסְט, וֶוערְדֶע אִיךְ דִיר גֶעבֶּען אוּנְד דֵיינֶעם זַאמֶען׃ אוּנְד עֶס וִוירְד זֵיין דֵיין זַאמֶע
וִויא דֶער שְׁטוֹיבּ דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד דוּא וִוירְסְט דִיךְ אוֹיסְבְּרֵייטֶען גֶעגֶען אַבֶּענְד אוּנְד
גֶעגֶען מָארְגֶען, גֶעגֶען מִיטְטֶערְנַאכְט אוּנְד גֶעגֶען מִיטְטַאג, אוּנְד עֶס זָאלְלֶען גֶעזֶועגְנֶעט
15 וֶוערְדֶען דוּרְךְ דִיךְ אַלְלֶע גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד דוּרְךְ דֵיינֶען זַאמֶען׃ דֶען
זִיהֶע, אִיךְ בִּין מִיט דִיר, אוּנְד וֶוערְדֶע דִיךְ בֶּעהִיטֶען אִיבֶּערַאלְל, וָואהִין דוּא גֶעהְסְט
אוּנְד וֶוערְדֶע דִיךְ צוּרִיקְבְּרִינְגֶען אִין דִיזֶעס לַאנְד, דֶען אִיךְ וֶוערְדֶע דִיךְ נִיכְט פֶער־
16 לַאסְסֶען, בִּיז דַאס אִיךְ גֶעטַהַאן, וַואס אִיךְ צוּ דִיר גֶעזַאגְט הַאבֶּע׃ אוּנְד יַעֲקֹב עֶרְוַואכְטֶע
אוֹיס זֵיינֶעם שְׁלַאפֶע, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ וַואהְרְלִיךְ! יְיָ אִיזְט אַן דִיזֶעם אָרְטֶע, אוּנְד אִיךְ
17 הַאבֶּע עֶס נִיכְט גֶעוְואוּסְט׃ אוּנְד עֶר פִירְכְטֶעטֶע זִיךְ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ וִויא פוּרְכְטְבַּאר
אִיזְט דִיזֶער אָרְט! נִיכְטְס (אַנְדֶערְס אִיזְט) דִיזֶעס, אַלְס דַאז הוֹיז גָאטְטֶעס, אוּנְד דִיזֶעס
18 (אִיזְט) דַאז טְהָאר דֶעס הִימְמֶעלְס׃ אוּנְד יַעֲקֹב שְׁטַאנְד דֶעם מָארְגֶענְס פְרִיה אוֹיף,
אוּנְד נַאהְם דֶען שְׁטֵיין, וֶועלְכֶען עֶר אוּנְטֶער זֵיינֶען קָאפְּף גֶעלֶעגְט הַאטְטֶע, אוּנְד
19 רִיכְטֶעטֶע אִיהְן אוֹיף צוּ אֵיינֶער דֶענְקְזֵיילֶע, אוּנְד גָאס אֶל אָבֶּען דַארוֹיף׃ אוּנְד עֶר
נַאנְנְטֶע דֶען נַאמֶען דִיזֶעס אָרְטֶעס בֵּית אֵל, וִויא וָואהְל לוּז (וַואר) דֶער נַאמֶע דֶער
20 שְׁטַאדְט פָארְהֶער׃ אוּנְד יַעֲקֹב טַהַאט אֵיין גֶעלִיבְּדֶע, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ וֶוען גָאטְט וִוירְד
מִיט מִיר זֵיין, אוּנְד וִוירְד מִיךְ בֶּעהִיטֶען אוֹיף דִיזֶעם וֶועגֶע, וֶועלְכֶען אִיךְ גֶעהֶע, אוּנְד
21 וִוירְד מִיר בְּרָאד צוּ עֶסְסֶען גֶעבֶּען, אוּנְד קְלֵיידֶער אַנְצוּצִיהֶען׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע
צוּרִיקְקֶעהְרֶען אִין פְרִידֶען אִין דַאז הוֹיז מֵיינֶעס פָאטֶערְס, זָא זָאלְל יְיָ מֵיין גָאטְט זֵיין׃
22 אוּנְד דִיזֶער שְׁטֵיין, וֶועלְכֶען אִיךְ גֶעזֶעטְצְט הַאבֶּע צוּ אֵיינֶער דֶענְקְזֵיילֶע, זָאלְל אֵיין
גָאטְטֶעסְהוֹיז זֵיין, אוּנְד אַלְלֶעס וַואס דוּא מִיר גֶעבֶּען וִוירְסְט, דַאפָאן וִוילְל אִיךְ דִיר
דֶען צֶעהְנְטֶען גֶעבֶּען׃

Cap. XXIX. כט

כט

1 2 דַא הָאבּ יַעֲקֹב זֵיינֶע פִיסֶע אוֹיף אוּנְד גִינְג אִין דַאז לַאנְד דֶער מָארְגֶענְלֶענְדֶער׃ אוּנְד
עֶר זַאהֶע, אוּנְד זִיהֶע, דַא וַואר אֵיין בְּרוּנְנֶען אִים פֶעלְדֶע, אוּנְד זִיהֶע, דַאזֶעלְבְּסְט

לַאגֶערְטֶען זִיךְ דְרַייא הֶערְדֶען שַׁאפֶע אַן אִיהְם, דֶען פָאן דִיזֶעם בְּרוּנְנֶען טְרֶענְקְטֶע
מַאן דִיא הֶערְדֶען, אוּנְד אַיין גְרָאסֶער שְׁטַיין וַואר אוֹיף דֶער אֶפְּפְנוּנְג דֶעם בְּרוּנְנֶענְס:
3 אוּנְד עֶס פֶערְזַאמְמֶעלְטֶען זִיךְ דָארְטְהִין אַלְלֶע הֶערְדֶען, אוּנְד דַא וֶועלְצְטֶע מַאן דֶען
שְׁטַיין הֶערַאבּ פָאן דֶער אֶפְּפְנוּנְג דֶעם בְּרוּנְנֶענְס, אוּנְד טְרֶענְקְטֶע דִיא שַׁאפֶע, אוּנְד
לֶעגְטֶע דֶען שְׁטַיין וִוידֶער אוֹיף דִיא אֶפְּפְנוּנְג דֶעם בְּרוּנְנֶענְס צוּרִיק, אַן זַיינֶע שְׁטֶעלְלֶע:
4 אוּנְד יַעֲקֹב זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: מַיינֶע בְּרִידֶער! וָואהֶער זַייד אִיהְר? אוּנְד זִיא זַאגְטֶען,
5 אוֹיס חָרָן זִינְד וִויר: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען, קֶענְנְט אִיהְר דֶען לָבָן, זָאהְן נָחוֹר'ס?
6 אוּנְד זִיא זַאגְטֶען, וִויר קֶענְנֶען אִיהְן: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען, גֶעהְט עֶס אִיהְם
וָואהְל? אוּנְד זִיא זַאגְטֶען, עֶס אִיזְט אִיהְם וָואהְל, וִיהֶע, דַא קָאמְמְט עֶבֶּען זַיינֶע טָאכְטֶער
7 רָחֵל מִיט דֶען שַׁאפֶען: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע, נָאךְ אִיזְט דֶער טַאג גְרָאס, עֶס אִיזְט נָאךְ נִיכְט
צַייט דִיא שַׁאפֶע אַיינְצוּטְרַייבֶּען, טְרֶענְקֶעט דִיא שַׁאפֶע אוּנְד גֶעהְט הִין (אוּנְד) וַויידֶעט:
8 אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען: וִויר קֶאנְנֶען נִיכְט, בִּיז דַאס אַלְלֶע הֶערְדֶען פֶערְזַאמְמֶעלְט זִינְד,
אוּנְד מַאן דֶען שְׁטַיין פָאן דֶער אֶפְּפְנוּנְג דֶעם בְּרוּנְנֶענְס הֶערַאבְּוֶועלְצְט, דַאן טְרֶענְקֶען
9 וִויר דִיא שַׁאפֶע: נָאךְ רֶעדֶעטֶע עֶר מִיט אִיהְנֶען, דַא וַואר רָחֵל אַנְגֶעקָאמְמֶען מִיט דֶען
10 שַׁאפֶען, וֶועלְכֶע אִיהְרֶעם פַאטֶער (גֶעהֶערְטֶען), דֶען זִיא וַואר אַיינֶע הִירְטִין: אוּנְד עֶס
גֶעשַׁאה דַא יַעֲקֹב זַאה דִיא רָחֵל, טָאכְטֶער לָבָן'ס דֶעם בְּרוּדֶערְס זַיינֶער מוּטְטֶער,
אוּנְד דִיא שַׁאפֶע לָבָן'ס דֶעם בְּרוּדֶערְס זַיינֶער מוּטְטֶער, דַא טְרַאט יַעֲקֹב הִינְצוּ אוּנְד
וֶועלְצְטֶע דֶען שְׁטַיין פָאן דֶער אֶפְּפְנוּנְג דֶעם בְּרוּנְנֶענְס הֶערַאבּ, אוּנְד טְרֶענְקְטֶע דִיא
11 שַׁאפֶע לָבָן'ס דֶעם בְּרוּדֶערְס זַיינֶער מוּטְטֶער: אוּנְד יַעֲקֹב קִיסְטֶע דִיא רָחֵל, אוּנְד
12 עֶרְהָאבּ זַיינֶע שְׁטִימְמֶע אוּנְד וַויינְטֶע: אוּנְד יַעֲקֹב זַאגְטֶע דֶער רָחֵל, דַאס עֶר דֶער
בְּרוּדֶער אִיהְרֶעס פַאטֶערְס זַייא, אוּנְד דַאס עֶר אַיין זָאהְן רִבְקָה'ס (זַייא), אוּנְד זִיא לִיף
13 אוּנְד זַאגְטֶע עֶס אִיהְרֶעם פַאטֶער אַן: אוּנְד עֶס וַואר אַלְס לָבָן הֶערְטֶע דִיא נַאכְרִיכְט
(פָאן) יַעֲקֹב דֶעם זָאהְנֶע זַיינֶער שְׁוֶועסְטֶער, דַא לִיף עֶר אִיהְם עֶנְטְגֶעגֶען, אוּנְד אוּמ־
אַרְמְטֶע אִיהְן, אוּנְד קִיסְטֶע אִיהְן, אוּנְד בְּרַאכְטֶע אִיהְן אִין זַיין הוֹיז אוּנְד עֶר עֶרְצֶעהְלְטֶע
14 דֶעם לָבָן אַלְלֶע דִיזֶע בֶּעגֶעבֶּענְהֵייטֶען: אוּנְד לָבָן זַאגְטֶע צוּ אִיהְם, פִירְוָואהְר! דוּא
15 בִּיזְט מֵיין בֵּיין אוּנְד פְלֵייש, אוּנְד עֶר וָואהְנְטֶע בֵּייא אִיהְם אֵיינֶען מָאנַאט: אוּנְד לָבָן
זַאגְטֶע צוּ יַעֲקֹב, וַוייל דוּא מֵיין בְּרוּדֶער בִּיזְט, זָאלְלְטֶעסְט דוּא מִיר אוּמְזָאנְסְט דִינֶען?
16 זַאגֶע מִיר, וַואס דַיין לָאהְן (זַיין זָאלְל)? אוּנְד לָבָן הַאטְטֶע צְוַוייא טֶאכְטֶער, דֶער נַאמֶע
17 דֶער עֶלְטְעסְטֶען (וַואר) לֵאָה אוּנְד דֶער נַאמֶע דֶער יִינְגְסְטֶען (וַואר) רָחֵל: אוּנְד
לֵאָה'ס אוֹיגֶען וַוארֶען בְּלֶאדֶע, אוּנְד רָחֵל וַואר פָאן שֶׁאנֶער גֶעשְׁטַאלְט אוּנְד שֶׁאנֶעם
18 אַנְגֶעזִיכְט: אוּנְד יַעֲקֹב לִיבְּטֶע דִיא רָחֵל, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ (צוּ לָבָן), אִיךְ וִוילְל זִיבֶּען
19 יַאהְרֶע אוּם דַיינֶע יִינְגְסְטֶע טָאכְטֶער רָחֵל דִינֶען: אוּנְד לָבָן זַאגְטֶע: בֶּעסֶּער אִיךְ
גֶעבֶּע זִיא דִיר, אַלְס דַאס אִיךְ זִיא אֵיינֶעם אַנְדֶערְן מַאנְנֶע גֶעבֶּע, בְּלֵייבֶּע בֵּייא מִיר:
20 אוּנְד יַעֲקֹב דִינְטֶע אוּם רָחֵל זִיבֶּען יַאהְרֶע, דָאךְ וַוארֶען זִיא אִין זַיינֶען אוֹיגֶען וִויא

21 אֵיינְצֶעלְנֶע טַאגֶע, ווייל עֶר זִיא לִיבְּטֶע: אוּנְד יַעֲקֹב שְׁפְּרַאךְ צוּ לָבָן: גִיבּ מִיר מֵיינֶע
22 פְּרוֹיא, דֶען מֵיינֶע טַאגֶע זִינְד פָּאללְצֶעהְלִיג, דַאס אִיךְ צוּ אִיהְר קָאמְמֶע: אוּנְד לָבָן
23 פֶערְזַאמְמֶעלְטֶע אַלְלֶע לֵייטֶע דֶעס אָרְטֶעס, אוּנְד מַאכְטֶע אֵיין גַאסְטְמַאהְל: אַלְס עֶס
אַבֶּענְד גֶעוָוארְדֶען, דַא נַאהְם עֶר זֵיינֶע טָאכְטֶער לֵאָה, אוּנְד בְּרַאכְטֶע זִיא צוּ אִיהְם,
24 אוּנְד עֶר קַאם צוּ אִיהְר: אוּנְד לָבָן נַאבּ זֵיינֶע דִינְסְטמַאגְד זִלְפָּה זֵיינֶער טָאכְטֶער לֵאָה
25 (צוּר) מַאגְד: אוּנְד אַלְס עֶס נוּן מָארְגֶען גֶעוָוארְדֶען, זִיהֶע! דַא וַואר עֶס לֵאָה! אוּנְד
עֶר זַאגְטֶע צוּ לָבָן: וַוארוּם הַאסְט דוּא מִיר דַאז גֶעטַהאן? הַאבֶּע אִיךְ נִיכְט אוּם רָחֵל
26 בֵּייא דִיר גֶעדִינְט? וַוארוּם הַאסְט דוּא מִיךְ בֶּעטְרָאגֶען? אוּנְד לָבָן זַאגְטֶע: עֶס וִוירְד
נִיכְט אַלְזָא גֶעטַהאן אִין אוּנְזֶערֶעם אָרְטֶע, דַאס מַאן דִיא יִינְגֶערֶע הֶערְגֶעבְּע פָאר דֶער
27 עֶלְטֶעסְטֶען: הַאלְטֶע דִיזֶע וָואכֶע אוּיס מִיט דִיזֶער, זָא וָואלְלֶען וִויר דִיר אוֹיךְ יֶענֶע
גֶעבֶּען פִיר דֶען דִינְסְט, דֶען דוּא בֵּייא מִיר דִינֶען וִוירְסְט נָאךְ אַנְדֶערֶע זִיבֶּען יַאהְרֶע:
28 אוּנְד יַעֲקֹב טַהאט אַלְזָא, אוּנְד הִילְט אוּיס דִיא וָואכֶע מִיט דִיזֶער, אוּנְד עֶר גַאבּ אִיהְם
29 זֵיינֶע טָאכְטֶער רָחֵל צוּר פְּרוֹיא: אוּנְד לָבָן גַאבּ זֵיינֶער טָאכְטֶער רָחֵל זֵיינֶע דִינְסְט־
30 מַאגְד בִּלְהָה, אִיהְר צוּר מַאגְד: אוּנְד עֶר קַאם אוֹיךְ צוּ רָחֵל, אוּנְד לִיבְּטֶע אוֹיךְ רָחֵל
31 מֶעהְר אַלְס לֵאָה, אוּנְד דִינְטֶע בֵּייא אִיהְם נָאךְ זִיבֶּען אַנְדֶערֶע יַאהְרֶע: אוּנְד יְיָ זַאהֶע,
דַאס לֵאָה פֶערְהַאסְט (וַואר), דַא אֶפְּפְנֶעטֶע עֶר אִיהְרֶען שָׁאס, אוּנְד רָחֵל (וַואר) אוּנ־
32 פְרוּכְטבַּאר: אוּנְד לֵאָה וַוארְד שְׁוַואנְגֶער אוּנְד גֶעבַּאר אֵיינֶען זָאהְן, אוּנְד נַאנְטֶע זֵיינֶען
נַאמֶען רְאוּבֵן, דֶען זִיא זַאגְטֶע: וַואהְרְלִיךְ! יְיָ הַאט מֵיין אוּנְגְלִיק אַנְגֶעזֶעהֶען; גֶעוִויס
33 יֶעטְצְט וִוירְד מֵיין מַאן מִיךְ לִיבֶּען: אוּנְד זִיא וַוארְד נָאכְמַאלְס שְׁוַואנְגֶער, אוּנְד גֶעבַּאר
אֵיינֶען זָאהְן, זִיא זַאגְטֶע ווייל יְיָ גֶעהֶערְט הַאט, דַאס אִיךְ פֶערְהַאסְט בִּין, דַארוּם גַאבּ
34 עֶר מִיר אוֹיךְ דִיזֶען, אוּנְד זִיא נַאנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען שִׁמְעוֹן: אוּנְד זִיא וַוארְד נָאכְמַאלְס
שְׁוַואנְגֶער, אוּנְד גֶעבַּאר אֵיינֶען זָאהְן, דַא זַאגְטֶע זִיא, נוּן דִיזֶעס מַאל וִוירְד מֵיין מַאן מִיר
(עֶרְסְט רֶעכְט) פֶערְבּוּנְדֶען וֶוערְדֶען, דֶען אִיךְ הַאבֶּע אִיהְם דְרֵייא זָאהְנֶע גֶעבָּארֶען,
35 דַארוּם נַאנְטֶע זִיא זֵיינֶען נַאמֶען לֵוִי: אוּנְד זִיא וַוארְד נָאכְמַאלְס שְׁוַואנְגֶער, אוּנְד
גֶעבַּאר אֵיינֶען זָאהְן, דַא זַאגְטֶע זִיא, דִיזֶעס מַאל לָאבֶּע אִיךְ יְיָ, דַארוּם נַאנְטֶע זִיא
זֵיינֶען נַאמֶען יְהוּדָה, אוּנְד זִיא הֶערְטֶע אוֹיף צוּ גֶעבֶּערֶען:

CAP. XXX. ל

ל

1 אוּנְד אַלְס רָחֵל גֶעזֶעהֶען הַאטְטֶע, דַאס זִיא נִיכְט גֶעבַּאר דֶעם יַעֲקֹב, דַא בֶּענֵיידֶעטֶע
רָחֵל אִיהְרֶע שְׁוֶועסְטֶער אוּנְד שְׁפְּרַאךְ צוּ יַעֲקֹב: גִיבּ מִיר קִינְדֶער, וְוָא נִיכְט, זָא
2 שְׁטֶערְבֶּע אִיךְ: דַא עֶרְגְרִימְמְטֶע דֶער צָארְן יַעֲקֹב׳ס אִיבֶּער רָחֵל אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ:
בִּין אִיךְ דֶען אַן גָאטְטֶעס שְׁטַאטְט, דֶער דִיר פֶערְוֵוייגֶערְט הַאט דִיא פְרוּכְט דֶעס
3 לֵייבֶּעס? אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאךְ: דַא אִיזְט מֵיינֶע דִינְסְטמַאגְד בִּלְהָה, קָאם צוּ אִיהְר, דַאס
זִיא גֶעבֶּערֶע אוֹיף מֵיינֶען קְנִיעֶן, זָא וֶוערְדֶע אוֹיךְ אִיךְ דוּרְךְ זִיא עֶרְבּוֹיעֶט וֶוערְדֶען:

אוּנְד זִיא גַאבּ אִיהְם אִיהְרֶע מַאגְד בִּלְהָה צוּר פְֿרוֹיא אוּנְד יַעֲקֹב קַאם צוּ אִיהְר׃ אוּנְד 4 5
בִּלְהָה וַארְד שְׁוַואנְגֶער אוּנְד גֶעבַּאר דֶעם יַעֲקֹב אֵיינֶען זָאהְן׃ אוּנְד רָחֵל שְׁפְּרַאךְ׃ יְיָ 6
הַאט מִיךְ גֶערִיכְטֶעט אוּנְד הַאט אוֹיךְ עֶרְהֶארְט מֵיינֶע שְׁטִימְמֶע אוּנְד הַאט מִיר גֶעגֶעבֶּען
אֵיינֶען זָאהְן, דַארוּם נַאנְנְטֶע זִיא זֵיינֶען נַאמֶען דָּן׃ אוּנְד וַארְד וַוארְד נָאכְמַאלְס שְׁוַואנְגֶער 7
אוּנְד בִּלְהָה, דִיא מַאגְד רָחֵל׳ס, גֶעבַּאר דֶעם יַעֲקֹב אֵיינֶען צְווֵייטֶען זָאהְן׃ אוּנְד רָחֵל 8
שְׁפְּרַאךְ׃ שְׁטַארְק גֶערוּנְגֶען הַאבֶּע אִיךְ, גֶערוּנְגֶען מִיט מֵיינֶער שְׁוֶועסְטֶער, בִּין אִיהְר
אוֹיךְ בֵּייאגֶעקָאמְמֶען, אוּנְד זִיא נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען נַפְתָּלִי׃ אוּנְד אַלְס לֵאָה זַאהֶע, דַאס 9
זִיא אוֹיפְֿהֶארְטֶע צוּ גֶעבֶּערֶען, זָא נַאהְם זִיא אִיהְרֶע מַאגְד זִלְפָּה אוּנְד גַאבּ זִיא דֶעם
יַעֲקֹב צוּר פְֿרוֹיא׃ אוּנְד זִלְפָּה, דִיא מַאגְד לֵאָה׳ס, גֶעבַּאר דֶעם יַעֲקֹב אֵיינֶען זָאהְן׃ אוּנְד 10 11
לֵאָה זַאגְטֶע׃ עֶס אִיזְט גֶעקָאמְמֶען דַאז גְלִיק! אוּנְד זִיא נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען גָּד׃ אוּנְד 12
זִלְפָּה דִיא מַאגְד לֵאָה׳ס גֶעבַּאר אֵיינֶען צְווֵייטֶען זָאהְן דֶעם יַעֲקֹב׃ אוּנְד לֵאָה שְׁפְּרַאךְ׃ 13
צוּ מֵיינֶער גְלִיקְזֶעלִיגְקֵייט! דֶען מִיךְ וֶוערְדֶען זֶעלִיג פְּרֵייזֶען דִיא טֶאכְטֶער דֶעם לַאנְ־
דֶעס אוּנְד זִיא נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען אָשֵׁר׃ אוּנְד רְאוּבֵן גִינְג אוֹיס צוּר צֵייט, וֶוען מַאן 14
שְׁנֵיידֶעט דֶען וַוייצֶען אוּנְד פַֿאנְד לִיבֶּעסְעֶפְּפֶעל אִים פֶֿעלְדֶע אוּנְד בְּרַאכְטֶע זִיא זֵיינֶער
מוּטְטֶער לֵאָה, אוּנְד רָחֵל זַאגְטֶע צוּ לֵאָה, גִיבּ מִיר דָאךְ פָֿאן דֶען לִיבֶּעסְעֶפְּפֶעלְן
דֵיינֶעס זָאהְנֶעס׃ אוּנְד זִיא זַאגְטֶע צוּ אִיהְר׃ אִיזְט עֶס צוּ וֶוענִיג, דַאס דוּא נִימְמסְט 15
מֵיינֶען מַאן אוּנְד ווִילְלסְט אוֹיךְ דִיא לִיבֶּעסְעֶפְּפֶעל מֵיינֶעס זָאהְנֶעס נֶעהְמֶען? אוּנְד רָחֵל
שְׁפְּרַאךְ׃ דַארוּם, זָא מֶאגֶע עֶר (דֶען) דִיא נַאכְט בֵּייא דִיר לִיגֶען פִֿיר דִיא לִיבֶּעסְעֶפְּפֶעל
דֵיינֶעס זָאהְנֶעס׃ אוּנְד אַלְס יַעֲקֹב דֶעם אַבֶּענְדס פָֿאם פֶֿעלְדֶע קַאם, דַא גִינְג לֵאָה 16
הִינוֹיס אִיהְם עֶנְטְגֶעגֶען אוּנְד זַאגְטֶע׃ צוּ מִיר זָאלְלסְט דוּא קָאמְמֶען, דֶען אִיךְ הַאבֶּע
דִיךְ גֶערוּנְגֶען פִֿיר דִיא לִיבֶּעסְעֶפְּפֶעל מֵיינֶעס זָאהְנֶעס, אוּנְד עֶר לַאג בֵּייא אִיהְר
דִיזֶעלְבֶּע נַאכְט׃ אוּנְד גָאטט עֶרְהֶארְטֶע דִיא לֵאָה אוּנְד זִיא וַוארְד שְׁוַואנְגֶער אוּנְד 17
גֶעבַּאר דֶעם יַעֲקֹב דֶען פִֿינְפְֿטֶען זָאהְן׃ אוּנְד לֵאָה שְׁפְּרַאךְ׃ גָאטט הַאט מִיר מֵיינֶען 18
לָאהְן גֶעגֶעבֶּען, דַאס אִיךְ מֵיינֶע מַאגְד מֵיינֶעם מַאנְנֶע גֶעגֶעבֶּען הַאבֶּע, אוּנְד זִיא נַאנְנְטֶע
זֵיינֶען נַאמֶען יִשָּׂשכָר׃ אוּנְד לֵאָה וַוארְד נָאכְמַאלְס שְׁוַואנְגֶער, אוּנְד גֶעבַּאר דֶעם יַעֲקֹב 19
דֶען זֶעכְסְטֶען זָאהְן׃ אוּנְד לֵאָה שְׁפְּרַאךְ׃ בֶּעשֶׁענְקְט הַאט מִיךְ יְיָ מִיט אֵיינֶעם גוּטֶען 20
גֶעשֶׁענְקֶע, נוּן ווִירְד מֵיין מַאן בֵּייא מִיר וָואהְנֶען, דֶען אִיךְ הַאבֶּע אִיהְם זֶעכְס זָאהְנֶע
גֶעבָּארֶען, אוּנְד זִיא נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען זְבֻלוּן׃ אוּנְד נַאכְהֶער גֶעבַּאר זִיא אֵיינֶע 21
טָאכְטֶער, אוּנְד נַאנְנְטֶע אִיהְרֶען נַאמֶען דִינָה׃ אוּנְד גָאטט גֶעדַאכְטֶע דֶער רָחֵל, אוּנְד 22
גָאטט הַאטְטֶע זִיא עֶרְהֶארְט, אוּנְד מַאכְטֶע זִיא פְֿרוּכְטבַּאר׃ אוּנְד זִיא וַוארְד שְׁוַואנְגֶער, 23
אוּנְד גֶעבַּאר אֵיינֶען זָאהְן, דַא זַאגְטֶע זִיא׃ יְיָ הַאט וֶועגְגֶענָאמְמֶען מֵיינֶע שַׁאנְדֶע; אוּנְד 24
זִיא נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען יוֹסֵף, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ יְיָ ווִירְד מִיר נָאךְ הִינְצוּטהוּן אֵיינֶען
אַנְדֶערְן זָאהְן׃ אוּנְד עֶס וַואר אַלְס רָחֵל דֶען יוֹסֵף גֶעבָּארֶען הַאטְטֶע, דַא זַאגְטֶע יַעֲקֹב 25
צוּ לָבָן׃ שִׁיקְקֶע מִיךְ וֶועג, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע נַאךְ מֵיינֶעם אָרְטֶע גֶעהֶען אוּנְד אִין מֵיין

26 לַאנְד: גִיבּ מִיר מֵיינֶע וֵוייבֶּער אוּנְד מֵיינֶע קִינְדֶער, אוּם וֶועלְכֶע אִיךְ דִיר גֶעדִינְט הַאבֶּע,
דַאמִיט אִיךְ וֶועגְגֶעהֶע, דֶען דוּא וֵוייסְט מֵיינֶען דִינְסט, וִויא אִיךְ דִיר גֶעדִינְט הַאבֶּע:
27 אוּנְד לָבָן זַאגְטֶע צוּ אִיהְם: וֶוען אִיךְ דָאךְ גְנַאדֶע פֶעגְדֶע אִין דֵיינֶען אוֹיגֶען! אִיךְ הַאבֶּע
28 גֶעמֶערְקְט, דַאס יְיָ מִיךְ אוּם דֵיינֶעטְווילְלֶען גֶעזֶעגְנֶעט הַאט: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ:
29 בֶּעשְׁטִימְמֶע מִיר דֵיינֶען לָאהְן, זָא ווִילְל אִיךְ (אִיהְן) גֶעבֶּען: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ אִיהְם:
דוּא ווֵייסְט ווִיא אִיךְ דִיר גֶעדִינְט הַאבֶּע, אוּנְד וַואס דֵיין פִיה בֵּייא מִיר גֶעוָוארְדֶען אִיזְט:
30 דֶען אֵיין וֶוענִיגֶעס, דַאז דוּא גֶעהַאבְּט הַאסְט פָאר מִיר, הַאט זִיךְ אוֹיסְגֶעבְּרֵייטֶעט צוּ
אֵיינֶער מֶענְגֶע, אוּנְד יְיָ הַאט דִיךְ גֶעזֶעגְנֶעט זֵייט אִיךְ מֵיינֶען פוּס הִירְהֶער גֶעזֶעטְצְט,
31 נוּן אַבֶּער, וַואן וֶוערְדֶע אִיךְ אוֹיךְ (עֶטְוַואס) טְהוּן פִיר מֵיין הוֹיז? אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ:
וַואס זָאלְל אִיךְ דִיר גֶעבֶּען? אוּנְד יַעֲקֹב זַאגְטֶע: דוּא זָאלְלסְט מִיר נִיכְט דַאז מִינְדֶעסְטֶע
גֶעבֶּען, וֶוען דוּא מִיר דִיזֶע זַאבֶּע טְהוּן ווִילְלסְט, זָא ווִילְל אִיךְ ווִידֶערַאוּם דֵיינֶע שַׁאפֶע
32 וֵויידֶען אוּנְד ווִילְל זִיא הִיטֶען: אִיךְ ווִילְל דוּרְךְ אַלְלֶע דֵיינֶע שַׁאפֶע הֵייטֶע דוּרְכְגֶעהֶען,
(אוּנְד) דַאפָאן יֶעדֶעס לַאם אַבְזָאנְדֶערְן, (דַאז) קְלֵיינְפְלֶעקְקִיג אוּנְד גְרָאסְפְלֶעקְקִיג
(אִיזְט), אוּנְד יֶעדֶעס דוּנְקֶעלְרָאטְהֶע לַאם אוּנְטֶער דֶען שַׁאפֶען, אוּנְד גְרָאסְפְלֶעקְקִיגֶע
33 אוּנְד קְלֵיינְפְלֶעקְקִיגֶע אוּנְטֶער דֶען צִיגֶען אוּנְד דַאז זָאלְל מֵיין לָאהְן זֵיין: אוּנְד עֶס
ווִירְד מִיר מֵיינֶע גֶערֶעכְטִיגְקֵייט אַן אֵיינֶעם קִינְפְטִיגֶען טַאגֶע צֵייגְנִיס גֶעבֶּען, וֶוען דוּא
ווִירְסְט אִיבֶּער מֵיינֶען לָאהְן קָאמְמֶען, דֶער פָאר דִיר אִיזְט, אַלְלֶעס וַואס נִיכְט קְלֵיינ־
פְלֶעקְקִיג אָדֶער גְרָאסְפְלֶעקְקִיג אִיזְט אוּנְטֶער דֶען צִיגֶען, אָדֶער שְׁוַוארְץ אוּנְטֶער דֶען
34 שַׁאפֶען, דַאז (אִיזְט) גֶעשְׁטָאהְלֶען בֵּייא מִיר: אוּנְד לָבָן זַאגְטֶע: זִיהֶע, עֶס מֶאגֶע זֵיין
35 ווִיא דוּא גֶערֶעדֶעט הַאסְט: אוּנְד עֶר זָאנְדֶערְטֶע אַן דִיזֶעם טַאגֶע אַבּ דִיא פוּסְגֶעצֵייכְ־
נֶעטֶען אוּנְד גְרָאסְפְלֶעקְקִיגֶען בֶּאקְקֶע, אוּנְד אַלְלֶע קְלֵיינְפְלֶעקְקִיגֶען אוּנְד גְרָאס־
פְלֶעקְקִיגֶען צִיגֶען, אַלְלֶעס, אַן דֶעם עֶטְוַואס וֵוייסֶעס וַואר, אוּנְד אַלְלֶעס שְׁוַוארְצֶע
36 אוּנְטֶער דֶען שַׁאפֶען, אוּנְד גַאבּ זִיא אִין דִיא הַאנְד זֵיינֶער זָאהְנֶע: אוּנְד עֶר מַאכְטֶע
אֵיינֶען וֶועג פָאן דְרֵייא טַאגֶען צְווִישֶׁען זִיךְ אוּנְד יַעֲקֹב; אוּנְד יַעֲקֹב וֵוייְדֶעטֶע דִיא
37 אִיבְּרִיגֶען שַׁאפֶע לָבָן'ס: אוּנְד יַעֲקֹב נַאהְם זִיךְ אֵיינֶען שְׁטֶעקְקֶען פָאן עֶסְפֶּענְהָאלְץ,
(דֶער נָאךְ) פְרִישׁ (וַואר), אוּנְד פָאן נוּסְבּוֹימְהָאלְץ, אוּנְד קַאסְטַאנִיעֶנְהָאלְץ, אוּנְד
שֶׁעלְטֶע דַארַאן וֵוייסֶע פְלֶעקְקֶען, (דוּרְךְ דִיא) עֶנְטְבְּלֶאסוּנְג דֶעם וֵוייסֶען אַן דֶען
38 שְׁטֶעקְקֶען: אוּנְד עֶר שְׁטֶעלְלְטֶע דִיא שְׁטֶעקְקֶען, וֶועלְכֶע עֶר גֶעשֶׁעלְט הַאטְטֶע, אִין
דִיא רִינְנֶען, אִין דִיא טְרֶענְקְרִינְנֶען, וְואהִין דִיא שַׁאפֶע קָאמְמֶען צוּ טְרִינְקֶען, גֶעגֶענ־
39 אִיבֶּער דֶען שַׁאפֶען, אוּנְד זִיא עֶמְפְּפִינְגֶען, אִינְדֶעם זִיא צוּ טְרִינְקֶען קַאמֶען: אוּנְד דִיא
שַׁאפֶע עֶמְפְּפִינְגֶען בֵּייא דֶען שְׁטֶעקְקֶען, אוּנְד דִיא שַׁאפֶע גֶעבַּארֶען פוּסְגֶעצֵייכְנֶעטֶע,
40 קְלֵיינְפְלֶעקְקִיגֶע אוּנְד גְרָאסְפְלֶעקְקִיגֶע: אוּנְד דִיזֶע שַׁאפֶע שִׁיד יַעֲקֹב אַבּ, אוּנְד
שְׁטֶעלְלְטֶע דַאז אַנְגֶעזִיכְט דֶער הֶערְדֶע גֶעגֶען דַאז פוּסְגֶעצֵייכְנֶעטֶע, אוּנְד יֶעדֶעס
שְׁוַארְצֶע, אוּנְטֶער דֶען שַׁאפֶען לָבָן'ס, אוּנְד עֶר מַאכְטֶע פִיר זִיךְ בֶּעזָאנְדֶערְס הֶערְדֶען,

41 אוּנְד טהַאט דִיזֶע נִיכְט אוּנְטֶער דִיא שַׁאפֶֿע לָבָן'ס: אוּנְד עֶס וַואר אִימֶּער, וֶוען
דִיא פֿרִיהְלַייפִֿינְגֶען שַׁאפֶֿע עֶמְפְּפִֿינְגֶען, דַא זֶעטְצְטֶע יַעֲקֹב דִיא שְׁטֶעקְקֶען פָֿאר דִיא
אֵייגֶען דֶער שַׁאפֶֿע אִין דִיא טרֶענְקְרִינְנֶען, דַאס זִיא עֶמְפְּפַֿאנְגֶען זָאלְלְטֶען בֵּייא דֶען
42 שְׁטֶעקְקֶען: וֶוען אַבֶּער דִיא שַׁאפֶֿע שְׁפֶּעטְלַייפִֿיג וַוארֶען, הַאטְטֶע עֶר זִיא נִיכְט גֶעזֶעטְצְט,
דַארוּרְך וַוארֶען דִיא שְׁפֶּעטְלַייפִֿינְגֶען פִֿיר לָבָן, אוּנְד דִיא פֿרִיהְלַייפִֿינְגֶען פִֿיר יַעֲקֹב:
43 אוּנְד דֶער מַאן בְּרֵייטֶעטֶע זִיךְ אִיבֶּערְאָרְדֶענְטְלִיךְ אוּיס, אוּנְד עֶר הַאטְטֶע פִֿיל שַׁאפֶֿע
אוּנְד מֶעגְדֶע אוּנְד קְנֶעכְטֶע אוּנְד קַאמֵעלֶע אוּנְד עֶזֶעל:

לא

Cap. XXXI. לא

1 אוּנְד עֶר הֶערְטֶע דִיא וָוארְטֶע דֶער זֶעהְנֶע לָבָן'ס, וֶועלְכֶע זַאגְטֶען, יַעֲקֹב הַאט גֶענָאמְמֶען
אַלְלֶעס וַואס אוּנְזֶערֶעם פַֿאטֶער (גֶעהֶערְט), אוּנְד פָֿאן דֶעם וַואס אוּנְזֶערֶעם פַֿאטֶער
2 (גֶעהֶערְט), הַאט עֶר זִיךְ אַלְלֶען דִיזֶען רַייכְטהוּם גֶעמַאכְט: אוּנְד יַעֲקֹב זַאהֶע דַאז
אַנְגֶעזִיכְט לָבָן'ס, אוּנְד זִיהֶע, עֶס וַואר נִיכְט גֶעגֶען אִיהְן זָא וִויא גֶעסְטֶערְן (אוּנְד) פָֿאר־
3 גֶעסְטֶערְן: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ יַעֲקֹב: קֶעהְרֶע צוּרִיק אִין דַאז לַאנְד דֵיינֶער פֶֿעטֶער,
4 אוּנְד אַן דֵיינֶען גֶעבּוּרְטסאָרְט אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע מִיט דִיר זַיין: דַא זַאנְדְטֶע יַעֲקֹב הִין
אוּנְד לִיס רוּפֶֿען דִיא רָחֵל אוּנְד דִיא לֵאָה אוּיפְֿס פֶֿעלְד (הֶערוֹיס) צוּ זֵיינֶען שַׁאפֶֿען:
5 אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: אִיךְ זֶעהֶע דַאז אַנְגֶעזִיכְט אֵייעֶרֶעס פַֿאטֶערְס, דַאס עֶס נִיכְט
גֶעגֶען מִיךְ אִיזְט וִויא גֶעסְטֶערְן (אוּנְד) פָֿארְגֶעסְטֶערְן, אַבֶּער דֶער גָאטְט מֵיינֶעס פַֿאטֶערְס
6 אִיזְט מִיט מִיר גֶעוֶועזֶען: אוּנְד אִיהְר זֶעלְבְּסְט וִויסְט עֶס, דַאס אִיךְ מִיט אַלְלֶער מֵיינֶער
7 קְרַאפְֿט אֵייעֶרֶעם פַֿאטֶער גֶעדִינְט הַאבֶּע: אוּנְד אֵייעֶר פַֿאטֶער הַאט מִיךְ גֶעטֵייְשְׁט,
אוּנְד הַאט מֵיינֶען לָאהְן צֶעהְנְמַאל פֶֿערְעֶנְדֶערְט; נוּר הַאט גָאטְט עֶס נִיכְט צוּגֶעגֶעבֶּען
8 דַאס עֶר מִיר בֶּאזֶעס טהוּעֶ; וֶוען עֶר זָא זַאגְטֶע: קְלַיינְפֶֿלֶעקְקִיגֶע זָאלְלֶען דַיין לָאהְן
זַיין, זָא הַאבֶּען אַלְלֶע שַׁאפֶֿע קְלַיינְפֶֿלֶעקְקִיג גֶעבָּארֶען, אוּנְד וֶוען עֶר וִוידֶער זָא
זַאגְטֶע, פּוּסְגֶעצֵייכְנֶעטֶע זָאלְלֶען דַיין לָאהְן זַיין, זָא הַאבֶּען אַלְלֶע שַׁאפֶֿע פּוּסְגֶעצֵייכ־
9 נֶעטֶע גֶעבָּארֶען: אַלְזָא הַאט גָאטְט וֶועגְגֶענָאמְמֶען דַאז פִֿיה אֵייעֶרֶעס פַֿאטֶערְס, אוּנְד
10 הַאט עֶס מִיר גֶעגֶעבֶּען: אוּנְד עֶס וַואר צוּר צֵייט, דַאס דִיא שַׁאפֶֿע עֶמְפְּפִֿינְגֶען, דַא
עֶרְהָאבּ אִיךְ מֵיינֶע אוֹיגֶען אוּנְד זַאהֶע אִים טרוֹימֶע, דַא וַוארֶען דִיא בֶּעקְקֶע, וֶועלְכֶע
דִיא שַׁאפֶֿע בֶּעשְׁפְּרַאנְגֶען, פּוּסְגֶעצֵייכְנֶעטֶע, קְלַיינְפֶֿלֶעקְקִיגֶע, אוּנְד גֶעשְׁפְּרֶענְקֶעלְטֶע:
11 אוּנְד עֶס שְׁפְּרַאךְ צוּ מִיר אֵיין עֶנְגֶעל גָאטְטֶעס אִים טרוֹימֶע: יַעֲקֹב! אוּנְד אִיךְ זַאגְטֶע:
12 הִיר בִּין אִיךְ: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע: הֶעבֶּע דָאךְ דֵיינֶע אוֹיגֶען אוֹיף אוּנְד זִיהֶע, אַלְלֶע
בֶּעקְקֶע, וֶועלְכֶע דִיא שַׁאפֶֿע בֶּעשְׁפְּרִינְגֶען (זִינְד) פּוּסְגֶעצֵייכְנֶעטֶע, קְלַיינְפֶֿלֶעקְקִיגֶע אוּנְד
13 גֶעשְׁפְּרֶענְקֶעלְטֶע, דֶען אִיךְ הַאבֶּע אַלְלֶעס גֶעזֶעהֶען וַואס לָבָן דִיר טהוּט: אִיךְ בִּין
דֶער גָאטְט פָֿאן בֵּית־אֵל, וָואזֶעלְבְּסְט דוּא מִיר אַיינֶע דֶענְקְזֵיילֶע גֶעזַאלְבְּט הַאסְט,
(אוּנְד) וָואזֶעלְבְּסְט דוּא אֵיין גֶעלִיבְּדֶע גֶעטהַאן הַאסְט, יֶעטְצְט שְׁטֶעהֶע אוֹיף, גֶעהֶע

14 אוים דיזֶעם לַאנְדֶע הִינוֹיס, אוּנְד קֶעהְרֶע אִין דַאז לַאנְד דַיינֶער גֶעבוּרְט צוּרִיק: דַא
אַנְטווָֹארְטֶעטֶען רָחֵל אוּנְד לֵאָה, אוּנְד זַאגְטֶען צוּ אִיהְם: אִיזְט נָאךְ פִיר אוּנְז טהֵייל
15 אָדֶער עֶרְבֶּע אִים הוֹיזֶע אוּנְזֶערֶעס פַאטֶערְס? זִינְד וִויר אִיהְם נִיכְט וִויא פְרֶעמְדֶע
גֶעאַכְטֶעט, דַא עֶר אוּנְז פֶערְקוֹיפְט הַאט אוּנְד הַאט אוֹיךְ אוּנְזֶער גֶעלְד פֶערְצֶעהְרְט?
16 וַואהְרלִיךְ אַלְלֶער רֵייכְטהוּם, דֶען גָאטט פָאן אוּנְזֶערֶעם פַאטֶער וֶועגְגֶענָאמְמֶען הַאט,
גֶעהֶערְט אוּנְז אוּנְד אוּנְזֶערֶען קִינְדֶערְן, נוּן אַלְזָא אַלְלֶעס וַואס גָאטט דִיר גֶעזַאגְט הַאט
17 טהוּע: אוּנְד יַעֲקֹב מַאכְטֶע זִיךְ אוֹיף, אוּנְד לוּד זֵיינֶע קִינְדֶער אוּנְד זֵיינֶע וַוייבֶּער אוֹיף
18 דִיא קַאמֶעלֶע: אוּנְד עֶר פִיהְרְטֶע וֶועג אַלְל זֵיין פִיה אוּנְד אַלְל זֵיין אֵייגֶענְטהוּם,
דַאז עֶר עֶרְוָוארְבֶּען הַאטְטֶע, דַאז פִיה אוּנְד דַאז אֵייגֶענְטהוּם, וֶועלְכֶעס עֶר אִין פַּדַּן אֲרָם
עֶרְוָוארְבֶּען הַאטְטֶע, אוּם צוּ קָאמְמֶען צוּ זֵיינֶעם פַאטֶער יִצְחָק אִין דַאז לַאנְד כְּנָעַן:
19 אוּנְד לָבָן וַואר גֶעגַאנְגֶען זֵיינֶע שַׁאפֶע צוּ שֶׁערֶען, אוּנְד רָחֵל שְׁטַאהְל דִיא גֶעטְצֶענ־
20 בִּילְדֶער, וֶועלְכֶע אִיהְרֶעם פַאטֶער (גֶעהֶארְטֶען): אוּנְד יַעֲקֹב הַאטְטֶע גֶעשְׁטָאהְלֶען
דַאז הֶערְץ לָבָן'ס דֶעם אֲרַמִּי, וַוייל עֶר אִיהְם נִיכְט גֶעזַאגְט הַאטְטֶע, דַאס עֶר עֶנְט־
21 פְלִיהֶע: אַלְזָא עֶנְטפְלָאה עֶר אוּנְד אַלְלֶעס וַואס זֵיין וַואר, אוּנְד עֶר מַאכְטֶע זִיךְ אוֹיף
אוּנְד גִינְג אִיבֶּער דֶען שְׁטְרָאם, אוּנְד וַואנְדְטֶע זֵיין אַנְגֶעזִיכְט נַאךְ דֶעם בֶּערְגֶע גִלְעָד:
22 אוּנְד עֶס וַוארְד דֶעם לָבָן אַם דְרִיטְטֶען טַאגֶע אַנְגֶעזַאגְט, דַאס יַעֲקֹב עֶנְטפְלָאהֶען
23 וַואר: אוּנְד עֶר נַאהְם זֵיינֶען בְּרוּדֶער מִיט זִיךְ, אוּנְד יַאגְטֶע אִיהְם נַאךְ אֵיינֶען וֶועג פָאן
24 זִיבֶּען טַאגֶען, אוּנְד עֶרְרֵייכְטֶע אִיהְן אַם בֶּערְגֶע גִלְעָד: אוּנְד יְיָ קַאם צוּ לָבָן דֶעם אֲרַמִּי
אִים טְרוֹימֶע בֵּייא נַאכְט, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְם: הִיטֶע דִיךְ, דַאס דוּא נִיכְט רֶעדֶעסְט
25 מִיט יַעֲקֹב וֶועדֶער גוּטֶעס נָאךְ בֶּאזֶעס: אוּנְד לָבָן עֶרְרֵייכְטֶע דֶען יַעֲקֹב, אוּנְד יַעֲקֹב
הַאטְטֶע זֵיין גֶעצֶעלְט אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְלְט, אוּנְד לָבָן מִיט זֵיינֶען בְּרִידֶערְן
26 שְׁטֶעלְלְטֶען אִיהְרֶעס אוֹיף אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע גִלְעָד: אוּנְד לָבָן זַאגְטֶע צוּ יַעֲקֹב: וַואס
הַאסְט דוּא גֶעטְהַאן, דַאס דוּא מֵיין הֶערְץ גֶעשְׁטָאהְלֶען הַאסְט? אוּנְד הַאסְט וֶועגְגֶעפִיהְרְט
27 מֵיינֶע טֶאכְטֶער גְלֵייךְ וִויא גֶעפַאנְגֶענֶע דֶעם שְׁוֶוערְטֶעס: וַוארוּם בִּיזְט דוּא הֵיימְלִיךְ
עֶנְטפְלָאהֶען, הַאסְט דִיךְ פָאן מִיר גֶעשְׁטָאהְלֶען, אוּנְד הַאסְט מִיר עֶס נִיכְט גֶעזַאגְט?
זָא הֶעטְטֶע אִיךְ דִיךְ וֶועגְגֶעשִׁיקְט מִיט פְרֵיידֶען אוּנְד מִיט גֶעזֶענְגֶען, מִיט פּוֹיקֶע אוּנְד
28 מִיט הַארְפֶע: אוּנְד דוּא הַאסְט מִיךְ נִיכְט (אֵיינְמַאל) קִיסְסֶען לַאסְסֶען מֵיינֶע זָאהְנֶע
29 אוּנְד מֵיינֶע טֶאכְטֶער, נוּן, דוּא הַאסְט טהֶארִיכְט גֶעטְהַאן: אִיךְ הַאבֶּע דִיא מַאכְט אִין
מֵיינֶער הַאנְד, אַייךְ בֶּאזֶעס צוּ טהוּן, אַבֶּער דֶער גָאטט אֵייעֶרֶעס פַאטֶערְס הַאט
גֶעסְטֶערְן צוּ מִיר גֶעשְׁפְּרָאכֶען אוּנְד הַאט גֶעזַאגְט: הִיטֶע דִיךְ מִיט יַעֲקֹב צוּ רֶעדֶען
30 וֶועדֶער גוּטֶעס נָאךְ בֶּאזֶעס: אוּנְד נוּן בִּיזְט דוּא אוֹיךְ וֶועגְגֶעגַאנְגֶען, וַוייל דוּא דִיךְ
גֶעזֶעהְנְט הַאסְט נַאךְ דֶעם הוֹיזֶע דֵיינֶעס פַאטֶערְס, וַוארוּם הַאסְט דוּא נָאךְ מֵיינֶע
31 גֶעטְּטֶער גֶעשְׁטָאהְלֶען? אוּנְד יַעֲקֹב אַנְטווָֹארְטֶעטֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ צוּ לָבָן: וַוייל אִיךְ
מִיךְ פִירְכְטֶעטֶע, דֶען אִיךְ דַאכְטֶע, דוּא וִוירְסְט דֵיינֶע טֶאכְטֶער מִיט גֶעוַואלְט פָאן

מִיר וֶוענְגֶעהְמֶען: בֵּייא וֶועם דוּא (אַבֶּער) דֵיינֶע גֶאטְטֶער פִֿינְדֶען ווִירְסט, דֶער זָאלְל 32
נִיכְט לֶעבֶּען (בְּלֵייבֶּען), אִין גֶעגֶענְוַוארְט אוּנְזֶערֶער בְּרִידֶער, זוּכֶע דוּרְךְ, וַואס בֵּייא
מִיר אִיזְט, אוּנְד נִים זִיא דִיר, אוּנְד יַעֲקֹב ווּאוּסְטֶע נִיכְט, דַאס רָחֵל זִיא גֶעשְׁטָאהְלֶען
הַאטְטֶע: אוּנְד לָבָן קַאם אִין דַאז גֶעצֶעלְט יַעֲקֹב'ס, אוּנְד אִין דַאז גֶעצֶעלְט לֵאָה'ס, 33
אוּנְד אִין דַאז גֶעצֶעלְט דֶער בֵּיידֶען דִינְסטמֶעגְדֶע, אוּנְד פַֿאנְד זִיא נִיכְט, אוּנְד עֶר גִינְג
הֶערוֹיס אוֹיס דֶעם גֶעצֶעלְט לֵאָה'ס, אוּנְד קַאם אִין דַאז גֶעצֶעלְט רָחֵל'ס: אוּנְד רָחֵל 34
הַאטְטֶע דִיא גֶאטְצֶענְבִּילְדֶער גֶענָאמְמֶען אוּנְד הַאטְטֶע זִיא אוּנְטֶער דַאז קִיסֶּען דֶעם קַאמֶ־
מֶעעלְס גֶעלֶעגְט, אוּנְד זַאס אוֹיף אִיהְנֶען, אוּנְד לָבָן בֶּעטַאסְטֶעטֶע דַאז גַאנְצֶע גֶעצֶעלְט
אוּנְד פַֿאנְד זִיא נִיכְט: אוּנְד זִיא זַאגְטֶע צוּ אִיהְרֶעם פַֿאטֶער: מֵיין הֶערְר צִירְנֶע נִיכְט 35
דַאס אִיךְ נִיכְט אוֹיפְֿשְׁטֶעהֶען קַאן פָֿאר דִיר, דֶען עֶס גֶעהְט מִיר נַאךְ דֶער אַרְט דֶער
ווַייבֶּער, אוּנְד עֶר זוּכְטֶע, אוּנְד פַֿאנְד דִיא גֶאטְצֶענְבִּילְדֶער נִיכְט: אוּנְד יַעֲקֹב ווּאוּרְדֶע 36
צָארְנִיג, אוּנְד עֶר צַאנְקְטֶע מִיט לָבָן, אוּנְד יַעֲקֹב נַאהְם דַאז וָוארְט אוּנְד זַאגְטֶע צוּ
לָבָן: וַואס (אִיזְט) מֵיין פֶֿערְבְּרֶעכֶען, וַואס מֵיינֶע זִינְדֶע, דַאס דוּא מִיר זָא נַאכְגֶעאֵיילֶעט
הַאסְט? דֶען דוּא הַאסְט אַלְלֶען מֵיינֶען הוֹיזְרַאטְה בֶּעטַאסְטֶעט, וַואס הַאסְט דוּא 37
גֶעפֿוּנְדֶען פָֿאן אַלְלֶען גֶערֶעטְהֶען דֵיינֶעס הוֹיזֶעס? לֶעגֶע עֶס הֶער פָֿאר מֵיינֶע אוּנְד
דֵיינֶע בְּרִידֶער, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען רִיכְטֶען צְווִישֶׁען אוּנְז בֵּיידֶען: דִיזֶע צְווַאנְצִיג יָאהְרֶע, 38
(דִיא) אִיךְ בֵּייא דִיר וַואר, הַאבֶּען דֵיינֶע שַׁאפֶֿע אוּנְד דֵיינֶע צִיגֶען נִיכְט פֶֿעהְל גֶעבָּארֶען;
אוּנְד דִיא ווִידְדֶער דֵיינֶער שַׁאפֶֿע הַאבֶּע אִיךְ נִיכְט גֶעגֶעסְסֶען: צֶערְרִיסְסֶענֶעס הַאבֶּע 39
אִיךְ דִיר נִיכְט גֶעבְּרַאכְט, אִיךְ מוּסְטֶע עֶס עֶרְזֶעטְצֶען, פָֿאן מֵיינֶער הַאנְד הַאסְט דוּא
עֶס גֶעפָֿארְדֶערְט, בֵּייא טַאג גֶעשְׁטָאהְלֶענֶעס אָדֶער בֵּייא נַאכְט גֶעשְׁטָאהְלֶענֶעס: וָוא 40
אִיךְ וַואר בֵּייא טַאגֶע, פֶֿערְצֶעהְרְטֶע מִיךְ דִיא הִיטְצֶע, אוּנְד דֶער פְֿרָאסְט בֵּייא נַאכְט;
אוּנְד דֶער שְׁלַאף פְֿלָאה אוֹיס מֵיינֶען אוֹיגֶען: דִיזֶע צְווַאנְצִיג יָאהְרֶע הַאבֶּע אִיךְ אִין 41
דֵיינֶעם הוֹיזֶע גֶעדִינְט, פִֿירְצֶעהְן יָאהְרֶע אוּם דֵיינֶע בֵּיידֶען טָאכְטֶער, אוּנְד זֶעכְס יָאהְרֶע
אוּם דֵיינֶע שַׁאפֶֿע, אוּנְד דוּא הַאסְט מֵיינֶען לָאהְן צֶעהְנְמַאל פֶֿערֶענְדֶערְט: וֶוען נִיכְט 42
דֶער גָאטְט מֵיינֶעס פַֿאטֶערְס, דֶער גָאטְט אַבְרָהָם'ס אוּנְד דִיא פֿוּרְכְט יִצְחָק'ס וֶוערֶע
בֵּייא מִיר גֶעוֶועזֶען, גֶעווִיס דוּא הֶעטְטֶעסְט מִיךְ יֶעטְצְט לֶעער וֶועגְגֶעשִׁיקְט, מֵיין עֶלֶענְד
אוּנְד דִיא מִיהְזֶעלִיגְקֵייט מֵיינֶער הֶענְדֶע הַאט גָאטְט גֶעזֶעהֶען, אוּנְד הַאט גֶעסְטֶערְן
גֶערִיכְטֶעט: אוּנְד לָבָן אַנְטְוָוארְטֶעטֶע אוּנְד זַאגְטֶע צוּ יַעֲקֹב: דִיא טֶאכְטֶער זִינְד מֵיינֶע 43
טֶאכְטֶער, אוּנְד דִיא קִינְדֶער זִינְד מֵיינֶע קִינְדֶער, אוּנְד דִיא שַׁאפֶֿע זִינְד מֵיינֶע שַׁאפֶֿע
אוּנְד אַלְלֶעס וַואס דוּא זִיהֶעסְט אִיזְט מֵיין; אוּנְד מֵיינֶען טֶאכְטֶערְן, וַואס זָאלְלְטֶע אִיךְ
דִיזֶען הַייטֶע טהוּן? אָדֶער אִיהְרֶען קִינְדֶערְן, דִיא זִיא גֶעבָּארֶען הַאבֶּען? אוּנְד נוּן אַלְזָא 44
קָאם! לַאס אוּנְז אֵיינֶען בּוּנְד מַאכֶען אִיךְ אוּנְד דוּא, אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיין צוּם צֵייגְנִיס
צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד דִיר: אוּנְד יַעֲקֹב נַאהְם אֵיינֶען שְׁטֵיין, אוּנְד רִיכְטֶעטֶע אִיהְן אוֹיף 45
צוּר דֶענְקְזֵיילֶע: אוּנְד יַעֲקֹב זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶען בְּרִידֶערְן: לֶעגֶעט שְׁטֵיינֶע צוּזַאמְמֶען; 46

אוּנְד זִיא נָאהְמֶען שְׁטֵיינֶע, אוּנְד מַאכְטֶען אֵיינֶען הוֹיפֶען; אוּנְד זִיא אַסֶען דָאזֶעלְבְּסְט
47 בַּייא דֶעם שְׁטֵיינְהוֹיפֶען׃ אוּנְד לָבָן נַאנְנְטֶע אִיהְן יְגַר שָׂהֲדוּתָא, אוּנְד יַעֲקֹב נַאנְנְטֶע
48 אִיהְן גַלְעֵד׃ אוּנְד לָבָן שְׁפְּרַאךְ׃ דִיזֶער הוֹיפֶע (זֵייא) צֵייגֶע צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד דִיר
49 הֵייטֶע, דַארוּם נַאנְנְטֶע מַאן זֵיינֶען נַאמֶען גַלְעֵד׃ אוֹיךְ מִצְפָּה, ווייל עֶר זַאגְטֶע׃ יְיָ ווִירְד
דַריין שׁוֹיעֶן צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד דִיר, וֶוען ווִיר וֶוערְדֶען פֶערְבָּארְגֶען זַיין אֵיינֶער פָאר
50 דֶעם אַנְדֶערֶען׃ וֶוען דוּא מֵיינֶע טָאכְטֶער קְווֶעלֶען ווִירְסְט, אָדֶער וֶוען דוּא ווִירְסְט
אַנְדֶערֶע פְרוֹיעֶן צוּ מֵיינֶען טָאכְטֶערְן נֶעהְמֶען, (זָא אִיזְט) קֵיין מֶענְשׁ (רִיכְטֶער) צְווִישֶׁען
51 אוּנְז; (אַבֶּער) זִיהֶע, יְיָ אִיזְט צֵייגֶע צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד דִיר׃ אוּנְד לָבָן שְׁפְּרַאךְ צוּ יַעֲקֹב׃
זִיהֶע, דִיזֶער הוֹיפֶען, אוּנְד זִיהֶע, דִיא דֶענְקְזֵיילֶע, דִיא אִיךְ אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְלְט הַאבֶּע
52 צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד דִיר׃ צֵייגֶע זֵייא דִיזֶער הוֹיפֶען אוּנְד צֵייגֶע דִיזֶע דֶענְקְזֵיילֶע, דַאס
אִיךְ נִיכְט צוּ דִיר (אִיבֶּער) דִיזֶען הוֹיפֶען הֶערִיבֶּערְפַאהְרֶען ווִילְל, אוּנְד דַאס דוּא נִיכְט
צוּ מִיר הֶערִיבֶּערְפַאהְרֶען ווִירְסְט (אִיבֶּער) דִיזֶען הוֹיפֶען אוּנְד דִיזֶע דֶענְקְזֵיילֶע צוּם
53 בֶּאזֶען׃ דֶער גָאטְט אַבְרָהָם׳ס אוּנְד דֶער גָאטְט נָחוֹר׳ס זָאלְלֶען רִיכְטֶען צְווִישֶׁען אוּנְז,
דֶער גָאטְט אִיהְרֶער פֶעטֶער, אוּנְד יַעֲקֹב שְׁוואוּר בֵּייא דֶער פוּרְכְט זֵיינֶעס פַאטֶערְס
54 יִצְחָק׃ אוּנְד יַעֲקֹב שְׁלַאכְטֶעטֶע שְׁלַאכְטאָפְּפֶער אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע, אוּנְד עֶר רִיף זֵיינֶע
בְּרִידֶער, בְּרָאד צוּ עֶסְסֶען, אוּנְד זִיא אַסֶען אוּנְד אִיבֶּערְנַאכְטֶעטֶען אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע׃

Cap. XXXII. לב לב

1 אוּנְד לָבָן שְׁטַאנְד דֶעם מָארְגֶענְס פְרִיה אוֹיף, אוּנְד קִיסְטֶע זֵיינֶע זָאהְנֶע אוּנְד זֵיינֶע
טֶאכְטֶער, אוּנְד זֶעגְנֶעטֶע זִיא, אוּנְד לָבָן גִינְג אוּנְד קֶעהְרְטֶע נַאךְ זֵיינֶעם אָרְטֶע צוּרִיק׃
2 3 אוּנְד יַעֲקֹב גִינְג זֵיינֶעס וֶועגֶעס, אוּנְד עֶס בֶּעגֶעגְנֶעטֶען אִיהְם עֶנְגֶעל גָאטְטֶעס׃ אוּנְד
יַעֲקֹב זַאגְטֶע אַלְס עֶר זִיא זַאהֶע׃ אֵיין לַאגֶער גָאטְטֶעס (אִיזְט) דַאז, אוּנְד נַאנְנְטֶע
4 דֶען נַאמֶען דִיזֶעס אָרְטֶעס מַחֲנָיִם׃ אוּנְד יַעֲקֹב שִׁיקְטֶע בָּאטֶען פָאר זִיךְ הֶער, צוּ
5 זֵיינֶעם בְּרוּדֶער עֵשָׂו אִין דַאז לַאנְד שֵׂעִיר, אִין דַאז לַאנְד אֱדוֹם׃ אוּנְד עֶר בֶּעפַאהְל
אִיהְנֶען אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ זָא זָאלְלְט אִיהְר זַאגֶען צוּ מֵיינֶעם הֶערְרְן צוּ עֵשָׂו׃ אַלְזָא שְׁפְּרִיכְט
דַיין קְנֶעכְט יַעֲקֹב׃ בֵּייא לָבָן הַאבֶּע אִיךְ מִיךְ אוֹיפְגֶעהַאלְטֶען, אוּנְד הַאבֶּע פֶערְווֵיילְט
6 בִּיז יֶעטְצְט׃ אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע אָכְסֶען אוּנְד עֶזֶעל, שַׁאפֶע אוּנְד קְנֶעכְטֶע אוּנְד מֶעגְדֶע,
נוּן שִׁיקְקֶע אִיךְ דִיזֶעס מֵיינֶעם הֶערְרְן אַנְצוּזַאגֶען, אוּם גְנַאדֶע צוּ פִינְדֶען אִין זֵיינֶען
7 אוֹיגֶען׃ אוּנְד דִיא בָּאטֶען קַאמֶען צוּ יַעֲקֹב צוּרִיק, אוּנְד זַאגְטֶען׃ ווִיר קַאמֶען צוּ דֵיינֶעם
בְּרוּדֶער, צוּ עֵשָׂו, אוּנְד עֶר גֶעהְט דִיר אוֹיךְ עֶנְטְגֶעגֶען, אוּנְד פִיר הוּנְדֶערְט מַאן מִיט
8 אִיהְם׃ אוּנְד יַעֲקֹב פִירְכְטֶעטֶע זִיךְ זֶעהְר, אוּנְד עֶס וַוארְד אִיהְם בַּאנְגֶע, אוּנְד עֶר
טְהֵיילְטֶע דַאז פָאלְק, וֶועלְכֶעס בֵּייא אִיהְם (וַואר), אוּנְד דִיא שַׁאפֶע אוּנְד דִיא רִינְדֶער
9 אוּנְד דִיא קַאמֶעלֶע, אִין צְווַייא לַאגֶער׃ אוּנְד עֶר זַאגְטֶע׃ וֶוען עֵשָׂו ווִירְד קָאמְמֶען
צוּ דֶעם אֵיינֶען לַאגֶער, אוּנְד ווִירְד עֶס שְׁלַאגֶען, זָא ווִירְד דַאז אִיבְּרִיגֶע עֶנְטְרִינְנֶען׃

10 אוּנְד יַעֲקֹב שְׁפְּרַאךְ: גָאטט מֵיינֶעס פָאטֶערְס אַבְרָהָם, אוּנְד גָאטט מֵיינֶעס פָאטֶערְס
יִצְחָק! יְיָ! דֶער צוּ מִיר גֶעזַאגְט הַאט: קֶעהְרֶע צוּרִיק אִין דֵיין לַאנְד אוּנְד אַן דֵיינֶען
11 גֶעבּוּרְטסאָרְט, זָא ווִילְל אִיךְ דִיר גוּטֶעס טהוּן: אִיךְ בִּין צוּ גֶערִינְג פִּיר אַלְלֶע דִיא
גְנַאדֶע, אוּנְד פִּיר אַלְלֶע דִיא טְרֵייעֶ, דִיא דוּא אַן דֵיינֶעם קְנֶעכְטֶע גֶעטהַאן הַאסְט, דֶען
נוּר מִיט מֵיינֶעם שְׁטֶעקֶקֶען גִינְג אִיךְ אִיבֶּער דִיזֶען יַרְדֵן, אוּנְד יֶעטְצְט בִּין אִיךְ צוּ צְווֵייא
12 לַאגֶערְן גֶעוָואָרְדֶען: עֶרְרֶעטְטֶע מִיךְ דָאךְ פָאן דֶער הַאנְד מֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס, פָאן דֶער
הַאנְד עֵשָׂו'ס, דֶען אִיךְ פִּירְכְטֶע אִיהְן, דַאס עֶר נִיכְט קָאמְמֶע, אוּנְד מִיךְ עֶרְשְׁלַאגֶע,
13 דִיא מוּטְטֶער מִיט דֶען קִינְדֶערְן: אוּנְד דוּא הַאסְט דָאךְ גֶעזַאגְט אִיךְ ווִילְל דִיר גוּטֶעס
טהוּן, אוּנְד ווִילְל מַאכֶען דֵיינֶען זַאמֶען ווִיא זַאנְד דֶעם מֵעעֶרֶעס, דַאס עֶר נִיכְט
14 גֶעצֶעהְלט ווֶערְדֶע פָאר מֶענְגֶע: אוּנְד עֶר אִיבֶּערְנַאכְטֶעטֶע דַאזֶעלְבְּסט אִין דִיזֶער
נַאכְט, אוּנְד נַאהְם פָאן (אַלְלֶעם) דַאז אִיהְם אוּנְטֶער דִיא הַאנְד קַאם, אֵיין גֶעשֶׁענְק
15 פִּיר זֵיינֶען בְּרוּדֶער עֵשָׂו: צְווֵייא הוּנְדֶערְט צִיגֶען, אוּנְד צְוַואנְצִיג בֶּאקְקֶע, צְווֵייא הוּנ־
16 דֶערְט שַׁאפֶע, אוּנְד צְוַואנְצִיג ווִידְדֶער: דְרֵייסִיג זֵייגֶענְדֶע קַאמֶעעלֶע מִיט אִיהְרֶען
17 יוּנְגֶען; פִּירְצִיג קִיהֶע אוּנְד צֶעהְן שְׁטִירֶע, צְוַואנְצִיג עֶזֶעלִינְנֶען אוּנְד צֶעהְן עֶזֶעל: אוּנְד
עֶר גַאב זִיא אִין דִיא הַאנְד זֵיינֶער קְנֶעכְטֶע, יֶעדֶע הֶערְדֶע בֶּעזָאנְדֶערְס, אוּנְד זַאגְטֶע
צוּ זֵיינֶען קְנֶעכְטֶען: גֶעהְט פָאר מִיר הֶער, אוּנְד לַאסְסֶעט אֵיינֶען צְווִישֶׁענְרוּים צְווִישֶׁען
18 אֵיינֶער הֶערְדֶע אוּנְד דֶער אַנְדֶערֶען הֶערְדֶע: אוּנְד עֶר בֶּעפַאהְל דֶעם עֶרְסְטֶען אוּנְד
שְׁפְּרַאךְ: ווֶען דִיר מֵיין בְּרוּדֶער עֵשָׂו בֶּעגֶעגְנֶען ווִירְד, אוּנְד ווִירְד דִיךְ פְרַאגֶען אוּנְד
שְׁפְּרֶעכֶען: ווֶעם גֶעהֶערְסְט דוּא? אוּנְד ווָאהִין גֶעהְסְט דוּא? אוּנְד ווֶעם גֶעהֶערֶען דִיזֶע
19 פָאר דִיר? זָא זָאלְלְסְט דוּא זַאגֶען: דֵיינֶעם קְנֶעכְטֶע דֶעם יַעֲקֹב, עֶס אִיזְט אֵיין גֶעשֶׁענְק
20 אַבְּגֶעשִׁיקְט פִּיר מֵיינֶען הֶערְרְן פִּיר עֵשָׂו, אוּנְד זִיהֶע, אוֹיךְ עֶר אִיזְט הִינְטֶער אוּנְז: אוּנְד
עֶר בֶּעפַאהְל אוֹיךְ דֶעם צְווֵייטֶען, אוֹיךְ דֶעם דְרִיטְטֶען, אוּנְד אַלְלֶען דִיא הִינְטֶער דֶען
הֶערְדֶען גִינְגֶען, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: זָא ווִיא דִיזֶע רֶעדֶע זָאלְלט אִיהְר רֶעדֶען צוּ עֵשָׂו, ווֶען
21 אִיהְר אִיהְן פִּינְדֶען ווֶערְדֶעט: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט שְׁפְּרֶעכֶען: זִיהֶע, אוֹיךְ דֵיין קְנֶעכְט
יַעֲקֹב (אִיזְט) הִינְטֶער אוּנְז, דֶען עֶר גֶעדַאכְטֶע: אִיךְ ווִילְל אִיהְן פֶערְזָאהְנֶען דוּרְךְ דַאז
גֶעשֶׁענְק, דַאז פָאר מִיר הֶער גֶעהְט, אוּנְד נַאכְהֶער ווִילְל אִיךְ זֵיין אַנְגֶעזִיכְט זֶעהֶען,
22 פִּילְלֵייכְט ווִירְד עֶר מִיךְ אַנְנֶעהְמֶען: אוּנְד דַאז גֶעשֶׁענְק גִינְג פָאר אִיהְם הֶער, אוּנְד
23 עֶר אִיבֶּערְנַאכְטֶעטֶע אִין דֶערְזֶעלְבֶּען נַאכְט אִים לַאגֶער: אוּנְד עֶר שְׁטַאנְד אוֹיף אִין
דֶערְזֶעלְבֶּען נַאכְט, אוּנְד נַאהְם זֵיינֶע צְווֵייא פְרוֹיעֶן אוּנְד זֵיינֶע צְווֵייא מֶעגְדֶע, אוּנְד זֵיינֶע
אֵייְלְף קִינְדֶער, אוּנְד פִּיהְרְטֶע זִיא אִיבֶּער דִיא אִיבֶּערְפוּהְר דֶעם (פְלוּסְסֶעס) יַבּוֹק:
24 אוּנְד עֶר נַאהְם זִיא אוּנְד פִּיהְרְטֶע זִיא אִיבֶּער דֶען פְלוּס אוּנְד בְּרַאכְטֶע דַאז זֵיינִיגֶע הִינ־
25 אִיבֶּער: אוּנְד יַעֲקֹב בְּלִיב אַלְלֵיין צוּרִיק, אוּנְד עֶס רַאנְג אֵיין מַאן מִיט אִיהְם, בִּיז דֶער
26 מָארְגֶען אַנְבְּרַאךְ: אוּנְד עֶר זַאהֶע, דַאס עֶר אִיהְם נִיכְט בֵּייקָאמְמֶען קָאנְנְטֶע, זָא רִיהְרְטֶע
עֶר דַאז גֶעלֶענְק זֵיינֶער לֶענְדֶע אַן, אוּנְד עֶס ווַארְד דַאז גֶעלֶענְק דֶער לֶענְדֶע יַעֲקֹב'ס

27 פֶּערְרֶענְקְט, אִינְדֶעם עֶר מִיט אִיהְם רַאנְג: אוּנְד (יֶענֶער) זַאגְטֶע: לַאס מִיךְ גֶעהֶען,
דֶען דֶער מָארְגֶען בְּרִיכְט אַן; אוּנְד עֶר זַאגְטֶע: אִיךְ לַאס דִיךְ נִיכְט, אוּסֶער דוּא
28 זֶעגְנֶעסְט מִיךְ: אוּנְד (יֶענֶער) זַאגְטֶע צוּ אִיהְם: וִויא (אִיזְט) דֵיין נַאמֶע? עֶר זַאגְטֶע יַעֲקֹב:
29 אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: נִיכְט יַעֲקֹב זָאלְל דֵיין נַאמֶע מֶעהְר גֶענַאנְנְט וֶוערְדֶען, זָאנְדֶערְן
יִשְׂרָאֵל! דֶען דוּא הַאסְט מִיט גָאטט אוּנְד מִיט מֶענְשֶׁען גֶעקֶעמְפְּפֶעט אוּנְד הַאסְט
30 אִיבֶּערְוואוּנְדֶען: אוּנְד יַעֲקֹב פְרַאגְטֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: זַאגֶע דָאךְ דֵיינֶען נַאמֶען; עֶר
אַבֶּער זַאגְטֶע, וָואצוּ פְרַאגְסְט דוּא נַאךְ מֵיינֶעם נַאמֶען? אוּנְד עֶר זֶעגְנֶעטֶע אִיהְן
31 דַאזֶעלְבְּסְט: אוּנְד יַעֲקֹב נַאנְנְטֶע דֶען נַאמֶען דֶעם אָרְטֶעם פְּנִיאֵל, דֶען (זַאגְטֶע עֶר)
אִיךְ הַאבֶּע גָאטט גֶעזֶעהֶען (פָאן) אַנְגֶעזִיכְט צוּ אַנְגֶעזִיכְט, אוּנְד מֵיינֶע זֶעעלֶע וַוארְד
32 גֶערֶעטְטֶעט: אוּנְד דִיא זָאנְנֶע גִינְג אִיהְם אוֹיף, אַלְס עֶר פָאר פְּנִיאֵל פָארְבֵּייגֶעקָאמְמֶען
33 וַואר, אוּנְד עֶר הִינְקְטֶע אַן זֵיינֶער לֶענְדֶע: דַארוּם עֶסְסֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס
נִיכְט דִיא אָדֶער דֶעם אִיבֶּערְשְׁפְּרוּנְגְס (שְׁפַּאנְנַאדֶער), וֶועלְכֶע אַן דֶעם גֶעלֶענְק דֶער
לֶענְדֶע אִיזְט, בִּיז (אוֹיף) דֶען הֵייטִיגֶען טַאג, וֵוייל עֶר דַאז גֶעלֶענְק דֶער לֶענְדֶע
יַעֲקֹב'ס אַן דֶער שְׁפַּאנְנַאדֶער אַנְרִיהְרְטֶע:

Cap. XXXIII. לג — לג

1 אוּנְד יַעֲקֹב הָאבּ זֵיינֶע אוֹיגֶען אוֹיף אוּנְד זַאהֶע עֵשָׂו קָאמְמֶען אוּנְד מִיט אִיהְם פִיר
הוּנְדֶערְט מַאן, אוּנְד עֶר טְהֵיילְטֶע דִיא קִינְדֶער אוּנְטֶער לֵאָה אוּנְד אוּנְטֶער רָחֵל אוּנְד
2 אוּנְטֶער דִיא בֵּיידֶען מֶעגְדֶע: אוּנְד עֶר שְׁטֶעלְלְטֶע דִיא מֶעגְדֶע אוּנְד אִיהְרֶע קִינְדֶער
פָארַאן, אוּנְד לֵאָה אוּנְד אִיהְרֶע קִינְדֶער דַאהִינְטֶער, אוּנְד רָחֵל אוּנְד יוֹסֵף צוּלֶעטְצְט:
3 אוּנְד עֶר גִינְג פָאר אִיהְנֶען הֶער, אוּנְד בִּיקְטֶע זִיךְ צוּר עֶרְדֶע זִיבֶּען מַאל, בִּיז עֶר זֵיינֶעם
4 בְּרוּדֶער נַאהֶע קַאם: אוּנְד עֵשָׂו לִיף אִיהְם עֶנְטְגֶעגֶען אוּנְד אוּמַארְמְטֶע אִיהְן, אוּנְד
5 פִיל אִיהְם אוּם דֶען הַאלְז, אוּנְד קִיסְטֶע אִיהְן אוּנְד זִיא וֵוינְטֶען: אוּנְד עֶר הָאבּ זֵיינֶע
אוֹיגֶען אוֹיף אוּנְד זַאהֶע דִיא פְרוֹיעֶן אוּנְד דִיא קִינְדֶער, דַא שְׁפְּרַאךְ עֶר: וֶוער זִינְד
דִיזֶע בֵּייא דִיר? יֶענֶער זַאגְטֶע: (עֶס זִינְד) דִיא קִינְדֶער, וֶועלְכֶע גָאטט גֶעשֶׁענְקְט הַאט
6 דֵיינֶעם קְנֶעכְט: אוּנְד דִיא מֶעגְדֶע טְרַאטֶען הִינְצוּ, זִיא אוּנְד אִיהְרֶע קִינְדֶער אוּנְד
7 נֵייגְטֶען זִיךְ: אוּנְד אוֹיךְ לֵאָה אוּנְד אִיהְרֶע קִינְדֶער טְרַאטֶען הִינְצוּ אוּנְד נֵייגְטֶען זִיךְ;
8 אוּנְד הֶערְנַאךְ טְרַאטֶען יוֹסֵף אוּנְד רָחֵל הִינְצוּ אוּנְד נֵייגְטֶען זִיךְ: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ:
וַואס זָאלְל דִיר דִיזֶעס גַאנְצֶע לַאגֶער, דַאז אִיךְ אַנְגֶעטְרָאפֶפֶען הַאבֶּע? יֶענֶער זַאגְטֶע:
9 אוּם גְנַאדֶע צוּ פִינְדֶען אִין דֶען אוֹיגֶען מֵיינֶעס הֶערְרְן: אוּנְד עֵשָׂו זַאגְטֶע: אִיךְ הַאבֶּע
10 פִיל מֵיין בְּרוּדֶער! בֶּעהַאלְטֶע וַואס דוּא הַאסְט: אוּנְד יַעֲקֹב זַאגְטֶע: נִיכְט דָאךְ! וֶוען
אִיךְ דָאךְ גְנַאדֶע גֶעפוּנְדֶען אִין דֵיינֶען אוֹיגֶען, זָא וִוירְסְט דוּא נֶעהְמֶען מֵיין גֶעשֶׁענְק פָאן
מֵיינֶער הַאנְד, דֶען דַארוּם זַאהֶע אִיךְ דֵיין אַנְגֶעזִיכְט, וִויא מַאן דַאז אַנְגֶעזִיכְט גָאטְטֶעס
11 זִיהְט, אוּנְד דוּא הַאסְט מִיךְ גִיטִיג אוֹיפְגֶענָאמְמֶען: נִים דָאךְ מֵיינֶען זֶעגֶען, וֶועלְכֶער דִיר

אִיבֶּערְבְּרַאכְט וָוארְדֶען, דֶען גָאטט הַאט מִיךְ בֶּעגְנַאדִיגְט, אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע אַלְלֶעס
12 גֶענוּג, אוּנְד עֶר נֶאטְהִיגְטֶע אִיהְן, דַאס עֶר׳ס נַאהְם: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: ווִיר וָואלְלֶען
13 צִיהֶען אוּנְד גֶעהֶען, אוּנְד אִיךְ ווִילְל גֶעהֶען פָֿאר דִיר: אוּנְד יֶענֶער שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְם:
מֵיין הֶערְר עֶרְקֶענְנֶעט דַאס דִיא קִינְדֶער נָאךְ צַארְט זִינְד, אוּנְד דַאס אִיךְ בֶּייא מִיר
שַׁאפֶֿע אוּנְד זֵייגֶענְדֶע קִיהֶע הַאבֶּע, אוּנְד וֶוען מַאן זִיא נוּן אֵיינֶען טַאג אִיבֶּערְטְרֵייבְּט,
14 זָא וֶוערְדֶען אַלְלֶע שַׁאפֶֿע שְׁטֶערְבֶּען: צִיהֶע דָאךְ מֵיין הֶערְר פָֿארוֹיס פָֿאר זֵיינֶעם
קְנֶעכְטֶע; אוּנְד אִיךְ ווִילְל לַאנְגְזַאם הִינְטֶענְנַאךְ טְרֵייבֶּען נַאךְ דֶעם גַאנְגֶע דֶעס פִֿיהֶעס
דַאז פָֿאר מִיר אִיזְט, אוּנְד הִינְטֶער דֶען קִינְדֶערְן, בִּיז דַאס אִיךְ קָאמְמֶע צוּ מֵיינֶעם
15 הֶערְרְן נַאךְ שֵׂעִיר: אוּנְד עֵשָׂו שְׁפְּרַאךְ: אִיךְ ווִילְל דָאךְ בֶּייא דִיר לַאסְסֶען פָֿאן דֶעם
פָֿאלְקֶע דַאז מִיט מִיר אִיזְט; אוּנְד עֶר זַאגְטֶע: וָואצוּ דַאז? מֶאכְטֶע אִיךְ דָאךְ גְנַאדֶע
16 פִֿינְדֶען אִין דֶען אוֹיגֶען מֵיינֶעם הֶערְרְן: אוּנְד עֵשָׂו קֶעהְרְטֶע דֶענְזֶעלְבֶּען טַאג צוּרִיק
17 אוֹיף זֵיינֶעם וֶועגֶע נַאךְ שֵׂעִיר: אוּנְד יַעֲקֹב צָאג נַאךְ סֻכּוֹת, אוּנְד בּוֹיעֶטְע זִיךְ אֵיין
הוֹיז, אוּנְד פִֿיר זֵיין פִֿיה מַאכְטֶע עֶר הִיטְטֶען (סֻכּוֹת), דַארוּם נַאנְנְטֶע מַאן דֶען נַאמֶען
18 דֶעס אָרְטֶס סֻכּוֹת: אוּנְד יַעֲקֹב קַאם אַן אִין שָׁלֵם, אֵיינֶער שְׁטַאדְט שְׁכֶם׳ס, וֶועלְכֶע
אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן לִיגְט, נַאכְדֶעם עֶר פָֿאן פַּדַּן אֲרָם גֶעקָאמְמֶען וַואר, אוּנְד לַאגֶערְטֶע
19 זִיךְ פָֿאר דֶער שְׁטַאדְט: אוּנְד עֶר קוֹיפְֿטֶע דֶען טְהֵייל דֶעס פֶֿעלְדֶעס, וָואזֶעלְבְּסְט עֶר
זֵיין גֶעצֶעלְט אוֹיפְֿשְׁלוּג, פָֿאן דֶער הַאנְד דֶער זָאהְנֶע חֲמוֹר׳ס דֶעס פַֿאטֶערְס דֶעס
20 שְׁכֶם, פִֿיר הוּנְדֶערְט קְשִׂיטָה: אוּנְד עֶר רִיכְטֶעטֶע דַאזֶעלְבְּסְט אֵיינֶען אַלְטַאר אוֹיף,
אוּנְד נַאנְנְטֶע אִיהְן גָאטט, דֶער גָאטט יִשְׂרָאֵל׳ס:

לד Cap. XXXIV. לד

1 אוּנְד דִינָה, דִיא טָאכְטֶער לֵאָה׳ס, וֶועלְכֶע זִיא דֶעם יַעֲקֹב גֶעבָּארֶען הַאטְטֶע, גִינְג
2 הֶערוֹיס, זִיךְ אוּנְטֶער דֶען טֶאכְטֶערְן דֶעס לַאנְדֶעס אוּמְצוּזֶעהֶען: אוּנְד עֶס זַאהֶע זִיא
שְׁכֶם דֶער זָאהְן חֲמוֹר׳ס דֶעס חִוִּי, דֶעס פִֿירְסְטֶען דֶעס לַאנְדֶעס, אוּנְד נַאהְם זִיא, אוּנְד
3 לַאג בֶּייא אִיהְר, אוּנְד טְהַאט אִיהְר גֶעווַאלְט אַן: אוּנְד זֵיינֶע זֶעעלֶע הִינְג אַן דִינָה,
טָאכְטֶער יַעֲקֹב׳ס אוּנְד עֶר לִיבְּטֶע דַאז מֶעדְכֶען, אוּנְד רֶעדֶעטֶע צוּם הֶערְצֶען דֶעס
4 מֶעדְכֶענְס: אוּנְד שְׁכֶם שְׁפְּרַאךְ צוּ זֵיינֶעם פַֿאטֶער חֲמוֹר אוּנְד זַאגְטֶע: נִים מִיר דִיזֶעס
5 יוּנְגֶע מֶעדְכֶען צוּר פְֿרוֹיא: אוּנְד יַעֲקֹב הַאטְטֶע גֶעהֶארְט, דַאס זֵיינֶע טָאכְטֶער דִינָה
גֶעשֶׁענְדֶעט ווָארְדֶע, אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע וַוארֶען מִיט זֵיינֶעם פִֿיה אוֹיף דֶעם פֶֿעלְדֶע, אוּנְד
6 יַעֲקֹב שְׁווִיג בִּיז דַאס זִיא קַאמֶען: אוּנְד חֲמוֹר, דֶער פַֿאטֶער שְׁכֶם׳ס, גִינְג הִינוֹיס צוּ יַעֲקֹב
7 מִיט אִיהְם צוּ רֶעדֶען: אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע יַעֲקֹב׳ס קַאמֶען פָֿאם פֶֿעלְדֶע, אַלְס זִיא עֶס
הֶארְטֶען, דַא פֶֿערְדְרָאס עֶס דִיא מֶענְנֶער, אוּנְד זִיא עֶרְגְרִימְמְטֶען זֶעהְר, דַאס מַאן דִיא
שַׁאנְדְטְהַאט אַן יִשְׂרָאֵל גֶעטְהַאן, צוּ לִיגֶען בֶּייא דֶער טָאכְטֶער יַעֲקֹב׳ס, דֶערְגְלֵייכֶען
8 זָאלְלְטֶע נִיכְט גֶעשֶׁעהֶען: אוּנְד חֲמוֹר רֶעדֶעטֶע מִיט אִיהְנֶען אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: מֵיינֶעם

זָאהְנֶעם שְׁכֶם'ס זֶעעלֶע פִינְדֶעט לוּסְט אַן אֵייֶרֶער טָאכְטֶער, גֶעבְּט זִיא אִיהְם דָאךְ צוּר
9 פְרוֹיא: אוּנְד פֶערְשְׁוֶועגֶערְט אֵייךְ מִיט אוּנְז; אֵייֶרֶע טֶאכְטֶער גֶעבְּט אוּנְז, אוּנְד אוּנְזֶרֶע
10 טֶאכְטֶער נֶעהְמֶעט אֵייךְ: אוּנְד וָואהְנְט בֵּייא אוּנְז, אוּנְד דַאז לַאנְד זָאל (אָפֶּען) זֵיין
פִיר אֵייךְ; בּלֵייבְּט, אוּנְד צִיהֶעט הֶערוּם דַארִין, אוּנְד עֶרְוֶוערְבּט אֵיינֶען בֶּעזִיטְץ
11 דַארִינְנֶען; אוּנְד שְׁכֶם זַאגְטֶע צוּ אִיהְרֶעם פַאטֶער אוּנְד צוּ אִיהְרֶען בּרִידֶערְן: לַאסְט
מִיךְ גְנַאדֶע אִין אֵייֶרֶען אוֹיגֶען פִינְדֶען, אוּנְד וַואס אִיהְר מִיר זַאגֶען וֶוערְדֶעט, וִויל
12 אִיךְ גֶעבֶּען: פֶערְמֶעהְרֶעט מִיר אוֹיךְ (נָאךְ זָא) זֶעהְר קוֹיפְפְּרֵייז אוּנְד גֶעשֶׁענְקֶע, אוּנְד
אִיךְ וִוילְל זִיא גֶעבֶּען, וִויא אִיהְר מִיר זַאגֶען וֶוערְדֶעט, נוּר גֶעבְּט מִיר דַאז מֶעדְכֶען צוּר
13 פְרוֹיא: דַארוֹיף אַנְטְוָוארְטֶעטֶען דִיא זֶאהְנֶע יַעֲקֹב'ס דֶעם שְׁכֶם אוּנְד זֵיינֶעם פַאטֶער
חֲמוֹר מִיט הִינְטֶערְלִיסְט, אוּנְד זִיא רֶעדֶעטֶען (אַלְזָא) וֵוייל עֶר אִיהְרֶע שְׁוֶועסְטֶער דִינָה
14 גֶעשֶׁענְדֶעט הַאטְטֶע: אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען צוּ אִיהְנֶען: וִויר קֶאנְנֶען דִיזֶע זַאכֶע נִיכְט
טהוּן, אוּנְזֶערֶע שְׁוֶועסְטֶער אֵיינֶעם מַאנְנֶע צוּ גֶעבֶּען, וֶועלְכֶער אֵיינֶע פָארְהוֹיט הַאט,
15 דֶען דִיזֶעס וֶוערֶע אֵיינֶע שַׁאנְדֶע פִיר אוּנְז: יֶעדָאךְ וָואלְלֶען וִויר אֵייֶרֶען וִוילְלֶען דַאן
טהוּן; וֶוען אִיהְר וָואלְלט וִויא וִויר זֵיין, אֵייךְ בֶּעשְׁנֵיידֶען צוּ לַאסְסֶען, אַלְלֶעס, וַואס
16 מֶענְנְלִיךְ אִיזְט: זָא וָואלְלֶען וִויר אוּנְזֶערֶע טֶאכְטֶער אֵייךְ גֶעבֶּען, אוּנְד אֵייֶרֶע טֶאכְטֶער
אוּנְז נֶעהְמֶען, אוּנְד וִויר וָואלְלֶען בֵּייא אֵייךְ וָואהְנֶען, אוּנְד וָואלְלֶען צוּ אֵיינֶעם פָאלְקֶע
17 וֶוערְדֶען: וֶוען אִיהְר אַבֶּער אוּנְז נִיכְט הֶארֶען וָואלְלט (אֵייךְ) בֶּעשְׁנֵיידֶען צוּ לַאסְסֶען,
18 זָא וֶוערְדֶען וִויר אוּנְזֶערֶע טָאכְטֶער נֶעהְמֶען אוּנְד וֶוערְדֶען (וֶועג) גֶעהֶען: אוּנְד אִיהְרֶע
19 וָוארְטֶע גֶעפִילֶען חֲמוֹר אוּנְד זֵיינֶעם זָאהְנֶע שְׁכֶם וָואהְל: אוּנְד דֶער יִינְגְלִינְג זֵיימְטֶע
נִיכְט דִיא זַאכֶע צוּ טהוּן, דֶען עֶר הַאטְטֶע וָואהְלגֶעפַאלְלֶען אַן דֶער טָאכְטֶער יַעֲקֹב'ס,
20 אוּנְד עֶר וַואר דֶער גֶעעֶהְרְטֶעסְטֶע אוֹים דֶעם גַאנְצֶען הוֹיזֶע זֵיינֶעם פַאטֶערְס: דַא
קַאם נוּן חֲמוֹר אוּנְד זֵיין זָאהְן שְׁכֶם אִין דַאז טהָאר אִיהְרֶער שְׁטַאדְט, אוּנְד זִיא רֶעדֶעטֶען
21 צוּ דֶען לֵייטֶען אִיהְרֶער שְׁטַאדְט, אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען: דִיא מֶענְנֶער זִינְד פְרִידְלִיךְ גֶעגֶען
אוּנְז, זָא מֶאגֶען זִיא אִים לַאנְדֶע וָואהְנֶען, אוּנְד אִין דֶעמְזֶעלְבֶּען הֶערוּמְצִיהֶען, אוּנְד דַאז
לַאנְד, זִיהֶע! הַאט וַוייטֶען רוֹים גֶענוּג פִיר זִיא, אִיהְרֶע טֶאכְטֶער וָואלְלֶען וִויר אוּנְז
22 צוּ פְרוֹיעֶן נֶעהְמֶען, אוּנְד אוּנְזֶערֶע טֶאכְטֶער וָואלְלֶען וִויר אִיהְנֶען גֶעבֶּען: יֶעדָאךְ
אוּנְטֶער דֶער בֶּעדִינְגוּנְג וָואלְלֶען אוּנְז דִיא מֶענְנֶער אוּנְזֶערְן וִוילְלֶען טהוּן מִיט אוּנְז צוּ
וָואהְנֶען, דַאס וִויר צוּ אֵיינֶעם פָאלְקֶע וֶוערְדֶען זָאלְלֶען, וֶוען וִויר אוּנְז בֶּעשְׁנֵיידֶען
23 לַאסְסֶען, אַלְלֶעס, וַואס מֶענְנְלִיךְ אִיזְט, זָא וִויא זִיא בֶּעשְׁנִיטְטֶען זִינְד: אִיהְרֶע הֶערְדֶע
אוּנְד אִיהְרֶע גִיטֶער אוּנְד אַלְל אִיהְר פִיה וֶוערְדֶען זִיא נִיכְט אוּנְז גֶעהֶארֶען? נוּר לַאסְט
24 אוּנְז אִיהְנֶען אִיהְרֶען וִוילְלֶען טהוּן, דַאמִיט זִיא בֵּייא אוּנְז וָואהְנֶען: אוּנְד עֶס גֶעהָארְכְטֶען
דֶעם חֲמוֹר אוּנְד זֵיינֶעם זָאהְנֶע שְׁכֶם אַלְלֶע דִיא הִינוֹיס גִינְגֶען דוּרְךְ דַאז טהָאר זֵיינֶער
שְׁטַאדְט, אוּנְד זִיא ווּרְדֶען בֶּעשְׁנִיטְטֶען, אַלְלֶעס, וַואס מֶענְנְלִיךְ וַואר, אַלְלֶע דִיא
25 הִינוֹיס גִינְגֶען דוּרְךְ דַאז טהָאר זֵיינֶער שְׁטַאדְט: אוּנְד עֶס וַואר אַם דְרִיטְטֶען טַאגֶע,

אַלְס זִיא וואוּנְד וַארֶען, דַא נַאהְמֶען צווייא זֶאהְנֶע יַעֲקֹב׳ס, שִׁמְעוֹן אוּנְד לֵוִי, דִיא
בּרִידֶער דֶער דִינָה, יֶעדֶער זֵיין שׁוֶוערְט, אוּנְד קַאמֶען אִיבֶּער דִיא שְׁטַאדְט מִיט מוּטְה,
אוּנְד עֶרְשְׁלוּגֶען אַלְלֶעס מֶענְנְלִיכֶע׃ אוּנְד חֲמוֹר אוּנְד זֵיינֶען זָאהְן שְׁכֶם עֶרְשְׁלוּגֶען זִיא 26
מִיט דֶער שֶׁערְפֶּע דֶעם שׁוֶוערְטֶעס, אוּנְד זִיא נַאהְמֶען דִיא דִינָה אוֹיס דֶעם הוֹיזֶע שְׁכֶם׳ס,
אוּנְד גִינְגֶען דַאפָאן׃ דִיא זֶאהְנֶע יַעֲקֹב׳ס קַאמֶען אִיבֶּער דִיא עֶרְשְׁלַאגֶענֶען אוּנְד פּלִינְ- 27
דֶערְטֶען דִיא שְׁטַאדְט, וַוייל מַאן אִיהְרֶע שְׁוֶועסְטֶער גֶעשֶׁענְדֶעט הַאטְטֶע׃ אִיהְרֶע 28
שַׁאפֶע אוּנְד אִיהְרֶע רִינְדֶער אוּנְד אִיהְרֶע עֶזֶעל, זָאוְואהְל וַואס אִין דֶער שְׁטַאדְט וַואר,
אַלְס וַואס אִים פֶעלְדֶע וַואר, נַאהְמֶען זִיא וֶועג׃ אוֹיךְ אַלְל אִיהְר פֶערְמֶאגֶען, אוּנְד 29
אַלְלֶע אִיהְרֶע קִינְדֶער אוּנְד אִיהְרֶע וַוייבֶּער נַאהְמֶען זִיא גֶעפַאנְגֶען, אוּנְד פּלִינְדֶערְטֶען
אַלְלֶעס וַואס אִים הוֹיזֶע וַואר׃ אוּנְד יַעֲקֹב זַאגְטֶע צוּ שִׁמְעוֹן אוּנְד צוּ לֵוִי, אִיהְר הַאבְּט 30
מִיךְ בֶּעטְרִיבְּט, אִינְדֶעם אִיהְר מִיךְ הַאבְּט שְׁטִינְקֶענְד גֶעמַאכְט בַּייא דֶען בֶּעוָואהְנֶערְן
דֶעס לַאנְדֶעס, בַּייא דֶעם כְּנַעֲנִי אוּנְד בַּייא דֶעם פְּרִזִּי, אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע (דַאצוּ נוּר)
אֵיינֶע (גֶערִינְגֶע) אַנְצַאהְל לֵייטֶע, וֶוען זִיא זִיךְ נוּן פֶערְזַאמְמֶעלְן אִיבֶּער מִיךְ, זָא וֶוערְדֶען
זִיא מִיךְ שְׁלַאגֶען, אַלְזָא וֶוערְדֶע אִיךְ פֶערְטִילְגֶעט, אִיךְ אוּנְד מֵיין הוֹיז׃ אוּנְד זִיא 31
זַאגְטֶען׃ זָאלְל מַאן וִויא אֵיינֶע הוּרֶע אוּנְזֶערֶע שְׁוֶועסְטֶער בֶּעהַאנְדֶעלְן?׃

Cap. XXXV. לה

אוּנְד גָאטט זַאגְטֶע צוּ יַעֲקֹב׃ שְׁטֶעה אוֹיף! גֶעהֶע הִינוֹיף נַאךְ בֵּית אֵל, אוּנְד בּלֵייבֶּע 1
דָארְט, אוּנְד מַאכֶע דַאזֶעלְבּסט אֵיינֶען אַלְטַאר דֶעם גָאטט, דֶער דִיר עֶרְשִׁין, אַלְס
דוּא פְלָאהֶעסְט פָאר דֵיינֶעם בּרוּדֶער עֵשָׂו׃ אוּנְד יַעֲקֹב זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶעם הוֹיזֶע אוּנְד 2
צוּ אַלְלֶען דִיא מִיט אִיהְם וַארֶען, שַׁאפְפֶעט וֶועג דִיא פְרֶעמְדֶען גֶאטְטֶער, דִיא אוּנְטֶער
אֵייךְ זִינְד, אוּנְד רֵיינִיגֶעט אֵייךְ, אוּנְד וֶועכְסֶעלְט אֵיירֶע קְלֵיידֶער׃ אוּנְד וִויר וָואלְלֶען 3
אוֹיפְשְׁטֶעהֶען אוּנְד נַאךְ בֵּית אֵל הִינוֹיף גֶעהֶען, אוּנְד אִיךְ וִוילְל דַאזֶעלְבּסט אֵיינֶען
אַלְטַאר מַאכֶען דֶעם גָאטט, דֶער מִיךְ עֶרְהֶארְט הַאט אַם טַאגֶע מֵיינֶער נָאטְה, אוּנְד
וַואר מִיט מִיר אוֹיף דֶעם וֶועגֶע, דֶען אִיךְ גֶעגַאנְגֶען בִּין׃ אוּנְד זִיא גַאבֶּען דֶעם יַעֲקֹב 4
אַלְלֶע פְרֶעמְדֶען גֶאטְטֶער, דִיא אִין אִיהְרֶען הֶענְדֶען וַארֶען, אוּנְד דִיא רִינְגֶע דִיא אִין
אִיהְרֶען אָהְרֶען וַארֶען, אוּנְד יַעֲקֹב פֶערְגְרוּבּ זִיא אוּנְטֶער דֶעם אֵייכֶענְבּוֹים, וֶועלְכֶער
בַּייא שְׁכֶם אִיזְט׃ אוּנְד זִיא צָאגֶען אוֹיס, אוּנְד עֶס וַואר אֵיינֶע אַנְגְסט פָאן גָאטט אוֹיף 5
דֶען שְׁטֶעדְטֶען, וֶועלְכֶע אוּם זִיא הֶערוּם וַארֶען, אוּנְד זִיא יַאגְטֶען דֶען זֶאהְנֶען יַעֲקֹב׳ס
נִיכְט נַאךְ׃ אוּנְד יַעֲקֹב קַאם נַאךְ לוּז, וֶועלְכֶעס אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן לִיגְט, דַאז אִיזְט בֵּית 6
אֵל, עֶר אוּנְד אַלְלֶעס פָאלְק, וֶועלְכֶעס בַּייא אִיהְם וַואר׃ אוּנְד עֶר בּוֹיעֶטֶע דַאזֶעלְבּסט 7
אֵיינֶען אַלְטַאר, אוּנְד נַאנְנְטֶע דֶען אָרְט אֵל בֵּית אֵל, וַוייל אִיהְם דַאזֶעלְבּסט גָאטט
גֶעאָפְפֶענְבַּארְט וַוארְד, אַלְס עֶר פְלָאהֶע פָאר זֵיינֶעם בּרוּדֶער׃ דַא שְׁטַארְבּ דְבוֹרָה, 8
דִיא אַמְמֶע דֶער רִבְקָה, אוּנְד וַוארְד אוּנְטֶערְהַאלְבּ בֵּית אֵל אוּנְטֶער דֶעם אֵייכֶענְבּוֹים
בֶּעגְרַאבֶּען, אוּנְד מַאן נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען אַלּוֹן בָּכוּת (קְלַאגֶע אֵייכֶע)׃ אוּנְד גָאטט 9

10 עֶרְשִׁין דֶעם יַעֲקֹב נָאכְמַאלְס אַלְס עֶר פָאן פַּדַן אֲרָם קַאם, אוּנְד וֶעגֶעטֶע אִיהְן׃ אוּנְד
גָאטט שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְם׃ דֵיין נַאמֶע (אִיזְט) יַעֲקֹב, עֶס זָאלְל דֶערְזֶעלְבֶּע נִיכְט מֶעהְר
יַעֲקֹב גֶענַאנְנְט וֶוערְדֶען, זָאנְדֶערְן יִשְׂרָאֵל זָאלְל דֵיין נַאמֶע זֵיין, אוּנְד עֶר נַאנְנְטֶע
11 זֵיינֶען נַאמֶען יִשְׂרָאֵל׃ אוּנְד גָאטט שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְם׃ אִיךְ בִּין גָאטט דֶער אַלְלְמֶעכְ־
טִיגֶע, זֵייא פְרוּכְטבַּאר אוּנְד מֶעהְרֶע דִיךְ! אֵיין פָאלְק אוּנְד אֵיינֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג פָאן
פֶאלְקֶערְן ווִירְד פָאן דִיר עֶנְטְשְׁטֶעהֶען, אוּנְד קֶאנִיגֶע וֶוערְדֶען אוּיס דֵיינֶען לֶענְדֶען
12 אוּיסְגֶעהֶען׃ אוּנְד דַאז לַאנְד, וֶועלְכֶעס אִיךְ דֶעם אַבְרָהָם אוּנְד דֶעם יִצְחָק גֶעגֶעבֶּען
הַאבֶּע, וֶוערְדֶע אִיךְ דִיר גֶעבֶּען, אוּנְד דֵיינֶעם זַאמֶען נַאךְ דִיר וֶוערְדֶע אִיךְ דַאז לַאנְד
13 גֶעבֶּען׃ אוּנְד גָאטט פוּהְר אוּיף פָאן אִיהְם אַן דֶעם אָרְטֶע וָוא עֶר מִיט אִיהְם גֶערֶעדֶעט
14 הַאטְטֶע׃ אוּנְד יַעֲקֹב שְׁטֶעלְלְטֶע אֵיינֶע דֶענְקְזֵיילֶע אַן דֶען אָרְט, וָוא עֶר מִיט אִיהְם
גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע, אֵיינֶע דֶענְקְזֵיילֶע פָאן שְׁטֵיין, אוּנְד גָאס טְרַאנְקאָפְּפֶער דַארוּיף,
15 אוּנְד בֶּעגָאס אִיהְן מִיט אֶל׃ אוּנְד יַעֲקֹב נַאנְנְטֶע דֶען נַאמֶען דֶעם אָרְטֶעס, וָואזֶעלְבְּסְט
16 גָאטט מִיט אִיהְם גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע בֵּית אֵל׃ אוּנְד זִיא צָאגֶען פָאן בֵּית אֵל, אוּנְד
עֶס וַואר נָאךְ אֵיינֶע שְׁטְרֶעקְקֶע לַאנְדֶעס נַאךְ אֶפְרָת צוּ קָאמְמֶען, אוּנְד רָחֵל גֶעבַּאר,
17 אַבֶּער עֶס גִינְג הַארְט בֵּייא אִיהְרֶעם גֶעבֶּערֶען׃ אוּנְד עֶס וַואר אַלְס עֶס אִיהְר הַארְט
עֶרְגַאנְגֶען וַואר בֵּייא אִיהְרֶעם גֶעבֶּערֶען, דַא זַאגְטֶע דִיא הֶעבְּאַמְמֶע צוּ אִיהְר׃ פִירְכְטֶע
18 דִיךְ נִיכְט, דֶען דִיזֶען זָאהְן ווִירְסְט דוּא אוּיךְ הַאבֶּען׃ עֶס וַואר אַבֶּער אַלְס אִיהְר דִיא
זֶעעלֶע אַם אַבְשֵׁיידֶען וַואר, דֶען זִיא שְׁטַארְבּ, דַא נַאנְנְטֶע זִיא זֵיינֶען נַאמֶען בֶּן אוֹנִי,
19 אַבֶּער זֵיין פַאטֶער נַאנְנְטֶע אִיהְן בִּנְיָמִין׃ אוּנְד רָחֵל שְׁטַארְבּ אוּנְד זִיא וַוארְד בֶּעגְרַאבֶּען
20 אוּיף דֶעם וֶועגֶע נַאךְ אֶפְרָת, דַאז אִיזְט בֵּית לָחֶם׃ אוּנְד יַעֲקֹב שְׁטֶעלְלְטֶע אֵיינֶע דֶענְקְ־
זֵיילֶע אוּיף בֵּייא אִיהְרֶעם גְרַאבֶּע, דִיזֶעס אִיזְט דִיא דֶענְקְזֵיילֶע בֵּייא דֶעם גְרַאבֶּע
21 רָחֵל׳ס בִּיז אוּיף דִיזֶען טַאג׃ אוּנְד יִשְׂרָאֵל צָאג אוּיס, אוּנְד שְׁלוּג יֶענְזֵייטְס מִגְדַּל עֵדֶר
22 זֵיין גֶעצֶעלְט אוּיף׃ אוּנְד עֶס וַואר אַלְס יִשְׂרָאֵל וָואהְנְטֶע אִין דִיזֶעם לַאנְדֶע, דַא גִינְג
רְאוּבֵן הִין אוּנְד שְׁלִיף בֵּייא בִּלְהָה, דֶעם קֶעבְּסְוֵייבֶּע זֵיינֶעס פַאטֶערְס, אוּנְד יִשְׂרָאֵל
23 הֶערְטֶע דַאז, אוּנְד עֶס וַוארֶען דִיא זֶאהְנֶע יַעֲקֹב׳ס צְוֶועלְף׃ דִיא זֶאהְנֶע לֵאָה׳ס
(וַוארֶען) דֶער עֶרְסְטגֶעבָּארֶענֶע יַעֲקֹב׳ס, רְאוּבֵן, אוּנְד שִׁמְעוֹן אוּנְד לֵוִי אוּנְד יְהוּדָה
24 25 אוּנְד יִשָּׂשכָר אוּנְד זְבֻלוּן׃ דִיא זֶאהְנֶע רָחֵל׳ס, יוֹסֵף אוּנְד בִּנְיָמִין׃ אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע
26 בִּלְהָה׳ס, דֶער מַאגְד דֶער רָחֵל, דָן אוּנְד נַפְתָּלִי׃ אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע זִלְפָּה׳ס דֶער מַאגְד
דֶער לֵאָה, גָּד אוּנְד אָשֵׁר, דִיזֶעס (זִינְד) דִיא זֶאהְנֶע יַעֲקֹב׳ס, וֶועלְכֶע אִיהְם אִין פַּדַּן אֲרָם
27 גֶעבָּארֶען זִינְד׃ אוּנְד יַעֲקֹב קַאם צוּ זֵיינֶעם פַאטֶער יִצְחָק נַאךְ מַמְרֵא אִין קִרְיַת
אַרְבַּע, דַאז אִיזְט חֶבְרוֹן, וָואזֶעלְבְּסְט זִיךְ אַבְרָהָם אוּנְד יִצְחָק אוּיפְגֶעהַאלְטֶען
28 29 הַאטְטֶען׃ אוּנְד עֶס וַוארֶען דִיא טַאגֶע יִצְחָק׳ס הוּנְדֶערְט אוּנְד אַכְטְצִיג יַאהְרֶע׃ אוּנְד
יִצְחָק פֶערְשִׁיד אוּנְד שְׁטַארְבּ אוּנְד וַוארְד פֶערְזַאמְמֶעלְט צוּ זֵיינֶעם פָאלְקֶע אַלְט
אוּנְד זַאטְט אַן יַאהְרֶען, אוּנְד עֶס בֶּעגְרוּבֶּען אִיהְן עֵשָׂו אוּנְד יַעֲקֹב זֵיינֶע זֶאהְנֶע׃

לו

Cap. XXXVI. לו

1 2 אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעשׁלֶעכְט עֵשָׂו'ס, דַאז אִיזְט אֱדוֹם: עֵשָׂו נַאהְם זֵיינֶע פְרוֹיעֶן
אוֹיס דֶען טֶאכְטֶערְן כְּנַעַן'ס, דִיא עָדָה, טָאכְטֶער דֶעם אֵילוֹן דֶעם חִתִּי אוּנְד דִיא
3 אָהֳלִיבָמָה, טָאכְטֶער דֶעם עֲנָה, טָאכְטֶער (עֶנְקֶעלִין) דֶעם צִבְעוֹן דֶעם חִוִּי: אוּנְד
4 בָּשְׂמַת, דִיא טָאכְטֶער יִשְׁמָעֵאל'ס שְׁוֶועסְטֶער דֶעם נְבָיוֹת: אוּנְד עָדָה גֶעבַּאר דֶעם
5 עֵשָׂו דֶען אֱלִיפַז אוּנְד בָּשְׂמַת גֶעבַּאר דֶען רְעוּאֵל: אוּנְד אָהֳלִיבָמָה גֶעבַּאר דֶען יְעוּשׁ
אוּנְד דֶען יַעְלָם אוּנְד דֶען קֹרַח, דִיזֶעס זִינְד דִיא זֶאהְנֶע עֵשָׂו'ס וֶועלְכֶע אִיהְם גֶעבָּארֶען
6 זִינְד אִים לַאנְדֶע כְּנָעַן: אוּנְד עֵשָׂו נַאהְם זֵיינֶע וַוייבֶּער אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד זֵיינֶע
טֶאכְטֶער אוּנְד אַלְלֶע פֶערְזָאנֶען זֵיינֶעס הוֹיזֶעס אוּנְד זֵיינֶע הֶערְדֶען אוּנְד אַלְל זֵיין פִיה
אוּנְד אַלְל זֵיין פֶערְמֶאגֶען, וֶועלְכֶעס עֶר אִים לַאנְדֶע כְּנָעַן עֶרְוָוארְבֶּען הַאטְטֶע אוּנְד
7 גִינְג אִין אַיין (אַנְדֶערֶעס) לַאנְד פָאר זֵיינֶעם בְּרוּדֶער יַעֲקֹב: דֶען אִיהְר פֶערְמֶאגֶען
וַואר צוּ פִיל, אוּם בֵּייא אֵיינַאנְדֶער צוּ וָואהְנֶען, אוּנְד דַאז לַאנְד אִיהְרֶעס אוֹיפֶענְט־
8 הַאלְטֶעס קָאנְנְטֶע זִיא וֶועגֶען אִיהְרֶער פִילֶען הֶערְדֶען נִיכְט פֶערְטַראגֶען: אוּנְד עֵשָׂו
9 וָואהְנְטֶע אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע שֵׂעִיר, עֵשָׂו אִיזְט אֱדוֹם: אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעשׁלֶעכְט
10 עֵשָׂו'ס, דֶעם פַאטֶערְס פָאן אֱדוֹם אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע שֵׂעִיר: דִיזֶעס (זִינְד) דִיא נַאמֶען
דֶער זֶאהְנֶע עֵשָׂו'ס; אֱלִיפַז זָאהְן דֶער עָדָה, דֶער פְרוֹיא דֶעם עֵשָׂו, רְעוּאֵל, זָאהְן דֶער
11 בָּשְׂמַת, דֶער פְרוֹיא דֶעם עֵשָׂו: אוּנְד עֶס וַוארֶען דִיא זֶאהְנֶע דֶעם אֱלִיפָז, תֵּימָן, אוֹמָר,
12 צְפוֹ אוּנְד גַעְתָּם אוּנְד קְנַז: אוּנְד תִמְנַע וַואר קֶעבְּסוֵוייבּ דֶעם אֱלִיפַז, דֶעם זָאהְנֶעס
דֶעם עֵשָׂו אוּנְד זִיא גֶעבַּאר דֶעם אֱלִיפַז דֶען עֲמָלֵק, דִיזֶעס (וַוארֶען) דִיא קִינְדֶער עָדָה'ס,
13 דֶער פְרוֹיא דֶעם עֵשָׂו: אוּנְד דִיזֶעס (וַוארֶען) דִיא זֶאהְנֶע דֶעם רְעוּאֵל נַחַת אוּנְד
זֶרַח, שַׁמָּה אוּנְד מִזָּה, דִיזֶעס וַוארֶען זֶאהְנֶע דֶער בָּשְׂמַת, דֶער פְרוֹיא דֶעם עֵשָׂו:
14 אוּנְד דִיזֶעס וַוארֶען דִיא זֶאהְנֶע אָהֳלִיבָמָה'ס דֶער טָאכְטֶער דֶער עֲנָה, דֶער טָאכְטֶער
(עֶנְקֶעלִין) דֶעם צִבְעוֹן, דֶער פְרוֹיא דֶעם עֵשָׂו, אוּנְד זִיא גֶעבַּאר דֶעם עֵשָׂו דֶען
15 יְעוּשׁ אוּנְד דֶען יַעְלָם אוּנְד דֶען קֹרַח: דִיזֶעס זִינְד דִיא שְׁטַאמְמְפִירְסְטֶען דֶער
קִינְדֶער עֵשָׂו'ס, זֶאהְנֶע דֶעם אֱלִיפַז, עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען דֶעם עֵשָׂו, פִירְסְט תֵּימָן,
16 פִירְסְט אוֹמָר, פִירְסְט צְפוֹ, פִירְסְט קְנַז: פִירְסְט קֹרַח, פִירְסְט גַעְתָּם, פִירְסְט עֲמָלֵק,
דִיזֶעס (זִינְד) דִיא שְׁטַאמְמְפִירְסְטֶען דֶעם אֱלִיפַז אִים לַאנְדֶע אֱדוֹם, דִיזֶעס (וַוארֶען)
17 קִינְדֶער עָדָה'ס: אוּנְד דִיזֶעס זִינְד דִיא זֶאהְנֶע רְעוּאֵל'ס דֶעם זָאהְנֶעס דֶעם עֵשָׂו,
פִירְסְט נַחַת, פִירְסְט זֶרַח, פִירְסְט שַׁמָּה, פִירְסְט מִזָּה, דִיזֶעס (זִינְד) דִיא פִירְסְטֶען דֶעם
רְעוּאֵל אִים לַאנְדֶע אֱדוֹם, דִיזֶעס (וַוארֶען) קִינְדֶער דֶער בָּשְׂמַת, דֶער פְרוֹיא דֶעם
18 עֵשָׂו: אוּנְד דִיזֶעס זִינְד דִיא זֶאהְנֶע אָהֳלִיבָמָה'ס דֶער פְרוֹיא דֶעם עֵשָׂו, פִירְסְט יְעוּשׁ,
פִירְסְט יַעְלָם, פִירְסְט קֹרַח, דִיזֶעס זִינְד דִיא פִירְסְטֶען דֶער טָאכְטֶער דֶעם עֲנָה, דֶער
19 אָהֳלִיבָמָה, דֶער פְרוֹיא דֶעם עֵשָׂו: דִיזֶעס זִינְד דִיא קִינְדֶער עֵשָׂו'ס אוּנְד דִיזֶעס אִיהְרֶע

20 פִירְסְטֶען דַאז (אִיזְט) אֱדוֹם׃ דִיזֶעם (זִינְד) דִיא קִינְדֶער דֶעם שֵׂעִיר, דֶעם חֹרִיטֶען,
21 דִיא בֶּעוָואהְנֶער דֶעם לַאנְדֶעם לוֹטָן אוּנְד שׁוֹבָל אוּנְד צִבְעוֹן אוּנְד עֲנָה׃ אוּנְד דִּשׁוֹן
אוּנְד אֵצֶר אוּנְד דִּישָׁן, דִיזֶעם (זִינְד) דִיא פִירְסְטֶען דֶער חֹרִיטֶען, דִיא קִינְדֶער שֵׂעִיר,
22 אִים לַאנְדֶע אֱדוֹם׃ אוּנְד עֶם וַוארֶען דִיא זֶאהְנֶע דֶעם לוֹטָן׳ס, חֹרִי אוּנְד הֵימָם, אוּנְד
23 לוֹטָן׳ס שְׁוֶועסְטֶער (וַואר) תִּמְנָע׃ אוּנְד דִיזֶעם (וַוארֶען) דִיא זֶאהְנֶע שׁוֹבָל׳ס, עַלְוָן
24 אוּנְד מָנַחַת אוּנְד עֵיבָל שְׁפוֹ אוּנְד אוֹנָם׃ אוּנְד דִיזֶעם (וַוארֶען) דִיא זֶאהְנֶע צִבְעוֹן׳ס
אַיָּה אוּנְד עֲנָה, דַאז אִיזְט עֲנָה, וֶועלְכֶער דִיא וַוארְמֶען קְוֶועלְלֶען אִין דֶער וִוִיסְטֶע
25 פַאנְד, אַלְס עֶר דִיא עֶזֶעל פִיר זֵיינֶען פַאטֶער צִבְעוֹן וֵוייְדֶעטֶע׃ אוּנְד דִיזֶעם (וַוארֶען)
26 דִיא קִינְדֶער דֶעם עֲנָה, דִּשֹׁן אוּנְד אָהֳלִיבָמָה, דִיא טָאכְטֶער דֶעם עֲנָה׃ אוּנְד דִיזֶעם
27 (וַוארֶען) דִיא זֶאהְנֶע דִישָׁן׳ס, חֶמְדָּן אוּנְד אֶשְׁבָּן אוּנְד יִתְרָן אוּנְד כְּרָן׃ דִיזֶעם (וַוארֶען)
28 דִיא זֶאהְנֶע אֵצֶר׳ס, בִּלְהָן אוּנְד זַעֲוָן אוּנְד עֲקָן׃ דִיזֶעם (וַוארֶען) דִיא זֶאהְנֶע דִישָׁן׳ס
29 עוּץ אוּנְד אֲרָן׃ דִיזֶעם (זִינְד) דִיא פִירְסְטֶען דֶעם חֹרִיטֶען, פִירְסְט לוֹטָן, פִירְסְט
30 שׁוֹבָל, פִירְסְט צִבְעוֹן, פִירְסְט עֲנָה׃ פִירְסְט דִּשֹׁן, פִירְסְט אֵצֶר, פִירְסְט דִּישָׁן, דִיזֶעם
31 (וַוארֶען) דִיא פִירְסְטֶען דֶעם חֹרִיטֶען, דִיא אִים לַאנְדֶע שֵׂעִיר רֶעגִירְט הַאבֶּען׃ אוּנְד
דִיזֶעם (זִינְד) דִיא קֶענִיגֶע, וֶועלְכֶע אִים לַאנְדֶע אֱדוֹם רֶעגִירְט הַאבֶּען, בֶּעפָאר אֵיין
32 קֶענִיג אִיבֶּער דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס רֶעגִירְט הַאטְטֶע׃ אוּנְד עֶס רֶעגִירְטֶע אִין אֱדוֹם,
33 בֶּלַע, זָאהְן בְּעוֹר׳ס, אוּנְד דֶער נַאמֶע זֵיינֶער שְׁטַאדְט (וַואר) דִּנְהָבָה׃ אוּנְד בֶּלַע
34 שְׁטַארְבּ, דַא רֶעגִירְטֶע אַן זֵיינֶער שְׁטֶעלְלֶע יוֹבָב, זָאהְן זֶרַח׳ס אוֹיס בָּצְרָה׃ אוּנְד יוֹבָב
35 שְׁטַארְבּ אוּנְד עֶס רֶעגִירְטֶע אַן זֵיינֶער שְׁטֶעלְלֶע חֻשָׁם אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע תֵּימָן׃ אוּנְד
חֻשָׁם שְׁטַארְבּ אוּנְד עֶס רֶעגִירְטֶע אַן זֵיינֶער שְׁטֶעלְלֶע הֲדַד, זָאהְן בְּדַד׳ס, דֶער שְׁלוּג
דַאז (פָאלְק) מִדְיָן אוֹיף דֶעם פֶעלְדֶע מוֹאָב׳ס, אוּנְד דֶער נַאמֶע זֵיינֶער שְׁטַאדְט (וַואר)
36 עֲוִית׃ אוּנְד הֲדַד שְׁטַארְבּ אוּנְד עֶס רֶעגִירְטֶע אַן זֵיינֶער שְׁטֶעלְלֶע שַׂמְלָה אוֹיס מַשְׂרֵקָה׃
37 אוּנְד שַׂמְלָה שְׁטַארְבּ אוּנְד עֶס רֶעגִירְטֶע אַן זֵיינֶער שְׁטֶעלְלֶע שָׁאוּל אוֹיס רְחוֹבוֹת אַם
38 שְׁטְרָאמֶע׃ אוּנְד שָׁאוּל שְׁטַארְבּ אוּנְד עֶס רֶעגִירְטֶע אַן זֵיינֶער שְׁטֶעלְלֶע בַּעַל חָנָן,
39 זָאהְן עַכְבּוֹר׳ס׃ אוּנְד בַּעַל חָנָן שְׁטַארְבּ אוּנְד עֶס רֶעגִירְטֶע אַן זֵיינֶער שְׁטֶעלְלֶע הֲדַר
אוּנְד דֶער נַאמֶע זֵיינֶער שְׁטַאדְט (וַואר) פָּעוּ, אוּנְד דֶער נַאמֶע זֵיינֶער פְרוֹיא מְהֵיטַבְאֵל
40 טָאכְטֶער מַטְרֵד׳ס, טָאכְטֶער מֵי זָהָב׃ אוּנְד דִיזֶעם (זִינְד) דִיא נַאמֶען דֶער פִירְסְטֶען
עֵשָׂו׳ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען וָואהְנָארְטֶען, נַאךְ אִיהְרֶען נַאמֶען׃
41 פִירְסְט תִּמְנָע, פִירְסְט עַלְוָה, פִירְסְט יְתֵת׃ פִירְסְט אָהֳלִיבָמָה, פִירְסְט אֵלָה, פִירְסְט
42 43 פִּינֹן׃ פִירְסְט קְנַז, פִירְסְט תֵּימָן, פִירְסְט מִבְצָר׃ פִירְסְט מַגְדִּיאֵל, פִירְסְט עִירָם,
דִיזֶעם זִינְד דִיא פִירְסְטֶען דֶעם (פָאלְקֶעס) אֱדוֹם, נַאךְ אִיהְרֶען וָואהְנָארְטֶען אִים
לַאנְדֶע אִיהְרֶעם אֵייגֶענְטהוּמְס, דַאז אִיזְט עֵשָׂו, דֶער פַאטֶער פָאן אֱדוֹם׃

לז

Cap. XXXVII. לז

1 אונד יעקב וואהנטע אים לאנדע, ווא זיין פאטער זיך אויפגעהאלטען האטטע, אים
2 לאנדע כנען: דיזעס איזט דאז געשלעכט יעקב'ס: יוסף זיבצעהן יאהרע אלט, וואר
איין הירטע מיט זיינען ברידערן בייא דען שאפען, אונד ער וואר אלס יינגלינג בייא
דען זאהנען דער בלהה, אונד בייא דען זאהנען דער זלפה, דער וויבער זיינעס
פאטערס, אונד יוסף איבערבראכטע באזע נאכרעדען פאן איהנען אן איהרען פאטער:
3 אונד ישראל ליבטע דען יוסף מעהר אלס אללע זיינע זאהנע, וויל ער איין זאהן
4 זיינעס אלטערס וואר, אונד ער מאכטע איהם איינען לאנגען ראק: אונד אלס זיינע
ברידער זאהען, דאס איהר פאטער איהן מעהר ליבטע אלס אללע זיינע ברידער,
5 דא האסטען זיא איהן, אונד קאננטען ניכט מיט איהם פרידליך רעדען: אונד עס
טרוימטע יוסף איין טרוים, אונד ער ערצעהלטע איהן (זיינען) ברידערן; דא האסטען
6 זיא איהן נאך מעהר: אונד ער שפראך צו איהנען: העהרט דאך דיזען טרוים, וועלכען
7 איך געטריימט האבע: אונד זיהע, וויר באנדען גארבען מיטטען אים פעלדע אונד
זיהע! מיינע גארבע ריכטעטע זיך אויף, אונד איזט אויך שטעהען געבליבען, אונד
8 זיהע, אייערע גארבען אומרינגטען זיא, אונד נייגטען זיך געגען מיינע גארבע: אונד
זיינע ברידער שפראכען צו איהם: ווירסט דוא איבער אונז רעגירען? אדער אונז
בעהערשען? אונד זיא האסטען איהן נאך מעהר וועגען זיינער טריימע, אונד וועגען
9 זיינער רעדען: אונד ער טריימטע נאך איינען אנדערן טרוים, אונד ער ערצעהלטע
איהן זיינען ברידערן, אונד שפראך: וועהט! איך האבע נאך איינען טרוים געטריימט,
אונד זיהע, דיא זאננע אונד דער מאנד אונד עלף שטערנע נייגטען זיך פאר מיר:
10 אונד ער ערצעהלטע (דיזעס) זיינעם פאטער אונד זיינען ברידערן, אונד זיין פאטער
שאלט איהן, אונד זאגטע צו איהם: וואס איזט דאז פיר איין טרוים, דען דוא געטריימט
האסט? ווערדען וויר דען קאממען, איך אונד דיינע מוטטער אונד דיינע ברידער,
11 אונז פאר דיר צור ערדע צו ביקקען: אונד זיינע ברידער בענייִדעטען איהן, אבער
12 זיין פאטער בעוואהרטע דיזע זאכע: אונד זיינע ברידער גינגען דיא שאפע איהרעס
13 פאטערס אין שכם צו וויידען: אונד ישראל זאגטע צו יוסף: וויידען ניכט דיינע ברידער
אין שכם? געהע, איך וויל דיך צו איהנען שיקקען; אונד ער זאגטע צו איהם: היר
14 בין איך: אונד ער זאגטע צו איהם: געהע דאך, זיהע נאך דעם וואהלבעפינדען דיינער
ברידער אונד דעם וואהלבעפינדען דער שאפע, אונד ברינגע מיר אנטווארט צוריק,
15 אונד ער שיקקטע איהן אב פאם טהאלע חברון, אונד ער קאם נאך שכם: דא פאנד
איהן איין מאן, אונד זיהע, ער גינג איררע אים פעלדע, אונד דער מאן פראגטע איהן
16 אונד שפראך, וואס זוכסט דוא? אונד ער זאגטע, מיינע ברידער זוכע איך; זאגע מיר
17 דאך ווא זיא וויידען? אונד דער מאן זאגטע, זיא זינד וועגגעצאגען פאן היר, דען איך

הֶארְטֶע זִיא זַאגֶען, לַאסְט אוּנְז גֶעהֶען נַאךְ דֹתָן, אוּנְד יוֹסֵף פָאלְגְטֶע זֵיינֶען בְּרִידֶערְן
18 נַאךְ, אוּנְד פַאנְד זִיא אִין דֹתָן׃ אוּנְד וִויא זִיא אִיהְן פָאן וֵוייטֶען זַאהֶען, אוּנְד בֶּעפָאר
עֶר (נָאךְ) צוּ אִיהְנֶען הֶערַאנְגֶעקָאמֶּען וַואר, דַא פַאסְטֶען זִיא דֶען בָּאזֶען אַנְשְׁלַאג׃
19 (גֶעגֶען) אִיהְן, אִיהְן אוּמְצוּבְּרִינְגֶען׃ אוּנְד זִיא זַאגְטֶען אֵיינֶער צוּם אַנְדֶערְן׃ זִיהֶע דַא,
20 דֶער טְרֵיימֶער קָאמְמְט׃ אוּנְד נוּן קָאמְמְט, וִויר וָואלְלֶען אִיהְן עֶרְשְׁלַאגֶען, אוּנְד אִיהְן
אִין אֵיינֶע דֶער גְרוּבֶּען וֶוערְפֶען, אוּנְד וָואלְלֶען זַאגֶען׃ אֵיין בֶּאזֶעס (ווִילְדֶעס) טְהִיר
21 הַאט אִיהְן גֶעפְרֶעסְסֶען, אוּנְד וָואלְלֶען זֶעהֶען, וַואס זֵיינֶע טְרֵיימֶע זִינְד׃ אוּנְד רְאוּבֵן
הֶערְטֶע עֶס אוּנְד וָואלְלְטֶע אִיהְן אוֹיס אִיהְרֶער הַאנְד רֶעטְטֶען, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ לַאסְט
22 אוּנְז אִיהְן נִיכְט עֶרְשְׁלַאגֶען׃ אוּנְד רְאוּבֵן זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען׃ פֶערְגִיסְט נִיכְט בְּלוּט,
וֶוערְפֶעט אִיהְן אִין דִיזֶע גְרוּבֶּע, וֶועלְכֶע אִין דֶער ווִיסְטֶע אִיזְט, אוּנְד דִיא הַאנְד לֶעגְט
נִיכְט אַן אִיהְן; אוּם אִיהְן אוֹיס אִיהְרֶער הַאנְד צוּ רֶעטְטֶען, אִיהְן צוּרִיקְצוּבְּרִינְגֶען צוּ
23 זֵיינֶעם פַאטֶער׃ אַלְס נוּן יוֹסֵף צוּ זֵיינֶען בְּרִידֶערְן קַאם, צָאגֶען זִיא דֶעם יוֹסֵף זֵיינֶען
24 רָאק אוֹיס, דֶען לַאנְגֶען רָאק, וֶועלְכֶען עֶר אַנְהַאטְטֶע׃ אוּנְד נַאהְמֶען אִיהְן אוּנְד וַוארְפֶען
אִיהְן אִין דִיא גְרוּבֶּע׃ אוּנְד דִיא גְרוּבֶּע וַואר לֶעער, קֵיין וַואסְסֶער וַואר דַארִינְגֶען׃
25 אוּנְד זִיא זֶעטְצְטֶען זִיךְ בְּרָאד צוּ עֶסְסֶען, אוּנְד זִיא הָאבֶּען אִיהְרֶע אוֹיגֶען אוֹיף אוּנְד
זַאהֶען, אוּנְד זִיהֶע, אֵיינֶע רֵייזֶעגֶעזֶעלְלְשַׁאפְט יִשְׁמְעֵאלִים קַאם פָאן גִלְעָד, אוּנְד אִיהְרֶע
קַאמֵעלֶע טְרוּגֶען גֶעווִירְצֶע אוּנְד בַּאלְזַאם אוּנְד וַוייהְרוֹיךְ, זִיא גִינְגֶען (עֶס) הִינַאבְּצוּ־
26 פִיהְרֶען נַאךְ מִצְרָיִם׃ אוּנְד יְהוּדָה שְׁפְּרַאךְ צוּ זֵיינֶען בְּרִידֶערְן׃ וַואס פִיר גֶעווִין (הַאבֶּען
27 וִויר) וֶוען וִויר אוּנְזֶערְן בְּרוּדֶער עֶרְשְׁלַאגֶען? אוּנְד זֵיין בְּלוּט בֶּעדֶעקֶען׃ קָאמְמְט,
וִויר וָואלְלֶען אִיהְן אַן דִיא יִשְׁמְעֵאלִים פֶערְקוֹיפֶען; אוּנְזֶערֶע הַאנְד אַבֶּער זָאלְל נִיכְט
גֶעגֶען אִיהְן זֵיין, דֶען עֶר אִיזְט אוּנְזֶער בְּרוּדֶער אוּנְד אוּנְזֶער פְלֵיישׁ; אוּנְד זֵיינֶע בְּרִידֶער
28 גֶעהָארְכְטֶען אִיהְם׃ אוּנְד אַלְס נוּן דִיא מִדְיָאנִיטֶער, דִיא קוֹיפְלֵייטֶע פָארִיבֶּער רֵייזֶעטֶען,
צָאגֶען זִיא דֶען יוֹסֵף הֶערוֹיף, אוּנְד בְּרַאכְטֶען אִיהְן אוֹיס דֶער גְרוּבֶּע, אוּנְד פֶערְקוֹיפְטֶען
דֶען יוֹסֵף דֶען יִשְׁמְעֵאלִים אוּם צְווַאנְצִיג זִילְבֶּער (שְׁטִיקֶע) אוּנְד דִיזֶע בְּרַאכְטֶען דֶען
29 יוֹסֵף נַאךְ מִצְרָיִם׃ אַלְס רְאוּבֵן צוּר גְרוּבֶּע ווִידֶער קַאם, אוּנְד זִיהֶע, יוֹסֵף וַואר נִיכְט
30 אִין דֶער גְרוּבֶּע, זָא צֶערְרִיס עֶר זֵיינֶע קְלֵיידֶער׃ אוּנְד עֶר קֶעהְרְטֶע צוּ זֵיינֶען בְּרִידֶערְן
צוּרִיק אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ דֶער יִינְגְלִינְג אִיזְט נִיכְט דַא אוּנְד אִיךְ, וָוא זָאלְל אִיךְ הִינְגֶעהֶען?
31 אוּנְד זִיא נַאהְמֶען דֶען רָאק יוֹסֵף׳ס, אוּנְד שְׁלַאכְטֶעטֶען אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק, אוּנְד טוּנְקְטֶען
32 דֶען רָאק אִין דַאז בְּלוּט׃ אוּנְד זִיא שִׁיקְטֶען דֶען לַאנְגֶען רָאק, אוּנְד לִיסֶען אִיהְן אִיהְרֶעם
פַאטֶער בְּרִינְגֶען, אוּנְד זַאגֶען׃ דִיזֶעס הַאבֶּען וִויר גֶעפוּנְדֶען, עֶרְקֶענְנֶע דָאךְ אָב עֶס
33 דֶער רָאק דֵיינֶעס זָאהְנֶעס אִיזְט, אָדֶער נִיכְט׃ אוּנְד עֶר עֶרְקַאנְטֶע אִיהְן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃
דֶער רָאק מֵיינֶעס זָאהְנֶעס! אֵיין בֶּאזֶעס (ווִילְדֶעס) טְהִיר הַאט אִיהְן גֶעפְרֶעסְסֶען,
34 גֶעווִיס, יוֹסֵף אִיזְט צֶערְרִיסְסֶען וָוארְדֶען׃ אוּנְד יַעֲקֹב צֶערְרִיס זֵיינֶע קְלֵיידֶער, אוּנְד
לֶעגְטֶע אֵיינֶען זַאק אוּם זֵיינֶע לֶענְדֶען, אוּנְד טְרוֹיעֶרְטֶע אוּם זֵיינֶען זָאהְן אֵיינֶע לַאנְגֶע

35 צֵייט׃ אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע טֶאכְטֶער טְרַאטֶען אוֹיף אִיהְן צוּ
טְרֶאסְטֶען, אַבֶּער עֶר וָואלְלְטֶע זִיךְ נִיכְט טְרֶאסְטֶען לַאסְסֶען, אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ׃ אִיךְ
וֶוערְדֶע צוּ מֵיינֶעם זָאהְנֶע טְרוֹיעֶרְנְד אִין דִיא גְרוּפְט הִינַאבְּגֶעהֶען, אַלְזָא בֶּעוֵויינְטֶע
36 אִיהְן זֵיין פַאטֶער׃ אוּנְד דִיא מְדָנִים פֶערְקוֹיפְטֶען אִיהְן נַאךְ מִצְרַיִם, אַן פּוֹטִיפַר,
הָאפְבֶּעדִינְטֶען דֶעם פַּרְעֹה, דֶען אָבֶּערְסְטֶען דֶער לַייבְּוַואכֶע׃

לח Cap. XXXVIII. לח

1 אוּנְד עֶס וַואר אוּם דִיזֶע צֵייט, דַא צָאג יְהוּדָה פָאן זֵיינֶען בְּרִידֶערְן הִינַאבּ אוּנְד וֶוענְ-
2 דֶעטֶע זִיךְ צוּ אֵיינֶעם מַאנְנֶע פָאן עֲדֻלָּם אוּנְד זֵיין נַאמֶע (וַואר) חִירָה׃ אוּנְד יְהוּדָה
זַאהֶע דַאזֶעלְבְּסְט דִיא טָאכְטֶער אֵיינֶעס מַאנְנֶעס פָאן כְּנַעַן, זֵיין נַאמֶע (וַואר) שׁוּעַ
3 אוּנְד עֶר נַאהְם זִיא אוּנְד קַאם צוּ אִיהְר׃ אוּנְד זִיא ווּארְדֶע שְׁוַואנְגֶער אוּנְד גֶעבַּאר
4 אֵיינֶען זָאהְן, אוּנְד עֶר נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען עֵר׃ אוּנְד זִיא וַוארְד נָאכְמַאלְס שְׁוַואנְגֶער
5 אוּנְד גֶעבַּאר אֵיינֶען זָאהְן אוּנְד זִיא נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען אוֹנָן׃ אוּנְד נָאכְמַאלְס גֶעבַּאר
זִיא אֵיינֶען זָאהְן אוּנְד זִיא נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען שֵׁלָה, אוּנְד עֶר וַואר אִין כְּזִיב, אַלְס
6 זִיא אִיהְן גֶעבַּאר׃ אוּנְד יְהוּדָה נַאהְם אֵיינֶע פְרוֹיא פִיר עֵר, זֵיינֶען עֶרְסְטְגֶעבָּארְנֶען,
7 אִיהְר נַאמֶע וַואר תָּמָר׃ אוּנְד עֵר, דֶער עֶרְסְטְגֶעבָּארְנֶע יְהוּדָה'ס וַואר בֶּאזֶע אִין דֶען
8 אוֹיגֶען גָאטְטֶעס אוּנְד יְיָ טֶאדְטֶעטֶע אִיהְן׃ דַא זַאגְטֶע יְהוּדָה צוּ אוֹנָן, קָאמְמֶע צוּר
פְרוֹיא דֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס אוּנְד נִים זִיא צוּר בְּרוּדֶערְעֶהֶע אוּנְד עֶרְוֶועקְקֶע זַאמֶען פִיר
9 דֵיינֶען בְּרוּדֶער׃ אוּנְד אוֹנָן ווּסְטֶע, דַאס דֶער זַאמֶע נִיכְט פִיר אִיהְן זֵיין וֶוערְדֶע,
אוּנְד עֶס וַואר, וֶוען עֶר קַאם צוּר פְרוֹיא זֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס, זָא לִיס עֶר עֶס אוֹיף דִיא
10 עֶרְדֶע פַאלְלֶען אוּנְד פֶערְדֶערְבֶּען, אוּם נִיכְט זֵיינֶעם בְּרוּדֶער זַאמֶען צוּ גֶעבֶּען׃ אוּנְד
עֶס וַואר בֶּאזֶע אִין דֶען אוֹיגֶען גָאטְטֶעס וַואס עֶר טְהַאט, אוּנְד עֶר טֶאדְטֶעטֶע אוֹיךְ
11 אִיהְן׃ דַא זַאגְטֶע יְהוּדָה צוּ תָּמָר, זֵיינֶער שְׁנוּר׃ בְּלֵייבֶּע אַלְס וִויטְוֶע אִים הוֹיזֶע דֵיינֶעס
פַאטֶערְס, בִּיז מֵיין זָאהְן שֵׁלָה ווִירְד גְרָאס זֵיין, דֶען עֶר דַאכְטֶע, פִילְלֵייכְט שְׁטִירְבְּט
אוֹיךְ עֶר וִויא זֵיינֶע בְּרִידֶער, אוּנְד תָּמָר גִינְג הִין אוּנְד וָואהְנְטֶע אִים הוֹיזֶע אִיהְרֶעס
12 פַאטֶערְס׃ אוּנְד עֶס וַוארֶען פִילֶע יַאהְרֶע פֶערְגַאנְגֶען, דַא שְׁטַארְבּ דִיא טָאכְטֶער שׁוּעַ'ס,
דִיא פְרוֹיא דֶעם יְהוּדָה, אוּנְד יְהוּדָה וַואר גֶעטְרֶאסְטֶעט אוּנְד גִינְג הִינוֹיף צוּ דֶען
13 שֶׁערֶערְן זֵיינֶער שַׁאפֶע, עֶר אוּנְד זֵיין פְרֵיינְד חִירָה פָאן עֲדֻלָּם, נַאךְ תִּמְנָה׃ אוּנְד
עֶס וַוארְד דֶער תָּמָר בֶּערִיכְטֶעט אוּנְד גֶעזַאגְט׃ זִיהֶע, דֵיין שְׁוִועהֶער גֶעהְט הִינוֹיף
14 נַאךְ תִּמְנָה זֵיינֶע שַׁאפֶע צוּ שֶׁערֶען׃ דַא לֶעגְטֶע זִיא אַבּ דִיא קְלֵיידֶער אִיהְרֶעס וִויטְוֶוענְ-
שְׁטַאנְדֶעס פָאן זִיךְ אוּנְד בֶּעדֶעקְטֶע זִיךְ מִיט אֵיינֶעם שְׁלֵייעֶר, אוּנְד זִיא פֶערְהִילְלְטֶע
זִיךְ אוּנְד זֶעצְטֶע זִיךְ אַן דִיא אֶפְפֶענְטְלִיכֶע שְׁטְרַאסֶע, וֶועלְכֶע אוֹיף דֶעם וֶועגֶע נַאךְ
תִּמְנָה אִיזְט, דֶען זִיא זַאהֶע, דַאס שֵׁלָה גְרָאס וַואר אוּנְד זִיא וַואר אִיהְם נִיכְט צוּר פְרוֹיא
15 גֶעגֶעבֶּען וָוארְדֶען׃ אוּנְד יְהוּדָה זַאהֶע זִיא אוּנְד הִילְט זִיא פִיר אֵיינֶע הוּרֶע, דֶען זִיא

16 הַאטְטֶע אִיהְר גֶעזִיכְט פֶּערְדֶעקְקֶעט: אוּנְד עֶר מַאכְטֶע זִיךְ צוּ אִיהְר אִין דֶען וֶועג
אוּנְד שְׁפּרַאךְ: לַאס מִיךְ דָאךְ צוּ דִיר קָאמְמֶען, דֶען עֶר הַאט נִיכְט גֶעוואוּסְט, דַאס
זִיא זֵיינֶע שְׁנוּר וַואר, אוּנְד זִיא זַאגְטֶע: וַואס ווִילְלסט דוּא מִיר גֶעבֶּען, וֶוען דוּא צוּ מִיר
17 קָאמְמסט? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע: אִיךְ ווִילְל אֵיין צִיגֶענְבֶּאקְלֵיין פָֿאן דֶער הֶערְדֶע שִׁיקְקֶען,
18 אוּנְד זִיא זַאגְטֶע: וֶוען דוּא אֵיין פְּפַאנְד גִיבְּסט בִּיז דוּא עֶס שִׁיקְקֶעסְט: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע:
וַואס (זָאלְל) דַאז פְּפַאנְד זֵיין, דַאז אִיךְ דִיר גֶעבֶּען זָאלְל? אוּנְד זִיא זַאגְטֶע: דֵיין זִיגֶעל
אוּנְד דֵיין בַּאנְד אוּנְד דֵיינֶען שְׁטָאק, דֶען דוּא אִין דֵיינֶער הַאנְד הַאסְט, אוּנְד עֶר גַאבּ
19 זִיא אִיהְר, אוּנְד קַאם צוּ אִיהְר אוּנְד זִיא ווּאוּרְדֶע שְׁוַואנְגֶער פָֿאן אִיהְם: אוּנְד זִיא מַאכְטֶע
זִיךְ אוֹיף אוּנְד גִינְג הִין, אוּנְד לֶעגְטֶע אַב אִיהְרֶען שְׁלֵייֶער פָֿאן זִיךְ אוּנְד צָאג ווִידֶער
20 דִיא קְלֵיידֶער אִיהְרֶעס ווִיטְוֶוענְשְׁטַאנְדֶעס אַן: אוּנְד יְהוּדָה שִׁיקְטֶע דַאז צִיגֶענְבֶּאקְלֵיין
דוּרְךְ דִיא הַאנְד זֵיינֶעס פְרֵיינְדֶעס, דֶעס עֲדֻלָּמִי, אוּם דַאז פְּפַאנְד אוֹיס דֶער הַאנְד
21 דֶער פְרוֹיא צוּ נֶעהְמֶען, אַבֶּער עֶר פַאנְד זִיא נִיכְט: אוּנְד עֶר פְרַאגְטֶע דִיא לֵייטֶע
אִיהְרֶעס אָרְטֶעס אוּנְד שְׁפּרַאךְ: וָוא אִיזְט דִיא הוּרֶע, דִיא אוֹיסֶען אַם וֶועגֶע גֶעזֶעסְסֶען
22 אִיזְט? אוּנְד זִיא זַאגְטֶען: עֶס וַואר אַלְלְהִיר קֵיינֶע הוּרֶע: אוּנְד עֶר קֶעהְרְטֶע צוּרִיק
צוּ יְהוּדָה אוּנְד זַאגְטֶע: אִיךְ הַאבֶּע זִיא נִיכְט גֶעפוּנְדֶען; אוֹיךְ דִיא לֵייטֶע דֶעס אָרְטֶעס
23 שְׁפּרַאכֶען, עֶס וַואר הִיר קֵיינֶע הוּרֶע: אוּנְד יְהוּדָה זַאגְטֶע: מַאג זִיא עֶס זִיךְ נֶעהְמֶען
דַאמִיט ווִיר נִיכְט צוּ שַׁאנְדֶען וֶוערְדֶען, זִיהֶע, אִיךְ הַאבֶּע דַאז בֶּאקְלֵיין גֶעשִׁיקְט, דוּא
24 אַבֶּער הַאסְט זִיא נִיכְט גֶעפוּנְדֶען: אוּנְד עֶס וַואר אוּנְגֶעפֶעהְר דְרֵייא מָאנַאטֶע, דַא וַוארְד
דֶעם יְהוּדָה בֶּערִיכְטֶעט אוּנְד גֶעזַאגְט: דֵיינֶע שְׁנוּר תָּמָר הַאט הוּרֶערֵייא גֶעטְרִיבֶּען
אוּנְד אִיזְט אוֹיךְ שְׁוַואנְגֶער דוּרְךְ הוּרֶערֵייא, דַא זַאגְטֶע יְהוּדָה: פִֿיהְרְט זִיא הִינוֹיס!
25 אוּנְד זִיא זָאלְל פֶֿערְבְּרַאנְנְט וֶוערְדֶען: זִיא וַוארְד הִינוֹיסְגֶעפִֿיהְרְט, דַא שִׁיקְטֶע זִיא
צוּ אִיהְרֶעם שְׁוֶועהֶער, אִיהְם צוּ זַאגֶען (פָֿאן) דֶעם מַאנְנֶע, וֶועלְכֶעם דִיזֶעס אַנְגֶעהֶערְט,
בִּין אִיךְ שְׁוַואנְגֶער, אוּנְד זַאגְטֶע: עֶרְקֶענְנֶע דָאךְ וֶועם דַאז זִיגֶעל אוּנְד דַאז בַּאנְד אוּנְד
26 דֶער שְׁטָאק דַא (גֶעהֶערֶען): אוּנְד יְהוּדָה עֶרְקַאנְנְטֶע (זִיא) אוּנְד שְׁפּרַאךְ: זִיא אִיזְט
גֶערֶעכְטֶער אַלְס אִיךְ! דַארוּם, דַאס אִיךְ זִיא נִיכְט מֵיינֶעם זָאהְנֶע שֵׁלָה גֶעגֶעבֶּען
27 הַאבֶּע, אַבֶּער מֶעהְר עֶרְקַאנְנְטֶע עֶר זִיא נִיכְט: אוּנְד עֶס וַואר צוּר צֵייט אִיהְרֶעס גֶעבֶּע-
28 רֶענְס אוּנְד זִיהֶע, צְווִילְלִינְגֶע וַוארֶען אִין אִיהְרֶעם לֵייבֶּע: אוּנְד עֶס וַואר אִינְדֶעם זִיא
גֶעבַּאר, טַהַאט אֵיינֶער דִיא הַאנְד הֶערוֹיס אוּנְד דִיא הֶעבֶּעאַמְמֶע נַאהְם אוּנְד בַּאנְד אוּם
זֵיינֶע הַאנְד אֵיינֶען רָאטְהֶען פַֿאדֶען אוּנְד זַאגְטֶע: דִיזֶער אִיזְט צוּעֶרְסְט הֶערוֹיס גֶעקָאמְ-
29 מֶען: אוּנְד עֶס וַואר, אַלְס עֶר זֵיינֶע הַאנְד ווִידֶער הֶערֵיין צָאג, זִיהֶע, דַא קַאם זֵיין
בְּרוּדֶער הֶערוֹיס, דַא זַאגְטֶע זִיא: וַוארוּם רֵייסֶעסְט דוּא, אִיבֶּער דִיךְ (קָאמְמֶע) דֶער
30 רִיס; אוּנְד מַאן נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען פֶּרֶץ: אוּנְד הֶערְנַאךְ קַאם זֵיין בְּרוּדֶער הֶערוֹיס,
וֶועלְכֶער אוּם זֵיינֶע הַאנְד דֶען רָאטְהֶען פַֿאדֶען (הַאטְטֶע) אוּנְד מַאן נַאנְנְטֶע זֵיינֶען
נַאמֶען זֶרַח:

Cap. XXXIX. לט

1 אוּנְד יוֹסֵף וואוּרְדֶע נַאךְ מִצְרַיִם הִינַאבּ גֶעפִֿיהְרְט אוּנְד עֶס קוֹיפְֿטֶע אִיהְן פּוֹטִיפַֿר,
הָאפְֿבֶּעדִינְטֶער דֶעם פַּרְעֹה, אָבֶּערְסְטֶער דֶער לֵייבְּוַואכֶע, אֵיין מִצְרִישֶׁער מַאן אוֹיס
2 דֶער הַאנְד דֶער יִשְׁמְעֵאלִים, וֶועלְכֶע אִיהְן דָארְטְהִין גֶעבְּרַאכְט הַאטְטֶען: אוּנְד יְיָ וַואר
מִיט יוֹסֵף אוּנְד עֶר וַואר אֵיין בֶּעגְלִיקְטֶער מַאן אוּנְד וַואר אִין דֶעם הוֹיזֶע זֵיינֶעס מִצְרִי־
3 שֶׁען הֶערְרְן: אוּנְד זֵיין הֶערְר זַאהֶע, דַאס יְיָ מִיט אִיהְם וַואר, אוּנְד דַאס אַלְלֶעס, וַואס
4 עֶר טְהַאט, יְיָ גְלִיקְקֶען לִיס אִין זֵיינֶער הַאנְד: דַא פַֿאנְד יוֹסֵף גְנַאדֶע אִין זֵיינֶען אוֹיגֶען,
אוּנְד עֶר בֶּעדִינְטֶע אִיהְן, אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע אִיהְן אִיבֶּער זֵיין הוֹיז, אוּנְד אַלְלֶעס, וַואס
5 עֶר הַאטְטֶע, גַאבּ עֶר אִין זֵיינֶע הַאנְד: אוּנְד עֶס וַואר, זֵייטְדֶעם עֶר אִיהְן אַנְגֶעשְׁטֶעלְלְט
הַאטְטֶע אִין זֵיינֶעם הוֹיזֶע אוּנְד אִיבֶּער אַלְלֶעס, וַואס אִיהְם גֶעהֶערְטֶע, דַא זֶעגְנֶעטֶע יְיָ
דַאז הוֹיז דֶעם מִצְרִי אוּם יוֹסֵף'ס ווִילְלֶען, אוּנְד עֶס וַואר דֶער זֶעגֶען גָאטְטֶעס אוֹיף
6 אַלְלֶעס, וַואס אִיהְם גֶעהֶערְטֶע, אִים הוֹיזֶע אוּנְד אוֹיף דֶעם פֶֿעלְדֶע: אוּנְד עֶר לִיס
אַלְלֶעס דַאז זֵיינִיגֶע אִין דֶער הַאנְד יוֹסֵף'ס, אוּנְד קִימְמֶערְטֶע זִיךְ אוּם נִיכְטס דַא עֶר
אִיהְן הַאטְטֶע, אַלְס אוּם דַאז בְּרָאד, וֶועלְכֶעס עֶר אַס, אוּנְד יוֹסֵף וַואר שֶׁאן (פָֿאן)
7 גֶעשְׁטַאלְט אוּנְד שֶׁאן (פָֿאן) אַנְגֶעזִיכְט: אוּנְד עֶס וַואר נַאךְ דִיזֶען בֶּעגֶעבֶּענְהֵייטֶען, דַא
עֶרְהָאבּ דִיא פְֿרוֹיא זֵיינֶעס הֶערְרְן אִיהְרֶע אוֹיגֶען צוּ יוֹסֵף אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: לִיגֶע בֵּייא
8 מִיר: אוּנְד עֶר וָואלְלְטֶע נִיכְט אוּנְד זַאגְטֶע צוּר פְֿרוֹיא זֵיינֶעס הֶערְרְן: זִיהֶע, מֵיין הֶערְר
קִימְמֶערְט זִיךְ פָֿאר מִיר אוּם נִיכְטס, וַואס אִים הוֹיזֶע אִיזְט, אוּנְד אַלְלֶעס וַואס אִיהְם
9 גֶעהֶערְט, הַאט עֶר אִין מֵיינֶע הַאנְד גֶעגֶעבֶּען: נִימַאנְד אִיזְט גְרֶעסֶער אִין דִיזֶעם הוֹיזֶע
אַלְס אִיךְ, אוּנְד עֶר הַאט מִיר נִיכְט דַאז מִינְדֶעסְטֶע פֶֿערְזַאגְט, אַלְס נוּר דִיךְ, אִינְדֶעם
דוּא זֵיינֶע פְֿרוֹיא בִּיזְט, ווִיא זָאלְלְטֶע אִיךְ נוּן דִיזֶע גְרָאסֶע אִיבֶּעלְטְהַאט טְהוּן, דַאס
10 אִיךְ זִינְדִיגֶען זָאלְל גֶעגֶען גָאטט? אוּנְד עֶס וַואר, אַלְס זִיא דֶעם יוֹסֵף טַאג פִֿיר טַאג צוּ־
רֶעדְטֶע, אוּנְד עֶר אִיהְר נִיכְט גֶעהָארְכְטֶע בֵּייא אִיהְר צוּ לִיגֶען, (אָדֶער) בֵּייא אִיהְר
11 צוּ זֵיין: דַא גֶעשַׁאה עֶס אוּם דִיזֶע צֵייט, דַאס עֶר אִינְס הוֹיז קַאם, זֵיינֶע אַרְבֵּייט צוּ
12 טְהוּן, אוּנְד נִימַאנְד פָֿאן דֶען הוֹיזְלֵייטֶען וַואר דַאזֶעלְבְּסְט אִים הוֹיזֶע: אוּנְד זִיא עֶרְגְרִיף
אִיהְן בֵּייא זֵיינֶעם קְלֵיידֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: לִיגֶע בֵּייא מִיר, (אַבֶּער) עֶר לִיס זֵיין קְלֵייד
13 אִין אִיהְרֶער הַאנְד אוּנְד עֶנְטְפְֿלָאה הִינוֹיס אוֹיף דִיא שְׁטְרַאסֶע: אוּנְד עֶס וַואר, אַלְס
זִיא זַאהֶע, דַאס עֶר זֵיין קְלֵייד אִין אִיהְרֶער הַאנְד לִיס אוּנְד הִינוֹיס עֶנְטְפְֿלָאה אוֹיף
14 דִיא שְׁטְרַאסֶע: דַא רִיף זִיא אִיהְרֶע הוֹיזְלֵייטֶע אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: זֶעהְט, עֶר הַאט
אוּנְז גֶעבְּרַאכְט אֵיינֶען עִבְרִישֶׁען מַאן אוּנְזֶער צוּ שְׁפָּאטְטֶען; עֶר קַאם צוּ מִיר, בֵּייא מִיר
15 צוּ לִיגֶען אוּנְד אִיךְ רִיף מִיט לוֹיטֶער שְׁטִימְמֶע: אוּנְד אַלְס עֶר נוּן הֶערְטֶע, דַאס אִיךְ
מֵיינֶע שְׁטִימְמֶע עֶרְהָאבּ אוּנְד רִיף, דַא לִיס עֶר זֵיין קְלֵייד בֵּייא מִיר אוּנְד עֶנְטְפְֿלָאה
16 אוּנְד גִינְג הִינוֹיס אוֹיף דִיא שְׁטְרַאסֶע: אוּנְד זִיא לֶעגְטֶע זֵיין קְלֵייד נֶעבֶּען זִיךְ, בִּיז זֵיין

17 הֶערְר נַאךְ הױזֶע קַאם׃ אוּנְד זִיא רֶעדֶעטֶע צוּ אִיהְם עֶבֶען דִיזֶעלְבֶען וָוארְטֶע אוּנְד
שְׁפּרַאךְ׃ עֶר קַאם צוּ מִיר, דֶער עִבְרִישֶׁע קְנֶעכְט, דֶען דוּא אוּנְז גֶעבְּרַאכְט הַאסְט, אוּם
18 מֵיינֶער צוּ שְׁפָּאטְטֶען׃ אוּנְד אַלְס אִיךְ מֵיינֶע שְׁטִימְמֶע עֶרְהָאבּ אוּנְד רִיף, דַא לִיס עֶר
19 זֵיין קְלֵייד בֵּייא מִיר אוּנְד עֶנְטְפְלָאה הִינוֹיס אוֹיף דִיא שְׁטְרַאסֶע׃ אוּנְד עֶס וַואר, אַלְס
זֵיין הֶערְר דִיא וָוארְטֶע זֵיינֶער פְרוֹיא הֶערְטֶע, דִיא זִיא אִיהְם זַאגְטֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ,
20 דֶערְגְלֵייכֶען זַאכֶען טְהַאט מִיר דֵיין קְנֶעכְט, דַא עֶרְגְרִימְמְטֶע זֵיין צָארְן׃ אוּנְד יוֹסֵף'ס
הֶערְר נַאהְם אִיהְן אוּנְד גַאבּ אִיהְן אִין דַאז גֶעפֶענְגְנִיסְהוֹיז, אַן דֶען אָרְט, וָוא דִיא
גֶעפַאנְגֶענֶען דֶעם קֶאנִיגְס פֶערְהַאפְטֶעט וַוארֶען, אוּנְד עֶר וַואר דַאזֶעלְבְּסְט אִין דֶעם
21 גֶעפֶענְגְנִיסְהוֹיזֶע׃ אוּנְד יְיָ וַואר מִיט יוֹסֵף אוּנְד נֵייגְטֶע אִיהְם גְנַאדֶע צוּ, אוּנְד גַאבּ אִיהְם
22 גֶעוָואגֶענְהֵייט אִין דֶען אוֹיגֶען דֶעם אוֹיפְזֶעהֶערְס אִיבֶּער דַאז גֶעפֶענְגְנִיסְהוֹיז׃ אוּנְד דֶער
אוֹיפְזֶעהֶער דֶעם גֶעפֶענְגְנִיסְהוֹיזֶעס גַאבּ אִין דִיא הַאנְד יוֹסֵף'ס אַלְלֶע דִיא גֶעפַאנְגֶענֶען,
וֶועלְכֶע אִין דֶעם גֶעפֶענְגְנִיסְהוֹיזֶע וַוארֶען אוּנְד אַלְלֶעס, וַואס דַאזֶעלְבְּסְט גֶעשַׁאה,
23 דַאז וַוארְד דוּרְךְ אִיהְן גֶעטְהַאן׃ דֶער אוֹיפְזֶעהֶער דֶעם גֶעפֶענְגְנִיסְהוֹיזֶעס זַאהֶע נִיכְט
דַאז מִינְדֶעסְטֶע נַאךְ, וַואס אִין זֵיינֶער הַאנְד וַואר, אוּנְד וַואס עֶר טְהַאט, לִיס יְיָ גְלִיקֶען׃

Cap. XL. מ מ

1 אוּנְד עֶס וַואר נַאךְ דִיזֶען בֶּעגֶעבֶּענְהֵייטֶען, דַא וֶוערְגִינְגְטֶען דֶער שֶׁענְקֶע דֶעם קֶאנִיגְס
פָאן מִצְרַיִם אוּנְד דֶער בֶּעקְקֶער גֶעגֶען אִיהְרֶען הֶערְרְן, גֶעגֶען דֶען קֶאנִיג פָאן מִצְרַיִם׃
2 אוּנְד פַּרְעֹה ווּרְדֶע צָארְנִיג אִיבֶּער זֵיינֶע בֵּיידֶען הָאפְבֶּעדִינְטֶען, אִיבֶּער דֶען אָבֶּערְסְטֶען
3 דֶער שֶׁענְקֶען אוּנְד אִיבֶּער דֶען אָבֶּערְסְטֶען דֶער בֶּעקְקֶער׃ אוּנְד עֶר גַאבּ זִיא אִין דַאז
גֶעפֶענְגְנִיס, אִין דַאז הוֹיז דֶעם אָבֶּערְסְטֶען דֶער לֵייבְּוַואכֶע, אִין דַאז גֶעפֶענְגְנִיסְהוֹיז,
4 דֶען אָרְט, וָואזֶעלְבְּסְט יוֹסֵף גֶעפַאנְגֶען וַואר׃ אוּנְד דֶער אָבֶּערְסְטֶע דֶער לֵייבְּוַואכֶע
זֶעטְצְטֶע דֶען יוֹסֵף אִיבֶּער זִיא, אוּנְד עֶר דִינֶעטֶע אִיהְנֶען, אוּנְד זִיא וַוארֶען אֵיין יָאהְר
5 אִים גֶעפֶענְגְנִיס׃ אוּנְד זִיא בֵּיידֶע טְרֵיימְטֶען אֵיינֶען טְרוֹים, יֶעדֶער זֵיינֶען (בֶּעזָאנְדֶערְן)
טְרוֹים, אִין אֵיינֶער נַאכְט, אֵיין יֶעדֶער נַאךְ דֶער דֵייטוּנְג זֵיינֶעס טְרוֹימֶעס, דֶער שֶׁענְקֶע
אוּנְד דֶער בֶּעקְקֶער דֶעם קֶאנִיגְס פָאן מִצְרַיִם, וֶועלְכֶע גֶעפַאנְגֶען וַוארֶען אִין דֶעם
6 גֶעפֶענְגְנִיסְהוֹיזֶע׃ אוּנְד יוֹסֵף קַאם דֶעם מָארְגֶענְס צוּ אִיהְנֶען אוּנְד זַאהֶע זִיא, אוּנְד וִויא,
7 זִיא וַוארֶען טְרוֹירִיג׃ אוּנְד עֶר פְרַאגְטֶע דִיא הָאפְבֶּעדִינְטֶען פַּרְעֹה'ס, וֶועלְכֶע מִיט
אִיהְם אִים גֶעפֶענְגְנִיס וַוארֶען, אִים הוֹיזֶע זֵיינֶעס הֶערְרְן, אוּנְד זַאגְטֶע׃ וַוארוּם זִינְד
8 אֵיירֶע גֶעזִיכְטֶער הֵייטֶע זָא בֶּאזֶע? אוּנְד זִיא זַאגְטֶען צוּ אִיהְם׃ אֵיינֶען טְרוֹים הַאבֶּען
וִויר גֶעטְרֵיימְט אוּנְד וִויר הַאבֶּען נִימַאנְד, דֶער אִיהְן אוֹיסְלֶעגְטֶע, דַא זַאגְטֶע יוֹסֵף צוּ
9 אִיהְנֶען׃ זִינְד דִיא אוֹיסְלֶעגוּנְגֶען נִיכְט גָאטְטֶעס? דָאךְ עֶרְצֶעהְלֶעט מִיר׃ אוּנְד דֶער
אָבֶּערְשֶׁענְקֶע עֶרְצֶעהְלְטֶע זֵיינֶען טְרוֹים דֶעם יוֹסֵף אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְם׃ אִין מֵיינֶעם
10 טְרוֹימֶע, זִיהֶע, דַא וַואר אֵיין וֵויינְשְׁטָאק פָאר מִיר׃ אוּנְד אַן דֶעם וֵויינְשְׁטָאק (וַוארֶען)

דרַייא רֶעבֶּען, אוּנְד עֶס וַואר, אַלְס אָב עֶר גרִינְטֶע, בְּלִיטהֶען טרִיבֶּע, אוּנְד זַיינֶע
טרוֹיבֶּען רַייפֶֿע וַויינְבֶּעערֶען טרִיגֶען׃ אוּנְד פַּרְעֹה'ס בֶּעכֶער וַואר אִין מֵיינֶער הַאנְד, 11
אוּנְד אִיךְ נַאהְם דִיא טרוֹיבֶּען אוּנְד דרִיקְטֶע זִיא אוֹיס אִין פַּרְעֹה'ס בֶּעכֶער, אוּנְד גַאבּ
דֶען בֶּעכֶער אִין דִיא הַאנְד פַּרְעֹה'ס׃ אוּנְד יוֹסֵף זַאגְטֶע צוּ אִיהְם׃ דִיזֶעס אִיזְט זַיינֶע 12
דַייטוּנְג׃ דִיא דרַייא רֶעבֶּען זִינְד דרַייא טַאגֶע׃ אִיבֶּער דרַייא טַאגֶע ווִירְד פַּרְעֹה עֶרְהֶע־ 13
בֶּען דַיינֶען קָאפְּף אוּנְד עֶר ווִירְד דִיךְ ווִידֶער אִין דַיינֶע שְׁטֶעלְלֶע זֶעטְצֶען, אוּנְד דוּא
וַוירְסְט ווִידֶער דֶען בֶּעכֶער פַּרְעֹה'ס אִין זַיינֶע הַאנְד גֶעבֶּען, נַאךְ דֶער פָֿארִיגֶען אַרְט,
דַא דוּא זַיין שֶׁענְקֶע וַוארְסְט׃ ווֶען דוּא נוּר מֵיינֶער גֶעדֶענְקֶעסְט בַּייא דִיר, ווֶען עֶס 14
דִיר וָואהְלגֶעהֶען ווִירְד, זָא טהוּעֶ דָאךְ גְנַאדֶע אַן מִיר אוּנְד מַאכֶע עֶרְווֶעהְנוּנְג פָֿאן מִיר
פָֿאר פַּרְעֹה, אוּנְד בּרִינְגֶע מִיךְ אוֹיס דִיזֶעם הוֹיזֶע׃ דֶען אִיךְ בִּין גֶעשְׁטָאהְלֶען וָוארְדֶען 15
אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע דֶער עִבְרִים, אוּנְד אוֹיךְ הִיר הַאבֶּע אִיךְ נִיכְט דַאז מִינְדֶעסְטֶע
גֶעטהַאן, דַאס זִיא מִיךְ אִין דִיא גרוּבֶּע גֶעזֶעטְצט הַאבֶּען׃ אוּנְד דֶער אָבֶּערְסְטֶע דֶער 16
בֶּעקְקֶער זַאהֶע, דַאס עֶר גוּטֶעס גֶעדַייטֶעט אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ יוֹסֵף׃ אוֹיךְ אִיךְ
הַאטְטֶע אַיינֶען טרוֹים, אוּנְד זִיהֶע, דַא וַוארֶען דרַייא בּרָאדְקָארְבֶּע אוֹיף מֵיינֶעם
קָאפְּפֶֿע׃ אוּנְד אִים אָבֶּערְסְטֶען קָארְבֶּע (וַואר) פָֿאן אַלְלֶערְלַייא שְׁפַּייזֶע פַּרְעֹה'ס, 17
בַּאקְוֶוערְק, אוּנְד דִיא פֶֿאגֶעל הַאבֶּען עֶס אוֹיס דֶעם קָארְבֶּע אִיבֶּער מֵיינֶעם קָאפְּפֶֿע
גֶעגֶעסְסֶען׃ אוּנְד יוֹסֵף אַנְטוָוארְטֶעטֶע אוּנְד שְׁפַּרַאךְ, דִיזֶעס אִיזְט זַיינֶע דַייטוּנְג׃ דִיא 18
דרַייא קָארְבֶּע זִינְד דרַייא טַאגֶע׃ אִין נָאךְ דרַייא טַאגֶען ווִירְד פַּרְעֹה דַיינֶען קָאפְּף פָֿאן 19
דִיר נֶעהְמֶען אוּנְד ווִירְד דִיךְ אַן אַיינֶען בּוֹים הֶענְגֶען לַאסְסֶען, אוּנְד דִיא פֶֿאגֶעל ווֶערְ־
דֶען דַאז פְלַייש פָֿאן דִיר אַבְּפְרֶעסְסֶען׃ אוּנְד עֶס וַואר אַם דרִיטְטֶען טַאגֶע, דֶעם 20
גֶעבּוּרְטסְטַאגֶע דֶעם פַּרְעֹה, דַא מַאכְטֶע עֶר אַיין גַאסְטמַאהְל פִֿיר אַלְלֶע זַיינֶע דִינֶער,
אוּנְד עֶר עֶרְהָאבּ דֶען קָאפְּף דֶעם אָבֶּערְסְטֶען דֶער שֶׁענְקֶען אוּנְד דֶען קָאפְּף דֶעם
אָבֶּערְסְטֶען דֶער בֶּעקְקֶער אוּנְטֶער זַיינֶען בֶּעדִינְטֶען׃ אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע דֶען אָבֶּער־ 21
סְטֶען דֶער שֶׁענְקֶען ווִידֶער צוּ זַיינֶעם שֶׁענְקַאמְט אַיין, דַאס עֶר דֶען בֶּעכֶער אִין דִיא
הַאנְד פַּרְעֹה'ס גַאבּ׃ אוּנְד דֶען אָבֶּערְסְטֶען דֶער בֶּעקְקֶער לִיס עֶר הֶענְגֶען, זָא ווִיא 22
יוֹסֵף אִיהְנֶען גֶעדַייטֶעט הַאטְטֶע׃ אוּנְד דֶער אָבֶּערְסְטֶע דֶער שֶׁענְקֶען גֶעדַאכְטֶע 23
נִיכְט אַן יוֹסֵף וָואנְדֶערְן פֶֿערְגַאס זַיינֶער׃

מא Cap. XLI. מא

אוּנְד עֶס וַואר אַם עֶנְדֶע צְווַייעֶר יַאהְרֶע, דַא טרַיימְטֶע פַּרְעֹה, אוּנְד זִיהֶע, עֶר שְׁטַאנְד 1
אַם פְלוּסְסֶע׃ אוּנְד זִיהֶע! אוֹיס דֶעם פְלוּסְסֶע קַאמֶען זִיבֶּען קִיהֶע הֶערוֹיף, שֶׁאן פָֿאן 2
אַנְזֶעהֶען אוּנְד פֶֿעטְט אַן פְלַייש, אוּנְד זִיא ווַיידֶעטֶען זִיךְ אַם גרַאזֶע׃ אוּנְד זִיהֶע, זִיבֶּען 3
אַנְדֶערֶע קִיהֶע קַאמֶען נַאךְ אִיהְנֶען אוֹיס דֶעם פְלוּסְסֶע הֶערוֹיף, שְׁלֶעכְט פָֿאן אַנְזֶעהֶען
אוּנְד דִין אַן פְלַייש, אוּנְד זִיא שְׁטֶעלְלְטֶען זִיךְ נֶעבֶּען דִיא (עֶרְסְטֶען) קִיהֶע אַם אִיפֶֿער

4 דֶעם פְּלוּסְסֶעס: אוּנְד דִיא קִיהֶע (וֶועלְכֶע) שְׁלֶעכְט פָֿאן אַנְזֶעהֶען אוּנְד דִין אַם פְלֵיישֶׁע
(וַוארֶען), פְרַאסֶען דִיא זִיבֶּען קִיהֶע פָֿאן שֶׁאנֶעם אַנְזֶעהֶען אוּנְד דִיא פֶֿעטְטֶען, אוּנְד
5 פַּרְעֹה עֶרְוַואכְטֶע: אוּנְד עֶר שְׁלִיף וִוידֶער אֵיין, אוּנְד טְרֵיימְטֶע צוּם צְוֵוייטֶען מַאלֶע,
6 אוּנְד זִיהֶע, זִיבֶּען זַאנְגֶען וואוּכְסֶען אַן אֵיינֶעם הַאלְמֶע, פֶֿעטְט אוּנְד גוּט: אוּנְד זִיהֶע,
7 זִיבֶּען זַאנְגֶען דִין אוּנְד אוֹיסְגֶעטְרָאקְנֶעט פָֿאם אָסְטווִינְד גִינְגֶען אוֹיף נַאךְ אִיהְנֶען: אוּנְד
עֶס פֶֿערְשְׁלַאנְגֶען דִיא דִינְנֶען זַאנְגֶען דִיא זִיבֶּען פֶֿעטְטֶען אוּנְד פָֿאלְלֶען זַאנְגֶען, אוּנְד
8 פַּרְעֹה עֶרְוַואכְטֶע, אוּנְד זִיהֶע (עֶס וַואר) אֵיין טְרוֹים: אוּנְד עֶס וַואר אַם מָארְגֶען, דַא
וַואר זֵיין גֵייסְט בֶּעקִימְמֶערְט, אוּנְד עֶר שִׁיקְטֶע, אוּנְד לִיס רוּפֶֿען אַלְלֶע בִּילְדֶער־
שְׁרִיפְֿטגֶעלֶעהְרְטֶען פָֿאן מִצְרַיִם אוּנְד אַלְלֶע אִיהְרֶע וַוייזֶען, אוּנְד פַּרְעֹה עֶרְצֶעהְלְטֶע
9 אִיהְנֶען זֵיינֶע טְרֵיימֶע, אוּנְד נִימַאנְד הַאטְטֶע זִיא דֵייטֶען קֶאנְנֶען דֶעם פַּרְעֹה: אוּנְד
עֶס רֶעדֶעטֶע דֶער אָבֶּערְסְטֶע דֶער שֶׁענְקֶען מִיט פַּרְעֹה אוּנְד זַאגְטֶע: מֵיינֶער זִינְדֶען
10 גֶעדֶענְקֶע אִיךְ הֵייטֶע: פַּרְעֹה צִירְנְטֶע אִיבֶּער זֵיינֶע דִינֶער, אוּנְד עֶר לֶעגְטֶע מִיךְ אִין
דַאז גֶעפֶֿענְגְנִיס, (אִין) דַאז הוֹיז דֶעם אָבֶּערְסְטֶען דֶער לֵייבְּוַואכֶע, מִיךְ אוּנְד דֶען
11 אָבֶּערְסְטֶען דֶער בֶּעקְקֶער: אוּנְד וִויר טְרֵיימְטֶען אֵיינֶען טְרוֹים אִין אֵיינֶער נַאכְט, אִיךְ
12 אוּנְד עֶר, יֶעדֶער נַאךְ דֶער דֵייטוּנְג זֵיינֶעס טְרוֹימֶעס טְרֵיימְטֶען וִויר: אוּנְד דַאזֶעלְבְּסְט
וַואר בֵּייא אוּנְז אֵיין עִבְרִישֶׁער יִינְגְלִינְג, אֵיין קְנֶעכְט דֶעם אָבֶּערְסְטֶען דֶער לֵייבְּוַואכֶע
אוּנְד וִויר עֶרְצֶעהְלְטֶען אִיהְם, אוּנְד עֶר דֵייטֶעטֶע אוּנְז אוּנְזֶערֶע טְרֵיימֶע, יֶעדֶעם
13 דֵייטֶעטֶע עֶר נַאךְ זֵיינֶעם טְרוֹימֶע: אוּנְד עֶס גֶעשַׁאה, זָא וִויא עֶר אוּנְז דֵייטֶעטֶע, זָא
וַואר עֶס, מִיךְ הַאט מַאן וִוידֶער אַן מֵיינֶע שְׁטֶעלְלֶע גֶעזֶעטְצְט, אוּנְד אִיהְן הַאט מַאן
14 גֶעהֶענְגְט: אוּנְד פַּרְעֹה שִׁיקְטֶע אוּנְד לִיס דֶען יוֹסֵף רוּפֶֿען, אוּנְד זִיא בְּרַאכְטֶען אִיהְן
אֵיילֶענְדְס אוֹיס דֶער גְרוּבֶּע, אוּנְד עֶר לִיס זִיךְ שֶׁערֶען, אוּנְד וֶועכְזֶעלְטֶע זֵיינֶע קְלֵיי־
15 דֶער אוּנְד קַאם צוּ פַּרְעֹה: אוּנְד פַּרְעֹה זַאגְטֶע צוּ יוֹסֵף: אִיךְ הַאבֶּע אֵיינֶען טְרוֹים
גֶעטְרֵיימְט אוּנְד נִימַאנְד קַאן אִיהְן דֵייטֶען, אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע פָֿאן דִיר זַאגֶען גֶעהֶערְט,
16 דַאס דוּא פֶֿערְשְׁטֶעהְסְט אֵיינֶען טְרוֹים, אִיהְן צוּ דֵייטֶען: יוֹסֵף אַנְטְוָוארְטֶעטֶע דֶעם
פַּרְעֹה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: דַאז שְׁטֶעהְט נִיכְט בֵּייא מִיר, גָאטְט מֶאגֶע אַנְטְוָוארְטֶען פְרִידֶען
17 דֶעם פַּרְעֹה: אוּנְד פַּרְעֹה רֶעדֶעטֶע צוּ יוֹסֵף: אִין מֵיינֶעם טְרוֹימֶע, זִיהֶע, דַא שְׁטַאנְד
18 אִיךְ אַם אוּפֶֿער דֶעם פְּלוּסְסֶעס, אוּנְד זִיהֶע: אוֹיס דֶעם פְּלוּסְסֶע קַאמֶען הֶערוֹיף זִיבֶּען
19 קִיהֶע פֶֿעטְט פָֿאן פְלֵיישׁ אוּנְד שֶׁאן פָֿאן גֶעשְׁטַאלְט, אוּנְד וֵויידֶעטֶען אִים גְרַאזֶע: אוּנְד
זִיהֶע! זִיבֶּען אַנְדֶערֶע קִיהֶע קַאמֶען הֶערוֹיף נַאךְ אִיהְנֶען, מַאגֶער אוּנְד זֶעהְר שְׁלֶעכְט
פָֿאן גֶעשְׁטַאלְט אוּנְד אַבְּגֶעצֶעהְרְט פָֿאם פְלֵיישֶׁע, אִיךְ הַאבֶּע אִיהְרֶעס גְלֵייכֶען נִיכְט
20 גֶעזֶעהֶען אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם אַן שְׁלֶעכְטִיגְקֵייט: אוּנְד דִיא אַבְּגֶעצֶעהְרְטֶען
21 אוּנְד שְׁלֶעכְטֶען קִיהֶע, פְרַאסֶען דִיא זִיבֶּען עֶרְסְטֶען פֶֿעטְטֶען קִיהֶע אוֹיף: אוּנְד זִיא
קַאמֶען אִין אִיהְרֶען לֵייבּ, אוּנְד דָאךְ וַוארְד נִיכְט בֶּעמֶערְקְט, דַאס זִיא הִינֵיין גֶעקָאמְמֶען
וַוארֶען, אוּנְד אִיהְר אַנְזֶעהֶען וַואר שְׁלֶעכְט וִויא אִים אַנְפַֿאנְג, אוּנְד אִיךְ וַואכְטֶע אוֹיף:

אוּנְד אִיךְ זַאה (נָאכְמַאלְס) אִין מֵיינֶעם טרוֹימֶע, אוּנְד זִיהֶע! זִיבֶּען זַאנְגֶען וואוּכְסֶען אַן 22
אֵיינֶעם הַאלְמֶע פָאלְל אוּנְד גוּט׃ אוּנְד זִיהֶע! זִיבֶּען זַאנְגֶען פֶערְדָארְרְט, דִין אוּנְד 23
אוֹיסְגֶעטְרָאקְנֶעט פָאם אָסְטְווינְד, גִינְגֶען נַאךְ אִיהְנֶען אוֹיף׃ אוּנְד עֶס פֶערְשְׁלַאנְגֶען 24
דִיא דִינְנֶען זַאנְגֶען דִיא זִיבֶּען גוּטֶען זַאנְגֶען, אוּנְד אִיךְ זַאגְטֶע עֶס דֶען בִּילְדֶערְשְׁרִיפְט־
גֶעלֶעהְרְטֶען, אוּנְד קֵיינֶער ווַאר, דֶער עֶס מִיר אַנְצֵייגֶען קָאנְנְטֶע׃ אוּנְד יוֹסֵף זַאגְטֶע 25
צוּ פַּרְעֹה, פַּרְעֹה׳ס טרוֹים אִיזְט אֵיינֶער; וַואס גָאטט טהוּן ווִילְל הַאט עֶר פֶערְקִינְדִיגְט
דֶעם פַּרְעֹה׃ דִיא זִיבֶּען גוּטֶען קִיהֶע זִינְד זִיבֶּען יַאהְרֶע, אוּנְד דִיא זִיבֶּען גוּטֶען זַאנְגֶען 26
זִינְד זִיבֶּען יַאהְרֶע; עֶס אִיזְט אֵיין טרוֹים׃ אוּנְד דִיא זִיבֶּען אַבְגֶעצֶעהְרְטֶען אוּנְד שְׁלֶעכְ־ 27
טֶען קִיהֶע, דִיא נַאךְ אִיהְנֶען הֶערוֹיפְגֶעקָאמְמֶען, זִינְד זִיבֶּען יַאהְרֶע אוּנְד דִיא זִיבֶּען
לַעערֶען זַאנְגֶען, אוֹיסְגֶעטְרָאקְנֶעט פָאם אָסְטְווינְד, דִיזֶע וֶוערְדֶען זִיבֶּען יַאהְרֶע הוּנְגֶערְס־
נָאטְה זֵיין׃ דַאז אִיזְט דִיא זַאכֶע, דִיא אִיךְ גֶערֶעדֶעט הַאבֶּע צוּ פַּרְעֹה, וַואס גָאטט 28
טהוּן ווִילְל, הַאט עֶר דֶען פַּרְעֹה זֶעהֶען לַאסְסֶען׃ זִיהֶע! עֶס קָאמְמֶען זִיבֶּען יַאהְרֶע 29
(פָאן) גְרָאסֶער זֶעטְטִיגוּנְג אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם׃ אוּנְד עֶס וֶוערְדֶען עֶנְטְשְׁטֶעהֶען 30
זִיבֶּען יַאהְרֶע דֶער הוּנְגֶערְסְנָאטְה נַאךְ אִיהְנֶען, דַאס מַאן דִיא גַאנְצֶע זֶעטְטִיגוּנְג אִים לַאנְדֶע
מִצְרַיִם פֶערְגֶעסְסֶען ווִירְד; אוּנְד דִיא הוּנְגֶערְסְנָאטְה ווִירְד דַאז לַאנְד פֶערְדֶערְבֶּען׃
אוּנְד עֶס ווִירְד דִיא זֶעטְטִיגוּנְג אִים לַאנְדֶע נִיכְט מֶעהְר בֶּעמֶערְקְט וֶוערְדֶען פָאר 31
דִיזֶער הוּנְגֶערְסְנָאטְה דִיא נַאכְהֶער (זֵיין ווִירְד), דֶען זִיא ווִירְד זֶעהְר שְׁוֶוער זֵיין׃ אוּנְד 32
דַאס דֶער טרוֹים דֶעם פַּרְעֹה אֵיין צְווֵייטֶעם מַאל ווִידֶערְהָאלְט ווארְדֶע (בֶּעדֵייטֶעט),
דַאס דִיא זַאכֶע פָאן גָאטט פֶעסְט (בֶּעשְׁלָאסְסֶען אִיזְט), אוּנְד גָאטט אֵיילְטֶע זִיא צוּ
טהוּן׃ אוּנְד נוּן עֶרְזֶעהֶע זִיךְ פַּרְעֹה אֵיינֶען פֶערְשְׁטֶענְדִיגֶען אוּנְד קלוּגֶען מַאן, אוּנְד 33
זֶעטְצֶע אִיהְן אִיבֶּער דַאז לַאנְד מִצְרַיִם׃ פַּרְעֹה טהוּא (אוֹיךְ דִיזֶעס) אוּנְד בֶּעשְׁטֶעלְלֶע 34
פֶערְוַואלְטֶער אִים לַאנְדֶע, אוּנְד נֶעהְמֶע דֶען פִינְפְטֶען טהֵייל אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אִין
דֶען זִיבֶּען יַאהְרֶען דֶער זֶעטְטִיגוּנְג׃ אוּנְד זִיא זָאלְלֶען זַאמְמֶעלְן אַלְלֶע שְׁפֵּייזֶע דִיזֶער 35
גוּטֶען יַאהְרֶע, דִיא קָאמְמֶען וֶוערְדֶען, אוּנְד זָאלְלֶען אוֹיפְהַייפֶען דַאז גֶעטְרֵיידֶע אוּנְטֶער
דֶער הַאנְד פַּרְעֹה׳ס, צוּר (קִינְפְטִיגֶען) שְׁפֵּייזֶע אִין דֶען שְׁטֶעדְטֶען, אוּנְד עֶס פֶער־
וַואהְרֶען׃ אוּנְד דִיא שְׁפֵּייזֶע זָאלְל צוּר אוֹיפְבֶּעוַואהְרוּנְג זֵיין פִיר דַאז לַאנְד אוֹיף דִיא 36
זִיבֶּען יַאהְרֶע דֶער הוּנְגֶערְסְנָאטְה, וֶועלְכֶע אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם זֵיין וֶוערְדֶען, דַאמִיט
דַאז לַאנְד דוּרְךְ דִיא הוּנְגֶערְסְנָאטְה נִיכְט פֶערְדֶערְבֶּע׃ אוּנְד דִיא רֶעדֶע גֶעפִיל פַּרְעֹה 37
אוּנְד אַלְלֶען זֵיינֶען קְנֶעכְטֶען ווָאהְל׃ אוּנְד פַּרְעֹה זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶען דִינֶערְן׃ וֶוערְדֶען 38
ווִיר ווָאהְל אֵיינֶען מַאן ווִיא דִיזֶען פִינְדֶען, אִין וֶועלְכֶעם דֶער גֵייסְט גָאטְטֶעס אִיזְט?
אוּנְד פַּרְעֹה זַאגְטֶע צוּ יוֹסֵף׃ נַאכְדֶעם דִיר גָאטט אַלְלֶעס דִיזֶעס בֶּעקַאנְנְט גֶעמַאכְט 39
הַאט, זָא אִיזְט אוֹיךְ קֵיינֶער זָא פֶערְשְׁטֶענְדִיג אוּנְד קלוּג אַלְס דוּא׃ דוּא זָאלְלְסְט זֵיין 40
אִיבֶּער מֵיין הוֹיז, אוּנְד מֵיין גַאנְצֶעס פָאלְק ווִירְד דִיךְ אוֹיף דֶען מוּנְד קִיסְסֶען (דִיר
הוּלְדִיגֶען); נוּר דוּרְךְ דֶען טהְרָאן וֶוערְדֶע אִיךְ גְרֶעסֶער זֵיין אַלְס דוּא׃ אוּנְד פַּרְעֹה 41

שְׁפְּרַאךְ צוּ יוֹסֵף: זִיהֶע, אִיךְ הַאבֶּע דִיךְ גֶעזֶעטְצְט אִיבֶּער דַאז גַאנְצֶע לַאנְד מִצְרַיִם:
42 אוּנְד פַּרְעֹה נַאהְם זֵיינֶען רִינְג פָֿאן זֵיינֶער הַאנְד אַב, אוּנְד גַאבּ אִיהְן אַן דִיא הַאנְד
יוֹסֵף'ס, אוּנְד קְלֵיידֶעטֶע אִיהְן מִיט פֵֿיינֶער לֵיינְוַואנְד אוּנְד לֶעגְטֶע אֵיינֶע גָאלְדֶענֶע
43 קֶעטְטֶע אוּם זֵיינֶען הַאלְז: אוּנְד עֶר לִיס אִיהְן פַֿאהְרֶען אִין דֶעם צְווֵייטֶען וַואגֶען דֶער
אִיהְם (גֶעהֶארְטֶע), אוּנְד מַאן רִיף פָֿאר אִיהְם הֶער: מַאן נֵייגֶע זִיךְ פָֿאר אִיהְם, אוּנְד
44 זָא זֶעטְצְטֶע עֶר אִיהְן אִיבֶּער דַאז גַאנְצֶע לַאנְד מִצְרַיִם: אוּנְד פַּרְעֹה זַאגְטֶע צוּ יוֹסֵף:
אִיךְ בִּין פַּרְעֹה! אַבֶּער אָהְנֶע דִיךְ זָאלְל נִימַאנְד זֵיינֶע הַאנְד אוּנְד זֵיינֶען פֿוּס אוֹיפְֿ־
45 הֶעבֶּען אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם: אוּנְד פַּרְעֹה נַאנְנְטֶע דֶען נַאמֶען יוֹסֵף'ס צָפְנַת פַּעְנֵחַ,
אוּנְד עֶר גַאבּ אִיהְם דִיא אָסְנַת, טָאכְטֶער דֶעם פּוֹטִי פֶֿרַע, דֶעם פְּרִיסְטֶערְס צוּ אוֹן,
46 צוּר פְֿרוֹיא, אוּנְד יוֹסֵף צָאג אוֹיס אִיבֶּער דַאז לַאנְד מִצְרַיִם: אוּנְד יוֹסֵף וַואר דְרֵייסִיג
יַאהְרֶע אַלְט, אַלְס עֶר פָֿאר פַּרְעֹה דֶעם קֶענִיגֶע אִין מִצְרַיִם שְׁטַאנְד, אוּנְד יוֹסֵף גִינְג
47 אוֹיס פָֿאן פַּרְעֹה, אוּנְד דוּרְכְרֵייזֶעטֶע דַאז גַאנְצֶע לַאנְד מִצְרַיִם: אוּנְד דַאז לַאנְד טְרוּג
48 אִין דֶען זִיבֶּען יַאהְרֶען דֶער זֶעטְטִיגוּנְג אִין פָֿאלְלֶען בִּינְדֶעלְן: אוּנְד מַאן זַאמְמֶעלְטֶע
אַלְלֶע שְׁפֵּייזֶע דֶער זִיבֶּען יַאהְרֶע, וֶועלְכֶע אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם וַוארֶען; אוּנְד מַאן
לֶעגְטֶע שְׁפֵּייזֶע אִין דִיא שְׁטֶעדְטֶע, דִיא שְׁפֵּייזֶע דֶעם פֶֿעלְדֶעס אֵיינֶער יֶעדֶען שְׁטַאדְט,
49 וֶועלְכֶע אוּם זִיא הֶערוּם וַואר, לֶעגְטֶע מַאן אִין דִיזֶעלְבֶּען הִינֵיין: אוּנְד יוֹסֵף הֵייפְֿטֶע
גֶעטְרֵיידֶע אוֹיף, וִויא זַאנְד דֶעם מֶעעֶרֶעס, זֶעהְר פִֿיל, בִּיז עֶר צוּ צֶעהְלֶען אוֹיפְֿהֶארְטֶע,
50 דֶען עֶס הַאטְטֶע קֵיינֶע צַאהְל: אוּנְד דֶעם יוֹסֵף ווּאוּרְדֶען צְוֵוייא זָאהְנֶע גֶעבָּארֶען,
בֶּעפָֿאר נָאךְ דַאז יַאהְר דֶער הוּנְגֶערְסְנָאטְה קַאם, וֶועלְכֶע אִיהְם אָסְנַת, דִיא טָאכְטֶער
51 דֶעם פּוֹטִי פֶֿרַע דֶעם פְּרִיסְטֶערְס צוּ אוֹן גֶעבַּאר: אוּנְד יוֹסֵף נַאנְנְטֶע דֶען נַאמֶען
דֶעם עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען מְנַשֶּׁה; דֶען גָאטְט הַאט מִיךְ פֶֿערְגֶעסְסֶען לַאסְסֶען אַלְלֶע מֵיינֶע
52 מִיהְזֶעלִיגְקֵייט אוּנְד דַאז גַאנְצֶע הוֹיז מֵיינֶעס פַֿאטֶערְס: אוּנְד דֶען נַאמֶען דֶעם צְווֵייטֶען
נַאנְנְטֶע עֶר אֶפְֿרָיִם; דֶען גָאטְט הַאט מִיךְ פְֿרוּכְטבַּאר גֶעמַאכְט אִים לַאנְדֶע מֵיינֶעס
53 עֶלֶענְדְס: דַא נוּן דִיא זִיבֶּען יַאהְרֶע דֶער זֶעטְטִיגוּנְג פָֿארִיבֶּער וַוארֶען, וֶועלְכֶע אִים
54 לַאנְדֶע מִצְרַיִם וַוארֶען: דַא פִֿינְגֶען אַן דִיא זִיבֶּען יַאהְרֶע דֶער הוּנְגֶערְסְנָאטְה צוּ קָאמְמֶען,
וִויא יוֹסֵף גֶעזַאגְט הַאטְטֶע, אוּנְד עֶס וַואר הוּנְגֶערְסְנָאטְה אִין אַלְלֶען לֶענְדֶערְן, אַבֶּער
55 אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם וַואר בְּרָאד: אוּנְד אַלְס נוּן דַאז גַאנְצֶע לַאנְד מִצְרַיִם אוֹיךְ
הוּנְגֶער לִיטְטֶע, אוּנְד דַאז פָֿאלְק צוּ פַּרְעֹה נַאךְ בְּרָאד שְׁרִיא, דַא זַאגְטֶע פַּרְעֹה צוּ
56 גַאנְץ מִצְרַיִם: גֶעהְט צוּ יוֹסֵף, וַואס עֶר אֵייךְ זַאגְט, דַאז טְהוּט: אוּנְד דִיא הוּנְגֶערְס־
נָאטְה וַואר אוֹיף דֶער גַאנְצֶען עֶרְדֶע, אוּנְד יוֹסֵף אֶפְֿפְֿנֶעטֶע אַלְלֶע גֶעטְרֵיידֶעהֵייזֶער,
אִין וֶועלְכֶען (גֶעטְרֵיידֶע וַואר) אוּנְד פֶֿערְקוֹיפְֿטֶע אַן מִצְרַיִם, אוּנְד דִיא הוּנְגֶערְס־
57 נָאטְה וַואר שְׁטַארְק אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם: אוּנְד אַלְלֶע לַאנְדֶע קַאמֶען נַאךְ מִצְרַיִם,
שְׁפֵּייזֶע אֵיינְצוּקוֹיפֶֿען בֵּייא יוֹסֵף, דֶען דִיא הוּנְגֶערְסְנָאטְה וַואר שְׁטַארְק אִין אַלְלֶען
לַאנְדֶען:

מב Cap. XLII. מב

1 אוּנְד אַלְס יַעֲקֹב זַאהֶע, דַאס אִין מִצְרַיִם גֶעטְרַיידֶע פָאְרהַאנְדֶען וַואר, זַאגְטֶע יַעֲקֹב צוּ
2 זֵיינֶען זֶאהְנֶען: וָואצוּ זֶעהְט אִיהְר אֵייךְ אֵיינַאנְדֶער אַן? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע: זִיהֶע, אִיךְ
הַאבֶּע גֶעהֶארְט, דַאס אִין מִצְרַיִם גֶעטְרַיידֶע פָאְרהַאנְדֶען אִיזְט, גֶעהְט הִינַאבּ אוּנְד
3 קוֹיפְט אוּנְז פָאן דָארְט אֵיין, דַאס וִויר אַם לֶעבֶּען בְּלֵייבֶּען אוּנְד נִיכְט שְׁטֶערְבֶּען: אוּנְד
4 עֶס צָאגֶען צֶעהְן בְּרִידֶער יוֹסֵף'ס הִינַאבּ גֶעטְרֵיידֶע אֵיינְצוּקוֹיפֶען פָאן מִצְרַיִם: אוּנְד
דֶען בִּנְיָמִין, יוֹסֵף'ס בְּרוּדֶער, שִׁיקְטֶע יַעֲקֹב נִיכְט מִיט זֵיינֶען בְּרִידֶערְן, דֶען עֶר שְׁפְּרַאךְ:
5 פִילְלֵייכְט קֶאנְנְטֶע אִיהְם אֵיין אוּנְגְלִיק בֶּעגֶעגְנֶען: אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע יִשְׂרָאֵל'ס קַאמֶען
אוּנְטֶער דֶען (אַנְדֶערְן), דִיא דַא קַאמֶען גֶעטְרֵיידֶע אֵיינְצוּקוֹיפֶען, דֶען דִיא הוּנְגֶערְסְנָאטְה
6 וַואר אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן: אוּנְד יוֹסֵף, עֶר, דֶער הֶערְרְשֶׁער אִיבֶּער דַאז לַאנְד, עֶר וַואר
אֵייךְ דֶער גֶעטְרַיידֶעפֶערְקֵייפֶער אַן אַלְלֶעס פָאלְק דֶעס לַאנְדֶעס, אוּנְד דִיא בְּרִידֶער
7 יוֹסֵף'ס קַאמֶען אוּנְד פִילֶען פָאר אִיהְם נִידֶער מִיט דֶעם אַנְגֶעזִיכְט צוּר עֶרְדֶע: דַא
יוֹסֵף זֵיינֶע בְּרִידֶער זַאהֶע, דַא עֶרְקַאנְנְטֶע עֶר זִיא, דָאךְ שְׁטֶעלְלְטֶע עֶר זִיךְ פְרֶעמְד
גֶעגֶען זִיא אוּנְד רֶעדֶעטֶע מִיט אִיהְנֶען הַארְט אוּנְד שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְנֶען: וָואהֶער קָאמְמְט
8 אִיהְר? אוּנְד זִיא זַאגְטֶען, פָאם לַאנְדֶע כְּנַעַן, אוּם שְׁפֵּייזֶע אֵיינְצוּקוֹיפֶען: אוּנְד יוֹסֵף
9 עֶרְקַאנְנְטֶע זֵיינֶע בְּרִידֶער אוּנְד זִיא עֶרְקַאנְנְטֶען אִיהְן נִיכְט: אוּנְד יוֹסֵף דַאכְטֶע אַן דִיא
טְרֵיימֶע, דִיא עֶר פָאן אִיהְנֶען גֶעטְרֵיימְט הַאטְטֶע, אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: קוּנְדְשַׁאפְטֶער
זֵייד אִיהְר! דִיא בְּלֶאסֶע (שְׁוֶועכֶע) דֶעס לַאנְדֶעס צוּ זֶעהֶען, זֵייד אִיהְר גֶעקָאמְמֶען:
10 אוּנְד זִיא זַאגְטֶען צוּ אִיהְם: נַיין, מֵיין הֶערְר! דֵיינֶע קְנֶעכְטֶע זִינְד גֶעקָאמְמֶען, אוּם
11 שְׁפֵּייזֶע אֵיינְצוּקוֹיפֶען: וִויר אַלְלֶע זִינְד זֶאהְנֶע אֵיינֶעס אֵיינְצִיגֶען מַאנְנֶעס, רֶעכְט־
12 שַׁאפֶענֶע (מֶענְנֶער זִינְד) וִויר, דֵיינֶע קְנֶעכְטֶע זִינְד נִיכְט קוּנְדְשַׁאפְטֶער: אוּנְד עֶר
זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: נֵיין! זָאנְדֶערְן דִיא בְּלֶאסֶע דֶעס לַאנְדֶעס זֵייד אִיהְר גֶעקָאמְמֶען צוּ
13 זֶעהֶען: אוּנְד זִיא זַאגְטֶען: צְוֶועלְף בְּרִידֶער זִינְד וִויר, דֵיינֶע קְנֶעכְטֶע, זֶאהְנֶע אֵיינֶעס
אֵיינְצִיגֶען מַאנְנֶעס אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן, אוּנְד זִיהֶע, דֶער קְלֵיינְסְטֶע אִיזְט יֶעטְצְט בֵּייא
14 אוּנְזֶערֶעם פַאטֶער אוּנְד דֶער אֵיינֶע אִיזְט נִיכְט מֶעהְר: אוּנְד יוֹסֵף זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען:
דַאז אִיזְט עֶס, וַואס אִיךְ גֶערֶעדֶעט הַאבֶּע צוּ אֵייךְ אוּנְד גֶעזַאגְט, קוּנְדְשַׁאפְטֶער זֵייד
15 אִיהְר: דַאדוּרְךְ זָאלְלְט אִיהְר גֶעפְּרִיפְט וֶוערְדֶען, בֵּייא דֶעם לֶעבֶּען פַּרְעֹה'ס! אִיהְר
זָאלְלְט נִיכְט פָאן הִיר הִינוֹיס גֶעהֶען, וֶוען נִיכְט אֵייעֶר קְלֵיינְסְטֶער בְּרוּדֶער הִירְהֶער
16 קָאמְמֶען וִוירְד: שִׁיקְקֶעט אַלְזָא אֵיינֶען פָאן אֵייךְ, דַאס עֶר אֵיירֶען בְּרוּדֶער בְּרִינְגֶע
אוּנְד אִיהְר בְּלֵייבְט גֶעפַאנְגֶען, דַאמִיט אֵיירֶע וָוארְטֶע גֶעפְּרִיפְט וֶוערְדֶען, אָבּ וַואהְרְהֵייט
בֵּייא אֵייךְ אִיזְט, אָדֶער נִיכְט, (בֵּיים) לֶעבֶּען פַּרְעֹה'ס! דֶען אִיהְר זֵייד קוּנְדְשַׁאפְטֶער:
17 18 אוּנְד מַאן טְהַאט זִיא צוּזַאמְמֶען אִינְס גֶעפֶענְגְנִיס, דְרֵייא טַאגֶע (לַאנְג): אוּנְד יוֹסֵף
זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען אַם דְרִיטְטֶען טַאגֶע, דִיזֶעס טְהוּט דַאמִיט אִיהְר לֶעבֶּען בְּלֵייבְּט, דֶען

19 אִיךְ פִֿירְכְטֶע גָאטט: וֶוען אִיהְר רֶעכְטשַׁאפְֿפֶֿען זֵייד, זָא זָאלְל אֵיינֶער פָֿאן אֵייֶרען
בּרִידֶערְן גֶעפַֿאנְגֶען בּלֵייבֶּען אִין אֵייֶרעם גֶעפֶֿענְגנִיסְהוֹיזֶע, אוּנְד אִיהְר גֶעהְט, בּרִינְגְט
20 הִין גֶעטְרֵיידֶע (פִֿיר דֶען) הוּנְגֶער אֵייֶרער הֵייזֶער: אוּנְד אֵייֶרען קלֵיינְסְטֶען בּרוּדֶער
בּרִינְגְט מִיר הֶער, דַאמִיט אֵייֶרע וָוארְטֶע בֶּעגלוֹיבִּיגְט וֶוערְדֶען, אוּנְד אִיהְר נִיכְט
21 שְׁטֶערְבֶּעט; אוּנְד זִיא טהַאטֶען אַלְזָא: אוּנְד זִיא זַאגְטֶען יֶעדֶער צוּ זֵיינֶעם בּרוּדֶער,
פִֿירְוָואהְר! וִויר הַאבֶּען אוּנְז פֶֿערְשׁוּלְדֶעט אַן אוּנְזֶערֶעם בּרוּדֶער, דַאס וִויר זַאהֶען דִיא
אַנְגְסט זֵיינֶער זֶעעלֶע, אַלְס עֶר אוּנְז פְלֶעהֶעטֶע, אוּנְד וִויר וָואלְלטֶען אִיהְן נִיכְט עֶר־
22 הֶארֶען, דַארוּם אִיזְט אִיבֶּער אוּנְז דִיזֶעס לֵיידֶען גֶעקָאמְמֶען: אוּנְד רְאוּבֵן אַנְטוָוארְטֶעטֶע
אִיהְנֶען אוּנְד שְׁפּרַאךְ: הַאבֶּע אִיךְ אֵייךְ נִיכְט גֶעזַאגְט, פֶֿערְזִינְדִיגֶעט אֵייךְ נִיכְט אַן
דֶעם קִינְדֶע? אוּנְד אִיהְר וָואלְלטֶעט נִיכְט הֶארֶען, דַארוּם וִוירְד אוֹיךְ נוּן זֵיין בּלוּט
23 גֶעפָֿארְדֶערְט: אוּנְד זִיא ווּאסְטֶען נִיכְט, דַאס יוֹסֵף עֶס פֶֿערְשְׁטַאנְד, דֶען אֵיין דָאל־
24 מֶעטְשֶׁער וַואר צְווִישֶׁען אִיהְנֶען; אוּנְד עֶר וֶוענְדֶעטֶע זִיךְ פָֿאן אִיהְנֶען אַבּ אוּנְד וֵויינְטֶע,
אוּנְד קֶעהְרְטֶע וִוידֶער צוּרִיק צוּ אִיהְנֶען, אוּנְד עֶר רֶעדֶעטֶע מִיט אִיהְנֶען, אוּנְד נַאהְם
25 פָֿאן אִיהְנֶען דֶען שִׁמְעוֹן, אוּנְד מַאן בַּאנְד אִיהְן פָֿאר אִיהְרֶען אוֹיגֶען: אוּנְד יוֹסֵף בֶּע־
פָֿאהְל, דַאס מַאן אִיהְרֶע זֶעקְקֶע מִיט גֶעטְרֵיידֶע פִֿילְלטֶע, אוּנְד אִיהְר גֶעלְד וִוידֶער־
גֶעבֶּע, יֶעדֶעם אִין זֵיינֶען זַאק, אוּנְד דַאצוּ אוֹיךְ צֶעהְרוּנְג אוֹיף דֶען וֶועג, אוּנְד מַאן טהַאט
26 אִיהְנֶען אַלְזָא: אוּנְד זִיא לוּדֶען אִיהְר גֶעטְרֵיידֶע אוֹיף אִיהְרֶע עֶזֶעל אוֹיף, אוּנְד צָאגֶען
27 פָֿאן דַאנְנֶען: אוּנְד דֶער אֵיינֶע אֶפְֿפְֿנֶעטֶע זֵיינֶען זַאק, אוּם זֵיינֶעם עֶזֶעל אִין דֶער הֶער־
בֶּערְגֶע פֿוּטְטֶער צוּ גֶעבֶּען, אוּנְד עֶר זַאהֶע זֵיין גֶעלְד, אוּנְד זִיהֶע, עֶס וַואר אִין דֶער
28 אֶפְֿפְֿנוּנְג זֵיינֶעס זַאקְקֶעס: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶען בּרִידֶערְן, מֵיין גֶעלְד אִיזְט
צוּרִיקְגֶעגֶעבֶּען וָוארְדֶען, אוּנְד אִיזְט אוֹיךְ הִיר אִין מֵיינֶעם זַאקְקֶע, אוּנְד עֶס עֶנְטפִֿיל
(אִיהְנֶען) דַאז הֶערְץ, אוּנְד זִיא עֶרְשְׁרַאקֶען אִינְטֶער אֵיינַאנְדֶער, אוּנְד זַאגְטֶען: וַוארוּם
29 הַאט גָאטט אוּנְז דַאז גֶעטהַאן! אוּנְד אַלְס זִיא צוּ אִיהְרֶעם פַֿאטֶער יַעֲקֹב קַאמֶען, אִין
דַאז לַאנְד כְּנַעַן, עֶרְצֶעהְלְטֶען זִיא אִיהְם אַלְלֶעס וַואס אִיהְנֶען בֶּעגֶעגְנֶעט וַואר, אוּנְד
30 שְׁפּרַאכֶען: עֶס רֶעדֶעטֶע דֶער מַאן, דֶער הֶערְר דֶעם לַאנְדֶעס מִיט אוּנְז הַארְט, אוּנְד
31 הִילְט אוּנְז פִֿיר קוּנְדְשַׁאפְֿטֶער דֶעם לַאנְדֶעס: אוּנְד וִויר שְׁפּרַאכֶען צוּ אִיהְם: רֶעכְט־
32 שַׁאפְֿפֶֿען זִינְד וִויר, וִויר זִינְד נִיכְט קוּנְדְשַׁאפְֿטֶער: צְווָאלְף בּרִידֶער זִינְד וִויר, זֶעהְנֶע
אוּנְזֶערֶעס פַֿאטֶערְס, דֶער אֵיינֶע אִיזְט נִיכְט מֶעהְר, אוּנְד דֶער קְלֵיינְסְטֶע אִיזְט יֶעצְט
33 בֵּייא אוּנְזֶערֶעם פַֿאטֶער אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן: אוּנְד דֶער מַאן, דֶער הֶערְר דֶעם לַאנְדֶעס,
זַאגְטֶע צוּ אוּנְז, דַארַאן וֶוערְדֶע אִיךְ וִויסֶען, דַאס אִיהְר רֶעכְטשַׁאפְֿפֶֿען זֵייד, דֶען אֵיינֶען
אֵייֶרער בּרִידֶער לַאסְסֶעט בֵּייא מִיר, אוּנְד נֶעהְמֶט דֶען בֶּעדַארְף פִֿיר אֵייֶרע הֵייזֶער,
34 אוּנְד גֶעהְט: אוּנְד בּרִינְגֶעט אֵייֶרען קְלֵיינְסְטֶען בּרוּדֶער צוּ מִיר, זָא וֶוערְדֶע אִיךְ וִויסֶען,
דַאס אִיהְר נִיכְט קוּנְדְשַׁאפְֿטֶער זֵייד, דַאס אִיהְר רֶעכְטשַׁאפְֿפֶֿען זֵייד, אֵייֶרען בּרוּדֶער
35 גֶעבֶּע אִיךְ אֵייךְ (וִוידֶער) אוּנְד דַאז לַאנְד קֶענְנְט אִיהְר דוּרְכְרֵייזֶען: אוּנְד עֶס וַואר,

(אַלְס) וִיא אוֹיסְלֶעעֶרְטֶען אִיהְרֶע זֶעקְקֶע, אוּנְד וִיהֶע, יֶעדֶער הַאטְטֶע זַיין בִּינְדֶעל גֶעלְד
אִין זַיינֶעם זַאקְקֶע; אוּנְד וִיא זַאהֶען אִיהְרֶע גֶעלְדבִּינְדֶעל, וִיא אוּנְד אִיהְר פַאטֶער, אוּנְד
36 פִירְכטֶעטֶען זִיךְ: אוּנְד אִיהְר פַאטֶער יַעֲקֹב זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: אִיהְר מַאכְט מִיךְ
קִינְדֶערְלָאז, יוֹסֵף אִיזְט נִיכְט מֶעהְר, אוּנְד שִׁמְעוֹן אִיזְט נִיכְט מֶעהְר, אוּנְד בִּנְיָמִין וָואלְלְט
37 אִיהְר נֶעהְמֶען; אִיבֶּער מִיךְ קָאמְמְט אַלְלֶעס: אוּנְד רְאוּבֵן זַאגְטֶע צוּ זַיינֶעם פַאטֶער
אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: מַיינֶע בֵּיידֶען זֶאהְנֶע זָאלְלְסְט דוּא טֶאדְטֶען, װֶען אִיךְ אִיהְן דִיר נִיכְט
וִוידֶער בְּרִינְגֶע; גִיבּ אִיהְן אִין מַיינֶע הַאנְד, אוּנְד אִיךְ וִוילְל אִיהְן דִיר צוּרִיקְבְּרִינְגֶען:
38 אוּנְד עֶר זַאגְטֶע: מַיין זָאהְן זָאלְל נִיכְט מִיט אֵייךְ הִינַאבְּצִיהֶען; דֶען זַיין בְּרוּדֶער אִיזְט
גֶעשְׁטָארְבֶּען, אוּנְד עֶר אִיזְט אַלְלֵיין אִיבְּרִיג גֶעבְּלִיבֶּען; אוּנְד װֶען אִיהְם נוּן אֵיין אוּנ־
גְלִיק בֶּעגֶעגְנֶעט אוֹיף דֶעם װֶעגֶע, װֶעלְכֶען אִיהְר גֶעהְט, זָא װֶערְדֶעט אִיהְר הִינוּנְטֶער־
בְּרִינְגֶען מַיינֶע גְרוֹיעֶן הַאארֶע מִיט יַאמְמֶער אִין דַאז גְרַאבּ:

מג Cap. XLIII. מג

1 2 אוּנְד דִיא הוּנְגֶערְסְנָאטְה (וַואר) שְׁװֶער אִים לַאנְדֶע: אוּנְד עֶס וַואר אַלְס וִיא פֶאלְלִיג
דַאז גֶעטְרַיידֶע אוֹיפְגֶעצֶעהְרְט הַאטְטֶען, דַאז וִיא אוֹיס מִצְרַיִם גֶעבְּרַאכְט הַאטְטֶען, דַא
זַאגְטֶע אִיהְר פַאטֶער צוּ אִיהְנֶען, קֶעהְרְט צוּרִיק, קוֹיפְט אוּנְז אֵיין װֶענִיג שְׁפֵּייזֶע אֵיין:
3 אַבֶּער יְהוּדָה שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְם: דֶער מַאן הַאט אוּנְז גֶעוַוארְנְט אוּנְד גֶעזַאגְט: אִיהְר זָאלְלְט
4 מֵיין אַנְגֶעזִיכְט נִיכְט זֶעהֶען, אוֹיסֶער אֵייעֶר בְּרוּדֶער (אִיזְט) מִיט אֵייךְ: װֶען דוּא אַלְזָא
אוּנְזֶערֶען בְּרוּדֶער מִיט אוּנְז שִׁיקְקֶעסְט, זָא וָואלְלֶען וִויר הִינַאבְּגֶעהֶען, אוּנְד דִיר
5 שְׁפֵּייזֶען אֵיינְקוֹיפֶען: װֶען דוּא אִיהְן אַבֶּער נִיכְט שִׁיקְקֶעסְט, (זָא) גֶעהֶען וִויר נִיכְט
הִינַאבּ, דֶען דֶער מַאן הַאט צוּ אוּנְז גֶעזַאגְט, אִיהְר זָאלְלְט מֵיין אַנְגֶעזִיכְט נִיכְט זֶעהֶען,
6 אוֹיסֶער אֵייעֶר בְּרוּדֶער אִיזְט בֵּייא אֵייךְ: אוּנְד יִשְׂרָאֵל זַאגְטֶע: וַוארוּם הַאבְּט אִיהְר מִיר
(דַאז) צוּ לֵיידֶע גֶעטְהַאן, דֶעם מַאנְנֶע צוּ זַאגֶען, דַאס אִיהְר נָאךְ אֵיינֶען בְּרוּדֶער הַאבְּט?
7 אוּנְד וִיא זַאגְטֶען: דֶער מַאן פָארְשְׁטֶע זָא גֶענוֹיא נַאךְ אוּנְז אוּנְד נַאךְ אוּנְזֶערֶער פַאמִילִיעֶ
אוּנְד שְׁפְּרַאךְ, לֶעבְּט אֵייעֶר פַאטֶער נָאךְ? הַאבְּט אִיהְר נָאךְ אֵיינֶען בְּרוּדֶער? אוּנְד
וִויר זַאגְטֶען אִיהְם נַאךְ דִיזֶען וָוארְטֶען; קָאנְנְטֶען וִויר דֶען וִויסְסֶען, דַאס עֶר זַאגֶען וִוירְד,
8 בְּרִינְגְט אֵיירֶען בְּרוּדֶער הֶערַאבּ: אוּנְד יְהוּדָה זַאגְטֶע צוּ זַיינֶעם פַאטֶער יִשְׂרָאֵל:
שִׁיקְקֶע דֶען קְנַאבֶּען מִיט מִיר, זָא וָואלְלֶען וִויר אוֹיפְשְׁטֶעהֶען אוּנְד גֶעהֶען, דַאמִיט וִויר
אַם לֶעבֶּען בְּלֵייבֶּען, אוּנְד נִיכְט שְׁטֶערְבֶּען, זָאוָואהְל וִויר אַלְס דוּא, אַלְס אוּנְזֶערֶע
9 קִינְדֶער: אִיךְ, אִיךְ וִוילְל בִּירְגֶע זַיין פִיר אִיהְן; פָאן מֵיינֶער הַאנְד זָאלְלְסְט דוּא אִיהְן
פֶערְלַאנְגֶען; װֶען אִיךְ אִיהְן דִיר נִיכְט וִוידֶער בְּרִינְגֶע, אוּנְד פָאר דִיךְ הִינְשְׁטֶעלְלֶע,
10 זָא וִוילְל אִיךְ אַלְלֶע צֵייט גֶעגֶען דִיךְ גֶעזִינְדִיגְט הַאבֶּען: דֶען, הֶעטְטֶען וִויר אוּנְז נִיכְט
(בִּיז יֶעטְצְט) פֶערְוֵוייְלְט, וִויר װֶערֶען גֶעוִויס יֶעטְצְט שָׁאן דַאז צְוֵוייטֶע מַאל צוּרִיק־
11 גֶעקֶעהְרְט: דַא זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען אִיהְר פַאטֶער יִשְׂרָאֵל: װֶען דֶעם נוּן אַלְזָא אִיזְט,

טהוּט דִיזֶעס, נֶעהְמֶעט פָאן דֶען בֶּעסְטֶען (פְרִיכְטֶען) דֶעם לַאנְדֶעס אִין אֵייֶרֶע גֶעפֶעסֶע,
אוּנְד בְּרִינְגְט דֶעם מַאנְנֶע אֵיין גֶעשֶׁענְק הִינַאבּ, אֵיין וֶוענִיג בַּאלְזַאם אוּנְד אֵיין וֶוענִיג
12 הָאנִיג, גֶעוִירְץ, וַוייהְרוֹיךְ, פִּיסְטַאצִיֶען אוּנְד מַאנְדֶעלְן: אוּנְד צְוַוייאָפַאכֶעס גֶעלְד
נֶעהְמֶעט אִין אֵייֶרֶע הַאנְד, אוֹיךְ דַאז גֶעלְד, דַאז צוּרִיקְגֶעלֶעגְט וָוארְדֶען אִין דִיא
אֶפְּפְנוּנְג אֵייֶרֶער זֶעקְקֶע, זָאלְלְט אִיהְר צוּרִיקְבְּרִינְגֶען אִין אֵייֶרֶער הַאנְד, פִילְלֵייכְט אִיזְט
13 עֶס אֵיין אִירְרטהוּם: אוּנְד אוֹיךְ אֵייֶרֶען בְּרוּדֶער נֶעהְמְט, אוּנְד שְׁטֶעהְט אוֹיף, קֶעהְרֶעט
14 צוּ דֶעם מַאנְנֶע צוּרִיק: אוּנְד גָאטט דֶער אַלְלְמֶעכְטִיגֶע זָאלְל אֵייךְ בַּארְמְהֶערְצִיגְקֵייט
פָאר דֶעם מַאנְנֶע גֶעבֶּען, דַאס עֶר מִיט אֵייךְ אֵייֶרֶען אַנְדֶערְן בְּרוּדֶער צוּרִיקְשִׁיקְקֶע
אוּנְד דֶען בִּנְיָמִין, אוּנְד אִיךְ, וֶוען אִיךְ קִינְדֶערְלָאז זֵיין זָאלְל (נוּן זָא) בִּין אִיךְ קִינְדֶער־
15 לָאז: אוּנְד דִיא מֶענְנֶער נַאהְמֶען דִיזֶעס גֶעשֶׁענְק, אוּנְד צְוַוייאָפַאכֶעס גֶעלְד נַאהְמֶען
זִיא אִין אִיהְרֶע הַאנְד, אוּנְד דֶען בִּנְיָמִין, אוּנְד מַאכְטֶען זִיךְ אוֹיף אוּנְד רֵייזְטֶען הִינַאבּ
16 נַאךְ מִצְרַיִם, אוּנְד טְרַאטֶען פָאר יוֹסֵף: אוּנְד אַלְס יוֹסֵף דֶען בִּנְיָמִין בֵּייא אִיהְנֶען זַאהֶע,
זַאגְטֶע עֶר צוּ דֶעם, וֶועלְכֶער אִיבֶּער זֵיין הוֹיז וַואר: בְּרִינְגֶע דִיא מֶענְנֶער אִינְס הוֹיז,
אוּנְד שְׁלַאכְטֶע שְׁלַאכְטפִּיה, אוּנְד בֶּערֵייטֶע עֶס צוּ, דֶען מִיט מִיר זָאלְלֶען דִיא מֶענְנֶער
17 צוּ מִיטְטַאג שְׁפֵּייזֶען: אוּנְד דֶער מַאן טהַאט וִויא יוֹסֵף גֶעזַאגְט הַאטְטֶע, אוּנְד פִיהְרְטֶע
18 דִיא מֶענְנֶער אִין דַאז הוֹיז יוֹסֵף׳ס: אוּנְד דִיא מֶענְנֶער פִירְכְטֶעטֶען זִיךְ, דַאס זִיא
אִין דַאז הוֹיז יוֹסֵף׳ס גֶעפִיהְרְט וואוּרְדֶען אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען: אוּם דֶעם גֶעלְדֶעס וִוילְלֶען
דַאז אִין אוּנְזֶערֶע פּוּטְטֶערְזֶעקְקֶע דַאז פָארִיגֶע מַאל צוּרִיקְגֶעקָאמְמֶען אִיזְט, וֶוערְדֶען
וִויר הֶערֵיינְגֶעבְּרַאכְט, דַאס עֶר אוֹיף אוּנְז (דִיא שׁוּלְד) וֶועלְצֶע אוּנְד אִיבֶּער אוּנְז
19 הֶערְפַאלְלֶע, אוּנְד אוּנְז צוּ קְנֶעכְטֶען נֶעהְמֶע אוּנְד אוּנְזֶערֶע עֶזֶעל (וֶועגְנֶעהְמֶע): אוּנְד
זִיא טְרַאטֶען צוּ דֶעם מַאנְנֶע, וֶועלְכֶער אִיבֶּער דַאז הוֹיז יוֹסֵף׳ס וַואר, אוּנְד רֶעדֶעטֶען
20 מִיט אִיהְם אַם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם הוֹיזֶעס: אוּנְד זִיא זַאגְטֶען: אַךְ, מֵיין הֶערְר! וִויר זִינְד
21 דַאז עֶרְסְטֶע מַאל שְׁפֵּייזֶע אֵיינְצוּקוֹיפֶען הֶערַאבְּגֶעקָאמְמֶען: אוּנְד עֶס גֶעשַׁאה, אַלְס
וִויר אִין דִיא הֶערְבֶּערְגֶע קַאמֶען אוּנְד אוּנְזֶערֶע זֶעקְקֶע אֶפְּפְנֶעטֶען, זִיהֶע, דַא וַואר דַאז
גֶעלְד אֵיינֶעס יֶעדֶען אִין דֶער אֶפְּפְנוּנְג זֵיינֶעס זַאקְקֶעס, אוּנְזֶער גֶעלְד נַאךְ זֵיינֶעם
22 גֶעווִיכְטֶע אוּנְד וִויר הַאבֶּען עֶס אִין אוּנְזֶערֶער הַאנְד צוּרִיקְגֶעבְּרַאכְט: אוֹיךְ אַנְדֶערֶעס
גֶעלְד הַאבֶּען וִויר אִין אוּנְזֶערֶער הַאנְד, הֶערוּנְטֶערְגֶעבְּרַאכְט אוּם (וִוידֶער) שְׁפֵּייזֶע
אֵיינְצוּקוֹיפֶען, וִויר וִויסְסֶען נִיכְט, וֶוער אוּנְזֶער גֶעלְד אִין אוּנְזֶערֶע זֶעקְקֶע הִינֵיינְגֶעלֶעגְט
23 הַאט: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע: פְרִידֶע מִיט אֵייךְ! פִירְכְטֶעט נִיכְט, אֵייֶער גָאטט, אוּנְד דֶער
גָאטט אֵייֶרֶעס פַאטֶערְס הַאט אֵייךְ אֵיינֶען שַׁאטְץ אִין אֵייֶרֶע זֶעקְקֶע גֶעגֶעבֶּען; דֶען
אֵייֶער גֶעלְד אִיזְט מִיר גֶעוָוארְדֶען; אוּנְד עֶר פִיהְרְטֶע צוּ אִיהְנֶען דֶען שִׁמְעוֹן הֶערוֹיס:
24 אוּנְד דֶער מַאן פִיהְרְטֶע דִיא מֶענְנֶער אִינְס הוֹיז יוֹסֵף׳ס, אוּנְד עֶר גַאבּ וַואסְסֶער, אוּנְד
25 זִיא וואוּשֶׁען אִיהְרֶע פִיסֶע, אוּנְד עֶר גַאבּ אוֹיךְ פּוּטְטֶער פִיר אִיהְרֶע עֶזֶעל: אוּנְד זִיא
בֶּערֵייטֶעטֶען דַאז גֶעשֶׁענְק צוּ בִּיז יוֹסֵף אַם מִיטְטַאג קַאם, דֶען זִיא הַאטְטֶען גֶעהֶערְט.

26 דַאם זִיא דַאזֶעלְבּסט שְׁפֵּייזֶען זָאלְלטֶען: אוּנְד יוֹסֵף קַאם אִין דַאז הויז, אוּנְד זִיא
בְּרַאכְטֶען אִיהְם דַאז גֶעשֶׁענְק, וֶועלְכֶעס זִיא אִין אִיהְרֶען הֶענְדֶען הַאטְטֶען, אִינְס הויז,
27 אוּנְד פִּילֶען פָאר אִיהְם נִידֶער צוּר עֶרְדֶע: אוּנְד עֶר פְּרַאגְטֶע זִיא נַאךְ אִיהְרֶעם וָואהְל־
זַיין אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: (בֶּעפִינְדֶעט) זִיךְ אֵייעֶר אַלְטֶער פַאטֶער וָואהְל, פָאן דֶעם אִיהְר
28 גֶעזַאגְט הַאבְּט, לֶעבְּט עֶר נָאךְ? אוּנְד זִיא זַאגְטֶען: עֶס גֶעהְט וָואהְל דַיינֶעם דִינֶער,
אוּנְזֶערֶעם פַאטֶער, עֶר אִיזְט נָאךְ בֵּיים לֶעבֶּען, אוּנְד זִיא נֵייגְטֶען זִיךְ אוּנְד פִּילֶען פָאר
29 אִיהְם נִידֶער: אוּנְד עֶר הָאבּ זֵיינֶע אוֹיגֶען אוֹיף אוּנְד זַאהֶע דֶען בִּנְיָמִין זֵיינֶען בְּרוּדֶער,
זֵיינֶער מוּטְטֶער זָאהְן, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אִיזְט דַאז אֵייעֶר קְלֵיינֶער בְּרוּדֶער, פָאן וֶועלְכֶעם
30 אִיהְר מִיר גֶעזַאגְט הַאבְּט? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע: גָאטט זֵייא דִיר גְנֶעדִיג מֵיין זָאהְן! אוּנְד
יוֹסֵף אֵיילְטֶע הִינְוֶועג, דֶען זֵיינֶע צֶערְטלִיכְקֵייט עֶנְטבְּרַאנְנְטֶע גֶעגֶען זֵיינֶען בְּרוּדֶער,
אוּנְד עֶר זוּכְטֶע אֵיינֶען אָרְט אוּם צוּ וַויינֶען, אוּנְד עֶר גִינְג אִין דַאז גֶעבֶּענְצִימְמֶער,
31 אוּנְד וַויינְטֶע דָארְט: אוּנְד עֶר וואוּשׁ זַיין אַנְגֶעזִיכְט, אוּנְד גִינְג הֶערוֹיס, אוּנְד הִילְט
32 זִיךְ פֶּעסְט, אוּנְד זַאגְטֶע, טְרַאגְט דִיא שְׁפֵּייזֶע אוֹיף: אוּנְד מַאן טְרוּג אוֹיף פִּיר אִיהְן
בֶּעזָאנְדֶערְס, אוּנְד פִּיר זִיא בֶּעזָאנְדֶערְס, אוּנְד פִּיר דִיא מִצְרִים, דִיא מִיט אִיהְם שְׁפֵּייזְטֶען,
בֶּעזָאנְדֶערְס; דֶען דִיא מִצְרִים דִירְפֶען נִיכְט שְׁפֵּייזֶע עֶסֶען מִיט דֶען עִבְרִים, וַוייל
33 עֶס אֵיין גְרֵייעֶל וַואר בֵּייא דֶען מִצְרִים: אוּנְד זִיא זַאסֶען פָאר אִיהְם, דֶער עֶרְסְט־
גֶעבָּארְנֶע נַאךְ זֵיינֶער עֶרְסְטגֶעבּוּרְט, אוּנְד דֶער יִינְגסְטֶע נַאךְ זֵיינֶער יוּגֶענְד, אוּנְד דִיא
34 מֶענְנֶער וואוּנְדֶערְטֶען זִיךְ אוּנְטֶער אֵיינַאנְדֶער: אוּנְד מַאן טְרוּג שְׁפֵּייזֶען פָאן זֵיינֶעם
אַנְגֶעזִיכְט וֶועג צוּ אִיהְנֶען, אוּנְד עֶס וַוארֶען דִיא שְׁפֵּייזְשְׁטִיקְקֶע בִּנְיָמִין'ס גְרֶאסֶער אַלְס
דִיא שְׁפֵּייזְשְׁטִיקְקֶע אַלְלֶער, פִינְף מַאל זָא פִּיל, אוּנְד זִיא טְרַאנְקֶען אוּנְד בֶּערוֹישְׁטֶען
זִיךְ בֵּייא אִיהְם:

מד Cap. XLIV. מד

1 אוּנְד עֶר בֶּעפַאהְל (דֶעם) וֶועלְכֶער אִיבֶּער זֵיין הויז וַואר אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: פִּילְלֶע אַן
דִיא זֶעקְקֶע דֶער מֶענְנֶער מִיט שְׁפֵּייזֶע, זָא פִּיל זִיא וֶועגְבְּרִינְגֶען קֶאנְנֶען אוּנְד לֶעגֶע
2 דַאז גֶעלְד אֵיינֶעס יֶעדֶען אִין דִיא אֶפְּפְנוּנְג זֵיינֶעס זַאקְקֶעס: אוּנְד מֵיינֶען בֶּעכֶער, דֶען
זִילְבֶּערְנֶען בֶּעכֶער, לֶעגֶע אִין דִיא אֶפְּפְנוּנְג דֶעם זַאקְקֶעס דֶעם קְלֵיינְסְטֶען אוּנְד דַאז
גֶעלְד זֵיינֶעס אֵיינְקוֹיפֶעס, אוּנְד עֶר טְהַאט נַאךְ דֶעם וָוארְטֶע יוֹסֵף'ס, דַאז עֶר גֶערֶעדֶעט
3 הַאטְטֶע: אַלְס דֶער מָארְגֶען טַאגְטֶע, דַא ווּרְדֶען דִיא מֶענְנֶער עֶנְטלַאסֶען, זִיא מִיט
4 אִיהְרֶען עֶזֶעלְן: זָא צָאגֶען זִיא אוֹיס דֶער שְׁטַאדְט אוּנְד וַוארֶען נָאךְ נִיכְט וַוייט וֶועג, דַא
זַאגְטֶע יוֹסֵף צוּ דֶעם, וֶועלְכֶער אִיבֶּער זֵיין הויז וַואר, שְׁטֶעה אוֹיף, יַאגֶע נַאךְ דֶען
מֶענְנֶערְן אוּנְד וֶוען דוּא זִיא עֶרְרֵייכְסְט, זָא זַאגֶע צוּ אִיהְנֶען: וַוארוּם הַאבְּט אִיהְר
5 בֶּאזֶעס פִּיר דַאז גוּטֶע פֶערְגָאלְטֶען? אִיזְט עֶס נִיכְט דַאז, אוֹיס וֶועלְכֶעם מֵיין הֶערְר
טְרִינְקְט? אוּנְד וָואמִיט עֶר וַוייזְזַאגְטֶע, אִיהְר הַאבְּט שְׁלֶעכְט גֶעהַאנְדֶעלְט, דַאס אִיהְר
6 עֶס גֶעטְהַאן הַאבְּט: אוּנְד עֶר עֶרְרֵייכְטֶע זִיא אוּנְד רֶעדֶעטֶע צוּ אִיהְנֶען דִיזֶע וָוארְטֶע:

7 אונד זיא זאגטען צו איהם: ווארום רעדעט מיין העררר זאלכע ווארטע, פערנע זייא
8 עס פאן דיינען קנעכטען, דערגלייכען זאכען צו טהון: זיהע, דאז געלד, דאז וויר אין
דער אפפנונג אונזערער זעקקע פאנדען, האבען וויר צו דיר צוריק געבראכט פאם
לאנדע כנען, אונד וויא זאללטען וויר זילבער אדער גאלד אויס דעם הויזע דיינעס
9 העררן שטעהלען? ביי וועלכעם פאן דיינען דינערן עס געפונדען ווירד, דער
10 זאלל שטערבען אונד אויך וויר וואללען מיינעם העררן אלס קנעכטע זיין: אונד ער
זאגטע: נון, עס זאלל נאך איירען ווארטען זיין, ביי וועם ער ווירד געפונדען ווערדען,
11 דער זאלל מיין קנעכט זיין, איהר אבער זאללט פרייא אויסגעהען: אונד זיא איילטען,
אונד לעגטען יעדער זיינען זאק אויף דיא ערדע הערונטער, אונד זיא אפפנעטען
12 יעדער זיינען זאק: אונד ער זוכטע, ביים גראסטען פינג ער אן אונד ביים קליינסטען
הארטע ער אויף, אונד דער בעכער ווורדע אין דעם זאקקע בנימין׳ס געפונדען:
13 אונד זיא צעררים׳סען איהרע קליידער אונד עס לוד איין יעדער זיינען עזעל אויף אונד
14 זיא צאגען ווידער אין דיא שטאדט: אונד יהודה אונד זיינע ברידער קאמען אין דאז
15 הויז יוסף׳ס אונד ער וואר נאך דארט, אונד זיא פיעלען פאר איהם צור ערדע: אונד
יוסף זאגטע צו איהנען: וואס איזט דאז פיר איינע טהאט, דיא איהר געטהאן האבט?
16 וויסט איהר דען ניכט, דאס איין מאן וויא איך וואהרזאגען קאן? אונד יהודה שפראך:
וואס זאללען וויר מיינעם העררן זאגען? וואס זאללען וויר רעדען? אונד וויא זאללען
וויר אונז רעכטפערטיגען? גאטט האט אויפגעפונדען דיא מיססעטהאט דיינער
קנעכטע, היר זינד וויר קנעכטע מיינעם העררן, זאוואהל וויר, אלס אויך דער, אין
17 דעססען האנד דער בעכער געפונדען ווארדע: אונד ער זאגטע: פערנע זייא עס
פאן מיר, דיזעס צו טהון! דער מאן, אין דעססען האנד דער בעכער געפונדען ווארדע,
ער זאלל מיין קנעכט זיין אונד איהר ציהעט אין פרידען הינויף צו איירעם פאטער:
18 אונד יהודה טראט צו איהם אונד שפראך: אך, מיין העררר, לאס דאך דיינען קנעכט
איין ווארט פאר דען אהרען מיינעס העררן רעדען, אונד עס ערגריממע ניכט דיין
19 צארן איבער דיינען קנעכט, דען דוא ביזט גלייך וויא פרעה: מיין העררר פראגטע
20 זיינע קנעכטע אונד שפראך: האבט איהר איינען פאטער אדער ברודער? אונד וויר
זאגטען צו מיינעם העררן: וויר האבען איינען אלטען פאטער אונד איינען קליינען
קנאבען אים אלטער (געבארען) אונד זיין ברודער איזט געשטארבען אונד ער איזט
נור אללײן איבריג געבליבען פאן זיינער מוטטער אונד זיין פאטער ליבעט איהן:
21 אונד דוא זאגטעסט צו דיינען קנעכטען, ברינגעט איהן הערראב צו מיר, אונד איך וויל
22 מיין אויגע אויף איהן ריכטען: אונד וויר זאגטען צו מיינעם העררן: דער קנאבע
קאן זיינען פאטער ניכט פערלאססען, ווען ער זיינען פאטער פערלעסט, זא שטירבט
23 ער: אונד דוא זאגטעסט צו דיינען קנעכטען: ווען איער קליינער ברודער ניכט
24 מיט אייך הערראב קאממט, זא זאללט איהר מיין אנגעזיכט ניכט מעהר זעהען: אונד

עס וואר, אלס וויר צו דיינעם קנעכטע, מיינעם פאטער, הינויף צאגען אונד זאגטען
איהם דיא ווארטע מיינעס העררן: אונד אונזער פאטער שפראך: קעהרעט צוריק, 25
קויפעט אונז איין וועניג שפייזע איין: דא זאגטען וויר: וויר קאננען ניכט הינאב 26
רייזען; ווען אונזער קליינער ברודער מיט אונז איזט, דאן וואללען וויר הינאב רייזען,
דען וויר קאננען דאז אנגעזיכט דעס מאננעס ניכט זעהען, ווען אונזער קליינער
ברודער ניכט מיט אונז איזט: אונד עס זאגטע דיין קנעכט, מיין פאטער צו אונז, 27
איהר וויסט, דאס מיינע פרויא מיר צווייא געבארען האט: אונד דער איינע גינג הינויס 28
פאן מיר, אונד איך זאגטע, ער איזט געוויס צעררייססען ווארדען, אונד האבע איהן ניכט
(ווידער) געזעהען ביז יעטצט: אונד נון נעהמעט איהר אויך דיזען פאן מיינעם אנ- 29
געזיכט וועג, ווען איהם איין אונגליק בעגעגנעט, זא ברינגט איהר מיינע גרויען האארע
מיט יאממער אין דאז גראב: אונד נון, ווען איך אלזא יעטצט קאממען ווירדע צו 30
דיינעם קנעכטע, מיינעם פאטער, אונד דער קנאבע ווערע ניכט מיט אונז, אונד זיינע
זעעלע העננגט אן דעססען זעעלע: אונד עס ווירד געשעהען, זא באלד ער זיהעט, דאס 31
דער קנאבע ניכט דא איזט, זא שטירבט ער אונד דיינע קנעכטע ברינגען הינונטער
דיא גרויען האארע דיינעס קנעכטעס, אונזערעס פאטערס, מיט יאממער אין דאז
גראב: דען דיין קנעכט האט זיך פערבירגט פיר דען קנאבען בייא מיינעם פאטער 32
אונד געשפראכען: ווען איך איהן דיר ניכט ווידער ברינגע, זא וויל איך געזינדיגעט
האבען געגען מיינען פאטער אללע צייט: אונד נון אלזא, לאס דאך דיינען קנעכט 33
אן דער שטעללע דעס קנאבען אלס קנעכט מיינעס העררן בלייבען, אונד דער קנאבע
זאלל מיט זיינען ברידערן הינויף ציהען: דען וויא קאננטע איך הינויף ציהען צו 34
מיינעם פאטער, ווען דער קנאבע ניכט בייא מיר איזט? דאמיט איך ניכט זעהע
דאז אונגליק, דאז מיינען פאטער טרעפפען ווירד:

מה Cap. XLV. מה

אונד יוסף קאננטע ניכט לענגער אן זיך האלטען פאר אללען, דיא אום איהן שטאנדען, 1
אונד ער ריף: לאססעט יעדערמאן פאן מיר הינויס געהען! אונד עס שטאנד נימאנד
בייא איהם, אלס יוסף זיך זיינען ברידערן צו ערקעננען גאב: אונד ער ערהאב זיינע 2
שטיממע מיט וויינען, דאס דיא מצרים עס הארטען אונד דאז הויז פרעה'ס עס הארטע:
אונד יוסף שפראך צו זיינען ברידערן: איך בין יוסף! לעבט מיין פאטער נאך? אונד 3
זיינע ברידער קאננטען איהם ניכט אנטווארטען, דען זיא ערשראקען פאר איהם:
אונד יוסף זאגטע צו זיינען ברידערן: טרעטעט דאך העער צו מיר! אונד זיא טראטען 4
הערצו אונד ער זאגטע: איך בין אייער ברודער יוסף, דען איהר נאך מצרים פער-
קויפט האבט: אונד נון בעטריבט אייך ניכט אונד לאססעט עס אייך ניכט פערדריססען, 5
דאס איהר מיך הירהער פערקויפט האבט, דען צור לעבענסערהאלטונג האט מיך

6 גָאטט פָֿאר אֵייךְ הֶער גֶעשִׁיקְט: דֶען דִיזֶע צְוֵייא יַאהְרֶע (אִיזְט שָׁאן) דִיא הוּנְגֶערְס־
נָאטְה אִים לַאנְדֶע אוּנְד נָאךְ פִּינְף יַאהְרֶע, אִין וֶועלְכֶען קֵיין פְּפְלִיגֶען, נָאךְ עֶרְנְטֶען
7 זֵיין ווִירְד: אוּנְד גָאטט הַאט מִיךְ דַארוּם פָֿאר אֵייךְ הֶער גֶעשִׁיקְט, אוּם אֵייךְ אִיבְּרִיג
צוּ בֶּעהַאלְטֶען אוֹיף עֶרְדֶען אוּנְד אֵייעֶר לֶעבֶּען צוּ עֶרְהַאלְטֶען צוּר גְרָאסֶען עֶרְרֶעטּ־
8 טוּנְג: אוּנְד נוּן, נִיכְט אִיהְר הַאבְּט מִיךְ הִירְהֶער גֶעשִׁיקְט, זָאנְדֶערְן גָאטט, דֶער מִיךְ
גֶעזֶעטְצְט הַאט צוּם פַֿאטֶער דֶעם פַּרְעֹה אוּנְד צוּם הֶערְרְן אִיבֶּער זֵיין גַאנְצֶעס הוֹיז
9 אוּנְד צוּם הֶערְרְשֶׁער אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם: אֵיילֶעט, אוּנְד גֶעהֶעט הִינוֹיף צוּ
מֵיינֶעם פַֿאטֶער אוּנְד זַאגֶעט אִיהְם: זָא שְׁפְּרִיכְט דֵיין זָאהְן יוֹסֵף: גָאטט הַאט מִיךְ
10 צוּם הֶערְרְן אִיבֶּער גַאנְץ מִצְרַיִם גֶעזֶעטְצְט, קָאם צוּ מִיר הֶערַאבּ, צֶאגֶערֶע נִיכְט: אוּנְד
דוּא זָאלְלְסט אִים לַאנְדֶע גֹּשֶׁן וָואהְנֶען אוּנְד דוּא ווִירְסְט מִיר נַאהֶע זֵיין, דוּא אוּנְד דֵיינֶע
קִינְדֶער אוּנְד דֵיינֶע קִינְדֶעסְקִינְדֶער, אוּנְד דֵיינֶע שַׁאפֶּע אוּנְד דֵיינֶע רִינְדֶער אוּנְד
11 אַלְלֶעס, וַואס דִיר גֶעהֶארְט: אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דִיךְ דַאזֶעלְבְּסְט פֶֿערְזָארְגֶען, דֶען נָאךְ
פִּינְף יַאהְרֶע (אִיזְט) הוּנְגֶערְסְנָאטְה, אוֹיף דַאס דוּא נִיכְט פֶֿערַארְמֶעסְט, דוּא אוּנְד דֵיין
12 הוֹיז אוּנְד אַלְלֶעס, וַואס דִיר גֶעהֶארְט: אוּנְד נוּן זֶעהֶען אֵייעֶרֶע אוֹיגֶען אוּנְד דִיא אוֹיגֶען
13 מֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס בִּנְיָמִין, דַאס מֵיין מוּנְד (עֶס אִיזְט), דֶער צוּ אֵייךְ רֶעדֶעט: אוּנְד
אִיהְר זָאלְלְט מֵיינֶעם פַֿאטֶער זַאגֶען אַלְלֶע מֵיינֶע עֶהְרֶע אִין מִצְרַיִם אוּנְד אַלְלֶעס, וַואס
אִיהְר גֶעזֶעהֶען הַאבְּט אוּנְד אֵיילֶעט אוּנְד בְּרִינְגְט מֵיינֶען פַֿאטֶער הִירְהֶער הֶערַאבּ:
14 אוּנְד עֶר פִּיל אוּם דֶען הַאלְז זֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס בִּנְיָמִין אוּנְד ווֵיינְטֶע, אוּנְד בִּנְיָמִין ווֵיינְטֶע
15 אַן זֵיינֶעם הַאלְזֶע: אוּנְד עֶר קִיסְטֶע אַלְלֶע זֵיינֶע בְּרִידֶער אוּנְד ווֵיינְטֶע אַן אִיהְנֶען,
16 אוּנְד נַאכְהֶער רֶעדֶעטֶען זֵיינֶע בְּרִידֶער מִיט אִיהְם: אוּנְד דֶער רוּף וַוארְד גֶעהֶערְט
אִים הוֹיזֶע פַּרְעֹה'ס, מַאן זַאגְטֶע: יוֹסֵף'ס בְּרִידֶער זִינְד גֶעקָאמְמֶען אוּנְד עֶס גֶעפִֿיל
17 פַּרְעֹה אוּנְד זֵיינֶען דִינֶערְן וָואהְל: אוּנְד פַּרְעֹה זַאגְטֶע צוּ יוֹסֵף: זַאגֶע צוּ דֵיינֶען בְּרִי־
דֶערְן, דִיזֶעס טְהוּט: בֶּעלַאדֶעט אֵיירֶע טְהִירֶע אוּנְד גֶעהְט, קָאמְמְט אִין דַאז לַאנְד
18 כְּנָעַן: אוּנְד נֶעהְמֶעט אֵיירֶען פַֿאטֶער אוּנְד אֵיירֶע פַֿאמִילִיֶען אוּנְד קָאמְמֶעט צוּ מִיר
אוּנְד אִיךְ ווִילְל אֵייךְ דַאז בֶּעסְטֶע דֶעם לַאנְדֶעס מִצְרַיִם גֶעבֶּען, אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט
19 דַאז פֶֿעטְט דֶעם לַאנְדֶעס גֶענִיסֶען: אוּנְד דוּא, דִיר אִיזְט בֶּעפָֿאהְלֶען (אִיהְנֶען צוּ
זַאגֶען): טְהוּט אוֹיךְ דִיזֶעס: נֶעהְמֶעט אֵייךְ אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם וַואגֶען פִֿיר אֵיירֶע
יוּנְגֶען קִינְדֶער אוּנְד פִֿיר אֵיירֶע פְֿרוֹיֶען אוּנְד פִֿיהְרְט אֵיירֶען פַֿאטֶער הֶערוֹיף אוּנְד
20 קָאמְמְט: אוּנְד אֵיירֶע אוֹיגֶען זָאלְלֶען נִיכְט אֵיירֶע גֶעפֶּעסֶע שָׁאנֶען, דֶען דַאז בֶּעסְטֶע
21 דֶעם גַאנְצֶען לַאנְדֶעס מִצְרַיִם אִיזְט אֵייעֶר: אוּנְד דִיא זָאהְנֶע יִשְׂרָאֵל'ס טְהַאטֶען אַלְזָא
אוּנְד יוֹסֵף גַאבּ אִיהְנֶען וַואגֶען אוֹיף פַּרְעֹה'ס בֶּעפֶֿעהְל, אוּנְד גַאבּ אִיהְנֶען אוֹיךְ צֶעהְרוּנְג
22 אוֹיף דֶען וֶועג: אַלְלֶען גַאבּ עֶר, פִֿיר יֶעדֶען אֵיינֶען אַנְצוּג קְלֵיידֶער, אַבֶּער דֶעם בִּנְיָמִין
23 גַאבּ עֶר דְרֵייאהוּנְדֶערְט זִילְבֶּערְשְׁטִיקְקֶע אוּנְד פִּינְף אַנְצִיגֶע קְלֵיידֶער: אוּנְד זֵיינֶעם
פַֿאטֶער שִׁיקְטֶע עֶר אַלְזָא צֶעהְן עֶזֶעל, דִיא טְרוּגֶען פָֿאן דֶעם בֶּעסְטֶען מִצְרַיִם'ס אוּנְד

צֶעהֶן עֶזֶעלִינֶּען, דִיא גֶעטְרֵיידֶע אוּנְד בְּרָאד אוּנְד שְׁפֵּייזֶע פִיר זֵיינֶען פַאטֶער א״ף
דֶען וֶועג טְרוּגֶען׃ אוּנְד עֶר עֶנְטְלִיס זֵיינֶע בְּרִידֶער אוּנְד זִיא צָאגֶען הִין אוּנְד עֶר זַאגְטֶע 24
אִיהְנֶען׃ צַאנְקֶעט נִיכְט אוֹיף דֶעם וֶועג׃ אוּנְד זִיא צָאגֶען הִינוֹיף פָאן מִצְרַיִם אוּנְד 25
קַאמֶען אִין דַאז לַאנְד כְּנַעַן צוּ אִיהְרֶעם פַאטֶער יַעֲקֹב׃ אוּנְד זִיא זַאגְטֶען אִיהְם אוּנְד 26
שְׁפְּרַאכֶען׃ יוֹסֵף לֶעבְּט נָאךְ אוּנְד הֶערְרְשֶׁעט אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אַבֶּער זֵיין
הֶערְץ אִיזְט קַאלְט גֶעבְּלִיבֶּען, דֶען עֶר גְלוֹיבְּטֶע אִיהְנֶען נִיכְט׃ אוּנְד זִיא זַאגְטֶען אִיהְם 27
אַלְלֶע וָוארְטֶע יוֹסֵף׳ס, דִיא עֶר צוּ אִיהְנֶען גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע, אוּנְד עֶר זַאהֶע דִיא
וַואגֶען, דִיא יוֹסֵף גֶעשִׁיקְט הַאטְטֶע אִיהְן צוּ פִיהְרֶען, דַא לֶעבְּטֶע (וִוידֶער אוֹיף) דֶער
גֵייסְט אִיהְרֶעם פַאטֶערְס יַעֲקֹב׃ אוּנְד יִשְׂרָאֵל שְׁפְּרַאךְ׃ (עֶס אִיזְט) צוּ פִיל, מֵיין זָאהְן 28
יוֹסֵף לֶעבְּט נָאךְ! אִיךְ וִוילְל הִינְגֶעהֶען אוּנְד אִיהְן זֶעהֶען בֶּעפָאר אִיךְ שְׁטֶערְבֶּע׃

מו Cap. XLVI. מו

אוּנְד יִשְׂרָאֵל צָאג הִינְוֶועג מִיט אַלְלֶעם וַואס אִיהְם (גֶעהֶארְטֶע), אוּנְד עֶר קַאם נַאךְ 1
בְּאֵר שָׁבַע אוּנְד שְׁלַאכְטֶעטֶע (דָארְט) אָפְּפֶער דֶעם גָאטט זֵיינֶעם פַאטֶערְס יִצְחָק׃
אוּנְד גָאטט שְׁפְּרַאךְ צוּ יִשְׂרָאֵל אִין אֵיינֶער עֶרְשֵׁיינוּנְג דֶעם נַאכְטְס אוּנְד זַאגְטֶע׃ יַעֲקֹב! 2
יַעֲקֹב! אוּנְד עֶר זַאגְטֶע, הִיר בִּין אִיךְ! אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ׃ אִיךְ בִּין גָאטט, דֶער גָאטט 3
דֵיינֶעם פַאטֶערְס, פִירְכְטֶע נִיכְט הִינַאבּ צוּ רֵייזֶען נַאךְ מִצְרַיִם, דֶען צוּ אֵיינֶעם גְרָאסֶען
פָאלְקֶע וֶוערְדֶע אִיךְ דִיךְ דַאזֶעלְבְּסְט מַאכֶען׃ אִיךְ וֶוערְדֶע מִיט דִיר הִינַאבּ צִיהֶען 4
נַאךְ מִצְרַיִם, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דִיךְ אוֹיךְ (וִוידֶער) הֶערוֹיף בְּרִינְגֶען, אוּנְד יוֹסֵף וִוירְד
זֵיינֶע הַאנְד אוֹיף דֵיינֶע אוֹיגֶען לֶעגֶען׃ אוּנְד יַעֲקֹב שְׁטַאנְד אוֹיף פָאן בְּאֵר שָׁבַע, אוּנְד 5
דִיא זֶאהְנֶע יִשְׂרָאֵל׳ס פִיהְרְטֶען אִיהְרֶען פַאטֶער יַעֲקֹב אוּנְד אִיהְרֶע קְלֵיינֶען קִינְדֶער
אוּנְד אִיהְרֶע פְרוֹיעֶן אוֹיף דֶען וַואגֶען, וֶועלְכֶע פַּרְעֹה גֶעשִׁיקְט הַאטְטֶע, אִיהְן צוּ
טְרַאגֶען׃ אוּנְד זִיא נַאהְמֶען אִיהְר פִיה אוּנְד אִיהְר פֶערְמֶאגֶען, דַאז זִיא הַאטְטֶען עֶרְ־ 6
וָוארְבֶּען אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן, אוּנְד זִיא קַאמֶען נַאךְ מִצְרַיִם, יַעֲקֹב אוּנְד אַלְל זֵיין זַאמֶע
מִיט אִיהְם׃ זֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע זֵיינֶער זֶאהְנֶע מִיט אִיהְם, זֵיינֶע טֶעכְטֶער 7
אוּנְד דִיא טֶעכְטֶער זֵיינֶער זֶאהְנֶע, אוּנְד אַלְלֶען זֵיינֶען זַאמֶען, דִיא בְּרַאכְטֶע עֶר מִיט
זִיךְ נַאךְ מִצְרַיִם׃ אוּנְד דִיזֶעס זִינְד דִיא נַאמֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, וֶועלְכֶע קַאמֶען 8
נַאךְ מִצְרַיִם, יַעֲקֹב אוּנְד זֵיינֶע קִינְדֶער, דֶער עֶרְסְטְגֶעבָּארְנֶע יַעֲקֹב׳ס רְאוּבֵן׃ אוּנְד דִיא 9
זֶאהְנֶע רְאוּבֵן׳ס, חֲנוֹךְ אוּנְד פַּלּוּא אוּנְד חֶצְרוֹן אוּנְד כַּרְמִי׃ אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע שִׁמְעוֹן׳ס, 10
יְמוּאֵל אוּנְד יָמִין אוּנְד אֹהַד אוּנְד יָכִין אוּנְד צֹחַר אוּנְד שָׁאוּל, זָאהְן דֶער כְּנַעֲנִית׃ אוּנְד 11
דִיא זֶאהְנֶע לֵוִי׳ס, גֵּרְשׁוֹן, קְהָת אוּנְד מְרָרִי׃ אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע יְהוּדָה׳ס, עֵר אוּנְד אוֹנָן 12
אוּנְד שֵׁלָה אוּנְד פֶּרֶץ אוּנְד זָרַח, אַבֶּער עֵר אוּנְד אוֹנָן וַוארֶען גֶעשְׁטָארְבֶּען אִים לַאנְדֶע
כְּנַעַן, אוּנְד עֶס וַוארֶען דִיא זֶאהְנֶע דֶעס פֶּרֶץ, חֶצְרֹן אוּנְד חָמוּל׃ אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע 13
יִשָּׂשכָר׳ס, תּוֹלָע אוּנְד פֻּוָּה אוּנְד יוֹב אוּנְד שִׁמְרֹן׃ אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע זְבֻלוּן׳ס, סֶרֶד אוּנְד 14
אֵלוֹן אוּנְד יַחְלְאֵל׃ דִיזֶעס זִינְד דִיא קִינְדֶער לֵאָה׳ס, וֶועלְכֶע זִיא גֶעבָּארֶען הַאטְטֶע 15

דֶעם יַעֲקֹב אִין פַּדַן אֲרָם אוּנְד זַיינֶע טָאכְטֶער דִינָה, אַלְלֶע זֶועלֶען זַיינֶער זֶאהְנֶע
16 אוּנְד טֶאכְטֶער דְרֵייא אוּנְד דְרֵייסִיג: אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע גָד'ס, צִפְיוֹן אוּנְד חַגִּי, שׁוּנִי אוּנְד
17 אֶצְבּוֹן, עֵרִי אוּנְד אֲרוֹדִי אוּנְד אַרְאֵלִי: אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע אָשֵׁר'ס, יִמְנָה אוּנְד יִשְׁוָה אוּנְד
יִשְׁוִי אוּנְד בְּרִיעָה, אוּנְד שֶׂרַח אִיהְרֶע שְׁוֶועסְטֶער אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע בְּרִיעָה'ס, חֶבֶר אוּנְד
18 מַלְכִּיאֵל: דִיזֶעס זִינְד דִיא קִינְדֶער דֶער זִלְפָּה, וֶועלְכֶע לָבָן זַיינֶער טָאכְטֶער לֵאָה
19 גֶעגֶעבֶּען הַאטְטֶע, אוּנְד זִיא גֶעבַּאר דִיזֶע דֶעם יַעֲקֹב, זֶעכְצֶעהְן זֶועלֶען: דִיא זֶאהְנֶע
20 רָחֵל'ס, דֶער פְרוֹיא דֶעם יַעֲקֹב (וַוארֶען) יוֹסֵף אוּנְד בִּנְיָמִין: אוּנְד דֶעם יוֹסֵף וואוּרְדֶען
גֶעבָּארֶען אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם, דִיא אִיהְם אָסְנַת, טָאכְטֶער דֶעם פּוֹטִי פֶּרַע, דֶעם
21 פְּרִיסְטֶערְס צוּ אוֹן, גֶעבָּארֶען הַאטְטֶע, דֶען מְנַשֶּׁה אוּנְד דֶען אֶפְרָיִם: אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע
בִּנְיָמִין'ס, בֶּלַע אוּנְד בֶּכֶר אוּנְד אַשְׁבֵּל, גֵּרָא אוּנְד נַעֲמָן, אֵחִי אוּנְד רֹאשׁ מֻפִּים אוּנְד
22 חֻפִּים אוּנְד אָרְדְּ: דִיזֶע זִינְד דִיא קִינְדֶער רָחֵל'ס, וֶועלְכֶע דֶעם יַעֲקֹב גֶעבָּארֶען וואוּר־
23 24 דֶען, אִין אַלְלֶעם פִירְצֶעהְן זֶועלֶען: אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע דָן'ס, חֻשִׁים: אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע
25 נַפְתָּלִי'ס, יַחְצְאֵל אוּנְד גוּנִי אוּנְד יֵצֶר אוּנְד שִׁלֵּם: דִיזֶעס זִינְד דִיא קִינְדֶער דֶער בִּלְהָה,
וֶועלְכֶע לָבָן דֶער רָחֵל, זַיינֶער טָאכְטֶער, גֶעגֶעבֶּען הַאטְטֶע אוּנְד זִיא גֶעבַּאר דִיזֶע
26 דֶעם יַעֲקֹב, אִין אַלְלֶעם זִיבֶּען זֶועלֶען: אַלְלֶע זֶועלֶען, דִיא מִיט יַעֲקֹב נַאךְ מִצְרַיִם
קַאמֶען, דִיא אוֹיס זַיינֶען לֶענְדֶען גֶעקָאמְמֶען וַוארֶען, אוֹיסֶער דֶען ווייבֶּערְן דֶער זֶאהְנֶע
27 יַעֲקֹב'ס, אַלְלֶע זֶועלֶען (וַוארֶען) זֶעכְס אוּנְד זֶעכְצִיג: אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע יוֹסֵף'ס, וֶועלְכֶע
אִיהְם גֶעבָּארֶען וואוּרְדֶען אִין מִצְרַיִם, צְווייא פֶערְזָאנֶען, אַלְלֶע זֶועלֶען דֶעם הוֹיזֶעס
28 יַעֲקֹב'ס, דִיא נַאךְ מִצְרַיִם קַאמֶען, זִיבֶּענְצִיג: אוּנְד דֶען יְהוּדָה הַאטְטֶע עֶר פָאר זִיךְ
הֶער גֶעשִׁיקְט צוּ יוֹסֵף, אִיהְם פָארְהֶער נַאךְ גֹּשֶׁן אַנְצוּווייזֶען אוּנְד זִיא קַאמֶען אִין דַאז
29 לַאנְד גֹּשֶׁן: אוּנְד יוֹסֵף שְׁפַּאנְטֶע זַיינֶען וַואגֶען אַן אוּנְד צָאג הִינוֹיף זַיינֶעם פַאטֶער
יִשְׂרָאֵל עֶנְטְגֶעגֶען נַאךְ גֹּשֶׁן; דַא עֶר פָאר אִיהְם עֶרְשִׁין, פִיל עֶר אִיהְם אוּם זַיינֶען הַאלְז
30 אוּנְד ווייְנְטֶע אַן זַיינֶעם הַאלְזֶע נָאךְ לַאנְגֶע: אוּנְד יִשְׂרָאֵל שְׁפְּרַאךְ צוּ יוֹסֵף: נוּנְמֶעהְר
ווִילְל אִיךְ (גֶערְן) שְׁטֶערְבֶּען, נַאכְדֶעם אִיךְ דַיין אַנְגֶעזִיכְט גֶעזֶעהֶען הַאבֶּע, דַאס דוּא
31 נָאךְ לֶעבְּסְט: אוּנְד יוֹסֵף שְׁפְּרַאךְ צוּ זַיינֶען בְּרִידֶערְן אוּנְד צוּם הוֹיזֶע זַיינֶעס פַאטֶערְס:
אִיךְ ווִילְל הִינוֹיף גֶעהֶען אוּנְד דֶעם פַּרְעֹה פֶערְקִינְדִיגֶען, אוּנְד וֶוערְדֶע צוּ אִיהְם זַאגֶען:
מֵיינֶע בְּרִידֶער אוּנְד דַאז הוֹיז מֵיינֶעס פַאטֶערְס, וֶועלְכֶע אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן (וָואהְנְטֶען),
32 זִינְד צוּ מִיר גֶעקָאמְמֶען: אוּנְד דִיא מֶענְנֶער זִינְד שַׁאפְהִירְטֶען, דֶען זִיא זִינְד לֵייטֶע
דֶער פִיהְהֶערְדֶען; אוֹיךְ אִיהְרֶע שַׁאפֶע אוּנְד רִינְדֶער אוּנְד אַלְלֶעס, וַואס אִיהְנֶען
33 (גֶעהָארְט), הַאבֶּען זִיא מִיטְגֶעבְּרַאכְט: אוּנְד עֶס ווִירְד זַיין, וֶוען פַּרְעֹה אֵייךְ רוּפֶען
34 ווִירְד אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶען: וַואס אִיזְט אֵייעֶר גֶעשֶׁעפְט? זָא זָאלְלְט אִיהְר זַאגֶען: מֶענְנֶער
דֶער פִיהְהֶערְדֶען זִינְד דֵיינֶע דִינֶער, פָאן אוּנְזֶערֶער יוּגֶענְד אַן בִּיז יֶעטְצְט, זָאוָואהְל
ווִיר אַלְס אוֹיךְ אוּנְזֶערֶע פֶעטֶער, דַאמִיט אִיהְר אִים לַאנְדֶע גֹּשֶׁן וְואהְנֶען בְּלֵייבְט,
דֶען פִיר דִיא מִצְרַיִם זִינְד אַלְלֶע שַׁאפְהִירְטֶען אֵיין גְרֵייעֶל:

מז

Cap. XLVII. מז

1 אוּנְד יוֹסֵף קַאם אוּנְד זַאגְטֶע עֶס דֶעם פַּרְעֹה אַן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: מַיין פַאטֶער אוּנְד
מֵיינֶע בְּרִידֶער אוּנְד אִיהְרֶע שַׁאפֶע אוּנְד אִיהְרֶע רִינְדֶער אוּנְד אַלְלֶעס וַואס זִיא הַאבֶּען,
2 זִינְד אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע כְּנַעַן גֶעקָאמְמֶען אוּנְד זִינְד יֶעטְצְט אִים לַאנְדֶע גֹּשֶׁן: אוּנְד
אֵיינֶען טְהֵייל זֵיינֶער בְּרִידֶער הַאטְטֶע עֶר מִיטְגֶענָאמְמֶען, פִינְף מֶענְנֶער אוּנְד שְׁטֶעלְלְטֶע
3 זִיא פָאר פַּרְעֹה: אוּנְד פַּרְעֹה זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶען בְּרִידֶערְן: וַואס אִיזְט אֵייעֶר גֶעשֶׁעפְט?
אוּנְד זִיא זַאגְטֶען צוּ פַּרְעֹה: שַׁאפְהִירְטֶען זִינְד דֵיינֶע קְנֶעכְטֶע, זָאוְואהְל וִויר, וִויא אֵייךְ
4 אוּנְזֶערֶע פֶעטֶער: אוּנְד זִיא זַאגְטֶען צוּ פַּרְעֹה: אוּנְז אוֹיפְצוּהַאלְטֶען אִים לַאנְדֶע זִינְד
וִויר גֶעקָאמְמֶען, דֶען (עֶס וַואר) קֵיינֶע ווֵיידֶע פִיר דִיא שַׁאפֶע, וֶועלְכֶע דֵיינֶען קְנֶעכְטֶען
(גֶעהֶארֶען), דֶען דִיא הוּנְגֶערְסְנָאטְה אִיזְט שְׁוֶוער אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן אוּנְד נוּן דִירְפְטֶען
5 דָאךְ דֵיינֶע קְנֶעכְטֶע אִים לַאנְדֶע גֹּשֶׁן בְּלֵייבֶּען: אוּנְד פַּרְעֹה שְׁפְּרַאךְ צוּ יוֹסֵף אוּנְד
6 זַאגְטֶע: דֵיין פַאטֶער אוּנְד דֵיינֶע בְּרִידֶער זִינְד צוּ דִיר גֶעקָאמְמֶען: דַאז לַאנְד מִצְרַיִם
אִיזְט פָאר דִיר, אִין דֶעם בֶּעסְטֶען טְהֵייל דֶעם לַאנְדֶעס לַאס דֵיינֶען פַאטֶער אוּנְד
דֵיינֶע בְּרִידֶער ווָאהְנֶען, זִיא מֶאגֶען אִים לַאנְדֶע גֹּשֶׁן ווָאהְנֶען! אוּנְד וֶוען דוּא וַוייסְט,
דַאס טִיכְטִיגֶע מֶענְנֶער אוּנְטֶער אִיהְנֶען זִינְד, זָא זֶעטְצֶע זִיא אַלְס אָבֶּערְאוֹיפְזֶעהֶער
7 אִיבֶּער מֵיינֶע פִיהֶערְדֶען: אוּנְד יוֹסֵף בְּרַאכְטֶע זֵיינֶען פַאטֶער יַעֲקֹב אוּנְד שְׁטֶעלְלְטֶע
8 אִיהְן פָאר פַּרְעֹה, אוּנְד יַעֲקֹב זֶעגְנֶעטֶע דֶען פַּרְעֹה: אוּנְד פַּרְעֹה זַאגְטֶע צוּ יַעֲקֹב:
9 וִויא פִיל זִינְד דִיא טַאגֶע דֵיינֶער לֶעבֶּענְסְיַאהְרֶע? אוּנְד יַעֲקֹב זַאגְטֶע צוּ פַּרְעֹה: דִיא
טַאגֶע מֵיינֶער וַואנְדֶערוּנְגְסְיַאהְרֶע זִינְד הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרַייסִיג יַאהְרֶע, אוּנְד בֶּאזֶע
וַוארֶען דִיא טַאגֶע מֵיינֶער לֶעבֶּענְסְיַאהְרֶע אוּנְד הַאבֶּען דִיא טַאגֶע דֶער לֶעבֶּענְסְיַאהְרֶע
10 מֵיינֶער פֶעטֶער אִין דֶען טַאגֶען אִיהְרֶער וַואנְדֶערְשַׁאפְט נִיכְט עֶררֵייכְט: אוּנְד יַעֲקֹב
11 זֶעגְנֶעטֶע דֶען פַּרְעֹה אוּנְד גִינְג הִינוֹיס פָאן דֶעם אַנְגֶעזִיכְט פַּרְעֹה'ס: אוּנְד יוֹסֵף גַאבּ
זֵיינֶעם פַאטֶער אוּנְד זֵיינֶען בְּרִידֶערְן ווָאהְנוּנְג אוּנְד גַאבּ אִיהְנֶען אֵיינֶענְטְהוּם אִים
לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אִים בֶּעסְטֶען (טְהֵיילֶע) דֶעם לַאנְדֶעס, אִין דֶער לַאנְדְשַׁאפְט רַעְמְסֵס,
12 וִויא פַּרְעֹה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד יוֹסֵף פֶערְזָארְגְטֶע זֵיינֶען פַאטֶער אוּנְד זֵיינֶע
בְּרִידֶער אוּנְד דַאז גַאנְצֶע הוֹיז זֵיינֶעס פַאטֶערְס מִיט בְּרָאד נַאךְ פֶערְהֶעלְטְנִיס דֶער
13 קִינְדֶער: אוּנְד עֶס וַואר קֵיין בְּרָאד אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע, דֶען דִיא הוּנְגֶערְסְנָאטְה וַואר
זֶעהְר שְׁוֶוער אוּנְד עֶס פֶערְשְׁמַאכְטֶעטֶע דַאז לַאנְד מִצְרַיִם אוּנְד דַאז לַאנְד כְּנַעַן פָאר
14 הוּנְגֶער: אוּנְד יוֹסֵף הַאטְטֶע אַלְלֶעס גֶעלְד גֶעזַאמְמֶעלְט, דַאז פָארְגֶעפוּנְדֶען וואוּרְדֶע
אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם אוּנְד אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן, פִיר דַאז גֶעטְרֵיידֶע, דַאז זִיא אֵיינְקוֹיפְטֶען,
15 אוּנְד יוֹסֵף הַאטְטֶע דַאז גֶעלְד אִין דַאז הוֹיז פַּרְעֹה'ס גֶעבְּרַאכְט: אוּנְד אַלְס נוּן דַאז
גֶעלְד צוּ עֶנְדֶע וַואר, אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם אוּנְד אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע כְּנַעַן, דַא
קַאמֶען אַלְלֶע (אֵיינְווָאהְנֶער פָאן) מִצְרַיִם צוּ יוֹסֵף אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען: גִיבּ אוּנְז בְּרָאד!
16 וַוארוּם זָאלְלֶען וִויר פָאר דִיר שְׁטֶערְבֶּען? דֶען גֶעלְד אִיזְט נִיכְט מֶעהְר דַא: אוּנְד יוֹסֵף

וַאגְטֶע׃ גֶעבְּט הֶער אֵייעֶר פִֿיה, זָא ווִילל אִיךְ אֵייךְ פִֿיר אֵייעֶר פִֿיה גֶעבֶּען, וֶוען קֵיין
17 גֶעלְד דַא אִיזְט׃ אוּנְד זִיא בְּרַאכְטֶען אִיהְר פִֿיה דֶעם יוֹסֵף אוּנְד יוֹסֵף גַאבּ אִיהְנֶען
בְּרָאד פִֿיר פְֿפֶֿערְדֶע, פִֿיר הֶערְדֶען שַׁאפֶֿע אוּנְד פִֿיר הֶערְדֶען רִינְדֶער אוּנְד פִֿיר עֶזֶעל,
18 אוּנְד עֶר עֶרְנֶעהְרְטֶע זִיא מִיט בְּרָאד פִֿיר אַלְל אִיהְר פִֿיה אִין דִיזֶעם יַאהְרֶע׃ אוּנְד
אַלְס דִיזֶעם יַאהְר צוּ עֶנְדֶע וַאר, קַאמֶען זִיא צוּ אִיהְם אִים אַנְדֶערְן יַאהְרֶע אוּנְד
שְׁפְּרַאכֶען צוּ אִיהְם׃ ווִיר קֶאנְנֶען נִיכְט פֶֿערְלֵייגְנֶען מֵיינֶעם הֶערְרְן, דַאס דַאז גֶעלְד צוּ
עֶנְדֶע אִיזְט, אוּנְד דֶער פִֿיהְשְׁטַאנְד אִיזְט דַאהִין צוּ מֵיינֶעם הֶערְרְן, עֶס אִיזְט אַלְזָא נִיכְטְס
מֶעהְר אִיבְּרִיג פָֿאר מֵיינֶעם הֶערְרְן, אוֹיסֶער נוּר אוּנְזֶערֶע לֵייבֶּער אוּנְד אוּנְזֶער לַאנְד׃
19 וַארוּם זָאלְלֶען ווִיר שְׁטֶערְבֶּען פָֿאר דֵיינֶען אוֹיגֶען זָאוְואהְל ווִיר אַלְס אוּנְזֶער לַאנְד,
קוֹיף אוּנְז אוּנְד אוּנְזֶער לַאנְד פִֿיר בְּרָאד אוּנְד ווִיר וָאלְלֶען זֵיין, ווִיר אוּנְד אוּנְזֶער
לַאנְד קְנֶעכְטֶע דֶעם פַּרְעֹה אוּנְד גִיבּ נוּר זַאמֶען, דַאמִיט ווִיר אַם לֶעבֶּען בְּלֵייבֶּען אוּנְד
20 נִיכְט שְׁטֶערְבֶּען אוּנְד דַאז לַאנְד נִיכְט ווִיסְטֶע וֶוערְדֶע׃ אוּנְד יוֹסֵף קוֹיפְֿטֶע אַלְלֶעס
לַאנְד (פָֿאן) מִצְרַיִם פִֿיר פַּרְעֹה, דֶען דִיא מִצְרַיִם פֶֿערְקוֹיפְֿטֶען יֶעדֶער זֵיין פֶֿעלְד, דֶען
עֶס וַאר דֶער הוּנְגֶער אוֹיף אִיהְנֶען שְׁוֶוער, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע לַאנְד וַארְד דֶעם פַּרְעֹה
21 צוּם אֵייגֶענְטְהוּם׃ אוּנְד דַאז פָֿאלְק פִֿיהְרְטֶע עֶר אִיבֶּער אִין דִיא שְׁטֶעדְטֶע, פָֿאן אֵיינֶעם
22 עֶנְדֶע דֶער גְרֶענְצֶע מִצְרַיִם׳ס בִּיז צוּם אַנְדֶערְן עֶנְדֶע׃ נוּר דַאז לַאנְד דֶער פְּרִיסְטֶער
קוֹיפְֿטֶע עֶר נִיכְט, דֶען עֶטְוַאס בֶּעשְׁטִימְמְטֶעס הַאטְטֶען דִיא פְּרִיסְטֶער פָֿאן פַּרְעֹה,
אוּנְד זִיא אַסֶען אִיהְר בֶּעשְׁטִימְמְטֶעס, דַאז אִיהְנֶען פַּרְעֹה גֶעגֶעבֶּען הַאטְטֶע, דַארוּם
23 פֶֿערְקוֹיפְֿטֶען זִיא נִיכְט אִיהְר לַאנְד׃ אוּנְד יוֹסֵף שְׁפְּרַאךְ צוּם פָֿאלְקֶע׃ זֶעהֶעט! אִיךְ
הַאבֶּע אֵייךְ אוּנְד אֵייעֶר לַאנְד הֵייטֶע גֶעקוֹיפְֿט פִֿיר פַּרְעֹה! דַא הַאבְּט אִיהְר זַאמֶען
24 אוּנְד בֶּעזֶעעֶט דַאז לַאנְד׃ דַאן זָאלְל עֶס גֶעשֶׁעהֶען אִין דֶער עֶרְנְטֶע, דַא גֶעבְּט דֶען
פִֿינְפְֿטֶען טְהֵייל דֶעם פַּרְעֹה, אוּנְד פִֿיר טְהֵיילֶע זָאלְלֶען אֵייעֶר זֵיין צוּר אוֹיסְזַאאַט
דֶעס פֶֿעלְדֶעס אוּנְד צוּר שְׁפֵּייזֶע פִֿיר אֵייךְ אוּנְד פִֿיר דִיא (לֵייטֶע) אִין אֵייעֶרֶען הֵייזֶערְן
25 אוּנְד צוּר שְׁפֵּייזֶע פִֿיר אֵייעֶרֶע יוּנְגֶען קִינְדֶער׃ אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען׃ דוּא הַאסְט אוּנְז
בֵּיים לֶעבֶּען עֶרְהַאלְטֶען; לַאס אוּנְז גְנַאדֶע פִֿינְדֶען אִין דֶען אוֹיגֶען מֵיינֶעס הֶערְרְן
26 אוּנְד ווִיר וָואלְלֶען דֶעם פַּרְעֹה קְנֶעכְטֶע זֵיין׃ אוּנְד יוֹסֵף לֶעגְטֶע אַלְס אַבְגַאבֶּע בִּיז
אוֹיף דִיזֶען טַאג אוֹיף דַאז לַאנְד פָֿאן מִצְרַיִם פִֿיר פַּרְעֹה דֶען פִֿינְפְֿטֶען טְהֵייל, נוּר
27 דַאז לַאנְד דֶער פְּרִיסְטֶער אַלְלֵיין גֶעהֶערְטֶע נִיכְט דֶעם פַּרְעֹה׃ אוּנְד יִשְׂרָאֵל וָואהְנְטֶע
אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אִין דֶעם לַאנְדֶע גּשֶׁן, אוּנְד זִיא בֶּעקַאמֶען אֵיין אֵייגֶענְטְהוּם דַארִין
28 אוּנְד זִיא וַארֶען פְֿרוּכְטְבַּאר אוּנְד פֶֿערְמֶעהְרְטֶען זִיךְ זֶעהְר׃ אוּנְד יַעֲקֹב לֶעבְּטֶע אִים
לַאנְדֶע מִצְרַיִם זִיבְּצֶעהְן יַאהְרֶע אוּנְד עֶס וַארֶען נוּן דִיא טַאגֶע יַעֲקֹב׳ס, דִיא יַאהְרֶע
29 זֵיינֶעס לֶעבֶּענְס, הוּנְדֶערְט אוּנְד זִיבֶּען אוּנְד פִֿירְצִיג יַאהְרֶע׃ אַלְס נוּן דִיא טַאגֶע יִשְׂרָאֵל׳ס
צוּם שְׁטֶערְבֶּען הֶערַאן נַאהֶעטֶען, דַא רִיף עֶר זֵיינֶען זָאהְן, דֶען יוֹסֵף, אוּנְד זַאגְטֶע
צוּ אִיהְם׃ וֶוען אִיךְ דָאךְ גְנַאדֶע גֶעפֿוּנְדֶען הַאבֶּע אִין דֵיינֶען אוֹיגֶען, זָא לֶעגֶע דָאךְ

דַייְנֶע הַאנְד אוּנְטֶער מֵיינֶע לֶענְדֶען, אוּנְד טהוּעֶ אַן מִיר לִיבֶּע אוּנְד טְרֵייֶע, בֶּעגְרַאבֶּע
מִיךְ דָאךְ נִיכְט אִין מִצְרַיִם: זָאנְדֶערְן אִיךְ וִוילְל בַּייא מֵיינֶען פֶֿעטֶערְן לִיגֶען, אוּנְד 30
דוּא זָאלְלסְט מִיךְ וֶועגְטְרַאגֶען לַאסְסֶען אוּיס מִצְרַיִם אוּנְד זָאלְלסְט מִיךְ בֶּעגְרַאבֶּען אִין
אִיהְרֶעם בֶּעגְרֶעבְּנִיס, אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: אִיךְ וִוילְל טהוּן נַאךְ דַיינֶער רֶעדֶע: אוּנְד עֶר 31
זַאגְטֶע: שְׁוֶוארֶע מִיר! אוּנְד עֶר שְׁוואוּר אִיהְם, דַא בֶּעטֶעטֶע יִשְׂרָאֵל אַן גֶעגֶען דִיא
קָאפְּפְסַייטֶע דֶעם בֶּעטְטֶעס:

Cap. XLVIII. מח

מח

אוּנְד עֶס וַואר נַאךְ דִיזֶען בֶּעגֶעבֶּענְהֵייטֶען, דַא זַאגְטֶע מַאן דֶעם יוֹסֵף, זִיהֶע, דַיין 1
פָֿאטֶער אִיזְט קְרַאנְק, דַא נַאהְם עֶר זֵיינֶע בֵּיידֶען זָאהְנֶע מִיט זִיךְ, דֶען מְנַשֶּׁה אוּנְד דֶען
אֶפְרָיִם: אוּנְד מַאן זַאגְטֶע צוּ יַעֲקֹב אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: זִיהֶע! דַיין זָאהְן יוֹסֵף קָאמְמְט צוּ 2
דִיר; דַא מַאכְטֶע יִשְׂרָאֵל זִיךְ שְׁטַארְק, אוּנְד זֶעטְצְטֶע זִיךְ אוֹיף דַאז בֶּעטְט: אוּנְד יַעֲקֹב 3
שְׁפְּרַאךְ צוּ יוֹסֵף: גָאטְט דֶער אַלְלְמֶעכְטִיגֶע עֶרְשִׁין מִיר אִין לוּז אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן,
אוּנְד זֶעגְנֶעטֶע מִיךְ: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ צוּ מִיר: זִיהֶע! אִיךְ מַאכֶע דִיךְ פְֿרוּכְטְבַּאר, 4
אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דִיךְ פֶֿערְמֶעהְרֶען, אוּנְד וֶוערְדֶע דִיךְ צוּ אֵיינֶער פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג פָֿאן
פֶֿאלְקֶערְן מַאכֶען, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דַיינֶעם זַאמֶען נַאךְ דִיר דִיזֶעס לַאנְד גֶעבֶּען,
אַלְס אֵיין עֶווִיגֶעס אֵייגֶענְטהוּם: אוּנְד נוּן, דַיינֶע בֵּיידֶען זָאהְנֶע, דִיא דִיר גֶעבָּארֶען זִינְד 5
אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם, בִּיז אִיךְ צוּ דִיר נַאךְ מִצְרַיִם גֶעקָאמְמֶען בִּין, זִינְד מַיין; אֶפְרַיִם
אוּנְד מְנַשֶּׁה, וִויא רְאוּבֵן אוּנְד שִׁמְעוֹן זָאלְלֶען זִיא מִיר זֵיין: אוּנְד דַיינֶע קִינְדֶער, וֶועלְכֶע 6
דוּא נַאךְ אִיהְנֶען עֶרְצֵייגֶען וִוירְסְט, זָאלְלֶען דַיין זֵיין, נַאךְ דֶעם נַאמֶען אִיהְרֶער בְּרִידֶער
זָאלְלֶען זִיא בֶּענַאנְנְט וֶוערְדֶען אִין אִיהְרֶעם עֶרְבְטְהֵייל: אוּנְד אִיךְ, אַלְס אִיךְ פָֿאן 7
פַּדָּן קַאם, שְׁטַארְבּ מִיר רָחֵל אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן אוֹיף דֶעם וֶועגֶע, אַלְס נָאךְ אֵיינֶע
שְׁטְרֶעקְקֶע לַאנְדֶעס וַואר, אוּם נַאךְ אֶפְרָת צוּ קָאמְמֶען, אוּנְד אִיךְ בֶּעגְרוּבּ זִיא דָארְט
אוֹיף דֶעם וֶועגֶע נַאךְ אֶפְרָת, דַאז אִיזְט בֵּית לָחֶם: אוּנְד יִשְׂרָאֵל זַאהֶע דִיא זָאהְנֶע 8
יוֹסֵף'ס, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: וֶוער זִינְד דִיזֶע? אוּנְד יוֹסֵף זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶעם פָֿאטֶער: זִיא 9
(זִינְד) מֵיינֶע זָאהְנֶע, וֶועלְכֶע גָאטְט מִיר אַלְלְהִיר גֶעגֶעבֶּען הַאט, אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ:
פִֿיהְרֶע זִיא דָאךְ צוּ מִיר, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע זִיא זֶעגְנֶען: אוּנְד דִיא אוֹיגֶען יִשְׂרָאֵל'ס 10
וַוארֶען שְׁוֶוער פָֿאר אַלְטֶער, עֶר קָאנְנְטֶע נִיכְט זֶעהֶען, אוּנְד עֶר בְּרַאכְטֶע זִיא הִין צוּ
אִיהְם, אוּנְד עֶר קִיסְטֶע זִיא, אוּנְד אוּמְאַרְמְטֶע זִיא: אוּנְד יִשְׂרָאֵל שְׁפְּרַאךְ צוּ יוֹסֵף: דַיין 11
אַנְגֶעזִיכְט צוּ זֶעהֶען הַאבֶּע אִיךְ נִיכְט גֶעדַאכְט, אוּנְד זִיהֶע, גָאטְט הַאט מִיךְ אוֹיךְ דַיינֶען
זַאמֶען זֶעהֶען לַאסְסֶען: אוּנְד יוֹסֵף פִֿיהְרְטֶע זִיא הֶערְפָֿאר פָֿאן זֵיינֶען קְנִיעֶן, אוּנְד נֵייגְטֶע 12
זִיךְ פָֿאר אִיהְם צוּר עֶרְדֶע: אוּנְד יוֹסֵף נַאהְם בֵּיידֶע, דֶען אֶפְרַיִם אִין זֵיינֶע רֶעכְטֶע 13
גֶעגֶען דִיא לִינְקֶע יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד דֶען מְנַשֶּׁה אִין זֵיינֶע לִינְקֶע, גֶעגֶען דִיא רֶעכְטֶע
יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד בְּרַאכְטֶע זִיא צוּ אִיהְם הִין: אַבֶּער יִשְׂרָאֵל שְׁטְרֶעקְטֶע זֵיינֶע רֶעכְטֶע 14
הַאנְד אוּיס אוּנְד לֶעגְטֶע זִיא אוֹיף דֶען קָאפְּף אֶפְרַיִם'ס, וִויאוָואהְל עֶר דֶער יִינְגְסְטֶע

וַאר, אוּנְד זֵיינֶע לִינְקֶע אַבֶּער אוֹיף דֶען קָאפְּף מְנַשֶּׁה׳ס, מִיט בֶּעדַאכְט לֶעגְטֶע עֶר
15 זֵיינֶע הֶענְדֶע, דֶען מְנַשֶּׁה וַאר דֶער עֶרְסטגֶעבָּארְנֶע: אוּנְד עֶר זֶעגְנֶעטֶע דֶען יוֹסֵף אוּנְד
שְׁפְּרַאךְ: דֶער גָאטט פָאר װֶעלְכֶעם מֵיינֶע פֶעטֶער אַבְרָהָם אוּנְד יִצְחָק גֶעוַואנְדֶעלְט
הַאבֶּען! דֶער גָאטט דֶער מִיךְ עֶרְנֶעהְרט הַאט, זֵייט דֶעם אִיךְ בִּין, בִּיז אוֹיף דִיזֶען
16 טַאג: דֶער עֶנְגֶעל, דֶער מִיךְ עֶרְלֶאזֶעט הַאט פָאן אַלְלֶעם אִיבֶּעל, עֶר זֶעגְנֶע דִיא
קְנַאבֶּען, אוּנְד אִיבֶּער זִיא זָאלְל מֵיין נַאמֶע גֶענַאנְנְט װֶערְדֶען, אוּנְד דֶער נַאמֶע מֵיינֶער
פֶעטֶער, אַבְרָהָם אוּנְד יִצְחָק, אוּנְד מֶאגֶען זִיא וַאכְסֶען צוּ אֵיינֶער גְרָאסֶען מֶענְגֶע אוֹיף
17 עֶרְדֶען: אַלְס יוֹסֵף זַאהֶע, דַאס זֵיין פַאטֶער זֵיינֶע רֶעכְטֶע הַאנְד אוֹיף דֶען קָאפְּף
אֶפְרַיִם׳ס לֶעגְטֶע, גֶעפִיל עֶס אִיהְם אִיבֶּעל, אוּנְד עֶר פַאסְטֶע אַן דִיא הַאנְד זֵיינֶעס
פַאטֶערְס, אוּם זִיא פָאן דֶעם קָאפְּף אֶפְרַיִם׳ס אוֹיף דֶען קָאפְּף מְנַשֶּׁה׳ס אַבְצוּבְּרִינְגֶען:
18 אוּנְד יוֹסֵף שְׁפְּרַאךְ צוּ זֵיינֶעם פַאטֶער: נִיכְט אַלְזָא מֵיין פַאטֶער! דֶען דִיזֶער אִיזְט דֶער
19 עֶרְסטגֶעבָּארְנֶע; לֶעגֶע דֵיינֶע רֶעכְטֶע אוֹיף זֵיינֶען קָאפְּף: אַבֶּער זֵיין פַאטֶער וַוייגֶערְטֶע זִיךְ
אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אִיךְ וַוייס מֵיין זָאהְן! אִיךְ וַוייס; אוֹיךְ עֶר װִירְד צוּ אֵיינֶעם פָאלְקֶע װֶערְדֶען,
אוּנְד אוֹיךְ עֶר װִירְד גְרָאס זֵיין; אַבֶּער זֵיין קְלֵיינֶערֶער בְּרוּדֶער װִירְד גְרֶעסֶער זֵיין אַלְס
20 עֶר, אוּנְד זֵיין זַאמֶע װִירְד אֵיינֶע מֶענְגֶע פָאן פֶעלְקֶערְן זֵיין: אוּנְד עֶר זֶעגְנֶעטֶע זִיא אַן דִיזֶעם
טַאגֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: מִיט דִיר װִירְד יִשְׂרָאֵל זֶעגְנֶען, אוּנְד זַאגֶען: יְיָ מַאכֶע דִיךְ וִויא
21 אֶפְרַיִם אוּנְד מְנַשֶּׁה: אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע אֶפְרַיִם פָאר מְנַשֶּׁה: אוּנְד יִשְׂרָאֵל זַאגְטֶע צוּ
יוֹסֵף: זִיהֶע! אִיךְ װֶערְדֶע שְׁטֶערְבֶּען, אוּנְד גָאטט װִירְד מִיט אֵייךְ זֵיין, אוּנְד װִירְד
22 אֵייךְ צוּרִיקְבְּרִינְגֶען אִין דַאז לַאנְד אֵיירֶער פֶעטֶער: אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע דִיר גֶעגֶעבֶּען
אֵיינֶען טְהֵייל אִיבֶּער דֵיינֶע בְּרִידֶער, דֶען אִיךְ פָאן דֶער הַאנְד דֶעם אֱמֹרִי, מִיט
מֵיינֶעם שְׁװֶערְטֶע אוּנְד מִיט מֵיינֶעם בָּאגֶען װֶעגְגֶענָאמְמֶען הַאבֶּע:

Cap. XLIX. מט

מט

1 אוּנְד יַעֲקֹב בֶּערִיף זֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: פֶערְזַאמְמֶעלְט אֵייךְ אוּנְד אִיךְ װִילְל
2 אֵייךְ פֶערְקִינְדִיגֶען, וַואס אֵייךְ בֶּעגֶעגְנֶען װִירְד אִין דֶען שְׁפֶּעטֶעסְטֶען צֵייטֶען: קָאמְמְט
3 צוּזַאמְמֶען אוּנְד הֶערְט, זֶאהְנֶע יַעֲקֹב׳ס! הֶערְט צוּ אֵיירֶעם פַאטֶער יִשְׂרָאֵל! רְאוּבֵן!
מֵיין עֶרְסטגֶעבָּארְנֶער בִּיזְט דוּא! מֵיינֶע קְרַאפְט, אוּנְד דֶער עֶרְסטלִינְג מֵיינֶער מַאכְט!
4 פָארְצִיגְלִיךְ אַן הָאהֵייט, אוּנְד פָארְצִיגְלִיךְ אַן מַאכְט: אַבֶּער אוּנְבֶּעשְׁטֶענְדִיג וִויא
וַואסְסֶער (וַוארְסְט דוּא), דַארוּם זָאלְלְסְט דוּא נִיכְט דֶער אָבֶּערְסְטֶע זֵיין, דֶען דוּא
הַאסְט בֶּעשְׁטִיגֶען דַאז לַאגֶער דֵיינֶעס פַאטֶערְס; דַא הַאסְט דוּא עֶס עֶנְטְהֵיילִיגְט, מֵיין
5 בֶּעטְט הַאט עֶר בֶּעשְׁטִיגֶען: שִׁמְעוֹן אוּנְד לֵוִי (זִינְד) בְּרִידֶער! װֶערְקְצֵייגֶע דֶער
6 גֶעוַואלְטטֶהֶעטִיגְקֵייט זִינְד אִיהְרֶע שְׁװֶערְטֶער: אִין אִיהְרֶען רַאטְה קָאמְמֶע נִיכְט מֵיינֶע
זֶעעלֶע! צוּ אִיהְרֶער פֶערְזַאמְמלוּנְג װֶערְדֶע נִיכְט פֶערְאֵיינְט מֵיינֶע עֶהְרֶע! דֶען אִין
אִיהְרֶעם צָארְן הַאבֶּען זִיא דֶען מַאן עֶרְשְׁלַאגֶען, אוּנְד אִין אִיהְרֶעם מוּטְהוּוִילְלֶען הַאבֶּען

7 וִיא דֶען אָבְוֶען קרוּם גֶעמַאכְט׃ פֶערְפְלוּכְט זַייא אִיהְר צָארְן! דֶען עֶר אִיזְט הֶעפְטִיג;
אוּנְד אִיהְר גְרִים, דֶען עֶר אִיזְט הַארְט, אִיךְ וֶוערְדֶע זִיא פֶערְטְהַיילֶען אִין יַעֲקֹב, אוּנְד
8 אִיךְ וֶוערְדֶע זִיא צֶערְשְׁטְרַייעֶן אִין יִשְׂרָאֵל׃ דוּא (אַבֶּער) יְהוּדָה! דִיךְ וֶוערְדֶען דַיינֶע
בְּרִידֶער לָאבֶּען, דַיינֶע הַאנְד וִוירְד אוֹיף דֶעם נַאקֶקען דַיינֶער פֵיינְדֶע זֵיין, עֶס וֶוערְדֶען
9 זִיךְ פָאר דִיר דִיא זֶאהְנֶע דַיינֶעס פַאטֶערְס בִּיקֶקען׃ אַיין יוּנְגֶער לֶאוֶוע (אִיזְט) יְהוּדָה,
פָאם רוֹיבֶּע קָאמְמְסְט דוּא הֶערוֹיף מֵיין זָאהְן! — עֶר קְנִיעֶט הִין אוּנְד לַאגֶערְט זִיךְ,
10 וִויא אַיין לֶאוֶוע אוּנְד אַיינֶע (לֶאוִוין), וֶוער ווִילְל אִיהְן אוֹיפְשְׁטֶארֶען? עֶס וִוירְד נִיכְט
וַוייכֶען דַאז צֶעפְטֶער פָאן יְהוּדָה, נָאךְ אַיין גֶעזֶעטְצְגֶעבֶּער פָאן זֵיינֶער נַאכְקָאמְמֶענְשַׁאפְט
בִּיז דַאס דֶער שִׁילֹה קָאמְמְט, אוּנְד צוּ אִיהְם וִוירְד דֶער גֶעהָארְזַאם דֶער פָאלְקֶער
11 זֵיין׃ עֶר בִּינְדֶעט אַן דֶען וַויינְשְׁטָאק זֵיינֶען יוּנְגֶען עֶזֶעל, אוּנְד אַן דִיא רֶעבֶּען דַאז יוּנְגֶע
זֵיינֶער עֶזֶעלִין; עֶר וֶועשְׁט זֵיין קְלֵייד אִין וַויין, אוּנְד זֵיינֶען מַאנְטֶעל אִין טְרוֹיבֶּענְבְּלוּט׃
12 13 רֶאטְהְלִיךְ (זִינְד) דִיא אוֹיגֶען פָאן וַויין, אוּנְד דִיא צֶעהְנֶע וַוייס פָאן מִילְךְ׃ זְבוּלֻן וִוירְד
אַם הַאפֶען דֶער מֶעעֶרֶע וָואהְנֶען; אוּנְד עֶר וִוירְד אַם הַאפֶען דֶער שִׁיפֶּע זֵיין, אוּנְד
14 זֵיינֶע גְרֶענְצֶען רַייכֶען בִּיז אַן צִידֹן׃ יִשָּׂשכָר (וִוירְד) אַיין בֵּיינֶערְנֶער עֶזֶעל (זֵיין), לַאגֶערְט
15 (זִיךְ) צְווִישֶׁען דֶען טְרֶענְקְרִינְנֶען׃ אוּנְד עֶר זַאהֶע דִיא רוּהֶע דַאס זִיא גוּט אִיזְט, אוּנְד
דַאז לַאנְד, ווִיא לִיבְלִיךְ (עֶס אִיזְט), אוּנְד עֶר נַייגְטֶע זֵיינֶע אַכְזֶעלְן צוּם טְרַאגֶען הִין,
16 אוּנְד ווָארְדֶע צוּם צִינְסְפְּפְלִיכְטִיגֶען קְנֶעכְט׃ דָן וִוירְד זֵיין פָאלְק רִיכְטֶען, ווִיא אַיינֶער
17 דֶער שְׁטֶעמְמֶע יִשְׂרָאֵל׳ס׃ דָן וִוירְד זֵיין ווִיא אַיינֶע שְׁלַאנְגֶע אַם וֶועגֶע, אַיינֶע אָטְטֶער־
שְׁלַאנְגֶע אוֹיף דֶעם שְׁטֶעגֶע, דִיא דַא בֵּייסְט דִיא פֶערְזֶען דֶעס פְפֶערְדֶעס, אוּנְד דֶער
18 19 רֵייטֶער פֶעלְלְט רִיקְלִינְגְס׃ אִיךְ הַאבֶּע גֶעוַוארְטֶעט אוֹיף דַיין הֵייל, אָ יְיָ! גָּד קְרִיגְס־
20 שַׁארֶען וֶוערְדֶען אִיהְן בֶּעקְרִיגֶען; אַבֶּער אוֹיךְ עֶר וִוירְד זִיא אַם עֶנְדֶע בֶּעקְרִיגֶען׃ פָאן
אָשֵׁר׃ פֶעטְטִיגְקַייט אִיזְט זֵיינֶע שְׁפֵּייזֶע, אוּנְד עֶר וִוירְד דֶעם קֶאנִיגְס קָאסְטְלִיכֶע שְׁפֵּייזֶען
21 גֶעבֶּען׃ נַפְתָּלִי אִיזְט ווִיא אַיינֶע שְׁנֶעלְלֶע הִינְדִין, עֶר בְּרִינְגְט הֶערְפָאר פָארְטְרֶעפְּפ־
22 לִיכֶע רֶעדֶען׃ אַיין פְרוּכְטְבְּרִינְגֶענְדֶער צְוַוייג אִיזְט יוֹסֵף, אַיין פְרוּכְטְבְּרִינְגֶענְדֶער צְוַוייג
23 אַם וַואסֶערְקְוֶועלְל, דִיא צְוַויינֶע טְרֶעטֶען אִיבֶּער דִיא מוֹיעֶר׃ אוּנְד עֶס עֶרְבִּיטְטֶערְ־
24 טֶען אִיהְן, שְׁטְרִיטְטֶען מִיט אִיהְם, אוּנְד הַאסְטֶען אִיהְן דִיא מֶענְנֶער דֶער פְפֵּיילֶע׃ אַבֶּער
זֵיין בָּאגֶען אִיזְט פֶעסְט גֶעבְּלִיבֶּען, אוּנְד גֶעלֶענְקִיג דִיא אַרְמֶע זֵיינֶער הֶענְדֶע; דוּרְךְ
דִיא הֶענְדֶע דֶעס מֶעכְטִיגֶען אִין יַעֲקֹב, פָאן דָארְט אִיזְט דֶער הִירְט, דֶער פֶעלְז יִשְׂרָאֵל׳ס׃
25 פָאן דֶעם גָאטְט דַיינֶעס פַאטֶערְס דֶער דִיר הֶעלְפֶען וִוירְד, אוּנְד דֶעם אַלְלְגֶענִיאַל־
טִיגֶען, דֶער דִיךְ מִיט זֶעגֶען דֶעם הִימְמֶעלְס פָאן אָבֶּען זֶעגְנֶען וִוירְד, זֶעגֶען דֶער טִיפֶע
26 דִיא אוּנְטֶען לִיגְט, זֶעגֶען דֶער בְּרִיסְטֶע אוּנְד דֶעס מוּטְטֶערְלֵייבֶּעס׃ דֶער זֶעגֶען דַיינֶעס
פַאטֶערְס אִיבֶּערְטְרִיפְפְט דֶען זֶעגֶען מֵיינֶער פֶעטֶער בִּיז אַן דִיא גְרֶענְצֶע עֶווִיגֶער בֶּערְגֶע;
עֶר זָאלְל אוֹיף דֶעם קָאפְּף יוֹסֵף׳ס זֵיין, אוּנְד אוֹיף דֶעם שֵׁייטֶעל דֶעס אַבְגֶעזָאנְדֶערְטֶען
27 אוּנְטֶער זֵיינֶען בְּרִידֶערְן׃ בִּנְיָמִין (אִיזְט) אַיין רֵייסֶענְדֶער וָואלְף, דֶעס מָארְגֶענְס פְרֶע־

28 צֶעהְרט עֶר זֵיינֶען רוֹיבּ אוּנְד דֶעם אַבֶּענְדס טְהֵיילְט עֶר דֶען רוֹיבּ אוֹיס׃ אַלְלֶע דִיזֶע
זִינְד דִיא צְוֶועלְף שְׁטֶעמְמֶע יִשְׂרָאֵל׳ס, אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט וַואס אִיהְר פַאטֶער רֶעדְעטֶע
29 צוּ אִיהְנֶען, דַא עֶר זִיא זֶעגְנֶעטֶע; יֶעדֶען נַאךְ זֵיינֶעם זֶעגֶען זֶעגְנֶעטֶע עֶר זִיא׃ אוּנְד עֶר
גֶעבָּאט אִיהְנֶען, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְנֶען׃ אִיךְ וֶוערְדֶע פֶערְזַאמְמֶעלְט צוּ מֵיינֶעם פָאלְקֶע,
בְּעגְרַאבְּט מִיךְ צוּ מֵיינֶען פֶעטֶערְן, אִין דֶער הֶאהְלֶע, וֶועלְכֶע (אִיזְט) אַן דֶעם פֶעלְדֶע
30 דֶעם עֶפְרוֹן דֶעם חִתִּי׃ אִין דֶער הֶאהְלֶע, וֶועלְכֶע אִין דֶעם פֶעלְדֶע מַכְפֵּלָה אִיזְט דַאז
פָאר מַמְרֵא (לִיגְט) אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן, וֶועלְכֶע אַבְרָהָם גֶעקוֹיפְט הַאט מִיט דֶעם פֶעלְדֶע
31 פָאן עֶפְרוֹן דֶעם חִתִּי צוּם עֶרְבְּבֶּעגְרֶעבְּנִיסְסֶע׃ דָארְט הַאט מַאן דֶען אַבְרָהָם אוּנְד זֵיינֶע
32 פְרוֹיא שָׂרָה בֶּעגְרַאבֶּען׃ דָארְט הַאט מַאן יִצְחָק אוּנְד זֵיינֶע פְרוֹיא רִבְקָה בֶּעגְרַאבֶּען,
אוּנְד דָארְט הַאבֶּע אִיךְ לֵאָה בֶּעגְרַאבֶּען, אוֹיף דֶעם גֶעקוֹיפְטֶען פֶעלְדֶע אוּנְד דֶער
33 הֶאהְלֶע דַארוֹיף, (גֶעקוֹיפְט) פָאן דֶען קִינְדֶערְן חֵת׃ אַלְס יַעֲקֹב פָאלְלֶענְדֶעט הַאטְטֶע
זֵיינֶען זֶאהְנֶען צוּ בֶּעפֶעהְלֶען, לֶעגְטֶע עֶר זֵיינֶע פִיסֶע צוּזַאמְמֶען אוֹיף דַאז בֶּעטְט,
אוּנְד עֶר פֶערְשִׁיד, אוּנְד וַוארְד פֶערְזַאמְמֶעלְט צוּ זֵיינֶעם פָאלְקֶע׃

Cap. L. נ

נ

1 אוּנְד יוֹסֵף פִיל אוֹיף דַאז אַנְגֶעזִיכְט זֵיינֶעס פַאטֶערְס אוּנְד וֵויינְטֶע אִיבֶּער אִיהְן אוּנְד
2 קִיסְטֶע אִיהְן׃ אוּנְד יוֹסֵף גֶעבָּאט זֵיינֶען דִינֶערְן, דֶען עֶרְצְטֶען, זֵיינֶען פַאטֶער אֵיינְצוּ־
3 בַּאלְזַאמִירֶען אוּנְד דִיא עֶרְצְטֶע בַּאלְזַאמִירְטֶען יִשְׂרָאֵל אֵיין׃ אוּנְד עֶס פֶערְגִינְגֶען אִיבֶּער
אִיהְן פִירְצִיג טַאגֶע, דֶען זָא זִינְד דִיא טַאגֶע דֶער אֵיינְבַּאלְזַאמִירְטֶען פָאלְלְצֶעהְלִיג אוּנְד
4 דִיא מִצְרַיִם בֶּעוֵויינְטֶען אִיהְן זִיבֶּענְצִיג טַאגֶע׃ אַלְס דִיא טַאגֶע זֵיינֶעס בֶּעוֵויינֶענְס פָאר־
אִיבֶּער וַוארֶען, דַא רֶעדְעטֶע יוֹסֵף צוּ דֶעם הוֹיזֶע פַּרְעֹה׳ס אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ וֶוען אִיךְ
דָאךְ גְנַאדֶע גֶעפוּנְדֶען הַאבֶּע אִין אֵייעֶרֶען אוֹיגֶען, רֶעדֶעט דָאךְ פָאר דֶען אָהְרֶען פַּרְעֹה׳ס
5 אוּנְד שְׁפְּרֶעכְט׃ מֵיין פַאטֶער הַאט מִיךְ בֶּעשְׁוָוארֶען אוּנְד גֶעזַאגְט׃ זִיהֶע, אִיךְ שְׁטֶערְבֶּע;
אִין מֵיינֶעם גְרַאבֶּע, וֶועלְכֶעס אִיךְ מִיר גֶעגְרַאבֶּען הַאבֶּע אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן, דָארְט
זָאלְלְסְט דוּא מִיךְ בֶּעגְרַאבֶּען, אוּנְד נוּן מֶאכְטֶע אִיךְ דָאךְ הִינוֹיף גֶעהֶען אוּנְד ווִילְל
6 מֵיינֶען פַאטֶער בֶּעגְרַאבֶּען אוּנְד ווִידֶער צוּרִיק קֶעהְרֶען׃ אוּנְד פַּרְעֹה שְׁפְּרַאךְ׃ גֶעהֶע
7 הִינוֹיף אוּנְד בֶּעגְרַאבֶּע דֵיינֶען פַאטֶער, ווִיא עֶר דִיךְ בֶּעשְׁוָוארֶען הַאט׃ אוּנְד יוֹסֵף גִינְג
הִינוֹיף זֵיינֶען פַאטֶער צוּ בֶּעגְרַאבֶּען, אוּנְד עֶס גִינְגֶען מִיט אִיהְם הִינוֹיף אַלְלֶע דִינֶער
פַּרְעֹה׳ס, דִיא עֶלְטֶעסְטֶען זֵיינֶעס הוֹיזֶעס אוּנְד אַלְלֶע עֶלְטֶעסְטֶען דֶעם לַאנְדֶעס
8 מִצְרַיִם׃ אוּנְד דַאז גַאנְצֶע הוֹיז יוֹסֵף׳ס אוּנְד זֵיינֶע בְּרִידֶער אוּנְד דַאז הוֹיז זֵיינֶעס
פַאטֶערְס, נוּר אִיהְרֶע יוּנְגֶען קִינְדֶער אוּנְד אִיהְרֶע שַׁאפֶע אוּנְד אִיהְרֶע רִינְדֶער לִיסֶען
9 זִיא אִים לַאנְדֶע גֹּשֶׁן׃ אוּנְד עֶס צָאגֶען אוֹיךְ מִיט אִיהְם הִינוֹיף וָואגֶען אוּנְד ווַאגֶען אַלְס
10 אוֹיךְ רֵייטֶער, אוּנְד דַאז לַאגֶער וַואר זֶעהְר שְׁטַארְק׃ אוּנְד אַלְס זִיא קַאמֶען אַן דִיא
טֶענְנֶע אָטָד, וֶועלְכֶע יֶענְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵּן׳ס (לִיגְט), דַא קְלַאגְטֶען זִיא דָארְט אֵיינֶע זֶעהְר

גְרָאסֶע אוּנְד הֶעפְטִיגֶע קלַאגֶע אוּנְד עֶר מַאכְטֶע פִיר זֵיינֶען פַאטֶער אֵיינֶע טרוֹיעֶר פָאן
11 זִיבֶּען טַאגֶען׃ אוּנְד אַלְס דִיא אֵיינְוָואהְנֶער דֶעם לַאנְדֶעס דֶער כְּנַעֲנִי דִיא טרוֹיעֶר זַאהֶען
בֵּייא דֶער טֶענְנֶע אָטָד, דַא זַאגְטֶען זִיא׃ אֵיינֶע שְׁוֶועֶרֶע טרוֹיעֶר (אִיזְט) דִיזֶעס פִיר
מִצְרַיִם, דַארוּם נַאנְנטֶע מַאן אִיהְרֶען נַאמֶען אָבֵל מִצְרַיִם (דֶער מִצְרַיִם טרוֹיעֶר), וֶועלְכֶעס
12 יֶענְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵן׳ס (לִיגְט)׃ אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע טהַאטֶען אַן אִיהְם, זָא וִויא עֶר אִיהְנֶען
13 בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע טרוּגֶען אִיהְן נַאךְ דֶעם לַאנְדֶע כְּנַעַן אוּנְד
בֶּעגְרוּבֶּען אִיהְן אִין דֶער הֶאהְלֶע דֶעם פֶעלְדֶעס מַכְפֵּלָה, וֶועלְכֶעס אַבְרָהָם גֶעקוֹיפְט
14 הַאטְטֶע צוּם עֶרְבְּבֶּעגְרֶעבְּנִיסְסֶע פָאן דֶעם עֶפְרוֹן דֶעם חִתִּי, פָאר מַמְרֵא׃ אוּנְד יוֹסֵף
קֶעהְרְטֶע צוּרִיק נַאךְ מִצְרַיִם, עֶר אוּנְד זֵיינֶע בְּרִידֶער אוּנְד אַלְלֶע, דִיא מִיט אִיהְם
הִינוֹיף גֶעגַאנְגֶען וַוארֶען, אוּם זֵיינֶען פַאטֶער צוּ בֶּעגְרַאבֶּען, נַאכְדֶעם עֶר זֵיינֶען פַאטֶער
15 בֶּעגְרַאבֶּען הַאטְטֶע׃ אוּנְד אַלְס דִיא בְּרִידֶער יוֹסֵף׳ס זַאהֶען, דַאס אִיהְר פַאטֶער גֶע־
שְׁטָארְבֶּען וַואר, שְׁפְּרַאכֶען זִיא׃ זָאלְלְטֶע יוֹסֵף פִילְלֵייכְט אוּנְז הַאסְסֶען, אוּנְד אוּנְז פֶער־
16 גֶעלְטֶען אַלְלֶעס בֶּאזֶע וַואס וִויר אִיהְם אַנְגֶעטהַאן הַאבֶּען? אוּנְד זִיא לִיסֶען דֶעם יוֹסֵף
עֶנְטבִּיטֶען, אוּנְד אִיהְם זַאגֶען׃ דֵיין פַאטֶער בֶּעפַאהְל פָאר זֵיינֶעם טָאדֶע, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃
17 זָא זָאלְלְט אִיהְר צוּ יוֹסֵף זַאגֶען, אָ! פֶערְצֵייהֶע דָאךְ דַאז פֶערְבְּרֶעכֶען דֵיינֶער בְּרִידֶער
אוּנְד אִיהְרֶע זִינְדֶע, דַאס זִיא דִיר בֶּאזֶעס אַנְגֶעטהַאן הַאבֶּען, אוּנְד נוּן! פֶערְצֵייהֶע דָאךְ
דַאז פֶערְבְּרֶעכֶען דֶער דִינֶער דֶעם גָאטְטֶעס דֵיינֶעס פַאטֶערְס, אוּנְד יוֹסֵף וַויינְטֶע, אַלְס
18 זִיא זָא צוּ אִיהְם שְׁפְּרַאכֶען׃ אוּנְד זֵיינֶע בְּרִידֶער גִינְגֶען אוֹיךְ הִין, אוּנְד פִילֶען נִידֶער
19 פָאר אִיהְם, אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען׃ זִיהֶע, וִויר זִינְד דֵיינֶע קְנֶעכְטֶע׃ אוּנְד יוֹסֵף זַאגְטֶע צוּ
20 אִיהְנֶען׃ פִירְכְטֶעט נִיכְט! דֶען, שְׁטֶעהֶע אִיךְ נִיכְט אוּנְטֶער גָאטְט? אוּנְד הַאבְּט אִיהְר
מִיר גְלֵייךְ בֶּאזֶעס צוּגֶעדַאכְט, זָא הַאט גָאטְט עֶס דָאךְ צוּם גוּטֶען בֶּעדַאכְט, דַאמִיט
עֶס גֶעשֶׁעהֶע וִויא עֶס הֵייטִיגֶען טַאגֶעס אִיזְט, אוּם פִיל פָאלְק אַם לֶעבֶּען צוּ עֶרְהַאלְטֶען׃
21 אוּנְד נוּן, פִירְכְטֶעט נִיכְט; אִיךְ וֶוערְדֶע אֵייךְ (נָאךְ וֵייטֶער) פֶערְזָארְגֶען מִיט אֵייֶרֶען
22 יוּנְגֶען קִינְדֶערְן, אוּנְד עֶר טְרֶאסְטֶעטֶע זִיא, אוּנְד רֶעדֶעטֶע צוּ אִיהְרֶעם הֶערְצֶען׃ אוּנְד
יוֹסֵף וָואהְנְטֶע אִין מִצְרַיִם, עֶר אוּנְד זֵיינֶעס פַאטֶערְס הוֹיז, אוּנְד יוֹסֵף לֶעבְּטֶע הוּנְדֶערְט
23 אוּנְד צֶעהְן יַאהְרֶע; אוּנְד יוֹסֵף זַאהֶע פָאן אֶפְרַיִם קִינְדֶער אִים דְרִיטְטֶען גְלִידֶע; אוּנְד
דִיא קִינְדֶער מָכִיר׳ס, זֶאהְנֶע דֶעם מְנַשֶּׁה, ווּאוּרְדֶען אוֹיף דֶען קְנִיעֶן יוֹסֵף׳ס גֶעבָּארֶען׃
24 אוּנְד יוֹסֵף זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶען בְּרִידֶערְן׃ אִיךְ וֶוערְדֶע שְׁטֶערְבֶּען, אַבֶּער גָאטְט וִוירְד אֵייךְ
בֶּעדֶענְקֶען, אוּנְד וִוירְד אֵייךְ הִינוֹיפְפִיהְרֶען אוּס דִיזֶעם לַאנְדֶע אִין דַאז לַאנְד, וֶועלְכֶעס
25 עֶר צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט דֶעם אַבְרָהָם, דֶעם יִצְחָק אוּנְד דֶעם יַעֲקֹב׃ אוּנְד יוֹסֵף בֶּעשְׁווּאוּר
דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ (וֶוען) גָאטְט אֵייךְ בֶּעדֶענְקֶען וִוירְד, זָא זָאלְלְט
26 אִיהְר מֵיינֶע גֶעבֵּיינֶע מִיט הִינוֹיף בְּרִינְגֶען פָאן הִיר׃ אוּנְד יוֹסֵף שְׁטַארְבּ הוּנְדֶערְט
אוּנְד צֶעהְן יַאהְרֶע אַלְט, אוּנְד מַאן בַּאלְזַאמִירְטֶע אִיהְן אֵיין אוּנְד עֶר וַוארְד אִין אֵיינֶע
לַאדֶע גֶעלֶעגְט אִין מִצְרַיִם׃

ואלה שמות

Cap. I. א

א

1 דִיזֶעס זִינְד דִיא נַאמֶען דֶער זֶאהְנֶע יִשְׂרָאֵל'ס, דִיא מִיט יַעֲקֹב נַאךְ מִצְרַיִם קַאמֶען,
2 3 יֶעדֶער קַאם מִיט זֵיינֶעם הוֹיזֶע הִינֵיין: רְאוּבֵן, שִׁמְעוֹן, לֵוִי אוּנְד יְהוּדָה: יִשָּׂשכָר, זְבוּלֻן
4 5 אוּנְד בִּנְיָמִין: דָּן אוּנְד נַפְתָּלִי, גָּד אוּנְד אָשֵׁר: אוּנְד עֶס וַארֶען אַלְלֶע זֶעעלֶען, דִיא
הֶערוֹיסְגֶעקָאמְמֶען וַוארֶען אוֹיס דֶען לֶענְדֶען יַעֲקֹב'ס, זִיבֶּענְצִיג זֶעעלֶען אוּנְד יוֹסֵף וַואר
6 (צוּפָֿאר) אִין מִצְרַיִם: אוּנְד יוֹסֵף שְׁטַארְבּ אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע בְּרִידֶער אוּנְד דַאזֶעלְבֶּע
7 גַאנְצֶע גֶעשְׁלֶעכְט: אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס וַוארֶען פְֿרוּכְטבַּאר אוּנְד ווִימְמֶעלְטֶען,
אוּנְד פֶֿערְמֶעהְרְטֶען זִיךְ אוּנְד ווּרְדֶען זֶעהְר מֶעכְטִיג, אוּנְד דַאז לַאנְד ווּרְדֶע
8 אִיהְרֶער פָֿאלְל: אוּנְד עֶס קַאם אוֹיף אֵיין נֵייעֶר קֶענִיג אִיבֶּער מִצְרַיִם, דֶער דֶען יוֹסֵף
9 נִיכְט קַאנְנְטֶע: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ צוּ זֵיינֶעם פָֿאלְקֶע: זִיהֶע, דַאז פָֿאלְק דֶער קִינְדֶער
10 יִשְׂרָאֵל'ס אִיזְט מֶעהְר אוּנְד מֶעכְטִיגֶער אַלְס ווִיר: ווָאהְלַאן דֶען, לַאסְט אוּנְז ווֵייזֶע
מִיט אִיהְנֶען פֶֿערְפַֿאהְרֶען, דַאס נִיכְט אִיהְרֶער צוּ פִֿיל ווֶערְדֶע, אוּנְד ווֶען אֵיין קְרִיג
אוֹיסְבְּרִיכְט, זִיא זִיךְ צוּ אוּנְזֶערֶען פֵֿיינְדֶען שְׁלַאגֶען אוּנְד אוּנְז בֶּעקְרִיגֶען אוּנְד אוֹיס דֶעם
11 לַאנְדֶע צִיהֶען: אוּנְד זִיא זֶעטְצְטֶען אִיבֶּער דַאזֶעלְבֶּע בֶּעאַמְטֶע אִיבֶּער דִיא אַרְבֵּייטֶען,
אוּם עֶס דוּרְךְ אִיהְרֶע לַאסְטֶען צוּ אוּנְטֶערְדְרִיקְקֶען, אוּנְד עֶס בּוֹיעֶטֶע פָֿארְרַאטְהס־
12 שְׁטֶעדְטֶע דֶעם פַּרְעֹה, פִּתֹם אוּנְד רַעְמְסֵס: אוּנְד יֶע מֶעהְר זִיא עֶס אוּנְטֶערְדְרִיקְטֶען,
אוּם זָא מֶעהְר מֶעהְרְטֶען זִיא זִיךְ אוּנְד אוּם זָא מֶעהְר בְּרֵייטֶעטֶען זִיא זִיךְ אוֹיס, אוּנְד
13 עֶס וַוארְד אִיהְנֶען אַנְגְסְט פָֿאר דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס: אוּנְד דִיא מִצְרַיִם צְווַאנְגֶען דִיא
14 קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס צוּם דִינְסְטֶע מִיט בֶּעדְרִיקְקוּנְג: אוּנְד זִיא פֶֿערְבִּיטְטֶערְטֶען אִיהְר
לֶעבֶּען דוּרְךְ הַארְטֶע אַרְבֵּייט אִין לֶעהְם אוּנְד אִין צִיגֶעלְן אוּנְד אִין אַלְלֶערְלֵייא דִינְסְט
אוֹיף דֶעם פֶֿעלְדֶע, מִיט אַלְל אִיהְרֶעם דִינְסְטֶע, ווֶעלְכֶען זִיא אִיהְנֶען אוֹיפְֿעֶרְלֶעגְטֶען
15 מִיט בֶּעדְרִיקְקוּנְג: אוּנְד דֶער קֶענִיג פָֿאן מִצְרַיִם זַאגְטֶע צוּ דֶען עִבְּרִישֶׁען הֶעבְּאַמְמֶען,
16 דֶער נַאמֶע דֶער אֵיינֶען וַואר שִׁפְרָה, אוּנְד דֶער נַאמֶע דֶער אַנְדֶערְן פּוּעָה: אוּנְד עֶר
שְׁפְּרַאךְ: ווֶען אִיהְר בֵּיים גֶעבֶּערֶען דֶען עִבְּרִישֶׁען פְֿרוֹיעֶן הֶעלְפֶֿעט אוּנְד אִיהְר זֶעהֶעט
נַאךְ אוֹיף דֶעם גֶעבּוּרְטְסשְׁטוּהְל, ווֶען עֶס אֵיין זָאהְן אִיזְט, זָא זָאלְלְט אִיהְר אִיהְן
17 טֶאדְטֶען, אִיזְט עֶס אַבֶּער אֵיינֶע טָאכְטֶער, זָא מַאג זִיא לֶעבֶּען: אוּנְד דִיא הֶעבְּאַמְמֶען

פִירְכְטֶעטֶען גָאטט אוּנְד טהַאטֶען נִיכְט וויא דֶער קֶאנִיג פָאן מִצְרַיִם צוּ אִיהְנֶען גֶערֶעדֶעט
18 הַאטְטֶע אוּנְד וִיא לִיסֶען דִיא קִינְדֶער לֶעבֶּען׃ אוּנְד דֶער קֶאנִיג פָאן מִצְרַיִם רִיף דִיא
הֶעבְּאַמְמֶען אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען׃ וַוארוּם הַאבְּט אִיהְר דִיזֶע זַאכֶע גֶעטהַאן; דַאס
19 אִיהְר הַאבְּט דִיא קִינְדֶער לֶעבֶּען לַאסְסֶען? אוּנְד דִיא הֶעבְּאַמְמֶען זַאגְטֶען צוּ פַּרְעֹה,
וַויילּ דִיא עִבְרִישֶׁען וַוייבֶּער נִיכְט וויא דִיא מִצְרִישֶׁען זִינְד, דֶען דִיזֶע זִינְד (זָא) קְרֶעפְטִיג,
דַאס בֶּעפָאר נָאךְ דִיא הֶעבְּאַמְמֶע צוּ אִיהְנֶען קָאמְמט, זָא הַאבֶּען זִיא שָׁאן גֶעבָּארֶען׃
20 דַארוּם טהַאט גָאטט גוּטֶעס דֶען הֶעבְּאַמְמֶען, אוּנְד דַאז פָאלְק פֶערְמֶעהְרְטֶע זִיךְ אוּנְד
21 זִיא ווארְדֶען זֶעהְר מֶעכְטִיג׃ אוּנְד וַוייל דִיא הֶעבְּאַמְמֶען גָאטט פִירְכְטֶעטֶען, זָא
22 מַאכְטֶע עֶר אִיהְנֶען הַייזֶער׃ אוּנְד פַּרְעֹה בֶּעפָאהְל זַיינֶעם גַאנְצֶען פָאלְקֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃
יֶעדֶען זָאהְן, דֶער גֶעבָּארֶען ווירְד, זָאלְלְט אִיהְר אִין דֶען פְלוּס וֶוערְפֶען, אַבֶּער יֶעדֶע
טָאכְטֶער זָאלְלְט אִיהְר לֶעבֶּען לַאסְסֶען׃

Cap. II. ב

1 אוּנְד עֶס גִינְג הִין אַיין מַאן אוּיס דֶעם הויזֶע לֵוִי, אוּנְד נַאהְם (צוּר פְרויא) אַיינֶע טָאכְטֶער
2 לֵוִי׳ס׃ אוּנְד דִיא פְרויא וַוארְד שְׁוַואנְגֶער אוּנְד גֶעבַּאר אַיינֶען זָאהְן אוּנְד זִיא זַאהֶע אִיהְן,
3 דַאס עֶר גוּט (שֶׁאן) וַואר, דַא פֶערְבַּארְג זִיא אִיהְן דְרַייא מָאנַאטֶע׃ אוּנְד אַלְס זִיא אִיהְן
נִיכְט מֶעהְר פֶערְבֶּערְגֶען קָאנְנְטֶע, נַאהְם זִיא פִיר אִיהְן אַיין קֶעסְטכֶען פָאן רָאהְר אוּנְד
פֶערְקְלֶעבְּטֶע עֶס מִיט לֵיים אוּנְד פֶּעךְ, אוּנְד לֶעגְטֶע דַאז קִינְד דַארַיין אוּנְד לֶעגְטֶע
4 עֶס אִין דַאז רָאהְר אַם אוּפֶער דֶעם פְלוּסֶעס׃ אוּנְד זַיינֶע שְׁוֶועסְטֶער שְׁטַאנְד פָאן
5 ווייטֶעם, אוּם צוּ עֶרְפַאהְרֶען, וַואס אִיהְם גֶעשֶׁעהֶען ווירְדֶע׃ אוּנְד דִיא טָאכְטֶער פַּרְעֹה׳ס
גִינְג הִינַאבּ צוּ בַּאדֶען אִים פְלוּסֶע, אוּנְד אִיהְרֶע מֶעדְכֶען גִינְגֶען אַם רַאנְדֶע דֶעס
פְלוּסֶעס, אוּנְד זִיא זַאהֶע דַאז קֶעסְטכֶען מִיטְטֶען אִים רָאהְר, אוּנְד זִיא שִׁיקְטֶע אִיהְרֶע
6 מַאגְד, עֶס צוּ הָאלֶען׃ אוּנְד זִיא אֶפְפְנֶעטֶע עֶס אוּנְד זַאהֶע דַאז קִינְד, אוּנְד זִיהֶע, דֶער
קְנַאבֶּע וַויינְטֶע, אוּנְד זִיא עֶרְבַּארְמְטֶע זִיךְ אִיבֶּער אִיהְן, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ דִיזֶעס (אִיזְט)
7 פָאן דֶען קִינְדֶערְן דֶער עִבְרִים׃ אוּנְד זַיינֶע שְׁוֶועסְטֶער זַאגְטֶע צוּר טָאכְטֶער פַּרְעֹה׳ס׃
זָאלְל אִיךְ גֶעהֶען אוּנְד דִיר אַיינֶע זַייגֶענְדֶע פְרויא פָאן דֶען עִבְרִישֶׁען וַוייבֶּערְן רוּפֶען,
8 דַאס זִיא דִיר דַאז קִינְד זַייגֶע? אוּנְד דִיא טָאכְטֶער פַּרְעֹה׳ס זַאגְטֶע צוּ אִיהְר׃ גֶעהֶע!
9 אוּנְד דַאז מֶעדְכֶען גִינְג אוּנְד רִיף דִיא מִיטְטֶער דֶעס קִינְדֶעס׃ אוּנְד דִיא טָאכְטֶער
פַּרְעֹה׳ס זַאגְטֶע צוּ אִיהְר׃ הִיר הַאסְט דוּא דִיזֶעס קִינְד אוּנְד זַייגֶע עֶס מִיר, זָא ווילְל
10 אִיךְ דִיר דַיינֶען לָאהְן גֶעבֶּען, אוּנְד דִיא פְרויא נַאהְם דַאז קִינְד אוּנְד זַייגֶעטֶע עֶס׃ אוּנְד
אַלְס דַאז קִינְד גְרָאס וַוארְד, דַא בְּרַאכְטֶע זִיא עֶס צוּר טָאכְטֶער פַּרְעֹה׳ס, אוּנְד עֶר
וַוארְד אִיהְר זָאהְן אוּנְד זִיא נַאנְנְטֶע זַיינֶען נַאמֶען מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ וַוייל אִיךְ אִיהְן
11 אוּיס דֶעם וַואסְסֶער גֶעצָאגֶען הַאבֶּע׃ אוּנְד עֶס וַואר אִין יֶענֶען טַאגֶען אַלְס מֹשֶׁה גְרָאס
גֶעוָוארְדֶען וַואר, אוּנְד עֶר הִינוּיס גִינְג צוּ זַיינֶען בְּרִידֶערְן, דַא זַאהֶע עֶר אִיהְרֶע לַאסְטֶען,

אוּנְד עֶר זַאהֶע אֵיינֶען מִצְרִישֶׁען מַאן, דֶער שלוּג אֵיינֶען עִבְרִישֶׁען מַאן, אֵיינֶען זֵיינֶער
12 בּרִידֶער: אוּנְד עֶר וֶוענְדֶעטֶע זִיךְ אוּם הִין אוּנְד הֶער אוּנְד זַאהֶע, דַאס קֵיין מֶענְשׁ
13 דַא וַואר, דַא עֶרְשׁלוּג עֶר דֶען מִצְרִי אוּנְד פֶערְשַׁארְרטֶע אִיהְן אִין דֶען זַאנְד: אוּנְד עֶר
גִינְג וִוידֶער אַם אַנְדֶערְן טַאגֶע הִינוֹיס, אוּנְד זִיהֶע, צְווֵייא עִבְרִישֶׁע מֶענְנֶער צַאנְקְטֶען
מִיט אֵיינַאנְדֶער, אוּנְד עֶר שְׁפּרַאךְ צוּ דֶעם שׁוּלְדִיגֶען, וַוארוּם שְׁלֶענְסְט דוּא דֵיינֶען
14 נֶעכְסְטֶען? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע: וֶוער הַאט דִיךְ צוּם אָבֶּערְסְטֶען אוּנְד רִיכְטֶער אִיבֶּער אוּנְז
גֶעזֶעטְצְט? דֶענְקֶעסְט דוּא מִיךְ אוּמְצוּבְּרִינְגֶען, וִויא דוּא דֶען מִצְרִי אוּמְגֶעבְּרַאכְט
הַאסְט? אוּנְד מֹשֶׁה פִּירְכְטֶעטֶע זִיךְ אוּנְד שְׁפּרַאךְ: וַואהְרְהַאפְּטִיג, דִיא זַאכֶע אִיזְט
15 בֶּעקַאנְנְט וָוארְדֶען: אוּנְד פַּרְעֹה הֶערְטֶע דִיזֶע זַאכֶע אוּנְד זוּכְטֶע דֶען מֹשֶׁה צוּ טֶערְטֶען,
אוּנְד מֹשֶׁה פְלָאהֶע פָאר פַּרְעֹה, אוּנְד וֵוייְלְטֶע אִים לַאנְדֶע מִדְיָן, אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע זִיךְ
16 בֵּייא אֵיינֶעם בּרוּנְנֶען נִידֶער: אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער צוּ מִדְיָן הַאטְטֶע זִיבֶּען טָאכְטֶער;
אוּנְד דִיזֶע קַאמֶען אוּנְד שֶׁאפְּפְטֶען, אוּנְד פִּילְלְטֶען דִיא טְרֶענְקְרִינְנֶען אַן, אוּם דִיא
17 שַׁאפֶע אִיהְרֶעס פָאטֶערְס צוּ טְרֶענְקֶען: אוּנְד דִיא הִירְטֶען קַאמֶען אוּנְד טְרִיבֶּען זִיא
וֶועג, אַבֶּער מֹשֶׁה שְׁטַאנְד אוֹיף אוּנְד הַאלְף אִיהְנֶען, אוּנְד טְרֶענְקְטֶע אִיהְרֶע שַׁאפֶע:
18 אוּנְד אַלְס זִיא צוּ אִיהְרֶעם פָאטֶער רְעוּאֵל קַאמֶען, דַא שְׁפּרַאךְ עֶר: וַוארוּם זֵייד אִיהְר
19 הֵייטֶע זָא בַּאלְד גֶעקָאמְמֶען? אוּנְד זִיא זַאגְטֶען: אֵיין מִצְרִישֶׁער מַאן עֶרְרֶעטְטֶעטֶע
אוּנְז פָאן דֶער גֶעוַואלְט דֶער הִירְטֶען, אוּנְד שֶׁאפְּפְטֶע וַואסֶער גֶענוּג פִּיר אוּנְז, אוּנְד
20 טְרֶענְקְטֶע דִיא שַׁאפֶע: אוּנְד עֶר שְׁפּרַאךְ צוּ זֵיינֶען טָאכְטֶערְן: וָוא אִיזְט עֶר? וַוארוּם
21 הַאבְּט אִיהְר דֶען מַאן גֶעלַאסֶען? רוּפֶעט אִיהְן, דַאס עֶר שְׁפֵּייזֶע גֶענִיסֶע: אוּנְד מֹשֶׁה
וִוילְלִיגְטֶע אֵיין בֵּייא דֶעם מַאנְנֶע צוּ וָואהְנֶען, אוּנְד עֶר גַאב זֵיינֶע טָאכְטֶער צִפֹּרָה דֶעם
22 מֹשֶׁה: אוּנְד זִיא גֶעבַּאר אֵיינֶען זָאהְן, אוּנְד עֶר נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען גֵרְשֹׁם; דֶען עֶר
23 שְׁפּרַאךְ: אֵיין פְרֶעמְדְלִינְג בִּין אִיךְ אִין אֵיינֶעם פְרֶעמְדֶען לַאנְדֶע: אוּנְד עֶס גֶעשַׁאהֶע
נַאךְ לַאנְגֶער צֵייט, דַאס דֶער קֶענִיג פָאן מִצְרַיִם שְׁטַארְבּ, אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס
זֵייפְצְטֶען אִיבֶּער דִיא אַרְבֵּייט, אוּנְד זִיא שְׁרִיעֶן, אוּנְד אִיהְר שְׁרֵייעֶן אִיבֶּער אִיהְרֶע
24 אַרְבֵּייט קַאם פָאר גָאטט: אוּנְד גָאטט הֶערְטֶע אִיהְר יַאמְמֶערְן, אוּנְד גָאטט גֶעדַאכְטֶע
25 אַן זֵיינֶען בּוּנְד מִיט אַבְרָהָם, מִיט יִצְחָק אוּנְד מִיט יַעֲקֹב: אוּנְד גָאטט זַאהֶע אוֹיף
דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד גָאטט וואוּסְטֶע (אִיהְרֶע לַאגֶע):

CAP. III. ג ג

1 מֹשֶׁה אַבֶּער וֵוייְדֶעטֶע דִיא שַׁאפֶע יִתְרוֹ'ס זֵיינֶעס שְׁוֶועהֶערְס, פּרִיסְטֶערְס צוּ מִדְיָן, אוּנְד
עֶר פִּיהְרְטֶע דִיא שַׁאפֶע נַאךְ דֶער וִוסְטֶע, אוּנְד קַאם צוּם בֶּערְגֶע גָאטְטֶעס נַאךְ חֹרֵב:
2 אוּנְד עֶס עֶרְשִׁין אִיהְם אֵיין עֶנְגֶעל יְיָ'ס אִין אֵיינֶער פֵייעֶרְפְלַאמְמֶע אוֹיס דֶעם דָארְנ־
בּוּשֶׁע, אוּנְד עֶר זַאהֶע, אוּנְד זִיהֶע, דֶער דָארְנְבּוּשׁ בּרַאנְנְטֶע אִים פֵייעֶר, אוּנְד דֶער־
3 דָארְנְבּוּשׁ וַוארְד דָאךְ נִיכְט פֶערְצֶעהְרְט: אוּנְד מֹשֶׁה שְׁפּרַאךְ: אִיךְ מוּס דָאךְ הִינְגֶעהֶען

4 אוּנְד דִיזֶע גְרָאסֶע עֶרְשַׁיינוּנְג זֶעהֶען, וַוארוּם דֶער דָארְנבּוּשׁ נִיכְט פֶערְבְּרֶענְנט? אוּנְד
דַא יְיָ זַאהֶע, דַאס עֶר הִינְגִינְג צוּ זֶעהֶען, דַא רִיף אִיהְן גָאטט אוֹיס דֶעם דָארְנבּוּשׁ אוּנְד
5 שְׁפְּרַאךְ: מֹשֶׁה! מֹשֶׁה! אוּנְד עֶר זַאגְטֶע, הִיר בִּין אִיךְ: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: טְרִיטְט נִיכְט
הִירְהֶער, צִיהֶע דַיינֶע שׁוּהֶע פָאן דַיינֶען פִיסֶען, דֶען דֶער אָרְט, אוֹיף וֶועלְכֶעם דוּא
6 שְׁטֶעהְסְט, אִיזְט הֵיילִיגֶעס לַאנְד: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: אִיךְ בִּין דֶער גָאטט דֵיינֶער
פֶעטֶער, דֶער גָאטט אַבְרָהָם׳ס, דֶער גָאטט יִצְחָק׳ס אוּנְד דֶער גָאטט יַעֲקֹב׳ס אוּנְד מֹשֶׁה
7 פֶערְהִילְלְטֶע זֵיין אַנְגֶעזִיכְט, דֶען עֶר פִירְכְטֶעטֶע זִיךְ, גָאטט אַנְצוּשׁוֹיעֶן: אוּנְד יְיָ
שְׁפְּרַאךְ: אִיךְ הַאבֶּע דַאז עֶלֶענְד מֵיינֶעס פָאלְקֶעס דַאז אִין מִצְרַיִם אִיזְט, גֶעזֶעהֶען אוּנְד
אִיהְר גֶעשְׁרַייא הַאבֶּע אִיךְ גֶעהָארְט וֶועגֶען אִיהְרֶער דְרֶענְגֶער, דֶען אִיךְ קֶענְנֶע זֵיינֶע
8 פְּלַאגֶען: אוּנְד אִיךְ בִּין הֶעראבְּגֶעקָאמְמֶען אוּם עֶס צוּ עֶרְרֶעטְטֶען אוֹיס דֶער הַאנְד
דֶער מִצְרַיִם, אוּנְד עֶס הֶערוֹיפְצוּפִיהְרֶען פָאן דִיזֶעם לַאנְדֶע אִין אֵיין גוּטֶעס אוּנְד גֶערַייי־
מִיגֶעס לַאנְד, אִין אֵיין לַאנְד דַאז פָאן מִילְךְ אוּנְד הָאנִיג פְלִיסְט, אַן דֶען אָרְט דֶעם כְּנַעֲנִי,
אוּנְד דֶעם חִתִּי, אוּנְד דֶעם אֱמֹרִי, אוּנְד דֶעם פְּרִזִי, אוּנְד דֶעם חִוִּי, אוּנְד דֶעם יְבוּסִי:
9 אוּנְד נוּן זִיהֶע, דַאז גֶעשְׁרַייא דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אִיזְט צוּ מִיר גֶעקָאמְמֶען, אוּנְד
10 אִיךְ הַאבֶּע אוֹיךְ דִיא דְרַאנְגְזַאלֶע גֶעזֶעהֶען, וָואמִיט דִיא מִצְרַיִם זִיא בֶּעדְרֶענְגֶען: אוּנְד
נוּן, זָא גֶעהֶע דֶען, אוּנְד אִיךְ וִוילְל דִיךְ צוּ פַּרְעֹה הִינְשִׁיקְקֶען, אוּנְד פִיהְרֶע הֶערוֹיס
11 מֵיין פָאלְק, דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיס מִצְרַיִם: אוּנְד מֹשֶׁה שְׁפְּרַאךְ צוּ גָאטט: וֶוער
בִּין אִיךְ, דַאס אִיךְ צוּ פַּרְעֹה גֶעהֶען זָאלְל? אוּנְד דַאס אִיךְ דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיס
12 מִצְרַיִם הֶערוֹיסְפִיהְרֶען זָאלְל: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: אִיךְ וִוילְל מִיט דִיר זֵיין, אוּנְד
דִיזֶעס זֵייא דִיר דַאז צֵייכֶען, דַאס אִיךְ דִיךְ גֶעשִׁיקְט הַאבֶּע, וֶוען דוּא דַאז פָאלְק אוֹיס
מִצְרַיִם הֶערוֹיסְפִיהְרֶען וִוירְסְט, וֶוערְדֶעט אִיהְר אוֹיף דִיזֶעם בֶּערְגֶע גָאטט דִינֶען:
13 אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ גָאטט: זִיהֶע! וֶוען אִיךְ צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס קָאמְמֶע, אוּנְד
וֶוערְדֶע צוּ אִיהְנֶען זַאגֶען, דֶער גָאטט אֵיירֶער פֶעטֶער הַאט מִיךְ צוּ אֵייךְ גֶעשִׁיקְט, אוּנְד
14 זִיא צוּ מִיר זַאגֶען וֶוערְדֶען, וִויא אִיזְט זֵיין נַאמֶע? וַואס זָאלְל אִיךְ אִיהְנֶען זַאגֶען? אוּנְד
גָאטט זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה: אִיךְ בִּין, דֶער אִיךְ בִּין, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: זָא זָאלְלסְט דוּא זַאגֶען
15 צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס: אִיךְ בִּין! הַאט מִיךְ צוּ אֵייךְ גֶעשִׁיקְט: אוּנְד גָאטט שְׁפְּרַאךְ
וַוייטֶער צוּ מֹשֶׁה, זָא זָאלְלסְט דוּא צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס זַאגֶען: יְיָ, דֶער גָאטט
אֵיירֶער פֶעטֶער, דֶער גָאטט אַבְרָהָם׳ס, דֶער גָאטט יִצְחָק׳ס, אוּנְד דֶער גָאטט יַעֲקֹב׳ס
הַאט מִיךְ צוּ אֵייךְ גֶעשִׁיקְט, דִיזֶעס אִיזְט מֵיין נַאמֶע אוֹיף עֶווִיג, אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט מֵיין
16 אַנְדֶענְקֶען פִיר אַלְלֶע גֶעשְׁלֶעכְטֶער: גֶעהֶע, אוּנְד פֶערְזַאמְמְלֶע דִיא עֶלְטֶעסְטֶען
יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד זַאגֶע צוּ אִיהְנֶען: יְיָ, דֶער גָאטט אֵיירֶער פֶעטֶער אִיזְט מִיר עֶרְשִׁינֶען,
דֶער גָאטט אַבְרָהָם׳ס, יִצְחָק׳ס אוּנְד יַעֲקֹב׳ס, אוּנְד הַאט גֶעזַאגְט: אִיךְ הַאבֶּע אֵיירֶער
17 גֶעדַאכְט, אוּנְד (גֶעזֶעהֶען), וַואס אֵייךְ אִין מִצְרַיִם וִוידֶערְפַאהְרֶען אִיזְט: אוּנְד אִיךְ
זַאגְטֶע: אִיךְ וִוילְל אֵייךְ אוֹיס דֶעם עֶלֶענְדֶע מִצְרַיִם׳ס הִינוֹיסְפִיהְרֶען, אִין דַאז לַאנְד

דֶעם כְּנַעֲנִי, אוּנְד דֶעם חִתִּי, אוּנְד דֶעם אֱמֹרִי, אוּנְד דֶעם פְּרִזִּי, אוּנְד דֶעם חִוִּי, אוּנְד
18 דֶעם יְבוּסִי, אִין אַיין לַאנְד, דַאז פָֿאן מִילְךְ אוּנְד הָאנִיג פְֿלִיסְט: אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען
אוֹיף דֵיינֶע שְׁטִימְמֶע הֶערֶען, אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט הִינְגֶעהֶען, דוּא אוּנְד דִיא עֶלְטֶעסְטֶען
יִשְׂרָאֵל'ס צוּם קֶאנִיגֶע פָֿאן מִצְרַיִם, אוּנְד צוּ אִיהְם זַאגֶען: יְיָ, דֶער גָאטט דֶער עִבְרִים
אִיזְט אוּנְז בֶּעגֶעגְנֶעט, אוּנְד נוּן לַאס אוּנְז דָאךְ אֵיינֶען וֶועג פָֿאן דְרֵייא טַאגֶען אִין דִיא
19 וִוִיסְטֶע גֶעהֶען, דַאס וִויר דֶעם יְיָ, אוּנְזֶערֶעם גָאטט אָפְּפֶֿערְן: אוּנְד אִיךְ וֵייס, דַאס דֶער
קֶאנִיג פָֿאן מִצְרַיִם וִוירְד אֵייךְ נִיכְט צִיהֶען לַאסְסֶען, וֶועלְכֶּסְט נִיכְט מִיט שְׁטַארְקֶער
20 מַאכְט: אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע מֵיינֶע הַאנְד אוֹיסְשְׁטְרֶעקְקֶען, אוּנְד וֶוערְדֶע דַאז גַאנְצֶע
לַאנְד מִצְרַיִם שְׁלַאגֶען מִיט אַלְלֶען מֵיינֶען וואוּנְדֶערְן, דִיא אִיךְ אִין אִיהְם טְהוּן וֶוערְדֶע;
21 אוּנְד נַאכְהֶער וִוירְד עֶר אֵייךְ עֶנְטְלַאסְסֶען: אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דִיזֶעם פָֿאלְקֶע גְנַאדֶע
גֶעבֶּען אִין דֶען אוֹיגֶען מִצְרַיִם'ס, אוּנְד עֶס וִוירְד זֵיין, וֶוען אִיהְר אוֹיסְצִיהֶעט, זָא
22 וֶוערְדֶעט אִיהְר נִיכְט לֶעער אוֹיסְצִיהֶען: אוּנְד יֶעדֶע פְֿרוֹיא וִוירְד פָֿאן אִיהְרֶער נַאכְ־
בַּארִין אוּנְד פָֿאן דֶער מִיטְבֶּעוואֹהְנֶערִין אִיהְרֶעם הוֹיזֶעס זִילְבֶּערְנֶע אוּנְד גָאלְדֶענֶע
גֶעפֶֿעסֶע אוּנְד קְלֵיידֶער פֶֿערְלַאנְגֶען, אוּנְד (דִיזֶעס) וֶוערְדֶעט אִיהְר אוֹיף אֵיירֶע
זֶאהְנֶע אוּנְד אוֹיף אֵיירֶע טֶאכְטֶער לֶעגֶען אוּנְד וֶוערְדֶעט אַלְזָא מִצְרַיִם בֶּערוֹיבֶּען:

Cap. IV. ד

ד

1 אוּנְד מֹשֶׁה אַנְטְוָוארְטֶעטֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אַבֶּער זִיהֶע, זִיא וֶוערְדֶען מִיר נִיכְט גְלוֹיבֶּען,
אוּנְד אוֹיף מֵיינֶע שְׁטִימְמֶע נִיכְט הֶערֶען, דֶען זִיא וֶוערְדֶען שְׁפְּרֶעכֶען, יְיָ אִיזְט דִיר נִיכְט
2 עֶרְשִׁינֶען: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ אִיהְם: וַואס (אִיזְט) דַאז אִין דֵיינֶער הַאנְד? אוּנְד עֶר זַאגְטֶע:
3 אֵיין שְׁטֶעקְקֶען: אוּנְד עֶר (יְיָ) זַאגְטֶע: וִוירְף אִיהְן צוּר עֶרְדֶע, אוּנְד עֶר וַוארְף אִיהְן
4 צוּר עֶרְדֶע, אוּנְד עֶר וַוארְד צוּר שְׁלַאנְגֶע, אוּנְד מֹשֶׁה פְֿלָאהֶע פָֿאר אִיהְר: אוּנְד יְיָ
שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה: שְׁטְרֶעקְקֶע דֵיינֶע הַאנְד אוֹיס, אוּנְד עֶרְגְרֵייפֶֿע זִיא בֵּיים שְׁוַואנְצֶע,
אוּנְד עֶר שְׁטְרֶעקְטֶע זֵיינֶע הַאנְד אוֹיס אוּנְד עֶרְגְרִיף זִיא, אוּנְד (זִיא) וַוארְד וִוידֶער צוּם
5 שְׁטֶעקְקֶען אִין זֵיינֶער הַאנְד: דַאמִיט זִיא גְלוֹיבֶּען מֶאגֶען דַאס דִיר יְיָ עֶרְשִׁינֶען אִיזְט,
דֶער גָאטט אִיהְרֶער פֶֿעטֶער, דֶער גָאטט אַבְרָהָם'ס, דֶער גָאטט יִצְחָק'ס, אוּנְד דֶער
6 גָאטט יַעֲקֹב'ס: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע וֵוייטֶער צוּ אִיהְם: בְּרִינְגֶע דָאךְ דֵיינֶע הַאנְד אִין דֵיינֶען
בּוּזֶען (שָׁאס) אוּנְד עֶר בְּרַאכְטֶע זֵיינֶע הַאנְד אִין זֵיינֶען בּוּזֶען, אוּנְד אַלְס עֶר זִיא הֶערוֹיס־
7 צָאג, זִיהֶע, דַא וַואר זֵיינֶע הַאנְד אוֹיסְזֶעטְצִיג וִויא שְׁנֵעע: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: טְהוּע
דֵיינֶע הַאנְד וִוידֶער אִין דֵיינֶען בּוּזֶען צוּרִיק, אוּנְד עֶר טְהַאט זֵיינֶע הַאנְד וִוידֶער צוּרִיק
8 אִין זֵיינֶען בּוּזֶען, זִיהֶע, דַא וַואר זִיא וִוידֶער וִויא זֵיין פְֿלֵיישׁ: אוּנְד זָאלְלְטֶע עֶס נוּן
גֶעשֶׁעהֶען, דַאס זִיא דִיר נִיכְט גְלוֹיבֶּען וָאלְלֶען, אוּנְד נִיכְט הֶערֶען אוֹיף דִיא שְׁטִימְמֶע
דֶעם עֶרְסְטֶען צֵייכֶענְס, זָא וֶוערְדֶען זִיא אוֹיף דִיא שְׁטִימְמֶע דֶעם אַנְדֶערְן צֵייכֶענְס
9 גְלוֹיבֶּען: אוּנְד זָאלְלְטֶע עֶס אַבֶּער זֵיין, דַאס זִיא אוֹיךְ אוֹיף דִיזֶע בֵּיידֶען צֵייכֶען נִיכְט

גלויבען ווערדען, אונד דאס זיא דיינער שטיממע קיין געהאר געבען וואללען; זא
זאללסט דוא פאן דעם וואססער דעם פלוססעס נעהמען, אונד זאללסט עס אויף
דאז טראקקענע גיססען, זא ווירד דאז וואססער, וועלכעס דוא אויס דעם פלוססע
10 נעהמען ווירסט, צו בלוט ווערדען אויף דעם טראקקענען: אונד משה זאגטע צו יְיָ:
אך הערר! איך (בין) קיין מאן פאן ווארטען, וועדער פאן געסטערן הער, נאך פאן
פארגעסטערן, נאך זייטדעם דוא צו דיינעם קנעכטע רעדעטעסט, דען איך (בין פאן)
11 שווערעם מונדע אונד שווערער צונגע: אונד יְיָ זאגטע צו איהם: ווער האט דעם
מענשען איינען מונד געמאכט? אונד ווער מאכט שטום, אדער טויב, אדער זעהענד,
12 אדער בלינד, ניכט איך יְיָ? אונד נון, געהע, אונד איך ווערדע מיט דיינעם מונדע זיין,
13 אונד ווערדע דיך לעהרען, וואס דוא רעדען זאללסט: אונד ער זאגטע: אך הערר,
14 שיקקע דאך דורך (ווען) דוא שיקקען וויללסט: אונד עס ענטבראננטע דער צארן
גאטטעס איבער משה, אונד ער שפראך: איזט ניכט אהרן דיין ברודער דער לוי?
איך ווייס דאס ער (גוט) רעדען ווירד, אונד אויך זיהע, ער געהט יעטצט עבען אויס,
דיר ענטגעגען, אונד ווען ער דיך זעהען ווירד, ווירד ער זיך פרייען אין זיינעם הערר־
15 צען: אונד דוא זאללסט מיט איהם רעדען, אונד דיא ווארטע אין זיינען מונד לעגען,
אונד איך ווערדע מיט דיינעם מונדע אונד מיט זיינעם מונדע זיין, אונד ווערדע אייך
16 לעהרען, וואס איהר טהון זאללט: אונד ער ווירד צום פאלקע פיר דיך רעדען, אונד
17 ער ווירד דיין מונד זיין, אונד דוא זאללסט זיין גאטט זיין: אונד דיזען שטעקקען זאללסט
18 דוא אין דיינע האנד נעהמען, מיט וועלכעם דוא דיא צייכען טהון ווירסט: אונד משה
גינג אונד קעהרטע צוריק צו זיינעם שוועהער יתר, אונד זאגטע צו איהם: איך וויל
דאך געהען אונד וויל צוריק קעהרען צו מיינען ברידערן, דיא אין מצרים (זינד),
אונד וויל זעהען אב זיא נאך לעבען, אונד יתרו זאגטע צו משה, געהע אין פרידען:
19 אונד גאטט זאגטע צו משה אין מדין, געהע, קעהרע צוריק (נאך) מצרים, דען עס
20 זינד אללע דיא מעננער געשטארבען, דיא נאך דיינעם לעבען טראכטעטען: דא
נאהם משה זיינע פרויא אונד זיינע זאהנע, אונד ליס זיא אויף דעם עזעל רייטען,
אונד ער קעהרטע אין דאז לאנד מצרים צוריק, אונד משה נאהם דען שטעקקען
21 גאטטעס אין זיינע האנד: אונד גאטט שפראך צו משה: נון דא דוא געהסט צוריק־
צוקעהרען נאך מצרים, זיהע צו דאס דוא פאר פרעה אללע דיא וואונדער טהוסט,
דיא איך אין דיינע האנד געלעגט האבע, אונד איך ווערדע זיין הערץ פערשטאקקען,
22 דאס ער דאז פאלק ניכט ציהען לאססען ווירד: אונד דוא זאללסט צו פרעה זאגען:
23 זא זאגט יְיָ, מיין ערסטגעבארנער זאהן (איזט) ישראל: אונד איך זאגע דיר, לאססע
מיינען זאהן ציהען, דאס ער מיר דינע, אונד ווען דוא דיך ווייגערן ווירסט, איהן ציהען
24 צו לאססען, זיהע! זא וויל איך דיינען ערסטגעבארנען זאהן טאדטען: אונד עס וואר
אויף דעם וועגע אין דער הערבערגע, דא בעגעגנעטע איהם יְיָ, אונד וואללטע איהן

25 טארטען: דא נאהם צפרה איין מעססער, אונד זיא בעשניטט דיא פארהויט איהרעס
זאהנעס, אונד װארף זיא פאר זיינע פיסע, אונד שפראך: איין בלוטיגער ברייטיגאם
26 (ביזט) דוא מיר: אונד ער ליס פאן איהם אב, דא זאגטע זיא: איין בלוטיגער ברײ־
27 טיגאם װעגען דער בעשניידונג: אונד יי׳ זאגטע צו אהרן, געהע משה ענטגעגען אין
דיא װיסטע, אונד ער גינג אונד בעגעגנעטע איהם אם בערגע גאטטעס, אונד קיססטע
28 איהן: אונד משה זאגטע דעם אהרן אללע װארטע יי׳ס, דער איהן געזאנדט
האטטע, אונד אללע דיא צייכען, דיא ער איהם (צו מאכען) בעפאהלען האטטע:
29 אונד משה אונד אהרן גינגען הין אונד פערזאממעלטען אללע עלטעסטען דער
30 קינדער ישראל׳ס: אונד אהרן רעדעטע אללע דיא װארטע, װעלכע יי׳ צו משה
31 גערעדעט האטטע, אונד מאכטע דיא צייכען פאר דען אויגען דעם פאלקעס: אונד
דאז פאלק גלויבטע; אונד אלס זיא הערטען, דאס יי׳ דיא קינדער ישראל׳ס בע־
דאכט האבע אונד דאס ער איהר עלענד געזעהען האבע, זא נייגטען זיא זיך, אונד
בעטעטען אן:

ה Cap. V. ה

1 אונד הערנאך קאמען משה אונד אהרן, אונד זאגטען צו פרעה: זא שפריכט יי׳, דער
גאטט ישראל׳ס: לאססע מיין פאלק ציהען, דאס זיא מיר איין פעסט האלטען אין
2 דער װיסטע: אונד פרעה שפראך: װער איזט יי׳, דאס איך זיינער שטימע גע־
הארכען זאלל, אונד ישראל ציהען לאססען? איך קעננע דען יי׳ ניכט, אונד אויך ישראל
3 װערדע איך ניכט ציהען לאססען: אונד זיא זאגטען: דער גאטט דער עברים איזט
אונז בעגעגנעט; לאס אונז איינען װעג פאן דרייא טאגען אין דיא װיסטע געהען, דאס
װיר אפפערן דעם יי׳ אונזערעם גאטט, דאמיט ער אונז ניכט שלאגע דורך דיא פעסט
4 אדער דאז שװערט: דא זאגטע צו איהנען דער קאניג פאן מצרים: װארום, א משה אונד
אהרן, װאללט איהר דאז פאלק פאן זיינען געשעפטען הינדערן? געהט צו אייערען
5 לאסטען: אונד פרעה שפראך: זעהט! פיל (איזט) יעטצט דאז פאלק אים לאנדע,
6 אונד איהר װאללט זיא רוהען לאססען פאן איהרען לאסטען? אונד פרעה בעפאהל
(נאך) אן דעמזעלבען טאגע דען טרייבערן דעם פאלקעס אונד זיינען אויפזעהערן,
7 אונד שפראך: איהר זאללט ניכט מעהר דעם פאלקע שטראה געבען, דיא ציגעלן
צו פערפערטיגען, װיא ביזהער, זיא (זעלבסט) זאללען הינגעהען, אונד זיך צוזאממענ־
8 קלויבען דאז שטראה: אונד דיא צאהל דער ציגעל, דיא זיא ביזהער געמאכט האבען,
זאללט איהר איהנען אויפלעגען, אונד ניכטס מינדערן; דען זיא זינד פויל, דארום
שרייען זיא אונד שפרעכען, װיר װאללען געהען אונד אונזערעם גאטט אפפערן:
9 שװער זאלל דיא ארבייט אויף דען לייטען זיין, דאס זיא דאמיט צו טהון האבען,
10 אונד זיך ניכט אן ליגנהאפטע רעדען קעהרען: דא גינגען אוים דיא טרייבער דעם
פאלקעס אונד זיינע אויפזעהער, אונד זיא זאגטען צום פאלקע אונד שפראכען: זא

11 הַאט פַּרְעֹה גֶעזַאגְט׃ אִיךְ גֶעבֶּע אֵייךְ קֵיין שְׁטְרָאה (מֶעהְר)׃ אִיהְר זֶעלְבְּסְט זָאלְלְט
הִינְגֶעהֶען, נֶעהְמְט אֵייךְ שְׁטְרָאה פָֿאן וָואו אִיהְר עֶס פִֿינְדֶעט, דָאךְ ווִירְד נִיכְטְס גֶעמִינ־
12 דֶערְט פָֿאן אֵיירֶער אַרְבֵּייט׃ אוּנְד דַאז פָֿאלְק צֶערְשְׁטְרֵייעֶטֶע זִיךְ אִין דֶעם גַאנְצֶען
13 לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אוּם שְׁטָאפְּפֶֿעלְן פִֿיר שְׁטְרָאה אוֹיפְֿצוּזוּכֶען׃ אוּנְד דִיא טְרֵייבֶּער
דְרֶענְגְטֶען זִיא אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען׃ פָֿאלְלֶענְדֶעט אֵיירֶע אַרְבֵּייט, יֶעדֶעס טַאגְוֶוערְק אַן
14 זֵיינֶעם טַאגֶע, גְלֵייךְ ווִיא דַא דַאז שְׁטְרָאה פָֿארְהַאנְדֶען וַואר׃ אוּנְד עֶס ווּרְדֶען
דִיא אוֹיפְֿזֶעהֶער דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס גֶעשְׁלַאגֶען, וֶועלְכֶע דִיא טְרֵייבֶּער פַּרְעֹה'ס
אִיבֶּער זִיא גֶעזֶעטְצְט הַאטְטֶען, אוּנְד וַוארְד (צוּ אִיהְנֶען) גֶעזַאגְט׃ וַוארוּם הַאבְּט
אִיהְר נִיכְט אֵייעֶר פֶֿעסְטגֶעזֶעטְצְטֶעס אַן צִיגֶעלְן פָֿאלְלֶענְדֶעט, ווִיא בִּיזְהֶער, זָאוָואהְל
15 גֶעסְטֶערְן אַלְס הֵייטֶע׃ אוּנְד עֶס קַאמֶען דִיא אוֹיפְֿזֶעהֶער דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד
שְׁרִיעֶן צוּ פַּרְעֹה, אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען׃ וַוארוּם פֶֿערְפָֿעהְרְסְט דוּא אַלְזָא מִיט דֵיינֶען קְנֶעכְ־
16 טֶען׃ שְׁטְרָאה ווִירְד דֵיינֶען קְנֶעכְטֶען נִיכְט גֶעגֶעבֶּען, אוּנְד צִיגֶעל, זַאגְט מַאן צוּ אוּנְז,
מַאכֶעט, אוּנְד נוּן, זִיהֶע, דֵיינֶע קְנֶעכְטֶע וֶוערְדֶען גֶעשְׁלַאגֶען אוּנְד דֵיין פָֿאלְק מוּס ווִיא
17 אֵיין זִינְדֶער זֵיין׃ אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ׃ פֿוֹיל זֵייד אִיהְר, פֿוֹיל, דַארוּם שְׁפְּרֶעכֶעט אִיהְר,
18 ווִיר וָואלְלֶען גֶעהֶען, ווִיר וָואלְלֶען יְיָ אָפְּפֶֿערְן׃ אוּנְד נוּן, גֶעהְט, אַרְבֵּייטֶעט, אוּנְד
שְׁטְרָאה זָאלְל אֵייךְ נִיכְט גֶעגֶעבֶּען וֶוערְדֶען, אוּנְד דִיא צַאהְל דֶער צִיגֶעל מִיסְט אִיהְר
19 דָאךְ גֶעבֶּען׃ אוּנְד דִיא אוֹיפְֿזֶעהֶער דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס זַאהֶען זִיךְ אִין אֵיינֶער
אִיבְּלֶען לַאגֶע, ווֵייל מַאן זַאגְטֶע, אִיהְר זָאלְלְט נִיכְטְס מִינְדֶערְן פָֿאן אֵיירֶען צִיגֶעלְן,
20 יֶעדֶעס טַאגֶעוֶוערְק אַן זֵיינֶעם טַאגֶע׃ אוּנְד זִיא בֶּעגֶעגְנֶעטֶען מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן, דִיא
21 אִיהְנֶען גֶעגֶענִאיבֶּער טְרַאטֶען, אַלְס זִיא הֶערוֹיסְקַאמֶען פָֿאן פַּרְעֹה׃ אוּנְד זִיא זַאגְטֶען
צוּ אִיהְנֶען׃ יְיָ זֶעהֶע אוֹיף אֵייךְ, אוּנְד רִיכְטֶע עֶס, דַאס אִיהְר הַאבְּט שְׁטִינְקֶענְד
גֶעמַאכְט אוּנְזֶערְן גֶערוּךְ (אוּנְז פֶֿערְהַאסְסְט גֶעמַאכְט) אִין דֶען אוֹיגֶען פַּרְעֹה'ס, אוּנְד
אִין דֶען אוֹיגֶען זֵיינֶער דִינֶער, אֵיין שְׁוֶוערְט אִין אִיהְרֶע הַאנְד צוּ גֶעבֶּען, אוּנְז אוּמְצוּ־
22 בְּרִינְגֶען׃ אוּנְד מֹשֶׁה קֶעהְרְטֶע צוּ יְיָ צוּרִיק אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ הֶערְר! וַוארוּם טְהוּסְט דוּא
23 זָא אִיבֶּעל דִיזֶעם פָֿאלְקֶע? וַוארוּם הַאסְט דוּא מִיךְ דֶען גֶעשִׁיקְט? אוּנְד זֵייטְדֶעם אִיךְ
צוּ פַּרְעֹה גֶעקָאמְמֶען בִּין אִין דֵיינֶעם נַאמֶען צוּ רֶעדֶען, הַאט עֶר דִיזֶעם פָֿאלְקֶע בֶּאזֶעס
גֶעטְהַאן, אוּנְד עֶרְרֶעטְטֶעט הַאסְט דוּא דֵיין פָֿאלְק נִיכְט׃

ו Cap. VI. ו

1 אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה׃ נוּן ווִירְסְט דוּא זֶעהֶען, וַואס אִיךְ דֶעם פַּרְעֹה טְהוּן וֶוערְדֶע,
דֶען מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד ווִירְד עֶר זִיא וֶועגְשִׁיקֶען, אוּנְד מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד ווִירְד
2 עֶר זִיא וֶועגְטְרֵייבֶּען אוּס זֵיינֶעם לַאנְדֶע׃ אוּנְד גָאטְט רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה, אוּנְד זַאגְטֶע
3 צוּ אִיהְם, אִיךְ (בִּין) יְיָ׃ אוּנְד אִיךְ בִּין דֶעם אַבְרָהָם, דֶעם יִצְחָק אוּנְד דֶעם יַעֲקֹב אַלְס
גָאטְט דֶער אַלְלְמֶעכְטִיגֶע עֶרְשִׁינֶען; אַבֶּער (מִיט) מֵיינֶעם נַאמֶען יְהֹוָה וַואר אִיךְ

4 אִיהְנֶען נִיכְט בֶּעקַאנְנְט: אוֹיךְ הַאבֶּע אִיךְ מֵיינֶען בּוּנְד מִיט אִיהְנֶען אֵיינְגֶעריכְטֶעט,
אִיהְנֶען דַאז לַאנְד כְּנַעַן צוּ גֶעבֶּען, דַאז לַאנְד אִיהְרֶעס אוֹיפֶענְטְהַאלְטֶעס, וָוארִינְנֶען
5 זִיא אַלְס פְרֶעמְדֶע גֶעוָואהְנְט הַאבֶּען: אוֹיךְ הַאבֶּע אִיךְ דַאז יַאמְמֶערְן דֶער קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל׳ס גֶעהֶארְט, וֶועלְכֶע דִיא מִצְרַיִם צוּר אַרְבֵּייט צְווינְגֶען, אוּנְד הַאבֶּע אַן מֵיינֶען
6 בּוּנְד גֶעדַאכְט: דַארוּם זַאגֶע דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, אִיךְ (בִּין) יְיָ, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע
אֵייךְ הֶערוֹיס פִיהְרֶען אוֹיס דֶען לַאסְטֶען דֶער מִצְרַיִם, אוּנְד וֶוערְדֶע אֵייךְ עֶרְרֶעטְטֶען
פָאן אִיהְרֶער דִינְסְטְבַּארְקֵייט, אוּנְד וֶוערְדֶע אֵייךְ עֶרְלֶעזֶען מִיט אוֹיסְגֶעשְׁטְרֶעקְטֶעם
7 אַרְמֶע אוּנְד מִיט גְרָאסֶען שְׁטְרַאפְגֶעריכְטֶען: אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אֵייךְ מִיר צוּם פָאלְקֶע
נֶעהְמֶען אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אֵייעֶר גָאטְט זֵיין, אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט עֶרְקֶענְנֶען דַאס אִיךְ
יְיָ, אֵייעֶר גָאטְט בִּין, דֶער אֵייךְ אוֹיס דֶען לַאסְטֶען מִצְרַיִם׳ס הֶערוֹיס גֶעפִיהְרְט הַאט:
8 אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אֵייךְ אִין דַאז לַאנְד בְּרִינְגֶען, דַארִיבֶּער אִיךְ מֵיינֶע הַאנְד עֶרְהָאבֶּען
הַאבֶּע, עֶס דֶעם אַבְרָהָם, דֶעם יִצְחָק אוּנְד דֶעם יַעֲקֹב צוּ גֶעבֶּען, אוּנְד וֶוערְדֶע אֵייךְ
9 דַאזֶעלְבֶּע צוּם עֶרְבְּטְהֵייל גֶעבֶּען, אִיךְ יְיָ: אוּנְד מֹשֶׁה רֶעדֶעטֶע אַלְזָא צוּ דֶען קִינְדֶערְן
יִשְׂרָאֵל׳ס, אַבֶּער זִיא הֶערְטֶען נִיכְט אוֹיף מֹשֶׁה, פָאר אוּנְגֶעדוּלְד אוּנְד פָאר שְׁוֶוערֶער
10 11 אַרְבֵּייט: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: קָאם, רֶעדֶע צוּ פַּרְעֹה, דֶעם
קֶענִיגֶע פָאן מִצְרַיִם, דַאס עֶר דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיס זֵיינֶעם לַאנְדֶע צִיהֶען לַאסֶע:
12 אוּנְד מֹשֶׁה רֶעדֶעטֶע פָאר יְיָ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: זִיהֶע, דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס הַאבֶּען נִיכְט
אוֹיף מִיךְ גֶעהֶערְט אוּנְד וִויא וָואלְלְטֶע מִיךְ פַּרְעֹה אַנְהֶערֶען? אוּנְד אִיךְ בִּין אוּנ־
13 בֶּעשְׁנִיטְטֶען אַן דֶען לִיפֶּען: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד גַאבּ אִיהְנֶען
בֶּעפֶעהְל, פִיר דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד פִיר פַּרְעֹה, קֶענִיג פָאן מִצְרַיִם, אוּם דִיא
14 קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוֹיס צוּ פִיהְרֶען: דִיזֶעס (זִינְד) דִיא
הֵייפְּטֶער אִיהְרֶער פֶעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶער, דִיא זָאהְנֶע רְאוּבֶן׳ס, דֶעם עֶרְסְטְגֶעבָּארְנֶען
יִשְׂרָאֵל׳ס, חֲנוֹךְ אוּנְד פַּלּוּא, חֶצְרֹן אוּנְד כַּרְמִי, דִיזֶעס (וַוארֶען) דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער
15 רְאוּבֵן׳ס: אוּנְד דִיא זָאהְנֶע שִׁמְעוֹן׳ס, יְמוּאֵל אוּנְד יָמִין אוּנְד אֹהַד אוּנְד יָכִין אוּנְד צֹחַר
16 אוּנְד שָׁאוּל, זָאהְן דֶער כְּנַעֲנִית, דִיזֶעס (וַוארֶען) דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער שִׁמְעוֹן׳ס: אוּנְד
דִיזֶעס זִינְד דִיא נַאמֶען דֶער זָאהְנֶע לֵוִי׳ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן: גֵּרְשׁוֹן אוּנְד
קְהָת אוּנְד מְרָרִי, אוּנְד דִיא לֶעבֶּענְסְיַאהְרֶע לֵוִי׳ס (וַוארֶען) הוּנְדֶערְט אוּנְד זִיבֶּען אוּנְד
17 דְרֵייסִיג יַאהְרֶע: דִיא זָאהְנֶע גֵּרְשׁוֹן׳ס, לִבְנִי אוּנְד שִׁמְעִי, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן:
18 אוּנְד דִיא זָאהְנֶע דֶעם קְהָת, עַמְרָם אוּנְד יִצְהָר אוּנְד חֶבְרוֹן אוּנְד עֻזִּיאֵל, אוּנְד דִיא
19 לֶעבֶּענְסְיַאהְרֶע דֶעם קְהָת (וַוארֶען) הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרֵייא אוּנְד דְרֵייסִיג יַאהְרֶע: אוּנְד
דִיא זָאהְנֶע מְרָרִי׳ס, מַחְלִי אוּנְד מוּשִׁי, דִיזֶעס (זִינְד) דִיא פַאמִילְיֶען דֶעם לֵוִי, נַאךְ
20 אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן: אוּנְד עַמְרָם נַאהְם דִיא יוֹכֶבֶד, זֵיינֶע מִיהְמֶע, צוּר פְרוֹיא אוּנְד
זִיא גֶעבַּאר אִיהְם דֶען אַהֲרֹן אוּנְד דֶען מֹשֶׁה, אוּנְד דִיא לֶעבֶּענְסְיַאהְרֶע עַמְרָם׳ס (וַוארֶען)
21 הוּנְדֶערְט אוּנְד זִיבֶּען אוּנְד דְרֵייסִיג יַאהְרֶע: אוּנְד דִיא זָאהְנֶע יִצְהָר׳ס (וַוארֶען) קֹרַח

22 אוּנְד נֶפֶג אוּנְד זִכְרִי׃ אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע עֻזִּיאֵל׳ס, מִישָׁאֵל אוּנְד אֶלְצָפָן אוּנְד סִתְרִי׃
23 אוּנְד אַהֲרֹן נַאהְם דִיא אֱלִישֶׁבַע, טָאכְטֶער עַמִּינָדָב׳ס, שְׁוֶועסְטֶער דֶעם נַחְשׁוֹן, צוּר
פְרוֹיא אוּנְד זִיא גֶעבַּאר אִיהְם דֶען נָדָב אוּנְד דֶען אֲבִיהוּא, דֶען אֶלְעָזָר אוּנְד דֶען אִיתָמָר׃
24 אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע קֹרַח׳ס (וַוארֶען) אַסִּיר אוּנְד אֶלְקָנָה אוּנְד אֲבִיאָסָף, דִיזֶעס זִינְד דִיא
25 גֶעשְׁלֶעכְטֶער קֹרַח׳ס׃ אוּנְד אֶלְעָזָר, זָאהְן אַהֲרֹן׳ס, נַאהְם זִיךְ פָאן דֶען טָאכְטֶערְן
פּוּטִיאֵל׳ס אַיינֶע פְרוֹיא, אוּנְד זִיא גֶעבַּאר אִיהְם דֶען פִּינְחָס; דִיזֶעס זִינְד דִיא הַייפְּטֶער
26 דֶער שְׁטַאמְמְפֶּעטֶער דֶער לְוִיִּם, נַאךְ אִיהְרֶען פַאמִילִיעֶן׃ דִיזֶעס זִינְד אַהֲרֹן אוּנְד מֹשֶׁה,
צוּ וֶועלְכֶען יְיָ גֶעזַאגְט הַאטְטֶע, פִיהְרֶעט דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס הֶערוֹיס אוֹיס דֶעם
27 לַאנְדֶע מִצְרַיִם, נַאךְ אִיהְרֶעם הֶעער׃ זִיא (זִינְד עֶס), וֶועלְכֶע צוּ פַּרְעֹה, דֶעם קֶענִיגֶע
פָאן מִצְרַיִם רֶעדֶעטֶען, אוּם דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיס מִצְרַיִם הֶערוֹיס צוּ פִיהְרֶען,
28 נֶעמְלִיךְ מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן׃ אוּנְד עֶס וַואר אַן דֶעם טַאגֶע, דַא יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה
29 אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם׃ דַא רֶעדֶעטֶע יְיָ צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ אִיךְ (בִּין) יְיָ! רֶעדֶע
30 צוּ פַּרְעֹה, דֶעם קֶענִיגֶע פָאן מִצְרַיִם אַלְלֶעס, וַואס אִיךְ מִיט דִיר רֶעדֶע׃ אוּנְד מֹשֶׁה
זַאגְטֶע פָאר יְיָ, זִיהֶע, אִיךְ בִּין אוּנְבֶעשְׁנִיטְטֶען אַן דֶען לִיפְּפֶען אוּנְד וִויא ווִירְד פַּרְעֹה
אוֹיף מִיךְ הֶערֶען׃

ז Cap. VII. ז

1 אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה׃ זִיהֶע, אִיךְ הַאבֶּע דִיךְ גֶעזֶעטְצְט צוּם גָאטְט דֶעם פַּרְעֹה, אוּנְד
2 אַהֲרֹן, דַיין בְּרוּדֶער, ווִירְד דַיין פְּרָאפֶעט זַיין׃ דוּא ווִירְסְט אַלְלֶעס רֶעדֶען, וַואס אִיךְ
דִיר בֶּעפֶעהְלֶען וֶוערְדֶע, אוּנְד דַיין בְּרוּדֶער אַהֲרֹן ווִירְד צוּ פַּרְעֹה רֶעדֶען, דַאס עֶר
3 דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיס זַיינֶעם לַאנְדֶע לַאסְסֶע׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דַאז הֶערְץ
פַּרְעֹה׳ס פֶערְהֶערְטֶען אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע פִילֶע מֵיינֶער צַייכֶען אוּנְד מֵיינֶער וואוּנְדֶער
4 אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם מַאכֶען׃ אוּנְד פַּרְעֹה ווִירְד נִיכְט אוֹיף אַייךְ הֶערֶען אוּנְד אִיךְ
וֶוערְדֶע מֵיינֶע הַאנְד אַן מִצְרַיִם לֶעגֶען אוּנְד וֶוערְדֶע מֵיינֶע הֶעערֶע הֶערוֹיסְפִיהְרֶען, מֵיין
פָאלְק, דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם מִיט גְרָאסֶען שְׁטְרַאפְגֶערִיכ־
5 טֶען׃ אוּנְד דִיא מִצְרַיִם וֶוערְדֶען עֶרְקֶענְנֶען, דַאס אִיךְ (בִּין) יְיָ, וֶוען אִיךְ מֵיינֶע הַאנְד
אִיבֶּער מִצְרַיִם אוֹיסְשְׁטְרֶעקְקֶע, אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיס אִיהְרֶער מִיטְטֶע וֶועג־
6 פִיהְרֶע׃ אוּנְד עֶס טְהַאט מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן וִויא יְיָ אִיהְנֶען בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע, זָא
7 טְהַאטֶען זִיא׃ אוּנְד מֹשֶׁה (וַואר) אַכְטְצִיג יַאהְרֶע אַלְט, אוּנְד אַהֲרֹן (וַואר) דְרַייא אוּנְד
8 אַכְטְצִיג יַאהְרֶע אַלְט, אַלְס זִיא צוּ פַּרְעֹה רֶעדֶעטֶען׃ אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה אוּנְד
9 צוּ אַהֲרֹן׃ וֶוען פַּרְעֹה צוּ אַייךְ רֶעדֶעט אוּנְד שְׁפְּרִיכְט׃ צֵייגֶעט פִיר אַייךְ אַיין וואוּנְדֶער,
זָא זָאלְלְסְט דוּא צוּ אַהֲרֹן זַאגֶען׃ נִים דַיינֶען שְׁטֶעקְקֶען אוּנְד ווִירְף אִיהְן פָאר פַּרְעֹה הִין,
10 עֶר ווִירְד צוּר שְׁלַאנְגֶע וֶוערְדֶען׃ אוּנְד מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן קַאמֶען צוּ פַּרְעֹה אוּנְד טְהַאטֶען
זָא, וִויא יְיָ בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע, אוּנְד אַהֲרֹן וַוארְף זַיינֶען שְׁטֶעקְקֶען פָאר פַּרְעֹה הִין
11 אוּנְד פָאר זַיינֶען קְנֶעכְטֶען, אוּנְד עֶר וַוארְד צוּר שְׁלַאנְגֶע׃ אוּנְד פַּרְעֹה רִיף אוֹיךְ דִיא

וַויזֶען אוּנְד דיא צוֹיבֶּערֶער, אוּנְד זיא טהַאטֶען, אוֹיךְ זיא, דיא בִּילְדֶערְשְׁרִיפְֿטגֶעלֶעהְרְטֶען
12 מִצְרַיִם׳ס, דוּרךְ אִיהְרֶע בֶּעשְׁוֶוארוּנְגֶען, עֶבֶּען דַאזֶעלְבֶּע: דֶען זיא וַוארְפֶֿען יֶעדֶער
זֵיינֶען שְׁטֶעקֶען הִין אוּנְד זיא ווּאוּרְדֶען צוּ שְׁלַאנְגֶען, אַבֶּער אַהֲרֹן׳ס שְׁטֶעקֶען פֶֿער־
13 שְׁלַאנְג אִיהְרֶע שְׁטֶעקֶען: אוּנְד עֶס פֶֿערְהֶערְטֶעטֶע זִיךְ דַאז הֶערְץ פַּרְעֹה׳ס, אוּנְד עֶר
14 הֶערְטֶע נִיכְט אוֹיף זיא, וויא יְיָ גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה: פֶֿער־
שְׁטָאקְט (אִיזְט) דַאז הֶערְץ פַּרְעֹה׳ס, עֶר וַוייגֶערְט זִיךְ דַאז פָֿאלְק צוּ עֶנְטְלַאסֶען:
15 גֶעהֶע צוּ פַּרְעֹה אַם מָארְגֶען, זִיהֶע, עֶר וִוירְד הֶערוֹיסְגֶעהֶען אַן דַאז וַואסֶער אוּנְד
טְרִיטְט גֶעגֶען אִיהְן אַם אוּפֶֿער דֶעם פְּלוּסֶעס, אוּנְד דֶען שְׁטֶעקֶען, דֶער פֶֿערְוַואנְ־
16 דֶעלְט ווּאוּרְדֶע אִין אֵיינֶע שְׁלַאנְגֶע, נִים אִין דֵיינֶע הַאנְד: אוּנְד שְׁפְּרִיךְ צוּ אִיהְם: יְיָ,
דֶער גָאטְט דֶער עִבְרִים, הַאט מִיךְ צוּ דִיר גֶעשִׁיקְט אוּנְד לֶעסְט דִיר זַאגֶען: לַאס מֵיין
פָֿאלְק, דַאס זִיא מִיר אִין דֶער וִויסְטֶע דִינֶען, אוּנְד זִיהֶע! דוּא הַאסְט נִיכְט גֶעהָארְכְט
17 בִּיז יֶעטְצְט: זָא שְׁפְּרִיכְט יְיָ, דַארַאן זָאלְלְסְט דוּא עֶרְקֶענֶען, דַאס אִיךְ יְיָ (בִּין), זִיהֶע,
אִיךְ וֶוערְדֶע מִיט דֶעם שְׁטֶעקֶען, וֶועלְכֶער אִין מֵיינֶער הַאנְד (אִיזְט) אוֹיף דַאז
וַואסֶער אִים פְּלוּסֶע שְׁלַאגֶען, אוּנְד עֶס זָאלְל אִין בְּלוּט פֶֿערְוַואנְדֶעלְט וֶוערְדֶען:
18 אוּנְד דִיא פִֿישֶׁע, וֶועלְכֶע אִים פְּלוּסֶע זִינְד, וֶוערְדֶען שְׁטֶערְבֶּען, אוּנְד דֶער פְּלוּס
וִוירְד שְׁטִינְקֶענְד וֶוערְדֶען, אוּנְד דֶען מִצְרַיִם וִוירְד עֶס עֶקֶעלְן וַואסֶער אוֹיס דֶעם
19 פְּלוּסֶע צוּ טְרִינְקֶען: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה: שְׁפְּרִיךְ צוּ אַהֲרֹן: נִים דֵיינֶען
שְׁטֶעקֶען אוּנְד נֵייגֶע דֵיינֶע הַאנְד אִיבֶּער דִיא וַואסֶער מִצְרַיִם׳ס, אִיבֶּער אִיהְרֶע
פְּלִיסֶע, אִיבֶּער אִיהְרֶע שְׁטְרֶעמֶע אוּנְד אִיבֶּער אִיהְרֶע זִימְפְּפֶֿע, אוּנְד אִיבֶּער אַלְלֶע
אִיהְרֶע זַאמְמְלוּנְגֶען דֶער וַואסֶער, דַאס זִיא בְּלוּט וֶוערְדֶען, אוּנְד דַאז בְּלוּט זֵייא אִים
גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם, זָאווָאהְל אִין דֶען הָאלְצֶערְנֶען אַלְס אוֹיךְ אִין דֶען שְׁטֵיינֶערְנֶען
20 (וַואסֶערְגֶעפֶֿעסֶען): אוּנְד זִיא טְהַאטֶען אַלְזָא, מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן, וִויא יְיָ בֶּעפָֿאהְלֶען
הַאטְטֶע, אוּנְד עֶר הָאבּ דֶען שְׁטֶעקֶען אִין דִיא הֶאהֶע אוּנְד שְׁלוּג דַאז וַואסֶער אִים
פְּלוּסֶע, פָֿאר דֶען אוֹיגֶען פַּרְעֹה׳ס אוּנְד פָֿאר דֶען אוֹיגֶען זֵיינֶער דִינֶער, אוּנְד עֶס וַוארְד
21 אַלְלֶעס וַואסֶער אִים פְּלוּסֶע אִין בְּלוּט פֶֿערְוַואנְדֶעלְט: אוּנְד דִיא פִֿישֶׁע, וֶועלְכֶע
אִים פְּלוּסֶע וַוארֶען, שְׁטַארְבֶּען, אוּנְד דֶער פְּלוּס ווּאוּרְדֶע שְׁטִינְקֶענְד, דַאס דִיא מִצְרַיִם
וַואסֶער אוֹיס דֶעם פְּלוּסֶע נִיכְט טְרִינְקֶען קָאנְטֶען, אוּנְד דַאז בְּלוּט וַואר אִים גַאנְצֶען
22 לַאנְדֶע מִצְרַיִם: אוּנְד עֶס טְהַאטֶען אַלְזָא אוֹיךְ דִיא בִּילְדֶערְשְׁרִיפְֿטגֶעלֶעהְרְטֶען
מִצְרַיִם׳ס מִיט אִיהְרֶען בֶּעשְׁוֶוארוּנְגֶען, אוּנְד עֶס וַוארְד דַאז הֶערְץ פַּרְעֹה׳ס פֶֿערְשְׁטָאקְט,
23 אוּנְד עֶר הֶערְטֶע נִיכְט אוֹיף זִיא, וִויא יְיָ גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע: אוּנְד פַּרְעֹה וַואנְדְטֶע זִיךְ
24 אוּם אוּנְד עֶר גִינְג הֵיים, אוּנְד קֶעהְרְטֶע זֵיין הֶערְץ אוֹיךְ דַארַאן נִיכְט: אוּנְד אַלְלֶע
מִצְרַיִם גְרוּבֶּען אוּם דֶען פְּלוּס הֶערוּם נַאךְ וַואסֶער, צוּ טְרִינְקֶען, דֶען זִיא קָאנְטֶען
25 פֿוּן דֶעם וַואסֶער דֶעם פְּלוּסֶעס נִיכְט טְרִינְקֶען: אוּנְד עֶס פֶֿערְגִינְגֶען זִיבֶּען טַאגֶע,
26 נַאכְדֶעם יְיָ דֶען פְּלוּס גֶעשְׁלַאגֶען הַאטְטֶע: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה: גֶעהֶע צוּ פַּרְעֹה

27 אוּנְד זַאגֶע צוּ אִיהְם׃ זָא שְׁפְּרִיכְט יְיָ, לַאס מֵיין פָֿאלְק, דַאס זִיא מִיר דִינֶען׃ וֶוען דוּא
דִיךְ אַבֶּער וֶוייגֶערְסְט זִיא צִיהֶען צוּ לַאסְסֶען, זִיהֶע, זָא ווִילְל אִיךְ אַלְלֶע דֵיינֶע גְרֶענְצֶען
28 מִיט פְֿרֶאשֶׁען פְּלַאגֶען׃ אוּנְד דֶער פְּלוּס ווִירְד ווִימְמֶעלְן פָֿאן פְֿרֶאשֶׁען, אוּנְד זִיא
וֶוערְדֶען הִינוֹיף גֶעהֶען אוּנְד קֶערְדֶען אִין דֵיין הוֹיז אוּנְד אִין דֵיין שְׁלַאפְֿצִימְמֶער אוּנְד
אוֹיף דֵיין בֶּעטְט, אוּנְד אִין דַאז הוֹיז דֵיינֶער דִינֶער, אוּנְד אִיבֶּער דֵיין פָֿאלְק, אוּנְד אִין
29 דֵיינֶע בַּאקְאֶפֶֿען אוּנְד אִין דֵיינֶע טֵייגְשִׁיסְסֶעלְן קָאמְמֶען׃ אוּנְד אַן דִיר זֶעלְבְּסְט, אוּנְד
אַן דֵיינֶעם פָֿאלְקֶע אוּנְד אַן אַלְלֶען דֵיינֶען דִינֶערְן וֶוערְדֶען דִיא פְֿרֶאשֶׁע הִינוֹיפְֿקְרִיכֶען׃

ח Cap. VIII. ח

1 אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה׃ זַאגֶע אַהֲרֹן, נֵייגֶע דֵיינֶע הַאנְד מִיט דֵיינֶעם שְׁטֶעקֶען אִיבֶּער
דִיא שְׁטְרֶאמֶע, אִיבֶּער דִיא פְֿלִיסְסֶע, אוּנְד אִיבֶּער דִיא זִימְפְּפֶֿע, אוּנְד בְּרִינְגֶע הֶערוֹיף
2 דִיא פְֿרֶאשֶׁע אִיבֶּער דַאז לַאנְד מִצְרַיִם׃ אוּנְד אַהֲרֹן נֵייגְטֶע זֵיינֶע הַאנְד אִיבֶּער דִיא
וַואסְסֶער מִצְרַיִם'ס, אוּנְד עֶס קַאמֶען דִיא פְֿרֶאשֶׁע הֶערוֹיף אוּנְד בֶּעדֶעקְטֶען דַאז לַאנְד
3 מִצְרַיִם׃ אוּנְד עֶס טְהַאטֶען אוֹיךְ אַלְזָא דִיא בִּילְדֶערְשְׁרִיפְֿטְגֶעלֶעהְרְטֶען דוּרְךְ אִיהְרֶע
4 בֶּעשְׁוֶוערוּנְגֶען אוּנְד בְּרַאכְטֶען דִיא פְֿרֶאשֶׁע אִיבֶּער דַאז לַאנְד מִצְרַיִם הֶערוֹיף׃ אוּנְד
פַּרְעֹה רִיף נַאךְ מֹשֶׁה אוּנְד נַאךְ אַהֲרֹן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ פְֿלֶעהֶעט צוּ יְיָ, דַאס עֶר דִיא פְֿרֶאשֶׁע
פָֿאן מִיר אוּנְד פָֿאן מֵיינֶעם פָֿאלְקֶע וֶועגְנֶעהְמֶע, זָא ווִילְל אִיךְ דַאז פָֿאלְק עֶנְטְלַאסְסֶען,
5 דַאס זִיא דֶעם יְיָ אָפְּפֶֿערְן׃ אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ פַּרְעֹה׃ בֶּעשְׁטִימְמֶע אִיבֶּער מִיךְ, אוֹיף
וֶועלְכֶע צֵייט אִיךְ פִֿיר דִיךְ אוּנְד פִֿיר דֵיינֶע דִינֶער, אוּנְד פִֿיר דֵיין פָֿאלְק פְֿלֶעהֶען
זָאלְל, דַאס יְיָ דִיא פְֿרֶאשֶׁע פָֿאן דִיר אוּנְד פָֿאן דֵיינֶען הֵייזֶערְן פֶֿערְטִילְגֶע, נוּר אִים
6 פְֿלוּסְסֶע זָאלְלֶען זִיא צוּרִיקְבְּלֵייבֶּען׃ אוּנְד עֶר זַאגְטֶע, אוֹיף מָארְגֶען, אוּנְד עֶר זַאגְטֶע׃
נַאךְ דֵיינֶעם וָוארְטֶע! דַאמִיט דוּא ווִיסְסֶעסְט, דַאס נִימַאנְד אִיזְט ווִיא יְיָ, אוּנְזֶער גָאטְט׃
7 אוּנְד עֶס זָאלְלֶען דִיא פְֿרֶאשֶׁע פָֿאן דִיר אוּנְד פָֿאן דֵיינֶען הֵייזֶערְן, אוּנְד פָֿאן דֵיינֶען
דִינֶערְן אוּנְד פָֿאן דֵיינֶעם פָֿאלְקֶע ווֵייכֶען, נוּר אִים פְֿלוּסְסֶע זָאלְלֶען זִיא צוּרִיק בְּלֵייבֶּען׃
8 אוּנְד מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן גִינְגֶען הִינוֹיס פָֿאן פַּרְעֹה, אוּנְד מֹשֶׁה שְׁרִיא צוּ יְיָ וֶועגֶען דֶער
9 פְֿרֶאשֶׁע, דִיא עֶר אִיבֶּער פַּרְעֹה גֶעבְּרַאכְט הַאטְטֶע׃ אוּנְד יְיָ טְהַאט נַאךְ דֶעם וָוארְטֶע
מֹשֶׁה'ס, אוּנְד עֶס שְׁטַארְבֶּען דִיא פְֿרֶאשֶׁע אוֹיס דֶען הֵייזֶערְן, אוֹיס דֶען הֶאפֶֿען אוּנְד
10 אוֹיס דֶען פֶֿעלְדֶערְן׃ אוּנְד מַאן הֵייפְֿטֶע זִיא צוּזַאמְמֶען הוֹיפֶֿען בֵּייא הוֹיפֶֿען, אוּנְד דַאז
11 לַאנְד שְׁטַאנְק דַאפָֿאן׃ אוּנְד פַּרְעֹה זַאהֶע, דַאס עֶרְלֵייכְטֶערוּנְג גֶעוָוארְדֶען ווַאר, דַא
פֶֿערְהֶערְטֶעטֶע עֶר זֵיין הֶערְץ אוּנְד הָארְטֶע נִיכְט אוֹיף זִיא, ווִיא יְיָ גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע׃
12 אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה׃ זַאגֶע אַהֲרֹן׃ נֵייגֶע דֵיינֶען שְׁטֶעקֶען אוּנְד שְׁלַאגֶע דֶען שְׁטוֹיבּ
13 דֶער עֶרְדֶע, דַאס עֶר צוּ לֵייזֶען וֶוערְדֶע אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם׃ אוּנְד זִיא טְהַאטֶען
אַלְזָא, אוּנְד אַהֲרֹן נֵייגְטֶע זֵיינֶע הַאנְד מִיט זֵיינֶעם שְׁטֶעקֶען אוּנְד שְׁלוּג דֶען שְׁטוֹיבּ
דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד עֶר ווּרְדֶע צוּ לֵייזֶען אַם מֶענְשֶׁען אוּנְד אַם פִֿיה, אַלְלֶער שְׁטוֹיבּ

14 דֶער עֶרְדֶע וואירְדֶע צוּ לֵייזֶען אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם׃ אוּנְד עֶס וָואלְלטֶען אויךְ
אַלְזָא טהוּן דִיא בִּילְדֶערְשְׁרִיפְטגֶעלֶעהְרטֶען מִיט אִיהְרֶען בֶּעשְׁוֶוארוּנְגֶען, אוּם הֶערוֹיס־
צוּבְּרִינְגֶען דִיא לַייזֶע, אַבֶּער זִיא קָאנְנטֶען עֶס נִיכְט, אוּנְד עֶס וַוארֶען דִיא לֵייזֶע אַם
15 מֶענְשֶׁען אוּנְד אַם פִיה׃ אוּנְד דִיא בִּילְדֶערְשְׁרִיפְטגֶעלֶעהְרטֶען זַאגְטֶען צוּ פַּרְעֹה׃
גָאטְטֶעס פִינְגֶער אִיזְט דַאז, אוּנְד דַאז הֶערְץ פַּרְעֹה'ס וַואר פֶערְשְׁטָאקְט, אוּנְד עֶר
16 הֶערְטֶע נִיכְט אוֹיף זִיא, וִויא יְיָ גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע׃ אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה׃ מַאכֶע
דִיךְ דֶעם מָארְגֶענְס פְרִיה אוֹיף אוּנְד טְרִיטְט פָאר פַּרְעֹה, זִיהֶע, עֶר וִוירְד הִינוֹיס גֶעהֶען
צוּם וַואסְסֶער אוּנְד זַאגֶע צוּ אִיהְם, זָא זַאגְט יְיָ׃ לַאס מֵיין פָאלְק, דַאס עֶס מִיר דִינֶע׃
17 דֶען, וֶוען דוּא מֵיין פָאלְק נִיכְט צִיהֶען לַאסְסֶעסְט, זִיהֶע, זָא שִׁיקְקֶע אִיךְ אִיבֶּער דִיךְ,
אוּנְד אִיבֶּער דֵיינֶע דִינֶער אוּנְד אִיבֶּער דֵיין פָאלְק, אוּנְד אִיבֶּער דֵיינֶע הֵייזֶער אַלְלֶערְלֵייא
אוּנְגֶעצִיפֶער אוּנְד עֶס וֶוערְדֶען דִיא הֵייזֶער פָאן מִצְרַיִם פָאלְל וֶוערְדֶען דֶעם אוּנְגֶע־
18 צִיפֶערְס, אוּנְד אוֹיךְ דִיא עֶרְדֶע, אוֹיף וֶועלְכֶער זִיא וָואהְנֶען׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע
אַן דִיזֶעם טַאגֶע דַאז לַאנְד גֹשֶׁן אַבְּזָאנְדֶערְן, אוֹיף וֶועלְכֶעם מֵיין פָאלְק זִיךְ אוֹיפְהֶעלְט,
דַאס דַאזֶעלְבְּסְט קֵיין אוּנְגֶעצִיפֶער זֵייא, דַאמִיט דוּא וִויסְסֶעסְט, דַאס אִיךְ יְיָ בִּין
19 אִינְמִיטְטֶען דֶער עֶרְדֶע׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אֵיינֶע אַבְּזָאנְדֶערוּנְג מַאכֶען צְווִישֶׁען מֵיינֶעם
20 פָאלְקֶע אוּנְד צְווִישֶׁען דֵיינֶעם פָאלְקֶע, מָארְגֶען וִוירְד דִיזֶעס צֵייכֶען גֶעשֶׁעהֶען׃ אוּנְד
יְיָ טהַאט אַלְזָא, אוּנְד עֶס קַאם דַאז אוּנְגֶעצִיפֶער אִין מֶענְגֶע, אִין דַאז הוֹיז פַּרְעֹה'ס, אוּנְד
אִין דַאז הוֹיז זֵיינֶער דִינֶער, אוּנְד אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם וַוארְד דִיא עֶרְדֶע פֶער־
21 דָארְבֶּען פָאן דֶעם אוּנְגֶעצִיפֶער׃ אוּנְד פַּרְעֹה לִיס דֶען מֹשֶׁה אוּנְד דֶען אַהֲרֹן רוּפֶען אוּנְד
22 שְׁפְּרַאךְ, גֶעהְט, אָפְּפֶערְט אֵיירֶעם גָאטְט אִים לַאנְדֶע׃ אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע, דַאז טוֹיגְט
נִיכְט אַלְזָא צוּ טהוּן, דֶען אֵיינֶען גְרֵייעֶל דֶער מִצְרַיִם וִוירְדֶען וִויר דֶעם יְיָ אָפְּפֶערְן,
אוּנְזֶערֶעם גָאטְט, זִיהֶע, וֶוען וִויר אֵיינֶען גְרֵייעֶל דֶער מִצְרַיִם פָאר אִיהְרֶען אוֹיגֶען
23 אָפְּפֶערְן, וֶוערְדֶען זִיא אוּנְז נִיכְט שְׁטֵיינִיגֶען? אֵיינֶען וֶועג פָאן דְרֵייא טַאגֶען וָואלְלֶען וִויר
אִין דִיא וִויסְטֶע גֶעהֶען אוּנְד וָואלְלֶען דֶעם יְיָ, אוּנְזֶערֶעם גָאטְט אָפְּפֶערְן, וִויא עֶר אוּנְז
24 זַאגֶען וִוירְד׃ אוּנְד פַּרְעֹה שְׁפְּרַאךְ׃ אִיךְ וִוילְל אֵייךְ עֶנְטלַאסְסֶען אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט
דֶעם יְיָ, אֵיירֶעם גָאטְט, אִין דֶער וִויסְטֶע אָפְּפֶערְן, נוּר גֶעהֶעט נִיכְט זֶעהְר וֵייט וֶועג,
25 בֶּעטֶעט פִיר מִיךְ׃ אוּנְד מֹשֶׁה שְׁפְּרַאךְ׃ זִיהֶע, וִויא אִיךְ פָאן דִיר הִינוֹיס גֶעהֶע, זָא
וֶוערְדֶע אִיךְ צוּ יְיָ פְלֶעהֶען, אוּנְד דַאז אוּנְגֶעצִיפֶער וִוירְד מָארְגֶען פָאן פַּרְעֹה, פָאן זֵיינֶען
דִינֶערְן, אוּנְד פָאן זֵיינֶעם פָאלְקֶע וֵוייכֶען, נוּר זָאלְל פַּרְעֹה מִיךְ נִיכְט מֶעהְר טֵיישֶׁען
26 דַאס עֶר דַאז פָאלְק נִיכְט עֶנְטלַאסְסֶע דֶעם יְיָ צוּ אָפְּפֶערְן׃ אוּנְד מֹשֶׁה גִינְג הִינוֹיס
27 פָאן פַּרְעֹה אוּנְד פְלֶעהְטֶע צוּ יְיָ׃ אוּנְד יְיָ טהַאט נַאךְ דֶעם וָוארְטֶע מֹשֶׁה'ס, אוּנְד
דַאז אוּנְגֶעצִיפֶער וִויךְ פָאן פַּרְעֹה, פָאן זֵיינֶען דִינֶערְן אוּנְד פָאן זֵיינֶעם פָאלְקֶע, נִיכְט
28 אֵיינְס בְּלִיבּ אִיבְּרִיג׃ אוּנְד פַּרְעֹה פֶערְהֶערְטֶעטֶע אוֹיךְ דִיזֶעס מַאל זֵיין הֶערְץ אוּנְד
לִיס דַאז פָאלְק נִיכְט צִיהֶען׃

ט

Cap. IX. ט

אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה: גֶעהֶע צוּ פַּרְעֹה אוּנְד רֶעדֶע צוּ אִיהְם: זָא זַאגְט יְיָ, גָאטט 1
דֶער עִבְרִים, עֶנְטלַאס מֵיין פָאלְק, דַאס זִיא מִיר דִינֶען: דֶען וֶוען דוּא דִיךְ ווֵייגֶערְסט 2
זִיא צוּ עֶנְטלַאסְסֶען, אוּנְד זִיא נָאךְ פֶערְנֶער הֶעלְטסט: זִיהֶע! דִיא הַאנְד גָאטְטֶעס ווִירְד 3
אִיבֶּער דֵיין פִיה זֵיין, וֶועלְכֶעס אוֹיף דֶעם פֶעלְדֶע (אִיזְט), אִיבֶּער פְּפֶערְדֶע, אִיבֶּער
עֶזֶעל, אִיבֶּער קַאמֶעעלֶע, אִיבֶּער רִינְדֶער אוּנְד אִיבֶּער שַׁאפֶע, אֵיינֶע זֶעהְר שְׁוֶוערֶע
פֶּעסְט: אוּנְד יְיָ ווִירְד אֵיינֶען אוּנְטֶערְשִׁיד מַאכֶען צְווִישֶׁען דֶעם פִיה יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד 4
צְווִישֶׁען דֶעם פִיה מִצְרַיִם'ס, אוּנְד עֶס ווִירְד פָאן אַלְלֶעם וַואס דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס
(אַנְגֶעהֶארְט) נִיכְטס שְׁטֶערְבֶּען: אוּנְד יְיָ בֶּעשְׁטִימְמְטֶע אֵיינֶע צֵייט, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: 5
מָארְגֶען ווִירְד יְיָ דִיזֶע זַאכֶע אִים לַאנְדֶע טְהוּן: אוּנְד יְיָ טְהַאט דִיזֶע זַאכֶע אַם אַנְדֶערְן 6
מָארְגֶען, אוּנְד עֶס שְׁטַארְבּ אַלְלֶעם פִיה מִצְרַיִם'ס, אוּנְד פָאן דֶעם פִיה דֶער קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל'ס שְׁטַארְבּ נִיכְט אֵיינֶעס: אוּנְד פַּרְעֹה שִׁיקְטֶע הִין, אוּנְד זִיהֶע! פָאן דֶעם פִיה דֶער 7
קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס וַואר נִיכְט אֵיינֶעס גֶעשְׁטָארְבֶּען, אוּנְד פַּרְעֹה'ס הֶערְץ וַואר פֶערְהֶערְ-
טֶעט, אוּנְד עֶר לִיס דַאז פָאלְק נִיכְט צִיהֶען: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן: 8
נֶעהְמְט אֵיירֶע פֵייסְטֶע פָאלְל רוּס פָאם אָפֶען, אוּנְד מֹשֶׁה זָאלְל אִיהְן גֶעגֶען דֶען הִימְמֶעל
פָאר דֶען אוֹיגֶען פַּרְעֹה'ס וֶוערְפֶען: אוּנְד זָא ווִירְד עֶר צוּם שְׁטוֹיבֶּע וֶוערְדֶען אִיבֶּער 9
דַאז גַאנְצֶע לַאנְד מִצְרַיִם, אוּנְד דִיזֶער ווִירְד אַם מֶענְשֶׁען אוּנְד אַם פִיה צוּ גֶעשְׁווִירֶען
וֶוערְדֶען, (וֶועלְכֶע) אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם אִין בְּלַאטְטֶערְן אוֹיסְבְּרֶעכֶען וֶוער-
דֶען: אוּנְד זִיא נַאהְמֶען דֶען אָפֶענְרוּס, אוּנְד טְרַאטֶען פָאר פַּרְעֹה, אוּנְד מֹשֶׁה וַוארְף 10
אִיהְן גֶעגֶען דֶען הִימְמֶעל, אוּנְד עֶר ווּרְדֶע צוּ גֶעשְׁווִירֶען אוּנְד בְּלַאטְטֶערְן הֶערוֹיס-
בְּרֶעכֶענְד אַם מֶענְשֶׁען אוּנְד אַם פִיה: אוּנְד דִיא בִּילְדֶערְשְׁרִיפְטגֶעלֶעהְרְטֶען קָאנְנְטֶען 11
נִיכְט פָאר מֹשֶׁה שְׁטֶעהֶען פָאר דֶען גֶעשְׁווִירֶען, דֶען דִיא גֶעשְׁווִירֶע וַוארֶען אַן דֶען
בִּילְדֶערְשְׁרִיפְטגֶעלֶעהְרְטֶען אוּנְד אַן אַלְלֶען אִין מִצְרַיִם: אוּנְד יְיָ פֶערְהֶערְטֶעטֶע דַאז 12
הֶערְץ פַּרְעֹה'ס אוּנְד עֶר הֶארְטֶע נִיכְט אוֹיף זִיא, ווִיא יְיָ צוּ מֹשֶׁה גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע:
אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה, שְׁטֶעהֶע דֶעם מָארְגֶענְס פְרִיה אוֹיף, אוּנְד טְרִיטְט פָאר פַּרְעֹה, 13
אוּנְד שְׁפְּרִיךְ צוּ אִיהְם, זָא זַאגְט יְיָ, דֶער גָאטט דֶער עִבְרִים: עֶנְטלַאס מֵיין פָאלְק, דַאס
זִיא מִיר דִינֶען: דֶען דִיסְמַאל שִׁיקְקֶע אִיךְ אַלְלֶע מֵיינֶע פְּלַאגֶען אִיבֶּער דֵיין הֶערְץ, 14
אוּנְד אִיבֶּער דֵיינֶע דִינֶער, אוּנְד אִיבֶּער דֵיין פָאלְק, דַאמִיט דוּא ווִיסְסֶעסְט, דַאס נִימַאנְד
מִיר גְלֵייךְ אִיזְט אוֹיף דֶער גַאנְצֶען עֶרְדֶע: דֶען, הֶעטְטֶע אִיךְ יֶעטְצְט מֵיינֶע הַאנְד אוֹיס- 15
גֶעשְׁטְרֶעקְט, זָא הֶעטְטֶע אִיךְ דִיךְ, מִיט דֵיינֶעם פָאלְקֶע, מִיט דֶער פֶּעסְט גֶעשְׁלַאגֶען,
אוּנְד דוּא וֶוערֶעסְט פֶערְטִילְגְט וָוארְדֶען פָאן דֶער עֶרְדֶע: אַבֶּער וַואהְרְלִיךְ אוּם דֶעס- 16
ווִילְלֶען הַאבֶּע אִיךְ דִיךְ הִינְגֶעשְׁטֶעלְלְט, אוּם אַן דִיר מֵיינֶע קְרַאפְט צוּ צֵייגֶען, אוּנְד דַאמִיט
מַאן מֵיינֶען נַאמֶען אוֹיף דֶער גַאנְצֶען עֶרְדֶע פֶערְקִינְדִיגֶע: עֶרְהֶעבְּסְט דוּא דִיךְ (אַבֶּער) 17

18 נָאךְ אִיבֶּער מֵיין פָאלְק, אוּנְד ווִילְלסט עֶס נִיכְט לַאסֶּען, זִיהֶע! זָא לַאסֶּע אִיךְ
מָארְגֶען אוּם דִיזֶע צֵייט אֵיינֶען זֶעהר שְׁטַארְקֶען הַאגֶעל רֶעגְנֶען, דֶעסְגְלֵייכֶען נָאךְ נִיכְט
19 אִין מִצְרַיִם ווַאר, פָאם טַאגֶע אַן, דַא עֶס גֶעגְרִינְדֶעט אִיזְט בִּיז יֶעצְט: אוּנְד נוּן, שִׁיקֶע
הִין, לַאס דֵיין פִיה, אוּנְד אַלְלֶעס אִים פֶעלְדֶע ווַאס דִיר (אַנְגֶעהֶערְט) צוּזַאמְמֶענְטְרֵייבֶּען,
דֶען, אַלְלֶע מֶענְשֶׁען אוּנְד דַאז פִיה, ווֶעלְכֶעס זִיךְ אִים פֶעלְדֶע פִינְדֶעט, אוּנְד ווִירְד
נִיכְט אִינְס הוֹיז הִינֵיינְגֶעבְּרַאכְט זֵיין, אוּנְד ווֶען דֶער הַאגֶעל אוֹיף זִיא פֶעלְלְט, זָא מִיסֶּען
20 זִיא שְׁטֶערְבֶּען: ווֶער נוּן פָאן דֶען דִינֶערְן פַּרְעֹה׳ס דַאז וָוארְט דֶעם יְיָ פִירְכְטֶעטֶע,
21 דֶער לִיס זֵיינֶע קְנֶעכְטֶע אוּנְד זֵיין פִיה אִין דִיא הֵייזֶער פְלִיהֶען: ווֶער אַבֶּער זֵיין הֶערְץ
נִיכְט קֶעהְרְטֶע אַן דַאז וָוארְט דֶעם יְיָ, דֶער לִיס זֵיינֶע קְנֶעכְטֶע אוּנְד זֵיין פִיה אוֹיף דֶעם
22 פֶעלְדֶע: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה: נֵייגֶע דֵיינֶע הַאנְד גֶעגֶען דֶען הִימְמֶעל, זָא זָאלְל
הַאגֶעל אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם זֵיין, אִיבֶּער דֶען מֶענְשֶׁען אוּנְד אִיבֶּער דַאז פִיה,
23 אוּנְד אִיבֶּער אַלְלֶעס קְרוֹיט דֶעם פֶעלְדֶעס אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם: אוּנְד מֹשֶׁה נֵייגְטֶע זֵיינֶען
שְׁטֶעקְקֶען גֶעגֶען דֶען הִימְמֶעל, אוּנְד יְיָ גַאבּ דָאנְנֶער אוּנְד הַאגֶעל, אוּנְד דַאז פֵייעֶר לִיף
24 אַן דֶער עֶרְדֶע הִין, אוּנְד יְיָ לִיס אֵיינֶען הַאגֶעל אִיבֶּער דַאז לַאנְד מִצְרַיִם רֶעגְנֶען: אוּנְד
עֶס ווַאר הַאגֶעל, אוּנְד פֵייעֶר פֶערְמֶענְגְט מִיט דֶעם הַאגֶעל, זֶעהְר שְׁווֶער, דֶעסְגְלֵייכֶען
נִיכְט גֶעווֶעזֶען ווַאר אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם, זֵייטְדֶעם עֶס צוּ אֵיינֶעם פָאלְקֶע גֶעוָוָאר־
25 דֶען ווַאר: אוּנְד דֶער הַאגֶעל עֶרְשְׁלוּג אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם אַלְלֶעס, ווַאס אוֹיף
דֶעם פֶעלְדֶע ווַאר, פָאם מֶענְשֶׁען בִּיז צוּם פִיה, אוֹיךְ אַלְלֶעס קְרוֹיט דֶעם פֶעלְדֶעס
26 צֶערְשְׁלוּג דֶער הַאגֶעל, אוּנְד אַלְלֶע בֵּיימֶע דֶעם פֶעלְדֶעס צֶערְבְּרַאךְ עֶר, נוּר אִין
דֶעם לַאנְדֶע גֹשֶׁן, וָואזֶעלְבְּסְט דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס (וָואהְנְטֶען), ווַאר קֵיין הַאגֶעל:
27 אוּנְד פַּרְעֹה שִׁיקְטֶע אוּנְד לִיס דֶען מֹשֶׁה אוּנְד דֶען אַהֲרֹן רוּפֶען, אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען:
אִיךְ הַאבֶּע דִיזֶעס מַאל גֶעזִינְדִיגֶעט, יְיָ אִיזְט גֶערֶעכְט, אִיךְ אַבֶּער אוּנְד מֵיין פָאלְק זִינְד
28 דִיא אוּנְגֶערֶעכְטֶען: פְלֶעהֶעט צוּ יְיָ, דַאס עֶס גֶענוּג זֵייא דֶעם דָאנְנֶערְס גָאטְטֶעס אוּנְד
דֶעם הַאגֶעלְס, זָא ווִילְל אִיךְ אֵייךְ צִיהֶען לַאסֶּען, אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט נִיכְט מֶעהְר
29 פֶערְווֵיילֶען: אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ אִיהְם, זָא ווִיא אִיךְ אוֹיס דֶער שְׁטַאדְט הִינוֹיסְגֶעהֶע,
ווֶערְדֶע אִיךְ מֵיינֶע הֶענְדֶע צוּ יְיָ אוֹיסְבְּרֵייטֶען, דִיא דָאנְנֶער ווֶערְדֶען אוֹיפְהֶערֶען אוּנְד
דֶער הַאגֶעל ווִירְד נִיכְט מֶעהְר זֵיין, דַאמִיט דוּא ווִיסְסֶעסְט, דַאס דִיא עֶרְדֶע יְיָ (גֶעהֶערְט):
30 אוּנְד דוּא אוּנְד דֵיינֶע דִינֶער, אִיךְ ווֵייס עֶס, דַאס אִיהְר אֵייךְ נָאךְ נִיכְט פִירְכְטֶעט פָאר
31 גָאטְט דֶעם הֶערְרְן: אוּנְד דֶער פְלַאכְס אוּנְד דִיא גֶערְסְטֶע ווַאר צֶערְשְׁלַאגֶען, דֶען דִיא
32 גֶערְסְטֶע ווַאר שָׁאן רֵייף, אוּנְד דֶער פְלַאכְס אִין קְנָאטֶען: אַבֶּער דֶער ווֵייצֶען אוּנְד
33 דֶער רָאגְגֶען ווַארֶען נִיכְט צֶערְשְׁלַאגֶען, ווֵייל זִיא שְׁפֶּעטְלִינְגֶע ווַארֶען: אוּנְד מֹשֶׁה גִינְג
פָאן פַּרְעֹה אוֹיס דֶער שְׁטַאדְט הִינוֹיס, אוּנְד עֶר בְּרֵייטֶעטֶע זֵיינֶע הֶענְדֶע צוּ יְיָ אוֹיס,
אוּנְד עֶס הֶערְטֶען דִיא דָאנְנֶער אוּנְד דֶער הַאגֶעל אוֹיף, אוּנְד דֶער רֶעגֶען שְׁטְרֶאמְטֶע
34 נִיכְט אוֹיף דִיא עֶרְדֶע: אוּנְד פַּרְעֹה זַאהֶע, דַאס דֶער רֶעגֶען אוּנְד דֶער הַאגֶעל אוּנְד דִיא

דָאנְגֶער אוֹיפְגֶעהֶערְטֶען, אוּנְד עֶר פֶערְזִינְדִיגְטֶע זִיךְ וֵוייטֶער, אוּנְד עֶר פֶערְשְׁטָאקְטֶע
35 זַיין הֶערְץ, עֶר אוּנְד זַיינֶע דִינֶער: אוּנְד דַאז הֶערְץ פַּרְעֹה'ס וַואר פֶערְהֶערְטֶעט, אוּנְד
עֶר עֶנְטלִיס דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס נִיכְט, זָא וִויא יְיָ דוּרְךְ מֹשֶׁה גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע:

Cap. X. י

1 אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה: גֶעהֶע צוּ פַּרְעֹה, דֶען אִיךְ הַאבֶּע זַיין הֶערְץ פֶערְשְׁטָאקְט
2 אוּנְד דַאז הֶערְץ זַיינֶער דִינֶער, אוּם דִיזֶע מֵיינֶע צֵייכֶען אוּנְטֶער אִיהְנֶען צוּ טהוּן: אוּנְד
דַאמִיט דוּא פָאר דֶען אָהְרֶען דֵיינֶעס זָאהְנֶעס, אוּנְד דֶעם זָאהְנֶעס דֵיינֶעס זָאהְנֶעס
עֶרְצֶעהְלֶעסְט, וַואס אִיךְ אִין מִצְרַיִם אוֹיסְגֶערִיכְטֶעט הַאבֶּע, אוּנְד מֵיינֶע צֵייכֶען, דִיא
3 אִיךְ אַן אִיהְנֶען גֶעטהַאן הַאבֶּע, דַאמִיט אִיהְר עֶרְקֶענְנְט, דַאס אִיךְ בִּין יְיָ: אוּנְד מֹשֶׁה
אוּנְד אַהֲרֹן קַאמֶען צוּ פַּרְעֹה אוּנְד זַאגְטֶען צוּ אִיהְם: זָא שְׁפְּרִיכְט יְיָ, דֶער גָאטט דֶער
עִבְרִים: וִויא לַאנְגֶע ווִירְסְט דוּא דִיךְ וֵוייגֶערְן דִיךְ פָאר מִיר צוּ דֶעמִיטִיגֶען? עֶנְטלַאס
4 מֵיין פָאלְק, דַאס זִיא מִיר דִינֶען: דֶען, וֶוען דוּא דִיךְ נָאךְ וֵוייגֶערְסְט מֵיין פָאלְק צוּ
5 עֶנְטלַאסְסֶען, זִיהֶע, אִיךְ בְּרִינְגֶע מָארְגֶען הֵיישְׁרֶעקְקֶען אִין דֵיינֶע גְרֶענְצֶען: אוּנְד זִיא
וֶוערְדֶען דַאז אַנְגֶעזִיכְט דֶעם לַאנְדֶעס בֶּעדֶעקְקֶען אוּנְד מַאן ווִירְד דִיא עֶרְדֶע נִיכְט
זֶעהֶען קֶאנְנֶען, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען דִיא אִיבֶּערְרֶעסְטֶע דֶעם גֶערֶעטְטֶעטֶען פֶערְצֶעהְרֶען,
דַאז אֵייךְ נָאךְ פָאן דֶעם הַאגֶעל אִיבֶּערְגֶעבְּלִיבֶּען אִיזְט, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען אוֹיךְ יֶעדֶען
6 בּוֹים פֶערְצֶעהְרֶען, דֶער אֵייךְ אוֹיף דֶעם פֶעלְדֶע וֶועכְסְט: אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען עֶרְפִילְלֶען
דֵיינֶע הֵייזֶער אוּנְד דִיא הֵייזֶער אַלְלֶער דֵיינֶער דִינֶער, אוּנְד דִיא הֵייזֶער פָאן גַאנְץ
מִצְרַיִם, דֶערְגְלֵייכֶען דֵיינֶע פֶעטֶער אוּנְד דִיא פֶעטֶער דֵיינֶער פֶעטֶער, פָאן דֶעם טַאגֶע,
דַא זִיא אוֹיף עֶרְדֶען גֶעווֶעזֶען, בִּיז אוֹיף דִיזֶען טַאג נִיכְט גֶעזֶעהֶען הַאבֶּען, אוּנְד
7 וַואנְדְטֶע זִיךְ אוּם אוּנְד גִינְג הִינוֹיס פָאן פַּרְעֹה: אוּנְד עֶס זַאגְטֶען דִיא דִינֶער פַּרְעֹה'ס
צוּ אִיהְם: וִויא לַאנְגֶע זָאלְל דִיזֶער אוּנְז זַיין צוּם פַאלְלשְׁטְרִיק? לַאס דִיא מֶענְנֶער
צִיהֶען, דַאמִיט זִיא דִינֶען יְיָ, אִיהְרֶעם גָאטט: מֶערְקְסְט דוּא דֶען נָאךְ נִיכְט, דַאס מִצְרַיִם
8 פֶערְלָארֶען אִיזְט? אוּנְד מַאן בְּרַאכְטֶע מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן צוּרִיק צוּ פַּרְעֹה, אוּנְד עֶר
זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: גֶעהְט, דִינֶעט דֶעם יְיָ, אֵיירֶעם גָאטט; וֶוער (זִינְד דֶען) דִיא גֶעהֶען
9 זָאלְלֶען? אוּנְד מֹשֶׁה שְׁפְּרַאךְ: מִיט אוּנְזֶערֶען יִינְגְלִינְגֶען אוּנְד מִיט אוּנְזֶערֶען גְרֵייזֶען
וָואלְלֶען ווִיר גֶעהֶען, מִיט אוּנְזֶערֶען זָאהְנֶען אוּנְד מִיט אוּנְזֶערֶען טָאכְטֶערְן, מִיט אוּנְזֶע־
רֶען שַׁאפֶען אוּנְד מִיט אוּנְזֶערֶען רִינְדֶערְן וָואלְלֶען ווִיר גֶעהֶען, דֶען ווִיר הַאבֶּען אֵיין
10 פֶעסְט יְיָ'ס: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: מָאגֶע זָא יְיָ מִיט אֵייךְ זַיין, ווִיא אִיךְ אֵייךְ
11 עֶנְטלַאסְסֶען וֶוערְדֶע מִיט אֵיירֶען קִינְדֶערְן, זֶעהְט, בֶּעזֶעס הַאבְּט אִיהְר פָאר: נִיכְט
אַלְזָא, גֶעהְט דָאךְ אִיהְר מֶענְנֶער אוּנְד דִינֶעט יְיָ, דֶען דִיזֶעס הַאבֶּעט אִיהְר פֶערְלַאנְגְט,
12 אוּנְד מַאן פֶערְטְרִיבּ זִיא פָאם אַנְגֶעזִיכְט פַּרְעֹה'ס: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה: נֵייגֶע
דֵיינֶע הַאנְד אִיבֶּער דַאז לַאנְד מִצְרַיִם אוּם דִיא הֵיישְׁרֶעקְקֶען, דַאס זִיא הֶערוֹיפְקָאמְמֶען

אִיבֶּער דַאז לַאנְד מִצְרַיִם אוּנְד אַלְלֶעס קרױט דֶער עֶרְדֶע פֶערְצֶעהְרֶען, אַלְלֶעס,
13 וַואס דֶער הַאגֶעל אִיבְּרִיג גֶעלַאסְסֶען הַאט׃ אוּנְד משֶׁה נֵייגְטֶע זֵיינֶען שְׁטֶעקְקֶען אִיבֶּער
דַאז לַאנְד מִצְרַיִם, אוּנְד יְיָ פִיהְרטֶע אֵיינֶען אָסְטווִינְד אִיבֶּער דַאז לַאנְד, דֶענְזֶעלְבֶּען
גַאנְצֶען טַאג אוּנְד דִיא גַאנְצֶע נַאכְט, אוּנְד אַלְס עֶס מָארְגֶען וַוארְד, דַא בְּרַאכְטֶע דֶער
14 אָסְטווִינְד דִיא הֵיישְׁרֶעקְקֶען הֶער׃ אוּנְד דִיא הֵיישְׁרֶעקְקֶען קַאמֶען הֶערוֹיף אִיבֶּער
דַאז גַאנְצֶע לַאנְד מִצְרַיִם, אוּנְד זִיא לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין אַלְלֶען גְרֶענְצֶען מִצְרַיִם׳ס זֶעהְר
שְׁווֶער, דֶערְגְלֵייכֶען הֵיישְׁרֶעקְקֶען וִויא דִיזֶע וַוארֶען פָאר אִיהְנֶען נִיכְט, אוּנְד נַאךְ
15 אִיהְנֶען וֶוערְדֶען דֶערְגְלֵייכֶען נִיכְט זֵיין׃ דֶען זִיא בֶּעדֶעקְטֶען דַאז אַנְגֶעזִיכְט דֶעס גַאנ־
צֶען לַאנְדֶעס, אוּנְד דִיא עֶרְדֶע וַוארְד פֶערְפִינְסְטֶערְט אוּנְד זִיא פֶערְצֶעהְרְטֶען אַלְלֶעס
קרױט דֶער עֶרְדֶע אוּנְד אַלְלֶע פְרוּכְט דֶער בֵּיימֶע, וַואס דֶער הַאגֶעל הַאטְטֶע אִיבְּרִיג
גֶעלַאסְסֶען, אוּנְד עֶס בְּלִיבּ נִיכְטס גְרִינֶעס אִיבְּרִיג אַן דֶען בֵּיימֶען אוּנְד אַן קרױט דֶעס
16 פֶעלְדֶעס אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם׃ אוּנְד פַּרְעֹה רִיף אֵיילִיג משֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן,
17 אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ אִיךְ הַאבֶּע גֶעזִינְדִיגְט גֶעגֶען יְיָ, אֵיירֶען גָאטט, אוּנְד גֶעגֶען אֵייךְ׃ אוּנְד
נוּן פֶערְצֵייהְט דָאךְ מֵיינֶע זִינְדֶע נוּר (נָאךְ) דִיזֶעס מַאל, אוּנְד פְלֶעהֶעט צוּ יְיָ, אֵיירֶעם
18 גָאטט, דַאס עֶר פָאן מִיר אַבְּווֶענְדֶע נוּר דִיזֶען טָאד׃ אוּנְד עֶר גִינְג הִינוֹיס פָאן פַּרְעֹה
19 אוּנְד פְלֶעהְטֶע צוּ יְיָ׃ אוּנְד יְיָ ווֶענְדֶעטֶע אֵיינֶען זֶעהְר שְׁטַארְקֶען ווֶעסְטווִינְד, אוּנְד
דִיזֶער טְרוּג דִיא הֵיישְׁרֶעקְקֶען וֶועג, אוּנְד וַוארְף זִיא אִין דַאז שִׁילְפְמֶעער הִינֵיין, עֶס
20 בְּלִיבּ נִיכְט אֵיינֶע הֵיישְׁרֶעקְקֶע אִין אַלְלֶען גְרֶענְצֶען מִצְרַיִם׳ס אִיבְּרִיג׃ אוּנְד יְיָ פֶער־
הֶערְטֶעטֶע דַאז הֶערְץ פַּרְעֹה׳ס אוּנְד עֶר לִיס דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס נִיכְט צִיהֶען׃
21 אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ משֶׁה׃ נֵייגֶע דֵיינֶע הַאנְד גֶעגֶען דֶען הִימְמֶעל, זָא ווִירְד זֵיין אֵיינֶע
פִינְסְטֶערְנִיס אִיבֶּער דַאז לַאנְד מִצְרַיִם, דַאס מַאן דִיא פִינְסְטֶערְנִיס גְרֵייפֶען קַאן׃
22 אוּנְד משֶׁה נֵייגְטֶע זֵיינֶע הַאנְד גֶעגֶען דֶען הִימְמֶעל אוּנְד עֶס וַוארְד דִיכְטֶע פִינְסְטֶערְנִיס
23 אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם, דְרֵייא טַאגֶע׃ קֵיינֶער זַאהֶע דֶען אַנְדֶערְן אוּנְד נִימַאנְד
שְׁטַאנְד פָאן זֵיינֶעם פְּלַאטְצֶע דְרֵייא טַאגֶע (לַאנְג) אוֹיף, אַבֶּער אַלְלֶע קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס
24 הַאטְטֶען לִיכְט אִין אִיהְרֶען ווָאהְנוּנְגֶען׃ אוּנְד פַּרְעֹה רִיף דֶען משֶׁה, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃
גֶעהֶעט, דִינֶעט יְיָ, נוּר אֵיירֶע שַׁאפֶע אוּנְד אֵיירֶע רִינְדֶער זָאלְלֶען הִיר בְּלֵייבֶּען, אֵייךְ
25 אֵיירֶע קִינְדֶער מֶאגֶען מִיט אֵייךְ גֶעהֶען׃ אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע׃ דוּא מוּסְט אֵייךְ גֶעבֶּען אִין
אוּנְזֶערֶע הַאנְד שְׁלַאכְטאָפְּפֶער אוּנְד בְּרַאנְדאָפְּפֶער, דַאס ווִיר אָפְּפֶערְן מֶאגֶען דֶעם
26 יְיָ, אוּנְזֶערֶעם גָאטט׃ אוּנְד אוֹיךְ אוּנְזֶער פִיה מוּס מִיט אוּנְז גֶעהֶען, עֶס דַארְף נִיכְט
צוּרִיקְבְּלֵייבֶּען אֵיינֶע קְלוֹיעֶ, דֶען דַאפָאן מִיסְסֶען ווִיר נֶעהְמֶען צוּ דִינֶען דֶעם יְיָ,
אוּנְזֶערֶעם גָאטט, אוּנְד ווִיר ווִיסְסֶען נָאךְ נִיכְט, ווָאמִיט ווִיר יְיָ דִינֶען ווֶערְדֶען, בִּיז
27 ווִיר דַאהִין קָאמְמֶען׃ אוּנְד יְיָ פֶערְהֶערְטֶעטֶע דַאז הֶערְץ פַּרְעֹה׳ס, דַאס עֶר זִיא נִיכְט
28 צִיהֶען לַאסְסֶען ווָאלְלטֶע׃ אוּנְד פַּרְעֹה זַאגְטֶע צוּ אִיהם׃ גֶעהֶע הִינְוֶועג פָאן מִיר,
הִיטֶע דִיךְ, דַאס דוּא נִיכְט ווִידֶער מֵיין אַנְגֶעזִיכְט זֶעהֶעסְט, דֶען, אַן דֶעם טַאגֶע, דַא

29 דוּא מֵיין אַנְגֶעזִיכְט זִיהְסט, ווִירְסט דוּא שְׁטֶערְבֶּען: אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע: דוּא הַאסְט
רֶעכְט גֶערֶעדֶעט, אִיךְ וֶוערְדֶע נִיכְט ווִידֶער דֵיין אַנְגֶעזִיכְט זֶעהֶען:

Cap. XI. יא

יא

1 אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ משֶׁה: נָאךְ אֵיינֶע פְּלַאגֶע וֶוערְדֶע אִיךְ אִיבֶּער פַּרְעֹה אוּנְד אִיבֶּער
מִצְרַיִם בְּרִינְגֶען, נַאךְ דִיזֶעם ווִירְד עֶר אֵייךְ פָאן הִיר צִיהֶען לַאסְסֶען; וֶוען עֶר (אֵייךְ)
2 צִיהֶען לֶעסְט, זָא ווִירְד עֶר אֵייךְ גַאנְץ אוּנְד גַאר פֶערְטְרֵייבֶּען פָאן הִיר: זָא רֶעדֶע נוּן
פָאר דֶען אָהְרֶען דֶעם פָאלְקֶעס, דַאס יֶעדֶער מַאן פָאן זֵיינֶעם פְרֵיינְדֶע אוּנְד יֶעדֶע
פְרוֹיא פָאן אִיהְרֶער פְרֵיינְדִין זִילְבֶּערְנֶע גֶעפֶעסֶע אוּנְד גָאלְדֶענֶע גֶעפֶעסֶע פֶערְלַאנְגֶען:
3 אוּנְד יְיָ הַאטְטֶע דֶעם פָאלְקֶע גְנַאדֶע גֶעגֶעבֶּען אִין דֶען אוֹיגֶען דֶער מִצְרַיִם, אוֹיךְ דֶער
מַאן משֶׁה וַואר זֶעהְר גְרָאס אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם אִין דֶען אוֹיגֶען דֶער דִינֶער פַּרְעֹה'ס,
4 אוּנְד אִין דֶען אוֹיגֶען דֶעם פָאלְקֶעס: אוּנְד משֶׁה שְׁפְּרַאךְ: זָא שְׁפְּרִיכְט יְיָ: אוּם דִיא
5 מִיטְטֶע דֶער נַאכְט וֶוערְדֶע אִיךְ אִין מִצְרַיִם אוֹיסְגֶעהֶען: אוּנְד עֶס זָאלְלֶען שְׁטֶערְבֶּען
אַללֶע עֶרְסְטְגֶעבָּארְנֶען אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם, פָאם עֶרְסְטְגֶעבָּארְנֶען פַּרְעֹה'ס, וֶועלְכֶער
אוֹיף זֵיינֶעם טְהְרָאן זִיטְצְט, בִּיז צוּם עֶרְסְטְגֶעבָּארְנֶען דֶער דִינְסְטְמַאגְד, וֶועלְכֶע הִינְטֶער
6 דֶער הַאנְדְמִיהְלֶע (שְׁטֶעהְט), אוּנְד אַללֶע עֶרְסְטְגֶעבּוּרְט דֶעם פִיהֶעס: אוּנְד עֶס ווִירְד
אַיין גְרָאסֶעס גֶעשְׁרֵייא אִים גַאנְצֶען לַאנְדֶע מִצְרַיִם זֵיין, דֶעסְגְלֵייכֶען נָאךְ נִיכְט גֶעוֶועזֶען
7 אִיזְט אוּנְד דֶעסְגְלֵייכֶען נִיכְט מֶעהְר זֵיין ווִירְד: אוּנְד גֶעגֶען אַללֶע קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס
ווִירְד נִיכְט אֵיין הוּנְד זֵיינֶע צוּנְגֶע רִיהְרֶען, וֶוועדֶער גֶעגֶען אֵיינֶען מֶענְשֶׁען נָאךְ גֶעגֶען
אֵיין פִיה, דַאמִיט אִיהְר עֶרְקֶענְנֶען זָאלְלְט, ווִיא יְיָ אֵיינֶע אַבְּזָאנְדֶערוּנְג מַאכְט צְווִישֶׁען
8 מִצְרַיִם אוּנְד צְווִישֶׁען יִשְׂרָאֵל: אוּנְד עֶס וֶוערְדֶען אַללֶע דִיזֶע דֵיינֶע קְנֶעכְטֶע צוּ מִיר
הֶערַאבּ קָאמְמֶען, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען זִיךְ פָאר מִיר בִּיקְקֶען, אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶען: צִיהֶע
אוֹיס, דוּא אוּנְד אַלל דַאז פָאלְק, וֶועלְכֶעס דִיר נַאכְגֶעהְט, אוּנְד נַאכְהֶער וֶוערְדֶע
9 אִיךְ אוֹיסְצִיהֶען, אוּנְד עֶר גִינְג הִינוֹיס פָאן פַּרְעֹה מִיט הֶעפְטִיגֶעם צָארְן: אוּנְד יְיָ
הַאטְטֶע צוּ משֶׁה גֶעזַאגְט: פַּרְעֹה הֶערְט נִיכְט אוֹיף אֵייךְ, דַאמִיט מֵיינֶער וואוּנְדֶער-
10 צֵייכֶען פִיל וֶוערְדֶען אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם: אוּנְד משֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן טְהַאטֶען אַללֶע דִיזֶע
וואוּנְדֶערְצֵייכֶען פָאר פַּרְעֹה, אַבֶּער יְיָ פֶערְהֶערְטֶעטֶע דַאז הֶערְץ פַּרְעֹה'ס, אוּנְד עֶר
לִיס דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס נִיכְט אוֹיס זֵיינֶעם לַאנְדֶע צִיהֶען:

Cap. XII. יב

יב

1 2 אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ משֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אוּנְד זַאגְטֶע: דִיזֶער
מָאנַאט זֵייא אֵייךְ דֶער אַנְפַאנְג דֶער מָאנַאטֶע, דֶער עֶרְסְטֶע זֵייא עֶר אֵייךְ פָאן דֶען מָאנַא-
3 טֶען דֶעס יַאהְרֶעס: רֶעדֶעט צוּ דֶער גַאנְצֶען גֶעמֵיינְדֶע יִשְׂרָאֵל, אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶעט: אַם
צֶעהְנְטֶען דִיזֶעס מָאנַאטְס זָאלְלֶען זִיא זִיךְ יֶעדֶער אֵיין לַאם פִיר אֵיין פַאמִילְיֶענְהוֹיז
4 נֶעהְמֶען, אֵיין לַאם פִיר (יֶעדֶעס) הוֹיז: וֶוען אַבֶּער דַאז הוֹיז צוּ גֶערִינְג אִיזְט, אוּם פִיר

אֵין לַאם צוּ זַיין, זָא זָאלְל עֶר אוּנְד דֶער נֶעכְסטֶע נַאכְבַּאר זֵיינֶעם הוֹיזֶעם אַיינֶעם
נֶעהְמֶען, נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער זֵעעלֶען, אַיינֶען יֶעדְען נַאךְ דֶעם, וַואס עֶר אִיסְסֶעט,
5 זָאלְלט אִיהְר צוּם לַאם צֶעהְלֶען: אֵיין לַאם, אָהְנֶע פֶעהְלֶער, מֶענְנְלִיכֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶס,
אֵיין יַאהְר אַלְט, מִיסְסֶעט אִיהְר הַאבֶּען, פָאן דֶען שַׁאפֶּען אָדֶער פָאן דֶען צִיגֶען קֶאנְנְט
6 אִיהְר עֶס נֶעהְמֶען: אוּנְד עֶס זָאלְל בֵּייא אֵייךְ אִין פֶערְוַואהְרוּנְג זַיין, בִּיז צוּם פִירְ־
צֶעהְנְטֶען טַאגֶע דִיזֶעס מָאנַאטְס, דַא זָאלְל עֶס דִיא גַאנְצֶע פֶערְזַאמְמְלוּנְג דֶער גֶעְ־
7 מֵיינְדֶע יִשְׂרָאֵל גֶעגֶען אַבֶּענְד שְׁלַאכְטֶען: אוּנְד זִיא זָאלְלֶען פָאן דֶעם בְּלוּט נֶעהְמֶען,
אוּנְד זָאלְלֶען עֶס אוֹיף דִיא בֵּיידֶען פְּפָאסְטֶען (מְזוּזוֹת) גֶעבֶּען, אוּנְד אוֹיף דִיא אָבֶּערְ־
8 שְׁוֶועלְלֶע אַן דֶען הֵייזֶערְן, אִין וֶועלְכֶען זִיא עֶס עֶסְסֶען וֶוערְדֶען: אוּנְד זִיא זָאלְלֶען
דַאז פְלֵיישׁ אִין דִיזֶער נַאכְט עֶסְסֶען, גֶעבְּרַאטֶען אַם פֵּייעֶר, אוּנְד אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶעס
9 בְּרָאד, מִיט בִּיטְטֶערְן קְרֵייטֶערְן זָאלְלֶען זִיא עֶס עֶסְסֶען: אִיהְר זָאלְלט (אַבֶּער) נִיכְט
דַאפָאן הַאלְבְּגֶעקָאכְט עֶסְסֶען, אָדֶער אִין וַואסְסֶער גֶעזָאטְטֶען, זָאנְדֶערְן אַם פֵּייעֶר
10 גֶעבְּרַאטֶען, זַיין קָאפְּף מִיט זֵיינֶען קְנִיאשְׁטִיקֶען אוּנְד מִיט זֵיינֶעם אֵיינְגֶעוֵויידֶע: אוּנְד
אִיהְר זָאלְלט נִיכְט דַאפָאן בִּיז אַן דֶען מָארְגֶען אִיבֶּערְלַאסְסֶען, אוּנְד וַואס אִיבְּרִיג
11 בְּלֵייבְּט דַאפָאן בִּיז אַן דֶען מָארְגֶען, מִיסְסֶעט אִיהְר אִים פֵּייעֶר פֶערְבְּרֶענְנֶען: אוּנְד
זָא זָאלְלט אִיהְר עֶס עֶסְסֶען: אֵיירֶע לֶענְדֶען גֶעגִירְטֶעט, אֵיירֶע שׁוּהֶע אַן אֵיירֶען פִיסֶען,
אוּנְד אֵיירֶען שְׁטָאק אִין אֵיירֶער הַאנְד, אוּנְד אִיהְר מִיסְסֶעט עֶס עֶסְסֶען מִיט אֵיילְפֶערְ־
12 טִיגְקֵייט, עֶס אִיזְט דַאז פֶּסַח דֶעם יְיָ: אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דוּרְכְגֶעהֶען אִים לַאנְדֶע
מִצְרַיִם אִין דֶערְזֶעלְבֶּען נַאכְט, אוּנְד וֶוערְדֶע עֶרְשְׁלַאגֶען אַלְלֶע עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען אִים
לַאנְדֶע מִצְרַיִם, פָאם מֶענְשֶׁען בִּיז אוֹיף דַאז פִיה, אוּנְד אַן אַלְלֶען גֶעטְטֶערְן מִצְרַיִם'ס
13 וֶוערְדֶע אִיךְ שְׁטְרַאפְגֶערִיכְטֶע אִיבֶּען, אִיךְ יְיָ: אוּנְד דַאז בְּלוּט וִוירְד אֵייךְ צוּם צֵייכֶען
אַן דֶען הֵייזֶערְן זַיין, אִין וֶועלְכֶען אִיהְר זֵייד, אוּנְד זֶעהֶע אִיךְ דַאז בְּלוּט זָא וֶוערְדֶע
אִיךְ אַן אֵייךְ פָארְבֵּייא גֶעהֶען, דַאס דִיא פְּלַאגֶע אוּנְטֶער אֵייךְ נִיכְט צוּם פֶערְדֶערְבֶּען
14 זַיין זָאלְל, וֶוען אִיךְ דַאז לַאנְד מִצְרַיִם שְׁלַאגֶען וֶוערְדֶע: אוּנְד דִיזֶער טַאג זָאלְל אֵייךְ
צוּם אַנְדֶענְקֶען זַיין, אִיהְר זָאלְלט אִיהְן אַלְס אֵיין פֶעסְט דֶעם יְיָ פֵּייעֶרְן, בֵּייא אֵיירֶען
15 גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, אַלְס אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג זָאלְלט אִיהְר אִיהְן פֵּייעֶרְן: זִיבֶּען טַאגֶע
זָאלְלט אִיהְר אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶעס בְּרָאד עֶסְסֶען, יֶעדָאךְ אַם עֶרְסְטֶען טַאגֶע מִיסְסֶעט
אִיהְר דֶען זוֹיעֶרְטֵייג פָאן אֵיירֶען הֵייזֶערְן וֶוענְשַׁאפְּפֶען, דֶען, וֶוער גֶעזֵייעֶרְטֶעס אִיסְסֶעט,
דִיזֶע זֵעעלֶע זָאלְל אוֹיס יִשְׂרָאֵל אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען: פָאם עֶרְסְטֶען טַאגֶע אַן
16 בִּיז צוּם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע: אוּנְד אַם עֶרְסְטֶען טַאגֶע זַייא אֵיינֶע הֵיילִיגֶע פֶערְזַאמְמְלוּנְג,
אוּנְד אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע זָאלְלֶעט אִיהְר אֵיינֶע הֵיילִיגֶע פֶערְזַאמְמְלוּנְג הַאבֶּען, קֵיינֶע
אַרְבֵּייט זָאלְל אַן אִיהְנֶען גֶעטַהאן וֶוערְדֶען, נוּר וַואס צוּר שְׁפֵּייזֶע גֶעהֶערְט פִיר יֶעדֶערְ־
17 מַאן, דַאז אַלְלֵיין דַארְף גֶעטַהאן וֶוערְדֶען בֵּייא אֵייךְ: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט בֶּעאָבַּאכְטֶען
דַאז אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶע, דֶען אַן עֶבֶּען דִיזֶעם טַאגֶע הַאבֶּע אִיךְ אֵיירֶע הֶערְשַׁארֶען אוֹיס

דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוֹיס גֶעפִֿיהְרט, אוּנְד אִיהְר זָאלְלט דִיזֶען טַאג בֶּעאָבְּאַכְטֶען
18 בֵּייא אֵיירֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן אַלְס אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג: אִים עֶרְסְטֶען (מָאנַאט) אַם
פִֿירְצֶעהְנְטֶען טַאגֶע דֶעס מָאנַאטְס, אַם אַבֶּענְד, זָאלְלט אִיהְר אוּנְגֶעזֵייֶערְטֶעס בְּרָאד
19 עֶסְסֶען, בִּיז צוּם אֵיין אוּנְד צְוַואנְצִיגְסְטֶען טַאגֶע דֶעס מָאנַאטְס אוֹיף דֶען אַבֶּענְד: זִיבֶּען
טַאגֶע זָאלְל אִין אֵיירֶען הַייזֶערְן קֵיין זוֹיעֶרְטֵייג גֶעפֿוּנְדֶען וֶוערְדֶען, דֶען, וֶוער גֶעזֵייֶער-
טֶעס אִיסְסֶעט, דִיזֶע זֵעעלֶע זָאלְל אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען אוֹיס דֶער גֶעמֵיינְדֶע
20 יִשְׂרָאֵל, זָאוָואהְל אוּנְטֶער פְֿרֶעמְדֶען אַלְס אוּנְטֶער אֵיינְגֶעבָּארְנֶען דֶעס לַאנְדֶעס: נִיכְטְס
גֶעזֵייֶערְטֶעס דִירְפְֿט אִיהְר עֶסְסֶען; אִין אַלְלֶען אֵיירֶען וָואהְנוּנְגֶען מִיסְסֶעט אִיהְר אוּנְ-
21 גֶעזֵייֶערְטֶעס עֶסְסֶען: אוּנְד מֹשֶׁה רִיף אַלְלֶע עֶלְטֶעסְטֶען יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד זַאגְטֶע צוּ
אִיהְנֶען: עֶרְגְרַייפְֿט אוּנְד נֶעהְמְט אֵייךְ שַׁאפֶֿע פִֿיר אֵיירֶע פַֿאמִילְיֶען אוּנְד שְׁלַאכְטֶעט דַאז
22 פֶּסַח: דַאן נֶעהְמְט אֵיין בִּינְדֶעל אֵזוֹב אוּנְד טוּנְקֶעט עֶס אֵיין אִין דַאז בְּלוּט, וֶועלְכֶעס
אִים בֶּעקְקֶען אִיזְט, אוּנְד בֶּעשְׁטְרַייכֶעט דִיא אָבֶּערְשְׁוֶועלְלֶע אוּנְד דִיא בֵּיידֶען פְֿפָאסְטֶען
מִיט דֶעם בְּלוּטֶע, וֶועלְכֶעס אִים בֶּעקְקֶען אִיזְט, אוּנְד קֵיינֶער פָֿאן אֵייךְ זָאלְל הֶערוֹיס-
23 גֶעהֶען אוֹיס דֶער טְהִירֶע זֵיינֶעס הוֹיזֶעס בִּיז אַם מָארְגֶען: אוּנְד יְיָ ווִירְד דוּרְכְגֶעהֶען
צוּ פְּלַאגֶען דִיא מִצְרַיִם, אוּנְד עֶר ווִירְד דַאז בְּלוּט אַן דֶער אָבֶּערְשְׁוֶועלְלֶע אוּנְד אַן
דֶען בֵּיידֶען פְֿפָאסְטֶען זֶעהֶען, אוּנְד יְיָ ווִירְד אַן דֶער טְהִיר פָֿארְאִיבֶּער גֶעהֶען, אוּנְד
ווִירְד נִיכְט לַאסְסֶען דֶען פֶֿערְדֶערְבֶּער אִין אֵיירֶע הַייזֶער קָאמְמֶען אוּם צוּ פְּלַאגֶען:
24 אוּנְד אִיהְר זָאלְלט דִיזֶע זַאכֶע בֶּעאָבְּאַכְטֶען, צוּר זַאטְצוּנְג פִֿיר דִיךְ אוּנְד פִֿיר דֵיינֶע
25 זֶעהְנֶע אוֹיף עֶווִיג: אוּנְד עֶס ווִירְד זֵיין, וֶוען אִיהְר אִין דַאז לַאנְד קָאמְמֶעט, וֶועלְכֶעס
יְיָ אֵייךְ גֶעבֶּען ווִירְד, ווִיא עֶר גֶערֶעדֶעט הַאט, זָא זָאלְלט אִיהְר בֶּעאָבְּאַכְטֶען דִיזֶען
26 דִינְסְט: אוּנְד וֶוען עֶס נוּן זֵיין ווִירְד, דַאס אֵיירֶע קִינְדֶער צוּ אֵייךְ זַאגֶען וֶוערְדֶען, וַואס
27 (בֶּעדֵייטֶעט) דִיזֶער דִינְסְט פִֿיר אֵייךְ? זָא זָאלְלֶעט אִיהְר זַאגֶען: עֶס אִיזְט אֵיין פֶּסַח-
אָפְּפֶֿער יְיָ (צוּ עֶהְרֶען), וֶועלְכֶער אַן דֶען הַייזֶערְן דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אִין מִצְרַיִם פָֿאר-
אִיבֶּער גִינְג, אַלְס עֶר דִיא מִצְרַיִם פְּלַאגְטֶע, אוּנְד אוּנְזֶערֶע הֵייזֶער הַאט עֶר עֶרְרֶעטְטֶעט,
28 אוּנְד דַאז פָֿאלְק נֵייגְטֶע זִיךְ אוּנְד בֶּעטֶעטֶע אַן: אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס גִינְגֶען
אוּנְד טְהַאטֶען ווִיא יְיָ עֶס דֶעם מֹשֶׁה אוּנְד דֶעם אַהֲרֹן בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע, זָא טְהַאטֶען
29 זִיא עֶס: אוּנְד עֶס וַואר אוּם דִיא מִיטְטֶע דֶער נַאכְט, דַא שְׁלוּג יְיָ אַלְלֶע עֶרְסְטְגֶעבּוּרְט
אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם, פָֿאם עֶרְסְטְגֶעבָּארְנֶען פַּרְעֹה'ס, וֶועלְכֶער אוֹיף זֵיינֶעם טְהְרָאן
זִיטְצְט, בִּיז צוּ דֶעם עֶרְסְטְגֶעבָּארְנֶען דֶעס גֶעפַֿאנְגֶענֶען, וֶועלְכֶער אִים הוֹיזֶע דֶער
30 גְרוּבֶּע אִיזְט, אוּנְד אַלְלֶע עֶרְסְטְגֶעבּוּרְט דֶעס פִֿיהֶעס: אוּנְד פַּרְעֹה שְׁטַאנְד אוֹיף אִין
דֶער נַאכְט, עֶר אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע דִינֶער, אוּנְד גַאנְץ מִצְרַיִם, אוּנְד עֶס וַואר אֵיין גְרָאסֶעס
גֶעשְׁרַייא אִין מִצְרַיִם, דֶען עֶס וַואר קֵיין הוֹיז, וָואזֶעלְבְּסְט נִיכְט אֵיין טָאדְטֶער וַואר:
31 אוּנְד עֶר רִיף מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן אִין דֶער נַאכְט, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: שְׁטֶעהֶעט אוֹיף, צִיהֶעט
אוֹיס פָֿאן מֵיינֶעם פָֿאלְקֶע, זָאוָואהְל אִיהְר, ווִיא אוֹיךְ דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד

32 גֶעהֶעט, דִינֶעט יְיָ, וִויא אִיהְר גֶערֶעדֶעט הַאבְּט: אוֹיךְ אֵיירֶע שַׁאפֶֿע, אוֹיךְ אֵיירֶע רִינְדֶער
33 גֶעהְמט, וְויא אִיהְר גֶערֶעדֶעט הַאבְּט אוּנְד גֶעהֶעט, אוּנְד זֶעגְנֶעט אוֹיךְ מִיךְ: אוּנְד
מִצְרַיִם דְרַאנְג אִין דַאז פָֿאלְק, אוּם זִיא אֵיילֶענְדְס אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע צוּ טְרֵייבֶּען; דֶען
34 זִיא זַאגְטֶען: וִויר אַלְלֶע וֶוערְדֶען נָאךְ שְׁטֶערְבֶּען: אוּנְד דַאז פָֿאלְק טרוּג זֵיינֶען טֵייג,
בֶּעפָֿאר עֶר נָאךְ גֶעזֵייעֶרְט וַואר, אִיהְרֶע בַּאקְטְרֶאגֶע אִין אִיהְרֶען טִיכֶערְן אֵיינְגֶעבּוּנְדֶען
35 אוֹיף אִיהְרֶען אַכְזֶעלְן: אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס טְהַאטֶען נַאךְ דֶעם וָוארְטֶע מֹשֶׁה'ס
אוּנְד פֶֿערְלַאנְגְטֶען פָֿאן מִצְרַיִם זִילְבֶּערְנֶע גֶעפֶֿעסֶע אוּנְד גָאלְדֶענֶע גֶעפֶֿעסֶע אוּנְד
36 קְלֵיידֶער: אוּנְד יְיָ גַאבּ דֶעם פָֿאלְקֶע גְנַאדֶע אִין דֶען אוֹיגֶען מִצְרַיִם'ס, אוּנְד זִיא לִיהֶען
37 אִיהְנֶען, אוּנְד אַלְזָא בֶּערוֹיבְּטֶען זִיא דִיא מִצְרַיִם: אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס צָאגֶען
פָֿאן רַעְמְסֵס נַאךְ סֻכּוֹת, אוּנְגֶעפֶֿעהְר זֶעכְסהוּנְדֶערְטטוֹיזֶענְד פֿוּסְגֶענְגֶער, דִיא מֶענְנֶער
38 אָהְנֶע דִיא קִינְדֶער: אוּנְד אוֹיךְ אֵיין גְרָאסֶער גֶעמִישְׁטֶער הוֹיפֶֿע צָאג הִינוֹיף מִיט
39 אִיהְנֶען, אוּנְד שַׁאפֶֿע אוּנְד רִינְדֶער, אֵיינֶע גַאר גְרָאסֶע הֶערְדֶע: אוּנְד זִיא בַּאקְטֶען דֶען
טֵייג, וֶועלְכֶען זִיא הֶערוֹיס גֶעבְּרַאכְט הַאטְטֶען אוֹיס מִצְרַיִם צוּ אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶען קִיכֶען,
דֶען עֶר וַואר נִיכְט גֶעזֵייעֶרְט, דֶען זִיא ווּאוּרְדֶען אוֹיס מִצְרַיִם הֶערוֹיסְגֶעטְרִיבֶּען, אוּנְד
קָאנְנְטֶען זִיךְ נִיכְט אוֹיפְֿהַאלְטֶען, אוּנְד אוֹיךְ צֶעהְרוּנְג הַאטְטֶען זִיא זִיךְ נִיכְט צוּבֶּערֵיי־
40 טֶעט: אוּנְד דִיא צֵייט, וֶועלְכֶע דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אִין מִצְרַיִם גֶעוָואהְנְט הַאטְטֶען,
41 (וַואר) פִֿירְהוּנְדֶערְט אוּנְד דְרֵייסִיג יַאהְרֶע: אוּנְד עֶס וַואר אַם עֶנְדֶע דֶער פִֿירְהוּנְדֶערְט
אוּנְד דְרֵייסִיג יַאהְרֶע, אַן דֶעמְזֶעלְבֶּען טַאגֶע, אַלְס אַלְלֶע הֶעערְשַׁארֶען גָאטְטֶעס אוֹיס
42 דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם צָאגֶען: אֵיינֶע נַאכְט, דִיא יְיָ (צוּ עֶהְרֶען) גֶעהַאלְטֶען וִוירְד, אִיזְט
עֶס, וַוייל עֶר זִיא הֶערוֹיס גֶעפִֿיהְרְט הַאט אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם; עֶבֶּען דִיזֶע נַאכְט
אִיזְט עֶס, דִיא יְיָ (צוּ עֶהְרֶען) גֶעהַאלְטֶען וֶוערְדֶען זָאלְל פָֿאן אַלְלֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס
43 בֵּייא אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן: דִיזֶעס אִיזְט דִיא
41 אָרְדְנוּנְג דֶעם פֶּסַח, קֵיין פְֿרֶעמְדְלִינְג זָאלְל דַאפָֿאן עֶסְסֶען: אוּנְד יֶעדֶער קְנֶעכְט אֵיינֶעס
מַאנְנֶעס, (דֶען עֶר) פִֿיר גֶעלְד גֶעקוֹיפְֿט הַאט, דֶען זָאלְלְסְט דוּא בֶּעשְׁנֵיידֶען, דַאן קַאן
45 עֶר דַאפָֿאן עֶסְסֶען: אֵיין הוֹיזְגֶענָאס אוּנְד אֵיין גֶעדוּנְגֶענֶער זָאלְלֶען נִיכְט דַאפָֿאן עֶסְסֶען:
46 אִין אֵיינֶעם הוֹיזֶע מוּס עֶס גֶעגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען, אִיהְר זָאלְלְט נִיכְט הִינוֹיסְבְּרִינְגֶען אוֹיס
דֶעם הוֹיזֶע פָֿאן דֶעם פְֿלֵיישֶׁע אוֹיף דִיא שְׁטְרַאסֶע, אוּנְד אֵיין בֵּיין דִירְפְֿט אִיהְר נִיכְט
47 48 דַארַאן צֶערְבְּרֶעכֶען: דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע יִשְׂרָאֵל זָאלְלֶען דַאזֶעלְבֶּע מַאכֶען: אוּנְד
וֶוען בֵּייא דִיר אֵיין פְֿרֶעמְדְלִינְג וָואהְנֶען וִוירְד, אוּנְד עֶר ווִילְל דַאז פֶּסַח מַאכֶען דֶעם
יְיָ, זָא זָאלְל בֶּעשְׁנִיטְטֶען וֶוערְדֶען פָֿאן אִיהְם אַלְלֶעס מֶענְלִיכֶע, אוּנְד דַאן קַאן עֶר
הִינְצוּטְרֶעטֶען עֶס צוּ מַאכֶען, אוּנְד עֶר וִוירְד זֵיין וִויא דֶער אֵיינְגֶעבָּארְנֶע דֶעם לַאנְדֶעס,
49 אַבֶּער קֵיין אוּנְבֶּעשְׁנִיטְטֶענֶער דַארְף דַאפָֿאן עֶסְסֶען: אֵיינֶערְלֵייא גֶעזֶעטְץ זָאלְל זֵיין
50 פִֿיר דֶען אֵיינְגֶעבָּארְנֶען אוּנְד פִֿיר דֶען פְֿרֶעמְדְלִינְג, דֶער אִינְטֶער אֵייךְ וָואהְנְט: אוּנְד
זִיא טְהַאטֶען אַלְזָא, אַלְלֶע קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה אוּנְד דֶעם אַהֲרֹן בֶּע־

פָֿאהלֶען הַאטְטֶע, זָא טהַאטֶען זִיא: אוּנְד עֶס וַואר אַן דֶעמְזֶעלְבֶּען טַאגֶע, דַא פִֿיהְרְטֶע 51
יְיָ דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוֹיס נַאךְ אִיהְרֶען הֶעעְרשַׁארֶען:

יג Cap. XIII. יג

אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: הֵיילִיגֶע מִיר אַלְלֶע עֶרְסטגֶעבּוּרְט, אַלְלֶעס, 1 2
וַואס דִיא מוּטְטֶער בְּרִיכְט, בֵּייא דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, אַן מֶענְשֶׁען אוּנְד אַן פִֿיה, עֶס
אִיזְט מֵיין: אוּנְד מֹשֶׁה שְׁפְּרַאךְ צוּם פָֿאלְקֶע: גֶעדֶענְקֶעט אַן דִיזֶען טַאג, אַן וֶועלְכֶעם 3
אִיהְר אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוֹיסְגֶעגַאנְגֶען זֵייד, אוֹיס דֶעם הוֹיז דֶער קְנֶעכְט־
שַׁאפְֿט, דֶען מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד הַאט יְיָ אֵייךְ פָֿאן דַאנְנֶען הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהְרְט, אוּנְד
עֶס זָאלְל גֶעזֵייעֶרְטֶעס נִיכְט גֶענֶעסֶען וֶוערְדֶען: הֵייטֶע גֶעהְט אִיהְר הֶערוֹיס אַם מָאנַאט 4
אָבִיב: אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, וֶוען יְיָ דִיךְ אִין דַאז לַאנְד דֶעם כְּנַעֲנִי אוּנְד דֶעם חִתִּי אוּנְד 5
דֶעם אֱמֹרִי אוּנְד דֶעם חִוִּי אוּנְד דֶעם יְבוּסִי בְּרִינְגֶען וִוירְד, וֶועלְכֶעס עֶר צוּגֶעשְׁוָוארֶען
הַאט דֵיינֶען פֶֿעטֶערְן, דִיר צוּ גֶעבֶּען, אֵיין לַאנְד, דַאז פָֿאן מִילְךְ אוּנְד הָאנִיג פְֿלִיסְט:
זָא זָאלְלְסט דוּא דִיזֶען דִינְסט אִין דִיזֶעם מָאנַאט פֶֿערְרִיכְטֶען: זִיבֶּען טַאגֶע זָאלְלְסט 6
דוּא עֶסֶען אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶעס בְּרָאד, אוּנְד אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע (זָאלְל זֵיין) אֵיין פֶֿעסְט־
טַאג דֶעם יְיָ: אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶעס בְּרָאד זָאלְל דִיא זִיבֶּען טַאגֶע גֶענֶעסֶען וֶוערְדֶען, אוּנְד 7
עֶס זָאלְל גֶעזֵייעֶרְטֶעס בֵּייא דִיר נִיכְט גֶעזֶעהֶען וֶוערְדֶען, אוֹיךְ זָאלְל נִיכְט גֶעזֶעהֶען
וֶוערְדֶען זוֹיעֶרְטֵייג בֵּייא דִיר אִין אַלְלֶען דֵיינֶען גְרֶענְצֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלְסט דֵיינֶעם 8
זָאהְנֶע אַן דִיזֶעם טַאגֶע זַאגֶען, אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶען: דִיזֶעס גֶעשִׁיהְט אוּם דֶעסְוִוילְלֶען, וַואס
מִיר יְיָ גֶעטְהַאן הַאט, אַלְס אִיךְ אוֹיס מִצְרַיִם צָאג: אוּנְד עֶס זֵייא דִיר צוּם צֵייכֶען אוֹיף 9
דֵיינֶער הַאנְד, אוּנְד צוּם דֶענְקְמַאל צְווִישֶׁען דֵיינֶען אוֹיגֶען, אוֹיף דַאס דַאז גֶעזֶעטְץ
יְיָ׳ס אִין דֵיינֶעם מוּנְדֶע זֵייא, דֶען מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד הַאט דִיךְ יְיָ הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהְרֶעט
אוֹיס מִצְרַיִם: אוּנְד דוּא זָאלְלְסט בֶּעאָבְּאַכְטֶען דִיזֶע זַאטְצוּנְג צוּ אִיהְרֶער צֵייט, פָֿאן 10
יַאהְר צוּ יַאהְר: אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, וֶוען יְיָ דִיךְ בְּרִינְגֶען וִוירְד אִין דַאז לַאנְד דֶעם 11
כְּנַעֲנִי, וִויא עֶר דִיר אוּנְד דֵיינֶען פֶֿעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט, אוּנְד עֶר וִוירְד עֶס דִיר
גֶעבֶּען: זָא זָאלְלְסט דוּא יְיָ אַלְלֶעס דַארְבְּרִינְגֶען, וַואס דִיא מוּטְטֶער בְּרִיכְט; דַאז 12
צוּעֶרְסט גֶעוָוארְפֶֿענֶע (יוּנְגֶע) דֶעם פִֿיהֶעס, דַאז דֵיין אִיזְט, דַאז מֶענְלִיכֶע, גֶעהֶערְט יְיָ:
אוּנְד יֶעדֶע עֶרְסטגֶעבּוּרְט אֵיינֶעס עֶזֶעלְס זָאלְלְסט דוּא דוּרְךְ אֵיין לַאם אוֹיסְלֶעזֶען, 13
וִוילְלְסט דוּא עֶס אַבֶּער נִיכְט אוֹיסְלֶעזֶען, זָא מוּסְט דוּא אִיהְם דַאז גֶענִיק בְּרֶעכֶען,
אוּנְד יֶעדֶען עֶרְסטגֶעבָּארְנֶען מֶענְשֶׁען אוּנְטֶער דֵיינֶען זָאהְנֶען, מוּסְט דוּא אוֹיסְלֶעזֶען:
אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, וֶוען דִיךְ אִין צוּקוּנְפְֿט דֵיין זָאהְן פְֿרַאגֶען וִוירְד אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶען: 14
וַואס (בֶּעדֵייטֶעט) דִיזֶעס? זָא זָאלְלְסט דוּא צוּ אִיהְם זַאגֶען: מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד
הַאט אוּנְז יְיָ אוֹיס מִצְרַיִם, אוֹיס דֶעם הוֹיזֶע דֶער קְנֶעכְטשַׁאפְֿט הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהְרְט: אוּנְד עֶס 15
גֶעשַׁאה, אַלְס פַּרְעֹה זִיךְ הַארְטְנֶעקִקִיג (וֵוייגֶערְטֶע) אוּנְז פָֿארְטצוּלַאסֶען, דַא עֶרְשְׁלוּג

יְיָ אַלְלֶע עֶרְסטגֶעבּוֹרְט אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם, פָֿאם עֶרְסטגֶעבָּארְנֶען דֶעם מֶענְשֶׁען בִּיז
צוּר עֶרְסטגֶעבּוֹרְט דֶעם פִֿיהֶעס, דַארוּם אָפְּפֶֿערֶע אִיךְ יְיָ אַלְלֶעס וַואס דִיא מוּטְטֶער
בְּרִיכְט, דַאז מֶענְנלִיכֶע, אוּנְד יֶעדֶען עֶרְסטגֶעבָּארֶענֶען מֵיינֶער זֶאהְנֶע לֶאזֶע אִיךְ אוֹיס:
16 אוּנְד עֶס זָאלְל צוּם צֵייכֶען זַיין אוֹיף דֵיינֶער הַאנְד, אוּנְד צוּם שְׁטִירְנבַּאנְד צְווִישֶׁען
דֵיינֶען אוֹיגֶען, דַאס יְיָ מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד אוּנְז אוֹיס מִצְרַיִם הֶערוֹיס גֶעפִֿיהְרְט הַאט:
17 אוּנְד עֶס גֶעשַׁאה, אַלְס פַּרְעֹה דַאז פָֿאלְק עֶנְטלַאסְסֶען הַאטְטֶע, דַא פִֿיהְרְטֶע זִיא יְיָ
נִיכְט דֶען וֶועג (דוּרְךְ) דַאז לַאנְד דֶער פְּלִשְׁתִּים, אָבְּגְלֵייךְ עֶס נַאהֶע וַואר, דֶען יְיָ
שְׁפַּרַאךְ: פִֿילְלֵייכְט מֶאכְטֶע עֶס דַאז פָֿאלְק גֶערֵייעֶן, וֶוען זִיא קְרִיג זֶעהֶען, אוּנְד זִיא
18 קֶאנְנְטֶען נַאךְ מִצְרַיִם צוּרִיקְקֶעהְרֶען: אוּנְד יְיָ פִֿיהְרְטֶע דַאז פָֿאלְק אוּם, אוֹיף דֶען וֶועג
(דוּרְךְ) דִיא וִויסְטֶע, אַם שִׁילְפְֿמֵעער, אוּנְד בֶּעוַואפְֿפְֿנֶעט צָאגֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס
19 הֶערוֹיף אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם: אוּנְד מֹשֶׁה נַאהְם דִיא גֶעבֵּיינֶע יוֹסֵף׳ס מִיט זִיךְ, דֶען
עֶר הַאטְטֶע דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס בֶּעשְׁוָוארֶען, אוּנְד גֶעשְׁפְּרָאכֶען: דֶער אַלְלְמֶעכְ־
טִיגֶע וִוירְד אֵייךְ גֶעווִיס הֵיימְזוּכֶען, אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט דַאן מֵיינֶע גֶעבֵּיינֶע הִינוֹיף
20 בְּרִינְגֶען מִיט אֵייךְ פָֿאן הִיר: אוּנְד זִיא צָאגֶען אוֹיס פָֿאן סֻכּוֹת אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין
21 אֵתָם אַם עֶנְדֶע דֶער וִויסְטֶע: אוּנְד יְיָ גִינְג פָֿאר אִיהְנֶען הֶער, דֶעם טַאגֶעס אִין אֵיינֶער
וָואלְקֶענְזֵיילֶע, אוּם זִיא דֶען וֶועג צוּ פִֿיהְרֶען, אוּנְד דֶעם נַאכְטס אִין אֵיינֶער פֵֿייעֶרְזֵיילֶע,
22 אִיהְנֶען צוּ לֵייכְטֶען, אוּם טַאג אוּנְד נַאכְט צוּ גֶעהֶען: עֶר לִיס נִיכְט וֵוייכֶען דִיא
וָואלְקֶענְזֵיילֶע דֶעם טַאגֶעס אוּנְד דִיא פֵֿייעֶרְזֵיילֶע דֶעם נַאכְטס, פָֿאר דֶעם פָֿאלְקֶע:

Cap. XIV. יד יד

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס דַאס זִיא
אוּמְקֶעהְרֶען אוּנְד זִיךְ פָֿאר פִּי הַחִירֹת לַאגֶערְן צְווִישֶׁען מִגְדֹּל אוּנְד צְווִישֶׁען דֶעם
3 מֶעעֶרֶע, פָֿאר בַּעַל צְפֹן, אִיהְם גֶעגֶענְאִיבֶּער לַאגֶערְט אֵייךְ אַם מֵעעֶרֶע: אוּנְד פַּרְעֹה
וִוירְד פָֿאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס שְׁפְּרֶעכֶען: זִיא זִינְד פֶֿערְאִירְט אִים לַאנְדֶע, דִיא
4 וִויסְטֶע הַאט זִיא אֵיינְגֶעשְׁלָאסְסֶען: אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע פֶֿערְהֶערְטֶען דַאז הֶערְץ פַּרְעֹה׳ס,
אוּנְד עֶר וִוירְד אֵייךְ נַאכְיַאגֶען, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע מִיךְ פֶֿערְהֶערְלִיכֶען אַן פַּרְעֹה אוּנְד
אַן זֵיינֶער גַאנְצֶען מַאכְט, אוּנְד דִיא מִצְרַיִם וֶוערְדֶען עֶרְפָֿאהְרֶען דַאס אִיךְ יְיָ (בִּין);
5 אוּנְד זִיא טהַאטֶען אַלְזָא: אוּנְד עֶס וואוּרְדֶע דֶעם קֶאנִיגֶע פָֿאן מִצְרַיִם בֶּערִיכְטֶעט,
דַאס דַאז פָֿאלְק גֶעפְֿלָאהֶען וַואר, אוּנְד עֶס פֶֿערְוַואנְדֶעלְטֶע זִיךְ דַאז הֶערְץ פַּרְעֹה׳ס
אוּנְד זֵיינֶער דִינֶער גֶעגֶען דַאז פָֿאלְק, אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען: וַוארוּם הַאבֶּען וִויר דַאז
6 גֶעטהַאן, דַאס וִויר דִיא יִשְׂרָאֵל אוֹיס אוּנְזֶערְם דִינְסְט עֶנְטלַאסְסֶען הַאבֶּען? אוּנְד עֶר
7 שְׁפַּאנְנְטֶע זֵיינֶען וַואגֶען אַן, אוּנְד זֵיין פָֿאלְק נַאהְם עֶר מִיט זִיךְ: אוּנְד עֶר נַאהְם זֶעכְס
הוּנְדֶערְט אוֹיסְעֶרְוֶועהְלְטֶע שְׁטְרֵייטְוַואגֶען, אוּנְד אַלְלֶע וַואגֶען מִצְרַיִם׳ס, אוּנְד הוֹיפְּט־
8 לֵייטֶע אִיבֶּער דַאז גַאנְצֶע (הֵעער): אוּנְד יְיָ פֶֿערְהֶערְטֶעטֶע דַאז הֶערְץ פַּרְעֹה׳ס דֶעם

קֶעניגס פָאן מִצְרַיִם, דאס ער דֶען קינְדערְן יִשְׂרָאֵל'ס נַאכְיַאגְטֶע, אַבֶּער דִיא קִינְדֶער
9 יִשְׂרָאֵל'ס וַוארֶען אויסְגֶעצָאגֶען דוּרְך אֵיינֶע הָאהֶע הַאנְד: אוּנְד דִיא מִצְרַיִם יַאגְטֶען
אִיהְנֶען נַאךְ אוּנְד עֶרְרַייכְטֶען זִיא, גֶעלַאגֶערְט אַם מֶעעֶרֶע, אַלְלֶע פְּפֶערְדֶע אוּנְד וַואגֶען
10 פַּרְעֹה'ס אוּנְד זֵיינֶע רַייטֶער אוּנְד זֵיינֶע מַאכְט, בֵּייא פִּי הַחִירֹת פָאר בַּעַל צְפוֹן: אוּנְד
דַא פַּרְעֹה זִיךְ נַאהֶעטֶע אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס הָאבֶּען אִיהְרֶע אַיינֶען אוֹיף, אוּנְד
זִיהֶע, מִצְרַיִם צָאג הִינְטֶער אִיהְנֶען הֶער, דַא פִּירְכְטֶעטֶען זִיא זִיךְ זֶעהְר, אוּנְד דִיא
11 קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס שְׁרִיעֶן צוּ יְיָ: אוּנְד זִיא זַאגְטֶען צוּ מֹשֶׁה, וַוארֶען נִיכְט גְרֶעבֶּער אִין
מִצְרַיִם, דַאס דוּא אוּנְז הֶערוֹיסְגֶענָאמְמֶען הַאסְט, אוּם אִין דֶער וִוּיסְטֶע צוּ שְׁטֶערְבֶּען?
12 וַוארוּם הַאסְט דוּא אוּנְז דַאז גֶעטְהַאן, אוּנְז אוֹיס מִצְרַיִם הֶערוֹיסְצוּפִיהְרֶען? אִיזְט עֶס
נִיכְט דִיא רֶעדֶע, דִיא וִויר צוּ דִיר אִין מִצְרַיִם גֶערֶעדֶעט הַאבֶּען, דַא וִויר זַאגְטֶען: לַאס
אַב פָאן אוּנְז, אוּנְד וִויר וָואלְלֶען דֶען מִצְרַיִם דִינֶען, דֶען עֶס אִיזְט בֶּעסְסֶער פִיר אוּנְז
13 מִצְרַיִם צוּ דִינֶען, אַלְס דַאס וִויר אִין דֶער וִוּיסְטֶע שְׁטֶערְבֶּען: אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּם
פָאלְקֶע: פִירְכְטֶעט נִיכְט! שְׁטֶעהֶעט שְׁטִילְל, אוּנְד זֶעהְט דִיא הִילְפֶע יְיָ'ס, דִיא עֶר אַן
אַייךְ הַייטֶע טְהוּן וִוירְד, דֶען דִיא מִצְרַיִם, דִיא אִיהְר הַייטֶע זֶעהֶעט, וֶוערְדֶעט אִיהְר
14 בִּיז אִין עֶווִיגְקַייט נִיכְט מֶעהְר זֶעהֶען: יְיָ וִוירְד פִיר אַייךְ שְׁטְרַייטֶען, אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט
15 שְׁטִילְלֶע זֵיין: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה, וַוארוּם שְׁרֵייעֶסְט דוּא צוּ מִיר? רֶעדֶע צוּ דֶען
16 קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס, דַאס זִיא צִיהֶען: אוּנְד דוּא עֶרְהֶעבֶּע דֵיינֶען שְׁטֶעקֶען אוּנְד נֵייגֶע
דֵיינֶע הַאנְד אִיבֶּער דַאז מֶעעֶר, אוּנְד שְׁפַּאלְטֶע עֶס, אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס וֶוערְדֶען
17 מִיטְטֶען אִים מֶעעֶרֶע אוֹיף דֶעם טְרָאקְנֶען גֶעהֶען: אוּנְד אִיךְ, זִיהֶע! אִיךְ פֶערְהֶערְטֶע
דַאז הֶערְץ דֶער מִצְרַיִם, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען אַייךְ נַאכְקָאמְמֶען, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע מִיךְ
אַן פַּרְעֹה אוּנְד אַן זֵיינֶער גַאנְצֶען מַאכְט, אַן זֵיינֶען וַואגֶען אוּנְד אַן זֵיינֶען רַייטֶערְן פֶער־
18 הֶערְרְלִיכֶען: אוּנְד דִיא מִצְרַיִם וֶוערְדֶען עֶרְקֶענְנֶען, דַאס אִיךְ יְיָ בִּין, אִינְדֶעם אִיךְ
19 מִיךְ אַן פַּרְעֹה, אַן זֵיינֶען וַואגֶען אוּנְד אַן זֵיינֶען רַייטֶערְן פֶערְהֶערְרְלִיכֶע: אוּנְד דֶער
עֶנְגֶעל גָאטְטֶעס, וֶועלְכֶער פָאר דֶעם לַאגֶער יִשְׂרָאֵל'ס הֶערְגִינְג בְּרַאךְ אוֹיף אוּנְד גִינְג
הִינְטֶער זִיא, אוּנְד דִיא וָואלְקֶענְזֵיילֶע מַאכְטֶע זִיךְ פָאן אִיהְרֶעם אַנְגֶעזִיכְט אוֹיף, אוּנְד
20 שְׁטֶעלְלְטֶע זִיךְ הִינְטֶער זִיא: אוּנְד זִיא קַאם צְווִישֶׁען דַאז לַאגֶער מִצְרַיִם'ס אוּנְד
צְווִישֶׁען דַאז לַאגֶער יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד עֶס וַואר אֵיינֶע וָואלְקֶע אוּנְד פִינְסְטֶערְנִיס (פִיר
יֶענֶע), אוּנְד עֶרְלַייכְטֶעטֶע (דִיזֶען) דִיא נַאכְט, אוּנְד עֶס נֶעהֶערְטֶע זִיךְ קֵיין טְהֵייל דֶעם
21 אַנְדֶערְן דִיא גַאנְצֶע נַאכְט: אוּנְד מֹשֶׁה נֵייגְטֶע זֵיינֶע הַאנְד אִיבֶּער דַאז מֶעעֶר, אוּנְד יְיָ
פִיהְרְטֶע דַאז מֶעעֶר הִינְוֶועג דוּרְךְ אֵיינֶען הֶעפְטִיגֶען אָסְטְווִינְד דִיא גַאנְצֶע נַאכְט, אוּנְד
עֶר מַאכְטֶע דַאז מֶעעֶר צוּם טְרָאקֶענֶען, אוּנְד דִיא גֶעוֶועסְסֶער ווּאוּרְדֶען גֶעשְׁפַּאלְטֶען:
22 אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס גִינְגֶען מִיטְטֶען אִים מֶעעֶרֶע אוֹיף דֶעם טְרָאקֶענֶען, אוּנְד
דַאז וַואסְסֶער (וַואר) אִיהְנֶען אֵיינֶע מוֹיעֶר צוּ אִיהְרֶער רֶעכְטֶען אוּנְד צוּ אִיהְרֶער לִינְקֶען
23 (זֵייטֶע): אוּנְד דִיא מִצְרַיִם יַאגְטֶען אִיהְנֶען נַאךְ אוּנְד קַאמֶען הִינְטֶער אִיהְנֶען הֶער,

24 אַלְלֶע פּפֶערְדֶע פַּרְעֹה׳ס, זֵיינֶע וַואגֶען אוּנְד זֵיינֶע רֵייטֶער, מִיטְטֶען אִינְם מֶעער: אוּנְד
עֶס וַואר אוּם דִיא מָארְגֶענְוַואכֶע, דַא בּלִיקְטֶע יְיָ אוֹיף דַאז לַאגֶער מִצְרַיִם׳ס, אִין דֶער
25 פֵיי-עֶר- אוּנְד וָואלְקֶענְזֵיילֶע, אוּנְד עֶר פֶערְווִירְרְטֶע דַאז לַאגֶער מִצְרַיִם׳ס: אוּנְד עֶר
נַאהְם אַב דִיא רֶעדֶער פָאן אִיהְרֶען וַואגֶען, אוּנְד זִיא פִיהְרְטֶען זִיא מִיט בֶּעשְׁוֶוערְלִיכְקֵייט
אוּנְד מִצְרַיִם זַאגְטֶע: אִיךְ ווִילְל פְלִיהֶען פָאר יִשְׂרָאֵל, דֶען יְיָ שְׁטְרֵייטֶעט פִיר זִיא גֶעגֶען
26 מִצְרַיִם: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ משֶׁה: נֵייגֶע דֵיינֶע הַאנְד אִיבֶּער דַאז מֶעער אוּנְד זָא
וֶוערְדֶען דִיא וַואסְסֶער צוּרִיקְקֶעהְרֶען אִיבֶּער מִצְרַיִם, אִיבֶּער זֵיינֶע וַואגֶען אוּנְד אִיבֶּער
27 זֵיינֶע רֵייטֶער: אוּנְד משֶׁה נֵייגְטֶע זֵיינֶע הַאנְד אִיבֶּער דַאז מֶעער, אוּנְד דַאז מֶעער
קֶעהְרְטֶע, אַלְס דֶער מָארְגֶען אַנְבְּרַאךְ, צוּ זֵיינֶער שְׁטֶערְקֶע צוּרִיק, אוּנְד דִיא מִצְרַיִם
28 פְלָאהֶען אִיהְם עֶנְטגֶעגֶען, אוּנְד יְיָ שְׁטִירְצְטֶע דִיא מִצְרַיִם מִיטְטֶען אִינְם מֶעער: אוּנְד
דַאז וַואסְסֶער קֶעהְרְטֶע צוּרִיק, אוּנְד בֶּעדֶעקְטֶע דִיא וַואגֶען אוּנְד דִיא רֵייטֶער דֶער
גַאנְצֶען מַאכְט דֶעם פַּרְעֹה, דִיא אִיהְנֶען נַאכְגֶעקָאמְמֶען וַואר אִינְם מֶעער, עֶס בְּלִיבּ
29 נִיכְט אִיבְּרִיג אוֹיךְ נוּר אֵיינֶער אוּנְטֶער אִיהְנֶען: אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס גִינְגֶען
אִים טְרָאקְקֶענֶען מִיטְטֶען אִים מֶעערֶע, אוּנְד דַאז וַואסְסֶער (וַואר) אִיהְנֶען אֵיינֶע
30 מוֹיעֶר צוּ אִיהְרֶער רֶעכְטֶען אוּנְד צוּ אִיהְרֶער לִינְקֶען (זֵייטֶע): אוּנְד זָא רֶעטְטֶעטֶע
יְיָ אַן דִיזֶעם טַאגֶע יִשְׂרָאֵל אוּיס דֶער הַאנְד מִצְרַיִם׳ס, אוּנְד יִשְׂרָאֵל זַאה דִיא מִצְרַיִם
31 טָאדְט אַם אוּפֶער דֶעם מֶעערֶעס: אַלְס נוּן יִשְׂרָאֵל דִיא גְרָאסֶע מַאכְט זַאהֶע, וֶועלְכֶע
יְיָ אַן מִצְרַיִם בֶּעווִיזֶען הַאטְטֶע, דַא פִירְכְטֶעטֶע דַאז פָאלְק יְיָ אוּנְד זִיא גְלוֹיבְּטֶען
אַן יְיָ, אוּנְד אַן משֶׁה זֵיינֶען דִינֶער:

Cap. XV. טו

1 דַאמַאלְס זַאנְג משֶׁה אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס יְיָ דִיזֶען גֶעזַאנְג, אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען: אִיךְ
זִינְגֶע דֶעם יְיָ, דֶען עֶר אִיזְט הָאךְ עֶרְהַאבֶּען, דַאז פּפֶערְד אוּנְד זֵיינֶען רֵייטֶער הַאט עֶר
2 אִינְס מֶעער גֶעוָוארְפֶען: מֵיינֶע שְׁטֶערְקֶע אוּנְד מֵיין גֶעזַאנְג (אִיזְט) יְיָ, אוּנְד עֶר וַוארְד
מֵיין הֵייל, דִיזֶער (אִיזְט) מֵיין גָאטְט, אִיךְ ווִילְל אִיהְן רִיהְמֶען: מֵיינֶעס פָאטֶערְס גָאטְט,
3 אִיהְן ווִילְל אִיךְ עֶרְהֶעבֶּען: יְיָ (אִיזְט) אֵיין הֶעלְד אִים קְרִיגֶע, יְיָ (אִיזְט) זֵיין נַאמֶע:
4 קְרִיגְסוַואגֶען פַּרְעֹה׳ס אוּנְד זֵיינֶע מַאכְט הַאט עֶר אִינְס מֶעער גֶעוָוארְפֶען, אוּנְד דִיא
5 בֶּעסְטֶען זֵיינֶער הוֹיפְּטלֵייטֶע זִינְד פֶערְזוּנְקֶען אִים שִׁילְפְמֶעער: טִיפֶע וַואסְסֶער הַאבֶּען
6 זִיא בֶּעדֶעקְט, זִיא זִינְד הִינְאוּנְטֶערְגֶעפַאלְלֶען אִין דִיא טִיפֶע, ווִיא שְׁטֵיין: דֵיינֶע רֶעכְטֶע,
יְיָ! (אִיזְט) פֶערְהֶערְלִיכְט מִיט מַאכְט, דֵיינֶע רֶעכְטֶע, יְיָ! הַאט צֶערְשְׁמֶעטְטֶערְט דֶען
7 פֵיינְד: אוּנְד אִין דֶער גְרָאסֶע דֵיינֶער הָאהֵייט צֶערְטְרִימְמֶערְסְט דוּא, דִיא זִיךְ ווִידֶער
דִיךְ עֶמְפֶּארֶען, דוּא לֶעסְסֶעסְט דֵיינֶען צָארְן אוּיס, אוּנְד עֶר פֶערְבְּרֶענְנֶעט זִיא ווִיא
8 שְׁטָאפְּפֶעלְן: אוּנְד דוּרְךְ דֶען הוֹיךְ דֵיינֶער נַאזֶע טְהִירְמְטֶען זִיךְ דִיא וַואסְסֶער, עֶס
שְׁטַאנְדֶען פֶעסְט ווִיא אֵיינֶע וַואנְד דִיא פְלִיסֶענְדֶען (וַואסְסֶער), עֶס גֶערַאנֶען דִיא

9 טִיפֶען וַואסְסֶער אִין דֶער מִיטְטֶע דֶעס מֵעעֶרֶעס: דֶער פֵיינְד זַאגְטֶע: אִיךְ יַאגֶע נַאךְ,
אִיךְ וֶוערְדֶע עֶרְגְרַייפֶען, אִיךְ וֶוערְדֶע רוֹיבּ אוֹיסְטְהֵיילֶען, מֵיינֶע זֵעעלֶע זָאלְל אִיהֲרֶער
פָאלְל וֶוערְדֶען, אִיךְ וִוילְל עֶנְטבְּלֶאסֶען מֵיין שְׁוֶוערְט, עֶס זָאלְל זִיא פֶערְטִילְגֶען מֵיינֶע
10 הַאנְד: (אַבֶּער) דוּא בְּלִיזֶעסְט מִיט דֵיינֶעם הוֹיכֶע, דַא בֶּעדֶעקְטֶע זִיא דַאז מֵעעֶר, זִיא
11 (זַינְד) פֶערזוּנְקֶען וִויא בְּלַייא אִין דֶען שְׁטַארְקֶען וַואסְסֶערְן: וֶוער אִיזְט וִויא דוּא
אוּנְטֶער דֶען גֶאטְטֶערְן, אָ יְיָ: וֶוער אִיזְט וִויא דוּא פֶערְהֶערְרְלִיכְט אִין הֵיילִיגְקֵייט!
12 פוּרְכְטבַּאר אִים לָאבֶּע! (דֶער) וואוּנְדֶער טְהוּט: דוּא נֵייגְטֶעסְט דֵיינֶע רֶעכְטֶע, זָא
13 פֶערְשְׁלַאנְג זִיא דִיא עֶרְדֶע: דוּא פִיהְרְטֶעסְט מִיט גְנַאדֶע דִיזֶעס פָאלְק, דַאז דוּא
עֶרְלֶאזֶעט הַאסְט, דוּא פִיהְרְטֶעסְט עֶס מִיט דֵיינֶער מַאכְט צוּ דֶעם וָואהְנזִיטְץ דֵיינֶער
14 הֵיילִיגְקֵייט: דִיא פֶאלְקֶער הֶערְטֶען עֶס, (אוּנְד) זִיא צִיטְטֶערְטֶען, אַנְגְסְט עֶרְגְרִיף דִיא
15 בֶּעוָואהְנֶער פְּלֶשֶׁת: דַאמַאלְס עֶרְשְׁרַאקֶען דִיא פִירְסְטֶען אֱדוֹם׳ס, דִיא מֶעכְטִיגֶען
16 מוֹאָבּ׳ס עֶרְגְרִיף בֶּעבֶּען, עֶס פֶערְצַאגְטֶען אַלְלֶע בֶּעוָואהְנֶער כְּנַעַן׳ס: עֶס פַאלְלֶע
אִיבֶּער זִיא פוּרְכְט אוּנְד אַנְגְסְט; דוּרְךְ דִיא גְרָאסֶע דֵיינֶעס אַרְמֶעס פֶערְשְׁטוּמְמֶען זִיא
וִויא שְׁטַיין, בִּיז דֵיין פָאלְק הִינְדוּרְכְצִיהֶעט, יְיָ! בִּיז דִיזֶעס פָאלְק הִינְדוּרְכְצִיהֶעט, דַאז
17 דוּא עֶרְוָוארְבֶּען הַאסְט: דוּא בְּרִינְגֶעסְט זִיא הִין, אוּנְד פְּפְלַאנְצֶעסְט זִיא אַיין, אוֹיף דֶען
בֶּערְג דֵיינֶעס עֶרְבְּטְהֵיילְס, אַן דֶען אָרְט, דֶען דוּא צוּ דֵיינֶער וָואהְנוּנְג גֶעמַאכְט הַאסְט
18 יְיָ, דַאז הֵיילִיגְטְהוּם אָ הֶערְר! (דַאז) דֵיינֶע הֶענְדֶע בֶּערֵייטֶעט הַאבֶּען: יְיָ וִוירְד רֶעגִירֶען
19 אִימְמֶער אוּנְד עֶווִיג! דֶען, דִיא פְּפֶערְדֶע פַּרְעֹה׳ס קַאמֶען מִיט אִיהְרֶען וַואגֶען אוּנְד
מִיט אִיהְרֶען רֵייטֶערְן אִין דַאז מֵעעֶר, דַא פִיהְרְטֶע יְיָ אִיבֶּער זִיא דִיא וַואסְסֶער דֶעס
מֵעעֶרֶעס צוּרִיק, אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס גִינְגֶען אִים טְרָאקְקֶענֶען, מִיטְטֶען אִים
20 מֵעעֶר: דַא נַאהְם מִרְיָם, דִיא פְּרָאפֶעטִין, שְׁוֶועסְטֶער אַהֲרֹן׳ס, דִיא פּוֹיקֶע אִין אִיהְרֶע
הַאנְד, אוּנְד עֶס גִינְגֶען אַלְלֶע פְרוֹיעֶן הִינְטֶער אִיהְר הֶער, מִיט פּוֹיקֶען אוּנְד מִיט
21 טַאנְצֶען: אוּנְד מִרְיָם אַנְטְוָוארְטֶעטֶע אִיהְנֶען: זִינְגֶעט יְיָ, דֶען עֶר אִיזְט הָאךְ עֶרְהַאבֶּען;
22 רָאס אוּנְד רֵייטֶער שְׁטִירְצְטֶע עֶר אִינְס מֵעעֶר: אוּנְד מֹשֶׁה לִיס יִשְׂרָאֵל אוֹיפְבְּרֶעכֶען
פָאם שִׁילְפְמֵעעֶר, אוּנְד זִיא צָאגֶען אִין דִיא וִויסְטֶע שׁוּר; זִיא וַואנְדֶערְטֶען דְרַייא טַאגֶע
23 אִין דֶער וִויסְטֶע, אוּנְד פַאנְדֶען קַיין וַואסְסֶער: אוּנְד זִיא קַאמֶען נַאךְ מָרָה, אַבֶּער זִיא
קָאנְנְטֶען דַאז וַואסְסֶער פָאן מָרָה נִיכְט טְרִינְקֶען, דֶען עֶס וַואר בִּיטְטֶער, דַארוּם נַאנְנְטֶע
24 מַאן זֵיינֶען נַאמֶען מָרָה: אוּנְד דַאז פָאלְק מוּרְרְטֶע גֶעגֶען מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ, וַואס
25 זָאלְלֶען וִויר טְרִינְקֶען? אוּנְד עֶר שְׁרִיא צוּ יְיָ, אוּנְד יְיָ צֵייגְטֶע אִיהְם אַיין הָאלְץ, אוּנְד
עֶר וַוארְף עֶס אִין דַאז וַואסְסֶער, דַא ווּאוּרְדֶע דַאז וַואסְסֶער זִיס, דָארְט גַאבּ עֶר אִיהְם
26 גֶעזֶעטְץ אוּנְד רֶעכְט, אוּנְד דָארְט פְּרִיפְטֶע עֶר עֶס: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: וֶוען דוּא דֶער
שְׁטִימְמֶע יְיָ׳ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס גֶעהָארְכֶען וִוירְסְט, אוּנְד וִוירְסְט טְהוּן וַואס רֶעכְט
אִיזְט אִין זֵיינֶען אוֹיגֶען, אוּנְד וִוירְסְט אוֹיפְמֶערְקֶען אוֹיף זֵיינֶע גֶעבָּאטֶע, אוּנְד וִוירְסְט
אַלְלֶע זֵיינֶע זַאטְצוּנְגֶען בֶּעאָבְּאַכְטֶען: זָא וֶוערְדֶע אִיךְ קֵיינֶע דֶער קְרַאנְקְהֵייטֶען, דִיא

27 אִיךְ אִיךְ מִצְרַיִם גֶעלֶעגְט הַאבֶּע, אוֹיף דִיךְ לֶעגֶען, דֶען אִיךְ יְיָ, בִּין דֵיין אַרְצְט: אוּנְד
זִיא קַאמֶען נַאךְ אֵלִים אוּנְד דָארְט וַוארֶען צְוֶועלְף וַואסֶערְקְוֶועלְלֶען אוּנְד זִיבְּצִיג
דַאטְטֶעלְבֵּיימֶע, אוּנְד זִיא לַאגֶערְטֶען זִיךְ דַאוֶועלְבְּסְט אַם וַואסֶער:

Cap. XVI. טז

טז

1 אוּנְד זִיא צָאגֶען פָֿאן אֵלִים, אוּנְד עֶס קַאם דִיא גַאנְצֶע פֶֿערְזַאמְמלוּנְג דֶער קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל'ס נַאךְ דֶער וִויסְטֶע סִין, וֶועלְכֶע צְווִישֶׁען אֵלִים אוּנְד סִינַי (לִיגְט), אַם פִֿינְפֿ־
צֶעהְנְטֶען טַאגֶע דֶעס צְווֵייטֶען מָאנַאטְס, נַאךְ אִיהְרֶעם אוֹיסְצוּגֶע אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע
2 מִצְרַיִם: דַא מוּרְרְטֶע דִיא גַאנְצֶע פֶֿערְזַאמְמלוּנְג דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס גֶעגֶען מֹשֶׁה
3 אוּנְד גֶעגֶען אַהֲרֹן אִין דֶער וִויסְטֶע: אוּנְד עֶס שְׁפְּרַאכֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס צוּ
אִיהְנֶען: וֶוערֶען וִויר דָאךְ דוּרְךְ דִיא הַאנְד יְיָ'ס אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם גֶעשְׁטָארְבֶּען,
אַלְס וִויר נָאךְ בֵּייא פְֿלֵיישְׁטֶעפְּפֶען זַאסֶען, אַלְס וִויר נָאךְ בְּרָאד צוּר זֶעטְטִיגוּנְג אַסֶען,
דֶען אִיהְר הַאבְּט אוּנְז אִין דִיזֶע וִויסְטֶע הֶערוֹיס גֶעבְּרַאכְט, דִיזֶע גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע דוּרְךְ
4 הוּנְגֶער צוּ טֶאדְטֶען: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה: זִיהֶע! אִיךְ לַאסְסֶע אֵייךְ בְּרָאד פָֿאם
הִימְמֶעל רֶעגְנֶען, אוּנְד דַאז פָֿאלְק זָאלְל אוֹיסְגֶעהֶען, אוּנְד זָאלְלֶען זַאמְמֶעלְן טַאג פִֿיר
טַאג זֵיינֶען בֶּעדַארְף, דַאמִיט אִיךְ עֶס פְּרִיפֶֿע, אָב עֶס אִין מֵיינֶעם גֶעזֶעטְץ וַואנְדֶעלְן
5 וִוירְד אָדֶער נִיכְט: אוּנְד עֶס וִוירְד זֵיין אַם זֶעכְסְטֶען טַאגֶע, דַא זָאלְלֶען זִיא צוּבֶּע־
רֵייטֶען וַואס זִיא אֵיינְבְּרִינְגֶען, אוּנְד עֶס וִוירְד דַאז צְווֵייאפַֿאכֶע (פָֿאן דֶעם) זֵיין, וַואס
6 זִיא טַאג פִֿיר טַאג זַאמְמֶעלְן: אוּנְד מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן זַאגְטֶען צוּ אַלְלֶען קִינְדֶערְן
יִשְׂרָאֵל'ס: אַם אַבֶּענְד וֶוערְדֶעט אִיהְר עֶרְקֶענְנֶען, דַאס יְיָ אֵייךְ הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהְרְט הַאט
7 אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם: אוּנְד אַם מָארְגֶען, דַא וֶוערְדֶעט אִיהְר דִיא הֶערְלִיכְקֵייט
יְיָ'ס זֶעהֶען, דֶען עֶר הַאט אֵייעֶר מוּרְרֶען גֶעגֶען יְיָ גֶעהֶארְט; דֶען, וַואס זִינְד וִויר,
8 דַאס אִיהְר גֶעגֶען אוּנְז מוּרְרֶעט? אוּנְד מֹשֶׁה שְׁפְּרַאךְ: דֶען יְיָ וִוירְד אֵייךְ דֶעס אַבֶּענְדְס
פְֿלֵיישׁ צוּ עֶסְסֶען, אוּנְד דֶעס מָארְגֶענְס בְּרָאד צוּר זֶעטְטִיגוּנְג גֶעבֶּען, דַא יְיָ גֶעהֶארְט
הַאט אֵייעֶר מוּרְרֶען, וָואמִיט אִיהְר גֶעגֶען אִיהְן מוּרְרֶעט, דֶען וַואס זִינְד וִויר? נִיכְט גֶעגֶען
9 אוּנְז אִיזְט אֵייעֶר מוּרְרֶען, זָאנְדֶערְן גֶעגֶען יְיָ: אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ אַהֲרֹן: שְׁפְּרִיךְ צוּ
דֶער גַאנְצֶען פֶֿערְזַאמְמלוּנְג דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, טְרֶעטֶעט הֶערְצוּ פָֿאר יְיָ, דֶען עֶר
10 הַאט אֵייעֶר מוּרְרֶען גֶעהֶארְט: אוּנְד עֶס וַואר, אַלְס אַהֲרֹן צוּר גַאנְצֶען פֶֿערְזַאמְמ־
לוּנְג דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע, דַא וֶוענְדֶעטֶען זִיא זִיךְ גֶעגֶען דִיא וִויסְטֶע,
11 אוּנְד זִיהֶע, דִיא הֶערְלִיכְקֵייט יְיָ'ס עֶרְשִׁין אִין אֵיינֶער וָואלְקֶע: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע
12 צוּ מֹשֶׁה, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אִיךְ הַאבֶּע דַאז מוּרְרֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס גֶעהֶארְט,
רֶעדֶע צוּ אִיהְנֶען אוּנְד זַאגֶע: גֶעגֶען אַבֶּענְד זָאלְלְט אִיהְר פְֿלֵיישׁ עֶסְסֶען, אוּנְד אַם
מָארְגֶען זָאלְלְט אִיהְר מִיט בְּרָאד זַאטְט וֶוערְדֶען, אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט עֶרְקֶענְנֶען, דַאס
13 אִיךְ יְיָ, אֵייעֶר גָאטְט בִּין: אוּנְד עֶס וַואר אַם אַבֶּענְד, דַא קַאמֶען דִיא וַואכְטֶעלְן הֶערוֹיף,

אוּנְד בֶּעדֶעקְטֶען דַאז לַאגֶער, אוּנְד אַם מָארְגֶען וַואר אֵיינֶע לַאגֶע פָֿאן טהוֹיא רִינְגְם
14 אוּם דַאז לַאגֶער: אוּנְד אַלְס דִיא לַאגֶע דֶעם טהוֹיֶעס אוֹיפְֿגֶעשְׁטִיגֶען וַואר, זִיהֶע, דַא
וַואר אוֹיף דֶער פְֿלֶעכֶע דֶער ווִיסְטֶע עֶטְוַואס פֵֿיינֶעס, שׁוּפְּפֶּענְאַרְטִיגֶעס, פֵֿיין ווִיא דֶער
15 רַייף אוֹיף דֶער עֶרְדֶע: דַא זַאהֶען עֶס דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען צוּ
אֵיינַאנְדֶער: וַואס אִיזְט דַאז? דֶען זִיא ווְאוּסְטֶען נִיכְט וַואס עֶס וַואר, דַא זַאגְטֶע מֹשֶׁה
16 צוּ אִיהְנֶען: עֶס אִיזְט דַאז בְּרָאד, ווֶעלְכֶעס יְיָ אֵייךְ גֶעגֶעבֶען הַאט צוּר שְׁפֵּייזֶע: דִיזֶעס
אִיזְט דִיא זַאכֶע, ווֶעלְכֶע יְיָ בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט: זַאמְמֶעלְט, יֶעדֶער נַאךְ דֶעם בֶּעדַארְף
זֵיינֶער שְׁפֵּייזֶע, אֵיין עֹמֶר פִֿיר דֶען קָאפְּף, נַאךְ דֶער אַנְצַאהְל אֵיירֶער זֶעעלֶען, יֶעדֶער
17 פִֿיר דִיא, דִיא אִין זֵיינֶעם צֶעלְטֶע זִינְד, זָאלְלְט אִיהְר נֶעהְמֶען: אוּנְד דִיא קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל'ס טהַאטֶען אַלְזָא, זִיא זַאמְמֶעלְטֶען, דֶער (אֵיינֶע) פִֿיל, אוּנְד דֶער (אַנְדֶערֶע)
18 ווֶענִיג: אוּנְד אַלְס זִיא עֶס (הֶערְנַאךְ) מִיט דֶעם עֹמֶר מַאסֶען, דַא הַאטְטֶע, ווֶער פִֿיל
גֶעזַאמְמֶעלְט, קֵיינֶען אִיבֶּערְפְֿלוּס, אוּנְד ווֶער ווֶענִיג גֶעזַאמְמֶעלְט, דֶער הַאטְטֶע נִיכְט
19 מַאנְגֶעל, יֶעדֶער נַאךְ דֶעם בֶּעדַארְף זֵיינֶער שְׁפֵּייזֶע, הַאטְטֶען זִיא גֶעזַאמְמֶעלְט: אוּנְד
20 מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: קֵיינֶער זָאלְל דַאפָֿאן אִיבְּרִיג לַאסֶען בִּיז מָארְגֶען: אוּנְד זִיא
גֶעהָארְכְטֶען נִיכְט דֶעם מֹשֶׁה, אוּנְד אֵייניגֶע לֵייטֶע לִיסֶען דַאפָֿאן אִיבְּרִיג בִּיז מָארְגֶען,
דַא וואוּכְסֶען ווִירְמֶער, אוּנְד עֶס ווְאוּרְדֶע שְׁטִינְקֶענְד, אוּנְד מֹשֶׁה צִירְנְטֶע אִיבֶּער זִיא:
21 אוּנְד זִיא זַאמְמֶעלְטֶען עֶס אַלְלֶע מָארְגֶען, יֶעדֶער נַאךְ דֶעם בֶּעדַארְף זֵיינֶער שְׁפֵּייזֶע,
22 אוּנְד זָאבַאלְד דִיא זָאנְנֶע הֵייס שִׁין, צֶערְשְׁמָאלְץ עֶס: אוּנְד עֶס גֶעשַׁאה אַם זֶעכְסְטֶען
טַאגֶע, דַא זַאמְמֶעלְטֶען זִיא צְווֵייאפַֿאכֶע שְׁפֵּייזֶע, צְווֵייא עֹמֶר פִֿיר אֵיינֶען; אוּנְד עֶס
23 קַאמֶען אַלְלֶע פִֿירְסְטֶען דֶער פֶֿערְזַאמְמלוּנְג, אוּנְד זַאגְטֶען עֶס דֶעם מֹשֶׁה: אוּנְד עֶר
זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: דַאז אִיזְט עֶס, וַואס יְיָ גֶערֶעדֶעט הַאט; רוּהֶעטַאג, הֵיילִיגֶער רוּהֶע־
טַאג יְיָ'ס אִיזְט מָארְגֶען, וַואס אִיהְר צוּ בַּאקֶען הַאבֶּעט, דַאז בַּאקֶעט, אוּנְד וַואס אִיהְר
צוּ קָאכֶען הַאבֶּעט דַאז קָאכְט, אוּנְד אַלְלֶעס וַואס אִיבְּרִיג בְּלֵייבְּט, לֶעגְט עֶס אֵייךְ הִין
24 צוּר אוֹיפְֿבֶּעוַואהְרוּנְג בִּיז אוֹיף דֶען מָארְגֶען: אוּנְד זִיא לֶעגְטֶען עֶס הִין בִּיז אוֹיף דֶען
מָארְגֶען, ווִיא מֹשֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע, אוּנְד עֶס וַוארְד נִיכְט שְׁטִינְקֶענְד אוּנְד ווִירְמֶער
25 וַוארֶען נִיכְט דַארִין: אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע: עֶסְסֶעט עֶס הַייטֶע, דֶען (עֶס אִיזְט) הַייטֶע
26 דֶער רוּהֶעטַאג יְיָ'ס, הַייטֶע ווֶערְדֶעט אִיהְר עֶס אוֹיף דֶעם פֶֿעלְדֶע נִיכְט פִֿינְדֶען: זֶעכְס
טַאגֶע קָאנְנְט אִיהְר עֶס זַאמְמֶעלְן, אַבֶּער אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע, (אִיזְט) רוּהֶעטַאג, עֶס
27 ווִירְד אַן דֶעמְזֶעלְבֶּען נִיכְט זֵיין: אוּנְד עֶס וַואר אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע, דַא גִינְגֶען הִינוֹיס
28 עֶטְלִיכֶע פָֿאם פָֿאלְקֶע צוּ זַאמְמֶעלְן, אַבֶּער זִיא פַֿאנְדֶען נִיכְט: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ
מֹשֶׁה: ווִיא לַאנְגֶע ווֶערְדֶעט אִיהְר אֵייךְ ווֵייגֶערְן מֵיינֶע גֶעבָּאטֶע צוּ הַאלְטֶען אוּנְד מֵיינֶע
29 גֶעזֶעטְצֶע? זֶעהֶעט, דַאס יְיָ אֵייךְ דֶען רוּהֶעטַאג גֶעגֶעבֶען הַאט, דַארוּם גִיבְּט עֶר אֵייךְ
אַם זֶעכְסְטֶען טַאגֶע בְּרָאד פִֿיר צְווֵייא טַאגֶע, בְּלֵייבֶּע יֶעדֶער צוּ הוֹיזֶע, נִימַאנְד גֶעהֶע
30 פָֿאן זֵיינֶעם אָרְטֶע אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע הֶערוֹיס: אוּנְד דַאז פָֿאלְק רוּהֶעטֶע אַם זִיבֶּענְטֶען

31 טַאגֶע׃ אוּנְד דַאז הוֹיז יִשְׂרָאֵל נַאנְנטֶע זֵיינֶען נַאמֶען מָן, אוּנְד עֶס וַואר וִויא קָארְיַאנְדֶער־
32 זַאמֶען, וַוייס, אוּנְד זֵיין גֶעשְׁמַאק וִויא קוּכֶען מִיט הָאנִיג׃ אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע׃ דִיזֶעס אִיזְט
דִיא זַאכֶע, וֶועלְכֶע יְיָ גֶעבָאטֶען הַאט, אֵיין עֹמֶר פָאלְל דַאפָאן (זִייא) צוּר אוֹיפְ־
בֶּעוַואהְרוּנְג פִיר אֵיירֶע נַאכְקָאמְמֶען, דַאמִיט זִיא דַאז בְּרָאד זֶעהֶען, מִיט דֶעם אִיךְ אֵייךְ
אִין דֶער וִויסְטֶע גֶעשְׁפֵּייזְט הַאבֶּע, אַלְס אִיךְ אֵייךְ אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם פִיהְרְטֶע׃
33 אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע צוּ אַהֲרֹן׃ נִים אֵיין גֶעפֶעס אוּנְד גִיבּ אֵיין עֹמֶר פָאלְל מָן הִינֵיין אוּנְד
34 לֶעגֶע עֶס פָאר יְיָ צוּר אוֹיפְבֶּעוַואהְרוּנְג פִיר אֵיירֶע נַאכְקָאמְמֶען׃ וִויא יְיָ דֶעם משֶׁה
35 בֶּעפַאהְל, זָא לֶעגְטֶע עֶס אַהֲרֹן הִין פָאר דֶעם צֵיינְגְנִיסֶע צוּר אוֹיפְבֶּעוַואהְרוּנְג׃ אוּנְד
דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אַסֶען דַאז מָן פִירְצִיג יַאהְרֶע, בִּיז זִיא אִין דַאז לַאנְד קַאמֶען,
דַא זִיא וָואהְנֶען זָאלְלְטֶען; זִיא אַסֶען דַאז מָן, בִּיז זִיא אַן דִיא גְרֶענְצֶע דֶעם לַאנְדֶעס
36 כְּנַעַן קַאמֶען׃ אוּנְד אֵיין עֹמֶר אִיזְט דֶער צֶעהְנְטֶע טהַייל אֵיינֶעס אֵיפָה׃

Cap. XVII. יז

יז

1 אוּנְד דִיא גַאנְצֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס צָאג פָאן דֶער וִויסְטֶע סִין נַאךְ
אִיהְרֶען רֵייזֶעצִיגֶען אוֹיף יְיָ׳ס בֶּעפֶעהְל, אוּנְד זִיא לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין רְפִידִים, אוּנְד
2 דַא וַואר פִיר דַאז פָאלְק קֵיין וַואסֶער צוּ טְרִינְקֶען׃ אוּנְד דַאז פָאלְק צַאנְקְטֶע מִיט
משֶׁה אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען׃ גֶעבְּט אוּנְז וַואסֶער, דַאס וִויר טְרִינְקֶען, אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע
3 צוּ אִיהְנֶען׃ וַואס צַאנְקֶעט אִיהְר מִיט מִיר? וַואס פֶערְזוּכֶעט אִיהְר יְיָ? אוּנְד אַלְל דַאז
פָאלְק דִירְסְטֶעטֶע דַאזֶעלְבְּסְט נַאךְ וַואסֶער, דַא מוּרְרֶעטֶע דַאז פָאלְק גֶעגֶען משֶׁה,
אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ וַוארוּם הַאסְט דוּא אוּנְז הֶערוֹיף גֶעפִיהְרְט אוֹיס מִצְרַיִם? מִיךְ צוּ
4 טֶעדְטֶען אוּנְד מֵיינֶע קִינְדֶער אוּנְד מֵיין פִיה דוּרְךְ דוּרְסְט׃ אוּנְד משֶׁה שְׁרִיא צוּ יְיָ
אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ וַואס זָאלְל אִיךְ מִיט דִיזֶעם פָאלְקֶע טהוּן? נָאךְ אֵיין וֶוענִיגֶעס, זָא
5 וֶוערְדֶען זִיא מִיךְ שְׁטֵיינִיגֶען׃ אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ משֶׁה׃ גֶעהֶע פָאר דֶעם פָאלְקֶע הֶער,
אוּנְד נִים מִיט דִיר פָאן דֶען עֶלְטֶעסְטֶען יִשְׂרָאֵל׳ס, אוּנְד דֵיינֶען שְׁטֶעקְקֶען, מִיט
6 וֶועלְכֶעם דוּא דֶען פְלוּס גֶעשְׁלַאגֶען הַאסְט, נִים אִין דֵיינֶע הַאנְד אוּנְד גֶעהֶע׃ זִיהֶע,
אִיךְ וֶוערְדֶע פָאר דִיר דָארְט אוֹיף דֶעם פֶעלְזֶען אִין חוֹרֵב שְׁטֶעהֶען, אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט
אוֹיף דֶען פֶעלְזֶען שְׁלַאגֶען, זָא וִוירְד אוֹיס דֶעמְזֶעלְבֶּען וַואסֶער הֶערוֹיסְקָאמְמֶען, אוּנְד
דַאז פָאלְק וִוירְד טְרִינְקֶען, אוּנְד משֶׁה טהַאט אַלְזָא פָאר דֶען אוֹיגֶען דֶער עֶלְטֶעסְטֶען
7 יִשְׂרָאֵל׳ס׃ אוּנְד עֶר נַאנְנטֶע דֶען נַאמֶען דֶעם אָרְטֶעס מַסָּה וּמְרִיבָה (פֶערְזוּכוּנְג אוּנְד
צַאנְק) וֶועגֶען דֶעם צַאנְקֶעס דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, אוּנְד וַוייל זִיא יְיָ פֶערְזוּכְטֶען,
8 אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען׃ אִיזְט יְיָ אוּנְטֶער אוּנְז אָדֶער נִיכְט? אוּנְד עֲמָלֵק קַאם אוּנְד שְׁטְרִיטְט
9 גֶעגֶען יִשְׂרָאֵל אִין רְפִידִים׃ אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע צוּ יְהוֹשֻׁעַ, וֶועהְלֶע אוּנְז מֶענְנֶער אוֹיס,
אוּנְד גֶעהֶע הִינוֹיס, שְׁטְרֵייטֶע מִיט עֲמָלֵק, מָארְגֶען וֶוערְדֶע אִיךְ אוֹיף דֶער שְׁפִּיטְצֶע
10 דֶעס בֶּערְגֶעס שְׁטֶעהֶען, מִיט דֶעם שְׁטֶעקְקֶען גָאטְטֶעס אִין מֵיינֶער הַאנְד׃ אוּנְד יְהוֹשֻׁעַ

טהַאט וִויא אִיהְם מֹשֶׁה גֶעזַאגְט הַאטְטֶע, צוּ שְׁטְרֵייטֶען מִיט עֲמָלֵק; אוּנְד מֹשֶׁה, אַהֲרֹן
11 אוּנְד חוּר גִינְגֶען הִינוֹיף אוֹיף דִיא שְׁפִּיטְצֶע דֶעם בֶּערְגֶעס: אוּנְד עֶס גֶעשַׁאה, וֶוען
מֹשֶׁה זֵיינֶע הַאנְד אוֹיפְהָאבּ, דַא וַואר יִשְׂרָאֵל מֶעכְטִיג, וֶוען עֶר זֵיינֶע הַאנְד זִינְקֶען לִיס,
12 דַא וַואר עֲמָלֵק מֶעכְטִיג: אוּנְד אַלְס נוּן דִיא הֶענְדֶע מֹשֶׁה'ס שְׁוֶוער ווּארְדֶען, דַא
נַאהְמֶען זִיא אֵיינֶען שְׁטֵיין, אוּנְד לֶעגְטֶען דֶענְזֶעלְבֶּען אוּנְטֶער אִיהְן, אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע
זִיךְ דַארוֹיף, אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד חוּר אוּנְטֶערְשְׁטִיטְצְטֶען זֵיינֶע הֶענְדֶע, פָאן דַא אֵיינֶער
אוּנְד פָאן דָארְט אֵיינֶער, אוּנְד זָא וַוארֶען זֵיינֶע הֶענְדֶע אוֹיסְדוֹיעֶרְנד בִּיז צוּם אוּנְטֶער-
13 גַאנְגֶע דֶער זָאנְנֶע: אוּנְד יְהוֹשֻׁעַ שְׁטְרֶעקְטֶע דֶען עֲמָלֵק אוּנְד זֵיין פָאלְק נִידֶער דוּרְךְ
14 דִיא שֶׁערְפֶע דֶעם שְׁוֶוערְטֶעס: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה: שְׁרֵייבֶּע דִיזֶעס אוֹיף צוּם
אַנְדֶענְקֶען אִין אֵיין בּוּךְ, אוּנְד לֶעגֶע עֶס פָאר דִיא אָהְרֶען יְהוֹשֻׁעַ'ס, דַאס אִיךְ וִוילְל
15 דַאז אַנְדֶענְקֶען עֲמָלֵק'ס פֶערְטִילְגֶען אוּנְטֶער דֶעם הִימְמֶעל: אוּנְד מֹשֶׁה בּוֹיעֶטֶע
16 אֵיינֶען אַלְטַאר אוּנְד נַאנְנְטֶע זֵיינֶען נַאמֶען יְהוָֹה נִסִּי (יְיָ אִיזְט מֵיין פַאנִיר): אוּנְד עֶר
שְׁפְּרַאךְ: דִיא הַאנְד אוֹיף דֶעם טְהְרָאנֶע גָאטְטֶעס! קְרִיג הַאט יְיָ גֶעגֶען עֲמָלֵק פָאן
גֶעשְׁלֶעכְט צוּ גֶעשְׁלֶעכְט:

יח Cap. XVIII. יח

1 אוּנְד עֶס הֶערְטֶע יִתְרוֹ, פְּרִיסְטֶער אִין מִדְיָן, מֹשֶׁה'ס שְׁוֶועהֶער, אַלְלֶעס, וַואס יְיָ אַן
מֹשֶׁה אוּנְד אַן זֵיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל גֶעטְהַאן, דַאס יְיָ דִיא יִשְׂרָאֵל אוֹיס מִצְרַיִם הֶערוֹיס-
2 גֶעפִיהְרְט הַאטְטֶע: דַא נַאהְם יִתְרוֹ, מֹשֶׁה'ס שְׁוֶועהֶער, דִיא צִפֹּרָה, מֹשֶׁה'ס פְרוֹיא, נַאכְ-
3 דֶעם עֶר זִיא צוּרִיקְגֶעשִׁיקְט הַאטְטֶע: אוּנְד אִיהְרֶע צְווֵייא זָאהְנֶע, פָאן דֶענֶען דֶער נַאמֶע
דֶעם אֵיינֶען (וַואר) גֵּרְשֹׁם, דֶען עֶר זַאגְטֶע: אֵיין פְרֶעמְדְלִינְג וַואר אִיךְ אִין אֵיינֶעם אוּנ-
4 בֶּעקַאנְנְטֶען לַאנְדֶע: אוּנְד דֶער נַאמֶע דֶעם אַנְדֶערְן (וַואר) אֱלִיעֶזֶר, דֶען דֶער גָאטט
מֵיינֶעס פַאטֶערְס (וַואר) מֵיינֶע הִילְפֶע, אוּנְד הַאט מִיךְ עֶרְרֶעטְטֶעט פָאן דֶעם שְׁוֶוערְטֶע
5 פַּרְעֹה'ס: אוּנְד אַלְזָא קַאם יִתְרוֹ, מֹשֶׁה'ס שְׁוֶועהֶער, אוּנְד זֵיינֶע זָאהְנֶע אוּנְד זֵיינֶע פְרוֹיא
צוּ מֹשֶׁה נַאךְ דֶער ווִיסְטֶע, וָוא עֶר זִיךְ גֶעלַאגֶערְט הַאטְטֶע, (אַם) בֶּערְגֶע גָאטְטֶעס:
6 אוּנְד עֶר זַאגְטֶע דֶעם מֹשֶׁה, אִיךְ, דֵיין שְׁוֶועהֶער יִתְרוֹ, קָאמְמֶע צוּ דִיר, אוּנְד דֵיינֶע
7 פְרוֹיא אוּנְד אִיהְרֶע צְווֵייא זָאהְנֶע מִיט אִיהְר: אוּנְד מֹשֶׁה גִינְג הִינוֹיס זֵיינֶעם שְׁוֶועהֶער
עֶנְטְגֶעגֶען, אוּנְד עֶר נֵייגְטֶע זִיךְ אוּנְד קִיסְטֶע אִיהְן, אוּנְד זִיא פְרַאגְטֶען אֵיינַאנְדֶער נַאךְ
8 דֶעם וָואהְלבֶּעפִינְדֶען, אוּנְד זִיא קַאמֶען אִין דַאז גֶעצֶעלְט: אוּנְד דַא עֶרְצֶעהְלְטֶע מֹשֶׁה
זֵיינֶעם שְׁוֶועהֶער אַלְלֶעס וַואס יְיָ אַן פַּרְעֹה אוּנְד אַן מִצְרַיִם אוּם יִשְׂרָאֵל'ס ווִילְלֶען
גֶעטְהַאן הַאטְטֶע, אַלְלֶע מִיהְזֶעלִיגְקֵייט, וֶועלְכֶע אִיהְנֶען אוֹיף דֶעם וֶועגֶע בֶּעגֶעגְנֶעט
9 וַואר, אוּנְד וִויא זִיא יְיָ עֶרְרֶעטְטֶעט הַאטְטֶע: אוּנְד יִתְרוֹ פְרֵייעֶטֶע זִיךְ אִיבֶּער אַלְלֶעס
דַאז גוּטֶע, דַאז יְיָ אַן יִשְׂרָאֵל גֶעטְהַאן, דַאס עֶר עֶס עֶרְרֶעטְטֶעט הַאטְטֶע אוֹיס דֶער
10 הַאנְד מִצְרַיִם'ס: אוּנְד יִתְרוֹ שְׁפְּרַאךְ: גֶעלָאבְּט זֵייא יְיָ, דֶער אֵייךְ עֶרְרֶעטְטֶעט הַאט
אוֹיס דֶער הַאנְד מִצְרַיִם'ס, אוּנְד אוֹיס דֶער הַאנְד פַּרְעֹה'ס, דֶער דַאז פָאלְק אוֹיס דֶער

11 מַאכְט מִצְרַיִם'ס עֶרְרֶעטְטֶעט הַאט: יֶעטְצְט וֵייס אִיךְ, דַאס יְיָ גְרֶעסֶער אִיזְט אַלְס אַלְלֶע
גֶעטְטֶער; דֶען אִין דֶער זַאכֶע, וָואריִן זִיא הָאכְמִיטְהִיג הַאנְדֶעלְטֶען, וַואר עֶר אִיהְנֶען
12 אִיבֶּערְלֶעגֶען: אוּנְד יִתְרוֹ דֶער שְׁוֶועהֶער מֹשֶׁה'ס נַאהְם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער אוּנְד אָפְּפֶער
פִיר גָאטְט, אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד אַלְלֶע עֶלְטֶעסְטֶען יִשְׂרָאֵל'ס קַאמֶען בְּרָאד צוּ עֶסְסֶען
13 מִיט דֶעם שְׁוֶועהֶער מֹשֶׁה'ס פָאר גָאטְט: אוּנְד עֶס וַואר אַם אַנְדֶערְן מָארְגֶען אוּנְד
מֹשֶׁה זֶעטְצְטֶע זִיךְ דַאז פָאלְק צוּ רִיכְטֶען, אוּנְד דַאז פָאלְק שְׁטַאנְד בֵּייא מֹשֶׁה פָאם
14 מָארְגֶען בִּיז צוּם אַבֶּענְד: אוּנְד דֶער שְׁוֶועהֶער מֹשֶׁה'ס זַאה אַלְלֶעס וַואס עֶר טְהַאט
מִיט דֶעם פָאלְקֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: וַואס אִיזְט דִיזֶע זַאכֶע, דִיא דוּא מִיט דֶעם פָאלְקֶע
טְהוּעסְט? וַוארוּם זִיטְצֶעסְט דוּא אַלְלֵיין, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע פָאלְק שְׁטֶעהְט בֵּייא דִיר
15 פָאם מָארְגֶען בִּיז צוּם אַבֶּענְד? אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶעם שְׁוֶועהֶער, וֵוייל דַאז פָאלְק
16 צוּ מִיר קָאמְמְט אוּם גָאטְט צוּ בְּעפְרַאגֶען: וֶוען זִיא אֵיינֶע זַאכֶע הַאבֶּען, דַא קָאמְמְט
זִיא פָאר מִיךְ, אוּנְד אִיךְ רִיכְטֶע צְוִוישֶׁען אֵיינֶעם מַאנֶּע אוּנְד זֵיינֶעם נֶעבְּסְטֶען, אוּנְד
17 מַאכֶע אִיהְנֶען דִיא זַאטְצוּנְגֶען גָאטְטֶעס אוּנְד זֵיינֶע לֶעהְרֶען בֶּעקַאנְנְט: דַא זַאגְטֶע
18 מֹשֶׁה'ס שְׁוֶועהֶער צוּ אִיהְם: נִיכְט גוּט אִיזְט דִיא זַאכֶע, דִיא דוּא טְהוּסְט: דוּא מוּסְט
עֶרְמִידֶען, דוּא זָאוָואהְל אַלְס אוֹיךְ דִיזֶעס פָאלְק, דַאז בֵּייא דִיר אִיזְט; דֶען דִיא זַאכֶע
19 אִיזְט דִיר צוּ שְׁוֶוער, דוּא וִוירְסְט זִיא נִיכְט אַלְלֵיין אוֹיסְרִיכְטֶען קֶענְנֶען: נוּן אַלְזָא
הֶערֶע אוֹיף מֵיינֶע שְׁטִימְמֶע, אִיךְ וִוילְל דִיר רַאטְהֶען, אוּנְד גָאטְט וִוירְד מִיט דִיר זֵיין,
זֵייא דוּא דֶעם פָאלְקֶע (פִירְשְׁפְּרֶעכֶער) בֵּייא גָאטְט, אוּנְד בְּרִינְגֶע דוּא דִיא זַאכֶע פָאר
20 גָאטְט: אוּנְד עֶרְקְלֶערֶע אִיהְנֶען דִיא זַאטְצוּנְגֶען אוּנְד דִיא לֶעהְרֶען; אוּנְד לֶעהְרֶע זִיא
דֶען וֶועג, אוֹיף וֶועלְכֶעם זִיא גֶעהֶען, אוּנְד דִיא וֶוערְקֶע, וֶועלְכֶע זִיא טְהוּן זָאלְלֶען:
21 אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט אוֹיסֶערְוֶועהְלֶען אוֹיס דֶעם גַאנְצֶען פָאלְקֶע טִיכְטִיגֶע מֶענְנֶער,
גָאטְטֶעסְפִירְכְטִיג, מֶענְנֶער דֶער וַואהְרְהֵייט, דִיא אוּנְגֶערֶעכְטֶען גֶעוִוין הַאסְסֶען, אוּנְד
זֶעטְצֶע דִיזֶע אִיבֶּער זִיא (אַלְס) פָארְשְׁטֶעהֶער אִיבֶּער טוֹיזֶענְדֶע, פָארְשְׁטֶעהֶער אִיבֶּער
22 הוּנְדֶערְטֶע, פָארְשְׁטֶעהֶער אִיבֶּער פִינְפְצִיג אוּנְד פָארְשְׁטֶעהֶער אִיבֶּער צֶעהְן: אוּנְד
זִיא זָאלְלֶען דַאז פָאלְק צוּ אַלְלֶער צֵייט רִיכְטֶען; אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין: יֶעדֶע גְרָאסֶע
זַאכֶע זָאלְלֶען זִיא פָאר דִיךְ בְּרִינְגֶען, אוּנְד יֶעדֶע קְלֵיינֶע זַאכֶע זָאלְלֶען זִיא זֶעלְבְּסְט
רִיכְטֶען; זָא עֶרְלֵייכְטֶערֶע דִיר (דִיא לַאסְט), אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען מִיט דִיר טְרַאגֶען:
23 וֶוען דוּא דִיזֶע זַאכֶע טְהוּסְט, אוּנְד יְיָ עֶס דִיר בֶּעפִיהְלְט, זָא וִוירְסְט דוּא בֶּעשְׁטֶעהֶען
קֶענְנֶען, אוּנְד אוֹיךְ דִיזֶעס גַאנְצֶע פָאלְק וִוירְד אַן זֵיינֶען אָרְט אִין פְרִידֶען קָאמְמֶען:
24 אוּנְד מֹשֶׁה הֶערְטֶע אוֹיף דִיא שְׁטִימְמֶע זֵיינֶעס שְׁוֶועהֶערְס אוּנְד טְהַאט אַלְלֶעס, וַואס
25 עֶר גֶעזַאגְט הַאטְטֶע: אוּנְד מֹשֶׁה עֶרְוֶועהְלְטֶע טִיכְטִיגֶע מֶענְנֶער אוֹיס גַאנְץ יִשְׂרָאֵל,
אוּנְד זֶעטְצְטֶע זִיא צוּ אָבֶּערְהֵיפְּטֶערְן אִיבֶּער דַאז פָאלְק, אַלְס פָארְשְׁטֶעהֶער אִיבֶּער
טוֹיזֶענְדֶע, פָארְשְׁטֶעהֶער אִיבֶּער הוּנְדֶערְטֶע, פָארְשְׁטֶעהֶער אִיבֶּער פִינְפְצִיג אוּנְד פָאר־
26 שְׁטֶעהֶער אִיבֶּער צֶעהְן: אוּנְד זִיא רִיכְטֶעטֶען דַאז פָאלְק צוּ אַלְלֶער צֵייט; יֶעדֶע

שְׁוֶערֶע זַאכֶע בְּרַאכְטֶען זִיא פָֿאר מֹשֶׁה, אוּנְד יֶעדֶע קְלֵיינֶע זַאכֶע רִיכְטֶעטֶען זִיא
27 זֶעלְבְּסְט׃ אוּנְד מֹשֶׁה לִיס זֵיינֶען שְׁוֶועהֶער צִיהֶען, אוּנְד עֶר גִּינְג אִין זֵיין לַאנְד׃

Cap. XIX. יט

1 אִים דְרִיטְטֶען מָאנַאטֶע נַאךְ דֶעם אוֹיסְגַאנְגֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע
2 מִצְרַיִם, אַן דִיזֶעם טַאגֶע קַאמֶען זִיא (נַאךְ דֶער) ווּיסְטֶע סִינַי׃ אוּנְד זִיא צָאגֶען וֶועג
פָֿאן רְפִידִים, אוּנְד קַאמֶען (נַאךְ דֶער) ווּיסְטֶע סִינַי, אוּנְד זִיא לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין דֶער
3 ווּיסְטֶע, אוּנְד יִשְׂרָאֵל וַואר דָארְט גֶעלַאגֶערְט גֶעגֶען דֶען בֶּערְג׃ אוּנְד מֹשֶׁה שְׁטִיג
הִינוֹיף צוּ גָאטט, אוּנְד יְיָ רִיף אִיהְם פָֿאם בֶּערְגֶע צוּ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ זָא זָאלְלסְט דוּא
4 צוּ דֶעם הוֹיזֶע יַעֲקֹב׳ס זַאגֶען, אוּנְד פֶֿערְקִינְדִיגֶען דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס׃ אִיהְר הַאבְּט
גֶעזֶעהֶען, וַואס אִיךְ אַן מִצְרַיִם גֶעטְהַאן הַאבֶּע, אוּנְד ווִיא אִיךְ אֵייךְ אוֹיף אַדְלֶערְס־
5 פְּלִיגֶעלְן גֶעטְרַאגֶען, אוּנְד אֵייךְ צוּ מִיר גֶעבְּרַאכְט הַאבֶּע׃ אוּנְד נוּן, וֶוען אִיהְר מֵיינֶער
שְׁטִימְמֶע גֶעהָארְכֶען וֶוערְדֶעט, אוּנְד וֶוערְדֶעט מֵיינֶען בּוּנְד הַאלְטֶען, זָא זָאלְלט אִיהְר
מִיר אֵיין אֵיינֶענְטְהוּם זֵיין פָֿאר אַלְלֶען פָֿאלְקֶערְן, דֶען מֵיין אִיזְט דִיא גַאנְצֶע עֶרְדֶע׃
6 אוּנְד אִיהְר זָאלְלט מִיר אֵיין קֶאנִיגְרֵייךְ פָֿאן פְּרִיסְטֶערְן אוּנְד אֵיין הֵיילִיגֶעס פָֿאלְק זֵיין,
דִיזֶעס זִינְד דִיא וָוארְטֶע, וֶועלְכֶע דוּא צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס רֶעדֶען זָאלְלסְט׃
7 אוּנְד מֹשֶׁה קַאם, אוּנְד בֶּערִיף דִיא עֶלְטֶעסְטֶען דֶעס פָֿאלְקֶעס אוּנְד לֶעגְטֶע אִיהְנֶען
8 אַלְלֶע דִיזֶע וָוארְטֶע פָֿאר, וֶועלְכֶע יְיָ אִיהְם בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אוּנְד דַא אַנְטְוָוארְ־
טֶעטֶע אַלְלֶעס פָֿאלְק אֵיינְשְׁטִימְמִיג, אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען׃ אַלְלֶעס וַואס יְיָ גֶערֶעדֶעט
הַאט וָואלְלֶען וִויר טְהוּן, אוּנְד מֹשֶׁה בְּרַאכְטֶע דִיא וָוארְטֶע דֶעס פָֿאלְקֶעס פָֿאר יְיָ צוּ־
9 רִיק׃ אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה, זִיהֶע! אִיךְ וֶוערְדֶע צוּ דִיר אִין אֵיינֶער דִיקֶען וָואלְקֶע
קָאמְמֶען, דַאמִיט דַאז פָֿאלְק הֶערֶען זָאלְל וַואן אִיךְ מִיט דִיר רֶעדֶע, אוּנְד דַאמִיט זִיא
10 אוֹיךְ דִיר עֶווִיגְלִיךְ גְלוֹיבֶּען אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע דִיא וָוארְטֶע דֶעס פָֿאלְקֶעס אַן יְיָ׃ אוּנְד
יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה׃ גֶעהֶע צוּם פָֿאלְקֶע, אוּנְד הֵיילִיגֶע זִיא הֵייטֶע אוּנְד מָארְגֶען, אוּנְד
11 זִיא זָאלְלֶען אִיהְרֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען׃ אוּנְד זִיא זָאלְלֶען אוֹיף דֶען דְרִיטְטֶען טַאג בֶּערֵייט
זֵיין, דֶען אַם דְרִיטְטֶען טַאגֶע ווִירְד יְיָ פָֿאר דֶען אוֹיגֶען דֶעס גַאנְצֶען פָֿאלְקֶעס אוֹיף דֶען
12 בֶּערְג סִינַי הֶערַאבְּקָאמְמֶען׃ אוּנְד מַאכֶע דֶעם פָֿאלְק רִינְגְס אוּמְהֶער אֵיינֶע גְרֶענְצֶע,
אוּנְד זַאגֶע אִיהְנֶען׃ הִיטֶעט אֵייךְ דֶען בֶּערְג צוּ בֶּעשְׁטֵייגֶען, אָדֶער זֵיין עֶנְדֶע אַנְצוּ־
13 רִיהְרֶען, וֶוער דֶען בֶּערְג אַנְרִיהְרֶען ווִירְד, דֶער זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען׃ עֶס זָאלְל
אִיהְן קֵיינֶע הַאנְד בֶּערִיהְרֶען, זָאנְדֶערְן עֶר זָאלְל גֶעשְׁטֵייניְגְט אָדֶער מִיט פְּפֵיילֶען
עֶרְשָׁאסְסֶען וֶוערְדֶען; עֶס מַאג זֵיין פִיה אָדֶער מֶענְשׁ, עֶר זָאלְל נִיכְט אַם לֶעבֶּען
בְּלֵייבֶּען, בֵּייא דֶעם בְּלַאזֶען דֶער פָֿאזוֹינֶע (יוֹבֵל) זָאלְלֶען זִיא דֶען בֶּערְג בֶּעשְׁטֵייגֶען׃
14 אוּנְד מֹשֶׁה שְׁטִיג פָֿאם בֶּערְגֶע צוּם פָֿאלְקֶע הִינַאבּ, אוּנְד עֶר הֵיילִיגְטֶע דַאז פָֿאלְק,
15 אוּנְד זִיא ווּאשֶׁען אִיהְרֶע קְלֵיידֶער׃ אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּם פָֿאלְקֶע, זֵייד בֶּערֵייט אוֹיף

16 דֶען דריטְטֶען טַאג, בְּעריהֶרעט קֵיין וַייב׃ אוּנְד עֶס וַואר אַם דריטְטֶען טַאגֶע, אַלְס
עֶס מָארְגֶען גֶעוָוארְדֶען וַואר, דא וַואר דָאנְנֶער אוּנְד בּלִיטְצֶע, אוּנְד אֵיינֶע שְׁוֶוערֶע
וָואלְקֶע אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע, אוּנְד אֵיין זֶעהְר שְׁטַארְקֶער פָּאזוּינֶענְשַׁאלְל, אוּנְד עֶס
17 עֶרְשְׁרַאקֶען דַאז גַאנְצֶע פָאלְק אִים לַאגֶער׃ אוּנְד מֹשֶׁה פִיהְרְטֶע דאז פָאלְק אוֹיס דֶעם
18 לַאגֶער, גָאטט עֶנְטְגֶעגֶען, אוּנְד זִיא טְרַאטֶען אוּנְטֶען הִין אַן דֶען בֶּערְג׃ אוּנְד דֶער
גַאנְצֶע בֶּערְג סִינַי רוֹיכְטֶע, דַארוּם דַאס יְיָ זִיךְ הֶערַאבּ לִיס אוֹיף אִיהְן, אִים פֵייעֶר,
אוּנְד זֵיין רוֹיךְ שְׁטִיג אוֹיף וִויא דֶער רוֹיךְ אֵיינֶעס אָפֶענְס אוּנְד דֶער גַאנְצֶע בֶּערְג
19 בֶּעבְּטֶע זֶעהְר׃ אוּנְד דֶער שַׁאלְל דֶער פָאזוּינֶע ווארְדֶע אִימְמֶער שְׁטֶערְקֶער, מֹשֶׁה
20 רֶעדֶעטֶע אוּנְד יְיָ אַנְטְוָוארְטֶעטֶע אִיהְם מִיט לוֹיטֶער שְׁטִימְמֶע׃ אוּנְד יְיָ קַאם הֶערַאבּ
אוֹיף דֶען בֶּערְג סִינַי, אוֹיף דיא שְׁפִּיטְצֶע דֶעם בֶּערְגֶעס, אוּנְד יְיָ רִיף דֶען מֹשֶׁה אוֹיף
21 דיא שְׁפִּיטְצֶע דֶעם בֶּערְגֶעס, אוּנְד מֹשֶׁה שְׁטִיג הִינוֹיף׃ אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה׃ גֶעהֶע
הִינַאבּ אוּנְד וַוארְנֶע דַאז פָאלְק, דַאמִיט זִיא זִיךְ נִיכְט הֶערְצוּ דרֶענְגֶען צוּ יְיָ, אוּם צוּ
22 זֶעהֶען, אוּנְד פִילֶע פָאן אִיהְנֶען פַאלְלֶען׃ אוּנְד אוֹיךְ דיא פּרִיסְטֶער, וֶועלְכֶע הִינְצוּ
23 טְרֶעטֶען צוּ יְיָ, זָאלְלֶען זִיךְ הַיילִיגֶען, דַאמִיט יְיָ נִיכְט הֶערַיינְבְּרֶעכֶע אִיבֶּער זִיא׃ אוּנְד
מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ יְיָ, דַאז פָאלְק קַאן נִיכְט צוּם בֶּערְגֶע סִינַי הֶערוֹיף שְׁטֵייגֶען, דֶען דוּא
זֶעלְבְּסְט הַאסְט אוּנְז גֶעוַוארְנְט אוּנְד גֶעשְׁפְּרָאכֶען׃ מַאכֶע אֵיינֶע גְרֶענְצֶע אוּם דֶען
24 בֶּערְג אוּנְד הַיילִיגֶע אִיהְן׃ אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ אִיהְם׃ גֶעהֶע, שְׁטֵייגֶע הִינַאבּ, אוּנְד קָאם
דוּא, אוּנְד אַהֲרֹן מִיט דִיר וִוידֶער הֶערוֹיף, אוּנְד דיא פּרִיסְטֶער אוּנְד דַאז פָאלְק זָאלְלֶען
זִיךְ נִיכְט הֶערְצוּ דרֶענְגֶען הֶערוֹיף צוּ שְׁטֵייגֶען צוּ יְיָ, דַאמִיט עֶר נִיכְט הֶערַיינְבְּרֶעכֶע
25 אִיבֶּער זִיא׃ אוּנְד מֹשֶׁה גִינְג הִינַאבּ צוּם פָאלְקֶע, אוּנְד זַאגְטֶע עֶס אִיהְנֶען׃

Cap. XX. כ

כ

1 2 אוּנְד גָאטט רֶעדֶעטֶע אַלְלֶע דִיזֶע וָוארְטֶע, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ אִיךְ בִּין יְיָ דַיין גָאטט, דֶער
דִיךְ אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם אוֹיסְגֶעפִיהְרְט הַאט, אוֹיס דֶעם הוֹיזֶע דֶער קְנֶעכְט־
3 4 שַׁאפְט׃ דוּא זָאלְלְסְט קֵיינֶע אַנְדֶערֶען גֶעטְטֶער נֶעבֶּען מִיר הַאבֶּען׃ דוּא זָאלְלְסְט דִיר
קֵיין שְׁנִיטְצבִּילְד מַאכֶען, נָאךְ אִירְגֶענְד אֵיין אַבְּבִּילְד דֶעס, דַאז אָבֶען אִים הִימְמֶעל,
5 אָדֶער אוּנְטֶען אוֹיף עֶרְדֶען, אָדֶער אִים וַואסְסֶער אוּנְטֶער דֶער עֶרְדֶע אִיזְט׃ דוּא
זָאלְלְסְט זִיא נִיכְט אַנְבֶּעטֶען, אוּנְד אִיהְנֶען נִיכְט דִינֶען, דֶען אִיךְ יְיָ, דַיין גָאטט, בִּין
אֵיין אֵייפֶרִיגֶער גָאטט, (וֶועלְכֶער) דיא זִינְדֶע דֶער פֶעטֶער אַן דֶען קִינְדֶערְן הַיימְזוּכְט,
6 אַם דריטְטֶען גְלִידֶע אוּנְד אַם פִירְטֶען גְלִידֶע, אַן דֶענֶען דיא מִיךְ הַאסְסֶען׃ אוּנְד
אִיבֶּע גְנַאדֶע אַן טוֹיזֶענְדֶען, אַן דֶענֶען דיא מִיךְ לִיבֶּען, אוּנְד דיא מֵיינֶע גֶעבָּאטֶע
7 הַאלְטֶען׃ דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט אוֹיסְשְׁפְּרֶעכֶען דֶען נַאמֶען יְיָ׳ס, דַיינֶעס גָאטְטֶעס צוּם
פַאלְשֶׁען, דֶען יְיָ ווירְד נִיכְט אוּנְגֶעשְׁטְרַאפְט לַאסְסֶען דֶען, דֶער אוֹיסְשְׁפּרִיכְט זֵיינֶען
8 9 נַאמֶען צוּם פַאלְשֶׁען׃ גֶעדֶענְקֶע אַן דֶען טַאג דֶער רוּהֶע, אִיהְן צוּ הַיילִיגֶען׃ זֶעכְס

10 טַאגֶע זָאלְלסט דוּא אַרְבַּייטֶען, אוּנְד אַלְלֶע דֵיינֶע גֶעשֶׁעפְּטֶע פֶּערְרִיכְטֶען׃ אַבֶּער דֶער
זִיבֶּענְטֶע טַאג אִיזְט אֵיין רוּהֶעטַאג יְיָ׳ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, דוּא זָאלְלסט קֵיינֶע אַרְבַּייט
טְהוּן, (וֶועדֶער) דוּא נָאךְ דֵיין זָאהְן, נָאךְ דֵיינֶע טָאכְטֶער, נָאךְ דֵיין קְנֶעכְט, נָאךְ דֵיינֶע
11 מַאגְד, נָאךְ דֵיין פִיה, נָאךְ דֵיין פְרֶעמְדלִינְג, וֶועלְכֶער אִין דֵיינֶען טְהָארֶען אִיזְט׃ דֶען
אִין זֶעכְּס טַאגֶען הַאט יְיָ גֶעמַאכְט דֶען הִימְמֶעל אוּנְד דִיא עֶרְדֶע, דַאז מֶעער אוּנְד
אַלְלֶעס וַואס דַארִינְנֶען אִיזְט, אוּנְד רוּהֶעטֶע אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע, דַארוּם זֶעגְנֶעטֶע יְיָ
12 דֶען טַאג דֶער רוּהֶע אוּנְד הֵיילִיגְטֶע אִיהְן׃ עֶהְרֶע דֵיינֶען פַאטֶער אוּנְד דֵיינֶע מוּטְטֶער,
דַאמִיט דֵיינֶע טַאגֶע לַאנְג זֵייעֶן אִין דֶעם לַאנְדֶע, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גִיבְּט׃
13 14 דוּא זָאלְלסט נִיכְט טֶאדְטֶען׃ דוּא זָאלְלסט נִיכְט עֶהֶעבְּרֶעכֶען׃ דוּא זָאלְלסט נִיכְט
15 16 שְׁטֶעהְלֶען׃ דוּא זָאלְלסט גֶעגֶען דֵיינֶען נֶעכְסטֶען נִיכְט פַאלְשֶׁעס צֵייגְנִיס אוֹיסְזַאגֶען׃
17 לַאס דִיךְ נִיכְט גֶעלִיסְטֶען דֶעם הוֹיזֶעס דֵיינֶעס נֶעכְסטֶען; לַאס דִיךְ נִיכְט גֶעלִיסְטֶען
דֵיינֶעס נֶעכְסטֶען ווַייבֶּעס, נָאךְ זֵיינֶעס קְנֶעכְטֶעס, נָאךְ זֵיינֶער מַאגְד, נָאךְ אַלְלֶעס
18 דֶעסְסֶען וַואס דֵיין נֶעכְסטֶער הַאט׃ אוּנְד אַלְלֶעס פָאלְק זַאהֶע דֶען דָאנְנֶער אוּנְד דִיא
פְלַאמְמֶען אוּנְד דִיא שְׁטִימְמֶע דֶער פָּאזוּינֶע, אוּנְד דֶען רוֹיכֶענְדֶען בֶּערְג, אוּנְד אַלְס
דַאז פָאלְק (עֶס) זַאהֶע, דַא עֶרְצִיטְטֶערְטֶען זִיא אוּנְד שְׁטֶעלְלְטֶען זִיךְ פָאן פֶערְנֶע׃
19 אוּנְד זִיא זַאגְטֶען צוּ מֹשֶׁה׃ רֶעדֶע דוּא מִיט אוּנְז, אוּנְד וִויר וָואלְלֶען הֶערֶען, אוּנְד לַאס
20 יְיָ נִיכְט מִיט אוּנְז רֶעדֶען, דַאס וִויר נִיכְט שְׁטֶערְבֶּען׃ אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּם פָאלְקֶע׃
פִירְכְטֶעט אֵייךְ נִיכְט! דֶען, אוּם אֵייךְ צוּ פְּרִיפֶען אִיזְט יְיָ גֶעקָאמְמֶען, אוּנְד דַאמִיט
21 פוּרְכְט פָאר אִיהְם אֵייךְ פָאר אוֹיגֶען זֵייא, דַאס אִיהְר נִיכְט זִינְדִיגֶעט׃ אוּנְד דַאז פָאלְק
הִילְט זִיךְ פָאן פֶערְנֶע, אוּנְד מֹשֶׁה נֶעהֶערְטֶע זִיךְ דֶעם דוּנְקֶעל, דַארִין גָאטט וואר׃
22 אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה, זָא שְׁפְּרִיךְ צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס׃ אִיהְר הַאבְּט גֶעזֶעהֶען,
23 דַאס אִיךְ פָאם הִימְמֶעל מִיט אֵייךְ גֶערֶעדֶעט הַאבֶּע׃ אִיהְר זָאלְלט נִיכְט גֶעבֶּען מִיר
זִילְבֶּערְנֶע גֶעטְטֶער מַאכֶען, אוּנְד גָאלְדֶענֶע גֶעטְטֶער זָאלְלט אִיהְר אֵייךְ נִיכְט מַאכֶען׃
24 אֵיינֶען אַלְטַאר פָאן עֶרְדֶע זָאלְלסט דוּא מִיר מַאכֶען, אוֹיף דִיזֶעם זָאלְלסט דוּא
דֵיינֶע בְּרַאנְדאָפְּפֶער אוּנְד דֵיינֶע פְרִידֶענְסאָפְּפֶער שְׁלַאכְטֶען, דֵיינֶע שַׁאפֶע אוּנְד
דֵיינֶע רִינְדֶער, אַן יֶעדֶעם אָרְטֶע, וָוא אִיךְ מֵיינֶעם נַאמֶענְס גֶעדֶעכְטְנִיס שְׁטִיפְטֶען
25 וֶוערְדֶע, ווִילְל אִיךְ צוּ דִיר קָאמְמֶען אוּנְד דִיךְ זֶעגְנֶען׃ וֶוען דוּא אַבֶּער אֵיינֶען אַלְטַאר
פָאן שְׁטֵיינֶען מִיר מַאכֶען ווִילְלסט, זָא זָאלְלסט דוּא זִיא נִיכְט בּוֹיעֶן פָאן צוּגֶעהוֹיעֶנֶען
(שְׁטֵיינֶען), דֶען, הַאסְט דוּא דֵיין אֵייזֶען אִיבֶּער אִיהְן גֶעשְׁוואוּנְגֶען, זָא הַאסְט דוּא אִיהְן
26 עֶנְטְהֵיילִיגְט׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסט נִיכְט אוֹיף טְרֶעפְּפֶען צוּ מֵיינֶעם אַלְטַאר הִינוֹיפְ־
גֶעהֶען, דַאמִיט נִיכְט דֵיינֶע שַׁאם פָאר אִיהְם אוֹיפְגֶעדֶעקְט וֶוערְדֶע׃

כא Cap. XXI. כא

1 2 אוּנְד דִיזֶעס זִינְד דִיא רֶעכְטֶע, וֶועלְכֶע דוּא אִיהְנֶען פָארְלֶעגֶען זָאלְלסט׃ וֶוען דוּא
אֵיינֶען עִבְרִישֶׁען קְנֶעכְט קוֹיפֶעסְט, זָאלְל עֶר זֶעכְּס יַאהְרֶע דִינֶען, אוּנְד אִים זִיבֶּענְטֶען

3 זָאלְל עֶר פְרַייא אוֹיסְגֶעהֶען אוּמְזָאנְסְט׃ קָאמְמְט עֶר אַלְלֵיין, זָא זָאלְל עֶר אַלְלֵיין
4 אוֹיסְגֶעהֶען, הַאט עֶר אַבֶּער אֵיין ווַייבּ, זָא זָאלְל זֵיין ווַייבּ מִיט אִיהְם אוֹיסְגֶעהֶען׃ וֶוען
זֵיין הֶערְר אִיהְם אֵיין ווַייבּ גֶעגֶעבֶּען הַאט, אוּנְד זִיא אִיהְם זֶאהְנֶע אָדֶער טֶאכְטֶער
גֶעבָּארְן הַאט, זָא זָאלְל דִיא פְרוֹיא אוּנְד אִיהְרֶע קִינְדֶער בַּייא אִיהְרֶעם הֶערְרְן
5 בְּלֵייבֶּען, אוּנְד עֶר גֶעהֶע אַלְלֵיין אוֹיס׃ וֶוען אַבֶּער דֶער קְנֶעכְט זַאגֶען ווִירְד׃ אִיךְ לִיבֶּע
מֵיינֶען הֶערְרְן, מֵיינֶע פְרוֹיא אוּנְד מֵיינֶע קִינְדֶער, אִיךְ ווִילְל נִיכְט פְרַייא אוֹיסְגֶעהֶען׃
6 זָא זָאלְל אִיהְן זֵיין הֶערְר פָאר גָאטְט בְּרִינְגֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל אִיהְן הִינְפִיהְרֶען צוּר
טְהִירֶע אָדֶער צוּם פְּפָאסְטֶען, אוּנְד זֵיין הֶערְר זָאלְל זֵיין אָהְר מִיט אֵיינֶער נַאדֶעל דוּרְכְ־
7 בָּאהְרֶען, זָא מוּס עֶר אִיהְם דִינֶען אוֹיף אִימְמֶער׃ אוּנְד וֶוען אֵיין מַאן זֵיינֶע טָאכְטֶער
צוּר דִינְסְטמַאגְד פֶערְקוֹיפְט, זָאלְל זִיא נִיכְט אוֹיסְגֶעהֶען, ווִיא דִיא קְנֶעכְטֶע אוֹיסְגֶעהֶען׃
8 וֶוען זִיא אִיהְרֶעם הֶערְרְן נִיכְט גֶעפֶעלְלְט, דַאס עֶר זִיא נִיכְט (פִיר זִיךְ צוּר פְרוֹיא)
בֶּעשְׁטִימְמְט, זָא מוּס עֶר זִיא אוֹיסְלֶאזֶען לַאסֶען, אֵיינֶעם פְרֶעמְדֶען פָאלְקֶע הַאט עֶר
נִיכְט דִיא מַאכְט זִיא צוּ פֶערְקוֹיפֶען, ווַייל עֶר טְרַייאלָאז אַן אִיהְר גֶעהַאנְדֶעלְט הַאט׃
9 אוּנְד וֶוען עֶר זִיא פִיר זֵיינֶען זָאהְן בֶּעשְׁטִימְמְט, זָא מוּס עֶר אִיהְר טְהוּן נַאךְ דֶעם
10 רֶעכְטֶע דֶער טֶאכְטֶער׃ וֶוען עֶר אִיהְם אֵיינֶע אַנְדֶערֶע פְרוֹיא נִימְמְט, דַארְף עֶר (דָאךְ)
11 נִיכְט אִיהְרֶע קָאסְט, אִיהְרֶע קְלֵיידוּנְג אוּנְד אִיהְרֶע בֶּייאוָואהְנוּנְג פֶערְרִינְגֶערְן׃ וֶוען עֶר
אַבֶּער דִיזֶע דְרַייא (זַאכֶען) אִיהְר נִיכְט טְהוּט, זָא זָאלְל זִיא אוּמְזָאנְסְט אוֹיסְגֶעהֶען,
12 אָהְנֶע גֶעלְד׃ וֶוער אֵיינֶען מֶענְשֶׁען שְׁלֶעגְט, דַאס עֶר שְׁטִירְבְּט, דֶער זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט
13 ווֶערְדֶען׃ וֶוער אִיהְם אַבֶּער נִיכְט נַאכְגֶעשְׁטֶעלְלְט הַאט, זָאנְדֶערְן יְיָ הַאט עֶס אִין זֵיינֶע
הַאנְד גֶעפִיגְט, (פִיר דֶען) ווֶערְדֶע אִיךְ דִיר אֵיינֶען אָרְט בֶּעשְׁטִימְמֶען, וָואהִין עֶר עֶנְט־
14 פְלִיהֶען קַאן׃ וֶוען אַבֶּער יֶעמַאנְד גֶעגֶען זֵיינֶען נֶעבֶּענְמֶענְשֶׁען פְרֶעפֶעלְט, אִיהְן אוּמ־
צוּבְּרִינְגֶען דוּרְךְ הִינְטֶערְלִיסְט, זָא זָאלְלְסְט דוּא אִיהְן פָאן מֵיינֶעם אַלְטַארֶע וֶועג צוּם
15 טָאדֶע נֶעהְמֶען׃ אוּנְד וֶוער זֵיינֶען פַאטֶער אוּנְד זֵיינֶע מוּטְטֶער שְׁלֶעגְט, דֶער זָאלְל
16 גֶעטֶאדְטֶעט ווֶערְדֶען׃ אוּנְד וֶוער אֵיינֶען מֶענְשֶׁען שְׁטִיהְלְט אוּנְד אִיהְן פֶערְקוֹיפְט,
17 אָדֶער עֶר ווִירְד אִין זֵיינֶער גֶעוַואלְט גֶעפוּנְדֶען, דֶער זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט ווֶערְדֶען׃ אוּנְד
ווֶער זֵיינֶעם פַאטֶער אוּנְד זֵיינֶער מוּטְטֶער פְלוּכְט, דֶער זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט ווֶערְדֶען׃
18 אוּנְד וֶוען מֶענְנֶער זִיךְ צַאנְקֶען אוּנְד אֵיין מַאן שְׁלֶעגְט זֵיינֶען נֶעבֶּענְמֶענְשֶׁען מִיט אֵיינֶעם
שְׁטֵיינֶע אָדֶער מִיט דֶער פוֹיסְט אוּנְד עֶר שְׁטִירְבְּט נִיכְט, זָאנְדֶערְן עֶר פֶעלְלְט אוֹיפ'ס
19 (קְרַאנְקֶען) לַאגֶער׃ וֶוען עֶר ווִידֶער אוֹיפְשְׁטֶעהְט, אוּנְד גֶעהְט אִין דֶער גַאסֶע הֶערוּם
אַן זֵיינֶעם שְׁטַאבֶּע, זָא זָאלְל דֶער שְׁלֶעגֶער אוּנְשׁוּלְדִיג זֵיין; נוּר זֵיינֶע פֶערְזֵיימְנִיס מוּס
20 עֶר עֶרְזֶעטְצֶען אוּנְד מוּס אִיהְן הֵיילֶען לַאסֶען׃ אוּנְד וֶוען אֵיין מַאן זֵיינֶען קְנֶעכְט
אָדֶער זֵיינֶע מַאגְד מִיט דֶעם שְׁטָאקֶע שְׁלֶעגְט, אוּנְד זִיא שְׁטֶערְבֶּען אוּנְטֶער זֵיינֶער
21 הַאנְד, זָא זָאלְל עֶס גֶערָאכֶען ווֶערְדֶען׃ יֶעדָאךְ, וֶוען עֶר אֵיינֶען טַאג אָדֶער צְווַייא
טַאגֶע (לֶעבֶּען) בְּלֵייבְּט, זָא זָאלְל עֶס נִיכְט גֶערָאכֶען ווֶערְדֶען, ווַייל עֶר זֵיין גֶעלְד

אִיזְט׃ אוּנְד וֶוען מֶענְנֶער זִיךְ צַאנְקֶען אוּנְד זִיא שְׁטָאסֶען אֵיינֶע שְׁוַואנְגֶערֶע פְֿרוֹיא, 22
דַאס אִיהְרֶע קִינְדֶער אַבְגֶעהֶען, אַבֶּער קֵיינֶע פֶֿערְלֶעטְצוּנְג גֶעשֶׁעהֶען אִיזְט, זָא זָאלְל
עֶס בֶּעשְׁטְרַאפְֿט וֶוערְדֶען, יֶע נַאכְדֶעם דֶער מַאן דֶער פְֿרוֹיא אִיהְנֶען אוֹיפְֿלֶעגֶען ווִירְד,
אוּנְד עֶר זָאלְל עֶס דוּרְךְ דִיא רִיכְטֶער גֶעבֶּען׃ וֶוען אַבֶּער אֵיינֶע פֶֿערְלֶעטְצוּנְג גֶעשֶׁע- 23
הֶען אִיזְט, זָא מוּסְט דוּא לֶעבֶּען פִֿיר לֶעבֶּען הִינְגֶעבֶּען׃ אוֹיגֶע פִֿיר אוֹיגֶע, צַאהְן פִֿיר 24
צַאהְן, הַאנְד פִֿיר הַאנְד, פֿוּס פִֿיר פֿוּס׃ בְּרַאנְדְמַאל פִֿיר בְּרַאנְדְמַאל, וואוּנְדֶע פִֿיר 25
וואוּנְדֶע, בֵּיילֶע פִֿיר בֵּיילֶע׃ אוּנְד, וֶוען אֵיין מַאן דַאז אוֹיגֶע זֵיינֶעס קְנֶעכְטֶעס אָדֶער 26
דַאז אוֹיגֶע זֵיינֶער מַאגְד שְׁלֶעגְט, אוּנְד עֶס פֶֿערְדִירְבְּט, זָא מוּס עֶר אִיהְן פְֿרֵייא לַאסֶּען
פִֿיר זֵיין אוֹיגֶע׃ אוּנְד וֶוען עֶר דֶען צַאהְן זֵיינֶעס קְנֶעכְטֶעס אָדֶער דֶען צַאהְן זֵיינֶער 27
מַאגְד אוֹיסְשְׁלֶעגְט, זָא מוּס עֶר אִיהְן פְֿרֵייא לַאסֶּען פִֿיר זֵיינֶען צַאהְן׃ אוּנְד וֶוען אֵיין 28
אָכְּס אֵיינֶען מַאן אָדֶער אֵיינֶע פְֿרוֹיא שְׁטָאסְט, אוּנְד עֶר שְׁטִירְבְּט, זָא זָאלְל דֶער אָכְּס
גֶעשְׁטֵיינִיגְט וֶוערְדֶען, אוּנְד זֵיין פְֿלֵייש זָאלְל נִיכְט גֶעגֶעסֶּען וֶוערְדֶען, אוּנְד דֶער
אֵייגֶענְטְהִימֶער דֶעס אָכְּזֶען אִיזְט אוּנְשׁוּלְדִיג׃ וֶוען אַבֶּער דֶער אָכְּס צוּפָֿאר שְׁטָאסִיג 29
וַואר אוּנְד עֶס וואוּרְדֶע דֶעם אֵייגֶענְטְהִימֶער אַנְגֶעצֵייגְט, אוּנְד עֶר הַאט אִיהְן נִיכְט
גֶעהִיטֶעט, אוּנְד עֶר טֶאדְטֶעטֶע אֵיינֶען מַאן אָדֶער אֵיינֶע פְֿרוֹיא, זָא זָאלְל דֶער אָכְּס
גֶעשְׁטֵיינִיגְט וֶוערְדֶען אוּנְד אוֹיךְ זֵיין אֵייגֶענְטְהִימֶער זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען׃ ווִירְד 30
יֶעדָאךְ אֵיין לֶאזֶעגֶעלְד אִיהְם אוֹיפְֿגֶעלֶעגְט, זָא זָאלְל עֶר דִיא לָאזְקוֹיפֿוּנְג זֵיינֶעס לֶע-
בֶּענְס, זָא פִֿיל גֶעבֶּען, אַלְס אִיהְם ווִירְד אוֹיפְֿגֶעלֶעגְט וֶוערְדֶען׃ עֶר מַאג אֵיינֶען זָאהְן 31
שְׁטָאסֶען, אָדֶער אֵיינֶע טָאכְטֶער שְׁטָאסֶען, זָא זָאלְל אִיהְם נַאךְ דֶעמְזֶעלְבֶּען רֶעכְטֶע
גֶעטְהַאן וֶוערְדֶען׃ וֶוען אַבֶּער דֶער אָכְּס אֵיינֶען קְנֶעכְט אָדֶער אֵיינֶע מַאגְד שְׁטָאסְט, 32
זָא מוּס עֶר (דֶער אֵייגֶענְטְהִימֶער) דְרֵייסִיג שֶׁקֶל אַן זִילְבֶּער זֵיינֶעם הֶערְרְן גֶעבֶּען, אוּנְד
דֶער אָכְּס זָאלְל גֶעשְׁטֵיינִיגְט וֶוערְדֶען׃ אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד אֵיינֶע גְרוּבֶּע אֶפְֿפְֿנֶעט, אָדֶער 33
וֶוען יֶעמַאנְד אֵיינֶע גְרוּבֶּע גְרֶעבְּט, אוּנְד בֶּעדֶעקְט זִיא נִיכְט, אוּנְד אֵיין אָכְּס אָדֶער אֵיין
עֶזֶעל פֶֿעלְלְט הִינֵיין, זָא מוּס דֶער אֵייגֶענְטְהִימֶער דֶער גְרוּבֶּע בֶּעצַאהְלֶען, עֶר מוּס 34
דֶען קוֹיפְֿפְּרֵייז זֵיינֶעם אֵייגֶענְטְהִימֶער עֶרְזֶעטְצֶען, אוּנְד דַאז טָאדְטֶע (פִֿיה) זָאלְל זֵיין
אֵייגֶען זֵיין׃ אוּנְד וֶוען דֶער אָכְּס אֵיינֶעס מַאנְנֶעס דֶען אָכְּזֶען זֵיינֶעס נֶעכְסְטֶען שְׁטָאסְט, 35
דַאס עֶר שְׁטִירְבְּט, זָא זָאלְלֶען זִיא דֶען לֶעבֶּענְדֶען אָכְּזֶען פֶֿערְקוֹיפֶֿען אוּנְד זָאלְלֶען
דַאז גֶעלְד טְהֵיילֶען, אוּנְד אוֹיךְ דֶען טָאדְטֶען (אָכְּזֶען) זָאלְלֶען זִיא טְהֵיילֶען׃ אִיזְט עֶס 36
אַבֶּער בֶּעקַאנְנְט גֶעוֶועזֶען, דַאס עֶס צוּפָֿאר אֵיין שְׁטָאסִיגֶער אָכְּס וַואר, אוּנְד זֵיין
אֵייגֶענְטְהִימֶער הַאט אִיהְן נִיכְט גֶעהִיטֶעט, זָא מוּס עֶר בֶּעצַאהְלֶען אָכְּס פִֿיר אָכְּס,
אוּנְד דֶער טָאדְטֶע אָכְּס זָאלְל זֵיין אֵייגֶען זֵיין׃ וֶוען יֶעמַאנְד אֵיינֶען אָכְּזֶען אָדֶער 37
אֵיין שַׁאף שְׁטִיהְלְט, אוּנְד עֶס שְׁלַאכְטֶעט אָדֶער פֶֿערְקוֹיפְֿט, זָאלְל עֶר פִֿינְף רִינְדֶער
בֶּעצַאהְלֶען פִֿיר דֶען אָכְּזֶען, אוּנְד פִֿיר שַׁאפֶֿע פִֿיר דַאז שַׁאף׃

Cap. XXII. כב

כב

1 וֶוען אַיין דִיבּ בַּיים אַיינְבּרוּךְ גֶעטְרָאפֶּפֶען ווִירְד, אוּנְד ווִירְד גֶעשְׁלַאגֶען, דַאס עֶר
2 שְׁטִירְבְּט, (זָא אִיזְט) זַיינֶעטְוֶועגֶען קֵיינֶע בְּלוּטְשׁוּלְד: וֶוען אַבֶּער דִיא זָאנְנֶע שָׁאן אִיּף
אִיהְן גֶעשִׁינֶען אִיזְט, זָא (אִיזְט) זַיינֶעטְוֶועגֶען בְּלוּטְשׁוּלְד, עֶר מוּס בֶּעצַאהְלֶען, אוּנְד
3 וֶוען עֶר נִיכְטְס הַאט, זָא ווִירְד עֶר פֶערְקוֹיפְט וֶועגֶען זַיינֶעס דִיבְּשְׁטַאהְלס: וֶוען אַבֶּער
דַאז גֶעשְׁטָאהְלֶענֶע (נָאךְ) אִין זַיינֶער הַאנְד לֶעבֶּענְד גֶעפוּנְדֶען ווִירְד, זֵייא עֶס אָכְס,
4 עֶזֶעל אָדֶער שַׁאף, וֶוען עֶס לֶעבְּט, זָא זָאלְל עֶר צְווֵייאפַאךְ בֶּעצַאהְלֶען: וֶוען יֶעמַאנְד
זַיין פִיה אַיין פֶעלְד אָדֶער אַיינֶען ווַיינְבֶּערְג אַבְּווֵיידֶען לֶעסְט, אוּנְד עֶר טְרֵייבְּט זַיין
פִיה הִין, אוּנְד לֶעסְט עֶס אִין דֶעם פֶעלְדֶע אַיינֶעס אַנְדֶערְן ווֵיידֶען, זָא מוּס עֶר בֶּע־
צַאהְלֶען מִיט דֶעם בֶּעסְטֶען זַיינֶעס פֶעלְדֶעס אוּנְד מִיט דֶעם בֶּעסְטֶען זַיינֶעס ווַיינ־
5 בֶּערְגֶעס: וֶוען פֵייעֶר אוֹיסְגֶעהְט אוּנְד עֶרְגְרֵייפְט דִיא דָארְנֶען, אוּנְד עֶס ווִירְד אַיין
גַארְבֶּענְהוֹיפֶען אָדֶער דַאז שְׁטֶעהֶענְדֶע גֶעטְרֵיידֶע פֶערְבְּרַאנְט, אָדֶער דַאז פֶעלְד
(ווִירְד פֶערְדֶערְבְּט), זָא מוּס דֶערְיֶענִיגֶע בֶּעצַאהְלֶען, דֶער דֶען בְּרַאנְד אַנְגֶעצִינְדֶעט
6 הַאט: וֶוען יֶעמַאנְד זַיינֶעם נֶעבְּסְטֶען גֶעלְד אָדֶער גֶעפֶעסֶע צוּ פֶערְוַואהְרֶען גִיבְּט,
אוּנְד עֶס ווִירְד אוֹיס דֶעם הוֹיזֶע דֶעם מַאנְנֶעס גֶעשְׁטָאהְלֶען, וֶוען דֶער דִיבּ גֶעפוּנְדֶען
7 ווִירְד, זָאלְל עֶר צְווֵייאפַאךְ בֶּעצַאהְלֶען: וֶוען אַבֶּער דֶער דִיבּ נִיכְט גֶעפוּנְדֶען ווִירְד,
זָא ווִירְד דֶער הֶערְר דֶעם הוֹיזֶעס פָאר גָאטט הִינְצוּגֶעבְּרַאכְט, אָבּ עֶר נִיכְט זַיינֶע
8 הַאנְד אַן דַאז גוּט זַיינֶעס נֶעבְּסְטֶען גֶעלֶעגְט הַאט: בַּייא אַיינֶער יֶעדֶען קְלַאגֶע וֶועגֶען
אוּנְטְרֵייעֶ, בַּייא אַיינֶעם אָכְזֶען, בַּייא אַיינֶעם עֶזֶעל, בַּייא אַיינֶעם שַׁאף, בַּייא אַיינֶעם
קְלֵיידֶע, בַּייא יֶעדֶעם פֶערְלָארְנֶען, פָאן וֶועלְכֶעם מַאן זַאגְט, דַאס עֶס דִיזֶעס אִיזְט,
זָאלְל בֵּיידֶער זַאכֶע פָאר גָאטט גֶעבְּרַאכְט וֶוערְדֶען, וֶוען גָאטט בֶּעשׁוּלְדִיגֶען ווִירְד,
9 דֶער מוּס צְווֵייאפַאךְ אַן זַיינֶעם פְרֵיינְדֶע בֶּעצַאהְלֶען: וֶוען יֶעמַאנְד זַיינֶעם נֶעבְּסְטֶען
אַיינֶען עֶזֶעל, אָדֶער אַיינֶען אָכְזֶען, אָדֶער אַיין שַׁאף, אָדֶער אִירְגֶענְד אַיין פִיה צוּם
הִיטֶען גִיבְּט, אוּנְד עֶס שְׁטִירְבְּט, אָדֶער ווִירְד בֶּעשֶׁעדִיגְט, אָדֶער גֶעפַאנְגֶען, (דַאס עֶס
10 נִימַאנְד גֶעזֶעהֶען הַאט, (זָא) זָאלְל אַיין שְׁוואוּר בַּייא יְיָ צְווִישֶׁען בֵּיידֶען זַיין, אָבּ עֶר
נִיכְט זַיינֶע הַאנְד אַן דַאז גוּט זַיינֶעס נֶעבְּסְטֶען גֶעלֶעגְט הַאבֶּע, דֶער אַיינֶענְטְהִימֶער
11 זָאלְל אַנְנֶעהְמֶען (דִיזֶען שְׁוואוּר), אוּנְד יֶענֶער זָאלְל נִיכְט בֶּעצַאהְלֶען: אוּנְד וֶוען עֶס
12 פָאן אִיהְם גֶעשְׁטָאהְלֶען ווִירְד, זָא מוּס עֶר עֶס דֶעם אַיינֶענְטְהִימֶער בֶּעצַאהְלֶען: וֶוען
עֶס צֶערְרִיסְסֶען ווִירְד, זָא זָאלְל עֶר צֵייגְנִיס בְּרִינְגֶען; דַאז צֶערְרִיסְסֶענֶע בְּרוֹיכְט עֶר
13 נִיכְט צוּ בֶּעצַאהְלֶען: אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד עֶטְוַואס פָאן זַיינֶעם נֶעבְּסְטֶען עֶנְטְלֵייהֶעט,
אוּנְד עֶס ווִירְד בֶּעשֶׁעדִיגְט, אָדֶער שְׁטִירְבְּט, וֶוען זַיין אַיינֶענְטְהִימֶער נִיכְט דַאבֵּייא
14 אִיזְט, מוּס עֶר עֶס בֶּעצַאהְלֶען: וֶוען אַבֶּער זַיין אַיינֶענְטְהִימֶער דַאבֵּייא (אִיזְט), בְּרוֹיכְט
עֶר עֶס נִיכְט צוּ בֶּעצַאהְלֶען, וֶוען עֶר גֶעדוּנְגֶען אִיזְט, זָא קָאמְמְט עֶס אוֹיף זַיינֶען בֶּע־

15 דוּנְגֶעְנֶען לָאהְן׃ אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד אֵיינֶע יוּנְגפְרוֹיא פֶערְפִיהְרט, דיא נִיכְט פֶער־
שְׁפְּרָאכֶען אִיזְט, אוּנְד לִיגְט בֵּייא אִיהְר, זָא מוּס עֶר זִיא זִיךְ צוּם ווַייבֶּע עֶרְקוֹיפֶען׃
16 וֶוען אַבֶּער אִיהְר פַאטֶער זִיךְ ווַייגֶערְט זִיא אִיהְם צוּ גֶעבֶּען, זָא מוּס עֶר אִיהְר גֶעלְד
17 דַארְוֶועגֶען נַאךְ דֶעם קוֹיפְפְּרַייזֶע דֶער יוּנְגפְרוֹיעֶן׃ אֵיינֶע צוֹיבֶּערִין זָאלְלְסט דוּא נִיכְט
18 19 לֶעבֶּען לַאסְסֶען׃ יֶעדֶער דֶער אֵיין פִיה בֶּעשְׁלֶעפְּט, זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען׃ וֶוער
20 דֶען גֶאטְטֶערְן אָפְּפֶערְט, אוֹיסֶער יְיָ אַלְלַיין, זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען׃ אוּנְד
אֵיינֶען פְרֶעמְדְלִינְג זָאלְלְסט דוּא נִיכְט קְרֶענְקֶען, אוּנְד אִיהְן נִיכְט אוּנְטֶערְדְרִיקֶען;
21 דֶען אִיהְר ווַארֶעט (זֶעלְבְּסט) פְרֶעמְדְלִינְגֶע אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם׃ ווַאיזֶען אוּנְד וִויט־
22 וֶוען זָאלְלט אִיהְר נִיכְט בֶּעדְרִיקֶען׃ וֶוען דוּא זִיא בֶּעדְרִיקֶעסְט, זָא וֶוערְדֶע אִיךְ,
23 וֶוען עֶר צוּ מִיר שְׁרַייעֶט, זַיין גֶעשְׁרַייא עֶרְהֶארֶען׃ אוּנְד מֵיין צָארְן ווִירְד עֶר־
גְרִימְמֶען, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אֵייךְ דוּרְךְ דַאז שְׁווֶערְט טֶאדְטֶען, אוּנְד אֵיירֶע ווַייבֶּער
24 וֶוערְדֶען וִויטְוֶוען, אוּנְד אֵיירֶע קִינְדֶער ווַאיזֶען זַיין׃ וֶוען דוּא מֵיינֶעם פָאלְקֶע גֶעלְד
לַייהֶעסְט, דֶעם אַרְמֶען בֵּייא דִיר, זָא זָאלְלְסט דוּא גֶעגֶען אִיהְן נִיכְט זַיין ווִיא אֵיין
25 וואוּכֶערֶער; אִיהְר זָאלְלט אִיהְם קֵיינֶע צִינְזֶען אוֹיפְלֶעגֶען׃ וֶוען דוּא דַאז קְלֵייד דֵיינֶעס
נֶעבֶּסְטֶען פְּפֶענְדֶעסְט, עֶהֶע נָאךְ דִיא זָאנְנֶע אוּנְטֶערְגֶעהְט, מוּסְט דוּא עֶס אִיהְם צוּ־
26 רִיקְגֶעבֶּען, דֶען עֶס אִיזְט זַיינֶע אֵיינְצִיגֶע דֶעקְקֶע; עֶס אִיזְט זַיין קְלֵייד פִיר זַיינֶע
הוֹיט; וָוארוֹיף זָאלְל עֶר לִיגֶען? אוּנְד עֶס ווִירְד זַיין, וֶוען עֶר צוּ מִיר שְׁרַייעֶט, זָא
27 וֶוערְדֶע אִיךְ (אִיהְן) עֶרְהֶארֶען, דֶען אִיךְ בִּין גְנֶעדִיג׃ גָאטט זָאלְלְסט דוּא נִיכְט
לֶעסְטֶערְן, אוּנְד אֵיינֶען אָבֶּערְסְטֶען אִין דֵיינֶעם פָאלְקֶע זָאלְלְסט דוּא נִיכְט פְלוּכֶען׃
28 מִיט דֵיינֶער עֶרְסְטפְרוּכְט דֶעם קָארְנֶעס אוּנְד ווַיינֶעס זָאלְלְסט דוּא נִיכְט צֶאגֶערְן,
29 דֶען עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען דֵיינֶער זָאהְנֶע זָאלְלְסט דוּא מִיר גֶעבֶּען׃ זָא זָאלְלְסט דוּא עֶס
מַאכֶען בֵּייא דֵיינֶעם אָכְזֶען, בֵּייא דֵיינֶעם שַׁאפֶע; זִיבֶּען טַאגֶע זָאלְל עֶס בֵּייא זַיינֶער
30 מוּטְטֶער בְּלַייבֶּען, אַם אַכְטֶען טַאגֶע זָאלְלְסט דוּא עֶס מִיר גֶעבֶּען׃ אוּנְד הֵיילִיגֶע
מֶענְנֶער זָאלְלט אִיהְר מִיר זַיין, אוּנְד פְלַיישׁ אוֹיף דֶעם פֶעלְדֶע צֶערְרִיסְסֶען, זָאלְלט
אִיהְר נִיכְט עֶסְסֶען, דֶעם הוּנְדֶע זָאלְלט אִיהְר עֶס פָארְוֶוערְפֶען׃

כג Cap. XXIII. כג

1 דוּא זָאלְלְסט קֵיינֶע פַאלְשֶׁע אַנְקְלַאגֶע פָארְבְּרִינְגֶען, גִיבּ דֵיינֶע הַאנְד נִיכְט דֶעם גָאטְט־
2 לָאזֶען, אֵיין אוּנְגֶערֶעכְטֶער צֵייגֶע צוּ זַיין׃ דוּא זָאלְלְסט נִיכְט דֶער מֶענְגֶע צוּם בֶּאזֶען
נַאכְפָאלְגֶען, אוּנְד זָאלְלְסט נִיכְט אַנְטְווָארְטֶען אִין אֵיינֶער שְׁטְרַייטְזַאכֶע, דַאס דוּא דִיךְ
3 דֶער מֶענְגֶע נַאךְ נֵייגֶעסְט (דַאז רֶעכְט) צוּ בֵּייגֶען׃ אוֹיךְ אֵיינֶען אַרְמֶען זָאלְלְסט דוּא
4 אִין זַיינֶער שְׁטְרַייטְזַאכֶע נִיכְט בֶּעגִינְסְטִיגֶען׃ וֶוען דוּא דֶען אָכְזֶען דֵיינֶעס פֵיינְדֶעס
אָדֶער זַיינֶען עֶזֶעל אַנְטְרִיפְפְסט (דֶער זִיךְ) פֶערְאִירְרט הַאט, זָא פִיהְרֶע אִיהְם זָאלְכֶען
5 ווִידֶער צוּרִיק׃ וֶוען דוּא דֶען עֶזֶעל דֵיינֶעס פֵיינְדֶעס אוּנְטֶער זַיינֶער לַאסְט לִיגֶען

זִיהֶעסְט, זָא מוּסְט דוּא עֶס פֶערְמֵיידֶען (אִיהְן) דֶעמְזֶעלְבֶּען צוּ אִיבֶּערְלַאסְסֶען, (זָאנְדֶערְן)
6 דוּא זָאלְלסט אִיהְן לָאזְמַאכֶען מִיט אִיהְם: דוּא זָאלְלסט נִיכְט בִּייגֶען דַאז רֶעכְט
7 דֵיינֶעם דִירְפְטִיגֶען אִין זֵיינֶער שְׁטְרֵייטְזַאכֶע: פָאן אֵיינֶער לִיגֶענְהַאפְטֶען זַאכֶע זֵייא
פֶערְנֶע! אוּנְד אֵיינֶען אוּנְשׁוּלְדִיגֶען אוּנְד אֵיינֶען גֶערֶעכְטֶען בְּרִינְגֶע נִיכְט אוּם; דֶען אִיךְ
8 וֶוערְדֶע דֶען גָאטְטלָאזֶען נִיכְט רֶעכְטפֶערְטִיגֶען: אוּנְד בֶּעשְׁטֶעכוּנְג זָאלְלסְט דוּא נִיכְט
אַנְגֶעהְמֶען, דֶען דִיא בֶּעשְׁטֶעכוּנְג מַאכְט דִיא זֶעהֶענְדֶען בְּלִינְד, אוּנְד פֶערְדְרֶעהְט דִיא
9 וָוארְטֶע דֶער גֶערֶעכְטֶען: אוּנְד אֵיינֶען פְרֶעמְדְלִינְג אוּנְטֶערְדְרִיקֶע נִיכְט, אִיהְר קֶענְנְט
יַא דַאז גֶעמִיטְהּ אֵיינֶעם פְרֶעמְדְלִינְגס, דֶען אִיהְר זֶעלְבְּסְט וַוארֶעט פְרֶעמְדְלִינְגֶע אִים
10 לַאנְדֶע מִצְרַיִם: אוּנְד זֶעכְס יַאהְרֶע לַאנְג זָאלְלסְט דוּא דֵיין לַאנְד בֶּעזֶעֶן, אוּנְד דַאפָאן
11 דִיא פְרִיכְטֶע אֵיינְזַאמְמֶעלְן: אוּנְד דַאז זִיבֶּענְטֶע יַאהְר מוּסְט דוּא עֶס רוּהֶען אוּנְד לִיגֶען
לַאסְסֶען, אוּנְד עֶס זָאלְלֶען דִיא דִירְפְטִיגֶען דֵיינֶעם פָאלְקֶעס דַאפָאן עֶסְסֶען, אוּנְד וַואס
זִיא אִיבְּרִיג לַאסְסֶען, מֶאגֶען דִיא ווִילְדֶען טְהִירֶע דֶעס פֶעלְדֶעס פֶערְצֶעהְרֶען, זָא
זָאלְלסְט דוּא (עֶס אוֹיךְ) מִיט דֵיינֶעם ווַיינְבֶּערְגֶע אוּנְד מִיט דֵיינֶעם אֶלְבֶּערְגֶע מַאכֶען:
12 זֶעכְס טַאגֶע קַאנְנְסְט דוּא דֵיינֶע גֶעשֶׁעפְטֶע פֶערְרִיכְטֶען, אוּנְד אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע
זָאלְלסְט דוּא רוּהֶען, דַאמִיט זִיךְ דֵיין אָכְס אוּנְד דֵיין עֶזֶעל אוֹיסְרוּהֶע, אוּנְד דֶער
13 זָאהְן דֵיינֶער מַאגְד אוּנְד דֶער פְרֶעמְדְלִינְג זִיךְ עֶרְקְווִיקֶע: אוּנְד אַלְלֶעס וַואס אִיךְ
אֵייךְ גֶעזַאגְט הַאבֶּע זָאלְלט אִיהְר הַאלְטֶען, אוּנְד דֶעס נַאמֶענְס פְרֶעמְדֶער גֶאטְטֶער
זָאלְלט אִיהְר נִיכְט גֶעדֶענְקֶען, עֶר זָאלְל אִין דֵיינֶעם מוּנְדֶע נִיכְט גֶעהֶערְט וֶוערְדֶען:
14 15 דְרֵייא מַאל אִים יַאהְרֶע זָאלְלסְט דוּא מִיר אֵיין פֶעסְט פֵייעֶרְן: דַאז פֶעסְט דֶער אוּנְ־
גֶעזֵייעֶרְטֶען בְּרָאדֶע זָאלְלסְט דוּא בֶּעאָבְּאַכְטֶען; זִיבֶּען טַאגֶע זָאלְלסְט דוּא אוּנְגֶעזֵייעֶר־
טֶעס בְּרָאד עֶסְסֶען, ווִיא אִיךְ דִיר בֶּעפָאהְלֶען הַאבֶּע, צוּר בֶּעשְׁטִימְמְטֶען צֵייט אִים
מָאנַאט אָבִיב, דֶען אִין דִיזֶעם בִּיזְט דוּא אוֹיסְגֶעצָאגֶען אוֹיס מִצְרַיִם, אוּנְד מַאן זָאלְל
16 נִיכְט פָאר מֵיינֶעם אַנְגֶעזִיכְטֶע לֵעער עֶרְשֵׁיינֶען: אוּנְד דַאז פֶעסְט דֶער עֶרְנְטֶע, דִיא
עֶרְסְטְלִינְגֶע דֵיינֶער אַרְבֵּייט וַואס דוּא אוֹיף דֶעם פֶעלְדֶע גֶעזֶעֶט הַאסְט: אוּנְד דַאז
פֶעסְט דֶער אֵיינְזַאמְמלוּנְג בֵּיים אוֹיסְגַאנְג דֶעס יַאהְרֶעס, וֶוען דוּא אֵיינְגֶעזַאמְמֶעלְט
17 הַאסְט (דִיא פְרִיכְטֶע) דֵיינֶער אַרְבֵּייט פָאם פֶעלְדֶע: (דִיזֶע) דְרֵייא מַאל אִים יַאהְר
זָאלְל יֶעדֶער דֵיינֶער מַאנְנְסְפֶערְזָאנֶען פָאר דֶעם אַנְגֶעזִיכְטֶע דֶעס הֶערְרְן, יְיָ׳ס, עֶר־
18 שֵׁיינֶען: דוּא זָאלְלסְט נִיכְט אָפְּפֶערְן בֵּיים גֶעזֵייעֶרְטֶען בְּרָאדֶע דַאז בְּלוּט מֵיינֶעס
שְׁלַאכְטאָפְּפֶערְס, אוּנְד עֶס זָאלְל דַאז פֶעטְט מֵיינֶעס פֶעסְטאָפְּפֶערְס נִיכְט אִיבֶּער נַאכְט
19 בִּיז אַן דֶען מָארְגֶען בְּלֵייבֶּען: דַאז עֶרְסְטֶע פָאן דֶען עֶרְסְטְלִינְגֶען דֵיינֶעס לַאנְדֶעס
זָאלְלסְט דוּא אִין דַאז הוֹיז יְיָ׳ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, בְּרִינְגֶען, דוּא זָאלְלסְט נִיכְט קָאכֶען
20 אֵיין בֶּאקְלֵיין אִין דֶער מִילְךְ זֵיינֶער מוּטְטֶער: זִיהֶע, אִיךְ שִׁיקֶע אֵיינֶען עֶנְגֶעל פָאר
דִיר הֶער, דִיךְ אוֹיף דֶעם וֶועגֶע צוּ בֶּעהִיטֶען, אוּנְד דִיךְ אַן דֶען אָרְט צוּ בְּרִינְגֶען, דֶען
21 אִיךְ בֶּערֵייטֶעט הַאבֶּע: הִיטֶע דִיךְ פָאר אִיהְם, אוּנְד גֶעהָארְכֶע זֵיינֶער שְׁטִימְמֶע, זֵייא

נִיכְט ווִידֶערְשְׁפֶּענְסְטִיג גֶעגֶען אִיהְן, דֶען עֶר ווִירְד אֵיירֶע אִיבֶּערְטְרֶעטוּנְגֶען נִיכְט
פֶּערְגֶעבֶּען, דֶען מֵיין נַאמֶע אִיזְט אִין אִיהְם: וֶוען דוּא זֵיינֶער שְׁטִימְמֶע גֶעהָארְכֶען 22
ווִירְסְט, אוּנְד ווִירְסְט אַלְלֶעס טהוּן, וַואס אִיךְ רֶעדֶען וֶוערְדֶע, זָא ווִילְל אִיךְ בֶּעפֵיינְדֶען
דֵיינֶע פֵיינְדֶע, אוּנְד פֶערְפָאלְגֶען דֵיינֶע פֶערְפָאלְגֶער: דֶען מֵיין עֶנְגֶעל ווִירְד הֶערְגֶעהֶען 23
פָאר דִיר, אוּנְד ווִירְד דִיךְ בְּרִינְגֶען צוּ דֶען אֱמֹרִי אוּנְד חִתִּי, אוּנְד פְּרִזִּי אוּנְד כְּנַעֲנִי,
חִוִּי אוּנְד יְבוּסִי, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע זִיא פֶערְטִילְגֶען: דוּא זָאלְלְסְט אִיהְרֶע גָאטְטֶער 24
נִיכְט אַנְבֶּעטֶען, אוּנְד זָאלְלְסְט אִיהְנֶען נִיכְט דִינֶען, אוּנְד זָאלְלְסְט נִיכְט טהוּן נַאךְ
אִיהְרֶען וֶוערְקֶען; זָאנְדֶערְן דוּא זָאלְלְסְט זִיא נִידֶערְרֵייסֶען, אוּנְד זָאלְלְסְט צֶערְבְּרֶעכֶען
אִיהְרֶע בִּילְדְזֵיילֶען: אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט יְיָ, אֵיירֶעם גָאטט, דִינֶען, אוּנְד עֶר ווִירְד דֵיין 25
בְּרָאד אוּנְד דֵיין וַואסְסֶער זֶעגְנֶען, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע יֶעדֶע קְרַאנְקְהֵייט אוֹיס דֵיינֶער
מִיטְטֶע עֶנְטְפֶערְנֶען: עֶס ווִירְד נִיכְט אֵיינֶע פֶעהְלְגֶעבֶּערֶענְדֶע אָדֶער אוּנְפְרוּכְטְבַּארֶע 26
אִין דֵיינֶעם לַאנְדֶע זֵיין: דִיא צַאהְל דֵיינֶער טַאגֶע וֶוערְדֶע אִיךְ פָאלְל מַאכֶען: מֵיינֶען 27
שְׁרֶעקֶען וֶוערְדֶע אִיךְ פָאר דִיר הֶערְשִׁיקֶען, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אַלְלֶע פֶאלְקֶער,
אוּנְטֶער וֶועלְכֶען דוּא קָאמְמֶען ווִירְסְט, פֶערְווִירְרֶען, אוּנְד וֶוערְדֶע גֶעבֶּען, דַאס אַלְלֶע
דֵיינֶע פֵיינְדֶע דִיר דֶען נַאקְקֶען (צוּוֶוענְדֶען): אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דִיא הָארְנִיסְסֶע פָאר 28
דִיר הֶערְשִׁיקֶען, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען פֶערְטְרֵייבֶּען דֶען חִוִּי אוּנְד דֶען כְּנַעֲנִי אוּנְד
דֶען חִתִּי פָאר דִיר הֶער: אִיךְ וֶוערְדֶע זִיא אַבֶּער נִיכְט פָאר דִיר אִין אֵיינֶעם יַאהְרֶע 29
פֶערְטְרֵייבֶּען, דַאמִיט דַאז לַאנְד נִיכְט אֵיינֶע ווִיסְטֶענֵייא וֶוערְדֶע, אוּנְד דַאז ווִילְד
דֶעס פֶעלְדֶעס זִיךְ גֶעגֶען דִיךְ פֶערְמֶעהְרֶע: נַאךְ אוּנְד נַאךְ וֶוערְדֶע אִיךְ זִיא פָאר 30
דִיר פֶערְטְרֵייבֶּען, בִּיז דוּא דִיךְ פֶערְמֶעהְרֶעסְט, אוּנְד דַאז לַאנְד בֶּעזִיטְצֶעסְט: אוּנְד 31
אִיךְ וֶוערְדֶע זֶעטְצֶען דֵיינֶע גְרֶענְצֶע פָאם שִׁילְפְמֶעער, אוּנְד בִּיז אַן דַאז מֶעער דֶער
פְּלִשְׁתִּים, אוּנְד פָאן דֶער ווִיסְטֶע בִּיז אַן דֶען שְׁטְרָאם, דֶען אִיךְ וֶוערְדֶע אִין אֵיירֶע
גֶעוַואלְט דִיא בֶּעוָואהְנֶער דֶעס לַאנְדֶעס גֶעבֶּען, אוּנְד דוּא ווִירְסְט זִיא פֶערְטְרֵייבֶּען
פָאר דִיר; דוּא זָאלְלְסְט קֵיינֶען בּוּנְד מִיט אִיהְנֶען אוּנְד מִיט אִיהְרֶען גָאטְטֶערְן מַאכֶען: 32
זִיא זָאלְלֶען נִיכְט אִין דֵיינֶעם לַאנְדֶע וָואהְנֶען בְּלֵייבֶּען, דַאמִיט זִיא דִיךְ נִיכְט זִינְדִיגֶען 33
מַאכֶען גֶעגֶען מִיךְ, דֶען, וֶוען דוּא אִיהְרֶען גָאטְטֶערְן דִינֶעסְט, זָא ווִירְד עֶס דִיר צוּם
פַאלְלְשְׁטְרִיקֶע זֵיין:

כד Cap. XXIV. כד

אוּנְד צוּ מֹשֶׁה שְׁפְּרַאךְ עֶר: גֶעהֶע הֶערוֹיף צוּ יְיָ, דוּא אוּנְד אַהֲרֹן, נָדָב אוּנְד אֲבִיהוּא 1
אוּנְד זִיבֶּענְצִיג פָאן דֶען עֶלְטֶעסְטֶען יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד בֶּעטֶעט אַן פָאן פֶערְנֶע: אוּנְד 2
מֹשֶׁה זָאלְל אַלְלֵיין צוּ יְיָ הֶערְצוּטְרֶעטֶען, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען נִיכְט הֶערְצוּטְרֶעטֶען, אוּנְד
דַאז פָאלְק זָאלְל נִיכְט מִיט אִיהְם הֶערוֹיפְקָאמְמֶען: אוּנְד מֹשֶׁה קַאם אוּנְד עֶרְצֶעהְלְטֶע 3
דֶעם פָאלְקֶע אַלְלֶע וָוארְטֶע גָאטְטֶעס, אוּנְד אַלְלֶע רֶעכְטֶע; אוּנְד אַלְלֶעם פָאלְק
אַנְטְוָוארְטֶעטֶע אֵיינְשְׁטִימְמִיג, אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען: אַלְלֶע דִיא וָוארְטֶע, וֶועלְכֶע יְיָ

4 גֶערֶעדֶעט הַאט, וָואלְלֶען וִויר טהוּן: אוּנְד משֶׁה שְׁרִיבּ אַלְלֶע וָוארְטֶע נָאטְטֶעס אוּנְד
מַאכְטֶע זִיךְ דֶעם מָארְגֶענְס פְרִיה אוֹיף, אוּנְד בּוֹיעֶטֶע אַיינֶען אַלְטַאר אוּנְטֶען אַם
5 בֶּערְגֶע, אוּנְד צְוֶואלְף שְׁטַאנְדזֵיילֶען פִיר דִיא צְוֶואלְף שְׁטֶעמְמֶע יִשְׂרָאֵל'ס: אוּנְד
שִׁיקְטֶע דִיא יִינְגְלִינְגֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זִיא בְּרַאכְטֶען בְּרַאנְדאָפְּפֶער, אוּנְד
6 אָפְּפֶערְטֶען יְיָ פְרִידֶענְסאָפְּפֶער פָאן יוּנְגֶען שְׁטִירֶען: אוּנְד משֶׁה נַאהְם דִיא הֶעלְפְטֶע
דֶעם בְּלוּטֶעס אוּנְד טהַאט עֶס אִין בֶּעקְקֶען, אוּנְד דִיא (אַנְדֶערֶע) הֶעלְפְטֶע דֶעם
7 בְּלִיטֶעס שְׁפְּרֶענְגְטֶע עֶר אוֹיף דֶען אַלְטַאר: אוּנְד עֶר נַאהְם דַאז בּוּךְ דֶעם בּוּנְדֶעס
אוּנְד לַאז עֶס פָאר דֶען אָהְרֶען דֶעם פָאלְקֶעס אוּנְד זִיא זַאגְטֶען: אַלְלֶעס וַואס יְיָ
8 גֶערֶעדֶעט הַאט, וָואלְלֶען וִויר טהוּן אוּנְד גֶעהָארְכֶען: אוּנְד משֶׁה נַאהְם דַאז בְּלוּט,
אוּנְד שְׁפְּרֶענְגְטֶע עֶס אוֹיף דַאז פָאלְק, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: זֶעהְט דַא דַאז בְּלוּט דֶעם
9 בּוּנְדֶעס, וֶועלְכֶען יְיָ מִיט אֵייךְ אִיבֶּער אַלְלֶע דִיזֶע וָוארְטֶע גֶעמַאכְט הַאט: אוּנְד משֶׁה
גִינְג הִינוֹיף אוּנְד אַהֲרֹן, נָדָב, אֲבִיהוּא אוּנְד זִיבֶּענְצִיג פָאן דֶען עֶלְטֶעסְטֶען יִשְׂרָאֵל'ס:
10 אוּנְד זִיא זַאהֶען דֶען גָאטט יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד אוּנְטֶער זֵיינֶען פִיסֶען (וַואר עֶס) וִויא אֵיין
וֶוערְק אוֹיס גְלֶענְצֶענְדֶעם זַאפִּיר, אוּנְד וִויא דִיא פַארְבֶּע דֶעם הִימְמֶעלְס אַן רֵיינְהֵייט:
11 אוּנְד גֶעגֶען דִיא עֶדְלֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס שְׁטְרֶעקְטֶע עֶר זֵיינֶע הַאנְד נִיכְט אוֹיס
12 אוּנְד זִיא שׁוֹיטֶען יְיָ אוּנְד אַסֶען אוּנְד טְרַאנְקֶען: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ משֶׁה: שְׁטֵייגֶע
צוּ מִיר אוֹיף דֶען בֶּערְג הֶערוֹיף, אוּנְד בְּלֵייבֶּע דָארְט, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דִיר גֶעבֶּען
דִיא טַאפֶעלְן אוֹיס שְׁטֵיין, אוּנְד דַאז גֶעזֶעטְץ אוּנְד דַאז גֶעבָּאט, דַאז אִיךְ גֶעשְׁרִיבֶּען
13 הַאבֶּע, זִיא צוּ אוּנְטֶערְרִיכְטֶען: אוּנְד משֶׁה מַאכְטֶע זִיךְ אוֹיף, אוּנְד יְהוֹשֻׁעַ זֵיין דִינֶער,
14 אוּנְד משֶׁה גִינְג אוֹיף דֶען בֶּערְג גָאטְטֶעס הִינוֹיף: אוּנְד צוּ דֶען עֶלְטֶעסְטֶען שְׁפְּרַאךְ
עֶר: וַוארְטֶעט אוֹיף אוּנְז אַלְלְהִיר, בִּיז וִויר צוּ אֵייךְ צוּרִיקְקֶעהְרֶען, אוּנְד זֶעהְט, אַהֲרֹן
15 אוּנְד חוּר זִינְד בֵּייא אֵייךְ; וֶוער רֶעכְטְסזַאכֶען הַאט, דֶער וֶוענְדֶע זִיךְ אַן זִיא: אוּנְד
16 משֶׁה גִינְג אוֹיף דֶען בֶּערְג, אוּנְד דִיא וָואלְקֶע בֶּעדֶעקְטֶע דֶען בֶּערְג: אוּנְד דִיא הֶערְר־
לִיכְקֵייט יְיָ'ס וָואהְנְטֶע אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע סִינַי, אוּנְד דִיא וָואלְקֶע בֶּעדֶעקְטֶע אִיהְן
זִיבֶּען טַאגֶע, אוּנְד עֶר רִיף דֶען משֶׁה אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע, מִיטְטֶען אוֹיס דֶער וָואלְקֶע:
17 אוּנְד דִיא עֶרְשֵׁיינוּנְג דֶער הֶערְרְלִיכְקֵייט יְיָ'ס וַואר וִויא פֶערְצֶעהְרֶענְדֶעס פֵייעֶר אוֹיף
18 דֶער שְׁפִּיטְצֶע דֶעם בֶּערְגֶעס, פָאר דֶען אוֹיגֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס: אוּנְד משֶׁה
קַאם מִיטְטֶען אִין דִיא וָואלְקֶע, דַא עֶר אוֹיף דֶען בֶּערְג הִינוֹיפְשְׁטִיג, אוּנְד משֶׁה וַואר
אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע פִירְצִיג טַאגֶע אוּנְד פִירְצִיג נֶעכְטֶע:

Cap. XXV. כה

כה

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדְעטֶע צוּ משֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס: דַאס זִיא
גַאבֶּען פִיר מִיךְ נֶעהְמֶען; פָאן יֶעדֶערְמַאן, דֶען זֵיין הֶערְץ דַאצוּ פְרֵייאוִוילְלִיג טְרֵייבְּט,
3 זָאלְלְט אִיהְר מֵיינֶע גַאבֶּען נֶעהְמֶען: אוּנְד דִיזֶעס זִינְד דִיא גַאבֶּען, דִיא אִיהְר נֶעהְמֶען

זָאלְלט פָּאן אִיהְנֶען: גָאלְד אוּנְד זִילְבֶּער אוּנְד קוּפְּפֶער: אוּנְד הִימְמֶעלְבְּלוּיֶע וָואלְלֶע, 4
אוּנְד פּוּרְפּוּר אוּנְד שַׁארְלַאךְ אוּנְד לֵיינֶענְגַארְן אוּנְד צִיגֶען (הַאארֶע): אוּנְד רָאטְהֵ־ 5
גֶעפֶּערְבְּטֶע ווִידְדֶערְפֶּעלְלֶע אוּנְד וֶועהוּנְדסְפֶּעלְלֶע, אוּנְד אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ: אֶל פִּיר 6
דֶען לֵייכְטֶער, גֶעווִירְצֶע צוּם זַאלְבֶּאל, אוּנְד צוּם וָואהְלרִיכֶענְדֶען רֵייכֶערְוֶוערְק:
אָנִיקְסשְׁטֵיינֶע, אוּנְד שְׁטֵיינֶע צוּ דֶען אֵיינְפַאסְסוּנְגֶען פִּיר דֶען אָבֶּערְמַאנְטֶעל (אֵפוֹד) 7
אוּנְד פִּיר דֶען בְּרוּסְטשִׁילְד: אוּנְד זִיא זָאלְלֶען מִיר אֵיין הֵיילִיגְטהוּם מַאכֶען אוּנְד זָא 8
ווִילְל אִיךְ אוּנְטֶער אִיהְנֶען וָואהְנֶען: גַאנְץ זָא ווִיא אִיךְ דִיר צֵייגֶע, דַאז פָארְבִּילְד דֶער 9
וָואהְנוּנְג אוּנְד דַאז פָארְבִּילְד אַלְלֶער אִיהְרֶער גֶעפֶעסֶע; אַלְזָא זָאלְלט אִיהְר זִיא פֶער־
פֶּערְטִיגֶען: אוּנְד זִיא זָאלְלֶען אֵיינֶע לַאדֶע פָאן אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ מַאכֶען, צְווֵייא עֶלְלֶען 10
אוּנְד אֵיינֶע הַאלְבֶּע אִיהְרֶע לֶענְגֶע, אוּנְד אֵיינֶע עֶלְלֶע אוּנְד אֵיינֶע הַאלְבֶּע אִיהְרֶע
בְּרֵייטֶע, אוּנְד אֵיינֶע עֶלְלֶע אוּנְד אֵיינֶע הַאלְבֶּע אִיהְרֶע הֶאהֶע: אוּנְד דוּא זָאלְלסְט זִיא 11
מִיט רֵיינֶעם גָאלְדֶע בֶּעלֶעגֶען, פָאן אִינְנֶען אוּנְד פָאן אוֹיסֶען זָאלְלסְט דוּא זִיא בֶּעלֶעגֶען,
אוּנְד זָאלְלסְט דַאראַן אֵיינֶען גָאלְדֶענֶען קְרַאנְץ רִינְגס אוּמְהֶער מַאכֶען: אוּנְד דוּא 12
זָאלְלסְט פִּיר גָאלְדֶענֶע רִינְגֶע דַאצוּ גִיסֶען אוּנְד זָאלְלסְט זִיא אַן אִיהְרֶע פִּיר עֶקְקֶען
גֶעבֶּען, אוּנְד צְווֵייא רִינְגֶע אַן אִיהְרֶע אֵיינֶע זֵייטֶע, אוּנְד צְווֵייא רִינְגֶע אַן אִיהְרֶע אַנְדֶערֶע
זֵייטֶע: אוּנְד דוּא זָאלְלסְט אוּיס אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ שְׁטַאנְגֶען מַאכֶען אוּנְד זָאלְלסְט זִיא 13
מִיט גָאלְד בֶּעלֶעגֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלסְט דִיא שְׁטַאנְגֶען אִין דִיא רִינְגֶע בְּרִינְגֶען אַן דִיא 14
זֵייטֶען דֶער לַאדֶע, אוּם דִיא לַאדֶע דַאמִיט צוּ טְרַאגֶען: אִין דֶען רִינְגֶען דֶער לַאדֶע 15
זָאלְלֶען דִיא שְׁטַאנְגֶען זֵיין, זִיא זָאלְלֶען דַאפָאן נִיכְט וֶועגְגֶענָאמְמֶען וֶוערְדֶען: אוּנְד דוּא 16
זָאלְלסְט אִין דִיא לַאדֶע דַאז צֵייגְנִיס, וֶועלְכֶעס אִיךְ דִיר גֶעבֶּען וֶוערְדֶע, הִינֵיין לֶעגֶען:
אוּנְד דוּא זָאלְלסְט אֵיינֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל פָאן רֵיינֶעם גָאלְדֶע מַאכֶען, צְווֵייא עֶלְלֶען 17
אוּנְד אֵיינֶע הַאלְבֶּע זֵיינֶע לֶענְגֶע, אוּנְד אֵיינֶע עֶלְלֶע אוּנְד אֵיינֶע הַאלְבֶּע זֵיינֶע בְּרֵייטֶע:
אוּנְד דוּא זָאלְלסְט צְווֵייא כְּרוּבִים פָאן גָאלְד מַאכֶען, פָאן גֶעטְרִיבֶּענֶער אַרְבֵּייט 18
זָאלְלסְט דוּא זִיא מַאכֶען אַן דֶען בֵּיידֶען עֶנְדֶען דֶעם גְנַאדֶענְשְׁטוּהְלס: אוּנְד מַאכֶע 19
אֵיינֶען כְּרוּב אַן דֶעם עֶנְדֶע פָאן דִיזֶער (זֵייטֶע), אוּנְד אֵיינֶען כְּרוּב אַן דֶעם עֶנְדֶע פָאן
יֶענֶער זֵייטֶע, אַן דֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל זָאלְלט אִיהְר דִיא כְּרוּבִים מַאכֶען אַן זֵיינֶען בֵּיידֶען
עֶנְדֶען: אוּנְד עֶס זָאלְלֶען דִיא כְּרוּבִים אִיהְרֶע פְלִיגֶעל נַאךְ אָבֶּען צוּ אוֹיסְבְּרֵייטֶען, 20
דַאס זִיא מִיט אִיהְרֶען פְלִיגֶעלְן דֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל בֶּעדֶעקְקֶען, אוּנְד אִיהְרֶע אַנְגֶע־
זִיכְטֶער זָאלְלֶען אֵיינַאנְדֶער צוּגֶעווֶענְדֶעט זֵיין, צוּם גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל זָאלְלֶען דִיא גֶעזִיכְטֶער
דֶער כְּרוּבִים גֶערִיכְטֶעט: אוּנְד דוּא זָאלְלסְט לֶעגֶען דֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל אוֹיף דִיא 21
לַאדֶע אָבֶּערְהַאלְבּ, אוּנְד אִין דִיא לַאדֶע זָאלְלסְט דוּא דַאז צֵייגְנִיס לֶעגֶען, דַאז אִיךְ
דִיר גֶעבֶּען וֶוערְדֶע: אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דִיר דָארְט עֶרְשֵׁיינֶען אוּנְד וֶוערְדֶע רֶעדֶען מִיט 22
דִיר פָאן דֶעם גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל הֶערַאבּ, צְווִישֶׁען דֶען בֵּיידֶען כְּרוּבִים הֶערְפָאר, וֶועלְכֶע
(זִינְד) אוֹיף דֶער לַאדֶע דֶעם צֵייגְנִיסֶעס, אַלְלֶעס וַואס אִיךְ דִיר אוֹיפְטְרַאגֶע אַן דִיא

23 קינדער ישראל'ס: אונד דוא זאללסט איינען טיש פֿאן אקאציענהאלץ מאכען, צווייא
עללען זיינע לענגע, אונד איינע עללע זיינע ברייטע, אונד איינע עללע אונד איינע
24 האלבע זיינע האהע: אונד דוא זאללסט איהן (מיט) ריינעם גאלדע בעלעגען, אונד
25 זאללסט דאראן איינען גאלדענען קראנץ רינגס אומהער מאכען: אונד דוא זאללסט
דאראן איינע לייסטע מאכען, איינע האנד ברייט, רינגס אומהער, אונד זאללסט
26 איינען גאלדענען קראנץ אן זיינע לייסטע רינגסאום מאכען: אונד דוא זאללסט דאראן
פֿיר גאלדענע רינגע מאכען, אונד דוא זאללסט דיא רינגע אן דיא פֿיר עקקען זעטצען,
27 וועלכע אן זיינען פֿיר פֿיסען זינד: אונטער דער לייסטע זאללען דיא רינגע זיין, אלס
28 געהייזע פֿיר שטאנגען, אום דען טיש צו טראגען: אונד דוא זאללסט דיא שטאנגען
פֿאן אקאציענהאלץ מאכען, אונד זאללסט זיא מיט גאלד בעלעגען, אונד עס זאלל
29 דער טיש דאמיט געטראגען ווערדען: אונד דוא זאללסט מאכען זיינע שיססעלן אונד
זיינע שאלען אונד זיינע קאננען אונד זיינע שאפפֿלאפפֿעל, דאמיט אויסגעגאססען
30 ווירד (דאז טראנקאפפֿער), פֿאן ריינעם גאלדע זאללסט דוא זיא מאכען: אונד דוא
31 זאללסט אויף דען טיש שויברא͏ד לעגען, דאס עס פֿאר מיר בעשטענדיג זייא: אונד
דוא זאללסט איינען לייכטער (פֿאן) ריינעם גאלדע מאכען, פֿאן געטריבענער ארבייט
זאלל דער לייכטער געמאכט ווערדען; זיין פֿוס אונד זיין ראהרווערק, זיינע בעכער,
32 זיינע קנאפפֿע אונד זיינע בלומען זאללען אן איהם זיין: אונד זעכס ראהרען זאללען
אוים זיינען זייטען הערויסגעהען, דרייא ראהרען דעם לייכטערס אוים דער איינען
33 זייטע, אונד דרייא ראהרען דעם לייכטערס אוים דער אנדערן זייטע: דרייא בעכער
מאנדעלבליטהענפֿארמיג אן דעם איינען ראהר, איין קנאפף אונד איינע בלומע, אונד
דרייא בעכער מאנדעלבליטהענפֿארמיג, אן דעם אנדערן ראהר, איין קנאפף אונד
איינע בלומע; זא אן דען זעכס ראהרען, דיא אוים דעם לייכטער הערויסגעהען:
34 אונד אן דעם לייכטער פֿיר בעכער מאנדעלבליטהענפֿארמיג, מיט איהרען קנאפפֿען
35 אונד איהרען בלומען: אונד איין קנאפף אונטער צווייא ראהרען אן איהם, אונד איין
קנאפף אונד צווייא ראהרען אן איהם, אונד (נאך) איין קנאפף אונטער צווייא ראהרען
36 אן איהם, פֿיר דיא זעכס ראהרען, דיא אוים דעם לייכטער הערויסגעהען: איהרע
קנאפפֿע אונד איהרע ראהרען זאללען אן איהם זיין, דאז גאנצע פֿאן געטריבענער
37 ארבייט, אוים איינעם שטיק ריינען גאלדעס: אונד זיינע לאמפען זאללסט דוא
זיבען מאכען, אונד מאן זאלל זיינע לאמפען זא אויפזעטצען, דאס ער לייכטען זאלל
38 געגען דיא פֿארדערזייטע צו: אונד זיינע צאנגען אונד זיינע פֿאננען אוים ריינעם
39 גאלדע: אוים איינעם כּכּר ריינען גאלדעס זאלל מאן זיא מאכען מיט אללען דיזען
40 געפֿעסען: אונד בעטראכטע אונד מאכע זיא נאך איהרעם פֿארבילדע, וועלכעס
דיר אויף דעם בערגע געצייגט װארדען איזט:

כו Cap. XXVI. כו

1 אוּנְד דִיא וְואהְנוּנְג זָאלְלסט דוּא מַאכֶען (אוּיס) צֶעהְן פָּארְהֶעֶנְגֶען פָאן גֶעצְווִירְנְטֶעם
לֵיינֶענְגַארְן אוּנְד הִימְמֶעלְבְּלוֹיֶער וְואלְלֶע אוּנְד פּוּרְפּוּר אוּנְד שַׁארְלַאךְ, (מִיט) כְּרוּבִים,
2 קִינְסְטלִיךְ גֶעווִירְקְט, זָאלְלסט דוּא זִיא מַאכֶען: דִיא לֶענְגֶע דֶעם אֵיינֶען פָּארְהַאנְגֶעס
אַכְט אוּנְד צְווַאנְצִיג עֶללֶען אוּנְד דִיא בְּרֵייטֶע פִיר עֶללֶען (פִיר) אֵיינֶען פָּארְהַאנְג,
3 אֵיינֶערְלֵייא מַאס פִיר אַללֶע פָּארְהֶענְגֶע: פִינְף דִיזֶער פָּארְהֶענְגֶע זָאלְלֶען גֶעהֶעפְטֶעט
וֶוערְדֶען אֵיינֶער אַן דֶען אַנְדֶערְן, אוּנְד (ווִידֶער) פִינְף פָּארְהֶענְגֶע זָאלְלֶען גֶעהֶעפְטֶעט
4 וֶוערְדֶען אֵיינֶער אַן דֶען אַנְדֶערְן: אוּנְד דוּא זָאלְלסט שְׁלֵייפֶען פָאן הִימְמֶעלְבְּלוֹיֶער
וְואלְלֶע אַם זוֹימֶע דֶעם אֵיינֶען פָּארְהַאנְגֶעס מַאכֶען, אַם עֶנְדֶע דֶער צוּזַאמְמֶענְזֶעטְצוּנְג,
אוּנְד זָא זָאלְלסט דוּא (אוֹיךְ) אַם זוֹימֶע דֶעם אוֹיסֶערְדִינְגֶען פָּארְהַאנְגֶעס מַאכֶען, אַן
5 דֶער צְווֵייטֶען צוּזַאמְמֶענְזֶעטְצוּנְג: פִינְפְצִיג שְׁלֵייפֶען זָאלְלסט דוּא אַן דֶעם אֵיינֶען
פָּארְהַאנְגֶע מַאכֶען, אוּנְד פִינְפְצִיג שְׁלֵייפֶען זָאלְלסט דוּא אַן דֶעם עֶנְדֶע דֶעם פָּאר־
הַאנְגֶעס מַאכֶען, וְוא עֶר מִיט דֶעם צְווֵייטֶען צוּזַאמְמֶענְגֶעפִיגֶעט ווִירְד, דִיא שְׁלֵייפֶען
6 (מִיסְסֶען) גֶעראַדֶע אֵיינֶע דֶער אַנְדֶערְן גֶעגֶענִאיבֶּער זֵיין: אוּנְד דוּא זָאלְלסט מַאכֶען
פִינְפְצִיג גָאלְדֶענֶע הֶעקְלַיין אוּנְד זָאלְלסט דִיא פָּארְהֶענְגֶע אֵיינֶען אַן דֶען אַנְדֶערְן דוּרְךְ
7 דִיא הֶעקְלַיין בֶּעפֶעסְטִיגֶען, אוּנְד זָא ווִירְד דִיא (וְואהְנוּנְג) אֵיין גַאנְצֶעס זֵיין: אוּנְד
דוּא זָאלְלסט פָּארְהֶענְגֶע (פָאן) צִיגֶענְהַאאר צוּם גֶעצֶעלְטֶע אִיבֶּער דִיא וְואהְנוּנְג מַאכֶען;
8 אֵיילְף פָּארְהֶענְגֶע זָאלְלסט דוּא מַאכֶען: דִיא לֶענְגֶע דֶעם אֵיינֶען פָּארְהַאנְגֶעס דְרֵייסִיג
עֶללֶען אוּנְד דִיא בְּרֵייטֶע פִיר עֶללֶען, יֶע אֵיינֶען פָּארְהַאנְג, אֵיינֶערְלֵייא מַאס פִיר
9 דִיא אֵיילְף פָּארְהֶענְגֶע: אוּנְד דוּא זָאלְלסט בֶּעפֶעסְטִיגֶען פִינְף פָּארְהֶענְגֶע בֶּעזָאנְ־
דֶערְס אוּנְד דִיא זֶעכְּס פָּארְהֶענְגֶע בֶּעזָאנְדֶערְס, אוּנְד דוּא זָאלְלסט דֶען זֶעכְסְטֶען
10 פָּארְהַאנְג דָאפְּפֶעלְט לֶעגֶען גֶעגֶען דִיא פָּארְדֶערְזֵייטֶע דֶעם גֶעצֶעלְטֶעס צוּ: אוּנְד
דוּא זָאלְלסט פִינְפְצִיג שְׁלֵייפֶען אַן דֶעם אֵיסֶערְען זוֹימֶע דֶעם אֵיינֶען פָּארְהַאנְגֶעס וְוא
עֶר צוּזַאמְמֶענְגֶעפִיגְט ווִירְד, מַאכֶען, אוּנְד פִינְפְצִיג שְׁלֵייפֶען אַם זוֹימֶע דֶעם פָּאר־
11 הַאנְגֶעס וְוא עֶר מִיט דֶעם צְווֵייטֶען צוּזַאמְמֶענְגֶעפִיגְט ווִירְד: אוּנְד דוּא זָאלְלסט פִינְפְצִיג
קוּפְּפֶערְנֶע הֶעקְלַיין מַאכֶען אוּנְד זָאלְלסט דִיא הֶעקְלַיין אִין דִיא שְׁלֵייפֶען בְּרִינְגֶען
12 אוּנְד זָא דַאז גֶעצֶעלְט בֶּעפֶעסְטִיגֶען, דַאס עֶס אֵיין גַאנְצֶעס זֵייא: אוּנְד דַאז אִיבֶּער־
הֶענְגֶענְדֶע, וַואס אַן דֶען פָּארְהֶענְגֶען דֶעם גֶעצֶעלְטֶעס אִיבְּרִיג אִיזְט, דֶער הַאלְבֶּע
פָּארְהַאנְג, דֶער אִיבְּרִיג אִיזְט, זָאלְל הֶערַאבּ הֶענְגֶען אַן דֶער הִינְטֶערְזֵייטֶע דֶער וְואהְנוּנְג:
13 אוּנְד דִיא אֵיינֶע עֶללֶע פָאן דִיזֶער, אוּנְד דִיא אֵיינֶע עֶללֶע פָאן יֶענֶער (זֵייטֶע), פָאן
דֶער אִיבֶּערְלֶענְגֶע דֶער פָּארְהֶענְגֶע דֶעם גֶעצֶעלְטֶעס זָאלְל אַן דֶען זֵייטֶען דֶער וְואהְנוּנְג
14 הֶערַאבְּהֶענְגֶען, פָאן דַא אוּנְד פָאן דָארְט זִיא צוּ פֶערְהִילְלֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלסט
צוּם גֶעצֶעלְט אֵיינֶע דֶעקְקֶע מַאכֶען (פָאן) רָאטְהגֶעפֶערְבְּטֶען ווִידְדֶערְפֶעללֶען אוּנְד

15 אֵיינֶע דֶעקְקֶע אוּים זֶעהוּנְדסְפֶּעלְלֶען אָבֶען דַארִיבֶּער: אוּנְד דוּא זָאלְלסט מַאכֶען
16 דִיא בְּרֶעטְטֶער צוּר וָואהְנוּנְג (פָֿאן) אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ (אוֹיפְֿרֶעכְט) שְׁטֶעהֶענְד: צֶעהְן
עֶלְלֶען דִיא לֶענְגֶע דֶער בְּרֶעטְטֶער, אוּנְד אֵיינֶע עֶלְלֶע אוּנְד אֵיינֶע הַאלְבֶּע עֶלְלֶע דִיא
17 בְּרֵייטֶע דֶעם אֵיינֶען בְּרֶעטְטֶעס: צְווֵייא צַאפְּפֶֿען אַן אֵיינֶעם בְּרֶעטְטֶע, אֵיינְגְרֵייפֶֿענְד
דֶער אֵיינֶע אִין דֶען אַנְדֶערְן, זָא זָאלְלסט דוּא אַן אַלְלֶען בְּרֶעטְטֶערְן דֶער וָואהְנוּנְג
18 מַאכֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלסט מַאכֶען דִיא בְּרֶעטְטֶער צוּר וָואהְנוּנְג צְוַואנְצִיג פִֿיר דִיא
19 מִיטְטַאגְזֵייטֶע גֶעגֶען זִידֶען: אוּנְד פִֿירְצִיג זִילְבֶּערְנֶע פִֿיסֶע זָאלְלסט דוּא אוּנְטֶער
דֶען צְוַואנְצִיג בְּרֶעטְטֶערְן מַאכֶען; צְווֵייא פִֿיסֶע אוּנְטֶער דֶעם אֵיינֶען בְּרֶעטְטֶע נַאךְ
זֵיינֶען בֵּיידֶען צַאפְּפֶֿען, אוּנְד צְווֵייא פִֿיסֶע אוּנְטֶער דֶעם אַנְדֶערְן בְּרֶעטְטֶע נַאךְ זֵיינֶען
20 בֵּיידֶען צַאפְּפֶֿען: אוּנְד צוּר אַנְדֶערְן זֵייטֶענְוַואנְד דֶער וָואהְנוּנְג צוּר נָארְדזֵייטֶע
21 צְוַואנְצִיג בְּרֶעטְטֶער: אוּנְד פִֿירְצִיג זִילְבֶּערְנֶע פִֿיסֶע, צְווֵייא פִֿיסֶע אוּנְטֶער דֶעם אֵיינֶען
22 בְּרֶעטְטֶע אוּנְד צְווֵייא פִֿיסֶע אוּנְטֶער דֶעם אַנְדֶערְן בְּרֶעטְטֶע: אוּנְד צוּר הִינְטֶערְוַואנְד
23 דֶער וָואהְנוּנְג גֶעגֶען וֶועסְטֶען זָאלְלסט דוּא זֶעקְס בְּרֶעטְטֶער מַאכֶען: אוּנְד צְווֵייא
בְּרֶעטְטֶער זָאלְלסט דוּא אַן דֶען עֶקְקֶען דֶער וָואהְנוּנְג, אַן דֶער הִינְטֶערְוַואנְד מַאכֶען:
24 אוּנְד זִיא זָאלְלֶען דָאפְּפֶּעלְט זֵיין פָֿאן אוּנְטֶען אוּנְד זָאלְלֶען אוֹיךְ אָבֶען דָאפְּפֶּעלְט זֵיין
אַן דֶעם אֵיינֶען רִינְגֶע, זָא זָאלְל עֶס מִיט בֵּיידֶען זֵיין, אַן דֶען בֵּיידֶען עֶקְקֶען זָאלְלֶען זִיא
25 זֵיין: אוּנְד עֶס זָאלְלֶען אַכְט בְּרֶעטְטֶער זֵיין אוּנְד אִיהְרֶע פִֿיסֶע (אוּיס) זִילְבֶּער,
זֶעכְצֶעהְן פִֿיסֶע; צְווֵייא פִֿיסֶע אוּנְטֶער דֶעם אֵיינֶען בְּרֶעטְטֶע אוּנְד צְווֵייא פִֿיסֶע אוּנְטֶער
26 דֶעם אַנְדֶערְן בְּרֶעטְטֶע: אוּנְד דוּא זָאלְלסט רִינְגֶעל פָֿאן אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ מַאכֶען, פִֿינְף
27 פִֿיר דִיא בְּרֶעטְטֶער דֶער אֵיינֶען זֵייטֶענְוַואנְד דֶער וָואהְנוּנְג, אוּנְד פִֿינְף רִינְגֶעל פִֿיר
דִיא בְּרֶעטְטֶער דֶער אַנְדֶערְן זֵייטֶענְוַואנְד דֶער וָואהְנוּנְג, אוּנְד פִֿינְף רִינְגֶעל פִֿיר דִיא
28 בְּרֶעטְטֶער דֶער (רִיק)־זֵייטֶע דֶער וָואהְנוּנְג צוּר הִינְטֶערְוַואנְד גֶעגֶען וֶועסְטֶען: אוּנְד
דֶער מִיטְטֶעלְסטֶע רִינְגֶעל מִיטְטֶען דוּרְךְ דִיא בְּרֶעטְטֶער, דֶער זָאלְל זִיא צוּזַאמְמֶענְ־
29 פַֿאסֶען פָֿאן דֶעם (אֵיינֶען) עֶנְדֶע צוּם (אַנְדֶערְן) עֶנְדֶע: אוּנְד דִיא בְּרֶעטְטֶער זָאלְלסט
דוּא מִיט גָאלְד בֶּעלֶעגֶען, אוּנְד אִיהְרֶע רִינְגֶעל זָאלְלסט דוּא פָֿאן גָאלְד מַאכֶען, גֶעהֵייזֶע
30 פִֿיר דִיא רִינְגֶעל אוּנְד זָאלְלסט דִיא רִינְגֶעל מִיט גָאלְד בֶּעלֶעגֶען: אוּנְד זָא זָאלְלסט
דוּא דִיא וָואהְנוּנְג נַאךְ יֶענֶער ווייזֶע אוֹיפְשְׁטֶעלְלֶען, ווֶעלְכֶע דִיר אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע גֶע־
31 צֵייגְט וָוארְדֶען אִיזְט: אוּנְד דוּא זָאלְלסט אֵיינֶען פָֿארְהַאנְג פָֿאן הִימְמֶעלְבְּלוֹיעֶר וָואלְלֶע
אוּנְד פּוּרְפּוּר אוּנְד שַׁארְלַאךְ אוּנְד גֶעצְווִירְנְטֶעם לֵיינֶענְגַארְן מַאכֶען, קִינְסְטלִיךְ גֶע־
32 ווִירְקְט זָאלְל מַאן אִיהְן מַאכֶען מִיט כְּרוּבִים: אוּנְד דוּא זָאלְלסט אִיהְן אַן פִֿיר זֵיילֶען
פָֿאן אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ הֶענְגֶען, בֶּעלֶעגְט מִיט גָאלְד, אוּנְד אִיהְרֶע הֶעקְלֵיין (פָֿאן) גָאלְד,
33 אוֹיף פִֿיר זִילְבֶּערְנֶען פִֿיסֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלסט דֶען פָֿארְהַאנְג אוּנְטֶער דֶען הֶעקְ־
לֵיין אַנְבְּרִינְגֶען, אוּנְד זָאלְלסט דָארְט אִינְגֶערְהַאלְבּ דֶעם פָֿארְהַאנְגֶעס דִיא לַאדֶע
דֶעם צֵייגְנִיסֶעס הִינֵיינְבְּרִינְגֶען, זָא ווִירְד דֶער פָֿארְהַאנְג אֵייךְ אֵיינֶע אַבְזָאנְדֶערוּנְג

34 צווִישֶׁען דֶעם הֵיילִיגֶען אוּנְד צווִישֶׁען דֶעם אַלְלֶערְהֵיילִיגְסטֶען מַאכֶען: אוּנְד דוּא
זָאלְלסט לֶעגֶען דֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל אוֹיף דִיא לַאדֶע דֶעם צֵייגְנִיסְסֶעם אִים אַלְלֶער־
35 הֵיילִיגְסטֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלסט דֶען טִישׁ אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם פָֿארְהַאנְגֶעם זֶעטְצֶען
אוּנְד דֶען לֵייכְטֶער דֶעם טִישׁ גֶעגֶענְאִיבֶּער אַן דֶער מִיטְטַאגְזֵייטֶע דֶער וְואהְנוּנְג, אוּנְד
36 דֶען טִישׁ זָאלְלסט דוּא אַן דִיא נָארְדוַואנְד זֶעטְצֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלסט אֵיינֶע דֶעקְקֶע
צוּם אֵיינְגַאנְג דֶעם גֶעצֶעלְטֶעם מַאכֶען פָֿאן הִימְמֶעלְבּלוֹיֶער וָואלְלֶע אוּנְד פּוּרְפּוּר
37 אוּנְד שַׁארְלַאךְ אוּנְד גֶעצווִירְנטֶעם לֵיינֶענְגַארְן, שְׁטִיקְקֶערֵייא אַרְבֵּייט: אוּנְד זָאלְלסט
צוּר דֶעקְקֶע פִּינְף זֵיילֶען פָֿאן אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ מַאכֶען אוּנְד זָאלְלסט זִיא בֶּעלֶעגֶען מִיט
גָאלְד, אוּנְד הֶעקְלֵיין פָֿאן גָאלְד, אוּנְד זָאלְלסט דַאצוּ גִיסֶען פִּינְף קוּפְּפֶערְנֶע פִּיסֶע:

כז Cap. XXVII. כז

1 אוּנְד דוּא זָאלְלסט דֶען אַלְטַאר פָֿאן אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ מַאכֶען, פִּינְף עֶלְלֶען דִיא לֶענְגֶע
אוּנְד פִּינְף עֶלְלֶען דִיא בְּרֵייטֶע, גְלֵייךְ פִירֶעקְקִיג זָאלְל דֶער אַלְטַאר זֵיין, אוּנְד דְרֵייא
2 עֶלְלֶען זֵיינֶע הָאהֶע: אוּנְד דוּא זָאלְלסט זֵיינֶע הֶערְנֶער אַן זֵיינֶע פִיר עֶקְקֶען מַאכֶען,
אַן אִיהְם זָאלְלֶען זֵיינֶע הֶערְנֶער זֵיין, אוּנְד דוּא זָאלְלסט אִיהְן מִיט קוּפְּפֶער בֶּעלֶעגֶען:
3 אוּנְד דוּא זָאלְלסט זֵיינֶע טָאפְּפֶע מַאכֶען, אִיהְן צוּ רֵיינִיגֶען פָֿאן דֶער אַשֶׁע, אוּנְד זֵיינֶע
שׁוֹיפֶעלְן אוּנְד זֵיינֶע בֶּעקְקֶען אוּנְד זֵיינֶע גַאבֶּעלְן אוּנְד זֵיינֶע פְּפַאנְנֶען, אַלְלֶע זֵיינֶע
4 גֶעפֶּעסֶע זָאלְלסט דוּא מַאכֶען (אוֹיס) קוּפְּפֶער: אוּנְד דוּא זָאלְלסט אֵיין גִיטְטֶער
דַארַאן מַאכֶען, נֶעטְצְפָֿארְמִיג גֶעאַרְבֵּייטֶעט, (פָֿאן) קוּפְּפֶער, אוּנְד זָאלְלסט מַאכֶען אַן
5 דֶעם נֶעטְצֶע פִיר קוּפְּפֶערְנֶע רִינְגֶע אַן זֵיינֶען פִיר עֶקְקֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלסט עֶס
אוּנְטֶער דֶען רַאנְד דֶעם אַלְטַארְס זֶעטְצֶען פָֿאן אוּנְטֶען אַן, אוּנְד עֶס זָאלְל דַאז נֶעטְץ
6 בִּיז אַן דִיא מִיטְטֶע דֶעם אַלְטַארְס זֵיין: אוּנְד דוּא זָאלְלסט שְׁטַאנְגֶען צוּ דֶעם אַלְטַאר
מַאכֶען, שְׁטַאנְגֶען פָֿאן אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ אוּנְד זָאלְלסט זִיא מִיט קוּפְּפֶער בֶּעלֶעגֶען:
7 אוּנְד דִיא שְׁטַאנְגֶען זָאלְלֶען אִין דִיא רִינְגֶע גֶעבְּרַאכְט וֶוערְדֶען, אוּנְד דִיא שְׁטַאנְגֶען
8 זָאלְלֶען אַן בֵּיידֶען זֵייטֶען דֶעם אַלְטַארְס זֵיין, אִיהְן דַאמִיט צוּ טְרַאגֶען: הָאהְל אוֹיס
בְּרֶעטְטֶערְן זָאלְלסט דוּא אִיהְן מַאכֶען, זָא וִויא דִיר אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע גֶעצֵייגְט וָוארְדֶען
9 אִיזְט, זָא זָאלְלֶען זִיא אִיהְן מַאכֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלסט דֶען פָֿארְהָאף דֶער וְואהְנוּנְג
מַאכֶען; צוּר מִיטְטַאגְזֵייטֶע, אוּמְהֶענְגֶע צוּם פָֿארְהָאף (אוֹיס) גֶעצווִירְנטֶעם לֵיינֶענְגַארְן,
10 הוּנְדֶערְט עֶלְלֶען דִיא לֶענְגֶע, פִיר דִיא אֵיינֶע זֵייטֶע, אוּנְד דַאצוּ צְוַואנְצִיג זֵיילֶען, אוּנְד
אִיהְרֶע פִּיסֶע צְוַואנְצִיג פָֿאן קוּפְּפֶער, דִיא הֶעקְלֵיין דֶער זֵיילֶען אוּנְד אִיהְרֶע רֵייפֶען
11 פָֿאן זִילְבֶּער: אוּנְד זָא אוֹיךְ צוּר נָארְדזֵייטֶע אִין דֶער לֶענְגֶע, אוּמְהֶענְגֶע הוּנְדֶערְט
(עֶלְלֶען) לַאנְג, אוּנְד דַאצוּ צְוַואנְצִיג זֵיילֶען, אוּנְד אִיהְרֶע פִּיסֶע צְוַואנְצִיג פָֿאן קוּפְּפֶער,
12 דִיא הֶעקְלֵיין דֶער זֵיילֶען אוּנְד אִיהְרֶע רֵייפֶען פָֿאן זִילְבֶּער: אוּנְד דִיא בְּרֵייטֶע דֶעם
פָֿארְהָאפֶעס צוּר וֶועסְטזֵייטֶע, אוּמְהֶענְגֶע פִינְפְצִיג עֶלְלֶען, אִיהְרֶע זֵיילֶען צֶעהְן אוּנְד

13 אִיהְרֶע פִּיסֶע צֶעהְן׃ אוּנְד דִיא בְּרֵייטֶע דֶעם פָארְהָאפֶעס אוֹיף דֶער אָסְטזֵייטֶע גֶעגֶען
14 מָארְגֶען, פִינְפְצִיג עֶלְלֶען׃ אוּנְד פִינְפְצֶעהְן עֶלְלֶען אוּמְהֶענְגֶע צוּ דֶער (אֵיינֶען) זֵייטֶע,
15 אִיהְרֶע זֵיילֶען דְרֵייא אוּנְד אִיהְרֶע פִיסֶע דְרֵייא׃ אוּנְד צוּר אַנְדֶערְן זֵייטֶע, פִינְפְצֶעהְן
16 עֶלְלֶען אוּמְהֶענְגֶע, אִיהְרֶע זֵיילֶען דְרֵייא אוּנְד אִיהְרֶע פִיסֶע דְרֵייא׃ אוּנְד צוּם טְהָארֶע
דֶעם פָארְהָאפֶעס אֵיינֶע דֶעקְקֶע, צְוַאנְצִיג עֶלְלֶען לַאנְג, (פָאן) הִימְמֶעלְבְּלוֹיֶער וָואלְלֶע
אוּנְד פָאן פּוּרְפּוּר אוּנְד שַׁארְלַאךְ אוּנְד גֶעצְוִוירְנְטֶעם לֵיינֶענְגַארְן, שְׁטִיקְקֶערֵייא אַרְבֵּייט,
17 דַאצוּ אִיהְרֶע זֵיילֶען פִיר אוּנְד אִיהְרֶע פִיסֶע פִיר׃ אַלְלֶע זֵיילֶען דֶעם פָארְהָאפֶעס
אוּמְהֶער (זָאלְלֶען) רֵייפֶען פָאן זִילְבֶּער הַאבֶּען, אִיהְרֶע הֶעקְלֵיין פָאן זִילְבֶּער אוּנְד
18 אִיהְרֶע פִיסֶע פָאן קוּפְּפֶער׃ דִיא לֶענְגֶע דֶעם פָארְהָאפֶעס הוּנְדֶערְט עֶלְלֶען אוּנְד דִיא
בְּרֵייטֶע פִינְפְצִיג אוּנְד דִיא הֶעהֶע פִינְף עֶלְלֶען, פָאן גֶעצְוִוירְנְטֶעם לֵיינֶענְגַארְן אוּנְד
19 אִיהְרֶע פִיסֶע פָאן קוּפְּפֶער׃ אַלְלֶע גֶעפֶעסֶע דֶער וָואהְנוּנְג בֵּייא אִיהְרֶעם גַאנְצֶען
דִינְסְטֶע, אוּנְד אַלְלֶע אִיהְרֶע נֶעגֶעל אוּנְד אַלְלֶע נֶעגֶעל דֶעם פָארְהָאפֶעס זָאלְלֶען זֵיין
20 פָאן קוּפְּפֶער׃ אוּנְד דוּא גֶעבִּיטֶע דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס, דַאס זִיא דִיר בְּרִינְגֶען
רֵיינֶעס, גֶעשְׁטָאסֶענֶעס אָלִיפֶענֶאל צוּם לֵייכְטֶער, אוּם בֶּעשְׁטֶענְדִיג דִיא לַאמְפֶּען אוֹיפְ־
21 צוּזֶעטְצֶען׃ אִים גֶעצֶעלְטֶע דֶער פֶערְזַאמְמְלוּנְג אַיסֶערְהַאלְבּ דֶעם פָארְהַאנְגֶעס,
וֶועלְכֶער פָאר דֶעם צֵייגְנִיסֶע (אִיזְט), זָאל עֶם אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זָאהְנֶע צוּרִיכְטֶען
פָאם אַבֶּענְד בִּיז צוּם מָארְגֶען פָאר יְיָ; אֵיינֶע עֶוִויגֶע זַאטְצוּנְג (זָאל דִיזֶעס זֵיין) בֵּייא
אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס׃

Cap. XXVIII. כח

כח

1 אוּנְד דוּא לַאס פָאר דִיךְ דֵיינֶען בְּרוּדֶער אַהֲרֹן טְרֶעטֶען, אוּנְד זֵיינֶע זָאהְנֶע מִיט אִיהְם,
אוֹיס דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס, מִיר אִיהְן צוּם פְּרִיסְטֶערְדִינְסְטֶע צוּ וֵוייהֶען׃ אַהֲרֹן, נָדָב אוּנְד
2 אֲבִיהוּא, אֶלְעָזָר אוּנְד אִיתָמָר, דִיא זָאהְנֶע אַהֲרֹן'ס׃ אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט מַאכֶען הֵיילִיגֶע
3 קְלֵיידֶער פִיר דֵיינֶען בְּרוּדֶער אַהֲרֹן, צוּר עֶהְרֶע אוּנְד צוּר צִירְדֶע׃ אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט
רֶעדֶען מִיט אַלְלֶען קְלוּגֶען מֶענְנֶערְן, יֶעדֶעם דֶען אִיךְ עֶרְפִילְלְט הַאבֶּע מִיט דֶעם
גֵייסְטֶע דֶער וֵוייזְהֵייט, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען דִיא קְלֵיידֶער אַהֲרֹן'ס מַאכֶען, אִיהְן צוּ
4 הֵיילִיגֶען, אִיהְן מִיר צוּם פְּרִיסְטֶערְדִינְסְטֶע צוּ וֵוייהֶען׃ אוּנְד דִיזֶעס זִינְד דִיא קְלֵיידֶער,
וֶועלְכֶע זִיא מַאכֶען זָאלְלֶען׃ אֵיין בְּרוּסְטְשִׁילְד אוּנְד אֵיינֶען מַאנְטֶעל אוּנְד אֵיין אָבֶּער־
קְלֵייד, אֵיינֶען גֶעווִירְפֶעלְטֶען לֵייבְּרָאק, אֵיינֶע קָאפְּפְבִּינְדֶע אוּנְד אֵיינֶען גִירְטֶעל, אוּנְד
זִיא זָאלְלֶען הֵיילִיגֶע קְלֵיידֶער פִיר דֵיינֶען בְּרוּדֶער אַהֲרֹן אוּנְד פִיר זֵיינֶע זָאהְנֶע מַאכֶען,
5 אִיהְן מִיר צוּם פְּרִיסְטֶערְדִינְסְט צוּ וֵוייהֶען׃ אוּנְד דִיזֶע זָאלְלֶען נֶעהְמֶען דַאז גָאלְד
אוּנְד דִיא הִימְמֶעלְבְּלוֹיֶע וָואלְלֶע, אוּנְד דֶען פּוּרְפּוּר אוּנְד דֶען שַׁארְלַאךְ, אוּנְד דַאז
6 לֵיינֶענְגַארְן׃ אוּנְד זִיא זָאלְלֶען דֶען מַאנְטֶעל פָאן גָאלְד, הִימְמֶעלְבְּלוֹיֶער וָואלְלֶע
אוּנְד פּוּרְפּוּר, שַׁארְלַאךְ אוּנְד גֶעצְוִוירְנְטֶעם לֵיינֶענְגַארְן, קִינְסְטְלִיךְ גֶעווִירְקְט מַאכֶען׃

7 צווייא שולטערבלעטטער, צו פֿערבינדען, זייען דאראן אן זיינען ביידען ענדען, דאדורך
8 ווירד ער בעפֿעסטיגט זיין: אונד זיין גירטעלבאנד, וועלכעס דאראן איזט, זאלל פָאן
גלייכער ארבייט אונד פָאם זעלבען שטיקקע זיין, פָאן גאלד, הימעלבלויער וואללע
9 אונד פורפור אונד שארלאך אונד געצווירנטעם לייגענגארן: אונד דוא זאללסט
צווייא אָניקסשטיינע נעהמען, אונד זאללסט דאריין איינשטעכען לאססען דיא נאמען
10 דער קינדער ישראל׳ס: זעקס פָאן איהרען נאמען אויף דען איינען שטיין, אונד דיא
11 זעקס איבריגען נאמען אויף דען אנדערן שטיין, נאך איהרער געבורט: שטיינשניידער־
ארבייט געשטאכען וויא איין זיגעל, זאללסט דוא דיא ביידען שטיינע שטעכען
לאססען, נאך דען נאמען דער קינדער ישראל׳ס; אומרינגט פָאן גאלדענען איינפֿאס־
12 סונגען זאללסט דוא זיא מאכען: אונד דוא זאללסט דיא ביידען שטיינע אויף דיא
שולטערבלעטטער דעם מאנטעלס זעטצען, אלס שטיינע דעם אנדענקענס פֿיר דיא
קינדער ישראל׳ס, אונד אהרן זאלל איהרען נאמען פֿאר יי׳ אויף זיינען ביידען שולטערן
13 14 צום אנדענקען טראגען: אונד דוא זאללסט איינפֿאססונגען פָאן גאלד מאכען: אונד
צווייא קעטטען פָאן ריינעם גאלדע, וויא שנירע זאללסט דוא זיא מאכען, פָאן גע־
פלאכטענער ארבייט, אונד דוא זאללסט זעטצען דיזע געפֿלאכטענען קעטטען אן
15 דיא איינפֿאססונגען: אונד דוא זאללסט דען שילד דעם רעכטעס, קינסטליך געווירקט
מאכען, וויא דיא ארבייט דעם מאנטעלס זאללסט דוא איהן מאכען; פָאן גאלד,
הימעלבלויער וואללע אונד פורפור אונד שארלאך אונד געצווירנטעם לייגענגארן
16 זאללסט דוא איהן מאכען: פֿירעקקיג זאלל ער זיין דאפפעלט, איינע שפאננע זיינע
17 לענגע אונד איינע שפאננע זיינע ברייטע: אונד דוא זאללסט איהן איינפֿאססען מיט
איינער בעזעטצונג פָאן שטיינען, פֿיר רייהען שטיינע: איינע רייהע (פָאן) זארדער
18 טאפאס אונד סמאראגד, דיא ערסטע רייהע: אונד דיא צווייטע רייהע: קארפֿונקעל,
19 זאפֿיר אונד דיאמאנט: אונד דיא דריטטע רייהע: אפאל, אכאט אונד אמעטהיסט:
20 אונד דיא פֿירטע רייהע טירקיס, אָניקס אונד יאספיס; איינגעפֿאסט מיט גאלד זאללען
21 זיא ביי איהרער איינפֿאססונג זיין: אונד דיא שטיינע זאללען זיין נאך דען נאמען
דער קינדער ישראל׳ס, צוועלף נאך איהרען נאמען, געשטאכען וויא איין זיגעל, יעדער
22 נאך זיינעם נאמען, זאללען זיא זיין פֿיר דיא צוועלף שטעממע: אונד דוא זאללסט
מאכען אין דעם ברוסטשילד שנורעהנליכע קעטטען פָאן געפֿלאכטענער ארבייט,
23 פָאן ריינעם גאלדע: אונד דוא זאללסט אן דעם ברוסטשילד צווייא גאלדענע רינגע
מאכען, אונד זאללסט דיא ביידען רינגע אן דיא ביידען ענדען דעם ברוסטשילדעס
24 זעטצען: אונד דוא זאללסט דיא ביידען גאלדענען געפֿלאכטענען שנירע אן דיא ביי־
25 דען רינגע אן דען ענדען דעם ברוסטשילדעס זעטצען: אונד דיא אנדערען ביידען
ענדען דער ביידען געפֿלאכטענען שנירע זאללסט דוא אן דיא ביידען איינפֿאססונגען
בעפֿעסטיגען אונד זאללסט זיא אן דיא שולטערבלעטטער דעם מאנטעלס זעטצען

26 נַאךְ זֵיינֶער פָֿארְדֶערְזֵייטֶע צוּ׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט צְוֵייא גָאלְדֶענֶע רִינְגֶע מַאכֶען, אוּנְד
זָאלְלסְט זִיא אַן דִיא בֵּיידֶען עֶנְדֶען דֶעם בְּרוּסְטשִׁילְדֶעס אַן זֵיינֶען זוֹים זֶעטְצֶען, וֶועלְ־
27 כֶער דֶער אִינְנֶערֶען זֵייטֶע דֶעם מַאנְטֶעלְס (צוּגֶעקֶעהְרְט אִיזְט)׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט
צְוֵייא גָאלְדֶענֶע רִינְגֶע מַאכֶען, אוּנְד זָאלְלסְט זִיא אַן דִיא בֵּיידֶען שׁוּלְטֶערְבְּלֶעטְטֶער
דֶעם מַאנְטֶעלְס זֶעטְצֶען, פָֿאן אוּנְטֶען, נַאךְ דֶער פָֿארְדֶערְזֵייטֶע צוּ, וְוָא עֶר צוּזַאמְ־
28 מֶענְגֶעפִֿיגְט אִיזְט, אָבֶּערְהַאלְבּ דֶעם גִירְטֶעלְבַּאנְדֶעס דֶעם מַאנְטֶעלְס׃ אוּנְד מַאן
זָאלְל דֶען בְּרוּסְטשִׁילְד מִיט זֵיינֶען רִינְגֶען אַן דִיא רִינְגֶע דֶעם מַאנְטֶעלְס מִיט שְׁנִירֶען
פָֿאן הִימְמֶעלְבְּלוֹיעֶר וָואלְלֶע צוּזַאמְמֶענְבִּינְדֶען, דַאס עֶר אִיבֶּער דֶעם גִירְטֶעל דֶעם
מַאנְטֶעלְס זֵייא, אוֹיף דַאס נִיכְט פֶֿערְרִיקְט וֶוערְדֶע דֶער בְּרוּסְטשִׁילְד פָֿאן דֶעם
29 מַאנְטֶעל׃ אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל דִיא נַאמֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אִין דֶעם שִׁילְדֶע
דֶעם רֶעכְטֶעס אוֹיף זֵיינֶעם הֶערְצֶען טְרַאגֶען, וֶוען עֶר אִין דַאז הֵיילִיגְטְהוּם אֵיינְטְרִיטְט,
30 צוּם אַנְדֶענְקֶען פָֿאר יְיָ אַלְלֶע צֵייט׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט אוֹיף דֶען שִׁילְד דֶעם רֶעכְטֶעס
דִיא אוּרִים אוּנְד דִיא תֻּמִּים זֶעטְצֶען, דַאס זִיא אוֹיף דֶעם הֶערְצֶען אַהֲרֹן׳ס זֵייעֶן, וֶוען
עֶר פָֿאר יְיָ אֵיינְטְרִיטְט; אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל דַאז רֶעכְט דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיף
31 זֵיינֶעם הֶערְצֶען פָֿאר יְיָ אַלְלֶע צֵייט טְרַאגֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט דֶען רָאק (אוּנְטֶער)
32 דֶעם מַאנְטֶעל גַאנְץ פָֿאן הִימְמֶעלְבְּלוֹיעֶר וָואלְלֶע מַאכֶען׃ אוּנְד עֶס זָאלְל דִיא קָאפְּפְ־
אֶפְֿנוּנְג אִין זֵיינֶער מִיטְטֶע זֵיין; עֶס זָאלְל זֵיין אֵיינֶע אֵיינְפַֿאסְּסוּנְג אַן זֵיינֶער אֶפְֿנוּנְג
אוּמְהֶער, וֶועבֶּערְאַרְבֵּייט, גְלֵייךְ דֶער אֶפְֿנוּנְג אֵיינֶעס פַּאנְצֶערְהֶעמְדֶעס, זָאלְל דַארַאן
33 זֵיין, (דַאס) עֶס נִיכְט צֶערְרִיסְּסֶען וֶוערְדֶע׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט אַן זֵיינֶעם אוּנְטֶערֶען
זוֹימֶע גְרַאנַאטְעֶפְּפֶֿעל (פָֿאן) הִימְמֶעלְבְּלוֹיעֶר וָואלְלֶע אוּנְד פּוּרְפּוּר אוּנְד שַׁארְלַאךְ
34 מַאכֶען, אַן דֶעם אוּנְטֶערֶען זוֹימֶע רִינְגְס אוּמְהֶער׃ אוּנְד גְלֶעקְלֵיין (פָֿאן) גָאלְד צְווִישֶׁען
אִיהְנֶען רוּנְד אוּמְהֶער, אֵיינֶע גָאלְדֶענֶע גְלָאקְקֶע אוּנְד אֵיין גְרַאנַאטְאַפְּפֶֿעל, (אוּנְד)
אֵיינֶע גָאלְדֶענֶע גְלָאקְקֶע אוּנְד אֵיין גְרַאנַאטְאַפְּפֶֿעל; אַן דֶעם אוּנְטֶערֶען זוֹימֶע דֶעם
35 רָאקְקֶעס רוּנְד אוּמְהֶער׃ אוּנְד דִיזֶעס זָאלְל אוֹיף אַהֲרֹן בֵּייא זֵיינֶעם דִינְסְט זֵיין, דַאס
זֵיין שַׁאלְל גֶעהֶערְט וֶוערְדֶע, וֶוען עֶר אִין דַאז הֵיילִיגֶע פָֿאר יְיָ אֵיינְטְרִיטְט, אוּנְד וֶוען
36 עֶר הִינוֹיסְגֶעהֶעט, דַאמִיט עֶר נִיכְט שְׁטֶערְבֶּע׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט אֵיין בְּלֶעךְ פָֿאן
רֵיינֶעם גָאלְדֶע מַאכֶען אוּנְד זָאלְלסְט דַארוֹיף אֵיינְגְרַאבֶען, ווִיא אֵיין זִיגֶעל גֶעשְׁטָאכֶען
37 ווִירְד, (דִיא וָוארְטֶע) הֵיילִיגְקֵייט דֶעם יְיָ׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט עֶס זֶעטְצֶען (בֶּעפֶֿעְ־
סְטִיגֶען) אַן אֵיינֶע שְׁנוּר פָֿאן הִימְמֶעלְבְּלוֹיעֶר וָואלְלֶע, אוּנְד עֶס זֵייא אַן דֶער קָאפְּפְּ־
38 בִּינְדֶע, גֶעגֶען דִיא פָֿארְדֶערְזֵייטֶע דֶער קָאפְּפְבִּינְדֶע צוּ זָאלְל עֶס זֵיין׃ אוּנְד עֶס זֵייא
אַן דֶער שְׁטִירְנֶע אַהֲרֹן׳ס, אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל דִיא זִינְדֶע דֶער הֵיילִיגְטְהִימֶער טְרַאגֶען,
וֶועלְכֶע דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס הֵיילִיגֶען וֶוערְדֶען, בֵּייא אַלְלֶען אִיהְרֶען הֵיילִיגֶען גַאבֶען,
עֶס זָאלְל אִימְמֶער אַן זֵיינֶער שְׁטִירְנֶע זֵיין, אוּם זִיא וָואהְלְגֶעפֶֿעלְלִיג פָֿאר יְיָ צוּ מַאכֶען׃
39 אוּנְד דֶען לֵייבְּרָאק זָאלְלסְט דוּא גֶעווִירְפֶֿעלְט מַאכֶען אוּס לֵיינֶען, אוּנְד זָאלְלסְט

אֵינֶע קָאפְּפְבִּינְדֶע אוּים לֵיינֶען מַאבֶען, אוּנְד אֵיינֶען גִּירְטֶעל זָאלְלסְט דוּא פָאן שְׁטִיקְ-
40 קֶערֵייא אַרְבֵּייט מַאבֶען׃ אוּנְד פִיר דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן׳ס זָאלְלסְט דוּא לֵייבְּרֶאקְקֶע מַאבֶען,
אוּנְד זָאלְלסְט אִיהְנֶען גִּירְטֶעל מַאבֶען, אוּנְד הָאהֶע מִיטְצֶען מַאבֶע אִיהְנֶען, צוּר עֶהְרֶע
41 אוּנְד צוּר צִירְדֶע׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט זִיא אַנְקְלֵיידֶען, דֵיינֶען בְּרוּדֶער אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע
זֶאהְנֶע מִיט אִיהְם, אוּנְד דוּא זָאלְלסְט זִיא זַאלְבֶּען, אוּנְד זָאלְלסְט פִילְלֶען אִיהְרֶע
42 הֶענְדֶע, אוּנְד זִיא הֵיילִיגֶען, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען מִיר אַלְס פְּרִיסְטֶער דִינֶען׃ אוּנְד מַאבֶע
אִיהְנֶען אוֹיךְ לֵיינֶענֶע נִידֶערְקְלֵיידֶער, אוּם דַאז פְלֵייש דֶער שַׁאם צוּ בֶּעדֶעקְקֶען, פָאן
43 דֶען לֶענְדֶען בִּיז אַן דִיא שֶׁענְקֶעל זָאלְלֶען זִיא רֵייכֶען׃ אוּנְד זִיא זָאלְלֶען אַן אַהֲרֹן אוּנְד
אַן זֵיינֶען זֶאהְנֶען זֵיין, װֶען זִיא אִין דַאז גֶעצֶעלְט דֶער פֶערְזַאמְמלוּנג אֵיינְטְרֶעטֶען,
אָדֶער װֶען זִיא הִינְצוּטְרֶעטֶען צוּם אַלְטַאר צוּ דִינֶען אִים הֵיילִיגְטְהוּם, דַאמִיט זִיא נִיכְט
זִינְדֶע אוֹיף זִיךְ טְרַאגֶען אוּנְד שְׁטֶערְבֶּען, אֵיינֶע עֶוִויגֶע זַאטְצוּנְג פִיר אִיהְן אוּנְד פִיר
זֵיינֶען זַאמֶען נַאךְ אִיהְם׃

כט Cap. XXIX. כט

1 אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט דִיא זַאבֶע, װֶעלְכֶע דוּא מִיט אִיהְנֶען טְהוּן זָאלְלסְט, אוּם זִיא צוּ
הֵיילִיגֶען, מִיר אַלְס פְּרִיסְטֶער צוּ דִינֶען׃ נִים אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר, אוּנְד צְװֵייא װִידְדֶער
2 אָהְנֶע פֶעהְלֶער׃ אוּנְד אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶעס בְּרָאד אוּנְד אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶע קוּכֶען מִיט אֶל
בֶּעשִׁיטְטֶעט, אוּנְד אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶע פְלַאדֶען מִיט אֶל בֶּעשְׁמִירְט, (אוּים) פֵיינֶעם װֵייצֶענ-
3 מֶעהְל זָאלְלסְט דוּא זִיא מַאבֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט זִיא אִין אֵיינֶען קָארְבּ לֶעגֶען, אוּנְד
דוּא זָאלְלסְט זִיא אִין דֶעם קָארְבֶּע הִינְבְּרִינְגֶען, אוּנְד דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר אוּנְד דִיא בֵּיידֶען
4 װִידְדֶער׃ אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע בְּרִינְגֶע צוּם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶערְזַאמְמלוּנְגס-
5 גֶעצֶעלְטֶעס, אוּנְד װַאשֶׁע זִיא מִיט װַאסְסֶער׃ אוּנְד נִים דִיא קְלֵיידֶער אוּנְד צִיהֶע אַן
דֶעם אַהֲרֹן דֶען לֵייבְּרָאק אוּנְד דַאז אֶבֶּערְקְלֵייד אוּנְטֶער דֶעם מַאנְטֶעל, אוּנְד דֶען
מַאנְטֶעל אוּנְד דֶען בְּרוּסְטשִׁילְד, אוּנְד בֶּעפֶעסְטִיגֶע עֶס אִיהְם מִיט דֶעם גִּירְטֶעלְבַּאנְד
6 דֶעם מַאנְטֶעלְס׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט דִיא קָאפְּפְבִּינְדֶע אוֹיף זֵיינֶען קָאפְּף זֶעטְצֶען,
7 אוּנְד זָאלְלסְט טְהוּן דַאז הֵיילִיגֶע צֵייכֶען (דַאז שְׁטִירְנְבְּלֶעךְ) אַן דִיא קָאפְּפְבִּינְדֶע׃ אוּנְד
8 נִים דַאז זַאלְבֶּעל, אוּנְד גִּיסֶע עֶס אוֹיף זֵיינֶען קָאפְּף, אוּנְד זַאלְבֶּע אִיהְן׃ אוּנְד זֵיינֶע
9 זֶאהְנֶע בְּרִינְגֶע הֶער, אוּנְד צִיהֶע אִיהְנֶען לֵייבְּרֶאקְקֶע אַן׃ אוּנְד אוּמְרִינְגֶע זִיא מִיט
אֵיינֶעם גִּירְטֶעל, אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע, אוּנְד זֶעטְצֶע אִיהְנֶען הָאהֶע מִיטְצֶען אוֹיף,
אוּנְד עֶס זֵייא אִיהְנֶען דַאז פְּרִיסְטֶערְטְהוּם צוּר עֶוִויגֶען פֶערְאָרְדְנוּנְג, אוּנְד נַאכְדֶעם דוּא
10 דִיא הַאנְד אַהֲרֹן׳ס אוּנְד דִיא הַאנְד זֵיינֶער זֶאהְנֶע גֶעפִילְלְט הַאסְט׃ בְּרִינְגֶע דֶען יוּנְגֶען
שְׁטִיר הֶערְבֵּייא פָאר דַאז פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְט, אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע זָאלְלֶען
11 אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוֹיף דֶען קָאפְּף דֶעם יוּנְגֶען שְׁטִירְס לֶעגֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט דֶען
12 יוּנְגֶען שְׁטִיר פָאר יְיָ אַם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס שְׁלַאכְטֶען׃ דַאן
נִים פָאן דֶעם בְּלוּטֶע דֶעם יוּנְגֶען שְׁטִירְס אוּנְד שְׁטְרֵייכֶע עֶס אוֹיף דִיא הֶערְנֶער דֶעם

אַלְטַארְס מִיט דֵיינֶעם פִֿינְגֶער, אִינְד דַאז גַאנְצֶע (אִיבְּרִיגֶע) בְּלוּט גִיסֶע אוֹיס אַן דֶען
13 בָּארֶען דֶעם אַלְטַארְס׃ אוּנְד נִים אַלְלֶעס פֶֿעטְט, וֶועלְכֶעס דַאז אֵיינְגֶעוֵוייֶדֶע בֶּע־
דֶעקְט, אוּנְד דַאז נֶעטְץ אִיבֶּער דֶער לֶעבֶּער, אוּנְד דִיא בֵּיידֶען נִירֶען מִיט דֶעם פֶֿעטְט,
14 דַאז דַארוֹיף אִיזְט, אוּנְד צִינְדֶע עֶס אוֹיף דֶעם אַלְטַאר אַן׃ אַבֶּער דַאז פְֿלֵיישׁ דֶעס
יוּנְגֶען שְׁטִירֶעס, אוּנְד זֵיין פֶֿעלְל, אוּנְד זֵיינֶען מִיסְט זָאלְלסְט דוּא אִים פֵֿייֶער אוֹיסֶער־
15 הַאלְבּ דֶעס לַאגֶערְס פֶֿערְבְּרֶענְנֶען; עֶס אִיזְט אֵיין זִינְדאָפְּפֶֿער׃ אוּנְד דֶען אֵיינֶען
וִוידְדֶער נִים, אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זָאהְנֶע זָאלְלֶען אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוֹיף דֶען קָאפְּף
16 דֶעס וִוידְדֶערְס לֶעגֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט דֶען וִוידְדֶער שְׁלַאכְטֶען, אוּנְד זָאלְלסְט
17 זֵיין בְּלוּט נֶעהְמֶען, אוּנְד עֶס אוֹיף דֶען אַלְטַאר רִינְגְס אוּמְהֶער שְׁפְּרֶענְגֶען׃ אוּנְד דֶען
וִוידְדֶער צֶערְלֶעגֶע נַאךְ זֵיינֶען שְׁטִיקְקֶען, אוּנְד וַואשֶׁע זֵיין אֵיינְגֶעוֵוייֶדֶע אוּנְד זֵיינֶע קְנִיאַ־
18 שְׁטִיקְקֶע, אוּנְד לֶעגֶע זִיא אוֹיף זֵיינֶע שְׁטִיקְקֶע אוּנְד אוֹיף זֵיינֶען קָאפְּף׃ אוּנְד דוּא
זָאלְלסְט דֶען גַאנְצֶען וִוידְדֶער אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע אַנְצִינְדֶען, עֶס אִיזְט אֵיין בְּרַאנְד־
19 אָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ; אֵיין לִיבְּלִיכֶער דוּפְֿט, אֵיין פֵֿייֶערְאָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ, אִיזְט דִיזֶעס׃ אוּנְד
דוּא זָאלְלסְט דֶען צְוֵויטֶען וִוידְדֶער נֶעהְמֶען, אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זָאהְנֶע זָאלְלֶען
20 אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוֹיף דֶען קָאפְּף דֶעס וִוידְדֶערְס אוֹיפְֿלֶעגֶען׃ דַאן שְׁלַאכְטֶע דֶען
וִוידְדֶער אוּנְד נִים פָֿאן זֵיינֶעם בְּלוּטֶע, אוּנְד שְׁטְרֵייכֶע עֶס אַן דַאז לֶעפְּפְּכֶען אַם רֶעכְטֶען
אָהְרֶע אַהֲרֹן׳ס, אוּנְד אַן דַאז לֶעפְּפְּכֶען אַם רֶעכְטֶען אָהְרֶע זֵיינֶער זָאהְנֶע, אוּנְד אַן דֶען
דוֹימֶען אִיהְרֶער רֶעכְטֶען הַאנְד, אוּנְד אַן דֶען דוֹימֶען אִיהְרֶעס רֶעכְטֶען פוּסֶעס; אוּנְד
21 שְׁפְּרֶענְגֶע דַאז בְּלוּט אוֹיף דֶען אַלְטַאר רִינְגְסאוּם׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט נֶעהְמֶען פָֿאן
דֶעם בְּלוּטֶע, וֶועלְכֶעס אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע (אִיזְט), אוּנְד פָֿאן דֶעם זַאלְבּאֶל, אוּנְד
זָאלְלסְט עֶס שְׁפְּרֶענְגֶען אוֹיף אַהֲרֹן אוּנְד אוֹיף זֵיינֶע קְלֵיידֶער אוּנְד אוֹיף זֵיינֶע זָאהְנֶע,
אוּנְד אוֹיף דִיא קְלֵיידֶער זֵיינֶער זָאהְנֶע מִיט אִיהְם, אוּנְד עֶר וִוירְד גֶעהֵיילִיגֶעט, עֶר אוּנְד
22 זֵיינֶע קְלֵיידֶער, אוּנְד זֵיינֶע זָאהְנֶע אוּנְד דִיא קְלֵיידֶער זֵיינֶער זָאהְנֶע מִיט אִיהְם׃ אוּנְד
נִים פָֿאן דֶעם וִוידְדֶער דַאז פֶֿעטְט אוּנְד דֶען שְׁוַואנְץ אוּנְד דַאז פֶֿעטְט, וֶועלְכֶעס דַאז
אֵיינְגֶעוֵוייֶדֶע אוּנְד דַאז נֶעטְץ דֶער לֶעבֶּער בֶּעדֶעקְט, אוּנְד דִיא בֵּיידֶען נִירֶען, אוּנְד
דַאז פֶֿעטְט דַארִיבֶּער, אוּנְד דֶען רֶעכְטֶען שֶׁענְקֶעל, דֶען עֶר אִיזְט אֵיין וִוידְדֶער דֶער
23 אֵיינְוֵוייהוּנְג׃ אוּנְד אֵיינֶען לַאיבּ בְּרָאד אוּנְד אֵיינֶען אֶלְקוּכֶען אוּנְד אֵיינֶען פְֿלַאדֶען,
24 אוֹיס דֶעם קָארְבֶּע דֶער אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶען קוּכֶען, וֶועלְכֶער פָֿאר יְיָ (שְׁטֶעהְט)׃ אוּנְד
לֶעגֶע אַלְלֶעס אִין דִיא הֶענְדֶע אַהֲרֹן׳ס אוּנְד אִין דִיא הֶענְדֶע זֵיינֶער זָאהְנֶע, אוּנְד בֶּע־
25 וֶועגֶע עֶס הִין אוּנְד הֶער אַלְס אֵיין וֶועבְּאָפְּפֶֿער פָֿאר יְיָ׃ דַאן נִים עֶס אוֹיס אִיהְרֶער
הַאנְד אוּנְד צִינְדֶע עֶס אוֹיף דֶעם אַלְטַאר אַן, אִיבֶּער דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער, צוּם לִיבּ־
26 לִיכֶען דוּפְֿטֶע פָֿאר יְיָ, עֶס אִיזְט אֵיין פֵֿייֶערְאָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ׃ אוּנְד נִים דַאז בְּרוּסְטשְׁטִיק
פָֿאן דֶעם וִוידְדֶער דֶער אֵיינְוֵוייהוּנְג דֶעס אַהֲרֹן, אוּנְד בֶּעוֶועגֶע עֶס הִין אוּנְד הֶער אַלְס
27 אֵיין וֶועבְּאָפְּפֶֿער פָֿאר יְיָ, אוּנְד עֶס זֵייא דִיר צוּם אַנְטְהֵייל׃ אוּנְד הֵיילִיגֶע דַאז בְּרוּסְט־

שטִיק דֶעם וֶועבְאָפְּפֶער אוּנְד דֶען שֶׁענְקֶעל דֶעם הֶעבְאָפְּפֶערס, דֶער הִין אוּנְד הֶער
בֶּעוֶועגְט אוּנְד דֶער גֶעהָאבֶען אִיזְט פָאן דֶעם וִוידְדֶער דֶער אֵיינְוַוייהוּנְג דֶעם אַהֲרֹן
28 אוּנְד זֵיינֶער זֶאהְנֶע׃ אוּנְד עֶס גֶעהֶערֶע אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶען זֶעהְנֶען נַאךְ עֶווִיגֶער זַאטְצוּנְג
פָאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס; דֶען עֶס אִיזְט אֵיין הֶעבְאָפְּפֶער, אוּנְד אֵיין הֶעבְאָפְּפֶער
זָאלְל עֶס דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס בְּלֵייבֶען פָאן (אַלְלֶען) אִיהְרֶען פְרִידֶענְסאָפְּפֶערְן;
29 אִיהְרֶע הֶעבְאָפְּפֶער פִיר יְיָ׃ אוּנְד דִיא הֵיילִיגֶען קְלֵיידֶער אַהֲרֹן׳ס זָאלְלֶען בְּלֵייבֶען
פִיר זֵיינֶע זֶאהְנֶע נַאךְ אִיהְם, (זִיא) צוּ זַאלְבֶען אִין דֶענְזֶעלְבֶען, אוּנְד דַארִין אִיהְרֶע
30 הֶענְדֶע צוּ פִילְלֶען׃ זִיבֶען טַאגֶע זָאלְל זִיא אַנְצִיהֶען וֶוער פְּרִיסְטֶער זֵיין וִוירְד אַן זֵיינֶער
שטֶעלְלֶע פָאן זֵיינֶען זֶעהְנֶען, וֶועלְכֶער גֶעהֶען וִוירְד אִין דַאז פֶערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְט
31 דֶען דִינְסְט אִים הֵיילִיגְטְהוּם צוּ פֶערְרִיכְטֶען׃ אוּנְד דֶען וִוידְדֶער דֶער אֵיינְוַוייהוּנְג נִים
32 אוּנְד קָאכֶע זֵיין פְלֵייש אַן אֵיינֶעם הֵיילִיגֶען אָרְטֶע׃ אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל עֶסְסֶען אוּנְד
זֵיינֶע זֶאהְנֶע דַאז פְלֵייש דֶעם וִוידְדֶערְס אוּנְד דַאז בְּרָאד, וֶועלְכֶעס אִים קָארְבֶע אִיזְט,
33 אַם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס׃ אוּנְד זִיא זָאלְלֶען עֶסְסֶען, וָואמִיט דִיא
פֶערְזֶאהְנוּנְג גֶעשַׂאה, אוּם אִיהְרֶע הֶענְדֶע צוּ פִילְלֶען, דַאס זִיא גֶעהֵיילִיגֶעט וֶוערְדֶען;
34 אוּנְד אֵיין פְרֶעמְדֶער זָאלְל נִיכְט (דַאפָאן) עֶסְסֶען, דֶען זִיא זִינְד הֵיילִיג׃ אוּנְד וֶוען
עֶטְוַואס פָאן דֶעם פְלֵיישֶׁע (דֶעם וִוידְדֶערְס) דֶער אֵיינְוַוייהוּנְג, אוּנְד פָאן דֶעם בְּרָאדֶע
בִּיז אַן דֶען מָארְגֶען אִיבְּרִיג בְּלֵייבֶען זָאלְלְטֶע, זָא פֶערְבְּרֶענְנֶע דַאז אִיבְּרִיגְגֶעבְּלִיבֶּענֶע
35 אִים פֵייעֶר; עֶס זָאלְל נִיכְט גֶעגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען, דֶען עֶס אִיזְט הֵיילִיג׃ אוּנְד מַאכֶע
עֶס נוּן מִיט אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶען זֶעהְנֶען אַלְזָא, גַאנְץ וִויא אִיךְ דִיר בֶּעפָאהְלֶען הַאבֶּע,
36 זִיבֶען טַאגֶע פִילְלֶע אִיהְרֶע הֶענְדֶע׃ אוּנְד אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר צוּם זִינְדאָפְּפֶער בְּרִינְגֶע
יֶעדֶען טַאג צוּר פֶערְזֶאהְנוּנְג, אוּנְד עֶנְטְזִינְדִיגֶע דֶען אַלְטַאר, אִינְדֶעם דוּא אִיהְן פֶער־
37 זֶאהְנֶעסְט, אוּנְד זַאלְבֶּע אִיהְן, אוּם אִיהְן צוּ הֵיילִיגֶען׃ זִיבֶען טַאגֶע זָאלְלְסְט דוּא דֶען
אַלְטַאר פֶערְזֶאהְנֶען אוּנְד זָאלְלְסְט אִיהְן הֵיילִיגֶען, זָא וִוירְד דֶער אַלְטַאר אֵיין אַלְלֶער־
38 הֵיילִיגְסְטֶעס זֵיין; אַלְלֶעס וַואס דֶען אַלְטַאר בֶּערִיהְרְט, מוּס הֵיילִיג זֵיין׃ אוּנְד דִיזֶעס
אִיזְט וַואס דוּא אוֹיף דֶעם אַלְטַאר מַאכֶען זָאלְלְסְט׃ לֶעמְמֶער אֵיין יַאהְר אַלְט, צְוֵויא
39 פִיר יֶעדֶען טַאג, בֶּעשְׁטֶענְדִיג׃ דַאז אֵיינֶע לַאם זָאלְלְסְט דוּא דֶעם מָארְגֶענְס דַאר־
40 בְּרִינְגֶען, אוּנְד דַאז אַנְדֶערֶע לַאם זָאלְלְסְט דוּא גֶעגֶען אַבֶּענְד בְּרִינְגֶען׃ אוּנְד אֵיין
צֶעהְנְטֶעל פֵיינֶעם מֶעהְל בֶּעשִׁיטְטֶעט מִיט גֶעשְׁטָאסֶענֶעם אֶלֶע, אֵיינֶעם פִירְטֶעל
הִין, אוּנְד אֵיין טְרַאנְקאָפְּפֶער פָאן אֵיינֶעם פִירְטֶעל הִין וַויין, פִיר דַאז אֵיינֶע לַאם׃
41 אוּנְד דַאז צְוֵוייטֶע לַאם זָאלְלְסְט דוּא גֶעגֶען אַבֶּענְד דַארְבְּרִינְגֶען, דַאז שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער
אוּנְד טְרַאנְקאָפְּפֶער וִויא אַם מָארְגֶען זָאלְלְסְט דוּא דַאצוּ אָפְּפֶערְן, צוּם לִיבְּלִיכֶען
42 דוּפְטֶע, אֵיין פֵייעֶרְאָפְּפֶער פִיר יְיָ׃ אֵיין בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶעס בְּרַאנְדאָפְּפֶער (זָאלְל דִיזֶעס
זֵיין) בֵּייא אֵייעֶרֶען נַאכְקָאמְמֶען, אַם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס פָאר יְיָ,
43 וָוא אִיךְ אֵייךְ עֶרְשֵׁיינֶען וֶוערְדֶע, מִיט דִיר דַאזֶעלְבְּסְט צוּ רֶעדֶען׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע

דָארְט דֶעןְ קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס עֶרְשַׁיינֶען, אוּנְד עֶס ווִירְד דוּרְךְ מֵיינֶע הֶערְרלִיכְקֵייט
41 גֶעהֵיילִיגֶעט זֵיין׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע הֵיילִיגֶען דַאז פֶערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְט אוּנְד דֶען
אַלְטַאר, אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע וֶוערְדֶע אִיךְ הֵיילִיגֶען, דַאס זִיא מִיר אַלְס
45 פְּרִיסְטֶער דִינֶען׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס וָואהְנֶען, אוּנְד
46 אִיךְ וֶוערְדֶע אִיהְר גָאטט זֵיין׃ אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען עֶרְקֶענְנֶען, דַאס אִיךְ יְיָ, אִיהְר גָאטט
בִּין, דֶער אִיךְ זִיא אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוֹיסְגֶעפִיהְרְט הַאבֶּע, דַאמִיט אִיךְ
אוּנְטֶער אִיהְנֶען וָואהְנֶע, אִיךְ יְיָ, אִיהְר גָאטט׃

Cap. XXX. ל

1 דוּא זָאלְלסְט אוֹיךְ אֵיינֶען רוֹיכְאַלְטַאר, צוּם רֵייכֶערְן מַאכֶען, פָאן אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ
2 זָאלְלסְט דוּא אִיהְן מַאכֶען׃ אֵיינֶע עֶלְלֶע זֵיינֶע לֶענְגֶע, אוּנְד אֵיינֶע עֶלְלֶע זֵיינֶע בְּרֵייטֶע,
גְלֵייךְ פִירֶעקְקִיג זָאלְל עֶר זֵיין אוּנְד צְווֵייא עֶלְלֶען זֵיינֶע הָאהֶע, אַן אִיהְם זֵיינֶע הֶערְנֶער׃
3 אוּנְד דוּא זָאלְלסְט אִיהְן מִיט רֵיינֶעם גָאלְדֶע בֶּעלֶעגֶען, זֵיינֶע דֶעקְקֶע אוּנְד זֵיינֶע וֶוענְדֶע
אוּמְהֶער אוּנְד זֵיינֶע הֶערְנֶער׃ אוּנְד זָאלְלסְט דַאצוּ אֵיינֶען גָאלְדֶענֶען רַאנְד רִינְגסאוּם
4 מַאכֶען׃ אוּנְד צְווֵייא גָאלְדֶענֶע רִינְגֶע זָאלְלסְט דוּא אִיהְם אוּנְטֶער זֵיינֶעם רַאנְדֶע
מַאכֶען, אַן זֵיינֶען בֵּיידֶען זֵייטֶענְוֶוענְדֶען, זָא זָאלְלסְט דוּא אַן זֵיינֶען בֵּיידֶען זֵייטֶען מַאכֶען,
5 אוּנְד עֶס זָאלְל צוּם גֶעהֵייזֶע פִיר שְׁטַאנְגֶען זֵיין, אִיהְן דַאמִיט צוּ טְרַאגֶען׃ אוּנְד דוּא
זָאלְלסְט דִיא שְׁטַאנְגֶען פָאן אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ מַאכֶען אוּנְד זָאלְלסְט זִיא מִיט גָאלְד בֶּע־
6 לֶעגֶען׃ אוּנְד זָאלְלסְט אִיהְן פָאר דֶען פָארְהַאנְג זֶעטְצֶען, וֶועלְכֶער (אִיזְט) בֵּייא דֶער
לַאדֶע דֶעם צֵייגְנִיסְסֶעס, פָאר דֶעם גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל, וֶועלְכֶער (אִיזְט) אוֹיף דֶעם צֵייג־
7 נִיסְסֶע, וָוא אִיךְ דִיר עֶרְשֵׁיינֶען וֶוערְדֶע׃ אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל אוֹיף דֶעמְזֶעלְבֶּען רֵייכֶער־
וֶוערְק (פָאן) שְׁפֶּעצֶערֵייעֶן, מָארְגֶען פִיר מָארְגֶען רֵייכֶערְן׃ וֶוען עֶר דִיא לַאמְפֶּען רֵיי־
8 נִיגֶעט, זָאלְל עֶר עֶס רֵייכֶערְן׃ אוּנְד וֶוען אַהֲרֹן דִיא לַאמְפֶּען גֶעגֶען אַבֶּענְד אוֹיפְזֶעטְצְט,
זָאלְל עֶר עֶס רֵייכֶערְן׃ אֵיין בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶעס רֵייכֶערְוֶוערְק פָאר יְיָ דוּרְךְ אֵיירֶע גֶעשְׁלֶעכ־
9 טֶער הִינַאב׃ אִיהְר זָאלְלט אוֹיף דֶעמְזֶעלְבֶּען פְרֶעמְדֶעס רֵייכֶערְוֶוערְק אוּנְד בְּרַאנְד־
אָפְּפֶער אוּנְד שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער נִיכְט בְּרִינְגֶען, אוּנְד טְרַאנְקאָפְּפֶער זָאלְלט אִיהְר נִיכְט דַארוֹיף
10 אוֹיסְגִיסֶען׃ אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל פֶערְזֶאהְנֶען זֵיינֶע הֶערְנֶער אֵיין מַאל אִים יַאהְרֶע, דוּרְךְ
דַאז בְּלוּט דֶעס זִינְדאָפְּפֶערְס דֶער פֶערְזֶאהְנוּנְג, אֵיין מַאל אִים יַאהְרֶע זָאלְל עֶר אִיהְן
פֶערְזֶאהְנֶען דוּרְךְ אֵיירֶע גֶעשְׁלֶעכְטֶער הִינַאב, עֶס אִיזְט אֵיין אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶעס פִיר
11 12 יְיָ׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ וֶוען דוּא אוֹיפְנֶעהְמֶען ווִירְסְט דִיא
קָאפְּפְצַאהְל דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס בֵּייא אִיהְרֶען מוּסְטֶערוּנְגֶען, זָא זָאלְלֶען זִיא יֶעדֶער
יְיָ אֵיין לָאזֶעגֶעלְד פִיר זֵיינֶע זֶעעלֶע גֶעבֶּען, וֶוען מַאן זִיא צֶעהְלֶעט, דַאמִיט נִיכְט אֵיינֶע
13 פְּלַאגֶע אוּנְטֶער אִיהְנֶען זֵייא, וֶוען מַאן זִיא צֶעהְלֶעט׃ דִיזֶעס זָאלְלֶען זִיא גֶעבֶּען,
יֶעדֶער דֶער דוּרְךְ דִיא מוּסְטֶערוּנְג דוּרְכְגֶעהְט, דִיא הֶעלְפְטֶע אֵיינֶעס שֶׁקֶל'ס, נַאךְ

דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמְס, צוּ צְוַואנְצִיג גֵרָה דֶען שֶׁקֶל, דִיא הֶעלְפְטֶע אֵיינֶעס
14 שֶׁקֶל'ס אִיזְט דֶער בֵּייטְרַאג פִיר יְיָ׃ יֶעדֶער דֶער דוּרְכגֶעהְט דוּרְךְ דִיא מוּסְטֶערוּנְג
15 פָאן צְוַואנְצִיג יָאהְרֶען אוּנְד דַארִיבֶּער, זָאלְל דֶען בֵּייטְרַאג פִיר יְיָ גֶעבֶּען׃ דֶער רֵייכֶע
זָאלְל נִיכְט מֶעהְר גֶעבֶּען אוּנְד דֶער אַרְמֶע זָאלְל נִיכְט וֶוענִיגֶער גֶעבֶּען אַלְס דִיא
הֶעלְפְטֶע אֵיינֶעס שֶׁקֶל'ס, צוּ גֶעבֶּען דֶען בֵּייטְרַאג פִיר יְיָ צוּר פֶערְזֶעהְנוּנְג פִיר אֵיירֶע
16 זֵעעלֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט דַאס גֶעלְד דֶער פֶערְזֶעהְנוּנְג פָאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס
נֶעהְמֶען אוּנְד זָאלְלסְט עֶס צוּם דִינְסְטֶע דֶעם פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס גֶעבֶּען אוּנְד
עֶס זָאלְל דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס צוּם אַנְדֶענְקֶען זֵיין פָאר יְיָ, צוּר פֶערְזֶעהְנוּנְג פִיר
17 18 אֵיירֶע זֵעעלֶען׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ דוּא זָאלְלסְט אוֹיךְ מַאכֶען
אֵיין בֶּעקְקֶען אוֹיס קוּפְּפֶער, אוּנְד זֵיין פוּסְגֶעשְׁטֶעלְל (אוֹיס) קוּפְּפֶער צוּם וַואשֶׁען,
אוּנְד דוּא זָאלְלסְט עֶס צְווִישֶׁען דַאס פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְט אוּנְד צְווִישֶׁען דֶען אַלְטַאר
19 זֶעטְצֶען אוּנְד זָאלְלסְט וַואסֶער הִינֵיין גֶעבֶּען׃ אוּנְד עֶס זָאלְלֶען אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע
20 זֶאהְנֶע דַארוֹיס אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוּנְד אִיהְרֶע פִיסֶע וַואשֶׁען׃ וֶוען זִיא צוּם פֶערְזַאמְמ־
לוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע קָאמְמֶען וֶוערְדֶען, זָאלְלֶען זִיא זִיךְ מִיט וַואסֶער וַואשֶׁען, דַאס זִיא
נִיכְט שְׁטֶערְבֶּען; אָדֶער וֶוען זִיא צוּם אַלְטַאר הִינְטְרֶעטֶען דֶען דִינְסְט צוּ פֶערְרִיכְטֶען,
21 אֵיין פֵייעֶרְאָפְּפֶער אַנְצוּצִינְדֶען פִיר יְיָ׃ אוּנְד זָא זָאלְלֶען זִיא אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוּנְד אִיהְרֶע
פִיסֶע וַואשֶׁען, דַאס זִיא נִיכְט שְׁטֶערְבֶּען, אוּנְד עֶס זָאלְל אִיהְנֶען צוּר עֶווִיגֶען זַאטְצוּנְג
22 זֵיין פִיר אִיהְן אוּנְד פִיר זֵיינֶען זַאמֶען דוּרְךְ אִיהְרֶע גֶעשְׁלֶעכְטֶער הִינַאבּ׃ אוּנְד יְיָ
23 רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ אוּנְד דוּא נִים דִיר דִיא בֶּעסְטֶען גֶעווִירְצֶע, פֵיינֶע
מִירְרְהֶען פִינְפְהוּנְדֶערְט (שֶׁקֶל) אוּנְד צִימְמְטגֶעווִירְץ דִיא הֶעלְפְטֶע, צְוַוייאהוּנְדֶערְט
24 אוּנְד פִינְפְצִיג, אוּנְד קַאלְמוּס צְוַוייאהוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְפְצִיג׃ אוּנְד קַאסְסִיע פִינְפְהוּנְדֶערְט
25 (שֶׁקֶל) נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמֶעס, אוּנְד אֵיין הִין אָלִיפֶענֶאל׃ אוּנְד זָאלְלסְט
דַארוֹיס אֶל מַאכֶען (צוּר) הֵיילִיגֶען זַאלְבּוּנְג, גֶעווִירְצַאלְבֶּע (נַאךְ) אַפָּאטְהֶעקֶערְקוּנְסְט,
26 אֶל צוּר הֵיילִיגֶען זַאלְבּוּנְג זָאלְל עֶס זֵיין׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט דַאמִיט דַאס פֶערְזַאמְמ־
27 לוּנְגסְגֶעצֶעלְט אוּנְד דִיא לַאדֶע דֶעם צֵייגְנִיסֶעס זַאלְבֶּען׃ אוּנְד דֶען טִישׁ אוּנְד אַלְלֶע
28 זֵיינֶע גֶעפֶעסֶע אוּנְד דֶען לֵייכְטֶער אוּנְד זֵיינֶע גֶעפֶעסֶע אוּנְד דֶען רוֹיכְאַלְטַאר׃ אוּנְד
דֶען אַלְטַאר דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶערְס אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעפֶעסֶע, אוּנְד דַאס וַואשְׁבֶּעקְקֶען
29 אוּנְד זֵיין פוּסְגֶעשְׁטֶעלְל׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט זִיא הֵיילִיגֶען אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען זֵיין אֵיין
30 אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶעס, אַלְלֶעס וַואס זִיא בֶּערִיהְרְט מוּס הֵיילִיג זֵיין׃ אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע
זֶאהְנֶע זָאלְלסְט דוּא זַאלְבֶּען אוּנְד זָאלְלסְט זִיא הֵיילִיגֶען, דַאס זִיא מִיר אַלְס פְּרִיסְטֶער
31 דִינֶען׃ אוּנְד צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס זָאלְלסְט דוּא רֶעדֶען אוּנְד זַאגֶען׃ אֵיין אֶל
32 (צוּר) הֵיילִיגֶען זַאלְבּוּנְג זָאלְל דִיזֶעס מִיר זֵיין דוּרְךְ אֵיירֶע גֶעשְׁלֶעכְטֶער הִינַאבּ׃ אוֹיף
דַאס פְלֵיישׁ אֵיינֶעס מֶענְשֶׁען זָאלְל עֶס נִיכְט גֶעגָאסְסֶען וֶוערְדֶען, אוּנְד נַאךְ זֵיינֶער אַרְט
זָאלְלסְט אִיהְר דֶערְגְלֵייכֶען נִיכְט מַאכֶען, עֶס אִיזְט הֵיילִיג, הֵיילִיג מוּס עֶס אֵייךְ בְּלֵיי־

33 בֶּען: יֶעמַאנְד, וֶועלְכֶער דֶעסְגְלֵייכֶען צוּבֶּערֵייטֶעט, אָדֶער דַאפָֿאן אֵיינֶעם פְֿרֶעמְדֶען
34 גִיבְּט, דֶער זָאלְל אוֹיס זֵיינֶעם פָֿאלְקֶע אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ
מֹשֶׁה: נִים דִיר שְׁפֶּעצֶערֵייֶען, שְׁטַאקְטֶע אוּנְד זֶענֶעגַאל אוּנְד גַאלְבַּאן, (דִיזֶע) שְׁפֶּעצֶע־
35 רֵייֶען, אוּנְד רֵיינֶען וַוייהְרוֹיךְ, עֶס זָאלְל צוּ גְלֵייכֶען טְהֵיילֶען זֵיין: אוּנְד מַאכֶע דַאפָֿאן
רֵייכֶערְוֶוערְק, אֵיינֶע צוּבֶּערֵייטוּנְג נַאךְ אַפָּֿאטְהֶעקֶערְסְקוּנְסְט, גֶעזַאלְצֶען, רֵיין אוּנְד
36 הֵיילִיג: אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט דַאפָֿאן צֶערְשְׁטָאסֶען צוּ פֵֿיינֶעם פּוּלְפֶֿער, אוּנְד זָאלְלְסְט
דַאפָֿאן טְהוּן פָֿאר דַאז צֵייגְנִיס אִים פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגְסְגֶעצֶעלְטֶע, וָוא אִיךְ דִיר עֶרְשֵׁיינֶען
37 וֶוערְדֶע, אֵיין אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶעס זָאלְל עֶס אֵייךְ זֵיין: אוּנְד דַאז רֵייכֶערְוֶוערְק,
וֶועלְכֶעס דוּא מַאכֶעסְט, אִין זֵיינֶער אַרְט זָאלְלְט אִיהְר פִֿיר אֵייךְ נִיכְט מַאכֶען, עֶס
38 זָאלְל דִיר הֵיילִיג זֵיין פִֿיר יְיָ: יֶעמַאנְד, וֶועלְכֶער דֶעסְגְלֵייכֶען מַאכֶען וִוירְד, דַארַאן
צוּ רִיכֶען, דֶער זָאלְל אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען אוֹיס זֵיינֶעם פָֿאלְקֶע:

Cap. XXXI. לא

לא

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: זִיהֶע, אִיךְ הַאבֶּע מִיט נַאמֶען בֶּערוּפֶֿען
3 בְּצַלְאֵל, דֶער זָאהְן אוּרִי'ס, זָאהְן חוּרְס, פָֿאם שְׁטַאמְמֶע יְהוּדָה: אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע אִיהְן
מִיט דֶעם גֵייסְטֶע גָאטְטֶעס עֶרְפִֿילְלְט, מִיט קְלוּגְהֵייט אוּנְד מִיט פֶֿערְשְׁטַאנְד אוּנְד מִיט
4 אֵיינְזִיכְט, אוּנְד מִיט אַלְלֶערְלֵייא גֶעשִׁיקְלִיכְקֵייט: צוּ עֶרְפִֿינְדֶען קוּנְסְטפָֿאלְלֶע אַרְבֵּיי־
5 טֶען, צוּ אַרְבֵּייטֶען אִין גָאלְד, אִין זִילְבֶּער אוּנְד אִין קוּפְּפֶֿער: אוּנְד אִים שְׁטֵיינְשְׁנֵיידֶען
צוּם אֵיינְפַֿאסֶען, אוּנְד אִים שְׁנֵיידֶען דֶעם הָאלְצֶעס, צוּ אַרְבֵּייטֶען (מִיט גֶעשִׁיקְלִיכְקֵייט)
6 אַלְלֶערְלֵייא וֶוערְק: אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע אִיהְם בֵּייגֶעגֶעבֶּען דֶען אָהֳלִיאָב, זָאהְן אֲחִיסָמָךְ'ס
פָֿאם שְׁטַאמְמֶע דָן, אוּנְד אִין דַאז הֶערְץ יֶעדֶעס קְלוּגֶען (קִינְסְטלֶערְס) הַאבֶּע אִיךְ
קְלוּגְהֵייט גֶעגֶעבֶּען, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען אַלְלֶעס מַאכֶען, וַואס אִיךְ דִיר בֶּעפָֿאהְלֶען
7 הַאבֶּע: דַאז פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגְסְגֶעצֶעלְט אוּנְד דִיא לַאדֶע צוּם צֵייגְנִיס, אוּנְד דֶען גְנַאדֶענ־
8 שְׁטוּהְל, וֶועלְכֶער דַארוֹיף אִיזְט, אוּנְד אַלְלֶע גֶעפֶֿעסֶע דֶעם גֶעצֶעלְטֶעס: אוּנְד דֶען
טִישׁ אוּנְד זֵיינֶע גֶעפֶֿעסֶע, אוּנְד דֶען רֵיינֶען לֵייכְטֶער אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעפֶֿעסֶע, אוּנְד
9 דֶען רוֹיכְאַלְטַאר: אוּנְד דֶען אַלְטַאר דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿערְס אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעפֶֿעסֶע,
10 אוּנְד דַאז וַואשְׁבֶּעקֶען אוּנְד זֵיין פּוּסְגֶעשְׁטֶעלְל: אוּנְד דִיא אַמְטְסְקְלֵיידֶער אוּנְד דִיא
הֵיילִיגֶען קְלֵיידֶער פִֿיר אַהֲרֹן, דֶען פְּרִיסְטֶער, אוּנְד דִיא קְלֵיידֶער זֵיינֶער זָאהְנֶע צוּם
11 פְּרִיסְטֶערְדִינְסְטֶע: אוּנְד דַאז זַאלְבּאֶל אוּנְד דַאז רֵייכֶערְוֶוערְק דֶער שְׁפֶּעצֶערֵייֶען צוּם
12 הֵיילִיגְטְהוּם, גַאנְץ זָא וִויא אִיךְ דִיר בֶּעפָֿאהְלֶען הַאבֶּע, וֶוערְדֶען זִיא מַאכֶען: אוּנְד יְיָ
13 זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אוּנְד דוּא רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד שְׁפְּרִיךְ:
יֶעדָאךְ מֵיינֶע רוּהֶעטַאגֶע זָאלְלְט אִיהְר בֶּעאָבְּאַכְטֶען, דֶען עֶס (אִיזְט) אֵיין צֵייכֶען
צְווִישֶׁען מִיר אוּנְד אֵייךְ דוּרְךְ אֵיירֶע גֶעשְׁלֶעכְטֶער הִינַאבּ, דַאס מַאן וִויסֶע, דַאס אִיךְ
14 יְיָ אֵייךְ הֵיילִיגֶע: בֶּעאָבְּאַכְטֶעט אַלְלֶע דֶען רוּהֶעטַאג, דֶען עֶר אִיזְט אֵייךְ הֵיילִיג, וֶוער

איהן ענטווייהט, זאלל געטאדטעט ווערדען, דען יעדער, וועלכער אן איהם איינע
ארבייט פערריכטעט, דיזע זעעלע זאלל אויס איהרעם פאלקע אויסגעראטטעט ווער-
15 דען: זעכס טאגע זאלל מאן ארבייט טהון, אבער אם זיבענטען טאגע זייא איין פייער-
ליבער רוהעטאג, הייליג דעם יי, ווער איינע ארבייט אן דעם טאגע דער רוהע פער-
16 ריכטעט זאלל געטאדטעט ווערדען: אונד דיא קינדער ישראל'ס זאללען דען רוהע-
טאג בעאבאכטען, צו האלטען דען רוהעטאג דורך איהרע געשלעכטער הינאב אלס
17 איינען עוויגען בונד: צווישען מיר אונד דען קינדערן ישראל'ס (איזט) ער איין צייכען
אויף עוויג, דען אין זעכס טאגען האט יי דען הימל אונד דיא ערדע געמאכט, אונד
18 אם זיבענטען טאגע האט ער גערוהעט אונד האט זיך ערהאלעט: אונד ער גאב דעם
משה, אלס ער אויפגעהארט האטטע מיט איהם אויף דעם בערג סיני צו רעדען,
צווייא טאפעלן דעם צייגניססעס, טאפעלן (אויס) שטיין, געשריבען מיט דעם פינגער
גאטטעס:

לב Cap. XXXII. לב

1 אונד אלס דאז פאלק זאהע, דאס משה פאם בערגע העראב צו קאממען צאגערטע,
דא פערזאממעלטע זיך דאז פאלק צו אהרן, אונד זיא זאגטען צו איהם: שטעהע
אויף מאכע אונז געטטער, דיא פאר אונז הער געהען זאללען, דען דיזער משה, דער
מאן, וועלכער אונז אויס דעם לאנדע מצרים הערויף געפיהרט האט, ווירר וויססען
2 ניכט וואס איהם געשעהען איזט: אונד אהרן זאגטע צו איהנען: ציהעט אב דיא
גאלדענען רינגע, וועלכע (זינד) אין דען אהרען אייערער ווייבער, אייערער זאהנע אונד
3 אייערער טאכטער, אונד ברינגעט זיא צו מיר: אונד דאז גאנצע פאלק ריס אב דיא
גאלדענען רינגע, וועלכע (ווארען) אין איהרען אהרען אונד בראכטען זיא צו אהרן:
4 אונד ער נאהם זיא אויס איהרער האנד, אונד ער בילדעטע עס מיט איינעם מייסעל
אונד מאכטע דאראויס איין געגאססענעס קאלב, אונד זיא זאגטען: דיזעס (זינד) דיינע
געטטער ישראל, וועלכע דיך אויס דעם לאנדע מצרים הערויסגעפיהרט האבען:
5 אונד אלס אהרן דיזעס זאהע, בויעטע ער איינען אלטאר פאר איהם, אונד אהרן ריף
6 אויס אונד שפראך: מארגען איזט איין פעסטטאג יי'ס: אונד זיא מאכטען זיך דען
אנדערן מארגען פריה אויף, אונד זיא אפפערטען בראנדאפפער אונד בראכטען
פרידענסאפפער, אונד דאז פאלק זעטצטע זיך צו עססען אונד צו טרינקען, אונד
7 שטאנדען אויף צו שפילען: אונד יי רעדעטע צו משה: געהע, שטייגע הינאב, דען
דיין פאלק, וועלכעס דוא הערויפגעפיהרט האסט אויס דעם לאנדע מצרים, האט
8 (זיך) פערדערבט: זיא זינד שנעלל פאן דעם וועגע אבגעוויכען, וועלכען איך
איהנען בעפאהלען האבע, זיא האבען זיך איין געגאססענעס קאלב געמאכט, אונד
האבען עס אנגעבעטעט, אונד זיא האבען איהם געאפפערט אונד געשפראכען: דיזעס
(זינד) דיינע געטטער, ישראל, וועלכע דיך הערויפגעפיהרט האבען אויס דעם לאנדע

9 מִצְרַיִם׃ אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה׃ אִיךְ הַאבֶּע דִיזֶעס פָאלְק גֶעזֶעהֶען, אוּנְד זִיהֶע, עֶס
10 אִיזְט אֵיין הַארְטנֶעקִקִיגֶעס פָאלְק׃ אוּנְד נוּן לַאס מִיךְ, דַאס מֵיין צָארְן עֶנְטבְּרֶענְנֶע
אִיבֶּער זִיא אוּנְד אִיךְ זִיא פֶערְטִילְגֶע, אוּנְד אִיךְ וִוילְל דִיךְ צוּ אֵיינֶעם גְרָאסֶען פָאלְקֶע
11 מַאכֶען׃ אוּנְד מֹשֶׁה פְלֶעהֶעטֶע צוּ יְיָ, זֵיינֶעם גָאטְטֶע, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ וַוארוּם, אָ יְיָ,
זָאלְל דֵיין צָארְן אִיבֶּער דֵיין פָאלְק עֶנְטבְּרֶענְנֶען, וֶועלְכֶעס דוּא אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע
מִצְרַיִם מִיט גְרָאסֶער קְרַאפְט אוּנְד מִיט גֶעוַואלְטִיגֶער הַאנְד הֶערוֹיסְגֶעפִיהְרְט הַאסְט׃
12 וַוארוּם זָאלְלֶען זַאגֶען דִיא מִצְרַיִם אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶען׃ צוּם אוּנְגְלִיק הַאט עֶר זִיא אוֹיס־
גֶעפִיהְרְט, זִיא צוּ טֶאדְטֶען אוֹיף דֶען בֶּערְגֶען, אוּנְד זִיא צוּ פֶערְטִילְגֶען פָאן דֶער עֶרְדֶע
וֶועג׃ קֶעהְרֶע צוּרִיק פָאן דֵיינֶעם בְּרֶענְנֶענְדֶען צָארְנֶע, אוּנְד לַאס דִיךְ רֵייעֶן דַאז אִיבֶּעל
13 גֶעגֶען דֵיין פָאלְק׃ גֶעדֶענְקֶע אַן אַבְרָהָם, אַן יִצְחָק אוּנְד אַן יִשְׂרָאֵל, דֵיינֶע דִינֶער,
דֶענֶען דוּא צוּגֶעשְׁוָוארֶען בֵּייא דִיר זֶעלְבְּסְט, אוּנְד צוּ אִיהְנֶען גֶערֶעדֶעט הַאסְט׃ אִיךְ
וִוילְל פֶערְמֶעהְרֶען אֵיירֶען זַאמֶען גְלֵייךְ דֶען שְׁטֶערְנֶען דֶעס הִימְמֶעלְס, אוּנְד דִיזֶעס
גַאנְצֶע לַאנְד, פָאן וֶועלְכֶעם אִיךְ גֶעזַאגְט הַאבֶּע, וִוילְל אִיךְ אֵיירֶעם זַאמֶען גֶעבֶּען, דַאס
14 זִיא עֶס עֶווִיגְלִיךְ בֶּעזִיטְצֶען׃ אוּנְד יְיָ לִיס זִיךְ דַאז אִיבֶּעל רֵייעֶן, דַאז עֶר גֶערֶעדֶעט
15 הַאטְטֶע, זֵיינֶעם פָאלְקֶע צוּ טְהוּן׃ אוּנְד מֹשֶׁה וֶוענְדֶעטֶע זִיךְ אוּנְד שְׁטִיג הִינַאבּ פָאם
בֶּערְגֶע, אוּנְד דִיא בֵּיידֶען טַאפֶעלְן דֶעס צֵייגְנִיסְסֶעס אִין זֵיינֶער הַאנְד, טַאפֶעלְן, בֶּע־
שְׁרִיבֶּען פָאן אִיהְרֶען בֵּיידֶען זֵייטֶען, פָאן דִיזֶער אוּנְד פָאן יֶענֶער (זֵייטֶע וַוארֶען) זִיא
16 בֶּעשְׁרִיבֶּען׃ אוּנְד דִיא טַאפֶעלְן (וַוארֶען) אֵיין וֶוערְק גָאטְטֶעס, אוּנְד דִיא שְׁרִיפְט (וַואר)
17 אֵיינֶע שְׁרִיפְט גָאטְטֶעס, אֵיינְגֶעגְרַאבֶּען אוֹיף דִיא טַאפֶעלְן׃ אוּנְד יְהוֹשֻׁעַ הֶערְטֶע
דִיא שְׁטִימְמֶע דֶעס פָאלְקֶעס אִין זֵיינֶעם יוֹיכְצֶען, אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה׃ (עֶס
18 אִיזְט) אֵיין קְרִיגְסְגֶעשְׁרֵייא אִים לַאגֶער׃ אוּנְד עֶר זַאגְטֶע׃ (עֶס אִיזְט) נִיכְט דִיא שְׁטִימְמֶע
אֵיינֶעס זִיגֶעסְגֶעשְׁרֵייס אוּנְד נִיכְט דִיא שְׁטִימְמֶע דֶעס גֶעשְׁרֵייס פָאן בֶּעזִיגְטֶען, דִיא
19 שְׁטִימְמֶע אֵיינֶעס גֶעזַאנְגֶעס הֶערֶע אִיךְ׃ אוּנְד עֶס וַואר אַלְס עֶר צוּם לַאגֶער נָאהֶע קַאם
אוּנְד זַאהֶע דַאז קַאלְבּ (אוּנְד) דִיא טֶענְצֶע, דַא עֶנְטבְּרַאנְטֶע דֶער צָארְן מֹשֶׁה׳ס אוּנְד
עֶר וַוארְף אוֹיס זֵיינֶער הַאנְד דִיא טַאפֶעלְן, אוּנְד צֶערְבְּרַאךְ זִיא אוּנְטֶען אַם בֶּערְגֶע׃
20 אוּנְד עֶר נַאהְם דַאז קַאלְבּ, וֶועלְכֶעס זִיא גֶעמַאכְט הַאטְטֶען, אוּנְד פֶערְבְּרַאנְטֶע עֶס
אִים פֵייעֶר, אוּנְד צֶערְמַאלְמְטֶע עֶס צוּ פּוּלְפֶער, אוּנְד עֶר שְׁטְרֵייעֶטֶע (דֶען שְׁטוֹיבּ)
אוֹיף דִיא אָבֶּערְפְלֶעכֶע דֶעס וַואסְסֶערְס, אוּנְד לִיס דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס טְרִינְקֶען׃
21 אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ אַהֲרֹן׃ וַואס הַאט דִיר דִיזֶעס פָאלְק גֶעטְהַאן, דַאס דוּא אִיבֶּער
22 דַאזֶעלְבֶּע אֵיינֶע גְרָאסֶע זִינְדֶע גֶעבְּרַאכְט הַאסְט? דַא שְׁפְּרַאךְ אַהֲרֹן׃ עֶס עֶנְטבְּרֶענְנֶע
נִיכְט דֶער צָארְן מֵיינֶעס הֶערְרְן! דוּא קֶענְנְסְט דַאז פָאלְק, דַאס עֶס בֶּעזֶע (אִיזְט)׃
23 אוּנְד זִיא זַאגְטֶען צוּ מִיר׃ מַאכֶע אוּנְז גֶעטְטֶער, וֶועלְכֶע פָאר אוּנְז הֶערְגֶעהֶען זָאלְלֶען,
דֶען דִיזֶער מֹשֶׁה, דֶער מַאן, וֶועלְכֶער אוּנְז הֶערוֹיפְגֶעפִיהְרְט הַאט אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע
24 מִצְרַיִם, ווִיר וִויסְסֶען נִיכְט, וַואס אִיהְם גֶעשֶׁעהֶען אִיזְט׃ אוּנְד אִיךְ זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען׃

וֶוער גָאלְד הַאט, דֶער זָאלְל עֶס אַבְּרייסֶען אוּנְד מִיר גֶעבֶּען, אוּנְד אִיךְ וַוארְף עֶס
25 אִינְס פֵייעֶר, אוּנְד עֶס וואוּרְדֶע דִיזֶעס קַאלְבּ דַארוֹיס׃ אוּנְד מֹשֶׁה זַאהֶע דַאז פָֿאלְק,
דַאס עֶס אִינְגֶעצִינְגֶעלְט וַואר, דֶען אַהֲרֹן הַאטֶּע עֶס צִינְגֶעלְלָאז גֶעמַאכְט צוּר שַׁמַאךְ
26 בֵּייא זֵיינֶען פֵֿיינְדֶען׃ דַא שְׁטֶעלְלְטֶע זִיךְ מֹשֶׁה אִין דַאז טְהָאר דֶעס לַאגֶערְס, אוּנְד
שְׁפְּרַאךְ׃ וֶוער פִֿיר יְיָ אִיזְט, דֶער קָאמְמֶע צוּ מִיר! דַא זַאמְמֶעלְטֶען זִיךְ צוּ אִיהְם אַלְלֶע
27 זֶאהְנֶע לֵוִי׳ס׃ אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען׃ זָא שְׁפְּרִיכְט יְיָ, דֶער גָאטְט יִשְׂרָאֵל׳ס׃
לֶעגֶעט יֶעדֶער זֵיין שְׁווֶערְט אַן זֵיינֶע לֶענְדֶען, גֶעהֶעט הִין אוּנְד הֶער פָֿאן טְהָאר צוּ
טְהָאר אִים לַאגֶער, אוּנְד בְּרִינְגֶעט אוּם אֵיין יֶעדֶער זֵיינֶען בְּרוּדֶער, אוּנְד אֵיין יֶעדֶער
28 זֵיינֶען פְֿרֵיינְד, אוּנְד אֵיין יֶעדֶער זֵיינֶען פֶֿערְוַואנְדְטֶען׃ אוּנְד עֶס טְהַאטֶען אַלְזָא דִיא
זֶאהְנֶע לֵוִי׳ס, נַאךְ דֶעם וָוארְטֶע מֹשֶׁה׳ס, אוּנְד עֶס פִֿילֶען פָֿאן דֶעם פָֿאלְקֶע אַן דֶעמ־
29 זֶעלְבֶּען טַאגֶע אוּנְגֶעפֶֿעהְר דְרֵייא טוֹיזֶענְד מַאן׃ אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע׃ פִֿילְלֶעט אֵייֶרֶע
הַאנְד הֵייטֶע פִֿיר יְיָ, וַוייל יֶעדֶער גֶעוֶועזֶען אִיזְט גֶעגֶען זֵיינֶען זָאהְן אוּנְד גֶעגֶען זֵיינֶען
30 בְּרוּדֶער, דַאס עֶר אִיבֶּער אֵייךְ הֵייטֶע זֶעגֶען גֶעבֶּע׃ אוּנְד עֶס וַואר אַם אַנְדֶערְן מָארְגֶען,
דַא זַאגְטֶע מֹשֶׁה צוּם פָֿאלְקֶע׃ אִיהְר הַאבְּט גֶעזִינְדִיגֶעט אֵיינֶע גְרָאסֶע זִינְדֶע, אוּנְד נוּן
ווִילְל אִיךְ הִינוֹיף גֶעהֶען צוּ יְיָ, פִֿילְלֵייכְט וֶוערְדֶע אִיךְ (אִיהְן) פֶֿערְזֶאהְנֶען וֶועגֶען
31 אֵייֶרֶער זִינְדֶע׃ אוּנְד מֹשֶׁה קֶעהְרְטֶע צוּרִיק צוּ יְיָ, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ אַךְ! דִיזֶעס פָֿאלְק
הַאט אֵיינֶע גְרָאסֶע זִינְדֶע גֶעזִינְדִיגְט, וִיא הַאבֶּען זִיךְ גֶעטְטֶער אוֹיס גָאלְד גֶעמַאכְט׃
32 אוּנְד נוּן, וֶוען דוּא דָאךְ יֶעטְצְט פֶֿערְצֵייהֶען מֶאכְטֶעסְט אִיהְרֶע זִינְדֶע! וָוא אַבֶּער נִיכְט,
33 זָא לֶאשֶׁע מִיךְ דָאךְ אוֹיס דֵיינֶעם בּוּכֶע, דַאז דוּא גֶעשְׁרִיבֶּען הַאסְט׃ אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע
צוּ מֹשֶׁה, וֶוער גֶעגֶען מִיךְ גֶעזִינְדִיגְט הַאט, דֶען ווִילְל אִיךְ אוֹיסְלֶאשֶׁען אוֹיס מֵיינֶעם
34 בּוּכֶע׃ אוּנְד נוּן, גֶעהֶע, פִֿיהְרֶע דַאז פָֿאלְק, וָואהִין אִיךְ דִיר גֶעזַאגְט הַאבֶּע, זִיהֶע, מֵיין
עֶנְגֶעל ווִירְד פָֿאר דִיר הֶער גֶעהֶען אוּנְד אַם טַאגֶע מֵיינֶער הֵיימְזוּכוּנְג, וֶוערְדֶע אִיךְ
35 אִיהְנֶען אַייךְ אִיהְרֶע זִינְדֶע אַנְרֶעכְנֶען׃ אוּנְד יְיָ שְׁלוּג דַאז פָֿאלְק, דַאפִֿיר, דַאס זִיא דִיא
אוּרְהֶעבֶּער דֶעס קַאלְבֶּעס וַוארֶען, וֶועלְכֶעס אַהֲרֹן גֶעמַאכְט הַאטֶּע׃

לג Cap. XXXIII. לג

1 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה׃ גֶעהֶע הִינוֹיף פָֿאן הִיר, דוּא אוּנְד דַאז פָֿאלְק, וֶועלְכֶעס
דוּא הֶערוֹיפְֿגֶעפֿיהְרְט הַאסְט אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אִין דַאז לַאנְד, וֶועלְכֶעס אִיךְ
צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאבֶּע דֶעם אַבְרָהָם, דֶעם יִצְחָק אוּנְד דֶעם יַעֲקֹב אוּנְד גֶעשְׁפְּרָאכֶען׃
2 דֵיינֶעם זַאמֶען ווִילְל אִיךְ עֶס גֶעבֶּען׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אֵיינֶען עֶנְגֶעל פָֿאר דִיר הֶער
שִׁיקְקֶען אוּנְד וֶוערְדֶע פֶֿערְטְרֵייבֶּען דֶען כְּנַעֲנִי, דֶען אֱמֹרִי אוּנְד דֶען חִתִּי, אוּנְד דֶען
3 פְּרִזִּי, דֶען חִוִּי אוּנְד דֶען יְבוּסִי׃ אִין אֵיין לַאנְד, דַאז פָֿאן מִילְךְ אוּנְד הָאנִיג פְֿלִיסְט,
דֶען אִיךְ וֶוערְדֶע נִיכְט הִינוֹיפְֿגֶעהֶען אִין דֵיינֶער מִיטְטֶע, דֶען דוּא בִּיזְט אֵיין הַארְט־
4 נֶעקִּיגֶעס פָֿאלְק, דַאמִיט אִיךְ דִיךְ נִיכְט אוֹיף דֶעם וֶועגֶע אוּמְבְּרִינְגֶע׃ אוּנְד אַלְס דַאז

פָאלְק דִיזֶע בֶּאזֶע רֶעדֶע הֶארְטֶע, דַא טְרוֹיעֶרְטֶען זִיא, אוּנְד נִימַאנְד לֶעגְטֶע זֵיינֶען
5 שְׁמוּק אַן׃ אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה׃ זַאגֶע דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס׃ אִיהְר זֵייד אֵיין
הַארְטְנֶעקִקִיגֶעס פָאלְק; וֶוען אִיךְ אֵיינֶען אוֹיגֶענְבְּלִיק אִין דֵיינֶער מִיטְטֶע צָאגֶע, זָא
וִויךְדֶע אִיךְ דִיךְ פֶערְטִילְגֶען, אוּנְד נוּן נִים דֵיינֶען שְׁמוּק אַב פָאן דִיר, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע
6 וִויסְסֶען, וַואס אִיךְ דִיר טְהוּן זָאלְל׃ אוּנְד עֶס לֶעגְטֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אִיהְרֶען
7 שְׁמוּק אַב פָאם בֶּערְגֶע חוֹרֵב׃ אוּנְד מֹשֶׁה נַאהְם דַאז גֶעצֶעלְט אוּנְד שְׁלוּג עֶס זִיךְ
אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְם אוֹיף, וֵוייט וֶועג פָאם לַאגֶער, אוּנְד נַאנְטֶע עֶס פֶער־
זַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְט, אוּנְד עֶס וַואר, דַאס יֶעדֶער, (וֶועלְכֶער) יְיָ זוּכְטֶע, דֶער גִינְג הִינוֹיס
8 צוּם פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְט, וֶועלְכֶעס אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְם וַואר׃ אוּנְד עֶס
וַואר, וֶוען מֹשֶׁה צוּם גֶעצֶעלְט הִינוֹיסְגִינְג, דַא שְׁטַאנְד אַלְלֶעס פָאלְק אוֹיף אוּנְד בְּלִיבּ
שְׁטֶעהֶען, יֶעדֶער אַם אֵיינְגַאנְג זֵיינֶעס גֶעצֶעלְטֶעס, אוּנְד זִיא זַאהֶען מֹשֶׁה נַאךְ בִּיז עֶר
9 אִין דַאז גֶעצֶעלְט קַאם׃ אוּנְד עֶס וַואר, וֶוען מֹשֶׁה אִין דַאז גֶעצֶעלְט הִינֵיינְגִינְג, זָא לִיס
זִיךְ דִיא וָואלְקֶענְזֵיילֶע הֶערַאבּ אוּנְד שְׁטֶעלְלטֶע זִיךְ אַם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם גֶעצֶעלְטֶעס,
10 אוּנְד עֶר רֶעדֶעטֶע מִיט מֹשֶׁה׃ אוּנְד וֶוען דַאז גַאנְצֶע פָאלְק דִיא וָואלְקֶענְזֵיילֶע זַאהֶע
אַם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם גֶעצֶעלְטֶעס שְׁטֶעהֶען, דַא שְׁטַאנְד דַאז גַאנְצֶע פָאלְק אוֹיף אוּנְד
11 זִיא נֵייגְטֶען זִיךְ יֶעדֶער אַם אֵיינְגַאנְגֶע זֵיינֶעס גֶעצֶעלְטֶעס׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה
(פָאן) אַנְגֶעזִיכְט צוּ אַנְגֶעזִיכְט, זָא וִויא אֵיין מַאן צוּ זֵיינֶעם פְרֵיינְדֶע רֶעדֶעט, אוּנְד עֶר
קֶעהְרְטֶע אִין דַאז לַאגֶער צוּרִיק; אוּנְד זֵיין דִינֶער יְהוֹשֻׁעַ זָאהְן נוּן׳ס, אֵיין יִינְגְלִינְג, וִויךְ
12 נִיכְט אוֹיס דֶעם גֶעצֶעלְטֶע׃ אוּנְד מֹשֶׁה שְׁפְּרַאךְ צוּ יְיָ׃ זִיהֶע, דוּא הַאסְט צוּ מִיר גֶע־
זַאגְט׃ פִיהְרֶע דִיזֶעס פָאלְק הִינוֹיף, אוּנְד דוּא הַאסְט מִיר נִיכְט בֶּעקַאנְנְט גֶעמַאכְט, וֶוען
דוּא מִיט מִיר שִׁיקְקֶען וִוירְסְט, אוּנְד דוּא הַאסְט גֶעשְׁפְּרָאכֶען׃ אִיךְ קֶענְנֶע דִיךְ מִיט
13 נַאמֶען, אוּנְד דוּא הַאסְט אוֹיךְ גְנַאדֶע אִין מֵיינֶען אוֹיגֶען גֶעפוּנְדֶען׃ אוּנְד נוּן, וֶוען אִיךְ
אִין דֵיינֶען אוֹיגֶען גְנַאדֶע גֶעפוּנְדֶען הַאבֶּע, זָא מַאכֶע מִיר דֵיינֶען וֶועג בֶּעקַאנְנְט, דַאס
אִיךְ דִיךְ עֶרְקֶענְנֶע, דַאמִיט אִיךְ גְנַאדֶע אִין דֵיינֶען אוֹיגֶען פִינְדֶע, אוּנְד זִיהֶע דָאךְ, דַאס
14 דִיזֶעס פָאלְק דֵיין פָאלְק אִיזְט׃ אוּנְד עֶר זַאגְטֶע׃ מֵיין אַנְגֶעזִיכְט זָאלְל מִיטְגֶעהֶען, אוּנְד
15 אִיךְ וִוילְל דִיךְ צוּר רוּהֶע פִיהְרֶען׃ אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ אִיהְם׃ וֶוען דֵיין אַנְגֶעזִיכְט
16 נִיכְט מִיטְגֶעהְט, זָא פִיהְרֶע אוּנְז נִיכְט הִינוֹיף פָאן הִיר׃ אוּנְד וָואדוּרְךְ זָאלְל עֶס עֶר־
קַאנְנְט וֶוערְדֶען, דַאס אִיךְ גְנַאדֶע אִין דֵיינֶען אוֹיגֶען גֶעפוּנְדֶען הַאבֶּע, אִיךְ אוּנְד דֵיין
פָאלְק? אִיזְט עֶס נִיכְט, אִינְדֶעם דוּא מִיט אוּנְז גֶעהֶען וִוירְסְט, אוּנְד וִויר אוֹיסְגֶעצֵייכְנֶעט
וֶוערְדֶען, אִיךְ אוּנְד דֵיין פָאלְק, פָאר יֶעדֶעם פָאלְקֶע, וֶועלְכֶעס אוֹיף דֶער אָבֶּערְפְלֶעכֶע
17 דֶער עֶרְדֶע אִיזְט? אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה׃ אוֹיךְ דִיזֶע זַאכֶע, וֶועלְכֶע דוּא גֶערֶעדֶעט
הַאסְט, וִוילְל אִיךְ טְהוּן, דֶען דוּא הַאסְט גְנַאדֶע אִין מֵיינֶען אוֹיגֶען גֶעפוּנְדֶען, אוּנְד אִיךְ
18 הַאבֶּע דִיךְ מִיט נַאמֶען עֶרְקַאנְנְט׃ אוּנְד עֶר זַאגְטֶע׃ לַאס מִיךְ דֵיינֶע הֶערְלִיכְקֵייט
19 זֶעהֶען׃ אוּנְד עֶר (יְיָ) זַאגְטֶע׃ אִיךְ וֶוערְדֶע אַלְלֶע מֵיינֶע גִיטֶע פָאר דֵיינֶעם אַנְגֶעזִיכְטֶע

פָֿארְאִיבֶּער צִיהֶען לַאסְסֶען, אוּנְד װֶערְדֶע אױסְרוּפֶֿען דֶען נַאמֶען יְיָ׳ס פָֿאר דִיר, אוּנְד
אִיךְ בֶּעגְנַאדִיגֶע, װֶען אִיךְ בֶּעגְנַאדִיגֶע, אוּנְד אִיךְ עֶרְבַּארְמֶע מִיךְ, דֶעסְסֶען אִיךְ מִיךְ
20 עֶרְבַּארְמֶע׃ אוּנְד עֶר (יְיָ) שְׁפְּרַאךְ׃ דוּא קַאנְנְסְט מֵיין אַנְגֶעזִיכְט נִיכְט זֶעהֶען, דֶען קֵיין
21 מֶענְשׁ זִיהֶעט מִיךְ אוּנְד בְּלֵייבְּט אַם לֶעבֶּען׃ אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע׃ זִיהֶע, עֶס אִיזְט אֵיין אָרְט
22 בֵּייא מִיר, דַא זָאלְלְסְט דוּא אױף דֶעם פֶֿעלְזֶען שְׁטֶעהֶען׃ אוּנְד עֶס װִירְד זֵיין, װֶען
מֵיינֶע הֶערְלִיכְקֵייט פָֿארְאִיבֶּער צִיהֶען װִירְד, זָא װֶערְדֶע אִיךְ דִיךְ אִין דִיא הֶאהְלוּנְג
דֶעס פֶֿעלְזֶענְס זֶעטְצֶען, אוּנְד אִיךְ װֶערְדֶע מֵיינֶע הַאנְד אִיבֶּער דִיךְ דֶעקְקֶען, בִּיז אִיךְ
23 פָֿארְאִיבֶּער גֶעגַאנְגֶען בִּין׃ אוּנְד װֶען אִיךְ מֵיינֶע הַאנְד װֶעגְצִיהֶען װֶערְדֶע, זָא װִירְסְט
דוּא מִיךְ פָֿאן הִינְטֶען זֶעהֶען, אַבֶּער מֵיין אַנְגֶעזִיכְט קַאן מַאן נִיכְט זֶעהֶען׃

Cap. XXXIV. לד

לד

1 אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ משֶׁה׃ הױעֶ דִיר צְװֵייא שְׁטֵיינֶערְנֶע טַאפֶֿעלְן גְלֵייךְ דֶען עֶרְסְטֶען,
אוּנְד אִיךְ װֶערְדֶע אױף דִיא טַאפֶֿעלְן דִיא װָארְטֶע שְׁרֵייבֶּען, װֶעלְכֶע אױף דֶען עֶרְסְטֶען
2 טַאפֶֿעלְן װַארֶען, דִיא דוּא צֶערְבְּרָאכֶען הַאסְט׃ אוּנְד זֵייא בֶּערֵייט אױף מָארְגֶען בֶּע־
רֵייט, אוּנְד גֶעהֶע דֶעם מָארְגֶענְס אױף דֶען בֶּערְג סִינַי, אוּנְד שְׁטֶעלְלֶע דִיךְ מִיר
3 דָארְט, אױף דֶעם גִיפְּפֶֿעל דֶעם בֶּערְגֶעס׃ אוּנְד נִימַאנְד זָאלְל מִיט דִיר הִינױפְֿגֶעהֶען,
אױךְ זָאלְל נִימַאנְד אױף דֶעם גַאנְצֶען בֶּערְגֶע גֶעזֶעהֶען װֶערְדֶען; אױךְ דִיא שַׁאפֶֿע אוּנְד
4 דִיא רִינְדֶער זָאלְלֶען גֶעגֶען דִיזֶען בֶּערְג נִיכְט װֵיידֶען׃ אוּנְד עֶר הִיבּ צְװֵייא שְׁטֵיינֶערְנֶע
טַאפֶֿעלְן גְלֵייךְ דֶען עֶרְסְטֶען, אוּנְד משֶׁה מַאכְטֶע זִיךְ פְֿרִיה אױף אוּנְד גִינְג אױף דֶען
בֶּערְג סִינַי, װִיא אִיהְם יְיָ בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע, אוּנְד עֶר נַאהְם אִין זֵיינֶע הַאנְד (דִיא)
5 צְװֵייא שְׁטֵיינֶערְנֶען טַאפֶֿעלְן׃ אוּנְד יְיָ לִיס זִיךְ הֶערַאבּ אִין אֵיינֶער װָאלְקֶע, אוּנְד עֶר
6 שְׁטֶעלְלְטֶע זִיךְ דָארְט בֵּייא אִיהְם, אוּנְד רִיף אוּיס דֶען נַאמֶען יְיָ׳ס׃ אַלְס נוּן יְיָ פָֿארְאִיבֶּער
גִינְג פָֿאר זֵיינֶעם אַנְגֶעזִיכְטֶע, דַא רִיף עֶר׃ יְיָ, יְיָ, אֵיין בַּארְמְהֶערְצִיגֶער אוּנְד גְנֶעדִיגֶער
7 גָאטְט, לַאנְגְמִיטְהִיג אוּנְד רֵייךְ אַן גִיטֶע אוּנְד טְרֵייעֶ׃ עֶר בֶּעװַאהְרֶעט גְנַאדֶע טױזֶענְדֶען,
עֶר פֶֿערְצֵייהֶעט מִיסְסֶעטַהאט, אִיבֶּערְטְרֶעטוּנְג אוּנְד זִינְדֶע, עֶר װִירְד אַבֶּער נִימַאנְד
אוּנְבֶּעשְׁטְרַאפְֿט לַאסְסֶען, עֶר זוּכְט הֵיים דִיא מִיסְסֶעטַהאט דֶער פֶֿעטֶער אַן קִינְדֶערְן
8 אוּנְד קִינְדֶעסְקִינְדֶערְן, בִּיז אִינְס דְרִיטְטֶע אוּנְד פִֿירְטֶע (גְלִיד)׃ אוּנְד משֶׁה נֵייגְטֶע זִיךְ
9 אֵיילֶענְדְס צוּר עֶרְדֶע, אוּנְד בֶּעטֶעטֶע אַן׃ אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ׃ װֶען אִיךְ דָאךְ גְנַאדֶע
גֶעפוּנְדֶען הַאבֶּע אִין דֵיינֶען אױגֶען, אָ הֶערְר! זָא מֶאכְטֶע דָאךְ דֶער הֶערְר גֶעהֶען אִין
אוּנְזֶערֶער מִיטְטֶע, דֶען עֶס (אִיזְט) אֵיין הַארְטְנֶעקְקִיגֶעס פָֿאלְק; אַבֶּער פֶֿערְצֵייהֶע
אוּנְזֶערֶע מִיסְסֶעטַהאטֶען אוּנְד אוּנְזֶערֶע זִינְדֶען, אוּנְד נִים אוּנְז אַן צוּם אֵייגֶענְטְהוּם׃
10 אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ, זִיהֶע! אִיךְ מַאכֶע אֵיינֶען בּוּנְד; אִין גֶעגֶענְװַארְט דֵיינֶעס גַאנְצֶען
פָֿאלְקֶעס װֶערְדֶע אִיךְ װאוּנְדֶער טְהוּן, דִיא נִיכְט גֶעטְהַאן װָארֶען זִינְד אױף דֶער
גַאנְצֶען עֶרְדֶע אוּנְד אוּנְטֶער אַלְלֶען פֶֿאלְקֶערְן, דַאמִיט דַאז גַאנְצֶע פָֿאלְק, אוּנְטֶער

וֶועלְכֶעם דוּא בִּיזְט, זֶעהֶע דַאז וֶוערְק יְיָ'ס, דֶען פוּרְכטבַּאר אִיזְט עֶס, וַואס אִיךְ טהוּן
11 ווִילְל מִיט דִיר׃ בֶּעאָבְּאַכְטֶע וַואס אִיךְ דִיר הַייטֶע גֶעבִּיטֶע, זִיהֶע! אִיךְ פֶּערְטְרַייבֶּע
פָאר דִיר דֶען אֱמֹרִי אוּנְד דֶען כְּנַעֲנִי אוּנְד דֶען חִתִּי אוּנְד דֶען פְּרִזִּי אוּנְד דֶען חִוִּי אוּנְד
12 דֶען יְבוּסִי׃ הִיטֶע דִיךְ, דַאס דוּא קֵיינֶען בּוּנְד מִיט דֶען בֶּעוָואהְנֶערְן דֶעם לַאנְדֶעס,
אִין וֶועלְכֶעם דוּא קָאמְמֶעסְט, מַאכֶעסְט, דַאמִיט זִיא נִיכְט צוּם פַאלְלשְׁטְרִיק אִין דֵיינֶער
13 מִיטְטֶע וֶוערְדֶען׃ זָאנְדֶערְן אִיהְר זָאלְלְט אִיהְרֶע אַלְטֶערֶע אֵיינְשְׁטָאסֶען, אוּנְד אִיהְרֶע
שְׁטַאנְדְזֵיילֶען צֶערְבְּרֶעכֶען, אוּנְד זֵיינֶע (גֶאטְצֶען־) וֶועלְדֶער זָאלְלְט אִיהְר אוּמְהוֹיֶען׃
14 דֶען דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט אַנְבֶּעטֶען אֵיינֶען אַנְדֶערְן גָאטְט׃ דֶען יְיָ, דֶעסְסֶען נַאמֶע אִיזְט
15 אֵייפֶערֶער, אִיזְט אֵיין אֵייפְרִינֶער גָאטְט׃ דַאמִיט דוּא נִיכְט אֵיינֶען בּוּנְד מַאכֶעסְט מִיט
דֶעם בֶּעוָואהְנֶער דֶעם לַאנְדֶעס, אוּנְד וֶוען זִיא אִיהְרֶען גֶעטְטֶערְן נַאכְבּוּהְלֶען וֶוערְדֶען
אוּנְד אִיהְרֶען גֶעטְטֶערְן אָפְּפֶערְן, דַאס זִיא דִיךְ נִיכְט אֵיינְלַאדֶען אוּנְד דוּא עֶסְסֶעסְט
16 פָאן אִיהְרֶעם אָפְּפֶער׃ אוּנְד נֶעהְמֶעסְט פָאן אִיהְרֶען טֶאכְטֶערְן פִיר דֵיינֶע זֶאהְנֶע, אוּנְד
אִיהְרֶע טֶאכְטֶער ווִירְדֶען אִיהְרֶען גֶעטְטֶערְן נַאכְבּוּהְלֶען, זָא ווִירְדֶען זִיא אוֹיךְ דֵיינֶע
17 זֶאהְנֶע פֶערְפִיהְרֶען נַאךְ אִיהְרֶען גֶעטְטֶערְן צוּ בּוּהְלֶען׃ גֶעגָאסְסֶענֶע גֶעטְטֶערְבִּילְדֶער
18 זָאלְלְסְט דוּא דִיר נִיכְט מַאכֶען׃ דַאז פֶּעסְט דֶער אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶען בְּרָאדֶע זָאלְלְסְט
דוּא בֶּעאָבְּאַכְטֶען; זִיבֶּען טַאגֶע זָאלְלְסְט דוּא אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶעס בְּרָאד עֶסְסֶען, ווִיא אִיךְ
דִיר בֶּעפָאהְלֶען הַאבֶּע, צוּר צֵייט דֶעם מָאנַאטְס אָבִיב; דֶען אִים מָאנַאט אָבִיב בִּיזְט
19 דוּא אוֹיס מִצְרַיִם הֶערוֹיסְגֶעגַאנְגֶען׃ אַלְלֶעס וַואס דִיא מוּטְטֶער בְּרִיכְט (גֶעהֶערְט) מִיר;
אַלְלֶעס וַואס מֶענְנְלִיךְ גֶעבָּארֶען ווִירְד אוּנְטֶער דֵיינֶעם פִיה, וַואס דִיא מוּטְטֶער בְּרִיכְט,
20 עֶס זֵייא שְׁטִיר אָדֶער שַׁאף׃ אוּנְד דִיא עֶרְסְטגֶעבּוּרְט אֵיינֶעס עֶזֶעלְס מוּסְט דוּא אוֹיס־
לֶאזֶען דוּרְךְ אֵיין שַׁאף, וֶוען דוּא עֶס אַבֶּער נִיכְט אוֹיסְלֶאזֶעסְט, זָא מוּסְט דוּא אִיהְם
דַאז גֶענִיק בְּרֶעכֶען, יֶעדֶען עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען דֵיינֶער זֶאהְנֶע מוּסְט דוּא אוֹיסְלֶאזֶען׃ אוּנְד
21 מַאן זָאלְל נִיכְט לֶעער עֶרְשֵׁיינֶען פָאר מֵיינֶעם אַנְגֶעזִיכְטֶע׃ זֶעכְס טַאגֶע זָאלְלְסְט דוּא
אַרְבֵּייטֶען, אוּנְד אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע זָאלְלְסְט דוּא רוּהֶען; (אוֹיךְ) צוּר צֵייט דֶעם
22 אַקְקֶערְנְס אוּנְד דֶעם שְׁנֵיידֶענְס, זָאלְלְסְט דוּא רוּהֶען׃ אוּנְד דַאז פֶּעסְט דֶער וָואכֶען
(שְׁבֻעוֹת) זָאלְלְסְט דוּא הַאלְטֶען (צוּר צֵייט) דֶער עֶרְסְטלִינְגֶע דֶער וֵוייצֶענֶערְנְטֶע,
23 אוּנְד דַאז פֶּעסְט דֶער אֵיינְזַאמְמְלוּנְג, (נַאךְ דֶעם) אוּמְלוֹיף דֶעם יַאהְרֶעס׃ דְרֵייאַמַאל
אִים יַאהְרֶע זָאלְלֶען אַלְלֶע דֵיינֶע מֶענְנְלִיכֶען עֶרְשֵׁיינֶען פָאר דֶעם אַנְגֶעזִיכְט דֶעם
24 הֶערְרְן, יְיָ'ס, דֶעם גָאטְטֶעס יִשְׂרָאֵל'ס׃ דֶען אִיךְ וֶוערְדֶע פֶאלְקֶער פָאר דִיר פֶּער־
טְרֵייבֶּען אוּנְד וֶוערְדֶע דֵיינֶע גְרֶענְצֶען עֶרְוֵוייטֶערְן; אוּנְד נִימַאנְד ווִירְד נַאךְ דֵיינֶעם
לַאנְדֶע גֶעלִיסְטֶען, וֶוען דוּא הִינוֹיפְגֶעהֶען ווִירְסְט צוּ עֶרְשֵׁיינֶען פָאר דֶעם אַנְגֶעזִיכְטֶע
25 יְיָ'ס דֵיינֶעם גָאטְטֶעס, דְרֵייאַמַאל אִים יַאהְרֶע׃ דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט אָפְּפֶערְן בֵּייא גֶע־
זֵייעֶרְטֶעם בְּרָאדֶע דַאז בְּלוּט מֵיינֶעס אָפְּפֶערְס, אוּנְד עֶס זָאלְל נִיכְט אִיבֶּערְנַאכְטֶען בִּיז
26 צוּם מָארְגֶען דַאז אָפְּפֶער דֶעם פֶּסַחפֶעסְטֶעס׃ דִיא עֶרְסְטלִינְגֶע דֶער פְרִיהֶעסְטֶען

פֿרִיכְטֶע דֵיינֶעס לַאנְדֶעס זָאלְלסט דוּא אִין דַאז הויז יְיָ'ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, בְּרִינְגֶען;
דוּא זָאלְלסט נִיכְט קָאכֶען אֵיין בֶּאקְלַיין אִין דֶער מִילְךְ זֵיינֶער מוּטְטֶער: אוּנְד יְיָ 27
זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה: שְׁרַייבֶּע דִיר דִיזֶע וָוארְטֶע אוֹיף; דֶען, נַאךְ דִיזֶען וָוארְטֶען הַאבֶּע אִיךְ
אֵיין בּוּנְדְנִיס מִיט דִיר גֶעמַאכְט אוּנְד מִיט יִשְׂרָאֵל: אוּנְד עֶר וַואר דָארְט בֵּייא יְיָ פִֿירְצִיג 28
טַאגֶע אוּנְד פִֿירְצִיג נֶעכְטֶע, בְּרָאד אַס עֶר נִיכְט אוּנְד וַואסֶער טְרַאנְק עֶר נִיכְט;
אוּנְד עֶר שְׁרִיבּ אוֹיף דִיא טַאפֶֿעלְן דִיא וָוארְטֶע דֶעס בּוּנְדֶעס, דִיא צֶעהֶן וָוארְטֶע:
אוּנְד עֶס וַואר, אַלְס מֹשֶׁה קָאם בֶּערְגֶע סִינַי הֶערַאבְּשְׁטִיג, אוּנְד דִיא בֵּיידֶען טַאפֶֿעלְן 29
דֶעס צֵייגְנִיסֶעס וַוארֶען אִין מֹשֶׁה'ס הַאנְד, דַא עֶר קָאם בֶּערְגֶע הֶערַאבְּשְׁטִיג; דַא
ווּאסְטֶע מֹשֶׁה נִיכְט, דַאס דִיא הוֹיט זֵיינֶעס אַנְגֶעזִיכְטֶעס גְלֶענְצְטֶע; וַוייל עֶר (יְיָ) מִיט
אִיהְם גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע: דַא זַאהֶע אַהֲרֹן אוּנְד אַלְלֶע קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס דֶען מֹשֶׁה, 30
אוּנְד זִיהֶע! דִיא הוֹיט זֵיינֶעס אַנְגֶעזִיכְטֶעס גְלֶענְצְטֶע; דַא פֿירְכְטֶעטֶען זִיא זִיךְ צוּ אִיהְם
הִינְצוּטְרֶעטֶען: אוּנְד מֹשֶׁה רִיף אִיהְנֶען צוּ, דַא קֶעהְרְטֶען זִיא צוּ אִיהְם צוּרִיק, אַהֲרֹן 31
אוּנְד אַלְלֶע דִיא פֿירְסְטֶען אִין דֶער גֶעמֵיינְדֶע, אוּנְד מֹשֶׁה רֶעדֶעטֶע מִיט אִיהְנֶען: אוּנְד 32
נַאכְהֶער טְרַאטֶען אִיהְם נַאהֶע אַלְלֶע קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד עֶר גֶעבָּאט אִיהְנֶען
אַלְלֶעס, וַואס יְיָ מִיט אִיהְם אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע סִינַי גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע: אוּנְד אַלְס 33
מֹשֶׁה אוֹיפְֿהֶערְטֶע מִיט אִיהְנֶען צוּ רֶעדֶען, טְהַאט עֶר אֵיינֶע דֶעקְקֶע אוֹיף זֵיין אַנְגֶע־
זִיכְט: אוּנְד וֶוען מֹשֶׁה הִינֵיינְגִינְג פָֿאר יְיָ מִיט אִיהְם צוּ רֶעדֶען, נַאהְם עֶר דִיא דֶעקְקֶע 34
אַבּ, בִּיז עֶר הֶערוֹיסְגִינְג; אוּנְד וֶוען עֶר הֶערוֹיסְגִינְג צוּ רֶעדֶען צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס,
וַואס אִיהְם גֶעבָּאטֶען וַואר; זָא זַאהֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס דַאז אַנְגֶעזִיכְט מֹשֶׁה'ס, 35
דַאס דִיא הוֹיט (זֵיינֶעס) אַנְגֶעזִיכְטֶעס גְלֶענְצְטֶע, אוּנְד מֹשֶׁה טְהַאט ווִידֶער דִיא דֶעקְקֶע
אוֹיף זֵיין אַנְגֶעזִיכְט, בִּיז עֶר הִינֵיינְגִינְג מִיט אִיהְם צוּ רֶעדֶען:

לה Cap. XXXV. לה

אוּנְד מֹשֶׁה פֶֿערְזַאמְמֶעלְטֶע דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד שְׁפְּרַאךְ 1
צוּ אִיהְנֶען, דִיזֶעס זִינְד דִיא וָוארְטֶע, וֶועלְכֶע יְיָ בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט, דַאס אִיהְר זִיא טְהוּט:
זֶעכְס טַאגֶע זָאלְל אַרְבֵּייט גֶעטְהַאן וֶוערְדֶען, אוּנְד אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע זָאלְל אֵייךְ 2
אֵיינֶע הֵיילִיגֶע פֵֿייעֶר דֶער רוּהֶע זֵיין פִֿיר יְיָ; יֶעדֶער וֶועלְכֶער אַרְבֵּייט טְהוּט אַן דֶעמ־
זֶעלְבֶּען, זָאלְל גֶעטֶעדְטֶעט וֶוערְדֶען: אִיהְר זָאלְלט נִיכְט פֵֿייעֶר אַנְצִינְדֶען אִין אַלְלֶען 3
אֵיירֶען וָואהְנוּנְגֶען אַם רוּהֶעטַאגֶע: אוּנְד מֹשֶׁה שְׁפְּרַאךְ צוּ דֶער גַאנְצֶען גֶעמֵיינְדֶע דֶער 4
קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגְטֶע: דִיזֶעס אִיזְט דִיא זַאכֶע, וֶועלְכֶע יְיָ בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט,
אוּנְד גֶעזַאגְט: בְּרִינְגְט פָֿאן אֵייךְ גַאבֶען פִֿיר יְיָ, יֶעדֶער, דֶען זֵיין הֶערְץ טְרֵייבְּט, זָאלְל 5
זִיא בְּרִינְגֶען, גַאבֶען יְיָ'ס, גָאלְד, זִילְבֶּער אוּנְד קוּפְּפֶֿער: אוּנְד הִימְמֶעלְבְּלוֹיעֶ וָואלְלֶע 6
אוּנְד פּוּרְפּוּר אוּנְד שַׁארְלַאךְ אוּנְד לֵיינֶענְגַארְן אוּנְד צִיגֶען־(הַאארֶע): אוּנְד רָאטְהגֶע־ 7
פֶֿערְבְּטֶע ווִידְדֶערְפֶֿעלְלֶע, אוּנְד זֶעהוּנְדְספֶֿעלְלֶע אוּנְד אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ: אוּנְד אֶל פִֿיר

8 דֶען לֵייכְטֶער אִינְד גֶעוִירְץ צוּם זַאלְבאֶל, אוּנְד צוּם וָואהְלרִיכֶענְדֶען רֵייכֶערְוֶוערְק׃
9 אוּנְד אָנִיקְסשְׁטֵיינֶע אוּנְד אֵיינְפַאסוּנְגסשְׁטֵיינֶע פִיר דֶען מַאנְטֶעל אוּנְד פִיר דֶען בּרוּסְט־
10 שִׁילְד׃ אוּנְד אַלְלֶע פֶערְשְׁטֶענְדִיגֶען אוּנְטֶער אֵייךְ זָאלְלֶען קָאמְמֶען אוּנְד מַאכֶען
11 אַלְלֶעס וַואס יְיָ בֶּעפָאהְלֶען הַאט׃ דִיא וָואהְנוּנְג, דַאז גֶעצֶעלְט דַאצוּ, אִיהְרֶע דֶעקְקֶע,
אִיהְרֶע הַאקֶען אוּנְד אִיהְרֶע בּרֶעטְטֶער, אִיהְרֶע רִיגֶעל, אִיהְרֶע זֵיילֶען אוּנְד אִיהְרֶע
12 פִּיסֶע׃ דִיא לַאדֶע אוּנְד אִיהְרֶע שְׁטַאנְגֶען, דֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל, אוּנְד דֶען פָארְהַאנְג
13 דֶער אַבְשֵׁיידוּנְג׃ דֶען טִישׁ אוּנְד זֵיינֶע שְׁטַאנְגֶען אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעפֶעסֶע, אוּנְד דַאז
14 שׁוֹיאבְּרָאד׃ אוּנְד דֶען לֵייכְטֶער צוּר עֶרְלֵייכְטוּנְג אוּנְד זֵיינֶע גֶעפֶעסֶע, אוּנְד דַאז אֶל
15 צוּר עֶרְלֵייכְטוּנְג׃ אוּנְד דֶען רוֹיכְאַלְטַאר אוּנְד זֵיינֶע שְׁטַאנְגֶען, אוּנְד דַאז זַאלְבאֶל אוּנְד
דַאז וָואהְלרִיכֶענְדֶע רֵייכֶערְוֶוערְק, אוּנְד דִיא דֶעקְקֶע דֶעם אֵיינְגַאנְגֶעס צוּם אֵיינְגַאנְגֶע
16 דֶער וָואהְנוּנְג׃ דֶען אַלְטַאר דֶעם בּרַאנְדאָפְּפֶערְס, אוּנְד דַאז קוּפְּפֶערְנֶע גִיטְטֶער דַאצוּ,
זֵיינֶע שְׁטַאנְגֶען אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעפֶעסֶע, דַאז וַואשְׁבֶּעקֶען אוּנְד זֵיין פוּסְגֶעשְׁטֶעלְל׃
17 דִיא אוּמְהֶענְגֶע דֶעס פָארְהָאפֶעס, זֵיינֶע זֵיילֶען אוּנְד זֵיינֶע פִּיסֶע, אוּנְד דִיא דֶעקְקֶע
18 (צוּם) טהָארֶע דֶעס פָארְהָאפֶעס׃ דִיא נֶעגֶעל דֶער וָואהְנוּנְג, אוּנְד דִיא נֶעגֶעל דֶעס
19 פָארְהָאפֶעס, אוּנְד אִיהְרֶע שְׁטרִיקֶע׃ דִיא אַמְטסקְלֵיידֶער צוּם דִינְסְטֶע אִים הֵיילִיג־
טהוּם, דִיא הֵיילִיגֶען קְלֵיידֶער פִיר אַהֲרֹן דֶען פּרִיסְטֶער, אוּנְד דִיא קְלֵיידֶער זֵיינֶער
20 זֶעהְנֶע צוּם פּרִיסְטֶערְדִינְסְטֶע׃ הִירוֹיף גִינְג דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס
21 פָאן דֶער גֶעגֶענְוַוארְט מֹשֶׁה׳ס׃ אוּנְד זִיא קַאמֶען אַלְלֶע, יֶעדֶער מַאן, דֶעסְסֶען הֶערְץ
אִיהְן דַאצוּ בֶּעוָואג, אוּנְד יֶעדֶער, דֶעסְסֶען גֶעמִיטְה ווִילְלִיג וַואר, דִיא בּרַאכְטֶען דִיא
גַאבֶּען יְיָ׳ס צוּר אַרְבֵּייט דֶעס פֶערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס, אוּנְד צוּ אַלְלֶעם זֵיינֶעם
22 דִינְסְטֶע, אוּנְד צוּ דֶען הֵיילִיגֶען קְלֵיידֶערְן׃ אוּנְד עֶס קַאמֶען דִיא מֶענְנֶער מִיט דֶען
פרוֹיעֶן, אַלְלֶע דִיא עֶס גֶערְנֶע טהַאטֶען, בּרַאכְטֶען שְׁפַאנְגֶען אוּנְד נַאזֶענְרִינְגֶע אוּנְד
פִינְגֶערְרִינְגֶע אוּנְד אַרְמבֶּענְדֶער, אַלְלֶערְלֵייא גָאלְדֶענֶע גֶעפֶעסֶע, אוֹיךְ יֶעדֶער מַאן,
23 וֶועלְכֶער אֵיינֶע גַאבֶּע פָאן גָאלְד פִיר יְיָ בּרִינְגֶען וָואלְלטֶע׃ אוּנְד יֶעדֶער מַאן בֵּייא דֶעם
זִיךְ הִימְמֶעלְבְּלוֹיעֶ וָואלְלֶע, אוּנְד פּוּרְפּוּר אוּנְד שַׁארְלַאךְ אוּנְד לֵיינֶענְגַארְן אוּנְד צִיגֶען־
(הַאארֶע) אוּנְד רָאטְהגֶעפֶערְבְּטֶע ווִידְדֶערְפֶעלְלֶע, אוּנְד זֶעהוּנְדספֶעלְלֶע פַאנְדֶען,
24 דִיא בּרַאכְטֶען זִיא׃ אוֹיךְ יֶעדֶער, דֶער אֵיינֶע גַאבֶּע אַן זִילְבֶּער אָדֶער קוּפְּפֶער וֵוייהֶען
וָואלְלטֶע, דִיא בּרַאכְטֶען דִיא גַאבֶּען פִיר יְיָ; אוּנְד יֶעדֶער, בֵּייא וֶועלְכֶעם זִיךְ אַקַאצִיעֶנ־
25 הָאלְץ פַאנְד צוּ אַלְלֶעם וֶוערְקֶע דֶעס דִינְסְטֶעס, דִיא בּרַאכְטֶען עֶס׃ אוּנְד אַלְלֶע פֶער־
שְׁטֶענְדִיגֶען פרוֹיעֶן שְׁפַאנְנֶען מִיט אִיהְרֶען הֶענְדֶען, אוּנְד בּרַאכְטֶען דַאז גֶעשְׁפִּינְסְט,
דִיא הִימְמֶעלְבְּלוֹיעֶ וָואלְלֶע אוּנְד דֶען פּוּרְפּוּר, דֶען שַׁארְלַאךְ אוּנְד דַאז לֵיינֶענְגַארְן׃
26 אוּנְד אַלְלֶע פרוֹיעֶן, דֶערֶען הֶערְץ זִיא דַאצוּ בֶּעוָואג אוּנְד דִיא עֶס פֶערְשְׁטַאנְדֶען,
27 שְׁפַאנְנֶען דִיא צִיגֶען־(הַאארֶע)׃ אוּנְד דִיא פִירְסְטֶען בּרַאכְטֶען דִיא אָנִיקְסשְׁטֵיינֶע אוּנְד
28 דִיא אֵיינְפַאסוּנְגסשְׁטֵיינֶע צוּם אֶבֶּערְמַאנְטֶעל אוּנְד צוּם בּרוּסְטשִׁילְדֶע׃ אוּנְד דַאז

גֶעווירְק אונְד דַאז אֶל צום לֵייכְטֶער אונְד צום זַאלְבּאֶל, אונְד צום וָואהְלריכֶֿענְדֶען
29 רֵייכֶֿערְוֶוערְק: יֶעדֶער מַאן אונְד (יֶעדֶע) פְֿרויא, דיא אִיהְר הֶערְץ טְרִיבּ צו בְּרִינְגֶען
צו אִירְגֶענְד אֵיינֶעם וֶוערְקֶע, וֶועלְכֶעס יְיָ דורְך משֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט צו מַאכֶען,
30 זָא בְּרַאכְטֶען דיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס פְֿרֵייווִילְלִיגֶע גַאבֶען פִֿיר יְיָ: אונְד משֶׁה זַאגְטֶע
צו דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס: זֶעהְט, יְיָ הַאט מִיט נַאמֶען גֶערוּפֶֿען בְּצַלְאֵל, זָאהְן אורִי'ס,
31 זָאהְן חור'ס פָֿאם שְׁטַאמְמֶע יְהוּדָה: אונְד עֶר הַאט אִיהְן עֶרְפִֿילְלְט (מִיט) דֶעם גֵייסְטֶע
גָאטְטֶעס, מִיט קְלוּגְהֵייט, מִיט פֶֿערְשְׁטַאנְד, מִיט עֶרְקֶענְנְטְנִיס, אונְד מִיט אַלְלֶערְלֵייא
32 גֶעשִׁיקְלִיכְקֵייט, אונְד צו עֶרְפִֿינְדֶען קונְסְטפָֿאלְלֶע אַרְבֵּייטֶען, צו אַרְבֵּייטֶען אִין גָאלְד
33 אונְד אִין זִילְבֶּער אונְד אִין קופְּפֶֿער, אונְד אִים שְׁטֵיינְשְׁנֵיידֶען, צום אֵיינְפַֿאסְסֶען, אונְד
34 אִים שְׁנֵיידֶען דֶעם הָאלְצֶעס: צו אַרְבֵּייטֶען אִין אַלְלֶען זִינְרֵייכֶען קִינְסְטֶען: אונְד צו
לֶעהְרֶען גַאבּ עֶר אִין זֵיין הֶערְץ, אִיהְם אונְד אָהֳלִיאָב, זָאהְן אֲחִיסָמָךְ'ס פָֿאם שְׁטַאמְמֶע
35 דָן: עֶר הַאט זִיא מִיט קְלוּגְהֵייט דֶעם הֶערְצֶענְס עֶרְפִֿילְלְט, צו אַרְבֵּייטֶען אַלְלֶע
וֶוערְקֶע דֶער הַאנְדְוֶוערְקֶער אונְד קִינְסְטלִיכֶען ווִירְקֶער אונְד שְׁטִיקְקֶער, אִין הִימְמֶעל־
בְּלויֶער וָואלְלֶע אונְד אִין פּורְפּור, אִין שַׁארְלַאךְ אונְד אִין לֵיינֶענְוַואנְד, אונְד דֶער
וֶועבֶּער, דיא אַלְלֶערְלֵייא אַרְבֵּייט מַאכֶען, אונְד קְלוּגֶע אַרְבֵּייטֶען עֶרְזִינְנֶען:

לו Cap. XXXVI. לו

1 אונְד עֶס אַרְבֵּייטֶעטֶען בְּצַלְאֵל אונְד אָהֳלִיאָב אונְד יֶעדֶער פֶֿערְשְׁטֶענְדִיגֶע מַאן,
וֶועלְכֶעם יְיָ קְלוּגְהֵייט אונְד פֶֿערְשְׁטַאנְד גֶעגֶעבֶען הַאטְטֶע, דַאס זִיא פֶֿערְשְׁטַאנְדֶען צו
פֶֿערְפֶֿערְטִיגֶען אַלְלֶערְלֵייא וֶוערְק דֶעם הֵיילִיגֶען דִינְסְטֶעס, נַאךְ אַלְלֶעם וַואס יְיָ
2 בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע: אונְד משֶׁה רִיף דֶען בְּצַלְאֵל אונְד אָהֳלִיאָב אונְד יֶעדֶען פֶֿער־
שְׁטֶענְדִיגֶען מַאן, וֶועלְכֶעם יְיָ קְלוּגְהֵייט אִין זֵיין הֶערְץ גֶעגֶעבֶען הַאטְטֶע, יֶעדֶען, דֶעסְסֶען
3 הֶערְץ אִיהְן בֶּעוָואג, צום וֶוערְקֶע הִינְצוּטְרֶעטֶען, עֶס צו מַאכֶען: אונְד זִיא נַאהְמֶען פָֿאן
משֶׁה אַלְלֶע גַאבֶען, וֶועלְכֶע דיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס גֶעבְּרַאכְט הַאטְטֶען צום וֶוערְקֶע
דֶעם הֵיילִיגֶען דִינְסְטֶעס, אום עֶס צו פֶֿערְפֶֿערְטִיגֶען, אונְד זִיא בְּרַאכְטֶען נָאךְ פֶֿערְנֶער
4 פְֿרֵייווִילְלִיגֶע גַאבֶען צו אִיהְם, מָארְגֶען פִֿיר מָארְגֶען: אונְד עֶס קַאמֶען אַלְלֶע פֶֿער־
שְׁטֶענְדִיגֶען, וֶועלְכֶע אַן דֶעם גַאנְצֶען הֵיילִיגֶען וֶוערְקֶע אַרְבֵּייטֶעטֶען, יֶעדֶער מַאן פָֿאן
5 זֵיינֶעם וֶוערְקֶע, וֶועלְכֶעס זִיא פֶֿערְפֶֿערְטִיגְטֶען: אונְד זַאגְטֶען צו משֶׁה: דַאז פָֿאלְק
בְּרִינְגְט פִֿיל, מֶעהְר אַלְס הִינְרֵייכֶענְד אִיזְט צור פֶֿערְפֶֿערְטִיגוּנְג דֶעס וֶוערְקֶעס,
6 וֶועלְכֶעס יְיָ בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט צו מַאכֶען: אונְד משֶׁה גֶעבָּאט אונְד מַאן לִיס דורְכְס
לַאגֶער אויסְרוּפֶֿען אונְד שְׁפְּרֶעכֶען: וֶועדֶער מַאן נָאךְ פְֿרויא זָאלְלֶען פֶֿערְנֶער אֵיינֶע
אַרְבֵּייט צור גַאבֶּע דֶעם הֵיילִיגְטהוּמְס מַאכֶען, אונְד דַאז פָֿאלְק הֶערְטֶע אויף צו
7 בְּרִינְגֶען: אונְד דיא אַרְבֵּייט וַואר גֶענוּג צום גַאנְצֶען וֶוערְקֶע, עֶס צו פֶֿערְפֶֿערְטִיגֶען,
8 יַא עֶס וַואר נָאךְ אִיבְּרִיג: אונְד עֶס מַאכְטֶען אַלְלֶע פֶֿערְשְׁטֶענְדִיגֶען אונְטֶער דֶען

אַרְבֵּייטֶערְן דִיא וָואהְנוּנְג, צֶעהְן פָּארְהֶעֶנְגֶע, (פָֿאן) גֶעצְווִירְנְטֶעם לֵיינֶענְוַואנְד אוּנְד
הִימְמֶעלְבְּלוֹיעֶר וָאלְלֶע אוּנְד פּוּרְפּוּר אוּנְד שַׁארְלַאךְ מִיט כְּרוּבִים, קִינְסְטלִיךְ גֶע־
9 ווִירְקְט מַאכְטֶע מַאן דִיזֶעלְבֶּען׃ דִיא לֶענְגֶע דֶעם אֵיינֶען פָּארְהַאנְגֶעם אַכְט אוּנְד
צְווַאנְצִיג עֶלְלֶען, אוּנְד דִיא בְּרֵייטֶע פִיר עֶלְלֶען דֶער אֵיינֶע פָּארְהַאנְג, אֵיינֶערְלֵייא מַאס
10 פִיר אַלְלֶע פָּארְהֶענְגֶע׃ אוּנְד מַאן הֶעפְטֶעטֶע דִיא פִינְף פָּארְהֶענְגֶע אֵיינֶע אַן דֶען
אַנְדֶערְן, אוּנְד פִינְף (אַנְדֶערֶע) פָּארְהֶענְגֶע הֶעפְטֶעטֶע מַאן אֵיינֶע אַן דֶען אַנְדֶערְן׃
11 אוּנְד מַאן מַאכְטֶע שְׁלֵייפֶען (פָֿאן) הִימְמֶעלְבְּלוֹיעֶר וָאלְלֶע אַם זוֹימֶע דֶעם אֵיינֶען
פָּארְהַאנְגֶעם, אַם עֶנְדֶע דֶער צוּזַאמְמֶענְזֶעטְצוּנְג; זָא מַאכְטֶע מַאן (אוֹיךְ) אַם זוֹימֶע דֶעם
12 אֵייסֶערְן פָּארְהַאנְגֶעם בֵּייא דֶער צְווֵייטֶען צוּזַאמְמֶענְזֶעטְצוּנְג׃ פִינְפְצִיג שְׁלֵייפֶען מַאכְטֶע
מַאן אַן דֶען אֵיינֶען פָּארְהַאנְג, אוּנְד פִינְפְצִיג שְׁלֵייפֶען מַאכְטֶע מַאן אַן דֶעם עֶנְדֶע דֶעם
פָּארְהַאנְגֶעם, וָוא עֶר מִיט דֶעם צְווֵייטֶען צוּזַאמְמֶענְגֶעפִיגְט וַואר; גֶעגֶענְאִיבֶּער
13 שְׁטֶעהֶענְד (וַוארֶען) דִיא שְׁלֵייפֶען אֵיינֶע דֶער אַנְדֶערְן׃ אוּנְד מַאן מַאכְטֶע פִינְפְצִיג
גָאלְדֶענֶע הַאקֶען, אוּנְד מַאן פֶערְבַּאנְד דִיא פָּארְהֶענְגֶע מִיט אֵיינַאנְדֶער דוּרְךְ דִיא
14 הֶעקְלֵיין, אוּנְד דִיא וָואהְנוּנְג וַוארְד אֵיין גַאנְצֶעס׃ אוּנְד מַאן מַאכְטֶע פָּארְהֶענְגֶע פָֿאן
צִיגֶען־(הַאאר) צוּם גֶעצֶעלְט אִיבֶּער דֶער וָואהְנוּנְג, אֵייլְף פָּארְהֶענְגֶע מַאכְטֶע מַאן׃
15 דִיא לֶענְגֶע דֶעם אֵיינֶען פָּארְהַאנְגֶעם דְרֵייסִיג עֶלְלֶען, אוּנְד פִיר עֶלְלֶען דִיא בְּרֵייטֶע
16 דֶעם אֵיינֶען פָּארְהַאנְגֶעם, אֵיינֶערְלֵייא מַאס פִיר דִיא אֵיילְף פָּארְהֶענְגֶע׃ אוּנְד מַאן
הֶעפְטֶעטֶע דִיא פִינְף פָּארְהֶענְגֶע בֶּעזָאנְדֶערְס, אוּנְד דִיא זֶעכְס פָּארְהֶענְגֶע (אוֹיךְ)
17 בֶּעזָאנְדֶערְס׃ אוּנְד מַאן מַאכְטֶע פִינְפְצִיג שְׁלֵייפֶען אַם זוֹימֶע דֶעם (אֵייסֶערְן) פָּאר־
הַאנְגֶעס, וָוא עֶס צוּזַאמְמֶענְגֶעפִיגְט ווּאוּרְדֶע, אוּנְד פִינְפְצִיג שְׁלֵייפֶען אַם רַאנְדֶע דֶעם
18 פָּארְהַאנְגֶעס דַאז צוּם צְווֵייטֶען צוּזַאמְמֶענְגֶעפִיגֶעט ווּאוּרְדֶע׃ אוּנְד מַאן מַאכְטֶע פִינְפְצִיג
קוּפְּפֶערְנֶע הֶעקְלֵיין, דַאז גֶעצֶעלְט צוּ פֶערְבִּינְדֶען, דַאס עֶס אֵיין גַאנְצֶעס וֶוערְדֶע׃
19 אוּנְד מַאן מַאכְטֶע אֵיינֶע דֶעקְקֶע צוּם גֶעצֶעלְט (פָֿאן) רָאטְהגֶעפֶערְבְּטֶען ווִידְדֶער־
20 פֶעלְלֶען, אוּנְד אֵיינֶע דֶעקְקֶע פָֿאן זֶעעהוּנְדְספֶעלְלֶען אָבֶען דַארִיבֶּער׃ אוּנְד מַאן
מַאכְטֶע דִיא בְּרֶעטְטֶער צוּר וָואהְנוּנְג (פָֿאן) אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ, (אוֹיפְרֶעכְט) שְׁטֶעהֶענְד׃
21 צֶעהְן עֶלְלֶען דִיא לֶענְגֶע דֶעם בְּרֶעטְטֶעס, אוּנְד אֵיינֶע עֶלְלֶע אוּנְד אֵיינֶע הַאלְבֶּע עֶלְלֶע
22 דִיא בְּרֵייטֶע דֶעם אֵיינֶען בְּרֶעטְטֶעס׃ צְווֵייא צַאפְּפֶען צוּ אֵיינֶעם בְּרֶעטְטֶע, אֵיינְגֶעריִיפֶענְד
דֶער אֵיינֶע אִין דֶען אַנְדֶערְן; זָא מַאכְטֶע מַאן אַן אַלְלֶען בְּרֶעטְטֶערְן דֶער וָואהְנוּנְג׃
23 אוּנְד מַאן מַאכְטֶע דִיא בְּרֶעטְטֶער צוּר וָואהְנוּנְג, צְווַאנְצִיג בְּרֶעטְטֶער פִיר דִיא זִידְזֵייטֶע
24 גֶעגֶען מִיטְטַאג׃ אוּנְד פִירְצִיג זִילְבֶּערְנֶע פִיסֶע מַאכְטֶע מַאן אוּנְטֶער דִיא צְווַאנְצִיג
בְּרֶעטְטֶער, צְווֵייא פִיסֶע אוּנְטֶער דַאז אֵיינֶע בְּרֶעטְט נַאךְ זֵיינֶען בֵּיידֶען צַאפְּפֶען, אוּנְד
25 צְווֵייא פִיסֶע אוּנְטֶער דַאז אַנְדֶערֶע בְּרֶעטְט נַאךְ זֵיינֶען בֵּיידֶען צַאפְּפֶען׃ אוּנְד צוּר
אַנְדֶערְן זֵייטֶענְוַואנְד דֶער וָואהְנוּנְג, צוּר נָארְדזֵייטֶע, מַאכְטֶע מַאן צְווַאנְצִיג בְּרֶעטְטֶער׃
26 אוּנְד אִיהְרֶע פִירְצִיג זִילְבֶּערְנֶען פִיסֶע, צְווֵייא פִיסֶע אוּנְטֶער דֶעם אֵיינֶען בְּרֶעטְטֶע

27 אונד צוויא פיסע אונטער דעם אנדערן ברעטטע: אונד צור הינטערוואנד דער
28 וואהנונג צור אבענדזייטע מאכטע מאן זעקס ברעטטער: אונד צוויא ברעטטער
29 מאכטע מאן צו דען עקקען דער וואהנונג אן דער הינטערוואנד: זיא ווארען צוזאממען
געשלאססען פאן אונטען, אויך צוזאממענפאססענד פאן אבען אין דעם איינען רינגע;
30 זא מאכטע מאן אן ביידען, פיר דיא ביידען עקקען: עס ווארען אכט ברעטטער
אונד איהרע פיסע (אויס) זילבער, זעכצעהן פיסע, יע צוויא אונד צוויא פיסע אונטער
31 דעם איינען ברעטטע: אונד מאן מאכטע ריגעל פאן אקאציענהאלץ, פינף פיר דיא
32 ברעטטער דער איינען זייטענוואנד דער וואהנונג, אונד פינף ריגעל פיר דיא ברעטטער
דער אנדערן זייטענוואנד דער וואהנונג, אונד פינף ריגעל פיר דיא ברעטטער דער
33 וואהנונג צור הינטערוואנד געגען דיא אבענדזייטע: אונד מאן מאכטע דען מיטטעל-
סטען ריגעל דורכגעהענד אין דער מיטטע דער ברעטטער פאן דעם איינען ענדע
34 צום (אנדערן) ענדע: אונד דיא ברעטטער בעלעגטע מאן מיט גאלד, אונד איהרע
רינגע מאכטע מאן (אויס) גאלד, געהייזע פיר דיא ריגעל, מאן בעלעגטע דיא ריגעל
35 (מיט) גאלד: אונד מאן מאכטע דען פארהאנג (פאן) היממעלבלויער וואללע אונד
פורפור אונד שארלאך אונד געצווירנטעם ליינענגארן, קונסטליך געווירקט מאכטע
36 מאן איהן מיט כרובים: אונד מאן מאכטע דאצו פיר זיילען (פאן) אקאציענהאלץ
אונד בעלעגטע זיא (מיט) גאלד, איהרע האקען (פאן) גאלד, אונד מאן גאס דאצו
37 פיר זילבערנע פיסע: אונד מאן מאכטע איינע דעקקע צום איינגאנגע דעם געצעלטעס
(פאן) הימעלבלויער וואללע אונד פורפור אונד שארלאך אונד געצווירנטעם
38 ליינענגארן, שטיקקערארבייט, אונד דאצו פינף זיילען מיט איהרען האקען, אונד
מאן בעלעגטע איהרע קנאפפע אונד איהרע רייפען (מיט) גאלד, אונד איהרע פינף
פיסע (ווארען) פאן קופפער:

לז Cap. XXXVII. לז

1 אונד בצלאל מאכטע דיא לאדע פאן אקאציענהאלץ, צוויא עללען אונד איינע
האלבע איהרע לענגע, אונד איינע עללע אונד איינע האלבע איהרע ברייטע, אונד
2 איינע עללע אונד איינע האלבע איהרע האהע: אונד ער בעלעגטע זיא (מיט) ריינעם
גאלדע פאן איננען אונד פאן אויסען, אונד ער מאכטע דאצו איינען גאלדענען קראנץ
3 רינגסאום: אונד ער גאס דאצו פיר גאלדענע רינגע אן איהרען פיר עקקען, אונד
צוויא רינגע אן איהרער איינען זייטע, אונד צוויא רינגע אן איהרער אנדערן זייטע:
4 אונד ער מאכטע שטאנגען (פאן) אקאציענהאלץ אונד בעלעגטע זיא (מיט) גאלד:
5 אונד ער בראכטע דיא שטאנגען אין דיא רינגע אן דען זייטען דער לאדע, צו טראגען
6 דיא לאדע: אונד ער מאכטע דען גנאדענשטוהל (פאן) ריינעם גאלדע, צוויא עללען
אונד איינע האלבע זיינע לענגע, אונד איינע עללע אונד איינע האלבע זיינע ברייטע:

7 אוּנְד עֶר מַאכְטֶע צְווַייא כְּרוּבִים (פָֿאן) גָאלְד, פָֿאן גֶעטְרִיבֶּענֶער אַרְבֵּייט מַאכְטֶע עֶר
8 זִיא אַן דֶען בֵּיידֶען עֶנְדֶען דֶעם גְנַאדֶענְשְׁטוּהְלס: אֵיינֶען כְּרוּב אַן דֶעם עֶנְדֶע פָֿאן
דִיזֶער (זֵייטֶע) אוּנְד אֵיינֶען כְּרוּב אַן דֶעם עֶנְדֶע פָֿאן יֶענֶער (זֵייטֶע); אַן דֶעם גְנַאדֶענְ־
9 שְׁטוּהְל מַאכְטֶע עֶר דִיא כְּרוּבִים, אַן זֵיינֶען בֵּיידֶען עֶנְדֶען: אוּנְד דִיא כְּרוּבִים
בְּרֵייטֶעטֶען דִיא פְֿלִיגֶעל נַאךְ אָבֶּען אוּיס, זִיא בֶּעדֶעקְטֶען מִיט אִיהְרֶען פְֿלִיגֶעלְן דֶען
גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל, אוּנְד אִיהְרֶע גֶעזִיכְטֶער וַוארֶען אֵיינַאנְדֶער צוּגֶעוֶוענְדֶעט, צוּם גְנַאדֶענְ־
10 שְׁטוּהְל וַוארֶען דִיא גֶעזִיכְטֶער דֶער כְּרוּבִים גֶערִיכְטֶעט: אוּנְד עֶר מַאכְטֶע דֶען טִישׁ
(פָֿאן) אַקַאצִיֶענְהָאלְץ, צְווַייא עֶלְלֶען זֵיינֶע לֶענְגֶע אוּנְד אֵיינֶע עֶלְלֶע זֵיינֶע בְּרֵייטֶע,
11 אוּנְד אֵיינֶע עֶלְלֶע אוּנְד אֵיינֶע הַאלְבֶּע זֵיינֶע הֶאהֶע: אוּנְד עֶר בֶּעלֶעגְטֶע אִיהְן (מִיט)
12 רֵיינֶעם גָאלְדֶע, אוּנְד מַאכְטֶע דַאצוּ אֵיינֶען גָאלְדֶענֶען קְרַאנְץ רִינְגְסאוּם: אוּנְד עֶר
מַאכְטֶע דַארַאן אֵיינֶען רַאנְד, אֵיינֶע הַאנְד בְּרֵייט רִינְגְס אוּמְהֶער, אוּנְד מַאכְטֶע דֶען
13 גָאלְדֶענֶען קְרַאנְץ אַן זֵיינֶען רַאנְד רִינְגְסאוּם: אוּנְד עֶר גָאס דַאצוּ פִֿיר גָאלְדֶענֶע רִינְגֶע,
14 אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע זִיא אַן דִיא פִֿיר עֶקְקֶען זֵיינֶער פִֿיר פִֿיסֶע: אוּנְטֶערְהַאלְבּ דֶעם
15 רַאנְדֶעס וַוארֶען דִיא רִינְגֶע, גֶעהֵייזֶע פִֿיר דִיא שְׁטַאנְגֶען, דֶען טִישׁ צוּ טְרַאגֶען: אוּנְד
עֶר מַאכְטֶע דִיא שְׁטַאנְגֶען (פָֿאן) אַקַאצִיֶענְהָאלְץ אוּנְד בֶּעלֶעגְטֶע זִיא (מִיט) גָאלְד, דֶען
16 טִישׁ צוּ טְרַאגֶען: אוּנְד עֶר מַאכְטֶע דִיא גֶעפֶֿעסֶע, וֶועלְכֶע אוּיף דֶען טִישׁ (גֶעהֶערֶען),
זֵיינֶע שִׁיסֶעלְן אוּנְד זֵיינֶע שַׁאלֶען אוּנְד זֵיינֶע שֶׁאפְּפְֿלֶאפְֿפֶֿעל אוּנְד זֵיינֶע קַאנֶען,
17 וָוארוּים דַאז טְרַאנְקָאפְּפֶֿער גֶעגָאסֶען וַוארְד, (פָֿאן) רֵיינֶעם גָאלְדֶע: אוּנְד עֶר מַאכְטֶע
דֶען לֵייכְטֶער (פָֿאן) רֵיינֶעם גָאלְדֶע; פָֿאן גֶעטְרִיבֶּענֶער אַרְבֵּייט מַאכְטֶע עַר דֶען
לֵייכְטֶער, זֵיין פֿוּס אוּנְד זֵיין רָאהְרֶווערְק, זֵיינֶע קֶעלְכֶע, זֵיינֶע קְנֶאפְּפֶֿע אוּנְד זֵיינֶע
18 בְּלוּמֶען וַוארֶען אַן אִיהְם: אוּנְד זֶעכְּס רֶאהְרֶען הֶערוֹיסְגֶעהֶענְד אוּיס זֵיינֶען זֵייטֶען:
דְרֵייא רֶאהְרֶען דֶעם לֵייכְטֶערְס אוּיס דֶער אֵיינֶען זֵייטֶע, אוּנְד דְרֵייא רֶאהְרֶען דֶעם
19 לֵייכְטֶערְס אוּיס זֵיינֶער אַנְדֶערְן זֵייטֶע: דְרֵייא קֶעלְכֶע, מַאנְדֶעלְבְּלִיטְהֶענְפֶֿארְמִיג אַן
דֶעם אֵיינֶען רָאהְר, קְנָאפְּף אוּנְד בְּלוּמֶע, אוּנְד דְרֵייא קֶעלְכֶע מַאנְדֶעלְבְּלִיטְהֶענְפֶֿארְמִיג
אַן אֵיינֶעם רָאהְר, קְנָאפְּף אוּנְד בְּלוּמֶע, זָא אַן דֶען זֶעכְּס רֶאהְרֶען, דִיא הֶערוֹיסְגִינְגֶען
20 אוּיס דֶעם לֵייכְטֶער: אוּנְד אַם לֵייכְטֶער פִֿיר קֶעלְכֶע מַאנְדֶעלְבְּלִיטְהֶענְפֶֿארְמִיג, אִיהְרֶע
21 קְנֶאפְּפֶֿע אוּנְד אִיהְרֶע בְּלוּמֶען: אוּנְד אֵיין קְנָאפְּף אוּנְטֶערְהַאלְבּ צְווַייעֶר רֶאהְרֶען,
אַן אִיהְם, אוּנְד (ווִידֶער) אֵיין קְנָאפְּף אוּנְטֶערְהַאלְבּ צְווַייעֶר רֶאהְרֶען אַן אִיהְם, אוּנְד
(נָאךְ) אֵיין קְנָאפְּף אוּנְטֶערְהַאלְבּ צְווַייעֶר רֶאהְרֶען אַן אִיהְם, זָא פִֿיר דִיא זֶעכְּס רֶאהְרֶען,
22 דִיא אוּיס אִיהְם הֶערוֹיסְגֶעהֶען: אִיהְרֶע קְנֶאפְּפֶֿע אוּנְד אִיהְרֶע רֶאהְרֶע וַוארֶען אַן
אִיהְם, דַאז גַאנְצֶע פָֿאן גֶעטְרִיבֶּענֶער אַרְבֵּייט, אוּיס אֵיינֶעם שְׁטִיק רֵיינֶען גָאלְדֶעס:
23 אוּנְד עֶר מַאכְטֶע זֵיינֶע לַאמְפֶּען זִיבֶּען, אוּנְד זֵיינֶע צַאנְגֶען אוּנְד זֵיינֶע פְּפַֿאנֶען (פָֿאן)
24 רֵיינֶעם גָאלְדֶע: (אוּיס) אֵיינֶעם כִּכַּר רֵיינֶען גָאלְדֶעס פֶֿערְפֶֿערְטִיגְטֶע עֶר אִיהְן אוּנְד
25 אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעפֶֿעסֶע: אוּנְד עֶר מַאכְטֶע דֶען רוֹיכְאַלְטַאר פָֿאן אַקַאצִיֶענְהָאלְץ, אֵיינֶע

עֶלְלֶע זַיינֶע לֶענְגֶע אוּנְד אַיינֶע עֶלְלֶע זַיינֶע בְּרַייטֶע, גְלַייךְ פִירֶעקִקִיג, אוּנְד צְוַויא עֶלְלֶען
26 זַיינֶע הֶאהֶע, אַן אִיהְם וַואַרֶען זַיינֶע הֶארְנֶער: אוּנְד עֶר בֶּעלֶעגְטֶע אִיהְן (מִיט) רַיינֶעם
גָאלְדֶע, זַיין אָבֶּערְטהַייל אוּנְד זַיינֶע וֶוענְדֶע רִינְגְס אוּמְהֶער, אוּנְד זַיינֶע הֶארְנֶער, אוּנְד
27 עֶר מַאכְטֶע דַאצוּ אַיינֶען גָאלְדֶענֶען קְרַאנְץ רִינְגְסאוּם: אוּנְד צְוַויא גָאלְדֶענֶע רִינְגֶע
מַאכְטֶע עֶר אִיהְם אוּנְטֶערְהַאלְבּ זַיינֶעם קְרַאנְצֶעס אַן זַיינֶען בֵּיידֶען זַייטֶענְוֶוענְדֶען,
(נֶעמְלִיךְ) אַן זַיינֶען בֵּיידֶען זַייטֶען, אַלְס גֶעהֵייזֶע פִּיר שְׁטַאנְגֶען, אִיהְן דַאמִיט צוּ
28 טְרַאגֶען: אוּנְד עֶר מַאכְטֶע דִיא שְׁטַאנְגֶען (פָּאן) אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ, אוּנְד בֶּעלֶעגְטֶע זִיא
29 מִיט גָאלְד: אוּנְד עֶר מַאכְטֶע דַאז זַאלְבּאֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמֶעס אוּנְד דַאז וָואהְל־
רִיכֶענְדֶע רֵייכֶערְוֶוערְק, רֵיין, אַיינֶע אַפָּאטהֶעקֶערְאַרְבֵּייט:

לח Cap. XXXVIII. לח

1 אוּנְד עֶר מַאכְטֶע דֶען אַלְטַאר דֶעם בְּרַאנְדָאפְּפֶערְס (פָּאן) אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ, פִינְף
עֶלְלֶען זַיינֶע לֶענְגֶע אוּנְד פִינְף עֶלְלֶען זַיינֶע בְּרַייטֶע, גְלַייךְ פִירֶעקִקִיג, אוּנְד דְרַייא
2 עֶלְלֶען זַיינֶע הֶאהֶע: אוּנְד עֶר מַאכְטֶע זַיינֶע הֶארְנֶער אַן זַיינֶע פִיר עֶקְקֶען, אַן אִיהְם
3 וַוארֶען זַיינֶע הֶארְנֶער, אוּנְד עֶר בֶּעלֶעגְטֶע אִיהְן מִיט קוּפְּפֶער: אוּנְד עֶר מַאכְטֶע
אַלְלֶע גֶעפֶעסֶע דֶעם אַלְטַארְס, דִיא טֶאפְּפֶע אוּנְד דִיא שׁוֹיפֶעלְן אוּנְד דִיא בֶּעקְקֶען,
דִיא גַאבֶּעלְן אוּנְד דִיא פְּפַאנְנֶען, אַלְלֶע זַיינֶע גֶעפֶעסֶע מַאכְטֶע עֶר אוֹיס קוּפְּפֶער:
4 אוּנְד עֶר מַאכְטֶע צוּם אַלְטַאר אַיין גִיטְטֶער, (וִויא) אַיין נֶעטְץ גֶעאַרְבֵּייטֶעט, (אוֹיס)
5 קוּפְּפֶער, אוּנְטֶערְהַאלְבּ זַיינֶעם רַאנְדֶעס פָּאן אוּנְטֶען בִּיז אַן זַיינֶע מִיטְטֶע: אוּנְד עֶר
גָאס פִיר רִינְגֶע אַן דֶען פִיר עֶקְקֶען דֶעם קוּפְּפֶערְנֶען גִיטְטֶערְס, גֶעהֵייזֶע פִיר דִיא
6 שְׁטַאנְגֶען: אוּנְד עֶר מַאכְטֶע דִיא שְׁטַאנְגֶען (פָּאן) אַקַאצִיעֶנְהָאלְץ, אוּנְד בֶּעלֶעגְטֶע זִיא
7 מִיט קוּפְּפֶער: אוּנְד עֶר בְּרַאכְטֶע דִיא שְׁטַאנְגֶען אִין דִיא רִינְגֶע אַן דֶען זַייטֶענְוֶוענְדֶען
דֶעם אַלְטַארְס, אִיהְן דַאמִיט צוּ טְרַאגֶען, הָאהְל (אוֹיס) בְּרֶעטְטֶערְן מַאכְטֶע עֶר אִיהְן:
8 אוּנְד עֶר מַאכְטֶע דַאז וַואשְׁבֶּעקְקֶען (אוֹיס) קוּפְּפֶער, אוּנְד זַיין פוּסְגֶעשְׁטֶעלְל (אוֹיס)
קוּפְּפֶער, אוֹיס דֶען שְׁפִּיגֶעלְן דֶער פֶערְזַאמְמֶעלְטֶען וַוייבֶּער, וֶועלְכֶע זִיךְ פֶערְזַאמ־
9 מֶעלְטֶען אַם אַיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶערְזַאמְמלוּנְגְסגֶעצֶעלְטֶעס: אוּנְד עֶר מַאכְטֶע דֶען פָאר־
הָאף צוּר מִיטְטַאגְזֵייטֶע, דִיא אוּמְהֶענְגֶע דֶעם פָארְהָאפֶעס (פָּאן) גֶעצְווִירְנְטֶעם לֵיינֶעוַ־
10 גַארְן, הוּנְדֶערְט עֶלְלֶען לַאנְג: אִיהְרֶע זֵיילֶען צְוַואנְצִיג, אוּנְד אִיהְרֶע פִיסֶע צְוַואנְצִיג,
11 אוֹיס קוּפְּפֶער, דִיא הַאקֶען דֶער זֵיילֶען אוּנְד אִיהְרֶע רֵייפֶען (פָּאן) זִילְבֶּער: אוּנְד
צוּר נָארְדְזֵייטֶע הוּנְדֶערְט עֶלְלֶען לַאנְג, אִיהְרֶע זֵיילֶען צְוַואנְצִיג, אוּנְד אִיהְרֶע פִיסֶע
צְוַואנְצִיג, אוֹיס קוּפְּפֶער, דִיא הַאקֶען דֶער זֵיילֶען אוּנְד אִיהְרֶע רֵייפֶען (פָּאן) זִילְבֶּער:
12 אוּנְד צוּר אַבֶּענְדְזֵייטֶע, אוּמְהֶענְגֶע פִינְפְצִיג עֶלְלֶען לַאנְג, אִיהְרֶע זֵיילֶען צֶעהְן אוּנְד
13 אִיהְרֶע פִיסֶע צֶעהְן, דִיא הַאקֶען דֶער זֵיילֶען אוּנְד אִיהְרֶע רֵייפֶען (פָּאן) זִילְבֶּער: אוּנְד
14 צוּר אָסְטְזֵייטֶע גֶעגֶען מָארְגֶען, פִינְפְצִיג עֶלְלֶען: פִינְפְצֶעהְן עֶלְלֶען אוּמְהֶענְגֶע צוּ דֶער

15 אֵינֶען זֵייטֶע, דַאצוּ דרֵייא זֵיילֶען אוּנְד אִיהְרֶע דרֵייא פִּיסֶע: אוּנְד צוּר אַנְדֶערְן זֵייטֶע
פָֿאן דִיזֶער אוּנְד פָֿאן יֶענֶער (זֵייטֶע) אַם טהָארֶע דֶעם פָֿארְהָאפֶֿעס (אוֹיךְ) פִֿינְפְצֶעהְן
16 עֶלְלֶען אוּמְהֶענְגֶע, (אוּנְד) דַאצוּ דרֵייא זֵיילֶען אוּנְד אִיהְרֶע דרֵייא פִּיסֶע: אַלְלֶע
17 אוּמְהֶענְגֶע דֶעם פָֿארְהָאפֶֿעס אוּמְהֶער (וַוארֶען פָֿאן) גֶעצְווִירְנְטֶעם לֵיינֶעוְנַארְן: אוּנְד
דִיא פִּיסֶע צוּ דֶען זֵיילֶען פָֿאן (קוּפְּפֶֿער), דִיא הַאקֶען דֶער זֵיילֶען אוּנְד אִיהְרֶע רֵייפֶֿען
(פָֿאן) זִילְבֶּער, אוּנְד דִיא בֶּעדֶעקְקוּנְג אִיהְרֶער קְנֶאפְּפֶֿע (פָֿאן) זִילְבֶּער, דֶען עֶם וַוארֶען
18 אִיבֶּערְצָאגֶען (מִיט) זִילְבֶּער אַלְלֶע זֵיילֶען דֶעם פָֿארְהָאפֶֿעס: אוּנְד דִיא דֶעקְקֶע (צוּם)
טהָארֶע דֶעם פָֿארְהָאפֶֿעס (וַואר) שְׁטִיקְקֶער אַרְבֵּייט, (פָֿאן) הִימְמֶעלְבְּלוֹיֶער וָואלְלֶע
אוּנְד פּוּרְפּוּר אוּנְד שַׁארְלַאךְ אוּנְד גֶעצְווִירְנְטֶעם לֵיינֶעוְנַארְן, אוּנְד צְוַואנְצִיג עֶלְלֶען
דִיא לֶענְגֶע אוּנְד דִיא הֶאהֶע מִיט דֶער בְּרֵייטֶע, פִֿינְף עֶלְלֶען, נַאךְ דֶעם מַאסֶע דֶער
19 אוּמְהֶענְגֶע דֶעם פָֿארְהָאפֶֿעס: אוּנְד אִיהְרֶע פִֿיר זֵיילֶען אוּנְד אִיהְרֶע פִֿיר פִּיסֶע (אוֹיס)
קוּפְּפֶֿער, אִיהְרֶע הַאקֶען (פָֿאן) זִילְבֶּער, אוּנְד דִיא בֶּעדֶעקְקוּנְג אִיהְרֶער קְנֶאפְּפֶֿע אוּנְד
20 אִיהְרֶע רֵייפֶֿען (פָֿאן) זִילְבֶּער: אוּנְד אַלְלֶע נֶענֶעל צוּר וָואהְנוּנְג אוּנְד צוּם פָֿארְהָאפֶֿע
21 אוּמְהֶער (וַוארֶען פָֿאן) קוּפְּפֶֿער: דִיזֶעס זִינְד דִיא בֶּערֶעכְנוּנְגֶען דֶער וָואהְנוּנְג, דֶער
וָואהְנוּנְג דֶעם צֵייגְנִיסֶעס, וֶועלְכֶע אוֹיף בֶּעפֶֿעהְל מֹשֶׁה'ס בֶּערֶעכְנֶעט וָוארְדֶען אִיזְט,
22 דִיא אַרְבֵּייט דֶער לְוִיִּם, דוּרְךְ אִיתָמָר, זָאהְן דֶעם פְּרִיסְטֶערְס אַהֲרֹן: נַאכְדֶעם בְּצַלְאֵל
זָאהְן אוּרִי'ס, זָאהְן חוּר'ס, פָֿאם שְׁטַאמְמֶע יְהוּדָה, אַלְלֶעם פֶֿערְפֶֿערְטִיגֶעט הַאטְטֶע,
23 וַואס יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד מִיט אִיהְם, אָהֳלִיאָב, זָאהְן אֲחִיסָמָךְ'ס
פָֿאם שְׁטַאמְמֶע דָן, הַאנְדוֶוערְקֶער אוּנְד ווִירְקֶער אוּנְד שְׁטִיקְקֶער אִין הִימְמֶעלְבְּלוֹיֶער
24 וָואלְלֶע אוּנְד אִין פּוּרְפּוּר אוּנְד אִין שַׁארְלַאךְ אוּנְד אִין לֵיינֶעוְנַארְן: אַלְלֶעם גָאלְד,
וֶועלְכֶעם צוּר אַרְבֵּייט בֵּייא דֶעם גַאנְצֶען הֵיילִיגֶען וֶוערְקֶע פֶֿערְבְּרוֹיכְט ווָארְדֶע, דַאז
דַארְגֶעבְּרַאכְטֶע גָאלְד וַואר נֵיין אוּנְד צְוַואנְצִיג כִּכַּר אוּנְד זִיבֶּענְהוּנְדֶערְט אוּנְד דְרֵייסִיג
25 שֶׁקֶל נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמֶעס: אוּנְד דַאז זִילְבֶּער פָֿאן דֶער מוּסְטֶערוּנְג
דֶער גֶעמֵיינְדֶע, (וַואר) הוּנְדֶערְט כִּכַּר, אוּנְד טוֹיזֶענְד אוּנְד זִיבֶּענְהוּנְדֶערְט אוּנְד פִֿינְף
26 אוּנְד זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמֶעס: אֵיין בֶּקַע פִֿיר יֶעדֶען קָאפְּף,
אֵיין הַאלְבֶּער שֶׁקֶל נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמְס פִֿיר יֶעדֶען דֶער דוּרְכְגִינְג
דוּרְךְ דִיא מוּסְטֶערוּנְג, פָֿאם צְוַואנְצִיגְסְטֶען יַאהְרֶע אוּנְד דַארִיבֶּער, פִֿיר זֶעכְסְמַאל
27 הוּנְדֶערְטטוֹיזֶענְד אוּנְד דרֵייא טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿינְף הוּנְדֶערְט אוּנְד פִֿינְפְצִיג מַאן: אוּנְד
מַאן בְּרוֹיכְטֶע הוּנְדֶערְט כִּכַּר זִילְבֶּער, דִיא פִּיסֶע דֶעם הֵיילִיגְטהוּמְס צוּ גִיסֶען, אוּנְד
דִיא פִּיסֶע דֶעם אִינְנֶערְן פָֿארְהַאנְגֶעס; הוּנְדֶערְט פִּיסֶע אוֹיס הוּנְדֶערְט כִּכַּר, אֵיין
28 כִּכַּר צוּ יֶעדֶעם פוּסֶע: אוּנְד פָֿאן דֶען טוֹיזֶענְד אוּנְד זִיבֶּענְהוּנְדֶערְט אוּנְד פִֿינְף אוּנְד
זִיבֶּענְצִיג (שֶׁקֶל) מַאכְטֶע מַאן הַאקֶען פִֿיר דִיא זֵיילֶען, אוּנְד בֶּעדֶעקְטֶע אִיהְרֶע קְנֶאפְּפֶֿע
29 אוּנְד בֶּעלֶעגְטֶע זִיא דַאמִיט: אוּנְד דַאז דַארְגֶעבְּרַאכְטֶע קוּפְּפֶֿער (וַואר) זִיבֶּענְצִיג
30 כִּכַּר, אוּנְד צְווֵייא טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿיר הוּנְדֶערְט שֶׁקֶל: אוּנְד מַאן מַאכְטֶע דַאפָֿאן דִיא

פִּיסֶע דֶער טהִירֶע דֶעם פֶּערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס, אוּנְד דֶען קוּפְּפֶערְנֶען אַלְטַאר,
אוּנְד דַאז קוּפְּפֶערְנֶע גִיטְטֶער, וֶועלְכֶעס דַאצוּ (גֶעהָארְטֶע), אוּנְד אַלְלֶע גֶעפֶעסֶע דֶעם
31 אַלְטַארְס׃ אוּנְד דִיא פִּיסֶע דֶעם פָּארְהָאפֶּעס רִינְגס אוּמְהֶער, אוּנְד דִיא פִּיסֶע (צוּם)
טהָארֶע דֶעם פָּארְהָאפֶּעס, אוּנְד אַלְלֶע נֶעגֶעל דֶער וְואהְנוּנְג, אוּנְד אַלְלֶע נֶעגֶעל
דֶעם פָּארְהָאפֶּעס רִינְגס אוּמְהֶער׃

לט Cap. XXXIX. לט

1 אוּנְד פָֿאן דֶער הִימְמֶעלְבְּלוֹיֶען וָואלְלֶע אוּנְד דֶעם פּוּרְפּוּר אוּנְד דֶעם שַׁארְלַאךְ
מַאכְטֶען זִיא דִיא קְלֵיידֶער צוּם אַמְטֶע צוּם דִינְסְטֶע אִים הֵיילִיגְטהוּמֶע, אוּנְד זִיא
מַאכְטֶען (אוּיךְ) דִיא הֵיילִיגֶען קְלֵיידֶער פִֿיר אַהֲרֹן וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען
2 הַאטְטֶע׃ אוּנְד מַאן מַאכְטֶע דֶען מַאנְטֶעל (פָֿאן) גָאלְד, הִימְמֶעלְבְּלוֹיֶער וָואלְלֶע אוּנְד
3 פּוּרְפּוּר אוּנְד שַׁארְלַאךְ אוּנְד גֶעצְווִירְנְטֶעם לֵיינֶענְוַארְן׃ אוּנְד זִיא הֶעמְמֶערְטֶען דִיא
גָאלְדְבְּלֶעכֶע, אוּנְד שְׁנִיטְטֶען (דַאפָֿאן) פֶֿעדֶען (אוּם זִיא) צוּ פֶֿערַארְבֵּייטֶען אוּנְטֶער
דִיא הִימְמֶעלְבְּלוֹיֶע וָואלְלֶע, אוּנְד אוּנְטֶער דֶען פּוּרְפּוּר אוּנְד אוּנְטֶער דֶען שַׁארְלַאךְ,
4 אוּנְד אוּנְטֶער דַאז לֵיינֶענְוַארְן, קִינְסְטלִיךְ גֶעווִירְקְט׃ שׁוּלְטֶערְבְּלֶעטְטֶער הַאטְטֶע מַאן
דַארַאן גֶעמַאכְט, דִיא זִיךְ פֶֿערְבִּינְדֶען לִיסֶען׃ אַן זֵיינֶען בֵּיידֶען עֶנְדֶען ווּאוּרְדֶען זִיא
5 בֶּעפֶֿעסְטִיגֶעט׃ אוּנְד דַאז גִירְטֶעלְבַּאנְד דֶעם מַאנְטֶעלְס, וֶועלְכֶעס דַארַאן (וַואר) אוּים
(אֵיינֶעם שְׁטִיקֶע מִיט) אִיהְם, פָֿאן גְלֵייכֶער אַרְבֵּייט, פָֿאן גָאלְד, הִימְמֶעלְבְּלוֹיֶער
וָואלְלֶע אוּנְד פּוּרְפּוּר אוּנְד שַׁארְלַאךְ אוּנְד פָֿאן גֶעצְווִירְנְטֶעם לֵיינֶענְוַארְן, וִויא יְיָ
6 דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אוּנְד זִיא מַאכְטֶען דִיא אָנִיקְסשְׁטֵיינֶע, אוּמְרִינְגְט פָֿאן
גָאלְדֶענֶען אֵיינְפַֿאסְסוּנְגֶען, גֶעשְׁטָאכֶען, וִויא אֵיין זִיגֶעל גֶעשְׁטָאכֶען ווִירְד, נַאךְ דֶען
7 נַאמֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס׃ אוּנְד מַאן זֶעטְצְטֶע זִיא אוֹיף דִיא שׁוּלְטֶערְבְּלֶעטְטֶער
דֶעם מַאנְטֶעלְס (אַלְס) שְׁטֵיינֶע דֶעם אַנְדֶענְקֶענְס פִֿיר דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, זָא וִויא
8 יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אוּנְד מַאן מַאכְטֶע דֶען שִׁילְד קוּנְסְטווִירְקֶערַארְבֵּייט,
גְלֵייךְ דֶער אַרְבֵּייט דֶעם מַאנְטֶעלְס, (פָֿאן) גָאלְד, הִימְמֶעלְבְּלוֹיֶער וָואלְלֶע אוּנְד
9 פּוּרְפּוּר אוּנְד שַׁארְלַאךְ אוּנְד גֶעצְווִירְנְטֶעם לֵיינֶענְוַארְן׃ גְלֵייךְ פִֿירְעֶקִיג וַואר עֶר,
דָאפְּפֶעלְט מַאכְטֶען זִיא דֶען שִׁילְד, אֵיינֶע שְׁפַּאנְנֶע זֵיינֶע לֶענְגֶע אוּנְד אֵיינֶע שְׁפַּאנְנֶע
10 זֵיינֶע בְּרֵייטֶע, דָאפְּפֶעלְט (אִיבֶּער אֵיינַאנְדֶער גֶעלֶעגְט)׃ אוּנְד זִיא פַֿאסְטֶען אִיהְן אֵיין
(מִיט) פִֿיר רֵייהֶען שְׁטֵיינֶע׃ אֵיינֶע רֵייהֶע (פָֿאן) זַארְדֶער, טָאפַּאס אוּנְד זְמַאראַגְד, דִיא
11 12 אֵיינֶע רֵייהֶע׃ אוּנְד דִיא צְווֵייטֶע רֵייהֶע, קַארְפוּנְקֶעל, זַאפִּיר, אוּנְד דִיאַמַאנְט׃ אוּנְד דִיא
13 דְרִיטְטֶע רֵייהֶע אָפַּאל, אַכַאט אוּנְד אַמֶעטהִיסְט׃ אוּנְד דִיא פִֿירְטֶע רֵייהֶע׃ אָנִיקְס,
טִירְקִיס אוּנְד יַאסְפִּיס, אוּמְרִינְגְט (פָֿאן) גָאלְדֶענֶען אֵיינְפַֿאסְסוּנְגֶען אִין אִיהְרֶען רֵייהֶען׃
14 אוּנְד דִיא שְׁטֵיינֶע וַוארֶען נַאךְ דֶען נַאמֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, צְווָעלְף, נַאךְ (דֶער
צָאהְל) אִיהְרֶער נַאמֶען, וִויא אֵיין זִיגֶעל גֶעשְׁטָאכֶען, יֶעדֶער נַאךְ זֵיינֶעם נַאמֶען פִֿיר

15 דיא צוֶואלְף שטֶעמְמֶע׃ אונְד זִיא מַאכְטֶען אַן דֶעם ברוּסְטשִׁילְדֶע קֶעטְטֶען, מִיט
16 גרֶענְצשׁנִירֶען פָאן גֶעפְלָאכְטֶענֶער אַרְבֵּייט, פָאן רֵיינֶעם גָאלְדֶע׃ אונְד זִיא מַאכְטֶען
צוֵייא גָאלְדֶענֶע אֵיינְפַאסְסוּנְגֶען אונְד צוֵייא גָאלְדֶענֶע רִינְגֶע, אונְד זֶעטְצטֶען דִיא
17 בֵּיידֶען רִינְגֶע אַן דִיא עֶנְדֶען דֶעם ברוּסְטשִׁילְדֶעס׃ אונְד זִיא זֶעטְצטֶען דִיא בֵּיידֶען
גָאלְדֶענֶען גֶעפְלָאכְטֶענֶען קֶעטְטֶען אַן דִיא בֵּיידֶען רִינְגֶע אַן דֶען עֶנְדֶען דֶעם ברוּסְט־
18 שִׁילְדֶעס׃ אונְד דִיא בֵּיידֶען עֶנְדֶען דֶער בֵּיידֶען גֶעפְלָאכְטֶענֶען קֶעטְטֶען זֶעטְצטֶען
זִיא אִין דִיא בֵּיידֶען אֵיינְפַאסְסוּנְגֶען, אונְד זִיא זֶעטְצטֶען דִיזֶעלְבֶּען אַן דִיא שוּלְטֶער־
19 בלֶעטְטֶער דֶעם מַאנְטֶעלְס, נַאךְ זֵיינֶער פָארְדֶערְזֵייטֶע צוּ׃ אונְד זִיא מַאכְטֶען (נָאךְ)
צוֵייא גָאלְדֶענֶע רִינְגֶע אונְד זֶעטְצטֶען זִיא אַן דִיא אַנְדֶערֶען עֶנְדֶען דֶעם ברוּסְט־
שִׁילְדֶעס, אַן זֵיינֶען זוֹים, וֶועלְכֶער דֶער אִינְנֶערְן זֵייטֶע דֶעם מַאנְטֶעלְס (צוּגֶעקֶעהְרְט
20 וַואר)׃ אונְד זִיא מַאכְטֶען (נָאךְ) צוֵייא גָאלְדֶענֶע רִינְגֶע, אונְד זֶעטְצטֶען זִיא אַן דִיא
בֵּיידֶען שוּלְטֶערְבלֶעטְטֶער דֶעם מַאנְטֶעלְס פָאן אוּנְטֶען נַאךְ דֶער פָארְדֶערְזֵייטֶע צוּ,
21 וָוא עֶר צוּזַאמְמֶענְגֶעפִיגֶעט אִיזְט אִיבֶּער דֶעם גִירְטֶעלְבַּאנְדֶע דֶעם מַאנְטֶעלְס׃ אונְד
זִיא בַּאנְדֶען דֶען ברוּסְטשִׁילְד מִיט זֵיינֶען רִינְגֶען אַן דִיא רִינְגֶע דֶעם מַאנְטֶעלְס מִיט
אֵיינֶעם פַאדֶען (פָאן) בלוֹיעֶר וָואלְלֶע, דַאס עֶר אִיבֶּער דֶעם גִירְטֶעל דֶעם מַאנְטֶעלְס
זֵייא, אונְד דֶער ברוּסְטשִׁילְד נִיכְט פֶערְרִיקְט וֶוערְדֶע (פָאן) דֶעם מַאנְטֶעל, ווִיא יְיָ
22 דֶעם משֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אונְד מַאן מַאכְטֶע דֶען רָאק (אוּנְטֶער) דֶעם מַאנְטֶעל
23 וֶועבֶּערְאַרְבֵּייט, גַאנְץ פָאן הִימְמֶעלְבלוֹיעֶר וָואלְלֶע׃ אונְד אֵיינֶע אֶפְּפְנוּנְג דֶעם רָאקְקֶעס
אִין זֵיינֶער מִיטְטֶע, ווִיא דִיא אֶפְּפְנוּנְג אֵיינֶעם פַאנְצֶערְהֶעמְדֶעס, אֵיינֶען רַאנְד אַן זֵיינֶער
24 אֶפְּפְנוּנְג רִינְגְסאוּם, (דַאמִיט) עֶר נִיכְט צֶערְרִיסְסֶען וֶוערְדֶע׃ אונְד זִיא מַאכְטֶען אַן
דֶען זוֹים דֶעם רָאקְקֶעס גרַאנַאטְעֶפְּפֶעל (פָאן) הִימְמֶעלְבלוֹיעֶר וָואלְלֶע אונְד פּוּרְפּוּר
25 אונְד שַׁארְלַאךְ גֶעצְווִירְנְט׃ אונְד זִיא מַאכְטֶען גלֶעקְלֵיין (פָאן) רֵיינֶעם גָאלְדֶע, אונְד
זֶעטְצטֶען דִיא גלֶעקְלֵיין צווִישֶׁען דִיא גרַאנַאטְעֶפְּפֶעל אַן דֶען זוֹים דֶעם רָאקְקֶעס
26 רִינְגְסאוּם צווִישֶׁען דִיא גרַאנַאטְעֶפְּפֶעל׃ אֵיינֶע גלָאקְקֶע אונְד אֵיין גרַאנַאטְאַפְּפֶעל,
(אונְד) אֵיינֶע גלָאקְקֶע אונְד אֵיין גרַאנַאטְאַפְּפֶעל, אַן דֶעם זוֹימֶע דֶעם רָאקְקֶעס רִינְגְס
27 אוּמְהֶער, דֶען דִינְסְט צוּ פֶערְרִיכְטֶען, ווִיא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אונְד
זִיא מַאכְטֶען דִיא לֵייבְּרֶעקְקֶע (אוֹיס) לֵיינֶען, וֶועבֶּערְאַרְבֵּייט, פִיר אַהֲרֹן אונְד פִיר
28 זֵיינֶע זֶאהְנֶע׃ אונְד דִיא קָאפְּפְבִּינְדֶע אוֹיס לֵיינֶען, אונְד דֶען שמוּק דֶער הָאהֶען מִיטְצֶע
29 (אוֹיס) לֵיינֶען, אונְד דִיא לֵיינֶענֶען נִידֶערְקְלֵיידֶער אוֹיס גֶעצְווִירְנְטֶעם נַארְן׃ אונְד דֶען
גִירְטֶעל (אוֹיס) גֶעצְווִירְנְטֶעם לֵיינֶענְגַארְן אונְד הִימְמֶעלְבלוֹיעֶר וָואלְלֶע אונְד פּוּרְפּוּר
30 אונְד שַׁארְלַאךְ, שְׁטִיקְקֶערְאַרְבֵּייט, זָא ווִיא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אונְד
זִיא מַאכְטֶען דַאז בלֶעךְ, דַאז הֵיילִיגֶע דִיאַדֶעם (פָאן) רֵיינֶעם גָאלְדֶע, אונְד שְׁרִיבֶּען
31 דַארוֹיף מִיט זִיגֶעלְשְׁטֶעכֶערְשְׁרִיפְט הֵיילִיגְקֵייט דֶעם יְיָ׃ אונְד זִיא זֶעטְצטֶען דַארַאן
אֵיינֶען פַאדֶען פָאן הִימְמֶעלְבלוֹיעֶר וָואלְלֶע, אוּם עֶס אַן דִיא קָאפְּפְבִּינְדֶע אָבֶען צוּ

32 וֶועטְצֶען, זָא ווִיא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד עֶס וַואר דִיא גַאנְצֶע אַרְבֵּייט
(פִֿיר) דִיא וָואהְנוּנְג דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס פָֿאלְלֶענְדֶעט, אוּנְד דִיא קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל'ס פֶֿערְפֶֿערְטִיגְטֶען עֶס גַאנְץ זָא, ווִיא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע, זָא
33 הַאטְטֶען זִיא עֶס גֶעמַאכְט: אוּנְד זִיא בְּרַאכְטֶען דִיא וָואהְנוּנְג צוּ משֶׁה: דַאז גֶעצֶעלְט
אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעפֶֿעסֶע, זֵיינֶע הַאקֶען, זֵיינֶע בְּרֶעטְטֶער, זֵיינֶע רִיגֶעל אוּנְד זֵיינֶע
34 זֵיילֶען אוּנְד זֵיינֶע פִֿיסֶע: אוּנְד דִיא דֶעקְקֶע דֶער רָאטְהגֶעפֶֿערְבְּטֶען ווִידְדֶערְפֶֿעלְלֶע,
35 אוּנְד דִיא דֶעקְקֶע דֶער זֶעהוּנְדספֶֿעלְלֶע, אוּנְד דֶען פָֿארְהַאנְג דֶער אַבְשֵׁיידוּנְג: דִיא
36 לַאדֶע דֶעם צֵייגְנִיסְסֶעס אוּנְד אִיהְרֶע שְׁטַאנְגֶען, אוּנְד דֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל: דֶען טִישׁ
37 מִיט אַלְלֶען זֵיינֶען גֶעפֶֿעסֶען, אוּנְד דַאז שׁוֹיבְּרָאד: דֶען רֵיינֶען לֵייכְטֶער, זֵיינֶע לַאמְפֶּען,
דִיא לַאמְפֶּען דֶעם אוֹיפְֿזַאטְצֶעס, אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעפֶֿעסֶע, אוּנְד דַאז אֶל דֶעם לֵייכ־
38 טֶערְס: אוּנְד דֶען גָאלְדֶענֶען אַלְטַאר, אוּנְד דַאז זַאלְבּאֶל, אוּנְד דַאז וָואהְלרִיכֶענְדֶע
39 רֵייכֶערְוֶוערְק, אוּנְד דִיא דֶעקְקֶע (פָֿאר) דֶעם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם גֶעצֶעלְטֶעס: דֶען
קוּפְּפֶֿערְנֶען אַלְטַאר אוּנְד דַאז קוּפְּפֶֿערְנֶע גִיטְטֶער, וֶועלְכֶעס דַאצוּ גֶעהֶארְטֶע, זֵיינֶע
40 שְׁטַאנְגֶען אוּנְד אַלְלֶע גֶעפֶֿעסֶע, דַאז וַואשְׁבֶּעקְקֶען אוּנְד זֵיין פוּסְגֶעשְׁטֶעלְל: דִיא אוּמ־
הֶענְגֶע דֶעם פָֿארְהָאפֶֿעס, זֵיינֶע זֵיילֶען אוּנְד זֵיינֶע פִֿיסֶע, אוּנְד דִיא דֶעקְקֶע צוּם טְהָארֶע
דֶעס פָֿארְהָאפֶֿעס מִיט זֵיינֶען שְׁטרִיקְקֶען אוּנְד דֶען נֶעגֶעלְן דַאצוּ, אוּנְד אַלְלֶע גֶעפֶֿעסֶע
41 צוּם דִינְסְטֶע דֶער וָואהְנוּנְג דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס: דִיא קלֵיידֶער צוּם אַמְטֶע
בֵּיים דִינְסְטֶע אִים הֵיילִיגְטהוּם, אוּנְד דִיא הֵיילִיגֶען קלֵיידֶער פִֿיר דֶען פּרִיסְטֶער אַהֲרֹן,
42 אוּנְד דִיא קלֵיידֶער זֵיינֶער זֶאהְנֶע בֵּיים פּרִיסְטֶערְדִינְסְטֶע: גַאנְץ ווִיא יְיָ דֶעם משֶׁה
בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע, זָא פֶֿערְפֶֿערְטִיגְטֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס דִיא גַאנְצֶע אַרְבֵּייט:
43 אוּנְד משֶׁה זַאהֶע דַאז גַאנְצֶע וֶוערְק, אוּנְד זִיהֶע, זִיא הַאטְטֶען עֶס גֶעמַאכְט, ווִיא יְיָ
בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע, זָא הַאטְטֶען זִיא עֶס גֶעמַאכְט, אוּנְד משֶׁה זֶעגְנֶעטֶע זִיא:

מ Cap. XL. מ

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה, אוּנְד שְׁפּרַאךְ: אַם טַאגֶע דֶעם עֶרְסְטֶען מָאנַאטְס, אַם
עֶרְסְטֶען דֶעס מָאנַאטְס, זָאלְלְסְט דוּא דִיא וָואהְנוּנְג דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס
3 אוֹיפְֿשְׁטֶעלְלֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט דָארְט דִיא לַאדֶע דֶעם צֵייגְנִיסְסֶעס הִינֵיינְזֶעטְצֶען,
4 אוּנְד זָאלְלְסְט אֵיינֶע אַבְשֵׁיידוּנְג פָֿאן דֶער לַאדֶע (דוּרְךְ) דֶען פָֿארְהַאנְג מַאכֶען: אוּנְד
דוּא זָאלְלְסְט דֶען טִישׁ (הִינֵיין) בּרִינְגֶען אוּנְד זָאלְלְסְט זֵיינֶען אוֹיפְֿזַאטְץ אָרְדְנֶען, אוּנְד
זָאלְלְסְט דֶען לֵייכְטֶער (הִינֵיין) בּרִינְגֶען, אוּנְד זָאלְלְסְט זֵיינֶע לַאמְפֶּען אוֹיפְֿזֶעטְצֶען:
5 אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט זֶעטְצֶען דֶען גָאלְדֶענֶען אַלְטַאר צוּם רֵייכֶערְן פָֿאר דִיא לַאדֶע דֶעם
6 צֵייגְנִיסְסֶעס, אוּנְד זָאלְלְסְט דִיא דֶעקְקֶע אַן דֶער טְהִירֶע דֶער וָואהְנוּנְג הִינְטְהוּן: אוּנְד
דוּא זָאלְלְסְט דֶען אַלְטַאר דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿערְס פָֿאר דִיא טְהִירֶע דֶער וָואהְנוּנְג דֶעם
7 פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס זֶעטְצֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט דַאז וַואשְׁבֶּעקְקֶען צְווִישֶׁען

דאז פֶֿערזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְט אוּנְד דֶען אַלְטַאר זֶעטְצֶען, אוּנְד זָאלְלסט וַואסֶער הִינַיין
8 גֶעבֶּען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסט דֶען פָֿארְהָאף רִינְגס אוּמְהֶער אוֹיפְֿשְׁטֶעלְלֶען, אוּנְד
9 זָאלְלסט דִיא דֶעקְקֶע (פָֿאר) דַאז טהָאר דֶעם פָֿארְהָאפֶֿעס הִינְהֶענְגֶען׃ אוּנְד דוּא
זָאלְלסט דַאז זַאלְבֶּאל נֶעהְמֶען, אוּנְד זָאלְלסט דִיא וָואהְנוּנְג אוּנְד אַלְלֶעס וַואס דַארִין
אִיזְט זַאלְבֶּען, אוּנְד דוּא זָאלְלסט זִיא הֵיילִיגֶען, אוּנְד אַלְלֶע אִיהְרֶע גֶעפֶֿעסֶע, דַאס
10 זִיא הֵיילִיג זֵיין זָאלְלֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסט דֶען אַלְטַאר דֶעם בּרַאנְדאָפְּפֶֿערְס אוּנְד
אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעפֶֿעסֶע זַאלְבֶּען אוּנְד זָאלְלסט דֶען אַלְטַאר הֵיילִיגֶען, אוּנְד דֶער אַלְטַאר
11 זָאלְל אֵיין אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶעס זֵיין׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסט דַאז וַואשְׁבֶּעקְקֶען אוּנְד זֵיין
12 פּוּסְגֶעשְׁטֶעלְל זַאלְבֶּען אוּנְד זָאלְלסט עֶס הֵיילִיגֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסט אַהֲרֹן אוּנְד
זֵיינֶע זָאהְנֶע צוּר טהִירֶע דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס הִינְצוּטרֶעטֶען לַאסֶען,
13 אוּנְד זָאלְלסט זִיא מִיט וַואסֶער וַואשֶׁען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסט אַהֲרֹן (מִיט) דֶען הֵיילִיגֶען
קלֵיידֶערְן בֶּעקלֵיידֶען, אוּנְד זָאלְלסט אִיהְן זַאלְבֶּען, אוּנְד אִיהְן הֵיילִיגֶען, דַאס עֶר
14 מִיר אַלְס פּרִיסְטֶער דִינֶע׃ אוּנְד זֵיינֶע זָאהְנֶע בּרִינְגֶע הֶער, אוּנְד בֶּעקלֵיידֶע זִיא מִיט
15 לֵייבְּרֶאקְקֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסט זִיא זַאלְבֶּען, וִויא דוּא אִיהְרֶען פָֿאטֶער גֶעזַאלְבְּט
הַאסְט, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען מִיר אַלְס פּרִיסְטֶער דִינֶען, אוּנְד דִיזֶעס זָאלְל גֶעשֶׁעהֶען,
דַאמִיט אִיהְרֶע זַאלְבּוּנְג אִיהְנֶען צוּם עֶוִויגֶען פּרִיסְטֶערְטהוּם גֶעלְטֶע דוּרְךְ אִיהְרֶע נַאכ־
16 קָאמְמֶען הִינַאב׃ אוּנְד משֶׁה טהַאט אַלְזָא, גַאנְץ זָא וִויא יְיָ אִיהְם בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע,
17 זָא מַאכְטֶע עֶר עֶס׃ אוּנְד עֶס וַואר אִים עֶרסְטֶען מָאנַאט, אִים צְווֵייטֶען יַאהְרֶע, אַם
18 עֶרְסְטֶען דֶעם מָאנַאטְס, דַא ווּארְדֶע דִיא וָואהְנוּנְג אוֹיפְֿגֶעשְׁטֶעלְלט׃ אוּנְד משֶׁה רִיכ־
טֶעטֶע דִיא וָואהְנוּנְג אוֹיף, אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע אִיהְרֶע פִֿיסֶע אַן, אוּנְד עֶר שְׁטֶעלְלטֶע
אִיהְרֶע בּרֶעטְטֶער אוֹיף, אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע אִיהְרֶע רִיגֶעל אֵיין, אוּנְד שְׁטֶעלְלטֶע אִיהְרֶע
19 זֵילֶען אוֹיף׃ אוּנְד עֶר בּרֵייטֶעטֶע דַאז גֶעצֶעלְט אִיבֶּער דִיא וָואהְנוּנְג אוֹיס, אוּנְד
לֶעגְטֶע דִיא דֶעקְקֶע דֶעס גֶעצֶעלְטֶעס דַארוֹיף פָֿאן אָבֶּען, וִויא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען
20 הַאטְטֶע׃ אוּנְד עֶר נַאהְם אוּנְד לֶעגְטֶע דַאז צֵייגְנִיס אִין דִיא לַאדֶע, אוּנְד עֶר בּרַאכְטֶע
דִיא שְׁטַאנְגֶען אִין דִיא לַאדֶע, אוּנְד לֶעגְטֶע דֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל אוֹיף דִיא לַאדֶע פָֿאן
21 אָבֶּען׃ אוּנְד עֶר בּרַאכְטֶע דִיא לַאדֶע אִין דִיא וָואהְנוּנְג, אוּנְד טהַאט (דַאפָֿאר) דֶען
פָֿארְהַאנְג דֶער אַבְּשֵׁיידוּנְג, אוּנְד עֶר בֶּעדֶעקְטֶע דִיא לַאדֶע דֶעס צֵייגְנִיסֶעס, וִויא
22 יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע דֶען טִישׁ אִין דַאז פֶֿערְזַאמְמ־
לוּנְגסגֶעצֶעלְט אַן דִיא זֵייטֶע דֶער וָואהְנוּנְג גֶעגֶען דִיא נָארְדזֵייטֶע, אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם
23 פָֿארְהַאנְגֶעס׃ אוּנְד אָרְדנֶעטֶע דַארוֹיף דֶען אוֹיפְֿזַאטְץ דֶעס בּרָאדֶעס פָֿאר יְיָ, זָא וִויא
24 יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע דֶען לֵייכְטֶער אִין דַאז פֶֿער־
זַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְט, דֶעם טִישׁ גֶעגֶענִיבֶּער, אַן דִיא זֵייטֶע דֶער וָואהְנוּנְג גֶעגֶען מִיטַאג׃
25 אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע דִיא לַאמְפֶּען דַארוֹיף פָֿאר יְיָ, זָא וִויא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען
26 הַאטְטֶע׃ אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע דֶען גָאלְדֶענֶען אַלְטַאר אִין דַאז פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְט,

27 פָֿאר דֶען פָֿארְהַאנְג׃ אוּנְד רֵייכֶערְטֶע דַארוֹיף דַאז וָואהְלרִיכֶענְדֶע רֵייכֶערְוֶערְק, וָזא
28 וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע דִיא דֶעקְקֶע דֶעם אֵיינְ־
29 גַאנְגֶעם פָֿאר דִיא וָואהְנוּנְג׃ אוּנְד דֶען אַלְטַאר דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿערְם זֶעטְצְטֶע עֶר (אִין)
דֶען אֵיינְגַאנְג דֶער וָואהְנוּנְג דֶעם פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס, אוּנְד עֶר אָפְּפֶֿערְטֶע
דַארוֹיף דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער אוּנְד דַאז שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער, וָזא וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען
30 הַאטְטֶע׃ אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע דַאז וַואשְׁבֶּעקְקֶען צְווִישֶׁען דַאז פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְט
31 אוּנְד דֶען אַלְטַאר, אוּנְד גַאב וַואסְסֶער צוּם וַואשֶׁען הִינֵיין׃ אוּנְד עֶס וואוּשֶׁען זִיךְ
32 דַארַאוֹס מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע, אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוּנְד אִיהְרֶע פִֿיסֶע׃ וֶוען
זִיא אִין דַאז פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְט אֵיינְגִינְגֶען; אוֹיךְ וֶוען זִיא הִינְצוּ טְרַאטֶען צוּם
33 אַלְטַאר, וואוּשֶׁען זִיא זִיךְ, וָזא וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אוּנְד עֶר
שְׁטֶעלְלְטֶע דֶען פָֿארְהָאף אוּם דִיא וָואהְנוּנְג אוּנְד דֶען אַלְטַאר אוֹיף, אוּנְד גַאב דִיא
דֶעקְקֶע (פָֿאר) דַאז טְהָאר דֶעם פָֿארְהָאפֶֿעס, אוּנְד זָא פָֿאלְלֶענְדֶעטֶע מֹשֶׁה דַאז וֶוערְק׃
34 אוּנְד דִיא וָואלְקֶע בֶּעדֶעקְטֶע דַאז פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְט, אוּנְד דִיא הֶערְרְלִיכְקֵייט
35 גָאטְטֶעס עֶרְפִֿילְלְטֶע דִיא וָואהְנוּנְג׃ אוּנְד מֹשֶׁה קָאנְנְטֶע נִיכְט אִין דַאז פֶֿערְזַאמְמְ־
לוּנְגסְגֶעצֶעלְט הִינֵיינְגֶעהֶען, דֶען עֶס רוּהֶעטֶע דַארוֹיף דִיא וָואלְקֶע, אוּנְד דִיא הֶערְרְ־
36 לִיכְקֵייט גָאטְטֶעס עֶרְפִֿילְלְטֶע דִיא וָואהְנוּנְג׃ אוּנְד וֶוען דִיא וָואלְקֶע זִיךְ פָֿאן דֶער
וָואהְנוּנְג הִינְוֶועג הָאב, זָא בְּרַאכֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אוֹיף בֵּייא אַלְלֶען אִיהְרֶען
37 צִיגֶען׃ אוּנְד וֶוען דִיא וָואלְקֶע זִיךְ נִיכְט הָאב, זָא בְּרַאכֶען זִיא נִיכְט אוֹיף, בִּיז צוּם
38 טַאגֶע, דַא זִיא זִיךְ עֶרְהָאב׃ דֶען דִיא וָואלְקֶע יְיָ'ס וַואר אִיבֶּער דֶער וָואהְנוּנְג דֶען
טַאג אִיבֶּער, אוּנְד אֵיין פֵֿייעֶר וַואר דֶעם נַאכְטס דַארִין פָֿאר דֶען אוֹיגֶען דֶעם גַאנְצֶען
הוֹיזֶעס יִשְׂרָאֵל, אוֹיף אַלְלֶען אִיהְרֶען צִיגֶען׃

ו י ק ר א

Cap. I. א

א

1 אוּנְד יְיָ רִיף מֹשֶׁה אוּנְד רֶעדֶעטֶע מִיט אִיהְם אוּיס דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶע אוּנְד
2 שְׁפּרַאךְ: רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד זַאגֶע אִיהְנֶען: וֶוען יֶעמַאנְד פָֿאן אֵייךְ
אֵיין אָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען ווִילְל, זָא זָאלְלט אִיהְר פָֿאם פִֿיה, פָֿאם רִינְדפִֿיה
3 אָדֶער פָֿאם קלֵיינְפִֿיה אֵייעֶר אָפְּפֶֿער דַארְבְּרִינְגֶען: וֶוען זֵיין אָפְּפֶֿער אֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער
פָֿאם רִינְדפִֿיה אִיזְט, (זָא) זָאלְל עֶר אֵיין מֶענְנְלִיכֶעס פֶֿעהְלֶערְלָאזֶעס דַארְבְּרִינְגֶען;
אַן דִיא טהִירֶע דֶעס פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס זָאלְל עֶר עֶס הִינְבְּרִינְגֶען, אוּם אִיהְן
4 וָואהְלגֶעפֶֿעלְלִיג צוּ מַאכֶען פָֿאר יְיָ: אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיינֶע הַאנְד אוּיף דֶען קָאפְּף דֶעס
בְּרַאנְדאָפְּפֶֿערְס אוּיפְֿלֶעגֶען, זָא ווִירְד עֶס אִיהְם גְנֶעדִיג אַנְגֶענָאמְמֶען וֶוערְדֶען, אוּם
5 אִיהְן צוּ פֶֿערְזֶאהְנֶען: אוּנְד עֶר זָאלְל דַאז יוּנְגֶע רִינְד פָֿאר יְיָ שְׁלַאכְטֶען, אוּנְד דִיא
זֶאהְנֶע אַהֲרֹן׳ס, דִיא פְּרִיסְטֶער, זָאלְלֶען דַאז בְּלוּט דַארְבְּרִינְגֶען אוּנְד זָאלְלֶען דַאז בְּלוּט
אוּיף דֶען אַלְטַאר רִינְגְס אוּמְהֶער שְׁפְּרֶענְגֶען, וֶועלְכֶער (פָֿאר) דֶער טהִירֶע דֶעס פֶֿער־
6 זַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס (שְׁטֶעהְט): אוּנְד עֶר זָאלְל דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער (דִיא הוּיט) אַבְּ־
7 צִיהֶען אוּנְד זָאלְל עֶס אִין זֵיינֶע שְׁטִיקְקֶע צֶערְלֶעגֶען: אוּנְד דַאן זָאלְלֶען דִיא זֶאהְנֶע
דֶעס פְּרִיסְטֶערְס אַהֲרֹן פֵֿייעֶר אוּיף דֶען אַלְטַאר לֶעגֶען, אוּנְד זָאלְלֶען הֶאלְצֶער אִיבֶּער
8 דַאז פֵֿייעֶר אָרְדְנֶען: אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן׳ס, דִיא פְּרִיסְטֶער, זָאלְלֶען אִין אָרְדְנוּנְג
דִיא שְׁטִיקְקֶע לֶעגֶען, דֶען קָאפְּף אוּנְד דַאז פֶֿעטְט אוּיף דִיא הֶעלְצֶער, וֶועלְכֶע אִיבֶּער
9 דֶעם פֵֿייעֶר (לִיגֶען), דַאז אוּיף דֶעם אַלְטַאר (אִיזְט): אוּנְד זֵיין אֵיינְגֶעוֵויידֶע אוּנְד זֵיינֶע
קְנִיאשְׁטִיקְקֶע זָאלְל עֶר מִיט וַואסְסֶער אַבְּוַואשֶׁען, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל דַאז
גַאנְצֶע אוּיף דֶעם אַלְטַאר אַנְצִינְדֶען, (אַלְס) אֵיין בְּרַאנְד־ (אוּנְד) פֵֿייעֶרְאָפְּפֶֿער, אַיין
10 אַנְגֶענֶעהְמֶער גֶערוּךְ פִֿיר יְיָ: אוּנְד וֶוען פָֿאם קלֵיינְפִֿיה זֵיין אָפְּפֶֿער (אִיזְט), פָֿאן שַׁאפֶֿען
אָדֶער פָֿאן צִיגֶען צוּם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער, זָא זָאלְל עֶר אֵיין מֶענְנְלִיכֶעס, פֶֿעהְלֶערְלָאזֶעס
11 דַארְבְּרִינְגֶען: אוּנְד עֶר זָאלְל עֶס אַן דֶער זֵייטֶע דֶעס אַלְטַארְס צוּר נָארְדְזֵייטֶע
פָֿאר יְיָ שְׁלַאכְטֶען, אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן׳ס, דִיא פְּרִיסְטֶער, זָאלְלֶען זֵיין בְּלוּט אוּיף
12 דֶען אַלְטַאר רִינְגְס אוּמְהֶער שְׁפְּרֶענְגֶען: אוּנְד עֶר זָאלְל עֶס אִין זֵיינֶע שְׁטִיקְקֶע צֶער־

לֶעגֶען, אוּנְד זֵיינֶען קָאפְּף אוּנְד זֵיין פֶּעטְט, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל זִיא אִין
אָרְדנוּנְג אוֹיף דִיא הֶאלְצֶער לֶעגֶען, וֶועלְכֶע אוֹיף דֶעם פֵייעֶר (לִיגֶען), דַאז אוֹיף דֶעם
אַלְטַאר (אִיזְט): אוּנְד דַאז אֵיינְגֶעוֵויידֶע אוּנְד דִיא קְנִיאשְׁטִיקֶע זָאלְל עֶר אַבְוַואשֶׁען 13
מִיט וַואסֶער, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל דַאז גַאנְצֶע דַארְבְּרִינְגֶען אוּנְד עֶס אוֹיף דֶעם
אַלְטַארֶע אַנְצִינְדֶען, עֶס (אִיזְט) אֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶער, אֵיין פֵייעֶרְאָפְּפֶער (צוּם) אַנְגֶע-
נֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִיר יְיָ: אוּנְד וֶוען זֵיין אָפְּפֶער פָאן דֶען פֶאגֶעלְן אִיזְט צוּ אֵיינֶעם 14
בְּרַאנְדאָפְּפֶער פִיר יְיָ, זָא זָאלְל עֶר זֵיין אָפְּפֶער פָאן דֶען טוּרְטֶעלְטוֹיבֶען, אָדֶער פָאן דֶען
יוּנְגֶען טוֹיבֶען דַארְבְּרִינְגֶען: אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל עֶס צוּם אַלְטַארֶע דַארְבְּרִינְגֶען, 15
אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיינֶען קָאפְּף קְנִיקְקֶען אוּנְד אִיהְן אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע אַנְצִינְדֶען, אוּנְד
עֶס זָאלְל זֵיין בְּלוּט אַן דֶער וַואנְד דֶעם אַלְטַארְס אוֹיסְגֶעדְרִיקְט וֶוערְדֶען: אוּנְד דַאן 16
זָאלְל עֶר זֵיינֶען קְרָאפְּף מִיט דֶען פֶעדֶערְן דַארַאן אַבְזָאנְדֶערְן, אוּנְד זָאלְל אִיהְן נֶעבֶען
דֶען אַלְטַאר צוּר אָסְטזֵייטֶע, אַן דֶען אָרְט פִיר דִיא אַשֶׁע הִינְוֶוערְפֶען: אוּנְד עֶר זָאלְל 17
עֶס בֵּייא זֵיינֶען פְלִיגֶעלְן שְׁפַּאלְטֶען, (אַבֶער) נִיכְט אַבְרֵייסֶען, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער
זָאלְל עֶס אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע אַנְצִינְדֶען, אוֹיף דֶען הֶאלְצֶערְן, וֶועלְכֶע אִיבֶער דֶעם
פֵייעֶר (לִיגֶען), עֶס (אִיזְט) אֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶער, אֵיין פֵייעֶרְאָפְּפֶער (צוּם) אַנְגֶענֶעהְמֶען
גֶערוּךְ פִיר יְיָ:

Cap. II. ב

אוּנְד וֶוען אֵיינֶע זֶעעלֶע אֵיין שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער פִיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען ווִילְל, זָא זָייא זֵיין אָפְּפֶער 1
פֵיינֶעם מֶעהְל, עֶר זָאלְל אֶל דַארוֹיף גִיסֶען אוּנְד וֵוייהְרוֹיךְ דַארוֹיף לֶעגֶען, אוּנְד זָאלְל 2
עֶס דֶען זָאהְנֶען אַהֶרֹן'ס, דֶען פְּרִיסְטֶערְן בְּרִינְגֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל דַאפָאן אֵיינֶע הַאנְד
פָאלְל פָאן יֶענֶעם פֵיינֶען מֶעהְל אוּנְד פָאן דֶעם אֶלֶע נֶעהְמֶען, מִיט דֶעם גַאנְצֶען וֵוייהְרוֹיךְ,
אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער צִינְדֶע דֶען אָפְּפֶערְטְהֵייל אוֹיף דֶעם אַלְטַאר אַן (אַלְס) אֵיין פֵייעֶר-
אָפְּפֶער (צוּם) אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִיר יְיָ: אוּנְד וַואס אִיבְּרִיג אִיזְט פָאן דֶעם שְׁפֵּייז- 3
אָפְּפֶער, (גֶעהֶארְט) אַהֶרֹן אוּנְד זֵיינֶען זָאהְנֶען, (אַלְס) דַאז אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶע פָאן דֶעם
פֵייעֶרְאָפְּפֶער יְיָ'ס: אוּנְד וֶוען דוּא אֵיין שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער אִים אָפֶען גֶעבַּאקְקֶען דַארְבְּרִינְגֶען 4
ווִילְלסְט, (זָא זָייא עֶס) פָאן פֵיינֶעם מֶעהְל, אוּנְגֶעזֵייעֶרְט, מִיט אֶל בֶּענָאסְסֶען, אָדֶער
אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶע פְלַאדֶען מִיט אֶל בֶּעשְׁמִירְט: אוּנְד וֶוען דַאז שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער דַאז דוּא 5
דַארְבְּרִינְגְסְט אִין דֶער פְּפַאנְנֶע גֶעבַּאקְקֶען אִיזְט, זָא זָייא עֶס פָאן פֵיינֶעם מֶעהְל מִיט
אֶל בֶּענָאסְסֶען, אוּנְגֶעזֵייעֶרְט: בְּרִיךְ עֶס אִין שְׁטִיקְקֶע, גִיסֶע אֶל דַארִיבֶער, עֶס (אִיזְט) 6
אֵיין שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער: אוּנְד וֶוען דַאז שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער, דַאז דוּא דַארְבְּרִינְגְסְט, אִים טָאפְּפֶע 7
גֶעבַּאקְקֶען אִיזְט, זָא וֶוערְדֶע עֶס (אוֹיס) פֵיינֶעם מֶעהְל מִיט אֶל גֶעמַאכְט: אוּנְד דוּא 8
זָאלְלסְט יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען דַאז שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער, דַאז דַאפָאן גֶעמַאכְט אִיזְט, אוּנְד מַאן רֵייכֶע
עֶס דֶעם פְּרִיסְטֶער, אוּנְד עֶר זָאלְל עֶס צוּם אַלְטַאר הִינְבְּרִינְגֶען: אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער 9
זָאלְל פָאן דֶעם שְׁפֵּייזֶעאָפְּפֶער דֶען אָפְּפֶערְטְהֵייל אַבְהֶעבֶען אוּנְד עֶס אוֹיף דֶעם

10 אַלְטַארֶע אַנְצִינְדֶען, (אַלְס) אֵיין פֵּייעֶרְאָפְּפֶער (צוּם) אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִּיר יְיָ׃ אוּנְד
וַואס אִיבְּרִיג בְּלֵייבְּט פָֿאן דֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער, גֶעהֶערְט דֶעם אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶען זֶאהְנֶען
11 (אַלְס) דַאז אַלְלֶערְהֵיילִיגְסטֶע פָֿאן דֶען פֵּייעֶרְאָפְּפֶערְן יְיָ׳ס׃ קֵיין שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער,
וֶועלְכֶעס אִיהְר פִּיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען וֶוערְדֶעט, זָאלְל מִיט זוֹיעֶרְטֵייג גֶעמַאכְט וֶוערְדֶען,
דֶען וֶועדֶער פָֿאם זוֹיעֶרְטֵייג נָאךְ פָֿאם הָאנִיג זָאלְלְט אִיהְר אֵיין פֵּייעֶרְאָפְּפֶער אַנְצִינְדֶען
12 פִּיר יְיָ׃ אַלְס עֶרְסטְלִינְגסאָפְּפֶער דִירְפְֿט אִיהְר זִיא יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען, אַבֶּער אוֹיף דֶען
13 אַלְטַאר דִירְפֶֿען זִיא נִיכְט קָאמְמֶען צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ׃ אוּנְד אַלְלֶע דֵיינֶע שְׁפֵּייז־
אָפְּפֶער זָאלְלְסט דוּא זַאלְצֶען, אוּנְד זָאלְלְסט נִיכְט פֶֿעהְלֶען לַאסְסֶען דַאז זַאלְץ דֶעם
בִּינְדְנִיסְסֶעס דֵיינֶעס גָאטְטֶעס פָֿאן דֵיינֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער; בֵּייא יֶעדֶעם דֵיינֶער אָפְּפֶער
14 זָאלְלְסט דוּא זַאלְץ דַארְבְּרִינְגֶען׃ אוּנְד וֶוען דוּא דַאז שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער דֶער עֶרְסטְלִינְגֶע
פִּיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶעסְט, זָא זָאלְלְסט דוּא רֵייפֶֿע זַאנְגֶען אַם פֵֿייעֶר גֶערָאסְטֶעט, גְרִיטְצֶע
פָֿאן פְרִיהֶעם גֶעטְרֵיידֶע, אַלְס שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער פָֿאן דֵיינֶען עֶרְסטְלִינְגֶען דַארְבְּרִינְגֶען׃
15 אוּנְד דוּא זָאלְלְסט אֶהל דַארוֹיף טהוּן אוּנְד וַויירוֹיךְ דַארוֹיף לֶעגֶען, עֶס (אִיזְט) אֵיין
16 שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל דֶען אָפְּפֶערְטהֵייל אַנְצִינְדֶען, פָֿאן דֶער
גְרִיטְצֶע אוּנְד פָֿאם אֶהל, מִיט זֵיינֶעם גַאנְצֶען וַויירוֹיךְ, אַלְס אֵיין פֵּייעֶרְאָפְּפֶער פִּיר יְיָ׃

CAP. III. ג

ג

1 אוּנְד וֶוען אֵיין פְרִידֶענְסאָפְּפֶער זֵיין אָפְּפֶער אִיזְט, וֶוען עֶר פָֿאם רִינְדְפִֿיה דַארְבְּרִינְגְט,
עֶס זֵייא אֵיין מֶענְנְלִיכֶעס אָדֶער אֵיין וַוייבְּלִיכֶעס, אֵיין פֶֿעהְלֶערְלָאזֶעס זָאלְל עֶר עֶס
2 פָֿאר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען׃ אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיינֶע הַאנְד אוֹיף דֶען קָאפְּף זֵיינֶעס אָפְּפֶערְס
לֶעגֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל עֶס אַן דֶער טהִיר דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס שְׁלַאכְטֶען,
אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן׳ס דִיא פְּרִיסְטֶער, זָאלְלֶען דַאז בְּלוּט אוֹיף דֶען אַלְטַאר רִינְגס־
3 אוּם שְׁפְּרֶענְגֶען׃ אוּנְד עֶר זָאלְל פָֿאם פְרִידֶענְסאָפְּפֶער אֵיין פֵּייעֶרְאָפְּפֶער פִּיר יְיָ
דַארְבְּרִינְגֶען, דַאז פֶֿעטְט, וֶועלְכֶעס דַאז אֵיינְגֶעוֵויידֶע אוּנְד אַלְלֶעס פֶֿעטְט בֶּעדֶעקְט,
4 וֶועלְכֶעס אִין דֶעם אֵיינְגֶעוֵויידֶע (אִיזְט)׃ אוּנְד דִיא בֵּיידֶען נִירֶען אוּנְד דַאז פֶֿעטְט
דַארַאן, וֶועלְכֶעס אַן דֶען פְלַאנְקֶען (אִיזְט), אוּנְד דַאז נֶעטְץ אִיבֶּער דֶער לֶעבֶּער, אַן
5 דֶען נִירֶען זָאלְל עֶר עֶס אַבְּרֵייסֶען׃ אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן׳ס זָאלְלֶען עֶס אַנְצִינְדֶען
אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע, נֶעבֶּען דֶעם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער, וֶועלְכֶעס אוֹיף דֶען הָאלְצֶערְן (אִיזְט),
דִיא אִיבֶּער דֶעם פֵֿייעֶר לִיגֶען, (אַלְס) אֵיין פֵּייעֶרְאָפְּפֶער צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִּיר
6 יְיָ׃ אוּנְד וֶוען פָֿאם קְלֵיינְפִֿיה זֵיין אָפְּפֶער (אִיזְט) צוּם פְרִידֶענְסאָפְּפֶער פִּיר יְיָ, מֶענְנְ־
7 לִיכֶעס אָדֶער וַוייבְּלִיכֶעס, אֵיין פֶֿעהְלֶערְלָאזֶעס זָאלְל עֶר עֶס דַארְבְּרִינְגֶען׃ וֶוען עֶר
אֵיין לַאם צוּ זֵיינֶעם אָפְּפֶער דַארְבְּרִינְגֶען וִוירְד, זָא זָאלְל עֶר עֶס פָֿאר יְיָ בְּרִינְגֶען׃
8 אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיינֶע הַאנְד אוֹיף דֶען קָאפְּף זֵיינֶעס אָפְּפֶערְס לֶעגֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל
עֶס פָֿאר דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶע שְׁלַאכְטֶען, אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן׳ס זָאלְלֶען

9 זַיין בּלוּט אוֹיף דֶען אַלְטַאר רִינְגסאוּם שְׁפְּרֶענְגֶען׃ אוּנְד עֶר זָאלְל פָֿאן דֶעם פְּרִידֶענְס־
אָפְּפֶֿער (אַלְס) אַיין פֿייֶערְאָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ זַיין פֶֿעטְט דַארְבְּרִינְגֶען, דַאז גַאנְצֶע שְׁוַואנְצ־
שְׁטִיק, גֶעגֶען דֶען רִיקְגְרַאט צוּ, זָאלְל עֶר עֶס וֶועגְנֶעהְמֶען, אוּנְד דַאז פֶֿעטְט, וֶועלְכֶעס
דַאז אַיינְגֶעוַויידֶע בֶּעדֶעקְט, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע פֶֿעטְט, וֶועלְכֶעס אַן דֶעם אַיינְגֶעוַויידֶע
10 אִיזְט׃ אוּנְד דִיא בֵּיידֶען נִירֶען, אוּנְד דַאז פֶֿעטְט דַארַאן, וֶועלְכֶעס אַן דֶען פְֿלַאנְקֶען
(אִיזְט) אוּנְד דַאז נֶעטְץ אִיבֶּער דֶער לֶעבֶּער, אַן דֶען נִירֶען זָאלְל עֶר עֶס וֶועגְנֶעהְמֶען׃
11 אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל עֶס אוֹיף דֶעם אַלְטַאר אַנְצִינְדֶען אַלְס שְׁפֵּייזֶע־ (אוּנְד)
12 פֿייֶערְאָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ׃ אוּנְד וֶוען אַיינֶע צִיגֶע זַיין אָפְּפֶֿער אִיזְט, זָא זָאלְל עֶר עֶס דַאר־
13 בְּרִינְגֶען פָֿאר יְיָ׃ אוּנְד עֶר זָאלְל זַיינֶע הַאנְד אוֹיף אִיהְרֶען קָאפְּף לֶעגֶען, אוּנְד זִיא
פָֿאר דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע שְׁלַאכְטֶען, אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן׳ס זָאלְלֶען
14 אִיהְר בְּלוּט אוֹיף דֶען אַלְטַאר רִינְגסאוּם שְׁפְּרֶענְגֶען׃ אוּנְד עֶר זָאלְל דַאפָֿאן זַיין
אָפְּפֶֿער דַארְבְּרִינְגֶען, (נֶעמְלִיך) דַאז פֿייֶערְאָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ, דַאז פֶֿעטְט, וֶועלְכֶעס
דַאז אַיינְגֶעוַויידֶע בֶּעדֶעקְט, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע פֶֿעטְט, וֶועלְכֶעס אַן דֶעם אַיינְגֶעוַויידֶע
15 (אִיזְט) אוּנְד דִיא בֵּיידֶען נִירֶען, אוּנְד דַאז פֶֿעטְט דַארַאן, וֶועלְכֶעס אַן דֶען פְֿלַאנְקֶען
(זִיטְצְט), אוּנְד דַאז נֶעטְץ אִיבֶּער דֶער לֶעבֶּער, אַן דֶען נִירֶען זָאלְל עֶר עֶס וֶועגְנֶעהְמֶען׃
16 אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל עֶס אוֹיף דֶעם אַלְטַאר אַנְצִינְדֶען, אַלְס שְׁפֵּייזֶע־ (אוּנְד)
17 פֿייֶערְאָפְּפֶֿער צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ, אַלְלֶעס פֶֿעטְט גֶעהֶארְט יְיָ׃ אַיינֶע עֶוִויגֶע
זַאטְצוּנְג פִֿיר אַיירֶע נַאכְקָאמְמֶען אִין אַלְלֶען אַיירֶען וָואהְנוּנְגֶען׃ קֵיין פֶֿעטְט אוּנְד
קֵיין בְּלוּט זָאלְלֶעט אִיהְר עֶסְסֶען׃

ד Cap. IV. ד

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד זַאגֶע׃
וֶוען אַיינֶע זֶעעלֶע, וֶועלְכֶע אַיִם אִירְרְטהוּם גֶעגֶען אִירְגֶענְד אַיין גֶעבָּאט יְיָ׳ס זִינְדִיגֶעט,
3 וֶועלְכֶעס נִיכְט גֶעטהַאן וֶוערְדֶען זָאלְל, אוּנְד טהוּט אַיינֶעס פָֿאן אִיהְנֶען׃ וֶוען דֶער
גֶעזַאלְבְּטֶע פְּרִיסְטֶער זִינְדִיגֶעט, צוּם פֶֿערְשׁוּלְדֶען דֶעס פָֿאלְקֶעס, זָאלְל עֶר דַאר־
בְּרִינְגֶען וֶועגֶען זַיינֶער זִינְדֶע, מִיט וֶועלְכֶער עֶר גֶעזִינְדִיגְט הַאט, אַיינֶען פֶֿעהְלֶערְלָאזֶען
4 יוּנְגֶען שְׁטִיר, יְיָ צוּם זִינְדאָפְּפֶֿער׃ אוּנְד עֶר זָאלְל בְּרִינְגֶען דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר צוּר טהִיר
דֶעס פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס פָֿאר יְיָ, אוּנְד עֶר זָאלְל זַיינֶע הַאנְד אוֹיף דֶען קָאפְּף
5 דֶעס יוּנְגֶען שְׁטִירְס לֶעגֶען, אוּנְד זָאלְל דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר פָֿאר יְיָ שְׁלַאכְטֶען׃ אוּנְד דֶער
גֶעזַאלְבְּטֶע פְּרִיסְטֶער זָאלְל פָֿאן דֶעם בְּלוּטֶע דֶעס יוּנְגֶען שְׁטִירְס נֶעהְמֶען, אוּנְד זָאלְל
6 עֶס אִין דַאז פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְט בְּרִינְגֶען׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל זַיינֶען
פִֿינְגֶער אִין דַאז בְּלוּט טוּכֶען, אוּנְד זָאלְל פָֿאן דֶעם בְּלוּטֶע זִיבֶּענְמַאל פָֿאר יְיָ, גֶעגֶען
7 דֶען פָֿארְהַאנְג דֶעס הֵיילִיגְטהוּמְס שְׁפְּרֶענְגֶען׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל פָֿאן דֶעם
בְּלוּטֶע אַן דִיא הֶערְנֶער דֶעס אַלְטַארְס דֶעס וָואהְלְרִיכֶענְדֶען רֵייכֶערְוֶוערְקְס שְׁטְרֵייכֶען

פָֿאר יְיָ, וֶועלְכֶער אִים פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶע (שְׁטֶעהְט), אוּנְד דַאז גַאנְצֶע (אִיבְּרִיגֶע)
בְּלוּט דֶעם יוּנְגֶען שְׁטִירְם זָאלְל עֶר אַן דֶען בָּאדֶען דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿערְאַלְטַארְם
אוֹיסְגִיסֶען, וֶועלְכֶער (שְׁטֶעהְט) פָֿאר דֶער טְהִיר דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעם:
8 אוּנְד דַאז גַאנְצֶע פֶֿעטְט פָֿאם יוּנְגֶען שְׁטִיר דֶעם זִינְדאָפְּפֶֿערְם זָאלְל עֶר דַאפָֿאן אַבּ־
הֶעבֶּען; דַאז פֶֿעטְט, וֶועלְכֶעס דִיא אֵיינְגֶעוֵויידֶע בֶּעדֶעקְט אוּנְד אַלְלֶעס פֶֿעטְט,
9 וֶועלְכֶעס אַן דֶען אֵיינְגֶעוֵויידֶען (אִיזְט): אוּנְד דִיא בֵּיידֶען נִירֶען, אוּנְד דַאז פֶֿעטְט
דַארַאן, וֶועלְכֶעס אַן דֶען פְלַאנְקֶען (אִיזְט) אוּנְד דַאז נֶעטְץ אִיבֶּער דֶער לֶעבֶּער, אַן
10 דֶען נִירֶען זָאלְל עֶר עֶס וֶועגְנֶעהְמֶען: זָא וִויא עֶס פָֿאם שְׁטִירֶע דֶעם פְרִידֶענְסאָפְּפֶֿערְם
גֶענָאמְמֶען וִוירְד; אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל עֶס אוֹיף דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿערְאַלְטַארֶע
11 אַנְצִינְדֶען: אוּנְד דַאז פֶֿעלְל דֶעם יוּנְגֶען שְׁטִירְם אוּנְד זֵיין גַאנְצֶעם פְלֵייש, מִיט זֵיינֶעם
12 קָאפְּפֶֿע אוּנְד זֵיינֶען קְנִיאשְׁטִיקֶען, אוּנְד זֵיינֶעם אֵיינְגֶעוֵוידֶע אוּנְד זֵיינֶעם מִיסְט: דֶען
גַאנְצֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר זָאלְל עֶר אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְם בְּרִינְגֶען אַן אֵיינֶען רֵיינֶען
אָרְט, וְוא מַאן דִיא אַשֶׁע הִינְשִׁיטְטֶעט, אוּנְד זָאלְל אִיהְן אוֹיף הֶעלְצֶערְן פֶֿערְבְּרֶענְנֶען
אִים פֵֿייעֶר; אַן דֶעם אָרְטֶע, וְואהִין מַאן דִיא אַשֶׁע שִׁיטְטֶעט, זָאלְל עֶר פֶֿערְבְּרַאנְט
13 וֶוערְדֶען: אוּנְד וֶוען דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע יִשְׂרָאֵל זִיךְ פֶֿערְגֶעהְט, אוּנְד דִיא זַאכֶע וַואר
פֶֿערְבָּארְגֶען פָֿאר דֶען אוֹיגֶען דֶער פֶֿערְזַאמְמלוּנְג, אוּנְד זִיא טְהוּן אִירְגֶענְד אֵיינֶעס פָֿאן
דֶען פֶֿערְבָּאטֶען יְיָ׳ס, וֶועלְכֶע נִיכְט גֶעטְהַאן וֶוערְדֶען זָאלְלֶען, זָא הַאבֶּען זִיא זִיךְ
14 פֶֿערְשׁוּלְדֶעט: אוּנְד וֶוען (נוּן) דִיא זִינְדֶע בֶּעקַאנְנְט וִוירְד, וָואְרִין זִיא זִיךְ פֶֿערְזִינְדִיגְט
הַאבֶּען, זָא זָאלְל דִיא פֶֿערְזַאמְמלוּנְג אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר צוּם זִינְדאָפְּפֶֿער בְּרִינְגֶען, אוּנְד
15 זָאלְלֶען אִיהְן פָֿאר דַאז פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְט בְּרִינְגֶען: אוּנְד דִיא עֶלְטֶעסְטֶען דֶער
גֶעמֵיינְדֶע זָאלְלֶען אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוֹיף דֶען קָאפְּף דֶעם יוּנְגֶען שְׁטִירְם לֶעגֶען פָֿאר יְיָ,
16 אוּנְד מַאן זָאלְל דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר פָֿאר יְיָ שְׁלַאכְטֶען: אוּנְד דֶער גֶעזַאלְבְּטֶע פְּרִיסְטֶער
זָאלְל פָֿאן דֶעם בְּלוּטֶע דֶעם יוּנְגֶען שְׁטִירְם אִין דַאז פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְט בְּרִינְגֶען:
17 אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל זֵיינֶע פִֿינְגֶער אִין דַאז בְּלוּט טוּיכֶען, אוּנְד זָאלְל שְׁפְּרֶענְגֶען
18 זִיבֶּען מַאל פָֿאר יְיָ גֶעגֶען דֶען פָֿארְהַאנְג: אוּנְד פָֿאן דֶעם בְּלוּטֶע זָאלְל עֶר (אוֹיךְ)
אַן דִיא הֶארְנֶער דֶעם אַלְטַארְם גֶעבֶּען, וֶועלְכֶער פָֿאר יְיָ (שְׁטֶעהְט) אִים פֶֿערְזַאמְמ־
לוּנְגסגֶעצֶעלְטֶע, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע בְּלוּט זָאלְל עֶר אַן דֶען בָּאדֶען דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער־
אַלְטַארְם אוֹיסְגִיסֶען, וֶועלְכֶער פָֿאר דֶער טְהִיר דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס
19 (שְׁטֶעהְט): אוּנְד אַלְל זֵיין פֶֿעטְט זָאלְל עֶר דַאפָֿאן נֶעהְמֶען אוּנְד אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע
20 אַנְצִינְדֶען: אוּנְד עֶר זָאלְל עֶס מִיט דֶעם יוּנְגֶען שְׁטִיר מַאכֶען, זָא וִויא עֶר עֶס מִיט
דֶעם יוּנְגֶען שְׁטִירֶע דֶעם זִינְדאָפְּפֶֿערְם מַאכְט, זָא זָאלְל עֶר מִיט אִיהְם טְהוּן, אוּנְד
דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל זִיא פֶֿערְזָאהְנֶען, אוּנְד עֶס וִוירְד אִיהְנֶען פֶֿערְגֶעבֶּען וֶוערְדֶען:
21 אוּנְד מַאן זָאלְל דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְם בְּרִינְגֶען, אוּנְד זָאלְל
אִיהְן פֶֿערְבְּרֶענְנֶען, וִויא מַאן יֶענֶען עֶרְסְטֶען פֶֿערְבְּרֶענְנְט; עֶס אִיזְט אֵיין זִינְדאָפְּפֶֿער־

דֶער גֶעמֵיינְדֶע: װֶען אֵיין פִֿירְסט זִינְדִיגֶעט, אוּנְד טהוּט אִירְגֶענְד אֵיינֶעס פָֿאן אַלְלֶען 22
פֶֿערְבָּאטֶען יְיָ'ס, זֵיינֶעס גָאטְטֶעס, װֶעלְכֶע נִיכְט גֶעטהַאן װֶערְדֶען זָאלְלֶען, דוּרְךְ
אִירְרטהוּם, זָא הַאט עֶר זִיךְ פֶֿערְשׁוּלְדֶעט: װֶען מַאן אִיהְם זֵיינֶע זִינְדֶע אַנְגֶעצֵייגְט, 23
װָארִין עֶר זִיךְ פֶֿערְזִינְדִיגֶעט הַאט, זָא זָאלְל עֶר צוּ זֵיינֶעם אָפְּפֶֿער אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק
אָהְנֶע לֵייבֶּעסְפֶֿעהְלֶער בְּרִינְגֶען: אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיינֶע הַאנְד אוֹיף דֶען קָאפְּף דֶעם 24
בָּאקְקֶעס לֶעגֶען, אוּנְד אִיהְן אַן דֶעם אָרְטֶע שְׁלַאכְטֶען, װָא מַאן דַאז בְּרַאנְדְאָפְּפֶֿער
שְׁלַאכְטֶעט פָֿאר יְיָ, עֶס אִיזְט אֵיין זִינְדְאָפְּפֶֿער: אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל פָֿאן דֶעם 25
בְּלוּטֶע דֶעם זִינְדְאָפְּפֶֿערְס מִיט זֵיינֶעם פִֿינְגֶער נֶעהְמֶען, אוּנְד זָאלְל עֶס שְׁטְרֵייכֶען
אַן דִיא הֶערְנֶער דֶעם בְּרַאנְדְאָפְּפֶֿערְאַלְטַארְס, אוּנְד זֵיין בְּלוּט זָאלְל עֶר אוֹיסְגִיסֶען
אַן דֶען בָּאדֶען דֶעם בְּרַאנְדְאָפְּפֶֿערְאַלְטַארְס: אוּנְד זֵיין גַאנְצֶעס פֶֿעטְט זָאלְל עֶר 26
אוֹיף דֶעם אַלְטַאר אַנְצִינְדֶען, װִיא דַאז פֶֿעטְט דֶעם פְֿרִידֶענְסְאָפְּפֶֿערְס, אוּנְד דֶער
פְּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן פֶֿערְזֶעהְנֶען װֶעגֶען זֵיינֶער זִינְדֶע, אוּנְד עֶס װִירְד אִיהְם פֶֿערְגֶעבֶּען
װֶערְדֶען: אוּנְד װֶען אֵיינֶע זֶעעלֶע זִינְדִיגֶעט דוּרְךְ אִירְרטהוּם אוֹיס דֶעם פָֿאלְקֶע דֶעם 27
לַאנְדֶעס, אִינְדֶעם זִיא טהוּט אִירְגֶענְד אֵיינֶעס פָֿאן דֶען פֶֿערְבָּאטֶען יְיָ'ס, װֶעלְכֶע
נִיכְט גֶעטהַאן װֶערְדֶען זָאלְלֶען, זָא הַאט זִיא זִיךְ פֶֿערְשׁוּלְדֶעט: װֶען מַאן אִיהְם אַנְגֶע- 28
צֵייגְט זֵיינֶע זִינְדֶע, װָאמִיט עֶר גֶעזִינְדִיגְט הַאט, זָא זָאלְל עֶר (צוּם) אָפְּפֶֿער אֵיינֶע
װֵייבְּלִיכֶע פֶֿעהְלֶערְלָאזֶע צִיגֶע בְּרִינְגֶען, װֶעגֶען זֵיינֶער זִינְדֶע, װֶעלְכֶע עֶר גֶעזִינְדִיגֶעט
הַאט: אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיינֶע הַאנְד אוֹיף דֶען קָאפְּף דֶעם זִינְדְאָפְּפֶֿערְס לֶעגֶען, אוּנְד 29
עֶר זָאלְל דַאז זִינְדְאָפְּפֶֿער שְׁלַאכְטֶען, אַן דֶעם אָרְט דֶעם בְּרַאנְדְאָפְּפֶֿערְס: אוּנְד דֶער 30
פְּרִיסְטֶער זָאלְל פָֿאן אִיהְרֶעם בְּלוּטֶע מִיט זֵיינֶעם פִֿינְגֶער נֶעהְמֶען, אוּנְד זָאלְל עֶס אַן
דִיא הֶערְנֶער דֶעם בְּרַאנְדְאָפְּפֶֿערְאַלְטַארֶעס שְׁטְרֵייכֶען, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע בְּלוּט זָאלְל
עֶר אַן דֶען בָּאדֶען דֶעם אַלְטַארְס אוֹיסְגִיסֶען: אוּנְד אַלְל אִיהְר פֶֿעטְט זָאלְל עֶר 31
װֶעגְנֶעהְמֶען, װִיא דַאז פֶֿעטְט פָֿאן דֶעם פְֿרִידֶענְסְאָפְּפֶֿער װֶעגְגֶענָאמְמֶען װִירְד, אוּנְד
דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל עֶס אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע אַנְצִינְדֶען צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִֿיר
יְיָ, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן פֶֿערְזֶעהְנֶען, אוּנְד עֶס װִירְד אִיהְם פֶֿערְגֶעבֶּען
װֶערְדֶען: אוּנְד װֶען עֶר אַלְס זֵיין אָפְּפֶֿער אֵיין לַאם צוּם זִינְדְאָפְּפֶֿער בְּרִינְגֶען װִירְד, 32
זָא זָאלְל עֶר אֵיין װֵייבְּלִיכֶעס, פֶֿעהְלֶערְלָאזֶעס בְּרִינְגֶען: אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיינֶע הַאנְד 33
אוֹיף דֶען קָאפְּף דֶעם זִינְדְאָפְּפֶֿערְס לֶעגֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל עֶס צוּם זִינְדְאָפְּפֶֿער אַן
דֶעם אָרְטֶע שְׁלַאכְטֶען, װָא מַאן דַאז בְּרַאנְדְאָפְּפֶֿער שְׁלַאכְטֶעט: אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער 34
זָאלְל פָֿאן דֶעם בְּלוּטֶע דֶעם זִינְדְאָפְּפֶֿערְס מִיט זֵיינֶעם פִֿינְגֶער נֶעהְמֶען אוּנְד זָאלְל
(עֶס) אַן דִיא הֶערְנֶער דֶעם בְּרַאנְדְאָפְּפֶֿערְאַלְטַארְס שְׁטְרֵייכֶען, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע
אִיבְּרִיגֶע בְּלוּט זָאלְל עֶר אַן דֶען בָּאדֶען דֶעם אַלְטַארְס אוֹיסְגִיסֶען: אוּנְד אַלְל אִיהְר 35
פֶֿעטְט זָאלְל עֶר װֶעגְנֶעהְמֶען, װִיא דַאז פֶֿעטְט פָֿאן דֶעם לַאמְמֶע דֶעם פְֿרִידֶענְסְאָפְּפֶֿערְס
װֶעגְגֶענָאמְמֶען װִירְד, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל עֶס אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע אַנְצִינְדֶען

צום פֵֿייעֶרְאָפְּפֶֿער יְיָ'ס, אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן פֶֿערְזֶאהְנֶען וֶועגֶען זֵיינֶע־
זִינְדֶע, וֶועלְכֶע עֶר בֶּעגַאנְגֶען הַאט, אוּנְד עֶס וִוירְד אִיהְם פֶֿערְגֶעבֶּען וֶוערְדֶען׃

Cap. V. ה

ה

1 אוּנְד וֶוען אֵיינֶע זֶעעלֶע זִיךְ פֶֿערְזִינְדִיגֶעט, אוּנְד זִיא הֶארְט דִיא שְׁטִימְמֶע אֵיינֶעם
פֿלוּכֶעס, אוּנְד זִיא אִיזְט צֵייגֶע, אָדֶער הַאט (עֶטְוַואס) גֶעזֶעהֶען, אָדֶער עֶרְפַֿאהְרֶען,
2 וֶוען זִיא עֶס נִיכְט אַנְצֵייגְט, זָא טְרֶעגְט זִיא אִיהְרֶע מִיסְסֶעטהַאט׃ אָדֶער וֶוען יֶעמַאנְד
אִירְגֶענְד עֶטְוַואס אוּנְרֵיינֶעס אַנְרִיהְרֶעט, עֶנְטְוֶועדֶער דַאז אַאז אֵיינֶעס אוּנְרֵיינֶען וִוילְדֶען
טהִירֶעס, אָדֶער דַאז אַאז אֵיינֶעס אוּנְרֵיינֶען צַאהְמֶען טהִירֶעס, אָדֶער דַאז אַאז אֵיינֶעס
אוּנְרֵיינֶען גֶעווִירְמֶעס, אוּנְד עֶס אִיזְט פָֿאר אִיהְם פֶֿערְבָּארְגֶען, זָא אִיזְט עֶר אוּנְרֵיין,
3 אוּנְד הַאט זִיךְ פֶֿערְשׁוּלְדֶעט׃ אָדֶער וֶוען יֶעמַאנְד דִיא אוּנְרֵיינִיגְקֵייט אֵיינֶעס מֶענְשֶׁען
אַנְרִיהְרט, נַאךְ אַלְלֶער זֵיינֶער אוּנְרֵיינִיגְקֵייט, וָואדוּרְךְ מַאן אוּנְרֵיין וֶוערְדֶען קַאן, אוּנְד
עֶס אִיזְט פָֿאר אִיהְם פֶֿערְבָּארְגֶען אוּנְד עֶר עֶרְפֶֿעהְרט עֶס (הֶערְנַאךְ), זָא הַאט עֶר זִיךְ
4 פֶֿערְשׁוּלְדֶעט׃ אָדֶער וֶוען אֵיינֶע זֶעעלֶע אוּנְבֶּעדַאכְט שְׁוֶוארְט מִיט דֶען לִיפְּפֶען, בָּאזֶעס
אָדֶער גוּטֶעס צוּ טהוּן, אִין אַלְלֶעם וַואס דֶער מֶענְשׁ אוּנְבֶּעדַאכְט שְׁוֶוארֶען קַאן, אוּנְד
עֶס אִיזְט פָֿאר אִיהְם פֶֿערְבָּארְגֶען, זִיא עֶרְפֶֿעהְרט עֶס אַבֶּער (הֶערְנַאךְ), זָא הַאט זִיא
5 זִיךְ פֶֿערְשׁוּלְדֶעט אִין אֵיינֶעם פָֿאן דִיזֶען׃ אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, וֶוען יֶעמַאנְד אִין אֵיינֶעם
פָֿאן דִיזֶען זִיךְ פֶֿערְשׁוּלְדֶעט הַאט, זָא זָאלְל עֶר בֶּעקֶענְנֶען, וָוארִין עֶר גֶעזִינְדִיגֶעט הַאט׃
6 אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיין שׁוּלְדאָפְּפֶער פִֿיר יְיָ בּרִינְגֶען, וֶועגֶען זֵיינֶער זִינְדֶע, דִיא עֶר בֶּעגַאנְגֶען
הַאט, אֵיין וַוייבְּלִיכֶעס פָֿאם קְלֵיינְפִֿיה, אֵיין מוּטְטֶערְשַׁאף אָדֶער אֵיינֶע צִיגֶע, צוּם
7 זִינְדאָפְּפֶער, אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן פֶֿערְזֶאהְנֶען וֶועגֶען זֵיינֶער זִינְדֶע׃ אוּנְד
וֶוען זֵיין פֶֿערְמֶאגֶען נִיכְט הִינְרֵייכְט צוּ אֵיינֶעם לַאמְמֶע, זָא זָאלְל עֶר (אַלְס) זֵיין שׁוּלְד־
אָפְּפֶער (פִֿיר דַאז) וַואס עֶר גֶעזִינְדִיגְט הַאט, צְווֵייא טוּרְטֶעלְטוּיבֶען אָדֶער צְווֵייא יוּנְגֶע
8 טוּיבֶען פִֿיר יְיָ בּרִינְגֶען, אֵיינֶע צוּם זִינְדאָפְּפֶער אוּנְד אֵיינֶע צוּם בּרַאנְדאָפְּפֶער׃ אוּנְד
עֶר זָאלְל זִיא בּרִינְגֶען צוּם פּרִיסְטֶער, אוּנְד דִיזֶער זָאלְל דַאזֶענִיגֶע דַארְבּרִינְגֶען, (וֶועל־
כֶעס) צוּם זִינְדאָפְּפֶער (בֶּעשְׁטִימְמְט אִיזְט), צוּעֶרְסְט, אוּנְד עֶר זָאלְל קְנִיקְקֶען זֵיינֶען
9 קָאפְּף גֶעגֶען דַאז גֶענִיק צוּ, אַבֶּער עֶר זָאלְל אִיהְן נִיכְט אַבְּבְּרֶעכֶען׃ אוּנְד עֶר זָאלְל
פָֿאן דֶעם בּלוּטֶע דֶעם זִינְדאָפְּפֶערְס אַן דִיא וַואנְד דֶעם אַלְטַארְס שְׁפּרֶענְגֶען, אוּנְד
וַואס פָֿאם בּלוּטֶע אִיבְּרִיג בְּלֵייבְּט, זָאלְל אַן דֶעם בָּארֶען דֶעם אַלְטַארְס אוֹיסְגֶעדְרִיקְט
10 וֶוערְדֶען, עֶס אִיזְט אֵיין זִינְדאָפְּפֶער׃ אוּנְד דַאז צְווֵייטֶע זָאלְל עֶר צוּבֶּערֵייטֶען (אַלְס)
אֵיין בּרַאנְדאָפְּפֶער נַאךְ זֵיינֶעם רֶעכְט, אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן פֶֿערְזֶאהְנֶען
וֶועגֶען זֵיינֶער זִינְדֶע, דִיא עֶר בֶּעגַאנְגֶען הַאט, אוּנְד עֶס וִוירְד אִיהְם פֶֿערְגֶעבֶּען וֶוערְדֶען׃
11 אוּנְד וֶוען זֵיין פֶֿערְמֶאגֶען נִיכְט צוּרֵייכֶען זָאלְלְטֶע צוּ צְווֵייא טוּרְטֶעלְטוּיבֶּען אָדֶער
צוּ צְווֵייא יוּנְגֶען טוּיבֶּען, זָא זָאלְל עֶר בּרִינְגֶען (אַלְס) זֵיין אָפְּפֶער פִֿיר דַאז וַואס עֶר

געזינדיגעט האט, דאז צעהנטעל איינעס איפה פיינען מעהלעס צום זינדאפפער; ער
זאלל קיין על דארויף טהון אונד קיינען ווייהרויך דארויף לעגען, דען עס איזט איין
זינדאפפער: אונד ער זאלל עס צום פריסטער ברינגען, אונד דער פריסטער זאלל 12
דאפאן איינע האנד פאלל צום אפפערטהייל נעהמען, אונד זאלל עס אויף דעם אלטארע
אנצינדען צום פייעראפפער יי'ס, עס איזט איין זינדאפפער: אונד דער פריסטער 13
זאלל איהן פערזאהנען וועגען זיינער זינדע, דיא ער בעגאנגען האט, אן איינעם פאן
דיזען, אונד איהם ווירד פערגעבען ווערדען, אונד עס זאלל דעם פריסטער געהארען,
וויא דאז שפייזאפפער: אונד יי רעדעטע צו משה אונד שפראך: ווען איינע זעעלע 14 15
זיך פערגרייפעט, אונד זיך איים אירטהום אן יי געהייליגטע דינגע פערזינדיגט,
זא זאלל זיא איהר שולדאפפער פיר יי ברינגען, איינען פעהלערלאזען ווידדער פאן
דער הערדע, נאך דיינער שעטצונג, צוויא שקל אן זילבער, נאך דעם שקל דעם
הייליגטהומעס, צום שולדאפפער: אונד וואס ער געזינדיגעט האט אן דעם געהיי- 16
ליגטען דינגע, זאלל ער בעצאהלען, אונד דען פינפטען טהייל זאלל ער נאך דאצו
טהון, ער זאלל עס דעם פריסטער געבען, אונד דער פריסטער זאלל איהן פער-
זאהנען מיט דעם ווידדער דעם שולדאפפערס, אונד עס ווירד איהם פערגעבען ווער-
דען: אונד ווען איינע זעעלע זינדיגעט, אונד טהוט איינעם פאן דען פערבאטען, וועלכע 17
ניכט געטהאן ווערדען זאללען, אונד זיא וויים עס ניכט, זא האט זיא זיך פערשולדעט,
אונד טרעגט איהרע זינדע: אונד זיא זאלל איינען פעהלערלאזען ווידדער פאן דער 18
הערדע נאך דיינער שעטצונג אלס שולדאפפער צום פריסטער ברינגען, אונד דער
פריסטער זאלל זיא וועגען איהרעס אירטהומעס פערזאהנען, מיט דעם זיא זיך פער-
גאנגען האט אונד ניכט וואוסטע, אונד עס ווירד איהר פערגעבען ווערדען: עס איזט 19
איין שולדאפפער, וויל זיא זיך פערשולדעט האט געגען יי: אונד יי רעדעטע צו 20
משה אונד שפראך: ווען איינע זעעלע זינדיגעט, אונד איינע אינטרייע בעגעהט אן 21
יי, אינדעם ער אבלייגנעט זיינעם נעכסטען איינע אנפערטרויטע זאכע, אדער וואס
אין זיינע האנד געגעבען, אדער וואס ער ענטווענדעט, אדער זיינעם נעכסטען ער-
פרעססעט האט: אדער ער פינדעט עטוואס פערלארנעס, אונד לייגנעט עס אב, אונד 22
שווארט פאלש, איבער אירגענד איינעם פאן דעם, וואס דער מענש טהוט, אונד דארין
זינדיגעט: אונד עס ווירד זיין, ווען ער געזינדיגעט, אונד זיך פערשולדעט האט, זא 23
זאלל ער דען רויב צוריקגעבען, וועלכען ער ענטווענדעט האט, אדער דאז ער-
פרעססטע, דאז ער ערפרעססט האט, אדער דאז פערוואהרטע, וועלכעס איהם אנ-
פערטרויעט ווארדע, אדער דאז פערלארענע, וועלכעס ער געפונדען האט, אדער 24
פאן אללעם, ווארייבער ער פאלש געשווארען, זאלל ער נאך זיינעם גאנצען ווערטהע
בעצאהלען, אונד דען פינפטען טהייל זאלל ער נאך איסערדעם הינצילעגען; דעם
עס געהארט, זאלל ער עס געבען, אם טאגע זיינעס שולדאפפערס: אונד זיין שולד- 25

אָפְּפֶער זָאלְל עֶר פָֿאר יְיָ בּרִינְגֶען, אֵיינֶען פֶֿעהְלֶערְלָאזֶען ווִידְדֶער פָֿאן דֶער הֶערְדֶע,
26 נאך דֵיינֶער שֶׁעטְצוּנְג אַלְס שׁוּלְדאָפְּפֶער דֶעם פּרִיסְטֶער: אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל
אִיהְן פָֿאר יְיָ פֶֿערְזֶעהְנֶען, אוּנְד עֶס ווִירְד אִיהְם אַלְלֶעס וַואס עֶר גֶעטַהאן הַאט, פֶֿער־
גֶעבֶּען, דַארַאן עֶר זִיךְ פֶֿערְשׁוּלְדֶעט הַאט:

Cap. VI. ו

1
2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אוּנְד שׁפּרַאךְ: גֶעבִּיטֶע אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶען זֶאהְנֶען אוּנְד זַאגֶע
(אִיהְנֶען), דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעזֶעטְץ דֶעם בּרַאנְדאָפְּפֶערְס, אֵיין זָאלְכֶעס בּרַאנְדאָפְּפֶער
(זָאלְל בּלֵייבֶּען) אוֹיף דֶער פֵֿייֶערְשְׁטֶעלְלֶע, אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע דִיא גַאנְצֶע נַאכְט,
3 בִּיז אַן דֶען מָארְגֶען, אוּנְד דַאז פֵֿייֶער דֶעם אַלְטַארְס זָאלְל דַארוֹיף בּרֶענְנֶען: אוּנְד
דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל זֵיין לֵיינֶענֶעס קלֵייד אַנְצִיהֶען, אוֹיךְ לֵיינֶענֶע הָאזֶען זָאלְל עֶר
אוֹיף זֵיינֶען לֵייבּ אַנְלֶעגֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל דִיא אַשֶׁע וֶועגְנֶעהְמֶען, צוּ וֶועלְכֶער דַאז
פֵֿייֶער דַאז בּרַאנְדאָפְּפֶער אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע פֶֿערְבּרַאנְנְט הַאט, אוּנְד זָאלְל זִיא
4 לֶעגֶען נֶעבֶּען דֶען אַלְטַאר: דַאן זָאלְל עֶר זֵיינֶע קלֵיידֶער אוֹיסְצִיהֶען, אוּנְד זָאלְל
אַנְדֶערֶע קלֵיידֶער אַנְצִיהֶען, אוּנְד זָאלְל דִיא אַשֶׁע אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְס אַן
5 אֵיינֶען רֵיינֶען אָרְט בּרִינְגֶען: אוּנְד דַאז פֵֿייֶער אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע זָאלְל דַארוֹיף בּרֶענְנֶען,
עֶס זָאלְל נִיכְט פֶֿערְלֶאשֶׁען, אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל דַארוֹיף הָאלְצֶער אַנְצִינְדֶען
מָארְגֶען פִֿיר מָארְגֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל דַארוֹיף דַאז בּרַאנְדאָפְּפֶער אָרְדְנֶען אוּנְד זָאלְל
6 דַארוֹיף דִיא פֶֿעטְטשְׁטִיקְקֶע דֶעם פֿרִידֶענְסאָפְּפֶערְס אַנְצִינְדֶען: אֵיין אִימְמֶערְוֶועהְ־
7 רֶענְדֶעס פֵֿייֶער זָאלְל אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע בּרֶענְנֶען; עֶס זָאלְל נִיכְט פֶֿערְלֶאשֶׁען: אוּנְד
דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעזֶעטְץ דֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶערְס: דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן'ס זָאלְלֶען עֶס פָֿאר
8 יְיָ דַארְבּרִינְגֶען, אַן דִיא פָֿארְדֶערְזֵייטֶע דֶעם אַלְטַארְס: אוּנְד עֶר זָאלְל דַאפָֿאן אַבּ־
נֶעהְמֶען אֵיינֶע הַאנְד פָֿאלְל פָֿאן דֶעם פֵֿיינֶען מֶעהְל דֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶערְס, אוּנְד פָֿאן
דֶעסְסֶען אֶעל, אוּנְד דֶען גַאנְצֶען ווֵייהְרוֹיךְ, וֶועלְכֶער אוֹיף דֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער (לִיגְט),
אוּנְד זָאלְל אוֹיף דֶעם אַלְטַאר אַנְצִינְדֶען (צוּם) אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ דֶען אָפְּפֶערְטְהֵייל
9 פִֿיר יְיָ: אוּנְד וַואס דַאפָֿאן אִיבְּרִיג בּלֵייבְּט, זָאלְלֶען אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע עֶסְסֶען;
אוּנְגֶעזֵייעֶרְט זָאלְל עֶס גֶעגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען אַן אֵיינֶעם הֵיילִיגֶען אָרְטֶע; אִים הָאפֶֿע
10 דֶעם פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס זָאלְלֶען זִיא עֶס עֶסְסֶען: עֶס זָאלְל נִיכְט גֶעזֵייעֶרְט
גֶעבַּאקְקֶען וֶוערְדֶען, צוּ אִיהְרֶעם אַנְטְהֵייל הַאבֶּע אִיךְ עֶס פָֿאן מֵיינֶעם פֵֿייֶערְאָפְּפֶער
גֶעגֶעבֶּען, עֶס אִיזְט אֵיין אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶעס, ווִיא זִינְדאָפְּפֶער אוּנְד ווִיא שׁוּלְדאָפְּפֶער:
11 יֶעדֶער מֶענְנְלִיכֶע אוּנְטֶער דֶען זֶאהְנֶען אַהֲרֹן'ס דַארְף עֶס עֶסְסֶען, אֵיינֶע עֶוִויגֶע זַאטְ־
צוּנְג פִֿיר אֵיירֶע גֶעשְׁלֶעכְטֶער פָֿאן דֶען פֵֿייֶערְאָפְּפֶערְן יְיָ'ס, יֶעדֶער, דֶער זִיא אַנְרִיהְרְט,
12
13 זָאלְל הֵיילִיג זֵיין: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אוּנְד שׁפּרַאךְ: דִיזֶעס (אִיזְט) דַאז אָפְּפֶער
אַהֲרֹן'ס אוּנְד זֵיינֶער זֶאהְנֶע, וֶועלְכֶעס זִיא דַארְבּרִינְגֶען זָאלְלֶען פִֿיר יְיָ, אַם טַאגֶע, דַא

עֶר גֶעוַאלְבְּט וִוירְד, אֵיין צֶעהְנְטֶעל אֵיינֶעם אֵיפָה פֵיינֶען מֶעהְלְס (אֹלֶם) אֵיין בֶּעשְׁטֶענְ־
דִיגֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער, דִיא הֶעלְפְטֶע דַאפָאן דֶעם מָארְגֶענְס, אוּנְד דִיא הֶעלְפְטֶע דַאפָאן
14 דֶעם אַבֶּענְדְס׃ אוֹיף אֵיינֶער פְּפַאנְנֶע מִיט אֶל זָאלְל עֶס צוּגֶערֶעכְט גֶעמַאכְט וֶוערְדֶען,
גֶערָאסְטֶעט זָאלְלְסְט דוּא עֶס דַארְבְּרִינְגֶען, צוּבֶּערֵייטֶעט וִויא אֵיין שְׁפֵּייזֶעאָפְּפֶער, אִין
15 שְׁטִיקְקֶען זָאלְלְסְט דוּא עֶס דַארְבְּרִינְגֶען צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִיר יְיָ׃ אוּנְד דֶער
פְּרִיסְטֶער דֶער גֶעזַאלְבְּט אִיזְט אַן זֵיינֶער שְׁטֶעללֶע, אוּנְטֶער זֵיינֶען זֶאהְנֶען, זָאלְל עֶס
16 מַאכֶען, אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג פִיר יְיָ, גַאנְץ זָאלְל עֶס פֶערְבְּרַאנְנְט וֶוערְדֶען׃ אוּנְד
יֶעדֶעס שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער אֵיינֶעס פְּרִיסְטֶערְס זָאלְל גַאנְץ (גֶעאָפְּפֶערְט) וֶוערְדֶען, עֶס דַארְף
17 18 נִיכְט גֶעגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ אַהֲרֹן
אוּנְד צוּ זֵיינֶען זֶאהְנֶען אוּנְד זַאגֶע (אִיהְנֶען), דִיזֶעס (אִיזְט) דַאז גֶעזֶעטְץ דֶעם זִינְדְ־
אָפְּפֶערְס; אַן דֶעם אָרְטֶע, וָוא דַאז בְּרַאנְדְאָפְּפֶער גֶעשְׁלַאכְטֶעט וִוירְד, זָאלְל אוֹיךְ
דַאז זִינְדְאָפְּפֶער גֶעשְׁלַאכְטֶעט וֶוערְדֶען פָאר יְיָ, עֶס אִיזְט אֵיין אַללֶערְהֵיילִיגְסְטֶעס׃
19 דֶער פְּרִיסְטֶער, וֶועלְכֶער דַאמִיט עֶנְטזִינְדִיגֶעט, זָאלְל עֶס עֶסְסֶען; אַן אֵיינֶעם הֵיילִיגֶען
אָרְטֶע זָאלְל עֶס גֶעגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען, אִים הָאפֶע דֶעם פֶערְזַאמְמְלוּנְגְסְגֶעצֶעלְטֶעס׃
20 אַללֶעס וַואס זֵיין פְלֵיישׁ אַנְרִיהְרְט זָאלְל הֵיילִיג זֵיין, אוּנְד וֶוען מַאן פָאן זֵיינֶעם בְּלוּטֶע
אוֹיף דַאז קְלֵייד שְׁפְּרִיטְצְט, זָא זָאלְל דַאז, וַואס מַאן דַארוֹיף גֶעשְׁפְּרִיטְצְט הַאט, אַן
21 אֵיינֶעם הֵיילִיגֶען אָרְטֶע גֶעוַואשֶׁען וֶוערְדֶען׃ אוּנְד דַאז אִירְדֶענֶע גֶעפֶעס, אִין וֶועלְכֶעם
עֶס גֶעקָאכְט וִוירְד, זָאלְל צֶערְבְּרָאכֶען וֶוערְדֶען; וֶוען עֶס אַבֶער אִין אַיינֶעם קוּ־
פְּפֶערְנֶען גֶעפֶעסֶע גֶעקָאכְט ווּרְדֶע, זָא זָאלְל עֶס גֶערִיבֶּען אוּנְד מִיט וַאסְסֶער אוֹיס
22 גֶעשְׁוֶועְנְקְט וֶוערְדֶען׃ יֶעדֶער מֶענְנְלִיכֶע אוּנְטֶער דֶען פְּרִיסְטֶערְן קַאן עֶס עֶסְסֶען, עֶס
23 אִיזְט אֵיין אַללֶערְהֵיילִיגְסְטֶעס׃ אוּנְד קֵיין זִינְדְאָפְּפֶער, פָאן דֶעסְסֶען בְּלוּט מַאן אִין
דַאז פֶערְזַאמְמְלוּנְגְסְגֶעצֶעלְט צוּ פֶערְזֶאהְנֶען אִים הֵיילִיגְטהוּמֶע בְּרִינְגֶען וִוירְד, דַארְף
גֶעגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען; אִין פֵייעֶר זָאלְל עֶס פֶערְבְּרַאנְנְט וֶוערְדֶען׃

ז Cap. VII. ז

1 אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעזֶעטְץ דֶעם שׁוּלְדְאָפְּפֶערְס׃ עֶס אִיזְט אֵיין אַללֶערְהֵיילִיגְ־
2 סְטֶעס׃ אַן דֶעם אָרְטֶע, וָוא מַאן דַאז בְּרַאנְדְאָפְּפֶער שְׁלַאכְטֶעט, זָאלְל מַאן (אוֹיךְ)
דַאז שׁוּלְדְאָפְּפֶער שְׁלַאכְטֶען, אוּנְד זֵיין בְּלוּט זָאלְל מַאן שְׁפְּרֶענְגֶען אַן דֶען אַלְטַאר
3 רִינְגְסאוּם׃ אוּנְד אַללֶעס זֵיין פֶעטְט זָאלְל מַאן דַאפָאן אָפְּפֶערְן׃ דַאז שְׁוַואנְצְשְׁטִיק, אוּנְד
4 דַאז פֶעטְט, וֶועלְכֶעס דַאז אֵיינְגֶעוֵוידֶע בֶּעדֶעקְט׃ אוּנְד דִיא בֵּיידֶען נִירֶען אוּנְד דַאז
פֶעטְט דַארַאן, וֶועלְכֶעס אַן דֶען פְלַאנְקֶען (זִיטְצְט), אוּנְד דַאז נֶעטְץ אִיבֶּער דֶער
5 לֶעבֶּער, אַן דֶען נִירֶען זָאלְל מַאן עֶס וֶועגְנֶעהְמֶען׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל זִיא
אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע (אֹלֶם) אֵיין פֵייעֶרְאָפְּפֶער פִיר יְיָ אַנְצִינְדֶען, עֶס אִיזְט אֵיין שׁוּלְדְ־
6 אָפְּפֶער׃ יֶעדֶער מֶענְנְלִיכֶע אוּנְטֶער דֶען פְּרִיסְטֶערְן דַארְף עֶס עֶסְסֶען; אַן אֵיינֶעם

הֵיילִיגֶען אָרְטֶע זָאלְל עֶס גֶעגֶעסֶּען וֶוערְדֶען, עֶס (אִיזְט) אֵיין אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶעס׃
7 וִויא דַאז זִינְדאָפְּפֶער, זָא דַאז שׁוּלְדאָפְּפֶער, אֵיין גֶעזֶועצְץ (אִיזְט) פִֿיר זִיא; דֶער פְּרִיסְטֶער,
8 וֶועלְכֶער דַאמִיט פֶֿערְזֶאהְנט, דֶעם זָאלְל עֶס גֶעהֶארֶען׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער, וֶועלְכֶער
דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶער אֵיינֶעס מַאנְנֶעס דַארְבְּרִינְגְט, דִיא הוֹיט דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶערְס,
9 וֶועלְכֶעס עֶר דַארְגֶעבְּרַאכְט הַאט, זָאלְל דֶעם פְּרִיסְטֶער גֶעהֶארֶען׃ אוּנְד יֶעדֶעס
שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער, וֶועלְכֶעס אִים אָפֶֿען גֶעבַּאקְקֶען ווִירְד, אוּנְד יֶעדֶעס צוּבֶּערֵייטֶעטֶע אִים
טָאפְּפֶֿע אָדֶער אִין דֶער פְּפַֿאנְנֶע, דֶעם פְּרִיסְטֶער, וֶועלְכֶער עֶס דַארְבְּרִינְגְט, אִיהְם
10 זָאלְל עֶס גֶעהֶארֶען׃ אוּנְד יֶעדֶעס שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער מִיט אֶל בֶּעגָאסְסֶען אָדֶער טְרָאקְקֶען,
11 זָאלְל אַלְלֶען קִינְדֶערְן אַהֲרֹן׳ס גֶעהֶארֶען, אֵיינֶעם וִויא דֶעם אַנְדֶערְן׃ אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט
12 דַאז גֶעזֶועטְץ דֶעם פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶערְס, וֶועלְכֶעס מַאן פִֿיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶעט׃ וֶוען מַאן
עֶס צוּם דַאנְקֶע דַארְבְּרִינְגֶעט, זָא זָאלְל מַאן צוּ דֶעם דַאנְקאָפְּפֶער אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶע קוּכֶען
מִיט אֶל בֶּעגָאסְסֶען דַארְבְּרִינְגֶען, אוּנְד אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶע פְֿלַאדֶען מִיט אֶל בֶּעשְׁטְרִיי־
13 כֶען, אוּנְד גֶערָאסְטֶעטֶעס פֵֿיינֶעס מֶעהְל, קוּכֶען מִיט אֶל בֶּעגָאסְסֶען׃ צוּ דֶען קוּכֶען
זָאלְל עֶר גֶעזֵייעֶרְטֶעס בְּרָאד אַלְס זֵיין אָפְּפֶֿער דַארְבְּרִינְגֶען, צוּ זֵיינֶעם דַאנְק־ (אוּנְד)
14 פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿער׃ אוּנְד עֶר זָאלְל דַאפֿאָן אֵיין (שְׁטִיק) פָֿאן יֶעדֶעם אָפְּפֶֿער דַארְבְּרִינְגֶען
(אַלְס) אֵיין הֶעבְּאָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ; דֶעם פְּרִיסְטֶער, וֶועלְכֶער דַאז בְּלוּט דֶעם פְֿרִידֶענְס־
15 אָפְּפֶֿערְס שְׁפְּרֶענְגְט, אִיהְם זָאלְל עֶס גֶעהֶארֶען׃ אוּנְד דַאז פְֿלֵייש זֵיינֶעס דַאנְק־ (אוּנְד־)
פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿערְס, אַם טַאגֶע זֵיינֶער אָפְּפֶֿערוּנְג זָאלְל עֶס גֶעגֶעסֶּען וֶוערְדֶען, מַאן
16 זָאלְל נִיכְטְס דַאפָֿאן בִּיז (צוּם אַנְדֶערֶען) מָארְגֶען לַאסְסֶען׃ אוּנְד וֶוען זֵיין אָפְּפֶֿער
אֵיין גֶעלִיבְּדֶע (נֶדֶר) אָדֶער אֵיין פְֿרֵייווִילְלִיגֶעס גֶעשֶׁענְק (אִיזְט), אַם טַאגֶע, דַא עֶר
אֵיין אָפְּפֶֿער דַארְבְּרִינְגְט, זָאלְל עֶס גֶעגֶעסֶּען וֶוערְדֶען, אוּנְד (אוֹיךְ) דֶען אַנְדֶערְן טַאג,
17 וֶוען עֶטְוַואס דַאפָֿאן אִיבְּרִיג בְּלֵייבְּט, דַארְף עֶס גֶעגֶעסֶּען וֶוערְדֶען׃ אוּנְד וַואס (אוֹיךְ
דַאן נָאךְ) פָֿאם פְֿלֵיישֶׁע דֶעם אָפְּפֶֿערְס אִיבְּרִיג בְּלֵייבְּט, אַם דְרִיטְטֶען טַאגֶע, זָאלְל אִים
18 פֵֿייעֶר פֶֿערְבְּרַאנְט וֶוערְדֶען׃ אוּנְד וֶוען עֶטְוַואס פָֿאן דֶעם פְֿלֵיישֶׁע דֶעם פְֿרִידֶענְס־
אָפְּפֶֿערְס אַם דְרִיטְטֶען טַאגֶע גֶעגֶעסֶּען ווִירְד, זָא ווִירְד עֶס נִיכְט גְנֶעדִיג אַנְגֶענָאמְמֶען
וֶוערְדֶען; דֶער עֶס דַארְבְּרִינְגְט, דֶעם ווִירְד עֶס נִיכְט אַנְגֶערֶעכְנֶעט, עֶס אִיזְט אֵיין
19 גְרֵייעֶל, אוּנְד דִיא זֵעעלֶע, וֶועלְכֶע דַאפָֿאן אִיסְט, ווִירְד אִיהְרֶע זִינְדֶע טְרַאגֶען׃ אוּנְד
אוֹיךְ דַאז פְֿלֵייש, וֶועלְכֶעס פָֿאן אִירְגֶענְד עֶטְוַואס אוּנְרֵיינֶעם בֶּערִיהְרְט ווִירְד, זָאלְל
נִיכְט גֶעגֶעסֶּען וֶוערְדֶען, אִים פֵֿייעֶר זָאלְל עֶס פֶֿערְבְּרַאנְט וֶוערְדֶען, אָבֶּער יֶעדֶער
20 רֵיינֶע דַארְף דַאז פְֿלֵייש עֶסְסֶען׃ אוּנְד יֶעדֶע זֵעעלֶע, וֶועלְכֶע אִיסְסֶעט פְֿלֵייש פָֿאן
דֶעם פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿער, וֶועלְכֶעס פִֿיר יְיָ דַארְגֶעבְּרַאכְט ווִירְד, אוּנְד (הַאט) אִיהְרֶע
אוּנְרֵיינִיגְקֵייט אַן זִיךְ, דִיזֶעלְבֶּע זֵעעלֶע ווִירְד אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען אוֹיס אִיהְרֶעם
21 פָֿאלְקֶע׃ אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד אִירְגֶענְד עֶטְוַואס אוּנְרֵיינֶעם אַנְרִיהְרֶעט, דִיא אוּנְרֵיינִיגְקֵייט
אֵיינֶעס מֶענְשֶׁען, אָדֶער אֵיין אוּנְרֵיינֶעס פִֿיה, אָדֶער אִירְגֶענְד אֵיינֶען אוּנְרֵיינֶען גְרֵייעֶל

אוּנְד ווִירְד פָֿאן דֶעם פְֿלֵיישֶׁע דֶעם פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿערְס עֶסְסֶען, וֶועלְכֶעס פִֿיר יְיָ דַאר־
גֶעבְּרַאכְט ווִירְד, זָא ווִירְד דִיזֶעלְבֶּע זֶעעלֶע אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען אוֹיס אִיהְרֶעם
22 23 פָֿאלְקֶע׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס
אוּנְד זַאגֶע אִיהְנֶען׃ קֵיין פֶֿעטְט אֵיינֶעס שְׁטִירְס אָדֶער לַאמְמֶעס אָדֶער אֵיינֶער צִיגֶע,
24 זָאלְלְט אִיהְר עֶסְסֶען׃ אוּנְד דַאז פֶֿעטְט אֵיינֶעס אַאזֶעס, אוּנְד דַאז פֶֿעטְט אֵיינֶעס צֶער־
רִיסְסֶענֶען פִֿיהֶעס, דַארְף צוּ אַלְלֶערְלֵייא וֶוערְק פֶֿערְוֶוענְדֶעט וֶוערְדֶען, אַבֶּער עֶסְסֶען
25 זָאלְלְט אִיהְר עֶס דוּרְכַאוֹיס נִיכְט׃ דֶען יֶעדֶער, (וֶועלְכֶער) אִיסְסֶעט (זָאלְכֶעס) פֶֿעטְט
פָֿאם פִֿיה, ווָאפָֿאן מַאן אֵיין פֵֿייעֶרָאפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ דַארְבְּרִינְגְט, אֵיינֶע זָאלְכֶע זֶעעלֶע,
26 דִיא אִיסְסֶעט, זָאלְל אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען אוֹיס אִיהְרֶעם פָֿאלְקֶע׃ אוּנְד קֵיין
בְּלוּט זָאלְלְט אִיהְר אִין אַלְלֶען אֵיירֶען ווָאהְנזִיטְצֶען עֶסְסֶען, פָֿאן פֶֿאגֶעלְן אָדֶער פָֿאם
27 פִֿיה׃ יֶעדֶע זֶעעלֶע, וֶועלְכֶע אִירְגֶענְד בְּלוּט אִיסְסֶעט, דִיזֶעלְבֶּע זֶעעלֶע זָאלְל אוֹיס־
28 גֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען אוֹיס אִיהְרֶעם פָֿאלְקֶע׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃
29 רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגֶע (אִיהְנֶען), וֶוער אֵיין פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿער
פִֿיר יְיָ דַארְבְּרִינְגְט, זָאלְל זֵיין אָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ בְּרִינְגֶען פָֿאן זֵיינֶעם פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿער׃
30 זֵיינֶע אֵייגֶענֶען הֶענְדֶע זָאלְלֶען זִיא בְּרִינְגֶען, דִיא פֵֿייעֶרָאפְּפֶֿער יְיָ'ס, דַאז פֶֿעטְט אוֹיף
דִיא בְּרוּסְט (גֶעלֶעגְט) זָאלְל עֶר בְּרִינְגֶען, דִיא בְּרוּסְט, אוּם זִיא אַלְס וֶועבֶּעאָפְּפֶֿער
31 פָֿאר יְיָ צוּ וֶועבֶּען׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל דַאז פֶֿעטְט אוֹיף דֶעם אַלְטַאר אַנְצִינְדֶען,
32 אוּנְד עֶס זָאלְל דִיא בְּרוּסְט פִֿיר אַהֲרֹן אוּנְד פִֿיר זֵיינֶע זָאהְנֶע זֵיין׃ אוֹיךְ דַאז רֶעכְטֶע
שׁוּלְטֶערְשְׁטִיק פָֿאן אֵיירֶעם פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿער זָאלְלְט אִיהְר דֶעם פְּרִיסְטֶער אַלְס אֵיין
33 הֶעבְּאָפְּפֶֿער גֶעבֶּען׃ וֶועלְכֶער פָֿאן דֶען זָאהְנֶען אַהֲרֹן'ס דַאז בְּלוּט דֶעם פְֿרִידֶענְס־
אָפְּפֶֿערְס אוּנְד דַאז פֶֿעטְט דַארְבְּרִינְגֶעט, דֶעם זָאלְל דַאז רֶעכְטֶע שׁוּלְטֶערְשְׁטִיק צוּ
34 טְהֵייל וֶוערְדֶען׃ דֶען דִיא בְּרוּסְט צוּם וֶועבְּאָפְּפֶֿער אוּנְד דַאז שׁוּלְטֶערְשְׁטִיק צוּם
הֶעבְּאָפְּפֶֿער הַאבֶּע אִיךְ פָֿאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס גֶענָאמְמֶען, פָֿאן אִיהְרֶען פְֿרִידֶענְס־
אָפְּפֶֿערְן, אוּנְד הַאבֶּע זִיא דֶעם פְּרִיסְטֶער אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶען זָאהְנֶען גֶעגֶעבֶּען אַלְס
35 אֵיינֶען בֶּעשְׁטִימְמְטֶען אַנְטְהֵייל אוֹיף עֶווִיגֶע צֵייטֶען פָֿאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס׃ דִיזֶעס
אִיזְט דֶער אַנְטְהֵייל אַהֲרֹן'ס אוּנְד דֶער אַנְטְהֵייל זֵיינֶער זָאהְנֶע פָֿאן דֶען פֵֿייעֶרָאפְּפֶֿערְן
36 יְיָ'ס, אַם טַאגֶע דַא מַאן זִיא הִינְצוּגֶעפִֿיהְרְט, יְיָ אַלְס פְּרִיסְטֶער צוּ דִינֶען, וֶועלְכֶעס יְיָ
בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע אִיהְנֶען צוּ גֶעבֶּען, אַם טַאגֶע, דַא מַאן זִיא זַאלְבְּטֶע, פָֿאן דֶען קִינ־
37 דֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אַלְס אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג פִֿיר אִיהְרֶע נַאכְקָאמְמֶען׃ דִיזֶעס אִיזְט
דַאז גֶעזֶעטְץ פִֿיר דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער, פִֿיר דַאז שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער אוּנְד פִֿיר דַאז זִינְדאָפְּפֶֿער,
אוּנְד פִֿיר דַאז שׁוּלְדאָפְּפֶֿער אוּנְד פִֿיר דִיא אֵיינְוֵייהוּנְגסאָפְּפֶֿער, אוּנְד פִֿיר דַאז פְֿרִי־
38 דֶענְסאָפְּפֶֿער, וֶועלְכֶעס יְיָ דֶעם מֹשֶׁה אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע סִינַי בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט, אַם
טַאגֶע, דַא עֶר דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט, אִיהְרֶע אָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ
דַארְצוּבְּרִינְגֶען, אִין דֶער ווִיסְטֶע סִינַי׃

Cap. VIII. ח ח

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: נִים אַהֲרֹן אוּנְד זַיינֶע זֶאהְנֶע מִיט אִיהְם,
אוּנְד דִיא קְלַיידֶער אוּנְד דַאז זַאלְבֶּאֶל, אוּנְד דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר דֶעם זִינְדְאָפְּפֶערְס, אוּנְד
3 דִיא בֵּיידֶען וִוידְדֶער אוּנְד דֶען קָארְבּ דֶער אוּנְגֶעזֵייעְרְטֶען קוּכֶען: אוּנְד פֶערְזַאמְמְלֶע
4 דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע אַן דֶעם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶערְזַאמְמְלוּנְגְסְגֶעצֶעלְטֶעס: אוּנְד
מֹשֶׁה טְהַאט, וִויא אִיהְם יְיָ בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע, אוּנְד דִיא גֶעמֵיינְדֶע פֶערְזַאמְמֶעלְטֶע
5 זִיךְ אַן דֶעם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶערְזַאמְמְלוּנְגְסְגֶעצֶעלְטֶעס: אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ דֶער
6 גֶעמֵיינְדֶע, דִיזֶעס אִיזְט דִיא זַאכֶע, וֶועלְכֶע יְיָ בֶּעפָאהְלֶען הַאט צוּ טְהוּן: אוּנְד מֹשֶׁה
7 פִיהְרְטֶע אַהֲרֹן אוּנְד זַיינֶע זֶאהְנֶע הֶערְבֵּייא אוּנְד וואוּשׁ זִיא מִיט וַואסְסֶער: אוּנְד עֶר
לֶעגְטֶע אִיהְם דֶען לֵייבְּרָאק אַן אוּנְד עֶר אוּמְגִירְטֶעטֶע אִיהְן מִיט דֶעם גִירְטֶעלְבַּאנְד
8 דֶעם מַאנְטֶעלְס, אוּנְד בֶּעפֶעסְטִיגְטֶע דַאדוּרְךְ דֶען מַאנְטֶעל אַן אִיהְם: אוּנְד עֶר
זֶעטְצְטֶע דֶען בְּרוּסְטְשִׁילְד דַארוֹיף, אוּנְד גַאבּ אִין דֶען בְּרוּסְטְשִׁילְד דִיא אוּרִים אוּנְד
9 תֻּמִּים: אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע דִיא קָאפְּפְבִּינְדֶע אוֹיף זַיין הוֹיפְּט, אוּנְד הֶעפְטֶעטֶע אַן דִיא
קָאפְּפְבִּינְדֶע נַאךְ פָארְן צוּ דַאז גָאלְדֶענֶע בְּלֶעךְ, דַאז הֵיילִיגֶע דִיאַדֶעם, וִויא יְיָ דֶעם
10 מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד מֹשֶׁה נַאהְם דַאז זַאלְבֶּאֶל, אוּנְד זַאלְבְּטֶע דִיא
11 וָואהְנוּנְג אוּנְד אַלְלֶעס וַואס דַארִין וַואר, אוּנְד הֵיילִיגְטֶע זִיא: אוּנְד עֶר שְׁפְּרֶענְגְטֶע
דַאפָאן אוֹיף דֶען אַלְטַאר זִיבֶּען מַאל, אוּנְד זַאלְבְּטֶע דֶען אַלְטַאר אוּנְד אַלְלֶע זַיינֶע
12 גֶעפֶעסֶע, אוּנְד דַאז וַואשְׁבֶּעקְקֶען אוּנְד זַיין פוּסְגֶעשְׁטֶעלְל, אוּם זִיא צוּ הֵיילִיגֶען: אוּנְד
עֶר גָאס פָאן דֶעם זַאלְבֶּאֶל אוֹיף דַאז הוֹיפְּט אַהֲרֹן'ס אוּנְד זַאלְבְּטֶע אִיהְן אוּם אִיהְן צוּ
13 הֵיילִיגֶען: אוּנְד מֹשֶׁה פִיהְרְטֶע דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן'ס פָאר, אוּנְד צָאג אִיהְנֶען לֵייבְּרֶעקְקֶע
אַן אוּנְד גִירְטֶעטֶע זִיא מִיט אֵיינֶעם גִירְטֶעל, אוּנְד זֶעטְצְטֶע אִיהְנֶען הָאהֶע מִיטְצֶען
14 אוֹיף, וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד עֶר פִיהְרְטֶע דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר
דֶעם זִינְדְאָפְּפֶערְס פָאר, אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד זַיינֶע זֶאהְנֶע לֶעגְטֶען אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוֹיף
15 דֶען קָאפְּף דֶעם יוּנְגֶען שְׁטִירְס (צוּם) זִינְדָאפְּפֶער: אוּנְד עֶר שְׁלַאכְטֶעטֶע אִיהְן, אוּנְד
מֹשֶׁה נַאהְם דַאז בְּלוּט, אוּנְד שְׁטְרִיךְ (דַאפָאן) אַן דִיא הֶערְנֶער דֶעם אַלְטַארְס רִינְגְס
אוּמְהֶער, מִיט זַיינֶעם פִינְגֶער, אוּנְד עֶנְטְזִינְדִיגְטֶע דֶען אַלְטַאר; אוּנְד דַאז (אִיבְּרִיגֶע)
בְּלוּט גָאס עֶר אַן דֶען בָּאדֶען דֶעם אַלְטַארְס, אוּנְד הֵיילִיגְטֶע אִיהְן, אוּם אִיהְן צוּ
16 פֶערְזֶאהְנֶען: אוּנְד עֶר נַאהְם דַאז גַאנְצֶע פֶעטְט, וֶועלְכֶעס אוֹיף דֶעם אֵיינְגֶעוֵוידֶע
(אִיזְט) אוּנְד דַאז נֶעטְץ דֶער לֶעבֶּער, אוּנְד דִיא בֵּיידֶען נִירֶען אוּנְד אִיהְר פֶעטְט, אוּנְד
17 מֹשֶׁה צִינְדֶעטֶע עֶס אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע אַן: אוּנְד דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר אוּנְד זַיינֶע הוֹיט
אוּנְד זַיין פְלֵיישׁ אוּנְד זַיינֶען מִיסְט פֶערְבְּרַאנְטֶע עֶר אִים פֵייעֶר אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם
18 לַאגֶערְס, וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד עֶר פִיהְרְטֶע דֶען וִוידְדֶער דֶעם
בְּרַאנְדְאָפְּפֶערְס פָאר, אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד זַיינֶע זֶאהְנֶע לֶעגְטֶען אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוֹיף דֶען

19 קָאפְּף דֶעם ווִידְדֶערְס׃ אוּנְד עֶר שְׁלַאכְטֶעטֶע אִיהְן, אוּנְד מֹשֶׁה שְׁפְּרֶענְגְטֶע דַאז בְּלוּט
20 אַן דֶען אַלְטַאר רִינְגְסאוּם׃ אוּנְד דֶען ווִידְדֶער צֶערְלֶעגְטֶע עֶר אִין זֵיינֶע שְׁטִיקֶקע, אוּנְד
21 מֹשֶׁה צִינְדֶעטֶע דֶען קָאפְּף אוּנְד דִיא שְׁטִיקֶקע אוּנְד דַאז פֶעטְט אַן, אוּנְד דַאז אֵיינְגֶע־
ווֵיידֶע אוּנְד דִיא קְנִיאשְׁטִיקֶקע וואוּשׁ עֶר מִיט ווַאסֶער, אוּנְד מֹשֶׁה צִינְדֶעטֶע אַן דֶען
גַאנְצֶען ווִידְדֶער אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע׃ עֶס (ווַאר) אֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶער צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען
גֶערוּךְ, עֶס ווַאר אֵיין פֵייעֶרְאָפְּפֶער פִיר יְיָ, ווִיא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע׃
22 אוּנְד עֶר פִיהְרְטֶע דֶען צְווַייטֶען ווִידְדֶער פָאר, דֶען ווִידְדֶער דֶער אֵיינְווַייהוּנְג, אוּנְד
אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע לֶעגְטֶען אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוֹיף דֶען קָאפְּף דֶעם ווִידְדֶערְס׃
23 אוּנְד עֶר שְׁלַאכְטֶעטֶע אִיהְן, אוּנְד מֹשֶׁה נַאהְם פָאן זֵיינֶעם בְּלוּטֶע אוּנְד שְׁטְרִיךְ עֶס אַן
דַאז רֶעכְטֶע אָהְרְלֶעפְּפְּכֶען אַהֲרֹן'ס, אוּנְד אַן דֶען דוֹימֶען זֵיינֶער רֶעכְטֶען הַאנְד, אוּנְד
24 אַן דֶען דוֹימֶען זֵיינֶעם רֶעכְטֶען פוּסֶעס׃ אוּנְד עֶר פִיהְרְטֶע דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן'ס פָאר,
אוּנְד מֹשֶׁה שְׁטְרִיךְ פָאן דֶעם בְּלוּטֶע אַן אִיהְר רֶעכְטֶעס אָהְרְלֶעפְּפְּכֶען אוּנְד אַן דֶען
דוֹימֶען אִיהְרֶער רֶעכְטֶען הַאנְד, אוּנְד אַן דֶען דוֹימֶען אִיהְרֶעס רֶעכְטֶען פוּסֶעס, אוּנְד
25 מֹשֶׁה שְׁפְּרֶענְגְטֶע דַאז בְּלוּט אַן דֶען אַלְטַאר רִינְגְסאוּם׃ אוּנְד עֶר נַאהְם דַאז פֶעטְט
אוּנְד דַאז שְׁווַאנְצְשְׁטִיק אוּנְד אַלְלֶעס פֶעטְט, ווֶעלְכֶעס אַן דֶעם אֵיינְגֶעווַיידֶע אִיזְט, אוּנְד
דַאז נֶעטְץ דֶער לֶעבֶער, אוּנְד דִיא בֵּיידֶען נִירֶען אוּנְד אִיהְר פֶעטְט, אוּנְד דַאז רֶעכְטֶע
26 שׁוּלְטֶערְשְׁטִיק׃ אוּנְד פָאן דֶעם קָארְבֶּע דֶער אוּנְגֶעזַייעֶרְטֶען בְּרָאדֶע, ווֶעלְכֶער פָאר
יְיָ (גֶעשְׁטַאנְדֶען הַאט), נַאהְם עֶר אֵיינֶען אוּנְגֶעזַייעֶרְטֶען קוּכֶען, אוּנְד אֵיינֶען אֶלְקוּכֶען,
אוּנְד אֵיינֶען פְלַאדֶען, אוּנְד לֶעגְטֶע זִיא אוֹיף דִיא פֶעטְטשְׁטִיקֶקע אוּנְד אוֹיף דַאז רֶעכְטֶע
27 שׁוּלְטֶערְשְׁטִיק׃ אוּנְד עֶר לֶעגְטֶע דִיזֶעס אַלְלֶעס אוֹיף דִיא הֶענְדֶע אַהֲרֹן'ס אוּנְד אוֹיף
28 דִיא הֶענְדֶע זֵיינֶער זֶאהְנֶע, אוּנְד ווֶעבְטֶע עֶס אַלְס ווֶעבְאָפְּפֶער פָאר יְיָ׃ אוּנְד מֹשֶׁה
נַאהְם זִיא אוֹיס אִיהְרֶען הֶענְדֶען, אוּנְד צִינְדֶעטֶע זִיא אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע אַן אִיבֶּער
דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶער; עֶס (ווַאר) דַאז אֵיינְווַייהוּנְגס־(אָפְּפֶער) צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ,
29 אֵיין פֵייעֶרְאָפְּפֶער פִיר יְיָ׃ אוּנְד מֹשֶׁה נַאהְם דִיא בְּרוּסְט אוּנְד ווֶעבְּטֶע עֶס אַלְס ווֶעבְּ־
אָפְּפֶער פָאר יְיָ׃ פָאן דֶעם אֵיינְווַייהוּנְגסווִידְדֶער ווָארְדֶע דֶעם מֹשֶׁה דִיזֶעס צוּ טְהֵייל,
30 ווִיא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אוּנְד מֹשֶׁה נַאהְם פָאן דֶעם זַאלְבּאֶל אוּנְד
פָאן דֶעם בְּלוּט אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע, אוּנְד שְׁפְּרֶענְגְטֶע אוֹיף אַהֲרֹן, אוּנְד אוֹיף זֵיינֶע
קְלֵיידֶער, אוּנְד אוֹיף זֵיינֶע זֶאהְנֶע, אוּנְד אוֹיף דִיא קְלֵיידֶער זֵיינֶער זֶאהְנֶע מִיט אִיהְם;
אוּנְד עֶר הֵיילִיגְטֶע אַהֲרֹן, זֵיינֶע קְלֵיידֶער אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד דִיא קְלֵיידֶער זֵיינֶער
31 זֶאהְנֶע מִיט אִיהְם׃ אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ אַהֲרֹן אוּנְד צוּ זֵיינֶען זֶאהְנֶען׃ קָאכֶעט דַאז
פְלֵיישׁ אַם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶערְזַאמְמְלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס, אוּנְד דָארְט זָאלְלְט אִיהְר עֶס
עֶסֶען מִיט דֶעם בְּרָאדֶע, ווֶעלְכֶעס אִים קָארְבֶּע דֶער אֵיינְווַייהוּנְג (אִיזְט), ווִיא אִיךְ
32 בֶּעפָאהְלֶען הַאבֶּע, אוּנְד גֶעזַאגְט׃ אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע זָאלְלֶען עֶס עֶסֶען׃ אוּנְד
ווַאס אִיבְּרִיג בְּלֵייבְּט אַן פְלֵיישׁ אוּנְד אַן בְּרָאד, זָאלְלְט אִיהְר אִים פֵייעֶר פֶערְבְּרֶענְנֶען׃

33 אוּנְד פָֿאן דֶעם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס זָאלְלְט אִיהְר זִיבֶּען טַאגֶע
נִיכְט הִינוֹיסְגֶעהֶען, בִּיז אַן דֶען טַאג דֶער פָֿאלְלֶענְדוּנְג אֵיירֶער אֵיינְוַוייהוּנְגסְטַאגֶע, דֶען
34 זִיבֶּען טַאגֶע לַאנְג ווִירְד מַאן אֵיירֶע הֶענְדֶע פִֿילְלֶען: וִויא מַאן אַן דִיזֶעם טַאגֶע גֶעטְהַאן
35 הַאט, זָא הַאט יְיָ בֶּעפָֿאהְלֶען צוּ טְהוּן, אוּם אֵייךְ צוּ פֶֿערְזֶאהְנֶען: אוּנְד אַם אֵיינְגַאנְגֶע
דֶעם פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס זָאלְלְט אִיהְר טַאג אוּנְד נַאכְט בְּלֵייבֶּען, זִיבֶּען טַאגֶע,
אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט דִיא פֶֿערְאָרְדנוּנְג יְיָ'ס בֶּעאָבְּאַכְטֶען, דַאמִיט אִיהְר נִיכְט שְׁטֶערְבְּעט,
36 דֶען זָא אִיזְט מִיר בֶּעפָֿאהְלֶען וָוארְדֶען: אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע טְהַאטֶען אַלְלֶע
דִיא וָוארְטֶע, וֶועלְכֶע יְיָ דוּרְךְ משֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע:

Cap. IX. ט ט

1 אוּנְד עֶס וַואר אַם אַכְטֶען טַאגֶע, דַא רִיף משֶׁה דֶעם אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶען זֶאהְנֶען אוּנְד
2 דֶען עֶלְטֶעסְטֶען יִשְׂרָאֵל'ס: אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ צוּ אַהֲרֹן: נִים דִיר אֵיין שְׁטִירְקַאלְבּ
צוּם זִינְדאָפְּפֶֿער, אוּנְד אֵיינֶען ווִידְדֶער צוּם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער פֶֿעהְלֶערְלָאז זֵייֶען זִיא, אוּנְד
3 פִֿיהְרֶע זִיא הֶער פָֿאר יְיָ: אוּנְד צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס רֶעדֶע אוּנְד שְׁפְּרִיךְ:
נֶעהְמֶעט אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדאָפְּפֶֿער אוּנְד אֵיין שְׁטִירְקַאלְבּ אוּנְד אֵיין לַאם,
4 אֵיינְיֶעהְרִיג, אוּנְד פֶֿעהְלֶערְלָאז צוּם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער: אוּנְד אֵיינֶען שְׁטִיר אוּנְד אֵיינֶען
ווִידְדֶער צוּם פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿער, זִיא צוּ אָפְּפֶֿערְן פָֿאר יְיָ, אוּנְד שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער בֶּעגָאסְסֶען
5 מִיט אֶל, דֶען הֵייטֶע ווִירְד יְיָ אֵייךְ עֶרְשֵׁיינֶען: אוּנְד זִיא נַאהְמֶען, וַואס משֶׁה בֶּע־
פָֿאהְלֶען הַאטְטֶע (אוּנְד בְּרַאכְטֶען עֶס) פָֿאר דַאז פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְט, אוּנְד דִיא
6 גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע טְרַאט הֶערְצוּ, אוּנְד זִיא שְׁטַאנְדֶען פָֿאר יְיָ: אוּנְד משֶׁה שְׁפְּרַאךְ:
דִיזֶעס אִיזְט דִיא זַאכֶע, וֶועלְכֶע יְיָ בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט, טְהוּט עֶס, זָא ווִירְד אֵייךְ דִיא הֶערְר־
7 לִיכְקֵייט יְיָ'ס עֶרְשֵׁיינֶען: אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע צוּ אַהֲרֹן: טְרִיטְט הִין צוּם אַלְטַארֶע, אוּנְד
מַאכֶע דֵיין זִינְדאָפְּפֶֿער אוּנְד דֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער, אוּנְד פֶֿערְזֶאהְנֶע פִֿיר דִיךְ אוּנְד פִֿיר
דַאז פָֿאלְק אוּנְד מַאכֶע דַאז אָפְּפֶֿער דֶעם פָֿאלְקֶעס, אוּנְד פֶֿערְזֶאהְנֶע זִיא ווִיא יְיָ בֶּע־
8 פָֿאהְלֶען הַאט: אוּנְד אַהֲרֹן טְרַאט פָֿאר דֶען אַלְטַאר, אוּנְד שְׁלַאכְטֶעטֶע דַאז קַאלְבּ
9 דֶעם זִינְדאָפְּפֶֿערְס, וֶועלְכֶעס פִֿיר אִיהְן וַואר: אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן'ס רֵייכְטֶען אִיהְם
דַאז בְּלוּט אוּנְד עֶר טוּנְקְטֶע זֵיינֶען פִֿינְגֶער אִין דַאז בְּלוּט, אוּנְד שְׁטְרִיךְ (דַאפָֿאן) אַן
דִיא הֶערְנֶער דֶעם אַלְטַארְס, אוּנְד דַאז בְּלוּט גָאס עֶר אַן דֶען רַאנְד דֶעם אַלְטַארְס:
10 אוּנְד דַאז פֶֿעטְט אוּנְד דִיא נִירֶען אוּנְד דַאז נֶעטְץ דֶער לֶעבֶּער פָֿאן דֶעם זִינְדאָפְּפֶֿער
11 צִינְדֶעטֶע עֶר אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע אַן, ווִיא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד
דַאז פְֿלֵייש אוּנְד דַאז פֶֿעלְל פֶֿערְבְּרַאנְטֶע עֶר אִים פֵֿייעֶר אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְס:
12 אוּנְד עֶר שְׁלַאכְטֶעטֶע דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער, אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן'ס רֵייכְטֶען אִיהְם דַאז
13 בְּלוּט, אוּנְד עֶר שְׁפְּרֶענְגְטֶע עֶס אַן דֶען אַלְטַאר רִינְגְסאוּם: אוּנְד דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער
בְּרַאכְטֶען זִיא צוּ אִיהְם אִין זֵיינֶען שְׁטִיקֶען אוּנְד דֶען קָאפְּף, אוּנְד עֶר צִינְדֶעטֶע עֶס

אױף דֶעם אַלְטַארֶע אַן׃ אוּנְד עֶר װאוּשׁ דַאז אֵינְגֶעװַײדֶע אוּנְד דִיא קְנִיאשְׁטִיקֶקֶע 14
אוּנְד צִינְדֶעטֶע עֶס אִיבֶּער דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶער אױף דֶעם אַלְטַארֶע אַן׃ אוּנְד עֶר 15
בְּרַאכְטֶע דַאז אָפְּפֶער דֶעם פָאלְקֶעס דַאר, אוּנְד עֶר נַאהְם דֶען בָּאק צוּם זִינְדאָפְּפֶער,
װֶעלְכֶער פִיר דַאז פָאלְק װַאר, אוּנְד עֶר שְׁלַאכְטֶעטֶע אִיהְן, אוּנְד מַאכְטֶע עֶס צוּם
זִינְדאָפְּפֶער װִיא דַאז פָארִיגֶע׃ אוּנְד עֶר בְּרַאכְטֶע דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶער דַאר, אוּנְד בֶּע־ 16
רַײטֶעטֶע עֶס צוּ נַאךְ זַײנֶעם רֶעכְט׃ אוּנְד עֶר בְּרַאכְטֶע דַאז שְׁפַּײזְאָפְּפֶער דַאר, אוּנְד 17
עֶר נַאהְם זַײנֶע הַאנְד פָאלְל דַאפָאן, אוּנְד צִינְדֶעטֶע עֶס אױף דֶעם אַלְטַארֶע אַן,
אױסֶער דֶעם (גֶעװֶאהְנְלִיכֶען) מָארְגֶענְבְּרַאנְדאָפְּפֶער׃ אוּנְד עֶר שְׁלַאכְטֶעטֶע דֶען שְׁטִיר 18
אוּנְד דֶען װִידְדֶער (צוּם) פְרִידֶענְסאָפְּפֶער פִיר דַאז פָאלְק, אוּנְד דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן׳ס
רַײכְטֶען אִיהְם דַאז בְּלוּט, אוּנְד עֶר שְׁפְּרֶענְגְטֶע עֶס אַן דֶען אַלְטַאר רִינְגְסאוּם׃ אוּנְד 19
דִיא פֶעטְטשְׁטִיקֶקֶע פָאן דֶעם שְׁטִירֶע אוּנְד פָאן דֶעם װִידְדֶער׃ דַאז שְׁװַאנְצְשְׁטִיק
אוּנְד דַאז בֶּעדֶעקֶקֶענְדֶע (פֶעטְט) אוּנְד דִיא נִירֶען אוּנְד דַאז נֶעטְץ דֶער לֶעבֶּער׃ אוּנְד 20
זִיא לֶעגְטֶען דִיא פֶעטְטשְׁטִיקֶקֶע אױף דִיא בְּרוּסְטשְׁטִיקֶקֶע, אוּנְד עֶר צִינְדֶעטֶע דִיא
פֶעטְטשְׁטִיקֶקֶע אױף דֶעם אַלְטַארֶע אַן׃ אוּנְד דִיא בְּרוּסְטשְׁטִיקֶקֶע אוּנְד דַאז רֶעכְטֶע 21
שׁוּלְטֶערְשְׁטִיק װֶעבְּטֶע אַהֲרֹן אַלְס װֶעבְּאָפְּפֶער פָאר יְיָ, װִיא מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע׃
אוּנְד אַהֲרֹן הָאבּ זַײנֶע הֶענְדֶע גֶעגֶען דַאז פָאלְק אױף אוּנְד זֶעגְנֶעטֶע זִיא, אוּנְד עֶר קַאם 22
הֶערַאבּ פָאן דֶער צוּבֶּערַײטוּנְג דֶעם זִינְדאָפְּפֶערְס אוּנְד דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶערְס, אוּנְד
דֶעם פְרִידֶענְסאָפְּפֶערְס׃ אוּנְד מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן קַאמֶען אִין דַאז פֶערְזַאמְמלוּנְגְסגֶעצֶעלְט; 23
אוּנְד זִיא גִינְגֶען װִידֶער הֶערוֹיס, אוּנְד זֶעגְנֶעטֶען דַאז פָאלְק, אוּנְד עֶס עֶרְשִׁין דִיא
הֶערְרְלִיכְקֵייט יְיָ׳ס דֶעם גַאנְצֶען פָאלְקֶע׃ אוּנְד עֶס גִינְג אֵיין פֵײעֶר פָאן יְיָ אױס, אוּנְד 24
פֶערְבְּרַאנְטֶע אױף דֶעם אַלְטַאר דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶער אוּנְד דִיא פֶעטְטשְׁטִיקֶקֶע, אוּנְד
דַאז גַאנְצֶע פָאלְק זַאהֶע דַאז, אוּנְד זִיא יוֹיכְצְטֶען אוּנְד פִילֶען אױף אִיהְר אַנְגֶעזִיכְט׃

Cap. X. י

אוּנְד עֶס נַאהְמֶען דִיא זֶאהְנֶע אַהֲרֹן׳ס, נָדָב אוּנְד אֲבִיהוּא, יֶעדֶער זַײנֶע רױכְפַפַאנְנֶע, 1
אוּנְד טַהאטֶען פֵײעֶר דַאהֵין, אוּנְד לֶעגְטֶען רַײכֶערְװֶערְק דַארױף, אוּנְד זִיא בְּרַאכְטֶען
פָאר יְיָ פְרֶעמְדֶעס פֵײעֶר, װֶעלְכֶעס עֶר אִיהְנֶען נִיכְט בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע׃ דַא גִינְג 2
אֵיין פֵײעֶר אױס פָאן יְיָ, אוּנְד פֶערְצֶעהְרְטֶע זִיא אוּנְד זִיא שְׁטַארְבֶּען פָאר יְיָ׃ אוּנְד 3
מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ אַהֲרֹן׃ דִיזֶעס (אִיזְט) װַאס יְיָ גֶערֶעדֶעט הַאט אוּנְד גֶעזַאגְט׃ דוּרְךְ דִיא,
װֶעלְכֶע זִיךְ מִיר נַאהֶען װִילְל אִיךְ גֶעהֵײלִיגְט װֶערְדֶען, אוּנְד פָאר דֶעם גַאנְצֶען פָאלְקֶע
װִילְל אִיךְ פֶערְהֶערְרְלִיכְט װֶערְדֶען; אוּנְד אַהֲרֹן שְׁװִיג שְׁטִילְלֶע׃ אוּנְד מֹשֶׁה רִיף דֶען 4
מִישָׁאֵל אוּנְד דֶען אֶלְצָפָן, דִיא זֶאהְנֶע עֻזִּיאֵל׳ס, דֶעם אָנְקֶעלְס אַהֲרֹן׳ס, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ
צוּ אִיהְנֶען׃ טְרֶעטֶעט הֶערְצוּ! טְרַאגֶעט אֵײרֶע בְּרִידֶער אױס דֶעם הֵײלִיגְטהוּמֶע, פָאר
דַאז לַאגֶער הִינוֹיס׃ אוּנְד זִיא טְרַאטֶען הֶערְצוּ, אוּנְד טְרוּגֶען זִיא הִינְװֶעג אִין אִיהְרֶען 5

6 לֵייבְּרָאקְקֶען פָֿאר דַאז לַאגֶער הִינוֹיס, ווִיא מֹשֶׁה גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע: אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע
צוּ אַהֲרֹן אוּנְד צוּ אֶלְעָזָר אוּנְד צוּ אִיתָמָר, זֵיינֶען זֶאהְנֶען: אֵיירֶע הֵייפְּטֶער עֶנְטבְּלֶאסֶעט
נִיכְט אוּנְד אֵיירֶע קְלֵיידֶער צֶערְרֵייסֶעט נִיכְט, דַאמִיט אִיהְר נִיכְט שְׁטֶערְבֶּעט, אוּנְד עֶר
(יְיָ) אִיבֶּער דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע צִירְנֶע; אַבֶּער אֵיירֶע בְּרִידֶער, דַאז גַאנְצֶע הוֹיז יִשְׂרָאֵל
7 וָאלְלֶען דֶען בְּרַאנְד בֶּעוֵויינֶען, דֶען יְיָ אַנְגֶעצִינְדֶעט הַאט: אוּנְד אוֹיס דֶעם אֵיינְגַאנְגֶע
דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס גֶעהֶעט נִיכְט הִינוֹיס, דַאס אִיהְר נִיכְט שְׁטֶערְבֶּעט,
דֶען דַאז אֶל דֶער זַאלְבּוּנְג יְיָ'ס אִיזְט אוֹיף אֵייךְ, אוּנְד זִיא טהַאטֶען נַאךְ דֶעם וָוארְטֶע
8 מֹשֶׁה'ס: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ אַהֲרֹן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: ווַיין אוּנְד בֶּערוֹישֶׁענְדֶעס גֶעטְרֶענְקֶע
זָאלְלסְט דוּא נִיכְט טְרִינְקֶען, דוּא אוּנְד דֵיינֶע זֶאהְנֶע מִיט דִיר, ווֶען אִיהְר קָאמְמְט אִין
דַאז פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְט, דַאמִיט אִיהְר נִיכְט שְׁטֶערְבֶּעט; אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג
10 פִֿיר אֵיירֶע נַאכְקָאמְמֶען, אוּם אוּנְטֶערְשֵׁיידֶען (צוּ קֶאנֶנֶען) צְווִישֶׁען הֵיילִיגֶעם אוּנְד
11 גֶעמֵיינֶעם, אוּנְד צְווִישֶׁען רֵיינֶעם אוּנְד אוּנְרֵיינֶעם: אוּנְד אוֹיךְ דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס
אַלְלֶע דִיא גֶעזֶעטְצֶע צוּ לֶעהְרֶען, ווֶעלְכֶע יְיָ צוּ אִיהְנֶען דוּרְךְ מֹשֶׁה גֶערֶעדֶעט הַאט:
12 אוּנְד מֹשֶׁה רֶעדֶעטֶע צוּ אַהֲרֹן אוּנְד צוּ אֶלְעָזָר אוּנְד צוּ אִיתָמָר, זֵיינֶען אִיבְּרִיג גֶעבְּלִיי־
בֶּענֶען זֶאהְנֶען: נֶעהְמֶעט דַאז שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער, ווֶעלְכֶעס פָֿאן דֶען פֵֿייעֶרְאָפְּפֶערְן יְיָ'ס
אִיבְּרִיג בְּלֵייבְּט אוּנְד עֶסְסֶעט עֶס אוּנְגֶעזֵייעֶרְט בֵּייא דֶעם אַלְטַארֶע, דֶען עֶס אִיזְט אֵיין
13 אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶעס: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט עֶס אַן אֵיינֶעם הֵיילִיגֶען אָרְטֶע עֶסְסֶען, דֶען
דֵיין בֶּעשְׁטִימְמְטֶער אַנְטהֵייל אוּנְד דֶער בֶּעשְׁטִימְמְטֶע אַנְטהֵייל דֵיינֶער זֶאהְנֶע (אִיזְט)
14 עֶס פָֿאן דֶען פֵֿייעֶרְאָפְּפֶערְן יְיָ'ס, דֶען זָא אִיזְט עֶס מִיר גֶעבָּאטֶען וָוארְדֶען: אוּנְד דִיא
בְּרוּסְט דֶעם הֶעבְּאָפְּפֶערְס אוּנְד דַאז שׁוּלְטֶערְשְׁטִיק דֶעם ווֶעבְּאָפְּפֶערְס דִירְפְֿט אִיהְר
אַן אֵיינֶעם רֵיינֶען אָרְטֶע עֶסְסֶען, דוּא אוּנְד דֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד דֵיינֶע טָאכְטֶער מִיט
דִיר; דֶען (אַלְס) דֵיין בֶּעשְׁטִימְמְטֶער אַנְטהֵייל אוּנְד אַלְס דֶער בֶּעשְׁטִימְמְטֶע אַנְטהֵייל
דֵיינֶער זֶאהְנֶע, זִינְד זִיא פָֿאן דֶעם פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶער דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס גֶעגֶעבֶּען
15 וָוארְדֶען: דַאז שׁוּלְטֶערְשְׁטִיק דֶעם הֶעבְּאָפְּפֶערְס אוּנְד דִיא בְּרוּסְט דֶעם ווֶעבְּאָפְּפֶערְס
מִיט דֶען פֵֿייעֶרְאָפְּפֶערְן דֶער פֶֿעטְטשְׁטִיקְקֶע זָאלְל מַאן זִיא בְּרִינְגֶען, אוּם זִיא אַלְס
ווֶעבְּאָפְּפֶער צוּ ווֶעבֶּען פָֿאר יְיָ, דַאן זָאלְל עֶר דִיר גֶעהֶארֶען, אוּנְד דֵיינֶען זֶאהְנֶען מִיט
16 דִיר צוּם בֶּעשְׁטִימְמְטֶען אַנְטהֵייל אוֹיף עֶווִיגֶע צֵייטֶען, ווִיא יְיָ בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט: אוּנְד
דֶען זִינְדאָפְּפֶערְבָּאק הַאטְטֶע מֹשֶׁה גֶעזוּכְט, אוּנְד זִיהֶע, עֶר ווַאר פֶֿערְבְּרַאנְט; אוּנְד
עֶר צִירְנְטֶע אִיבֶּער אֶלְעָזָר אוּנְד אִיבֶּער אִיתָמָר, דִיא אִיבְּרִיג גֶעבְּלִיבֶּענֶען זֶאהְנֶע אַהֲרֹן'ס
17 אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: ווַארוּם הַאבְּט אִיהְר דַאז זִינְדאָפְּפֶער נִיכְט אַם הֵיילִיגֶען אָרְטֶע גֶע־
גֶעסְסֶען? דַא עֶס אֵיין אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶעס (אִיזְט), אוּנְד עֶר עֶס אֵייךְ גֶעגֶעבֶּען הַאט,
18 דִיא זִינְדֶע דֶער גֶעמֵיינְדֶע צוּ טְרַאגֶען, זִיא צוּ פֶֿערְזֶאהְנֶען פָֿאר יְיָ? זִיהֶע, זֵיין בְּלוּט
אִיזְט נִיכְט אִין דַאז אִינְנֶערֶע דֶעם הֵיילִיגְטהוּמְס גֶעבְּרַאכְט וָוארְדֶען? אִיהְר הֶעטְטֶעט
19 עֶס אַלְזָא אִים הֵיילִיגְטהוּמֶע עֶסְסֶען זָאלְלֶען ווִיא אִיךְ בֶּעפָֿאהְלֶען הַאבֶּע: אוּנְד אַהֲרֹן

רעדעטע צו משה: ויהע, הייטע האבען זיא איהרע זינדאפפער אונד איהרע בראנד-
אפפער פאר יי דארגעבראכט, אונד עס איזט מיר דערגלייכען בעגעגנעט אונד העטטע
20 איך נון הייטע זינדאפפער געגעססען, ווירדע דיזעס יי וואהלגעפאללען? אונד משה
הערטע עס אונד וואר עס צופרידען:

יא Cap. XI. יא

1 2 אונד יי רעדעטע צו משה אונד צו אהרן אונד זאגטע צו איהנען: רעדעט צו דען
קינדערן ישראל'ס אונד שפרעכעט: דיזעס זינד דיא טהירע, וועלכע איהר עססען
3 דירפט פאן אללען פירפיסיגען טהירען אויף ערדען: יעדעס, דאז איינע געטהיילטע
קלויע אונד דיא קלויע גאנץ דורכשפאלטען (האט), אונד ווידער הערויף ברינגט
4 דאז געקייעטע, אונטער דען טהירען, דאז דירפט איהר עססען: יעדאך דיזעס דירפט
איהר ניכט עססען פאן דען ווידערקייענדען אונד פאן דענען מיט געשפאלטענען
קלויען; דאז קאמעעל, וויא וואהל עס ווידערקייענד איזט: ווייל עס ניכט געטהיילטע
5 קלויען האט, איזט עס אונריין פיר אייך: אונד דאז קאנינכען, דען עס איזט ווידער-
6 קייענד, אבער דיא קלויען זינד ניכט געטהיילט, עס איזט אונריין פיר אייך: אונד
דען האזען, דען ער איזט ווידערקייענד, אבער דיא קלויען זינד ניכט געשפאלטען,
7 ער איזט אונריין פיר אייך: אונד דאז שוויין, דען עס האט איינע געטהיילטע קלויע,
אונד דיא קלויע איזט גאנץ דורכשפאלטען, אבער עס קייעט ניכט ווידער, עס איזט
8 אונריין פיר אייך, פאן איהרעם פליישע זאללט איהר ניכט עססען, אונד איהר אאז
9 זאללט איהר ניכט אנריהרען, זיא זינד אונריין פיר אייך: דיזעס דירפט איהר עססען
פאן אללעם וואס אים וואססער (איזט), אללעס וואס פלאספעדערן אונד שופפען
(האט) אים וואססער, אין דען מעערען אונד אין פליססען, דיזעס דירפט איהר
10 עססען: אונד אללעס וואס ניכט פלאספעדערן אונד שופפען (האט) אין דען מעערען
אונד אין דען פליססען, פאן אללעם קריכענדען דעם וואססערס, אונד פאן יעדעם
11 לעבענדיגען טהירע, דאז אים וואססער (איזט) דיזע זייען אייך איין גרייעל: יא איין
גרייעל זאללען זיא פיר אייך זיין; פאן איהרעם פליישע זאללט איהר ניכט עססען,
12 אונד איהר אאז זאללט איהר פעראבשייען: אללעס וואס ניכט פלאספעדערן אונד
13 שופפען (האט) אים וואססער, (זייא) איין גרייעל פיר אייך: אונד דיזעס זאללט
איהר פעראבשייען פאן דען פאגעלן, זיא דירפען ניכט געגעססען ווערדען, זיא זינד
14 איין גרייעל: דען אדלער אונד דען ביינברעכער אונד דען שווארצען אדלער, אונד
15 דען גייער אונד דען פאלקען נאך זיינער ארט: אללע ראבען נאך איהרער ארט,
16 אונד דער שטרוים אונד דיא נאכטאייל, אונד דען קוקוק אונד דען שפערבער נאך
17 18 זיינער ארט: אונד דען אוהו אונד דען שטורצפעליקאן אונד דען קראניך: אונד דען
19 שוואן אונד דען פעליקאן אונד דען אאזגייער: אונד דען שטארך אונד דען רייהער

20 נַאךְ זֵיינֶער אַרְט, אוּנְד דֶען אֵייעֶרְהַאהְן אוּנְד דִיא פְלֶעדֶערְמוֹיז: אַלְלֶעס קְרִיכֶענְדֶע
21 גֶעפְלִיגֶעל, דַאז אוֹיף פִירֶען גֶעהְט, זֵייא אֵייךְ אֵיין גְרֵייעֶל: יֶעדָאךְ דִיזֶעס דִירְפְט אִיהְר
עֶסְסֶען פָאן אַלְלֶעס קְרִיכֶענְדֶען גֶעפְלִיגֶעל, דַאז אוֹיף פִירֶען גֶעהְט, וַואס צְוֵייא
22 שֶׁענְקֶעל (הַאט), אָבֶּערְהַאלְבּ זֵיינֶער פִיסֶע, דַאמִיט צוּ הִיפְּפֶען אוֹיף דֶער עֶרְדֶע: דִיזֶע
פָאן אִיהְנֶען דִירְפְט אִיהְר עֶסְסֶען: דֶען הֵיישְׁרֶעק נַאךְ זֵיינֶער אַרְט, אוּנְד דֶען סָלְעָם
נַאךְ זֵיינֶער אַרְט, אוּנְד דֶען חַרְגָל נַאךְ זֵיינֶער אַרְט, אוּנְד דֶען חָגָב נַאךְ זֵיינֶער אַרְט:
23 אוּנְד אַלְלֶעס אִיבְּרִיגֶע קְרִיכֶענְדֶע גֶעפְלִיגֶעל, וֶועלְכֶעס פִיר פִיסֶע הַאט, (זֵייא) אֵיין
24 גְרֵייעֶל פִיר אֵייךְ: אוּנְד דוּרְךְ דִיזֶע וֶוערְדֶעט אִיהְר פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶעט; יֶעדֶער, דֶער
25 אִיהְר אַאז אַנְרִיהְרְט, זָאלְל אוּנְרֵיין זֵיין בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד: אוּנְד יֶעדֶער, דֶער עֶטְוַואס
פָאן אִיהְרֶעם אַאזֶע טְרֶעגְט, זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען אוּנְד אוּנְרֵיין זֵיין בִּיז אַן דֶען
26 אַבֶּענְד: אַלְלֶע פִירְפִיסִיגֶען טְהִירֶע, וֶועלְכֶע גֶעטְהֵיילְטֶע קְלוֹיעֶן הַאבֶּען אוּנְד דִיא
שְׁפַּאלְטֶע נִיכְט גַאנְץ דוּרְכְשְׁפַּאלְטֶען אִיזְט, אוּנְד דִיא נִיכְט וִוידֶערְקֵייעֶן, דִיזֶע זִינְד
27 אוּנְרֵיין פִיר אֵייךְ: יֶעדֶער דֶער זִיא אַנְרִיהְרְט, זָאלְל אוּנְרֵיין זֵיין: אוּנְד אַלְלֶעס (וַואס)
אוּנְטֶער אַלְלֶעס טְהִירֶע אוֹיף זֵיינֶען טַאטְצֶען גֶעהְט, דַאז אוֹיף פִירֶען גֶעהְט, זִיא זִינְד
אוּנְרֵיין פִיר אֵייךְ; יֶעדֶער, דֶער אִיהְר אַאז אַנְרִיהְרְט, זָאלְל אוּנְרֵיין זֵיין בִּיז אַן דֶען
28 אַבֶּענְד: אוּנְד וֶוער אִיהְר אַאז טְרֶעגְט, זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען אוּנְד אוּנְרֵיין זֵיין
29 בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד, זִיא זִינְד אוּנְרֵיין פִיר אֵייךְ: אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט פִיר אֵייךְ דַאז אוּנ־
רֵיינֶע אוּנְטֶער דֶעם גֶעוִוירְם, וֶועלְכֶעס אוֹיף דֶער עֶרְדֶע קְרִיכְט: דַאז וִויזֶעל אוּנְד
30 דִיא מוֹיז אוּנְד דִיא שִׁילְדְקְרָאטֶע, נַאךְ אִיהְרֶען אַרְטֶען: אוּנְד דֶער אִיגֶעל אוּנְד דֶער
31 מָאלְךְ אוּנְד דִיא אֵיידֶעכְסֶע אוּנְד דִיא שְׁנֶעקֶע אוּנְד דַאז קַאמֶעלֶעאָן: דִיזֶע (זִינְד)
דִיא אוּנְרֵיינֶען פִיר אֵייךְ אוּנְטֶער אַלְלֶעס גֶעוִוירְם: יֶעדֶער, דֶער זִיא נַאךְ אִיהְרֶעם טָאדֶע
32 בֶּערִיהְרְט, זָאלְל אוּנְרֵיין זֵיין בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד: אוּנְד אַלְלֶעס, וָוארוֹיף אֵיינֶעס פָאן
אִיהְנֶען פֶעלְלְט נַאךְ אִיהְרֶעם טָאדֶע, זָאלְל אוּנְרֵיין זֵיין; פָאן אַלְלֶעס הָאלְצֶערְנֶען
גֶעפֶעסֶע, אָדֶער אֵיין קְלֵייד, אָדֶער פֶעלְל, אָדֶער זַאק, יֶעדֶעס גֶערֶעטְה, וָואמִיט אֵיין
וֶוערְק פֶערְרִיכְטֶעט ווִירְד, זָאלְל אִינְס וַואסְסֶער גֶעבְּרַאכְט וֶוערְדֶען, אוּנְד אוּנְרֵיין זֵיין
33 בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד, דַאן זָאלְל עֶס רֵיין זֵיין: אוּנְד וֶוען אִין אִירְגֶענְד אֵיין אִירְדֶענֶעס
גֶעפֶעס (עֶטְוַואס) פָאן אִיהְנֶען הִינֵיינְפֶעלְלְט, זָא זָאלְל אַלְלֶעס, וַואס דַארִין (אִיזְט),
34 אוּנְרֵיין זֵיין, אוּנְד דַאזֶועלְבֶּע זָאלְלְט אִיהְר צֶערְבְּרֶעכֶען: פָאן אַלְלֶערְלֵייא שְׁפֵּייזֶע
וֶועלְכֶע גֶענֶעסְסֶען ווִירְד, וָוארוֹיף זָאלְכֶעס וַואסְסֶער גֶעקָאמְמֶען אִיזְט, אוּנְד אַלְלֶעס
גֶעטְרֶענְקֶע, וֶועלְכֶעס גֶעטְרוּנְקֶען ווִירְד, אִין יֶעדֶעם זָאלְכֶען גֶעפֶעסֶע, זָאלְל אוּנְרֵיין
35 זֵיין: אוּנְד אַלְלֶעס וָוארוֹיף (עֶטְוַואס) פָאן אִיהְרֶעם אַאזֶע פֶעלְלְט, זָאלְל אוּנְרֵיין זֵיין,
אָפֶען אוּנְד הֶערְד זָאלְל אֵיינְגֶעבְּרָאכֶען וֶוערְדֶען, זִיא זִינְד אוּנְרֵיין אוּנְד אוּנְרֵיין זָאלְלֶען
36 זִיא בְּלֵייבֶּען פִיר אֵייךְ: יֶעדָאךְ קְוֶועלְלֶע אוּנְד בְּרוּנְנֶען, אִין (וֶועלְכֶען) אֵיינֶע וַואסְסֶער־
זַאמְמְלוּנְג (אִיזְט), זָאלְל רֵיין בְּלֵייבֶּען, וַואס אַבֶּער אִיהְר אַאז אַנְרִיהְרְט, זָאלְל אוּנ־

37 רֵיין זַיין׃ אוּנְד וֶוען עֶטְוַואס פָֿאן אִיהְרֶעם אַאז אוֹיף אַלְלֶערְלֵייא זַאמֶען פֶֿעלְלְט,
38 וֶועלְכֶער גֶעזֶעעט ווירְד, (זָא אִיזְט) עֶר רֵיין׃ אוּנְד וֶוען מַאן וַואסְסֶער גֶעגָאסְסֶען הַאט
אוֹיף דֶען זַאמֶען, אוּנְד עֶס אִיזְט פָֿאן אִיהְרֶעם אַאזֶע דַארוֹיף גֶעפַֿאלְלֶען, זָא אִיזְט עֶס
39 אוּנְרֵיין פִֿיר אֵייךְ׃ אוּנְד וֶוען אֵיינֶעס פָֿאן דֶען טהִירֶען שְׁטִירְבְּט, וֶועלְכֶעס אֵייךְ צוּר
שְׁפֵּייזֶע דִינֶען דַארְף, וֶוער זַיין אַאז אַנְרִיהְרְט, זָאלְל אוּנְרֵיין זַיין בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד׃
40 אוּנְד וֶוער אִיסְסֶעט פָֿאן אִיהְרֶעם אַאזֶע, זָאלְל זַיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען, אוּנְד זָאלְל
אוּנְרֵיין זַיין בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד; אוּנְד וֶוער אִיהְר אַאז טְרֶעגְט, זָאלְל זַיינֶע קְלֵיידֶער
41 וַואשֶׁען, אוּנְד זָאלְל אוּנְרֵיין זַיין בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד׃ אוּנְד יֶעדֶעס קְרִיכֶענְדֶע, דַאז
אוֹיף דֶער עֶרְדֶע קְרִיכְט, אִיזְט אֵיין גְרֵייעֶל, עֶס זָאלְל נִיכְט גֶעגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען׃
42 אַלְלֶעס וַואס אוֹיף דֶעם בּוֹיכֶע גֶעהְט, אוּנְד אַלְלֶעס, וַואס אוֹיף פִֿירֶען גֶעהְט, בִּיז אוֹיף
יֶעדֶעס פִֿילְפִֿיסִיגֶע, אִיבֶּערְהוֹיפְּט אַלְלֶעס קְרִיכֶענְדֶע, וַואס אוֹיף דֶער עֶרְדֶע קְרִיכְט,
43 זָאלְלְט אִיהְר נִיכְט עֶסְסֶען, דֶען זִיא זִינְד אֵיין גְרֵייעֶל׃ אִיהְר זָאלְלְט אֵיירֶע זֶעעלֶען
נִיכְט אַבְּשֵׁייליךְ מַאכֶען דוּרְךְ אַלְלֶעס קְרִיכֶענְדֶע, וֶועלְכֶעס קְרִיכְט, אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט
44 אֵייךְ דַאדוּרְךְ נִיכְט פֶֿערְאוּנְרֵיינִיגֶען, דַאס אִיהְר דוּרְךְ זִיא אוּנְרֵיין וֶוערְדֶעט׃ דֶען אִיךְ
יְיָ בִּין אֵייעֶר גָאטְט, אִיהְר מִיסְט אֵייךְ הֵיילִיגֶען, דַאס אִיהְר הֵיילִיג זֵייד, דֶען אִיךְ בִּין
הֵיילִיג, אִיהְר זָאלְלְט אֵיירֶע זֶעעלֶען נִיכְט דוּרְךְ אַלְלֶעס קְרִיכֶענְדֶע פֶֿערְאוּנְרֵיינִיגֶען,
45 וֶועלְכֶעס זִיךְ אוֹיף דֶער עֶרְדֶע רִיהְרֶעט׃ דֶען אִיךְ יְיָ (בִּין עֶס) דֶער אֵייךְ הֶערוֹיף
גֶעבְּרַאכְט הַאט אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אוּם אֵייעֶר גָאטְט צוּ זַיין, אִיהְר זָאלְלְט
46 הֵיילִיג זַיין, דֶען אִיךְ בִּין הֵיילִיג׃ דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעזֶעטְץ פָֿאם פִֿירְפִֿיסִיגֶען טהִירֶע
אוּנְד דֶעם גֶעפְֿלִיגֶעל אוּנְד אַלְלֶעם לֶעבֶּענְדֶען טהִירֶע, דַאז זִיךְ אִים וַואסְסֶער רִיהְרֶעט
47 אוּנְד פָֿאן אַלְלֶעם לֶעבֶּענְדִיגֶען, דַאז אוֹיף דֶער עֶרְדֶע קְרִיכְט׃ צוּ אוּנְטֶערְשֵׁיידֶען
צְווִישֶׁען דֶעם רֵיינֶען אוּנְד דֶעם אוּנְרֵיינֶען, אוּנְד צְווִישֶׁען דֶעם טהִירֶע, וֶועלְכֶעס גֶע־
גֶעסְסֶען וֶוערְדֶען דַארְף, אוּנְד דֶעם טהִירֶע, וֶועלְכֶעס נִיכְט גֶעגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען דַארְף׃

יב Cap. XII. יב

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגֶע
(אִיהְנֶען)׃ אֵיינֶע פְֿרוֹיא, וֶוען זִיא עֶמְפְּפַֿאנְגֶען הַאט, אוּנְד גֶעבִּירֶעט אֵיין מֶענְלִיכֶעס
(קִינְד), זָא זָאלְל זִיא זִיבֶּען טַאגֶע אוּנְרֵיין זַיין, ווִיא דִיא טַאגֶע דֶער אַבְּזָאנְדֶערוּנְג (בֵּייא
3 אִיהְרֶער (ווֵייבְּלִיכֶען) קְרַאנְקְהֵייט, זָא זָאלְל זִיא אוּנְרֵיין זַיין׃ אוּנְד אַם אַכְטֶען טַאגֶע
4 זָאלְל מַאן דַאז פְֿלֵיישׁ זֵיינֶער פָֿארְהוֹיט בֶּעשְׁנֵיידֶען׃ אוּנְד דְרֵייא אוּנְד דְרֵייסִיג טַאגֶע
זָאלְל זִיא אִין דֶעם בְּלוּטֶע אִיהְרֶער רֵיינִיגוּנְג בְּלֵייבֶּען; נִיכְטְס הֵיילִיגֶעס זָאלְל זִיא
אַנְרִיהְרֶען, אוּנְד אִין דַאז הֵיילִיגְטהוּם זָאלְל זִיא נִיכְט קָאמְמֶען, בִּיז דִיא טַאגֶע אִיהְרֶער
5 רֵיינִיגוּנְג פָֿאלְלְצֶעהְלִיג זִינְד׃ אוּנְד וֶוען זִיא אֵיין ווֵייבְּלִיכֶעס קִינְד גֶעבִּירֶעט, זָא
זָאלְל זִיא צְווֵייא וָואכֶען אוּנְרֵיין זַיין, ווִיא בֵּייא אִיהְרֶער אַבְּזָאנְדֶערוּנְג, אוּנְד זֶעכְּס

6 אוּנְד זֶעכְצִיג טַאגֶע זָאלְל זִיא אִין דֶעם בלוּטֶע אִיהְרֶער רֵיינִיגוּנְג בלֵייבֶּען׃ אוּנְד וֶוען
אִיהְרֶע רֵיינִיגוּנְגסטַאגֶע פֶֿאלְלֶענְדֶעט זִינְד, פִֿיר אֵיינֶען זָאהְן אָדֶער פִֿיר אֵיינֶע טָאכְטֶער,
זָא זָאלְל זִיא אֵיין לַאם בּרִינְגֶען, אֵיין יַאהְר אַלְט, צוּם בּרַאנְדאָפְּפֶֿער אוּנְד אֵיינֶע יוּנְגֶע
טוֹיבֶּע אָדֶער אֵיינֶע טוּרְטֶעלְטוֹיבֶּע צוּם זִינְדאָפְּפֶֿער, אַן דֶען אֵיינְגַאנְג דֶעם פֶֿערְזַאמְמְ־
7 לוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס צוּם פּרִיסְטֶער׃ אוּנְד עֶר זָאלְל עֶס פָֿאר יְיָ דַארְבּרִינְגֶען, אוּנְד עֶר
זָאלְל זִיא פֶֿערְזֶאהְנֶען, זָא וִוירְד זִיא רֵיין פָֿאן אִיהְרֶעם בלוּטְפְֿלוּסְסֶע; דִיזֶעס אִיזְט דַאז
גֶעזֶעטְץ (פִֿיר) דִיא גֶעבֶּערֶערִין בֵּייא אֵיינֶעם מֶענְנְלִיכֶען אָדֶער בֵּייא אֵיינֶעם וֵוייבְּלִיכֶען
8 קִינְדֶע׃ וֶוען אַבֶּער אִיהר פֶֿערְמֶאגֶען נִיכְט הִינְרֵייכְט (צוּ) אֵיינֶעם לַאמְמֶע, זָא זָאלְל
זִיא צְווֵייא טוּרְטֶעלְטוֹיבֶּען אָדֶער צְווֵייא יוּנְגֶע טוֹיבֶּען נֶעהְמֶען, אֵיינֶע צוּם בּרַאנְדאָפְּפֶֿער
אוּנְד אֵיינֶע צוּם זִינְדאָפְּפֶֿער אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל זִיא פֶֿערְזֶאהְנֶען, זָא וִוירְד זִיא
רֵיין זֵיין׃

יג Cap. XIII. יג

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן אוּנְד שְׁפּרַאךְ׃ וֶוען אֵיינֶעם מֶענְשֶׁען אַן דֶער
הוֹיט זֵיינֶעס פְֿלֵיישֶׁעס אֵיינֶע עֶרְהֶאהוּנְג אָדֶער אֵיין שָׁארְף אָדֶער אֵיין פְֿלֶעק עֶנְט־
שְׁטֶעהֶעט, אוּנְד עֶס שֵׁיינְט אַן דֶער הוֹיט זֵיינֶעס פְֿלֵיישֶׁעס צוּם אוֹיסְזֶעטְצִיגֶען אוֹיסְשְׁלַאג
וֶוערְדֶען צוּ וָואלְלֶען, זָא זָאלְל עֶר צוּ דֶעם פּרִיסְטֶער אַהֲרֹן, אָדֶער צוּ אֵיינֶעם פָֿאן זֵיינֶען
3 זֶאהְנֶען, דֶען פּרִיסְטֶערְן גֶעבְּרַאכְט וֶוערְדֶען׃ אוּנְד וֶוען דֶער פּרִיסְטֶער זִיהֶעט דֶען
אוֹיסְשְׁלַאג אַן דֶער הוֹיט דֶעם פְֿלֵיישֶׁעס, אוּנְד דַאז הַאאר אַן דֶעם אוֹיסְשְׁלַאג אִיזְט
וַוייס גֶעוָוארְדֶען, אוּנְד דַאז אַנְזֶעהֶען דֶעם אוֹיסְשְׁלַאגֶעס אִיזְט טִיפֶֿער אַלְס דִיא הוֹיט
זֵיינֶעס פְֿלֵיישֶׁעס, זָא (אִיזְט עֶס גֶעוִויס) אֵיין אוֹיסְזֶעטְצִיגֶער אוֹיסְשְׁלַאג; נַאכְדֶעם דֶער
4 פּרִיסְטֶער אִיהְן גֶעזֶעהֶען הַאט, זָא זָאלְל עֶר אִיהְן פִֿיר אוּנְרֵיין עֶרְקְלֶערֶען׃ וֶוען עֶס
אַבֶּער אֵיין וַוייסֶער פְֿלֶעק (נוּר אִיזְט) אַן דֶער הוֹיט זֵיינֶעס פְֿלֵיישֶׁעס, אוּנְד זֵיין אַנְזֶעהֶען
נִיכְט טִיפֶֿער אִיזְט אַלְס דִיא הוֹיט, אוּנְד דַאז הַאאר דַארַאן אִיזְט נִיכְט וַוייס גֶעוָוארְדֶען,
זָא זָאלְל דֶער פּרִיסְטֶער דֶען, דֶער דֶען אוֹיסְשְׁלַאג הַאט, זִיבֶּען טַאגֶע פֶֿערְשְׁלִיסֶען׃
5 אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע (ווִידֶער) בֶּעזֶעהֶען; וֶוען נוּן דֶער
אוֹיסְשְׁלַאג אִין זֵיינֶער גֶעשְׁטַאלְט גֶעבְּלִיבֶּען אִיזְט, דֶער אוֹיסְשְׁלַאג הַאט זִיךְ נִיכְט
אִין דֶער הוֹיט אוֹיסְגֶעבְּרֵייטֶעט׃ זָא זָאלְל דֶער פּרִיסְטֶער אִיהְן צוּם אַנְדֶערְן מַאלֶע
6 זִיבֶּען טַאגֶע פֶֿערְשְׁלִיסֶען׃ אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע אַבֶּער־
מַאלְס בֶּעזֶעהֶען׃ וֶוען נוּן דֶער אוֹיסְשְׁלַאג שְׁוֶועכֶער (גֶעוָוארְדֶען אִיזְט, זֵיינֶען גְלַאנְץ
פֶֿערְלָארֶען הַאט) אוּנְד דֶער אוֹיסְשְׁלַאג הַאט זִיךְ נִיכְט אוֹיסְגֶעבְּרֵייטֶעט אוֹיף דֶער
הוֹיט, זָא זָאלְל אִיהְן דֶער פּרִיסְטֶער פִֿיר רֵיין עֶרְקְלֶערֶען, עֶס אִיזְט דֶער שָׁארְף, אוּנְד
7 עֶר זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען, אוּנְד עֶר אִיזְט רֵיין׃ אוּנְד וֶוען זִיךְ דֶער שָׁארְף אוֹיס־
בּרֵייטֶען וִוירְד אוֹיף דֶער הוֹיט, נַאכְדֶעם זִיא דֶעם פּרִיסְטֶער גֶעצֵייגְט וָוארְדֶען אִיזְט,
אוּנְד עֶר אִיהְן רֵיין גֶעשְׁפּרָאכֶען, זָא זָאלְל זִיא אַבֶּערְמַאלְס דֶעם פּרִיסְטֶער גֶעצֵייגְט

8 װֶערְדֶען׃ אוּנְד װֶען דֶער פְּרִיסְטֶער זִיהֶעט, דַאס דֶער שָׁארְף זִיךְ אוֹיסְגֶעבְּרֵייטֶעט
הַאט אוֹיף דֶער הוֹיט, זָא זָאלְל דֶער פְּרִיסְטֶער אִיהְן פִיר אוּנְרֵיין עֶרְקלֶערֶען, עֶס אִיזְט
9 דֶער אוֹיסְזַאטְץ׃ װֶען אַיין אוֹיסְזֶעטְצִיגֶער אוֹיסְשְׁלַאג אַן אַיינֶעם מֶענְשֶׁען אִיזְט, זָא זָאלְל
10 עֶר צוּ דֶעם פְּרִיסְטֶער גֶעבְּרַאכְט װֶערְדֶען׃ אוּנְד װֶען דֶער פְּרִיסְטֶער זִיהֶעט, אוּנְד
זִיהֶע, עֶס אִיזְט אַיינֶע װַייסֶע עֶרְהֶעאהוּנְג אוֹיף דֶער הוֹיט, אוּנְד דִיזֶע הַאט דַאז הַאאר
אִין װַייס פֶערְװַאנְדֶעלְט, אָדֶער (עֶס אִיזְט עֶטְװַאס) רָאהֶעס פְלַיישׁ אִין דֶער עֶרְהֶעאהוּנְג
11 זָא אִיזְט עֶס אַיין פֶערַאלְטֶעטֶער אוֹיסְזַאטְץ אוֹיף דֶער הוֹיט זֵיינֶעס פְלַיישֶׁעס, אוּנְד
דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן פִיר אוּנְרֵיין עֶרְקלֶערֶען, עֶר זָאלְל אִיהְן נִיכְט פֶערְשְׁלִיסֶען,
12 דֶען עֶר אִיזְט אוּנְרֵיין׃ אוּנְד װֶען דֶער אוֹיסְזַאטְץ אִין דֶער הוֹיט אוֹיסְבְּרִיכְט, אוּנְד דֶער
אוֹיסְזַאטְץ בֶּעדֶעקְט דִיא גַאנְצֶע הוֹיט דֶעם אוֹיסְשְׁלַאגְס (קְרַאנְקֶען) פָאן זֵיינֶעם קָאפְּפֶע
13 בִּיז צוּ זֵיינֶען פִיסֶען, זָא װַייט דִיא אוֹיגֶען דֶעם פְּרִיסְטֶערְס זֶעהֶען, אוּנְד װֶען דֶער
פְּרִיסְטֶער זִיהֶעט, אוּנְד זִיהֶע, דֶער אוֹיסְזַאטְץ הַאט זֵיין גַאנְצֶעס פְלַיישׁ בֶּעדֶעקְט, זָא
זָאלְל עֶר דֶען אוֹיסְשְׁלַאג פִיר רַיין עֶרְקלֶערֶען; הַאט זִיךְ אַלְלֶעס אִין װַייס פֶערְװַאנ־
14 דֶעלְט, זָא אִיזְט עֶר רַיין׃ אַבֶּער אַן דֶעם טַאגֶע, װָא דַארִין רָאהֶעס פְלַיישׁ גֶעזֶעהֶען
15 װִירְד, זָאלְל עֶר אוּנְרֵיין זֵיין׃ אוּנְד װֶען דֶער פְּרִיסְטֶער דַאז רָאהֶע פְלַיישׁ זִיהֶעט, זָא
זָאלְל עֶר אִיהְן פִיר אוּנְרֵיין עֶרְקלֶערֶען; דַאז רָאהֶע פְלַיישׁ אִיזְט אוּנְרֵיין, עֶס אִיזְט
16 דֶער אוֹיסְזַאטְץ׃ אָדֶער װֶען זִיךְ דַאז רָאהֶע פְלַיישׁ װִידֶער פֶערֶענְדֶערְט, אוּנְד זִיךְ אִין
17 װַייס פֶערְװַאנְדֶעלְט, זָא זָאלְל עֶר צוּם פְּרִיסְטֶער קָאמְמֶען, אוּנְד װֶען אִיהְן דֶער
פְּרִיסְטֶער זִיהֶעט, אוּנְד זִיהֶע, דֶער אוֹיסְשְׁלַאג הַאט זִיךְ אִין װַייס פֶערְװַאנְדֶעלְט, זָא
זָאלְל דֶער פְּרִיסְטֶער דֶען אוֹיסְשְׁלַאגְס (קְרַאנְקֶען) פִיר רַיין עֶרְקלֶערֶען, עֶר (אִיזְט)
18 רַיין׃ אוּנְד אַיין פְלַיישׁ, אַן דֶעסְסֶען הוֹיט אַיינֶע בֵּיילֶע עֶנְטְשְׁטֶעהְט, אוּנְד װִידֶער
19 הֵיילֶעט, אוּנְד עֶס קָאמְמט אַן דֶער שְׁטֶעלְלֶע דֶער בֵּיילֶע אַיינֶע װַייסֶע עֶרְהֶעאהוּנְג,
אָדֶער אַיין װַייסְרֶאטְהְלִיכֶער פְלֶעק, זָא זָאלְל עֶס דֶעם פְּרִיסְטֶער גֶעצֵייגְט װֶערְדֶען׃
20 אוּנְד װֶען נוּן דֶער פְּרִיסְטֶער זִיהֶעט, אוּנְד זִיהֶע, דַאז אַנְזֶעהֶען אִיזְט נִידְרִיגֶער אַלְס
דִיא הוֹיט, אוּנְד אִיהְר הַאאר הַאט זִיךְ אִין װַייס פֶערְװַאנְדֶעלְט, זָא זָאלְל דֶער
פְּרִיסְטֶער אִיהְן פִיר אוּנְרֵיין עֶרְקלֶערֶען; עֶס אִיזְט אַיין אוֹיסְזֶעטְצִיגֶער אוֹיסְשְׁלַאג,
21 אִין דֶער בֵּיילֶע אִיזְט עֶר אוֹיסְגֶעבְּרָאכֶען׃ אוּנְד װֶען דֶער פְּרִיסְטֶער זִיא בֶּעזִיהְט,
אוּנְד זִיהֶע, עֶס אִיזְט קַיין װַייסֶעס הַאאר דַארִין, אוּנְד זִיא אִיזְט נִיכְט נִידְרִיגֶער אַלְס
דִיא הוֹיט, זָאנְדֶערְן זִיא אִיזְט בְּלֶעסְסֶער גֶעװָארְדֶען, זָא זָאלְל אִיהְן דֶער פְּרִיסְטֶער
22 זִיבֶּען טַאגֶע פֶערְשְׁלִיסֶען; װֶען זִיא זִיךְ אַבֶּער אוֹיף דֶער הוֹיט אוֹיסְבְּרֵייטֶען װִירְד, זָא
זָאלְל אִיהְן דֶער פְּרִיסְטֶער פִיר אוּנְרֵיין עֶרְקלֶערֶען, עֶס (אִיזְט) אוֹיסְזֶעטְצִיגֶער אוֹיס־
23 שְׁלַאג׃ אוּנְד װֶען דֶער פְלֶעק אַן זֵיינֶער שְׁטֶעלְלֶע בְּלַייבֶּעט, עֶר הַאט זִיךְ נִיכְט אוֹיס־
גֶעבְּרֵייטֶעט, זָא אִיזְט עֶס בְּלָאס דִיא נַארְבֶּע אַיינֶער בֵּיילֶע, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל
24 אִיהְן פִיר רַיין עֶרְקלֶערֶען׃ אָדֶער װֶען דַאז פְלַיישׁ אַן זֵיינֶער הוֹיט אַם פֵייעֶר פֶער־

בּרַאנְט אִיזְט, אוּנְד עֶס עֶנְטשְׁטֶעהְט (נַאךְ דֶער) בֶּעסְטֶערוּנְג דֶעס גֶעשְׁוִירֶעס אֵיין
25 ווייסְרֶאטְהלִיכֶער אָדֶער אֵיין גַאנְץ ווייסֶער פְלֶעק, זָא זָאלְל עֶס דֶער פּרִיסְטֶער בֶּע־
זֶעהֶען; וֶוען נוּן דַאז הַאאר אִים פְלֶעק זִיךְ (אִין) וויים פֶערְוַואנְדֶעלְט הַאט, אוּנְד זֵיין
אַנְזֶעהֶען אִיזְט טִיפֶער אַלְס דִיא הוֹיט, זָא אִיזְט עֶס דֶער אוֹיסְזַאטְץ, דֶער אַן דֶעם
גֶעשְׁווִיר אוֹיסְבּרִיכְט, אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן פִיר אוּנְרֵיין עֶרְקלֶערֶען; עֶס
26 (אִיזְט) אֵיין אוֹיסְזֶעטְצִיגֶער אוֹיסְשְׁלַאג: אוּנְד וֶוען עֶס דֶער פּרִיסְטֶער בֶּעזִיהֶעט, אוּנְד
זִיהֶע, אִין דֶעם פְלֶעק אִיזְט דַאז הַאאר נִיכְט ווייס, אוּנְד עֶס אִיזְט נִיכְט נִידְרִיגֶער אַלְס
דִיא הוֹיט, זָאנְדֶערְן אִיזְט בּלֶעסְסֶער גֶעוָוארְדֶען, זָא זָאלְל אִיהְן דֶער פּרִיסְטֶער פֶער־
27 שְׁלִיסֶען זִיבֶּען טַאגֶע: אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן (ווִידֶער) בֶּעזֶעהֶען אַם זִיבֶּענְטֶען
טַאגֶע; וֶוען עֶר זִיךְ אוֹיף דֶער הוֹיט אוֹיסְגֶעבּרֵייטֶעט הַאט, זָא זָאלְל אִיהְן דֶער פּרִיסְטֶער
28 פִיר אוּנְרֵיין עֶרְקלֶערֶען, עֶס אִיזְט דֶער אוֹיסְזֶעטְצִיגֶע אוֹיסְשְׁלַאג: אוּנְד וֶוען דֶער פְלֶעק
אַן זֵיינֶער שְׁטֶעלְלֶע גֶעבְּלִיבֶּען אִיזְט, (אוּנְד) הַאט זִיךְ נִיכְט אוֹיסְגֶעבּרֵייטֶעט אוֹיף דֶער
הוֹיט, אוּנְד אִיזְט בּלֶעסְסֶער גֶעוָוארְדֶען, זָא אִיזְט עֶס אֵיינֶע עֶרְהֶאהוּנְג אֵיינֶעס בּרַאנְד־
מַאלְס, אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן פִיר רֵיין עֶרְקלֶערֶען, דֶען עֶס (אִיזְט) דִיא
29 נַארְבֶּע אֵיינֶעס בּרַאנְדְמַאלְס: אוּנְד וֶוען אֵיין מַאן אָדֶער אֵיינֶע פְרוֹיא אַם קָאפְּף אָדֶער
30 אַם בַּארְטֶע אֵיינֶען אוֹיסְשְׁלַאג הַאט, אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער בֶּעזִיהְט דֶען אוֹיסְשְׁלַאג,
אוּנְד זִיהֶע, דַאז אַנְזֶעהֶען דַאפָאן אִיזְט טִיפֶער אַלְס דִיא הוֹיט, אוּנְד עֶס אִיזְט דַארִין
דִינְנֶעס גָאלְדְגֶעלְבֶּעס הַאאר; זָא זָאלְל אִיהְן דֶער פּרִיסְטֶער פִיר אוּנְרֵיין עֶרְקלֶערֶען,
עֶס אִיזְט דֶער גרִינְד, דֶער אוֹיסְזַאטְץ דֶעס קָאפְּפֶעס אָדֶער דֶעס בַּארְטֶעס אִיזְט עֶס:
31 אוּנְד וֶוען דֶער פּרִיסְטֶער דֶען גרִינְדְאוֹיסְשְׁלַאג בֶּעזִיהְט, אוּנְד זִיהֶע, דַאז אַנְזֶעהֶען
דַאפָאן אִיזְט נִיכְט טִיפֶער אַלְס דִיא הוֹיט, אוּנְד עֶס (אִיזְט אוֹיךְ) קֵיין שְׁוַוארְצֶעס הַאאר
32 דַארִין, זָא זָאלְל דֶער פּרִיסְטֶער דֶען גרִינְדִיגֶען זִיבֶּען טַאגֶע פֶערְשְׁלִיסֶען: אוּנְד וֶוען
דֶער פּרִיסְטֶער דֶען אוֹיסְשְׁלַאג אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע בֶּעזִיהְט, אוּנְד זִיהֶע, דֶער גרִינְד
הַאט זִיךְ נִיכְט אוֹיסְגֶעבּרֵייטֶעט, אוּנְד עֶס אִיזְט קֵיין גָאלְדְגֶעלְבֶּעס הַאאר דַארִין עֶנְט־
33 שְׁטַאנְדֶען, אוּנְד דַאז אַנְזֶעהֶען דֶעס גרִינְדֶעס (אִיזְט) נִיכְט טִיפֶער אַלְס דִיא הוֹיט: זָא
זָאלְל עֶר זִיךְ שֶׁערֶען, דֶען גרִינְד אַבֶּער זָאלְל עֶר נִיכְט אַבְּשֶׁערֶען אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער
34 זָאלְל דֶען גרִינְדִיגֶען נָאךְ אַנְדֶערֶע זִיבֶּען טַאגֶע פֶערְשְׁלִיסֶען: אוּנְד וֶוען דֶער פּרִיסְטֶער
דֶען גרִינְד אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע בֶּעזִיהְט, אוּנְד זִיהֶע, דֶער גרִינְד הַאט זִיךְ נִיכְט אוֹיס־
גֶעבּרֵייטֶעט אוֹיף דֶער הוֹיט, אוּנְד זֵיין אַנְזֶעהֶען אִיזְט נִיכְט טִיפֶער אַלְס דִיא הוֹיט,
זָא זָאלְל אִיהְן דֶער פּרִיסְטֶער פִיר רֵיין עֶרְקלֶערֶען, עֶר זָאלְל זֵיינֶע קלֵיידֶער וַואשֶׁען,
35 זָא אִיזְט עֶר רֵיין: אוּנְד וֶוען דֶער גרִינְד זִיךְ אוֹיף דֶער הוֹיט אוֹיסְבּרֵייטֶען ווִירְד נַאךְ
36 זֵיינֶער רֵיינְשְׁפּרֶעכוּנְג: אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער בֶּעזִיהְט אִיהְן, אוּנְד זִיהֶע, דֶער גרִינְד הַאט
זִיךְ אִין דֶער הוֹיט אוֹיסְגֶעבּרֵייטֶעט, זָא זָאלְל דֶער פּרִיסְטֶער נִיכְט אוּנְטֶערְזוּכֶען נַאךְ
37 דֶעם גָאלְדְגֶעלְבֶּען הַאארֶע, עֶר אִיזְט אוּנְרֵיין: אוּנְד וֶוען דֶער גרִינְד אִין זֵיינֶער גֶעשְׁטַאלְט

גֶעבְּלִיבֶּען אִיזְט, אוּנְד עֶס אִיזְט שְׁוַוארְצֶעס הָאאר דַארִין גֶעוַואכְזֶען, זָא אִיזְט דֶער גְרִינְד
גֶעהֵיילְט, עֶר (אִיזְט) רֵיין, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן פִֿיר רֵיין עֶרְקלֶערֶען׃ אוּנְד 38
וֶוען אֵיין מַאן אָדֶער אֵיינֶע פְרוֹיא אוֹיף דֶער הוֹיט אִיהְרֶעס פְלֵיישֶׁעס וֵוייסֶע פְלֶעקְקֶען
בֶּעקָאמְמְט׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זִיהֶעט עֶס, אוּנְד זִיהֶע, אוֹיף דֶער הוֹיט אִיהְרֶעס 39
פְלֵיישֶׁעס זִינְד בְּלַאסְסֶע, וֵוייסֶע פְלֶעקְקֶען, (זָא אִיזְט) עֶס אֵיין וֵוייסֶער אוֹיסְשְׁלַאג
(וֶועלְכֶער) אַן דֶער הוֹיט אוֹיסְגֶעבְּרָאכֶען אִיזְט, עֶר אִיזְט רֵיין׃ אוּנְד וֶוען אֵיינֶעם מַאנְנֶע 40
דִיא קָאפְּפְהַאארֶע אוֹיסְפַאלְלֶען, זָא אִיזְט דַאז אֵיינֶע גְלַאטְצֶע, עֶר אִיזְט רֵיין׃ אוּנְד 41
וֶוען גֶעגֶען זֵיין גֶעזִיכְט צוּ (דִיא הַאארֶע) זֵיינֶעם קָאפְּפֶע אוֹיסְפַאלְלֶען, (זָא אִיזְט)
דַאז אֵיינֶע פָארְדֶערְגְלַאטְצֶע, עֶר אִיזְט רֵיין׃ אוּנְד וֶוען אַבֶּער אִין דֶער הִינְטֶערְקָאהְל- 42
פְלַאטְטֶע אָדֶער אִין דֶער פָארְדֶערְקָאהְלפְלַאטְטֶע אֵיין רֶאטְהְלִיךְ וֵוייסֶער אוֹיסְשְׁלַאג
אִיזְט, זָא אִיזְט עֶס דֶער אוֹיסְזַאטְץ, (וֶועלְכֶער) אַן זֵיינֶער הִינְטֶערְקָאהְלפְלַאטְטֶע אָדֶער
אַן זֵיינֶער פָארְדֶערְקָאהְלפְלַאטְטֶע אוֹיסְבְּרִיכְט, אוּנְד וֶוען אִיהְן דֶער פְּרִיסְטֶער בֶּע- 43
זִיהְט, אוּנְד זִיהֶע, וֶוען נוּן דִיא עֶרְהֶאהוּנְג דֶעס אוֹיסְשְׁלַאגְס רֶאטְהְלִיכְוֵייס (אִיזְט), אַן
זֵיינֶער הִינְטֶערְקָאהְלפְלַאטְטֶע אָדֶער אַן זֵיינֶער פָארְדֶערְקָאהְלפְלַאטְטֶע, וִויא דַאז
אַנְזֶעהֶען דֶעס אוֹיסְזַאטְצֶעס אַן דֶער הוֹיט דֶעס פְלֵיישֶׁעס, זָא אִיזְט עֶר אֵיין אוֹיס- 44
זֶעטְצִיגֶער מַאן, עֶר אִיזְט אוּנְרֵיין, דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן פִֿיר אוּנְרֵיין עֶרְקלֶערֶען
אַן זֵיינֶעם קָאפְּפֶע אִיזְט זֵיין אוֹיסְזַאטְץ׃ אוּנְד דֶער אוֹיסְזֶעטְצִיגֶע, אַן וֶועלְכֶעם דִיזֶער 45
אוֹיסְשְׁלַאג אִיזְט, זֵיינֶע קְלֵיידֶער זָאלְלֶען צֶערְרִיסְסֶען זֵיין, אוּנְד זֵיין קָאפְּף עֶנְטְבְּלֶאסְט,
אוּנְד זֵיינֶע לִיפְּפֶּען זָאלְל עֶר פֶערְהִילְלֶען, אוּנְד אוּנְרֵיין! אוּנְרֵיין! זָאלְל עֶר אוֹיסְרוּפֶען׃
דִיא גַאנְצֶע צֵייט, אִין וֶועלְכֶער דֶער אוֹיסְשְׁלַאג אַן אִיהְם אִיזְט, זָאלְל עֶר אוּנְרֵיין זֵיין; 46
עֶר אִיזְט אוּנְרֵיין, אֵיינְזַאם זָאלְל עֶר וָואהְנֶען, אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעס לַאגֶערְס זָאלְל זֵיינֶע
וָואהְנוּנְג זֵיין׃ אוּנְד דַאז קְלֵייד, אַן וֶועלְכֶעם אֵיין מַאאל דֶעס אוֹיסְזַאטְצֶעס אִיזְט, אַן 47
אֵיינֶעם וָואלְלֶענֶען קְלֵיידֶע אָדֶער אַן אֵיינֶעם לֵיינֶענֶען קְלֵיידֶע, אִין דֶער קֶעטְטֶע, 48
אָדֶער אִים אֵיינְשְׁלַאג פָאן לֵיינֶען אָדֶער פָאן וָואלְלֶע, אָדֶער אַן לֶעדֶער, אָדֶער אַן
אַלְלֶערְלֵייא אַרְבֵּייט אוֹיס לֶעדֶער׃ וֶוען דֶער שַׁאדְהַאפְטֶע פְלֶעק גְרִינְלִיךְ אָדֶער 49
רֶאטְהְלִיךְ אִיזְט אַם קְלֵיידֶע, אָדֶער אִים לֶעדֶער, אָדֶער אִין דֶער קֶעטְטֶע, אָדֶער אִים
אֵיינְשְׁלַאגֶע אָדֶער אִין אַלְלֶערְלֵייא לֶעדֶערְנֶעם גֶערֶעטְהֶע, זָא אִיזְט עֶס דַאז מַאאל
דֶעס אוֹיסְזַאטְצֶעס אוּנְד זָאלְל דֶעם פְּרִיסְטֶער גֶעצֵייגְט וֶוערְדֶען׃ אוּנְד וֶוען דֶער 50
פְּרִיסְטֶער דַאז מַאאל בֶּעזִיהְט, זָא פֶערְשְׁלִיסֶע עֶר וַואס דֶען אוֹיסְשְׁלַאג הַאט זִיבֶּען
טַאגֶע, אוּנְד עֶר זָאלְל דַאז מַאאל אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע בֶּעזֶעהֶען; וֶוען זִיךְ דַאז מַאאל 51
אַם קְלֵיידֶע אוֹיסְגֶעבְּרֵייטֶעט הַאט, אִין דֶער קֶעטְטֶע, אָדֶער אִים אֵיינְשְׁלַאגֶע אָדֶער
אִים לֶעדֶער, אִין אַלְלֶעם, וָואצוּ דַאז לֶעדֶער פֶערְאַרְבֵּייטֶעט ווירְד צוּ אִירְגֶענְד אֵיינֶער
אַרְבֵּייט, זָא אִיזְט דַאז מַאאל אֵיין פְרֶעסְסֶענְדֶער אוֹיסְזַאטְץ, עֶס אִיזְט אוּנְרֵיין, אוּנְד 52
מַאן זָאלְל דַאז קְלֵייד, אָדֶער דִיא קֶעטְטֶע, אָדֶער דֶען אֵיינְשְׁלַאג אִין וָואלְלֶע אָדֶער

אִין לֵיינֶען אָדֶער יֶעדֶעם לֶעדֶערְנֶע גֶערֶעטְהֶע, אִין וֶועלְכֶעם דָאז מָאאל אִיזְט פֶער־
בְּרֶענְנֶען, דֶען עֶס אִיזְט אֵיין פֶרֶעסְסֶענְדֶער אוֹיסְזַאטְץ; אִים פֵייעֶר מוּס עֶר פֶערְבְּרַאנְט
53 וֶוערְדֶען׃ אוּנְד וֶוען דֶער פְּרִיסְטֶער זִיהֶעט, אוּנְד זִיהֶע, דַאז מַאאל הַאט זִיךְ נִיכְט
אַם קְלַיידֶע, אִין דֶער קֶעטְטֶע, אָדֶער אִים אֵיינְשְׁלַאגֶע, אָדֶער אִין אַלְלֶערְלַייא לֶע־
54 דֶערְנֶעם גֶערֶעטְהֶע אוֹיסְגֶעבְּרֵייטֶעט, זָא זָאלְל דֶער פְּרִיסְטֶער בֶּעפֶעהְלֶען, דַאס מַאן
וַאשֶׁען זָאלְל, וָואראַן דַאז מַאאל אִיזְט, אוּנְד זָאלְל עֶס צוּם אַנְדֶערֶען מַאלֶע זִיבֶּען טַאגֶע
55 פֶערְשְׁלִיסֶען׃ אוּנְד וֶוען דֶער פְּרִיסְטֶער זֶעהֶען וִוירְד, נַאכְדֶעם דִיא שַׁאדְהַאפְטֶע
שְׁטֶעלְלֶע גֶעוַואשֶׁען וואוּרְדֶע, אוּנְד זִיהֶע, דַאז מַאאל הַאט זֵיינֶע גֶעשְׁטַאלְט נִיכְט פֶער־
עֶנְדֶערְט, אוּנְד דֶער אוֹיסְשְׁלַאג הַאט זִיךְ נִיכְט אוֹיסְגֶעבְּרֵייטֶעט, זָא אִיזְט עֶס אוּנְרֵיין,
אִים פֵייעֶר מוּס מַאן עֶס פֶערְבְּרֶענְנֶען; אֵיין פְרַאס אִיזְט עֶס אַן זֵיינֶער רִיקְזֵייטֶע אָדֶער
56 אַן זֵיינֶער פָארְדֶערְזֵייטֶע׃ אוּנְד וֶוען דֶער פְּרִיסְטֶער זִיהֶעט, אוּנְד זִיהֶע, דַאז מַאאל
אִיזְט בְּלֶעסְסֶער גֶעוָוארְדֶען, נַאכְדֶעם מַאן עֶס גֶעוַואשֶׁען הַאט, זָא זָאלְל מַאן עֶס
הֶערוֹיסְרֵייסֶען אוֹיס דֶעם קְלַיידֶע אָדֶער אוֹיס דֶעם לֶעדֶער, אָדֶער אוֹיס דֶער קֶעטְטֶע,
57 אָדֶער אוֹיס דֶעם אֵיינְשְׁלַאגֶע׃ אוּנְד וֶוען עֶס נָאכְמַאלְס גֶעזֶעהֶען וִוירְד אַם קְלַיידֶע,
אִין דֶער קֶעטְטֶע, אָדֶער אִים אֵיינְשְׁלַאגֶע, אָדֶער אִין אַלְלֶערְלַייא לֶעדֶערְנֶעם גֶע־
רֶעטְהֶע, (זָא אִיזְט) עֶס אֵיין וַואנְדֶערְנְדֶער (אוֹיסְזַאטְץ), אִים פֵייעֶר זָאלְלסְט דוּא עֶס
58 פֶערְבְּרֶענְנֶען, וָוארַאן דַאז מַאאל אִיזְט׃ אוּנְד דַאז קְלַייד, אָדֶער דִיא קֶעטְטֶע, אָדֶער
דֶער אֵיינְשְׁלַאג, אָדֶער אַלְלֶערְלַייא לֶעדֶערְנֶעם גֶערֶעטְהֶע, וֶועלְכֶעם דוּא וַואשֶׁען וִוירְסְט
אוּנְד דֶער אוֹיסְזַאטְץ וִוירְד פָאן אִיהְנֶען וַוייכֶען, זָא זָאלְל עֶס צוּם צְווֵייטֶען מַאלֶע
59 גֶעוַואשֶׁען וֶוערְדֶען אוּנְד עֶס אִיזְט רֵיין׃ דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעזֶעטְץ פָאן דֶעם מַאאלֶע
דֶעם אוֹיסְזַאטְצֶעס (אַן) דֶעם וָואלְלֶענֶען קְלַיידֶע אָדֶער דֶעם לֵיינֶענֶען, אִין דֶער
קֶעטְטֶע, אָדֶער דֶעם אֵיינְשְׁלַאגֶע אָדֶער אִין אַלְלֶערְלַייא לֶעדֶערְנֶעם גֶערֶעטְהֶע, אִים
עֶס פִיר רֵיין אָדֶער פִיר אוּנְרֵיין צוּ עֶרְקְלֶערֶען׃

Cap. XIV. יד

יד

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ דִיזֶעס זֵייא דַאז גֶעזֶעטְץ פִיר דֶען אוֹיסְזֶעט־
3 צִיגֶען אַם טַאגֶע זֵיינֶער רֵיינִיגוּנְג, עֶר זָאלְל צוּם פְּרִיסְטֶער גֶעבְּרַאכְט וֶוערְדֶען׃ אוּנְד
דֶער פְּרִיסְטֶער גֶעהֶע פָאר דַאז לַאגֶער הִינוֹיס, אוּנְד וֶוען דֶער פְּרִיסְטֶער זִיהֶעט, אוּנְד
4 זִיהֶע, דֶער שַׁאדֶע דֶעם אוֹיסְזַאטְצֶעס אִיזְט גֶעהֵיילְט אַן דֶעם אוֹיסְזֶעטְצִיגֶען, זָא זָאלְל
דֶער פְּרִיסְטֶער בֶּעפֶעהְלֶען, דַאס מַאן פִיר דֶען, דֶער זִיךְ רֵיינִיגֶען לֶעסְט, צְווַייא לֶע־
בֶּענְדִיגֶע רֵיינֶע פֶאגֶעל נֶעהְמֶע אוּנְד צֶעדֶערְנְהָאלְץ אוּנְד הָאכְרָאטְהֶע וָואלְלֶע אוּנְד
5 אֵזוֹב׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל בֶּעפֶעהְלֶען, דַאס מַאן דֶען אֵיינֶען פָאגֶעל אִין אֵיין
6 אִירְדֶענֶעם גֶעפֶעס, אִיבֶּער פְלִיסֶענְדֶעם וַואסְסֶער שְׁלַאכְטֶען׃ דֶען לֶעבֶּענְדֶען פָאגֶעל
אַבֶּער זָאלְל עֶר מִיט דֶעם צֶעדֶערְנְהָאלְץ אוּנְד דֶער הָאכְרָאטְהֶען וָואלְלֶע אוּנְד דֶעם

אֵזוֹב נֶעהְמֶען אוּנְד זָאלְל זִיא אַיינְטוּנְקֶען מִיט דֶעם לֶעבֶּענְדֶען פָֿאגֶעל אִין דַאז בּלוּט
דֶעם פָֿאגֶעלְס, דֶער גֶעשְׁלַאכְטֶעט אִיזְט, אִיבֶּער דֶעם קוֶועלְלוַאסְסֶער׃ אוּנְד עֶר זָאלְל 7
אוֹיף דֶען, דֶער זִיךְ פָֿאן דֶעם אוֹיסְזַאטְצֶע רַיינִיגֶען לֶעסְט, זִיבֶּען מַאל שְׁפְּרֶענְגֶען, אוּנְד
זָאלְל אִיהְן רַיינִיגֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל דֶען לֶעבֶּענְדֶען פָֿאגֶעל נַאךְ דֶעם אָפְּפֶֿענֶען
פֶֿעלְדֶע הִין פְֿרַיילַאסְסֶען׃ אוּנְד דֶער זִיךְ רַיינִיגֶען לֶעסְט, זָאלְל זַיינֶע קְלַיידֶער וַאשֶׁען, 8
אוּנְד עֶר זָאלְל אַלְל זַיין הַאאר אַבְּשֶׁערְען אוּנְד זָאלְל זִיךְ אִים וַאסְסֶער בַּאדֶען, דַאן
אִיזְט עֶר רַיין, אוּנְד הֶערְנַאךְ דַארְף עֶר ווִידֶער אִין דַאז לַאגֶער קָאמְמֶען, אַבֶּער עֶר
בּלַייבֶּע נָאךְ אוֹיסֶערְהַאלְבּ זַיינֶעם צֶעלְטֶעם זִיבֶּען טַאגֶע׃ אוּנְד עֶס ווִירְד זַיין אַם 9
זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע, דַא זָאלְל עֶר אַלְל זַיין הַאאר אַבְּשֶׁערֶען, זַיין הוֹיפְּט, אוּנְד זַיינֶען בַּארְט
אוּנְד זַיינֶע אוֹיגֶענְבְּרוֹיֶען, אַלְל זַיין הַאאר זָאלְל עֶר אַבְּשֶׁערְען אוּנְד עֶר זָאלְל וַאשֶׁען
זַיינֶע קְלַיידֶער, אוּנְד זָאלְל בַּאדֶען זַיין פְֿלַייש אִים וַאסְסֶער, זָא אִיזְט עֶר רַיין׃ אוּנְד 10
אַם אַכְטֶען טַאגֶע זָאלְל עֶר נֶעהְמֶען צְווַייא לֶעמְמֶער אָהְנֶע לַייבֶּעסְפֶֿעהְלֶער, אוּנְד
אַיין מוּטְטֶערְלַאם אַיין יַאהְר אַלְט, אָהְנֶע לַייבֶּעסְפֶֿעהְלֶער, אוּנְד דְרַייא צֶעהְנְטֶעל
פַֿיינֶעם מֶעהְל (צוּם) שְׁפַּייזְאָפְּפֶֿער, מִיט אֶל בֶּענָאסְסֶען, אוּנְד אַיין לוֹג אֶל׃ אוּנְד דֶער 11
רַיינִיגֶענְדֶע פְּרִיסְטֶער שְׁטֶעלְלֶע דֶען, דֶער זִיךְ רַיינִיגֶען לֶעסְט, אוּנְד דִיזֶע דִינְגֶע פָֿאר
יְיָ, (אַם) אַיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל 12
דַאז אַיינֶע לַאם נֶעהְמֶען אוּנְד זָאלְל עֶס אַלְס שׁוּלְדאָפְּפֶֿער דַארְבְּרִינְגֶען מִיט דֶעם לוֹג
אֶל, אוּנְד עֶר זָאלְל זִיא אַלְס וֶועבְּאָפְּפֶֿער פָֿאר יְיָ וֶועבֶּען׃ אוּנְד עֶר זָאלְל דַאז לַאם 13
אַן דֶעם אָרְטֶע שְׁלַאכְטֶען, וָוא מַאן דַאז זִינְדאָפְּפֶֿער אוּנְד דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער שְׁלַאכְטֶעט,
אַן דֶעם הַיילִיגֶען אָרְטֶע; דֶען ווִיא אַיין זִינְדאָפְּפֶֿער אִיזְט דִיזֶעס שׁוּלְדאָפְּפֶֿער פִֿיר דֶען
פְּרִיסְטֶער, עֶס אִיזְט אַיין אַלְלֶערְהַיילִיגְסְטֶעס׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער נֶעהְמֶע פָֿאן דֶעם 14
בּלוּטֶע דֶעם שׁוּלְדאָפְּפֶֿערְס אוּנְד שְׁטְרַייכֶע עֶס אַן דַאז רֶעכְטֶע אָהְרְלֶעפְּפְּכֶען דֶעסְסֶען,
דֶער זִיךְ רַיינִיגֶען לֶעסְט, אוּנְד אַן דֶען דוֹימֶען זַיינֶער רֶעכְטֶען הַאנְד אוּנְד אַן דֶען דוֹימֶען
זַיינֶעם רֶעכְטֶען פוּסֶעס׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער נֶעהְמֶע פָֿאן דֶעם לוֹג אֶל, אוּנְד גִיסֶע 15
עֶס אִין דֶעם פְּרִיסְטֶערְס לִינְקֶע הַאנְד׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל אַיינְטוּנְקֶען זַיינֶען 16
רֶעכְטֶען פִֿינְגֶער אִין דַאז אֶל, וֶועלְכֶעס אִין זַיינֶער לִינְקֶען הַאנְד (אִיזְט), אוּנְד שְׁפְּרֶענְגֶען
פָֿאן דֶעם אֶלֶע מִיט זַיינֶעם פִֿינְגֶער זִיבֶּען מַאל פָֿאר יְיָ׃ אוּנְד פָֿאן דֶעם אִיבְּרִיגֶען אֶלֶע, 17
וֶועלְכֶעס אִין זַיינֶער הַאנְד (אִיזְט), זָאלְל דֶער פְּרִיסְטֶער שְׁטְרַייכֶען אַן דַאז רֶעכְטֶע
אָהְרְלֶעפְּפְּכֶען דֶעסְסֶען, דֶער זִיךְ רַיינִיגֶען לֶעסְט, אוּנְד אַן דֶען דוֹימֶען זַיינֶער רֶעכְטֶען
הַאנְד אוּנְד אַן דֶען דוֹימֶען זַיינֶעם רֶעכְטֶען פוּסֶעס, אִיבֶּער דַאז בּלוּט דֶעם שׁוּלְד־
אָפְּפֶֿערְס׃ אוּנְד וַואס אִיבְּרִיג אִיזְט פָֿאם אֶלֶע אִין דֶער הַאנְד דֶעם פְּרִיסְטֶערְס, זָאלְל 18
עֶר שְׁטְרַייכֶען אוֹיף דֶען קָאפְּף דֶעסְסֶען, דֶער זִיךְ רַיינִיגֶען לֶעסְט, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער
זָאלְל אִיהְן פֶֿערְזֶעהְנֶען פָֿאר יְיָ׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער אָפְּפֶֿערֶע דַאז זִינְדאָפְּפֶֿער אוּנְד 19
פֶֿערְזֶעהְנֶע דֶען, דֶער זִיךְ רַיינִיגֶען לֶעסְט, פָֿאן זַיינֶער אוּנְרַיינִיגְקֵייט, אוּנְד הֶערְנַאךְ זָאלְל

20 עֶר דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶער שְׁלַאכְטֶען: אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶער
אוּנְד דַאז שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע אָפְּפֶערְן, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן
21 פֶערְזֶאהְנֶען אוּנְד עֶר אִיזְט רֵיין: וֶוען עֶר אַבֶּער אַרְם (אִיזְט), אוּנְד זֵיין פֶערְמֶאגֶען נִיכְט
הִינְרֵייכְט, זָא זָאלְל עֶר אֵיין לַאם נֶעהְמֶען אַלְם שׁוּלְדאָפְּפֶער צוּם וֶועבֶּען, זִיךְ צוּ פֶער־
זֶאהְנֶען אוּנְד אֵיין צֶעהְנְטֶעל פֵיינֶעם מֶעהְל, מִיט אֶל בֶּעגָאסְסֶען צוּם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער אוּנְד
22 אֵיין לוֹג אֶל: אוּנְד צְוֵוייא טוּרְטֶעלְטוֹיבֶּען אָדֶער צְוֵוייא יוּנְגֶע טוֹיבֶּען, וָואצוּ זֵיין פֶער־
מֶאגֶען הִינְרֵייכְט, (וָואפָאן) דִיא אֵיינֶע אֵיין זִינְדאָפְּפֶער אוּנְד דִיא אַנְדֶערֶע אֵיין בְּרַאנְד־
23 אָפְּפֶער זֵייא: אוּנְד עֶר זָאלְל זִיא אַם אַכְטֶען טַאגֶע זֵיינֶער רֵיינִיגוּנְג צוּם פְּרִיסְטֶער
24 בְּרִינְגֶען, צוּ דֶעם אַיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶערְזַאמְמְלוּנְגְסגֶעצֶעלְטֶעס פָאר יְיָ: אוּנְד דֶער
פְּרִיסְטֶער זָאלְל דַאז לַאם דֶעם שׁוּלְדאָפְּפֶערְס נֶעהְמֶען אוּנְד דַאז לוֹג אֶל, אוּנְד דֶער
25 פְּרִיסְטֶער זָאלְל זִיא וֶועבֶּען צוּם וֶועבְּאָפְּפֶער פָאר יְיָ: אוּנְד עֶר שְׁלַאכְטֶע דַאז לַאם
דֶעם שׁוּלְדאָפְּפֶערְס אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער נֶעהְמֶע פָאן דֶעם בְּלוּטֶע דֶעם שׁוּלְדאָפְּפֶערְס,
אוּנְד שְׁטְרֵייכֶע עֶס אַן דַאז לֶעפְּפְּכֶען דֶעם רֶעכְטֶען אָהְרֶעס דֶעסְסֶען, דֶער זִיךְ רֵיינִיגֶען
לֶעסְט אוּנְד אַן דֶען דוֹימֶען זֵיינֶער רֶעכְטֶען הַאנְד, אוּנְד אַן דֶען דוֹימֶען זֵיינֶעס רֶעכְטֶען
26 פוּסֶעס: אוּנְד פָאן דֶעם אֶל זָאלְל דֶער פְּרִיסְטֶער אִין דֶעם פְּרִיסְטֶערְס לִינְקֶע הַאנְד
27 גִיסֶען; אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער שְׁפְּרֶענְגֶע מִיט זֵיינֶעם רֶעכְטֶען פִינְגֶער פָאן דֶעם אֶלֶע,
28 וֶועלְכֶעס אִין זֵיינֶער לִינְקֶען הַאנְד (אִיזְט), זִיבֶּען מַאל פָאר יְיָ: אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער
שְׁטְרֵייכֶע פָאן דֶעם אֶלֶע, דַאז אִין זֵיינֶער הַאנְד אִיזְט, אַן דַאז לֶעפְּפְּכֶען דֶעם רֶעכְטֶען
אָהְרֶעס דֶעסְסֶען, דֶער זִיךְ רֵיינִיגֶען לֶעסְט, אוּנְד אַן דֶען דוֹימֶען זֵיינֶער רֶעכְטֶען הַאנְד,
אוּנְד אַן דֶען דוֹימֶען זֵיינֶעס רֶעכְטֶען פוּסֶעס, אוֹיף דִיא שְׁטֶעלְלֶע, וָוא דַאז בְּלוּט דֶעם
29 שׁוּלְדאָפְּפֶערְס אִיזְט: אוּנְד וַואס פָאן דֶעם אֶל אִין דֶער הַאנְד דֶעם פְּרִיסְטֶערְס אִיבְּרִיג
בְּלֵייבְּט, זָאלְל עֶר אוֹיף דֶען קָאפְּף דֶעסְסֶען שְׁטְרֵייכֶען, דֶער זִיךְ רֵיינִיגֶען לֶעסְט,
30 אִיהְן פָאר יְיָ צוּ פֶערְזֶאהְנֶען: אוּנְד עֶר זָאלְל אָפְּפֶערְן דִיא אֵיינֶע פָאן דֶען טוּרְטֶעל־
31 טוֹיבֶּען אָדֶער פָאן דֶען יוּנְגֶען טוֹיבֶּען, נַאכְדֶעם זֵיין פֶערְמֶאגֶען הִינְרֵייכְט: וָואצוּ נוּן
זֵיין פֶערְמֶאגֶען הִינְרֵייכְט, (דַאפָאן) וִוירְד דַאז אֵיינֶע אַלְם זִינְדאָפְּפֶער אוּנְד דַאז אַנְדֶערֶע
(אַלְם) בְּרַאנְדאָפְּפֶער (גֶעבְּרַאכְט) מִיט דֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל
32 דֶען, דֶער זִיךְ רֵיינִיגֶען לֶעסְט, פֶערְזֶאהְנֶען פָאר יְיָ: דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעזֶעטְץ פִיר דֶען
33 אוֹיסְזֶעטְצִיגֶען, דֶעסְסֶען פֶערְמֶאגֶען בֵּייא זֵיינֶער רֵיינִיגוּנְג נִיכְט הִינְרֵייכְט: אוּנְד יְיָ
34 רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: וֶוען אִיהְר קָאמְמֶעט אִין דַאז לַאנְד
כְּנַעַן, וֶועלְכֶעס אִיךְ אֵייךְ צוּם אֵיינֶענְטהוּמֶע גֶעבֶּען וֶוערְדֶע, אוּנְד אִיךְ פֶערְהֶענְגֶע אֵיין
35 מַאאל דֶעם אוֹיסְזַאטְצֶעס אִיבֶּער אֵיין הוֹיז אִים לַאנְדֶע אֵיירֶעס אֵיינֶענְטהוּמֶעס: זָא
קָאמְמֶע דֶערְיֶענִיגֶע, וֶועלְכֶעם דַאז הוֹיז גֶעהֶארְט, אוּנְד צֵייגֶע עֶס דֶעם פְּרִיסְטֶער אַן
36 אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶע: וִויא אֵיין מַאאל (דֶעם אוֹיסְזַאטְצֶעס) שֵׁיינְט עֶס מִיר אִים הוֹיזֶע: אוּנְד
דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל בֶּעפֶעהְלֶען, דַאס מַאן דַאז הוֹיז רֵיימֶע, בְּעפָאר דֶער פְּרִיסְטֶער

הִינַיינְקָאמְמט, דֶען אױסְשְׁלַאג צוּ בֶּעזֶעהֶען, דַאמִיט נִיכְט אַלְלֶעס וַואס אִים הױזֶע (אִיזְט),
37 אוּנְרֵיין וֶוערְדֶע, אוּנְד הֶערְנַאךְ קָאמְמֶע דֶער פּרִיסְטֶער, דַאז הױז צוּ בֶּעזֶעהֶען: אוּנְד
וֶוען עֶר נוּן דֶען אױסְשְׁלַאג זִיהֶעט, אוּנְד זִיהֶע, דֶער שַׁאדֶע אִיזְט אִין דֶען וֶוענְדֶען דֶעם
הױזֶעס, גְרִינְלִיכֶע אָדֶער רֶאטְהלִיכֶע פֶּערְטִיפוּנְגֶען, אוּנְד אִיהְר אַנְזֶעהֶען אִיזְט טִיפֶער
38 אַלְס דִיא וַואנְד: זָא זָאלְל דֶער פּרִיסְטֶער הֶערױסְגֶעהֶען אוֹיס דֶעם הױזֶע פָאר דִיא
39 טְהִירֶע דֶעם הױזֶעס אוּנְד זָאלְל דַאז הױז זִיבֶּען טַאגֶע פֶערְשְׁלִיסֶען: אוּנְד דֶער
פּרִיסְטֶער זָאלְל אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע וִוידֶער קָאמְמֶען, אוּנְד וֶוען עֶר נוּן זִיהֶעט, אוּנְד
40 זִיהֶע, דֶער אױסְשְׁלַאג הַאט זִיךְ אִין דֶען וֶוענְדֶען דֶעם הױזֶעס אױסְגֶעבְּרֵייטֶעט, זָא
זָאלְל דֶער פּרִיסְטֶער בֶּעפֶעהְלֶען, דַאס מַאן דִיא שְׁטֵיינֶע אױסְבְּרֶעכֶע, אִין וֶועלְכֶען
דֶער אױסְשְׁלַאג אִיזְט, אוּנְד זִיא וֶוערְפֶע אױסֶערְהַאלְבּ דֶער שְׁטַאדְט אַן אֵיינֶען אוּנְרֵיינֶען
41 אָרְט: אוּנְד דַאז הױז לַאסְסֶע עֶר אַבְּקְרַאטְצֶען רִינְגְס אוּמְהֶער אוּנְד מַאן שִׁיטְטֶע דֶען
מֶערְטֶעל, וֶועלְכֶען מַאן אַבְּגֶעקְרַאטְצט הַאט, אױסֶערְהַאלְבּ דֶער שְׁטַאדְט אַן אֵיינֶען
42 אוּנְרֵיינֶען אָרְט: אוּנְד מַאן נֶעהְמֶע אַנְדֶערֶע שְׁטֵיינֶע אוּנְד בְּרִינְגֶע זִיא אַן דִיא שְׁטֶעלְלֶע
יֶענֶער שְׁטֵיינֶע, אוֹיךְ אַנְדֶערְן מֶערְטֶעל זָאלְל מַאן נֶעהְמֶען אוּנְד זָאלְל דַאז הױז בֶּע־
43 וֶוערְפֶען: אוּנְד וֶוען דִיא פְּלַאגֶע וִוידֶערְקֶעהְרט אוּנְד וִוידֶער אױסְבְּרִיכְט אִים הױזֶע,
נַאכְדֶעם מַאן דִיא שְׁטֵיינֶע הֶערױסְגֶעבְּרָאכֶען הַאט, אוּנְד נַאכְדֶעם מַאן דַאז הױז אַבּ־
44 גֶעקְרַאטְצט אוּנְד פְּרִישׁ בֶּעוָוארְפֶען הַאט, זָא קָאמְמֶע דֶער פּרִיסְטֶער עֶס צוּ בֶּעזֶעהֶען,
אוּנְד זִיהֶע, דֶער אױסְשְׁלַאג הַאט זִיךְ אַם הױזֶע אױסְגֶעבְּרֵייטֶעט, (זָא אִיזְט) עֶס אֵיין
45 פְרֶעסְסֶענְדֶער אױסְזַאטְץ אִים הױזֶע, עֶס אִיזְט אוּנְרֵיין: אוּנְד מַאן זָאלְל דַאז הױז, זֵיינֶע
שְׁטֵיינֶע אוּנְד זֵיינֶע הָאלְצֶער, אוּנְד אַלְלֶען מֶערְטֶעל דֶעם הױזֶעס אֵיינְרֵייסֶען, אוּנְד
46 זָאלְל עֶס פָאר דִיא שְׁטַאדְט הִינױסְבְּרִינְגֶען אַן אֵיינֶען אוּנְרֵיינֶען אָרְט: אוּנְד וֶוער אִין
דַאז הױז גֶעהְט אַן אֵיינֶעם דֶער טַאגֶע, דַא מַאן עֶס פֶערְשְׁלָאסְסֶען הַאט, זָאלְל אוּנְרֵיין
47 זֵיין בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד: אוּנְד וֶוער אִים הױזֶע לִיגְט, זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען,
48 אוּנְד וֶוער אִין דֶעם הױזֶע אִיסְסֶעט, זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען: אוּנְד וֶוען דֶער
פּרִיסְטֶער קָאמְמט, אוּנְד עֶס בֶּעזִיהֶעט, אוּנְד זִיהֶע, דֶער אױסְשְׁלַאג הַאט זִיךְ נִיכְט
אױסְגֶעבְּרֵייטֶעט אִים הױזֶע, נַאכְדֶעם דַאז הױז נֵייא בֶּעוָוארְפֶען וַוארְד, זָא זָאלְל דֶער
49 פּרִיסְטֶער דַאז הױז פִיר רֵיין עֶרְקְלֶערֶען, דֶען דֶער אױסְשְׁלַאג אִיזְט גֶעהֵיילְט: אוּנְד
עֶר נֶעהְמֶע, אוּם דַאז הױז צוּ עֶנְטזִינְדִיגֶען, צְווֵייא פֶאגֶעל, אוּנְד צֶעדֶערְנְהָאלְץ אוּנְד
50 הָאכְּרָאטְהֶע וָואלְלֶע אוּנְד אֵזוֹב: אוּנְד עֶר שְׁלַאכְטֶע דֶען אֵיינֶען פֶאגֶעל אִין אֵיין אִיר־
51 דֶענֶעם גֶעפֶעס אִיבֶּער פְלִיסֶענְדֶעם וַואסְסֶער: אוּנְד עֶר נֶעהְמֶע דַאז צֶעדֶערְנְהָאלְץ
אוּנְד דֶען אֵזוֹב אוּנְד דִיא הָאכְּרָאטְהֶע וָואלְלֶע אוּנְד דֶען לֶעבֶּענְדֶען פֶאגֶעל, אוּנְד טוּנְקֶע
זִיא אִין דַאז בְּלוּט דֶעם גֶעשְׁלַאכְטֶעטֶען פֶאגֶעלְס אוּנְד אִין דַאז פְלִיסֶענְדֶע וַואסְסֶער,
52 אוּנְד שְׁפְּרֶענְגֶע עֶס אוֹיף דַאז הױז זִיבֶּען מַאל: אוּנְד עֶר זָאלְל דַאז הױז עֶנְטזִינְדִיגֶען
מִיט דֶעם בְּלוּטֶע דֶעם פֶאגֶעלְס אוּנְד מִיט דֶעם פְלִיסֶענְדֶען וַואסְסֶער אוּנְד מִיט דֶעם

לֶעבֶּענְדֶען פָֿאגֶעל, אוּנְד מִיט דֶעם צֶעדֶערְנְהָאלְץ אוּנְד מִיט דֶעם אֵזוֹב אוּנְד מִיט דֶער
53 הָאכְרָאטְהֶען (וָואלְלֶע): אוּנְד עֶר זָאלְל דֶען לֶעבֶּענְדֶען פָֿאגֶעל פְֿרֵייא לַאסְסֶען הִינוֹיס
פָֿאר דִיא שְׁטַאדְט גֶעגֶען דַאז אָפְֿפֶֿענֶע פֶֿעלְד הִין, אוּנְד עֶר זָאלְל דַאז הוֹיז פֶֿערְזָאהְנֶען
54 אוּנְד עֶס אִיזְט רֵיין: דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעזֶעטְץ פִֿיר יֶעדֶעם מַאאל דֶעם אוֹיסְזַאטְצֶעס
55 אוּנְד פִֿיר דֶען גְרִינְד: אוּנְד פִֿיר דֶען אוֹיסְזַאטְץ דֶעם קְלֵיידֶעס אוּנְד אַן אֵיינֶעם הוֹיזֶע:
56 57 אוּנְד פִֿיר אֵיינֶע עֶרְהֶעהוּנְג אוּנְד פִֿיר שָׁארְף אוּנְד פִֿיר אֵיינֶען פְֿלֶעק: אוּם צוּ בֶּע־
שְׁטִימְמֶען, וֶוען עֶטְוַואס אוּנְרֵיין אִיזְט אוּנְד וֶוען עֶס רֵיין אִיזְט, דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעזֶעטְץ
דֶעם אוֹיסְזַאטְצֶעס:

Cap. XV. טו

טו

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רֶעדֶעט צוּ דֶען קִינְדֶערְן
יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגְט צוּ אִיהְנֶען: וֶוען אֵיין מַאן אַן זֵיינֶעם פְֿלֵיישֶׁע אֵיינֶען פְֿלוּס הַאט,
3 זָא אִיזְט זֵיין פְֿלוּס אוּנְרֵיין: אוּנְד זָא זָאלְל עֶס מִיט זֵיינֶער אוּנְרֵיינִיגְקֵייט זֵיין בֵּייא זֵיינֶעם
פְֿלוּסְסֶע, זֵיין פְֿלֵייש מַאג זֵיינֶען פְֿלוּס טְרִיפֶֿען לַאסְסֶען, אָדֶער זֵיין פְֿלֵייש מַאג פֶֿער־
4 שְׁטָאפְּפְֿט זֵיין דוּרְךְ זֵיינֶען פְֿלוּס, זָא אִיזְט עֶר אוּנְרֵיין: יֶעדֶעס לַאגֶער וָוארוֹיף דֶער
פְֿלוּסְקְרַאנְקֶע לִיגְט, זָאלְל אוּנְרֵיין זֵיין, אוּנְד יֶעדֶעס גֶערֶעטְה, וָוארוֹיף עֶר זִיטְצֶעט,
5 זָאלְל אוּנְרֵיין זֵיין: אוּנְד אֵיין מַאן, וֶועלְכֶער זֵיין לַאגֶער בֶּערִיהְרט, זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער
6 וַואשֶׁען, אוּנְד זִיךְ אִים וַואסְסֶער בַּאדֶען, אוּנְד בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד אוּנְרֵיין זֵיין: אוּנְד
וֶוער אוֹיף דֶעם גֶערֶעטְהֶע זִיטְצט, אוֹיף וֶועלְכֶעם דֶער פְֿלוּסְקְרַאנְקֶע זִיטְצט, זָאלְל
זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען, אוּנְד זִיךְ אִים וַואסְסֶער בַּאדֶען אוּנְד בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד אוּנ־
7 רֵיין זֵיין: אוּנְד וֶוער דֶען קֶארְפֶּער דֶעם פְֿלוּסְקְרַאנְקֶען בֶּערִיהְרט, זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער
8 וַואשֶׁען אוּנְד זִיךְ אִים וַואסְסֶער בַּאדֶען, אוּנְד בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד אוּנְרֵיין זֵיין: אוּנְד
וֶוען דֶער פְֿלוּסְקְרַאנְקֶע אוֹיף אֵיינֶען רֵיינֶען שְׁפֵּייעֶט, זָא זָאלְל עֶר וַואשֶׁען זֵיינֶע קְלֵיי־
9 דֶער אוּנְד זִיךְ אִים וַואסְסֶער בַּאדֶען, אוּנְד אוּנְרֵיין זֵיין בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד: אוּנְד יֶעדֶער
10 וַואגֶענְזִיטְץ, וָוארוֹיף דֶער פְֿלוּסְקְרַאנְקֶע פֶֿעהְרט, זָאלְל אוּנְרֵיין זֵיין: אוּנְד יֶעדֶער, דֶער
אִירְגֶענְד עֶטְוַואס, דַאז אוּנְטֶער אִיהְם וַואר, בֶּערִיהְרט, זָאלְל אוּנְרֵיין זֵיין בִּיז אַן דֶען
אַבֶּענְד; אוּנְד וֶוער עֶס טְרֶעגְט, מוּס זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען אוּנְד זִיךְ אִים וַואסְסֶע־
11 ר בַּאדֶען, אוּנְד בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד אוּנְרֵיין זֵיין: אוּנְד יֶעדֶער, וֶועלְכֶען דֶער פְֿלוּסְקְרַאנְקֶע
בֶּערִיהְרט, אָהְנֶע דַאס עֶר זֵיינֶע הֶענְדֶע אִים וַואסְסֶער גֶעוַואשֶׁען הַאט, דֶער זָאלְל
זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען אוּנְד זִיךְ אִים וַואסְסֶער בַּאדֶען, אוּנְד אוּנְרֵיין זֵיין בִּיז אַן דֶען
12 אַבֶּענְד: אוּנְד אֵיין אִירְדֶענֶעס גֶעפֶֿעס, וֶועלְכֶעס דֶער פְֿלוּסְקְרַאנְקֶע בֶּערִיהְרט, זָאלְל
צֶערְבְּרָאכֶען וֶוערְדֶען, אוּנְד אַלְלֶעס הָאלְצֶערְנֶע גֶעשִׁירְר זָאלְל אִים וַואסְסֶער גֶע־
13 וַואשֶׁען וֶוערְדֶען: אוּנְד וֶוען דֶער פְֿלוּסְקְרַאנְקֶע פָֿאן זֵיינֶעם פְֿלוּסְסֶע רֵיין ווירְד, זָא
זָאלְל עֶר זִיבֶּען טַאגֶע פָֿאן זֵיינֶער רֵיינִיגוּנְג צֶעהְלֶען אוּנְד זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען;
14 אוּנְד זֵיין פְֿלֵייש אִין פְֿלִיסֶענְדֶעם וַואסְסֶער בַּאדֶען אוּנְד אִיזְט רֵיין: אוּנְד אַם אַכְטֶען

טַאגֶע, זָאלְל עֶר צְוַייא טוּרְטֶעלְטוֹיבֶּען אָדֶער צְווַייא יוּנְגֶע טוֹיבֶּען נֶעהְמֶען אוּנְד עֶר
זָאלְל פָאר יְיָ, צוּר טהִירֶע דֶעם פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס קָאמְמֶען, אוּנְד זָאלְל זִיא
15 דֶעם פְּרִיסְטֶער גֶעבֶּען׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל זִיא אָפְּפֶערְן, אַיינֶע אַלְס זִינְד־
אָפְּפֶער אוּנְד דִיא אַנְדֶערֶע (אַלְס) בְּרַאנְדאָפְּפֶער, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן
16 פֶערזָאהְנֶען פָאר יְיָ, װֶעגֶען זַיינֶעס פְלוּסֶּעס׃ אוּנְד װֶען זִיךְ פָאן אַיינֶעם מַאנְנֶע דֶער
זַאמֶע עֶרְגִיסְט, דֶער זָאלְל זַיינֶען גַאנְצֶען קֶארְפֶּער אִים װַאסְסֶער בַּאדֶען, אוּנְד אוּנְרַיין
17 זַיין בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד׃ אוּנְד יֶעדֶעס קְלַייד אוּנְד יֶעדֶעס לֶעדֶער, אוֹיף װֶעלְכֶעם
זַאמֶענְפְלוּס אִיזְט, זָאלְל אִים װַאסְסֶער גֶעװַאשֶׁען װֶערְדֶען, אוּנְד אוּנְרַיין זַיין בִּיז אַן דֶען
18 אַבֶּענְד׃ אוּנְד אַיינֶע פְרוֹיא, בַּייא װֶעלְכֶער אַיין מַאן לִיגְט, דַא דֶער זַאמֶען זִיךְ עֶרְגִיסְט
זָא זָאלְלֶען זִיא זִיךְ בַּיידֶע אִים װַאסְסֶער בַּאדֶען אוּנְד זָאלְלֶען אוּנְרַיין זַיין בִּיז אַן דֶען
19 אַבֶּענְד׃ אוּנְד װֶען אַיינֶע פְרוֹיא דֶען פְלוּס הַאט, דַאס זִיא אִיהְרֶעם לַייבֶּע בְּלוּטְפְלוּס
הַאט, זָא זָאלְל זִיא זִיבֶּען טַאגֶע אִין אִיהְרֶער אַבְּזָאנְדֶערוּנְג בְּלַייבֶּען, אוּנְד יֶעדֶער, דֶער
20 זִיא אַנְרִיהְרְט, זָאלְל אוּנְרַיין זַיין בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד׃ אוּנְד אַלְלֶעס, װָארוֹיף זִיא לִיגְט
אִין אִיהְרֶער אַבְּזָאנְדֶערוּנְג, זָאלְל אוּנְרַיין זַיין; אוֹיךְ אַלְלֶעס, װָארוֹיף זִיא זִיטְצְט, זָאלְל
21 אוּנְרַיין זַיין׃ אוּנְד יֶעדֶער, דֶער אִיהְר לַאגֶער אַנְרִיהְרְט, זָאלְל זַיינֶע קְלַיידֶער װַאשֶׁען
22 אוּנְד זִיךְ אִים װַאסְסֶער בַּאדֶען אוּנְד זָאלְל בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד אוּנְרַיין זַיין׃ אוֹיךְ
יֶעדֶער, װֶעלְכֶער אִירְגֶענְד אַיין גֶערֶעטְהֶע אַנְרִיהְרְט, װָארוֹיף זִיא זִיטְצְט, זָאלְל װַאשֶׁען
זַיינֶע קְלַיידֶער אוּנְד זִיךְ אִים װַאסְסֶער בַּאדֶען אוּנְד בִּיז אוֹיף דֶען אַבֶּענְד אוּנְרַיין זַיין׃
23 אוּנְד װֶען עֶטְװַאס אוֹיף דֶעם לַאגֶער, אָדֶער אוֹיף דֶעם גֶערֶעטְהֶע אִיזְט, אוֹיף װֶעלְכֶעם
24 זִיא זִיטְצְט, װֶען עֶס יֶעמַאנְד אַנְרִיהְרְט, זָאלְל עֶר בִּיז אַן דֶען אַבֶּענְד אוּנְרַיין זַיין׃ אוּנְד
װֶען אַיין מַאן בַּייא אִיהְר שְׁלֶעפְט אוּנְד אִיהְרֶע אוּנְרַיינְהַייט קָאמְמְט אַן אִיהְן, זָא זָאלְל
עֶר זִיבֶּען טַאגֶע אוּנְרַיין זַיין, אוּנְד יֶעדֶעס לַאגֶער, װָארוֹיף עֶר לִיגְט, זָאלְל אוּנְרַיין
25 זַיין׃ װֶען אַבֶּער אַיינֶע פְרוֹיא פִילֶע טַאגֶע דֶען בְּלוּטְפְלוּס הַאט אוֹיסֶער דֶער צַייט
אִיהְרֶער מָאנַאטְסאוּנְרַיינְהַייט, אָדֶער װֶען עֶס פְלִיסֶען װִירְד אִיבֶּער אִיהְרֶע מָאנַאטְס־
אוּנְרַיינְהַייט הִינוֹיס, זָא לַאנְגֶע צַייט אַלְס אִיהְרֶע אוּנְרַיינִיגְקַייט אַבְּפְלִיסְט, זָאלְל זִיא
26 זַיין װִיא אִין דֶען טַאגֶען אִיהְרֶער אַבְּזָאנְדֶערוּנְג, זִיא אִיזְט אוּנְרַיין׃ יֶעדֶעס לַאגֶער,
װָארוֹיף זִיא אַלְלֶע טַאגֶע אִיהְרֶעס פְלוּסֶּעס לִיגְט, זָאלְל אִיהְר זַיין װִיא דַאז לַאגֶער
אִיהְרֶער אַבְּזָאנְדֶערוּנְג, אוּנְד אַלְלֶעס גֶערֶעטְהֶע, װָארוֹיף זִיא זִיטְצְט, זָאלְל אוּנְרַיין זַיין
27 װִיא דִיא אוּנְרַיינִיגְקַייט אִיהְרֶער אַבְּזָאנְדֶערוּנְג׃ אוּנְד יֶעדֶער, דֶער זִיא אַנְרִיהְרְט, זָאלְל
אוּנְרַיין זַיין, עֶר זָאלְל זַיינֶע קְלַיידֶער װַאשֶׁען, אוּנְד זִיךְ אִים װַאסְסֶער בַּאדֶען, אוּנְד
28 בִּיז אוֹיף דֶען אַבֶּענְד אוּנְרַיין זַיין׃ אוּנְד װֶען זִיא פָאן אִיהְרֶעם פְלוּסֶּע רַיין אִיזְט, זָא
29 זָאלְל זִיא זִיבֶּען טַאגֶע צֶעהְלֶען, אוּנְד הֶערְנַאךְ אִיזְט זִיא רַיין׃ אוּנְד אַם אַכְטֶען טַאגֶע
זָאלְל זִיא צְוַייא טוּרְטֶעלְטוֹיבֶּען, אָדֶער צְוַייא יוּנְגֶע טוֹיבֶּען נֶעהְמֶען, אוּנְד זָאלְל זִיא
30 דֶעם פְּרִיסְטֶער צוּר טהִירֶע דֶעם פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס בְּרִינְגֶען׃ אוּנְד דֶער

פּריסְטֶער זָאלְל אָפְּפֶערְן דיא אֵיינֶע צום זִינְדאָפְּפֶער, אוּנְד דיא אַנְדֶערֶע צום בּרַאנְד־
אָפְּפֶער, אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל זִיא פָאר יְיָ פֶערזֶאהְנֶען, וֶועגֶען דֶעם פְלוּסֶעס
31 אִיהְרֶער אוּנְרֵיינִיגְקֵייט: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט דיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס וַוארְנֶען פָאר אִיהְרֶען
אוּנְרֵיינִיגְקֵייטֶען, דַאמִיט זִיא נִיכְט שְׁטֶערְבֶּען אִין אִיהְרֶער אוּנְרֵיינִיגְקֵייט, אִינְדֶעם זִיא
32 מֵיינֶע וָואהְנוּנְג פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶען, וֶועלְכֶע אוּנְטֶער אִיהְנֶען אִיזְט: דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעזֶע־
זֶעטְץ (פִיר) דֶען פְלוּסְקְרַאנְקֶען, אוּנְד פִיר דֶען, פָאן וֶועלְכֶעם זִיךְ דֶער זַאמֶע עֶרְגִיסְט,
33 אִים אִיהְן דַאדוּרְךְ צוּ פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶען, אוּנְד פִיר דִיא, וֶועלְכֶע אַן אִיהְרֶער מָאנַאטְס־
אוּנְרֵיינִיגְקֵייט לֵיידֶעט, אוּנְד (פִיר דֶען) דֶער אֵיינֶען פְלוּס הַאט, עֶס זֵייא מַאן אָדֶער
פְרוֹיא, אוּנְד פִיר דֶען מַאן, וֶועלְכֶער בֵּייא אֵיינֶער אוּנְרֵיינֶען לִיגֶען וִוירְד:

Cap. XVI. טז

טז

1 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה, נַאךְ דֶעם טָאדֶע דֶער בֵּיידֶען זֶעהְנֶע אַהֲרֹן׳ס, אַלְס זִיא
2 הִינְטְרַאטֶען פָאר יְיָ, אוּנְד שְׁטַארְבֶּען: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה, רֶעדֶע צוּ אַהֲרֹן דֵיינֶעם
בְּרוּדֶער, דַאס עֶר נִיכְט קָאמְמֶע אַלְלֶע צֵייט אִין דַאז הֵיילִיגְטְהוּם אִינְנֶערְהַאלְבּ דֶעם
פָארְהַאנְגֶעס, פָאר דֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל, וֶועלְכֶער אוֹיף דֶער לַאדֶע (אִיזְט), דַאמִיט עֶר
נִיכְט שְׁטֶערְבֶּע; דֶען אִין אֵיינֶער וָואלְקֶע וֶוערְדֶע אִיךְ אִיבֶּער דֶעם גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל עֶר־
3 שֵׁיינֶען: אִין דִיזֶער וֵייזֶע זָאלְל אַהֲרֹן אִין דַאז הֵיילִיגְטְהוּם קָאמְמֶען: מִיט אֵיינֶעם
4 יוּנְגֶען שְׁטִיר צוּם זִינְדאָפְּפֶער, אוּנְד אֵיינֶעם וִוידְדֶער צוּם בְּרַאנְדאָפְּפֶער: אֵיינֶען הֵיי־
לִיגֶען לֵיינֶענֶען לֵייבְּרָאק זָאלְל עֶר אַנְצִיהֶען אוּנְד לֵיינֶענֶע בֵּיינְקְלֵיידֶער אַן זֵיינֶעם
פְלֵיישֶׁע הַאבֶּען, אוּנְד מִיט אֵיינֶעם לֵיינֶענֶען גִירְטֶעל זָאלְל עֶר זִיךְ אוּמְגִירְטֶען אוּנְד
מִיט אֵיינֶער לֵיינֶענֶען קָאפְּפְבִּינְדֶע (זֵיין הוֹיפְּט) אוּמְבִּינְדֶען; זִיא זִינְד הֵיילִיגֶע קְלֵיידוּנְגְס־
שְׁטִיקֶע, אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיינֶען קֶערְפֶּער אִין וַואסֶער בַּאדֶען, אוּנְד זִיא אַנְצִיהֶען:
5 אוּנְד פָאן דֶער גֶעמֵיינְדֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס זָאלְל עֶר נֶעהְמֶען צְווֵייא צִיגֶענְבֶּאקְקֶע
6 צוּם זִינְדאָפְּפֶער, אוּנְד אֵיינֶען וִוידְדֶער צוּם בְּרַאנְדאָפְּפֶער: אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל הֶערְצוּ־
בְּרִינְגֶען דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר דֶעם זִינְדאָפְּפֶערְס, וֶועלְכֶער פִיר אִיהְן אִיזְט, אוּנְד זִיךְ אוּנְד
7 זֵיין הוֹיז פֶערְזֶאהְנֶען: אוּנְד עֶר זָאלְל דִיא בֵּיידֶען בֶּאקְקֶע נֶעהְמֶען, אוּנְד זִיא פָאר יְיָ
8 שְׁטֶעלְלֶען, אַן דֶער טְהִירֶע דֶעס פֶערְזַאמְמְלוּנְגְסְגֶעצֶעלְטֶעס: אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל לָאאזֶע
וֶוערְפֶען אִיבֶּער דִיא בֵּיידֶען בֶּאקְקֶע, אֵיין לָאאז פִיר יְיָ, אוּנְד אֵיין לָאאז דֶעם פְרֵייא
9 אוֹיסְגֶעהֶענְדֶען בָּאק: אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל דֶען בָּאק, אוֹיף וֶועלְכֶען דַאז לָאאז פִיר יְיָ
10 פֶעלְלט, הֶערְצוּפִיהְרֶען, אוּנְד זָאלְל אִיהְן אָפְּפֶערְן (אַלְס) זִינְדאָפְּפֶער: אוּנְד דֶען בָּאק,
אוֹיף דֶען דַאז לָאאז דֶעם פְרֵייא אוֹיסְגֶעהֶענְדֶען פֶעלְלט, זָאלְל עֶר לֶעבֶּענְדִיג פָאר יְיָ
שְׁטֶעלְלֶען, אוּם אִיהְן צוּ פֶערְזֶאהְנֶען, אוּנְד לַאסְסֶע אִיהְן אַלְס דֶען פְרֵייא אוֹיסְגֶעהֶענְדֶען
11 בָּאק אִין דִיא ווּיסְטֶע: אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר דֶעס זִינְדאָפְּפֶערְס, וֶועלְכֶער
12 פִיר אִיהְן (אִיזְט) דַארְבְּרִינְגֶען: אוּנְד עֶר זָאלְל דִיא רוֹיכְפְפַאנְנֶע פָאלְל פֵייעֶרְגֶער קָאהְלֶען

פָֿאן דֶעם אַלְטַארֶע פָֿאר יְיָ נֶעהְמֶען, אוּנְד זַיינֶע הֶענְדֶע פָֿאלְל וָואהלרִיכֶֿענְדֶען, פֵֿיין
13 צֶערְשְׁטָאסֶענֶען רֵייכֶֿערְוֶוערְקֶעס, אוּנְד עֶס אִינְנֶערְהַאלְבּ דֶעם פָֿארְהַאנְגֶס בְּרִינְגֶען׃ אוּנְד
עֶר זָאלְל דַאז רֵייכֶֿערְוֶוערְק אוֹיף דַאז פֵֿייעֶר פָֿאר יְיָ לֶעגֶען, אוּנְד עֶס זָאלְל דִיא וָואלְקֶע
דֶעס רֵייכֶֿערְוֶוערְקֶעס דֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל בֶּעדֶעקֶען, וֶועלְכֶֿער אִיבֶּער דֶעם צֵייגְנִיסֶע
14 (אִיזְט), דַאס עֶר נִיכְט שְׁטֶערְבֶּע׃ אוּנְד עֶר זָאלְל פָֿאן דֶעם בְּלוּט דֶעס יוּנְגֶען שְׁטִירְס
נֶעהְמֶען, אוּנְד עֶס מִיט זַיינֶעם פִֿינְגֶער אוֹיף דֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל גֶעגֶען דִיא מָארְגֶענְזֵייטֶע
שְׁפְּרֶענְגֶען, אוּנְד פָֿאר דֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל זָאלְל עֶר פָֿאן דֶעם בְּלוּטֶע זִיבֶּען מַאל מִיט
15 זַיינֶעם פִֿינְגֶער שְׁפְּרֶענְגֶען׃ אוּנְד עֶר זָאלְל דֶען בָּאק, וֶועלְכֶֿער צוּם זִינְדָאפְּפֶער פִֿיר
דַאז פָֿאלְק אִיזְט, שְׁלַאכְטֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל זַיין בְּלוּט אִינְנֶערְהַאלְבּ דֶעם פָֿארְהַאנְגֶעס
בְּרִינְגֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל מִיט זַיינֶעם בְּלוּטֶע טהוּן, וִויא עֶר מִיט דֶעם בְּלוּטֶע דֶעס יוּנְגֶען
שְׁטִירְס גֶעטהַאן הַאט, אוּנְד עֶס אוֹיף דֶען גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל שְׁפְּרֶענְגֶען, אוּנְד פָֿאר דֶען
16 גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל, אוּנְד עֶר זָאלְל דַאז הֵיילִיגְטהוּם פֶֿערְזֶאהְנֶען פָֿאן דֶען אוּנְרֵיינִיגְקֵייטֶען
דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, אוּנְד פָֿאן אִיהְרֶען אִיבֶּערְטְרֶעטוּנְגֶען אִין אַלְלֶען אִיהְרֶען
זִינְדֶען׃ אוּנְד עֶבֶּען זָא זָאלְל עֶר עֶס מִיט דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע מַאכֶען,
17 וֶועלְכֶֿעס בַּייא אִיהְנֶען שְׁטֶעהְט אוּנְטֶער אִיהְרֶען אוּנְרֵיינִיגְקֵייטֶען׃ אוּנְד קֵיין מֶענְשׁ
זָאלְל אִים פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע זֵיין, וֶוען עֶר הִינֵיינְגֶעהְט צוּ פֶֿערְזֶאהְנֶען אִים
הֵיילִיגְטהוּמֶע, בִּיז עֶר וִוידֶער הֶערוֹיסְקָאמְמְט, אוּנְד עֶר זָאלְל זִיךְ אוּנְד זֵיין הוֹיז אוּנְד
18 דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע יִשְׂרָאֵל פֶֿערְזֶאהְנֶען׃ אוּנְד עֶר זָאלְל צוּ דֶעם אַלְטַארֶע הֶערוֹיס-
גֶעהֶען, וֶועלְכֶֿער פָֿאר יְיָ (שְׁטֶעהְט), אוּנְד אִיהְן פֶֿערְזֶאהְנֶען׃ אוּנְד עֶר זָאלְל פָֿאן דֶעם
בְּלוּטֶע דֶעס יוּנְגֶען שְׁטִירְס אוּנְד פָֿאן דֶעם בְּלוּטֶע דֶעס בָּאקְקֶעס נֶעהְמֶען, אוּנְד עֶס
19 אַן דִיא הֶערְנֶער דֶעס אַלְטַארֶעס רִינְגס אוּמְהֶער שְׁטְרֵייכֶען׃ אוּנְד עֶר זָאלְל אוֹיף אִיהְן
פָֿאן דֶעם בְּלוּטֶע מִיט זַיינֶעם פִֿינְגֶער זִיבֶּען מַאל שְׁפְּרֶענְגֶען, אוּנְד אִיהְן רֵיינִיגֶען אוּנְד
20 אִיהְן הֵיילִיגֶען פָֿאן דֶען אוּנְרֵיינִיגְקֵייטֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס׃ אוּנְד וֶוען עֶר דִיא
פֶֿערְזֶאהְנוּנְג דֶעס הֵיילִיגְטהוּמֶעס אוּנְד דֶעס פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס אוּנְד דֶען
אַלְטַאר פָֿאלְלֶענְדֶעט הַאט, זָא זָאלְל עֶר דֶען לֶעבֶּענְדִיגֶען בָּאק הֶערְבֵּייא פִֿיהְרֶען׃
21 אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל זַיינֶע בֵּיידֶען הֶענְדֶע אוֹיף דֶען קָאפְּף דֶעס לֶעבֶּענְדֶען בָּאקְקֶעס לֶעגֶען,
אוּנְד זָאלְל אִיבֶּער אִיהְן אַלְלֶע מִיסְסֶעטְהַאטֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד אַלְלֶע
אִיהְרֶע אִיבֶּערְטְרֶעטוּנְגֶען, אִין אַלְלֶען אִיהְרֶען זִינְדֶען בֶּעקֶענְנֶען, אוּנְד זָאלְל זִיא אוֹיף
דֶען קָאפְּף דֶעס בָּאקְקֶעס לֶעגֶען, אוּנְד זָאלְל אִיהְן דוּרְךְ אֵיינֶען מַאן, דֶער בֶּערֵייט
22 אִיזְט, אִין דִיא ווּיסְטֶע שִׁיקְקֶען׃ אוּנְד דֶער בָּאק זָאלְל אוֹיף זִיךְ אַלְלֶע אִיהְרֶע מִיסְסֶע-
טְהַאטֶען אִין אֵיין אוּנְבֶּעוָואהְנְטֶעס לַאנְד טְרַאגֶען; אוּנְד זָא עֶנְטְלַאסְסֶע עֶר דֶען בָּאק
23 אִין דִיא ווּיסְטֶע׃ אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל אִין דַאז פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְט גֶעהֶען, אוּנְד דִיא
לֵיינֶענֶען קְלֵיידֶער, דִיא עֶר אַנְצָאג, אַלְס עֶר אִין דַאז הֵיילִיגְטהוּם גִינְג, אוֹיסְצִיהֶען,
24 אוּנְד עֶר זָאלְל זִיא דָארְט הִינְלֶעגֶען׃ אוּנְד עֶר זָאלְל זַיינֶען קֶערְפֶּער אִין וַואסְסֶער אַן

אֵיינֶעם הֵיילִינֶען אָרְטֶע בַּאדֶען, אוּנְד זֵיינֶע קְלֵיידֶער אַנְצִיהֶען, אוּנְד הֶערוֹיסְגֶעהֶען,
אוּנְד זֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶער אוּנְד דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶער דֶעם פָאלְקֶעס אָפְּפֶערְן, אוּנְד זָאלְל
25 זִיךְ אוּנְד דַאז פָאלְק פֶערְזֶאהְנֶען: אוּנְד דַאז פֶעטְט דֶעם זִינְדאָפְּפֶערְס זָאלְל עֶר אוֹיף
26 דֶעם אַלְטַארֶע אַנְצִינְדֶען: אוּנְד דֶערְיֶעניגֶע, דֶער דֶען פְרֵייא אוֹיסְגֶעהֶענְדֶען בָּאק
פָאְרְטגֶעפִיהְרט, זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען, אוּנְד זֵיינֶען לֵייבּ אִין וַואסְסֶער בַּאדֶען,
27 אוּנְד נַאכְהֶער קָאמְמֶע עֶר אִין דַאז לַאגֶער: אוּנְד דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר דֶעם זִינְדאָפְּפֶערְס
אוּנְד דֶען בָּאק דֶעם זִינְדאָפְּפֶערְס, דֶערֶען בְּלוּט גֶעבְּרַאכְט וָוארְדֶען אִיזְט צוּ פֶער־
זֶאהְנֶען דַאז הֵיילִיגְטהוּם, זָאלְל עֶר פָאר דַאז לַאגֶער הִינוֹיסְבְּרִינְגֶען, אוּנְד מַאן זָאלְל זִיא
אִים פֵייעֶר פֶערְבְּרֶענְנֶען מִיט אִיהְרֶעם פֶעלְלֶע אוּנְד מִיט אִיהְרֶעם פְלֵיישֶׁע אוּנְד מִיט
28 אִיהְרֶעם מִיסְט: אוּנְד דֶער וִיא פֶערְבְּרַאנְנְט הַאט, זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען, אוּנְד
29 זֵיינֶען לֵייבּ אִין וַואסְסֶער בַּאדֶען, אוּנְד נַאכְהֶער קָאמְמֶע עֶר אִין דַאז לַאגֶער: אוּנְד
עֶס זָאלְל אֵייךְ צוּר עֶווִיגֶען זַאטְצוּנְג זֵיין; אִים זִיבֶּענְטֶען מָאנַאטֶע, אַם צֶעהְנְטֶען דֶעם
מָאנַאטְס זָאלְלט אִיהְר אֵייךְ קַאסְטֵייעֶן, אוּנְד נַאר קֵיינֶע אַרְבֵּייט פֶערְרִיכְטֶען, דֶער
30 אֵיינְהֵיימִישֶׁע אוּנְד דֶער פְרֶעמְדֶע, וֶועלְכֶער אוּנְטֶער אֵייךְ וָואהְנט: דֶען אַן דִיזֶעם
טַאגֶע ווִירְד (דֶער פְּרִיסְטֶער) אֵייךְ פֶערְזֶאהְנֶען אוּם אֵייךְ צוּ רֵיינִיגֶען; פָאן אַלְלֶען
31 אֵייעֶרען זִינְדֶען זָאלְלט אִיהְר רֵיין וֶוערְדֶען פָאר יְיָ: אֵיין פֵייעֶרְלִיכֶער רוּהֶעטַאג זֵייא
32 עֶר אֵייךְ אוּנְד אִיהְר זָאלְלט אֵייךְ קַאסְטֵייעֶן, (עֶס זֵייא) אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג: אוּנְד
עֶס זָאלְל דֶער פְּרִיסְטֶער, דֶען מַאן זַאלְבֶּען ווִירְד, אוּנְד דֶעסְסֶען הַאנְד מַאן פִילְלֶען
ווִירְד, פֶערְזֶאהְנֶען, דֶען פְּרִיסְטֶערְדִינְסט צוּ פֶערְרִיכְטֶען שְׁטַאטְט זֵיינֶעם פַאטֶערְס,
33 אוּנְד עֶר זָאלְל דִיא לֵיינֶענֶען קְלֵיידֶער אַנְצִיהֶען, דִיא הֵיילִיגֶען קְלֵיידֶער: אוּנְד עֶר
זָאלְל דַאז אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶע אוּנְד דַאז פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְט פֶערְזֶאהְנֶען, אוּנְד
דֶען אַלְטַאר זָאלְל עֶר פֶערְזֶאהְנֶען: אוּנְד דִיא פְּרִיסְטֶער אוּנְד דַאז גַאנְצֶע פָאלְק
34 דֶער גֶעמֵיינְדֶע זָאלְל עֶר פֶערְזֶאהְנֶען: דִיזֶעס זָאלְל אֵייךְ צוּר עֶווִיגֶען זַאטְצוּנְג זֵיין צוּ
פֶערְזֶאהְנֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס פָאן אַלְלֶען אִיהְרֶען זִינְדֶען, אֵיינְמַאל אִים יַאהְרֶע:
אוּנְד עֶר מַאכְטֶע עֶס ווִיא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע:

Cap. XVII. יז

יז

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רֶעדֶע צוּ אַהֲרֹן אוּנְד צוּ זֵיינֶען זֶאהְנֶען אוּנְד
צוּ אַלְלֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגֶע אִיהְנֶען: דִיזֶעס אִיזְט דִיא זַאכֶע, וֶועלְכֶע יְיָ
3 גֶעבִּיטֶעט אוּנְד שְׁפְּרִיכְט: יֶעדֶער מַאן אוֹיס דֶעם הוֹיזֶע יִשְׂרָאֵל'ס, וֶועלְכֶער אֵיינֶען
אָכְזֶען, אָדֶער אֵיין לַאם, אָדֶער אֵיינֶע צִיגֶע אִים לַאגֶער שְׁלַאכְטֶעט, אָדֶער וֶועלְכֶער
4 אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְס שְׁלַאכְטֶעט, אוּנְד עֶס נִיכְט צוּר טהִיר דֶעם פֶערְזַאמְמ־
לוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס בְּרִינְגְט, אֵיין אָפְּפֶער יְיָ דַארְצוּבְּרִינְגֶען פָאר דֶער וָואהְנוּנְג יְיָ'ס, דִיזֶעם
מַאנְנֶע זָאלְל עֶס אַלְס בְּלוּטְשׁוּלְד צוּגֶערֶעכְנֶעט וֶוערְדֶען, (אַלְס) הֶעטְטֶע עֶר בְּלוּט

פֶֿערְנָאמֶען, אוּנְד דִיזֶער מַאן זָאלְל אוֹיס זֵיינֶעם פָֿאלְקֶע אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען׃
5 דַארוּם זָאלְלֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אִיהְרֶע אָפְּפֶֿער בְּרִינְגֶען, וֶועלְכֶע זִיא שְׁלַאכְטֶען
אוֹיף דֶעם אָפְֿפֶֿענֶען פֶֿעלְדֶע, דַאס זִיא דִיזֶעלְבֶּען פִֿיר יְיָ בְּרִינְגֶען, צוּר טְהִירֶע דֶעם
פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס צוּם פְּרִיסְטֶער, אוּנְד דַאס זִיא זִיא אַלְס פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿער
6 פִֿיר יְיָ שְׁלַאכְטֶען׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל דַאז בְּלוּט אוֹיף דֶען אַלְטַאר יְיָ׳ס, אַן דֶער
טְהִירֶע דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס שְׁפְּרֶענְגֶען, אוּנְד דַאז פֶֿעטְט צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען
7 גֶערוּךְ פִֿיר יְיָ אַנְצִינְדֶען׃ אוּנְד זִיא זָאלְלֶען נִיכְט מֶעהְר אִיהְר שְׁלַאכְטאָפְּפֶֿער דֶען וַואלְד־
טֵייפֶֿעלְן אָפְּפֶֿערְן, דֶענֶען זִיא נַאכְבּוּהְלֶען, אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג זָאלְל אִיהְנֶען דִיזֶעס
8 זֵיין דוּרְךְ אִיהְרֶע נַאכְקָאמְמֶען הִינַאב׃ אוּנְד צוּ אִיהְנֶען זָאלְלסְט דוּא זַאגֶען׃ יֶעדֶער
מַאן פָֿאם הוֹיזֶע יִשְׂרָאֵל׳ס, אוּנְד פָֿאן דֶען פְֿרֶעמְדְלִינְגֶען, וֶועלְכֶע אוּנְטֶער אֵייךְ וָואהְנֶען,
9 וֶועלְכֶער אֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער אָדֶער שְׁלַאכְטאָפְּפֶֿער דַארְבְּרִינְגְט, אוּנְד עֶס נִיכְט צוּר
טְהִירֶע דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס בְּרִינְגְט, אוּם עֶס יְיָ צוּ אָפְּפֶֿערְן, דִיזֶער מַאן
10 זָאלְל אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען אוֹיס זֵיינֶעם פָֿאלְקֶע׃ אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד פָֿאם הוֹיזֶע
יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד פָֿאן דֶען פְֿרֶעמְדְלִינְגֶען, וֶועלְכֶע אוּנְטֶער אֵייךְ וָואהְנֶען, אִירְגֶענְד בְּלוּט
אִיסְסֶעט, זָא וֶוערְדֶע אִיךְ מֵיין אַנְגֶעזִיכְט רִיכְטֶען גֶעגֶען דִיא זֶעעלֶע, וֶועלְכֶע דַאז בְּלוּט
11 אִיסְסֶעט, אוּנְד וֶוערְדֶע זִיא אוֹיס אֵיירֶעם פָֿאלְקֶע אוֹיסְרָאטְטֶען׃ דֶען דַאז לֶעבֶּען דֶעס
פְלֵיישֶׁעס אִיזְט אִים בְּלוּטֶע, אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע עֶס אֵייךְ אוֹיף דֶעם אַלְטַארֶע גֶעגֶעבֶּען,
צוּ פֶֿערְזֶעהְנֶען אֵיירֶע זֶעעלֶען, דֶען דַאז בְּלוּט אִיזְט עֶס, וֶועלְכֶעס דִיא זֶעעלֶע פֶֿער־
12 זֶעהְנֶעט׃ דַארוּם הַאבֶּע אִיךְ צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס גֶעזַאגְט, קֵיינֶע זֶעעלֶע פָֿאן
13 אֵייךְ זָאלְל בְּלוּט עֶסְסֶען׃ אוּנְד יֶעדֶער פָֿאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, אָדֶער פָֿאן דֶען
פְֿרֶעמְדְלִינְגֶען, וֶועלְכֶע אוּנְטֶער אֵייךְ וָואהְנֶען, וֶועלְכֶער אֵיין ווִילְדֶעס טְהִיר עֶרְיַאגְט
אָדֶער אֵיינֶען פָֿאגֶעל, דַאז גֶעגֶעסְסֶען ווִירְד, דֶער זָאלְל זֵיין בְּלוּט אוֹיסְפְלִיסֶען לַאסְסֶען,
14 אוּנְד עֶס מִיט עֶרְדֶע בֶּעדֶעקְקֶען׃ דֶען דַאז לֶעבֶּען אַלְלֶעס פְלֵיישֶׁעס אִיזְט זֵיין
בְּלוּט, אִין זֵיינֶעם לֶעבֶּען, דַארוּם הַאבֶּע אִיךְ צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס גֶעזַאגְט, אִיהְר
זָאלְלְט קֵיינֶעס פְלֵיישֶׁעס בְּלוּט עֶסְסֶען, דֶען דַאז לֶעבֶּען אַלְלֶעס פְלֵיישֶׁעס אִיזְט זֵיין
15 בְּלוּט׃ יֶעדֶער דֶער עֶס אִיסְט, זָאלְל אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען, אוּנְד יֶעדֶע זֶעעלֶע,
וֶועלְכֶע אֵיין אַאז אָדֶער צֶערְרִיסֶּענֶעס אִיסְסֶעט, אוּנְטֶער דֶען אֵיינְהֵיימִישֶׁען אָדֶער
אוּנְטֶער דֶען פְֿרֶעמְדֶען, זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען, אוּנְד זִיךְ אִין וַואסְסֶער בַּאדֶען,
16 אוּנְד אוּנְרֵיין זֵיין בִּיז צוּם אַבֶּענְד, דַאן אִיזְט עֶר רֵיין׃ אוּנְד וֶוען עֶר (זֵיינֶע קְלֵיידֶער)
נִיכְט וֶועשְׁט, אוּנְד זֵיינֶען לֵייבּ נִיכְט בַּאדֶעט, זָא טְרֶעגְט עֶר זֵיינֶע מִיסְסֶעטְהַאט׃

יח Cap. XVIII. יח

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד זַאגֶע
3 אִיהְנֶען, אִיךְ יְיָ (בִּין) אֵיירֶער גָאטְט! נַאךְ דֶען וֶוערְקֶען דֶעס לַאנְדֶעס מִצְרַיִם, וָוא אִיהְר

גֶעווֹאהְנט הַאבְּט, זָאלְלט אִיהְר נִיכְט טהוּן, אוּנְד נַאךְ דֶען וֶוערְקֶען דֶעם לַאנְדֶעם
כְּנַעַן, וָואהִין אִיךְ אֵייךְ בּרִינְגֶען וֶוערְדֶע, זָאלְלט אִיהְר נִיכְט טהוּן, אוּנְד אִין אִיהְרֶען
4 זַאטְצוּנְגֶען זָאלְלט אִיהְר נִיכְט וַואנְדֶעלְן: מֵיינֶע רֶעכְטֶע זָאלְלט אִיהְר טהוּן, אוּנְד
מֵיינֶע זַאטְצוּנְגֶען זָאלְלט אִיהְר בֶּעאָבְּאַכְטֶען, דַארִינְנֶען צוּ וַואנְדֶעלְן, אִיךְ יְיָ, בִּין אֵייעֶר
5 גָאטט: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט מֵיינֶע גֶעזֶעטְצֶע אוּנְד מֵיינֶע רֶעכְטֶע בֶּעאָבְּאַכְטֶען; וֶועלְכֶער
6 מֶענְשׁ דִיאזֶעלְבֶּען טהוּט, דֶער וִוירְד דַאדוּרְךְ לֶעבֶּען, אִיךְ בִּין יְיָ: נִימַאנְד זָאלְל צוּ
7 זֵיינֶעם בּלוּטְספֶערְוַואנְדְטֶען זִיךְ נַאהֶען, דִיא שַׁאם צוּ עֶנְטבְּלֶאסֶען, אִיךְ בִּין יְיָ: דִיא
שַׁאם דֵיינֶעס פַאטֶערְס, אוּנְד דִיא שַׁאם דֵיינֶער מוּטְטֶער, זָאלְלסט דוּא נִיכְט עֶנְט־
בְּלֶאסֶען; זִיא (אִיזְט) דֵיינֶע מוּטְטֶער, דוּא זָאלְלסט אִיהְרֶע שַׁאם נִיכְט עֶנְטבְּלֶאסֶען:
8 דִיא שַׁאם דֶער פְרוֹיא דֵיינֶעס פַאטֶערְס זָאלְלסט דוּא נִיכְט עֶנְטבְּלֶאסֶען, עֶס (אִיזְט)
9 דִיא שַׁאם דֵיינֶעס פַאטֶערְס: דִיא שַׁאם דֵיינֶער שְׁוֶועסְטֶער, דֵיינֶעס פַאטֶערְס טָאכְטֶער
אָדֶער דֵיינֶער מוּטְטֶער טָאכְטֶער, אִים הוֹיזֶע גֶעבָּארֶען, אָדֶער אוֹיסֶערְהַאלְבּ גֶעבָּארֶען,
10 אִיהְרֶע שַׁאם זָאלְלסט דוּא נִיכְט עֶנְטבְּלֶאסֶען: דִיא שַׁאם דֶער טָאכְטֶער דֵיינֶעס זָאהְנֶעס,
אָדֶער דֶער טָאכְטֶער דֵיינֶער טָאכְטֶער, דִיא שַׁאם דֶערְזֶעלְבֶּען זָאלְלסט דוּא נִיכְט
11 עֶנְטבְּלֶאסֶען, דֶען זִיא זִינְד דֵיינֶע שַׁאם: דִיא שַׁאם דֶער טָאכְטֶער דֶעם וֵייבֶּעס דֵיינֶעס
פַאטֶערְס, דִיא דֵיינֶעם פַאטֶער גֶעבָּארֶען וואוּרְדֶע, דִיא דֵיינֶע שְׁוֶועסְטֶער אִיזְט, דִיא
12 שַׁאם דֶערְזֶעלְבֶּען זָאלְלסט דוּא נִיכְט עֶנְטבְּלֶאסֶען: דִיא שַׁאם דֶער שְׁוֶועסְטֶער דֵיינֶעס
פַאטֶערְס זָאלְלסט דוּא נִיכְט עֶנְטבְּלֶאסֶען, זִיא (אִיזְט) אֵיינֶע בּלוּטְספֶערְוַואנְדְטֶע
13 דֵיינֶעס פַאטֶערְס: דִיא שַׁאם דֶער שְׁוֶועסְטֶער דֵיינֶער מוּטְטֶער זָאלְלסט דוּא נִיכְט
14 עֶנְטבְּלֶאסֶען, דֶען זִיא אִיזְט אֵיינֶע בּלוּטְספֶערְוַואנְדְטֶע דֵיינֶער מוּטְטֶער: דִיא שַׁאם
דֶעם בּרוּדֶערְס דֵיינֶעס פַאטֶערְס זָאלְלסט דוּא נִיכְט עֶנְטבְּלֶאסֶען, צוּ זֵיינֶער פְרוֹיא
15 זָאלְלסט דוּא נִיכְט נַאהֶען, זִיא (אִיזְט) דֵיינֶע מוּהְמֶע: דִיא שַׁאם דֵיינֶער שְׁוִויגֶער־
טָאכְטֶער זָאלְלסט דוּא נִיכְט עֶנְטבְּלֶאסֶען, זִיא (אִיזְט) דִיא פְרוֹיא דֵיינֶעס זָאהְנֶעס,
16 דוּא זָאלְלסט אִיהְרֶע שַׁאם נִיכְט עֶנְטבְּלֶאסֶען: דִיא שַׁאם דֶער פְרוֹיא דֵיינֶעס בּרוּדֶערְס
17 זָאלְלסט דוּא נִיכְט עֶנְטבְּלֶאסֶען, עֶס (אִיזְט) דִיא שַׁאם דֵיינֶעס בּרוּדֶערְס: דִיא שַׁאם
אֵיינֶער פְרוֹיא אוּנְד אִיהְרֶער טָאכְטֶער זָאלְלסט דוּא נִיכְט עֶנְטבְּלֶאסֶען, דִיא טָאכְטֶער
אִיהְרֶעס זָאהְנֶעס אוּנְד דִיא טָאכְטֶער אִיהְרֶער טָאכְטֶער זָאלְלסט דוּא נִיכְט נֶעהְמֶען,
אוּנְד עֶנְטבְּלֶאסֶען אִיהְרֶע שַׁאם, זִיא זִינְד בּלוּטְספֶערְוַואנְדְטֶע, דַאז (אִיזְט) אֵיינֶע שַׁאנְד־
18 טהַאט: אוּנְד אֵיינֶע פְרוֹיא צוּ אִיהְרֶער שְׁוֶועסְטֶער זָאלְלסט דוּא נִיכְט נֶעהְמֶען, (זִיא)
צוּ בֶּעלֵיידִיגֶען, אִיהְרֶע שַׁאם נֶעבֶּען אִיהְר צוּ עֶנְטבְּלֶאסֶען, בֵּייא אִיהְרֶעם לֶעבֶּען:
19 אוּנְד צוּ אֵיינֶער פְרוֹיא וֶועהְרֶענְד דֶער אַבְּזָאנְדֶערוּנְג אִיהְרֶער אוּנְרֵיינִיגְקֵייט זָאלְלסט
20 דוּא נִיכְט נַאהֶען, אִיהְרֶע שַׁאם צוּ עֶנְטבְּלֶאסֶען: אוּנְד דֶער פְרוֹיא דֵיינֶעס נֶעבְסְטֶען
זָאלְלסט דוּא דֵיין לַאגֶער נִיכְט גֶעבֶּען, זַאמֶען צוּ בּרִינְגֶען, דִיךְ צוּ פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶען מִיט
21 אִיהְר: אוּנְד פָאן דֵיינֶעם זַאמֶען זָאלְלסט דוּא נִיכְט הִינְגֶעבֶּען דוּרְכְצוּפִיהְרֶען (דוּרְכְס

פֵּייֶער) דֶעם מֹלֶךְ, אוּנְד דוּא זָאלְלסט נִיכְט דֶען נַאמֶען דֵיינֶעס גָאטְטֶעס עֶנְטהֵיילִיגֶען,
22 אִיךְ (בִּין) יְיָ׃ אוּנְד בֵּייא אֵיינֶעם מַאנְנֶע זָאלְלסט דוּא נִיכְט לִיגֶען וִויא מַאן בֵּייא אֵיינֶעם
23 וֵייבֶּע לִיגְט, עֶס אִיזְט אֵיין גְרֵייעֶל׃ אוּנְד קֵיין טהִיר זָאלְלסט דוּא בֶּעשְׁלַאפֶען, דִיךְ
צוּ פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶען דַאדוּרְךְ, אוּנְד אֵיינֶע פְרוֹיא זָאלְל נִיכְט שְׁטֶעהֶען פָאר אֵיינֶעם
24 טהִירֶע צוּ אִיהְרֶער בֶּעגַאטְטוּנְג, עֶס אִיזְט אֵיינֶע שֶׁענְדלִיכֶע בֶּעפְלֶעקְקוּנְג׃ אִיהְר זָאלְלט
אֵייךְ דוּרְךְ קֵיינֶעס דִיזֶער דִינְגֶע פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶען; דֶען דוּרְךְ אַלְלֶע דִיזֶע הַאבֶּען זִיךְ
25 דִיא פֶאלְקֶער, וֶועלְכֶע אִיךְ פָאר אֵייךְ אוֹיסְטְרֵייבֶּע, פֶערְאוּנְרֵיינִיגְט׃ אוּנְד דַאז לַאנְד
אִיזְט פֶערְאוּנְרֵיינִיגְט וָוארְדֶען, אוּנְד אִיךְ ווִילְל זֵיינֶע מִיסְסֶעטהַאט אַן אִיהְם הֵיימְזוּכֶען,
26 אוּנְד דַאז לַאנְד ווִירְד זֵיינֶע בֶּעוָואהְנֶער אוֹיסְשְׁפֵּייעֶן; בֶּעאָבְּאַכְטֶעט אִיהְר אַלְזָא מֵיינֶע
גֶעזֶעטְצֶע אוּנְד מֵיינֶע רֶעכְטֶע, אוּנְד טהוּעֶט נִיכְטס פָאן אַלְלֶען דִיזֶען גְרֵייעֶלְן, דֶער
27 אֵיינְהֵיימִישֶׁע אוּנְד דֶער פְרֶעמְדלִינְג, דֶער אוּנְטֶער אֵייךְ וָואהְנְט׃ דֶען אַלְלֶע דִיזֶע
גְרֵייעֶל הַאבֶּען דִיא לֵייטֶע דֶעם לַאנְדֶעס גֶעטהַאן, דִיא פָאר אֵייךְ זִינְד, אוּנְד דַאז לַאנְד
28 אִיזְט פֶערְאוּנְרֵיינִיגְט וָוארְדֶען; דַאמִיט דַאז לַאנְד אֵייךְ נִיכְט אוֹיסְשְׁפֵּייעֶ, אִינְדֶעם אִיהְר
29 עֶס פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶעט, וִויא עֶס דַאז פָאלְק אוֹיסְשְׁפֵּייעֶט, דַאז פָאר אֵייךְ אִיזְט׃ דֶען
יֶעדֶער, וֶועלְכֶער אֵיינֶעס פָאן דִיזֶען גְרֵייעֶלְן טהוּט, יַא דִיא זֶעעלֶען, דִיא (זָאלְכֶעס)
30 טהוּן, זָאלְלֶען אוֹיס אִיהְרֶעם פָאלְקֶע אוֹיסְגֶעראָטְטֶעט וֶוערְדֶען׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלט
מֵיינֶע וֵוייזוּנְג בֶּעאָבְּאַכְטֶען, קֵיינֶע פָאן דֶען גְרֵייְלִיכֶען זַאטְצוּנְגֶען צוּ בֶּעפָאלְגֶען, דִיא
פָאר אֵייךְ גֶעטהַאן וָוארְדֶען זִינְד, דַאמִיט אִיהְר אֵייךְ נִיכְט דוּרְךְ זִיא פֶערְאוּנְרֵיינִיגְט,
אִיךְ בִּין יְיָ אֵייעֶר גָאטט׃

CAP. XIX. יט

יט

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ דֶער גַאנְצֶען גֶעמֵיינְדֶע דֶער
קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד זַאגֶע אִיהְנֶען׃ אִיהְר זָאלְלט הֵיילִיג זֵיין, דֶען אִיךְ בִּין הֵיילִיג,
3 יְיָ, אֵייעֶר גָאטט׃ יֶעדֶער זָאלְל זֵיינֶע מוּטְטֶער אוּנְד זֵיינֶען פַאטֶער פִירְכְטֶען, אוּנְד
4 מֵיינֶע רוּהֶעטַאגֶע זָאלְלט אִיהְר בֶּעאָבְּאַכְטֶען, אִיךְ בִּין יְיָ, אֵייעֶר גָאטט׃ וֶוענְדֶעט
אֵייךְ נִיכְט צוּ דֶען גֶעטְצֶען, אוּנְד מַאכֶעט אֵייךְ נִיכְט גֶעגָאסְסֶענֶע גֶעטְטֶערְבִּילְדֶער,
5 אִיךְ בִּין יְיָ, אֵייעֶר גָאטט׃ אוּנְד וֶוען אִיהְר יְיָ אֵיין פְרִידֶענְסאָפְּפֶער אָפְּפֶערְט, זָא
6 אָפְּפֶערְט עֶס זָא, דַאס אִיהְר וָואהְלְגֶעפַאלְלֶעט׃ אַם טַאגֶע אֵייעֶרֶער אָפְּפֶערוּנְג זָאלְל
עֶס גֶעגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען אוּנְד דֶען אַנְדֶערְן טַאג׃ וַואס אַבֶּער אִיבְּרִיג אִיזְט (אוֹיף) דֶען
7 דְרִיטְטֶען טַאג, זָאלְל מִיט פֵּייעֶר פֶערְבְּרַאנְנְט וֶוערְדֶען׃ אוּנְד וֶוען עֶס גֶעגֶעסְסֶען ווִירְד
(נָאךְ) אַם דְרִיטְטֶען טַאגֶע, (זָא אִיזְט) עֶס אֵיין גְרֵייעֶל, עֶס ווִירְד נִיכְט גְנֶעדִיג אַנְגֶענֶע־
8 נָאמְמֶען׃ אוּנְד וֶוער דַאפָאן אִיסְסֶעט, זָאלְל זֵיינֶע שוּלְד טְרַאגֶען, דֶען עֶר הַאט דַאז
הֵיילִיגְטהוּם יְיָ׳ס עֶנְטהֵיילִיגֶעט, אוּנְד דִיזֶע זֶעעלֶע זָאלְל אוֹיסְגֶעראָטְטֶעט וֶוערְדֶען אוֹיס
9 אִיהְרֶעם פָאלְקֶע׃ אוּנְד וֶוען אִיהְר דִיא עֶרְנְטֶע אֵייעֶרֶעם לַאנְדֶעס אֵיינֶערְנְטֶעט, זָאלְלסט
דוּא נִיכְט פָאלְלֶענְדְס דַאז עֶנְדֶע דֵיינֶעס פֶעלְדֶעס אַבְּעֶרְנְטֶען, אוּנְד דִיא נַאכְלֶעזֶע

10 דֵיינֶעם שְׁנִיטְטֶעם זָאלְלסט דיא נִיכְט אוֹיפְלֶעזֶען, אוֹיךְ אִין דֵיינֶעם וויינְבֶּערְגֶע זָאלְלסט
דיא נִיכְט נַאכְלֶעזֶע הַאלְטֶען, אוּנְד דיא אֵיינְצֶעלְנֶען טרוֹיבֶּען דֵיינֶעם וויינְבֶּערְגֶעם
זָאלְלסט דוּא נִיכְט אֵיינְזַאמְמֶעלְן, דֶעם אַרְמֶען אוּנְד דֶעם פְרֶעמְדלִינְג זָאלְלסט דיא זיא
11 אִיבֶּערְלַאסְסֶען, אִיךְ בִּין יְיָ, אֵייֶער גָאטט: אִיהְר זָאללט נִיכְט שְׁטֶעהְלֶען אוּנְד נִיכְט
12 בֶּעטְרִיגֶען, אוּנְד אֵיינַאנְדֶער נִיכְט בֶּעלִיגֶען; אוּנְד אִיהְר זָאלְלט נִיכְט בֵּייא מֵיינֶעם
נַאמֶען צוּם פַאלְשֶׁען שְׁוֶוארֶען, דַאס דוּא נִיכְט דֶען נַאמֶען דֵיינֶעם גָאטְטֶעס עֶנְט־
13 הֵיילִיגֶעסְט, אִיךְ (בִּין) יְיָ; דוּא זָאלְלסט דֵיינֶען נֶעכְסטֶען נִיכְט בֶּעדְרִיקְקֶען, אוּנְד
זָאלְלסט נִיכְט רוֹיבֶּען, דוּא זָאלְלסט נִיכְט אִיבֶּערְנַאכְט פָארְעֶנְטהַאלְטֶען דֶען לָאהְן
14 דֶעם גֶעדוּנְגֶענֶען בִּיז אַן דֶען מָארְגֶען: דוּא זָאלְלסט אֵיינֶעם טוֹיבֶּען נִיכְט פְלוּכֶען,
אוּנְד פָאר אֵיינֶען בְּלִינְדֶען זָאלְלסט דוּא קֵיינֶען אַנְשְׁטָאס לֶעגֶען, אוּנְד דוּא זָאלְלסט
15 דִיךְ פָאר דֵיינֶעם גָאטְטֶע פִירְכטֶען, אִיךְ (בִּין) יְיָ: אִיהְר זָאלְלט קֵיין אוּנְרֶעכְט טהוּן
אִים גֶערִיכְטֶע, דוּא זָאלְלסט נִיכְט רִיקְזִיכְט אוֹיף דֶען אַרְמֶען נֶעהְמֶען, אוּנְד נִיכְט
אַכְטֶען דַאז אַנְזֶעהֶען אֵיינֶעם גְרָאסֶען; נַאךְ גֶערֶעכְטִיגְקֵייט זָאלְלסט דוּא רִיכְטֶען דֵיינֶען
16 נֶעכְסטֶען: דוּא זָאלְלסט נִיכְט (אַלְס) אֵיין פֶערְלֵיימְדֶער הֶערוּמְגֶעהֶען אוּנְטֶער דֵיינֶעם
17 פָאלְקֶע; שְׁטֶעהֶע נִיכְט גֶעגֶען דַאז בְּלוּט דֵיינֶעם נֶעכְסטֶען; אִיךְ בִּין יְיָ: דוּא זָאלְלסט
דֵיינֶען בְּרוּדֶער נִיכְט אִין דֵיינֶעם הֶערְצֶען הַאסְסֶען; וֵוייזֶע דֵיינֶען נֶעכְסטֶען אָפְפֶען צוּ־
18 רֶעכְט, דַאמִיט דוּא נִיכְט אוּם זֵיינֶעטְוִוילְלֶען זִינְדֶע אוֹיף דִיךְ לַאדֶעסְט: דוּא זָאלְלסט
דִיךְ נִיכְט רֶעכֶען, אוּנְד נִיכְט (צָארְן) הַאלְטֶען גֶעגֶען דיא קִינְדֶער דֵיינֶעם פָאלְקֶעס,
19 זָאנְדֶערְן לִיבֶּע דֵיינֶען נֶעכְסטֶען וויא דִיךְ זֶעלְבְּסט; אִיךְ בִּין יְיָ: מֵיינֶע זַאטְצוּנְגֶען
זָאלְלט אִיהְר בֶּעאָבְּאַכְטֶען, לַאס נִיכְט דֵיין פִיה זִיךְ מִיט טהִירֶען אַנְדֶערֶער אַרְט בֶּע־
גַאטְטֶען; דֵיין פֶעלְד בֶּעזֶעֶע נִיכְט מִיט צְווֵייעֶרְלֵייא זַאמֶען, אוּנְד קֵיין קְלֵייד, דַאז אוֹיס
20 צְוֵוייעֶרְלֵייא אוּנְד לֵיינֶען גֶעמֶענְגְט אִיזְט, קָאמְמֶע אוֹיף דִיךְ: אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד בֵּייא
אֵיינֶעם ווייבֶּע לִיגְט, אוּנְד זיא בֶּעשְׁלֶעפְט, זיא אִיזְט אַבֶּער אֵיינֶע מַאגְד, דיא אֵיינֶעם
מַאנְנֶע פֶערְלָאבְּט אִיזְט, אָהְנֶע דַאס זיא לָאזְגֶעקוֹיפְט אִיזְט, אָדֶער דיא פְרֵייהֵייט עֶר־
לַאנְגְט הַאט, זָא זָאלְלֶען זיא בֶּעשְׁטְרַאפְט ווערְדֶען, אַבֶּער זיא זָאלְלֶען נִיכְט שְׁטֶערְבֶּען,
21 ווייל זיא נִיכְט פְרֵייא גֶעוֶועזֶען וַואר: אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיין שׁוּלְדאָפְּפֶער יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען,
22 צוּר טהִירֶע דֶעם פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס, אֵיינֶען ווידְדֶער צוּם שׁוּלְדאָפְּפֶער, אוּנְד
דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן מִיט דֶעם ווידְדֶער דֶעם שׁוּלְדאָפְּפֶערס פֶערְזֶעהְנֶען פָאר
יְיָ, וֶועגֶען זֵיינֶער זִינְדֶע, דיא עֶר בֶּעגַאנְגֶען הַאט, זָא ווירְד אִיהְם פֶערְגֶעבֶּען ווערְדֶען
23 וֶועגֶען זֵיינֶער זִינְדֶע, דיא עֶר בֶּעגַאנְגֶען הַאט: אוּנְד וֶוען אִיהְר אִין דַאז לַאנְד קָאמְמֶעט,
אוּנְד אִיהְר אִירְגֶענְד אֵיינֶען בּוֹים פְּפְלַאנְצֶעט, דֶער שְׁפֵּייזֶע (טְרֶעגְט), זָא זָאלְלט אִיהְר
דיא פְרוּכְט דֶעסְזֶעלְבֶּען פִיר אִינְבֶּעשְׁנִיטְטֶען אַנְזֶעהֶען: דְרֵייא יַאהְרֶע זָאלְל זיא אֵייךְ
24 אַלְס פָארְהוֹיט גֶעלְטֶען, זיא דַארְף נִיכְט גֶעגֶעסְסֶען ווערְדֶען: אוּנְד אִים פִירְטֶען
25 יַאהְרֶע זָאלְל דיא גַאנְצֶע פְרוּכְט הֵיילִיג זֵיין, צוּ דֶען פְרֵיידֶענְפֶעסְטֶען יְיָ'ס: אוּנְד אִים

פִינְפְטֶען יַאהְרֶע קֶאנְנְט אִיהְר זֵיינֶע פְרוּכְט עֶסְסֶען, אֵייךְ צוּ פֶערְמֶעהְרֶען זֵיינֶען עֶר־
26 טְרַאג, אִיךְ יְיָ (בִּין) אֵייעֶר גָאטט: אִיהְר זָאלְלט נִיכְט מִיט בְּלוּט עֶסְסֶען; אַכְטֶעט
27 נִיכְט אוֹיף פָארְבֶּעדֵייטוּנְג, אוּנְד טְרֵייבֶּעט נִיכְט וַואהְרזַאגֶערֵייא: אִיהְר זָאלְלט דִיא
עֶקְקֶען אֵיירֶעס הוֹיפְּטהַאארֶעס נִיכְט אַבְּרוּנְדֶען, אוּנְד דוּא זָאלְלסט נִיכְט פֶערְדֶערְבֶּען
28 דִיא עֶקְקֶען דֵיינֶעס בַּארְטֶעס: אוּנְד אֵיינֶען אֵיינְשְׁנִיטְט וֶועגֶען אֵיינֶעס טָאדְטֶען זָאלְלט
אִיהְר נִיכְט מַאכֶען אִין אַיירֶעם פְלֵיישֶׁע, אוּנְד אֵיינְגֶעגְרַאבֶּענֶע שְׁרִיפְט זָאלְלט אִיהְר
29 אַן אֵייךְ נִיכְט מַאכֶען; אִיךְ בִּין יְיָ: דוּא זָאלְלסט נִיכְט דֵיינֶע טָאכְטֶער עֶנְטעֶהְרֶען,
זִיא צוּר הוּרֶע צוּ מַאכֶען, דַאמִיט דַאז לַאנְד נִיכְט הוּרֶערֵייא טְרֵייבֶּע, אוּנְד דַאז לַאנְד
30 פָאלְל שַׁאנְדְטהַאט ווִירְד: מֵיינֶע רוּהֶעטַאגֶע זָאלְלט אִיהְר בֶּעאָבַּאכְטֶען, אוּנְד מֵיין
31 הֵיילִיגְטהוּם פִירְכְטֶען; אִיךְ בִּין יְיָ: וֶוענְדֶעט אֵייךְ נִיכְט צוּ טָאדְטֶען־בֶּעשְׁוֶוארֶערְן אוּנְד
צֵייכֶענְדֵייטֶערְן, בֶּעפְרַאגְט זִיא נִיכְט, דַאס אִיהְר אֵייךְ דוּרְךְ זִיא פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶעט; אִיךְ
32 יְיָ בִּין אֵייעֶר גָאטט: פָאר אֵיינֶעם גְרוֹיעֶן הוֹיפְּטֶע זָאלְלסט דוּא אוֹיפְשְׁטֶעהֶען, אוּנְד
אִין עֶהְרֶען הַאלְטֶען דַאז אַנְזֶעהֶען אֵיינֶעס אַלְטֶען, אוּנְד דוּא זָאלְלסט דִיךְ פִירְכְטֶען
33 פָאר דֵיינֶעם גָאטט; אִיךְ בִּין יְיָ: אוּנְד וֶוען זִיךְ בֵּייא דִיר אֵיין פְרֶעמְדלִינְג אוֹיפְהַאלְטֶען
34 ווִירְד אִין אֵיירֶעם לַאנְדֶע, זָאלְלט אִיהְר אִיהְן נִיכְט דְרִיקְקֶען; ווִיא אֵיין אֵיינְהֵיימִישֶׁער
פָאן אֵייךְ זָאלְל אֵייךְ דֶער פְרֶעמְדלִינְג זֵיין, דֶער זִיךְ בֵּייא אֵייךְ אוֹיפְהֶעלְט, אוּנְד דוּא
זָאלְלסט אִיהְן לִיבֶּען ווִיא דִיךְ זֶעלְבְּסט, דֶען אִיהְר וַוארֶעט פְרֶעמְדלִינְגֶע אִים לַאנְדֶע
35 מִצְרַיִם; אִיךְ יְיָ, בִּין אֵייעֶר גָאטט: אִיהְר זָאלְלט קֵיין אוּנְרֶעכְט טהוּן אִים גֶערִיכְטֶע,
36 מִיט דֶער עֶללֶע, מִיט גֶעווִיכְט, מִיט מַאאס: רִיכְטִיגֶע וַואגֶע, רִיכְטִיגֶע שְׁטֵיינֶע (גֶע־
ווִיכְטֶע), רִיכְטִיגֶעס שֶׁעפְפֶעלְמַאאס אוּנְד רִיכְטִיגֶעס קַאנְנֶענְמַאאס זָאלְלט אִיהְר
הַאבֶּען, אִיךְ יְיָ בִּין אֵייעֶר גָאטט, דֶער אֵייךְ הֶערוֹיסְגֶעפִיהְרט הַאט אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע
37 מִצְרַיִם: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט בֶּעאָבַּאכְטֶען אַללֶע מֵיינֶע גֶעזֶעטְצֶע אוּנְד אַללֶע מֵיינֶע
רֶעכְטֶע, דַאס אִיהְר זִיא טהוּט, אִיךְ בִּין יְיָ:

כ CAP. XX. כ

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אוּנְד צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס זָאלְלסט
דוּא זַאגֶען: יֶעדֶער מַאן פָאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, אָדֶער פָאן דֶען פְרֶעמְדלִינְגֶען,
וֶועלְכֶער אוּנְטֶער יִשְׂרָאֵל וָואהְנְט, דֶער פָאן זֵיינֶעם זַאמֶען דֶעם מוֹלֶךְ גִיבְּט, דֶער זָאלְל
3 גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען; דַאז פָאלְק דֶעס לַאנְדֶעס זָאלְל אִיהְן שְׁטֵיינִיגֶען: אוּנְד אִיךְ
אִיךְ וֶוערְדֶע מֵיין אַנְגֶעזִיכְט גֶעגֶען דִיזֶען מַאן רִיכְטֶען, אוּנְד וֶוערְדֶע אִיהְן אוֹיסְרָאטְטֶען
אוֹיס דֶער מִיטְטֶע זֵיינֶעס פָאלְקֶעס, ווֵייל עֶר פָאן זֵיינֶעם זַאמֶען דֶעם מוֹלֶךְ גֶעגֶעבֶּען
הַאט, אוּם מֵיין הֵיילִיגְטהוּם צוּ פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶען אוּנְד מֵיינֶען הֵיילִיגֶען נַאמֶען צוּ עֶנְט־
4 הֵיילִיגֶען: אוּנְד וֶוען אוֹיךְ דַאז פָאלְק דֶעס לַאנְדֶעס אִיהְרֶע אוֹיגֶען גַאנְץ צוּדְרִיקְקֶען
ווִירְדֶען פָאר דִיזֶעם מַאנְנֶע, דֶער פָאן זֵיינֶעם זַאמֶען דֶעם מוֹלֶךְ גֶעגֶעבֶּען הַאט, דַאס

5 עֶס אִיהְן נִיכְט טֶאדְטֶע, זָא וֶוערְדֶע אִיךְ מֵיין אַנְגֶעזִיכְט גֶעגֶען דִיזֶען מַאן רִיכְטֶען אוּנְד
גֶעגֶען זֵיין גֶעשְׁלֶעכְט, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אִיהְן אוֹיסְרָאטְטֶען, אוּנְד אַלְלֶע, דִיא אִיהְם
6 נַאכְהוּרֶען אוּנְד דֶעם מוֹלֶךְ נַאכְהוּרֶען, אוֹיס דֶער מִיטְטֶע אִיהְרֶעס פָֿאלְקֶעס: אוּנְד
וֶוען אֵיינֶע זֶעעלֶע זִיךְ צוּ טָאדְטֶענְבֶּעשְׁוֶוערֶערְן אוּנְד צוּ צֵייכֶענְדֵייטֶערְן וֶוענְדֶעט,
אִיהְנֶען נַאכְצוּהוּרֶען, זָא וֶוערְדֶע אִיךְ מֵיין אַנְגֶעזִיכְט גֶעגֶען דִיזֶע זֶעעלֶע רִיכְטֶען אוּנְד
7 וֶוערְדֶע זִיא אוֹיס דֶער מִיטְטֶע אִיהְרֶעס פָֿאלְקֶעס אוֹיסְרָאטְטֶען: אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט
8 אֵייךְ הֵיילִיגֶען, דַאס אִיהְר הֵיילִיג זֵייד, דֶען אִיךְ יְיָ (בִּין) אֵייעֶר גָאטט: אוּנְד אִיהְר
זָאלְלְט מֵיינֶע זַאטְצוּנְגֶען בֶּעאָבְּאַכְטֶען אוּנְד זִיא טהוּן, אִיךְ בִּין יְיָ דֶער אֵייךְ הֵיילִיגֶעט:
9 דֶען יֶעדֶער מַאן, וֶועלְכֶער זֵיינֶעם פַֿאטֶער אָדֶער זֵיינֶער מוּטְטֶער פְֿלוּכְט, דֶער זָאלְל
גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען; הַאט עֶר זֵיינֶעם פַֿאטֶער אָדֶער זֵיינֶער מוּטְטֶער גֶעפְֿלוּכְט, זָא
10 זֵייא זֵיין בּלוּט אִיבֶּער אִיהְם: אוּנְד יֶעדֶער, דֶער דִיא עֶהֶע בּרִיכְט, מִיט דֶער פְֿרוֹיא
אֵיינֶעס מַאנְנֶעס, וֶועלְכֶער דִיא עֶהֶע בּרִיכְט מִיט דֶער פְֿרוֹיא זֵיינֶעס נֶעכְסְטֶען, זָא זָאלְל
11 דֶער עֶהֶעבְּרֶעכֶער אוּנְד דִיא עֶהֶעבְּרֶעכֶערִין גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען: אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד
בֵּייא דֶער פְֿרוֹיא זֵיינֶעס פַֿאטֶערְס שְׁלֶעפְֿט, דַאס עֶר דִיא שַׁאם זֵיינֶעס פַֿאטֶערְס בּלֶאסְט,
12 זָא זָאלְלֶען בֵּיידֶע גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען, אִיהְר בּלוּט אִיבֶּער זִיא: אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד
בֵּייא זֵיינֶער שְׁוִויגֶערְטָאכְטֶער שְׁלֶעפְֿט, זָאלְלֶען זִיא בֵּיידֶע גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען, זִיא
13 הַאבֶּען אֵיינֶע שַׁאנְדטהַאט בֶּעגַאנְגֶען, אִיהְר בּלוּט אִיבֶּער זִיא: אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד בֵּייא
אֵיינֶעם מַאנְנֶע שְׁלֶעפְֿט, וִויא מַאן בֵּייא אֵיינֶעם ווייבֶּע לִיגְט, זָא הַאבֶּען זִיא אֵיינֶען
גְרֵייעֶל גֶעטהַאן אַלְלֶע בֵּיידֶע, זִיא זָאלְלֶען גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען, אִיהְר בּלוּט אִיבֶּער
14 זִיא: אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד אֵיין ווייבּ אוּנְד אִיהְרֶע מוּטְטֶער נִימְמְט, זָא אִיזְט עֶס אֵיינֶע
שַׁאנְדטהַאט, אִים פֵֿייעֶר זָאלְל מַאן אִיהְן אוּנְד זִיא פֶֿערְבְּרֶענְנֶען, דַאמִיט נִיכְט שַׁאנְד־
15 טהַאט אוּנְטֶער אֵייךְ זֵייא: אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד אֵיין פִֿיה בֶּעשְׁלֶעפְֿט, דֶער זָאלְל גֶע־
16 טֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען; אוּנְד אוֹיךְ דַאז פִֿיה זָאלְלְט אִיהְר אוּמְבְּרִינְגֶען: אוּנְד וֶוען אֵיינֶע
פְֿרוֹיא זִיךְ אִירְגֶענְד אֵיינֶעם טהִירֶע נַאהֶעט צוּ אִיהְרֶער בֶּעגַאטְטוּנְג, זָא זָאלְלְסְט דוּא
דִיא פְֿרוֹיא אוּנְד דַאז טהִיר אוּמְבְּרִינְגֶען; זִיא זָאלְלֶען גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען, אִיהְר בּלוּט
17 אִיבֶּער זִיא: אוּנְד וֶוען אֵיין מַאן זֵיינֶע שְׁוֶועסְטֶער נִימְמְט, דִיא טָאכְטֶער זֵיינֶעס פַֿאטֶערְס,
אָדֶער זֵיינֶער מוּטְטֶער טָאכְטֶער, אוּנְד עֶר זִיהֶעט אִיהְרֶע שַׁאם אוּנְד זִיא זִיהֶעט זֵיינֶע
שַׁאם, דַאז אִיזְט אֵיינֶע בּלוּטְשַׁאנְדֶע, זָא זָאלְל זִיא אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען פָֿאר
דֶען אַויגֶען דֶער קִינְדֶער אִיהְרֶעס פָֿאלְקֶעס; דִיא שַׁאם זֵיינֶער שְׁוֶועסְטֶער הַאט עֶר
18 עֶנְטְבְּלֶאסְט, עֶר מוּס זֵיינֶע שׁוּלְד טְרַאגֶען: אוּנְד וֶוען אֵיין מַאן בֵּייא אֵיינֶער קְרַאנְקֶען
פְֿרוֹיא לִיגְט, אוּנְד עֶנְטְבְּלֶאסְט אִיהְרֶע שַׁאם, אוּנְד אִיהְרֶע קְוֶועלְלֶע אִיפְּֿדֶעקְט, אוּנְד
זִיא עֶנְטְבְּלֶאסְט דֶען קְוֶועלְל אִיהְרֶעס בּלוּטֶעס, זָא זָאלְלֶען זִיא בֵּיידֶע אוֹיס־
19 גֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען אוֹיס דֶער מִיטְטֶע אִיהְרֶעס פָֿאלְקֶעס: אוּנְד דִיא שַׁאם דֶער
שְׁוֶועסְטֶער דֵיינֶער מוּטְטֶער, אָדֶער דֶער שְׁוֶועסְטֶער דֵיינֶעס פַֿאטֶערְס זָאלְלְסְט דוּא

נִיכְט עֶנְטבְּלֶאסֶען, דֶען זֵיינֶע בְּלוּטספֶּערוַואנְדטֶע הַאט עֶר אַיינְגֶעדֶעקְט, זָא מִיסֶּען
וִיא אִיהְרֶע שׁוּלְד טְרַאגֶען: אוּנְד וֶוער בַּייא זֵיינֶער מוּהְמֶע שְׁלֶעפְּט, דֶער הַאט דִיא 20
שַׁאם זֵיינֶעס פַאטֶערְבְּרוּדֶערְס עֶנְטבְּלֶאסְט, וִיא זָאלְלֶען אִיהְרֶע זִינְדֶע טְרַאגֶען, קִינְדֶער־
לָאז זָאלְלֶען זִיא שְׁטֶערְבֶּען: אוּנְד וֶוער דִיא פְרוֹיא זֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס נִימְמְט, דַאז אִיזְט 21
אַיינֶע בֶּעפְלֶעקְקוּנְג, דִיא שַׁאם זֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס הַאט עֶר עֶנְטבְּלֶאסְט, זִיא זָאלְלֶען
קִינְדֶערְלָאז בְּלֵייבֶּען: אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט אַלְלֶע מֵיינֶע גֶעזֶעטְצֶע אוּנְד אַלְלֶע מֵיינֶע 22
רֶעכְטֶע בֶּעאָבְּאַכְטֶען, אוּנְד זָאלְלְט זִיא טְהוּן, דַאמִיט דַאז לַאנְד אֵייךְ נִיכְט אוֹיסְשְׁפֵּייֶע,
וָואהִין אִיךְ אֵייךְ בְּרִינְגֶען וֶוערְדֶע, דַאס אִיהְר דַארִין וָואהְנֶעט: אוּנְד וַואנְדֶעלְט נִיכְט 23
אִין דֶען זַאטְצוּנְגֶען דֶעס פָאלְקֶעס, דַאז אִיךְ פָאר אֵייךְ הֶערְטְרֵייבֶּע, דֶען אַלְלֶעס
דִיזֶעס הַאבֶּען זִיא גֶעטְהַאן, דַארוּם פֶערְאַבְשֵׁייֶע אִיךְ זִיא: אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע צוּ אֵייךְ גֶע־
זַאגְט: אִיהְר זָאלְלְט אִיהְר לַאנְד אֵיינְנֶעהְמֶען, אוּנְד אִיךְ ווִילְל עֶס אֵייךְ גֶעבֶּען, עֶס צוּ 24
בֶּעזִיטְצֶען, אֵיין לַאנְד, דַאז פָאן מִילְךְ אוּנְד הָאנִיג פְלִיסְט, אִיךְ יְיָ בִּין אֵייעֶר גָאטט,
דֶער אִיךְ אֵייךְ אַבְּגֶעזָאנְדֶערְט הַאבֶּע אוֹיס דֶען פֶעלְקֶערְן: דַארוּם זָאלְלְט אִיהְר אֵיינֶען 25
אוּנְטֶערְשִׁיד צְווִישֶׁען דֶען רֵיינֶען אוּנְד דֶען אוּנְרֵיינֶען טְהִירֶען מַאבֶען, צְווִישֶׁען דֶען
אוּנְרֵיינֶען אוּנְד דֶען רֵיינֶען פֶעגֶעלְן, דַאמִיט אִיהְר אֵיירֶע זֵעעלֶען נִיכְט אַבְשֵׁייליךְ
מַאכֶעט דוּרְךְ טְהִירֶע אוּנְד דוּרְךְ פֶעגֶעל אוּנְד דוּרְךְ אַלְלֶעס וַואס קְרִיכְט אוֹיף דֶער
עֶרְדֶע, דַאז אִיךְ פִיר אֵייךְ אַבְּגֶעזָאנְדֶערְט הַאבֶּע אַלְס אוּנְרֵיין: אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט 26
מִיר הֵיילִיג זֵיין, דֶען אִיךְ יְיָ (בִּין) הֵיילִיג, אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע אֵייךְ אוֹיס דֶען פֶעלְקֶערְן
אַבְּגֶעזָאנְדֶערְט, מֵיין צוּ זֵיין: אוּנְד וֶוען אֵיין מַאן אָדֶער אֵיינֶע פְרוֹיא אוּנְטֶער אִיהְנֶען 27
טָאדְטֶענְבֶּעשְׁוֶוערֶער אָדֶער צֵייכֶענְדֵייטֶער אִיזְט, (דִיא) זָאלְלֶען גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען,
מַאן זָאלְל זִיא שְׁטֵיינִיגֶען, אִיהְר בְּלוּט אִיבֶּער זִיא:

כא Cap. XXI. כא

אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה: זַאגֶע צוּ דֶען פְּרִיסְטֶערְן, דֶען זֶאהְנֶען אַהֲרֹן'ס, אוּנְד שְׁפְּרִיךְ 1
צוּ אִיהְנֶען: אַן אֵיינֶעם טָאדְטֶען זָאלְל קֵיינֶער (פָאן אִיהְנֶען) זִיךְ פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶען אוּנְטֶער
זֵיינֶעם פָאלְקֶע: זָאנְדֶערְן נוּר אַן זֵיינֶעם בְּלוּטְספֶּערְוַואנְדְטֶען, דֶער אִיהְם אַם נֶעכְסְטֶען 2
אִיזְט, אַן זֵיינֶער מוּטְטֶער אוּנְד אַן זֵיינֶעם פָאטֶער, אוּנְד אַן זֵיינֶעם זָאהְנֶע אוּנְד אַן זֵיינֶער
טָאכְטֶער, אוּנְד אַן זֵיינֶעם בְּרוּדֶער, אוֹיךְ אַן זֵיינֶער שְׁוֶועסְטֶער, דֶער יוּנְגְפְרוֹיא, דִיא 3
אִיהְם נַאהֶע אִיזְט, דִיא נָאךְ קֵיינֶעם מַאנְנֶע אַנְגֶעהֶערְטֶע, אַן אִיהְר דַארְף עֶר זִיךְ פֶער־
אוּנְרֵיינִיגֶען: זָאנְסְט דַארְף עֶר זִיךְ נִיכְט פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶען, דֶער אֵיין הוֹיזְהֶערְר אִיזְט אִין 4
זֵיינֶעם פָאלְקֶע, דַאס עֶר זִיךְ עֶנְטְהֵיילִיגֶע: זִיא זָאלְלֶען נִיכְט אֵיינֶע גְלַאטְצֶע אַן אִיהְרֶעם 5
הוֹיפְּטֶע שֶׁערֶען, אוּנְד דִיא עֶקְקֶען אִיהְרֶעס בַּארְטֶעס זָאלְלֶען זִיא נִיכְט אַבְּשֶׁערֶען,
אוּנְד אַן אִיהְרֶעם פְלֵיישֶׁע זָאלְלֶען זִיא קֵיינֶע אֵיינְשְׁנִיטְטֶע מַאבֶען: הֵיילִיג זָאלְלֶען זִיא 6
זֵיין אִיהְרֶעם גָאטְטֶע, דַאמִיט זִיא נִיכְט דֶען נַאמֶען אִיהְרֶעס גָאטְטֶעס עֶנְטְהֵיילִיגֶען, דֶען

דיא פייעראפפער יי'ס, שפייזע איהרעס גאטטעס, ברינגען זיא דאר, דארום מיססען
7 זיא הייליג זיין: וועדער איינע הורע, נאך איינע געשענדעטע דירפען זיא נעהמען,
אונד איינע פרויא, דיא פאן איהרעם מאנע פערשטאססען איזט, זאללען זיא (איך)
8 ניכט נעהמען, דען זיא זינד איהרעם גאטטע הייליג, אונד דוא זאללסט איהן הייליג
האלטען, דען דיא שפייזע דיינעס גאטטעס ברינגט ער דאר, ער זאלל דיר הייליג זיין,
9 דען איך יי בין הייליג, דער איך הייליגעט: אונד דיא טאכטער איינעס פריסטערס,
דיא צו הורען אנפענגט, דיא איהרען פאטער ענטהייליגט, אים פייער זאלל זיא פער־
10 בראנט ווערדען: אונד דער האהע פריסטער אונטער זיינען ברידערן, אויף דעססען
הויפט דאז זאלבונגסאל געגאססען וואָרדען איזט, אונד דעססען האנד מאן געפיללט
האט, אונד דעם דיא קליידער אנגעצאגען ווארדען, זאלל זיין הויפט ניכט ענט־
11 בלאסען, אונד זיינע קליידער ניכט צעררייססען: אונד צו קיינעם טאָרטען זאלל ער
קאממען; אן זיינעם פאטער אונד אן זיינער מוטטער דארף ער זיך ניכט פעראונ־
12 ריינינגען: אויך אוים דעם הייליגטהומע זאלל ער ניכט געהען, דאמיט ער ניכט דאז
הייליגטהום זיינעס גאטטעס ענטהייליגע, דען דיא ווייהע דעס זאלבאלס זיינעס
13 גאטטעס (איזט) אויף זיינעם הויפטע, איך בין יי: אונד ער זאלל איינע פרויא אין
14 איהרער יונגפרויאשאפט נעהמען: איינע וויטווע, אדער איינע געשידענע, אדער איינע
געשענדעטע, (אדער) איינע הורע, דיזע דארף ער ניכט נעהמען, זאנדערן נור איינע
15 יונגפרויא אויס זיינעם פאלקע זאלל ער (צור) פרויא נעהמען: אונד ער זאלל ניכט
זיינען זאמען אונטער זיינעם פאלקע ענטהייליגען, דען איך בין יי, דער איהן הייליגט:
16 17 אונד יי רעדעטע צו משה אונד שפראך: רעדע צו אהרן אונד זאגע: ווען אן יעמאנד
פאן דיינעם זאמען ביי איהרען נאכקאממען איין לייבעספעהלער איזט, דער זאלל
18 ניכט הערצוטרעטען דיא שפייזע דיינעס גאטטעס דארצוברינגען: דען קיינער, אן
וועלכעם איין לייבעספעהלער (איזט), דארף הערצוטרעטען; ער זייא בלינד אדער
19 קרום, אדער שטומפפנאזיג, אדער לאנגגלידריג; אדער איין מאן, דעם איין פוס אדער
20 איינע האנד געבראכען איזט; אדער איין בוקליגער אדער איין צווערג, אדער (מיט)
איינעם וויסען פלעקקען אים אויגע, אדער גרינדיג, אדער שעביג, אדער געבראכען:
21 קיינער, אן וועלכעם איין לייבעספעהלער איזט, פאן דעם זאמען דעם פריסטערס
אהרן, דארף הערצוטרעטען, דיא פייעראפפער יי'ס דארצוברינגען, איין געברעכען
(איזט) אן איהם, ער דארף ניכט הערצוטרעטען, דיא שפייזע דיינעס גאטטעס דאר־
22 צוברינגען: דאז בראד זיינעס גאטטעס, פאם אללערהייליגסטען, וויא פאן דעם היילי־
23 גען דארף ער עססען: יעדאך צום פארהאנגע דארף ער ניכט קאממען, אונד צום אל־
טארע דארף ער ניכט נאהען, דען איין געברעכען (איזט) אן איהם, אונד ער זאלל ניכט
24 מיינע הייליגטהימער ענטהייליגען, דען איך בין יי, דער זיא הייליגעט: אונד משה
רעדעטע (אלזא) צו אהרן אונד צו זיינען זאהנען אונד צו אללען קינדערן ישראל'ס:

כב Cap. XXII. כב

1 2 אונד יְיָ רעדעטע צו משה, אונד שפראך: רעדע צו אהרן אונד צו זיינען זאהנען, דאס
זיא זיך פאן דעם ענטהאלטען, וואס דיא קינדער ישראל'ס געהייליגט האבען, דאמיט
זיא ניכט מיינען היילינגען נאמען ענטווייהען, אין דעם וואס זיא מיר היילינגען, איך בין
3 יְיָ: זאגע איהנען: פיר אייערע נאכקאממען, יעדער מאן, פאן אללעם אייערען זאמען,
וועלכער זיך צו דעם היילינגען נאהט, וועלכעס דיא קינדער ישראל'ס יְיָ געהייליגט
האבען, אונד זיינע אונרייניגקייט (איזט) אן איהם, דיזע זעעלע זאלל אויסגעראטטעט
4 ווערדען פאן מיינעם אנגעזיכטע, איך בין יְיָ: קיינער פאן דען זאמען אהרן'ס, וועלכער
איינזעטציג אדער זאמענפליססיג (איזט), זאלל פאן דעם געהייליגטען עססען ביז ער
ריין איזט, אונד ווער עטוואס אנריהרט, דאז פאן איינעם טאדטען פערונרייניגעט
5 איזט, אדער איינען מאן, פאן דעם דער זאמע ענטגאנגען איזט, אדער יעמאנד,
וועלכער אירגענד איין קריכענדעם טהיר אנריהרעט, דאז איהם אונריין איזט, אדער
איינען מענשען, דער איהם אונריין איזט, דורך אירגענד איינע זיינער אונרייניגקייטען;
6 איינע זעעלע (אלזא), וועלכע דיזער איינעם אנריהרט, איזט אונריין ביז (אן) דען
אבענד, אונד דארף ניכט פאן דעם געהייליגטען עססען, זאנדערן ער זאלל זיינען
7 לייב אים וואססער וואשען: אונד ווען דיא זאננע אונטערגעגאנגען איזט, זא איזט ער
ריין, אונד הערנאך דארף ער פאן דעם געהייליגטען עססען, דען עס איזט זיינע
8 שפייזע: געפאללענעס אונד צעררישענעם (טהיר) זאלל ער ניכט עססען, דאמיט
9 ער ניכט דאדורך אונריין ווערדע; איך בין יְיָ: אונד זיא זאללען מיינען דינסט בע-
אבאכטען אונד זאללען דאריבער ניכט זינדע אויף זיך לאדען, דאס זיא דאדורך
10 שטערבען, ווען זיא איהן ענטהייליגען ווערדען, איך בין יְיָ, דער זיא הייליגעט: אונד
קיין פרעמדער דארף פאן דעם היילינגען עססען, נאך דער הויזגענאססע איינעס
11 פריסטערס נאך זיין געדונגענער דארף פאן דעם היילינגען עססען: ווען אבער דער
פריסטער איינען מענשען אום געלד צו זיינעם איגענטהום קויפעט, דיזער דארף
דאפאן עססען, אונד זיינע הויזגעבארענען, דיזע דירפען פאן זיינער שפייזע עססען:
12 דיא טאכטער איינעס פריסטערס אבער, ווען זיא איינעם פרעמדען מאננע אנגע-
13 הערעט, דיזע דארף ניכט פאן דעם היילינגען העבעאפפער עססען: דאך דיא טאכטער
איינעס פריסטערס, ווען זיא וויטטווע אדער איינע געשידענע איזט, אונד זיא האט קיינע
קינדער, אונד זיא קעהרטע ווידער צוריק אין דאז הויז איהרעס פאטערס, ווייא אין
איהרער יוגענדצייט, דיא דארף פאן דער שפייזע איהרעס פאטערס עססען; קיין
14 פרעמדער אבער זאלל דאפאן עססען: אונד ווען יעמאנד פאן דעם היילינגען אין אונ-
וויססענהייט איססעט, זא זאלל ער נאך דען פינפטען טהייל דאצו טהון, אונד דעם
15 פריסטער זאממט דעם געהייליגטען געבען: אונד זיא זאללען דאז געהייליגטע דער

16 קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, וֶועלְכֶעס זִיא פִּיר יְיָ הֶעבֶּען, נִיכְט עֶנְטהֵיילִיגֶען, דַאמִיט זִיא נִיכְט
דִיא שְׁטְרַאפֶֿע דֶער פֶֿערְשׁוּלְדוּנְג אוֹיף זִיךְ לַאדֶען, אִינְדֶעם זִיא אִיהְר גֶעהֵיילִיגְטֶעס
17 עֶסְסֶען; דֶען אִיךְ בִּין יְיָ, דֶער זִיא הֵיילִיגֶעט: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ:
18 רֶעדֶע צוּ אַהֲרֹן אוּנְד צוּ זֵיינֶען זֶעהְנֶען אוּנְד צוּ אַלְלֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגֶע
אִיהְנֶען: וֶועלְכֶער מַאן פָֿאן דֶעם הוֹיזֶע יִשְׂרָאֵל, אוּנְד פָֿאן דֶען פְֿרֶעמְדלִינְגֶען אוּנְטֶער
יִשְׂרָאֵל, זֵיין אָפְּפֶֿער דַארְבְּרִינְגֶען ווִילְל, נַאךְ אַלְלֶען אִיהְרֶען גֶעלִיבְּדֶען, אוּנְד נַאךְ
19 אִיהְרֶען פְֿרֵייוִוילְלִיגֶען גַאבֶּען, וֶועלְכֶע זִיא יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען אַלְס בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער, דַאמִיט
אִיהְר וָואהְלגֶעפַֿאלְלֶעט, (זָא זֵייא עֶס) אָהְנֶע פֶֿעהְלֶער, מֶענְנְלִיכֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶעס, פָֿאן
20 דֶען רִינְדֶערְן, פָֿאן דֶען שַׁאפֶֿען אָדֶער פָֿאן דֶען צִיגֶען: נִיכְטס וַואס אֵיין גֶעבְּרֶעכֶען אַן
זִיךְ (הַאט), זָאלְלט אִיהְר דַארְבְּרִינְגֶען, דֶען עֶס ווִירְד אֵייךְ נִיכְט צוּר וָואהְלגֶעפֶֿעלְלִיג-
21 קֵייט זֵיין: אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד יְיָ אֵיין פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿער, אַלְס אֵיין בֶּעזָאנְדֶערֶעס גֶע-
לִיבְּדֶע, אָדֶער אַלְס אֵיין פְֿרֵייוִוילְלִיגֶעס גֶעשֶׁענְק דַארְבְּרִינְגֶען ווִילְל, פָֿאן דֶען רִינְדֶערְן,
אָדֶער פָֿאם קְלֵיינְפִֿיה, זָא מוּס עֶס אָהְנֶע פֶֿעהְלֶער זֵיין, דַאס עֶס אַנְגֶענֶעהְם זֵייא; קֵיין
22 גֶעבְּרֶעכֶען דַארְף דַארַאן זֵיין: אֵיין בְּלִינְדֶעס אָדֶער גֶעבְּרֶעכְלִיכֶעס, אָדֶער פֶֿער-
שְׁטִימְמֶעלְטֶעס, אָדֶער בְּלַאטְטֶערִיגֶעס, אָדֶער רֵיידִיגֶעס, אָדֶער שֶׁעבִּיגֶעס, דִיזֶע דִירְפְֿט
אִיהְר נִיכְט פִּיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען, אוּנְד אֵיין פֵֿייעֶרְאָפְּפֶֿער דִירְפְֿט אִיהְר דַאפָֿאן נִיכְט
23 אוֹיף דֶען אַלְטַאר פִּיר יְיָ גֶעבֶּען: אוּנְד אֵיין אָכְס אָדֶער אֵיין לַאם, (מִיט) אֵיינֶעם צוּ
לַאנְגֶען גְלִידֶע, אָדֶער צוּ קוּרְצֶעם גְלִידֶע, אַלְס פְֿרֵייוִוילְלִיגֶעס גֶעשֶׁענְק קַאנְנְסט דוּא
24 עֶס דַארְבְּרִינְגֶען; אַבֶּער אַלְס גֶעלִיבְּדֶע ווִירְד עֶס נִיכְט גְנֶעדִיג אַנְגֶענָאמְמֶען: אוּנְד
זָאלְכֶע, דִיא צֶערְדְרִיקְט אָדֶער צֶערְשְׁטָאסֶען, אָדֶער אַבְּגֶערִיסְסֶען, אָדֶער פֶֿערְשְׁנִיטְטֶען
(זִינְד), זָאלְלט אִיהְר נִיכְט פִּיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען, אוּנְד אִין אֵיירֶעם לַאנְדֶע (הֶערְגְלֵייכֶען)
25 נִיכְט מַאכֶען: אוּנְד פָֿאן דֶער הַאנְד אֵיינֶעס אוֹיסְלֶענְדֶערְס זָאלְלט אִיהְר קֵיינֶעס פָֿאן
דִיזֶען צוּר שְׁפֵּייזֶע אֵיירֶעס גָאטְטֶעס דַארְבְּרִינְגֶען: דֶען אִיהְרֶע פֶֿערְשְׁטִימְמְלוּנְג (אִיזְט)
אַן אִיהְנֶען, (זִיא הַאבֶּען) אֵיין גֶעבְּרֶעכֶען אַן זִיךְ; זִיא וֶוערְדֶען אֵייךְ נִיכְט גְנֶעדִיג אַנ-
26 27 גֶענָאמְמֶען וֶוערְדֶען: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: וֶוען אֵיין אָכְס, אָדֶער
אֵיין שַׁאף, אָדֶער אֵיינֶע צִיגֶע גֶעבָּארֶען ווִירְד, זָא זָאלְל עֶס זִיבֶּען טַאגֶע בֵּייא זֵיינֶער
מוּטְטֶער בְּלֵייבֶּען, אוּנְד פָֿאם אַכְטֶען טַאגֶע אַן אוּנְד וֵייטֶער ווִירְד עֶס גְנֶעדִיג אַנ-
28 גֶענָאמְמֶען אַלְס אֵיין פֵֿייעֶרְאָפְּפֶֿער פִּיר יְיָ: אוּנְד אֵיינֶען אָכְזֶען אָדֶער אֵיין שַׁאף, עֶס
זֶעלְבְּסט אוּנְד מִיט זֵיינֶעם יוּנְגֶען, דִירְפְֿט אִיהְר נִיכְט אַן אֵיינֶעם טַאגֶע שְׁלַאכְטֶען:
29 אוּנְד וֶוען אִיהְר אֵיין דַאנְקאָפְּפֶֿער פִּיר יְיָ שְׁלַאכְטֶעט, זָא שְׁלַאכְטֶעט עֶס זָא, דַאס אִיהְר
30 וָואהְלגֶעפַֿאלְלֶעט: אַן דֶעמְזֶעלְבֶּען טַאגֶע מוּס עֶס גֶעגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען, אִיהְר דִירְפְֿט
31 דַאפָֿאן אוֹיף מָארְגֶען נִיכְט אִיבְּרִיג לַאסְסֶען, אִיךְ בִּין יְיָ: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט מֵיינֶע גֶע-
32 בָּאטֶע בֶּעאָבְּאַכְטֶען אוּנְד זִיא טהוּן, אִיךְ בִּין יְיָ: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט מֵיינֶען הֵיילִיגֶען
נַאמֶען נִיכְט עֶנְטהֵיילִיגֶען; דֶען אִיךְ ווִילְל אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס גֶעהֵיילִיגְט

33 זַיין, אִיךְ בִּין יְיָ, דֶער אֵייךְ הֵיילִיגֶעט! דֶער אֵייךְ הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהרט הַאט אוֹיס דֶעם
לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אוּם אֵייעֶר גָאטט צוּ זַיין, אִיךְ בִּין יְיָ:

כג Cap. XXIII. כג

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד זַאגֶע אִיהְ־
גֶען, דִיא פֶֿעסְטְצֵייטֶען יְיָ׳ס, דִיא אִיהְר אוֹיסְרוּפֶֿען זָאלְלט אַלְס הֵיילִיגֶע פֶֿערְזַאמְמלוּנְגֶען,
3 מֵיינֶע פֶֿעסְטְצֵייטֶען זִינְד דִיזֶע: זֶעכְס טַאגֶע זָאלְל אַרְבֵּייט פֶֿערְרִיכְטֶעט וֶוערְדֶען, אוּנְד
אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע אִיזְט דֶער רוּהֶעטַאג דֶער שַׁבַּת־פֵֿייעֶר, אֵיינֶע הֵיילִיגֶע פֶֿערְזַאמְמ־
לוּנְג, קֵיינֶערְלֵייא אַרְבֵּייט דִירְפְֿט אִיהְר פֶֿערְרִיכְטֶען, עֶס (אִיזְט) רוּהֶעטַאג פִֿיר יְיָ,
4 אִין אַלְלֶען אֵייעֶרֶען וָואהְנָארְטֶען: דִיזֶעס (אַבֶּער זִינְד) דִיא פֶֿעסְטְצֵייטֶען יְיָ׳ס, הֵיילִיגֶע
5 פֶֿערְזַאמְמלוּנְגֶען, דִיא אִיהְר אוֹיסְרוּפֶֿען זָאלְלט צוּ אִיהְרֶער בֶּעשְׁטִימְמטֶען צֵייט: אִים
עֶרְסְטֶען מָאנַאטֶע, אַם פִֿירְצֶעהְנְטֶען (טַאגֶע) דֶעם מָאנַאטְס, צְווִישֶׁען דֶען בֵּיידֶען
6 אַבֶּענְדֶען אִיזְט דַאז פֶּסַח פִֿיר יְיָ: אוּנְד אַם פִֿינְפְֿצֶעהְנְטֶען טַאגֶע דִיזֶעס מָאנַאטְס (אִיזְט)
דִיא פֵֿייעֶר דֶעס אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶען בְּרָאדֶעס פִֿיר יְיָ, זִיבֶּען טַאגֶע זָאלְלט אִיהְר עֶסְסֶען
7 אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶעס בְּרָאד: אַם עֶרְסְטֶען טַאגֶע זָאלְל בֵּייא אֵייךְ אֵיינֶע הֵיילִיגֶע פֶֿערְזַאמְמ־
8 לוּנְג זַיין, קֵיינֶע גֶעשֶׁעפְֿטְסאַרְבֵּייט דִירְפְֿט אִיהְר פֶֿערְרִיכְטֶען: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט
אֵיין פֵֿייעֶרְאָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ זִיבֶּען טַאגֶע דַארְבְּרִינְגֶען, אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע אִיזְט הֵיילִיגֶע
9 פֶֿערְזַאמְמלוּנְג; קֵיינֶע גֶעשֶׁעפְֿטְסאַרְבֵּייט דִירְפְֿט אִיהְר פֶֿערְרִיכְטֶען: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע
10 צוּ משֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד זַאגֶע אִיהְנֶען: וֶוען
אִיהְר אִין דַאז לַאנְד קָאמְמֶעט, וֶועלְכֶעס אִיךְ אֵייךְ גֶעבֶּען וֶוערְדֶע, אוּנְד וָואלְלֶעט
זַיינֶע עֶרְנְטֶע אֵיינֶערְנְטֶען, זָא זָאלְלט אִיהְר דִיא עֶרְסְטלִינְגְסגַאבֶּע אֵייעֶרֶער עֶרְנְטֶע דֶעם
11 פְּרִיסְטֶער בְּרִינְגֶען: אוּנְד עֶר זָאלְל דִיא גַארְבֶּע פָֿאר יְיָ וֶועבֶּען, אוֹיף דַאס אִיהְר
וָואהְלגֶעפַֿאלְלֶעט; אַן דֶעם מָארְגֶען נַאךְ דֶעם רוּהֶעטַאגֶע זָאלְל עֶס דֶער פְּרִיסְטֶער
12 הִין אוּנְד הֶער בֶּעוֶועגֶען: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט אַן דֶעם טַאגֶע אָפְּפֶֿערְן, דַא אִיהְר דִיא
גַארְבֶּע וֶועבֶּעט, אֵיין לַאם אָהְנֶע לֵייבֶּעסְפֶֿעהְלֶער, אֵיין יַאהְר אַלְט, צוּם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער
13 פִֿיר יְיָ: אוּנְד דַאצוּ דַאז שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער, צְווֵייא צֶעהְנְטֶעל פֵֿיינֶעס מֶעהְל מִיט אֶל בֶּע־
גָאסְסֶען, אֵיין פֵֿייעֶרְאָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ, צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ, אוּנְד דַאז טְרַאנְקָאפְּפֶֿער
14 דַאצוּ, אֵיין פִֿירְטֶעל הִין וַויין: אוּנְד בְּרָאד אוּנְד גֶערָאסְטֶעטֶע זַאנְגֶען אוּנְד גְרִיטְצֶע פָֿאן
נֵייעֶם קָארְן דִירְפְֿט אִיהְר נִיכְט עֶסְסֶען בִּיז אוֹיף דֶענְזֶעלְבֶּען טַאג, דַא אִיהְר גֶעבְּרַאכְט
הַאבֶּעט דַאז אָפְּפֶֿער אֵייעֶרֶעס גָאטְטֶעס, אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג זֵייא עֶס בֵּייא אֵייעֶרֶען
15 נַאכְקָאמְמֶען, אִין אַלְלֶען אֵייעֶרֶען וָואהְנוּנְגֶען: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט אֵייךְ פָֿאם אַנְדֶערְן
מָארְגֶען דֶעם רוּהֶעטַאגֶעס אַן אַבְּצֶעהְלֶען, פָֿאן דֶעם טַאגֶע אַן, דַא אִיהְר דִיא גַארְבֶּע
16 אַלְס וֶועבְּאָפְּפֶֿער גֶעבְּרַאכְט הַאבֶּעט, זִיבֶּען פָֿאלְלֶע וָואכֶען מִיסְסֶען עֶס זַיין: בִּיז
צוּם אַנְדֶערְן מָארְגֶען נַאךְ דֶעם זִיבֶּענְטֶען רוּהֶעטַאגֶע זָאלְלט אִיהְר צֶעהְלֶען פִֿינְפְֿצִיג

17 טַאגֶע, דַאן בּרִינְגֶעט אֵיין נֵייֶעס שְׁפֵּייזֶעאָפְּפֶער פִּיר יְיָ: אוֹיס אֵייעֶרעְן וְואהְנאָרְטֶען זָאלְלט
אִיהְר בְּרָאד אַלְס וֶועבְאָפְּפֶער בּרִינְגֶען, צְווֵייא אוֹיס צְווֵייא צֶעהְנְטֶעל פֵּיינֶען מֶעהְלס
זָאלְלֶען דִיא זֵיין, גֶעזֵייעֶרְט זָאלְלֶען זִיא גֶעבַּאקְקֶען וֶוערְדֶען, (אַלְס) עֶרְסְטלִינְגְסאָפְּפֶער
18 פִּיר יְיָ: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט אוֹיךְ מִיט דֶעם בְּרָאדֶע זִיבֶּען פֶעהְלֶערְלָאזֶע יֶעהְרִיגֶע
לֶעמְמֶער, אוּנְד אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר, אוּנְד צְווֵייא ווִידְדֶער דַארְבּרִינְגֶען; דִיזֶע זָאלְלֶען
אֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶער פִּיר יְיָ זֵיין, מִיט אִיהְרֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער אוּנְד אִיהְרֶען טְרַאנְקאָפְּפֶערְן,
19 אֵיין פֵּייעֶרְאָפְּפֶער צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִּיר יְיָ: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט אֵיינֶען צִיגֶענְ־
בָּאק צוּם זִינְדאָפְּפֶער, אוּנְד צְווֵייא אֵיינֶיעהְרִיגֶע לֶעמְמֶער צוּם פְרִידֶענְסאָפְּפֶער מַאבֶען:
20 אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל זִיא הִין אוּנְד הֶער בֶּעוֶועגֶען מִיט דֶעם בְּרָאדֶע דֶער עֶרְסְט־
לִינְגֶע, אַלְס וֶועבְאָפְּפֶער פָאר יְיָ, מִיט דֶען בֵּיידֶען לֶעמְמֶערְן, זִיא זָאלְלֶען גֶעהֵיילִיגְט
21 זֵיין פִּיר יְיָ, דֶעם פְּרִיסְטֶער גֶעהֶארֶען זִיא: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט אַן עֶבֶּען דִיזֶעם טַאגֶע
אוֹיסְרוּפֶען, אֵיינֶע הֵיילִיגֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג זָאלְל עֶס אֵייךְ זֵיין; קֵיינֶע גֶעשֶׁעפְּטסאַרְבֵּייט
דִירְפְט אִיהְר פֶערְרִיכְטֶען, אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג זֵייא עֶס אִין אַלְלֶען אֵייעֶרֶען וָואהְנְ־
22 אָרְטֶען בֵּייא אֵייעֶרֶען נַאכְקָאמְמֶען: אוּנְד וֶוען אִיהְר דִיא עֶרְנְטֶע אֵייעֶרֶעם לַאנְדֶעם אֵיינְ־
עֶרְנְטֶעט, זָא זָאלְלסְט דוּא דִיא עֶקְקֶען דֵיינֶעס פֶעלְדֶעס בֵּייא דֵיינֶער עֶרְנְטֶע נִיכְט
גַאנְץ אַבְּעֶרְנְטֶען, אוּנְד דִיא נַאכְלֶעזֶע דֵיינֶער עֶרְנְטֶע נִיכְט זַאמְמֶעלְן; זָאנְדֶערְן דֶעם
אַרְמֶען אוּנְד דֶעם פְרֶעמְדלִינְגֶע זָאלְלסְט דוּא זִיא אִיבֶּערְלַאסְסֶען, אִיךְ בִּין יְיָ, אֵייעֶר
23 24 גָאטט: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס
אוּנְד זַאגֶע (אִיהְנֶען): אַם זִיבֶּענְטֶען מָאנַאטֶע, אַם עֶרְסְטֶען (טַאגֶע) דֶעם מָאנַאטְס,
זָאלְלט אִיהְר אֵיינֶען רוּהֶעטַאג הַאבֶּען, אֵיין אַנְדֶענְקֶען דֶעם פָּאזוֹינֶענְהַאלְלס, אֵיינֶע
25 הֵיילִיגֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג: קֵיינֶע גֶעשֶׁעפְּטסאַרְבֵּייט דִירְפְט אִיהְר פֶערְרִיכְטֶען, אוּנְד אִיהְר
26 זָאלְלט אֵיין פֵּייעֶרְאָפְּפֶער פִּיר יְיָ דַארְבּרִינְגֶען: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ:
27 דָאךְ אַם צֶעהְנְטֶען טַאגֶע דִיזֶעס זִיבֶּענְטֶען מָאנַאטְס אִיזְט דֶער פֶערְזֶעהְנוּנְגְסטַאג,
הֵיילִיגֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג זָאלְלט אִיהְר הַאבֶּען, אִיהְר זָאלְלט אֵייךְ קַאסְטֵייעֶן, אוּנְד זָאלְלט
28 אֵיין פֵּייעֶרְאָפְּפֶער פִּיר יְיָ דַארְבּרִינְגֶען: אוּנְד קֵיינֶע אַרְבֵּייט זָאלְלט אִיהְר אַן עֶבֶּען
דִיזֶעם טַאגֶע פֶערְרִיכְטֶען, דֶען עֶר (אִיזְט) אֵיין פֶערְזֶעהְנוּנְגְסטַאג, אֵייךְ צוּ פֶער־
29 זֶעהְנֶען פָאר יְיָ אֵייעֶרֶעם גָאטט: דֶען יֶעדֶע זֶעעלֶע, וֶועלְכֶע זִיךְ נִיכְט אַן עֶבֶּען דִיזֶעם
30 טַאגֶע קַאסְטֵייעֶט, זִיא זָאלְל אוֹיס אִיהְרֶעם פָאלְקֶע אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען: אוּנְד
יֶעדֶע זֶעעלֶע, וֶועלְכֶע אִירְגֶענְד אֵיינֶע אַרְבֵּייט אַן עֶבֶּען דִיזֶעם טַאגֶע פֶערְרִיכְטֶעט,
31 אֵיינֶע זָאלְכֶע זֶעעלֶע וֶוערְדֶע אִיךְ אוֹיס אִיהְרֶעם פָאלְקֶע פֶערְטִילְגֶען: קֵיינֶערְלֵייא
אַרְבֵּייט זָאלְלט אִיהְר פֶערְרִיכְטֶען, אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג זֵייא עֶס בֵּייא אֵייעֶרֶען נַאכְ־
32 קָאמְמֶען אִין אַלְלֶען אֵייעֶרֶען וָואהְנאָרְטֶען: אֵיין פֵּייעֶרְלִיכֶער רוּהֶעטַאג (אִיזְט) עֶר פִיר
אֵייךְ, אוּנְד אִיהְר זָאלְלט אֵייךְ קַאסְטֵייעֶן; אַם נֵיינְטֶען טַאגֶע דֶעם מָאנַאטְס, אַם אַבֶּענְדֶע,
33 פָאן אַבֶּענְד אַן בִּיז ווִידֶער צוּ אַבֶּענְד זָאלְלט אִיהְר אֵייעֶרֶען רוּהֶעטַאג פֵייעֶרְן: אוּנְד יְיָ

34 רֶעדְעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגֶע (אִיהְנֶען),
אַם פִינְפְצֶעהְנְטֶען טַאגֶע דִיזֶעס זִיבֶּענְטֶען מָאנַאטְס (אִיזְט) דַאז לוֹיבְּהִיטְטֶענְפֶעסְט,
35 זִיבֶּען טַאגֶע פִיר יְיָ׃ אַם עֶרְסטֶען טַאגֶע (אִיזְט) הֵיילִיגֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג, קֵיינֶערְלֵייא
36 גֶעשֶׁעפְטסאַרְבֵּייט זָאלְלט אִיהְר פֶערְרִיכְטֶען׃ זִיבֶּען טַאגֶע זָאלְלט אִיהְר פֵייעֶרְאָפְּפֶער
פִיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען, אַם אַכְטֶען טַאגֶע זָאלְל אֵיינֶע הֵיילִיגֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג בֵּייא אֵייךְ
זֵיין, אוּנְד אִיהְר זָאלְלט אֵיין פֵייעֶרְאָפְּפֶער פִיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען; עֶס (אִיזְט) אֵיינֶע
37 פֶעסְטפֶערְזַאמְמלוּנְג, קֵיינֶערְלֵייא גֶעשֶׁעפְטסאַרְבֵּייט זָאלְלט אִיהְר פֶערְרִיכְטֶען׃ דִיזֶעס
זִינְד דִיא פֶעסְטצֵייטֶען יְיָ'ס, דִיא אִיהְר אַלְס הֵיילִיגֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג אוֹיסְרוּפֶען זָאלְלט,
פֵייעֶרְאָפְּפֶער פִיר יְיָ דַארְצוּבְּרִינְגֶען, בְּרַאנְדְאָפְּפֶער אוּנְד שְׁפֵּייזֶעאָפְּפֶער, שְׁלַאכְט־
אָפְּפֶער אוּנְד טְרַאנְקאָפְּפֶער, דַאז פֶערְאָרְדְנֶעטֶע יֶעדֶעס טַאגֶעס אַן זֵיינֶעם טַאגֶע׃
38 אוֹיסֶער דֶען רוּהֶעטַאגֶען יְיָ'ס, אוּנְד אוֹיסֶער אֵיירֶען גַאבֶּען, אוּנְד אוֹיסֶער אַלְלֶען
אֵיירֶען גֶעלִיבְּדֶען, אוּנְד אוֹיסֶער אַלְלֶען אֵיירֶען פְרֵייווִילְלִיגֶען גֶעשֶׁענְקֶען, דִיא אִיהְר
39 יְיָ גֶעבֶּעט׃ יֶעדָאךְ אַם פִינְפְצֶעהְנְטֶען טַאגֶע דֶעס זִיבֶּענְטֶען מָאנַאטְס, וֶוען אִיהְר דִיא
פְרוּכְט דֶעס לַאנְדֶעס אֵיינְבְּרִינְגְט, זָאלְלט אִיהְר דַאז פֶעסְט יְיָ'ס זִיבֶּען טַאגֶע (לַאנְג)
40 פֵייעֶרְן; אַם עֶרְסטֶען טַאג (אִיזְט) רוּהֶעטַאג, אוּנְד אַם אַכְטֶען טַאגֶע רוּהֶעטַאג׃ אוּנְד
אִיהְר זָאלְלט אֵייךְ אַם עֶרְסטֶען טַאגֶע דִיא פְרוּכְט אֵיינֶעס שֶׁאנֶען בּוֹימֶעס, פַאלְמצְוֵוייגֶע,
אוּנְד צְוֵוייגֶע פָאן דִיכְטבְּלֶעטְטְרִיגֶען בֵּיימֶען, אוּנְד בַּאכְוֵוייֶדען נֶעהְמֶען, אוּנְד אִיהְר
41 זָאלְלט פְרֶאהְלִיךְ זֵיין פָאר יְיָ אֵיירֶעם גָאטט, זִיבֶּען טַאגֶע׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלט עֶס
פֵייעֶרְן (אַלְס) אֵיין פֶעסְט פִיר יְיָ זִיבֶּען טַאגֶע אִים יַאהְרֶע; אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג
זֵייא עֶס בֵּייא אֵיירֶען נַאכְקָאמְמֶען; אִים זִיבֶּענְטֶען מָאנַאטֶע זָאלְלט אִיהְר עֶס פֵייעֶרְן׃
42 אִין לוֹיבְּהִיטְטֶען זָאלְלט אִיהְר זִיבֶּען טַאגֶע וָואהְנֶען׃ אַלְלֶע אֵיינְהֵיימִישֶׁען אִין יִשְׂרָאֵל
43 זָאלְלֶען אִין לוֹיבְּהִיטְטֶען וָואהְנֶען׃ דַאמִיט אֵיירֶע נַאכְקָאמְמֶען וִויסְסֶען מֶאגֶען, דַאס
אִיךְ דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אִין לוֹיבְּהִיטְטֶען הַאבֶּע וָואהְנֶען לַאסְסֶען, אַלְס אִיךְ זִיא
44 אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוֹיסְגֶעפִיהְרְט הַאבֶּע, אִיךְ בִּין יְיָ אֵייעֶר גָאטט׃ אוּנְד
מֹשֶׁה זַאגְטֶע דִיא פֶעסְטצֵייטֶען יְיָ'ס דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס׃

כד Cap. XXIV. כד

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדְעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפּרַאךְ׃ בֶּעפֶעהְלֶע דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס, דַאס
זִיא דִיר רֵיינֶעס, גֶעשְׁטָאסֶענֶעס אָלִיפֶענְאֶל פִיר דֶען לֵייכְטֶער בְּרִינְגֶען, אוּם בֶּעשְׁטֶענְ־
3 דִיג אֵיינֶע לַאמְפֶּע אוֹיפְצוּזֶעטְצֶען׃ אוֹיסֶער דֶעם פָארְהַאנְגֶע דֶעם צֵייגְנִיסְסֶעס, אִים
פֶערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶע זָאלְל עֶס אַהֲרֹן פָאן אַבֶּענְד בִּיז מָארְגֶען צוּרֶעכְטמַאכֶען
פָאר יְיָ אַלְלֶע צֵייט; אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג (זָאלְל דִיזֶעס זֵיין) פִיר אֵיירֶע נַאכְקָאמְמֶען׃
4 אוֹיף דֶעם רֵיינֶען לֵייכְטֶער זָאלְל עֶר דִיא לַאמְפֶּען פָאר יְיָ אַלְלֶע צֵייט צוּרֶעכְט־
5 מַאכֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט פֵיינֶעס מֶעהְל נֶעהְמֶען, אוּנְד זָאלְלסְט דַארוֹיס בַּאקֶען

6 צְוֶועלְף קוּכֶען; (אוּים) צווייא צֶעהֶנְטֶעל זָאלְל אֵיין קוּכֶען זֵיין: אוּנְד דוּא זָאלְלסְט
דִיא אִין צווייא רֵייהֶען לֶעגֶען, זֶעכְס (אוֹיף) דִיא אֵיינֶע רֵייהֶע, אוֹיף דֶען רֵיינֶען טִישׁ
7 פָֿאר יְיָ: אוּנְד דוּא זָאלְלסְט אוֹיף דִיא רֵייהֶען רֵיינֶען ווֵייהְרוֹיךְ לֶעגֶען, דַאס עֶר דֶעם
8 בְּרָאדֶע צוּם גֶעדֶעכְטְנִיס זֵייא, אֵיין פֵֿייעֶרְאָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ: אַן יֶעדֶעם רוּהֶעטַאגֶע זָאלְל
עֶר עֶס צוּרֶעכְטלֶעגֶען פָֿאר יְיָ, אַלְלֶע צֵייט, פָֿאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אֵיין עֶווִיגֶער
9 בּוּנְד: אוּנְד עֶס זָאלְל פִֿיר אַהֲרֹן אוּנְד פִֿיר זֵיינֶע זֶאהְנֶע זֵיין, זִיא זָאלְלֶען עֶס עֶסֶען
אַן אֵיינֶעם הֵיילִיגֶען אָרְטֶע, דֶען עֶס אִיזְט אֵיין אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶעס פִֿיר אַהֲרֹן, פָֿאן
10 דֶען פֵֿייעֶרְאָפְּפֶֿערְן יְיָ'ס, (אַלְס) אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג: אוּנְד עֶס גִינְג אוֹיס דֶער זָאהְן
אֵיינֶער יִשְׂרָאֵלִיטִישֶׁען פְֿרוֹיא, עֶר וַואר דֶער זָאהְן אֵיינֶעס מִצְרִישֶׁען מַאנְנֶעס, אוּנְטֶער
דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד עֶס צַאנְקְטֶען זִיךְ אִים לַאגֶער דֶער זָאהְן דֶער
11 יִשְׂרָאֵלִיטִישֶׁען פְֿרוֹיא אוּנְד אֵיין יִשְׂרָאֵלִיטִישֶׁער מַאן: אוּנְד דֶער זָאהְן דֶער יִשְׂרָאֵלִי־
טִישֶׁען פְֿרוֹיא לֶעסְטֶערְטֶע דֶען נַאמֶען יְיָ'ס, אוּנְד פְֿלוּכְטֶע, אוּנְד מַאן בְּרַאכְטֶע אִיהְן
פָֿאר מֹשֶׁה, אוּנְד דֶער נַאמֶע זֵיינֶער מוּטְטֶער וַואר שְׁלוֹמִית, דִיא טָאכְטֶער דֶעם דִבְרִי
12 פָֿאם שְׁטַאמְמֶע דָן: אוּנְד זִיא לֶעגְטֶען אִיהְן אִינְס גֶעפֶֿענְגְנִיס, בִּיז אִיהְנֶען קְלַארֶע אַנְט־
13 14 וָוארְט וֶוערְדֶע נַאךְ דֶעם מוּנְדֶע יְיָ'ס: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: פִֿיהְרֶע
הִינוֹיס דֶען לֶעסְטֶערֶער פָֿאר דַאז לַאגֶער, אוּנְד עֶס זָאלְלֶען אַלְלֶע דִיא עֶס גֶעהֶערְט
הַאבֶּען, אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוֹיף זֵיין הוֹיפְּט לֶעגֶען, אוּנְד עֶס זָאלְל אִיהְן שְׁטֵיינִיגֶען דִיא
15 גַאנְצֶע פֶֿערְזַאמְמלוּנְג: אוּנְד צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס זָאלְלסְט דוּא רֶעדֶען, אוּנְד
זַאגֶען: יֶעדֶער מַאן, וֶועלְכֶער זֵיינֶעם גָאטְטֶע פְֿלוּכֶעט, דֶער זָאלְל זֵיינֶע זִינְדֶע טְרַאגֶען:
16 וֶוער אַבֶּער דֶען נַאמֶען יְיָ'ס לֶעסְטֶערְט, דֶער זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען, דִיא גַאנְצֶע
גֶעמֵיינְדֶע זָאלְל אִיהְן שְׁטֵיינִיגֶען; עֶס זֵייא אֵיין פְֿרֶעמְדֶער אָדֶער אֵיינְהֵיימִישֶׁער; וֶוען
17 עֶר דֶען נַאמֶען לֶעסְטֶערְט, זָא זָאלְל עֶר גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען: אוּנְד וֶוער אִירְגֶענְד
18 אֵיינֶען מֶענְשֶׁען עֶרְשְׁלֶעגְט, דֶער זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען: אוּנְד וֶוער אֵיין טְהִיר
19 עֶרְשְׁלֶעגְט, זָאלְל עֶס בֶּעצַאהְלֶען, לֵייבּ פִֿיר לֵייבּ: אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד זֵיינֶעם נֶעכְסְטֶען
אֵיינֶע פֶֿערְלֶעטְצוּנְג צוּפִֿיגְט; וַואס עֶר גֶעטְהַאן הַאט, דַאז זָאלְל אִיהְם גֶעטְהַאן וֶוער־
20 דֶען: בְּרוּךְ פִֿיר בְּרוּךְ, אוֹיגֶע פִֿיר אוֹיגֶע, צַאהְן פִֿיר צַאהְן, וֶועלְכֶע פֶֿערְלֶעטְצוּנְג עֶר
21 אֵיינֶעם מֶענְשֶׁען צוּגֶעפִֿיגְט הַאט, דִיא זָאלְל אִיהְם צוּגֶעפִֿיגְט וֶוערְדֶען: אוּנְד וֶוער אֵיין
טְהִיר עֶרְשְׁלֶעגְט, מוּס עֶס בֶּעצַאהְלֶען; אוּנְד וֶוער אֵיינֶען מֶענְשֶׁען עֶרְשְׁלֶעגְט, דֶער
22 זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען: אֵיינֶערְלֵייא שְׁטְרַאפְֿגֶערִיכְט זָאלְלֶעט אִיהְר הַאבֶּען פִֿיר
23 דֶען פְֿרֶעמְדֶען ווִיא פִֿיר דֶען אֵיינְהֵיימִישֶׁען, אִיךְ יְיָ (בִּין) אֵייעֶר גָאטְט: אוּנְד מֹשֶׁה
רֶעדֶעטֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד זִיא בְּרַאכְטֶען דֶען לֶעסְטֶערֶער הִינוֹיס פָֿאר
דַאז לַאגֶער, אוּנְד וַוארְפֶֿען אִיהְן טָאדְט (מִיט) שְׁטֵיינֶען, זָא טְהַאטֶען דִיא קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל'ס, ווִיא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע:

כה

Cap. XXV. כה

אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אַם בֶּערְגֶע סִינַי, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן 1 2
יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד זַאגֶע אִיהְנֶען׃ וֶוען אִיהְר אִין דַאז לַאנְד קָאמְמְט, וֶועלְכֶעס אִיךְ אֵייךְ
גֶעבֶּען וֶוערְדֶע, זָא זָאלְל דַאז לַאנְד אֵיינֶע פֵייעֶר דֶעם יְיָ פֵייעֶרְן׃ זֶעכְס יַאהְרֶע זָאלְלסְט 3
דוּא דֵיין פֶעלְד בֶּעזֶעען, אוּנְד זֶעכְס יַאהְרֶע זָאלְלסְט דוּא דֵיינֶען וַויינְבֶּערְג בֶּעשְׁנֵיידֶען,
אוּנְד זָאלְלסְט דִיא פְרוּכְט דַאפָאן אֵיינְזַאמְמֶעלְן׃ אוּנְד אִים זִיבֶּענְטֶען יַאהְרֶע זָאלְל 4
אֵיינֶע גְרָאסֶע פֵייעֶר פִיר דַאז לַאנְד זֵיין, אֵיינֶע רוּהֶע דֶעם יְיָ, דֵיין פֶעלְד זָאלְלסְט דוּא
נִיכְט בֶּעזֶעען, אוּנְד דֵיינֶען וַויינְבֶּערְג זָאלְלסְט דוּא נִיכְט בֶּעשְׁנֵיידֶען׃ דֶען נַאכְוואוּכְס 5
דֵיינֶער עֶרְנְטֶע זָאלְלסְט דוּא נִיכְט אַבְּשְׁנֵיידֶען, אוּנְד דִיא טְרוֹיבֶּען דֵיינֶער אוּנְגֶעשְׁנִיט־
טֶענֶען וַויינְשְׁטֶאקְקֶע זָאלְלסְט דוּא נִיכְט אַבְּלֶעזֶען, אֵיין רוּהֶעיַאהְר זָאלְל עֶס זֵיין פִיר
דַאז לַאנְד׃ אוּנְד וַואס דַאז רוּהֶעיַאהְר דֶעם לַאנְדֶעס בְּרִינְגְט, זַייא פִיר אֵייךְ צוּר 6
שְׁפֵּייזֶע, פִיר דִיךְ אוּנְד פִיר דֵיינֶען קְנֶעכְט אוּנְד פִיר דֵיינֶע מַאגְד, אוּנְד פִיר דֵיינֶען
טַאגְלֶאהְנֶער אוּנְד פִיר דֵיינֶען הוֹיזְגֶענָאסֶען, דִיא זִיךְ בֵּייא דִיר אוֹיפְהַאלְטֶען׃ אוּנְד 7
פִיר דֵיין פִיה אוּנְד פִיר דַאז טְהִיר, וֶועלְכֶעס אִין דֵיינֶעם לַאנְדֶע אִיזְט, זַייא זֵיין נַאנְצֶער
עֶרְטְרַאג צוּר נַאהְרוּנְג׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט דִיר זִיבֶּען יַאהְרֶעסְוָואכֶען אַבְּצֶעהְלֶען, 8
זִיבֶּען מַאל זִיבֶּען יַאהְרֶע, דַאס דִיר דִיא יַאהְרֶע דֶער זִיבֶּען יַאהְרֶעסְוָואכֶען, נֵיין אוּנְד
פִירְצִיג יַאהְרֶע זֵייעֶן׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט דֶען פָאזוֹינֶענְהַאלְל אוֹיסְגֶעהֶען לַאסֶען אִים 9
זִיבֶּענְטֶען מָאנַאטֶע, אַם צֶעהְנְטֶען (טַאגֶע) דֶעם מָאנַאטְס; אַם פֶערְזָאהְנוּנְגסְטַאגֶע זָאלְלט
אִיהְר דֶען פָאזוֹינֶענְהַאלְל אוֹיסְגֶעהֶען לַאסֶען אִין אֵיירֶעם נַאנְצֶען לַאנְדֶע; אוּנְד אִיהְר 10
זָאלְלט דַאז פִינְפְצִיגְסְטֶע יַאהְר הֵיילִיגֶען, אוּנְד זָאלְלט פְרֵיילַאסְסוּנְג אִים לַאנְדֶע אוֹיס־
רוּפֶען פִיר אַלְלֶע זֵיינֶע בֶּעוָואהְנֶער, אֵיין יוּבֶּעלְיַאהְר זַייא אֵייךְ דִיזֶעס, דַא קֶעהְרֶעט
יֶעדֶער צוּ זֵיינֶעם אֵיינֶענְטהוּמֶע, אוּנְד יֶעדֶער צוּ זֵיינֶער פַאמִילִיֶע צוּרִיק׃ דַאז פִינְפְ־ 11
צִיגְסְטֶע יַאהְר זַייא אֵייעֶר יוּבֶּעלְיַאהְר, אִיהְר זָאלְלט נִיכְט זֶעעֶן אוּנְד זָאלְלט נִיכְט
זֵיינֶען נַאכְוואוּכְס עֶרְנְטֶען, אוּנְד זָאלְלסְט נִיכְט זֵיינֶע אוּנְגֶעשְׁנִיטְטֶענֶען וַויינְשְׁטֶאקְקֶע
אַבְּלֶעזֶען׃ דֶען דִיזֶעס יוּבֶּעלְיַאהְר זָאלְל אֵייךְ הֵיילִיג זֵיין; פָאם פֶעלְדֶע קָאנְנְט 12
אִיהְר פֶערְצֶעהְרֶען, וַואס עֶס טְרֶעגְט׃ אִין דִיזֶעם יוּבֶּעלְיַאהְרֶע זָאלְלט אִיהְר יֶעדֶער 13
וִוידֶערְקָאמְמֶען, צוּ זֵיינֶעם אֵיינֶענְטהוּמֶע׃ אוּנְד וֶוען אִיהְר עֶטְוַואס פֶערְקוֹיפֶעט אַן 14
אֵיינֶען נֶעכְסְטֶען, אָדֶער קוֹיפֶעט פָאן דֶער הַאנְד אֵיינֶעס נֶעכְסְטֶען, זָא זָאלְלט אִיהְר
אֵיינַאנְדֶער נִיכְט אִיבֶּערְפָארְטְהֵיילֶען׃ נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער יַאהְרֶע, וֶועלְכֶע נַאךְ דֶעם 15
יוּבֶּעלְיַאהְרֶע (פֶערְגַאנְגֶען זִינְד), זָאלְלסְט דוּא פָאן דֵיינֶעם נֶעכְסְטֶען קוֹיפֶען, (אוּנְד)
נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער עֶרְטְרַאגְסיַאהְרֶע, זָאלְל עֶר דִיר פֶערְקוֹיפֶען׃ נַאךְ דֶער מֶענְגֶע 16
דֶער יַאהְרֶע זָאלְלסְט דוּא דֶען קוֹיפְפְּרֵייז פֶערְמֶעהְרֶען, אוּנְד נַאךְ דֶער וֶועניגֶע דֶער
יַאהְרֶע, קַאנְנְסְט דוּא דֶען קוֹיפְפְּרֵייז פֶערְרִינְגֶערְן, דֶען דִיא אַנְצַאהְל דֶער עֶרְנְטֶען

17 פֶּערְקוֹיפְט עֶר דִיר: זָא אִיבֶּערְפָארְטהֵיילֶע נוּן קֵיינֶער זֵיינֶען נֶעכְסטֶען; (זָאנְדֶערְן)
18 פִירְכטֶע דִיךְ פָאר דֵיינֶעם גָאטְטֶע, דֶען אִיךְ יְיָ, בִּין אֵייעֶר גָאטט: דארוּם הַאלְטֶעט
מֵיינֶע זַאטְצוּנְגֶען, אוּנְד בֶּעאָבְּאַכְטֶעט מֵיינֶע רֶעכְטֶע אוּנְד טהוּט זִיא, זָא וֶוערְדֶעט אִיהְר
19 אִים לַאנְדֶע זִיכֶער וָואהְנֶען: אוּנְד דִיא עֶרְדֶע וִוירְד אִיהְרֶע פְרוּכְט הֶערְגֶעבֶּען, אוּנְד
אִיהְר וֶוערְדֶעט צוּר זֶעטְטִיגוּנְג עֶסְסֶען אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט זִיכֶער וָואהְנֶען אוֹיף אִיהְר:
20 אוּנְד וֶוען אִיהְר זַאגֶען זָאלְלְטֶעט: וַואס זָאלְלֶען וִויר אִים זִיבֶּענְטֶען יַאהְרֶע עֶסְסֶען?
21 וִויר זָאלְלֶען יַא נִיכְט זֶעעֶן אוּנְד נִיכְט אוּנְזֶערֶע פְרוּכְט אֵיינְזַאמְמֶעלְן? זָא וִוילְל אִיךְ
אִיבֶּער אֵייךְ מֵיינֶען זֶעגֶען גֶעבִּיטֶען אִים זֶעכְסטֶען יַאהְרֶע, דַאס עֶס פְרוּכְט אוֹיף דְרַייא
22 יַאהְרֶע הֶערְפָארְבְּרִינְגֶען זָאלְל; דַאס אִיהְר אִים אַכְטֶען יַאהְרֶע זֶעעֶט, אוּנְד עֶסְסֶעט פָאן
דֶעם אַלְטֶען עֶרְטְרַאגֶע בִּיז אִין דַאז נֵיינְטֶע יַאהְר; בִּיז דֶעסְסֶען עֶרְטְרַאג אֵיינְקָאמְמְט,
23 זָאלְלְט אִיהְר אַלְטֶעם עֶסְסֶען: אוּנְד דַאז לַאנְד זָאלְל נִיכְט אוֹיף עֶוִויג פֶערְקוֹיפְט
וֶוערְדֶען, דֶען דַאז לַאנְד אִיזְט מֵיין, דֶען פְרֶעמְדְלִינְגֶע אוּנְד אֵיינְוָואהְנֶער זֵייד אִיהְר
24 בֵּייא מִיר: אוּנְד אִין דֶעם גַאנְצֶען לַאנְדֶע אֵיירֶעס אֵייגֶענְטהוּמֶעס גֶעבֶּעט דֶעם לַאנְדֶע
25 דַאז אֵיינְלֶעזוּנְגסְרֶעכְט: וֶוען דֵיין בְּרוּדֶער פֶערְאַרְמְט, אוּנְד עֶר פֶערְקוֹיפְט פָאן זֵיינֶעם
אֵייגֶענְטהוּמֶע, אוּנְד עֶס קָאמְמְט זֵיין נֶעכְסטֶער פֶערְוַואנְדְטֶער עֶס אֵיינְצוּלֶעזֶען, זָא
26 דַארְף עֶר אֵיינְלֶעזֶען, וַואס זֵיין בְּרוּדֶער פֶערְקוֹיפְט הַאט: אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד קֵיינֶען
אֵיינְלֶעזֶער הַאט, אַבֶּער עֶר גֶעלַאנְגְט וִוידֶער צוּ פֶערְמֶעגֶען, אוּנְד עֶר גֶעוִוינְט זָא
27 פִיל אַלְס גֶענוּג אִיזְט צוּ זֵיינֶער אֵיינְלֶעזוּנְג, זָא זָאלְל עֶר דִיא יַאהְרֶע זֵייט זֵיינֶעם פֶער־
קוֹיפֶע אַבְּרֶעכְנֶען, אוּנְד זָאלְל דֶען אִיבֶּערְרֶעסְט דֶעם מַאנְנֶע צוּרִיקְגֶעבֶּען, וֶועלְכֶעם
28 עֶר פֶערְקוֹיפְט הַאט, אוּנְד אַלְזָא וִוידֶער צוּ זֵיינֶעם אֵייגֶענְטהוּמֶע קָאמְמֶען: וֶוען עֶר
אַבֶּער נִיכְט גֶענוּג עֶרְוָוארְבֶּען הַאט, אוּם אִיהְם צוּרִיק צוּ גֶעבֶּען, זָא בְּלֵייבְּט זֵיין פֶער־
קוֹיפְטֶעס אִין דֶער הַאנְד דֶעם קֵייפֶערְס בִּיז צוּם יוּבֶּעלְיַאהְרֶע; אִים יוּבֶּעלְיַאהְרֶע
אַבֶּער זָאלְל עֶס פְרֵייא אוּסְגֶעהֶען אוּנְד עֶר וִוידֶער צוּ זֵיינֶעם אֵייגֶענְטהוּמֶע קָאמְמֶען:
29 אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד אֵיין וָואהְנהוֹיז פֶערְקוֹיפְט (אִין) אֵיינֶער שְׁטַאדְט, (דִיא מִיט אֵיינֶער
מוֹיעֶר (אוּמְגֶעבֶּען אִיזְט), זָא זָאלְל זֵיין אֵיינְלֶעזוּנְגסְרֶעכְט דוֹיעֶרְן, בִּיז אֵיין יַאהְר פָאן
30 זֵיינֶעם פֶערְקוֹיפֶע פֶערְגַאנְגֶען אִיזְט; אֵיין יַאהְר דוֹיעֶרְט זֵיין אֵיינְלֶעזוּנְגסְרֶעכְט: וֶוען עֶס
אַבֶּער נִיכְט אֵיינְגֶעלֶאזְט וִוירְד, בִּיז אֵיין גַאנְצֶעס יַאהְר פֶעלְלִיג פָארְאִיבֶּער אִיזְט, זָא
בְּלֵייבְּט דַאז הוֹיז, וֶועלְכֶעס אִין דֶער שְׁטַאדְט (אִיזְט), דִיא אֵיינֶע מוֹיעֶר הַאט, אוֹיף
עֶוִויג דֶעם קֵייפֶער פִיר זֵיינֶע נַאכְקָאמְמֶען, עֶס גֶעהְט אִים יוּבֶּעל (יַאהְרֶע) נִיכְט פְרֵייא
31 אוּיס: אַבֶּער דִיא הֵייזֶער אִין דֶערְפֶערְן, וֶועלְכֶע נִיכְט פָאן מוֹיעֶרְן אוּמְגֶעבֶּען זִינְד,
וֶוערְדֶען דֶעם פֶעלְדֶע דֶעם לַאנְדֶעס גְלַייךְ גֶערֶעכְנֶעט, אֵיין אֵיינְלֶעזוּנְגסְרֶעכְט לִיגְט
32 דַארוֹיף, אוּנְד אִים יוּבֶּעלְיַאהְרֶע גֶעהְט עֶס פְרֵייא אוּיס: דָאךְ וַואס דִיא שְׁטֶעדְטֶע דֶער
לְוִיִּים בֶּעטְרִיפְט, נֶעמְלִיךְ דִיא הֵייזֶער דֶער שְׁטֶעדְטֶע אִיהְרֶעס אֵייגֶענְטהוּמֶעס, זָא
33 זָאלְלֶען דִיא לְוִיִּים אֵיין אִימְמֶערְוֶועהְרֶענְדֶעס אֵיינְלֶעזוּנְגסְרֶעכְט הַאבֶּען: אוּנְד וֶוען

אַיינֶער פָֿאן דֶען לְוִים עֶטְוַואס אַיינְלֶאזְט, זָא גֶעהְט דַאז פֶֿערְקוֹיפְֿטֶע הױז אוּנְד דִיא
שְׁטַאדְט זַיינֶעס אַייגֶענְטהוּמֶעס אִים יוֹבֶעל (יַאהְרֶע) פְֿרַייא אוֹיס; דֶען דִיא הַייזֶער דֶער
34 שְׁטֶעדְטֶע דֶער לְוִים (זִינְד) אִיהְר אַייגֶענְטהוּם אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס: אוּנְד
דַאז פֶֿעלְד אִין דֶעם בֶּעצִירְקֶע אִיהְרֶער שְׁטֶעדְטֶע זָאלְל נִיכְט פֶֿערְקוֹיפְֿט וֶוערְדֶען,
35 דֶען עֶס אִיזְט אִיהְר עֶווִיגֶעס אַייגֶענְטהוּם: אוּנְד וֶוען דַיין בְּרוּדֶער פֶֿערְאַרְמְט, אוּנְד
זַיין פֶֿערְמֶאגֶען וַואנְקֶעט בַּייא דִיר, זָא זָאלְלסְט דוּא אִיהְן אוּנְטֶערְשְׁטִיטְצֶען, וִויא אַיינֶען
36 פְֿרֶעמְדְלִינְג אוּנְד גַאסְט, דַאס עֶר בַּייא דִיר לֶעבֶּען קָאנְנֶע: דוּא זָאלְלסְט נִיכְט פָֿאן
אִיהְם צִינְז אָדֶער ווּאוּכֶער נֶעהְמֶען, זָאנְדֶערְן פִֿירְכְטֶע דִיךְ פָֿאר דַיינֶעם גָאטְטֶע אוּנְד
37 לַאסְסֶע דַיינֶען בְּרוּדֶער לֶעבֶּען נֶעבֶּען דִיר: דַיין גֶעלְד זָאלְלסְט דוּא אִיהְם נִיכְט
38 גֶעבֶּען אוֹיף צִינְז, אוּנְד אוֹיף ווּאוּכֶער זָאלְלסְט דוּא נִיכְט גֶעבֶּען דַיינֶע שְׁפַּייזֶע: אִיךְ
בִּין יְיָ, אַייעֶר גָאטְט, דֶער אִיךְ אַייךְ אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהְרְט הַאבֶּע,
39 אַייךְ דַאז לַאנְד כְּנַעַן צוּ גֶעבֶּען, דַאמִיט אִיךְ אַייעֶר גָאטְט זַייא: אוּנְד וֶוען דַיין בְּרוּדֶער
פֶֿערְאַרְמְט בַּייא דִיר, אוּנְד זִיךְ דִיר פֶֿערְקוֹיפְֿט, זָא לַאס אִיהְן נִיכְט שְׁוֶוערֶען קְנֶעכְטֶעס־
40 דִינְסְט טהוּן: אַלְס גֶעדוּנְגֶענֶער אוּנְד אַלְס הוֹיזְגֶענָאס זָאלְל עֶר בַּייא דִיר זַיין; בִּיז
41 צוּם יוֹבֶעלְיַאהְרֶע זָאלְל עֶר בַּייא דִיר דִינֶען: אוּנְד דַאן גֶעהֶע עֶר פְֿרַייא אוֹיס פָֿאן
דִיר, עֶר אוּנְד זַיינֶע זֶאהְנֶע מִיט אִיהְם, אוּנְד קֶעהְרֶע וִוידֶער צוּרִיק צוּ זַיינֶער פַֿאמִילְיֶע,
42 אוּנְד קָאמְמֶע וִוידֶער צוּם אַייגֶענְטהוּמֶע זַיינֶער פֶֿעטֶער: דֶען זִיא זִינְד מֵיינֶע קְנֶעכְטֶע,
דֶער אִיךְ זִיא אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהְרְט הַאבֶּע; זִיא זָאלְלֶען נִיכְט
43 פֶֿערְקוֹיפְֿט וֶוערְדֶען, וִויא אַיין סְקְלַאפֶֿע פֶֿערְקוֹיפְֿט וִוירְד: דוּא זָאלְלסְט נִיכְט הֶערְר־
44 שֶׁען מִיט שְׁטְרֶענְגֶע אִיבֶּער אִיהְן, (זָאנְדֶערְן) דִיךְ פִֿירְכְטֶען פָֿאר דַיינֶעם גָאטְטֶע: אוּנְד
דַיין קְנֶעכְט אוּנְד דַיינֶע מַאגְד, וֶועלְכֶע דוּא הַאבֶּען וִוילְלסְט, זַייעֶן אוֹיס דֶען פֶֿאלְקֶערְן,
וֶועלְכֶע אוּם דִיךְ הֶערוּם (וואָהְנֶען), פָֿאן אִיהְנֶען קֶאנְנְט אִיהְר קְנֶעכְט אוּנְד מַאגְד
45 קוֹיפֶֿען: אוּנְד אוֹיךְ פָֿאן דֶען קִינְדֶערְן דֶער אַיינְוואָהְנֶער, דִיא זִיךְ בַּייא אַייךְ אוֹיפְֿ־
הַאלְטֶען, פָֿאן אִיהְנֶען קֶאנְנְט אִיהְר קוֹיפֶֿען אוּנְד פָֿאן אִיהְרֶער פַֿאמִילְיֶע, דִיא בַּייא אַייךְ
אִיזְט, וֶועלְכֶע זִיא אִין אַיירֶעם לַאנְדֶע גֶעבָּארֶען הַאבֶּען, דִיזֶע קֶאנְנֶען אַייעֶר אַייגֶענְ־
46 טהוּם וֶוערְדֶען: אוּנְד אִיהְר קֶאנְנְט זִיא אוֹיף אַיירֶע קִינְדֶער נַאךְ אַייךְ פֶֿערְעֶרְבֶּען, זִיא
צוּ בֶּעזִיטְצֶען (אַלְס אַיין אַייגֶענְטהוּם), אוֹיף עֶווִיגֶע צַייטֶען קֶאנְנְט אִיהְר זִיא אַלְס
קְנֶעכְטֶע בֶּעהַאלְטֶען, אַבֶּער אוּנְטֶער אַיירֶען בְּרִידֶערְן, דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, זָאלְל
47 קַיינֶער אִיבֶּער דֶען אַנְדֶערְן מִיט הֶערְטֶע הֶערְרשֶׁען: אוּנְד וֶוען אַיין פְֿרֶעמְדְלִינְג
אָדֶער אַיינְוואָהְנֶער בַּייא דִיר צוּ פֶֿערְמֶאגֶען קָאמְמְט, אוּנְד דַיין בְּרוּדֶער פֶֿערְאַרְמְט
נֶעבֶּען אִיהְם, אוּנְד עֶר פֶֿערְקוֹיפְֿט זִיךְ אַיינֶעם פְֿרֶעמְדְלִינְג, דֶער בַּייא דִיר וואָהְנְט,
48 אָדֶער אַיינֶעם שְׁפְּרָאסְלִינְג אַיינֶער פְֿרֶעמְדֶען פַֿאמִילְיֶע; נַאכְדֶעם עֶר פֶֿערְקוֹיפְֿט וואָר־
דֶען אִיזְט, זָאלְל עֶר דַאז לֶאזוּנְגסְרֶעכְט הַאבֶּען; אַיינֶער פָֿאן זַיינֶען בְּרִידֶערְן זָאלְל
49 אִיהְן אוֹיסְלֶאזֶען: עֶנְטְוֶועדֶער זַיין פֶֿעטְטֶער, אָדֶער דֶער זָאהְן זַיינֶעס פֶֿעטְטֶערְס זָאלְל

אִיהְן אוֹיסְלֶאזֶען, אָדֶער וָוען עֶר זֶעלְבְּסְט צוּ פֶערְמֶעגֶען קָאמְמְט, זָא זָאל עֶר זִיךְ
50 (זֶעלְבְּסְט) אוֹיסְלֶאזֶען: אוּנְד עֶר זָאל מִיט זֵיינֶעם קֵייפֶער פָאן דֶעם יַאהְרֶע אַן אַבּ־
רֶעכְנֶען, דַא עֶר אִיהְם פֶערְקוֹיפְט וָוארְדֶען אִיזְט, בִּיז צוּם יוֹבֶעלְיַאהְרֶע, אוּנְד דַאז קוֹיפְ־
גֶעלְד זַייא נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער יַאהְרֶע: ווִיא וָוען עֶר אַלְס גֶעדוּנְגֶענֶער בֵּייא אִיהְם
51 גֶעוֶועזֶען וֶוערֶע: וָוען נוּן נָאךְ פִילֶע יַאהְרֶע זִינְד, זָאל עֶר נַאךְ אִיהְרֶעם פֶערְהֶעלְט־
52 נִיסֶע זֵיין לֶאזֶעגֶעלְד פָאן זֵיינֶעם קוֹיפְגֶעלְדֶע צוּרִיקְגֶעבֶּען: אוּנְד וָוען נוּר וֶועניג יַאהְרֶע
אִיבְּרִיג זִינְד בִּיז צוּם יוֹבֶעלְיַאהְרֶע, זָא זָאל עֶר עֶס אִיהְם אַנְרֶעכְנֶען, נַאךְ פֶערְהֶעלְטְנִיס
53 זֵיינֶער יַאהְרֶע זָאל עֶר ווִידֶער זֵיינֶע אוֹיסְלֶאזוּנְג גֶעבֶּען: ווִיא אֵיין גֶעדוּנְגֶענֶער פָאן יַאהְר
צוּ יַאהְר זָאל עֶר בֵּייא אִיהְם זֵיין, עֶר זָאל אִיהְן נִיכְט מִיט הֶערְטֶע בֶּעהֶערְרְשֶׁען
54 פָאר דֵיינֶען אוֹיגֶען: וָוען עֶר אַבֶּער אוֹיף דִיזֶע ווַייזֶע נִיכְט אוֹיסְגֶעלֶאזְט ווִירְד, זָא זָאל
55 עֶר אִים יוֹבֶעלְיַאהְרֶע (פְרֵייא) אוֹיסְגֶעהֶען, עֶר אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע מִיט אִיהְם: דֶען דִיא
קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס זִינְד מֵיינֶע קְנֶעכְטֶע; מֵיינֶע קְנֶעכְטֶע (זִינְד) זִיא, דֶער אִיךְ זִיא
אוֹים דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוֹיסְגֶעפִיהְרְט הַאבֶּע, אִיךְ יְיָ בִּין אֵייעֶר גָאטט:

Cap. XXVI. כו כו׳

1 אִיהְר זָאלְלְט אֵייךְ נִיכְט גֶעטְצֶען אוּנְד בִּילְדֶער מַאכֶען, אוּנְד שְׁטַאנְדזֵיילֶען זָאלְלְט
אִיהְר אֵייךְ נִיכְט אוֹיפְשְׁטֶעלְלֶען, אוּנְד קֵיינֶע שְׁטֵיינֶע (מִיט) בִּילְדֶערְשְׁרִיפְט זָאלְלְט
אִיהְר זֶעטְצֶען אִין אֵייעֶרֶעם לַאנְדֶע, דַאס מַאן דַאפָאר אַנְבֶּעטֶע: דֶען אִיךְ יְיָ בִּין אֵייעֶר
2 גָאטט: מֵיינֶע רוּהֶעטַאגֶע זָאלְלְט אִיהְר בֶּעאָבְּאַכְטֶען אוּנְד מֵיין הֵיילִיגְטְהוּם זָאלְלְט
3 אִיהְר עֶהְרֶען, אִיךְ בִּין יְיָ: וָוען אִיהְר אִין מֵיינֶען זַאטְצוּנְגֶען וַואנְדֶעלְט, אוּנְד מֵיינֶע
4 גֶעבָּאטֶע בֶּעאָבְּאַכְטֶעט אוּנְד זִיא טְהוּט: זָא וֶוערְדֶע אִיךְ אֵייךְ צוּר רֶעכְטֶען צֵייט
רֶעגֶען גֶעבֶּען, אוּנְד דִיא עֶרְדֶע ווִירְד אִיהְר גֶעוֶועכְס גֶעבֶּען, אוּנְד דֶער בּוֹים דֶעם
5 פֶעלְדֶעס ווִירְד זֵיינֶע פְרוּכְט גֶעבֶּען: אוּנְד עֶס ווִירְד אֵייךְ רֵייכֶען דִיא דְרֶעשְׁצֵייט בִּיז
צוּר ווֵיינְלֶעזֶע, אוּנְד דִיא וַויינְלֶעזֶע ווִירְד בִּיז צוּם זֶעֶען דוֹיעֶרְן, אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט
אֵייעֶר בְּרָאד צוּר זֶעטְטִיגוּנְג עֶסֶען אוּנְד וֶוערְדֶעט אִין אֵייעֶרֶעם לַאנְדֶע זִיכֶער וָואהְנֶען:
6 אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אִים לַאנְדֶע פְרִידֶען גֶעבֶּען, דַאס אִיהְר לִיגֶען וֶוערְדֶעט אוּנְד נִימַאנְד
ווִירְד אֵייךְ עֶרְשְׁרֶעקְקֶען, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דַאז בֶּעזֶע גֶעווִילְד אוֹים דֶעם לַאנְדֶע פֶער־
7 טִילְגֶען, אוּנְד קֵיין שְׁוֶוערְט זָאל דוּרְךְ אֵייעֶר לַאנְד דוּרְכְצִיהֶען: אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט
8 אֵייעֶרֶען פֵיינְדֶען נַאכְיַאגֶען אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען אִינְס שְׁוֶוערְט פַאלְלֶען פָאר אֵייךְ: אוּנְד
עֶס וֶוערְדֶען פִינְף פָאן אֵייךְ הוּנְדֶערְט פֶערְיַאגֶען, אוּנְד הוּנְדֶערְט פָאן אֵייךְ וֶוערְדֶען
צֶעהְנְטוֹיזֶענְד פֶערְיַאגֶען, אוּנְד אֵייעֶרֶע פֵיינְדֶע וֶוערְדֶען אִינְס שְׁוֶוערְט פָאר אֵייךְ פַאלְלֶען:
9 אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע מִיךְ צוּ אֵייךְ וֶוענְדֶען, אוּנְד וֶוערְדֶע אֵייךְ פְרוּכְטְבַּאר מַאכֶען, אוּנְד
10 וֶוערְדֶע אֵייךְ פֶערְמֶעהְרֶען, אוּנְד וֶוערְדֶע מֵיינֶען בּוּנְד מִיט אֵייךְ בֶּעשְׁטֶעטִיגֶען: אוּנְד
אִיהְר וֶוערְדֶעט אַלְטֶען פָארְרַאטְה, פָאן לַאנְגֶער צֵייט הֶער עֶסֶען, אוּנְד דַאז אַלְטֶע

11 װֶערְדֶעט אִיהְר פָֿאר דֶעם נֵייעֶן װֶעגְרֵיימֶען׃ אוּנְד אִיךְ װֶערְדֶע מֵיינֶע װָאהְנוּנְג מַאכֶען
12 אוּנְטֶער אֵייךְ, אוּנְד מֵיינֶע זֵעעלֶע װִירְד אֵייךְ נִיכְט פֶֿערְװֶערְפֶֿען׃ אוּנְד אִיךְ װֶערְדֶע
אוּנְטֶער אֵייךְ גֶעהֶען, אוּנְד װֶערְדֶע אֵייעֶר גָאטט זֵיין, אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט מֵיין פָֿאלְק
13 זֵיין׃ אִיךְ בִּין יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, דֶער אִיךְ אֵייךְ אוּיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוּיס־
גֶעפִֿיהְרט הַאבֶּע, אוּם נִיכְט לֶענְגֶער אִיהְרֶע קְנֶעכְטֶע צוּ זֵיין, אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע צֶער־
בְּרָאכֶען דִיא שְׁטַאנְגֶען אֵיירֶעס יָאכֶעס, אוּנְד הַאבֶּע אֵייךְ אוּיפְֿרֶעכְט װַאנְדֶעלְן לַאסְסֶען׃
14 15 װֶען אִיהְר אַבֶּער מִיר נִיכְט גֶעהָארְכֶעט, אוּנְד נִיכְט אַלְלֶע דִיזֶע גֶעבָאטֶע טהוּט, אוּנְד
װֶען אִיהְר מֵיינֶע זַאטְצוּנְגֶען פֶֿערַאכְטֶעט, אוּנְד װֶען אֵיירֶע זֵעעלֶע מֵיינֶע רֶעכְטֶע
פֶֿערְװִירְפְֿט, דַאס אִיהְר נִיכְט אַלְלֶע מֵיינֶע גֶעבָאטֶע טהוּט, אוּנְד בְּרֶעכֶעט מֵיינֶען
16 בּוּנְד׃ זָא װֶערְדֶע אִיךְ אוּיךְ דִיזֶעס אַן אֵייךְ טהוּן, אוּנְד װֶערְדֶע אֵייךְ הֵיימְזוּכֶען מִיט
שְׁרֶעקְקֶען, מִיט שְׁװִינְדזוּכְט אוּנְד הִיטְצִיגֶעם פִֿיבֶער, (װֶעלְכֶע) דִיא אוֹיגֶען פֶֿערְדֶערְבֶען
אוּנְד דִיא זֵעעלֶע פֶֿערְשְׁמַאכְטֶען לַאסְסֶען, אוּיךְ װֶערְדֶעט אִיהְר פֶֿערְגֶעבֶּענְס אֵיירֶען
17 זַאמֶען אוּיסְזֶעעֶן, אוּנְד אֵיירֶע פֵֿיינְדֶע װֶערְדֶען אִיהְן פֶֿערְצֶעהְרֶען׃ אוּנְד אִיךְ װֶערְדֶע
מֵיין אַנְגֶעזִיכְט גֶעגֶען אֵייךְ רִיכְטֶען, אוּנְד אִיהְר װֶערְדֶעט פָֿאר אֵיירֶען פֵֿיינְדֶען גֶעשְׁלַאגֶען
װֶערְדֶען, אֵיירֶע הַאסְסֶער װֶערְדֶען אִיבֶּער אֵייךְ הֶערְרְשֶׁען, אוּנְד אִיהְר װֶערְדֶעט
18 פְֿלִיהֶען, װֶען אֵייךְ (אוּיךְ) נִיְמַאנְד נַאכְיַאגֶען װִירְד׃ אוּנְד װֶען בֵּייא אַלְלֶעדֶעם אִיהְר
נָאךְ נִיכְט גֶעהָארְכֶען װֶערְדֶעט, זָא װֶערְדֶע אִיךְ עֶס נָאךְ זִיבֶּען מַאל מֶעהְר מַאכֶען
19 אֵייךְ צוּ צִיכְטִיגֶען װֶעגֶען אֵיירֶער זִינְדֶען׃ אוּנְד אִיךְ װֶערְדֶע צֶערְבְּרֶעכֶען אֵיירֶען
שְׁטָאלְצֶען אִיבֶּערְמוּטְה, אוּנְד אֵיירֶען הִימְמֶעל װִיא אֵייזֶען מַאכֶען אוּנְד אֵיירֶע עֶרְדֶע
20 װִיא קוּפְּפֶֿער׃ אוּנְד אֵיירֶע קְרַאפְֿט זָאלְל זִיךְ אוּמְזָאנְסְט פֶֿערְצֶעהְרֶען, אוּנְד אֵיירֶע
עֶרְדֶע װִירְד נִיכְט אִיהְר גֶעװֶעכְס גֶעבֶען, אוּנְד דֶער בּוּים דֶעם לַאנְדֶעס װִירְד נִיכְט
21 זֵיינֶע פְֿרוּכְט גֶעבֶען׃ אוּנְד װֶען אִיהְר דֶענְנָאךְ מִיר צוּװִידֶער װַאנְדֶעלְט, אוּנְד מִיר
נִיכְט גֶעהָארְכֶען װָאלְלֶעט, זָא װֶערְדֶע אִיךְ (אוּיךְ) דִיא פְּלַאגֶע אִיבֶּער אֵייךְ פֶֿער־
22 מֶעהְרֶען זִיבֶּען מַאל, אוּם אֵיירֶער זִינְדֶען װִילְלֶען׃ אוּנְד אִיךְ װֶערְדֶע שִׁיקְקֶען אִיבֶּער
אֵייךְ דַאז גֶעװִילְד דֶעם פֶֿעלְדֶעס, אוּנְד דִיזֶעס װִירְד אֵייךְ דֶער קִינְדֶער בֶּערוֹיבֶען,
אוּנְד עֶס װִירְד אֵייעֶר פִֿיה צֶערְרֵייסֶען, אוּנְד װִירְד אֵייךְ (זֶעלְבְּסְט) פֶֿערְמִינְדֶערְן, דַאס
23 אֵיירֶע שְׁטְרַאסֶען װִיסְטֶע װֶערְדֶען׃ אוּנְד װֶען אִיהְר (אוּיךְ) דַארוּרְךְ אֵייךְ פָֿאן מִיר
24 נִיכְט צִיכְטִיגֶען לַאסְסֶעט אוּנְד מִיר נָאךְ אִימְמֶער צוּװִידֶער װַאנְדֶעלְט, זָא װֶערְדֶע אִיךְ
אִיךְ אֵייךְ צוּװִידֶער װַאנְדֶעלְן, אוּנְד אוּיךְ אִיךְ װֶערְדֶע אֵייךְ זִיבֶּענְפַֿאךְ שְׁלַאגֶען װֶעגֶען
25 אֵיירֶער זִינְדֶען׃ אוּנְד אִיךְ װֶערְדֶע אִיבֶּער אֵייךְ דַאז רַאכֶעשְׁװֶערְט בְּרִינְגֶען צוּר רַאכֶע
דֶעם בּוּנְדֶעס, אוּנְד װֶען אִיהְר אֵייךְ אִין אֵיירֶען שְׁטֶעדְטֶען פֶֿערְזַאמְמֶעלְט, זָא װֶערְדֶע
אִיךְ דִיא פֶּעסְט אוּנְטֶער אֵייךְ שִׁיקְקֶען, אוּנְד אִיהְר װֶערְדֶעט אִין דִיא הַאנְד דֶעם פֵֿיינְדֶעס
26 גֶעגֶעבֶען װֶערְדֶען׃ אִינְדֶעם אִיךְ אֵייךְ דֶען שְׁטַאבּ דֶעם בְּרָאדֶעס צֶערְבְּרֶעכֶע, אוּנְד
צֶעהְן פְֿרוֹיעֶן װֶערְדֶען אֵייעֶר בְּרָאד אִין אֵיינֶעם אָפֶֿען בַּאקְקֶען, אוּנְד זִיא װֶערְדֶען אֵייךְ

אֵייֶער בְּרָאד נַאךְ דֶעם גֶעווִיכְט גֶעבֶּען, אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט עֶסְסֶען אוּנְד נִיכְט זַאטְט
27 וֶוערְדֶען׃ אוּנְד וֶוען אִיהְר דֶענְנָאךְ בֵּייא דִיזֶעם נִיכְט גֶעהָארְכֶעט אוּנְד מִיר צוּווִידֶער
28 וַאנְדֶעלְט, זָא וֶוערְדֶע אוֹיךְ אִיךְ אֵייךְ אִים צָארְנֶע צוּווִידֶער וַואנְדֶעלְן, אוּנְד וֶוערְדֶע
29 אֵייךְ זִיבֶּענְפַאךְ צִיכְטִיגֶען וֶועגֶען אֵייֶערֶער זִינְדֶען׃ אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט דַאז פְלֵיישׁ
אֵייֶערֶער זֶאהְנֶע עֶסְסֶען, אוּנְד דַאז פְלֵיישׁ אֵייֶערֶער טֶאכְטֶער וֶוערְדֶעט אִיהְר עֶסְסֶען׃
30 אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע פֶערְטִילְגֶען אֵייֶערֶע גֶאטְצֶענְהֶאהֶען אוּנְד צֶערְבְּרֶעכֶען אֵייֶערֶע זָאנְנֶענ־
בִּילְדֶער, אוּנְד וֶוערְדֶע אֵייֶערֶע טָאדְטֶען קֶערְפֶּער אוֹיף דִיא טְרִימְמֶער אֵייֶערֶער גֶאטְצֶען
31 וֶוערְפֶען, אוּנְד מֵיינֶע זֶעעלֶע ווִירְד אֵייךְ פֶערְוֶוערְפֶען׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אֵייֶערֶע שְׁטֶעדְטֶע
צוּר וִויסְטֶע מַאכֶען, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אֵייֶערֶע הַיילִיגְטְהִימֶער צֶערְשְׁטֶארֶען, אוּנְד
32 וֶוערְדֶע נִיכְט אֵייֶערֶען לִיבְּלִיכֶען גֶערוּךְ רִיכֶען, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דַאז לַאנְד פֶער־
ווִיסְטֶען, דַאס דַארִיבֶּער (זֶעלְבְּסְט) אֵייֶערֶע פֵיינְדֶע, דִיא דַארִין וָואהְנֶען, עֶרְשְׁרֶעקְקֶען
33 וֶוערְדֶען׃ אוּנְד אֵייךְ וֶוערְדֶע אִיךְ אוּנְטֶער דִיא פֶאלְקֶער צֶערְשְׁטְרַייֶען, אוּנְד וֶוערְדֶע
הִינְטֶער אֵייךְ הֶער דַאז שְׁוֶוערְט אוֹיסְצִיהֶען, אוּנְד אֵייֶער לַאנְד ווִירְד ווִיסְטֶע זַיין, אוּנְד
34 אֵייֶערֶע שְׁטֶעדְטֶע וֶוערְדֶען צֶערְשְׁטֶארֶעט זַיין׃ אַלְסְדַאן ווִירְד דַאז לַאנְד זִיךְ זֵיינֶע רוּהֶע־
יַאהְרֶע גֶעפַאלְלֶען לַאסְסֶען, דִיא גַאנְצֶע צֵייט זֵיינֶער פֶערְווִיסְטוּנְג, וֶועהְרֶענְד אִיהְר אִין
דֶעם לַאנְדֶע אֵייֶערֶער פֵיינְדֶע זַייד׃ דַאן ווִירְד דַאז לַאנְד רוּהֶען אוּנְד ווִירְד זִיךְ זֵיינֶע רוּהֶע־
35 יַאהְרֶע גֶעפַאלְלֶען לַאסְסֶען׃ דִיא גַאנְצֶע צֵייט זֵיינֶער פֶערְווִיסְטוּנְג זָאל עֶס רוּהֶען,
דַאפִיר, דַאס עֶס נִיכְט גֶערוּהֶעט הַאט אִין אֵייֶערֶען רוּהֶעיַאהְרֶען, אַלְס אִיהְר דַארִין
36 וָאהְנְטֶעט׃ אוּנְד דִיא אִיבְּרִיג בְּלֵייבֶּען אוּנְטֶער אֵייךְ, אִין דֶערֶען הֶערְצֶען וֶוערְדֶע אִיךְ
פוּרְכְט בְּרִינְגֶען אִין דֶען לֶענְדֶערְן אִיהְרֶער פֵיינְדֶע, אוּנְד עֶס ווִירְד זִיא דַאז רוֹישֶׁען
אֵיינֶעס פֶערְוֶועהְטֶען בְּלַאטְטֶעס יַאגֶען, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען פְלִיהֶען ווִיא מַאן פָאר דֶעם
שְׁוֶוערְטֶע פְלִיהְט, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען פַאלְלֶען, אָבְּוָואהְל זִיא נִימַאנְד פֶערְפָאלְגְט׃
37 אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען שְׁטְרוֹיכֶעלְן אֵיינֶער אִיבֶּער דֶען אַנְדֶערְן, ווִיא פָאר דֶעם שְׁוֶוערְטֶע,
דַא דָאךְ נִימַאנְד זִיא פֶערְפָאלְגְט, אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט נִיכְט שְׁטֶעהֶען קֶאנְנֶען פָאר
38 אֵייֶערֶען פֵיינְדֶען׃ אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט אוּמְקָאמְמֶען אוּנְטֶער דֶען פֶאלְקֶערְן, אוּנְד עֶס
39 ווִירְד אֵייךְ דַאז לַאנְד אֵייֶערֶער פֵיינְדֶע פֶערְצֶעהְרֶען׃ אוּנְד דִיא אִיבְּרִיג בְּלֵייבֶּען אוּנְטֶער
אֵייךְ וֶוערְדֶען דוּרְךְ אִיהְרֶע זִינְדֶען הִינְשְׁווִינְדֶען אִין דֶען לֶענְדֶערְן אֵייֶערֶער פֵיינְדֶע, אוּנְד
40 אוֹיךְ דוּרְךְ דִיא זִינְדֶען אִיהְרֶער פֶעטֶער וֶוערְדֶען זִיא בֵּייא אִיהְנֶען הִינְשְׁווִינְדֶען׃ אוּנְד
דַאן וֶוערְדֶען זִיא אִיהְרֶע מִיסְסֶעטְהַאט אוּנְד דִיא מִיסְסֶעטְהַאט אִיהְרֶער פֶעטֶער בֶּע־
קֶענְנֶען, אִין אִיהְרֶער פֶערְגֶעהוּנְג, דִיא זִיא אַן מִיר בֶּעגַאנְגֶען הַאבֶּען, אוּנְד ווִיא אוֹיךְ,
41 דַאס זִיא מִיר צוּווִידֶער גֶעוַואנְדֶעלְט זִינְד׃ אוֹיךְ וֶוערְדֶע אִיךְ אִיהְנֶען צוּווִידֶער וַואנְדֶעלְן,
אוּנְד וֶוערְדֶע זִיא אִין דַאז לַאנְד אִיהְרֶער פֵיינְדֶע בְּרִינְגֶען, אַלְסְדַאן ווִירְד וָואהְל גֶע־
דֶעמִיטְהִיגֶעט וֶוערְדֶען אִיהְר אוּנְבֶּעשְׁנִיטְטֶענֶעס הֶערְץ, אוּנְד דַאן וֶוערְדֶען זִיא זִיךְ
42 דִיא שְׁטְרַאפֶע אִיהְרֶער מִיסְסֶעטְהַאט גֶעפַאלְלֶען לַאסְסֶען׃ אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע דֶענְקֶען

אַן מֵיינֶען בּוּנְד מִיט יַעֲקֹב, זָא וִויא אַן מֵיינֶען בּוּנְד מִיט יִצְחָק, אַלְס אוֹיךְ אַן מֵיינֶען
בּוּנְד מִיט אַבְרָהָם וֶוערְדֶע אִיךְ דֶענְקֶען, אוּנְד דֶעם לַאנְדֶעם וֶוערְדֶע אִיךְ גֶעדֶענְקֶען:
43 אוּנְד דַאז לַאנְד ווִירְד פָאן אִיהְנֶען פֶערְלַאסְסֶען זַיין, אוּנְד ווִירְד זִיךְ זַיינֶע רוּהֶעיַאהְרֶע
גֶעפַאלְלֶען לַאסְסֶען, דַא עֶס פָאן אִיהְנֶען פֶערְווִיסְטֶעט אִיזְט, אוּנְד אוֹיךְ זִיא וֶוערְדֶען
זִיךְ דִיא שְׁטְרַאפֶע אִיהְרֶער מִיסְסֶעטְהַאט גֶעפַאלְלֶען לַאסְסֶען, דַארוּם, יַא דַארוּם,
וַוייל זִיא מֵיינֶע רֶעכְטֶע פֶערְאַכְטֶעט הַאבֶּען, אוּנְד אִיהְרֶע זֶעעלֶע הַאט מֵיינֶע זַאטְצוּנְגֶען
44 פֶערְוָוארְפֶען: אַבֶּער אוֹיךְ וֶוען זִיא אִין דֶעם לַאנְדֶע אִיהְרֶער פֵיינְדֶע זִינְד, וֶוערְדֶע
אִיךְ זִיא נִיכְט פֶערְאַכְטֶען, אוּנְד נִיכְט פֶערְוֶוערְפֶען, זָא דַאס אִיךְ זִיא פֶערְנִיכְטֶע אוּנְד
45 מֵיינֶען בּוּנְד מִיט אִיהְנֶען בְּרֶעכֶע; דֶען אִיךְ יְיָ, (בִּין) אִיהְר גָאטט: אַבֶּער אִיךְ וֶוערְדֶע
אוּם אִיהְרֶעטְווִילְלֶען אַן דֶען בּוּנְד מִיט דֶען פָארְעֶלְטֶערְן גֶעדֶענְקֶען, דִיא אִיךְ אוֹיס
דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם פָאר דֶען אוֹיגֶען דֶער פֶאלְקֶער הֶערוֹיסְגֶעפִיהְרט הַאבֶּע, אוּם אִיהְר
46 גָאטט צוּ זַיין, אִיךְ (בִּין) יְיָ: דִיזֶעס זִינְד דִיא זַאטְצוּנְגֶען אוּנְד דִיא רֶעכְטֶע אוּנְד דִיא
לֶעהְרֶען דִיא יְיָ גֶעגֶעבֶּען הַאט צְווִישֶׁען זִיךְ אוּנְד דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיף דֶעם
בֶּערְגֶע סִינַי, דוּרְךְ מֹשֶׁה:

כז Cap. XXVII. כז

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד זַאגֶע
אִיהְנֶען: וֶוען יֶעמַאנְד אַיין בֶּעזָאנְדֶערֶעס גֶעלִיבְּדֶע טְהוּן ווִירְד, זָא זָאלְלְסְט דוּא דִיא
3 זֶעעלֶען שֶׁעטְצֶען פִּיר יְיָ: אוּנְד בֶּעטְרִיפְפְט דַיינֶע שֶׁעטְצוּנְג אַיינֶען מַאן פָאם צְוַואנְ־
צִיגְסְטֶען בִּיז צוּם זֶעכְצִיגְסְטֶען יַאהְרֶע, זָא זָאלְל דִיא שֶׁעטְצוּנְג פִינְפְצִיג שֶׁקֶל זִילְבֶּער
4 זַיין נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הַיילִיגְטְהוּמֶעס: אוּנְד וֶוען עֶס אַיינֶע פְרוֹיא (אִיזְט), זָא זָאלְל
5 דַיינֶע שֶׁעטְצוּנְג דְרַייסִיג שֶׁקֶל זַיין: אוּנְד וֶוען עֶס יֶעמַאנְד פָאם פִינְפְטֶען בִּיז צוּם
צְוַואנְצִיגְסְטֶען יַאהְרֶע אִיזְט, זָא זָאלְל דַיינֶע שֶׁעטְצוּנְג (פִיר) דֶען מֶענְלִיכֶען צְוַואנְצִיג
6 שֶׁקֶל זַיין, אוּנְד בַּייא דֶעם ווַייבְּלִיכֶען צֶעהְן שֶׁקֶל: אוּנְד וֶוען עֶס אַיין קִינְד פָאן
אַיינֶעם מָאנַאטֶע בִּיז צוּ פִינְף יַאהְרֶען אִיזְט, זָא זָאלְל דַיינֶע שֶׁעטְצוּנְג (פִיר) דֶען מֶענְנְ־
לִיכֶען פִינְף שֶׁקֶל זִילְבֶּער זַיין, אוּנְד בַּייא דֶעם ווַייבְּלִיכֶען זָאלְל דַיינֶע שֶׁעטְצוּנְג דְרַייא
7 שֶׁקֶל זִילְבֶּער זַיין: אוּנְד וֶוען עֶס יֶעמַאנְד פָאן זֶעכְצִיג יַאהְרֶען אוּנְד דַארִיבֶּער אִיזְט,
וֶוען עֶס אַיין מַאן (אִיזְט), זָא זָאלְל דַיינֶע שֶׁעטְצוּנְג פִינְפְצֶעהְן שֶׁקֶל זַיין, אוּנְד בַּייא
8 דֶער פְרוֹיא צֶעהְן שֶׁקֶל: אוּנְד וֶוען עֶר צוּ אַרְם אִיזְט פִיר דַיינֶע שֶׁעטְצוּנְג, זָא זָאלְל
מַאן אִיהְן פָאר דֶען פְּרִיסְטֶער שְׁטֶעלְלֶען, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְן שֶׁעטְצֶען;
נַאךְ פֶערְהֶעלְטְנִיס דֶעסְסֶען, ווִיא ווַייט דַאז פֶערְמֶאגֶען דֶעס גֶעלָאבֶּענְדֶען רַייכְט, זָאלְל
9 אִיהְן דֶער פְּרִיסְטֶער שֶׁעטְצֶען: אוּנְד וֶוען עֶס אַיין טְהִיר (אִיזְט), פָאן וֶועלְכֶעם מַאן
אַיין אָפְּפֶער פִיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען קַאן, אַלְלֶעס וַואס עֶר דַאפָאן פִיר יְיָ גֶעבֶּען ווִירְד,
10 זָאלְל הַיילִיג זַיין: עֶר דַארְף עֶס נִיכְט פֶערְוֶועכְזֶעלְן, אוּנְד נִיכְט פֶערְטוֹישֶׁען, (וֶוערֶער)
אַיין גוּטֶעס מִיט אַיינֶעם שְׁלֶעכְטֶען, נָאךְ אַיין שְׁלֶעכְטֶעס מִיט אַיינֶעם גוּטֶען, אוּנְד

װֶען עֶר דָאךְ אֵיין טהִיר מִיט דֶעם אַנְדֶערְן טהִירֶע פֶערְטוּישְׁט, זָא זָאלל דַאזֶעלבֶּע
11 אוּנְד דַאז פֶערְטוּישְׁטֶע, הֵיילִיג זַיין׃ אוּנְד װֶען עֶס אִירְגֶענְד אֵיין אוּנְרֵיינֶעס טהִיר
(אִיזְט), װָאפָאן מַאן נִיכְט אֵיין אָפְּפֶער פִיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען דַארְף, זָא זָאלְל עֶר דַאז
12 טהִיר פָאר דֶען פְּרִיסְטֶער שְׁטֶעלְלֶען, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל עֶס שֶׁעטְצֶען, װִיא
גוּט אָדֶער שְׁלֶעכְט עֶס זֵייא; זָא װִיא עֶס דֶער פְּרִיסְטֶער שֶׁעטְצֶען װִירְד, זָא זָאלל
13 עֶס בְּלֵייבֶּען׃ אוּנְד װֶען עֶר עֶס אוֹיסְלֶאזֶען װִילְל, זָא מוּס עֶר דֶען פִינְפְטֶען טהֵייל
14 נָאךְ אִיבֶּער דֵיינֶע שֶׁעטְצוּנְג צוּלֶעגֶען׃ אוּנְד װֶען יֶעמַאנְד זַיין הױז הֵיילִיגֶעט (אַלְס)
אֵיין הֵיילִיגְטהוּם פִיר יְיָ, זָא זָאלְל עֶס דֶער פְּרִיסְטֶער שֶׁעטְצֶען, װִיא גוּט אָדֶער שְׁלֶעכְט
15 עֶס זֵייא; זָא װִיא עֶס דֶער פְּרִיסְטֶער שֶׁעטְצֶען װִירְד, זָא זָאלְל עֶס בְּלֵייבֶּען׃ אוּנְד װֶען
דֶער עֶס גֶעהֵיילִיגֶעט הַאט, זַיין הױז אוֹיסְלֶאזֶען װִילְל, זָא זָאלְל עֶר דֶען פִינְפְטֶען טהֵייל
16 דֶעם גֶעלְדֶעס דֵיינֶער שֶׁעטְצוּנְג נָאךְ הִינְצוּלֶעגֶען, אוּנְד עֶס אִיזְט װִידֶער זַיין׃ אוּנְד װֶען
יֶעמַאנְד פָאן דֶעם פֶעלְדֶע זֵיינֶעס אֵייגֶענְטהוּמֶעס (עֶטְװַאס) פִיר יְיָ הֵיילִיגֶעט, זָא זֵייא
דֵיינֶע שֶׁעטְצוּנְג נַאךְ פֶערְהֶעלְטנִיס זֵיינֶער אוֹיסְזַאאט, דִיא אוֹיסְזַאאט פָאן אֵיינֶעם חֹמֶר
17 גֶערְסְטֶע פִיר פִינְפְצִיג שֶׁקֶל זִילְבֶּער׃ װֶען עֶר זַיין פֶעלְד פָאן דֶעם יוֹבֶּעלְיַאהְרֶע אַן
18 הֵיילִיגֶעט, זָא בְּלֵייבְּט עֶס נַאךְ דֵיינֶער שֶׁעטְצוּנְג׃ װֶען עֶר אַבֶּער נַאךְ דֶעם (יוֹבֶּעל־
יַאהְרֶע) זַיין פֶעלְד הֵיילִיגֶעט, זָא זָאלְל אִיהְם דֶער פְּרִיסְטֶער דַאז גֶעלְד נַאךְ פֶער־
הֶעלְטנִיס דֶער יַאהְרֶע רֶעכְנֶען, דִיא בִּיז צוּם יוֹבֶּעלְיַאהְרֶע אִיבְּרִיג זִינְד, אוּנְד עֶס זָאלְל
19 פָאן דֶער שֶׁעטְצוּנְג אַבְּגֶעצָאגֶען װֶערְדֶען׃ אוּנְד װֶען נוּן דֶער, דֶער דַאז פֶעלְד גֶע־
הֵיילִיגֶעט הַאט, עֶס אוֹיסְלֶאזֶען װִילְל, זָא זָאלְל עֶר דֶען פִינְפְטֶען טהֵייל דֶעם גֶעל־
20 דֶעס דֵיינֶער שֶׁעטְצוּנְג דַארוֹיף לֶעגֶען, אוּנְד עֶס בְּלֵייבְּט פִיר אִיהְן׃ אוּנְד װֶען עֶר
דַאז פֶעלְד נִיכְט אוֹיסְלֶאזֶען װִילְל, אוּנְד װֶען עֶר דַאז פֶעלְד אֵיינֶעם אַנְדֶערֶען מַאנְנֶע
21 פֶערְקוֹיפְט, זָא קַאן עֶס נִיכְט מֶעהְר אוֹיסְגֶעלֶאזְט װֶערְדֶען׃ אוּנְד דַאז פֶעלְד בְּלֵייבְּט,
װֶען עֶס אִים יוֹבֶּעלְיַאהְרֶע (פְרֵייא) אוֹיסְגֶעהְט, הֵיילִיג פִיר יְיָ, אַלְס אֵיין גֶעװֵייהְטֶעס
22 פֶעלְד; דֶעם פְּרִיסְטֶער זָאלְל עֶס אַלְס זַיין אֵייגֶענְטהוּם אַנְגֶעהֶארֶען׃ אוּנְד װֶען יֶעמַאנְד
זַיין אַנְגֶעקוֹיפְטֶעס פֶעלְד, דַאז נִיכְט פָאן דֶעם פֶעלְדֶע זֵיינֶעס עֶרְבְּאֵייגֶענְטהוּמֶעס אִיזְט,
23 פִיר יְיָ הֵיילִיגֶען װִירְד, זָא זָאלְל אִיהְם דֶער פְּרִיסְטֶער דֶען בֶּעטְרַאג דֵיינֶער שֶׁעטְצוּנְג
בִּיז צוּם יוֹבֶּעלְיַאהְרֶע רֶעכְנֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל דֵיינֶע שֶׁעטְצוּנְג אַן דֶעמְזֶעלְבֶּען טַאגֶע
24 אַלְס אֵיין הֵיילִיגְטהוּם פִיר יְיָ גֶעבֶּען׃ אִים יוֹבֶּעלְיַאהְרֶע (אַבֶּער) קֶעהְרְט דַאז פֶעלְד
אַן (דֶענְיֶענִיגֶען) צוּרִיק, פָאן װֶעלְכֶעם עֶר עֶס גֶעקוֹיפְט הַאטְטֶע, דֶעם עֶס גֶעהֶארְט
25 אַלְס לַאנְדְאֵייגֶענְטהוּם׃ אוּנְד אַלְלֶע דֵיינֶע שֶׁעטְצוּנְג זֵייא נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיג־
26 טהוּמְס; צְװַאנְצִיג גֵּרָה מַאבֶען אֵיינֶען שֶׁקֶל׃ יֶעדָאךְ אֵיין עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶעס, װֶעלְכֶעס
שָׁאן דוּרְךְ דִיא עֶרְסְטגֶעבּוּרְט יְיָ גֶעהֵיילִיגְט אִיזְט אוּנְטֶער דֶעם פִיה, דַאז קַאן נִימַאנְד
27 הֵיילִיגֶען; אָב רִינְדפִיה אָדֶער קְלֵיינְפִיה, עֶס (גֶעהֶארְט שָׁאן) יְיָ אַן׃ אוּנְד װֶען עֶס
פָאן אוּנְרֵיינֶעם פִיה אִיזְט, אָדֶער עֶר הַאט עֶס נַאךְ דֵיינֶער שֶׁעטְצוּנְג אוֹיסְגֶעלֶאזְט,

זָא מוּס עֶר דֶען פִינְפְטֶען טהֵייל נָאךְ דַאצוּ לֶעגֶען, אוּנְד וֶוען עֶס נִיכְט אוֹיסְגֶעלֶאזְט
ווִירְד, זָא זָאלְל עֶס נַאךְ דֵיינֶער שֶׁעטְצוּנְג פֶערְקוֹיפְט וֶוערְדֶען: יֶעדָאךְ אַלְלֶעס 28
גֶעווֵייהְטֶע, וֶועלְכֶעס יֶעמַאנְד פִיר יְיָ וֵוייהֶען ווִילְל, פָאן אַלְלֶעם וַואס אִיהְם (גֶעהֶארְט),
פָאם מֶענְשֶׁען אָדֶער פִיה, אָדֶער פָאן דֶעם פֶעלְדֶע זֵיינֶעס אֵייגֶענְטהוּמְס, דַאז קַאן נִיכְט
פֶערְקוֹיפְט נָאךְ אוֹיסְגֶעלֶאזְט וֶוערְדֶען; יֶעדֶעס גֶעווֵייהְטֶע אִיזְט הָאכְהֵיילִיג, אוּנְד
(גֶעהֶארְט) יְיָ אַן: יֶעדֶער גֶעווֵייהְטֶע, וֶועלְכֶער אוֹים דֶען מֶענְשֶׁען גֶעווֵייהֶעט ווִירְד, 29
קַאן נִיכְט אוֹיסְגֶעלֶאזְט וֶוערְדֶען; עֶר מוּס גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען: אוּנְד אַלְלֶער צֶעהְנְטֶע 30
דֶעם לַאנְדֶעס, פָאן דֶער זַאאט דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד פָאן דֶער פְרוּכְט דֶעם בּוֹימֶעס גֶע־
הֶערְט יְיָ אַן, אַלְס אֵיין הֵיילִיגְטהוּם פִיר יְיָ: אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד (עֶטְוַואס ווִידֶער) 31
אוֹיסְלֶאזֶען ווִילְל פָאן זֵיינֶעם צֶעהְנְטֶען, זָא מוּס עֶר דֶען פִינְפְטֶען טהֵייל נָאךְ דַאצוּ
לֶעגֶען: אוּנְד אַלְלֶער צֶעהְנְטֶע פָאם רִינְדְפִיה אוּנְד קְלֵיינְפִיה, יֶעדֶעס ווִיא עֶס דוּרְכ־ 32
גֶעהְט אוּנְטֶער דֶעם שְׁטַאבֶּע, דַאז צֶעהְנְטֶע זָאלְל פִיר יְיָ הֵיילִיג זֵיין: מַאן זָאלְל נִיכְט 33
אוּנְטֶערְזוּכֶען אָבּ עֶס גוּט אָדֶער שְׁלֶעכְט זֵייא, אוּנְד זָאלְל עֶס נִיכְט אוּמְטוֹישֶׁען: וֶוען
מַאן עֶס אַבֶּער אוּמְטוֹישֶׁעט, זָא זָאלְל דַאזְוֶועלְבֶּע שְׁטִיק אוּנְד דַאז אוּמְגֶעטוֹישְׁטֶע
הֵיילִיג זֵיין; עֶס קַאן נִיכְט אוֹיסְגֶעלֶאזְט וֶוערְדֶען: דִיזֶעס זִינְד דִיא גֶעבָּאטֶע, וֶועלְכֶע 34
יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאט פִיר דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אַם בֶּערְגֶע סִינַי:

במדבר

Cap. I. א

א

1 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אִין דֶער וִויסְטֶע סִינַי אִים פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע, אַם
עֶרְסטֶען טַאגֶע דֶעם צְווֵייטֶען מָאנַאטְס, אִים צְווֵייטֶען יַאהְרֶע נַאךְ אִיהְרֶעם אוֹיסְצוּגֶע
2 אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: נֶעהְמֶעט אוֹיף דִיא זוּמְמֶע דֶער גַאנְצֶען
גֶעמֵיינְדֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ דֶעם הוֹיזֶע אִיהְרֶער
3 פֶעטֶער, נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, אַלְלֶעם מֶענְנְלִיכֶע נַאךְ אִיהְרֶען קֶאפְּפֶען: פָאן
צְווַאנְצִיג יַאהְרֶען אַן אוּנְד דַארִיבֶּער, יֶעדֶען (וֶועלְכֶער) אוֹיסְגֶעהֶעט (אִים) הֶעער
4 אוּנְטֶער יִשְׂרָאֵל, זָאלְלְט אִיהְר נַאךְ אִיהְרֶען הֶעערֶען צֶעהְלֶען, דוּא אוּנְד אַהֲרֹן: אוּנְד
בֵּייא אֵייךְ זֵייא אֵיין מַאן פָאן יֶעדֶעם שְׁטַאמְמֶע; אֵיין מַאן (וֶועלְכֶער) דַאז הוֹיפְּט פָאם
5 הוֹיזֶע זֵיינֶער פֶעטֶער אִיזְט: אוּנְד דִיזֶעם (זִינְד) דִיא נַאמֶען דֶער מֶענְנֶער, וֶועלְכֶע
6 אֵייךְ בֵּייא שְׁטֶעהֶען זָאלְלֶען: פִיר רְאוּבֵן, אֱלִיצוּר, זָאהְן שְׁדֵיאוּר: פִיר שִׁמְעוֹן, שְׁלֻמִיאֵל,
7 8 זָאהְן צוּרִישַׁדָּי: פִיר יְהוּדָה, נַחְשׁוֹן, זָאהְן עַמִּינָדָב: פִיר יִשָּׂשכָר, נְתַנְאֵל, זָאהְן צוּעָר:
9 10 פִיר זְבוּלֻן, אֱלִיאָב זָאהְן חֵלֹן: פִיר דִיא זֶעהְנֶע יוֹסֵף: פִיר אֶפְרַיִם, אֱלִישָׁמָע, זָאהְן
11 12 עַמִּיהוּד, פִיר מְנַשֶּׁה, גַּמְלִיאֵל, זָאהְן פְּדָהצוּר: פִיר בִּנְיָמִן, אֲבִידָן, זָאהְן גִּדְעוֹנִי: פִיר דָן,
13 14 אֲחִיעֶזֶר, זָאהְן עַמִּישַׁדָּי: פִיר אָשֵׁר, פַּגְעִיאֵל, זָאהְן עָכְרָן: פִיר גָד, אֶלְיָסָף, זָאהְן דְעוּאֵל:
15 16 פִיר נַפְתָּלִי, אֲחִירַע, זָאהְן עֵינָן: דִיזֶעם (זִינְד) דִיא בֶּערוּפֶענֶען דֶער גֶעמֵיינְדֶע, פִירְסְטֶען
אִיהְרֶער פֶעטֶערְלִיכֶען שְׁטֶעמְמֶע; הֵייפְּטֶער אִיבֶּער טוֹיזֶענְדֶע פָאן יִשְׂרָאֵל (וַוארֶען)
17 זִיא: אוּנְד משֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן נַאהְמֶען דִיזֶע מֶענְנֶער, וֶועלְכֶע בֶּענַאנְנְט וָוארְדֶען מִיט
18 נַאמֶען: אוּנְד דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע פֶערְזַאמְמֶעלְטֶען זִיא, אַם עֶרְסְטֶען (טַאגֶע) דֶעם
צְווֵייטֶען מָאנַאטְס, אוּנְד זִיא גַאבֶּען אִיהְרֶע גֶעבּוּרְט אַן, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן,
נַאךְ אִיהְרֶען פֶעטֶערְלִיכֶען הַייזֶערְן, מִיט דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, פָאן צְווַאנְצִיג יַאהְרֶען
19 אַן אוּנְד דַארִיבֶּער נַאךְ אִיהְרֶען קֶאפְּפֶען: וִויא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָאהְל, זָא צֶעהְלְטֶע עֶר
20 זִיא אִין דֶער וִויסְטֶע סִינַי: אוּנְד עֶס וַוארֶען דִיא קִינְדֶער רְאוּבֵן׳ס, דֶעם עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען
דֶעם יִשְׂרָאֵל, (נַאךְ) אִיהְרֶער גֶעבּוּרְט, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען
פֶעטֶערְלִיכֶען הַייזֶערְן, נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, נַאךְ אִיהְרֶען קֶאפְּפֶען, אַלְלֶעם

מֶענְנלִיכֶע פָֿאן צוַואנְצִיג יַאהְרֶען אַן אוּנְד דַארִיבֶּער, יֶעדֶער, וֶועלְכֶער (אִים) הֵעער
21 אוֹיסְגֶעהְט: אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלֶטֶען פָֿאם שְׁטַאמְמֶע רְאוּבֵן (וַוארֶען) זֶעכְס אוּנְד פִֿירְצִיג
22 טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿינְף הוּנְדֶערְט: (פָֿאן) דֶען קִינְדֶערְן שִׁמְעוֹן׳ס (נַאךְ) אִיהְרֶער גֶעבוּרְט,
נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען פֶֿעטֶערְלִיכֶען הַייזֶערְן, זַיינֶע גֶעצֶעהְלֶטֶען
נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, נַאךְ אִיהְרֶען הַייפְּטֶערְן, אַלְלֶעס מֶענְנלִיכֶע פָֿאן צוַואנְצִיג
23 יַאהְרֶען אַן אוּנְד דַארִיבֶּער, יֶעדֶער דֶער אוֹיסְגֶעהֶעט (אִים) הֵעער: אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלֶטֶען
פָֿאם שְׁטַאמְמֶע שִׁמְעוֹן (וַוארֶען) נַיין אוּנְד פִֿירְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד דְרַייא הוּנְדֶערְט:
24 (פָֿאן) דֶען קִינְדֶערְן גָּד׳ס נַאךְ אִיהְרֶער גֶעבוּרְט, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ
אִיהְרֶען פֶֿעטֶערְלִיכֶען הַייזֶערְן, נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, פָֿאן צוַואנְצִיג יַאהְרֶען
25 אַן אוּנְד דַארִיבֶּער, יֶעדֶער דֶער (אִים) הֵעערֶע אוֹיסְגֶעהְט: אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלֶטֶען פָֿאם
שְׁטַאמְמֶע גָּד וַוארֶען פִֿינְף אוּנְד פִֿירְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד זֶעכְס הוּנְדֶערְט אוּנְד פִֿינְפְצִיג:
26 (פָֿאן) דֶען קִינְדֶערְן יְהוּדָה (נַאךְ) אִיהְרֶער גֶעבוּרְט, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ
אִיהְרֶען פֶֿעטֶערְלִיכֶען הַייזֶערְן, נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, פָֿאן צוַואנְצִיג יַאהְרֶען
27 אַן אוּנְד דַארִיבֶּער, יֶעדֶער, (דֶער) אִים הֵעערֶע אוֹיסְגֶעהְט: אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלֶטֶען פָֿאם
28 שְׁטַאמְמֶע יְהוּדָה (וַוארֶען) פִֿיר אוּנְד זִיבֶּענְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד זֶעכְסהוּנְדֶערְט: פָֿאן דֶען
קִינְדֶערְן יִשָּׂשכָר, (נַאךְ) אִיהְרֶער גֶעבוּרְט, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען
פֶֿעטֶערְלִיכֶען הַייזֶערְן, נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, פָֿאן צוַואנְצִיג יַאהְרֶען אַן אוּנְד
29 דַארִיבֶּער, יֶעדֶער (דֶער) אִים הֵעערֶע אוֹיסְגֶעהְט: אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלֶטֶען פָֿאם שְׁטַאמְמֶע
30 יִשָּׂשכָר (וַוארֶען) פִֿיר אוּנְד פִֿינְפְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿיר הוּנְדֶערְט: (פָֿאן) דֶען קִינְדֶערְן
זְבוּלֻן׳ס, (נַאךְ) אִיהְרֶער גֶעבוּרְט, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען פֶֿעטֶער-
לִיכֶען הַייזֶערְן, נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, פָֿאן צוַואנְצִיג יַאהְרֶען אַן אוּנְד דַארִיבֶּער,
31 יֶעדֶער (דֶער) אִים הֵעערֶע אוֹיסְגֶעהְט: אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלֶטֶען פָֿאם שְׁטַאמְמֶע זְבוּלֻן,
32 (וַוארֶען) זִיבֶּען אוּנְד פִֿינְפְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿיר הוּנְדֶערְט: (פָֿאן) דֶען זֶעהְנֶען יוֹסֵף׳ס
פָֿאן דֶען קִינְדֶערְן אֶפְרַיִם׳ס, (נַאךְ) אִיהְרֶער גֶעבוּרְט, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן,
נַאךְ אִיהְרֶען פֶֿעטֶערְלִיכֶען הַייזֶערְן, נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, פָֿאן צוַואנְצִיג יַאהְרֶען
33 אַן אוּנְד דַארִיבֶּער, יֶעדֶער (דֶער) אוֹיסְגֶעהְט (אִים) הֵעערֶע: אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלֶטֶען
34 פָֿאם שְׁטַאמְמֶע אֶפְרַיִם (וַוארֶען) פִֿירְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿינְף הוּנְדֶערְט: (פָֿאן) דֶען
קִינְדֶערְן מְנַשֶּׁה׳ס, (נַאךְ) אִיהְרֶער גֶעבוּרְט, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען
פֶֿעטֶערְלִיכֶען הַייזֶערְן, נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, פָֿאן צוַואנְצִיג יַאהְרֶען אַן אוּנְד
35 דַארִיבֶּער, יֶעדֶער (דֶער) אוֹיסְגֶעהְט (אִים) הֵעערֶע: אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלֶטֶען פָֿאם שְׁטַאמְמֶע
36 מְנַשֶּׁה, (וַוארֶען) צְוַייא אוּנְד דְרַייסִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד צְוַייא הוּנְדֶערְט: פָֿאן דֶען קִינְדֶערְן
בִּנְיָמִין׳ס, נַאךְ אִיהְרֶער גֶעבוּרְט, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען פֶֿעטֶערְלִיכֶען
הַייזֶערְן, נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, פָֿאן צוַואנְצִיג יַאהְרֶען אוּנְד דַארִיבֶּער, יֶעדֶער
37 (דֶער) אוֹיסְצִיהְט צוּם הֵעערֶע: אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלֶטֶען פָֿאם שְׁטַאמְמֶע בִּנְיָמִין, (וַוארֶען)

38 פִינְף אוּנְד דְרַייסִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִיר הוּנְדֶערְט׃ (פָאן) דֶען קִינְדֶערְן דָן׳ס, (נַאךְ)
אִיהְרֶער גֶעבּוּרְט, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען פֶעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן,
נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, פָאן צְווַאנְצִיג יַאהְרֶען אַן אוּנְד דַארִיבֶּער׃ יֶעדֶער (דֶער)
39 צוּם הֵעעֶרֶע אוֹיסְצִיהֶעט׃ אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען פָאם שְׁטַאמְמֶע דָן, (וַוארֶען) צְוֵוייא אוּנְד
40 זֶעכְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד זִיבֶּען הוּנְדֶערְט׃ (פָאן) דֶען קִינְדֶערְן אָשֵׁר׳ס (נַאךְ) אִיהְרֶער
גֶעבּוּרְט, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען פֶעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן, נַאךְ דֶער
צַאהְל דֶער נַאמֶען, פָאן צְווַאנְצִיג יַאהְרֶען אַן אוּנְד דַארִיבֶּער, יֶעדֶער (דֶער) צוּם
41 הֵעעֶרֶע אוֹיסְצִיהְט׃ אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען פָאם שְׁטַאמְמֶע אָשֵׁר, (וַוארֶען) אֵיין אוּנְד פִירְצִיג
42 טוֹיזֶענְד אוּנְד פִינְף הוּנְדֶערְט׃ דִיא קִינְדֶער נַפְתָּלִי׳ס (נַאךְ) אִיהְרֶער גֶעבּוּרְט, נַאךְ
אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען פֶעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן, נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער
נַאמֶען, פָאן צְווַאנְצִיג יַאהְרֶען אַן אוּנְד דַארִיבֶּער, יֶעדֶער (דֶער) צוּם הֵעעֶרֶע אוֹיסְצִיהְט׃
43 אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען פָאם שְׁטַאמְמֶע נַפְתָּלִי (וַוארֶען) דְרַייא אוּנְד פִינְפְצִיג טוֹיזֶענְד
44 אוּנְד פִיר הוּנְדֶערְט׃ דִיזֶעס זִינְד דִיא גֶעצֶעהְלְטֶען, וֶועלְכֶע מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד
דִיא פִירְסְטֶען יִשְׂרָאֵל׳ס צֶעהְלְטֶען, צְווֶעלְף מֶענְנֶער, אֵיין מַאן פָאן דֶעם הוֹיזֶע זֵיינֶער
45 פֶעטֶער, (פָאן אֵיינֶעם יֶעדֶען שְׁטַאמְמֶע) וַוארֶען זִיא׃ אוּנְד עֶס וַוארֶען אַלֶּע גֶעצֶעהְל-
טֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, נַאךְ אִיהְרֶען פֶעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן, פָאן צְווַאנְצִיג יַאהְרֶען
46 אַן אוּנְד דַארִיבֶּער, יֶעדֶער (דֶער) אוּנְטֶער יִשְׂרָאֵל צוּם הֵעעֶרֶע אוֹיסְצִיהֶעט׃ אוּנְד עֶס
וַוארֶען אַלֶּע גֶעצֶעהְלְטֶען זֶעכְס (מַאל) הוּנְדֶערְט טוֹיזֶענְד אוּנְד דְרַייא טוֹיזֶענְד אוּנְד
47 פִינְף הוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְפְצִיג׃ אוּנְד דִיא לְוִיִּם נַאךְ אִיהְרֶעם פֶעטֶערְלִיכֶען שְׁטַאמְמֶע
48 הַאטְטֶען זִיא נִיכְט גֶעצֶעהְלט אוּנְטֶער אִיהְנֶען, דֶען יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃
49 נוּר דֶען שְׁטַאם לֵוִי זָאלְלְסְט דוּא נִיכְט צֶעהְלֶען, אוּנְד אִיהְרֶע זוּמְמֶע זָאלְלְסְט דוּא
50 נִיכְט אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיפְנֶעהְמֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט זֶעטְצֶען דִיא
לְוִיִּם אִיבֶּער דִיא וָואהְנוּנְג דֶעם צֵייגְנִיסְסֶעס אוּנְד אִיבֶּער אַלְלֶע אִיהְרֶע גֶעפֶּעסֶע, אוּנְד
אִיבֶּער אַלְלֶעס וַואס דַאצוּ (גֶעהֶערְט)؛ זִיא זָאלְלֶען דִיא וָואהְנוּנְג אוּנְד אַלְלֶע אִיהְרֶע
גֶעפֶּעסֶע טְרַאגֶען, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען זִיא בֶּעדִינֶען, אוּנְד אוּם דִיא וָואהְנוּנְג הֶערוּם זָאלְלֶען
51 זִיא לַאגֶערְן׃ אוּנְד וֶוען דִיא וָואהְנוּנְג אוֹיפְבְּרֶעכֶען זָאלְל, זָאלְלֶען זִיא דִיא לְוִיִּם אַבְּנֶעה-
מֶען, אוּנְד וֶוען דִיא וָואהְנוּנְג רוּהֶען זָאלְל, זָאלְלֶען דִיא לְוִיִּם זִיא (וִוידֶער) אוֹיפְשְׁטֶעלְלֶען,
52 אוּנְד דֶער פְרֶעמְדֶע, דֶער הִינְצוּטְרֶעטֶען ווִירְד, זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען׃ אוּנְד דִיא
קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס זָאלְלֶען לַאגֶערְן יֶעדֶער בֵּייא זֵיינֶעם לַאגֶער, אוּנְד יֶעדֶער בֵּייא
53 זֵיינֶער פַאהְנֶע, נַאךְ אִיהְרֶען הֵעעֶרֶען׃ אוּנְד דִיא לְוִיִּם זָאלְלֶען רִינְגְס אוּמְהֶער אוּם דִיא
וָואהְנוּנְג דֶעם צֵייגְנִיסְסֶעס לַאגֶערְן, דַאמִיט נִיכְט אֵיין צָארְן אִיבֶּער דִיא גֶעמֵיינְדֶע דֶער
קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס קָאמְמֶע; אוּנְד דִיא לְוִיִּם זָאלְלֶען דַאז אַמְט (בֵּייא) דֶער וָואהְנוּנְג
54 דֶעם צֵייגְנִיסְסֶעס אִין אַכְט נֶעהְמֶען׃ אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס טְהַאטֶען גַאנְץ וִויא
יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְל, זָא טְהַאטֶען זִיא׃

ב

Cap. II. ב

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: יֶעדֶער בֵּייא זֵיינֶער פַֿאהְנֶע
נַאךְ דֶען צֵייכֶען אִיהְרֶער פֶֿעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶער, זָאלְלֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס לַאגֶערְן;
3 גֶעגֶענְאִיבֶּער דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְט, רִינְגְס אוּמְהֶער זָאלְלֶען זִיא לַאגֶערְן: אוּנְד
דִיא זִיךְ נַאךְ דֶער מָארְגֶענְזֵייטֶע לַאגֶערְן, דִיא פַֿאהְנֶע דֶעם לַאגֶערְס יְהוּדָה'ס, נַאךְ
אִיהְרֶען הֶעעֶרְשַׁארֶען, אוּנְד דֶער פִֿירְסְט דֶער קִינְדֶער יְהוּדָה'ס (וַואר) נַחְשׁוֹן, זָאהְן
4 עַמִּינָדָב'ס: אוּנְד זֵיין הֶעעֶר אוּנְד אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען, פִֿיר אוּנְד זִיבֶּענְצִיג טוֹיזֶענְד
5 אוּנְד זֶעכְּס הוּנְדֶערְט: אוּנְד דִיא בֵּייא אִיהְם לַאגֶערְן, דֶער שְׁטַאם יִשָּׂשכָר, אוּנְד דֶער
6 (שְׁטַאם־)פִֿירְסְט דֶער קִינְדֶער יִשָּׂשכָר (וַואר) נְתַנְאֵל, זָאהְן צוּעָר'ס: אוּנְד זֵיין הֶעעֶר,
7 זֵיינֶע גֶעצֶעהְלְטֶען, פִֿיר אוּנְד פִֿינְפְֿצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿיר הוּנְדֶערְט: דֶער שְׁטַאם זְבוּלֻן,
8 אוּנְד דֶער (שְׁטַאם־) פִֿירְסְט דֶער קִינְדֶער זְבוּלֻן'ס (וַואר) אֱלִיאָב, זָאהְן חֵלוֹן'ס: אוּנְד
זֵיין הֶעעֶר, אוּנְד זֵיינֶע גֶעצֶעהְלְטֶען, זִיבֶּען אוּנְד פִֿינְפְֿצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿיר הוּנְדֶערְט:
9 אַלְלֶע דִיא גֶעצֶעהְלְטֶען דֶעם לַאגֶערְס יְהוּדָה'ס (וַוארֶען) הוּנְדֶערְט זֶעכְּס אוּנְד אַכְטְצִיג
טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿיר הוּנְדֶערְט, נַאךְ אִיהְרֶען הֶעעֶרְשַׁארֶען; דִיזֶע זָאלְלֶען צוּעֶרְסְט צִיהֶען:
10 דִיא פַֿאהְנֶע דֶעם לַאגֶערְס רְאוּבֵן גֶעגֶען דִיא מָארְגֶענְזֵייטֶע נַאךְ אִיהְרֶען הֶעעֶרְשַׁארֶען,
אוּנְד דֶער (שְׁטַאם־) פִֿירְסְט דֶער קִינְדֶער רְאוּבֵן'ס (וַואר) אֱלִיצוּר, זָאהְן שְׁדֵיאוּר'ס:
11 אוּנְד זֵיין הֶעעֶר אוּנְד אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען, זֶעכְּס אוּנְד פִֿירְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿינְף
12 הוּנְדֶערְט: אוּנְד דִיא בֵּייא אִיהְם לַאגֶערְן: דֶער שְׁטַאם שִׁמְעוֹן, אוּנְד דֶער פִֿירְסְט דֶער
13 קִינְדֶער שִׁמְעוֹן'ס (וַואר) שְׁלֻמִיאֵל, זָאהְן צוּרִישַׁדָּי'ס: אוּנְד זֵיין הֶעעֶר אוּנְד אִיהְרֶע
14 גֶעצֶעהְלְטֶען, נֵיין אוּנְד פִֿינְפְֿצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד דְרֵייא הוּנְדֶערְט: אוּנְד דֶער שְׁטַאם גָּד
15 אוּנְד דֶער פִֿירְסְט דֶער קִינְדֶער גָּד'ס (וַואר) אֶלְיָסָף, זָאהְן רְעוּאֵל'ס; אוּנְד זֵיין הֶעעֶר,
אוּנְד אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען, פִֿינְף אוּנְד פִֿירְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד זֶעכְּס הוּנְדֶערְט אוּנְד
16 פִֿינְפְֿצִיג: אַלְלֶע דִיא גֶעצֶעהְלְטֶען דֶעם לַאגֶערְס רְאוּבֵן'ס (וַוארֶען) הוּנְדֶערְט אוּנְד
אֵיין אוּנְד פִֿינְפְֿצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿיר הוּנְדֶערְט אוּנְד פִֿינְפְֿצִיג, נַאךְ אִיהְרֶען הֶעעֶרְשַׁארֶען,
17 אוּנְד אַלְס דִיא צְוֵויטֶען זָאלְלֶען זִיא צִיהֶען: אוּנְד דַאן זָאלְל דַאז פֶֿערְזַאמְמלוּנְגְס־
גֶעצֶעלְט צִיהֶען, דַאז לַאגֶער דֶער לְוִיִּם, מִיטְטֶען אוּנְטֶער דֶען לַאגֶערְן; זָא וִויא זִיא
לַאגֶערְן, זָא זָאלְלֶען זִיא צִיהֶען, יֶעדֶער אַן זֵיינֶעם (בֶּעשְׁטִימְמְטֶען) אָרְטֶע, נַאךְ אִיהְרֶען
18 פַֿאהְנֶען: דִיא פַֿאהְנֶע דֶעם לַאגֶערְס אֶפְרַיִם'ס נַאךְ אִיהְרֶען הֶעעֶרְשַׁארֶען גֶעגֶען דִיא
אַבֶּענְדְזֵייטֶע, דֶער פִֿירְסְט דֶער קִינְדֶער אֶפְרַיִם'ס (וַואר) אֱלִישָׁמָע, זָאהְן עַמִּיהוּד'ס:
19 אוּנְד זֵיין הֶעעֶר, אוּנְד אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען, פִֿירְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿינְף הוּנְדֶערְט:
20 אוּנְד בֵּייא אִיהְם דֶער שְׁטַאם מְנַשֶּׁה, אוּנְד דֶער שְׁטַאמְמְפִֿירְסְט מְנַשֶּׁה'ס (וַואר) גַּמְלִיאֵל,
21 זָאהְן פְּדָהצוּר'ס, אוּנְד זֵיין הֶעעֶר אוּנְד אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען, צְוֵוייא אוּנְד דְרֵייסִיג
22 טוֹיזֶענְד אוּנְד צְוֵוייא הוּנְדֶערְט: אוּנְד דֶער שְׁטַאם בִּנְיָמִין, אוּנְד דֶער פִֿירְסְט דֶער

23 קִינְדֶער בִּנְיָמִין׳ס (וַואר) אַבִידָן, זָאהְן גִּדְעוֹנִי׳ס: אוּנְד זַיין הֵעער, אוּנְד אִיהְרֶע גֶע־
24 צֶעהְלְטֶען, פִינְף אוּנְד דְרַייסִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִיר הוּנְדֶערְט: אַלְלֶע דִיא גֶעצֶעהְלְטֶען
דֶעם לַאגֶערְם אֶפְרַיִם׳ס (וַוארֶען) הוּנְדֶערְט אוּנְד אַכְט טוֹיזֶענְד אוּנְד הוּנְדֶערְט נַאךְ
25 אִיהְרֶען הֵעערְשַׁארֶען, אוּנְד אַלְס דִיא דְרִיטְטֶען זָאלְלֶען זִיא צִיהֶען: דִיא פַאהְנֶע דֶעם
לַאגֶערְם דָן גֶעגֶען דִיא אַבֶּענְדזַייטֶע נַאךְ אִיהְרֶען הֵעערְשַׁארֶען, אוּנְד דֶער פִירְסְט דֶער
26 קִינְדֶער דָן (וַואר) אֲחִיעֶזֶר, זָאהְן עַמִּישַׁדַּיי׳ס, אוּנְד זַיין הֵעער אוּנְד אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען,
27 צְווַייא אוּנְד זֶעכְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד זִיבֶּען הוּנְדֶערְט: אוּנְד בֵּייא אִיהְם לַאגֶערְטֶען דֶער
שְׁטַאם אָשֵׁר׳ס, אוּנְד דֶער פִירְסְט דֶער קִינְדֶער אָשֵׁר׳ס (וַואר) פַּגְעִיאֵל, זָאהְן עָכְרָן׳ס:
28 אוּנְד זַיין הֵעער אוּנְד זַיינֶע גֶעצֶעהְלְטֶען, אַיין אוּנְד פִירְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִינְף הוּנ־
29 דֶערְט: אוּנְד דֶער שְׁטַאם נַפְתָּלִי, אוּנְד דֶער פִירְסְט דֶער קִינְדֶער נַפְתָּלִי׳ס (וַואר)
30 אֲחִירַע, זָאהְן עֵינָן׳ס: אוּנְד זַיין הֵעער, אוּנְד אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען דְרַייא אוּנְד פִינְפְצִיג
31 טוֹיזֶענְד אוּנְד פִיר הוּנְדֶערְט: אַלְלֶע דִיא גֶעצֶעהְלְטֶען דֶעם לַאגֶערְם דָן (וַוארֶען)
הוּנְדֶערְט זִיבֶּען אוּנְד פִינְפְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד זֶעכְס הוּנְדֶערְט; זִיא זָאלְלֶען אַלְס דִיא
32 לֶעטְצְטֶען נַאךְ אִיהְרֶען פַאהְנֶען צִיהֶען: דִיזֶעם (זִינְד) דִיא גֶעצֶעהְלְטֶען דֶער קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל׳ס נַאךְ אִיהְרֶען פֶעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן; אַלְלֶע גֶעצֶעהְלְטֶען דֶער לַאגֶער נַאךְ
אִיהְרֶען הֵעערְשַׁארֶען (וַוארֶען) זֶעכְס מַאל הוּנְדֶערְט טוֹיזֶענְד אוּנְד דְרַייא טוֹיזֶענְד אוּנְד
33 פִינְף הוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְפְצִיג: אוּנְד דִיא לְוִיִּם הַאטְטֶען זִיא נִיכְט אוּנְטֶער דֶען קִינ־
34 דֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס גֶעצֶעהְלְט, ווִיא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְל, אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס
טְהַאטֶען גַאנְץ ווִיא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְל, זָא לַאגֶערְטֶען זִיא נַאךְ אִיהְרֶען פַאהְנֶען
אוּנְד זָא צָאגֶען זִיא, יֶעדֶער נַאךְ זַיינֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, בֵּייא זַיינֶעם פֶעטֶערְלִיכֶען הוֹיזֶע:

Cap. III. ג ג

1 אוּנְד דִיזֶעם אִיזְט דַאז גֶעשְׁלֶעכְט אַהֲרֹן׳ס אוּנְד מֹשֶׁה׳ס, צוּר צַייט אַלְס יְיָ רֶעדֶעטֶע
2 מִיט מֹשֶׁה אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע סִינַי: אוּנְד דִיזֶעם זִינְד דִיא נַאמֶען דֶער זֶאהְנֶע אַהֲרֹן׳ס:
3 דֶער עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶע נָדָב; אוּנְד אֲבִיהוּא, אֶלְעָזָר אוּנְד אִיתָמָר: דִיזֶעם זִינְד דִיא נַאמֶען
דֶער זֶאהְנֶע אַהֲרֹן׳ס, דֶער גֶעזַאלְבְּטֶען פְּרִיסְטֶער, דֶערֶען הֶענְדֶע מַאן אַנְגֶעפִילְלֶעט
4 הַאטְטֶע צוּם פְּרִיסְטֶערְדִינְסְטֶע: אוּנְד נָדָב אוּנְד אֲבִיהוּא שְׁטַארְבֶּען פָאר יְיָ, אַלְס זִיא
פְרֶעמְדֶעס פֵייעֶר פָאר יְיָ דַארְבְּרַאכְטֶען, אִין דֶער ווִיסְטֶע סִינַי, אוּנְד זִיא הַאטְטֶען
קַיינֶע קִינְדֶער; דַא פֶערְזַאהֶען דַאז פְּרִיסְטֶערְאַמְט אֶלְעָזָר אוּנְד אִיתָמָר אוּנְטֶער דֶער
5 6 אוֹיפְזִיכְט אִיהְרֶעס פַאטֶערְס אַהֲרֹן: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: לַאס
דֶען שְׁטַאם לֵוִי הֶערְצוּ טְרֶעטֶען אוּנְד שְׁטֶעלְלֶע אִיהְן פָאר דֶען פְּרִיסְטֶער אַהֲרֹן, דַאס
7 זִיא אִיהְן בֶּעדִינֶען: אוּנְד זִיא זָאלְלֶען בֶּעזָארְגֶען וַואס פִיר אִיהְן אוּנְד פִיר דִיא גַאנְצֶע
גֶעמַיינְדֶע צוּ בֶּעזָארְגֶען אִיזְט פָאר דֶעם פֶערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע, דֶען דִינְסְט דֶער
8 (הֵיילִיגֶען) װָאהְנוּנְג צוּ פֶערְרִיכְטֶען: אוֹיךְ זָאלְלֶען זִיא אַלְלֶע גֶעפֶעסֶע דֶעם פֶערְזַאמְמ־

לוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעם בֶּעוָֹארְגֶען אוּנְד וַואס פִֿיר דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס צוּ בֶּעוָֹארְגֶען אִיזְט,
9 דֶען דִינְסט דֶער וָֹואהְנוּנְג צוּ פֶֿערְרִיכְטֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסט דִיא לְוִיִּם דֶעם אַהֲרֹן
אוּנְד זֵיינֶען זֶֿאהְנֶען גֶעבֶּֿען׃ גֶעגֶעבֶּֿען (זִינְד) זִיא אִיהְם אוֹיס דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס׃
10 אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶֿאהְנֶע זָאלְלסט דוּא אַנְוֵויזֶען, דַאס זִיא אִיהְר פְּרִיסְטֶערְאַמְט
בֶּעוָֹארְגֶען; אוּנְד דֶער פְֿרֶעמְדֶע, דֶער הִינְצוּטְרֶעטֶען וִוירְד, זָאלְל גֶעטֶֿאדְטֶעט וֶוערְ־
11 12 דֶען׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ אוּנְד אִיךְ, זִיהֶע, אִיךְ הַאבֶּע דִיא
לְוִיִּם אוֹיס דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס שְׁטַאטְט אַלְלֶער עֶרְסטגֶעבָּֿארְנֶען גֶענָאמְמֶען, דִיא
דִיא מוּטְטֶער בְּרֶעכֶען, פָֿאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, אַלְזָא זָאלְלֶען דִיא לְוִיִּם מִיר
13 גֶעהֶארֶען׃ דֶען מִיר (גֶעהֶארְט) יֶעדֶער עֶרְסטגֶעבָּֿארְנֶע; אַן דֶעם טַאגֶע, (דַא) אִיךְ
אַלְלֶע עֶרְסטגֶעבָּֿארְנֶען אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם שְׁלוּג, הַאבֶּע אִיךְ מִיר אַלְלֶע עֶרְסטגֶעבָּֿארְנֶען
אוּנְטֶער יִשְׂרָאֵל גֶעהֵיילִיגֶעט, פָֿאם מֶענְשֶׁען אַן בִּיז אוֹיף דַאז פִֿיה, מִיר זָאלְלֶען זִיא
14 גֶעהֶארֶען, אִיךְ בִּין יְיָ׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אִין דֶער וִויסְטֶע סִינַי אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃
15 צֶעהְלֶע דִיא קִינְדֶער לֵוִי׳ס נַאךְ אִיהְרֶען פֶֿעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען גֶע־
שְׁלֶעכְטֶערְן; אַלְלֶעם מֶענְלִיכֶע פָֿאן אֵיינֶעם מָאנַאט אַלְט אוּנְד דַארִיבֶּער, זָאלְלסט
16 דוּא זִיא צֶעהְלֶען׃ אוּנְד מֹשֶׁה הַאטְטֶע זִיא נַאךְ דֶעם בֶּעפֶֿעהְלֶע יְיָ׳ס גֶעצֶעהְלט, וִויא
17 אִיהְם גֶעבָּֿאטֶען וָֹוארְדֶען׃ אוּנְד דִיזֶעם וַוארֶען דִיא זֶֿאהְנֶע לֵוִי׳ס מִיט אִיהְרֶען נַאמֶען׃
18 גֵּרְשׁוֹן אוּנְד קְהָת אוּנְד מְרָרִי׃ אוּנְד דִיזֶעם זִינְד דִיא נַאמֶען דֶער זֶֿאהְנֶע גֵּרְשׁוֹן׳ס נַאךְ
19 אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, לִבְנִי אוּנְד שִׁמְעִי׃ אוּנְד דִיא זֶֿאהְנֶע דֶעם קְהָת, נַאךְ אִיהְרֶען
20 גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן׃ עַמְרָם אוּנְד יִצְהָר, חֶבְרוֹן אוּנְד עֻזִּיאֵל׃ אוּנְד דִיא זֶֿאהְנֶע דֶעם מְרָרִי,
נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן׃ מַחְלִי אוּנְד מוּשִׁי׃ דִיזֶעם זִינְד דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער לֵוִי׳ס
21 נַאךְ אִיהְרֶען פֶֿעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן׃ פָֿאן גֵּרְשׁוֹן, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט דֶעם לִבְנִי אוּנְד דַאז
22 גֶעשְׁלֶעכְט דֶעם שִׁמְעִי; דִיזֶעם זִינְד דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער גֵּרְשֻׁנִּי׃ אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלטֶען
נַאךְ דֶער צַאהְל אַלְלֶעם מֶענְלִיכֶען פָֿאן אֵיינֶעם מָאנַאט אַלְט אוּנְד דַארִיבֶּער; אִיהְרֶע
23 גֶעצֶעהְלטֶען (וַוארֶען) זִיבֶּען טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿינְף הוּנְדֶערְט׃ דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער
24 גֵּרְשֻׁנִּי, הִינְטֶער דֶער וָֹואהְנוּנְג זָאלְלֶען זִיא זִיךְ לַאגֶערְן, גֶעגֶען דִיא אַבֶּענְדזֵייטֶע׃ אוּנְד
25 דֶער פִֿירְסט דֶער גֵּרְשֻׁנִּי (וַואר) אֶלְיָסָף זָאהְן לָאֵל׳ס׃ אוּנְד דִיא בֶּעוָֹארְגוּנְג דֶער
קִינְדֶער גֵּרְשׁוֹן בֵּיים פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶע, (זָאלְל זֵיין) דִיא פָֿארְהֶענְגֶע דֶער
וָֹואהְנוּנְג אוּנְד דַאז גֶעצֶעלְט, אִיהְרֶע דֶעקְקֶע אוּנְד דִיא דֶעקְקֶע אַם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם
26 פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעם׃ אוּנְד דִיא אוּמְהֶענְגֶע דֶעם פָֿארְהָאפֶֿעם אוּנְד דִיא דֶעקְקֶע
אַם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פָֿארְהָאפֶֿעם, וֶועלְכֶער אוּם דִיא וָֹואהְנוּנְג אוּנְד אוּם דֶען אַלְטַאר
הֶערוּם (וַואר), אוּנְד אִיהְרֶע שְׁטְרִיקְקֶע, דִיא צוּ זֵיינֶעם גַאנְצֶען דִינְסטֶע (גֶעהֶארֶען)׃
27 אוּנְד פָֿאן קְהָת דַאז גֶעשְׁלֶעכְט דֶעם עַמְרָמִי אוּנְד דַאז גֶעשְׁלֶעכְט דֶעם יִצְהָרִי אוּנְד
דַאז גֶעשְׁלֶעכְט דֶעם חֶבְרוֹנִי אוּנְד דַאז גֶעשְׁלֶעכְט דֶעם עָזִּאֵלִי; דִיזֶעם זִינְד דִיא
28 גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער קְהָתִי׃ נַאךְ דֶער צַאהְל אַלְלֶעם מֶענְלִיכֶען פָֿאן אֵיינֶעם מָאנַאט

אַלְט אוּנְד דַארִיבֶּער (וַוארֶען) אַכְט טוֹיזֶענְד אוּנְד זֶעכְס הוּנְדֶערְט, (וֶועלְכֶע) בֶּעַ־
29 זָארְגְטֶען, וַואס בֵּיים הֵיילִיגְטהוּם צוּ בֶּעזָארְגֶען וַואר: דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער קִינְדֶער
30 קְהָת זָאלְלֶען זִיךְ אַן דֶער זֵייטֶע דֶער וְואהְנוּנְג גֶעגֶען מִיטְטַאג לַאגֶערְן: אוּנְד דֶער
פִּירְסְט דֶעם פֶּעטֶערְלִיכֶען הוֹיזֶעם דֶער גֶעשְׁלֶעכְטֶער קְהָתִי (וַואר) אֱלִיצָפָן, זָאהְן
31 עֻזִּיאֵל'ס: אוּנְד אִיהְרֶע בֶּעזָארְגוּנְג (זָאלְל זֵיין) דִיא לַאדֶע אוּנְד דֶער טִישׁ אוּנְד דֶער
לֵייכְטֶער אוּנְד דִיא אַלְטֶערֶע, אוּנְד דִיא הֵיילִיגֶען גֶעפֶּעסֶע, וָואמִיט מַאן דֶען דִינְסְט
פֶּערְרִיכְטֶעט, אוּנְד דֶער פָאְרְהַאנְג אוּנְד אַלְלֶעם (צוּ) אִיהְרֶעם דִינְסְטֶע (גֶעהֶארִיגֶע):
32 אוּנְד דֶער פִּירְסְט דֶער פִּירְסְטֶען לֵוִי'ס, אֶלְעָזָר, זָאהְן דֶעם פְּרִיסְטֶערְס אַהֲרֹן, (הַאטְטֶע)
דִיא אוֹיפְזִיכְט אִיבֶּער דִיא, (וֶועלְכֶע) בֶּעזָארְגֶען זָאלְלֶען, וַואס פִיר דַאז הֵיילִיגְטהוּם
33 צוּ בֶּעזָארְגֶען וַואר: פָאן מְרָרִי, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט דֶער מַחְלִי אוּנְד דַאז גֶעשְׁלֶעכְט דֶעם
34 מוּשִׁי, דִיזֶעם זִינְד דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶעם מְרָרִי, אוּנְד אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען, נַאךְ דֶער
צַאהְל אַלְלֶעם מֶענְנְלִיכֶען פָאן אֵיינֶעם מָאנַאטֶע אַלְט אוּנְד דַארִיבֶּער (וַוארֶען) זֶעכְס
35 טוֹיזֶענְד אוּנְד צְוֵוייא הוּנְדֶערְט: אוּנְד דֶער פִּירְסְט דֶעם שְׁטַאמְמְהוֹיזֶעם דֶער גֶע־
שְׁלֶעכְטֶער מְרָרִי, (וַואר) צוּרִיאֵל, זָאהְן אֲבִיחָיִל'ס: אַן דֶער זֵייטֶע דֶער וָואהְנוּנְג
36 זָאלְלֶען זִיא לַאגֶערְן גֶעגֶען מִיטְטֶערְנַאכְט: אוּנְד דַאז אַמְט דֶער בֶּעזָארְגוּנְג דֶער
קִינְדֶער מְרָרִי, (וַוארֶען) דִיא בְּרֶעטְטֶער דֶער וָואהְנוּנְג אוּנְד אִיהְרֶע רִיגֶעל אוּנְד אִיהְרֶע
זֵיילֶען אוּנְד אִיהְרֶע פִּיסֶע אוּנְד אַלְלֶע אִיהְרֶע גֶעפֶּעסֶע אוּנְד אַלְלֶעם צוּ אִיהְרֶעם
37 דִינְסְטֶע (גֶעהֶערֶענְדֶע): אוּנְד דִיא זֵיילֶען דֶעם פָארְהָאפֶעם אוּמְהֶער, אוּנְד אִיהְרֶע
38 פִּיסֶע אוּנְד אִיהְרֶע נֶעגֶעל אוּנְד אִיהְרֶע שְׁטְרִיקֶקֶע: אוּנְד דִיא וֶועלְכֶע זִיךְ לַאגֶערְטֶען
פָאר דֶער וָואהְנוּנְג צוּר אָסְטזֵייטֶע פָאר דֶעם פֶערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע גֶעגֶען זֵיינֶען
אוֹיפְגַאנְג, (וַוארֶען) מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע, (וֶועלְכֶע) בֶּעזָארְגְטֶען, וַואס
צוּ בֶּעזָארְגֶען וַואר אִים הֵיילִיגְטהוּמֶע, צוּר בֶּעוַואהְרוּנְג דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד
39 יֶעדֶער פְרֶעמְדֶע, וֶועלְכֶער הִינְצוּטְרַאט, מוּסְטֶע גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען: אַלְלֶע גֶע־
צֶעהְלְטֶען דֶער לְוִיִּם, וֶועלְכֶע מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן צֶעהְלְטֶען נַאךְ דֶעם וָוארְטֶע יְיָ'ס,
נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, אַלְלֶעם מֶענְנְלִיכֶע פָאן אֵיינֶעם מָאנַאט אַלְט אוּנְד דַא־
40 רִיבֶּער, (וַוארֶען) צְוֵוייא אוּנְד צְוַואנְצִיג טוֹיזֶענְד: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה, צֶעהְלֶע אַלְלֶע
מֶענְנְלִיכֶען עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען פָאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס, פָאן אֵיינֶעם מָאנַאט אַלְט
41 אוּנְד דַארִיבֶּער, אוּנְד נִים דִיא צַאהְל אִיהְרֶער נַאמֶען אוֹיף: אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט
דִיא לְוִיִּם פִיר מִיךְ נֶעהְמֶען, אִיךְ בִּין יְיָ, פִיר אַלְלֶעם עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶע אוּנְטֶער דֶען
קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד דַאז פִיה דֶער לְוִיִּם שְׁטַאטְט אַלְלֶער עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען אוּנְטֶער
42 דֶעם פִיה דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס: אוּנְד מֹשֶׁה צֶעהְלְטֶע, וִויא אִיהְם יְיָ בֶּעפָאהְלֶען
43 הַאטְטֶע, אַלְלֶע עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס: אוּנְד עֶס וַוארֶען
אַלְלֶע מֶענְנְלִיכֶען עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען, נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער נַאמֶען, פָאן אֵיינֶעם מָאנַאט
אַלְט אוּנְד דַארִיבֶּער, נַאךְ אִיהְרֶער צַאהְל צְוֵוייא אוּנְד צְוַואנְצִיג טוֹיזֶענְד צְוֵוייא הוּנ־

44 45 דֶערְט אוּנְד דְרַייא אוּנְד זִיבֶּענְצִיג׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ נִים
דִיא לְוִיִּם שְׁטַאטְט אַלְלֶעם עֶרְסטגֶעבָּארְנֶען אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, אוּנְד דַאז
פִיה דֶער לְוִיִּם שְׁטַאטְט אִיהְרֶעם פִיהֶעם, אוּנְד זָא זָאלְלֶען דִיא לְוִיִּם מִיר אַנְגֶעהֶערֶען,
46 אִיךְ בִּין יְיָ׃ אוּנְד אַלְס אוֹיסְלֶעזוּנְג דֶער צְוַייא הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרַייא אוּנְד זִיבֶּענְצִיג,
דִיא אִיבְּרִיג זִינְד אִיבֶּער דִיא לְוִיִּם, פָאן דֶען עֶרְסטגֶעבָּארְנֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס׃
47 זָאלְלסט דוּא יֶע פִינְף אוּנְד פִינְף שְׁקָלִים פִיר דַאז הוֹיפְּט נֶעהְמֶען; נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל
48 דֶעם הֵיילִיגְטהוּמְס זָאלְלסט דוּא צְוַאנְצִיג גֵּרָה (אוֹיף) דֶען שֶׁקֶל נֶעהְמֶען׃ אוּנְד דוּא
זָאלְלסט דַאז זִילְבֶּער דֶעם אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶען זֶעהְנֶען (אַלְס) דִיא אוֹיסְלֶעזוּנְג גֶעבֶּען,
49 פִיר דִיא, דִיא אִיבְּרִיג זִינְד אוּנְטֶער אִיהְנֶען׃ אוּנְד מֹשֶׁה נַאהְם דַאז זִילְבֶּער דֶעם
50 לָאזֶעגֶעלְדֶעם פִיר דִיא, דִיא אִיבְּרִיג וַוארֶען אִיבֶּער דִיא אוֹיסְלֶעזוּנְג דֶער לְוִיִּם׃ פָאן
דֶען עֶרְסטגֶעבָּארְנֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס נַאהְם עֶר דַאז זִילְבֶּער, טוֹיזֶענְד דְרַייא
51 הוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְף אוּנְד זֶעכְצִיג (שֶׁקֶל), נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמֶעס׃ אוּנְד
מֹשֶׁה גַאבּ דַאז זִילְבֶּער דֶער אוֹיסְלֶעזוּנְג דֶעם אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶען זֶאהְנֶען, אוֹיף יְיָ׳ס
בֶּעפֶעהְל, וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע׃

ד Cap. IV. ד

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ נִים אוֹיף דִיא גֶעזַאמְמטצַאהְל
דֶער קִינְדֶער קְהָת אוֹיס דֶען קִינְדֶערְן לֵוִי, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען
3 פֶעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן, פָאן דְרַייסִיג יַאהְרֶען אַן אוּנְד דַארִיבֶּער בִּיז צוּ פִינְפְצִיג
יַאהְרֶען, יֶעדֶער, דֶער צוּם הֶעער קָאמְמְט, אוּם אַרְבֵּייט צוּ פֶערְרִיכְטֶען בֵּיים פֶער-
4 זַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶע׃ דִיזֶעס (אִיזְט) דֶער דִינְסט דֶער קִינְדֶער קְהָת בֵּיים פֶער-
5 זַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶע׃ דַאז אַלְלֶערְהֵיילִיגְסטֶע׃ אוּנְד אַהֲרֹן זָאל קָאמְמֶען אוּנְד זֵיינֶע
זֶאהְנֶע, וֶוען דַאז לַאגֶער אוֹיפְבְּרֶעכֶען זָאלל, אוּנְד זָאלְלֶען דֶען פָארְהַאנְג דֶער אַבְּשֵׁיי-
6 דוּנְג הֶערַאבּ נֶעהְמֶען אוּנְד דַאמִיט דִיא לַאדֶע דֶעם צֵיינְנִיסֶעס בֶּעדֶעקְקֶען׃ אוּנְד זִיא
זָאלְלֶען אֵיינֶע דֶעקְקֶע פָאן וֶועהוּנְדספֶעלְלֶען דַארוֹיף לֶעגֶען, אוּנְד דַארִיבֶּער אֵיין
קְלֵייד (פָאן) גַאנְץ בְּלוֹיעֶר וָואלְלֶע אוֹיסְבְּרֵייטֶען, אוּנְד אִיהְרֶע שְׁטַאנְגֶען אַנְלֶעגֶען׃
7 אוּנְד אִיבֶּער דֶען טִישׁ דֶעם שׁוֹיאבְּרָאדֶעס זָאלְלֶען זִיא אֵיין קְלֵייד (פָאן) בְּלוֹיעֶר
וָואלְלֶע אוֹיסְבְּרֵייטֶען, אוּנְד דִיא שִׁיסְסֶעלְן אוּנְד שַׁאלֶען אוּנְד בֶּעכֶער אוּנְד קַאנְנֶען דֶעם
8 טְרַאנְקאָפְּפֶערְס דַארוֹיף לֶעגֶען, אוּנְד דַאז בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶע בְּרָאד זָאלל דַארוֹיף זֵיין׃ אוּנְד
זִיא זָאלְלֶען דַארִיבֶּער אֵיין קְלֵייד (פָאן) שַׁארְלַאךְ אוֹיסְבְּרֵייטֶען, אוּנְד עֶס מִיט אֵיינֶער
9 דֶעקְקֶע פָאן וֶועהוּנְדספֶעלְלֶען בֶּעדֶעקְקֶען, אוּנְד זֵיינֶע שְׁטַאנְגֶען אַנְלֶעגֶען׃ אוּנְד זִיא
זָאלְלֶען אֵיין קְלֵייד (פָאן) בְּלוֹיעֶר וָואלְלֶע נֶעהְמֶען אוּנְד דֶען לֵייכְטֶער דֶעם לִיכְטֶס
אוּנְד זֵיינֶע לַאמְפֶּען אוּנְד זֵיינֶע צַאנְגֶען אוּנְד זֵיינֶע פְפַאנְנֶען, אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע אֶל-
10 גֶעפֶעסֶע בֶּעדֶעקְקֶען, דִיא מַאן צוּ זֵיינֶעם דִינְסְטֶע גֶעבְּרוֹיכְט׃ אוּנְד זִיא זָאלְלֶען אִיהְן

אוּנְד אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעפֶֿעסֶע אִין אֵיינֶע דֶעקְקֶע (פָֿאן) וֶעעהוּנְדסְפֶֿעלְלֶע לֶעגֶען, אוּנְד זִיא
11 אוֹיף אֵיינֶע טְרַאגְשְׁטַאנְגֶע לֶעגֶען׃ אוּנְד אִיבֶּער דֶען גָאלְדֶענֶען אַלְטַאר זָאלְלֶען זִיא
אֵיין קְלֵייד (פָֿאן) בְּלוֹיעֶר וָואלְלֶע אוֹיסְבְּרֵייטֶען, אוּנְד עֶס מִיט אֵיינֶער דֶעקְקֶע (פָֿאן)
12 וֶעעהוּנְדסְפֶֿעלְלֶען בֶּעדֶעקְקֶען, אוּנְד זֵיינֶע שְׁטַאנְגֶען אַנְלֶעגֶען׃ אוּנְד זִיא זָאלְלֶען
אַלְלֶע גֶעפֶֿעסֶע דֶעם דִינְסְטֶעס נֶעהְמֶען, וָואמִיט מַאן דֶען דִינְסְט אִים הֵיילִיגְטְהוּמֶע
טְהוּט, אוּנְד זָאלְלֶען זִיא אִין אֵיין קְלֵייד (פָֿאן) בְּלוֹיעֶר וָואלְלֶע לֶעגֶען, אוּנְד זִיא מִיט
אֵיינֶער דֶעקְקֶע (פָֿאן) וֶעעהוּנְדסְפֶֿעלְלֶען בֶּעדֶעקְקֶען, אוּנְד זָאלְלֶען זִיא אוֹיף אֵיינֶע
13 טְרַאגְשְׁטַאנְגֶע לֶעגֶען׃ אוּנְד זִיא זָאלְלֶען דֶען אַלְטַאר פָֿאן דֶער אַשֶׁע רֵיינִיגֶען, אוּנְד
14 דַארִיבֶּער אֵיין קְלֵייד פָֿאן פּוּרְפּוּרְוָואלְלֶע אוֹיסְבְּרֵייטֶען׃ אוּנְד זִיא זָאלְלֶען דַארוֹיף
אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעפֶֿעסֶע לֶעגֶען, וָואמִיט מַאן דֶען דִינְסְט אוֹיף דֶעמְזֶעלְבֶּען טְהוּט; דִיא
פְּפַֿאנְנֶען, דִיא גַאבֶּעלְן אוּנְד דִיא שׁוֹיפֶֿעלְן אוּנְד דִיא בֶּעקְקֶען, אַלְלֶע גֶעפֶֿעסֶע דֶעס
אַלְטַארְס, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען דַארִיבֶּער אֵיינֶע דֶעקְקֶע פָֿאן וֶעעהוּנְדסְפֶֿעלְלֶען אוֹיס־
15 בְּרֵייטֶען, אוּנְד זֵיינֶע שְׁטַאנְגֶען אַנְלֶעגֶען׃ אוּנְד וֶוען אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע פֶֿערְטִיג
זִינְד, אוּנְד דַאז הֵיילִיגְטְהוּם אוּנְד אַלְלֶע גֶעפֶֿעסֶע דֶעם הֵיילִיגְטְהוּמֶעס בֶּעדֶעקְט הַאבֶּען,
וֶוען דַאז לַאגֶער אוֹיפְבְּרֶעכֶען זָאלְל; אַלְסְדַאן זָאלְלֶען דִיא קִינְדֶער קְהָת קָאמְמֶען צוּ
טְרַאגֶען, אַבֶּער זִיא זָאלְלֶען דַאז הֵיילִיגְטְהוּם נִיכְט אַנְרִיהְרֶען, זָאנְסְט וֶוערְדֶען זִיא
שְׁטֶערְבֶּען׃ דִיזֶעס (אִיזְט) דַאז טְרַאגֶע (גֶעשֶׁעפְֿט) דֶער קִינְדֶער קְהָת בֵּיים פֶֿער־
16 זַאמְמְלוּנְגְסְגֶעצֶעלְטֶע׃ אוּנְד דִיא אוֹיפְֿזִיכְט אֶלְעָזָר'ס, דֶעס זָאהְנֶעס דֶעס פְּרִיסְטֶערְס
אַהֲרֹן, (אִיזְט) דַאז אֶל דֶער בֶּעלֵייכְטוּנְג, אוּנְד דַאז וָואהְלְרִיכֶענְדֶע רֵייכֶערְוֶוערְק אוּנְד
דַאז בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶע שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער, אוּנְד דַאז אֶל דֶער זַאלְבּוּנְג׃ דִיא אוֹיפְֿזִיכְט (אִיבֶּער)
דִיא גַאנְצֶע וָואהְנוּנְג אוּנְד אַלְלֶעס וַואס דַארִין אִיזְט, אַם הֵיילִיגְטְהוּמֶע אוּנְד אַן זֵיינֶען
17 18 גֶעפֶֿעסֶען׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ לַאסֶּעט נִיכְט
19 דֶען שְׁטַאם דֶער גֶעשְׁלֶעכְטֶער קְהָתִי אוֹיס דֶען לְוִיִּם אוֹיסְגֶערָאטֶעט וֶוערְדֶען׃ זָאנְדֶערְן
דַאז טְהוּט מִיט אִיהְנֶען, דַאס זִיא אַם לֶעבֶּען בְּלֵייבֶּען, אוּנְד נִיכְט שְׁטֶערְבֶּען, וֶוען
זִיא צוּם אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶען הִינְצוּטְרֶעטֶען׃ אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע זָאלְלֶען קָאמְמֶען
אוּנְד זִיא שְׁטֶעלְלֶען יֶעדֶען צוּ זֵיינֶעם דִינְסְטֶע אוּנְד צוּ זֵיינֶעם טְרַאג (גֶעשֶׁעפְֿטֶע)׃
20 אוּנְד זִיא זָאלְלֶען נִיכְט קָאמְמֶען אוּם צוּצוּזֶעהֶען, וִויא מַאן דַאז הֵיילִיגְטְהוּם אֵיינ־
21 22 וִויקְקֶעלְט, זָאנְסְט שְׁטֶערְבֶּען זִיא׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ נִים
אוֹיף דִיא גֶעזַאמְמְטְצַאהְל דֶער קִינְדֶער גֵּרְשׁוֹן, אוֹיךְ זִיא נַאךְ אִיהְרֶען פֶֿעטֶערְלִיכֶען
23 הֵייזֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, פָֿאן דְרֵייסִיג יַאהְרֶען אוּנְד דַארִיבֶּער, בִּיז צוּ
פִֿינְפְֿצִיג יַאהְר זָאלְלְסְט דוּא זִיא צֶעהְלֶען, יֶעדֶער, דֶער קָאמְמְט מִיטְצוּצִיהֶען אִים
24 הֶעערֶע, אוּם דִינְסְט צוּ טְהוּן בֵּיים פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגְסְגֶעצֶעלְטֶע׃ דִיזֶעס אִיזְט דֶער דִינְסְט
25 דֶער גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער גֵּרְשֻׁנִּי צוּ אַרְבֵּייטֶען אוּנְד צוּ טְרַאגֶען׃ אוּנְד זִיא זָאלְלֶען
דִיא פָֿארְהֶענְגֶע דֶער וָואהְנוּנְג אוּנְד דֶעם פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגְסְגֶעצֶעלְטֶעס טְרַאגֶען, דִיא

דֶעקְקֶע דאצוּ, אוּנְד דִיא דֶעקְקֶע פָאן זֶעהוּנְדסְפֶעלְלֶען, וֶועלְכֶע אָבֶען דַארִיבֶּער
26 אִיזְט אוּנְד דִיא דֶעקְקֶע צוּם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס, אוּנְד דִיא
אוּמְהֶענְגֶע דֶעם פָארְהָאפֶעס, אוּנְד דִיא דֶעקְקֶע (פָאר) דֶעם אֵיינְגַאנְגֶע אַם טהָארֶע
דֶעם פָארְהָאפֶעס, וֶועלְכֶער אוּם דִיא וְואהְנוּנְג אוּנְד אוּם דֶען אַלְטַאר אוּמְהֶער אִיזְט,
אוּנְד אִיהְרֶע שְׁטרִיקְקֶע אוּנְד אַלְלֶע גֶעפֶעסֶע אִיהְרֶעם דִינְסְטֶעס; אוּנְד אַלְלֶעס וואס
27 דַאבֵּייא צוּ טהוּן אִיזְט, זָאלְלֶען זִיא פֶערְרִיכְטֶען: נַאךְ דֶעם בֶּעפֶעהְלֶע אַהֲרֹן׳ס אוּנְד
זֵיינֶער זֶאהְנֶע זָאלְל דֶער גַאנְצֶע דִיינְסְט דֶער קִינְדֶער דֶער גֵּרְשֻׁנִּי גֶעשֶׁעהֶען, בֵּייא
אִיהְרֶעם גַאנְצֶען טרַאגֶע (גֶעשֶׁעפְטֶע), אוּנְד בֵּייא אַלְלֶעם אִיהְרֶעם דִינְסְטֶע, אוּנְד אִיהְר
28 זָאלְלְט אִיהְנֶען אַלְלֶע אִיהְרֶע לַאסְט צוּר בֶּעוָארְגוּנְג אַנְפֶערְטרוֹיֶען: דִיזֶעס אִיזְט דִיא
אַרְבֵּייט דֶער גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער קִינְדֶער דֶער גֵּרְשֻׁנִּי בֵּיים פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע,
אוּנְד אִיהְר דִינְסְט אִיזְט אוּנְטֶער דֶער אוֹיפְזִיכְט אִיתָמָר׳ס, דֶעס זָאהְנֶעס דֶעס
29 פּרִיסְטֶערְס אַהֲרֹן: דִיא קִינְדֶער מְרָרִי, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, נַאךְ אִיהְרֶען
30 פֶעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן, זָאלְלְסְט דוּא זִיא צֶעהְלֶען; פָאן דרֵייסִיג יַאהְרֶען אוּנְד דַא-
רִיבֶּער, אוּנְד בִּיז צוּ פִינְפְצִיג יַאהְר, זָאלְלְסְט דוּא זִיא צֶעהְלֶען, יֶעדֶער, דֶער קָאמְמְט
31 צוּם הֶעערֶע, אוּם דֶען דִינְסְט דֶעס פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס צוּ טהוּן: אוּנְד דִיזֶעס
אִיזְט דִיא בֶּעוָארְגוּנְג דֶעס טרַאגֶענְס נַאךְ אַלְלֶעם אִיהְרֶעם דִינְסְטֶע בֵּיים פֶערְזַאמְמ-
לוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע, דִיא בְּרֶעטְטֶער דֶער וְואהְנוּנְג אוּנְד אִיהְרֶע רִיגֶעל אוּנְד אִיהְרֶע זֵיילֶען
32 אוּנְד אִיהְרֶע פִּיסֶע: אוּנְד דִיא זֵיילֶען דֶעס פָארְהָאפֶעס אוּמְהֶער אוּנְד אִיהְרֶע פִּיסֶע
אוּנְד אִיהְרֶע נֶעגֶעל אוּנְד אִיהְרֶע שְׁטרִיקְקֶע, נַאךְ אַלְלֶען אִיהְרֶען גֶעפֶעסֶען, אוּנְד נַאךְ
אַלְלֶעם אִיהְרֶעם דִינְסְטֶע; אוּנְד מִיט נַאמֶען זָאלְלְט אִיהְר (אִיהְנֶען) דִיא גֶעפֶעסֶע צוּ-
33 צֶעהְלֶען, אִיהְרֶע בֶּעוָארְגוּנְג דֶעס טרַאגֶענְס: דִיזֶעס אִיזְט דֶער דִינְסְט דֶער גֶעשְׁלֶעכ-
טֶער דֶער קִינְדֶער מְרָרִי, נַאךְ אַלְלֶען אִיהְרֶען דִינְסְטֶען בֵּיים פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע,
34 דוּרְךְ אִיתָמָר, זָאהְן דֶעס פּרִיסְטֶערְס אַהֲרֹן: אוּנְד עֶס צֶעהְלְטֶען מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן
אוּנְד דִיא פִירְסְטֶען דֶער גֶעמֵיינְדֶע דִיא קִינְדֶער דֶער קְהָתִי נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן,
35 אוּנְד נַאךְ אִיהְרֶען פֶעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן, פָאן דרֵייסִיג יַאהְרֶען אוּנְד דַארִיבֶּער, אוּנְד
בִּיז צוּ פִינְפְצִיג יַאהְר, יֶעדֶער, דֶער צוּם הֶעערֶע קָאמְמְט, צוּם דִינְסְט בֵּיים פֶערְזַאמְמ-
36 לוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע: אוּנְד עֶס וַוארֶען אִיהְרֶע גֶעצֶעהלְטֶען נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן,
37 צְווֵייא טוֹיזֶענְד זִיבֶּען הוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְפְצִיג: דִיזֶעס וַוארֶען דִיא גֶעצֶעהְלְטֶען דֶער
גֶעשְׁלֶעכְטֶער קְהָתִי, יֶעדֶער, וֶועלְכֶער דִינְסְט בֵּיים פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע טהוּט,
38 דִיא מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן צֶעהְלְטֶען אוֹיף בֶּעפֶעהְל יְיָ׳ס דוּרְךְ מֹשֶׁה: אוּנְד דִיא גֶע-
צֶעהְלְטֶען דֶער קִינְדֶער גֵּרְשׁוֹן נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, אוּנְד נַאךְ אִיהְרֶען פֶעטֶער-
39 לִיכֶען הֵייזֶערְן, פָאן דרֵייסִיג יַאהְרֶען אוּנְד דַארִיבֶּער, אוּנְד בִּיז צוּ פִינְפְצִיג יַאהְר,
יֶעדֶער, וֶועלְכֶער צוּם הֶעערֶע קָאמְמְט, צוּם דִינְסְט בֵּיים פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע;
40 דִיזֶע אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען וַוארֶען נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן אוּנְד נַאךְ אִיהְרֶען פֶעטֶ-

41 טֶערְלִיכֶען הַייזֶערְן, צְווַייא טױזֶענְד זֶעכְס הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרַייסִיג: דִיזֶע וַוארֶען דִיא
גֶעצֶעהְלְטֶען דֶער גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער קִינְדֶער גֵרְשׁוֹן, יֶעדֶער, וֶועלְכֶער דִינְסְט בֵּיים
פֶּערְזַאמְמלוּנְגְסגֶעצֶעלְטֶע טְהוּט, דִיא מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן צֶעהְלְטֶען אוֹיף יְיָ'ס בֶּע־
42 פֶעהְל: אוּנְד דִיא גֶעצֶעהְלְטֶען דֶער גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער קִינְדֶער מְרָרִי, נַאךְ אִיהְרֶען
43 גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן אוּנְד נַאךְ אִיהְרֶען פֶּעטֶערְלִיכֶען הַייזֶערְן, פָאן דְרַייסִיג יַאהְרֶען אוּנְד
דַארִיבֶּער, אוּנְד בִּיז צוּ פִינְפְצִיג יַאהְרֶען, יֶעדֶער, וֶועלְכֶער צוּם הֶעעֶרֶע קָאמְמְט, צוּם
44 דִינְסְטֶע בֵּיים פֶּערְזַאמְמלוּנְגְסגֶעצֶעלְטֶע: אוּנְד עֶס וַוארֶען אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען נַאךְ
45 אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן דְרַייא טױזֶענְד אוּנְד צְווַייא הוּנְדֶערְט: דִיזֶעס וַוארֶען דִיא
גֶעצֶעהְלְטֶען דֶער גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער קִינְדֶער מְרָרִי, דִיא מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן צֶעהְלְטֶען
46 אוֹיף יְיָ'ס בֶּעפֶעהְל דוּרְךְ מֹשֶׁה: אַלְלֶע גֶעצֶעהְלְטֶען, וֶועלְכֶע מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד
דִיא פִירְסְטֶען יִשְׂרָאֵל'ס, דִיא לְוִיִּם צֶעהְלְטֶען, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן אוּנְד נַאךְ
47 אִיהְרֶען פֶּעטֶערְלִיכֶען הַייזֶערְן, פָאן דְרַייסִיג יַאהְרֶען אוּנְד דַארִיבֶּער, אוּנְד בִּיז צוּ
פִינְפְצִיג יַאהְר, יֶעדֶער, דֶער צוּ דִינֶען קָאמְמְט, דִינְסְט דֶער אַרְבֵּייט אָדֶער דִינְסְט דֶעס
48 טְרַאגֶענְס בֵּיים פֶּערְזַאמְמלוּנְגְסגֶעצֶעלְטֶע: אוּנְד עֶס וַוארֶען אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען אַכְט
49 טױזֶענְד פִינְף הוּנְדֶערְט אוּנְד אַכְטְצִיג: אוֹיף יְיָ'ס בֶּעפֶעהְל צֶעהְלְטֶע מַאן זִיא דוּרְךְ
מֹשֶׁה, יֶעדֶער פִיר זֵיינֶען דִינְסְט אוּנְד פִיר זֵיין טְרַאגְגֶעשֶׁעפְט, אוּנְד זֵיינֶע גֶעצֶעהְלְטֶען,
וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע:

Cap. V. ה ה

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: בֶּעפֶעהְלֶע דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס, דַאס
זִיא אוֹיס דֶעם לַאגֶער וֶועגְשִׁיקֶען יֶעדֶען אוֹיסְזֶעטְצִיגֶען אוּנְד יֶעדֶען מִיט דֶעם זַאמֶענ־
3 פְלוּסֶע בֶּעהַאפְטֶעטֶען, אוּנְד יֶעדֶען אַן אֵיינֶעם טָאדְטֶען פֶערְאוּנְרֵיינִיגְטֶען: מֶענְלִיכֶע
אוּנְד וַוייבְּלִיכֶע זָאלְלְט אִיהְר וֶועגְשִׁיקֶען, אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְס זָאלְלְט אִיהְר
זִיא שִׁיקֶען, דַאמִיט זִיא נִיכְט אִיהְר לַאגֶער פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶען, וָוא אִיךְ אוּנְטֶער אִיהְנֶען
4 וָואהְנֶע: אוּנְד עֶס טְהַאטֶען אַלְזָא דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד זִיא שִׁיקְטֶען זִיא וֶועג
אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְס; וִויא יְיָ צוּ מֹשֶׁה גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע, זָא טְהַאטֶען דִיא
5 6 קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן
יִשְׂרָאֵל'ס: מַאן אָדֶער פְרוֹיא, וֶועלְכֶע (אֵיינֶע) פָאן אַלְלֶען זִינְדֶען גֶעגֶען דֶען מֶענְשֶׁען
טְהוּן וֶוערְדֶען, (דַאדוּרְךְ) זִיךְ אַן יְיָ צוּ פֶערְגְרֵייפֶען, זָא הַאט זִיךְ דִיזֶע זֶעעלֶע פֶער־
7 שׁוּלְדֶעט, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען אִיהְרֶע זִינְדֶע, וֶועלְכֶע זִיא גֶעטְהַאן הַאבֶּען, בֶּעקֶענְנֶען, עֶר
זָאלְל דַאז פֶערְשׁוּלְדֶעטֶע נַאךְ זֵיינֶעם פָאלְלֶען וֶוערְטְהֶע צוּרִיק גֶעבֶּען, אוּנְד דֶען
פִינְפְטֶען טְהֵייל נָאךְ דַארִיבֶּער הִינְצוּ טְהוּן, אוּנְד זָאלְל עֶס דֶעמְיֶענִיגֶען גֶעבֶּען, אַן
8 וֶועלְכֶעם עֶר זִיךְ פֶערְשׁוּלְדֶעט הַאט: וֶוען אַבֶּער דֶער מַאן קֵיינֶען פֶערְוַואנְדְטֶען הַאט,
דֶעם מַאן דַאז פֶערְשׁוּלְדֶעטֶע צוּרִיק גֶעבֶּען קַאן, זָא (גֶעהֶערְט) דַאז פֶערְשׁוּלְדֶעטֶע,

דאז פיר יי צוריק געגעבען ווערדען זאלל, דעם פריסטער, אויסער דעם ווידדער
9 דער פערזאהנונג, דורך וועלכען ער איהן פערזאהנען ווירד; אונד אללע העבאפפער
פאן אללען געהייליגטען דינגען דער קינדער ישראל'ס, וועלכע זיא דעם פריסטער
10 דארברינגען, זאללען איהם געהארען: אונד דיא געהייליגטען דינגע איינעס יעדען
11 געהארען איהם, וואס יעמאנד דעם פריסטער גיבט, זאלל איהם געהארען: אונד יי
12 רעדעטע צו משה אונד שפראך: רעדע צו דען קינדערן ישראל'ס אונד זאגע איהנען:
13 ווען איינעס מאננעס ווייב פאם וועגע אבאירט אונד זיך אן איהם פערגעהט, אונד
עס בעשלעפט זיא יעמאנד, אונד עס בליב פערהאהלען פאר דען אויגען איהרעס
מאננעס, אונד עס בליב פערבארגען, דאס זיא אונריין געווארדען איזט, אונד קיין
14 צייגע איזט געגען זיא דא, אונד זיא איזט ניכט ערגריפפען ווארדען: אונד עס קאממט
איבער איהן איין גייסט דער אייפערזוכט, דאס ער אויף זיינע פרויא אייפערזיכטיג
ווירד, אב זיא פעראונרייניגעט זייא, אדער עס קאממט איבער איהן איין גייסט דער
אייפערזוכט, דאס ער אייפערזיכטיג ווירד אויף זיינע פרויא אב זיא ניכט פעראונריי-
15 ניגעט זייא: זא זאלל דער מאן זיינע פרויא צו דעם פריסטער ברינגען, אונד ער זאלל
אלס איהר אפפער פיר זיא איין צעהנטעל איפה גערסטענמעהל ברינגען, ער זאלל
ניכט אל דארויף גיסען, אונד ניכט ווייהרויך דארויף לעגען, דען עס איזט איין
שפייזאפפער דער אייפערזוכט, איין שפייזאפפער דעס געדעכטניססעס, דאז איינע
16 מיססעטהאט צום פארשיין ברינגען זאלל: אונד דער פריסטער זאלל זיא הערביי
17 פיהרען אונד זיא פאר יי הינשטעללען: אונד דער פריסטער זאלל געהייליגטעס
וואססער נעהמען, אין איינעם אירדענען געפעססע, אונד פאן דעם שטויבע, וועלכער
אם פוססבאדען דער וואהנונג ליגט, זאלל דער פריסטער נעהמען אונד אין דאז וואס-
18 סער טהון: אונד דער פריסטער זאלל דיא פרויא פאר יי שטעללען, אונד זאלל
דאז הויפט דער פרויא ענטבלאסען אונד זאלל איהר איהרע הענדע דאז געדעכטניס-
אפפער געבען, יענעס שפייזאפפער דער אייפערזוכט, אונד אין דער האנד דעס
19 פריסטערס זאללען דיא ביטטערן וואססער דעס פלוכעס זיין: אונד דער פריסטער
זאלל זיא בעשווערען אונד צו דער פרויא זאגען: ווען דיך קיין מאן בעשלאפען האט,
אונד ווען דוא ניכט אבגעאירעט ביזט צור אונרייניגקייט, זא לאנגע דוא אונטער
דיינעם מאננע ביזט: זא זאללסט דוא אונגעשטראפט בלייבען דורך דיזע ביטטערן
20 וואססער דעס פלוכעס: ווען דוא אבער אבגעאירעט ביזט, זא לאנגע דוא אונטער
דיינעם מאננע ביזט, אונד ווען דוא דיך פעראונרייניגעט האסט, אונד יעמאנד אן
21 דיר אויסער דיינעם מאננע זיינען ביישלאף געגעבען האט: אונד נון זאלל דער
פריסטער דיא פרויא מיט דעם שוואורע דעס פלוכעס בעשווערען, אונד דער
פריסטער זאלל צור פרויא זאגען: זא זאלל דיך יי צום פלוכע אונד צום שוואורע
אונטער דיינעם פאלקע מאכען, דאס יי דיינע היפטע אבפאללען לאססען ווירד

22 אוּנְד דֵיינֶען לֵייבּ שְׁוֶועלְלֶען׃ אוּנְד עֶס זָאלְל דִיזֶעס וַואסְסֶער דֶעם פְלוּכֶעס אִין דֵיינֶע
אֵיינְגֶעוֵוייְדֶע קָאמְמֶען, דַאס עֶס דֶען לֵייבּ שְׁוֶועלְלֶען מַאכֶע, אוּנְד דִיא הִיפְטֶע אַבּ־
23 פַאלְלֶען, אוּנְד דִיא פְרוֹיא זָאלְל זַאגֶען אָמֵן! אָמֵן! אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל אַיינְ־
שְׁרֵייבֶּען דִיזֶע פְלִיכֶע אִין אֵיין בּוּךְ, אוּנְד עֶס מִיט דֶען בִּיטְטֶערְן וַואסְסֶערְן אַבְּלֶאשֶׁען׃
24 אוּנְד עֶר זָאלְל דִיא פְרוֹיא דִיא בִּיטְטֶערְן וַואסְסֶער דֶעם פְלוּכֶעס טְרִינְקֶען לַאסְסֶען,
25 דַאמִיט אִין זִיא דִיא וַואסְסֶער דֶעם פְלוּכֶעס צוּר בִּיטְטֶערְקֵייט קָאמְמֶען׃ אוּנְד דֶער
פְּרִיסְטֶער זָאלְל אוֹיס דֶער הַאנְד דֶער פְרוֹיא דַאז שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער דֶער אֵייפֶערְזוּכְט
נֶעהְמֶען אוּנְד זָאלְל דַאז שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער הִין אוּנְד הֶער בֶּעוֶועגֶען פָאר יְיָ, אוּנְד עֶס צוּם
26 אַלְטַאר דַארְבְּרִינְגֶען׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל אֵיינֶע הַאנְד פָאלְל פָאן דֶעם שְׁפֵּייזְ־
אָפְּפֶער צוּ אִיהְרֶעם גֶעדֶעכְטְנִיס נֶעהְמֶען, אוּנְד עֶס אוֹיף דֶעם אַלְטַאר פֶערְבְּרֶענְנֶען
לַאסְסֶען, אוּנְד הֶערְנַאךְ זָאלְל עֶר דִיא פְרוֹיא דַאז וַואסְסֶער טְרִינְקֶען לַאסְסֶען׃
27 אוּנְד וֶוען עֶר זִיא נוּן דַאז וַואסְסֶער הַאט טְרִינְקֶען לַאסְסֶען, זָא וִוירְד זֵיין, וֶוען זִיא זִיךְ
(וִוירְקְלִיךְ) פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶעט אוּנְד אֵיינֶע טְרֵייְלָאזִיגְקֵייט אַן אִיהְרֶעם מַאנְנֶע בֶּעגַאנְגֶען
הַאט, זָא וֶוערְדֶען אִין זִיא דִיא וַואסְסֶער דֶעם פְלוּכֶעס צוּר בִּיטְטֶערְקֵייט קָאמְמֶען,
אוּנְד אִיהְר לֵייבּ וִוירְד שְׁוֶועלְלֶען אוּנְד אִיהְרֶע הִיפְטֶע וִוירְד אַבְּפַאלְלֶען, אוּנְד דִיא
28 פְרוֹיא וִוירְד צוּם פְלוּכֶע אוּנְטֶער אִיהְרֶעם פָאלְקֶע זֵיין׃ וֶוען אַבֶּער דִיא פְרוֹיא זִיךְ
נִיכְט פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶעט הַאט, אוּנְד זִיא אִיזְט רֵיין, זָא וִוירְד זִיא אוּנְגֶעשְׁטְרַאפְט בְּלֵייבֶּען
29 אוּנְד וִוירְד קִינְדֶער הַאבֶּען׃ דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעזֶעטְץ פִיר דִיא אֵייפֶערְזוּכְט, וֶוען
אֵיינֶע פְרוֹיא פָאם וֶועגֶע אַבְּאִירְרֶעט, זָא לַאנְגֶע זִיא אוּנְטֶער אִיהְרֶעם מַאנְנֶע אִיזְט, אוּנְד
30 זִיךְ פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶעט׃ אָדֶער פִיר אֵיינֶען מַאן, אִיבֶּער וֶועלְכֶען דֶער גֵייסְט דֶער אֵייפֶער־
זוּכְט קָאמְמְט, דַאס עֶר אוֹיף זֵיינֶע פְרוֹיא אֵייפֶערְזִיכְטִיג וִוירְד, זָא זָאלְל עֶר דִיא
פְרוֹיא פָאר יְיָ שְׁטֶעלְלֶען, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל אִיהְר נַאךְ דִיזֶעם גַאנְצֶען גֶע־
31 זֶעטְצֶע טְהוּן׃ אוּנְד דֶער מַאן וִוירְד פָאן מִיסְסֶעטְהַאט פְרֵייא זֵיין אוּנְד דִיזֶע פְרוֹיא
וִוירְד אִיהְרֶע מִיסְסֶעטְהַאט טְרַאגֶען׃

Cap. VI. ו ו

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגֶע
אִיהְנֶען׃ וֶוען אֵיין מַאן אָדֶער אֵיינֶע פְרוֹיא אֵיין בֶּעזָאנְדֶערֶעס גֶעלִיבְּדֶע טְהוּט, דַאז
3 גֶעלִיבְּדֶע אֵיינֶעס גֶעוֵוייהְטֶען, זִיךְ יְיָ צוּ וֵוייהֶען׃ פָאן וֵויין אוּנְד שְׁטַארְקֶעם גֶעטְרֶענְקֶע
זָאלְל עֶר זִיךְ עֶנְטְהַאלְטֶען, וֵויינֶעסִּיג אוּנְד עֶסְסִיג פָאן שְׁטַארְקֶעם גֶעטְרֶענְקֶע זָאלְל
עֶר נִיכְט טְרִינְקֶען; אוֹיךְ זָאנְסְט אֵיינֶען טְרַאנְק אוֹיס וֵויינְטְרוֹיבֶּען זָאלְל עֶר נִיכְט
4 טְרִינְקֶען; אוּנְד פְרִישֶׁע וֵויינְטְרוֹיבֶּען אוּנְד טְרָאקְקֶענֶע זָאלְל עֶר נִיכְט עֶסְסֶען׃ דִיא
גַאנְצֶע צֵייט זֵיינֶער וֵוייהֶע זָאלְל עֶר פָאן אַלְלֶעם, וַואס פָאם וֵויינְשְׁטָאק בֶּערֵייטֶעט
5 וִוירְד, פָאן דֶען קֶערְנֶערְן בִּיז צוּר שַׁאלֶע נִיכְטְס עֶסְסֶען׃ דִיא גַאנְצֶע צֵייט, (דַא) דַאז

גֶעלִיבְּדֶע זֵיינֶער וַוייהֶע (הוֹיעֶרְט), זָאלְל קֵיין שֶׁערְמֶעסֶּער אוֹיף זֵיין הוֹיפְּט קָאמְמֶען,
בִּיז דִיא טַאגֶע פָֿאלְלצֶעהְלִיג זִינְד, דִיא עֶר זִיךְ יְיָ וַוייהֶען וָואלְלטֶע, זָאלְל עֶר הֵיילִיג
6 זֵיין (אוּנְד) דַאז הַאאר זֵיינֶעס הוֹיפְּטֶעס פְּרֵייא וַואכְזֶען לַאסֶּען: דִיא גַאנְצֶע צֵייט,
7 דִיא עֶר זִיךְ יְיָ גֶעוַוייהֶעט הַאט, זָאלְל עֶר נִיכְט צוּ אֵיינֶער לֵייכֶע קָאמְמֶען: וֶועגֶען
זֵיינֶעס פָֿאטֶערְס אוּנְד וֶועגֶען זֵיינֶער מוּטְטֶער, וֶועגֶען זֵיינֶעס בְּרוּדֶערְס אוּנְד וֶועגֶען
זֵיינֶער שְׁוֶועסְטֶער, זָאלְל עֶר זִיךְ אַן אִיהְנֶען נִיכְט פֶֿערְאוּנְרֵיינִיגֶען, וֶוען זִיא גֶעשְׁטָארְבֶּען
8 זִינְד; דֶען דִיא וַוייהֶע זֵיינֶעס גָאטְטֶעס אִיזְט אוֹיף זֵיינֶעם הוֹיפְּטֶע: דִיא גַאנְצֶע צֵייט
9 זֵיינֶער וַוייהֶע אִיזְט עֶר יְיָ הֵיילִיג: אוּנְד וֶוען יֶעמַאנְד בֵּייא אִיהְם פְּלֶאטְצְלִיךְ שְׁטִירְבֶּע,
אוּנְד עֶר פֶֿערְאוּנְרֵיינִיגֶעט זֵיין גֶעוַוייהְטֶעס הוֹיפְּט, זָא זָאלְל עֶר זֵיין הוֹיפְּט אַם טַאגֶע
10 זֵיינֶער רֵיינִיגוּנְג שֶׁערֶען, אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע זָאלְל עֶר עֶס בֶּעשֶׁערֶען: אוּנְד אַם אַכְטֶען
טַאגֶע זָאלְל עֶר צְוֵייא טוּרְטֶעלְטוֹיבֶּען אָדֶער צְוֵייא יוּנְגֶע טוֹיבֶּען צוּם פְּרִיסְטֶער
11 בְּרִינְגֶען, צוּם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס: אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל
אֵיינֶע צוּם זִינְדאָפְּפֶֿער אוּנְד אֵיינֶע צוּם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער מַאכֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל אִיהְן
דַאפִֿיר פֶֿערְזָאהְנֶען, דַאס עֶר זִיךְ אַן דֶער לֵייכֶע פֶֿערְזִינְדִיגֶעט הַאט, דַאדוּרְךְ הֵיי־
12 לִיגֶעט עֶר זֵיין הוֹיפְּט אַן דִיזֶעם טַאגֶע: אוּנְד עֶר זָאלְל זִיךְ יְיָ וַוייהֶען, דִיא (פָֿאלְלֶען)
טַאגֶע זֵיינֶער וַוייהֶע, אוּנְד עֶר זָאלְל אֵיין יֶעהְרִיגֶעס לַאם צוּם שׁוּלְדאָפְּפֶֿער בְּרִינְגֶען;
אוּנְד דִיא עֶרְסְטֶען טַאגֶע זָאלְלֶען וֶועג פַֿאלְלֶען, וַוייל זֵיינֶע וַוייהֶע פֶֿערְאוּנְרֵיינִיגֶעט
13 ווָארְדֶע: אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט דַאז גֶעזֶעטְץ דֶעם גֶעוַוייהְטֶען: אַם טַאגֶע, דַא דִיא טַאגֶע
זֵיינֶער וַוייהֶע פָֿאלְלצֶעהְלִיג (זִינְד), זָאלְל מַאן אִיהְן צוּם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶֿערְזַאמְמ־
14 לוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס בְּרִינְגֶען: אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיין אָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען, אֵיין
יֶעהְרִיגֶעס, פֶֿעהְלֶערְלָאזֶעס לַאם צוּם בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער, אוּנְד אֵיין וַוייבְּלִיכֶעס יֶעהְרִיגֶעס,
פֶֿעהְלֶערְלָאזֶעס לַאם צוּם זִינְדאָפְּפֶֿער, אוּנְד אֵיינֶען פֶֿעהְלֶערְלָאזֶען ווִידְדֶער צוּם
15 פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿער: אוּנְד אֵיינֶען קָארְבּ אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶע קוּכֶען (אוֹיס) פֵֿיינֶעם מֶעהְלֶע,
קוּכֶען, בֶּעגָאסְסֶען מִיט אֶל אוּנְד אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶע פְלַאדֶען, בֶּעשְׁטְרִיכֶען מִיט אֶל, אוּנְד
16 דַאצוּ שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער אוּנְד טְרַאנְקאָפְּפֶֿער: אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל עֶס פָֿאר יְיָ דַאר־
17 בְּרִינְגֶען; אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיין זִינְדאָפְּפֶֿער אוּנְד זֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער צוּבֶערֵייטֶען: אוּנְד
דֶען ווִידְדֶער זָאלְל עֶר צוּבֶערֵייטֶען צוּם פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿער פִֿיר יְיָ מִיט דֶעם קָארְבֶּע
דֶער אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶען בְּרָאדֶע, אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל זֵיין שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער אוּנְד זֵיין
18 טְרַאנְקאָפְּפֶֿער צוּבֶערֵייטֶען: אוּנְד עֶס זָאלְל דֶער גֶעוַוייהְטֶע זֵיין גֶעוַוייהְטֶעס הוֹיפְּט
אַם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס אַבְּשֶׁערֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל דַאז הַאאר
זֵיינֶעס גֶעוַוייהְטֶען הוֹיפְּטֶעס נֶעהְמֶען, אוּנְד זָאלְל עֶס אוֹיף דַאז פֵֿייעֶר לֶעגֶען, וֶועלְכֶעס
19 אוּנְטֶער דֶעם פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿער (אִיזְט): אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלְל דֶען גֶעקָאכְטֶען
בּוּג פָֿאן דֶעם ווִידְדֶער נֶעהְמֶען, אוּנְד אֵיינֶען אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶען קוּכֶען אוֹיס דֶעם קָארְבֶּע
אוּנְד אֵיינֶען אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶען פְלַאדֶען, אוּנְד זָאלְל עֶס אוֹיף דִיא הֶענְדֶע דֶעם גֶעוַוייהְטֶען

20 לעגען, נאכדעם ער זיין געוויהטעס הויפט געשארען האט: אונד דער פריסטער
זאלל עס הין אונד הער פאר יי בעוועגען, עס איזט היילינג (אונד) געהערע דעם
פריסטער מיט דער ברוסט דעם וועבאפפערס אינד מיט דעם שולטערשטיקקע
21 דעם העבאפפערס, אונד הערנאך קאן דער געוויהטע וויין טרינקען: דיזעס איזט
דאז געזעטץ פיר דען, וועלכער זיין אפפער יי געלאבעט, וועגען זיינער וייהע, אויסער־
דעם וואצו זיין פערמאגען הינרייכט; נאך פערהעלטניס זיינעס געליבדעס, וועלכעס
22 ער געלאבט האט, זא זאלל ער נעבען דעם געזעטץ זיינער וייהע טהון: אונד יי רעד־
23 דעטע צו משה אונד שפראך: רעדע צו אהרן אונד צו זיינען זאהנען אונד זאגע: זא
24 זאללט איהר דיא קינדער ישראל'ס זעגנען, זאגע צו איהנען: עס זעגנע דיך יי, אונד
25 בעהיטע דיך: יי לאססע זיין אנגעזיכט איבער דיר לייכטען אונד זייא דיר גנעדיג:
26 27 יי ערהעבע זיין אנגעזיכט איבער דיך, אונד געבע דיר פרידען: אונד זא זאללען זיא
מיינען נאמען אויף דיא קינדער ישראל'ס לעגען אונד איך, איך ווערדע זיא זעגנען:

Cap. VII. ז

1 אונד עס ווארד אן דעם טאגע, דא משה פאללענדעט האטטע דיא וואהנונג אויפצו־
שטעללען, אונד זיא געזאלבט האטטע, אונד אללע איהרע געפעסע, אונד דען אלטאר
2 אונד אללע זיינע געפעסע, אונד זיא געזאלבט אונד זיא געהייליגט האטטע: דא
אפפערטען דיא פירסטען ישראל'ס, דיא הייפטער איהרער פעטערליכען הייזער, עס
וואַרען פירסטען דער שטעממע, דיאיעניגען, וועלכע דען צעהלונגען פארשטאנדען:
3 אונד זיא בראכטען איהרע אפפער פיר יי, זעכס בעדעקטע וואגען אונד צוועלף
רינדער, איין וואגען פאן צווייא פירסטען אונד איינען אכזען פיר איינען; אונד זיא
4 5 בראכטען זיא פאר דיא וואהנונג: אונד יי שפראך צו משה אונד זאגטע: נים זיא פאן
איהנען, דאמיט זיא דאצו דינען, דען דינסט דעם פערזאממלונגסגעצעלטעס צו פער־
6 ריכטען: אונד גיב זיא דען לוים, יעדעם נאך פערהעלטניס זיינעס דינסטעס: אונד
7 משה נאהם דיא וואגען אונד דיא רינדער, אונד גאב זיא דען לוים: צווייא וואגען
אונד פיר רינדער גאב ער דען זאהנען גרשון'ס נאך פערהעלטניס איהרעס דינסטעס,
8 אונד פיר וואגען אונד דיא אכט רינדער גאב ער דען זאהנען מרריי'ס נאך פער־
העלטניס איהרעס דינסטעס, אונטער דער אויפזיכט איתמר'ס, זאהנעס דעם
9 פריסטערס אהרן: אונד דען קינדערן קהת גאב ער ניכטס, דען דער דינסט דעם
10 הייליגטהומס וואר אויף איהנען, אויף דען אכזעלן זאללטען זיא עס טראגען: אונד
דיא פירסטען בראכטען דיא איינווייהונגסגאבע דעס אלטארס, אם טאגע (דא) ער
געזאלבט ווארדע, אונד דיא פירסטען בראכטען איהר אפפער פאר דען אלטאר:
11 אונד יי שפראך צו משה: דער איינע פירסט אן דעם איינען טאגע, דער אנדערע
פירסט אם אנדערן טאגע, זא זאללען זיא איהרע אפפער צור איינווייהונג דעם אל־

12 טאַרם דאַרבּרינגֶען: אוּנְד עֶס וואַר, דֶער אַם עֶרְסטֶען טאַגֶע זֵיין אָפְּפֶער דאַרבּראַכְטֶע,
13 נַחְשׁוֹן, זָאהְן עַמִּינָדָב׳ס פָאם שׁטאַממֶע יְהוּדָה: אוּנְד זֵיין אָפְּפֶער (וואַר): אֵיינֶע
וִילְבֶּערְנֶע שִׁיסְסֶעל, הוּנְדֶערְט אוּנְד דרַייסִיג (שֶׁקֶל) אִים גֶעווִיכְט, אֵיין זִילְבֶּערְנֶער
בֶּעקְקֶען, זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל (שׁווֶער), נאַךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הַיילִיגְטהוּמְס: בֵּיידֶע פָאלְל
14 פַיינֶען מֶעהְלֶעס, בֶּענָאסְסֶען מִיט אֶל צוּם שׁפֵּייזְאָפְּפֶער: אֵיין בֶּעכֶער (פָאן) צֶעהְן
15 (שֶׁקֶל) גָאלְד, פָאלְל רֵייכֶערְווֶערְקס: אֵיין יוּנְגֶער שׁטִיר, אֵיין ווִידְדֶער, (אוּנְד) אֵיין
16 17 יֶעהְרִינְגֶעס לַאם צוּם בּרַאנְדאָפְּפֶער: אֵיין צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדאָפְּפֶער: אוּנְד צוּם
פְרִידֶענְסאָפְּפֶער צווֵייא רִינְדֶער, פִינְף ווִידְדֶער, פִינְף בֶּאקְקֶע, פִינְף אֵיינְיֶעהְרִיגֶע
18 לֶעמְמֶער; דִיזֶעס וואַר דאַז אָפְּפֶער נַחְשׁוֹן׳ס, זָאהְנֶעס דֶעם עַמִּינָדָב: אַם צווֵייטֶען
19 טאַגֶע אָפְּפֶערְטֶע נְתַנְאֵל, זָאהְן צוּעָר׳ס, פִירְסט פָאן יִשָּׂשכָר: עֶר בּראַכְטֶע זֵיין אָפְּפֶער
דאַר: אֵיינֶע זִילְבֶּערְנֶע שִׁיסְסֶעל הוּנְדֶערְט אוּנְד דרַייסִיג (שֶׁקֶל) אַן גֶעווִיכְט, אֵיינֶען
זִילְבֶּערְנֶען בֶּעקְקֶען, זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל (שׁווֶער), נאַךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הַיילִיגְטהוּמְס;
20 בֵּיידֶע פָאלְל פַיינֶען מֶעהְלֶעס, בֶּענָאסְסֶען מִיט אֶל צוּם שׁפֵּייזְאָפְּפֶער: אֵיינֶען בֶּעכֶער
21 (פָאן) צֶעהְן (שֶׁקֶל) גָאלְד, פָאלְל רֵייכֶערְווֶערְקס: אֵיינֶען יוּנְגֶען שׁטִיר, אֵיינֶען
22 ווִידְדֶער, אוּנְד אֵיין יֶעהְרִינְגֶעס לַאם, צוּם בּרַאנְדאָפְּפֶער: אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְד־
23 אָפְּפֶער: צוּם פְרִידֶענְסאָפְּפֶער צווֵייא רִינְדֶער, פִינְף ווִידְדֶער, פִינְף בֶּאקְקֶע, פִינְף
24 אֵיינְיֶעהְרִיגֶע לֶעמְמֶער; דִיזֶעס (וואַר) דאַז אָפְּפֶער נְתַנְאֵל׳ס, זָאהְנֶעס דֶעם צוּעָר: אַם
25 דרִיטְטֶען טאַגֶע (דֶער) פִירְסט דֶער קִינְדֶער זְבוּלֻן׳ס, אֱלִיאָב, זָאהְן חֵלוֹן׳ס: זֵיין
אָפְּפֶער: אֵיינֶע זִילְבֶּערְנֶע שִׁיסְסֶעל, הוּנְדֶערְט אוּנְד דרַייסִיג (שֶׁקֶל) אַן גֶעווִיכְט, אֵיין
זִילְבֶּערְנֶער בֶּעקְקֶען, זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל (שׁווֶער), נאַךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הַיילִיגְטהוּמְס;
26 בֵּיידֶע פָאלְל פַיינֶען מֶעהְלֶעס, בֶּענָאסְסֶען מִיט אֶל צוּם שׁפֵּייזְאָפְּפֶער: אֵיין בֶּעכֶער
27 (פָאן) צֶעהְן (שֶׁקֶל) גָאלְד פָאלְל רֵייכֶערְווֶערְקס: אֵיין יוּנְגֶער שׁטִיר, אֵיין ווִידְדֶער
28 29 אוּנְד אֵיין יֶעהְרִינְגֶעס לַאם צוּם בּרַאנְדאָפְּפֶער: אֵיין צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדאָפְּפֶער: אוּנְד
צוּם פְרִידֶענְסאָפְּפֶער צווֵייא רִינְדֶער, פִינְף ווִידְדֶער, פִינְף בֶּאקְקֶע, פִינְף אֵיינְיֶעהְרִיגֶע
30 לֶעמְמֶער; דִיזֶעס (וואַר) דאַז אָפְּפֶער אֱלִיאָב׳ס, דֶעס זָאהְנֶעס דֶעם חֵלוֹן: אַם
31 פִירְטֶען טאַגֶע, (דֶער) פִירְסט דֶער קִינְדֶער רְאוּבֵן׳ס, אֱלִיצוּר, זָאהְן שְׁדֵיאוּר׳ס: זֵיין
אָפְּפֶער (וואַר): אֵיינֶע זִילְבֶּערְנֶע שִׁיסְסֶעל הוּנְדֶערְט אוּנְד דרַייסִיג (שֶׁקֶל) אַן גֶעווִיכְט,
אֵיין זִילְבֶּערְנֶער בֶּעקְקֶען, זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל (שׁווֶער), נאַךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הַיילִיגְטהוּמְס;
32 בֵּיידֶע פָאלְל פַיינֶען מֶעהְלֶעס, בֶּענָאסְסֶען מִיט אֶל צוּם שׁפֵּייזְאָפְּפֶער: אֵיין בֶּעכֶער
33 (פָאן) צֶעהְן (שֶׁקֶל) גָאלְד, פָאלְל רֵייכֶערְווֶערְקס: אֵיין יוּנְגֶער שׁטִיר, אֵיין ווִידְדֶער,
34 (אוּנְד) אֵיין יֶעהְרִינְגֶעס לַאם צוּם בּרַאנְדאָפְּפֶער: אֵיין צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדאָפְּפֶער:
35 אוּנְד צוּם פְרִידֶענְסאָפְּפֶער צווֵייא רִינְדֶער, פִינְף ווִידְדֶער, פִינְף בֶּאקְקֶע, פִינְף אֵיינְ־
36 יֶעהְרִיגֶע לֶעמְמֶער; דִיזֶעס (וואַר) דאַז אָפְּפֶער אֱלִיצוּר׳ס, זָאהְנֶעס שְׁדֵיאוּר׳ס: אַם
פִינְפְטֶען טאַגֶע, (דֶער) פִירְסט דֶער קִינְדֶער שִׁמְעוֹן׳ס, שְׁלֻמִיאֵל, זָאהְן צוּרִישַׁדַּי׳ס:

37 זַיין אָפְּפֶער: אֵיינֶע זִילְבֶּערְנֶע שִׁיסֶעל, הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרֵייסִיג (שֶׁקֶל) אַן גֶעווִיכְט,
אֵיין זִילְבֶּערְנֶער בֶּעקֶען, זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל (שׁווֶער), נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמְס;
38 בֵּיידֶע פָּאלְל פֵּיינֶען מֶעהְלֶעס, בֶּענָאסְסֶען מִיט אֶל צוּם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער: אֵיין בֶּעכֶער
39 (פָּאן) צֶעהְן (שֶׁקֶל) גָאלְד, פָּאלְל רֵייכֶערְוֶוערְקְס: אֵיין יוּנְגֶער שְׁטִיר, אֵיין ווִידְדֶער,
40 41 אוּנְד אֵיין יֶעהְרִיגֶעס לַאם צוּם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער: אֵיין צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדְאָפְּפֶער: אוּנְד
צוּם פְרִידֶענְסאָפְּפֶער צְווֵייא רִינְדֶער, פִּינְף ווִידְדֶער, פִּינְף בֶּאקְקֶע, פִּינְף אֵיינְיֶעהְרִיגֶע
42 לֶעמְמֶער, דִיזֶעס (ווַאר) דַאז אָפְּפֶער שְׁלֻמִיאֵל'ס, זָאהְנֶעס דֶעם צוּרִישַׁדָי: אַם זֶעכְסטֶען
43 טַאגֶע, דֶער פִירְסְט דֶער קִינְדֶער גָד'ס, אֶלְיָסָף, זָאהְן דְעוּאֵל'ס: זַיין אָפְּפֶער: אֵיינֶע
זִילְבֶּערְנֶע שִׁיסֶעל, הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרֵייסִיג (שֶׁקֶל) אַן גֶעווִיכְט, אֵיין זִילְבֶּערְנֶער בֶּעקֶען,
זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל (שׁווֶער), נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמְס; בֵּיידֶע פָּאלְל פֵּיינֶען
44 מֶעהְלֶעס, בֶּענָאסְסֶען מִיט אֶל צוּם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער: אֵיין בֶּעכֶער (פָּאן) צֶעהְן (שֶׁקֶל)
45 גָאלְד, פָּאלְל רֵייכֶערְוֶוערְקְס: אֵיין יוּנְגֶער שְׁטִיר, אֵיין ווִידְדֶער, (אוּנְד) אֵיין יֶעהְרִיגֶעס
46 47 לַאם, צוּם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער: אֵיין צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדְאָפְּפֶער: אוּנְד צוּם פְרִידֶענְס-
אָפְּפֶער צְווֵייא רִינְדֶער, פִּינְף ווִידְדֶער, פִּינְף בֶּאקְקֶע, פִּינְף אֵיינְיֶעהְרִיגֶע לֶעמְמֶער;
48 דִיזֶעס (ווַאר) דַאז אָפְּפֶער אֶלְיָסָף'ס, זָאהְנֶעס דֶעם דְעוּאֵל: אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע
49 (דֶער) פִירְסְט דֶער קִינְדֶער אֶפְרַיִם'ס, אֱלִישָׁמָע, זָאהְן עַמִיהוּד'ס: זַיין אָפְּפֶער: אֵיינֶע
זִילְבֶּערְנֶע שִׁיסֶעל, הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרֵייסִיג (שֶׁקֶל) אַן גֶעווִיכְט, אֵיין זִילְבֶּערְנֶער
בֶּעקֶען, זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל (שׁווֶער), נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמְס; בֵּיידֶע פָּאלְל
50 פֵּיינֶען מֶעהְלֶעס, בֶּענָאסְסֶען מִיט אֶל, צוּם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער; אֵיין בֶּעכֶער (פָּאן) צֶעהְן
51 (שֶׁקֶל) גָאלְד, פָּאלְל רֵייכֶערְוֶוערְקְס: אֵיין יוּנְגֶער שְׁטִיר, אֵיין ווִידְדֶער, אוּנְד אֵיין
52 53 יֶעהְרִיגֶעס לַאם, צוּם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער: אֵיין צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדְאָפְּפֶער: אוּנְד צוּם
פְרִידֶענְסאָפְּפֶער צְווֵייא רִינְדֶער, פִּינְף ווִידְדֶער, פִּינְף בֶּאקְקֶע, פִּינְף אֵיינְיֶעהְרִיגֶע
54 לֶעמְמֶער; דִיזֶעס (ווַאר) דַאז אָפְּפֶער אֱלִישָׁמָע'ס, זָאהְנֶעס דֶעם עַמִיהוּד: אַם אַכְטֶען
55 טַאגֶע, (דֶער) פִירְסְט דֶער קִינְדֶער מְנַשֶּׁה'ס, גַמְלִיאֵל, זָאהְן פְּדָהצוּר'ס: זַיין אָפְּפֶער:
אֵיינֶע זִילְבֶּערְנֶע שִׁיסֶעל, הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרֵייסִיג (שֶׁקֶל) אַן גֶעווִיכְט, אֵיין זִילְבֶּערְנֶער
בֶּעקֶען, זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל (שׁווֶער), נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמְס; בֵּיידֶע פָּאלְל
56 פֵּיינֶען מֶעהְלֶעס, בֶּענָאסְסֶען מִיט אֶל, צוּם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער: אֵיין בֶּעכֶער (פָּאן) צֶעהְן
57 (שֶׁקֶל) גָאלְד, פָּאלְל רֵייכֶערְוֶוערְקְס: אֵיין יוּנְגֶער שְׁטִיר, אֵיין ווִידְדֶער, (אוּנְד) אֵיין
58 59 יֶעהְרִיגֶעס לַאם, צוּם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער: אֵיין צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדְאָפְּפֶער: אוּנְד צוּם
פְרִידֶענְסאָפְּפֶער צְווֵייא רִינְדֶער, פִּינְף ווִידְדֶער, פִּינְף בֶּאקְקֶע, פִּינְף אֵיינְיֶעהְרִיגֶע
60 לֶעמְמֶער; דִיזֶעס (ווַאר) דַאז אָפְּפֶער גַמְלִיאֵל'ס, זָאהְנֶעס דֶעם פְּדָהצוּר: אַם נֵיינְטֶען
61 טַאגֶע (דֶער) פִירְסְט דֶער קִינְדֶער בִּנְיָמִין'ס, אֲבִידָן, זָאהְן גִדְעוֹנִי'ס: זַיין אָפְּפֶער: אֵיינֶע
זִילְבֶּערְנֶע שִׁיסֶעל, הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרֵייסִיג (שֶׁקֶל) אַן גֶעווִיכְט, אֵיין זִילְבֶּערְנֶער
בֶּעקֶען, זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל (שׁווֶער), נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמְס; בֵּיידֶע פָּאלְל

62 פֿײנֶען מֶעהְלֶעס, בֶּענָאסֶען מִיט אֶל צוּם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער: אַיין בֶּעבֶּער (פָֿאן) צֶעהְן
63 (שֶׁקֶל) גָאלְד, פָֿאלְל רַייכֶערְוֶוערְקס: אַיין יוּנְגֶער שְׁטִיר, אַיין וִוידְדֶער (אוּנְד) אַיין
64 65 יֶעהְרִינְגֶעס לַאם, צוּם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער: אַיין צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדְאָפְּפֶער: אוּנְד צוּם
פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶער צְווַייא רִינְדֶער, פִֿינְף וִוידְדֶער, פִֿינְף בֶּאקְקֶע, פִֿינְף אַיינְיֶעהְרִיגֶע
66 לֶעמְמֶער; דִּיזֶעס (וַואר) דַאז אָפְּפֶער אֲבִידָן׳ס, זָאהְן דֶעם גִּדְעוֹנִי: אַם צֶעהְנְטֶען
67 טַאגֶע, (דֶער) פִֿירְסְט דֶער קִינְדֶער דָן׳ס, אֲחִיעֶזֶר, זָאהְן עַמִּישַׁדַּי׳ס: זַיין אָפְּפֶער: אַיינֶע
זִילְבֶּערְנֶע שִׁיסֶעל, הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרַייסִיג (שֶׁקֶל) אַן גֶעוִויכְט, אַיין זִילְבֶּערְנֶער
בֶּעקְקֶען, זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל (שְׁוֶוער), נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הַיילִיגְטְהוּמְס; בֵּיידֶע פָֿאלְל
68 פֿײנֶען מֶעהְלֶעס, בֶּענָאסֶען מִיט אֶל, צוּם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער: אַיין בֶּעבֶּער (פָֿאן) צֶעהְן
69 (שֶׁקֶל) גָאלְד, פָֿאלְל רַייכֶערְוֶוערְקס: אַיין יוּנְגֶער שְׁטִיר, אַיין וִוידְדֶער (אוּנְד) אַיין
70 71 יֶעהְרִינְגֶעס לַאם, צוּם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער: אַיין צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדְאָפְּפֶער: אוּנְד צוּם
פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶער צְווַייא רִינְדֶער, פִֿינְף וִוידְדֶער, פִֿינְף בֶּאקְקֶע, פִֿינְף אַיינְיֶעהְרִיגֶע
72 לֶעמְמֶער; דִּיזֶעס (וַואר) דַאז אָפְּפֶער אֲחִיעֶזֶר׳ס, זָאהְנֶעס דֶעם עַמִּישַׁדַּי: אַם אֵיילְפְֿטֶען
73 טַאגֶע, (דֶער) פִֿירְסְט דֶער קִינְדֶער אָשֵׁר׳ס, פַּגְעִיאֵל, זָאהְן עָכְרָן׳ס: זַיין אָפְּפֶער: אַיינֶע
זִילְבֶּערְנֶע שִׁיסֶעל, הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרַייסִיג (שֶׁקֶל) אַן גֶעוִויכְט, אַיין זִילְבֶּערְנֶער
בֶּעקְקֶען, זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל (שְׁוֶוער), נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הַיילִיגְטְהוּמְס; בֵּיידֶע פָֿאלְל
74 פֿײנֶען מֶעהְלֶעס, בֶּענָאסֶען מִיט אֶל, צוּם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער: אַיין בֶּעבֶּער (פָֿאן) צֶעהְן
75 (שֶׁקֶל) גָאלְד, פָֿאלְל רַייכֶערְוֶוערְקס; אַיין יוּנְגֶער שְׁטִיר, אַיין וִוידְדֶער (אוּנְד) אַיין
76 77 יֶעהְרִינְגֶעס לַאם, צוּם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער: אַיין צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדְאָפְּפֶער: אוּנְד צוּם
פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶער, צְווַייא רִינְדֶער, פִֿינְף וִוידְדֶער, פִֿינְף בֶּאקְקֶע, פִֿינְף אַיינְיֶעהְרִיגֶע
78 לֶעמְמֶער; דִּיזֶעס (וַואר) דַאז אָפְּפֶער פַּגְעִיאֵל׳ס, זָאהְנֶעס דֶעם עָכְרָן: אַם צְוֶועלְפְֿטֶען
79 טַאגֶע, (דֶער) פִֿירְסְט דֶער קִינְדֶער נַפְתָּלִי׳ס, אֲחִירַע, זָאהְן עֵינָן׳ס: זַיין אָפְּפֶער: אַיינֶע
זִילְבֶּערְנֶע שִׁיסֶעל, הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרַייסִיג (שֶׁקֶל) אַן גֶעוִויכְט, אַיין זִילְבֶּערְנֶער
בֶּעקְקֶען, זִיבֶּענְצִיג שֶׁקֶל (שְׁוֶוער), נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הַיילִיגְטְהוּמְס; בֵּיידֶע פָֿאלְל
80 פֿײנֶען מֶעהְלֶעס, בֶּענָאסֶען מִיט אֶל, צוּם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער: אַיין בֶּעבֶּער (פָֿאן) צֶעהְן
81 (שֶׁקֶל) גָאלְד, פָֿאלְל רַייכֶערְוֶוערְקס: אַיין יוּנְגֶער שְׁטִיר, אַיין וִוידְדֶער (אוּנְד) אַיין
82 83 יֶעהְרִינְגֶעס לַאם, צוּם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער: אַיין צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדְאָפְּפֶער: אוּנְד צוּם
פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶער צְווַייא רִינְדֶער, פִֿינְף וִוידְדֶער, פִֿינְף בֶּאקְקֶע, פִֿינְף אַיינְיֶעהְרִיגֶע
84 לֶעמְמֶער; דִּיזֶעס (וַואר) דַאז אָפְּפֶער אֲחִירַע׳ס, זָאהְנֶעס דֶעם עֵינָן: דִּיזֶעס (וַואר)
דַאז אַיינְוַויהוּנְגְס-(גֶעשֶׁענְק) דֶעם אַלְטַארֶעס אַם טַאגֶע (דָא עֶר) גֶעזַאלְבְּט ווּאוּרְדֶע
פָֿאן דֶען פִֿירְסְטֶען יִשְׂרָאֵל׳ס: זִילְבֶּערְנֶע שִׁיסֶעלְן צְוֶועלְף, זִילְבֶּערְנֶע בֶּעקְקֶען צְוֶועלְף,
85 גָאלְדֶענֶע בֶּעבֶּער צְוֶועלְף: הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרַייסִיג (שֶׁקֶל) אַיינֶע (יֶעדֶע) שִׁיסֶעל
(אַן) זִילְבֶּער, אוּנְד זִיבֶּענְצִיג (שֶׁקֶל) אַיין (יֶעדֶעס) בֶּעקְקֶען, אַלְלֶעס זִילְבֶּער דֶער
גֶעפֶּעסֶע, צְווַייא טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿיר הוּנְדֶערְט (שֶׁקֶל) נַאךְ דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הַיילִיגְטְהוּמְס:

86 גָאלְדֶענֶע בֶּעכֶער צוועלְף, פָאלל רייכֶערְוֶוערְקס, צֶעהְן (שֶׁקֶל) דֶער בֶּעכֶער, נַאךְ
דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הייליגְטהוּמְס, אַלְלֶעס גָאלְד דֶער בֶּעכֶער, הוּנְדֶערְט אוּנְד צוואַנְצִיג
87 (שֶׁקֶל)׃ אַלְלֶעס רִינְדפִּיה צוּם בְּרַאנְדאָפְּפֶער (וַואר) צוועלְף אָכְזֶען, צוועלְף ווידְדֶער,
צוועלְף איינְיֶעהְרִיגֶע לֶעמְמֶער, אוּנְד אִיהְרֶע שְׁפּייזְאָפְּפֶער, אוּנְד צוועלְף צִיגֶענְבֶּאקְקֶע
88 צוּם זִינְדאָפְּפֶער׃ אוּנְד אַלְלֶעס רִינְדפִּיה דֶער פְרִידֶענְסאָפְּפֶער (וַוארֶען) פִיר אוּנְד
צוואַנְצִיג אָכְזֶען, זֶעכְצִיג ווידְדֶער, זֶעכְצִיג בֶּאקְקֶע, זֶעכְצִיג איינְיֶעהְרִיגֶע לֶעמְמֶער;
89 דִיזֶעס וַואר דִיא איינְווייהוּנְג דֶעם אַלְטַארְס, נַאכְדֶעם עֶר גֶעזַאלְבְּט וַואר׃ אוּנְד וֶוען
משֶׁה אִין דַאז פֶערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְט גִינְג, מִיט אִיהְם צוּ רֶעדֶען, דַא הֶערְטֶע עֶר אײנֶע
שְׁטִימְמֶע, דִיא מִיט אִיהְם פָאן דֶעם גְנַאדֶענְשְׁטוּהְל הֶעראָבּ רֶעדְעטֶע, וֶועלְכֶער אוֹיף
דֶער לַאדֶע דֶעם צייגְנִיסְסֶעס (וַואר), צווישֶׁען דֶען בּיידֶען כְּרוּבִים הֶערְפָאר, אוּנְד עֶר
רֶעדֶעטֶע צוּ אִיהְם׃

Cap. VIII. ח

ח

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ אַהֲרֹן אוּנְד זַאגֶע אִיהְם, וֶוען דוּא
דִיא לַאמְפֶּען אוֹיפְזֶעטְצֶעסְט, (זָא) זָאלְלֶען דִיא זִיבֶּען לַאמְפֶּען גֶעגֶען דִיא פָארְדֶערְ־
3 זייטֶע דֶעם לַייכְטֶערְס בְּרֶענְנֶען׃ אוּנְד אַהֲרֹן טהַאט אַלְזָא; גֶעגֶען דִיא פָארְדֶערְזייטֶע
דֶעם לַייכְטֶערְס זֶעטְצְטֶע עֶר זַיינֶע לַאמְפֶּען אוֹיף, וִויא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָאהְלֶען
4 הַאטְטֶע׃ אוּנְד דִיזֶעס (וַואר) דִיא אַרְבּייט דֶעם לַייכְטֶערְס, גֶעטְרִיבֶּען אִיס גָאלְד;
פָאן זַיינֶעם פוּסֶע בִּיז צוּ זַיינֶען בְּלוּמֶען (וַואר) עֶר גֶעטְרִיבֶּען, וִויא דִיא גֶעשְׁטַאלְט,
5 דִיא יְיָ דֶעם משֶׁה גֶעצֵייגְט הַאטְטֶע, זָא מַאכְטֶע מַאן דֶען לַייכְטֶער׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע
6 צוּ משֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ נִים דִיא לְוִיִּם אוֹיס דֶער מִיטְטֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, אוּנְד
7 רַיינִיגֶע זִיא׃ אוּנְד זָא זָאלְלסְט דוּא מִיט אִיהְנֶען טהוּן, זִיא צוּ רַיינִיגֶען׃ שְׁפְּרֶענְגֶע אוֹיף
זִיא עֶנְטזִינְדִיגוּנְגסוַואסְסֶער, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען אִיבֶּער אִיהְרֶען גַאנְצֶען קֶערְפֶּער אַיין
8 שֶׁערְמֶעסְסֶער גֶעהֶען לַאסְסֶען, אוּנְד אִיהְרֶע קְלַיידֶער וַואשֶׁען, אוּנְד זִיךְ רַיינִיגֶען׃ אוּנְד
זִיא זָאלְלֶען אַיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר נֶעהְמֶען, אוּנְד שְׁפּייזְאָפְּפֶער דַאצוּ, (פָאן) פַיינֶעם מֶעהְלֶע,
בֶּענָאסְסֶען מִיט אֶל, אוּנְד אַיינֶען צווייטֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר זָאלְלסְט דוּא צוּם זִינְדאָפְּפֶער
9 נֶעהְמֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט דִיא לְוִיִּם פָאר דַאז פֶערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְט הִינְפִיהְרֶען,
10 אוּנְד זָאלְלסְט דִיא גַאנְצֶע גֶעמַיינְדֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס פֶערְזַאמְמֶעלְן׃ אוּנְד
וֶוען דוּא דִיא לְוִיִּם פָאר יְיָ הִינְגֶעפִיהְרְט הַאסְט, זָא זָאלְלֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס
11 אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוֹיף דִיא לְוִיִּם לֶעגֶען׃ אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל דִיא לְוִיִּם הִין אוּנְד הֶער
בֶּעוֶועגֶען פָאר יְיָ, אַלְס וֶועבְּאָפְּפֶער פָאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, דַאמִיט זִיא פֶערְ־
12 רִיכְטֶען דֶען דִינְסְט יְיָ׳ס׃ אוּנְד דִיא לְוִיִּם זָאלְלֶען אִיהְרֶע הֶענְדֶע אוֹיף דֶען קָאפְּף
דֶער יוּנְגֶען שְׁטִירֶע לֶעגֶען; אוּנְד דוּא זָאלְלסְט דֶען אַיינֶען צוּם זִינְדאָפְּפֶער מַאכֶען,
13 אוּנְד דֶען אַנְדֶערְן צוּם בְּרַאנְדאָפְּפֶער פִיר יְיָ, אוּם דִיא לְוִיִּם צוּ פֶערְזֶעהְנֶען׃ אוּנְד
דוּא זָאלְלסְט דִיא לְוִיִּם פָאר אַהֲרֹן אוּנְד פָאר זַיינֶע זֶעהְנֶע שְׁטֶעלְלֶען, אוּנְד זִיא הִין

14 אוּנְד הֶער בֶּעוֶועגֶען, אַלְס װֶעבְּאָפְּפֶער פָאר יְיָ׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט אַבְזָאנְדֶערְן דִיא
15 לְוִיִּם אוֹיס דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, דַאמִיט דִיא לְוִיִּם מֵיין זֵייֶען׃ אוּנְד הֶערְנַאךְ זָאלְלֶען
דִיא לְוִיִּם קָאמְמֶען דַאז פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְט צוּ בֶּעדִינֶען, אַלְזָא זָאלְלסְט דוּא זִיא
16 רֵיינִיגֶען, אוּנְד זָאלְלסְט זִיא הִין אוּנְד הֶער בֶּעוֶועגֶען אַלְס װֶעבְּאָפְּפֶער׃ דֶען זִיא זִינְד
מִיר אִיבֶּערְגֶעבֶּען אוֹיס דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, שְׁטַאטְט דֶעסְסֶען, וַואס דִיא מוּטְטֶער
בְּרִיכְט, אַלְלֶעם עֶרְסטְגֶעבָּארְנֶען אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, הַאבֶּע אִיךְ זִיא מִיר
17 גֶענָאמְמֶען׃ דֶען מִיר גֶעהֶארְט אַלְלֶעס עֶרְסטְגֶעבָּארְנֶע אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס,
פָאם מֶענְשֶׁען אוּנְד פָאם פִיה, אַם טַאגֶע (דַא) אִיךְ אַלְלֶעס עֶרְסטְגֶעבָּארְנֶע אִים
18 לַאנְדֶע מִצְרַיִם שְׁלוּג, הַאבֶּע אִיךְ זִיא מִיר גֶעהֵיילִיגְט׃ אוּנְד אִיךְ נֶעהְמֶע דִיא לְוִיִּם
19 שְׁטַאטְט אַלְלֶעס עֶרְסטְגֶעבָּארְנֶען אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס׃ אוּנְד אִיךְ גֶעבֶּע
דִיא לְוִיִּם אַלְס גֶעשֶׁענְקֶע דֶעם אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶען זֶאהְנֶען אוֹיס דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס,
דֶען דִינְסְט דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס בֵּיים פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע צוּ פֶערְרִיכְטֶען,
אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס צוּ פֶערְזֶאהְנֶען, דַאמִיט נִיכְט אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס
אֵיינֶע פְלַאגֶע זֵייא, בֵּיים הִינְצוּטְרֶעטֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס צוּם הֵיילִיגְטְהוּמֶע׃
20 אוּנְד מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן אוּנְד דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס מַאכְטֶען
(עֶס זָא) מִיט דֶען לְוִיִּם; וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה וֶועגֶען דֶער לְוִיִּם בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע, זָא
21 מַאכְטֶען עֶס דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס מִיט אִיהְנֶען׃ נַאכְדֶעם נוּן דִיא לְוִיִּם זִיךְ גֶערֵיינִיגֶעט,
אוּנְד אִיהְרֶע קְלֵיידֶער גֶעוַואשֶׁען הַאטְטֶען, בֶּעוֶועגְטֶע זִיא אַהֲרֹן הִין אוּנְד הֶער אַלְס
22 װֶעבְּאָפְּפֶער פָאר יְיָ; אוּנְד אַהֲרֹן פֶערְזֶאהְנְטֶע זִיא, דַאס זִיא רֵיין װאוּרְדֶען׃ אוּנְד הֶער־
נַאךְ גִינְגֶען דִיא לְוִיִּם הִין, אִיהְרֶען דִינְסְט אִים פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע צוּ פֶערְרִיכְטֶען,
פָאר אַהֲרֹן אוּנְד פָאר זֵיינֶען זֶאהְנֶען; וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה וֶועגֶען דֶער לְוִיִּם בֶּעפָאהְלֶען
23 הַאטְטֶע, אַלְזָא מַאכְטֶען זִיא מִיט אִיהְנֶען׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃
24 דִיזֶעס (אִיזְט) וַואס דֶען לְוִיִּם אָבְּלִיגְט׃ פָאן פִינְף אוּנְד צְוַואנְצִיג יַאהְרֶען אוּנְד דַא־
רִיבֶּער, זָאלְל עֶר צוּם הֶעערֶעסְצוּג צוּ דֶעם דִינְסְטֶע דֶעם פֶערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס
25 קָאמְמֶען׃ אוּנְד פָאם פִינְפְצִיגְסְטֶען יַאהְרֶע זָאלְל עֶר פָאן דֶער דִינְסְטְרֵייהֶע צוּרִיק־
26 קֶעהְרֶען אוּנְד עֶר זָאלְל נִיכְט מֶעהְר דִינֶען׃ אוּנְד עֶר זָאלְל זֵיינֶע בְּרִידֶער אִים פֶער־
זַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע בֶּעדִינֶען, אוּם צוּ בֶּעוָארֶען, וַואס צוּ בֶּעוָארֶען אִיזְט; אַבֶּער
אַרְבֵּייט זָאלְל עֶר נִיכְט פֶערְרִיכְטֶען, זָא זָאלְלסְט דוּא מִיט דֶען לְוִיִּם טְהוּן, בֵּייא
אִיהְרֶען פֶערְרִיכְטוּנְגֶען׃

ט Cap. IX. ט

1 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אִין דֶער וִויסְטֶע סִינַי, אִים צְווֵייטֶען יַאהְרֶע אִיהְרֶעס אוֹיס־
2 צוּגֶעס אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אִים עֶרְסְטֶען מָאנַאטֶע, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ עֶס זָאלְלֶען
3 דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס דֶען פֶּסַח צוּ זֵיינֶער בֶּעשְׁטִימְמְטֶען צֵייט הַאלְטֶען; אַם פִירְ־
צֶעהְנְטֶען טַאגֶע, אִין דִיזֶעם מָאנַאטֶע, צְווִישֶׁען דֶען בֵּיידֶען אַבֶּענְדֶען זָאלְלְט אִיהְר עֶס

צוּ זֵיינֶער בֶּעשְׁטִימְּמְטֶען צֵייט הַאלְטֶען; נַאךְ אַלְלֶען זֵיינֶען זַאטְצוּנְגֶען אוּנְד נַאךְ אַלְלֶען
4 זֵיינֶען רֶעכְטֶען זָאלְלט אִיהְר עֶס הַאלְטֶען: אוּנְד משֶׁה רֶעדֶעטֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן
5 יִשְׂרָאֵל'ס, דַאז פֶּסַח צוּ הַאלְטֶען: אוּנְד זִיא הִילְטֶען דאז פֶּסַח אִים עֶרְסְטֶען (מָאנַאטֶע)
אַם פִירְצֶעהְנְטֶען טַאגֶע דֶעם מָאנַאטֶעס, צְווִישֶׁען דֶען בֵּיידֶען אַבֶּענְדֶען, אִין דֶער
וִויסְטֶע סִינַי; גַאנְץ זָא וִויא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע, זָא טהַאטֶען דִיא קִינְדֶער
6 יִשְׂרָאֵל'ס: אוּנְד עֶס וַוארֶען לֵייטֶע דַא, וֶועלְכֶע אַן אֵיינֶעם טָאדְטֶען מֶענְשֶׁען אוּנְרֵיין
גֶעוָואָרְדֶען וַוארֶען, אוּנְד דִיזֶע קָאנְנְטֶען דַאז פֶּסַח נִיכְט אַן דֶעמְזֶעלְבֶּען טַאגֶע הַאלְטֶען;
7 אוּנְד זִיא טְרַאטֶען פָאר משֶׁה אוּנְד פָאר אַהֲרֹן אַן דֶעמְזֶעלְבֶּען טַאגֶע, אוּנְד דִיזֶע לֵייטֶע
שְׁפְּרַאכֶען צוּ אִיהְם: וִויר זִינְד אַן אֵיינֶעם טָאדְטֶען מֶענְשֶׁען אוּנְרֵיין גֶעוָואָרְדֶען, וַוארוּם
זָאלְלֶען וִויר (דֶעסְוֶועגֶען) גֶערִינְגֶער זֵיין, דַאז אָפְּפֶער יְיָ'ס צוּ זֵיינֶער בֶּעשְׁטִימְּמְטֶען
8 צֵייט אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס נִיכְט דַארְצוּבְּרִינְגֶען? אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע צוּ
9 אִיהְנֶען: וַוארְטֶעט, אִיךְ וִויל הֶערֶען, וַואס יְיָ אֵיירֶעטְוֶועגֶען גֶעבִּיטֶעט: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע
10 צוּ משֶׁה, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגֶע: יֶעדֶער מַאן,
וֶועלְכֶער אַן אֵיינֶעם (טָאדְטֶען) מֶענְשֶׁען אוּנְרֵיין וִוירְד, אָדֶער אוֹיף וַוייטֶעם וֶועגֶע,
אוּנְטֶער אֵייךְ, אָדֶער אוּנְטֶער אֵיירֶען נַאכְקָאמְמֶען, אוּנְד וִוילְל דַאז פֶּסַח צוּ עֶהְרֶען
11 יְיָ'ס הַאלְטֶען: אִים צְווֵייטֶען מָאנַאטֶע, אַם פִירְצֶעהְנְטֶען טַאגֶע, צְווִישֶׁען דֶען בֵּיידֶען
אַבֶּענְדֶען, זָאלְלֶען זִיא עֶס הַאלְטֶען, מִיט אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶעם בְּרָאדֶע אוּנְד בִּיטְטֶערְן
12 קְרֵייטֶערְן זָאלְלֶען זִיא עֶס עֶסְסֶען: זִיא זָאלְלֶען נִיכְטְס דַאפָאן בִּיז מָארְגֶען אִיבְּרִיג
לַאסְסֶען, אוּנְד קֵיין בֵּיין דַארַאן צֶערְבְּרֶעכֶען; גַאנְץ נַאךְ דֶעם גֶעזֶעטְצֶע דֶעם פֶּסַח
13 זָאלְלֶען זִיא עֶס הַאלְטֶען: אוּנְד דֶער מַאן, וֶועלְכֶער רֵיין אִיזְט אוּנְד נִיכְט אוֹיף דֶעם
וֶועגֶע, אוּנְד (דֶעננָאךְ) אוּנְטֶערְלֶעסְט, דַאז פֶּסַח צוּ הַאלְטֶען, דִיזֶע זֵעעלֶע זָאלְל אוֹיס־
גֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען אוֹיס אִיהְרֶעם פָאלְקֶע, דֶען, דַאז אָפְּפֶער יְיָ'ס הַאט זִיא נִיכְט
צוּ זֵיינֶער בֶּעשְׁטִימְּמְטֶען צֵייט דַארְגֶעבְּרַאכְט, זָא זָאלְל דִיזֶער מַאן זֵיינֶע זִינְדֶע טְרַאגֶען:
14 אוּנְד וֶוען בֵּייא אֵייךְ אֵיין פְרֶעמְדְלִינְג וָואהְנֶעט, אוּנְד עֶר וִויל דַאז פֶּסַח צוּ עֶהְרֶען
יְיָ'ס הַאלְטֶען, נַאךְ דֶער זַאטְצוּנְג דֶעם פֶּסַח אוּנְד נַאךְ זֵיינֶעם רֶעכְטֶע, זָא זָאלְל עֶר
עֶס הַאלְטֶען; אֵיינֶערְלֵייא גֶעזֶעטְץ זָאלְלֶעט אִיהְר הַאבֶּען, זָאוָואהְל דֶער פְרֶעמְדְלִינְג
15 וִויא דֶער אֵיינְגֶעבָּארְנֶע דֶעם לַאנְדֶעס: אוּנְד אַן דֶעם טַאגֶע, (דַא) מַאן דִיא וָואהְנוּנְג
אוֹיפְשְׁטֶעלְלְטֶע, בֶּעדֶעקְטֶע דִיא וָואלְקֶע דִיא וָואהְנוּנְג אוֹיף דֶעם צֶעלְטֶע דֶעס
צֵייגְנִיסְסֶעס; דֶעס אַבֶּענְדְס אַבֶּער וַואר עֶס אִיבֶּער דֶער וָואהְנוּנְג וִויא אֵיינֶע גֶע־
16 שְׁטַאלְט דֶעס פֵייעֶרְס בִּיז (צוּם) מָארְגֶען: זָא וַואר עֶס בֶּעשְׁטֶענְדִיג: דִיא וָואלְקֶע
בֶּעדֶעקְטֶע זִיא דֶעס (טַאגֶעס), אוּנְד אֵיינֶע גֶעשְׁטַאלְט דֶעס פֵייעֶרְס דֶעס נַאכְטְס:
17 אוּנְד זָא וִויא דִיא וָואלְקֶע זִיךְ פָאן דֶעם גֶעצֶעלְטֶע עֶרְהָאבּ, דַארְנַאךְ צָאגֶען דִיא קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל'ס אַבּ; אוּנְד אַן דֶעם אָרְטֶע, וָוא דִיא וָואלְקֶע רוּהְטֶע, דַא לַאגֶערְטֶען זִיךְ דִיא
18 קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס: אוֹיף בֶּעפֶעהְל יְיָ'ס צָאגֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אַבּ, אוּנְד אוֹיף

בֶּעפֶֿעהְל יְיָ'ס לַאגֶערְטֶען זִיא זִיךְ; דִיא גַאנְצֶע צַייט, דַא דִיא וָואלְקֶע אִיבֶּער דֶער
19 וָואהְנוּנְג רוּהֶעטֶע, בְּלִיבֶּען זִיא גֶעלַאגֶערְט: אוּנְד וֶוען דִיא וָואלְקֶע אִיבֶּער דֶער וָואה־
נוּנְג לַאנְגֶע צַייט פֶֿערְוַוייְלְטֶע, זָא בֶּעאָבְּאַכְטֶעטֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס דֶען אוֹיפְֿ־
20 טְרַאג יְיָ'ס אוּנְד צָאגֶען נִיכְט אַב: אוּנְד וֶוען עֶס וַואר, דַאס דִיא וָואלְקֶע (נוּר) אֵיינִיגֶע
טַאגֶע אִיבֶּער דֶער וָואהְנוּנְג וַואר, זָא לַאגֶערְטֶען זִיא זִיךְ אוֹיף בֶּעפֶֿעהְל יְיָ'ס, אוּנְד
21 אוֹיף בֶּעפֶֿעהְל יְיָ'ס צָאגֶען זִיא אַב: אוּנְד וֶוען עֶס וַואר, דַאס דִיא וָואלְקֶע פָֿאן אַבֶּענְד
בִּיז צוּם מָארְגֶען בְּלִיבּ; זָא וִויא זִיךְ דִיא וָואלְקֶע אַם מָארְגֶען עֶרְהָאבּ, זָא צָאגֶען זִיא
אַב; אָב דֶעם טַאגֶעם אָדֶער דֶעם נַאכְטְס; זָא וִויא זִיךְ דִיא וָואלְקֶע עֶרְהָאבּ, זָא צָאגֶען
22 זִיא אַב: אָב צְווַייא טַאגֶע אָדֶער אֵיין מָאנַאט, אָדֶער אֵיינֶע לֶענְגֶערֶע צַייט, זָא לַאנְגֶע
דִיא וָואלְקֶע אִיבֶּער דֶער וָואהְנוּנְג פֶֿערְוַוייְלְטֶע אוּנְד דַארוֹיף רוּהֶעטֶע, בְּלִיבֶּען דִיא
קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס גֶעלַאגֶערְט אוּנְד צָאגֶען נִיכְט אַב, אוּנְד זָאבַּאלְד זִיא זִיךְ עֶרְהָאבּ,
23 צָאגֶען זִיא אַב: אוֹיף בֶּעפֶֿעהְל יְיָ'ס לַאגֶערְטֶען זִיא זִיךְ, אוּנְד אוֹיף בֶּעפֶֿעהְל יְיָ'ס
צָאגֶען זִיא אַב; דֶען אוֹיפְֿטְרַאג יְיָ'ס בֶּעאָבְּאַכְטֶעטֶען זִיא, נַאךְ דֶעם בֶּעפֶֿעהְל יְיָ'ס
דוּרְךְ מֹשֶׁה:

Cap. X. י

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: מַאכֶע דִיר צְווַייא זִילְבֶּערְנֶע טְרָאמְפֶּעטֶען,
גֶעטְרִיבֶּענֶע אַרְבֵּייט זָאלְלְסְט דוּא זִיא מַאכֶען; זִיא זָאלְלֶען דִיר דִינֶען דִיא גֶעמֵיינְדֶע
3 צוּזַאמְמֶען צוּ רוּפֶֿען, אוּנְד דִיא לַאגֶער אַבְּצִיהֶען צוּ לַאסְסֶען: אוּנְד וֶוען מַאן אִין
בֵּיידֶע שְׁטָאסְט, זָא זָאלְל זִיךְ דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע צוּ דִיר פֶֿערְזַאמְמֶעלְן, אַם אֵיינ־
4 גַאנְגֶע דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגְסגֶעצֶעלְטֶעס: אוּנְד וֶוען מַאן (נוּר) אִין אֵיינֶע שְׁטָאסְט, זָא
זָאלְלֶען זִיךְ צוּ דִיר דִיא פִֿירְסְטֶען פֶֿערְזַאמְמֶעלְן, דִיא הַייפְּטֶער אִיבֶּער טוֹיזֶענְדֶע פָֿאן
5 יִשְׂרָאֵל: אוּנְד וֶוען אִיהְר לֶערְם בְּלַאזֶעט, זָא זָאלְלֶען דִיא לַאגֶער אַבְּצִיהֶען, וֶועלְכֶע
6 גֶעגֶען מָארְגֶען לִיגֶען: אוּנְד וֶוען אִיהְר צוּם צְווַייטֶען מַאל לֶערְם בְּלַאזֶעט, זָא זָאלְלֶען
דִיא לַאגֶער אַבְּצִיהֶען, וֶועלְכֶע גֶעגֶען מִיטְטַאג לִיגֶען; מַאן זָאלְל בֵּייא אִיהְרֶעם אַבְּצִיהֶען
7 לֶערְם בְּלַאזֶען: וֶוען אַבֶּער דִיא גֶעמֵיינְדֶע פֶֿערְזַאמְמֶעלְט וֶוערְדֶען זָאלְל, זָא זָאלְלְט
8 אִיהְר בְּלַאזֶען, אַבֶּער נִיכְט לֶערְם בְּלַאזֶען: אוּנְד דִיא זֶעהְנֶע אַהֲרֹן'ס, דִיא פְּרִיסְטֶער,
זָאלְלֶען דִיא טְרָאמְפֶּעטֶען בְּלַאזֶען, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען אֵייךְ צוּר עֲוִוִיגֶען זַאטְצוּנְג זֵיין
9 בֵּייא אֵיירֶען נַאכְקָאמְמֶען: אוּנְד וֶוען אִיהְר צִיהֶעט אִין דֶען קְרִיג אִין אֵיירֶעם לַאנְדֶע,
גֶעגֶען דֶען פֵֿיינְד, דֶער אֵייךְ בֶּעדְרֶענְגְט, זָא זָאלְלְט אִיהְר לֶערְם בְּלַאזֶען אוֹיף דֶען
טְרָאמְפֶּעטֶען, אוּנְד עֶס וִוירְד אַן אֵייךְ גֶעדַאכְט וֶוערְדֶען פָֿאר יְיָ, אֵיירֶעם גָאטְט, אוּנְד
10 עֶס וִוירְד אֵייךְ גֶעהָאלְפֶֿען וֶוערְדֶען פָֿאן אֵיירֶען פֵֿיינְדֶען: אוּנְד אַן אֵיירֶען פְֿרֵייְדֶענ־
טַאגֶען אוּנְד אַן אֵיירֶען פֶֿעסְטְטַאגֶען אוּנְד אַן דֶען אַנְפַֿאנְגְסְטַאגֶען אֵיירֶער מָאנַאטֶע,
זָאלְלְט אִיהְר בֵּייא אֵיירֶען בְּרַאנְדְאָפְּפֶֿערְן אוּנְד בֵּייא אֵיירֶען פְֿרִידֶענְסאָפְּפֶֿערְן אִין דִיא
טְרָאמְפֶּעטֶען בְּלַאזֶען, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען אֵייךְ צוּם אַנְדֶענְקֶען בֵּייא אֵיירֶעם גָאטְט זֵיין,

11 אִיךְ יְיָ (בִּין) אֵייעֶר גָאטט: אוּנְד עֶס וַאר אִים צְוֵוייטֶען יַאהְרֶע, אִים צְוֵוייטֶען מָאנַאטֶע,
אַם צְווַאנְצִיגְסְטֶען (טַאגֶע), אִים מָאנַאט, (אַלְס) זִיךְ דִיא וָואלְקֶע פָֿאן דֶער וָואהְנוּנְג
12 דֶעס צֵייגְנִיסְסֶעס עֶרְהָאבּ: אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס צָאגֶען אַבּ צוּ אִיהְרֶען צִיגֶען
13 פָֿאן דֶער וִויסְטֶע סִינַי, אוּנְד דִיא וָואלְקֶע רוּהֶעטֶע אִין דֶער וִויסְטֶע פָּארָן: אִיגְד זָא
14 צָאגֶען זִיא צוּם עֶרְסְטֶען מַאלֶע נַאךְ דֶעם בֶּעפֶֿעהְלֶע יְיָ׳ס דוּרְךְ משֶׁה: אוּנְד עֶס צָאג
דִיא פַֿאהְנֶע דֶעס לַאגֶערְס דֶער קִינְדֶער יְהוּדָה׳ס צוּעֶרְסְט מִיט אִיהְרֶען הֶעעְרשַׁאארֶען;
15 אוּנְד אִיבֶּער זֵיין הֶעער (וַאר גֶעזֶעטְצְט) נַחְשׁוֹן, זָאהְן עַמִּינָדָב׳ס: אוּנְד אִיבֶּער דַאז
16 הֶעער דֶעס שְׁטַאמְמֶעס דֶער קִינְדֶער יִשָּׂשכָר׳ס, נְתַנְאֵל, זָאהְן צוּעָר׳ס: אוּנְד אִיבֶּער
17 דַאז הֶעער דֶעס שְׁטַאמְמֶעס דֶער קִינְדֶער זְבוּלֻן׳ס אֱלִיאָב, זָאהְן חֵלוֹן׳ס: אוּנְד דַאן
ווּאוּרְדֶע דִיא וָואהְנוּנְג הֶערַאבּ גֶענָאמְמֶען, אוּנְד עֶס צָאגֶען דִיא קִינְדֶער גֵּרְשׁוֹן׳ס אוּנְד
18 דִיא קִינְדֶער מְרָרִי׳ס אַבּ, דִיא טְרֶעגֶער דֶער וָואהְנוּנְג: אוּנְד דַאן צָאג דִיא פַֿאהְנֶע
דֶעס לַאגֶערְס רְאוּבֵן מִיט אִיהְרֶען הֶעעְרשַׁאארֶען אַבּ, אוּנְד אִיבֶּער זֵיין הֶעער (וַאר
19 גֶעזֶעטְצְט) אֱלִיצוּר, זָאהְן שְׁדֵיאוּר׳ס: אוּנְד אִיבֶּער דַאז הֶעער דֶעס שְׁטַאמְמֶעס דֶער
20 קִינְדֶער שִׁמְעוֹן׳ס, שְׁלֻמִיאֵל, זָאהְן צוּרִישַׁדָּי׳ס: אוּנְד אִיבֶּער דַאז הֶעער דֶעס שְׁטַאמְמֶעס
21 דֶער קִינְדֶער גָּד׳ס, אֶלְיָסָף, זָאהְן דְעוּאֵל׳ס: אוּנְד דַאן צָאגֶען דִיא קְהָתִים אַבּ, דִיא
טְרֶעגֶער דֶעס הֵיילִיגְטהוּמְס, אוּנְד יֶענֶע שְׁטֶעלְלְטֶען דִיא וָואהְנוּנְג אוֹיף בִּיז דִיזֶע
22 קַאמֶען: אוּנְד דַאן צָאג דִיא פַֿאהְנֶע דֶעס לַאגֶערְס דֶער קִינְדֶער אֶפְרַיִם׳ס מִיט אִיהְרֶען
23 הֶעעְרשַׁאארֶען אַבּ, אוּנְד אִיבֶּער זֵיין הֶעער (וַאר) אֱלִישָׁמָע, זָאהְן עַמִּיהוּד׳ס: אוּנְד
אִיבֶּער דַאז הֶעער דֶעס שְׁטַאמְמֶעס דֶער קִינְדֶער מְנַשֶּׁה׳ס, גַּמְלִיאֵל, זָאהְן פְּדָהצוּר׳ס:
24 אוּנְד אִיבֶּער דַאז הֶעער דֶעס שְׁטַאמְמֶעס דֶער קִינְדֶער בִּנְיָמִין׳ס, אֲבִידָן, זָאהְן גִּדְעוֹנִי׳ס:
25 אוּנְד דַאן צָאג דִיא פַֿאהְנֶע דֶעס לַאגֶערְס דֶער קִינְדֶער דָן׳ס אַבּ; דֶער שְׁלוּס אַלְלֶער
לַאגֶער, מִיט אִיהְרֶען הֶעעְרשַׁאארֶען, אוּנְד אִיבֶּער זֵיין הֶעער (וַאר) אֲחִיעֶזֶר, זָאהְן
26 עַמִּישַׁדָּי׳ס: אוּנְד אִיבֶּער דַאז הֶעער דֶעס שְׁטַאמְמֶעס דֶער קִינְדֶער אָשֵׁר׳ס, פַּגְעִיאֵל,
27 זָאהְן עָכְרָן׳ס: אוּנְד אִיבֶּער דַאז הֶעער דֶעס שְׁטַאמְמֶעס דֶער קִינְדֶער נַפְתָּלִי׳ס, אֲחִירַע,
28 זָאהְן עֵינָן׳ס: דִיזֶע זִינְד דִיא צִיגֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס מִיט אִיהְרֶען הֶעעְרשַׁאארֶען,
29 אוּנְד זָא צָאגֶען זִיא: אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע צוּ חוֹבָב, דֶעם זָאהְנֶע רְעוּאֵל׳ס אוּס מִדְיָן,
דֶעס שְׁווִיגֶערְפַֿאטֶערְס דֶעס משֶׁה: וִויר צִיהֶען אַן דֶען אָרְט, פָֿאן וֶועלְכֶעם יְיָ גֶעזַאגְט
הַאט, אִיךְ וִוילְל אִיהְן אֵייךְ גֶעבֶּען; גֶעהֶע מִיט אוּנְז, זָא וָואלְלֶען וִויר דִיר גוּטֶעס
30 טהוּן; דֶען יְיָ הַאט גוּטֶעס אִיבֶּער יִשְׂרָאֵל גֶערֶעדֶעט: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ אִיהְם: אִיךְ
וֶוערְדֶע נִיכְט (מִיט) גֶעהֶען, זָאנְדֶערְן צוּ מֵיינֶעם לַאנְדֶע אוּנְד צוּ מֵיינֶעם גֶעבּוּרְטְס־
31 אָרְטֶע וִוילְל אִיךְ גֶעהֶען: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע: פֶֿערְלַאס אוּנְז דָאךְ נִיכְט, דַא דוּא אוּנְזֶערֶע
לַאגֶערְפְלֶעטְצֶע אִין דֶער וִויסְטֶע קֶענְנְסְט, זָא זָאלְלְסְט דוּא אוּנְז זֵיין שְׁטַאטְט דֶער
32 אַיגֶען: אוּנְד עֶס זָאלְל גֶעשֶׁעהֶען, וֶוען דוּא מִיט אוּנְז גֶעהֶעסְט, אוּנְד עֶס גֶעשִׁיהְט דַאז
33 גוּטֶע, וֶועלְכֶעס יְיָ אוּנְז גֶעבֶּען וִוירְד, זָא וֶוערְדֶען וִויר דִיר גוּטֶעס עֶרְצֵייגֶען: אוּנְד זִיא

צָאגֶען װֶעג פָֿאן דֶעם בֶּערְגֶע יְיָ'ס אֵיינֶען װֶעג פָֿאן דְרַייא טַאגֶען, אוּנְד דִיא בּוּנְדֶעס־
לַאדֶע יְיָ'ס צָאג פָֿאר אִיהְנֶען הֶער אֵיינֶען װֶעג פָֿאן דְרַייֶען טַאגֶען, אוּם אֵיינֶען רוּהֶע־
34 פְּלַאטְץ צוּ עֶרְקוּנְדֶען: אוּנְד דִיא װָאלְקֶע יְיָ'ס (װַאר) אִיבֶּער אִיהְנֶען דֶעם טַאגֶעס,
35 װֶען זִיא אוֹיס דֶעם לַאגֶער צָאגֶען: אוּנְד עֶס װַאר, װֶען דִיא לַאדֶע אַבְּצָאג, דַא זַאגְטֶע
מֹשֶׁה: שְׁטֶעהֶע אוֹיף יְיָ! דַאס דַיינֶע פֵֿיינְדֶע צֶערְשְׁטַרֵייט װֶערְדֶען, אוּנְד דַאס דַיינֶע
36 הַאסְסֶער פָֿאר דִיר פְלִיהֶען: אוּנְד װֶען זִיא רוּהֶעטֶע, שְׁפְּרַאךְ עֶר: יְיָ, קֶעהְרֶע צוּרִיק
צוּ דֶער מֶענְגֶע דֶער טוֹיזֶענְדֶע יִשְׂרָאֵל'ס:

יא Cap. XI. יא

1 אוּנְד דַאז פָֿאלְק בֶּעקְלַאגְטֶע זִיךְ אִיבֶּער דִיא טְרִיבְּזַאל פָֿאר דֶען אָהְרֶען יְיָ'ס, אוּנְד
יְיָ הֶערְטֶע עֶס: אוּנְד זַיין צָארְן װַאר עֶרְגְרִימְמְט, אוּנְד עֶס עֶנְטְבְּרַאנְטֶע אוּנְטֶער
2 אִיהְנֶען אֵיין פֵֿייעֶר פָֿאן יְיָ, אוּנְד פֶֿערְצֶעהְרְטֶע אַם עֶנְדֶע דֶעם לַאגֶערְס: דַא שְׂרִיא
3 דַאז פָֿאלְק צוּ מֹשֶׁה, אוּנְד מֹשֶׁה פְלֶעהֶעטֶע צוּ יְיָ, אוּנְד דַאז פֵֿייעֶר פֶֿערְשְׁװַאנְד: אוּנְד
מַאן נַאנְנְטֶע דֶען נַאמֶען דִיזֶעס אָרְטֶעס תַּבְעֵרָה (בְּרַאנְד), דֶען דַאז פֵֿייעֶר יְיָ'ס הַאט
4 אוּנְטֶער אִיהְנֶען גֶעבְּרַאנְנְט: אוּנְד דַאז צוּזַאמְמֶענְגֶעלוֹיפֶֿענֶע פָֿאלְק, דַאז אוּנְטֶער
אִיהְנֶען װַאר, װַאר זֶעהְר לִיסְטֶערְן; אוּנְד אַיךְ דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס בֶּעגַאנְנֶען
װִידֶער צוּ װֵיינֶען, אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען: װֶער װִירְד אוּנְז דָאךְ פְלֵיישׁ צוּ עֶסְסֶען גֶעבֶּען!
5 װִיר גֶעדֶענְקֶען דֶער פִֿישֶׁע, דִיא װִיר אִין מִצְרַיִם אוּמְזָאנְסְט גֶעגֶעסְסֶען הַאבֶּען, דֶער
קִירְבִּיסֶע אוּנְד דֶער מֶעלָאנֶען אוּנְד דֶעם לוֹיכְס אוּנְד דֶער צְװִיבֶּעלְן אוּנְד דֶעם קְנָאבּ־
6 לוֹיכְס: אוּנְד יֶעטְצְט זִינְד אוּנְזֶערֶע לֵייבֶּער פֶֿערְטְרָאקְנֶעט; נִיכְטְס אִיזְט דַא; בְּלָאס
7 דַאז מָן (זֶעהֶען) אוּנְזֶערֶע אוֹיגֶען: אוּנְד דַאז מָן װַאר װִיא קָארִיאַנְדֶערְזַאמֶען, אוּנְד זֵיין
8 אוֹיסְזֶעהֶען גְלַייךְ דֶעם אוֹיסְזֶעהֶען דֶער פֶּערְלֶע: דַאז פָֿאלְק לִיף הֶערוּם, אוּנְד זַאמְ־
מֶעלְטֶע עֶס אֵיין, אוּנְד צֶערְמַאהְלְטֶע מִיט מִיהְלֶען, אָדֶער צֶערְשְׁטִּיס אִים מֶארְזֶער,
אוּנְד קָאכְטֶע עֶס אִין טֶאפְּפֶֿען, אוּנְד מַאכְטֶען דַארוֹיס קוּכֶען, אוּנְד זֵיין גֶעשְׁמַאק װַאר
9 װִיא דֶער גֶעשְׁמַאק דֶעם פְֿרִישֶׁען אֶלֶעס: אוּנְד אִינְדֶעם דֶער טְהוֹיא דֶעם נַאכְטְס אוֹיף
10 דַאז לַאגֶער הֶערַאבְּפִֿיל, זָא פִֿיל דַארוֹיף דַאז מָן הֶערַאבּ: אוּנְד מֹשֶׁה הֶערְטֶע דַאז
פָֿאלְק װֵיינֶען, נַאךְ זֵיינֶען פַֿאמִילִיֶען, יֶעדֶער אַן דֶער טְהִיר זֵיינֶעס גֶעצֶעלְטֶעס; אוּנְד
11 דֶער צָארְן יְיָ'ס װַאר זֶעהְר עֶרְגְרִימְמְט, אוּנְד אִין מֹשֶׁה'ס אוֹיגֶען (װַאר עֶס) אַרְג: אוּנְד
מֹשֶׁה שְׁפְּרַאךְ צוּ יְיָ: װַארוּם הַאסְט דוּא דֵיינֶעם קְנֶעכְטֶע אִיבֶּעל גֶעטְהַאן, אוּנְד װַארוּם
הַאבֶּע אִיךְ נִיכְט גְנַאדֶע גֶעפֿוּנְדֶען אִין דֵיינֶען אוֹיגֶען, דַאס דוּא דִיא לַאסְט דִיזֶעס גַאנְצֶען
12 פָֿאלְקֶעס אוֹיף מִיךְ לֶעגֶעסְט? הַאבֶּע אִיךְ דֶען דִיזֶעס גַאנְצֶע פָֿאלְק עֶמְפְּפַֿאנְגֶען? אָדֶער
הַאבֶּע אִיךְ עֶס גֶעבָּארֶען? דַאס דוּא צוּ מִיר שְׁפְּרִיכְסְט: טְרַאגֶע עֶס אִין דֵיינֶעם בּוּזֶען, װִיא
אֵיין װֶערְטֶער דֶען זֵייגְלִינְג טְרֶעגְט, אִין דַאז לַאנְד, דַאז דוּא אִיהְרֶען פֶֿעטֶערְן צוּ־
13 גֶעשְׁװָארֶען הַאסְט: װָאהֶער זָאלְל אִיךְ פְלֵיישׁ נֶעהְמֶען, דַאס אִיךְ דִיזֶעס גַאנְצֶען פָֿאלְקֶע

געבען זאלל, דען זיא וויינען אום מיך הער, אונד שפרעכען: גיב אונז פלייש, דאס
14 וויר עססען זאללען: איך קאן ניכט אללײן דיזעס גאנצע פאלק טראגען; דען עס
15 איזט מיר צו שווער: אונד ווען דוא מיר אלזא טהוסט, טאדטע מיך ליבער, ווען איך
גנאדע געפונדען האבע אין דיינען אויגען; דאמיט איך ניכט מיין אונגליק זעהע:
16 אונד יי שפראך צו משה: פערזאממלע מיר זיבענציג מעננער אויס דען עלטעסטען
ישראל׳ס, פאן דענען דוא ווייסט, דאס זיא עלטעסטע דעם פאלקעס (וינד) אונד
איהרע פארשטעהער, אונד זאללסט זיא צום פערזאממלונגסגעצעלטע נעהמען, אונד
17 לאס זיא דארט נעבען דיר שטעהען: אונד איך ווערדע מיך הערראבלאססען, אונד
ווערדע מיט דיר דארט רעדען, אונד ווערדע פאן דעם גייסטע, וועלכער אויף דיר
(איזט) נעהמען אונד ווערדע איהן אויף זיא לעגען, דאמיט זיא מיט דיר אן דער לאסט
18 דעם פאלקעס טראגען, אונד דוא זיא ניכט אללײן טרעגסט: אונד צום פאלקע
זאללסט דוא זאגען: היילינגעט אייך אויף מארגען, אונד איהר זאללט פלייש עססען,
דען איהר האבט געוויינט פאר דען אהרען יי׳ס, אונד האבט געשפראכען: ווער וירד
אונז פלייש צו עססען געבען, דען וויר האבען עס אין מצרים גוט געהאבט: — אונד
19 זא וירד אייך יי פלייש געבען, אונד איהר זאללט עססען: ניכט איינען טאג זאללט
איהר עססען, אונד ניכט צווייא טאגע, אונד ניכט פינף טאגע, אונד ניכט צעהן טאגע,
20 אונד ניכט צוואנציג טאגע: ביז אויף איינען גאנצען מאנאט, ביז דאס עס פאן איירער
נאזע הערויסגעהט, אונד עס אייך צום עקעל וירד, וייל איהר יי פעראכטעט האבט,
וועלכער אונטער אייך (איזט), אונד האבט פאר איהם געוויינט אונד געשפראכען,
21 ווארום זינד וויר אויס מצרים הערויסגעגאנגען? אונד משה זאגטע: זעכס מאל הונ־
דערט טויזענד פוסגענגער (איזט) דאז פאלק, אונטער וועלכעם איך (בין), אונד דוא
זאגסט, איך ווילל איהנען פלייש געבען, דאס זיא עס איינען גאנצען מאנאט עססען
22 זאללען: זאללען שאפע אדער רינדער איהנען געשלאכטעט ווערדען, דאס עס גענוג
פיר זיא זיין זאלל? אדער זאללען אללע פישע דעם מעערעס פיר זיא איינגעזאממעלט
23 ווערדען, דאמיט עס פיר זיא גענוג זיין זאלל? אונד יי זאגטע צו משה: איזט דען דיא
האנד יי׳ס צו קורץ? נון זאללסט דוא זעהען, אב מיין ווארט דיר איינטריפפט, אדער
24 ניכט: אונד משה גינג הינויס אונד רעדעטע צום פאלקע דיא ווארטע יי׳ס; אונד ער
פערזאממעלטע זיבענציג מאן פאן דען עלטעסטען דעם פאלקעס, אונד שטעללטע
25 זיא אום דאז געצעלט הערום: אונד יי קאם אין איינער וואלקע הערראב אונד רעדעטע
מיט איהם, אונד ער נאהם פאן דעם גייסטע, וועלכער אויף איהם (ווּאר), אונד גאב
איהן אויף דיא זיבענציג מעננער, דיא עלטעסטען, אונד עס וואר, ווען דער גייסט אויף
26 איהנען רוהעטע, דא וויינזאגטען זיא, נאכהער אבער ניכט ווידער: אונד עס בליבען
צווייא מעננער אים לאגער צוריק, דער נאמע דעם איינען וואר אלדד, אונד דער
נאמע דעם אנדערן וואר מידד, אונד עס רוהעטע אויף איהנען דער גייסט, אונד זיא

וַארֶען אוּנְטֶער דֶען אױפְֿגֶעשְׁרִיבֶּענֶען, אַבֶּער זִיא וַארֶען נִיכְט צוּם גֶעצֶעלְטֶע הִינוֹיס־
27 גֶעגַאנְגֶען, אוּנְד זִיא וַוייזַאגְטֶען אִים לַאגֶער׃ אוּנְד אֵיין יִינְגלִינְג לִיף אוּנְד זַאגְטֶע עֶס
28 דֶעם משֶׁה אוּנְד שְׁפּרַאךְ׃ אֶלְדָּד אוּנְד מֵידָד וַוייזַאגְטֶען אִים לַאגֶער׃ דַא אַנְטוָוארְ־
טֶעטֶע יְהוֹשֻׁעַ, זָאהְן נוּן׳ס, דֶער דִינֶער דֶעם משֶׁה פָֿאן זֵיינֶער יוּגֶענְד אוֹיף אוּנְד שְׁפּרַאךְ׃
29 מֵיין הֶערְר משֶׁה! פֶֿערְוֶועהְרֶע עֶס אִיהְנֶען׃ אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע צוּ אִיהְם׃ בִּיזְט דוּא
מֵיינֶעטְוֶועגֶען אַייפֶֿערְזִיכְטִיג? אָ! וֶוערֶע דָאךְ דַאז גַאנְצֶע פָֿאלְק יְיָ׳ס פְּרָאפֶֿעטֶען! דַאס
30 יְיָ זֵיינֶען גֵייסְט אוֹיף זִיא לֶעגְטֶע! אוּנְד משֶׁה גִינְג וִוידֶער אִין דַאז לַאגֶער צוּרִיק, עֶר
31 אוּנְד דִיא עֶלְטֶעסְטֶען יִשְׂרָאֵל׳ס׃ אוּנְד אֵיין וִוינְד גִינְג אוֹיס פָֿאן יְיָ, אוּנְד יַאגְטֶע וַאכְ־
טֶעלְן פָֿאן דֶעם מֵעערֶע, אוּנְד לִיס זִיא נִידֶער אוֹיף דֶעם לַאגֶער, הִיר אֵיינֶע טַאגֶערַייזֶע
לַאנְג, אוּנְד דָארְט אֵיינֶע טַאגֶערַייזֶע לַאנְג, רִינְגְס אוּם דַאז לַאגֶער הֶער, אוּנְד אַן צְוַוייא
32 עֶלְלֶען (הָאךְ) אִיבֶּער דֶער עֶרְדֶע׃ אוּנְד דַאז פָֿאלְק מַאכְטֶע זִיךְ אוֹיף, דֶענְזֶעלְבֶּען
גַאנְצֶען טַאג אוּנְד דִיא גַאנְצֶע נַאכְט, אוּנְד דֶען גַאנְצֶען טַאג דֶעם מָארְגֶענְס דַארוֹיף
אוּנְד זִיא זַאמְמֶעלְטֶען דִיא וַאכְטֶעלְן; וֶוער וֶוענִיג בֶּעקַאם, הַאטְטֶע דָאךְ צֶעהְן חוֹמֶר
33 גֶעזַאמְמֶעלְט, אוּנְד זִיא בְּרֵייטֶעטֶען זִיא אוֹיס אוּם דַאז לַאגֶער הֶער׃ דַאז פְֿלֵייש וַאר
נָאךְ צְווִישֶׁען אִיהְרֶען צֶעהְנֶען, אוּנְד נָאךְ נִיכְט פֶֿערְצֶעהְרְט, דַא עֶנְטְבְּרַאנְטֶע דֶער
צָארְן יְיָ׳ס אִיבֶּער דַאז פָֿאלְק, אוּנְד יְיָ שְׁלוּג דַאז פָֿאלְק מִיט אֵיינֶער זֶעהְר גְרָאסֶען
34 פְּלַאגֶע׃ אוּנְד מַאן נַאנְנְטֶע דֶען נַאמֶען דִיזֶעס אָרְטֶעס קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה (לוּסְטגְרֶעבֶּער),
35 דֶען דָארְט בֶּעגְרוּבּ מַאן דַאז לִיסְטֶערְנֶע פָֿאלְק׃ פָֿאן קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה צָאג דַאז פָֿאלְק
אוֹיס נַאךְ חֲצֵרוֹת, אוּנְד זִיא הִילְטֶען זִיךְ אוֹיף אִין חֲצֵרוֹת׃

יב Cap. XII. יב

1 אוּנְד עֶס רֶעדֶעטֶען מִרְיָם אוּנְד אַהֲרֹן גֶעגֶען משֶׁה, וֶועגֶען דֶער פְּרוֹיא אוֹיס כּוּשׁ, דִיא
2 עֶר גֶענָאמְמֶען הַאטְטֶע; דֶען עֶר הַאטְטֶע אֵיינֶע פְּרוֹיא אוֹיס כּוּשׁ גֶענָאמְמֶען׃ אוּנְד זִיא
שְׁפְּרַאכֶען׃ הַאט דֶען יְיָ נוּר דוּרְךְ משֶׁה אַלְלֵיין גֶערֶעדֶעט? הַאט עֶר נִיכְט אוֹיךְ דוּרְךְ
3 אוּנְז גֶערֶעדֶעט? אוּנְד יְיָ הֶערְטֶע עֶס׃ אוּנְד דֶער מַאן משֶׁה וַאר זֶעהְר דֶעמִיטְהִיג,
4 מֶעהְר אַלְס אַלְלֶע מֶענְשֶׁען אוֹיף דֶער עֶרְדֶע׃ אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע פְּלֶאצְלִיךְ צוּ משֶׁה
אוּנְד צוּ אַהֲרֹן אוּנְד צוּ מִרְיָם׃ גֶעהֶעט הִינוֹיס אִיהְר דְרַייא צוּם פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶע,
5 אוּנְד זִיא גִינְגֶען אַלְלֶע דְרַייא הִינוֹיס׃ אוּנְד יְיָ קַאם אִין דֶער וָאלְקֶענְזֵיילֶע הֶערַאבּ,
אוּנְד שְׁטַאנְד אִין דֶער טְהִיר דֶעם גֶעצֶעלְטֶעס, אוּנְד עֶר רִיף אַהֲרֹן אוּנְד מִרְיָם אוּנְד
6 זִיא טְרַאטֶען בֵּיידֶע הֶערְפָֿאר׃ אוּנְד עֶר שְׁפּרַאךְ׃ הֶערֶעט דָאךְ מֵיינֶע וָארְטֶע! וֶוען
אֵיין פְּרָאפֶֿעט אוּנְטֶער אֵייךְ אִיזְט, (זָא) גֶעבֶּע אִיךְ יְיָ, מִיךְ אִיהְם אִין אֵיינֶעם גֶעזִיכְטֶע
7 צוּ עֶרְקֶענְנֶען; אִים טְרוֹימֶע רֶעדֶע אִיךְ מִיט אִיהְם׃ נִיכְט אַלְזָא מֵיין קְנֶעכְט משֶׁה
8 אִין מֵיינֶעם גַאנְצֶען הוֹיזֶע (אִיזְט) עֶר טְרֵייא׃ מוּנְד צוּ מוּנְד רֶעדֶע אִיךְ מִיט אִיהְם;
אוּנְד זִיכְטְבַּאר אוּנְד נִיכְט אִין רֶעטְהְזֶעלְן, עֶר שׁוֹיט דִיא גֶעשְׁטַאלְט יְיָ׳ס, וַארוּם הַאבְּט

9 אִיהְר אֵייךְ נִיכְט גֶעפִֿירְכטֶעט צוּ רֶעדְען גֶעגֶען מֵיינֶען קְנֶעכְט, גֶעגֶען מֹשֶׁה? אוּנְד עֶס
10 עֶרְגְרִימְמטֶע דֶער צָארְן יְיָ׳ס אִיבֶּער זִיא, אוּנְד עֶר גִינְג וֶועג: אוּנְד דִיא וָואלְקֶע וִויךְ
פָֿאן דֶעם גֶעצֶעלְטֶע, אוּנְד זִיהֶע, מִרְיָם וַאר אוֹיסְזֶעטְצִיג וִויא דֶער שְׁנֵעע; אוּנְד אַהֲרֹן
11 וֶוענְדֶעטֶע זִיךְ צוּ מִרְיָם, אוּנְד זִיהֶע, זִיא וַואר אוֹיסְזֶעטְצִיג: אוּנְד אַהֲרֹן שְׁפְּרַאךְ צוּ
מֹשֶׁה: אַךְ, מֵיין הֶערְר! רֶעכְנֶע עֶס אוּנְז נִיכְט צוּר זִינְדֶע אַן, דַאס וִויר טְהֶארִיכְט גֶע־
12 הַאנְדֶעלְט הַאבֶּען, אוּנְד דַאס וִויר גֶעפֶֿעהְלט הַאבֶּען: לַאס זִיא דָאךְ נִיכְט זֵיין וִויא
אֵיין טָאדְטֶעס, דַאז פָֿאן זֵיינֶעם מוּטְטֶערְלֵייבֶּע קָאמְמט אוּנְד דִיא הֶעלְפְֿטֶע זֵיינֶעם
13 פְֿלֵיישֶׁעס אִיזְט שָׁאן פֶֿערְצֶעהְרט: אוּנְד מֹשֶׁה שְׁרִיא צוּ יְיָ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אַךְ יְיָ! הַיילֶע
14 זִיא דָאךְ! אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה: וֶוען אִיהְר פַֿאטֶער גֶעשְׁפִּיעֶן הֶעטְטֶע אִין אִיהְר
אַנְגֶעזִיכְט, וִוירְדֶע זִיא זִיךְ נִיכְט זִיבֶּען טַאגֶע שֶׁעמֶען? זִיא זָאלְל זִיבֶּען טַאגֶע אוֹיסֶער־
הַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְס פֶֿערְשְׁלָאסְסֶען בְּלֵייבֶּען, אוּנְד הֶערְנַאךְ קַאן זִיא וִוידֶער אוֹיפְֿ־
15 גֶענָאמְמֶען וֶוערְדֶען: אוּנְד מִרְיָם בְּלִיבּ אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְס זִיבֶּען טַאגֶע פֶֿער־
שְׁלָאסְסֶען; אוּנְד דַאז פָֿאלְק בְּרַאךְ נִיכְט אוֹיף, בִּיז מִרְיָם וִוידֶער אוֹיפְֿגֶענָאמְמֶען
16 וואוּרְדֶע: אוּנְד הֶערְנַאךְ בְּרַאךְ דַאז פָֿאלְק אוֹיף פָֿאן חֲצֵרוֹת, אוּנְד זִיא לַאגֶערְטֶען
זִיךְ אִין דֶער וִויסְטֶע פָּארָן:

Cap. XIII. יג

יג

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: שִׁיקְקֶע מֶענְנֶער אַב, דַאס זִיא דַאז לַאנְד
כְּנַעַן אוֹיסְקוּנְדְשַׁאפְֿטֶען, וֶועלְכֶעס אִיךְ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס גֶעבֶּען וֶוערְדֶע; אֵיינֶען
מַאן פִֿיר יֶעדֶען פֶֿעטֶערְלִיכֶען שְׁטַאם זָאלְלט אִיהְר שִׁיקְקֶען, לוֹיטֶער פִֿירְסטֶען אוּנְטֶער
3 אִיהְנֶען: אוּנְד מֹשֶׁה שִׁיקְטֶע זִיא פָֿאן דֶער וִויסְטֶע פָּארָן אַב, אוֹיף בֶּעפֶֿעהְל יְיָ׳ס;
4 לוֹיטֶער מֶענְנֶער (וֶועלְכֶע) הֵייפְּטֶער דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס (וַוארֶען): אוּנְד דִיזֶעס
5 וִינְד אִיהְרֶע נַאמֶען: פָֿאם שְׁטַאמְמֶע רְאוּבֵן, שַׁמּוּעַ, זָאהְן זַכּוּר׳ס: פָֿאם שְׁטַאמְמֶע שִׁמְעוֹן,
6 7 שָׁפָט, זָאהְן חוֹרִי׳ס: פָֿאם שְׁטַאמְמֶע יְהוּדָה, כָּלֵב, זָאהְן יְפֻנֶּה׳ס: פָֿאם שְׁטַאמְמֶע
8 9 יִשָּׂשכָר, יִגְאָל, זָאהְן יוֹסֵף׳ס: פָֿאם שְׁטַאמְמֶע אֶפְרַיִם, הוֹשֵׁעַ, זָאהְן נוּן׳ס: פָֿאם
10 שְׁטַאמְמֶע בִּנְיָמִין׳ס, פַּלְטִי, זָאהְן רָפוּא׳ס: פָֿאם שְׁטַאמְמֶע זְבוּלֻן, גַּדִּיאֵל, זָאהְן סוֹדִי׳ס:
11 12 פָֿאם שְׁטַאמְמֶע יוֹסֵף, פָֿאם שְׁטַאמְמֶע מְנַשֶּׁה, גַּדִּי, זָאהְן סוּסִי׳ס: פָֿאם שְׁטַאמְמֶע דָן,
13 14 עַמִּיאֵל, זָאהְן גְּמַלִּי׳ס: פָֿאם שְׁטַאמְמֶע אָשֵׁר, סְתוּר, זָאהְן מִיכָאֵל׳ס: פָֿאם שְׁטַאמְמֶע
15 16 נַפְתָּלִי, נַחְבִּי, זָאהְן וָפְסִי׳ס: פָֿאם שְׁטַאמְמֶע גָד, גְּאוּאֵל, זָאהְן מָכִי׳ס: דִיזֶע (זִינְד)
דִיא נַאמֶען דֶער מֶענְנֶער, וֶועלְכֶע מֹשֶׁה אַבְּשִׁיקְטֶע דַאז לַאנְד אוֹיסְצוּקוּנְדְשַׁאפְֿטֶען,
17 אוּנְד מֹשֶׁה נַאנְנטֶע דֶען הוֹשֵׁעַ, זָאהְן נוּן׳ס, יְהוֹשֻׁעַ: אוּנְד מֹשֶׁה שִׁיקְטֶע זִיא אַב, אוֹיס־
צוּקוּנְדְשַׁאפְֿטֶען דַאז לַאנְד כְּנַעַן, אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: גֶעהְט דַא הִינוֹיף אִין
18 דִיא זִידְגֶעגֶענְד אוּנְד שְׁטֵייגֶעט הִינוֹיף אוֹיף דַאז גֶעבִּירְגֶע: אוּנְד בֶּעזֶעהֶעט דַאז לַאנְד
וִויא עֶס אִיזְט, אוּנְד דַאז פָֿאלְק, דַאז דַארִין וָואהְנט, אָבּ עֶס שְׁטַארְק אִיזְט אָדֶער
19 שְׁוַואךְ, אָבּ עֶס וֶוענִיג אִיזְט אָדֶער פִֿיל? אוּנְד וִויא דַאז לַאנְד (אִיזְט), אִין וֶועלְכֶעם

עֶס וָואהְנְט, אָבּ עֶס גוּט אִיזְט אָדֶער שְׁלֶעכְט? אוּנְד וִויא דִיא שְׁטֶעדְטֶע, אִין וֶועלְכֶען
20 עֶס וָואהְנְט, אָבּ אִין לַאגֶערְן, אָדֶער אִין פֶעסְטֶען פְּלֶעטְצֶען: אוּנְד וִויא דַאז לַאנְד
אִיזְט, אָבּ עֶס פֶעטְט אִיזְט אָדֶער מַאגֶער? אָבּ בֵּיימֶע דַארִין זִינְד אָדֶער נִיכְט? אוּנְד
פַאסְסֶעט מוּטְה אוּנְד נֶעהְמֶעט פָאן דֶער פְרוּכְט דֶעם לַאנְדֶעס, אוּנְד דִיא טַאגֶע
21 (וַוארֶען) עֶבֶּען דִיא טַאגֶע דֶער עֶרְסְטֶען וַויינְטְרוֹיבֶּען: אוּנְד זִיא גִינְגֶען הִינוֹיף אוּנְד
עֶרְקוּנְדֶעטֶען דַאז לַאנְד, פָאן דֶער וִויסְטֶע צִין בִּיז רְחוֹב, וְוא מַאן נַאךְ חֲמָת קָאמְמְט:
22 אוּנְד זִיא גִינְגֶען הִינוֹיף אִין דִיא זִידְגֶעגֶענְד אוּנְד קַאמֶען בִּיז חֶבְרוֹן, אוּנְד דָארְט (וַוארֶען)
אֲחִימָן, שֵׁשַׁי אוּנְד תַּלְמַי, קִינְדֶער דֶעם עֲנָק; אוּנְד חֶבְרוֹן וַואר זִיבֶּען יַאהְרֶע פְרִיהֶער
23 גֶעבּוֹיעֶט (אַלְס) צוֹעַן (אִין) מִצְרַיִם: אוּנְד זִיא קַאמֶען בִּיז צוּם טַהאלֶע אֶשְׁכֹּל, אוּנְד
זִיא שְׁנִיטְטֶען פָאן דָארְט אֵיינֶען צְווַייג אַבּ אוּנְד אֵיינֶע טְרוֹיבֶּע וַויינְבֶּעעֶרֶען, אוּנְד זִיא
טְרוּגֶען זִיא אוֹיף אֵיינֶער שְׁטַאנְגֶע צוּ צְווַייֶען, אוֹיךְ פָאן דֶען גְרַאנַאטְעֶפְּפֶעלְן אוּנְד
24 פָאן דֶען פֵייגֶען: דִיזֶען אָרְט נַאנְנְטֶע מַאן נַחַל־אֶשְׁכֹּל, וֶועגֶען דֶער טְרוֹיבֶּע, וֶועלְכֶע
25 דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס פָאן דָארְט אַבְּשְׁנִיטְטֶען: אוּנְד זִיא קֶעהְרְטֶען פָאן דֶער עֶרְ־
26 קוּנְדִיגוּנְג דֶעם לַאנְדֶעס, אַם עֶנְדֶע פָאן פִירְצִיג טַאגֶען צוּרִיק: אוּנְד זִיא גִינְגֶען אוּנְד
קַאמֶען צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן אוּנְד צוּ דֶער גַאנְצֶען גֶעמֵיינְדֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס
אִין דֶער וִויסְטֶע פָארָן נַאךְ קָדֵשׁ, אוּנְד זִיא בְּרַאכְטֶען אִיהְנֶען אוּנְד דֶער גַאנְצֶען גֶע־
27 מֵיינְדֶע אַנְטְוָוארְט צוּרִיק, אוּנְד בְּרַאכְטֶען אִיהְנֶען דִיא פְרוּכְט דֶעם לַאנְדֶעס: אוּנְד
זִיא עֶרְצֶעהְלְטֶען אִיהְם אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען: וִויר קַאמֶען אִין דַאז לַאנְד, וְואהִין דוּא אוּנְז
גֶעשִׁיקְט הַאסְט, אוּנְד עֶס פְלִיסְט אוֹיךְ פָאן מִילְךְ אוּנְד הָאנִיג, אוּנְד דִיזֶעס (אִיזְט)
28 זֵיינֶע פְרוּכְט: נוּר דַאז פָאלְק אִיזְט מֶעכְטִיג, דַאז אִין דֶעם לַאנְדֶע וָואהְנֶעט, אוּנְד
דִיא שְׁטֶעדְטֶע זֶעהְר פֶעסְט אוּנְד גְרָאס, אוּנְד אוֹיךְ קִינְדֶער דֶעם עֲנָק הַאבֶּען וִויר
29 דָארְט גֶעזֶעהֶען: עֲמָלֵק וָואהְנֶעט אִים זִידְלַאנְדֶע, אוּנְד דֶער חִתִּי אוּנְד דֶער יְבוּסִי
אוּנְד דֶער אֱמֹרִי וָואהְנֶען אוֹיף דֶעם גֶעבִּירְגֶע, אוּנְד דֶער כְּנַעֲנִי וָואהְנֶעט אַן דֶעם
30 מֶעעֶרֶע אוּנְד אַן דֶער זֵייטֶע דֶעם יַרְדֵּן: אוּנְד כָּלֵב בֶּערוּהִיגְטֶע דַאז פָאלְק גֶעגֶען
מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: וִויר וָואלְלֶען (רַאךְ) הִינוֹיף גֶעהֶען אוּנְד עֶס אִין בֶּעזִיטְץ נֶעהְמֶען,
31 דֶען וִויר קֶאנְנֶען עֶס וָואהְל בֶּעוֶועלְטִיגֶען: אַבֶּער דִיא מֶענְנֶער, דִיא מִיט אִיהְם הִינוֹיף
גֶעגַאנְגֶען וַוארֶען, זַאגְטֶען: וִויר וֶוערְדֶען צוּ דֶעם פָאלְקֶע נִיכְט הִינוֹיפְגֶעהֶען קֶאנְנֶען,
32 דֶען עֶס אִיזְט שְׁטֶערְקֶער אַלְס וִויר: אוּנְד זִיא בְּרַאכְטֶען אִיבְּלֶע רֶעדֶע אוֹיס פָאן דֶעם
לַאנְדֶע, וֶועלְכֶעס זִיא אוֹיסְגֶעקוּנְדְשַׁאפְטֶעט הַאטְטֶען, אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען צוּ דֶען
קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס: דַאז לַאנְד, וֶועלְכֶעס וִויר דוּרְכְרַייזְט הַאבֶּען, אוּם עֶס צוּ עֶרְקוּנְ־
דֶען, אִיזְט אֵיין לַאנְד, (דַאז) זֵיינֶע אֵיינְוָואהְנֶער פֶערְצֶעהְרֶעט, אוּנְד אַלְלֶעס פָאלְק,
33 וֶועלְכֶעס וִויר דַארִין גֶעזֶעהֶען הַאבֶּען, (זִינְד) גְרָאסֶע מֶענְנֶער: אוּנְד דָארְט זַאהֶען
וִויר אוֹיךְ דִיא רִיזֶען, קִינְדֶער דֶעם עֲנָק, פָאן דֶען רִיזֶען (גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן), וִויר וַוארֶען
אִין אוּנְזֶערֶען אוֹיגֶען וִויא הֵיישְׁרֶעקְקֶען, אוּנְד זָא וַוארֶען וִויר אוֹיךְ אִין אִיהְרֶען אוֹיגֶען:

Cap. XIV. יד

יד

1 אוּנְד דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע פוּהְר אוֹיף, אוּנְד זִיא עֶרְהָאבֶּען אִיהְרֶע שְׁטִימְמֶע, אוּנְד דַאז
2 פָֿאלְק וֵויינְטֶע אִין דֶערְזֶעלְבֶּען נַאכְט׃ אוּנְד עֶס מוּרְרְטֶען גֶעגֶען משֶׁה אוּנְד גֶעגֶען
אַהֲרֹן אַלְלֶע קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד דִיא גַאנְצֶע פֶֿערְזַאמְמלוּנְג שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְנֶען׃
וֶוערֶען וִויר דָאךְ אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם גֶעשְׁטָארְבֶּען, אָדֶער, דַאס וִויר דָאךְ אִין דִיזֶער
3 וִויסְטֶע שְׁטִירְבֶּען׃ וַוארוּם אַבֶּער בְּרִינְגְט אוּנְז יְיָ אִין דִיזֶעם לַאנְד, צוּ פַֿאלְלֶען דוּרְךְ
דַאז שְׁוֶוערְט? אוּנְזֶערֶע ווַייבֶּער אוּנְד אוּנְזֶערֶע קִינְדֶער וֶוערְדֶען צוּם רוֹיבּ וֶוערְדֶען׃
4 אִיזְט עֶס נִיכְט בֶּעסְסֶער פִֿיר אוּנְז נַאךְ מִצְרַיִם צוּרִיק צוּ קֶעהְרֶען? אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען
אֵיינֶער צוּם אַנְדֶערְן, וִויר וָואלְלֶען (אוּנְז) אֵיין אֶבֶּערְהוֹיפְּט גֶעבֶּען אוּנְד וָואלְלֶען נַאךְ
5 מִצְרַיִם צוּרִיקְקֶעהְרֶען׃ אוּנְד משֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן פִֿילֶען אוֹיף אִיהְר אַנְגֶעזִיכְט פָֿאר דֶער
6 גַאנְצֶען פֶֿערְזַאמְמלוּנְג דֶער גֶעמֵיינְדֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס׃ אוּנְד יְהוֹשֻׁעַ, זָאהְן נוּן'ס,
אוּנְד כָּלֵב, זָאהְן יְפֻנֶּה'ס, פָֿאן דֶען קוּנְדשַׁאפְֿטֶערְן דֶעס לַאנְדֶעס, צֶערְרִיסְסֶען אִיהְרֶע
7 קְלֵיידֶער; אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען צוּ דֶער גַאנְצֶען גֶעמֵיינְדֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד
זַאגְטֶען׃ דַאז לַאנְד, דוּרְךְ וֶועלְכֶעס וִויר גֶערֵייזְט זִינְד, אוּם עֶס צוּ עֶרְקוּנְדֶען, דִיזֶעס
8 לַאנְד אִיזְט זֶעהְר גוּט׃ וֶוען יְיָ וָואהְלְגֶעפַֿאלְלֶען אַן אוּנְז הַאט, זָא וִוירְד עֶר אוּנְז הִינ־
בְּרִינְגֶען אִין דִיזֶעס לַאנְד אוּנְד וִוירְד עֶס אוּנְז גֶעבֶּען, אֵיין לַאנְד, דַאז פָֿאן מִילְךְ אוּנְד
9 הָאנִיג פְֿלִיסְט׃ נוּר גֶעגֶען יְיָ זֵייד נִיכְט וִוידֶערְשְׁפֶּענְסְטִיג אוּנְד פִֿירְכְטֶעט נִיכְט דַאז
פָֿאלְק דֶעס לַאנְדֶעס׃ דֶען זִיא זִינְד אוּנְזֶערֶע שְׁפֵּייזֶע, אִיהְר שׁוּטְץ אִיזְט פָֿאן אִיהְנֶען
10 גֶעוִוִיכֶען, אוּנְד יְיָ אִיזְט מִיט אוּנְז, פִֿירְכְטֶעט אֵייךְ נִיכְט פָֿאר אִיהְנֶען׃ אוּנְד דִיא גַאנְצֶע
גֶעמֵיינְדֶע זַאגְטֶע, דַאס מַאן זִיא שְׁטֵיינִיגֶען זָאלְלֶע מִיט שְׁטֵיינֶען, אוּנְד עֶס עֶרְשִׁין דִיא
11 הֶערְרלִיכְקֵייט יְיָ'ס אַלְלֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אִים פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶע׃ אוּנְד
יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ משֶׁה׃ וִויא לַאנְגֶע וִוילְל מִיךְ דִיזֶעס פָֿאלְק פֶֿערְאַכְטֶען? אוּנְד וִויא
לַאנְגֶע וֶוערְדֶען זִיא אַן מִיךְ נִיכְט גְלוֹיבֶּען, בֵּייא אַלְלֶען דֶען צֵייכֶען, דִיא אִיךְ גֶעטְהַאן
12 הַאבֶּע אוּנְטֶער אִיהְם׃ אִיךְ וִוילְל עֶס דוּרְךְ דִיא פֶּעסְט שְׁלַאגֶען, אוּנְד וִוילְל עֶס
פֶֿערְטִילְגֶען, אוּנְד אִיךְ וִוילְל דִיךְ צוּ אֵיינֶעם פָֿאלְקֶע מַאכֶען, גְרֶאסֶער אוּנְד מֶעכְטִיגֶער
13 אַלְס דִיזֶעס׃ אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע צוּ יְיָ׃ אוּנְד וֶוען דִיא מִצְרַיִם עֶס הֶערֶען, דֶען דוּא
הַאסְט יַא דִיזֶעס פָֿאלְק דוּרְךְ דֵיינֶע מַאכְט אוֹיס אִיהְרֶער מִיטְטֶע הֶערוֹיף גֶעפִֿיהְרְט,
14 זָא וֶוערְדֶען זִיא צוּ דֶען אֵיינְוָואהְנֶערְן דִיזֶעס לַאנְדֶעס שְׁפְּרֶעכֶען, זִיא הַאבֶּען גֶעהֶערְט,
דַאס דוּא יְיָ מִיטְטֶען אוּנְטֶער דִיזֶעם פָֿאלְקֶע (בִּיזְט), וִויא דוּא יְיָ דֶען אוֹיגֶען (זִיכְטבַּאר)
עֶרְשֵׁיינֶעסְט, אוּנְד דֵיינֶע וָואלְקֶע אִיבֶּער אִיהְנֶען שְׁטֶעהְט, אוּנְד אִין אֵיינֶער וָואלְקֶענ־
זֵיילֶע גֶעהֶעסְט דוּא פָֿאר אִיהְנֶען הֶער, בֵּייא טַאג, אוּנְד אִין אֵיינֶער פֵֿייעֶרְזֵיילֶע בֵּייא
15 נַאכְט׃ אוּנְד וֶוען דוּא נוּן דִיזֶעס פָֿאלְק וִויא אֵיינֶען מַאן טֶאדְטֶעסְט, זָא וֶוערְדֶען דִיא
16 פֶֿעלְקֶער שְׁפְּרֶעכֶען, וֶועלְכֶע דֵיינֶען רוּף גֶעהֶערְט הַאבֶּען, אוּנְד וֶוערְדֶען זַאגֶען׃ ווַייל

יְיָ נִיכְט פֶֿערְמָאכְטֶע, דִיזֶעס פָֿאלְק אִין דָאז לַאנְד צוּ בְּרִינְגֶען, דַאז עֶר אִיהְנֶען צוּגֶע־
17 שְׁוָוארֶען הַאט, דַארוּם הַאט עֶר זִיא אִין דֶער וִוסְטֶע גֶעשְׁלַאכְטֶעט׃ אוּנְד נוּן, לַאס
דָאךְ יֶעטְצְט דִיא קְרַאפְֿט דֶעס הֶערְרְן גְרָאס וֶוערְדֶען, וִויא דוּא גֶערֶעדֶעט הַאסְט אוּנְד
18 גֶעזַאגְט׃ יְיָ אִיזְט לַאנְגְמִיטְהִיג אוּנְד פָֿאן גְרָאסֶער גְנַאדֶע, פֶֿערְצֵייהֶעט מִיסְסֶעטָהַאט
אוּנְד אִיבֶּערְטְרֶעטוּנְג, לֶעסְט אַבֶּער נִיְמַאנְד אוּנְבֶּעשְׁטְרַאפְֿט, עֶר זוּכְט הֵיים דִיא
19 מִיסְסֶעטְהַאט דֶער פֶֿעטֶער אַן קִינְדֶערְן בִּיז אִינְס דְרִיטְטֶע אוּנְד פִֿירְטֶע גְלִיד; פֶֿערְגִיבּ
דָאךְ דִיא מִיסְסֶעטְהַאט דִיזֶעס פָֿאלְקֶעס נַאךְ דֵיינֶער גְרָאסֶען גְנַאדֶע, אוּנְד זָא וִויא דוּא
20 דִיזֶעס פָֿאלְקֶע פָֿאן מִצְרַיִם אוֹיס בִּיז הִיהֶער פֶֿערְגֶעבֶּען הַאסְט׃ דַא שְׁפְּרַאךְ יְיָ׃ אִיךְ
21 פֶֿערְגֶעבֶּע נַאךְ דֵיינֶען וָוארְטֶען׃ אַבֶּער זָא וַאהְר אִיךְ לֶעבֶּע, אוּנְד דִיא גַאנְצֶע עֶרְדֶע
22 פָֿאלְל אִיזְט דֶער הֶערְרְלִיכְקֵייט יְיָ׳ס׃ דַאס אַלְלֶע דִיא מֶענְנֶער, וֶועלְכֶע מֵיינֶע הֶערְר־
לִיכְקֵייט אוּנְד מֵיינֶע צֵייכֶען גֶעזֶעהֶען הַאבֶּען, דִיא אִיךְ אִין מִצְרַיִם אוּנְד אִין דֶער
וִוסְטֶע גֶעטְהַאן הַאבֶּע, אוּנְד דִיא מִיךְ יֶעטְצְט (שָׁאן) צֶעהְן מַאל פֶֿערְזוּכְט הַאבֶּען,
23 אוּנְד נִיכְט מֵיינֶער שְׁטִימְמֶע גֶעהָארְכְטֶען׃ וַאהְרְלִיךְ! זִיא זָאלְלֶען נִיכְט דָאז לַאנְד
זֶעהֶען, דַאז אִיךְ אִיהְרֶען פֶֿעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאבֶּע; אוּנְד אַלְלֶע, דִיא מִיךְ עֶרְצִירְנְט
24 הַאבֶּען, זָאלְלֶען עֶס נִיכְט זֶעהֶען; אַבֶּער מֵיין קְנֶעכְט כָּלֵב, וַוייל אֵיין אַנְדֶערֶער גֵייסְט
אִין אִיהְם אִיזְט, אוּנְד עֶר מִיר פָֿאלְלְקָאמְמֶען נַאכְפָֿאלְגְטֶע, זָא ווִילְל אִיךְ אִיהְן אִין דַאז
25 לַאנְד בְּרִינְגֶען, וָואהִין עֶר גֶעקָאמְמֶען אִיזְט, אוּנְד זֵיין זַאמֶע זָאלְל עֶס בֶּעזִיטְצֶען׃ אוּנְד
דֶער עֲמָלֵקִי אוּנְד דֶער כְּנַעֲנִי וָואהְנְט אִים טְהַאלֶע; מָארְגֶען בְּרֶעכְט אוֹיף אִין דִיא
26 וִוסְטֶע, דֶען וֶועג נַאךְ דֶעם שִׁילְפְֿמֶעער׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן
27 אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ וִויא לַאנְגֶע (זָאלְל עֶס נָאךְ דוֹיעֶרְן מִיט) דִיזֶער בֶּאזֶען גֶעמֵיינְדֶע, דַאס
זִיא גֶעגֶען מִיךְ מוּרְרֶען? דַאז מוּרְרֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, דַאז זִיא גֶעגֶען מִיךְ
28 גֶעמוּרְרְט הַאבֶּען, הַאבֶּע אִיךְ גֶעהֶערְט, זַאגֶע אִיהְנֶען׃ זָא וַאהְר אִיךְ לֶעבֶּע, שְׁפְּרִיכְט
יְיָ, אָבּ נִיכְט וִויא אִיהְר גֶערֶעדֶעט הַאבְּט פָֿאר מֵיינֶען אָהְרֶען, זָא וֶוערְדֶע אִיךְ אֵייךְ
29 טְהוּן׃ אִין דִיזֶער וִוסְטֶע זָאלְלֶען אֵיירֶע לֵייבֶּער הִינְפַֿאלְלֶען אוּנְד אַלְלֶע אֵיירֶע גֶע־
צֶעהְלְטֶען, נַאךְ אִיהְרֶער גַאנְצֶען אַנְצַאהְל, פָֿאם צְוַואנְצִיגְסְטֶען יַאהְרֶע אוּנְד דַארִיבֶּער,
30 דִיא אִיהְר גֶעמוּרְרְט הַאבְּט גֶעגֶען מִיךְ׃ אִיהְר וֶוערְדֶעט נִיכְט אִין דַאז לַאנְד קָאמְמֶען,
דַארִיבֶּער אִיךְ מֵיינֶע הַאנְד אוֹיפְֿגֶעהָאבֶּען הַאבֶּע, אֵייךְ דַארִין וָואהְנֶען צוּ לַאסְסֶען,
31 זָאנְדֶערְן נוּר כָּלֵב, זָאהְן יְפֻנֶּה׳ס אוּנְד יְהוֹשֻׁעַ, זָאהְן נוּן׳ס׃ אוּנְד אֵיירֶע קִינְדֶער, פָֿאן
דֶענֶען אִיהְר גֶעזַאגְט הַאבְּט, זִיא וֶוערְדֶען צוּם רוֹיבֶּע וֶוערְדֶען, דִיזֶע וֶוערְדֶע אִיךְ הִינ־
בְּרִינְגֶען אוּנְד זִיא זָאלְלֶען דַאז לַאנְד קֶענְנֶען לֶערְנֶען, דַאז אִיהְר פֶֿערְאַכְטֶעט הַאבְּט׃
32 33 אוּנְד אֵיירֶע לֵייבֶּער זָאלְלֶען אִין דִיזֶער וִוסְטֶע הִינְפַֿאלְלֶען׃ אוּנְד אֵיירֶע קִינְדֶער
זָאלְלֶען אִין דֶער וִוסְטֶע פִֿירְצִיג יַאהְרֶע וַוייְדֶען, אוּנְד זָאלְלֶען אֵיירֶע הוּרֶעריֵיא טְרַאגֶען,
34 בִּיז אֵיירֶע לֵייבֶּער אִין דֶער וִוסְטֶע דַאהִין זִינְד׃ נַאךְ דֶער צַאהְל דֶער טַאגֶע, אִין
וֶועלְכֶען אִיהְר דַאז לַאנְד עֶרְקוּנְדֶעט הַאבְּט, פִֿירְצִיג טַאגֶע, יֶעדֶען טַאג פִֿיר אֵיין יַאהְר

(גֶערֶעכְנֶעט), זָאלְלט אִיהְר אֵיירֶע מִיסְםֶעטהַאט טְרַאגֶען, פִירְצִיג יַאהְרֶע, אוּנְד אִיהְר
35 זָאלְלט עֶרְפַאהְרֶען וואס עֶס אִיזְט וֶוען אִיךְ מִיךְ (פָאן אֵייךְ) צוּרִיקְצִיהֶע׃ אִיךְ יְיָ הַאבֶּע
עֶס גֶערֶעדֶעט, אָבּ אִיךְ דִיזֶעם נִיכְט דִיזֶער גַאנְצֶען בֶּאזֶען פֶערְזַאמְמלוּנְג טהוּן וֶוערְדֶע,
דִיא זִיךְ גֶעגֶען מִיךְ פֶערְזַאמְמֶעלְט הַאט׃ אִין דִיזֶער וִוּיסְטֶע זָאלְלֶען זִיא פֶערְגֶעהֶען,
36 אוּנְד דַא זָאלְלֶען זִיא שְׁטֶערְבֶּען׃ אוּנְד דִיא מֶענְנֶער, וֶועלְכֶע משֶׁה גֶעשִׁיקְט הַאטְטֶע,
דַאז לַאנְד צוּ עֶרְקוּנְדֶען אוּנְד דִיא צוּרִיקְגֶעקֶעהְרְט וַוארֶען, אוּנְד דִיא גַאנְצֶע פֶער־
זַאמְמְלוּנְג צוּם מוּרְרֶען בְּרַאכְטֶען גֶעגֶען אִיהְן, אִינְדֶעם (זִיא אִיבְּלֶע) נַאכְרֶעדֶע אִיבּ־
37 בְּרַאכְטֶען אִיבֶּער דַאז לַאנְד׃ אוּנְד עֶס שְׁטַארְבֶּען דִיזֶע מֶענְנֶער, וֶועלְכֶע אִיבְּלֶע נַאכְ־
38 רֶעדֶע פָאן דֶעם לַאנְדֶע אִיבְּבְרַאכְטֶען, דוּרְךְ אֵיינֶע פְּלַאגֶע פָאר יְיָ׃ אוּנְד יְהוֹשֻׁעַ, זָאהְן
נוּן'ס, אוּנְד כָּלֵב, זָאהְן יְפֻנֶּה'ס, בְּלִיבֶּען לֶעבֶּען פָאן דִיזֶען מֶענְנֶערְן, וֶועלְכֶע גִינְגֶען דַאז
39 לַאנְד צוּ עֶרְקוּנְדֶען׃ אוּנְד (אַלְס) משֶׁה דִיזֶע וָוארְטֶע צוּ אַלְלֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס
40 רֶעדֶעטֶע, דַא טְרוֹיֶערְטֶע דַאז פָאלְק זֶעהְר׃ אוּנְד זִיא שְׁטַאנְדֶען אַם מָארְגֶען פְרִיה
אוֹיף, אוּנְד שְׁטִיגֶען צוּר שְׁפִּיטְצֶע דֶעם בֶּערְגֶעם הִינוֹיף, אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען׃ הִיר זִינְד
וִויר, וִויר וָאלְלֶען צוּ דֶעם אָרְטֶע הִינוֹיפְגֶעהֶען, פָאן וֶועלְכֶעם יְיָ גֶעזַאגְט הַאט, דֶען
41 וִויר הַאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט׃ אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע׃ וַוארוּם אִיבֶּערְטְרֶעטֶעט אִיהְר דֶען בֶּעפֶעהְל
42 יְיָ'ס? אוּנְד עֶס וִוירְד אֵייךְ נִיכְט גֶעלִינְגֶען׃ שְׁטֵייגֶעט נִיכְט הִינוֹיף, דֶען יְיָ (אִיזְט) נִיכְט
43 אוּנְטֶער אֵייךְ, דַאמִיט אִיהְר נִיכְט גֶעשְׁלַאגֶען וֶוערְדֶעט פָאן אֵיירֶען פֵיינְדֶען׃ דֶען
דֶער עֲמָלֵקִי אוּנְד דֶער כְּנַעֲנִי (זִינְד) דָארְט פָאר אֵייךְ, אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט דוּרְךְ דַאז
שְׁוֶוערְט פַאלְלֶען; ווייל (אִיהְר) אַבְּגֶעווּיכֶען זֵייד פָאן יְיָ, זָא וִוירְד (אוֹיךְ) יְיָ נִיכְט מִיט
44 אֵייךְ זֵיין׃ אַבֶּער זִיא עֶרְדְרֵייסְטֶעטֶען זִיךְ, אוֹיף דִיא שְׁפִּיטְצֶע דֶעם בֶּערְגֶעם הִינוֹיף
צוּ שְׁטֵייגֶען; אַבֶּער דִיא בּוּנְדֶעסְלַאדֶע יְיָ'ס אוּנְד משֶׁה וִויכֶען נִיכְט אוֹיס דֶער מִיטְטֶע
45 דֶעם לַאגֶערְס׃ אוּנְד עֶס קַאמֶען דֶער עֲמָלֵקִי אוּנְד דֶער כְּנַעֲנִי הֶערַאבּ, וֶועלְכֶע אוֹיף
דִיזֶעם בֶּערְגֶע וָואהְנֶען, אוּנְד שְׁלוּגֶען זִיא אוּנְד צֶערְשְׁמִיטְטֶען זִיא בִּיז נַאךְ חָרְמָה׃

Cap. XV. טו — טו

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגֶע
אִיהְנֶען׃ וֶוען אִיהְר אִין דַאז לַאנְד אֵיירֶער וָואהְנוּנְגֶען קָאמְמֶעט, דַאז אִיךְ אֵייךְ גֶעבֶּען
3 וֶוערְדֶע, אוּנְד אִיהְר מַאכֶעט אֵיין פֵייעֶרְאָפְּפֶער פִיר יְיָ, אֵיין בְּרַאנְדְאָפְּפֶער, אָדֶער
אֵיין שְׁלַאכְטאָפְּפֶער צוּם בֶּעזָאנְדֶערֶען גֶעלִיבְּדֶע, אָדֶער אַלְס פְרֵייוִוילְלִיגֶע גַאבֶּע,
אָדֶער אַן אֵיירֶען פֶעסְטְטַאגֶען אוּם צוּ אָפְּפֶערְן פִיר יְיָ צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פָאן
4 רִינְדְפִיה אָדֶער פָאן קְלֵיינְפִיה׃ זָא זָאלְל דֶער (דַאבֵּייא) דַארְבְּרִינְגֶען, וֶועלְכֶער זֵיין
אָפְּפֶער יְיָ דַארְבְּרִינְגְט, אֵיין שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער (פָאן) אֵיינֶעם צֶעהְנְטֶעל פֵיינֶען מֶעהְלֶעס,
5 בֶּעגָאסְסֶען מִיט אֵיינֶעם פִירְטֶעל הִין אֶל׃ אוּנְד וויין צוּם טְרַאנְקְאָפְּפֶער אֵיין פִירְטֶעל
הִין, זָאלְלסְט דוּא אָפְּפֶערְן נֶעבֶּען דֶעם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער אָדֶער בֵּייא דֶעם שְׁלַאכְטאָפְּפֶער,

6 פִּיר אֵיין (יֶעדֶעם) שַׁאף: אָדֶער צוּ אֵיינֶעם וִוידְדֶער זָאלְלסט דוּא אָפְּפֶּערְן אַלְס
שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער צְווַייא צֶעהְנְטֶעל פֵֿיינֶען מֶעהְלֶעס, בֶּעגָאסְסֶען מִיט אֵיינֶעם דְרִיטְטֶעל
7 הִין אֶל; אוּנְד אֵיין דְרִיטְטֶעל הִין וַויין זָאלְלסט דוּא צוּם טְרַאנְקְאָפְּפֶּער דַארְבְּרִינְגֶען
8 (צוּם) אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִּיר יְיָ: אוּנְד וֶוען דוּא אֵיין יוּנְגֶעס רִינְד אָפְּפֶערְסט צוּם
בְּרַאנְדְאָפְּפֶּער אָדֶער שְׁלַאכְטְאָפְּפֶּער, אַלְס אֵיין בֶּעזָאנְדֶערֶעס גֶעלִיבְּדֶע, אָדֶער
9 פְּרִידֶענְסְאָפְּפֶּער פִּיר יְיָ: זָא זָאלְל מַאן נֶעבֶּען דֶעם יוּנְגֶען רִינְד אֵיין שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער פָֿאן
דְרַייא צֶעהְנְטֶעל פֵֿיינֶען מֶעהְלֶעס בְּרִינְגֶען, בֶּעגָאסְסֶען מִיט אֵיינֶעם הַאלְבֶּען הִין
10 אֶל: אוֹיךְ אֵיינֶען הַאלְבֶּען הִין וַויין זָאלְלסט דוּא צוּם טְרַאנְקְאָפְּפֶּער דַארְבְּרִינְגֶען,
11 אַיין פְּרִידֶענְסְאָפְּפֶּער (צוּם) אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִּיר יְיָ: זָא זָאלְל גֶעשֶׁעהֶען בֵּייא
אֵיינֶעם יֶעדֶען אָכְזֶען, אָדֶער בֵּייא אֵיינֶעם יֶעדֶען וִוידְדֶער, אָדֶער בֵּייא אֵיינֶעם לַאמְמֶע
12 אוּנְטֶער דֶען שַׁאפֶֿען אָדֶער אוּנְטֶער דֶען צִיגֶען: נַאךְ דֶער צַאהְל (דֶער שְׁטִיקְקֶע) דִיא
13 אִיהְר אָפְּפֶּערְט, זָאלְלט אִיהְר עֶס צוּ יֶעדֶעם דֶער שְׁטִיקְצַאהְל נַאךְ אָפְּפֶּערְן: יֶעדֶער
אֵיינְהֵיימִישֶׁע זָאלְל דִיזֶעס זָא טְהוּן, אוּם אֵיין פֵֿייעֶרְאָפְּפֶּער (צוּם) אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ
14 פִּיר יְיָ דַארְצוּבְּרִינְגֶען: אוּנְד וֶוען אֵיין פְֿרֶעמְדְלִינְג בֵּייא דִיר וָואהְנֶעט, אָדֶער וֶוער
אוּנְטֶער אֵייךְ אִיזְט בֵּייא אֵיירֶען נַאכְקָאמְמֶען, אוּנְד עֶר וִוילְל אֵיין פֵֿייעֶרְאָפְּפֶּער
(צוּם) אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִּיר יְיָ מַאכֶען; וִויא אִיהְר טְהוּט, זָא זָאלְל עֶר טְהוּן:
15 גֶעמֵיינְדֶע! אֵיינֶערְלֵייא גֶעזֶעטְץ זָאלְל (זָאוָואהְל) פִּיר אֵייךְ, אַלְס פִּיר דֶען פְֿרֶעמְד־
לִינְג זֵיין, דֶער זִיךְ אוֹיפְֿהֶעלְט; אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג (זָאלְל דִיזֶעס זֵיין) בֵּייא אֵיירֶען
16 נַאכְקָאמְמֶען, זָא וִויא אִיהְר, זָא וִוירְד דֶער פְֿרֶעמְדְלִינְג פָֿאר יְיָ זֵיין: אֵיינֶערְלֵייא גֶעזֶעטְץ
אוּנְד אֵיינֶערְלֵייא רֶעכְט זָאלְל פִּיר אֵייךְ זֵיין אוּנְד פִּיר דֶען פְֿרֶעמְדְלִינְג, דֶער בֵּייא
17 אֵייךְ וָואהְנֶעט: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן
18 יִשְׂרָאֵל׳ס, אוּנְד זַאגֶע אִיהְנֶען: וֶוען אִיהְר אִין דַאז לַאנְד קָאמְמֶעט, וָואהִין אִיךְ אֵייךְ
19 בְּרִינְגֶען וֶוערְדֶע, זָא זָאלְל זֵיין, וֶוען אִיהְר פָֿאן דֶעם בְּרָאדֶע דֶעם לַאנְדֶעס עֶסְסֶעט,
20 זָאלְלט אִיהְר אֵיין הֶעבֶּעאָפְּפֶּער פִּיר יְיָ אַבְּהֶעבֶּען: אַלְס עֶרְסְטְלִינְג אֵיירֶעס טֵייגֶעס
זָאלְלט אִיהְר אֵיינֶען קוּכֶען אַבְּהֶעבֶּען (צוּם) הֶעבֶּעאָפְּפֶּער; וִויא דַאז הֶעבֶּעאָפְּפֶּער
21 פָֿאן דֶער מֶענְגֶע, זָא זָאלְלט אִיהְר דִיזֶעס אַבְּהֶעבֶּען: פָֿאן דֶעם עֶרְסְטְלִינְגֶע אֵיירֶעס
22 טֵייגֶעס זָאלְלט אִיהְר פִּיר יְיָ אֵיין הֶעבְּאָפְּפֶּער גֶעבֶּען בֵּייא אֵיירֶען נַאכְקָאמְמֶען: אוּנְד
וֶוען אִיהְר אֵייךְ פֶֿערְפֶֿעהְלְט אוּנְד נִיכְט טְהוּט אַלְלֶע דִיזֶע גֶעבָּאטֶע, דִיא יְיָ גֶערֶעדֶעט
23 הַאט צוּ מֹשֶׁה, אַלְלֶעס וַואס יְיָ אֵייךְ דוּרְךְ מֹשֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט, פָֿאן דֶעם טַאגֶע
אַן, דַא יְיָ (זָאלְכֶעס) בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט, אוּנְד וֵייטֶערְהִין בֵּייא אֵיירֶען נַאכְקָאמְמֶען:
24 אוּנְד זָא זָאלְל עֶס זֵיין, וֶוען עֶס אָהְנֶע וִויסְסֶען דֶער פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג אוּיס אִירְרְטְהוּם
גֶעשֶׁעהֶען אִיזְט, זָא זָאלְל דִיא גַאנְצֶע פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר אָפְּפֶּערְן, אַלְס
בְּרַאנְדְאָפְּפֶּער צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִּיר יְיָ, אוּנְד זֵיין שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער אוּנְד זֵיין טְרַאנְק־
25 אָפְּפֶּער נַאךְ דֶעם גֶעבְּרוֹיכֶע, אוּנְד אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדְאָפְּפֶּער: אוּנְד דֶער

פּרִיסְטֶער זָאלְל דִיא גַאנְצֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס פֶערְזֶאהְנֶען, אוּנְד
עֶס זָאלְל אִיהְנֶען פֶערְגֶעבֶּען זַיין, דֶען עֶס (אִיזְט) אַיין אִירְרטהוּם, אוּנְד זִיא הַאבֶּען
אִיהְר אָפְּפֶער גֶעבְּרַאכְט, אַיין פֵייעֶרְאָפְּפֶער פִיר יְיָ, אוּנְד אִיהְר זִינְדאָפְּפֶער פָאר יְיָ,
26 וֶועגֶען אִיהְרֶעס אִירְרטהוּמְס: אוּנְד עֶס זָאלְל דֶער גַאנְצֶען גֶעמֵיינְדֶע דֶער קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד דֶעם פְרֶעמְדלִינְג, דֶער אוּנְטֶער אִיהְנֶען וָואהְנֶעט, פֶערְגֶעבֶּען זַיין, דֶען
27 אוֹיף דֶעם גַאנְצֶען פָאלְקֶע (לַאג) דֶער אִירְרטהוּם: אוּנְד וֶוען אַיינֶע אַיינְצֶעלְנֶע זֵעעלֶע
אוֹיס אִירְרטהוּם זִינְדִיגֶעט, זָא זָאלְל עֶר אַיינֶע יֶעהְרִיגֶע צִיגֶע צוּם זִינְדאָפְּפֶער דַאר־
28 בְּרִינְגֶען: אוּנְד דֶער פּרִיסְטֶער זָאלְל דִיא זֵעעלֶע, דִיא זִיךְ מִיט אַיינֶער זִינְדֶע אוֹיס
אִירְרטהוּם פָאר יְיָ פֶערְפֶעהְלט הַאט, פֶערְזֶאהְנֶען, אוּנְד עֶס זָאלְל אִיהְר פֶערְגֶעבֶּען
29 זַיין: דֶער אַיינְהַיימִישֶׁע אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס, זָא וִויא דֶער פְרֶעמְדֶע, דֶער
אוּנְטֶער אִיהְנֶען וָואהְנֶעט, אַיינֶערְלֵייא גֶעזֶעטְץ זָאלְלט אִיהְר הַאבֶּען פִיר דֶען, (וֶועלְכֶער)
30 אַיינֶען אִירְרטהוּם בֶּעגֶעהְט: וֶוען אַבֶּער אַיינֶע זֵעעלֶע עֶטְוַואס טהוּט מִיט אוֹיפְ־
גֶעהָאבֶּענֶער הַאנְד (אוֹיס פְרֶעפֶעל), פָאן דֶעם אַיינְהַיימִישֶׁען אָדֶער פָאן דֶעם פְרֶעמְד־
לִינְג, דִיזֶע לֶעסְטֶערְט יְיָ, אוּנְד דִיזֶעלְבֶּע זֵעעלֶע זָאלְל אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען
31 אוֹיס דֶער מִיטְטֶע אִיהְרֶעס פָאלְקֶעס: דֶען יְיָ'ס וָוארְט הַאט זִיא פֶערְאַכְטֶעט אוּנְד
זַיין גֶעבָּאט הַאט זִיא גֶעבְּרָאכֶען; אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט זָאלְל דִיזֶע זֵעעלֶע וֶוערְדֶען, אִיהְרֶע
32 מִיסְסֶעטהַאט אִיזְט אוֹיף אִיהְר: אוּנְד אַלְס דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אִין דֶער וִויסְטֶע
33 וַוארֶען, דַא פַאנְדֶען זִיא אַיינֶען מַאן, דֶער אַם שַׁבָּת טַאגֶע הָאלְץ אוֹיפְקלוֹיבְּטֶע: אוּנְד
עֶס בְּרַאכְטֶען אִיהְן, דִיא אִיהְן גֶעפוּנְדֶען הַאטְטֶען הָאלְץ אוֹיפְקלוֹיבֶּען, צוּ מֹשֶׁה אוּנְד
34 צוּ אַהֲרֹן אוּנְד צוּ דֶער גַאנְצֶען פֶערְזַאמְמלוּנְג, אוּנְד זִיא לֶעגְטֶען אִיהְן אִינְס גֶעפֶענְגְנִיס,
35 וַוייל נָאךְ נִיכְט בֶּעשְׁטִימְמט וַואר, וַואס אִיהְם גֶעשֶׁעהֶען זָאלְלטֶע: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ
מֹשֶׁה, דֶער מַאן זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען; עֶס זָאלְל אִיהְן דִיא גַאנְצֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג
36 אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְס שְׁטֵיינִיגֶען: אוּנְד דִיא גַאנְצֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג בְּרַאכְטֶע
אִיהְן הִינוֹיס, אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְס, אוּנְד זִיא בֶּעוַוארְפֶען אִיהְן מִיט שְׁטֵיינֶען,
37 דַאס עֶר שְׁטַארְבּ, וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה
38 אוּנְד זַאגְטֶע: רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגֶע אִיהְנֶען, דַאס זִיא זִיךְ אַן
דֶען צִיפְּפֶעלְן אִיהְרֶער קְלֵיידֶער קְוַואסְטֶען מַאכֶען, בֵּייא אִיהְרֶען נַאכְקָאמְמֶען, אוּנְד
זָאלְלֶען אַן דִיא קְוַואסְטֶע דֶעם צִיפְּפֶעלְס אַיינֶע שְׁנוּר פָאן בְּלוֹיעֶר וָואלְלֶע מַאכֶען:
39 אוּנְד זָאלְלֶען דִיזֶע קְוַואסְטֶען דַאצוּ דִינֶען, דַאס אִיהְר, וֶוען אִיהְר זִיא אַנְזֶעהֶעט, גֶע־
דֶענְקֶען זָאלְלט אַן אַלְלֶע גֶעבָּאטֶע יְיָ'ס, אוּנְד זִיא טהוּן זָאלְלט, אוּנְד נִיכְט נַאכְ־
שְׁפִּירֶעט נַאךְ אַיירֶען הֶערְצֶען אוּנְד אַיירֶען אוֹיגֶען, דַאס אִיהְר אִיהְנֶען נַאכְהוּרֶעט;
40 דַאמִיט אִיהְר גֶעדֶענְקֶעט אוּנְד טהוּט אַלְלֶע מֵיינֶע גֶעבָּאטֶע, אוּנְד הַיילִיג זַייד פִיר
41 אַיירֶען גָאטט: אִיךְ יְיָ (בִּין) אַייעֶר גָאטט, דֶער אִיךְ אַייךְ הֶערוֹיסְגֶעפִיהְרְט הַאבֶּע
אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם אַייעֶר גָאטט צוּ זַיין, אִיךְ יְיָ (בִּין) אַייעֶר גָאטט:

טז Cap. XVI. טז

אוּנְד קֹרַח, זָאהְן יִצְהָר׳ס, זָאהְן דֶעם קְהָת, זָאהְן דֶעם לֵוִי, אוּנְד דָתָן אוּנְד אֲבִירָם, 1
וֶאהְנֶע אֱלִיאָב׳ס, אוּנְד אוֹן, זָאהְן דֶעם פֶּלֶת, קִינְדֶער רְאוּבֵן׳ס, נַאהְמֶען מֶענְנֶער אוּנְד 2
שְׁטַאנְדֶען אוֹיף ווִידֶער משֶׁה, נֶעבְּסט מֶענְנֶערְן אוֹיס דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, צְוֵויא
הוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְפְצִיג, פִירְסְטֶען דֶער גֶעמֵיינְדֶע, בֶּערוּפֶענֶע צוּר פֶערְזַאמְמלוּנְג,
מֶענְנֶער פָאן נַאמֶען: אוּנְד זִיא פֶערְזַאמְמֶעלְטֶען זִיךְ גֶעגֶען משֶׁה אוּנְד גֶעגֶען אַהֲרֹן, אוּנְד 3
זַאגְטֶען צוּ אִיהְנֶען: צוּ פִיל (נֶעהְמֶעט אִיהְר אוֹיף) אֵייךְ: דֶען דִיא גַאנְצֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג,
אַלְלֶע זִינְד הֵיילִיג, אוּנְד אוּנְטֶער אִיהְנֶען (אִיזְט) יְיָ; וַוארוּם אַלְזָא עֶרְהֶעבְּט אִיהְר אֵייךְ
אִיבֶּער דִיא גֶעמֵיינְדֶע יְיָ׳ס? אוּנְד אַלְס משֶׁה (דִיזֶעס) הֶערְטֶע, פִיל עֶר אוֹיף זֵיין אַנְ- 4
גֶעזִיכְט, אוּנְד עֶר רֶעדֶעטֶע צוּ קֹרַח אוּנְד צוּ זֵיינֶער גַאנְצֶען רָאטְטֶע, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: 5
מָארְגֶען, אוּנְד יְיָ ווִירְד קוּנְד טהוּן, וֶוער זֵיין אוּנְד וֶוער זָא הֵיילִיג (אִיזְט), דַאס עֶר
אִיהְן צוּ זִיךְ נַאהֶען לַאסְסֶע, אוּנְד וֶוען עֶר עֶרְוֶועהְלֶעט, דֶען ווִירְד עֶר צוּ זִיךְ נַאהֶען
לַאסְסֶען: דִיזֶעס טהוּט, נֶעהְמֶעט אֵייךְ פְּפַאנְנֶען, קֹרַח אוּנְד זֵיינֶע גַאנְצֶע רָאטְטֶע, אוּנְד 6 7
לֶעגֶעט פֵייעֶר הִינֵיין, אוּנְד טהוּט דַארוֹיף רֵייכֶערְוֶוערְק פִיר יְיָ מָארְגֶען, אוּנְד עֶס
ווִירְד זֵיין, דֶער מַאן, וֶועלְכֶען יְיָ עֶרְוֶועהְלֶען ווִירְד, דֶער אִיזְט דֶער הֵיילִיגֶע, (אִיהְר
נֶעהְמֶעט צוּ פִיל אוֹיף) אֵייךְ, וֶאהְנֶע לֵוִי׳ס: אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע צוּ קֹרַח: הֶערֶעט דָאךְ 8
וֶאהְנֶע לֵוִי׳ס: אִיזְט עֶס אֵייךְ וֶוענִיג, דַאס דֶער גָאטְט יִשְׂרָאֵל׳ס אֵייךְ הַאט אַבְּגֶעזָאנְדֶערְט 9
אוֹיס דֶער פֶערְזַאמְמלוּנְג יִשְׂרָאֵל׳ס, דַאס עֶר אֵייךְ אִיהְם נַאהֶע גֶעבְּרַאכְט הַאט, צוּ
פֶערְרִיכְטֶען דֶען דִינְסְט דֶער וָואהְנוּנְג יְיָ׳ס, אוּנְד צוּ שְׁטֶעהֶען פָאר דֶער פֶערְזַאמְמְ-
לוּנְג, זִיא צוּ בֶּעדִינֶען: אוּנְד דַאס עֶר דִיךְ (זִיךְ) נַאהֶע גֶעבְּרַאכְט הַאט, אוּנְד אַלְלֶע 10
דֵיינֶע בְּרִידֶער, דִיא קִינְדֶער לֵוִי׳ס, מִיט דִיר; דַאס אִיהְר אוֹיךְ דַאז פְּרִיסְטֶערְאַמְט פֶער-
לַאנְגְט? דַארוּם פֶערְזַאמְמֶעלְט אִיהְר אֵייךְ, דוּא אוּנְד דֵיינֶע גַאנְצֶע רָאטְטֶע גֶעגֶען יְיָ, 11
דֶען אַהֲרֹן, וַואס אִיזְט עֶר, דַאס אִיהְר גֶעגֶען אִיהְן מוּרְרֶעט? אוּנְד משֶׁה שִׁיקְטֶע, אוּנְד 12
לִיס דֶען דָתָן אוּנְד דֶען אֲבִירָם, דִיא וֶאהְנֶע אֱלִיאָב׳ס רוּפֶען; אַבֶּער זִיא שְׁפְּרַאכֶען,
ווִיר וֶוערְדֶען נִיכְט הִינוֹיפְקָאמְמֶען: אִיזְט עֶס צוּ וֶוענִיג, דַאס דוּא אוּנְז הֶערוֹיפְגֶעפִיהְרְט 13
הַאסְט אוֹיס אֵיינֶעם לַאנְדֶע, דַאז פָאן מִילְךְ אוּנְד הָאנִיג פְלִיסְט, אוּם אוּנְז צוּ טֶאדְטֶען
אִין דֶער ווִיסְטֶע, דַאס דוּא דִיךְ נָאךְ גַאר צוּם הֶערְרְן אִיבֶּער אוּנְז אוֹיפְוֶוערְפֶען
ווִילְלְסְט? פִירְוַואהְר! דוּא הַאסְט אוּנְז נִיכְט אִין אֵיין לַאנְד, דַאז פָאן מִילְךְ אוּנְד הָאנִיג 14
פְלִיסְט, גֶעבְּרַאכְט, אוּנְד הַאסְט אוּנְז נִיכְט פֶעלְד אוּנְד ווֵיינְבֶּערְגֶע צוּם אֵייגֶענְטהוּם
גֶעגֶעבֶּען! ווִילְלְסְט דוּא דִיא אוֹיגֶען דִיזֶער מֶענְנֶער אוֹיסְשְׁטֶעכֶען, ווִיר וֶוערְדֶען
נִיכְט הִינוֹיפְגֶעהֶען: אוּנְד משֶׁה עֶרְגְרִימְמְטֶע זֶעהְר, אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ צוּ יְיָ: וֶוענְדֶע 15
דִיךְ נִיכְט צוּ אִיהְרֶען אָפְּפֶערְגַאבֶּען, נִיכְט אֵיינֶען עֶזֶעל הַאבֶּע אִיךְ פָאן אִיהְנֶען גֶע-
נָאמְמֶען; הַאבֶּע אוֹיךְ נִיכְט אֵיינֶעם פָאן אִיהְנֶען בֶּאזֶעס גֶעטְהַאן: אוּנְד משֶׁה זַאגְטֶע צוּ 16

קֹרַח: דוּא אוּנְד דֵיינֶע גַאנְצֶע רָאטְטֶע עֶרְשֵׁיינֶעט פָֿאר יְיָ, דוּא אוּנְד זִיא אוּנְד אַהֲרֹן
17 מָארְגֶען: אוּנְד נֶעהְמֶעט יֶעדֶער זֵיינֶע פּפַֿאנְנֶע, אוּנְד לֶעגֶעט רֵייכֶערְוֶוערְק דַארוֹיף,
אוּנְד בְּרִינְגֶעט פָֿאר יְיָ יֶעדֶער זֵיינֶע פּפַֿאנְנֶע דַאר, צְוֵויא הוּנְדֶערְט אוּנְד פִֿינְפְֿצִיג
18 פּפַֿאנְנֶען, אֵייךְ דוּא אוּנְד אַהֲרֹן, יֶעדֶער זֵיינֶע פּפַֿאנְנֶע: אוּנְד זִיא נַאהְמֶען יֶעדֶער זֵיינֶע
פּפַֿאנְנֶע, אוּנְד זִיא לֶעגְטֶען פֵֿייעֶר דַארֵיין, אוּנְד זִיא לֶעגְטֶען רֵייכֶערְוֶוערְק דַארוֹיף,
אוּנְד שְׁטֶעלְלְטֶען זִיךְ אַן דֶען אֵיינְגַאנְג דֶעם פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס, אוּנְד מֹשֶׁה
19 אוּנְד אַהֲרֹן: אוּנְד קֹרַח פֶֿערְזַאמְמֶעלְטֶע גֶעגֶען זִיא דִיא גַאנְצֶע פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג צוּם אֵיינְ־
גַאנְגֶע דֶעם פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס, דַא עֶרְשִׁין דִיא הֶערְרְלִיכְקֵייט יְיָ'ס דֶער גַאנְצֶען
20 21 פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: טְרֶענְנֶעט
22 אֵייךְ פָֿאן דִיזֶער פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג, דֶען אִיךְ וִוילְל זִיא אַיינְגֶענְבְּלִיקְלִיךְ פֶֿערְטִילְגֶען: אוּנְד
זִיא פִֿילֶען אוֹיף אִיהְר אַנְגֶעזִיכְט, אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען: גָאטט! דוּא גָאטט דֶער גֵייסְטֶער
אַלְלֶעס פְֿלֵיישֶׁעס! דֶער אֵיינֶע מַאן זִינְדִיגֶעט, אוּנְד אִיבֶּער דִיא גַאנְצֶע פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג
23 24 וָואלְלְטֶעסְט דוּא צִירְנֶען? אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רֶעדֶע צוּ דֶער
פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג אוּנְד זַאגֶע: גֶעהֶעט וֶועג רִינְגְס אוּמְהֶער פָֿאן דֶער וָואהְנוּנְג דֶעם קֹרַח,
25 דָתָן אוּנְד אֲבִירָם: אוּנְד מֹשֶׁה שְׁטַאנְד אוֹיף אוּנְד גִינְג צוּ דָתָן אוּנְד אֲבִירָם, אוּנְד
26 הִינְטֶער אִיהְם גִינְגֶען דִיא עֶלְטֶעסְטֶען יִשְׂרָאֵל'ס: אוּנְד עֶר רֶעדֶעטֶע צוּ דֶער פֶֿער־
זַאמְמְלוּנְג אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: ווֵייכְט דָאךְ פָֿאן דֶען גֶעצֶעלְטֶען דִיזֶער פְֿרֶעפֶֿעלְהַאפְֿטֶען
מֶענְשֶׁען, אוּנְד רִיהְרֶעט נִיכְטְס אַן, פָֿאן אַלְלֶעם, וַואס אִיהְנֶען גֶעהֶארְט, דַאס אִיהְר
27 נִיכְט אוּמְקָאמְמֶעט וֶועגֶען אַלְלֶער אִיהְרֶער זִינְדֶען: אוּנְד זִיא עֶנְטְפֶֿערְנְטֶען זִיךְ רִינְגְס־
אוּם פָֿאן דֶער וָואהְנוּנְג דֶעם קֹרַח, דָתָן אוּנְד אֲבִירָם; אוּנְד דָתָן אוּנְד אֲבִירָם גִינְגֶען
הֶערוֹיס אוּנְד שְׁטֶעלְלְטֶען זִיךְ אַן דֶען אֵיינְגַאנְג אִיהְרֶער גֶעצֶעלְטֶע, אוּנְד אִיהְרֶע פְֿרוֹיעֶן
28 אוּנְד אִיהְרֶע זֶאהְנֶע אוּנְד אִיהְרֶע קְלֵיינֶען קִינְדֶער: אוּנְד מֹשֶׁה שְׁפְּרַאךְ: דַארַאן זָאלְלְט
אִיהְר עֶרְקֶענְנֶען, דַאס יְיָ מִיךְ גֶעזַאנְדְט הַאט, אַלְלֶע דִיזֶע וֶוערְקֶע צוּ טְהוּן, דַאס זִיא
29 נִיכְט אוֹיס מֵיינֶעם הֶערְצֶען (גֶעקָאמְמֶען זִינְד): וֶוען דִיזֶע הִיר שְׁטֶערְבֶּען וִויא אַלְלֶע
מֶענְשֶׁען שְׁטֶערְבֶּען, אוּנְד הֵיימְגֶעזוּכְט וֶוערְדֶען וִויא אַלְלֶע מֶענְשֶׁען הֵיימְגֶעזוּכְט וֶוערְדֶען,
30 זָא הַאט יְיָ מִיךְ נִיכְט גֶעזַאנְדְט: ווִירְד אַבֶּער יְיָ עֶטְוַואס נֵייעֶס עֶרְשַׁאפְֿפֶֿען, דַאס דִיא
עֶרְדֶע אִיהְרֶען מוּנְד אוֹיפְֿטְהוּט, אוּנְד זִיא פֶֿערְשְׁלִינְגְט מִיט אַלְלֶעם אִיהְרִיגֶען, אוּנְד
זִיא לֶעבֶּענְדִיג אִין דִיא גְרוּבֶּע הִינַאבְּגֶעהֶען, זָא וֶוערְדֶעט אִיהְר עֶרְקֶענְנֶען, דַאס דִיזֶע
31 מֶענְנֶער יְיָ פֶֿערְאַכְטֶעט הַאבֶּען: אוּנְד עֶס וַואר אַלְס עֶר פָֿאלְלֶענְדֶעט הַאטְטֶע צוּ
32 רֶעדֶען אַלְלֶע דִיזֶע וָוארְטֶע, דַא שְׁפַּאלְטֶעטֶע זִיךְ דִיא עֶרְדֶע אוּנְטֶער אִיהְנֶען: אוּנְד
דִיא עֶרְדֶע אֶפְֿפְֿנֶעטֶע אִיהְרֶען מוּנְד, אוּנְד פֶֿערְשְׁלַאנְג זִיא אוּנְד אִיהְרֶע הַייזֶער, אוּנְד
33 אַלְלֶע דִיא מֶענְשֶׁען, וֶועלְכֶע דֶעם קֹרַח (אַנְגֶעהֶארְטֶען) אוּנְד אַלְל דַאז פֶֿערְמֶאגֶען, אוּנְד
זִיא פֿוּהְרֶען הִינוּנְטֶער, אוּנְד אַלְלֶעס אִיהְרִיגֶע, לֶעבֶּענְד אִין דִיא גְרוּבֶּע, אוּנְד דִיא
34 עֶרְדֶע בֶּעדֶעקְטֶע זִיא, אוּנְד זִיא ווּרְדֶען אוֹיס דֶער גֶעמֵיינְדֶע פֶֿערְטִילְגְט: אוּנְד

גַאנְץ יִשְׂרָאֵל, דָאז אוּם זִיא הֶערוּם וַואר, פְלָאהֶען בֵּייא אִיהְרֶעם גֶעשְׁרַייא, דֶען זִיא
35 זַאגְטֶען: עֶס מֶאכְטֶע אוּנְז אוֹיךְ דִיא עֶרְדֶע פֶערְשְׁלִינְגֶען: אוּנְד אֵיין פֵייעֶר גִינְג אוֹיס
פָאן יְיָ, אוּנְד פֶערְצֶעהְרְטֶע דִיא צְוַוייא הוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְפְצִיג מֶענְנֶער, (וֶועלְכֶע)
דָאז רַייכֶערְוֶוערְק דַארְבְּרַאכְטֶען:

יז Cap. XVII. יז

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדְעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: זַאגֶע צוּ אֶלְעָזָר, זָאהְן דֶעם פְּרִיסְטֶערְס
אַהֲרֹן, דָאס עֶר דִיא פְּפַאנְנֶען אוֹיס דֶעם בְּרַאנְדֶע הֶערוֹיסְהֶעבֶּע, אוּנְד דַאז פֵייעֶר
3 אוּמְהֶערְשְׁטְרַייעֶ, דֶען זִיא זִינְד הֵיילִיג, דִיא פְּפַאנְנֶען דִיזֶער זִינְדֶער גֶעגֶען אִיהְרֶע (אֵיי-
גֶענֶען) זֶעעלֶען, אוּנְד מַאכֶעט דַארוֹיס דִינְנֶע בְּלֶעכֶע, צוּר בֶּעדֶעקְקוּנְג דֶעם אַלְטַארְס,
דֶען זִיא הַאבֶּען זִיא פָאר יְיָ דַארְגֶעבְּרַאכְט, זִיא זִינְד דַאהֶער גֶעהֵיילִיגְט וָוארְדֶען; אוּנְד
4 זִיא זָאלְלֶען צוּם (דֶענְק-) צֵייכֶען פִיר דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס בְּלֵייבֶּען: אוּנְד אֶלְעָזָר
דֶער פְּרִיסְטֶער, נַאהְם דִיא קוּפְּפֶערְנֶען פְּפַאנְנֶען, וֶועלְכֶע דִיא פֶערְבְּרַאנְטֶען דַאר-
גֶעבְּרַאכְט הַאטְטֶען, אוּנְד מַאן שְׁלוּג זִיא אוֹיס, צוּ אֵיינֶער בֶּעדֶעקְקוּנְג דֶעם אַלְטַארְס:
5 אֵיין אַנְדֶענְקֶען פִיר דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, דַאמִיט נִיכְט אֵיין פְרֶעמְדֶער מַאן הִינְצוּ-
טְרֶעטֶע, דֶער נִיכְט פָאן דֶעם זַאמֶען אַהֲרֹן'ס אִיזְט, רַייכֶערְוֶוערְק פִיר יְיָ צוּ רַייכֶערְן,
אוּנְד אִיהְם נִיכְט גֶעשֶׁעהֶע וִויא קֹרַח אוּנְד זֵיינֶער רָאטְטֶע, וִויא יְיָ דוּרְךְ מֹשֶׁה צוּ אִיהְם
6 גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע: אוּנְד עֶס מוּרְרְטֶע דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס
דֶעם אַנְדֶערְן מָארְגֶענְס גֶעגֶען מֹשֶׁה אוּנְד גֶעגֶען אַהֲרֹן אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען: אִיהְר הַאבְּט
7 דַאז פָאלְק יְיָ'ס גֶעטֶעדְטֶעט: אוּנְד עֶס וַואר אַלְס זִיךְ דִיא גֶעמֵיינְדֶע גֶעגֶען מֹשֶׁה אוּנְד
גֶעגֶען אַהֲרֹן פֶערְזַאמְמֶעלְטֶע, דַא וֶוענְדֶעטֶען זִיא זִיךְ צוּם פֶערְזַאמְמְלוּנְגְסגֶעצֶעלְטֶע
אוּנְד זִיהֶע, דִיא וָואלְקֶע בֶּעדֶעקְטֶע עֶס, אוּנְד עֶס עֶרְשִׁין דִיא הֶערְלִיכְקֵייט יְיָ'ס:
8 9 אוּנְד מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן גִינְגֶען פָאר דַאז פֶערְזַאמְמְלוּנְגְסגֶעצֶעלְט אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ
10 מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: גֶעהְט וֶועג אוֹיס דִיזֶער פֶערְזַאמְמְלוּנְג, דֶען אִיךְ וִויל זִיא אֵיינֶען-
11 בְּלִיקְלִיךְ פֶערְטִילְגֶען, אוּנְד זִיא פִילֶען אוֹיף אִיהְר אַנְגֶעזִיכְט: אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ
אַהֲרֹן, נִים דִיא פְּפַאנְנֶע אוּנְד טְהוּעֶ פֵייעֶר פָאם אַלְטַארֶע הִינֵיין, אוּנְד לֶעגֶע רַייכֶער-
וֶוערְק (דַארוֹיף) אוּנְד גֶעהֶע אֵיילִיג צוּר פֶערְזַאמְמְלוּנְג, אוּנְד פֶערְזֶאהְנֶע זִיא; דֶען
12 (שָׁאן) אִיזְט דֶער צָארְן פָאן יְיָ אוֹיסְגֶעגַאנְגֶען, דִיא פְּלַאגֶע הַאט אַנְגֶעפַאנְגֶען; אוּנְד
אַהֲרֹן נַאהְם, וִויא מֹשֶׁה גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע, אוּנְד לִיף אִין דִיא מִיטְטֶע דֶער גֶעמֵיינְדֶע
אוּנְד זִיהֶע, דִיא פְּלַאגֶע הַאטְטֶע אִים פָאלְקֶע אַנְגֶעפַאנְגֶען, אוּנְד עֶר טְהַאט דַאז רַייכֶער-
13 וֶוערְק (אִין דִיא פְּפַאנְנֶע) אוּנְד פֶערְזֶאהְנְטֶע דַאז פָאלְק: אוּנְד עֶר שְׁטַאנְד צְוִוישֶׁען דֶען
14 טָאדְטֶען אוּנְד צְוִוישֶׁען דֶען לֶעבֶּענְדֶען, אוּנְד דִיא פְּלַאגֶע הָארְטֶע אוֹיף: אוּנְד עֶס
וַוארֶען דֶערֶער, דִיא דוּרְךְ דִיא פְּלַאגֶע שְׁטַארְבֶּען, פִירְצֶעהְן טוֹיזֶענְד זִיבֶּען הוּנְדֶערְט
15 אוֹיסֶער דֶענֶען דִיא אוּמְגֶעקָאמְמֶען וַוארֶען וֶועגֶען קֹרַח'ס: דַא קֶעהְרְטֶע אַהֲרֹן צוּרִיק

צוּ מֹשֶׁה, פָֿאר דֶעם אֵיינְגַאנְג דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס, אוּנְד דִיא פּלַאגֶע הָאֶרְטֶע
16 17 אוֹיף׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס,
אוּנְד נִים פָֿאן אִיהְנֶען אֵיינֶען שְׁטֶעקְקֶען פִֿיר יֶעדֶעס פֶֿעטֶערְלִיכֶע הוֹיז, פָֿאן אַללֶען
אִיהְרֶען פִֿירְסְטֶען, נַאךְ אִיהְרֶען פֶֿעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן, צְוֶועלְף שְׁטֶעקְקֶען; יֶעדֶעס
18 שְׁרַייבֶּע זֵיינֶען נַאמֶען אוֹיף זֵיינֶען שְׁטֶעקְקֶען; אוּנְד דֶען נַאמֶען אַהֲרֹן׳ס שְׁרַייבֶּע אוֹיף
דֶען שְׁטֶעקְקֶען לֵוִי׳ס, דֶען אֵיין שְׁטֶעקְקֶען (אִיזְט) פִֿיר דַאז הוֹיפְּט אִיהְרֶער פֶֿעטֶער־
19 לִיכֶען הֵייזֶער׃ אוּנְד לֶעגֶע זִיא הִין אִין דַאז פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְט, פָֿאר דַאז צֵיינְנִיס,
20 וְוָא אִיךְ מִיט אֵייךְ צוּזַאמְמֶענְקָאמְמֶע׃ אוּנְד עֶס ווִירְד זֵיין, דֶער מַאן, דֶען אִיךְ עֶר־
ווֶעהְלֶע, זֵיין שְׁטֶעקְקֶען ווִירְד בּלִיהֶען; זָא ווִילְל אִיךְ שְׁטִילְלֶען פָֿאר מִיר דַאז מוּרְרֶען
21 דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, דַאז זִיא גֶעגֶען אֵייךְ מוּרְרֶטֶען׃ אוּנְד מֹשֶׁה רֶעדֶעטֶע צוּ דֶען
קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, אוּנְד עֶס גַאבֶּען אִיהְם אַללֶע אִיהְרֶע פִֿירְסְטֶען, אֵיינֶען שְׁטֶעקְקֶען
פִֿיר אֵיינֶען יֶעדֶען פִֿירְסְטֶען אִיהְרֶער פֶֿעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶער, צְוֶועלְף שְׁטֶעקְקֶען, אוּנְד
22 דֶער שְׁטֶעקְקֶען אַהֲרֹן׳ס וַואר אוּנְטֶער אִיהְרֶען שְׁטֶעקְקֶען׃ אוּנְד מֹשֶׁה לֶעגְטֶע דִיא
23 שְׁטֶעקְקֶען פָֿאר יְיָ הִין, אִין דַאז גֶעצֶעלְט דֶעס צֵייגְנִיסֶעס׃ אוּנְד עֶס וַואר דֶעס אַנְדֶערְן
מָארְגֶענְס, אוּנְד מֹשֶׁה קַאם אִין דַאז גֶעצֶעלְט דֶעס צֵייגְנִיסֶעס, אוּנְד זִיהֶע, דַא בּלִיהְטֶע
דֶער שְׁטֶעקְקֶען אַהֲרֹן׳ס, פָֿאם הוֹיזֶע לֵוִי, עֶר הַאטְטֶע שְׁפְּרָאסֶען הֶערְפָֿארְגֶעבְּרַאכְט,
24 אוּנְד בּלִיטְהֶען גֶעטְרִיבֶּען, אוּנְד מַאנְדֶעלְן גֶערֵייפְט׃ אוּנְד מֹשֶׁה בּרַאכְטֶע הֶערוֹיס
אַללֶע שְׁטֶעקְקֶען פָֿאן יְיָ, צוּ אַללֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, אוּנְד זִיא זַאהֶען אוּנְד נַאהְמֶען
25 יֶעדֶער זֵיינֶען שְׁטֶעקְקֶען׃ אוּנְד יְיָ שְׁפּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה׃ בּרִינְגֶע דֶען שְׁטֶעקְקֶען אַהֲרֹן׳ס
פָֿאר דַאז צֵייגְנִיס צוּרִיק, צוּר אוֹיפְבֶּעוַואהְרוּנְג אַלְס (דֶענְקְ־) צֵייכֶען פִֿיר דִיא ווִידֶער־
שְׁפֶּענְסְטִיגֶען קִינְדֶער, דַאס אִיהְר מוּרְרֶען גֶעגֶען מִיךְ אוֹיפְהֶארֶע, אוּנְד זִיא נִיכְט
26 27 שְׁטֶערְבֶּען׃ אוּנְד מֹשֶׁה טהַאט ווִיא יְיָ אִיהְם בֶּעפָֿאהְל, זָא טהַאט עֶר׃ אוּנְד דִיא קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל׳ס שְׁפּרַאכֶען צוּ מֹשֶׁה אוּנְד זַאגְטֶען׃ זִיהֶע, ווִיר פֶֿערְגֶעהֶען, ווִיר קָאמְמֶען אוּם,
28 ווִיר אַללֶע קָאמְמֶען אוּם; יֶעדֶער דֶער זִיךְ צוּר ווָאהְנוּנְג יְיָ׳ס נַאהֶעט, מוּס שְׁטֶערְבֶּען;
זָאלְלֶען ווִיר דֶען פֶֿאלְלִיג פֶֿערְגֶעהֶען?

Cap. XVIII. יח

יח

1 אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ אַהֲרֹן׃ דוּא אוּנְד דֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד דֵיין פֶֿעטֶערְלִיכֶעס הוֹיז מִיט
דִיר, אִיהְר זָאלְלְט דִיא מִיסְסֶעטהַאט אַם הֵיילִיגְטהוּמֶע טרַאגֶען, אוּנְד דוּא אוּנְד דֵיינֶע
זֶאהְנֶע מִיט דִיר, אִיהְר זָאלְלְט דִיא מִיסְסֶעטהַאט אֵיירֶעס פּרִיסְטֶערְטהוּמְס טרַאגֶען׃
2 אוּנְד אֵייךְ דֵיינֶע בּרִידֶער, דֶען שְׁטַאם לֵוִי, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט דֵיינֶעס פַֿאטֶערְס זָאלְלְסְט
דוּא מִיט דִיר הִינְצוּטְרֶעטֶען לַאסְסֶען, דַאס זִיא זִיךְ אַן דִיךְ שְׁלִיסֶען, אוּנְד דִיךְ בֶּעְ־
דִינֶען, אוּנְד דוּא אוּנְד דֵיינֶע זֶאהְנֶע מִיט דִיר, זָאלְלֶען פָֿאר דֶעם גֶעצֶעלְטֶע דֶעס
3 צֵייגְנִיסֶעס זֵיין׃ אוּנְד זִיא זָאלְלֶען בֶּעוָוארְגֶען, וַואס פִֿיר דִיךְ אוּנְד פִֿיר דַאז גַאנְצֶע

גֶעצֶעלְט צוּ בֶּעוָואַרְגֶען אִיזְט, יֶעדָאךְ צוּ דֶען הֵיילִיגֶען גֶעפֶּעסֶען אוּנְד צוּם אַלְטַארֶע
זָאלְלֶען זִיא נִיכְט נַאהֶען, דַאס זִיא נִיכְט שְׁטֶערְבֶּען, זָאוָואהְל זִיא, אַלְס אוֹיךְ אִיהְר׃
4 אוּנְד זִיא זָאלְלֶען זִיךְ אַן דִיךְ שְׁלִיסֶען, דַאס זִיא בֶּעוָואַרְגֶען, וַואס פִּיר דַאז פֶעְרזַאמְמְ־
לוּנְגסגֶעצֶעלְט צוּ בֶּעוָואַרְגֶען אִיזְט, אִין אַלְלֶעם דִינְסְט דֶעם גֶעצֶעלְטֶעס, אוּנְד אֵיין
5 פְרֶעמְדֶער זָאלְל נִיכְט צוּ אֵייךְ הִינְצוּטְרֶעטֶען׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט בֶּעוָואַרְגֶען, וַואס
פִּיר דַאז הֵיילִיגְטהוּם אוּנְד פִּיר דֶען אַלְטַאר צוּ בֶּעוָואַרְגֶען אִיזְט, דַאמִיט נִיכְט מֶעהְר
6 דֶער גְרִים אִיבֶּער דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס קָאמְמֶע׃ אוּנְד אִיךְ, זִיהֶע, אִיךְ הַאבֶּע אֵיירֶע
בְּרִידֶער, דִיא לְוִיִּם, אוֹיס דֶער מִיטְטֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס גֶענָאמְמֶען, פִּיר אֵייךְ
אַלְס אֵיין גֶעשֶׁענְק זִינְד זִיא יְיָ גֶעגֶעבֶּען, דֶען דִינְסְט בֵּיים פֶערְזַאמְמְלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶע
7 צוּ פֶערְרִיכְטֶען׃ אוּנְד דוּא אוּנְד דֵיינֶע זָאהְנֶע מִיט דִיר, אִיהְר זָאלְלְט אֵייעֶר פְּרִיסְטֶער־
טהוּם אִין יֶעדֶער אַנְגֶעלֶעגֶענְהֵייט דֶעם אַלְטַארֶעס בֶּעוָואַרְגֶען, אוּנְד אִינְנֶערְהַאלְבּ
דֶעם פָארְהַאנְגֶעס, אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט דִינֶען; אַלְס אֵיינֶען שֶׁענְקוּנְגסדִינְסְט גֶעבֶּע אִיךְ
אֵייךְ אֵייעֶר פְּרִיסְטֶערְאַמְט, אוּנְד דֶער פְרֶעמְדֶע, דֶער הִינְצוּטְרִיטְט, זָאלְל גֶעטֶעדְטֶעט
8 וֶוערְדֶען׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ אַהֲרֹן׃ אוּנְד אִיךְ, זִיהֶע, אִיךְ הַאבֶּע דִיר אִיבֶּערְגֶעבֶּען
דִיא בֶּעוָואַרְגוּנְג מֵיינֶער הֶעבֶּעאָפְּפֶער, פָאן אַלְלֶען הֵיילִיגְטהִימֶערְן דֶער קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל'ס הַאבֶּע אִיךְ זִיא דִיר גֶעגֶעבֶּען, אַלְס אַנְטְהֵייל, אוּנְד דֵיינֶען זָאהְנֶען צוּר עֶווִיגֶען
9 זַאטְצוּנְג׃ דִיזֶעס זָאלְל דִיר גֶעהֶערֶען פָאן דֶעם אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶען, פָאן דֶעם (צוּם)
פֵייעֶר (בֶּעשְׁטִימְמְטֶען); אַלְלֶע אִיהְרֶע אָפְּפֶער, זָאוָואהְל אַלְלֶע אִיהְרֶע שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער,
אַלְס אַלְלֶע אִיהְרֶע זִינְדאָפְּפֶער, אַלְס אַלְלֶע אִיהְרֶע שׁוּלְדאָפְּפֶער, וֶועלְכֶּע זִיא מִיר
בְּרִינְגֶען וֶוערְדֶען, אַלְס אֵיין אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶעס (זָאלְל) עֶס (זֵיין) פִּיר דִיךְ אוּנְד פִּיר
10 דֵיינֶע זָאהְנֶע׃ אַם אַלְלֶערְהֵיילִיגְסְטֶען אָרְטֶע זָאלְלְסְט דוּא עֶס עֶסְסֶען, יֶעדֶער מֶענְנ־
11 לִיכֶע דַארְף עֶס עֶסְסֶען׃ הֵיילִיג זָאלְל עֶס דִיר זֵיין׃ אוּנְד דִיזֶעס זָאלְל דִיר גֶעהֶערֶען
דַאז הֶעבֶּעאָפְּפֶער אִיהְרֶער גַאבֶּע פָאן אַלְלֶען וֶועבֶּעאָפְּפֶערְן דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס,
דִיר גֶעבֶּע אִיךְ זִיא אוּנְד דֵיינֶען זָאהְנֶען אוּנְד דֵיינֶען טֶאכְטֶערְן מִיט דִיר צוּר עֶווִיגֶען
12 זַאטְצוּנְג, יֶעדֶער רֵיינֶע אִין דֵיינֶעם הוֹיזֶע דַארְף עֶס עֶסְסֶען׃ אַלְלֶעס בֶּעסְטֶע אֶל,
אוּנְד אַלְלֶען בֶּעסְטֶען מָאסְט אוּנְד קָארְן; דִיא עֶרְסְטלִינְגֶע, וֶועלְכֶּע זִיא יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען,
13 דִיר הַאבֶּע אִיךְ זִיא גֶעגֶעבֶּען׃ דִיא עֶרְסְטלִינְגֶע פָאן אַלְלֶעם וַואס אִין אִיהְרֶעם לַאנְדֶע
(וֶועכְסְט), וֶועלְכֶּע זִיא פִּיר יְיָ בְּרִינְגֶען, דִיר זָאלְל עֶס גֶעהֶערֶען, יֶעדֶער רֵיינֶע אִין
14 דֵיינֶעם הוֹיזֶע דַארְף עֶס עֶסְסֶען׃ אַלְלֶעס פֶערְבַּאנְטֶע אִין יִשְׂרָאֵל זָאלְל דֵיין זֵיין׃
15 אַלְלֶעס וַואס דִיא מוּטְטֶער בְּרִיכְט פָאן אַלְלֶעם פְלֵיישֶׁע אַן מֶענְשֶׁען אוּנְד אַן פִיה,
דַאז זִיא פִּיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען, זָאלְל דֵיין זֵיין, דָאךְ מוּסְט דוּא דִיא עֶרְסְטגֶעבּוּרְט דֶעם
מֶענְשֶׁען אוֹיסְלֶאזֶען (לַאסְסֶען), אוּנְד דִיא עֶרְסְטגֶעבּוּרְט דֶעם אוּנְרֵיינֶען פִיהֶעס מוּסְט
16 דוּא אוֹיסְלֶאזֶען (לַאסְסֶען), נַאךְ דֵיינֶער שֶׁעטְצוּנְג, פִּיר פִינְף שֶׁקֶל זִילְבֶּער, נַאךְ
17 דֶעם שֶׁקֶל דֶעם הֵיילִיגְטהוּמְס, וֶועלְכֶער צְוַואנְצִיג גֵּרָה גִילְט׃ יֶעדָאךְ דִיא עֶרְסְט־

גֶעבּוֹרְט אֵיינֶעס אָכְזֶען, אָדֶער דִיא עֶרְסטגֶעבּוּרְט אֵיינֶעס שַׁאפֶֿעס, אָדֶער דִיא עֶרְסט־
גֶעבּוּרְט אֵיינֶער צִיגֶע, זָאלְלסט דוּא נִיכְט אוֹיסְלֶעזֶען לַאסְסֶען, זִיא זִינְד הֵיילִיג; אִיהְר
בּלוּט זָאלְלסט דוּא אוֹיף דֶען אַלְטַאר שְׁפּרֶענְגֶען, אוּנְד אִיהְר פֶֿעטְט זָאלְלסט דוּא
18 אַלְס אֵיין פֵֿייעֶרְאָפְּפֶֿער צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִֿיר יְיָ אַנְצִינְדֶען׃ אוּנְד אִהְר פְֿלֵיישׁ
זָאלְל דֵיין זֵיין, וִויא דִיא בּרוּסְט דֶעם וֶועבְאָפְּפֶֿערְם, אוּנְד וִויא דַאז רֶעכְטֶע שׁוּלְטֶער־
19 בּלַאטְט זָאלְל עֶס דֵיין זֵיין׃ אַלְלֶע הֶעבְאָפְּפֶֿער דֶער גֶעהֵיילִיגְטֶען דִינְגֶע, וֶועלְכֶע דִיא
קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס יְיָ הֶעבֶּען, הַאבֶּע אִיךְ דִיר גֶעגֶעבֶּען אוּנְד דֵיינֶען זֶאהְנֶען אוּנְד דֵיינֶען
טֶאכְטֶערְן מִיט דִיר, צוּר עֶווִיגֶען זַאטְצוּנְג; אֵיין עֶווִיגֶער זַאלְצבּוּנְד (אִיזְט) עֶס פָֿאר יְיָ,
20 פִֿיר דִיךְ אוּנְד פִֿיר דֵיינֶע זֶאהְנֶע מִיט דִיר׃ אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ אַהֲרֹן׃ אִין אִיהְרֶעם
לַאנְדֶע זָאלְלסט דוּא נִיכְט עֶרְבֶּען, אוּנְד קֵיין טהֵייל זָאלְל דִיר אוּנְטֶער אִיהְנֶען גֶע־
הֶארֶען; אִיךְ (בִּין) דֵיין טהֵייל אוּנְד דֵיין עֶרְבּגוּט אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס׃
21 אוּנְד דֶען קִינְדֶערְן לֵוִי, זִיהֶע, הַאבֶּע אִיךְ אַלְלֶע צֶעהְנְטֶען אוּנְטֶער יִשְׂרָאֵל צוּם עֶרְבּ־
גוּט גֶעגֶעבֶּען, פִֿיר דִיא אַרְבֵּייט, וֶועלְכֶע זִיא בֵּייא דֶעם דִינְסְטֶע דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגְס־
22 גֶעצֶעלְטֶעס פֶֿערְרִיכְטֶען׃ אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס זָאלְלֶען זִיךְ נִיכְט מֶעהְר צוּם
פֶֿערְזַאמְמלוּנְגְסגֶעצֶעלְטֶע נַאהֶען, זִינְדֶע אוֹיף זִיךְ צוּ לַאדֶען (אוּנְד) צוּ שְׁטֶערְבֶּען׃
23 אַבֶּער דֶער (שְׁטַאם) לֵוִי זָאלְל דֶען דִינְסְט דֶעם פֶֿערְזַאמְמלוּנְגְסגֶעצֶעלְטֶעס טהוּן,
אוּנְד זִיא זָאלְלֶען יֶענֶע מִיסְסֶעטהַאט טרַאגֶען, אֵיינֶע עֶווִיגֶע זַאטְצוּנְג (אִיזְט דִיזֶעס)
בֵּייא אֵייעֶרֶען נַאכְקָאמְמֶען, אוּנְד אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס זָאלְלֶען זִיא קֵיין עֶרְבּ־
24 גוּט עֶרְבֶּען׃ דֶען, דֶען צֶעהְנְטֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, וֶועלְכֶען זִיא יְיָ אַלְס הֶעבּ־
אָפְּפֶֿער הֶעבֶּען, גַאבּ אִיךְ דֶען לְוִיִּם צוּם עֶרְבּטהֵייל; דַארוּם זַאגְּע אִיךְ אִיהְנֶען׃
25 אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס זָאלְלֶען זִיא קֵיין עֶרְבּגוּט עֶרְבֶּען׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע
26 צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפּרַאךְ׃ אוּנְד צוּ דֶען לְוִיִּם זָאלְלסט דוּא רֶעדֶען אוּנְד אִיהְנֶען זַאגֶען׃
וֶוען אִיהְר פָֿאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס דֶען צֶעהְנְטֶען נֶעהְמֶעט, דֶען אִיךְ אֵייךְ פָֿאן
אִיהְנֶען גֶעגֶעבֶּען הַאבֶּע, אַלְס אֵייעֶר עֶרְבּטהֵייל, זָא זָאלְלט אִיהְר דַאפָֿאן דַאז הֶעבֶּע־
27 אָפְּפֶֿער יְיָ׳ס הֶעבֶּען, דֶען צֶעהְנְטֶען פָֿאן דֶעם צֶעהְנְטֶען׃ אוּנְד דִיזֶעס וִוירְד אֵייךְ
אַבְּגֶערֶעכְנֶעט אַלְס אֵייעֶר הֶעבְאָפְּפֶֿער, וִויא קָארְן אוֹיס דֶער טֶענְנֶע אוּנְד וִויא דֶער
28 אִיבֶּערְפְֿלוּס אוֹיס דֶער קֶעלְטֶער׃ זָא זָאלְלט אִיהְר אוֹיךְ הֶעבֶּען דַאז הֶעבְאָפְּפֶֿער
יְיָ׳ס פָֿאן אַלְלֶען אֵייעֶרֶען צֶעהְנְטֶען, דִיא אִיהְר פָֿאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס נֶעהְמֶעט,
29 אוּנְד זָאלְלט דַאפָֿאן הֶעבֶּען דַאז הֶעבְאָפְּפֶֿער יְיָ׳ס דֶעם פּרִיסְטֶער אַהֲרֹן׃ פָֿאן אַלְלֶען
אֵייעֶרֶען גַאבֶּען זָאלְלט אִיהְר דִיא הֶעבְאָפְּפֶֿער יְיָ׳ס בּרִינְגֶען, פָֿאן אַלְלֶעם בֶּעסְטֶען דֶען
30 גֶעהֵיילִיגְטֶען טהֵייל דַאפָֿאן׃ אוּנְד זָאלְלסט אִיהְנֶען זַאגֶען׃ וֶוען אִיהְר דַאז בֶּעסְטֶע דַא־
פָֿאן אַבְּהֶעבֶּעט, זָא וִוירְד (דַאז אִיבְּרִיגֶע) דֶען לְוִיִּם אַלְס דֶער עֶרְטרַאג דֶער טֶענְנֶע
31 אוּנְד אַלְס דֶער עֶרְטרַאג דֶער קֶעלְטֶער אַנְגֶערֶעכְנֶעט׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלט עֶס עֶסְסֶען
אַן יֶעדֶעם אָרְטֶע, אִיהְר אוּנְד אֵייעֶר הוֹיז; דֶען עֶס (אִיזְט) אֵייעֶר לָאהְן פִֿיר אֵייעֶרֶע

אַרְבַּייט בַּייא דֶעם פֶערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶע׃ 32 אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט דַאדוּרְךְ קֵיינֶע
זִינְדֶע אוֹיף אֵייךְ לַאדֶען, וָואפַאלְד אִיהְר דַאז בֶּעסְטֶע דַאפָאן אַבְזָאנְדֶערְט, אוּנְד דִיא
גֶעהַיילִיגְטֶען דִינְגֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס דִירְפְט אִיהְר נִיכְט פֶערְאוּנְהַיילִיגֶען, דַאמִיט
אִיהְר נִיכְט שְׁטֶערְבֶּעט׃

Cap. XIX. יט

יט

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדְעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ דִיזֶעס אִיזְט דִיא זַאטְצוּנְג
דֶעם גֶעזֶעטְצֶעס, וֶועלְכֶעס יְיָ בֶּעפָאהְלֶען הַאט׃ רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס
דַאס זִיא דִיר אֵיינֶע פֶעהְלֶערְלָאזֶע רָאטְהֶע קוּה נֶעהְמֶען, אַן וֶועלְכֶער קֵיין גֶעבְּרֶעכֶען
3 אִיזְט, (אוּנְד) אוֹיף וֶועלְכֶע (נָאךְ) קֵיין יָאךְ גֶעקָאמְמֶען אִיזְט, אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט זִיא
דֶעם פְּרִיסְטֶער אֶלְעָזָר גֶעבֶּען, אוּנְד עֶר זָאלְל זִיא פָאר דַאז לַאגֶער הִינוֹיסְפִיהְרֶען,
4 אוּנְד מַאן זָאלְל זִיא פָאר אִיהְם שְׁלַאכְטֶען׃ אוּנְד אֶלְעָזָר, דֶער פְּרִיסְטֶער, זָאלְל
פָאן אִיהְרֶעם בְּלוּטֶע מִיט זֵיינֶעם פִינְגֶער נֶעהְמֶען, אוּנְד זָאלְל גֶעגֶען דִיא פָארְדֶער־
זַייטֶע דֶעם פֶערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס פָאן אִיהְרֶעם בְּלוּטֶע זִיבֶּען מַאל שְׁפְּרֶענְגֶען׃
5 אוּנְד מַאן זָאלְל דִיא קוּה פָאר זֵיינֶען אוֹיגֶען פֶערְבְּרֶענְנֶען, אִיהְר פֶעלְל אוּנְד אִיהְר
6 פְלֵייש אוּנְד אִיהְר בְּלוּט, מִיט אִיהְרֶעם מִיסְטֶע זָאלְל מַאן פֶערְבְּרֶענְנֶען׃ אוּנְד דֶער
פְּרִיסְטֶער זָאלְל צֶעדֶערְנְהָאלְץ אוּנְד אֵזוֹב אוּנְד אֵיינֶען הָאכְרָאטְהֶען פַאדֶען נֶעהְמֶען,
7 אוּנְד זָאלְל עֶס מִיטְטֶען אִין דֶען בְּרַאנְד דֶער קוּה וֶוערְפֶען׃ אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער
זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען אוּנְד זֵיינֶען לֵייבּ אִים וַואסֶער בַּאדֶען, אוּנְד הֶערְנַאךְ
קַאן עֶר אִין דַאז לַאגֶער קָאמְמֶען; אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער בְּלֵייבְּט אוּנְרֵיין בִּיז אוֹיף דֶען
8 אַבֶּענְד׃ אוּנְד דֶער זִיא פֶערְבְּרַאנְנְט הַאט, זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער אִים וַואסֶער וַואשֶׁען,
אוּנְד זָאלְל זֵיינֶען לֵייבּ אִים וַואסֶער בַּאדֶען, אוּנְד אוּנְרֵיין זֵיין בִּיז אוֹיף דֶען אַבֶּענְד׃
9 אוּנְד אֵיין רֵיינֶער מַאן זָאלְל דִיא אַשֶׁע דֶער קוּה אֵיינְזַאמְמֶעלְן, אוּנְד זָאלְל זִיא אוֹיסֶער־
הַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְס אַן אֵיינֶען רֵיינֶען אָרְט הִינְלֶעגֶען, אוּנְד זִיא זָאלְל פִיר דִיא גֶעְ־
מֵיינְדֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס צוּר אוֹיפְבֶּעוָואהְרוּנְג זֵיין צוּם רֵיינִיגוּנְגסוַואסֶער, עֶס
10 אִיזְט אֵיין זִינְדאָפְּפֶער׃ אוּנְד עֶס זָאלְל, דֶער דִיא אַשֶׁע דֶער קוּה גֶעזַאמְמֶעלְט הַאט,
זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען, אוּנְד אוּנְרֵיין זֵיין בִּיז אוֹיף דֶען אַבֶּענְד; אוּנְד עֶס זֵייא פִיר דִיא
קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד פִיר דֶען פְרֶעמְדְלִינְג, וֶועלְכֶער זִיךְ אוּנְטֶער אִיהְנֶען אוֹיפְהֶעלְט,
11 צוּר עֶוִויגֶען זַאטְצוּנְג׃ וֶוער אֵיינֶען טָאדְטֶען אַנְרִיהְרט, דֶען לֵייכְנַאם אִירְגֶענְד אֵיינֶעס
12 מֶענְשֶׁען, דֶער זֵייא זִיבֶּען טַאגֶע אוּנְרֵיין, עֶר זָאלְל זִיךְ דַאמִיט עֶנְטזִינְדִיגֶען אַם דְרִיטְטֶען
טַאגֶע אוּנְד אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע, זָא אִיזְט עֶר רֵיין; וֶוען עֶר זִיךְ אַבֶּער נִיכְט עֶנְטזִינְדִיגֶעט
13 אַם דְרִיטְטֶען טַאגֶע, זָא אִיזְט עֶר נִיכְט רֵיין׃ יֶעדֶער, וֶועלְכֶער אֵיינֶען טָאדְטֶען אַנְ־
רִיהְרט, דֶען לֵייכְנַאם אֵיינֶעס מֶענְשֶׁען, דֶער גֶעשְׁטָארְבֶּען אִיזְט, אוּנְד זִיךְ נִיכְט עֶנְט־
זִינְדִיגֶעט, דֶער הַאט דִיא וָואהְנוּנְג יְיָ׳ס פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶעט, אוּנְד דִיזֶע זֶעעלֶע זָאלְל אוֹיס־
גֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען אוֹיס יִשְׂרָאֵל; דֶען רֵיינִיגוּנְגסוַואסֶער אִיזְט נִיכְט גֶעשְׁפְּרֶענְגְט

14 אִיבֶּער אִיהְן, עֶר אִיזְט אוּנְרֵיין, זֵיינֶע אוּנְרֵיינִיגְקֵייט אִיזְט נָאךְ אַן אִיהְם׃ דִיזֶעס אִיזְט
דַאז גֶעזֶעטְץ, וֶוען אֵיין מֶענְשׁ אִין אֵיינֶעם צֶעלְטֶע שְׁטִירְבְּט׃ יֶעדֶער, דֶער אִין דַאז
צֶעלְט קָאמְמְט, אוּנְד אַלְלֶעס, וַואס אִים צֶעלְטֶע אִיזְט, זָאלְל זִיבֶּען טַאגֶע אוּנְרֵיין זֵיין׃
15 אוּנְד יֶעדֶעס אָפְּפֶענֶע גֶעפֶעס, אוֹיף וֶועלְכֶעם קֵיין פֶעסְטאַנְשְׁלִיסֶענְדֶער דֶעקְקֶעל אִיזְט,
16 אִיזְט אוּנְרֵיין׃ אוּנְד יֶעדֶער, דֶער אוֹיף אָפְּפֶענֶעם פֶעלְדֶע אֵיינֶען דוּרְךְ דַאז שְׁוֶוערְט
עֶרְשְׁלַאגֶענֶען, אָדֶער אֵיינֶען פֶערְשְׁטָארְבֶּענֶען, אָדֶער אֵיינֶען מֶענְשֶׁענְקְנָאכֶען, אָדֶער
17 אֵיין גְרַאבּ אַנְרִיהְרְט, זָאלְל זִיבֶּען טַאגֶע אוּנְרֵיין זֵיין׃ אוּנְד מַאן זָאלְל פִּיר דֶען אוּנְרֵיינֶען
פָאן דֶער אַשֶׁע דֶעם פֶערְבְּרַאנְטֶען עֶנְטְזִינְדִיגוּנְגְסאָפְּפֶערְם נֶעהְמֶען, אוּנְד זָאלְל
18 פְלִיסֶענְדֶעס וַואסְסֶער אִין אֵיין גֶעפֶעס דַארוֹיף גִיסֶען׃ אוּנְד אֵיין רֵיינֶער מַאן זָאלְל
אֵזוֹב נֶעהְמֶען, אוּנְד זָאלְל עֶס אִין דַאז וַואסְסֶער אֵיינְטוּנְקֶען, אוּנְד דִיזֶער זָאלְל אוֹיף
דַאז גֶעצֶעלְט אוּנְד אוֹיף אַלְלֶע גֶעפֶעסֶע, אוּנְד אוֹיף דִיא פֶערְזָאנֶען שְׁפְּרֶענְגֶען,
וֶועלְכֶע דַארִין וַוארֶען, אוּנְד אוֹיף דֶען, וֶועלְכֶער דֶען קְנָאכֶען, אָדֶער דֶען עֶרְשְׁלַאגֶענֶען,
19 אָדֶער דֶען גֶעשְׁטָארְבֶּענֶען, אָדֶער דַאז גְרַאבּ אַנְגֶערִיהְרְט הַאט׃ אוּנְד דֶער רֵיינֶע
זָאלְל אוֹיף דֶען אוּנְרֵיינֶען אַם דְרִיטְטֶען טַאגֶע אוּנְד אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע שְׁפְּרֶענְגֶען׃
אוּנְד עֶר זָאלְל אִיהְן אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע עֶנְטְזִינְדִיגֶען, אוּנְד זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען,
20 אוּנְד זָאלְל זִיךְ אִים וַואסְסֶער בַּאדֶען, זָא אִיזְט עֶר אוֹיף דֶען אַבֶּענְד רֵיין׃ אוּנְד אֵיין
מַאן, וֶועלְכֶער אוּנְרֵיין אִיזְט, אוּנְד זִיךְ נִיכְט עֶנְטְזִינְדִיגֶעט, אֵיין זָאלְכֶער זָאלְל אוֹיס־
גֶערָאטְטֶעט וֶוערְדֶען אוֹיס דֶער פֶערְזַאמְמְלוּנְג; דֶען דַאז הֵיילִיגְטְהוּם יְיָ׳ס הַאט עֶר
פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶעט, רֵיינִיגוּנְגְסוַואסְסֶער אִיזְט אוֹיף אִיהְן נִיכְט גֶעשְׁפְּרֶענְגְט וָוארְדֶען, עֶר
21 אִיזְט אוּנְרֵיין׃ אוּנְד דִיזֶעס זָאלְל אִיהְנֶען צוּר עֶווִיגֶען זַאטְצוּנְג זֵיין; אוּנְד דֶער שְׁפְּרֶענְגֶער
דֶעם רֵיינִיגוּנְגְסוַואסְסֶערְס זָאלְל זֵיינֶע קְלֵיידֶער וַואשֶׁען, אוּנְד דֶער, וֶועלְכֶער דַאז
22 רֵיינִיגוּנְגְסוַואסְסֶער אַנְרִיהְרְט, זָאלְל בִּיז אוֹיף דֶען אַבֶּענְד אוּנְרֵיין זֵיין׃ אוּנְד אַלְלֶעס,
וַואס דֶער אוּנְרֵיינֶע אַנְרִיהְרֶעט, זָאלְל אוּנְרֵיין זֵיין, אוּנְד דִיא פֶערְזָאן, דִיא אִיהְן אַנ־
רִיהְרְט, זָאלְל אוּנְרֵיין זֵיין בִּיז אוֹיף דֶען אַבֶּענְד׃

כ Cap. XX. כ

1 אוּנְד עֶס קַאמֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, דִיא גַאנְצֶע פֶערְזַאמְמְלוּנְג נַאךְ דֶער וִוישְׁטֶע
צִין אִים עֶרְסְטֶען מָאנַאטֶע, אוּנְד דַאז פָאלְק בְּלִיבּ אִין קָדֵשׁ, אוּנְד דָארְט שְׁטַארְבּ
2 מִרְיָם, אוּנְד זִיא וואוּרְדֶע דָארְט בֶּעגְרַאבֶּען׃ אוּנְד עֶס וַואר קֵיין וַואסְסֶער פִּיר דִיא
3 פֶערְזַאמְמְלוּנְג, דַא רָאטְטֶעטֶען זִיא זִיךְ צוּזַאמְמֶען גֶעגֶען מֹשֶׁה אוּנְד גֶעגֶען אַהֲרֹן׃ אוּנְד
דַאז פָאלְק צַאנְקְטֶע מִיט מֹשֶׁה, אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען׃ וֶוערֶען וִויר דָאךְ לִיבֶּער אוּמ־
4 גֶעקָאמְמֶען, דַא אוּנְזֶערֶע בְּרִידֶער אוּמְקַאמֶען פָאר יְיָ׃ אוּנְד וַוארוּם הַאבְּט אִיהְר דִיא
גֶעמֵיינְדֶע יְיָ׳ס אִין דִיזֶע וִוישְׁטֶע גֶעבְּרַאכְט, הִיר צוּ שְׁטֶערְבֶּען, וִויר אוּנְד אוּנְזֶער פִיה?
5 אוּנְד וַוארוּם הַאבְּט אִיהְר אוּנְז אוֹיס מִצְרַיִם הֶערוֹיסְגֶעפִיהְרְט? אוּם אוּנְז אַן דִיזֶען

בְּאזֶען אָרְט צוּ בּרִינְגֶען, וָוע וֶועדֶער אַיין אָרְט צוּ זֶעעֶן אִיזְט, נָאךְ פֵּייגֶענְבּ״ים, נָאךְ
וַויינְשְׁטָאק, נָאךְ גרַאנַאטְאַפְּפֶעל אוּנְד אוֹיךְ קֵיין וַואסְסֶער צוּם טרִינְקֶען? דַא גִינְגֶען 6
משֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן פָֿאן דֶער גֶעמֵיינְדֶע וֶועג צוּם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעם פֶֿערְוַואמְמלוּנְגְס־
גֶעצֶעלְטֶעס אוּנְד זִיא פִּֿילֶען אוֹיף אִיהְר אַנְגֶעזִיכְט, אוּנְד עֶס עֶרְשִׁין אִיהְנֶען דִיא
הֶערְרלִיכְקַייט יְיָ׳ס׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אוּנְד שְׁפּרַאךְ׃ נִים דֶען שְׁטֶעקְקֶען 7 8
אוּנְד פֶֿערְוַואמְמלֶע דִיא גֶעמֵיינְדֶע, דוּא אוּנְד דֵיין בּרוּדֶער אַהֲרֹן, אוּנְד רֶעדֶעט צוּ דֶעם
פֶֿעלְזֶען פָֿאר אִיהְרֶען אוֹיגֶען, דַאס עֶר זֵיין וַואסְסֶער הֶערְגֶעבֶּע, אוּנְד דוּא וִוירְסְט
אִיהְנֶען אוֹיס דֶעם פֶֿעלְזֶען וַואסְסֶער הֶערְפָֿארְבּרִינְגֶען, אוּנְד וִוירְסְט דִיא פֶֿערְוַואמְמ־
לוּנְג אוּנְד אִיהְר פִֿיה טרֶענְקֶען׃ אוּנְד משֶׁה נַאהְם דֶען שְׁטֶעקְקֶען פָֿאר יְיָ וֶועג, וִויא 9
עֶר אִיהְם בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע׃ דַאן לִיסֶען משֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן דִיא גֶעמֵיינְדֶע פָֿאר 10
דֶעם פֶֿעלְזֶען פֶֿערְוַואמְמֶעלְן, אוּנְד עֶר שְׁפּרַאךְ צוּ אִיהְנֶען׃ הֶארֶעט דָאךְ אִיהְר
וִוידֶערְשְׁפֶּענְסְטִיגֶען! אָב וָואהְל וִויר אֵייךְ אוֹיס דִיזֶעם פֶֿעלְזֶען וַואסְסֶער הֶערְפָֿאר־
בּרִינְגֶען וֶוערְדֶען? אוּנְד משֶׁה הָאבּ זֵיינֶע הַאנְד אוֹיף, אוּנְד שְׁלוּג דֶען פֶֿעלְזֶען מִיט 11
זֵיינֶעם שְׁטֶעקְקֶען צְווַייא מַאל, אוּנְד עֶס קַאם פִֿיל וַואסְסֶער הֶערְפָֿאר אוּנְד דִיא
פֶֿערְוַואמְמלוּנְג אוּנְד אִיהְר פִֿיה טרַאנְק׃ אוּנְד יְיָ שְׁפּרַאךְ צוּ משֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן׃ 12
וַוייל אִיהְר מִיר נִיכְט גֶעגלוֹיבְּט הַאבְּט, מִיךְ פָֿאר דֶען אוֹיגֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס צוּ
הֵיילִיגֶען, דַארוּם זָאלְלט אִיהְר דִיזֶע גֶעמֵיינְדֶע נִיכְט אִין דַאז לַאנְד בּרִינְגֶען, דַאז אִיךְ
אִיהְנֶען גֶעבֶּען וֶוערְדֶע׃ דִיזֶעס אִיזְט דַאז צַאנְקְוַואסְסֶער, וָוא דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס 13
מִיט יְיָ צַאנְקְטֶען, אוּנְד עֶר אַן אִיהְנֶען גֶעהֵיילִיגְט וַוארְד׃ אוּנְד משֶׁה שִׁיקְטֶע בָּאטֶען 14
פָֿאן קָדֵשׁ צוּם קֶאנִיגֶע פָֿאן אֱדוֹם׃ זָא שְׁפּרִיכְט דֵיין בּרוּדֶער יִשְׂרָאֵל׃ דוּא קֶענְנֶעסְט
אַללֶע דִיא מִיהְזֶעלִיגְקֵייטֶען, דִיא אוּנְז בֶּעטרָאפְֿפֶען׃ אוּנְזֶערֶע פֶֿעטֶער צָאגֶען הִינַאבּ 15
נַאךְ מִצְרַיִם, אוּנְד וִויר הַאבֶּען אִין מִצְרַיִם לַאנְגֶע צֵייט גֶעוָואהְנְט, אוּנְד דִיא מִצְרַיִם
הַאבֶּען אוּנְז אִיבֶּעל בֶּעהַאנְדֶעלְט אוּנְד אוּנְזֶערֶע פֶֿעטֶער, אוּנְד וִויר שׁרִיעֶן צוּ יְיָ, אוּנְד 16
עֶר הַאט אוּנְזֶערֶע שְׁטִימְמֶע עֶרְהֶארְט, אוּנְד עֶר זַאנְדְטֶע אֵיינֶען עֶנְגֶעל, אוּנְד פִֿיהְרְטֶע
אוּנְז אוֹיס מִצְרַיִם, אוּנְד זִיהֶע, וִויר זִינְד נוּן אִין קָדֵשׁ, אֵיינֶער שְׁטַאדְט אַן דֶער גְרֶענְצֶע
דֵיינֶעס גֶעבִּיטֶעס׃ לַאס אוּנְז דָאךְ דוּרְךְ דֵיין לַאנְד צִיהֶען, וִויר וָואלְלֶען נִיכְט דוּרְךְ 17
פֶֿעלְד אָדֶער דוּרְךְ וַויינְבֶּערְג צִיהֶען, אוּנְד וָואלְלֶען נִיכְט וַואסְסֶער אוֹיס דֶען בּרוּנְנֶען
טרִינְקֶען; דִיא קֶאנִיגְסשְׁטרַאסֶע וָואלְלֶען וִויר גֶעהֶען; וִויר וָואלְלֶען נִיכְט אוֹיסְוַוייכֶען
וֶועדֶער רֶעכְטס נָאךְ לִינְקְס, בִּיז וִויר דוּרְךְ דֵיינֶע גרֶענְצֶען קָאמְמֶען׃ אַבֶּער אֱדוֹם 18
זַאגְטֶע צוּ אִיהְם׃ דוּא זָאלְלסְט נִיכְט דוּרְךְ מִיךְ צִיהֶען, זָאנְסְט וֶוערְדֶע אִיךְ מִיט דֶעם
שְׁוֶוערְט דִיר עֶנְטגֶעגֶען צִיהֶען׃ אוּנְד עֶס לִיסֶען אִיהְם דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס זַאגֶען׃ 19
אֵייף דֶער לַאנְדְשְׁטרַאסֶע וָואלְלֶען וִויר הִינוֹיפְֿצִיהֶען, אוּנְד וֶוען וִויר דֵיין וַואסְסֶער
טרִינְקֶען, אִיךְ אָדֶער מֵיין פִֿיה, זָא וִויל אִיךְ דִיא בֶּעצַאהְלוּנְג דַאפִֿיר גֶעבֶּען; נִיר
דִיזֶעס, נִיכְטס אַנְדֶערֶעס וִויל אִיךְ, נוּר צוּ פוּסֶע וִויל אִיךְ דוּרְכְצִיהֶען׃ אַבֶּער עֶר 20

זַאגְטֶע: דוּא זָאלְלסט נִיכְט דוּרְכצִיהֶען: אוּנְד אֱדוֹם צָאג אוֹיס, אִיהְם אֶנְטגֶעגֶען מִיט
21 פִֿילֶעם פָֿאלְקֶע אוּנְד מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד: אוּנְד אֱדוֹם וֵויגֶערְטֶע זִיךְ יִשְׂרָאֵל צוּ
עֶרְלוֹיבֶּען, דוּרְךְ זֵיין גֶעבִּיט צוּ צִיהֶען, אוּנְד יִשְׂרָאֵל וֶוענְדֶעטֶע זִיךְ פָֿאן אִיהְם אַב:
22 אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן קָדֵשׁ, אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵלִ׳ס קַאמֶען מִיט דֶער
23 גַאנְצֶען פֶֿערְזַאמְמלוּנְג נַאךְ דֶעם גֶעבִּירְגֶע הוֹר: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אַהֲרֹן
24 אַם גֶעבִּירְגֶע הוֹר, אַן דֶער גְרֶענְצֶע דֶעם לַאנְדֶעם אֱדוֹם, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אַהֲרֹן זָאלְל
גֶעזַאמְמֶעלְט וֶוערְדֶען צוּ זֵיינֶעם פָֿאלְקֶע; דֶען עֶר זָאלְל נִיכְט אִין דַאז לַאנְד קָאמְמֶען,
וֶועלְכֶעם אִיךְ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵלִ׳ס גֶעבֶּען וֶוערְדֶע, וֵויל אִיהְר מֵיינֶעם בֶּעפֶֿעהְלֶע
25 צוּווִידֶער גֶעהַאנְדֶעלְט הַאבְּט בֵּייא דֶעם צַאנְקְוַאסֶּער: נִים אַהֲרֹן אוּנְד זֵיינֶען זָאהְן
26 אֶלְעָזָר, אוּנְד פִֿיהְרֶע זִיא הִינוֹיף אוֹיף דַאז גֶעבִּירְגֶע הוֹר: אוּנְד לַאס אַהֲרֹן זֵיינֶע קְלֵיידֶער
אוֹיסְצִיהֶען, אוּנְד צִיהֶע זִיא זֵיינֶעם זָאהְנֶע אֶלְעָזָר אַן, אוּנְד אַהֲרֹן זָאלְל גֶעזַאמְמֶעלְט
27 וֶוערְדֶען אוּנְד דָארְט שְׁטֶערְבֶּען: אוּנְד מֹשֶׁה טְהַאט וִויא יְיָ בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע, אוּנְד
זִיא שְׁטִיגֶען אוֹיף דַאז גֶעבִּירְגֶע הוֹר, פָֿאר דֶען אוֹיגֶען דֶער גַאנְצֶען פֶֿערְזַאמְמלוּנְג:
28 אוּנְד מֹשֶׁה לִיס אַהֲרֹן זֵיינֶע קְלֵיידֶער אוֹיסְצִיהֶען, אוּנְד צָאג זִיא זֵיינֶעם זָאהְנֶע אֶלְעָזָר
אַן, אוּנְד אַהֲרֹן שְׁטַארְבּ דָארְט אוֹיף דֶער שְׁפִּיטְצֶע דֶעם בֶּערְגֶעס, אוּנְד מֹשֶׁה אוּנְד
29 אֶלְעָזָר קַאמֶען פָֿאן דֶעם בֶּערְגֶע הֶערוּנְטֶער: אוּנְד דִיא גַאנְצֶע פֶֿערְזַאמְמלוּנְג זַאה,
דַאס אַהֲרֹן גֶעשְׁטָארְבֶּען וַואר, דַא בֶּעוֵויינְטֶען זִיא דֶען אַהֲרֹן דְרֵייסִיג טַאגֶע, דַאז גַאנְצֶע
הוֹיז יִשְׂרָאֵל:

Cap. XXI. כא

כא

1 אַלְס דֶער כְּנַעֲנִי, קֶאנִיג פָֿאן עֲרָד, וֶועלְכֶער גֶעגֶען זִידֶען וָואהְנְטֶע, הֶערְטֶע, דַאס
יִשְׂרָאֵל אוֹיף דֶעם וֶועגֶע נַאךְ אֲתָרִים הֶערַאבּ קַאם, דַא שְׁטְרִיטְט עֶר מִיט יִשְׂרָאֵל,
2 אוּנְד מַאכְטֶע פָֿאן אִיהְנֶען גֶעפַֿאנְגֶענֶע: אוּנְד יִשְׂרָאֵל גֶעלָאבְּטֶע יְיָ אֵיין גֶעלִיבְּדֶע אוּנְד
שְׁפְּרַאךְ: וֶוען דוּא דִיזֶעם פָֿאלְק אִין מֵיינֶע הַאנְד גִיבְּסְט, זָא וִויל אִיךְ אִיהְרֶע שְׁטֶעדְטֶע
3 פֶֿערְבַּאנֶען: אוּנְד יְיָ הֶערְטֶע אוֹיף דִיא שְׁטִימְמֶע יִשְׂרָאֵלִ׳ס, אוּנְד עֶר אִיבֶּערְנַאבּ
(אִיהְנֶען) דֶען כְּנַעֲנִי, אוּנְד מַאן פֶֿערְבַּאנְטֶע זִיא אוּנְד אִיהְרֶע שְׁטֶעדְטֶע; אוּנְד מַאן
4 נַאנְנְטֶע דֶען נַאמֶען דֶעם אָרְטֶעס חָרְמָה: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאם גֶעבִּירְגֶע הוֹר,
דֶען וֶועג נַאךְ דֶעם שִׁילְפְֿמֶעער צוּ, אוּם דַאז לַאנְד אֱדוֹם צוּ אוּמְגֶעהֶען, דַא וִוירְדֶע
5 דִיא זֵעעלֶע דֶעם פָֿאלְקֶעס אוּנְגֶעדוּלְדִיג אוֹיף דֶעם וֶועגֶע, אוּנְד דַאז פָֿאלְק רֶעדְעטֶע
גֶעגֶען יְיָ אוּנְד גֶעגֶען מֹשֶׁה: וַוארוּם הַאבְּט אִיהְר אוּנְז אוֹיס מִצְרַיִם הֶערוֹיף גֶעפִֿיהְרְט,
אוּם אִין דֶער ווּיסְטֶע צוּ שְׁטֶערְבֶּען, דֶען עֶס אִיזְט קֵיין בְּרָאד נָאךְ וַואסֶּער דַא, אוּנְד
6 אוּנְז עֶקֶעלְט פָֿאר דֶער עֶלֶענְדֶען שְׁפֵּייזֶע: אוּנְד יְיָ שִׁיקְטֶע אִינְטֶער דַאז פָֿאלְק דִיא
גִיפְֿטִיגֶען שְׁלַאנְגֶען, אוּנְד זִיא בִּיסְסֶען דַאז פָֿאלְק, אוּנְד עֶס שְׁטַארְבּ פִֿיל פָֿאלְק פָֿאן
7 יִשְׂרָאֵל: אוּנְד דַאז פָֿאלְק קַאם צוּ מֹשֶׁה אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען: וִויר הַאבֶּען גֶעזִינְדִיגְט,
דַאס וִויר גֶעגֶען יְיָ אוּנְד גֶעגֶען דִיךְ גֶערֶעדֶעט הַאבֶּען; בֶּעטֶע צוּ יְיָ, דַאס עֶר פָֿאן אוּנְז

8 דיא שלאַנְגֶען אַבְּוֶועֶנְדֶע, אוּנְד משֶׁה בֶּעטֶעטֶע פִּיר דאַז פָֿאלְק׃ אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ
משֶׁה׃ מַאכֶע דיר אֵיינֶע שלַאנְגֶע אוּנְד זֶעטְצֶע זִיא אוֹיף אֵיינֶע שטַאנְגֶע, אוּנְד עֶס ווִירְד
זַיין, (דַאס) יֶעדֶער גֶעבִּיסְסֶענֶע, וֶוען עֶר זִיא אַנְזִיהְט, זָא ווִירְד עֶר לֶעבֶּען בּלַייבֶּען׃
9 אוּנְד משֶׁה מַאכְטֶע אֵיינֶע קוּפְּפֶֿערְנֶע שלַאנְגֶע, אוּנְד עֶר זֶעטְצְטֶע זִיא אוֹיף אֵיינֶע
שטַאנְגֶע, אוּנְד עֶס וַואר, וֶוען אֵיינֶע שלַאנְגֶע יֶעמַאנְדֶען גֶעבִּיסְסֶען הַאטְטֶע, אוּנְד עֶר
10 בּלִיקְטֶע דיא קוּפְּפֶֿערְנֶע שלַאנְגֶע אַן, זָא בּלִיבּ עֶר אַם לֶעבֶּען׃ אוּנְד דִיא קִינְדֶער
11 יִשְׂרָאֵל׳ס בּרַאכֶען אוֹיף אוּנְד לַאגֶערְטֶען אִין אֹבֹת׃ אוּנְד זִיא בּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן אֹבֹת
אוּנְד לַאגֶערְטֶען אִין עִיֵּי הָעֲבָרִים אִין דֶער ווִיסְטֶע, וֶועלְכֶע פָֿאר מוֹאָב לִיגְט, גֶעגֶען
12 אוֹיפְגַאנְג דֶער זָאנְנֶע׃ פָֿאן דָארְט בּרַאכֶען זִיא אוֹיף אוּנְד לַאגֶערְטֶען אַן דֶעם בַּאכֶע
13 זֶרֶד׃ פָֿאן דָארְט בּרַאכֶען זִיא אוֹיף, אוּנְד לַאגֶערְטֶען יֶענְזֵייטְס דֶעם (פְּלוּסְסֶעס) אַרְנוֹן,
וֶועלְכֶער אִין דֶער ווִיסְטֶע אִיזְט, (אוּנְד) דֶער פָֿאן דֶעם גֶעבִּיטֶע דֶעם אֱמוֹרִי הֶערְ־
קָאמְמְט, דֶען דֶער אַרְנוֹן (אִיזְט) דיא גְרֶענְצֶע מוֹאָב׳ס, צווִישֶׁען מוֹאָב אוּנְד דֶעם אֱמוֹרִי׃
14 דַארוּם ווִירְד אִין דֶעם בּוּכֶע דֶער קְרִיגֶע יְיָ׳ס גֶעזַאגְט׃ עֶר גַאבּ זִיךְ אִים שטוּרְמֶע
15 אוּנְד אַן דֶען בֶּעכֶען אַרְנוֹן׳ס׃ אוּנְד דֶער אוֹיסְפְּלוּס דֶער בֶּעכֶע, דֶער זִיךְ צוּם וָואהְנ־
16 זִיטְצֶע עָר וֶוענְדֶעט, אוּנְד זִיךְ אַן דיא גְרֶענְצֶע מוֹאָב׳ס לֶעהְנֶעט׃ אוּנְד פָֿאן דָארְט
צוּם בּרוּנְנֶען, דַאז אִיזְט דֶער בּרוּנְנֶען, וָוא יְיָ צוּ משֶׁה זַאגְטֶע׃ פֶֿערְזַאמְמְלֶע דַאז פָֿאלְק,
17 זָא ווִילְל אִיךְ אִיהְנֶען וַואסְסֶער גֶעבֶּען׃ דַאמַאלְס זַאנְג יִשְׂרָאֵל דִיזֶעס לִיד׃ קָאם
18 הֶערוֹיף בּרוּנְנֶען! זִינְגְט פָֿאר אִיהְם׃ דֶער בּרוּנְנֶען, דֶען פִֿירְסְטֶען גֶעגְרַאבֶּען הַאבֶּען,
אוֹיסְגֶעהֶאהְלְט דיא עֶדֶעלְן דֶעם פָֿאלְקֶעס דוּרְךְ דֶען גֶעזֶעטְצְגֶעבֶּער מִיט אִיהְרֶען
19 שטֶעקְקֶען, אוּנְד פָֿאן דֶער ווִיסְטֶע (קַאמֶען זִיא) נַאךְ מַתָּנָה׃ אוּנְד פָֿאן מַתָּנָה נַאךְ
20 נַחֲלִיאֵל, אוּנְד פָֿאן נַחֲלִיאֵל נַאךְ בָּמוֹת׃ אוּנְד פָֿאן בָּמוֹת נַאךְ גַּיְא, דַאז אִים פֶֿעלְדֶע
מוֹאָב׳ס (לִיגְט) אַן דֶעם גִיפְּפֶֿעל דֶעם פִּסְגָּה, וֶועלְכֶער גֶעגֶען דיא ווִיסְטֶע זִיהֶעט׃
21 אוּנְד יִשְׂרָאֵל שִׁיקְטֶע בָּאטֶען צוּ סִיחוֹן דֶעם קֶענִיג דֶעם (פָֿאלְקֶעס) אֱמֹרִי, אוּנְד לִיס
22 (אִיהְם) זַאגֶען׃ אִיךְ ווִילְל דוּרְךְ דֵיין לַאנְד צִיהֶען, ווִיר וָואלְלֶען נִיכְט אַיינְלֶענְקֶען
אִין פֶֿעלְד אָדֶער אִין ווַיינְבֶּערְג, ווִיר וָואלְלֶען אוֹיךְ נִיכְט וַואסְסֶער אוֹיס דֶען בּרוּנְנֶען
טְרִינְקֶען, (זָאנְדֶערְן) אוֹיף דֶער קֶענִיגְסשטְרַאסְסֶע וָואלְלֶען ווִיר גֶעהֶען, בִּיז ווִיר דוּרְךְ
23 דֵיינֶע גְרֶענְצֶע קָאמְמֶען׃ אוּנְד סִיחוֹן עֶרְלוֹיבְּטֶע יִשְׂרָאֵל נִיכְט, דוּרְךְ זֵיין גֶעבִּיט צוּ
צִיהֶען, אוּנְד סִיחוֹן פֶֿערְזַאמְמֶעלְטֶע זֵיין גַאנְצֶעס פָֿאלְק, אוּנְד עֶר צָאג יִשְׂרָאֵל עֶנְטְגֶעגֶען
24 אִין דיא ווִיסְטֶע, אוּנְד עֶר קַאם נַאךְ יָהְצָה אוּנְד שטְרִיטְט ווִידֶער יִשְׂרָאֵל׃ אוּנְד יִשְׂרָאֵל
שלוּג אִיהְן מִיט דֶער שֶׁערְפֶֿע דֶעם שווֶערְטֶעס, אוּנְד עֶרְאָבֶּערְטֶע זֵיין לַאנְד פָֿאן אַרְנוֹן
בִּיז צוּם יַבּוֹק, בִּיז צוּ דֶען קִינְדֶערְן עַמּוֹן׳ס, דֶען פֶֿעסְט וַואר דיא גְרֶענְצֶע דֶער קִינְדֶער
25 עַמּוֹן׳ס׃ אוּנְד יִשְׂרָאֵל נַאהְם אַלְלֶע דִיזֶע שטֶעדְטֶע, אוּנְד יִשְׂרָאֵל וָואהְנְטֶע אִין אַלְלֶען
26 שטֶעדְטֶען דֶעם אֱמֹרִי, אִין חֶשְׁבּוֹן אוּנְד אִין אַלְלֶען אִיהְרֶען טָאכְטֶערשטֶעדְטֶען׃ דֶען
חֶשְׁבּוֹן וַואר דיא שטַאדְט סִיחוֹן׳ס, קֶענִיגְס פָֿאן אֱמֹרִי, אוּנְד עֶר הַאטְטֶע קְרִיג גֶעפִֿיהְרְט

מִיט דֶעם פָֿארִיגֶען קֶענִיגֶע פָֿאן מוֹאָב, אוּנְד זַיין גַאנְצֶעס לַאנְד אוֹיס זַיינֶער גֶעוַואלְט
27 גֶענָאמְמֶען בִּיז צוּם אַרְנוֹן: דַארוּם זַאגֶען דִיא דִיכְטֶער: קָאמְמְט נַאךְ חֶשְׁבּוֹן! עֶס
28 וֶוערְדֶע עֶרְבּוֹיעֶט אוּנְד גֶעגְרִינְדֶעט דִיא שְׁטַאדְט סִיחוֹן'ס: דֶען פֵֿייעֶר פוּהְר אוֹיס
חֶשְׁבּוֹן, אֵיינֶע פְלַאמְמֶע אוֹיס סִיחוֹן'ס שְׁטַאדְט, דִיא עָר אִין מוֹאָב פֶֿערְצֶעהְרְט הַאט,
29 דִיא בֶּעזִיטְצֶער דֶער אַנְהֶאהֶען אַם אַרְנוֹן: וֶועהֶע דִיר מוֹאָב! דוּא בִּיזְט פֶֿערְלָארֶען,
פָֿאלְק דֶעם כְּמוֹשׁ! זֵיינֶע זֶאהְנֶע הַאט עֶר צוּ פְלִיכְטְלִינְגֶען גֶעמַאכְט, אוּנְד זֵיינֶע
30 טֶאכְטֶער אִין דִיא גֶעפַֿאנְגֶענְשַׁאפְֿט צוּ סִיחוֹן, דֶעם קֶענִיגֶע דֶער אֱמֹרִי גֶעפִֿיהְרְט: אוּנְד
וִויר הַאבֶּען אוֹיף זִיא גֶעשְׁטָאסֶען, פֶֿערְלָארֶען אִיזְט חֶשְׁבּוֹן בִּיז דִיבֹן, אוּנְד וִויר הַאבֶּען
31 זִיא פֶֿערְווִיסְטֶעט בִּיז נֹפַח, דַאז בִּיז מֵידְבָא רֵייכְט: אוּנְד יִשְׂרָאֵל וָואהְנְטֶע אִים לַאנְדֶע
32 דֶעם אֱמֹרִי: אוּנְד מֹשֶׁה שִׁיקְטֶע יַעְזֵר אוֹיסְצוּקוּנְדְשַׁאפְֿטֶען, אוּנְד זִיא עֶראָבֶּערְטֶען
33 אִיהְרֶע טֶאכְטֶערְשְׁטֶעדְטֶע, אוּנְד פֶֿערְטְרִיבֶּען דֶען אֱמֹרִי, דֶער דָארְט וַואר: אוּנְד זִיא
וֶוענְדֶעטֶען זִיךְ אוּנְד צָאגֶען הִינוֹיף דֶען וֶועג נַאךְ בָּשָׁן: אוּנְד עוֹג, דֶער קֶענִיג פָֿאן
בָּשָׁן צָאג אוֹיס אִיהְנֶען עֶנְטְגֶעגֶען, עֶר אוּנְד זַיין גַאנְצֶעס פָֿאלְק צוּם קְרִיגֶע נַאךְ אֶדְרֶעִי:
34 אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה, פִֿירְכְטֶע אִיהְן נִיכְט, דֶען אִיךְ הַאבֶּע אִיהְן אִין דֵיינֶע הַאנְד
גֶעגֶעבֶּען, אוּנְד זַיין גַאנְצֶעס פָֿאלְק אוּנְד זַיין לַאנְד, אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט אִיהְם טְהוּן,
וִויא דוּא דֶעם סִיחוֹן, דֶעם קֶענִיגֶע פָֿאן אֱמֹרִי גֶעטְהַאן הַאסְט, וֶועלְכֶער אִין חֶשְׁבּוֹן
35 וָואהְנְט: אוּנְד זִיא שְׁלוּגֶען אִיהְן אוּנְד זֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד זַיין גַאנְצֶעס פָֿאלְק, דַאס אִיהְם
קֵיין פְלִיכְטְלִינְג אִיבְּרִיג בְּלִיבּ, אוּנְד זִיא עֶרְאָבֶּערְטֶען זַיין לַאנְד:

Cap. XXII. כב

כב

1 אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס בְּרַאכֶען אוֹיף אוּנְד לַאגֶערְטֶען אִין דֶען גֶעפִֿילְדֶען מוֹאָב'ס
2 יֶענְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵן בֵּייא יְרֵחוֹ: אוּנְד בָּלָק דֶער זָאהְן צִפּוֹר'ס זַאה אַלְלֶעס, וַואס יִשְׂרָאֵל
3 דֶעם אֱמֹרִי גֶעטְהַאן הַאטְטֶע: דַא פִֿירְכְטֶעטֶע זִיךְ מוֹאָב פָֿאר דֶעם פָֿאלְקֶע זֶעהְר, דַא
4 עֶס זָא גְרָאס (וַואר); אוּנְד מוֹאָב עֶנְגְסְטִעטֶע זִיךְ פָֿאר דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס: אוּנְד
מוֹאָב שְׁפְּרַאךְ צוּ דֶען עֶלְטֶעסְטֶען מִדְיָן'ס: יֶעטְצְט ווִירְד דִיזֶער הוֹיפֶֿע אוּנְזֶערֶע גַאנְצֶע
גֶעגֶענְד אוּמְהֶער אוֹיפְֿפְֿרֶעסֶּען, ווִיא דֶער שְׁטִיר דַאז קְרוֹיט דֶעם פֶֿעלְדֶעס אַבְּ-
פְרִיסְט, אוּנְד בָּלָק, דֶער זָאהְן צִפּוֹר'ס, וַואר קֶענִיג אִיבֶּער מוֹאָב אוּם דִיזֶע צֵייט:
5 אוּנְד עֶר שִׁיקְטֶע בָּאטֶען צוּ בִּלְעָם, דֶעם זָאהְנֶע בְּעוֹר'ס, נַאךְ פְּתוֹר, וֶועלְכֶעס אַם
שְׁטְרָאמֶע (לִיגְט), אִין דַאז לַאנְד דֶער קִינְדֶער זֵיינֶעס פָֿאלְקֶעס, אִיהְן צוּ רוּפֶֿען אוּנְד
צוּ זַאגֶען: זִיהֶע, אֵיין פָֿאלְק אִיזְט אוֹיס מִצְרַיִם אוֹיסְגֶעצָאגֶען, זִיהֶע, דַאז בֶּעדֶעקְט
6 דִיא אָבֶּערְפְלֶעכֶע דֶעם לַאנְדֶעס, אוּנְד עֶס לִיגְט מִיר גֶעגֶענִאִיבֶּער: אוּנְד נוּן קָאם
דָאךְ, פֶֿערְפְלוּכֶע מִיר דִיזֶעס פָֿאלְק; דֶען עֶס אִיזְט מֶעכְטִיגֶער אַלְס אִיךְ; פִֿילְלֵייכְט
וֶוערְדֶע אִיךְ עֶס שְׁלַאגֶען קֶענְנֶען, אוּנְד וֶוערְדֶע עֶס אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע פֶֿערְטְרֵייבֶּען;
דֶען אִיךְ וֵייס, וֶוען דוּא זֶעגְנֶעסְט, דֶער אִיזְט גֶעזֶעגְנֶעט, אוּנְד וֶוען דוּא פֶֿערְפְלוּכְסְט,
7 דֶער אִיזְט פֶֿערְפְלוּכְט: אוּנְד עֶס גִינְגֶען דִיא עֶלְטֶעסְטֶען מוֹאָב'ס אוּנְד דִיא עֶלְטֶעסְטֶען

מִדְיָן'ס מִיט וַואהְרזַאגֶערְלָאהְן אִין אִיהְרֶער הַאנְד, אוּנְד קַאמֶען צוּ בִּלְעָם אוּנְד
8 רֶעדֶעטֶען צוּ אִיהְם דִיא וָוארְטֶע בָּלָק'ס: אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען: בְּלַייבְּט דִיזֶע
נַאכְט הִיר, זָא וֶוערְדֶע אִיךְ אֵייךְ אַנְטְוָוארְט גֶעבֶּען, וִויא יְיָ צוּ מִיר רֶעדֶען ווִירְד: אוּנְד
9 עֶס בְּלִיבֶּען דִיא פָֿארְנֶעהְמסְטֶען מוֹאָבּ'ס בֵּייא בִּלְעָם: אוּנְד יְיָ קַאם צוּ בִּלְעָם אוּנְד
10 שְׁפְּרַאךְ: וֶוער זִינְד דִיזֶע לַייטֶע בֵּייא דִיר? אוּנְד בִּלְעָם זַאגְטֶע צוּ יְיָ, בָּלָק, דֶער
11 זָאהְן צִפּוֹר'ס, קֶענִיג פָֿאן מוֹאָב, הַאט צוּ מִיר גֶעשִׁיקְט: זִיהֶע, דַא אִיזְט אֵיין פָֿאלְק,
דַאז אוּיס מִצְרַיִם אוּיסְגֶעצָאגֶען אִיזְט, אוּנְד עֶס הַאט דִיא אָבֶּערְפְלֶעכֶע דֶעס לַאנְדֶעס
בֶּעדֶעקְט; קָאם דָאךְ, פֶֿערְווִינְשֶׁע עֶס מִיר, פִֿילְלַייכְט וֶוערְדֶע אִיךְ עֶס בֶּעקְרִיגֶען
12 קֶאנְנֶען, אוּנְד עֶס פֶֿערְטְרַייבֶּען: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ בִּלְעָם: דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט מִיט
אִיהְנֶען גֶעהֶען, דוּא זָאלְלְסְט אוּיךְ דַאז פָֿאלְק נִיכְט פֶֿערְפְלוּכֶען, דֶען עֶס אִיזְט גֶע־
13 זֶעגְנֶעט: אוּנְד בִּלְעָם שְׁטַאנְד דֶעס מָארְגֶענְס אוּיף, אוּנְד זַאגְטֶע צוּ דֶען פִֿירְסְטֶען
בָּלָק'ס: גֶעהְט אִין אֵייעֶר לַאנְד (צוּרִיק), דֶען יְיָ ווִילְל מִיר נִיכְט צוּגֶעבֶּען, מִיט אֵייךְ
14 צוּ גֶעהֶען: אוּנְד דִיא פִֿירְסְטֶען מוֹאָבּ'ס שְׁטַאנְדֶען אוּיף אוּנְד קַאמֶען צוּ בָּלָק, אוּנְד
15 שְׁפְּרַאכֶען: בִּלְעָם ווַייגֶערְט זִיךְ מִיט אוּנְז צוּ גֶעהֶען; אוּנְד בָּלָק שִׁיקְטֶע נָאךְ (אֵיינְמַאל)
16 מֶעהְר פִֿירְסְטֶען אוּנְד גֶעעֶהְרְטֶערֶע אַלְס יֶענֶע: אוּנְד זִיא קַאמֶען צוּ בִּלְעָם, אוּנְד זַאגְטֶען
צוּ אִיהְם: זָא שְׁפְּרַאךְ בָּלָק, זָאהְן צִפּוֹר'ס, לַאס דִיךְ דָאךְ נִיכְט אַבְּהַאלְטֶען צוּ מִיר
17 צוּ קָאמְמֶען, דֶען אִיךְ ווִילְל דִיךְ זֶעהְר עֶהְרֶען, אוּנְד אַלְלֶעס וַואס דוּא צוּ מִיר זַאגְסְט,
13 ווִילְל אִיךְ טְהוּן; קָאמְמֶע נוּר, פֶֿערְווִינְשֶׁע מִיר דִיזֶעס פָֿאלְק: אוּנְד בִּלְעָם אַנְטְוָוארְטֶעטֶע
אוּנְד זַאגְטֶע צוּ דֶען דִינֶערְן בָּלָק'ס: וֶוען מִיר אוֹיךְ בָּלָק זֵיין הוֹיז פָֿאלְל זִילְבֶּער
אוּנְד גָאלְד גֶעבֶּען ווִירְדֶע, (זָא) קַאן אִיךְ דָאךְ נִיכְט דֶען בֶּעפֶֿעהְל יְיָ'ס, מֵיינֶעס
19 גָאטְטֶעס אִיבֶּערְטְרֶעטֶען, צוּ טְהוּן עֶטְוַואס קְלֵיינֶעס אָדֶער גְרָאסֶעס: אוּנְד נוּן, בְּלַייבְּט
דָאךְ אוּיךְ אִיהְר הִיר אִיבֶּער נַאכְט, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע עֶרְפַֿאהְרֶען, וַואס יְיָ וַוייטֶער
20 מִיט מִיר רֶעדֶען ווִירְד: אוּנְד יְיָ קַאם בֵּייא נַאכְט צוּ בִּלְעָם אוּנְד זַאגְטֶע צוּ אִיהְם:
וֶוען דִיא מֶענְנֶער דִיךְ צוּ רוּפֶֿען גֶעקָאמְמֶען זִינְד, זָא שְׁטֶעהֶע אוּיף, גֶעהֶע מִיט אִיהְנֶען,
21 אַבֶּער דִיא זַאכֶע, דִיא אִיךְ צוּ דִיר רֶעדֶען וֶוערְדֶע, דִיזֶע מוּסְט דוּא טְהוּן: אוּנְד בִּלְעָם
מַאכְטֶע זִיךְ דֶעס מָארְגֶענְס אוּיף אוּנְד זַאטְטֶעלְטֶע זֵיינֶע עֶזֶעלִין, אוּנְד גִינְג מִיט דֶען
22 פִֿירְסְטֶען מוֹאָבּ'ס: אוּנְד עֶס עֶנְטְבְּרַאנְנְטֶע דֶער צָארְן גָאטְטֶעס, דַאס עֶר גִינְג, אוּנְד
עֶס שְׁטֶעלְלְטֶע זִיךְ דֶער עֶנְגֶעל יְיָ'ס אוּיף דֶען וֶועג, אִיהְן צוּ הִינְדֶערְן, אוּנְד עֶר רִיטְט
23 אוּיף זֵיינֶער עֶזֶעלִין, אוּנְד זֵיינֶע בֵּיידֶען דִינֶער מִיט אִיהְם: אוּנְד דִיא עֶזֶעלִין זַאה דֶען
עֶנְגֶעל יְיָ'ס אִים וֶועגֶע שְׁטֶעהֶען, אוּנְד זֵיין שְׁוֶוערְט עֶנְטְבְּלֶאסְט אִין זֵיינֶער הַאנְד, אוּנְד
דִיא עֶזֶעלִין ווִיךְ פָֿאם וֶועגֶע אַבּ, אוּנְד גִינְג אוּיף דַאז פֶֿעלְד; אוּנְד בִּלְעָם שְׁלוּג דִיא
24 עֶזֶעלִין, אוּם זִיא אִין דֶען וֶועג צוּ לֶענְקֶען: אוּנְד דֶער עֶנְגֶעל יְיָ'ס שְׁטֶעלְלְטֶע זִיךְ אוּיף
אֵיינֶען שְׁטֶעג דֶער וַויינְבֶּערְגֶע, עֶס וַואר אֵיינֶע וַואנְד אוּיף דֶער אֵיינֶען (זֵייטֶע) אוּנְד
25 אֵיינֶע וַואנְד אוּיף דֶער אַנְדֶערְן: אוּנְד דִיא עֶזֶעלִין עֶרְבְּלִיקְטֶע דֶען עֶנְגֶעל יְיָ'ס, אוּנְד

זִיא דרֶעְנְגְטֶע זִיךְ אַן דִיא וַואנְד, אוּנְד זִיא דרִיקְטֶע דֶען פוּס בִּלְעָם'ס אַן דִיא וַואנְד,
26 אוּנְד עֶר שְׁלוּג זִיא נָאךְ מֶעהְר׃ אוּנְד דֶער עֶנְגֶעל יְיָ'ס גִינְג וֵוייטֶער, אוּנְד שְׁטֶעלְלְטֶע
זִיךְ אַן אֵיינֶען עֶנְגֶען אָרְט, וָוא קֵיין וֶועג (וַואר) צוּם אוֹיסְוֵוייכֶען רֶעכְטְס אָדֶער לִינְקְס׃
27 אוּנְד דִיא עֶזֶעלִין זַאה דֶען עֶנְגֶעל יְיָ'ס, אוּנְד לֶעגְטֶע זִיךְ אוּנְטֶער בִּילְעָם נִידֶער; דַא
עֶנְטְבְּרַאנְנְטֶע דֶער צָארְן בִּלְעָם'ס, אוּנְד עֶר שְׁלוּג דִיא עֶזֶעלִין מִיט דֶעם שְׁטֶעקֶען׃
28 אוּנְד יְיָ אֶפְּפְנֶעטֶע דֶען מוּנְד דֶער עֶזֶעלִין, אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאךְ צוּ בִּלְעָם, וַואס הַאבֶּע
29 אִיךְ דִיר גֶעטְהַאן, דַאס דוּא מִיךְ דִיזֶע דְרַייא מַאל גֶעשְׁלַאגֶען הַאסְט? אוּנְד בִּלְעָם
זַאגְטֶע צוּר עֶזֶעלִין׃ וַוייל דוּא מִיךְ פֶערְשְׁפָּאטְטֶעט הַאסְט; וֶוערֶע דָאךְ אֵיין שְׁוֶוערְט
30 אִין מֵיינֶער הַאנְד, גֶעוִויס אִיךְ וִוירְדֶע דִיךְ עֶרְווִירְגֶען׃ דַא זַאגְטֶע דִיא עֶזֶעלִין צוּ
בִּלְעָם׃ בִּין אִיךְ דֶען נִיכְט דֵיינֶע עֶזֶעלִין, אוֹיף וֶועלְכֶער דוּא גֶערִיטְטֶען הַאסְט פָאן
אַנְפַאנְג, בִּיז אוֹיף דִיזֶען טַאג? בִּין אִיךְ דֶען גֶעוָואהְנְט גֶעוֶועזֶען, דִיר זָא צוּ טְהוּן? אוּנְד
31 עֶר זַאגְטֶע נֵיין׃ אוּנְד יְיָ אֶפְּפְנֶעטֶע דִיא אוֹיגֶען בִּלְעָם'ס, אוּנְד עֶר זַאה דֶען עֶנְגֶעל
יְיָ'ס אִים וֶועגֶע שְׁטֶעהֶען, אוּנְד זֵיין שְׁוֶוערְט עֶנְטְבְּלֶאסְט אִין זֵיינֶער הַאנְד, אִינְד עֶר
32 נֵייגְטֶע זִיךְ, אוּנְד פִּיל אוֹיף זֵיין אַנְגֶעזִיכְט׃ אוּנְד דֶער עֶנְגֶעל יְיָ'ס שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְם׃
וֶועסְוֶועגֶען הַאסְט דוּא דֵיינֶע עֶזֶעלִין דִיזֶע דְרַייא מַאל גֶעשְׁלַאגֶען? זִיהֶע! אִיךְ בִּין
אוֹיסְגֶעגַאנְגֶען דִיר צוּ וִוידֶערְשְׁטֶעהֶען; דֶען דֶער וֶועג אִיזְט פָאר מִיר פֶערְקֶעהְרְט׃
33 אוּנְד דִיא עֶזֶעלִין עֶרְבְּלִיקְטֶע מִיךְ, אוּנְד אִיזְט פָאר מִיר דְרַייא מַאל גֶעוִויכֶען; וֶוערֶע
זִיא נִיכְט פָאר מִיר גֶעוִויכֶען, גֶעוִויס! אִיךְ הֶעטְטֶע דִיךְ יֶעטְצְט עֶרְווִירְגֶעט, אוּנְד זִיא
34 הֶעטְטֶע אִיךְ לֶעבֶּען לַאסְסֶען׃ אוּנְד בִּלְעָם זַאגְטֶע צוּם עֶנְגֶעל יְיָ'ס׃ אִיךְ הַאבֶּע גֶע־
זִינְדִיגְט, דֶען אִיךְ הַאבֶּע נִיכְט גֶעוואוּסְט, דַאס דוּא מִיר עֶנְטְגֶעגֶענְשְׁטֶעהְסְט אוֹיף דֶעם
35 וֶועגֶע, אוּנְד נוּן, וֶוען עֶס דִיר נִיכְט גֶעפֶּעלְלְט, זָא ווִילְל אִיךְ ווִידֶער אוּמְקֶעהְרֶען׃ אוּנְד
דֶער עֶנְגֶעל יְיָ'ס זַאגְטֶע צוּ בִּלְעָם׃ גֶעהֶע מִיט דֶען מֶענְנֶערְן; יֶעדָאךְ נוּר דַאז וָוארְט,
וֶועלְכֶעס אִיךְ צוּ דִיר רֶעדֶען וֶוערְדֶע, דַאז זָאלְלְסְט דוּא רֶעדֶען, אוּנְד בִּלְעָם גִינְג מִיט
36 דֶען פִּירְסְטֶען בָּלָק'ס׃ אוּנְד אַלְס בָּלָק הֶארְטֶע, דַאס בִּלְעָם קָאמֶע, גִינְג עֶר הֶערוֹיס אִיהְם
עֶנְטְגֶעגֶען נַאךְ אֵיינֶער שְׁטַאדְט מוֹאָבְ'ס, וֶועלְכֶע אַן דֶער גְרֶענְצֶע דֶעם אַרְנוֹן (לִיגְט),
37 אַן דֶער אֵייסֶערְסְטֶען גְרֶענְצֶע׃ אוּנְד בָּלָק זַאגְטֶע צוּ בִּלְעָם׃ הַאבֶּע אִיךְ נִיכְט צוּ דִיר
גֶעשִׁיקְט, דִיךְ צוּ רוּפֶען? וַוארוּם בִּיזְט דוּא נִיכְט צוּ מִיר גֶעקָאמְמֶען? פֶערְמַאג אִיךְ
38 דֶען נִיכְט דִיךְ צוּ עֶהְרֶען? אוּנְד בִּלְעָם זַאגְטֶע צוּ בָּלָק׃ זִיהֶע! אִיךְ בִּין יֶעטְצְט צוּ דִיר
גֶעקָאמְמֶען, פֶערְמַאג אִיךְ נוּן עֶטְוַואס צוּ רֶעדֶען? דַאז וָוארְט, וֶועלְכֶעס יְיָ אִין מֵיינֶען
39 מוּנְד גִיבְּט, דַאז מוּס אִיךְ רֶעדֶען׃ אוּנְד בִּלְעָם גִינְג מִיט בָּלָק, אוּנְד זִיא קַאמֶען נַאךְ
40 קִרְיַת חֻצוֹת׃ אוּנְד בָּלָק שְׁלַאכְטֶעטֶע רִינְדֶער אוּנְד שַׁאפֶע, אוּנְד שִׁיקְטֶע דַאפָאן
41 בִּלְעָם אוּנְד דֶען פִּירְסְטֶען, וֶועלְכֶע בֵּייא אִיהְם (וַוארֶען)׃ אוּנְד עֶס גֶעשַׁאה אַם מָארְגֶען
דַא נַאהְם בָּלָק דֶען בִּלְעָם, אוּנְד פִּיהְרְטֶע אִיהְן אוֹיף דִיא אַנְהֶאהֶע בַּעַל'ס, אוּנְד עֶר
זַאה פָאן דָארְט דֶען אֵייסֶערְסְטֶען טְהֵייל דֶעם פָאלְקֶעס׃

כג Cap. XXIII. כג

1 אוּנְד בִּלְעָם זַאגְטֶע צוּ בָּלָק: בּוֹיעֶ מִיר הִיר זִיבֶּען אַלְטֶערֶע, אוּנְד בֶּערֵייטֶע מִיר הִיר
2 זִיבֶּען יוּנְגֶע שְׁטִירֶע אוּנְד זִיבֶּען ווִידְדֶער: אוּנְד בָּלָק טהַאט, וִויא בִּלְעָם גֶערֶעדֶעט
הַאטְטֶע, אוּנְד בָּלָק אוּנְד בִּלְעָם אָפְּפֶערְטֶען אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר אוּנְד אֵיינֶען ווִידְדֶער
3 יֶע אוֹיף אֵיינֶעם אַלְטַאר: אוּנְד בִּלְעָם זַאגְטֶע צוּ בָּלָק: בְּלֵייבֶּע בֵּייא דֵיינֶעם בְּרַאנְד־
אָפְּפֶער שְׁטֶעהֶען, אוּנְד אִיךְ ווִילְל גֶעהֶען, פִּילְלֵייכְט קָאמְמְט יְיָ מִיר עֶנְטְגֶעגֶען, אוּנְד
4 וַואס עֶר מִיר צֵייגְט, וֶוערְדֶע אִיךְ דִיר זַאגֶען, אוּנְד עֶר גִינְג אוֹיף אֵיינֶע אַנְהֶאהֶע: אוּנְד
יְיָ בֶּעגֶעגְנֶעטֶע בִּלְעָם, אוּנְד עֶר זַאגְטֶע צוּ אִיהְם: דִיא זִיבֶּען אַלְטֶערֶע הַאבֶּע אִיךְ
עֶרְרִיכְטֶעט, אוּנְד הַאבֶּע אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר אוּנְד ווִידְדֶער, יֶע אוֹיף אֵיינֶעם אַלְטַארֶע
5 גֶעאָפְּפֶערְט: אוּנְד יְיָ לֶעגְטֶע אֵיינֶע רֶעדֶע אִין דֶען מוּנְד דֶעם בִּלְעָם, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ:
6 קֶעהְרֶע צוּרִיק צוּ בָּלָק אוּנְד רֶעדֶע אַלְזָא: אוּנְד עֶר קֶעהְרְטֶע צוּ אִיהְם צוּרִיק אוּנְד
זִיהֶע, עֶר שְׁטַאנְד בֵּייא זֵיינֶעם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער, עֶר אוּנְד אַלְלֶע פִּירְסְטֶען מוֹאָבְ'ס:
7 אוּנְד עֶר הָאבּ אַן זֵיינֶען שְׁפְּרוּךְ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: פָֿאן אֲרָם הַאט מִיךְ בָּלָק, דֶער קֶענִיג
מוֹאָבְ'ס, קָאמְמֶען לַאסְסֶען, פָֿאם גֶעבִּירְגֶע דֶעם אוֹיפְגַאנְגֶעס, גֶעהֶע! פֶֿערְפְלוּכֶע מִיר
8 יַעֲקֹב! אוּנְד גֶעהֶע! שִׁילְט יִשְׂרָאֵל: וִויא זָאלְל אִיךְ פֶֿערְווִינְשֶׁען, דֶען יְיָ נִיכְט פֶֿער־
9 ווִינְשְׁט? וִויא זָאלְל אִיךְ שֶׁעלְטֶען, דֶען יְיָ נִיכְט שִׁילְט? דֶען פָֿאן דֶעם גִיפְּפֶעל דֶער
פֶֿעלְזֶען זֶעהֶע אִיךְ אִיהְן, אוּנְד פָֿאן דֶען הִיגֶעלְן שוֹיעֶ אִיךְ אִיהְן, זִיהֶע, דַאז פָֿאלְק!
עֶס ווִירְד אַבְּגֶעזָאנְדֶערְט וָואהְנֶען, אוּנְד צוּ דֶען פֶֿאלְקֶערְן ווִירְד עֶס זִיךְ נִיכְט רֶעכְנֶען:
10 וֶוער צֶעהְלְט דֶען שְׁטוֹיבּ יַעֲקֹבְ'ס? אוּנְד דִיא צַאהְל (זֶעלְבּסְט) דֶעם פִירְטֶען טהֵיילֶעס
יִשְׂרָאֵלְ'ס? מֶאגֶע מֵיינֶע זֶעעלֶע שְׁטֶערְבֶּען דֶען טָאד דֶער גֶערֶעכְטֶען! אוּנְד מֵיין עֶנְדֶע
11 זֵיין וִויא דַאז אִיהְרִיגֶע: אוּנְד בָּלָק זַאגְטֶע צוּ בִּלְעָם: וַואס הַאסְט דוּא מִיר גֶעטהַאן?
מֵיינֶע פֵיינְדֶע צוּ פֶֿערְווִינְשֶׁען הַאבֶּע אִיךְ דִיךְ גֶעהָאלְט, אוּנְד זִיהֶע, דוּא זֶעגְנֶעסְט יַא:
12 אוּנְד עֶר אַנְטְווָארְטֶעטֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אִיזְט עֶס נִיכְט זָא? וַואס יְיָ אִין מֵיינֶען מוּנְד
13 לֶעגְט, דַאז מוּס אִיךְ בֶּעאָבְּאַכְטֶען צוּ רֶעדֶען: אוּנְד בָּלָק זַאגְטֶע צוּ אִיהְם: גֶעהֶע דָאךְ
מִיט מִיר אַן אֵיינֶען אַנְדֶערְן אָרְט, פָֿאן וָוא דוּא עֶס זִיהְסְט: אַבֶּער נוּר זֵיינֶען אֵייסֶער־
סְטֶען טהֵייל ווִירְסְט דוּא זֶעהֶען, זֵיין גַאנְצֶעס אַבֶּער ווִירְסְט דוּא נִיכְט זֶעהֶען, אוּנְד
14 פֶֿערְווִינְשֶׁע עֶס מִיר פָֿאן דָארְט: אוּנְד עֶר נַאהְם אִיהְן אִין דַאז פֶֿעלְד דֶער וֶועכְטֶער
אוֹיף דִיא שְׁפִּיטְצֶע דֶעם (בֶּערְגֶעס) פִּסְגָּה, אוּנְד עֶר בּוֹיעֶטֶע זִיבֶּען אַלְטֶערֶע: אוּנְד עֶר
15 אָפְּפֶערְטֶע אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר אוּנְד ווִידְדֶער, יֶע אוֹיף אֵיינֶעם אַלְטַארֶע: אוּנְד עֶר
זַאגְטֶע צוּ בָּלָק: שְׁטֶעלְלֶע דִיךְ הֶער, בֵּייא דֵיינֶעם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער, אוּנְד אִיךְ ווִילְל
16 דָארְט עֶנְטְגֶעגֶען גֶעהֶען: אוּנְד יְיָ קַאם בִּלְעָם עֶנְטְגֶעגֶען, אוּנְד עֶר לֶעגְטֶע אֵיינֶע רֶעדֶע
17 אִין זֵיינֶען מוּנְד אוּנְד זַאגְטֶע: קֶעהְרֶע צוּרִיק צוּ בָּלָק אוּנְד רֶעדֶע אַלְזָא: אוּנְד עֶר קַאם
צוּ אִיהְם אוּנְד זִיהֶע, עֶר שְׁטַאנְד בֵּייא זֵיינֶעם בְּרַאנְדְאָפְּפֶער, אוּנְד דִיא פִירְסְטֶען מוֹאָבְ'ס

18 בֵּייא אִיהְם; אוּנְד בָּלָק זַאגְטֶע צוּ אִיהְם: וַואס הַאט יְיָ גֶערֶעדֶעט? אוּנְד עֶר הָאבּ אַן
זֵיינֶען שְׁפּרוּךְ אוּנְד שְׁפּרַאךְ: שְׁטֶעהֶע אוֹיף בָּלָק! אוּנְד הֶערֶע; הָארְכֶע אוֹיף מִיךְ,
19 זָאהְן צִפּוֹר'ס: נִיכְט אֵיין מֶענְשׁ אִיזְט יְיָ, דַאס עֶר לִיגֶע! נָאךְ אֵיין מֶענְשֶׁענְזָאהְן, דַאס
אִיהְן עֶטְוַואס רֵייעֶ! זָאלְלְטֶע עֶר שְׁפּרֶעכֶען, אוּנְד נִיכְט טְהוּן? אוּנְד רֶעדֶען אוּנְד נִיכְט
20 עֶרְפִּילְלֶען? זִיהֶע, צוּ זֶעגְנֶען הַאבֶּע אִיךְ עֶמְפְּפַאנְגֶען; אוּנְד עֶר הַאט גֶעזֶעגְנֶעט, אוּנְד
21 אִיךְ קַאן עֶס נִיכְט וֶוענְדֶען: עֶר זִיהְט קֵיינֶען פְרֶעפֶעל אִין יַעֲקֹב, אוּנְד זִיהְט קֵיין
אוּנְרֶעכְט אִין יִשְׂרָאֵל, יְיָ זֵיין גָאטט (אִיזְט) מִיט אִיהְם, אוּנְד דֶער פָּאוֹזֶענְהַאלְל דֶעם
22 קֶענִיגְס אִיזְט אוּנְטֶער אִיהְם: גָאטט הַאט זִיא אוֹיסְגֶעפִיהְרט אוֹיס מִצְרַיִם, זֵיינֶע שְׁנֶעל־
23 לִיגְקֵייט אִיזְט וִויא דִיא דֶעם בִּיפְפֶעלְס: דֶען נִיכְט צוֹיבֶערֵייא הִילְפְט גֶעגֶען יַעֲקֹב,
נִיכְט וַואהְרזַאגֶערֵייא גֶעגֶען יִשְׂרָאֵל, צוּ זֵיינֶער צֵייט וִוירְד מַאן פָאן יַעֲקֹב אוּנְד פָאן
24 יִשְׂרָאֵל זַאגֶען, וַואס יְיָ גֶעטְהַאן הַאט: זִיהֶע, דַאז פָאלְק! וִויא אֵיינֶע לֶעוִוין שְׁטֶעהְט
עֶס אוֹיף, אוּנְד וִויא אֵיין לֶעוֶוע עֶרְהֶעבְּט עֶס זִיךְ; לֶעגְט זִיךְ נִיכְט נִידֶער בִּיז עֶס דֶען
25 רוֹיבּ פֶערְצֶעהְרט, אוּנְד דַאז בְּלוּט דֶער עֶרְשְׁלַאגֶענֶען גֶעטְרוּנְקֶען הַאט: אוּנְד בָּלָק
זַאגְטֶע צוּ בִּלְעָם: וִוילְלְסְט דוּא עֶס אוֹיךְ נִיכְט פֶערְווינְשֶׁען, זָא זָאלְלְסְט דוּא עֶס דָאךְ
26 נִיכְט זֶעגְנֶען: אוּנְד בִּלְעָם אַנְטְוָוארְטֶעטֶע אוּנְד זַאגְטֶע צוּ בָּלָק, הַאבֶּע אִיךְ נִיכְט
צוּ דִיר גֶערֶעדֶעט אוּנְד גֶעזַאגְט, אַלְלֶעס וַואס יְיָ רֶעדֶען וִוירְד, דַאז מוּס אִיךְ טְהוּן?
27 אוּנְד בָּלָק זַאגְטֶע צוּ בִּלְעָם: קָאם דָאךְ! אִיךְ וִוילְל דִיךְ אַן אֵיינֶען אַנְדֶערְן אָרְט
נֶעהְמֶען; פִילְלֵייכְט וִוירְד עֶס אִין דֶען אוֹיגֶען גָאטְטֶעס רֶעכְט זֵיין, דַאס דוּא מִיר עֶס
28 פָאן דָארְט אוֹיס פֶערְווינְשֶׁעסְט: אוּנְד בָּלָק נַאהְם דֶען בִּלְעָם אוֹיף דִיא שְׁפִּיטְצֶע דֶעם
29 פְּעוֹר, וֶועלְכֶער גֶעגֶען דִיא וִוישְׁטֶע שׁוֹיעֶט: אוּנְד בִּלְעָם זַאגְטֶע צוּ בָּלָק: בּוֹיעֶ מִיר
הִיר זִיבֶּען אַלְטֶערֶע אוּנְד בֶּערֵייטֶע מִיר הִיר זִיבֶּען יוּנְגֶע שְׁטִירֶע אוּנְד זִיבֶּען וִוידְדֶער:
30 אוּנְד בָּלָק טְהַאט, וִויא בִּלְעָם גֶעשְׁפְּרָאכֶען הַאטְטֶע, אוּנְד עֶר אָפְּפֶערְטֶע אֵיינֶען יוּנְגֶען
שְׁטִיר אוּנְד וִוידְדֶער אוֹיף יֶעֶ אֵיינֶעם אַלְטַארֶע:

Cap. XXIV. כד

כד

1 דַא בִּלְעָם זַאה, דַאס עֶס יְיָ גֶעפִיל יִשְׂרָאֵל צוּ זֶעגְנֶען, זָא גִינְג עֶר נִיכְט אוֹיס, וִויא דִיא
בֵּיידֶען מַאלֶע דֶען וַואהְרזַאגוּנְגֶען עֶנְטְגֶעגֶען, זָאנְדֶערְן עֶר וֶוענְדֶעטֶע צוּר וִוישְׁטֶע זֵיין
2 אַנְגֶעזִיכְט: אוּנְד בִּלְעָם הָאבּ זֵיינֶע אוֹיגֶען אוֹיף, אוּנְד זַאהֶע יִשְׂרָאֵל גֶעלַאגֶערְט נַאךְ
3 זֵיינֶען שְׁטֶעמְמֶען, דַא קַאם אוֹיף אִיהְן דֶער גֵייסְט גָאטְטֶעס: אוּנְד עֶר הָאבּ אַן זֵיינֶען
שְׁפּרוּךְ אוּנְד שְׁפּרַאךְ: עֶס זַאגֶעט בִּלְעָם, דֶער זָאהְן דֶעם בְּעוֹר: אוּנְד עֶס זַאגֶעט דֶער
4 מַאן, דֶעסְסֶען אוֹיגֶע גֶעשְׁלָאסְסֶען וַואר: עֶס זַאגֶעט דֶער הֶערֶער דֶער וָוארְטֶע גָאטְטֶעס,
וֶועלְכֶער דִיא גֶעזִיכְטֶע דֶעס אַלְלְמֶעכְטִיגֶען זִיהֶעט, דֶעם דִיא אוֹיגֶען גֶעאֶפְנֶעט וֶוערְדֶען
5 וֶוען עֶר נִידֶערְפֶעלְלְט! וִויא גוּט זִינְד דֵיינֶע צֶעלְטֶע יַעֲקֹב! דֵיינֶע וָואהְנוּנְגֶען יִשְׂרָאֵל:
6 וִויא בֶּעכֶע, דִיא זִיךְ אוֹיסְבְּרֵייטֶען, וִויא גֶערְטֶען אַם פְלוּסְסֶע, וִויא אַלָאֶעבֵּיימֶע, דִיא

יְיָ גֶעפְּפלַאנְצְט הַאט׃ וִויא צֶעדֶערְן אַם וַאסֶּער׃ עֶס רִינְנְט וַאסֶּער אוֹיס זַיינֶען 7
אַיימֶערְן אוּנְד זַיין זַאמֶע אִין פִּילֶען גֶעוֶועסֶּערְן, מֶעכְטִיגֶער אַלְס אֲגַג אִיזְט זַיין קֶענִיג
אוּנְד זַיין רַייךְ ווִירְד עֶרְהָאהֶעט וֶוערְדֶען׃ גָאטט הַאט זִיא אוֹיס מִצְרַיִם גֶעפִּיהְרְט, 8
זַיינֶע שְׁנֶעלְלִיגְקַייט אִיזְט ווִיא דִיא אַיינֶעס בִּיפְפֶעלְס, עֶר פְרִיסְסְט דִיא פֶֿאלְקֶער, זַיינֶע
פַֿיינְדֶע, עֶר צֶערְמַאלְמֶעט אִיהְרֶע גֶעבֵּיינֶע, אוּנְד אִיהְרֶע פְפַיילֶע צֶערְבְּרִיכְט עֶר; עֶר 9
קְנִיעֶט, לֶעגְט זִיךְ הִין ווִיא אַיין לֶאוֶע אוּנְד ווִיא אַיינֶע לֶאוִין; וֶוער ווִילְל אִיהְן אוֹיפְ־
שְׁטֶעהֶען מַאכֶען? וֶוער דִיךְ זֶעגְנֶעט אִיזְט גֶעזֶעגְנֶעט, אוּנְד וֶוער דִיךְ פֶֿערְפְלוּכְט, אִיזְט
פֶֿערְפְלוּכְט׃ דַא עֶרְגְרִימְמְטֶע דֶער צָארְן בָּלָק'ס אִיבֶּער בִּלְעָם, אוּנְד עֶר שְׁלוּג זַיינֶע 10
הֶענְדֶע צוּזַאמְמֶען, אוּנְד בָּלָק זַאגְטֶע צוּ בִּלְעָם׃ מַיינֶע פַֿיינְדֶע צוּ פֶֿערְווִינְשֶׁען הַאבֶּע
אִיךְ דִיךְ גֶערוּפֶֿען, אוּנְד זִיהֶע, דוּא הַאסְט (זִיא) דִיזֶע דְרַייא מַאל גֶעזֶעגְנֶעט׃ אוּנְד 11
נוּן, פְלִיהֶע נַאךְ דַיינֶעם אָרְטֶע הִין, אִיךְ וָואלְלְטֶע דִיךְ הָאךְ עֶהְרֶען, אַבֶּער זִיהֶע, יְיָ
הַאט דִיךְ פָֿאן דֶער עֶהְרֶע אַבְּגֶעהַאלְטֶען׃ אוּנְד בִּלְעָם זַאגְטֶע צוּ בָּלָק׃ הַאבֶּע אִיךְ 12
נִיכְט אוֹיךְ צוּ דַיינֶען בָּאטֶען, דִיא דוּא צוּ מִיר גֶעשִׁיקְט הַאסְט, גֶערֶעדֶעט אוּנְד גֶע־
שְׁפְּרָאכֶען׃ וֶוען מִיר אוֹיךְ בָּלָק זַיין הוֹיז פָֿאלְל זִילְבֶּער אוּנְד גָאלְד גֶעבֶּען וָואלְלְטֶע 13
(זָא) פֶֿערְמַאג אִיךְ נִיכְט דֶען בֶּעפֶֿעהְל יְיָ'ס צוּ אִיבֶּערְטְרֶעטֶען, צוּ טְהוּן גוּטֶעס אָדֶער
בָּאזֶעס אוֹיס מֵיינֶעם הֶערְצֶען; וַואס יְיָ רֶעדֶען ווִירְד, דַאז מוּס אִיךְ רֶעדֶען׃ אוּנְד נוּן, 14
זִיהֶע, אִיךְ גֶעהֶע יֶעטְצְט צוּ מֵיינֶעם פָֿאלְקֶע צוּרִיק; קָאם, אִיךְ ווִילְל דִיר רַאטְהֶען,
וַואס דִיזֶעס פָֿאלְק דַיינֶעם פָֿאלְקֶע צוּר לֶעטְצְטֶען צַייט טְהוּן ווִירְד׃ אוּנְד עֶר הָאבּ 15
אַן זַיינֶען שְׁפְּרוּךְ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ עֶס זַאגְט בִּלְעָם, דֶער זָאהְן דֶעס בְּעוֹר! אוּנְד עֶס
זַאגְט דֶער מַאן, דֶעסְסֶען אוֹיגֶע גֶעשְׁלָאסְסֶען וַואר! עֶס זַאגְט דֶער הֶארֶער דֶער 16
וָוארְטֶע גָאטְטֶעס, אוּנְד דֶער דִיא עֶרְקֶענְנְטְנִיס דֶעס הֶאכְסְטֶען הַאט, גֶעזִיכְטֶע דֶעס
אַלְלְמֶעכְטִיגֶען זִיהֶעט, דֶעם דִיא אוֹיגֶען גֶעאֶפְּפְנֶעט וֶוערְדֶען, וֶוען עֶר נִידֶערְפֶֿעלְלְט!
אִיךְ זֶעהֶע אִיהְן, אַבֶּער נִיכְט יֶעטְצְט, אִיךְ שׁוֹיעֶ אִיהְן, אַבֶּער נִיכְט נַאהֶע, אַיין שְׁטֶערְן 17
טְרִיטְט הֶערְפָֿאר אוֹיס יַעֲקֹב, עֶס עֶרְהֶעבְּט זִיךְ אַיין צֶעפְּטֶער אוֹיס יִשְׂרָאֵל, אוּנְד
ווִירְד דִיא זַייטֶען מוֹאָבִ'ס צֶערְשְׁלַאגֶען, אוּנְד אַלְלֶע קִינְדֶער שֵׁת צֶערְשְׁטָארֶען׃ אוּנְד 18
אֱדוֹם ווִירְד זַיין בֶּעזִיטְץ, אוּנְד שֵׂעִיר דֶער בֶּעזִיטְץ זַיינֶער פַֿיינְדֶע; אַבֶּער יִשְׂרָאֵל ווִירְד
מֶעכְטִיגֶעס טְהוּן׃ אוּנְד אַיין הֶערְרְשֶׁער ווִירְד אוֹיס יַעֲקֹב קָאמְמֶען, אוּנְד עֶר ווִירְד 19
אוּמְבְּרִינְגֶען, וַואס פָֿאן דֶען שְׁטֶעדְטֶען אִיבְּרִיג אִיזְט׃ אוּנְד עֶר זַאהֶע דֶען עֲמָלֵק, אוּנְד 20
עֶר הָאבּ אַן זַיינֶען שְׁפְּרוּךְ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ דֶער פֶֿאלְקֶער עֶרְסְטֶעס (אִיזְט) עֲמָלֵק,
אַבֶּער זַיין עֶנְדֶע (ווִירְד) גֶענְצְלִיכֶער אוּנְטֶערְגַאנְג (זַיין)׃ אוּנְד עֶר זַאהֶע דֶען קֵינִי, 21
אוּנְד עֶר הָאבּ אַן זַיינֶען שְׁפְּרוּךְ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ פֶֿעסְט אִיזְט דַיין זִיטְץ, אוּנְד אוֹיף
פֶֿעלְזֶען דַיין נֶעסְט אַנְגֶעלֶעגְט׃ דֶעננָאךְ ווִירְד קַיִן צֶערְשְׁטָארֶעט וֶוערְדֶען; ווִיא לַאנְגֶע 22
נָאךְ? זָא פִּיהְרְט אַשּׁוּר דִיךְ גֶעפַֿאנְגֶען וֶועג׃ אוּנְד עֶר הָאבּ אַן זַיינֶען שְׁפְּרוּךְ אוּנְד 23
שְׁפְּרַאךְ׃ אַךְ, וֶוער ווִירְד לֶעבֶּען, וֶוען יְיָ עֶס טְהוּט! אוּנְד קְרִיגְסְשִׁיפְּפֶע וֶוערְדֶען 24

אױס כִּתִּים קָאמְמֶען, אוּנְד װֶערְדֶען אַשּׁוּר פּלַאגֶען, אוּנְד װֶערְדֶען עֵבֶר פּלַאגֶען, אַבֶּער
25 אױך עֶר װֶעלְכֶּעס װִירְד גֶענְצְלִיך צוּ גרוּנְדֶע גֶעהֶען׃ אוּנְד בִּלְעָם שְׁטַאנְד אױף אוּנְד
גִינְג צוּרִיק אַן זֵיינֶען אָרְט, אוּנְד אױך בָּלָק גִינְג זֵיינֶעס װֶעגֶעס׃

CAP. XXV. כה

כה

1 אוּנְד יִשְׂרָאֵל װָאהְנְטֶע אִין שִׁטִּים, אוּנְד דַאז פָאלְק פִינְג אַן מִיט דֶען טָאכְטֶערְן מוֹאָבִ׳ס
2 הוּרֶערַייא צוּ טְרֵייבֶּען׃ אוּנְד זִיא לוּדֶען דַאז פָאלְק צוּ דֶען אָפְּפֶערְן אִיהְרֶער גֶעטְצֶען
3 אֵיין, אוּנְד דַאז פָאלְק אַס, אוּנְד זִיא בֶּעטֶעטֶען אִיהְרֶע גֶעטְטֶער אַן׃ אוּנְד יִשְׂרָאֵל
הֶענְגְטֶע זִיךְ אַן דֶען בַּעַל פְּעוֹר, אוּנְד עֶס עֶנְטְבְּרַאנְנְטֶע דֶער צָארְן יְיָ׳ס אִיבֶּער יִשְׂרָאֵל׃
4 אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה׃ נִים אַלְלֶע הֵייפְּטֶער דֶעס פָאלְקֶעס, אוּנְד לַאס זִיא אוֹיפְהֶענְגֶען
יְיָ צוּ עֶהְרֶען, גֶעגֶען דִיא זָאנְנֶע, זָא װִירְד זִיךְ דֶער גְרִימְמִיגֶע צָארְן יְיָ׳ס פָאן יִשְׂרָאֵל
5 װֶענְדֶען׃ אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ דֶען רִיכְטֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס׃ טֶאדְטֶעט יֶעדֶער זֵיינֶע לַייטֶע,
6 דִיא זִיךְ אַן דֶען בַּעַל פְּעוֹר הֶענְגְטֶען׃ אוּנְד זִיהֶע, אֵיין מַאן פָאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס
קַאם אוּנְד בְּרַאכְטֶע צוּ זֵיינֶען בְּרִידֶערְן אֵיינֶע מִדְיָנִית, פָאר דֶען אוֹיגֶען מֹשֶׁה׳ס אוּנְד
פָאר דֶען אוֹיגֶען דֶער גַאנְצֶען פֶערְזַאמְמְלוּנְג דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, אוּנְד דִיזֶע װַיינְטֶען
7 אַם אֵיינְגַאנְגֶע דֶעס פֶערְזַאמְמְלוּנְגסְגֶעצֶעלְטֶעס׃ אוּנְד אַלְס פִּנְחָס, דֶער זָאהְן אֶלְעָזָר׳ס,
זָאהְנֶעס דֶעס פְּרִיסְטֶערְס אַהֲרֹן, עֶס זַאה, דַא שְׁטַאנְד עֶר אוֹיף מִיטְטֶען אוֹיס דֶער
8 פֶערְזַאמְמְלוּנְג, אוּנְד נַאהְם אֵיינֶען שְׁפִּיס אִין זֵיינֶע הַאנְד׃ אוּנְד גִינְג דֶעם יִשְׂרָאֵלִיטִישֶׁען
מַאנְנֶע נַאךְ אִין דִיא שְׁלַאפְקַאמְמֶער, אוּנְד דוּרְכְשְׁטַאךְ זִיא בֵּיידֶע, דֶען יִשְׂרָאֵלִיטִישֶׁען
מַאן אוּנְד דִיא פְרוֹיא דוּרְךְ אִיהְרֶען בּוֹיךְ, דַא װַארְד דֶער פּלַאגֶע אוּנְטֶער דֶען קִינְ־
9 דֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס אֵיינְהַאלְט גֶעטְהַאן׃ אוּנְד עֶס װַארֶען דִיא אַן דֶער פּלַאגֶע פֶערְשְׁטָאר־
10 11 בֶּענֶען פִיר אוּנְד צְװַאנְצִיג טוֹיזֶענְד׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ פִּנְחָס,
דֶער זָאהְן אֶלְעָזָר׳ס, דֶעס זָאהְנֶעס אַהֲרֹן׳ס, דֶעס פְּרִיסְטֶערְס, הַאט מֵיינֶען צָארְן אַבְּ־
גֶעװֶענְדֶעט פָאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס, דַא עֶר גֶעאֵייפֶערְט הַאט מֵיינֶען אֵייפֶער
אוּנְטֶער אִיהְנֶען, דַאס אִיךְ דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס נִיכְט אִין מֵיינֶעם אֵייפֶער אוֹיפְ־
12 13 גֶערִיבֶּען הַאבֶּע׃ דַארוּם זַאגֶע׃ זִיהֶע, אִיךְ גֶעבֶּע אִיהְם מֵיינֶען בּוּנְד דֶעס פְרִידֶענְס׃ אוּנְד
עֶר אוּנְד זֵיין זַאמֶע נַאךְ אִיהְם זָאלְל דֶען בּוּנְד דֶעס עֶװִיגֶען פְּרִיסְטֶערְטְהוּמְס דַאפִיר
הַאבֶּען, דַאס עֶר פִיר זֵיינֶען גָאטט גֶעאֵייפֶערְט, אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס פֶערְזָאהְנְט
14 הַאט׃ אוּנְד דֶער נַאמֶע דֶעס עֶרְשְׁלַאגֶענֶען יִשְׂרָאֵלִיטִישֶׁען מַאנְנֶעס, װֶעלְכֶער עֶר־
שְׁלַאגֶען װאוּרְדֶע מִיט דֶער מִדְיָנִית, (װַאר) זִמְרִי, זָאהְן סָלוּא׳ס, אַיין פַאמִילְיֶענ־
15 פִירְסְט אוֹיס דֶעם (שְׁטַאמְמֶע) שִׁמְעוֹן׃ אוּנְד דֶער נַאמֶע דֶעס עֶרְשְׁלַאגֶענֶען װַייבֶּעס,
דֶער מִדְיָנִית, (װַאר) כָּזְבִּי, טָאכְטֶער דֶעס צוּר; אַיין פַאמִילְיֶענְהוֹיפְּט אוּנְטֶער דֶען
16 פֶאלְקֶערְשַׁאפְטֶען אִין מִדְיָן (װַאר) דִיזֶער׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃
17 18 הַאנְדֶעלְט פֵיינְדְזֶעלִיג גֶעגֶען דִיא מִדְיָנִים, אוּנְד שְׁלַאגֶעט זִיא׃ דֶען זִיא הַאבֶּען גֶעגֶען

אַייךְ פֵיינְדזֶעלִיג גֶעהַאנְדֶעלְט דוּרְךְ אִיהְרֶע הִינְטֶערְלִיסְט, דִיא זִיא גֶעגֶען אַייךְ גֶעאִיבְּט
אִין דֶער זַאכֶע דֶעם פְּעוֹר, אוּנְד דוּרְךְ כָּזְבִּי, דִיא טָאכְטֶער דֶעם פִירְסטֶען מִדְיָן׳ס
אִיהְרֶע שְׁוֶועסְטֶער, וֶועלְכֶע אַם טַאגֶע דֶער פְּלַאגֶע וֶועגֶען פְּעוֹר עֶרְשְׁלַאגֶען ווּרְדֶע׃

כו .Cap. XXVI כו

1 אוּנְד עֶס וַואר נַאךְ דֶער פְּלַאגֶע, אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אֶלְעָזָר, דֶעם
2 זָאהְנֶע דֶעם פְּרִיסְטֶערְס אַהֲרֹן אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ נֶעהְמֶעט אוֹיף דִיא גֶעזַאמְמְטצַאהְל דֶער
גַאנְצֶען פֶערְזַאמְמלוּנְג דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, פָאם צְוַואנְצִיגְסְטֶען יַאהְרֶע אַן אוּנְד
דַארִיבֶּער, נַאךְ אִיהְרֶען פֶעטֶערְלִיכֶען הַייזֶערְן, יֶעדֶער, דֶער אִים הֶעעֶרֶע אוּנְטֶער
3 יִשְׂרָאֵל אוֹיסְצִיהֶעט׃ דַא רֶעדֶעטֶען מֹשֶׁה אוּנְד אֶלְעָזָר, דֶער פְּרִיסְטֶער, מִיט אִיהְנֶען
4 אִין דֶען גֶעפִילְדֶען מוֹאָב׳ס אַם יַרְדֵּן בַּייא יְרֵחוֹ אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען׃ פָאם צְוַואנְצִיגְסְטֶען
יַאהְרֶע אַן אוּנְד דַארִיבֶּער, וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה אוּנְד דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס בֶּעפָאהְלֶען
5 הַאט, דִיא אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם אוֹיסְגֶעצָאגֶען זִינְד׃ רְאוּבֵן, דֶער עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶע
יִשְׂרָאֵל׳ס; דִיא קִינְדֶער רְאוּבֵן׳ס (וַוארֶען) חֲנוֹךְ, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט חֲנֹכִי; פָאן פַּלּוּא,
6 דַאז גֶעשְׁלֶעכְט פַּלּוּאִי׃ פָאן חֶצְרוֹן, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט חֶצְרוֹנִי, פָאן כַּרְמִי, דַאז גֶע־
7 שְׁלֶעכְט כַּרְמִי׃ דִיזֶעס (וַוארֶען) דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער רְאוּבֵנִי, אוּנְד עֶס וַוארֶען אִיהְרֶע
8 גֶעצֶעהְלְטֶען דְרַייא אוּנְד פִירְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד זִיבֶּען הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרַייסִיג׃ אוּנְד
9 דִיא קִינְדֶער דֶעם פַּלּוּא, אֱלִיאָב, אוּנְד דִיא קִינְדֶער דֶעם אֱלִיאָב, נְמוּאֵל אוּנְד דָתָן
אוּנְד אֲבִירָם; דַאז אִיזְט דָתָן אוּנְד אֲבִירָם, דִיא בֶּערוּפֶענֶען דֶער פֶערְזַאמְמלוּנְג, וֶועלְכֶע
זִיךְ גֶעגֶען מֹשֶׁה אוּנְד גֶעגֶען אַהֲרֹן אוּנְטֶער דֶער רָאטְטֶע דֶעם קֹרַח אוֹיפְלֶעהְנְטֶען,
10 דַא זִיא זִיךְ אוֹיפְלֶעהְנְטֶען גֶעגֶען יְיָ׃ אוּנְד דִיא עֶרְדֶע טְהַאט אִיהְרֶען מוּנְד אוֹיף, אוּנְד
פֶערְשְׁלַאנְג זִיא מִיט קֹרַח, וָואבַּייא דִיא רָאטְטֶע שְׁטַארְבּ, דַא דַאז פַייעֶר דִיא צְוֵוייא
11 הוּנְדֶערְט אוּנְד פִינְפְצִיג מֶענְנֶער פֶערְצֶעהְרְטֶע, דַאס זִיא צוּם צֵייכֶען ווּרְדֶען׃ אַבֶּער
12 דִיא זֶאהְנֶע קֹרַח׳ס שְׁטַארְבֶּען נִיכְט׃ דִיא קִינְדֶער שִׁמְעוֹן׳ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן
פָאן נְמוּאֵל, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט נְמוּאֵלִי, פָאן יָמִין, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט יָמִינִי, פָאן יָכִין, דַאז
13 גֶעשְׁלֶעכְט יָכִינִי׃ פָאן זֶרַח, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט זַרְחִי, פָאן שָׁאוּל, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט שָׁאוּלִי׃
14 דִיזֶעס (וַוארֶען) דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער שִׁמְעוֹנִי, צְוֵוייא אוּנְד צְוַואנְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד
15 צְוֵוייא הוּנְדֶערְט׃ דִיא קִינְדֶער גָד׳ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן; פָאן צְפוֹן דַאז גֶע־
16 שְׁלֶעכְט צְפוֹנִי, פָאן חַגִּי, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט חַגִּי, פָאן שׁוּנִי, דַעז גֶעשְׁלֶעכְט שׁוּנִי׃ פָאן
17 אָזְנִי, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט אָזְנִי, פָאן עֵרִי, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט עֵרִי׃ פָאן אֲרוֹד, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט
18 אֲרוֹדִי, פָאן אַרְאֵלִי דַאז גֶעשְׁלֶעכְט אַרְאֵלִי׃ דִיזֶע וַוארֶען דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער
19 קִינְדֶער גָד׳ס, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעצֶעהְלְטֶען, פִירְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִינְףְ הוּנְדֶערְט׃ דִיא
קִינְדֶער יְהוּדָה׳ס, עֵר אוּנְד אוֹנָן, אוּנְד עֶס שְׁטַארְבֶּען עֵר אוּנְד אוֹנָן אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן׃
20 אוּנְד עֶס וַוארֶען דִיא קִינְדֶער יְהוּדָה׳ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן׃ פָאן שֵׁלָה דַאז

גֶעשְׁלֶעכְט שֵׁלָנִי, פָֿאן פֶּרֶץ דַאז גֶעשְׁלֶעכְט פַּרְצִי, פָֿאן זֶרַח דַאז גֶעשְׁלֶעכְט זַרְחִי׃
21 אוּנְד עֶס וַוארֶען דִיא קִינְדֶער דֶעס פֶּרֶץ׃ פָֿאן חֶצְרוֹן דַאז גֶעשְׁלֶעכְט חֶצְרוֹנִי, פָֿאן
22 חָמוּל דַאז גֶעשְׁלֶעכְט חָמוּלִי׃ דִיזֶעס וַוארֶען דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער יְהוּדָה'ס נַאךְ אִיהְרֶען
23 גֶעצֶעהְלְטֶען, זֶעכְס אוּנְד זִיבֶּענְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿינְף הוּנְדֶערְט׃ דִיא קִינְדֶער יִשָּׂשכָר'ס
נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן׃ פָֿאן תּוֹלָע דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער תּוֹלָעִי, פָֿאן פֻּוָה דַאז גֶע־
24 שְׁלֶעכְט דֶער פּוּנִי׃ פָֿאן יָשׁוּב דַאז גֶעשְׁלֶעכְט יָשׁוּבִי, פָֿאן שִׁמְרוֹן דַאז גֶעשְׁלֶעכְט דֶער
25 שִׁמְרוֹנִי׃ דִיזֶעס וַוארֶען דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער יִשָּׂשכָר'ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעצֶעהְלְטֶען, פִֿיר
26 אוּנְד זֶעכְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד דְרַייא הוּנְדֶערְט׃ דִיא קִינְדֶער זְבוּלֻן'ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶע־
שְׁלֶעכְטֶערְן׃ פָֿאן סֶרֶד דַאז גֶעשְׁלֶעכְט סַרְדִי, פָֿאן אֵלוֹן דַאז גֶעשְׁלֶעכְט אֵלוֹנִי, פָֿאן
27 יַחְלְאֵל דַאז גֶעשְׁלֶעכְט יַחְלְאֵלִי׃ דִיזֶעס וַוארֶען דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער זְבוּלוֹנִי נַאךְ
28 אִיהְרֶען גֶעצֶעהְלְטֶען, זֶעכְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿינְף הוּנְדֶערְט׃ דִיא קִינְדֶער יוֹסֵף'ס נַאךְ
29 אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן, מְנַשֶּׁה אוּנְד אֶפְרָיִם׃ דִיא קִינְדֶער מְנַשֶּׁה'ס (וַוארֶען) פָֿאן
מָכִיר דַאז גֶעשְׁלֶעכְט מָכִירִי, אוּנְד מָכִיר הַאטְטֶע דֶען גִּלְעָד גֶעצַייגְט, פָֿאן גִּלְעָד דַאז
30 גֶעשְׁלֶעכְט גִּלְעָדִי׃ דִיזֶעס (וַוארֶען) דִיא קִינְדֶער גִּלְעָד'ס, (פָֿאן) אִיעֶזֶר דַאז גֶעשְׁלֶעכְט
31 אִיעֶזְרִי, פָֿאן חֵלֶק דַאז גֶעשְׁלֶעכְט חֶלְקִי׃ אוּנְד (פָֿאן) אַשְׂרִיאֵל דַאז גֶעשְׁלֶעכְט אַשְׂרִיאֵלִי,
32 אוּנְד (פָֿאן) שֶׁכֶם דַאז גֶעשְׁלֶעכְט שִׁכְמִי׃ אוּנְד (פָֿאן) שְׁמִידָע דַאז גֶעשְׁלֶעכְט שְׁמִידָעִי,
33 אוּנְד (פָֿאן) חֵפֶר דַאז גֶעשְׁלֶעכְט חֶפְרִי׃ אוּנְד צְלָפְחָד, זָאהְן חֵפֶר'ס, דֶער הַאטְטֶע
קֵיינֶע זֶעהְנֶע, זָאנְדֶערְן טֶאכְטֶער, אוּנְד דֶער נַאמֶע דֶער טֶאכְטֶער צְלָפְחָד'ס׃ מַחְלָה
34 אוּנְד נוֹעָה, חָגְלָה, מִלְכָּה אוּנְד תִּרְצָה׃ דִיזֶעס (וַוארֶען) דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער מְנַשֶּׁה'ס,
35 אוּנְד אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען, צְווייא אוּנְד פִֿינְפְֿצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד זִיבֶּען הוּנְדֶערְט׃ דִיזֶעס
(וַוארֶען) דִיא קִינְדֶער אֶפְרַיִם'ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן׃ פָֿאן שׁוּתֶלַח דַאז גֶע־
שְׁלֶעכְט שׁוּתַלְחִי, פָֿאן בֶּכֶר דַאז גֶעשְׁלֶעכְט בַּכְרִי, פָֿאן תַּחַן דַאז גֶעשְׁלֶעכְט תַּחֲנִי׃
36 37 אוּנְד דִיזֶע (וַוארֶען) דִיא קִינְדֶער שׁוּתֶלַח'ס, פָֿאן עֵרָן דַאז גֶעשְׁלֶעכְט עֵרָנִי׃ דִיזֶעס
וַוארֶען דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער קִינְדֶער אֶפְרַיִם'ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעצֶעהְלְטֶען, צְווייא
אוּנְד דְרַייסִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִֿינְף הוּנְדֶערְט; דִיזֶעס וַוארֶען דִיא קִינְדֶער יוֹסֵף'ס נַאךְ
38 אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן׃ דִיא קִינְדֶער בִּנְיָמִן'ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן׃ פָֿאן בֶּלַע
דַאז גֶעשְׁלֶעכְט בַּלְעִי, פָֿאן אַשְׁבֵּל דַאז גֶעשְׁלֶעכְט אַשְׁבֵּלִי, פָֿאן אֲחִירָם דַאז גֶעשְׁלֶעכְט
39 אֲחִירָמִי׃ פָֿאן שׁוּפָם דַאז גֶעשְׁלֶעכְט שׁוּפָמִי, פָֿאן חוּפָם דַאז גֶעשְׁלֶעכְט חוּפָמִי׃
40 אוּנְד עֶס וַוארֶען דִיא קִינְדֶער בֶּלַע'ס, אַרְדְּ אוּנְד נַעֲמָן, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט אַרְדִּי, פָֿאן
41 נַעֲמָן דַאז גֶעשְׁלֶעכְט נַעֲמִי׃ דִיזֶעס (וַוארֶען) דִיא קִינְדֶער בִּנְיָמִן'ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶע־
שְׁלֶעכְטֶערְן אוּנְד אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען, פִֿינְף אוּנְד פִֿירְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד זֶעכְס הוּנְדֶערְט׃
42 דִיזֶעס (וַוארֶען) דִיא קִינְדֶער דָן'ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן׃ פָֿאן שׁוּחָם דַאז גֶע־
43 שְׁלֶעכְט שׁוּחָמִי׃ דִיזֶעס (וַוארֶען) דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶעס דָן, נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן,
אַלְלֶע גֶעשְׁלֶעכְטֶער שׁוּחָמִי נַאךְ אִיהְרֶען גֶעצֶעהְלְטֶען, פִֿיר אוּנְד זֶעכְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד

44 פִּיר הוּנְדֶערְט׃ דִיא קִינְדֶער אָשֵׁר'ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן׃ פָאן יִמְנָה דַאז גֶע־
45 שְׁלֶעכְט יִמְנָה, פָאן יִשְׁוִי דַאז גֶעשְׁלֶעכְט יִשְׁוִי, פָאן בְּרִיעָה דַאז גֶעשְׁלֶעכְט בְּרִיעִי׃ פָאן
דֶען זֶאהְנֶען בְּרִיעָה'ס, פָאן חֵבֶר דַאז גֶעשְׁלֶעכְט חֶבְרִי, פָאן מַלְכִּיאֵל דַאז גֶעשְׁלֶעכְט
46 47 מַלְכִּיאֵלִי׃ אוּנְד דֶער נַאמֶע דֶער טָאכְטֶער אָשֵׁר'ס (וַואר) שָׂרַח׃ דִיזֶעם (וַוארֶען) דִיא
גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶער קִינְדֶער אָשֵׁר'ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעצֶעהְלְטֶען, דְרַייא אוּנְד פִינְפְצִיג
48 טוֹיזֶענְד אוּנְד פִּיר הוּנְדֶערְט׃ דִיא קִינְדֶער נַפְתָּלִי'ס נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן׃ פָאן
49 יַחְצְאֵל דַאז גֶעשְׁלֶעכְט יַחְצְאֵלִי, פָאן גוּנִי דַאז גֶעשְׁלֶעכְט גוּנִי, פָאן יֵצֶר דַאז גֶעשְׁלֶעכְט
50 יִצְרִי, פָאן שִׁלֵּם דַאז גֶעשְׁלֶעכְט שִׁלֵּמִי׃ דִיזֶעם (וַוארֶען) דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶעם נַפְתָּלִי
נַאךְ אִיהְרֶען פַאמִילִיעֶן, אוּנְד אִיהְרֶע גֶעצֶעהְלְטֶען פִינְף אוּנְד פִירְצִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד
51 פִּיר הוּנְדֶערְט׃ דִיזֶעם (וַוארֶען) דִיא גֶעצֶעהְלְטֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, זֶעכְס (מַאל)
52 הוּנְדֶערְט טוֹיזֶענְד אוּנְד אֵיין טוֹיזֶענְד זִיבֶּען הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרַייסִיג׃ אוּנְד יְיָ רֶערֶעטֶע
53 צוּ משֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ דִיזֶען זָאלְל דַאז לַאנְד צוּם עֶרְבְּגוּטֶע פֶערְטְהֵיילְט וֶוערְדֶען
54 נַאךְ אַנְצַאהְל דֶער נַאמֶען׃ דֶען פִילֶען זָאלְלְסְט דוּא פִיל עֶרְבְּבֶעזִיטְצֶע גֶעבֶּען, אוּנְד
דֶען וֶוענִיגֶען זָאלְלְסְט דוּא וֶוענִיג עֶרְבְּבֶעזִיטְצֶע גֶעבֶּען, יֶעדֶעם נַאךְ פֶערְהֶעלְטְנִיס
55 זֵיינֶער גֶעצֶעהְלְטֶען זָאלְל זֵיין עֶרְבְּבֶעזִיטְץ גֶעגֶעבֶּען וֶוערְדֶען׃ יֶעדָאךְ דוּרְךְ דַאז לָאאז
זָאלְל דַאז לַאנְד פֶערְטְהֵיילְט וֶוערְדֶען׃ נַאךְ דֶען נַאמֶען אִיהְרֶער פֶעטֶערְלִיכֶען שְׁטֶעמְמֶע
56 זָאלְלֶען זִיא עֶס אִין בֶּעזִיטְץ נֶעהְמֶען׃ נַאךְ דֶעם אוֹיסְשְׁפְּרוּכֶע דֶעם לָאאזֶעס זָאלְל
57 זֵיין עֶרְבְּבֶעזִיטְץ פֶערְטְהֵיילְט וֶוערְדֶען, עֶס זֵייא פִיל אָדֶער וֶוענִיג׃ אוּנְד דִיזֶעם (זִינְד)
דִיא גֶעצֶעהְלְטֶען דֶעם לֵוִי נַאךְ אִיהְרֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן׃ פָאן גֵּרְשׁוֹן דַאז גֶעשְׁלֶעכְט
58 גֵּרְשׁוּנִי, פָאן קְהָת דַאז גֶעשְׁלֶעכְט קְהָתִי, פָאן מְרָרִי דַאז גֶעשְׁלֶעכְט מְרָרִי׃ דַאז זִינְד
דִיא גֶעשְׁלֶעכְטֶער דֶעם לֵוִי׃ דַאז גֶעשְׁלֶעכְט לִבְנִי, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט חֶבְרוֹנִי, דַאז
גֶעשְׁלֶעכְט מַחְלִי, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט מוּשִׁי, דַאז גֶעשְׁלֶעכְט קָרְחִי, אוּנְד קְהָת הַאטְטֶע
59 דֶען עַמְרָם גֶעצֵייגְט׃ אוּנְד דֶער נַאמֶע דֶער פְרוֹיא דֶעם עַמְרָם (וַואר) יוֹכֶבֶד, אֵיינֶע
טָאכְטֶער לֵוִי'ס, וֶועלְכֶע זִיא דֶעם לֵוִי אִין מִצְרַיִם גֶעבָּארֶען הַאטְטֶע, אוּנְד זִיא גֶעבַּאר
60 דֶעם עַמְרָם אַהֲרֹן אוּנְד משֶׁה, אוּנְד מִרְיָם, אִיהְרֶע שְׁוֶועסְטֶער׃ אוּנְד עֶס ווּאוּרְדֶע
61 דֶעם אַהֲרֹן נָדָב אוּנְד אֲבִיהוּא, אֶלְעָזָר אוּנְד אִיתָמָר גֶעבָּארֶען׃ אוּנְד נָדָב אוּנְד אֲבִיהוּא
62 שְׁטַארְבֶּען, וַוייל זִיא פְרֶעמְדֶעס פֵייעֶר פָאר יְיָ דַארְבְּרַאכְטֶען׃ אוּנְד עֶס וַוארֶען אִיהְרֶע
גֶעצֶעהְלְטֶען דְרַייא אוּנְד צְוַואנְצִיג טוֹיזֶענְד, אַלְלֶעס מֶענְנְלִיכֶע פָאן אֵיינֶעם מָאנַאט
אַלְט אוּנְד דַארִיבֶּער, דֶען זִיא ווּאוּרְדֶען נִיכְט אוּנְטֶער דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס גֶעצֶעהְלְט,
63 דַא אִיהְנֶען קֵיין עֶרְבְּבֶעזִיטְץ אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס גֶעגֶעבֶּען ווּאוּרְדֶע׃ דִיזֶעם
(זִינְד) דִיא גֶעצֶעהְלְטֶען (דֶעם) משֶׁה אוּנְד אֶלְעָזָר, דֶער פְּרִיסְטֶער, וֶועלְכֶע דִיא
64 קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אִים גֶעפִילְדֶע מוֹאָב'ס אַם יַרְדֵּן בֵּייא יְרֵחוֹ צֶעהְלְטֶען׃ אוּנְד אוּנְטֶער
דִיזֶען וַואר נִיכְט אֵיין מַאן פָאן דֶען גֶעצֶעהְלְטֶען משֶׁה'ס אוּנְד אַהֲרֹן'ס, דֶעם פְּרִיסְטֶערְס,
65 וֶועלְכֶע דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אִין דֶער ווּיסְטֶע סִינַי צֶעהְלְטֶען׃ דֶען יְיָ הַאטְטֶע

אִיהְנֶען גֶעזַאגְט, דִיא זָאלְלֶען אִין דֶער וִויסְטֶע שְׁטֶערְבֶּען, אוּנְד עֶס בְּלִיבּ קֵיינֶער פָֿאן
אִיהְנֶען אִיבְּרִיג, אוֹיסֶער נוּר כָּלֵב, זָאהְן יְפֻנֶּה'ס אוּנְד יְהוֹשֻׁעַ, זָאהְן נוּן'ס׃

Cap. XXVII. כז כז

1 אוּנְד עֶס טְרַאטֶען הֶערְצוּ דִיא טֶאכְטֶער צְלָפְחָד'ס, זָאהְנֶעס דֶעס חֵפֶר, זָאהְנֶעס דֶעס
גִּלְעָד, זָאהְנֶעס דֶעס מָכִיר, זָאהְנֶעס דֶעס מְנַשֶּׁה, אוֹיס דֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן דֶעס מְנַשֶּׁה,
זָאהְנֶעס דֶעס יוֹסֵף, אוּנְד דִיזֶעס (וַוארֶען) דִיא נַאמֶען זֵיינֶער טֶאכְטֶער׃ מַחְלָה, נֹעָה
2 אוּנְד חָגְלָה אוּנְד מִלְכָּה אוּנְד תִּרְצָה׃ אוּנְד שְׁטֶעלְלְטֶען זִיךְ פָֿאר מֹשֶׁה אוּנְד פָֿאר
אֶלְעָזָר דֶען פְּרִיסְטֶער, אוּנְד פָֿאר דִיא פִֿירְסְטֶען אוּנְד פָֿאר דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע, אַן דִיא
3 טְהִירֶע דֶעס פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגסגֶעצֶעלְטֶעס אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען׃ אוּנְזֶער פַֿאטֶער אִיזְט אִין
דֶער וִויסְטֶע גֶעשְׁטָארְבֶּען׃ עֶר אַבֶּער וַואר נִיכְט אוּנְטֶער דֶער פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג, דִיא
זִיךְ גֶעגֶען יְיָ צוּזַאמְמֶען רָאטְטֶעטֶע, אוּנְטֶער דֶער רָאטְטֶע קֹרַח'ס, זָאנְדֶערְן אִין זֵיינֶער
4 זִינְדֶע אִיזְט עֶר גֶעשְׁטָארְבֶּען, אוּנְד הַאטְטֶע קֵיינֶע זֶאהְנֶע׃ וַוארוּם זָאלל דֶער נַאמֶע
אוּנְזֶערֶעס פַֿאטֶערְס אוֹיס זֵיינֶעם גֶעשְׁלֶעכְטֶע פֶֿערְמִינְדֶערְט וֶוערְדֶען, וֵוייל עֶר קֵיינֶען
זָאהְן הַאט? גִיבּ אוּנְז אֵיין אֵייגֶענְטְהוּם אוּנְטֶער דֶען בְּרִידֶערְן אוּנְזֶערֶעס פַֿאטֶערְס׃
5 6 אוּנְד מֹשֶׁה בְּרַאכְטֶע אִיהְרֶע רֶעכְטְסזַאכֶע פָֿאר יְיָ׃ אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה אוּנְד
7 זַאגְטֶע׃ דִיא טֶאכְטֶער צְלָפְחָד'ס רֶעדֶען רֶעכְט׃ גִיבּ אִיהְנֶען אֵיינֶען אֵייגֶענֶען עֶרְבּ־
בֶּעזִיטְץ אוּנְטֶער דֶען בְּרִידֶערְן אִיהְרֶעס פַֿאטֶערְס, אוּנְד אִיבֶּערְטְרַאגֶע דֶען עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ
8 אִיהְרֶעס פַֿאטֶערְס אַן זִיא׃ אוּנְד צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס רֶעדֶע אוּנְד זַאגֶע׃ וֶוען
אֵיין מַאן שְׁטִירְבְּט אוּנְד קֵיינֶען זָאהְן הַאט, זָא זָאלְלְט אִיהְר זֵיינֶען עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ אַן
9 זֵיינֶע טָאכְטֶער אִיבֶּערְטְרַאגֶען׃ אוּנְד וֶוען עֶר קֵיינֶע טָאכְטֶער הַאט, זָא זָאלְלְט אִיהְר
10 זֵיינֶען עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ זֵיינֶען בְּרִידֶערְן גֶעבֶּען׃ אוּנְד וֶוען עֶר קֵיינֶע בְּרִידֶער הַאט, זָא זָאלְלְט
11 אִיהְר זֵיינֶען עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ דֶען בְּרִידֶערְן זֵיינֶעס פַֿאטֶערְס גֶעבֶּען, אוּנְד וֶוען קֵיינֶע בְּרִידֶער
פָֿאן זֵיינֶעם פַֿאטֶער (דָא זִינְד), זָא זָאלְלְט אִיהְר זֵיינֶען עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ זֵיינֶעם נֶעכְסְטֶען
בְּלוּטְפֶֿערְוַואנְדְטֶען אוֹיס זֵיינֶעם גֶעשְׁלֶעכְט גֶעבֶּען, אוּנְד דִיזֶער זָאלל עֶס בֶּעזִיטְצֶען,
דִיזֶעס זָאלל בֵּייא דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס צוּר רֶעכְטְסזַאצוּנְג זֵיין, וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה
12 בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע׃ אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה׃ גֶעהֶע הִינוֹיף אוֹיף דִיזֶען בֶּערְג עֲבָרִים
אוּנְד בֶּעזֶעהֶע דַאז לַאנְד, וֶועלְכֶעס אִיךְ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס גֶעגֶעבֶּען הַאבֶּע׃
13 אוּנְד וֶוען דוּא עֶס בֶּעזֶעהֶען הַאסְט, זָא זָאלְלְסְט דוּא צוּ דֵיינֶעם פָֿאלְקֶע גֶעזַאמְמֶעלְט
14 וֶוערְדֶען, אוֹיךְ דוּא, זָא וִויא דֵיין בְּרוּדֶער אַהֲרֹן גֶעזַאמְמֶעלְט וָוארְדֶען אִיזְט׃ וֵוייל אִיהְר
מֵיינֶעם בֶּעפֶֿעהְלֶע וִוידֶערְשְׁפֶּענְסְטִיג וַוארֶעט אִין דֶער וִויסְטֶע צִין בֵּייא דֶעם צַאנְק
דֶער פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג, דַא אִיהְר מִיךְ הֶעטְטֶעט הֵיילִיגֶען זָאלְלֶען דוּרךְ דַאז וַואסֶער
פָֿאר אִיהְרֶען אוֹיגֶען׃ דִיזֶע וַוארֶען דִיא צַאנְקְוַואסֶער אִין קָדֵשׁ (אִין דֶער) וִויסְטֶע
15 16 צִין׃ אוּנְד מֹשֶׁה רֶעדֶעטֶע צוּ יְיָ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ מֶאכְטֶע (דָאךְ) יְיָ וֶועטְצֶען, דֶער גָאטְט

17 דֶער גֵייסְטֶער אַלְלֶעס פְלֵיישֶׁעס, אֵיינֶען מַאן אִיבֶּער דִיא פֶערְזַאמְמלוּנְג, דֶער אוֹיס-
גֶעהֶע פָאר אִיהְנֶען הֶער, אוּנְד דֶער אֵיינְגֶעהֶע פָאר אִיהְנֶען הֶער, אוּנְד דֶער זִיא אוֹיס-
פִיהְרֶע, אוּנְד דֶער זִיא אֵיינְפִיהְרֶע, דַאמִיט דִיא גֶעמֵיינְדֶע יְיָ'ס נִיכְט זֵייא וִויא שַׁאפֶע,
18 דִיא קֵיינֶען הִירְטֶען הַאבֶּען: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מֹשֶׁה: נִים דִיר דֶען יְהוֹשֻׁעַ, וָאהְן נוּן'ס,
אֵיינֶען מַאן, אִין וֶועלְכֶעם דֶער גֵייסְט (אִיזְט), אוּנְד לֶעגֶע דֵיינֶע הַאנְד אוֹיף אִיהְן:
19 אוּנְד שְׁטֶעלְלֶע אִיהְן הִין פָאר אֶלְעָזָר, דֶען פְּרִיסְטֶער, אוּנְד פָאר דִיא גַאנְצֶע גֶעמֵיינְדֶע,
20 אוּנְד גֶעבִּיטֶע אִיהְם פָאר אִיהְרֶען אוֹיגֶען: אוּנְד לֶעגֶע פָאן דֵיינֶעם אַנְזֶעהֶען אוֹיף אִיהְן,
21 דַאמִיט אִיהְם דִיא גַאנְצֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס גֶעהָארְכֶע: אוּנְד פָאר
אֶלְעָזָר, דֶעם כֹּהֵן, זָאלְל עֶר שְׁטֶעהֶען אוּנְד זָאלְל אִיהְן בֶּעפְרַאגֶען נַאךְ דֶעם אוּרְטְהֵיילֶע
דֶער אוּרִים פָאר יְיָ; נַאךְ זֵיינֶעם בֶּעפֶעהְלֶע זָאלְלֶען זִיא אוֹיסְצִיהֶען, אוּנְד נַאךְ זֵיינֶעם
בֶּעפֶעהְלֶע זָאלְלֶען זִיא אֵיינְצִיהֶען, עֶר אוּנְד אַלְלֶע קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס מִיט אִיהְם, אוּנְד
22 דִיא גַאנְצֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג: אוּנְד מֹשֶׁה טְהַאט וִויא יְיָ אִיהְם בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע; אוּנְד
עֶר נַאהְם דֶען יְהוֹשֻׁעַ, אוּנְד שְׁטֶעלְלטֶע אִיהְן פָאר אֶלְעָזָר, דֶען פְּרִיסְטֶער, אוּנְד פָאר
23 דִיא גַאנְצֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג: אוּנְד עֶר לֶעגְטֶע זֵיינֶע הַאנְד אוֹיף אִיהְן, אוּנְד גֶעבָאט
אִיהְם, וִויא יְיָ גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע דוּרְךְ מֹשֶׁה:

כח Cap. XXVIII. כח

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: גֶעבִּיטֶע דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגֶע
אִיהְנֶען, מֵיין אָפְּפֶער, מֵיינֶע שְׁפֵּייזֶע, פִיר מֵיינֶע פֵייעֶרְאָפְּפֶער (צוּם) אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ
3 פִיר מִיךְ, זָאלְלֶעט אִיהְר בֶּעאָבְּאַכְטֶען מִיר צוּ זֵיינֶער צֵייט דַארְצוּבְּרִינְגֶען: אוּנְד זַאגֶע
אִיהְנֶען אַלְזָא, דִיזֶעס (אִיזְט) דַאז פֵייעֶרְאָפְּפֶער, וֶועלְכֶעס אִיהְר פִיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען
זָאלְלט: אֵיינְיֶעהְרִיגֶע פֶעהְלֶערְלָאזֶע לֶעמְמֶער, צְווייא פִיר יֶעדֶען טַאג, אֵיין בֶּעשְׁטֶענְ-
4 דִיגֶעס בְּרַאנְדאָפְּפֶער: דַאז אֵיינֶע לַאם זָאלְלסְט דוּא דֶעם מָארְגֶענְס אָפְּפֶערְן, אוּנְד
5 דַאז אַנְדֶערֶע לַאם זָאלְלסְט דוּא אַם אַבֶּענְדֶע אָפְּפֶערְן: אוּנְד אֵיין צֶעהְנְטֶעל אֵיינֶעס
אֵיפָה פֵיינֶען מֶעהְלֶעס צוּם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער, בֶּעגָאסְסֶען מִיט גֶעשְׁטָאסֶענֶעם אֶל, אֵיין
6 פִירְטֶעל הִין: אֵיין בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶעס בְּרַאנְדאָפְּפֶער, וִויא עֶס גֶעמַאכְט וָוארְדֶען אִיזְט
7 אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע סִינַי, צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ, (אַלְס) פֵייעֶרְאָפְּפֶער פִיר יְיָ: אוּנְד
דַאז טְרַאנְקְאָפְּפֶער דַאצוּ, אֵיין פִירְטֶעל הִין צוּ אֵיינֶעם לַאמְמֶע; אִים הֵיילִיגְטְהוּמֶע
8 זָאלְלסְט דוּא דַאז טְרַאנְקְאָפְּפֶער דֶעם שְׁטַארְקֶען גֶעטְרֶענְקֶעס פִיר יְיָ אוֹיסְגִיסֶען: אוּנְד
דַאז צְווייטֶע לַאם זָאלְלסְט דוּא אַם אַבֶּענְד אָפְּפֶערְן, גְלֵייךְ דֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער דֶעם
מָארְגֶענְס, אוּנְד גְלֵייךְ זֵיינֶעם טְרַאנְקְאָפְּפֶער זָאלְלסְט דוּא עֶס אָפְּפֶערְן, אֵיין פֵייעֶר-
9 אָפְּפֶער (צוּם) אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִיר יְיָ: אוּנְד אַם רוּהֶעטַאגֶע צְווייא אֵיינְיֶעהְרִיגֶע
פֶעהְלֶערְלָאזֶע לֶעמְמֶער, אוּנְד צְווייא צֶעהְנְטֶעל פֵיינֶען מֶעהְלֶעס, (אַלְס) שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער
10 בֶּעגָאסְסֶען מִיט אֶל, אוּנְד דַאז טְרַאנְקְאָפְּפֶער דַאצוּ: דַאז בְּרַאנְדאָפְּפֶער דֶעם שַׁבָּת,

אַן יֶעדְעם שַׁבָּת גֶעבֶּען דֶעם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען בְּרַאנְדאָפְּפֶער אוּנְד זֵיינֶעם טְרַאנְקאָפְּפֶער׃
11 אוּנְד אַן דֶען עֶרְסטֶען טַאגֶען אֵיירֶער מָאנַאטֶע, זָאלְלט אִיהְר אַלְס בְּרַאנְדאָפְּפֶער פִּיר
יְיָ, צְוֵייא יוּנְגֶע שְׁטִירֶע, אוּנְד אֵיינֶען וִוידְדֶער, (אוּנְד) זִיבֶּען אֵיינְיֶעהְרִיגֶע פֶעהְלֶער־
12 לָאזֶע לֶעמְמֶער דַארְבְּרִינְגֶען׃ אוּנְד דְרֵייא צֶעהְנְטֶעל פֵיינֶען מֶעהְלֶעס אַלְס שְׁפֵּייז־
אָפְּפֶער, בֶּעגָאסְסֶען מִיט אֶל, פִּיר יֶע אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר, אוּנְד צְוֵייא צֶעהְנְטֶעל פֵיינֶען
13 מֶעהְלֶעס אַלְס שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער, בֶּעגָאסְסֶען מִיט אֶל, פִּיר יֶע אֵיינֶען וִוידְדֶער׃ אוּנְד אֵיין
צֶעהְנְטֶעל פֵיינֶען מֶעהְלֶעס אַלְס שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער, בֶּעגָאסְסֶען מִיט אֶל, פִּיר יֶע אֵיין לַאם׃
14 אֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶער (צוּם) אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ, אֵיין פֵייעֶרְאָפְּפֶער פִּיר יְיָ׃ אוּנְד אִיהְרֶע
אָפְּפֶער, אֵיין הַאלְבֶּעס הִין זָאלְל זֵיין פִּיר יֶע אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר, אוּנְד אֵיין דְרִיטְטֶעל
הִין פִּיר יֶע אֵיינֶען וִוידְדֶער, אוּנְד אֵיין פִירְטֶעל הִין פִּיר יֶע אֵיין לַאם אַן וַויין׃ דִיזֶעס
אִיזְט דַאז מָאנַאטְלִיכֶע בְּרַאנְדאָפְּפֶער אַן יֶעדֶעם נֵייאמָאנְדֶע פָאן דֶען מָאנַאטֶען דֶעם
15 יַאהְרֶעס, אוּנְד אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדאָפְּפֶער פִּיר יְיָ׃ נֶעבֶּען דֶעם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען
16 בְּרַאנְדאָפְּפֶער וִוירְד עֶס גֶעאָפְּפֶערְט, מִיט זֵיינֶעם טְרַאנְקאָפְּפֶער׃ אוּנְד אִים עֶרְסְטֶען
17 מָאנַאטֶע, אַם פִּירְצֶעהְנְטֶען טַאגֶע דֶעם מָאנַאטְס (אִיזְט) דַאז פֶּסַח יְיָ׳ס׃ אוּנְד אַם
פִינְפְצֶעהְנְטֶען טַאגֶע דֶעסְזֶעלְבֶּען מָאנַאטְס (אִיזְט) אֵיין פֶעסְט׃ זִיבֶּען טַאגֶע זָאלְל
18 אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶעס בְּרָאד גֶעגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען׃ אַם עֶרְסְטֶען טַאגֶע אִיזְט הֵיילִיגֶע פֶער־
19 זַאמְמְלוּנְג, קֵיינֶע גֶעשֶׁעפְטְסַארְבֵּייט דִירְפְט אִיהְר טְהוּן׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלט (אַלְס)
פֵייעֶר־ (אוּנְד) בְּרַאנְדאָפְּפֶער פִּיר יְיָ צְוֵייא יוּנְגֶע שְׁטִירֶע אוּנְד אֵיינֶען וִוידְדֶער דַאר־
בְּרִינְגֶען, אוּנְד זִיבֶּען אֵיינְיֶעהְרִיגֶע פֶעהְלֶערְלָאזֶע לֶעמְמֶער זָאלְלֶעט אִיהְר הַאבֶּען׃
20 אוּנְד אִיהְר שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער (פָאן) פֵיינֶעם מֶעהְל, בֶּעגָאסְסֶען מִיט אֶל, דְרֵייא צֶעהְנְטֶעל
פִּיר יֶע אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר, אוּנְד צְוֵייא צֶעהְנְטֶעל פִּיר יֶע אֵיינֶען וִוידְדֶער, זָאלְלט
21 אִיהְר מַאכֶען׃ אֵיין צֶעהְנְטֶעל זָאלְלט אִיהְר צוּ יֶע אֵיינֶעם לַאמְמֶע מַאכֶען (אוּנְד זָא)
22 צוּ דֶען זִיבֶּען לֶעמְמֶערְן׃ אוּנְד אֵיינֶען בָּאק (אַלְס) זִינְדאָפְּפֶער, אֵייךְ צוּ פֶערזֶעהְנֶען׃
23 אוּיסֶער דֶעם בְּרַאנְדאָפְּפֶער דֶעם מָארְגֶענְס, וֶועלְכֶעס צוּם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען בְּרַאנְד־
24 אָפְּפֶער דִינְט, זָאלְלט אִיהְר דִיזֶע אָפְּפֶערְן׃ אוּיף דִיזֶע וַויִיזֶע זָאלְלט אִיהְר טֶעגְלִיךְ
אָפְּפֶערְן, זִיבֶּען טַאגֶע אַלְס שְׁפֵּייזֶע צוּם פֵייעֶרְאָפְּפֶער (אַלְס) אֵיין אַנְגֶענֶעהְמֶער גֶערוּךְ
פִּיר יְיָ׃ נֶעבֶּען דֶעם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען בְּרַאנְדאָפְּפֶער זָאלְל עֶס גֶעאָפְּפֶערְט וֶוערְדֶען,
25 מִיט זֵיינֶעם טְרַאנְקאָפְּפֶער׃ אוּנְד אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע זָאלְלֶעט אִיהְר הֵיילִיגֶע פֶער־
26 זַאמְמְלוּנְג הַאבֶּען, קֵיינֶע גֶעשֶׁעפְטְסַארְבֵּייט דִירְפְט אִיהְר טְהוּן׃ אוּנְד אַם טַאגֶע דֶער
עֶרְסְטְלִינְגֶע, וֶוען אִיהְר דַאז נֵייעֶ שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער פִּיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶעט, נַאךְ אֵיירֶען
וָואכֶען, זָאלְלט אִיהְר הֵיילִיגֶע פֶערְזַאמְמְלוּנְג הַאבֶּען; קֵיינֶע גֶעשֶׁעפְטְסַארְבֵּייט דִירְפְט
27 אִיהְר טְהוּן׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלט אֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶער צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִּיר יְיָ
דַארְבְּרִינְגֶען, צְוֵייא יוּנְגֶע שְׁטִירֶע, אֵיינֶען וִוידְדֶער, זִיבֶּען אֵיינְיֶעהְרִיגֶע לֶעמְמֶער׃
28 אוּנְד אִיהְר שְׁפֵּייזְאָפְּפֶער (פָאן) פֵיינֶעם מֶעהְלֶע, בֶּעגָאסְסֶען מִיט אֶל, דְרֵייא צֶעהְנְטֶעל

29 פֿיר יֶע אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר, צְוֵייא צֶעהְנְטֶעל פֿיר יֶע אֵיינֶען ווִידְדֶער, אֵיין צֶעהְנְטֶעל
30 פֿיר יֶע אֵיין לַאם, (אוּנְד זָא) פֿיר דיא זִיבֶּען לֶעמְמֶער: אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק, אֵייךְ צוּ
31 פֶֿערְזָאהְנֶען: אוֹיסֶער דֶעם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער אוּנְד זֵיינֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער
זָאלְלְט אִיהְר (דִיזֶעס) אָפְּפֶֿערְן, פֶֿעהְלֶערְלָאזֶע זָאלְלֶעט אִיהְר הַאבֶּען, אוּנְד אִיהְר
טְרַאנְקאָפְּפֶֿער:

כט Cap. XXIX. כט

1 אוּנְד אִים זִיבֶּענְטֶען מָאנַאטֶע אַם עֶרְסְטֶען (טַאגֶע) דֶעם מָאנַאטְס, זָאלְלְט אִיהְר
הֵיילִיגֶע פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג הַאבֶּען, קֵיינֶע גֶעשֶׁעפְֿטְסאַרְבֵּייט דִירְפְֿט אִיהְר טְהוּן; אֵיין טַאג
2 דֶעם פָֿאזוּינֶענְהַאלְלְס זָאלְל עֶר אֵייךְ זֵיין: אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט (אַלְס) בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער
צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פֿיר יְיָ, אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר, אֵיינֶען ווִידְדֶער, זִיבֶּען אֵיינְ-
3 יֶעהְרִיגֶע פֶֿעהְלֶערְלָאזֶע לֶעמְמֶער אָפְּפֶֿערְן: אוּנְד אִיהְר שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער פָֿאן פֵֿיינֶעם
מֶעהְלֶע, בֶּענָאסְסֶען מִיט אֶל, דְרַייא צֶעהְנְטֶעל פֿיר דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר, צְוֵייא צֶעהְנְטֶעל
4 פֿיר דֶען ווִידְדֶער: אוּנְד אֵיין צֶעהְנְטֶעל פֿיר אֵיין לַאם, (זָא) פֿיר דיא זִיבֶּען לֶעמְמֶער:
5 6 אוּנְד אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק אַלְס זִינְדאָפְּפֶֿער, אֵייךְ צוּ פֶֿערְזָאהְנֶען: אוֹיסֶער דֶעם בְּרַאנְד-
אָפְּפֶֿער דֶעם נֵייאמָאנְדֶעס מִיט זֵיינֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער, אוּנְד דֶעם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען בְּרַאנְד-
אָפְּפֶֿער, מִיט זֵיינֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער, אוּנְד אִיהְרֶען טְרַאנְקאָפְּפֶֿערְן נַאךְ אִיהְרֶער פָֿאר-
7 שְׁרִיפְֿט, צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ, אֵיין פֵֿייעֶרְאָפְּפֶֿער יְיָ'ס: אוּנְד אַם צֶעהְנְטֶען (טַאגֶע)
דֶעם זִיבֶּענְטֶען מָאנַאטְס, זָאלְלְט אִיהְר הֵיילִיגֶע פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג הַאבֶּען, אִיהְר זָאלְלְט
8 אֵייעֶרֶע לֵייבֶּער קַאסְטֵייעֶן, קֵיינֶע אַרְבֵּייט זָאלְלְט אִיהְר פֶֿערְרִיכְטֶען: אוּנְד אִיהְר
זָאלְלְט אֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער פֿיר יְיָ (צוּם) אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ דַארְבְּרִינְגֶען, אֵיינֶען
יוּנְגֶען שְׁטִיר, אֵיינֶען ווִידְדֶער, זִיבֶּען אֵיינְיֶעהְרִיגֶע לֶעמְמֶער, פֶֿעהְלֶערְלָאזֶע זָאלְלֶעט
9 אִיהְר הַאבֶּען: אוּנְד אִיהְר שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער (פָֿאן) פֵֿיינֶעם מֶעהְלֶע, בֶּענָאסְסֶען מִיט אֶל:
דְרַייא צֶעהְנְטֶעל פֿיר דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר, צְוֵייא צֶעהְנְטֶעל פֿיר דֶען אֵיינֶען ווִידְדֶער,
10 11 אֵיין צֶעהְנְטֶעל פֿיר אֵיין לַאם, (זָא) פֿיר דיא זִיבֶּען לֶעמְמֶער: אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק (אַלְס)
זִינְדאָפְּפֶֿער, אוֹיסֶער דֶעם זִינְדאָפְּפֶֿער דֶעם פֶֿערְזָאהְנוּנְגְס- (פֶֿעסְטֶעס) אוּנְד דֶעם
בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער, אוּנְד אִיהְרֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער, אוּנְד אִיהְרֶען טְרַאנְק-
12 אָפְּפֶֿערְן: אוּנְד אַם פֿינְפְֿצֶעהְנְטֶען טַאגֶע דִיזֶעס זִיבֶּענְטֶען מָאנַאטְס זָאלְלֶעט אִיהְר
הֵיילִיגֶע פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג הַאבֶּען, קֵיינֶע גֶעשֶׁעפְֿטְסאַרְבֵּייט דִירְפְֿט אִיהְר טְהוּן, אוּנְד אִיהְר
13 זָאלְלְט אֵיין פֶֿעסְט פֿיר יְיָ זִיבֶּען טַאגֶע פֵֿייעֶרְן: אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט אֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶֿער
דַארְבְּרִינְגֶען, אֵיין פֵֿייעֶרְאָפְּפֶֿער צוּם אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פֿיר יְיָ, דְרַייצֶעהְן יוּנְגֶע
שְׁטִירֶע, צְוֵייא ווִידְדֶער, פֿירְצֶעהְן אֵיינְיֶעהְרִיגֶע לֶעמְמֶער, פֶֿעהְלֶערְלָאזֶע זָאלְלֶעט
14 אִיהְר הַאבֶּען: אוּנְד אִיהְר שְׁפֵּייזְאָפְּפֶֿער (פָֿאן) פֵֿיינֶעם מֶעהְלֶע, בֶּענָאסְסֶען מִיט אֶל,
דְרַייא צֶעהְנְטֶעל פֿיר דֶען אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר, (זָא) פֿיר דיא דְרַייצֶעהְן יוּנְגֶען שְׁטִירֶע,
15 צְוֵייא צֶעהְנְטֶעל פֿיר דֶען אֵיינֶען ווִידְדֶער, (זָא) פֿיר בֵּיידֶע ווִידְדֶער, אוּנְד אֵיין

16 צֶעהְנטֶעל פִּיר אֵיין לַאם, (זָא) פִּיר דיא פִּירְצֶעהְן לֶעמְמֶער, אוּנְד אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק
(אַלְם) זִינְדאָפְּפֶּער; אוֹיסֶער דֶעם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען בְּרַאנְדאָפְּפֶּער, זֵיינֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער
17 אוּנְד זֵיינֶעם טרַאנְקאָפְּפֶּער: אוּנְד אַם צְווייטֶען טַאגֶע, צְוועלְף יוּנְגֶע שְׁטִירֶע, צְווייא
18 ווִידְדֶער, פִּירְצֶעהְן אֵיינְיֶעהְרִיגֶע פֶּעהְלֶערְלָאזֶע לֶעמְמֶער: אוּנְד אִיהְרֶע שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער
אוּנְד אִיהְרֶע טרַאנְקאָפְּפֶּער פִּיר דיא יוּנְגֶען שְׁטִירֶע, פִּיר דיא ווִידְדֶער אוּנְד פִּיר דיא
19 לֶעמְמֶער נַאךְ אִיהְרֶער אַנְצַאהְל, נַאךְ פָּארְשְׁרִיפְט: אוּנְד אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק (אַלְם)
זִינְדאָפְּפֶּער אוֹיסֶער דֶעם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען בְּרַאנְדאָפְּפֶּער אוּנְד זֵיינֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער אוּנְד
20 אִיהְרֶען טרַאנְקאָפְּפֶּערְן: אוּנְד אַם דְרִיטְטֶען טַאגֶע, אֵיילְף יוּנְגֶע שְׁטִירֶע, צְווייא
21 ווִידְדֶער, פִּירְצֶעהְן אֵיינְיֶעהְרִיגֶע פֶּעהְלֶערְלָאזֶע לֶעמְמֶער: אוּנְד אִיהְרֶע שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער
אוּנְד אִיהְרֶע טרַאנְקאָפְּפֶּער פִּיר דיא יוּנְגֶען שְׁטִירֶע, פִּיר דיא ווִידְדֶער, אוּנְד פִּיר דיא
22 לֶעמְמֶער נַאךְ אִיהְרֶער אַנְצַאהְל, נַאךְ פָּארְשְׁרִיפְט: אוּנְד אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְד־
אָפְּפֶּער, אוֹיסֶער דֶעם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען בְּרַאנְדאָפְּפֶּער, מִיט זֵיינֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער, מִיט
23 זֵיינֶעם טרַאנְקאָפְּפֶּער: אוּנְד אַם פִּירְטֶען טַאגֶע, צֶעהְן יוּנְגֶע שְׁטִירֶע, צְווייא ווִידְדֶער,
24 פִּירְצֶעהְן פֶּעהְלֶערְלָאזֶע אֵיינְיֶעהְרִיגֶע לֶעמְמֶער: אִיהְרֶע שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער אוּנְד אִיהְרֶע
טרַאנְקאָפְּפֶּער פִּיר דיא יוּנְגֶען שְׁטִירֶע, פִּיר דיא ווִידְדֶער אוּנְד פִּיר דיא לֶעמְמֶער נַאךְ
25 אִיהְרֶער אַנְצַאהְל, נַאךְ פָּארְשְׁרִיפְט: אוּנְד אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק (אַלְם) זִינְדאָפְּפֶּער,
אוֹיסֶער דֶעם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען בְּרַאנְדאָפְּפֶּער, זֵיינֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער אוּנְד זֵיינֶעם טרַאנְק־
26 אָפְּפֶּער: אוּנְד אַם פִינְפְטֶען טַאגֶע, נֵיין יוּנְגֶע שְׁטִירֶע, צְווייא ווִידְדֶער, פִּירְצֶעהְן
27 פֶּעהְלֶערְלָאזֶע אֵיינְיֶעהְרִיגֶע לֶעמְמֶער, אוּנְד אִיהְרֶע שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער אוּנְד אִיהְרֶע טרַאנְק־
אָפְּפֶּער פִּיר דיא יוּנְגֶען שְׁטִירֶע, פִּיר דיא ווִידְדֶער אוּנְד פִּיר דיא לֶעמְמֶער, נַאךְ
28 אִיהְרֶער אַנְצַאהְל, נַאךְ פָּארְשְׁרִיפְט: אוּנְד אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדאָפְּפֶּער, אוֹיסֶער
29 דֶעם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען בְּרַאנְדאָפְּפֶּער אוּנְד זֵיינֶעם טרַאנְקאָפְּפֶּער: אוּנְד אַם זֶעכְסְטֶען
טַאגֶע, אַכְט יוּנְגֶע שְׁטִירֶע, צְווייא ווִידְדֶער, פִּירְצֶעהְן פֶּעהְלֶערְלָאזֶע אֵיינְיֶעהְרִיגֶע
30 לֶעמְמֶער, אוּנְד אִיהְרֶע שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער אוּנְד אִיהְרֶע טרַאנְקאָפְּפֶּער פִּיר דיא יוּנְגֶען
שְׁטִירֶע, פִּיר דיא ווִידְדֶער אוּנְד פִּיר דיא לֶעמְמֶער, נַאךְ אִיהְרֶער אַנְצַאהְל, נַאךְ
31 פָּארְשְׁרִיפְט: אוּנְד אֵיינֶען צִיגֶענְבָּאק צוּם זִינְדאָפְּפֶּער אוֹיסֶער דֶעם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען
32 בְּרַאנְדאָפְּפֶּער, זֵיינֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער אוּנְד זֵיינֶעם טרַאנְקאָפְּפֶּער: אוּנְד אַם זִיבֶּענְטֶען
טַאגֶע, זִיבֶּען יוּנְגֶע שְׁטִירֶע, צְווייא ווִידְדֶער, פִּירְצֶעהְן פֶּעהְלֶערְלָאזֶע אֵיינְיֶעהְרִיגֶע
33 לֶעמְמֶער, אוּנְד אִיהְרֶע שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער אוּנְד אִיהְרֶע טרַאנְקאָפְּפֶּער פִּיר דיא יוּנְגֶען
שְׁטִירֶע, פִּיר דיא ווִידְדֶער אוּנְד פִּיר דיא לֶעמְמֶער, נַאךְ אִיהְרֶער אַנְצַאהְל, נַאךְ
34 אִיהְרֶער פָּארְשְׁרִיפְט: אוּנְד אֵיינֶען בָּאק צוּם זִינְדאָפְּפֶּער: אוֹיסֶער דֶעם בֶּעשְׁטֶענְדִיגֶען
35 בְּרַאנְדאָפְּפֶּער, זֵיינֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער אוּנְד זֵיינֶעם טרַאנְקאָפְּפֶּער: אַם אַכְטֶען טַאגֶע
זָאלְל אֵיינֶע פֶעסְטלִיכֶע פֶערְזַאמְמלוּנְג פִּיר אֵייךְ זֵיין; קֵיינֶע גֶעשֶׁעפְטסאַרְבֵּייט דִירְפְט
36 אִיהְר טהוּן: אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט אֵיין בְּרַאנְדאָפְּפֶּער צוּם פֵייעֶרְאָפְּפֶּער דַארְבְּרִינְגֶען

(צום) אַנְגֶענֶעהְמֶען גֶערוּךְ פִיר יְיָ, אֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר, אֵיינֶען וִוידְדֶער, זִיבֶּען פֶּעהְלֶער־
לָאזֶע אֵיינְיֶעהְרִיגֶע לֶעמְמֶער׃ אוּנְד אִיהְר שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער אוּנְד אִיהְרֶע טְרַאנְקְאָפְּפֶּער 37
פִיר דֶען יוּנְגֶען שְׁטִיר, פִיר דֶען וִוידְדֶער אוּנְד פִיר דִיא לֶעמְמֶער, נַאךְ אִיהְרֶער אַנְ־
צַאהְל, נַאךְ פָארְשְׁרִיפְט, אוּנְד אֵיינֶען בָּאק צוּם זִינְדְאָפְּפֶּער, אוֹיסֶער דֶעם בֶּעשְׁטֶענְ־ 38
דִיגֶען בְּרַאנְדְאָפְּפֶּער מִיט זֵיינֶעם שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּער אוּנְד זֵיינֶעם טְרַאנְקְאָפְּפֶּער׃ דִיזֶעם 39
זָאלְלְט אִיהְר פִיר יְיָ דַארְבְּרִינְגֶען, אַן אֵיירֶען פֶּעסְטְטַאגֶען אוֹיסֶער אֵיירֶען גֶעלִיבְּדֶען
אוּנְד אוֹיסֶער אֵיירֶען פְרֵייוִוילְלִיגֶען גַאבֶּען, אַן אֵיירֶען בְּרַאנְדְאָפְּפֶּערְן, אוּנְד אַן אֵיירֶען
שְׁפֵּייזְאָפְּפֶּערְן, אוּנְד אַן אֵיירֶען טְרַאנְקְאָפְּפֶּערְן, אוּנְד אַן אֵיירֶען פְרִידֶענְסְאָפְּפֶּערְן׃

ל Cap. XXX. ל

אוּנְד מֹשֶׁה שְׁפְּרַאךְ צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס גַאנְץ זָא וִויא יְיָ דוּרְךְ מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען 1
הַאטְטֶע׃ אוּנְד מֹשֶׁה רֶעדֶעטֶע צוּ דֶען הֵייפְּטֶערְן דֶער שְׁטֶעמְמֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס 2
אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ דִיזֶעס (אִיזְט) דִיא זַאכֶע, וֶועלְכֶע יְיָ בֶּעפָאהְלֶען הַאט׃ וֶוען יֶעמַאנְד 3
יְיָ אַיין גֶעלִיבְּדֶע טְהוּט, אָדֶער עֶר שְׁוֶוארְט אֵיינֶען אֵייד, אוֹיף זֵיינֶע זֶעעלֶע אֵיינֶע
עֶנְטְהַאלְטוּנְג אוֹיפְצוּעֶרְלֶעגֶען, דֶער זָאלְל זֵיין וָוארְט נִיכְט פֶערְאוּנְהֵיילִיגֶען; נַאךְ
אַלְלֶעם, וַואס אוֹיס זֵיינֶעם מוּנְדֶע גֶעגַאנְגֶען אִיזְט, זָאלְל עֶר טְהוּן׃ אוּנְד וֶוען אַיין 4
וֵוייבּ יְיָ אַיין גֶעלִיבְּדֶע טְהוּט, אוּנְד זִיךְ מִיט אֵיינֶער עֶנְטְהַאלְטוּנְג בִּינְדֶעט אִין דֶעם
הוֹיזֶע אִיהְרֶעס פַאטֶערְס, אִין אִיהְרֶעם מֶעדְכֶענְשְׁטַאנְדֶע, אוּנְד עֶס הֶערְעט אִיהְר 5
פַאטֶער אִיהְר גֶעלִיבְּדֶע, אָדֶער אִיהְרֶע עֶנְטְהַאלְטוּנְג, דִיא זִיא אוֹיף אִיהְרֶע זֶעעלֶע
בִּינְדֶעט, אוּנְד אִיהְר פַאטֶער שְׁוֵויינְט דַאצוּ, זָא זָאלְלֶען אַלְלֶע אִיהְרֶע גֶעלִיבְּדֶע
גֶעלְטֶען, אוּנְד יֶעדֶע עֶנְטְהַאלְטוּנְג, דִיא זִיא אוֹיף אִיהְרֶע זֶעעלֶע גֶעבּוּנְדֶען הַאט, זָאלְל
גֶעלְטֶען׃ וֶוען אִיהְר פַאטֶער עֶס אִיהְר פֶערְוֶועהְרט אַם טַאגֶע, (דַא) עֶר (עֶס) הֶערְטֶע, 6
זָא זָאלְלֶען אַלְלֶע אִיהְרֶע גֶעלִיבְּדֶע אוּנְד דִיא עֶנְטְהַאלְטוּנְגֶען, דִיא זִיא אוֹיף אִיהְרֶע
זֶעעלֶע גֶעבּוּנְדֶען הַאט, נִיכְט גֶעלְטֶען; אוּנְד יְיָ וִוירְד אִיהְר פֶערְצֵייהֶען, ווייל אִיהְר
פַאטֶער אִיהְר פֶערְוֶועהְרט הַאט׃ אוּנְד וֶוען זִיא אֵיינֶעם מַאנְנֶע גֶעהֶערְט, אוּנְד אִיהְרֶע 7
גֶעלִיבְּדֶע אוֹיף זִיךְ (הַאט), אָדֶער דַאז אִיהְרֶען לִיפְּפֶּען עֶנְטְפַאהְרֶענֶע, דַאז זִיא אוֹיף
אִיהְרֶע זֶעעלֶע בִּינְדֶעט, אוּנְד אִיהְר מַאן הֶערְט עֶס, שְׁוֵויינְט אַבֶּער דַאצוּ אַם טַאגֶע 8
(דַא) עֶר (עֶס) הֶערְט, זָא גֶעלְטֶען אִיהְרֶע גֶעלִיבְּדֶע, אוּנְד דִיא עֶנְטְהַאלְטוּנְגֶען, דִיא זִיא
אוֹיף אִיהְרֶע זֶעעלֶע גֶעבּוּנְדֶען הַאט, זָאלְלֶען גֶעלְטֶען׃ אוּנְד וֶוען אַם טַאגֶע, (דַא) 9
אִיהְר מַאן (עֶס) הֶערְט, עֶר אִיהְר פֶערְוֶועהְרט, זָא הַאט עֶר אִיהְר גֶעלִיבְּדֶע צֶער־
שְׁטֶערְט, דַאז (זִיא) אוֹיף זִיךְ (הַאט), אוּנְד דַאז אִיהְרֶען לִיפְּפֶּען עֶנְטְפַאהְרֶענֶע, דַאז
זִיא אוֹיף אִיהְרֶע זֶעעלֶע גֶעבּוּנְדֶען הַאט, אוּנְד יְיָ וִוירְד אִיהְר פֶערְצֵייהֶען׃ אוּנְד דַאז 10
גֶעלִיבְּדֶע אֵיינֶער וִויטְטְוֶע אוּנְד אֵיינֶער גֶעשִׁידֶענֶען, אַלְלֶעס, וַואס זִיא אוֹיף אִיהְרֶע
זֶעעלֶע בִּינְדֶעט, זָאלְל פִיר זִיא גֶעלְטֶען׃ אוּנְד וֶוען זִיא אִין דֶעם הוֹיזֶע אִיהְרֶעם 11

מַאנְנֶעם גֶעלָאבְּעט, אָדֶער אֵיינֶע עֶנְטהַאלְטוּנְג אוֹיף אִיהְרֶע זֵעעלֶע בִּינְדֶעט, דוּרְךְ
12 אֵיינֶען שְׁווּאוּר: אוּנְד אִיהְר מַאן הֶערְט עֶס אוּנְד שְׁווַייגְט דַאצוּ, עֶר פֶערְוֶועהְרְט עֶס
אִיהְר נִיכְט, זָא זָאלְלֶען אַלְלֶע אִיהְרֶע גֶעלִיבְּדֶע גֶעלְטֶען, אוּנְד יֶעדֶע עֶנְטהַאלְטוּנְג,
13 דִיא זִיא אוֹיף אִיהְרֶע זֵעעלֶע בִּינְדֶעט, זָאלְל גֶעלְטֶען: וֶוען אַבֶּער אִיהְר מַאן דִיזֶעלְבֶּען
צֶערְשְׁטֶארְט אַם טַאגֶע, (דַא) עֶר (זִיא) הֶערְט, נִיכְטס, וַואס אוֹיס אִיהְרֶען לִיפְּפֶּען
גֶעגַאנְגֶען אִיזְט, אַן אִיהְרֶען גֶעלִיבְּדֶען אוּנְד וָואמִיט זִיא אִיהְרֶע זֵעעלֶע גֶעבּוּנְדֶען הַאט,
זָאלְל גֶעלְטֶען; אִיהְר מַאן הַאט עֶס צֶערְשְׁטֶארְט, אוּנְד יְיָ ווִירְד אִיהְר פֶערְצֵייהֶען:
14 יֶעדֶעס גֶעלִיבְּדֶע אוּנְד יֶעדֶער עֶנְטהַאלְטוּנְגסשְׁווּאוּר, דֶען לֵייבּ צוּ פֵּיינִיגֶען, אִיהְר מַאן
15 קַאן עֶס בֶּעשְׁטֶעטִיגֶען, אוּנְד אִיהְר מַאן קַאן עֶס צֶערְשְׁטֶארֶען: אוּנְד וֶוען אִיהְר מַאן
דַאצוּ שְׁווַייגֶעט פָאן אֵיינֶעם טַאג צוּם אַנְדֶערְן, זָא הַאט עֶר אַלְלֶע אִיהְרֶע גֶעלִיבְּדֶע
אָדֶער אַלְלֶע אִיהְרֶע עֶנְטהַאלְטוּנְגֶען, דִיא (זִיא) אוֹיף זִיךְ (הַאט), בֶּעשְׁטֶעטִיגְט; עֶר
הַאט זִיא בֶּעשְׁטֶעטִיגְט, ווַייל עֶר אַם טַאגֶע, דַא עֶר (זִיא) הֶערְטֶע, דַאצוּ גֶעשְׁווִיגֶען
16 הַאט: וֶוען עֶר זִיא אַבֶּער צֶערְשְׁטֶארְט, נַאכְדֶעם עֶר (זִיא) גֶעהֶערְט (אוּנְד דַאצוּ גֶע־
17 שְׁווִיגֶען הַאט), זָא זָאלְל עֶר אִיהְרֶע שׁוּלְד טְרַאגֶען: דִיזֶעס (זִינְד) דִיא גֶעזֶעטְצֶע, וֶועלְכֶע
יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאט, צְווִישֶׁען אֵיינֶעם מַאנְנֶע אוּנְד זֵיינֶער פְרוֹיא, (אוּנְד)
צְווִישֶׁען אֵיינֶעם פַאטֶער אוּנְד זֵיינֶער טָאכְטֶער, אִין אִיהְרֶעם מֶעדְכֶענְשְׁטַאנְדֶע, (אִים)
הוֹיזֶע אִיהְרֶעם פַאטֶערְס:

Cap: XXXI. לא

לא

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: דוּא זָאלְלְסְט פִיר דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס
אַן דֶען מִדְיָנִים רַאכֶע נֶעהְמֶען, הֶערְנַאךְ זָאלְלְסְט דוּא צוּ דֵיינֶעם פָאלְקֶע גֶעזַאמְמֶעלְט
3 וֶוערְדֶען: אוּנְד מֹשֶׁה רֶעדֶעטֶע צוּ דֶעם פָאלְקֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: רִיסְטֶע פָאן אֵייךְ
מֶענְנֶער צוּם הֶעעֶר אוֹיס, דַאס זִיא גֶעגֶען מִדְיָן זֵייעֶן, דִיא רַאכֶע יְיָ'ס אַן מִדְיָן אוֹיס־
4 צוּאִיבֶּען: טוֹיזֶענְד פָאן יֶעדֶעם שְׁטַאמְמֶע, פָאן אַלְלֶען שְׁטֶעמְמֶען יִשְׂרָאֵל'ס שִׁיקְקֶעט
5 צוּם הֶעעֶר: אוּנְד עֶס ווּאוּרְדֶען פָאן דֶען טוֹיזֶענְדֶען יִשְׂרָאֵל'ס טוֹיזֶענְד פָאן יֶעדֶעם
6 שְׁטַאמְמֶע אַבְּגֶעגֶעבֶּען, צְווֶעלְף טוֹיזֶענְד גֶערִיסְטֶעט צוּם הֶעעֶרֶע: אוּנְד מֹשֶׁה שִׁיקְטֶע
זִיא טוֹיזֶענְד פָאן יֶעדֶעם שְׁטַאמְמֶע אִין דַאז הֶעעֶר, זִיא אוּנְד פִּנְחָס, זָאהְן אֶלְעָזָר'ס,
דֶען פְּרִיסְטֶער, אִינְס הֶעעֶר, אוּנְד דִיא הֵיילִיגֶען גֶעפֶעסֶע, אוּנְד דִיא טְרָאמְפֶּעטֶען צוּם
7 פָאזוּינֶענְהַאלְל ווַארֶען אִין זֵיינֶער הַאנְד: אוּנְד זִיא צָאגֶען גֶעגֶען מִדְיָן אוֹיס, ווִיא יְיָ
8 דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע, אוּנְד עֶרְשְׁלוּגֶען אַלְלֶעס מֶענְנְלִיכֶע: אוּנְד דִיא קֶאנִיגֶע
פָאן מִדְיָן טֶאדְטֶעטֶען זִיא אוֹיף אִיהְרֶען עֶרְשְׁלַאגֶענֶען, דֶען אֱוִי אוּנְד דֶען רֶקֶם אוּנְד
דֶען צוּר אוּנְד דֶען חוּר אוּנְד דֶען רֶבַע, פִינְף קֶאנִיגֶע פָאן מִדְיָן, אוּנְד (אוֹיךְ) בִּלְעָם,
9 דֶען זָאהְן בְּעוֹר'ס, עֶרְשְׁלוּגֶען זִיא מִיט דֶעם שְׁוֶוערְטֶע: אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס
פִיהְרְטֶען דִיא ווַייבֶּער פָאן מִדְיָן אוּנְד אִיהְרֶע יוּנְגֶען קִינְדֶער גֶעפַאנְגֶען פָארְט, אוּנְד
אַלְל אִיהְר פִיה, אוּנְד אַלְלֶע אִיהְרֶע הֶערְדֶען, אוּנְד אַלְל אִיהְר פֶערְמֶאגֶען רוֹיבְּטֶען

10 זִיא׃ אוּנְד אַלְלֶע אִיהְרֶע שְׁטֶעדְטֶע אִין אִיהְרֶען וָואהְנזִיטְצֶען, אוּנְד אַלְלֶע אִיהְרֶע
11 פֶעסְטֶען שְׁלֶאסְסֶער פֶערְבְּרַאנְנְטֶען זִיא מִיט פֵייעֶר׃ אוּנְד זִיא נַאהְמֶען אַלְלֶע בֵּייטֶע
12 אוּנְד אַלְלֶעס וֶוענְגֶעקָאמְמֶענֶע אַן מֶענְשֶׁען אוּנְד אַן פִיה׃ אוּנְד זִיא בְּרַאכְטֶען עֶס צוּ
מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אֶלְעָזָר דֶעם פְּרִיסְטֶער אוּנְד צוּר גֶעמֵיינְדֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס
(גֶעמְלִיךְ) דִיא גֶעפַאנְגֶענֶען, אוּנְד דַאז וֶוענְגֶענָאמְמֶענֶע אוּנְד דִיא בֵּייטֶע, אִין דַאז
13 לַאגֶער, אִין דִיא גֶעפִילְדֶע מוֹאָבְ׳ס אַם יַרְדֵּן בֵּייא יְרֵחוֹ׃ אוּנְד עֶס צָאגֶען אוֹיס מֹשֶׁה
אוּנְד אֶלְעָזָר דֶער פְּרִיסְטֶער אוּנְד אַלְלֶע פִירְסְטֶען דֶער פֶערְזַאמְמלוּנְג אִיהְנֶען עֶנְטְ־
14 גֶעגֶען אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְם׃ אוּנְד מֹשֶׁה צִירְנְטֶע אִיבֶּער דִיא בֶּעפֶעהְלסְהַאבֶּער
דֶעם קְרִיגְסְהֶעעֶרֶעס, דִיא אָבֶּערְסְטֶען דֶער טוֹיזֶענְדֶע אוּנְד דִיא אָבֶּערְסְטֶען דֶער
15 הוּנְדֶערְטֶע, דִיא פָאן דֶעם קְרִיגְסצוּגֶע (צוּרִיק־) קַאמֶען׃ אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען׃
16 אַלְלֶע וַוייבֶּער הַאבְּט אִיהְר לֶעבֶּען לַאסְסֶען? זִיהֶע, זִיא וַוארֶען יַא דֶען קִינְדֶערְן
יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיף דַאז וָוארְט בִּלְעָם׳ס דִיא פֶערְפִיהְרוּנְג צוּם פְרֶעפֶעל גֶעגֶען יְיָ, אִין דֶער
17 זַאכֶע דֶעם פְּעוֹר, וָוארוּרְךְ דִיא פְּלַאגֶע אוּנְטֶער דֶער פֶערְזַאמְמלוּנְג יְיָ׳ס וַוארְד׃ אוּנְד
נוּן, עֶרְשְׁלַאגֶעט אַלְלֶעס מֶענְנְלִיכֶע אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן, אוֹיךְ יֶעדֶע פְרוֹיא, דִיא
18 אֵיינֶען מַאן דוּרְךְ מֶענְנְלִיכֶע בֵּייוָואהְנוּנְג עֶרְקַאנְנְט הַאט, עֶרְשְׁלַאגֶעט׃ אַבֶּער אַלְלֶע
יוּנְגֶען מֶעדְכֶען, דִיא נָאךְ נִיכְט מֶענְנְלִיכֶע בֵּייוָואהְנוּנְג עֶרְקַאנְנְט הַאבֶּען, עֶרְהַאלְטֶעט
19 אַם לֶעבֶּען פִיר אֵייךְ׃ אוּנְד אִיהְר זֶעלְבְּסְט לַאגֶערְט אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְם
זִיבֶּען טַאגֶע; אַלְלֶע, דִיא יֶעמַאנְדֶען גֶעטֶאדְטֶעט, עֶרְשְׁלַאגֶענֶע אַנְגֶערִיהְרְט הַאבֶּען,
אִיהְר מִיסְט אֵייךְ אַם דְרִיטְטֶען טַאגֶע אוּנְד אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע עֶנְטְזִינְדִיגֶען, אִיהְר
20 אוּנְד אֵיירֶע גֶעפַאנְגֶענֶען׃ אוּנְד יֶעדֶעס קְלֵייד, אוּנְד יֶעדֶעס לֶעדֶערְנֶע גֶערֶעטְה אוּנְד
אַלְלֶעס פָאן צִיגֶען־(הַאאר) פֶערְפֶערְטִיגְטֶע, אוּנְד יֶעדֶעס הֶאלְצֶערְנֶע גֶערֶעטְה זָאלְלְט
21 אִיהְר עֶנְטְזִינְדִיגֶען׃ אוּנְד אֶלְעָזָר דֶער פְּרִיסְטֶער שְׁפְּרַאךְ צוּ דֶען מֶענְנֶערְן דֶעם
הֶעעֶרֶעס, דִיא אִין דֶען קְרִיג גֶעקָאמְמֶען וַוארֶען׃ דִיזֶעס אִיזְט דִיא זַאטְצוּנְג דֶער
22 לֶעהְרֶע, וֶועלְכֶע יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאט׃ נֶעמְלִיךְ דַאז גָאלְד אוּנְד דַאז זִילְבֶּער,
23 דַאז קוּפְּפֶער, דַאז אֵייזֶען, דַאז צִין אוּנְד דַאז בְּלֵייא; יֶעדֶע זַאכֶע, דִיא אִין דַאז פֵייעֶר
קָאמְמֶען קַאן, לַאסְסֶעט דוּרְךְ דַאז פֵייעֶר גֶעהֶען, דַאס זִיא רֵיין וֶוערְדֶע׃ יֶעדָאךְ מוּס
זִיא דוּרְךְ רֵיינִיגוּנְגסְוַואסְסֶער עֶנְטְזִינְדִיגֶעט וֶוערְדֶען; אַבֶּער אַלְלֶעס, וַואס נִיכְט אִינְס
24 פֵייעֶר קָאמְמֶען קַאן, לַאסְסֶעט דוּרְךְ דַאז וַואסְסֶער גֶעהֶען׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט אֵיירֶע
קְלֵיידֶער אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע וַואשֶׁען, זָא וֶוערְדֶעט אִיהְר רֵיין זֵיין, אוּנְד הֶערְנַאךְ
25 26 דִירְפְט אִיהְר אִין דַאז לַאגֶער קָאמְמֶען׃ אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מֹשֶׁה אוּנְד זַאגְטֶע׃ נִים
אוֹיף דִיא הוֹיפְּטְצַאהְל דֶער וֶוענְגֶענָאמְמֶענֶען (אוּנְד) דֶער גֶעפַאנְגֶענֶען אַן מֶענְשֶׁען אוּנְד
אַן פִיה, דוּא אוּנְד אֶלְעָזָר, דֶער פְּרִיסְטֶער, אוּנְד דִיא פַאמִילְיֶענְהֵייפְּטֶער דֶער פֶער־
27 זַאמְמלוּנְג׃ אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט טְהֵיילֶען דַאז וֶוענְגֶענָאמְמֶענֶע אִין צְוֵייא הֶעלְפְטֶען
צְווִישֶׁען דֶען טְהֵיילְנֶעהְמֶערְן דֶעם קְרִיגֶעס, דִיא צוּם הֶעעֶרֶע אוֹיסְגֶעצָאגֶען זִינְד, אוּנְד

28 דֶער גַאנְצֶען אִיבְּרִיגֶען פֶערְזַמְמלוּנְג? אוּנְד דוּא זָאלְלסט אֵיינֶע אַבְּגַאבֶּע פִיר יְיָ עֶרְ־
הֶעבֶּען, פָאן דֶען קְרִיגְסְמֶענֶנֶערְן, דִיא צוּם הֶעערֶע אוֹיסְגֶעצָאגֶען זִינְד, אֵיינְס פָאן פִינְף
הוּנְדֶערְט, פָאן דֶען מֶענְשֶׁען, אוּנְד פָאן דֶעם רִינְדפִיה, אוּנְד פָאן דֶען עֶזֶעלְן, אוּנְד פָאן
29 דֶען שַׁאפֶען: פָאן אִיהֶרֶער הֶעלְפְטֶע זָאלְלט אִיהְר עֶס נֶעהְמֶען, אוּנְד דוּא זָאלְלסט
30 עֶס דֶעם אֶלְעָזָר, דֶעם פְּרִיסְטֶער, (אַלְס) אֵיין הֶעבֶּעאָפְּפֶער יְיָ'ס גֶעבֶּען: אוּנְד פָאן
דֶער הֶעלְפְטֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס זָאלְלסט דוּא אֵיינֶעס נֶעהְמֶען, עֶרְגְרִיפְפֶען פָאן
פִינְפְצִיג, פָאן דֶען מֶענְשֶׁען, פָאן דֶעם רִינְדפִיה, פָאן דֶען עֶזֶעלְן אוּנְד פָאן דֶען שַׁאפֶען,
פָאן אַלְלֶעם פִיה, אוּנְד דוּא זָאלְלסט עֶס דֶען לְוִיִּם גֶעבֶּען, וֶועלְכֶע דֶען דִינְסט בֶּע־
31 זָארְגֶען בֵּייא דֶער וָואהְנוּנְג יְיָ'ס: אוּנְד עֶס טַהַאטֶען מֹשֶׁה אוּנְד אֶלְעָזָר, דֶער פְּרִיסְטֶער,
32 וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד עֶס וַואר דַאז וֶועגְגֶענָאמְמֶענֶע, דִיא
אִיבֶּערְרֶעסְטֶע דֶער בֵּייטֶע, דִיא דַאז קְרִיגְסְפָאלְק גֶערוֹיבְּט הַאטְטֶע, זֶעכְס מַאל הוּנְ־
33 דֶערְט טוֹיזֶענְד אוּנְד פִינְף אוּנְד זִיבֶּענְצִיג טוֹיזֶענְד (שְׁטִיק) קְלֵיינְפִיה, אוּנְד צְוֵייא
34 אוּנְד זִיבֶּענְצִיג טוֹיזֶענְד (שְׁטִיק) רִינְדפִיה, אוּנְד אֵיין אוּנְד זֶעכְצִיג טוֹיזֶענְד עֶזֶעל:
35 אוּנְד אַן מֶענְשֶׁענְזֶעעלֶען פָאן דֶען פְרוֹיעֶן, וֶועלְכֶע מֶענְלִיכֶע בֵּייוָואהְנוּנְג נִיכְט עֶר־
36 קַאנְנט הַאטְטֶען, אַלְלֶע זֶעעלֶען צְוֵייא אוּנְד דְרֵייסִיג טוֹיזֶענְד: אוּנְד עֶס וַואר דִיא
הֶעלְפְטֶע דֶער אַנְטְהֵיילֶע דֶערֶער, דִיא אִים הֶעער אוֹיסְגֶעצָאגֶען זִינְד, דִיא אַנְצַאהְל דֶעם
קְלֵיינְפִיהְס דְרֵייא מַאל הוּנְדֶערְט טוֹיזֶענְד אוּנְד זִיבֶּען אוּנְד דְרֵייסִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִינְף
37 הוּנְדֶערְט: אוּנְד עֶס וַואר דִיא אַבְּגַאבֶּע פִיר יְיָ, פָאן דֶעם קְלֵיינְפִיה זֶעכְס הוּנְדֶערְט
38 אוּנְד פִינְף אוּנְד זִיבֶּענְצִיג: אוּנְד אַן רִינְדפִיה זֶעכְס אוּנְד דְרֵייסִיג טוֹיזֶענְד, אוּנְד אִיהְרֶע
39 אַבְּגַאבֶּע פִיר יְיָ, צְוֵייא אוּנְד זִיבֶּענְצִיג: אוּנְד אַן עֶזֶעלְן דְרֵייסִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִינְף
40 הוּנְדֶערְט, אוּנְד אִיהְרֶע אַבְּגַאבֶּע פִיר יְיָ אֵיין אוּנְד זֶעכְצִיג: אוּנְד אַן מֶענְשֶׁענְזֶעעלֶען
41 זֶעכְצֶעהְן טוֹיזֶענְד, אוּנְד אִיהְרֶע אַבְּגַאבֶּע פִיר יְיָ צְוֵייא אוּנְד דְרֵייסִיג זֶעעלֶען: אוּנְד
מֹשֶׁה גַאבּ דִיא אַבְּגַאבֶּען (אַלְס) אֵיין הֶעבֶּעאָפְּפֶער יְיָ'ס, דֶעם אֶלְעָזָר, דֶעם פְּרִיסְטֶער,
42 וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד פָאן דֶער הֶעלְפְטֶע דֶער קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל'ס, דֶענֶען מֹשֶׁה פָאן דֶען קְרִיגְפִיהְרֶענְדֶען מֶענְנֶערְן דִיא הֶעלְפְטֶע אַבְּגֶעגֶעבֶּען
43 לִיס: אוּנְד עֶס וַואר דֶער הַאלְבֶּע אַנְטְהֵייל דֶער פֶערְזַאמְמלוּנְג אַן קְלֵיינְפִיה, דְרֵייא מַאל
44 הוּנְדֶערְט טוֹיזֶענְד אוּנְד זִיבֶּען אוּנְד דְרֵייסִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִינְף הוּנְדֶערְט: אוּנְד אַן
45 רִינְדפִיה זֶעכְס אוּנְד דְרֵייסִיג טוֹיזֶענְד, אוּנְד אַן עֶזֶעלְן דְרֵייסִיג טוֹיזֶענְד אוּנְד פִינְף
46 47 הוּנְדֶערְט, אוּנְד מֶענְשֶׁענְזֶעעלֶען זֶעכְצֶעהְן טוֹיזֶענְד: פָאן דִיזֶער הֶעלְפְטֶע דֶער קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵל'ס נַאהְם מֹשֶׁה, וִויא עֶס עֶרְגְרִיפְפֶען וַוארְד, אֵיינֶעס פָאן פִינְפְצִיג, פָאן מֶענְשֶׁען
אוּנְד פָאם פִיה, אוּנְד גַאבּ זִיא דֶען לְוִיִּם, וֶועלְכֶע דֶען דִינְסט בֵּייא דֶער וָואהְנוּנְג יְיָ'ס
48 בֶּעזָארְגֶען, וִויא יְיָ דֶעם מֹשֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד עֶס טְרַאטֶען צוּ מֹשֶׁה
דִיא בֶּעפֶעהְלְסְהַאבֶּער אִיבֶּער דִיא טוֹיזֶענְדֶע דֶעס הֶעערֶעס, דִיא אָבֶּערְסְטֶען דֶער
49 טוֹיזֶענְדֶע אוּנְד דִיא אָבֶּערְסְטֶען דֶער הוּנְדֶערְטֶע, אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען צוּ מֹשֶׁה: דֵיינֶע

דִינֶער הַאבֶּען דִיא צַאהְל דֶער קְרִיגְסְמֶענֶּער אוֹיפְֿגֶענָאמְמֶען, דִיא (וִויר) בֵּייא אוּנְז
50 (הַאטְטֶען), אוּנְד עֶס פֶֿעהְלְט פָֿאן אוּנְז נִיכְט אֵיינֶער׃ אוּנְד זָא בְּרִינְגֶען וִויר דַאז אָפְּפֶֿער
יְיָ'ס דַאר, יֶעדֶער, וַואס עֶר גֶעפֿוּנְדֶען הַאט, גָאלְדֶענֶע גֶערֶעטְהֶע, פֿוּסְבֶּענְדֶער אוּנְד
אַרְמְבֶּענְדֶער, רִינְגֶע, אָהְרְגֶעהֶענְגֶע, אוּנְד אַרְמְקְנָאפְּפֶֿע, אוּם אוּנְזֶערֶע זֶעעלֶען צוּ פֶֿער־
51 זָאהְנֶען פָֿאר יְיָ׃ אוּנְד מֹשֶׁה אוּנְד אֶלְעָזָר דֶער פְּרִיסְטֶער נַאהְמֶען דַאז גָאלְד פָֿאן
52 אִיהְנֶען, אַלְלֶערְלֵייא פֶֿערְפֶֿערְטִיגְטֶע גֶערֶעטְהֶע׃ אוּנְד עֶס וַואר אַלְלֶעס גָאלְד דֶער
הֶעבֶּעאָפְּפֶֿער, וֶועלְכֶעס זִיא יְיָ הָאבֶּען, זֶעכְצֶעהְן טוֹיזֶענְד זִיבֶּען הוּנְדֶערְט אוּנְד פִֿינְפְֿ־
צִיג שֶׁקֶל, פָֿאן דֶען אָבֶּערְסְטֶען דֶער טוֹיזֶענְדֶע אוּנְד פָֿאן דֶען אָבֶּערְסְטֶען דֶער הוּנְ־
53 54 דֶערְטֶע׃ דִיא מֶענְּנֶער דֶעס הֶעערֶעס הַאטְטֶען יֶעדֶער פִֿיר זִיךְ גֶערוֹיבְּט׃ אוּנְד מֹשֶׁה
אוּנְד אֶלְעָזָר, דֶער פְּרִיסְטֶער, נַאהְמֶען דַאז גָאלְד פָֿאן דֶען אָבֶּערְסְטֶען דֶער טוֹיזֶענְדֶע
אוּנְד דֶער הוּנְדֶערְטֶע, אוּנְד זִיא בְּרַאכְטֶען עֶס אִין דַאז פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגְסְגֶעצֶעלְט (צוּם)
גֶעדֶעכְטְנִיס דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס פָֿאר יְיָ׃

לב Cap. XXXII. לב

1 אוּנְד פִֿילֶעס פִֿיה הַאטְטֶען דִיא קִינְדֶער רְאוּבֵן'ס אוּנְד דִיא קִינְדֶער גָד'ס, אֵיינֶע זֶעהְר
גְרָאסֶע מֶענְגֶע; אוּנְד זִיא זַאהֶען דַאז לַאנְד יַעְזֵר אוּנְד דַאז לַאנְד גִּלְעָד, אוּנְד זִיהֶע,
2 דֶער אָרְט (וַואר) אֵיין אָרְט פִֿיר הֶערְדֶען׃ אוּנְד עֶס קַאמֶען דִיא קִינְדֶער גָד'ס אוּנְד
דִיא קִינְדֶער רְאוּבֵן'ס, אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען צוּ מֹשֶׁה אוּנְד צוּ אֶלְעָזָר, דֶעם פְּרִיסְטֶער,
3 אוּנְד צוּ דֶען פִֿירְסְטֶען דֶער פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג אוּנְד זַאגְטֶען׃ עֲטָרוֹת אוּנְד דִּיבוֹן אוּנְד יַעְזֵר
4 אוּנְד נִמְרָה אוּנְד חֶשְׁבּוֹן אוּנְד אֶלְעָלֵה אוּנְד שְׂבָם אוּנְד נְבוֹ אוּנְד בְּעוֹן׃ דַאז לַאנְד,
וֶועלְכֶעס יְיָ פָֿאר דֶער פֶֿערְזַאמְמְלוּנְג יִשְׂרָאֵל'ס גֶעשְׁלַאגֶען הַאט, אִיזְט אֵיין לַאנְד פִֿיר
5 הֶערְדֶען, אוּנְד דֵיינֶע קְנֶעכְטֶע הַאבֶּען הֶערְדֶען׃ אוּנְד זִיא זַאגְטֶען׃ וֶוען וִויר גְנַאדֶע
אִין דֵיינֶען אוֹיגֶען גֶעפֿוּנְדֶען הַאבֶּען, זָא וֶוערְדֶע דִיזֶעס לַאנְד דֵיינֶען קְנֶעכְטֶען צוּם
6 אֵייגֶענְטְהוּמֶע גֶעגֶעבֶּען; לַאס אוּנְז נִיכְט אִיבֶּער דֶען יַרְדֵּן הִינָאִיבֶּער צִיהֶען׃ אוּנְד מֹשֶׁה
זַאגְטֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן גָד'ס אוּנְד צוּ דֶען קִינְדֶערְן רְאוּבֵן'ס׃ זָאלְלְטֶען אֵיירֶע בְּרִידֶער
7 אִין דֶען קְרִיג צִיהֶען, אוּנְד אִיהְר זָאלְלְטֶעט הִיר בְּלֵייבֶּען? אוּנְד וַוארוּם זָאלְלְט אִיהְר
דַאז הֶערְץ דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אַבְּוֶועְנְדִיג מַאכֶען, דַאס זִיא נִיכְט הִינָאִיבֶּער צִיהֶען
8 אִין דַאז לַאנְד, דַאז יְיָ אִיהְנֶען גֶעגֶעבֶּען הַאט? אַלְזָא טַהַאטֶען אֵיירֶע פֶֿעטֶער, אַלְס
9 אִיךְ זִיא פָֿאן קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ אוֹיסְשִׁיקְטֶע, דַאז לַאנְד צוּ בֶּעזֶעהֶען׃ אוּנְד דַא זִיא הִינוֹיף
גֶעקָאמְמֶען וַוארֶען בִּיז אִין דַאז טַהַאל אֶשְׁכּוֹל, אוּנְד זִיא דַאז לַאנְד גֶעזֶעהֶען הַאטְטֶען,
דַא מַאכְטֶען זִיא דַאז הֶערְץ דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אַבְּוֶועְנְדִיג, דַאס זִיא נִיכְט גֶעהֶען
10 וָואלְלְטֶען אִין דַאז לַאנְד, דַאז יְיָ אִיהְנֶען גֶעגֶעבֶּען הַאטְטֶע׃ אוּנְד עֶס עֶנְטְבְּרַאנְטֶע
11 דֶער צָארְן יְיָ'ס אַן יֶענֶעם טַאגֶע, אוּנְד עֶר שְׁוואוּר אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ נִיא זָאלְלֶען דִיא
מֶענְּנֶער, דִיא אוֹיס מִצְרַיִם הֶערוֹיף גֶעצָאגֶען זִינְד, פָֿאן צְוַואנְצִיג יַאהְרֶען אוּנְד דַארִיבֶּער,

דאז לאנד וֶועהֶען, דאז אִיךְ דֶעם אַבְרָהָם, דֶעם יִצְחָק אוּנְד דֶעם יַעֲקֹב צוּגֶעשְׁוָואהֶרֶען
12 הַאבֶּע, ווייל זִיא מִיר נִיכְט פָאללְקָאממֶען נַאכְגֶעפָאלְגט הַאבֶּען: אוֹיסְגֶענָאמְמֶען כָּלֵב,
זָאהְן יְפֻנֶּה'ס, דֶעם קְנִזִּי, אוּנְד יְהוֹשֻׁעַ, זָאהְן נוּן'ס, דֶען זִיא הַאבֶּען יְיָ פָאללְקָאממֶען
13 נַאכְגֶעפָאלְגט: אוּנְד עֶס עֶנְטבְּרַאנְטֶע דֶער צָארְן יְיָ'ס אִיבֶּער יִשְׂרָאֵל, אוּנְד עֶר
פִיהְרטֶע זִיא פִירְצִיג יַאהְרֶע אִין דֶער ווִיסְטֶע הֶערוּם, בִּיז דַאז גַאנְצֶע גֶעשְׁלֶעכְט, דאז
14 בֶּעזֶעס גֶעטהַאן הַאטְטֶע אִין דֶען אויגֶען יְיָ'ס, אוּנְטֶערְגֶעגַאנְגֶען ווַאר: אוּנְד נוּן זֵייד אִיהְר
אַיפְגֶעשְׁטַאנְדֶען אַן דֶער שְׁטֶעללֶע אֵיירֶער פֶעטֶער, אֵיין הוֹיפֶע זִינְדִיגֶער מֶענְשֶׁער!
15 דִיא צָארְנְפְלוּטְה יְיָ'ס אִיבֶּער יִשְׂרָאֵל נָאךְ צוּ פֶערְמֶעהְרֶען: דֶען, ווֶען אִיהְר אֵייךְ
פָאן אִיהְם אַבְּקֶעהְרֶעט, זָא ווִירְד עֶר נָאךְ פָארְטפַאהְרֶען עֶס אִין דֶער ווִיסְטֶע צוּ
16 לַאסְסֶען, אוּנְד אִיהְר ווֶערְדֶעט דֶעם גַאנְצֶען פָאלְקֶע פֶערְדֶערְבֶּען בְּרִינְגֶען: אוּנְד זִיא
טְרַאטֶען הִין צוּ אִיהְם אוּנְד זַאגְטֶען: שַׁאפְהִירְדֶען (גְּדֵרוֹת) וָואלְלֶען ווִיר בּוֹיֶען פִיר
17 אוּנְזֶערֶע הֶערְדֶען הִיר, אוּנְד שְׁטֶעדְטֶע פִיר אוּנְזֶערֶע יוּנְגֶען קִינְדֶער: אוּנְד ווִיר, ווִיר
וָואלְלֶען אוּנְז רִיסְטֶען אוּנְד אֵיילֶען פָאר דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס הֶער, בִּיז דַאס ווִיר
זִיא אַן אִיהְרֶען אָרְט גֶעבְּרַאכְט הַאבֶּען, אוּנְד אוּנְזֶערֶע יוּנְגֶען קִינְדֶער מֶאגֶען אִין דֶען
18 פֶעסְטֶען שְׁטֶעדְטֶען בְּלֵייבֶּען, ווֶעגֶען דֶער בֶּעוָואהְנֶער דֶעם לַאנְדֶעס: ווִיר וָואלְלֶען
נִיכְט צוּ אוּנְזֶערֶען הֵייזֶערְן צוּרִיקְקֶעהְרֶען, בִּיז דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס יֶעדֶער זֵיין עֶרְבּ־
19 אַיינֶענְטהוּם אִין בֶּעזִיטְץ גֶענָאמְמֶען הַאבֶּען: דֶען ווִיר וָואלְלֶען נִיכְט מִיט אִיהְנֶען
עֶרְבֶּען יֶענְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵּן אוּנְד ווַייטֶער הִינוֹיס, ווייל אוּנְז אוּנְזֶער עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ צוּ־
20 פַאללֶען זָאלְל דִיסְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵּן, גֶעגֶען אָסְטֶען: אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע צוּ אִיהְנֶען:
ווֶען אִיהְר דִיזֶע זַאבֶע טהוּן וָואללְט, ווֶען אִיהְר אֵייךְ פָאר יְיָ צוּם שְׁטְרֵייטֶע רִיסְטֶען
21 וָואללְט, אוּנְד יֶעדֶער גֶערִיסְטֶעטֶע פָאן אֵייךְ אִיבֶּער דֶען יַרְדֵּן פָאר יְיָ צִיהֶען ווִילְל,
22 בִּיז עֶר זֵיינֶע פֵיינְדֶע פָאר זִיךְ הֶער פֶערְטְרִיבֶּען הַאט, אוּנְד דַאז לַאנְד אוּנְטֶערְיָאכְט
אִיזְט פָאר יְיָ, אוּנְד אִיהְר עֶרְסְט הֶערְנַאךְ אוּמְקֶעהְרֶעט, זָא זָאללְט אִיהְר שׁוּלְדְלָאז
זֵיין פָאר יְיָ אוּנְד פָאר יִשְׂרָאֵל, אוּנְד דִיזֶעס לַאנְד זָאלְל אֵייךְ אַלְס אַיינֶענְטהוּם גֶע־
23 הֶערֶען פָאר יְיָ: אוּנְד ווֶען אִיהְר נִיכְט אַלְזָא טהוּט, זֶעהְט! זָא הַאבְּט אִיהְר גֶעזִינְ־
דִיגֶעט גֶעגֶען יְיָ, אוּנְד אִיהְר ווֶערְדֶעט אֵיירֶע זִינְדֶע עֶרְקֶענְנֶען, ווֶען זִיא אֵייךְ אֵייפּ־
24 פִינְדֶען ווִירְד: בּוֹיעט אֵייךְ (אַלְזָא) שְׁטֶעדְטֶע פִיר אֵיירֶע יוּנְגֶען קִינְדֶער, אוּנְד הִירְדֶען
25 פִיר אֵיירֶע שַׁאפֶע, אוּנְד ווַאס אוֹיס אֵיירֶעם מוּנְדֶע גֶעגַאנְגֶען אִיזְט, דַאז טהוּט: אוּנְד
עֶס שְׁפְּרַאכֶען דִיא קִינְדֶער גָד'ס אוּנְד דִיא קִינְדֶער רְאוּבֵן'ס צוּ מֹשֶׁה אוּנְד זַאגְטֶען:
26 דֵיינֶע קְנֶעכְטֶע ווֶערְדֶען טהוּן, ווִיא מֵיין הֶערְר בֶּעפִיהְלט: אוּנְזֶערֶע יוּנְגֶען קִינְדֶער,
אוּנְזֶערֶע ווֵייבֶּער, אוּנְזֶערֶע הֶערְדֶען אוּנְד אַלְל אוּנְזֶער פִיה, זָאלְלֶען הִיר אִין דֶען
27 שְׁטֶעדְטֶען גִּלְעָד'ס בְּלֵייבֶּען: אוּנְד דֵיינֶע קְנֶעכְטֶע ווֶערְדֶען הִינָאִיבֶּער צִיהֶען, יֶעדֶער
28 גֶערִיסְטֶעט צוּם הֶעערֶע, פָאר יְיָ צוּם קְרִיגֶע, ווִיא מֵיין הֶערְר רֶעדֶעט: אוּנְד מֹשֶׁה
בֶּעפַאהְל אִיהְרֶעטְוֶועגֶען דֶעם פְּרִיסְטֶער אֶלְעָזָר, אוּנְד דֶעם יְהוֹשֻׁעַ, זָאהְן נוּן'ס, אוּנְד

29 דֶען פַֿאמִילִיעֶנְהֵייפְּטֶערְן דֶער שְׁטֶעמְמֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס: אוּנְד מֹשֶׁה זַאגְטֶע
צוּ אִיהְנֶען: וֶוען דִיא קִינְדֶער גָּד׳ס אוּנְד דִיא קִינְדֶער רְאוּבֵן׳ס מִיט אֵייךְ אִיבֶּער דֶען
יַרְדֵּן הִינְאִיבֶּער צִיהֶען, יֶעדֶער צוּם קְרִיגֶע גֶערִיסְטֶעט פָֿאר יְיָ, אוּנְד דַאז לַאנְד אוּנְטֶער־
יָאכְט אִיזְט פָֿאר אֵייךְ, זָא זָאלְלט אִיהְר אִיהְנֶען דַאז לַאנְד גִּלְעָד צוּם אֵייגֶענְטהוּמֶע
30 גֶעבֶּען: וֶוען זִיא אַבֶּער נִיכְט גֶערִיסְטֶעט מִיט אֵייךְ הִינְאִיבֶּער צִיהֶען, זָא מִיסְסֶען זִיא
31 אֵיין אֵייגֶענְטהוּם אוּנְטֶער אֵייךְ אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן עֶרְהַאלְטֶען: דַא אַנְטְוָוארְטֶעטֶען
דִיא קִינְדֶער גָּד׳ס אוּנְד דִיא קִינְדֶער רְאוּבֵן׳ס אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען: וַואס יְיָ גֶערֶעדֶעט הַאט
32 צוּ דֵיינֶען קְנֶעכְטֶען, דַאז וָואלְלֶען וִויר טהוּן: וִויר וָואלְלֶען גֶערִיסְטֶעט פָֿאר יְיָ אִין
דַאז לַאנְד כְּנַעַן הִינְאִיבֶּער צִיהֶען; אוּנְד אוּנְזֶער (בְּלֵייבֶּע) דַאז אֵייגֶענְטהוּם אוּנְזֶערֶעס
33 עֶרְבֶּעזִיטְצֶעס דִיסְזֵייטְס דֶעס יַרְדֵּן׳ס: זָא גַאבּ אִיהְנֶען מֹשֶׁה, דֶען קִינְדֶערְן גָּד׳ס
אוּנְד דֶען קִינְדֶערְן רְאוּבֵן׳ס אוּנְד דֶעם הַאלְבֶּען שְׁטַאם מְנַשֶּׁה׳ס, דֶעם זָאהְנֶעס יוֹסֵף׳ס,
דַאז קֶאנִיגְרֵייךְ סִיחוֹן׳ס, דֶעס קֶאנִיגְס דֶער אֱמֹרִי, אוּנְד דַאז קֶאנִיגְרֵייךְ עוֹג׳ס, קֶאנִיגְס
פָֿאן בָּשָׁן, דַאז (גַאנְצֶע) לַאנְד מִיט זֵיינֶען שְׁטֶעדְטֶען אִין (זֵיינֶען) גְרֶענְצֶען, דִיא
34 שְׁטֶעדְטֶע דֶעס לַאנְדֶעס אוּמְהֶער: אוּנְד דִיא קִינְדֶער גָּד׳ס בּוֹיעֶטֶען דִּיבוֹן אוּנְד
35 36 עֲטָרוֹת אוּנְד עֲרוֹעֵר: אוּנְד עַטְרוֹת שׁוֹפָן אוּנְד יַעְזֵר אוּנְד יָגְבְּהָה: אוּנְד בֵּית נִמְרָה
37 אוּנְד בֵּית הָרָן, פֶֿעסְטֶע שְׁטֶעדְטֶע אוּנְד שַׁאפְֿהִירְדֶען: אוּנְד דִיא קִינְדֶער רְאוּבֵן׳ס
38 בּוֹיעֶטֶען חֶשְׁבּוֹן אוּנְד אֶלְעָלֵא אוּנְד קִרְיָתָיִם, אוּנְד נְבוֹ אוּנְד בַּעַל מְעוֹן מִיט פֶֿער־
עֶנְדֶערְטֶעם נַאמֶען, אוּנְד שִׂבְמָה; זִיא נַאנְטֶען (זִיא) מִיט נַאמֶען, דִיא נַאמֶען דֶער
39 שְׁטֶעדְטֶע, וֶועלְכֶע זִיא בּוֹיעֶטֶען: אוּנְד עֶס גִינְגֶען דִיא קִינְדֶער מָכִיר׳ס, דֶעס זָאהְנֶעס
דֶעס מְנַשֶּׁה, נַאךְ גִּלְעָד, זִיא עֶרְאָבֶּערְטֶען עֶס, אוּנְד פֶֿערְטְרִיבֶּען דֶען אֱמֹרִי, וֶועלְכֶער
40 דַארִין (וַואר): אוּנְד מֹשֶׁה גַאבּ גִּלְעָד דֶעם מָכִיר, דֶעם זָאהְנֶע מְנַשֶּׁה׳ס, אוּנְד עֶר לִיס
41 זִיךְ דָארְט נִידֶער: אוּנְד יָאִיר, זָאהְן מְנַשֶּׁה׳ס, גִינְג הִין אוּנְד נַאהְם אִיהְרֶע דֶערְפֶֿער
42 אֵיין, אוּנְד נַאנְטֶע זִיא דִיא דֶערְפֶֿער יָאִיר׳ס: אוּנְד נֹבַח גִינְג הִין אוּנְד נַאהְם וֶועג
קְנָת אוּנְד אִיהְרֶע טֶאכְטֶער, אוּנְד עֶר נַאנְטֶע עֶס נֹבַח נַאךְ זֵיינֶעם נַאמֶען:

לג Cap. XXXIII. לג

1 דִיזֶעס (זִינְד) דִיא לַאגֶערְשְׁטֶעטְטֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס, וִויא זִיא אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע
2 מִצְרַיִם צָאגֶען, נַאךְ אִיהְרֶען הֶעעֶרֶעסְצִיגֶען דוּרְךְ מֹשֶׁה אוּנְד אַהֲרֹן: אוּנְד מֹשֶׁה שְׁרִיבּ
אִיהְרֶע צִיגֶע אוֹיף נַאךְ אִיהְרֶען לַאגֶערְשְׁטֶעטְטֶען אוֹיף בֶּעפֶֿעהְל יְיָ׳ס; אוּנְד דִיזֶעס
3 זִינְד אִיהְרֶע לַאגֶערְשְׁטֶעטְטֶען נַאךְ אִיהְרֶען צִיגֶען: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן רַעְמְסֵס
אִים עֶרְסְטֶען מָאנַאט אַם פִֿינְפְֿצֶעהְנְטֶען טַאגֶע דֶעס עֶרְסְטֶען מָאנַאטְס; דֶען אַנְדֶערְן
מָארְגֶען נַאךְ פֶּסַח צָאגֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיס מִיט הָאהֶער הַאנְד פָֿאר דֶען
4 אוֹיגֶען אַלְלֶער מִצְרַיִם: אוּנְד דִיא מִצְרַיִם בֶּעגְרוּבֶּען, וַואס יְיָ אוּנְטֶער אִיהְנֶען עֶר־
שְׁלַאגֶען הַאטְטֶע, אַלְלֶעס עֶרְסְטגֶעבָּארֶענֶע; אוּנְד אַן אִיהְרֶען גֶאטְטֶערְן הַאטְטֶע יְיָ

5 (שְׁטְרַאפְ־) גֶערִיכְט גֶעאִיבְּט: אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵלִ׳ס בְּרַאכֶען פָֿאן רַעְמְסֵס
6 אֵייף אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין סֻכּוֹת: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן סֻכּוֹת אוּנְד לַאגֶער־
7 טֶען זִיךְ אִין אֵתָם, וֶועלְכֶעס אַם עֶנְדֶע דֶער וִויסְטֶע (אִיזְט): אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אֵייף
פָֿאן אֵתָם, אוּנְד וֶוענְדֶעטֶען זִיךְ צוּרִיק נַאךְ פִּי הַחִירוֹת, וֶועלְכֶעס פָֿאר בַּעַל צְפוֹן
8 (לִיגְט), אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ פָֿאר מִגְדּוֹל: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן פְּנֵי הַחִירוֹת,
אוּנְד גִינְגֶען מִיטְטֶען דוּרְךְ דַאז מֶעער נַאךְ דֶער וִויסְטֶע, אוּנְד גִינְגֶען אֵיינֶען וֶועג פָֿאן
9 דְרֵייא טַאגֶען אִין דֶער וִויסְטֶע אֵתָם, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין מָרָה: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען
אֵייף פָֿאן מָרָה אוּנְד קַאמֶען נַאךְ אֵלִים, אוּנְד אִין אֵלִים (וַוארֶען) צְוֶועלְף וַואסְסֶער־
10 קְוֶועלְלֶען אוּנְד זִיבֶּענְצִיג פַּאלְמְבֵּיימֶע, אוּנְד זִיא לַאגֶערְטֶען דָארְט: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען
11 אוֹיף פָֿאן אֵלִים, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אַם שִׁילְפְמֶעער: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאם
12 שִׁילְפְמֶעער, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין דֶער וִויסְטֶע סִין: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף אוֹיס
13 דֶער וִויסְטֶע סִין, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין דָפְקָה: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן דָפְקָה
14 אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין אָלוּשׁ: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן אָלוּשׁ אוּנְד לַאגֶערְטֶען
15 אִין רְפִידִים, אוּנְד עֶס וַואר דָארְט קֵיין וַואסְסֶער פִיר דַאז פָֿאלְק צוּ טְרִינְקֶען: אוּנְד
16 זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן רְפִידִים, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין דֶער וִויסְטֶע סִינָי: אוּנְד זִיא
17 בְּרַאכֶען אוֹיף אוֹיס דֶער וִויסְטֶע סִינָי, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה: אוּנְד
18 זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין חֲצֵרוֹת: אוּנְד זִיא
19 בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן חֲצֵרוֹת, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין רִתְמָה: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף
20 פָֿאן רִתְמָה אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין רִמּוֹן פֶּרֶץ: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן רִמּוֹן
21 פֶּרֶץ אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין לִבְנָה: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן לִבְנָה, אוּנְד לַאגֶער־
22 טֶען זִיךְ אִין רִסָּה: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן רִסָּה, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין קְהֵלָתָה:
23 24 אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן קְהֵלָתָה, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אַם בֶּערְגֶע שָׁפֶר: אוּנְד זִיא
25 בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאם בֶּערְגֶע שָׁפֶר, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין חֲרָדָה: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען
26 אוֹיף פָֿאן חֲרָדָה, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין מַקְהֵלוֹת: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן
27 מַקְהֵלוֹת, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין תָּחַת: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן תָּחַת אוּנְד
28 לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין תָּרַח: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן תָּרַח, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ
29 אִין מִתְקָה: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן מִתְקָה אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין חַשְׁמֹנָה:
30 31 אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן חַשְׁמוֹנָה, אוּנְד לַאגֶערְטֶען אִין מוֹסֵרוֹת: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען
32 אוֹיף פָֿאן מוֹסֵרוֹת אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין בְּנֵי יַעֲקָן: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן
33 בְּנֵי יַעֲקָן אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין חוֹר הַגִּדְגָּד: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן חוֹר הַגִּדְגָּד,
34 אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין יָטְבָתָה: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן יָטְבָתָה אוּנְד לַאגֶערְטֶען
35 זִיךְ אִין עַבְרוֹנָה: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן עַבְרוֹנָה, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין עֶצְיוֹן
36 גָּבֶר: אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן עֶצְיוֹן גָּבֶר, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין דֶער וִויסְטֶע צִין,
37 דַאז אִיזְט (קָדֵשׁ): אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן קָדֵשׁ אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אַם בֶּערְגֶע

38 הוֹר, אַן דֶער גְרֶענְצֶע דֶעם לַאנְדֶעס אֱדוֹם׃ דַא שְׁטִיג אַהֲרֹן, דֶער פְּרִיסְטֶער, אוֹיף
דֶען בֶּערְג הוֹר, אוֹיף בֶּעפֶעהְל יְיָ׳ס, אוּנְד שְׁטַארְבּ דַאזֶעלְבְּסְט אִים פִירְצִיגְסְטֶען יַאהְרֶע
נַאךְ דֶעם אוֹיסְצוּגֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם אִים פִינְפְטֶען
39 מָאנַאט, אַם עֶרְסְטֶען טַאגֶע דֶעם מָאנַאטְס׃ אוּנְד אַהֲרֹן (וַואר) הוּנְדֶערְט אוּנְד דְרַייא
40 אוּנְד צְוַואנְצִיג יַאהְרֶע אַלְט, אַלְס עֶר אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע הוֹר שְׁטַארְבּ׃ דַא הֶערְטֶע
דֶער כְּנַעֲנִי, קֶענִיג פָאן עֲרָד, וֶועלְכֶער אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן גֶעגֶען מִיטְטַאג וָואהְנְטֶע,
41 פָאן דֶער אַנְקוּנְפְט דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס׃ אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָאם בֶּערְגֶע הוֹר
42 אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין צַלְמוֹנָה׃ אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָאן צַלְמוֹנָה, אוּנְד לַאגֶער־
43 טֶען זִיךְ אִין פּוּנֹן׃ אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָאן פּוּנֹן, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין אֹבֹת׃
44 אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָאן אֹבֹת אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין עִיֵּי הָעֲבָרִים אַן דֶער גְרֶענְצֶע
45 46 מוֹאָבּ׳ס׃ אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָאן עִיִּים, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין דִּיבוֹן גָּד׃ אוּנְד
47 זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָאן דִּיבוֹן גָּד אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין עַלְמוֹן דִּבְלָתָיְמָה׃ אוּנְד זִיא
בְּרַאכֶען אוֹיף פָאן עַלְמוֹן דִּבְלָתָיְמָה, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אַם גֶעבִּירְגֶע עֲבָרִים פָאר
48 נְבוֹ׃ אוּנְד זִיא בְּרַאכֶען אוֹיף פָאם גֶעבִּירְגֶע עֲבָרִים, אוּנְד לַאגֶערְטֶען זִיךְ אִין דֶען
49 גֶעפִילְדֶען מוֹאָבּ׳ס, אַם יַרְדֵּן בֵּייא יְרֵחוֹ׃ אוּנְד זִיא לַאגֶערְטֶען אַם יַרְדֵּן, פָאן בֵּית
50 הַיְשִׁימוֹת בִּיז אָבֵל הַשִּׁטִּים אִין דֶען גֶעפִילְדֶען מוֹאָבּ׳ס׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה
51 אִין דֶען גֶעפִילְדֶען מוֹאָבּ׳ס אַם יַרְדֵּן בֵּייא יְרֵחוֹ, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ רֶעדֶע צוּ דֶען קִינְדֶערְן
יִשְׂרָאֵל׳ס אוּנְד זַאגֶע אִיהְנֶען׃ וֶוען אִיהְר אִיבֶּער דֶען יַרְדֵּן אִינְס לַאנְד כְּנַעַן צִיהְט׃
52 זָא זָאלְלְט אִיהְר אַלְלֶע בֶּעוָואהְנֶער דֶעם לַאנְדֶעס פָאר אֵייךְ פֶערְטְרַייבֶּען, אוּנְד אַלְלֶע
אִיהְרֶע בִּילְדֶער אַיינְרָאטְטֶען, אוּנְד אַלְלֶע אִיהְרֶע גֶעגָאסְסֶענֶען גֶעטְצֶענְבִּילְדֶער
זָאלְלְט אִיהְר צֶערְשְׁטָארֶען, אוּנְד אַלְלֶע אִיהְרֶע (אָפְּפֶער־)אַנְהֶאהֶען זָאלְלְט אִיהְר
53 פֶערְטִילְגֶען׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט דַאז לַאנְד אִין בֶּעזִיטְץ נֶעהְמֶען אוּנְד דַארִין וָואהְנֶען,
54 דֶען אֵייךְ הַאבֶּע אִיךְ דַאז לַאנְד גֶעגֶעבֶּען, עֶס צוּ בֶּעזִיטְצֶען׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט דַאז
לַאנְד אוּנְטֶער אֵייךְ דוּרְךְ דַאז לָאאז (גּוֹרָל) נַאךְ אֵיירֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן פֶערְטְהֵיילֶען׃
דֶעם צַאהְלְרֵייכֶען זָאלְלְט אִיהְר אֵיינֶען גְרָאסְסֶערֶען עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ גֶעבֶּען, אוּנְד דֶעם
גֶערִינְגֶען זָאלְלְט אִיהְר אֵיינֶען קְלֵיינֶערְן עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ גֶעבֶּען, וָואהִין דַאז לָאאז פִיר
אִיהְן פֶעלְלְט, דַאז זָאלְל אִיהְם גֶעהֶארֶען; נַאךְ אֵיירֶען פֶעטֶערְלִיכֶען שְׁטֶעמְמֶען זָאלְלְט
55 אִיהְר אוּנְטֶער אֵייךְ דֶען עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ טְהֵיילֶען׃ אוּנְד וֶוען אִיהְר דִיא בֶּעוָואהְנֶער דֶעם
לַאנְדֶעס פָאר אֵייךְ נִיכְט אוֹיסְטְרֵייבֶּעט, זָא וֶוערְדֶען, דִיא אִיהְר אִיבְּרִיג לַאסְסֶעט
פָאן אִיהְנֶען, צוּ דָארְנֶען אִין אֵיירֶען אוֹיגֶען אוּנְד צוּ שְׁטַאכֶעלְן אִין אֵיירֶען זֵייטֶען
וֶוערְדֶען, זִיא וֶוערְדֶען אֵייךְ פֵיינְדְזֶעלִיג בֶּעהַאנְדֶעלְן אִין דֶעם לַאנְדֶע, דַארִין אִיהְר
56 וָואהְנֶעט׃ אוּנְד עֶס וִוירְד זֵיין, (דַאס) וִויא אִיךְ גֶעדַאכְט הַאבֶּע אִיהְנֶען צוּ טְהוּן, זָא
וֶוערְדֶע אִיךְ אֵייךְ טְהוּן׃

לד Cap. XXXIV. לד

1 2 אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה אוּנְד שְׁפּרַאךְ: בֶּעפִיהְל דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד זַאגֶע
אִיהְנֶען: װֶען אִיהְר אִין דַאז לַאנְד כְּנַעַן קָאמְמֶעט; (זָא אִיזְט) דִיזֶעס דַאז לַאנְד, װֶעל־
3 כֶעס אֵייךְ אַלְס עֶרְבְּבֶעזִיטְץ צוּפֶעלְלט, דַאז לַאנְד כְּנַעַן נַאךְ זֵיינֶען גְרֶענְצֶען: אוּנְד
עֶס זָאלְל פִיר אֵייךְ זֵיין דִיא עֶקְקֶע דֶער װִידְגֶעגֶענְד פָאן דֶער װִיסְטֶע צִין, אַן דֶער
זֵייטֶע פָאן אֱדוֹם; דַאס אֵייֶרע זִידְגְרֶענְצֶע פָאם עֶנְדֶע דֶעס זַאלְצְמֵעעֶרֶעס גֶעגֶען
4 אָסְטֶען אַנְפַאנְגֶע: אוּנְד אֵייֶרע זִידְלִיכֶע גְרֶענְצֶע װֶענְדֶע זִיךְ צוּ דֶער אַנְהֶאהֶע עַקְרַבִּים,
אוּנְד גֶעהֶע דוּרְךְ צִין, אוּנְד לוֹיפֶע זִידְלִיךְ נַאךְ קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ אוֹיס, אוּנְד לוֹיפֶע נַאךְ
5 חֲצַר־אַדָּר אוֹיס, אוּנְד גֶעהֶע הִינְאִיבֶּער נַאךְ עַצְמוֹן; אוּנְד עֶס װֶענְדֶע זִיךְ דִיא גְרֶענְצֶע
פָאן עַצְמוֹן נַאךְ דֶעם בַּאכֶע מִצְרַיִם אוּנְד נֶעהְמֶע אִיהְרֶען אוֹיסְגַאנְג אַן דֶעם מֵעעֶר:
6 אוּנְד דִיא װֶעסְטגְרֶענְצֶע; דַא זָאלְל אֵייךְ דַאז גְרָאסֶע מֵעעֶר דִיא גְרֶענְצֶע זֵיין; דִיזֶעס
7 זָאלְל אֵייֶרע גְרֶענְצֶע זֵיין גֶעגֶען װֶעסְטֶען: אוּנְד דִיזֶעס זָאלְל אֵייֶרע נָארְדגְרֶענְצֶע זֵיין:
8 פָאן דֶעם גְרָאסֶען מֵעעֶרֶע צִיהֶעט אֵייךְ אֵיינֶע לִינִיֶע נַאךְ דֶעם בֶּערְגֶע הוֹר: פָאן
דֶעם בֶּערְגֶע הוֹר צִיהֶעט אֵיינֶע לִינִיֶע אוֹיף דֶעם װֶעגֶע נַאךְ חֲמָת, אוּנְד דִיא גְרֶענְצֶע
9 לוֹיפֶע אוֹיס נַאךְ צְדָד; אוּנְד דַאן לוֹיפֶע דִיא גְרֶענְצֶע אוֹיס נַאךְ זִיפְרֹן, אוּנְד נֶעהְמֶע
10 אִיהְרֶען אוֹיסְגַאנְג אִין חֲצַר עֵינָן, דִיזֶעס זֵייא דִיא נָארְדגְרֶענְצֶע: אוּנְד דַאן צִיהֶעט אֵייךְ
11 אֵיינֶע לִינִיֶע צוּר גְרֶענְצֶע נַאךְ אָסְטֶען פָאן חֲצַר עֵינָן נַאךְ שְׁפָם: דַאן גֶעהֶע דִיא
גְרֶענְצֶע הִינַאבּ פָאן שְׁפָם נַאךְ רִבְלָה, אֶסְטלִיךְ פָאן עַיִן, אוּנְד דִיא גְרֶענְצֶע גֶעהֶע
12 הִינַאבּ אוּנְד בֶּערִיהְרֶע דִיא אוּפֶער דֶעס מֵעעֶרֶעס כִּנֶּרֶת גֶעגֶען אָסְטֶען: אוּנְד דַאן
גֶעהֶע דִיא גְרֶענְצֶע נַאךְ דֶעם יַרְדֵּן הִינַאבּ אוּנְד נֶעהְמֶע אִיהְרֶען אוֹיסְגַאנְג בֵּייא דֶעם
זַאלְצְמֵעעֶרֶע; דִיזֶעס זָאלְל פִיר אֵייךְ דַאז לַאנְד זֵיין נַאךְ זֵיינֶען גְרֶענְצֶען רִינְגְסאוּמְהֶער:
13 אוּנְד משֶׁה בֶּעפָאהְל דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד שְׁפּרַאךְ: דִיזֶעס אִיזְט דַאז לַאנְד,
װֶעלְכֶעס אִיהְר אוּנְטֶער אֵייךְ דוּרְךְ דַאז לָאאז פֶערְטהֵיילֶען זָאלְלט, װֶעלְכֶעס יְיָ
14 בֶּעפָאהְלֶען הַאט דֶען נֵיין שְׁטֶעמְמֶען אוּנְד דֶעם הַאלְבֶּען שְׁטַאמְמֶע צוּ גֶעבֶּען: דֶען
עֶס הַאבֶּען דֶער שְׁטַאם דֶער קִינְדֶער רְאוּבֵן'ס נַאךְ אִיהְרֶען פֶעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן,
אוּנְד דֶער שְׁטַאם דֶער קִינְדֶער גָּד'ס נַאךְ אִיהְרֶען פֶעטֶערְלִיכֶען הֵייזֶערְן, אוּנְד דֶער
15 הַאלְבֶּע שְׁטַאם מְנַשֶּׁה אִיהְרֶען עֶרְבְּבֶעזִיטְץ עֶרְהַאלְטֶען: דִיזֶע בֵּיידֶען שְׁטֶעמְמֶע אוּנְד
דֶער הַאלְבֶּע שְׁטַאם הַאבֶּען אִיהְרֶען עֶרְבְּבֶעזִיטְץ דִיסְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵּן בֵּייא יְרֵחוֹ
16 גֶעגֶען דֶען זָאנְנֶענְאוֹיפְגַאנְג עֶרְהַאלְטֶען: אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ משֶׁה, אוּנְד שְׁפּרַאךְ:
17 דִיזֶעס (זִינְד) דִיא מֶענְנֶער, װֶעלְכֶע אֵייךְ דַאז לַאנְד (פֶערְטהֵיילֶען) זָאלְלֶען: אֶלְעָזָר,
18 דֶער פְּרִיסְטֶער, אוּנְד יְהוֹשֻׁעַ, זָאהְן נוּן'ס: אוּנְד אֵיינֶען פִירְסְטֶען אוֹיס יֶעדֶעם
19 שְׁטַאמְמֶע זָאלְלט אִיהְר נֶעהְמֶען, דַאס עֶר דַאז לַאנְד פֶערְטהֵיילֶע: אוּנְד דִיזֶעס (זִינְד)
20 דִיא נַאמֶען דֶער מֶענְנֶער, פָאם שְׁטַאמְמֶע יְהוּדָה, כָּלֵב, זָאהְן יְפֻנֶּה'ס: אוּנְד פָאם

21 שטאמֶע דער קינדער שִׁמְעוֹן׳ס, שְׁמוּאֵל, זאָהְן עַמִּיהוּד׳ס: פאָם שטאַממֶע בִּנְיָמִן אֱלִידָד
22 זאָהְן כִּסְלוֹן׳ס: אונד פאָם שטאַממֶע דער קינדער דָן׳ס, דער פירסט בֻּקִּי, זאָהְן
23 יָגְלִי׳ס: פאָן דען קינדערן יוֹסֵף׳ס, פיר דען שטאַם דער קינדער מְנַשֶּׁה׳ס, דער
24 פירסט חַנִּיאֵל, זאָהְן אֵפֹד׳ס: אונד פיר דען שטאַם דער קינדער אֶפְרַיִם׳ס, דער
25 פירסט קְמוּאֵל, זאָהְן שִׁפְטָן׳ס: אונד פאָם שטאַממֶע דער קינדער זְבוּלֻן׳ס, דער
26 פירסט אֱלִיצָפָן, זאָהְן פַּרְנָךְ׳ס: אונד פאָם שטאַממֶע דער קינדער יִשָּׂשכָר׳ס, דער
27 פירסט פַּלְטִיאֵל, זאָהְן עַזָּן׳ס: אונד פאָם שטאַממֶע דער קינדער אָשֵׁר׳ס, דער פירסט
28 אֲחִיהוּד, זאָהְן שְׁלֹמִי׳ס: אונד פאָם שטאַממֶע דער קינדער נַפְתָּלִי׳ס, דער פירסט
29 פְּדַהְאֵל, זאָהְן עַמִּיהוּד׳ס: דיזעס (זינד דיא), דענען יְיָ בעפאַהל, דאז ערבע צו פער־
טהיילען דען קינדערן יִשְׂרָאֵל׳ס אים לאַנדע כְּנַעַן:

Cap. XXXV. לה

לה

1 אונד יְיָ רעדעטע צו משֶׁה אין דען געפילדען מוֹאָב׳ס אם יַרְדֵּן בייא יְרֵחוֹ אונד
2 שפּראַך: בעפיהל דען קינדערן יִשְׂרָאֵל׳ס, דאס זיא דען לְוִיִּם פאָן דעם ערבבעזיטצע
איהרעס איינענטהומעס, שטעדטע צום וואָהנען געבען, אויך איינען פרייען פלאַטץ
3 צו דען שטעדטען אום זיא הערום, זאָללט איהר דען לְוִיִּם געבען: אונד דיא שטעדטע
זאָללען איהנען צום וואָהנען דינען, אונד איהרע פאָרפלעטצע זאָללען פיר איהר פיה
4 זיין, אונד פיר איהר פערמאָגען, אונד פיר אַללע איהרע טהירע: אונד דיא פאָר־
פלעטצע דער שטעדטע, דיא איהר דען לְוִיִּם געבעט, (זאָללען זיין) פאָן דער
5 שטאַדטמויער אויסוועררטס, טויזענד עללען רינגס אומהער: אונד איהר זאָללט
מעססען אויסערהאַלב דער שטאַדט, דיא זייטע געגען אָסטען צוויא טויזענד עללען,
אונד דיא זייטע געגען זידען צוויא טויזענד עללען, אונד דיא זייטע געגען וועסטען
צוויא טויזענד עללען, אונד דיא זייטע געגען נאָרדען צוויא טויזענד עללען, אונד
דיא שטאַדט אין דער מיטטע; דיזעס זאָללען דיא פאָרפלעטצע איהרער שטעדטע
6 זיין: אונד אונטער דען שטעדטען, דיא איהר דען לְוִיִּם געבעט, (זאָללען זיין) דיא
זעכס צופלוכטסשטעדטע, דיא איהר געבען זאָללט, דאס דער טאָדשלעגער דאַ־
הין פליהען קאַן, אונד איבער דיזען זאָללט איהר נאָך צוויא אונד פירציג שטעדטע
7 געבען: אַללע שטעדטע, דיא איהר דען לְוִיִּם געבעט, זיין אַכט אונד פירציג
8 שטעדטע, זיא מיט איהרען פאָרפלעטצען: אונד (צו) דען שטעדטען, דיא איהר
פאָן דעם איינענטהומע דער קינדער יִשְׂרָאֵל׳ס געבעט, פאָן (דעם), דער פיל (האַט),
זאָללט איהר דעסטאָ מעהר נעהמען, אונד פאָן דעם, דער וועניג האַט, זאָללט איהר
דעסטאָ וועניגער נעהמען, יעדער נאָך פערהעלטניס זיינעס ערבבעזיטצעס, וועלכער
9 איהם צוגעטהיילעט ווירד, זאָלל פאָן זיינען שטעדטען דען לְוִיִּם געבען: אונד
10 יְיָ רעדעטע צו משֶׁה אונד שפּראַך: רעדע צו דען קינדערן יִשְׂרָאֵל׳ס אונד זאַגע

11 אִיהְנֶען: װֶען אִיהְר אִיבֶּער דֶען יַרְדֵן אִין דַאז לַאנְד כְּנַעַן הִינְאִיבֶּער גֶעהְט, זָא װֶעהְלֶעט
אֵייךְ שְׁטֶעדְטֶע, אַלְס צוּפְלוּכְטסשְׁטֶעדְטֶע זָאלְלֶען זִיא אֵייךְ דִינֶען, דַאס אֵיין טָאדְט־
12 שְׁלֶעגֶער דַאהִין פְלִיהֶען קַאן, דֶער יֶעמַאנְדֶען אוּנְפֶערזֶעהֶענְס גֶעטֶאדְטֶעט הַאט: דִיא
שְׁטֶעדְטֶע זָאלְלֶען אֵייךְ צוּר צוּפְלוּכְט פָאר דֶעם בְּלוּטְרֶעכֶער דִינֶען, דַאס דֶער
טָאדְטשְׁלֶעגֶער נִיכְט אוּמְקָאמְמֶע, בִּיז עֶר פָאר דֶער פֶערְזַאמְמְלוּנְג פָאר גֶערִיכְט גֶע־
13 שְׁטַאנְדֶען אִיזְט: אוּנְד דֶער שְׁטֶעדְטֶע, דִיא אִיהְר גֶעבֶּעט, זֶעכְס צוּפְלוּכְטסשְׁטֶעדְטֶע
14 זָאלְלְט אִיהְר הַאבֶּען: דְרַייא דִיזֶער שְׁטֶעדְטֶע זָאלְלְט אִיהְר דִיסְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵן
גֶעבֶּען, אוּנְד דְרַייא דִיזֶער שְׁטֶעדְטֶע זָאלְלְט אִיהְר אִים לַאנְדֶע כְּנַעַן גֶעבֶּען, צוּפְלוּכְטס־
15 שְׁטֶעדְטֶע זָאלְלֶען זִיא זֵיין: פִיר דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס אוּנְד פִיר דֶען פְרֶעמְדלִינְג
אוּנְד פִיר דֶען מִיטְבֶּעװָאהְנֶער אוּנְטֶער אִיהְנֶען, זָאלְלֶען דִיזֶע זֶעכְס שְׁטֶעדְטֶע צוּר
צוּפְלוּכְט דִינֶען, דַאס יֶעדֶער דַאהִין פְלִיהֶען קַאן, דֶער יֶעמַאנְדֶען גֶעטֶאדְטֶעט הַאט
16 אוּנְפֶערזֶעהֶענְס: אוּנְד װֶען עֶר מִיט אֵייזֶערְנֶען װֶערְקְצֵייג אִיהְן שְׁלוּג, דַאס עֶר
שְׁטַארְבּ, (זָא אִיזְט) עֶר אֵיין טָאדְטשְׁלֶעגֶער; אוּנְד דֶער טָאדְטשְׁלֶעגֶער זָאלְל דֶעם
17 טָאדֶעס שְׁטֶערְבֶּען: אוּנְד װֶען עֶר אִיהְן מִיט אֵיינֶעם שְׁטֵיינֶע אִין דֶער הַאנְד שְׁלוּג,
דוּרְךְ װֶעלְכֶען מַאן שְׁטֶערְבֶּען קַאן, זָא דַאס עֶר שְׁטַארְבּ, (זָא אִיזְט) עֶר אֵיין טָאדְט־
18 שְׁלֶעגֶער; אוּנְד דֶער טָאדְטשְׁלֶעגֶער זָאלְל דֶעם טָאדֶעס שְׁטֶערְבֶּען; אָדֶער שְׁלֶעגְט
עֶר אִיהְן מִיט אֵיינֶעם הֶעלְצֶערְנֶען הַאנְדװֶערְקְצֵייגֶע, װָאדוּרְךְ מַאן שְׁטֶערְבֶּען קַאן, זָא
דַאס עֶר שְׁטַארְבּ, (זָא אִיזְט) עֶר אֵיין טָאדְטשְׁלֶעגֶער; אוּנְד דֶער טָאדְטשְׁלֶעגֶער זָאלְל
19 דֶעם טָאדֶעס שְׁטֶערְבֶּען: דֶער בְּלוּטְרֶעכֶער זָאלְל דֶען טָאדְטשְׁלֶעגֶער טֶאדְטֶען;
20 װָא עֶר אִיהְן אַנְטְרִיפְפְט, קַאן עֶר אִיהְן טֶאדְטֶען: אוּנְד װֶען עֶר אִיהְן אוּיס הַאס גֶע־
21 שְׁטָאסֶען, אָדֶער אוּיף אִיהְן מִיט הִינְטֶערְלִיסְט גֶעװָארְפֶען, דַאס עֶר שְׁטַארְבּ, אָדֶער
אִיהְן אוּיס פֵיינְדְשַׁאפְט מִיט זֵיינֶער הַאנְד גֶעשְׁלַאגֶען הַאט, דַאס עֶר שְׁטַארְבּ, זָא זָאלְל
דֶער שְׁלֶעגֶער דֶעם טָאדֶעס שְׁטֶערְבֶּען, עֶר אִיזְט אֵיין טָאדְטשְׁלֶעגֶער; אֵייךְ דֶער
22 בְּלוּטְרֶעכֶער קַאן דֶען מֶערְדֶער טֶאדְטֶען, װָא עֶר אִיהְן אַנְטְרִיפְפְט: אוּנְד װֶען פָאן
אוּנְגֶעפֶעהְר אָהְנֶע פֵיינְדְשַׁאפְט עֶר אִיהְן גֶעשְׁטָאסֶען הַאט, אָדֶער עֶר הַאט אוּיף אִיהְן
23 אִירְגֶענְד אֵיין גֶערֶעטְהֶע אָהְנֶע הִינְטֶערְלִיסְט גֶעװָארְפֶען, אָדֶער הַאט אִירְגֶענְד אֵיינֶען
שְׁטֵיין, דוּרְךְ װֶעלְכֶען מַאן גֶעטֶאדְטֶעט װֶערְדֶען קַאן, אָהְנֶע צוּ זֶעהֶען אוּיף אִיהְן
פַאלְלֶען לַאסְסֶען, דַאס עֶר שְׁטַארְבּ, עֶר װַאר אַבֶּער נִיכְט זֵיין פֵיינְד אוּנְד הַאט זֵיין
24 אוּנְגְלִיק נִיכְט גֶעזוּכְט, זָא זָאלְל דִיא פֶערְזַאמְמְלוּנְג נַאךְ דִיזֶען רֶעכְטֶען צװִישֶׁען דֶעם
25 שְׁלֶעגֶער אוּנְד דֶעם בְּלוּטְרֶעכֶער רִיכְטֶען: אוּנְד דִיא פֶערְזַאמְמְלוּנְג זָאלְל דֶען
טָאדְטשְׁלֶעגֶער אוּיס דֶער הַאנְד דֶעם בְּלוּטְרֶעכֶערְס עֶרְרֶעטְטֶען, אוּנְד דִיא גֶעמֵיינְדֶע
זָאלְל אִיהְן אִין זֵיינֶע צוּפְלוּכְטסשְׁטַאדְט צוּרִיק בְּרִינְגֶען, װָאהִין עֶר גֶעפְלָאהֶען װַאר,
אוּנְד עֶר זָאלְל דָארְט בְּלֵייבֶּען בִּיז דֶער הָאהֶעפְּרִיסְטֶער גֶעשְׁטָארְבֶּען אִיזְט, דֶען מַאן
26 מִיט דֶעם הֵיילִיגֶען אֶלֶע גֶעזַאלְבְּט הַאט: אוּנְד װֶען דֶער טָאדְטשְׁלֶעגֶער אִיבֶּער דִיא

27 גְרֶענְצֶע זֵיינֶער צוּפְלוּכְטסשְׁטַאדְט, וְואהִין עֶר גֶעפְלָאהֶען וַואר, הִינוֹיסְגֶעהֶעט, אוּנְד עֶס
פִינְדֶעט אִיהְן דֶער בְּלוּטְרֶעכֶער אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶער גְרֶענְצֶע זֵיינֶער צוּפְלוּכְטסשְׁטַאדְט,
אוּנְד דֶער בְּלוּטְרֶעכֶער עֶרְמָארְדֶעט דֶען טָאדְטשְׁלֶעגֶער, זָא הַאט עֶר קֵיינֶע בְּלוּט־
28 שׁוּלְד, דֶען עֶר הֶעטְטֶע אִין זֵיינֶער צוּפְלוּכְטסשְׁטַאדְט בְּלֵייבֶּען זָאלְלֶען, בִּיז דֶער
הָאהֶעפְּרִיסְטֶער גֶעשְׁטָארְבֶּען וַואר, אַבֶּער נַאךְ דֶעם טָאדֶע דֶעם הָאהֶענְפְּרִיסְטֶערְס
29 קַאן דֶער טָאדְטשְׁלֶעגֶער אִין דַאז לַאנְד זֵיינֶעס אֵיינֶענְטהוּמֶעס צוּרִיקְקֶעהְרֶען: אוּנְד
דִיזֶעס זֵייא אֵייךְ צוּר רֶעכְטסזַאטְצוּנְג בֵּייא אֵייעֶרֶען נַאכְקָאמְמֶען אִין אַלְלֶען אֵייעֶרֶען
30 וָואהְנזִיטְצֶען: יֶעדֶער, דֶער אֵיינֶען מֶענְשֶׁען עֶרְשְׁלֶעגְט, נַאךְ אוֹיסְזַאגֶע דֶער צֵייגֶען
זָאלְל מַאן דֶען מֶערְדֶער טֶאדְטֶען; אַבֶּער אֵיין צֵייגֶע קַאן נִיכְט גֶעגֶען אֵיינֶען מֶענְשֶׁען
31 צוּם טָאדֶע צֵייגֶען: אוֹיךְ זָאלְלט אִיהְר קֵיינֶע פֶערְזָאהְנוּנְג נֶעהְמֶען פִיר דַאז לֶעבֶּען
אֵיינֶעס מֶערְדֶערְס, דֶער דֶעם טָאדֶעס שׁוּלְדִיג אִיזְט, זָאנְדֶערְן עֶר זָאלל דֶעם מָארְגֶענְס
32 שְׁטֶערְבֶּען: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט קֵיינֶע פֶערְזָאהְנוּנְג נֶעהְמֶען פִיר דֶען, דֶער אִין דִיא
צוּפְלוּכְטסשְׁטַאדְט גֶעפְלָאהֶען אִיזְט, דַאס עֶר צוּרִיקְקֶעהְרֶע (אוּנְד) וָואהְנֶע אִים
33 לַאנְדֶע, בִּיז דֶער פְּרִיסְטֶער גֶעשְׁטָארְבֶּען אִיזְט: אוּנְד אִיהְר זָאלְלט דַאז לַאנְד נִיכְט
שֶׁענְדֶען, אִין וֶועלְכֶעם אִיהְר וָואהְנֶעט, דֶען דִיא בְּלוּט(שׁוּלְד), זִיא שֶׁענְדֶעט דַאז לַאנְד
אוּנְד דַאז לַאנְד קַאן נִיכְט פֶערְזָאהְנְט וֶוערְדֶען וֶועגֶען דֶעם בְּלוּטֶעס, דַאז דַארִין
34 פֶערְגָאסְסֶען וָוארְדֶען, אוֹיסֶער דוּרְךְ דַאז בְּלוּט זֵיינֶעס פֶערְגִיסֶערְס: אוּנְד דוּא
זָאלְלסְט דַאז לַאנְד נִיכְט פֶערְאוּנְרֵיינִיגֶען, אִין וֶועלְכֶעם אִיהְר וָואהְנֶעט, אִין וֶועלְכֶעם
אִיךְ אוֹיךְ וָואהְנֶע, דֶען אִיךְ יְיָ וָואהְנֶע אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס:

לו Cap. XXXVI. לו

1 אוּנְד עֶס טְרַאטֶען הֶערְצוּ דִיא פַאמִילִיעֶנְהֵייפְּטֶער אוֹיס דֶעם גֶעשְׁלֶעכְטֶע דֶער קִינְדֶער
גִלְעָד'ס, זָאהְנֶעס דֶעס מָכִיר, זָאהְנֶעס דֶעס מְנַשֶּׁה, אוֹיס דֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן דֶער
קִינְדֶער יוֹסֵף'ס, אוּנְד רֶעדֶעטֶען פָאר מֹשֶׁה אוּנְד פָאר דֶען פִירְסְטֶען, דֶען פַאמִילִיֶענ־
2 הֵייפְּטֶערְן דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס; אוּנְד זִיא שְׁפְּרַאכֶען: מֵיינֶעם הֶערְרְן הַאט יְיָ בֶּע־
פָאהְלֶען, דַאז לַאנְד אַלְס עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ אַן דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס דוּרְךְ דַאז לָאאז צוּ
גֶעבֶּען; אוֹיךְ אִיזְט מֵיינֶעם הֶערְרְן דוּרְךְ יְיָ בֶּעפָאהְלֶען וָוארְדֶען, דֶען עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ אוּנ־
3 זֶערֶעס בְּרוּדֶערְס צְלָפְחָד אַן זֵיינֶע טֶאכְטֶער צוּ גֶעבֶּען: וֶוען זִיא (נוּן) יֶעמַאנְד
פָאן דֶען זֶאהְנֶען דֶער (אַנְדֶערֶען) שְׁטֶעמְמֶע דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס צוּ פְרוֹיעֶן נִימְמְט,
זָא ווִירְד אִיהְר עֶרְבְּטְהֵייל פָאן דֶעם עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ אוּנְזֶערֶער פֶעטֶער אַבְּגֶעהֶען, אוּנְד
ווִירְד צוּ דֶעם עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ דֶעם שְׁטַאמְמֶעס צוּקָאמְמֶען, צוּ דֶעם זִיא אִיבֶּערְגֶעהֶען,
4 אַבֶּער פָאן דֶעם לָאאזֶע אוּנְזֶערֶעס עֶרְבְּטְהֵיילֶעס ווִירְד עֶס אַבְּגֶעהֶען: אוּנְד וֶוען דַאן
דַאז יוֹבֶעלְיַאהְר פִיר דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס קָאמְמְט, זָא ווִירְד אִיהְר עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ צוּ
דֶעם עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ דֶעם שְׁטַאמְמֶעס צוּקָאמְמֶען, צוּ דֶעם זִיא גֶעהֶערֶען; אַבֶּער פָאן דֶעם

עֶרְבּבֶּעזִיטְץ דֶעם שטַאמְמֶעס אוּנְזֶערֶער פֶּעטֶער ווִירד אִיהר עֶרְבּטהֵייל אַבְּגֶעהֶען׃
5 אוּנְד משֶׁה גֶעבָּאט דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס אוֹיף בֶּעפֶעהְל יְיָ׳ס אוּנְד שפּרַאךְ׃ דֶער
6 שטַאם דֶער קִינְדֶער יוֹסֵף׳ס רֶעדֶעט רֶעכְט׃ דִיזֶעס (אִיזְט) דִיא זַאכֶע, וֶועלְכֶע יְיָ
וֶועגֶען דֶער טֶאכְטֶער צְלָפְחָד׳ס בֶּעפִיהְלט, אִינְדֶעם עֶר שפּרִיכְט׃ יֶעדֶעם, דֶער גוּט
אִיזְט אִין אִיהְרֶען אוֹיגֶען, קֶאנְנֶען זִיא צוּ פְרוֹיעֶן וֶוערְדֶען; יֶעדָאךְ זָאלְלֶען זִיא (נוּר)
7 אוּנְטֶער דֶעם גֶעשְׁלֶעכְטֶע אִיהְרֶעס פֶּעטֶערְלִיכֶען שטַאמְמֶעס הַיירַאטהֶען, דַאמִיט
נִיכְט אֵיין עֶרְבּבֶּעזִיטְץ דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס פָאן אֵיינֶעם שטַאמְמֶע צוּם (אַנְדֶערְן)
שטַאמְמֶע אִיבֶּערְגֶעהֶע; זָאנְדֶערְן יֶעדֶער זָאלְל אַן דֶעם עֶרְבּטהֵייל זֵיינֶעס פֶּעטֶערְלִיכֶען
8 שטַאמְמֶעס הַאנְגֶען אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס׃ אוּנְד יֶעדֶע טָאכְטֶער, (וֶועלְכֶער)
אֵיין עֶרְבּבֶּעזִיטְץ אוֹיס דֶען שטֶעמְמֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס צוּפֶעלְלט, אֵיינֶעם
אוֹיס דֶעם גֶעשְׁלֶעכְטֶע אִיהְרֶעס פֶּעטֶערְלִיכֶען שטַאמְמֶעס זָאלְל זִיא צוּר פְרוֹיא
וֶוערְדֶען, דַאמִיט פָאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס יֶעדֶער דֶען עֶרְבּבֶּעזִיטְץ זֵיינֶער פֶּעטֶער
9 עֶרְבֶּע׃ אוּנְד נִיכְט אֵיין עֶרְבּבֶּעזִיטְץ פָאן אֵיינֶעם שטַאמְמֶע צוּ אֵיינֶעם אַנְדֶערְן
שטַאמְמֶע אִיבֶּערְגֶעהֶע, זָאנְדֶערְן יֶעדֶער אַן זֵיינֶעם עֶרְבּבֶּעזִיטְץ הַאנְגֶע אוּנְטֶער דֶען
10 שטֶעמְמֶען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס׃ זָא ווִיא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע, זָא
11 טהַאטֶען דִיא טֶאכְטֶער צְלָפְחָד׳ס׃ אוּנְד עֶס וואוּרְדֶען מַחְלָה, תִרְצָה, אוּנְד חָגְלָה
אוּנְד מִלְכָּה אוּנְד נוֹעָה, דִיא טֶאכְטֶער צְלָפְחָד׳ס, דֶען זֶאהְנֶען אִיהְרֶער פַאטֶערְס־
12 בְּרִידֶער צוּ פְרוֹיעֶן׃ (מֶענְנֶערְן) אוֹיס דֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶערְן דֶער קִינְדֶער מְנַשֶּׁה׳ס, דֶעם
זָאהְנֶעס יוֹסֵף׳ס, וואוּרְדֶען זִיא צוּ פְרוֹיעֶן׃ אוּנְד עֶס בְּלִיבּ אַלְזָא אִיהְר עֶרְבּבֶּעזִיטְץ
13 בֵּייא דֶעם שטַאמְמֶע אִיהְרֶעס פֶּעטֶערְלִיכֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶעס׃ דִיזֶעס (זִינְד) דִיא גֶע־
בָּאטֶע אוּנְד דִיא רֶעכְטֶע, וֶועלְכֶע יְיָ דוּרךְ משֶׁה דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס בֶּעפָאהְלֶען
הַאט, אִין דֶען גֶעפִילְדֶען מוֹאָבּ׳ס, אַם יַרְדֵן בֵּייא יְרֵחוֹ׃

אלה הדברים

א Cap. I. א

1 דיזֶעם (זִינְד) דיא וָוארְטֶע, וֶועלְכֶע משֶׁה צוּ גַאנְץ יִשְׂרָאֵל דִיסְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵּן גֶע־
רֶעדֶעט הַאט, אִין דֶער ווִיסְטֶע, אוֹיף דֶעם גֶעפִילְדֶע גֶעגֶען סוּף, צְווִישֶׁען פָּארָן אוּנְד
2 תּוֹפֶל אוּנְד לָבָן חֲצֵרֹת אוּנְד דִי זָהָב: אֵיילְף טַאגֶערֵייזֶען פָֿאן חוֹרֵב (אוֹיף דֶעם) וֶועגֶע
3 נַאךְ דֶעם גֶעבִּירְגֶע שֵׂעִיר בִּיז (נַאךְ) קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ: אוּנְד עֶס וַואר אִים פִירְצִינְגְסטֶען יַאהְרֶע,
אִים אֵיילְפְטֶען מָאנַאט, אַם עֶרְסטֶען (טַאגֶע) דֶעם מָאנַאטְס, (דָא) רֶעדֶעטֶע משֶׁה צוּ
4 דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵלִ׳ס, נַאךְ אַלְלֶעם וַואס יְיָ אִיהְם אַן זִיא בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע: נַאכְ־
דֶעם עֶר דֶען סִיחוֹן, קֶאנִיג דֶעם אֱמֹרִי, וֶועלְכֶער צוּ חֶשְׁבּוֹן וָואהְנְטֶע, אוּנְד דֶען עוֹג,
קֶאנִיג צוּ בָּשָׁן, וֶועלְכֶער צוּ עַשְׁתָּרוֹת אִין אֶדְרֶעִי וָואהְנְטֶע, גֶעשְׁלַאגֶען הַאטְטֶע:
5 דִיסְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵּן אִים לַאנְדֶע מוֹאָב, פִינְג משֶׁה דִיזֶעם גֶעזֶעטְץ צוּ עֶרְקְלֶערֶען אַן,
6 אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט, הַאט צוּ אוּנְז אַם בֶּערְגֶע חוֹרֵב גֶערֶעדֶעט, אוּנְד
7 גֶעשְׁפְּרָאכֶען: אִיהְר הַאבְּט אֵייךְ גֶענוּג פֶערְוֵוייְלְט אַן דִיזֶעם בֶּערְגֶע, וֶוענְדֶעט אֵייךְ
אוּנְד בְּרֶעכֶעט אוֹיף אוּנְד קָאמְמְט צוּ דֶעם גֶעבִּירְגֶע דֶעם אֱמֹרִי, אוּנְד צוּ אַלְלֶען
זֵיינֶען נַאכְבַּארֶען, אוֹיף דֶעם גֶעפִילְדֶע אוּנְד אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע אוּנְד אִים טְהַאלֶע,
אוּנְד אִים זִידֶען, אוּנְד אַם גֶעשְׁטַאדֶע דֶעם מֶעעֶרֶעס, (אִים) לַאנְדֶע דֶעם כְּנַעֲנִי אוּנְד
8 דֶעם לְבָנוֹן, בִּיז צוּ דֶעם גְרָאסֶען שְׁטְרָאמֶע, דֶעם שְׁטְרָאמֶע פְּרָת: זִיהֶע! אִיךְ הַאבֶּע
פָֿאר אֵייךְ דַאז לַאנְד גֶעזֶעטְצְט, קָאמְמְט אוּנְד נֶעהְמֶעט דַאז לַאנְד אִין בֶּעזִיטְץ, וֶועלְכֶעס
יְיָ אֵיירֶען פֶֿעטֶערְן, דֶעם אַבְרָהָם, דֶעם יִצְחָק אוּנְד דֶעם יַעֲקֹב צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט, עֶס
9 אִיהְנֶען אוּנְד אִיהְרֶעם זַאמֶען נַאךְ אִיהְנֶען צוּ גֶעבֶּען: אוּנְד אִיךְ רֶעדֶעטֶע צוּ אֵייךְ אוּם
10 דִיזֶע צֵייט אוּנְד זַאגְטֶע, אִיךְ קַאן אֵייךְ נִיכְט אַלְלֵיין עֶרְטְרַאגֶען: יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, הַאט
אֵייךְ פֶֿערְמֶעהְרְט, אוּנְד זִיהֶע! אִיהְר זֵייד יֶעטְצְט גְלֵייךְ דֶען שְׁטֶערְנֶען דֶעם הִימְמֶעלְס
11 אַן מֶענְגֶע: יְיָ, דֶער גָאטט אֵיירֶער פֶֿעטֶער מֶאגֶע צוּ אֵייךְ ווִיא אִיהְר יֶעטְצְט זֵייד, נָאךְ
טוֹיזֶענְד מַאל זָא פִֿיל הִינְצוּטְהוּן, אוּנְד אֵייךְ זֶעגְנֶען, ווִיא עֶר צוּ אֵייךְ גֶערֶעדֶעט הַאט:
12 ווִיא קַאן אִיךְ אַלְלֵיין אֵיירֶע מִיהֶע אוּנְד אֵיירֶע לַאסְט אוּנְד אֵיירֶען שְׁטְרֵייט עֶרְטְרַאגֶען?
13 נֶעהְמֶעט אֵייךְ וַוייזֶע אוּנְד פֶֿערְשְׁטֶענְדִיגֶע אוּנְד בֶּעקַאנְנְטֶע מֶענְנֶער אוּנְטֶער אֵיירֶען

14 שְׁטֶעמְמֶען, דַאס אִיךְ זִיא אִיבֶּער אֵייךְ צוּ הֵייפְּטֶערְן זֶעטְצֶע: אוּנְד אִיהְר אַנְטוָוארְ־
טֶעטֶעט מִיר אוּנְד שְׁפְּרַאכֶעט: דִיא זַאכֶע, דִיא דוּא גֶערֶעדֶעט הַאסְט, אִיזְט גוּט צוּ
15 טְהוּן: אוּנְד אִיךְ נַאהְם הֵייפְּטֶער אֵיירֶער שְׁטֶעמְמֶע, וַוייזֶע אוּנְד בֶּעקַאנְנְטֶע מֶענְנֶער,
אוּנְד זֶעטְצְטֶע זִיא צוּ הֵייפְּטֶערְן אִיבֶּער אֵייךְ, פָֿארְשְׁטֶעהֶער אִיבֶּער טוֹיזֶענְד, פָֿאר־
שְׁטֶעהֶער אִיבֶּער הוּנְדֶערְט, אוּנְד פָֿארְשְׁטֶעהֶער אִיבֶּער פִֿינְפְֿצִיג, אוּנְד פָֿארְשְׁטֶעהֶער
16 אִיבֶּער צֶעהְן, אוּנְד בֶּעאַמְטֶע נַאךְ אֵיירֶען שְׁטֶעמְמֶען: אוּנְד אִיךְ בֶּעפַֿאהְל אֵיירֶען
רִיכְטֶערְן אוּם דִיזֶע צֵייט אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: הֶערֶעט (דִיא שְׁטְרֵייטְזַאכֶען) צְווִישֶׁען אֵיירֶען
בְּרִידֶערְן, אוּנְד רִיכְטֶעט (נַאךְ) גֶערֶעכְטִיגְקֵייט צְווִישֶׁען אֵיינֶעם מַאנְנֶע אוּנְד זֵיינֶעם
17 בְּרוּדֶער אוּנְד דֶעם פְֿרֶעמְדְלִינְג בֵּייא אִיהְם: אִיהְר זָאלְלְט נִיכְט דִיא פֶּערְזָאן אַנְזֶעהֶען
אִים גֶערִיכְטֶע, דֶען קְלֵיינֶען וִויא דֶען גְרָאסֶען זָאלְלְט אִיהְר אַנְהֶערֶען, אִיהְר זָאלְלְט
אֵייךְ פָֿאר נִימַאנְד שֵׁייֶען, דֶען דַאז גֶערִיכְט אִיזְט גָאטְטֶעס, אוּנְד יֶעדֶע זַאכֶע, דִיא
18 אֵייךְ צוּ שְׁוֶוער זֵיין זָאלְלְטֶע, בְּרִינְגֶעט פָֿאר מִיךְ, דַאס אִיךְ זִיא הֶערֶע: אוּנְד אִיךְ
19 בֶּעפַֿאהְל אֵייךְ אוּם דִיזֶע צֵייט אַלְלֶע דִיא זַאכֶען, דִיא אִיהְר טְהוּן זָאלְלֶעט: אוּנְד
וִויר בְּרַאכֶען אוֹיף פָֿאן חוֹרֵב אוּנְד וַואנְדֶעלְטֶען דוּרְךְ דִיזֶע גַאנְצֶע גְרָאסֶע אוּנְד
פֿוּרְכְטְבַּארֶע וִוישְׁטֶע, דִיא אִיהְר גֶעזֶעהֶען הַאבְּט, דֶען וֶועג (נַאךְ) דֶעם גֶעבִּירְגֶע דֶעם
אֱמֹרִי, וִויא יְיָ אוּנְזֶער גָאטְט אוּנְז בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע, אוּנְד וִויר קַאמֶען בִּיז קָדֵשׁ
20 בַּרְנֵעַ: אוּנְד אִיךְ זַאגְטֶע צוּ אֵייךְ, אִיהְר זֵייד צוּ דֶעם גֶעבִּירְגֶע דֶעם אֱמֹרִי גֶעקָאמְמֶען,
21 וֶועלְכֶעס יְיָ, אוּנְזֶער גָאטְט, אוּנְז גֶעבֶּען וִוירְד: זִיהֶע יְיָ, דֵיין גָאטְט, הַאט דַאז לַאנְד
פָֿאר דִיךְ גֶעזֶעטְצְט, גֶעהֶע הִינוֹיף, נִים עֶס אֵיין, וִויא יְיָ, דֶער גָאטְט דֵיינֶער פֶֿעטֶער
22 צוּ דִיר גֶערֶעדֶעט הַאט, פֿירְכְטֶע דִיךְ נִיכְט אוּנְד צַאגֶע נִיכְט: דַא טְרַאטֶעט אִיהְר
אַלְלֶע פָֿאר מִיךְ, אוּנְד שְׁפְּרַאכֶעט: וִויר וָואלְלֶען מֶענְנֶער פָֿאר אוּנְז הֶערְשִׁיקֶען,
דַאס זִיא דַאז לַאנְד פִֿיר אוּנְז אוֹיסְשְׁפֶּעהֶען, אוּנְד אַנְטוָוארְט צוּרִיקְבְּרִינְגֶען, דוּרְךְ
וֶועלְכֶען וֶועג וִויר הִינוֹיפְֿצִיהֶען זָאלְלֶען, אוּנְד צוּ וֶועלְכֶען שְׁטֶעדְטֶען וִויר קָאמְמֶען
23 וֶוערְדֶען: אוּנְד דִיא זַאכֶע גֶעפִֿיל מִיר וָואהְל, אוּנְד אִיךְ נַאהְם אוֹיס אֵייךְ צְוָועלְף
24 מֶענְנֶער, אֵיינֶען מַאן פִֿיר יֶעדֶען שְׁטַאם: אוּנְד זִיא וֶוענְדֶעטֶען זִיךְ אוּנְד שְׁטִיגֶען אוֹיף
25 דַאז גֶעבִּירְגֶע, אוּנְד קַאמֶען בִּיז צוּם טְהַאלֶע אֶשְׁכֹּל, אוּנְד עֶרְקוּנְדֶעטֶען עֶס; אוּנְד זִיא
נַאהְמֶען אִין אִיהְרֶע הַאנְד פָֿאן דֶער פְֿרוּכְט דֶעם לַאנְדֶעס, אוּנְד בְּרַאכְטֶען זִיא הֶערַאבּ
צוּ אוּנְז אוּנְד בְּרַאכְטֶען אוּנְז אַנְטוָוארְט צוּרִיק אוּנְד זַאגְטֶען: דַאז לַאנְד, וֶועלְכֶעס יְיָ,
26 אוּנְזֶער גָאטְט, אוּנְז גִיבְּט, אִיזְט גוּט: אַבֶּער אִיהְר וָואלְלְטֶעט נִיכְט הִינוֹיפְֿצִיהֶען,
27 אוּנְד וַוארֶעט וִוידֶערְשְׁפֶּענְסְטִיג (גֶעגֶען) דֶען בֶּעפֶֿעהְל יְיָ'ס, אֵיירֶעס גָאטְטֶעס, אוּנְד
אִיהְר מוּרְרֶעטֶעט אִין אֵיירֶען גֶעצֶעלְטֶען אוּנְד שְׁפְּרַאכֶעט: וֵוייל יְיָ אוּנְז הַאסְסֶעט,
הַאט עֶר אוּנְז אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהְרְט, אוּנְז אִין דִיא הַאנְד דֶעם
28 אֱמֹרִי צוּ אִיבֶּערְגֶעבֶּען, אוּנְז צוּ פֶֿערְטִילְגֶען; וִויא זָאלְלֶען וִויר דַא הִינוֹיפְֿגֶעהֶען?
אוּנְזֶערֶע בְּרִידֶער הַאבֶּען אוּנְזֶער הֶערְץ פֶֿערְצַאגְט גֶעמַאכְט, אִינְדֶעם זִיא זַאגְטֶען: אַיין

פָֿאלְק, דַאז גְרֶעסֶער אוּנְד הֶעהֶער אִיזְט אַלְס וִויר, שְׁטֶעדְטֶע גְרָאס אוּנְד בֶּעפֶֿעסְטִיגְט
(בִּיז) אַן דֶען הִימְמֶעל, אוּנְד אוֹיךְ דִיא קִינְדֶער דֶער עֲנָקִים הַאבֶּען וִויר דָארְט גֶעזֶעהֶען:
29 אוּנְד אִיךְ זַאגְטֶע צוּ אֵייךְ, עֶרְשְׁרֶעקְקֶעט נִיכְט, אוּנְד פִֿירְכְטֶעט אֵייךְ נִיכְט פָֿאר אִיהְנֶען:
30 יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, דֶער פָֿאר אֵייךְ הֶערְגֶעהְט, עֶר ווִירְד פִֿיר אֵייךְ שְׁטְרֵייטֶען, גַאנְץ זָא
31 וִויא עֶר פָֿאר אֵייךְ אִין מִצְרַיִם פָֿאר אֵייעֶרֶען אוֹיגֶען גֶעטְהַאן הַאט, אוּנְד אִין דֶער ווִיסְטֶע,
וָוא דוּא גֶעזֶעהֶען הַאסְט, דַאס דִיךְ יְיָ, דֵיין גָאטט, גֶעטְרַאגֶען הַאט, וִויא אֵיין מַאן זֵיינֶען
זָאהְן טְרֶעגְט, אוֹיף דֶעם גַאנְצֶען וֶועגֶע, דֶען אִיהְר גֶעוַואנְדֶעלְט זֵייד, בִּיז אִיהְר אַן
32 דִיזֶען אָרְט גֶעקָאמְמֶען זֵייד: דָאךְ אִין דִיזֶער זַאכֶע גְלוֹיבְּטֶעט אִיהְר נִיכְט אַן יְיָ, אֵייעֶרֶען
33 גָאטט, דֶער פָֿאר אֵייךְ אוֹיף דֶעם וֶועגֶע הֶערְגִינְג, אֵייךְ אֵיינֶען אָרְט אוֹיסְצוּזוּכֶען, וָוא
אִיהְר לַאגֶערְן קָאנְנְט; אִים פֵֿייעֶר דֶעם נַאכְטְס, אוּם אֵייךְ צוּ צֵייגֶען, אוֹיף וֶועלְכֶעם
34 וֶועגֶע אִיהְר גֶעהֶען זָאלְלְט, אוּנְד אִין אֵיינֶער וָואלְקֶע דֶעם טַאגֶעס: אַלְס יְיָ הֶערְטֶע
35 דִיא שְׁטִימְמֶע אֵייעֶרֶער וָוארְטֶע, דַא צִירְנְטֶע עֶר אוּנְד שְׁווּאוּר אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: עֶס זָאלְל
קֵיינֶער פָֿאן דֶען מֶענְנֶערְן דִיזֶעס בֶּאזֶען גֶעשְׁלֶעכְטֶעס דַאז גוּטֶע לַאנְד זֶעהֶען, דַאז
36 אִיךְ גֶעשְׁוָואֶרֶען הַאבֶּע אֵייעֶרֶען פֶֿעטֶערְן צוּ גֶעבֶּען, אוֹיסֶער כָּלֵב, דֶעם זָאהְנֶע יְפֻנֶּה'ס,
עֶר זָאלְל עֶס זֶעהֶען, אוּנְד אִיהְם אוּנְד זֵיינֶען זָאהְנֶען וֶוערְדֶע אִיךְ דַאז לַאנְד גֶעבֶּען,
37 דַאז עֶר בֶּעטְרֶעטֶען הַאט, וַוייל עֶר יְיָ פָֿאלְלְקָאמְמֶען נַאכְפָֿאלְגְטֶע: אוֹיךְ אִיבֶּער מִיךְ
וַוארְד יְיָ אֵייעֶרֶעטְוֶועגֶען צָארְנִיג, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אוֹיךְ דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט דַאהִין קָאמְמֶען:
38 יְהוֹשֻׁעַ, זָאהְן נוּן'ס, דֶער פָֿאר דִיר שְׁטֶעהְט, עֶר זָאלְל דַאהִין קָאמְמֶען, אִיהְן זָאלְלְסְט
39 דוּא שְׁטֶערְקֶען, דֶען עֶר זָאלְל עֶס אַן יִשְׂרָאֵל אוֹיסְטְהֵיילֶען: אוּנְד אֵייעֶרֶע יוּנְגֶען קִינְדֶער,
פָֿאן דֶענֶען אִיהְר גֶעזַאגְט הַאבְּט, זִיא וֶוערְדֶען צוּם רוֹיבּ וֶוערְדֶען, אוּנְד אֵייעֶרֶע זֶאהְנֶע,
דִיא הֵייטֶע נָאךְ נִיכְט גוּטֶעס אוּנְד בֶּאזֶעס ווִיסְסֶען, זִיא זָאלְלֶען דַאהִין קָאמְמֶען, אוּנְד
40 אִיהְנֶען ווִילְל אִיךְ עֶס גֶעבֶּען, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען עֶס בֶּעזִיטְצֶען: אוּנְד אִיהְר וֶוענְדֶעט
41 אֵייךְ, אוּנְד צִיהֶעט נַאךְ דֶער ווִיסְטֶע, דֶען וֶועג נַאךְ דֶעם שִׁילְפְֿמֵעעֶר: אוּנְד אִיהְר
אַנְטְוָוארְטֶעטֶעט אוּנְד שְׁפְּרַאכֶעט צוּ מִיר: ווִיר הַאבֶּען גֶעגֶען יְיָ גֶעזִינְדִיגֶעט; ווִיר
וָואלְלֶען הִינוֹיפְֿגֶעהֶען אוּנְד וָואלְלֶען שְׁטְרֵייטֶען, גַאנְץ זָא, וִויא אוּנְז יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט,
בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט, אוּנְד אִיהְר אוּמְגִירְטֶעטֶעט אֵייךְ יֶעדֶער מִיט זֵיינֶעם קְרִיגְסְגֶערֶעטְהֶע,
42 אוּנְד אִיהְר הַאנְדֶעלְטֶעט לֵייכְטְפֶֿערְטִיג, הִינוֹיפְֿצוּשְׁטֵייגֶען אוֹיף דַאז גֶעבִּירְגֶע: אַבֶּער
יְיָ זַאגְטֶע צוּ מִיר: זַאגֶע אִיהְנֶען, אִיהְר זָאלְלְט נִיכְט הִינוֹיפְֿשְׁטֵייגֶען, אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט
נִיכְט שְׁטְרֵייטֶען, דֶען אִיךְ בִּין נִיכְט אוּנְטֶער אֵייךְ, דַאמִיט אִיהְר נִיכְט גֶעשְׁלַאגֶען
43 וֶוערְדֶעט פָֿאר אֵייעֶרֶען פֵֿיינְדֶען, אוּנְד אִיךְ רֶעדֶעטֶע צוּ אֵייךְ, אַבֶּער אִיהְר גֶעהָארְכְטֶעט
נִיכְט, זָאנְדֶערְן אִיהְר וַוארֶעט ווִידֶערְשְׁפֶּענְסְטִיג (גֶעגֶען) דֶען בֶּעפֶֿעהְל יְיָ'ס, אוּנְד
44 וַוארֶעט מוּטְהְווִילְלִיג, אוּנְד שְׁטִיגֶעט אוֹיף דַאז גֶעבִּירְגֶע הִינוֹיף: דַא צָאג דֶער אֱמֹרִי
אוֹיס, וֶועלְכֶער אוֹיף דִיזֶעם בֶּערְגֶע וָואהְנְט, אֵייךְ עֶנְטְגֶעגֶען, אוּנְד זִיא פֶֿערְיַאגְטֶען אֵייךְ,
45 וִויא דִיא בִּינֶען טְהוּן, אוּנְד זִיא שְׁלוּגֶען אֵייךְ בֵּייא שֵׂעִיר בִּיז חָרְמָה: דַא קֶעהְרְטֶעט

אִיהְר צוּרִיק אוּנְד װײנְטֶעט פָֿאר יְיָ, אַבֶּער עֶר הֶארְטֶע נִיכְט אוֹיף אִיהְרֶע שְׁטִימְמֶע,
46 אוּנְד נֵייגְטֶע זַיין אָהְר נִיכְט צוּ אֵייךְ: אוּנְד אִיהְר בְּלִיבֶּעט אִין קָדֵשׁ אֵיינֶע לַאנְגֶע צֵייט,
נַאךְ דֶען טַאגֶען, דִיא אִיהְר פֶֿערְװײלֶעט הַאבְּט:

Cap. II. ב

ב

1 דַא װַאנְדְטֶען װִיר אוּנְז אוּנְד צָאגֶען נַאךְ דֶער װִיסְטֶע, דֶען װֶעג צוּם שִׁילְפְֿמֶעער, װִיא
יְיָ צוּ מִיר גֶערֶעדֶעט הַאטְטֶע, אוּנְד װִיר אוּמְצָאגֶען דַאז גֶעבִּירְגֶע שֵׂעִיר אֵיינֶע לַאנְגֶע
2 3 צֵייט: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מִיר אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: אִיהְר הַאבְּט לַאנְגֶע גֶענוּג דִיזֶעס גֶע־
4 בִּירְגֶע אוּמְצָאגֶען, װֶענְדֶעט אֵייךְ גֶעגֶען נָארְדֶען: אוּנְד דֶעם פָֿאלְקֶע בֶּעפִֿיהְל אוּנְד
זַאגֶע: אִיהְר גֶעהְט אַן דֶער גְרֶענְצֶע אֵייֶרער בְּרִידֶער, דֶער קִינְדֶער עֵשָׂו׳ס, װֶעלְכֶע
אִין שֵׂעִיר װָאהְנֶען, פָֿארְבֵּייא, זִיא פִֿירְכְטֶען זִיךְ פָֿאר אֵייךְ, אַבֶּער הִיטֶעט אֵייךְ װָאהְל:
5 בֶּעקְרִיגְט זִיא נִיכְט, דֶען אִיךְ װֶערְדֶע אֵייךְ פָֿאן אִיהְרֶעם לַאנְדֶע אוֹיךְ נִיכְט אֵיינֶען
פֿוּס בְּרֵייט גֶעבֶּען, דֶען (אַלְס) אֵיינֶע בֶּעזִיטְצוּנְג פִֿיר עֵשָׂו הַאבֶּע אִיךְ דַאז גֶעבִּירְגֶע
6 שֵׂעִיר גֶעגֶעבֶּען: שְׁפֵּייזֶע זָאלְלְט אִיהְר פִֿיר גֶעלְד פָֿאן אִיהְנֶען קוֹיפֶֿען, דַאמִיט אִיהְר
עֶסְסֶעט; אוּנְד אוֹיךְ װַאסְסֶער זָאלְלְט אִיהְר פָֿאן אִיהְנֶען פִֿיר גֶעלְד קוֹיפֶֿען, דַאמִיט
7 אִיהְר טְרִינְקֶעט: דֶען יְיָ, דֵיין גָאטְט, הַאט דִיךְ אִין אַלְלֶעם דֵיינֶעם הַאנְדְוֶוערְק גֶע־
זֶעגְנֶעט, עֶר קַאנְנְטֶע דֵיין רֵייזֶען דוּרְךְ דִיזֶע גְרָאסֶע װִיסְטֶע; דִיזֶע פִֿירְצִיג יָאהְרֶע,
8 אִיזְט יְיָ, דֵיין גָאטְט, בֵּייא דִיר, דוּא הַאסְט אַן נִיכְטְס מַאנְגֶעל גֶעלִיטְטֶען: אוּנְד װִיר
צָאגֶען אַן אוּנְזֶערֶען בְּרִידֶערְן, דֶען קִינְדֶערְן עֵשָׂו׳ס, װֶעלְכֶע אִין שֵׂעִיר װָאהְנֶען,
פָֿארְאִיבֶּער, פָֿאן דֶעם װֶעגֶע דֶעס גֶעפִֿילְדֶעס, פָֿאן אֵילַת אוּנְד פָֿאן עֶצְיוֹן גֶּבֶר, אוּנְד װִיר
9 װֶענְדֶעטֶען אוּנְז, אוּנְד רֵייזְטֶען דֶען װֶעג (נַאךְ) דֶער װִיסְטֶע מוֹאָב: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ
מִיר: דוּא זָאלְלְסְט מוֹאָב נִיכְט בֶּעפֵֿיינְדֶען, אוּנְד קֵיינֶען קְרִיג מִיט אִיהְנֶען פִֿיהְרֶען,
דֶען אִיךְ װֶערְדֶע דִיר נִיכְטְס פָֿאן זֵיינֶעם לַאנְדֶע (צוּם) בֶּעזִיטְצֶע גֶעבֶּען, זָאנְדֶערְן דֶען
10 קִינְדֶערְן לוֹט׳ס הַאבֶּע אִיךְ עָר צוּם בֶּעזִיטְצֶע גֶעגֶעבֶּען: (דִיא אֵימִים װָאהְנְטֶען פָֿאר־
מַאלְס דַארִין, אֵיין גְרָאסֶעס אוּנְד צַאהְלְרֵייכֶעס פָֿאלְק, אוּנְד הָאךְ װִיא דִיא עֲנָקִים:
11 (צוּ דֶען) רִיזֶען װאוּרְדֶען אוֹיךְ זִיא גֶערֶעכְנֶעט װִיא דִיא עֲנָקִים, אַבֶּער דִיא מוֹאָבִים
12 הִיסֶען זִיא אֵמִים: אוּנְד אִין שֵׂעִיר װָאהְנְטֶען פָֿארְמַאלְס דִיא חוֹרִים, אַבֶּער דִיא קִינְדֶער
עֵשָׂו׳ס פֶֿערְטְרִיבֶּען זִיא פָֿאר זִיךְ הֶער אוּנְד רָאטְטֶעטֶען זִיא אוֹיס, אוּנְד װָאהְנְטֶען אַן
אִיהְרֶער שְׁטֶעלְלֶע, װִיא עֶס יִשְׂרָאֵל מִיט זֵיינֶעם עֶרְבְּלַאנְדֶע מַאכְטֶע, װֶעלְכֶעס יְיָ
13 אִיהְנֶען גֶעגֶעבֶּען): נוּן שְׁטֶעהְט אוֹיף! אוּנְד גֶעהְט אִיבֶּער דֶען בַּאךְ זֶרֶד, אוּנְד װִיר
14 גִינְגֶען אִיבֶּער דֶען בַּאךְ זֶרֶד; אוּנְד דִיא טַאגֶע, װֶעלְכֶע װִיר פָֿאן קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ צָאגֶען,
בִּיז דַאס װִיר אִיבֶּער דֶען בַּאךְ זֶרֶד הִינְאִיבֶּער גִינְגֶען, װַארֶען אַכְט אוּנְד דְרֵייסִיג יָאהְרֶע,
בִּיז דַאז גַאנְצֶע גֶעשְׁלֶעכְט, דִיא קְרִיגְסְמֶענְנֶער אוֹיס דֶעם לַאגֶער, אוֹיסְגֶעשְׁטָארְבֶּען װַאר,
15 װִיא יְיָ אִיהְנֶען גֶעשְׁוָוארֶען הַאטְטֶע: אוֹיךְ װַאר דִיא הַאנְד יְיָ׳ס גֶעגֶען זִיא, זִיא בַּאלְד

16 אײפֿצורײבֶּען אױס דֶעם לַאגֶער, בִּיז זִיא אױסְגֶעשְׁטָארְבֶּען וַוארֶען׃ אוּנְד עֶס גֶעשַׁאה,
17 אַלְס אַלְלֶע קְרִיגְסמֶענְנֶער אױס דֶעם פָֿאלְקֶע פֶֿאלְלִיג אױסְגֶעשְׁטָארְבֶּען וַוארֶען, זָא
18 רֶעדֶעטֶע יְיָ צוּ מִיר אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ דוּא גֶעהְסְט הֵייטֶע אַן דֶער גְרֶענְצֶע מוֹאָב׳ס,
19 בֵּייא עָר, פָֿארְבֵּייא׃ אוּנְד נֶעהֶערְסְט דִיךְ גֶעגֶען דִיא קִינְדֶער עַמּוֹן׳ס, בֶּעפֵֿיינְדֶע
זִיא נִיכְט, אוּנְד בֶּעקְרִיגֶע זִיא נִיכְט, דֶען אִיךְ וֶוערְדֶע פָֿאן דֶעם לַאנְדֶע דֶער קִינְדֶער
עַמּוֹן׳ס דִיר נִיכְטס (צוּם) בֶּעזִיטְצֶע גֶעבֶּען; וָאנְדֶערְן דֶען קִינְדֶערְן לוֹט׳ס הַאבֶּע אִיךְ
20 עֶס צוּם בֶּעזִיטְצֶע גֶעגֶעבֶּען׃ (אַלְס אֵיין רִיזֶענְלַאנְד וואוּרְדֶע אױךְ דִיזֶעס גֶערֶעכְנֶעט,
21 רִיזֶען וָואהְנְטֶען פָֿארְמַאלְס דַארִין, אוּנְד דִיא עַמּוֹנִים נַאנְנְטֶען זִיא זַמְזֻמִּים, אֵיין גְרָאסֶעס
אוּנְד צַאהְלְרֵייכֶעס פָֿאלְק, אוּנְד הָאךְ וִויא דִיא עֲנָקִים; אַבֶּער יְיָ פֶֿערְטִילְגְטֶע זִיא פָֿאר
22 אִיהְנֶען, אוּנְד זִיא פֶֿערְטְרִיבֶּען זִיא אוּנְד וָואהְנְטֶען אַן אִיהְרֶער שְׁטֶעלְלֶע, וִויא עֶר דֶען
קִינְדֶערְן עֵשָׂו׳ס גֶעטְהַאן הַאטְטֶע, וֶועלְכֶע אִין שֵׂעִיר וָואהְנְטֶען, דַא עֶר פֶֿערְטִילְגְטֶע
דֶען חֹרִי פָֿאר אִיהְנֶען, זָא דַאס זִיא זִיא פֶֿערְטְרִיבֶּען, אוּנְד וָואהְנְטֶען אַן אִיהְרֶער
23 שְׁטֶעלְלֶע, בִּיז אױף דֶען הֵייטִיגֶען טַאג׃ אוּנְד דִיא עַוִּים, וֶועלְכֶע בִּיז (גֶעגֶען) עַזָּה אִין
דֶארְפֶֿערְן וָואהְנֶען, דִיא כַּפְתּוֹרִים, וֶועלְכֶע פָֿאן כַּפְתּוֹר הֶערְקָאמְמֶען, פֶֿערְטִילְגְטֶען זִיא,
24 אוּנְד וָואהְנְטֶען אַן אִיהְרֶער שְׁטֶעלְלֶע)׃ מַאכֶעט אֵייךְ אױף אוּנְד צִיהֶעט וֵוייטֶער,
אוּנְד גֶעהֶעט אִיבֶּער דֶען בַּאךְ אַרְנוֹן, זִיהֶע! אִיךְ הַאבֶּע אִין דֵיינֶע הַאנְד גֶעגֶעבֶּען דֶען
סִיחוֹן, קֶענִיג אִין חֶשְׁבּוֹן, דֶען אֱמֹרִי מִיט זֵיינֶעם לַאנְדֶע, פַֿאנְגֶע אַן אֵיינְצוּנֶעהְמֶען, אוּנְד
25 פִֿיהְרֶע קְרִיג מִיט אִיהְם׃ דֶען הֵייטִיגֶען טַאג ווִילְל אִיךְ אַנְפַֿאנְגֶען דֵיינֶע אַנְגְסט אוּנְד
דֵיינֶע פֿוּרְכְט אױף דִיא פֶֿאלְקֶער אוּנְטֶער דֶעם גַאנְצֶען הִימְמֶעל צוּ לֶעגֶען; וֶועלְכֶע
26 דֵיינֶען רוּף הֶערֶען, דִיא זָאלְלֶען צִיטְטֶערְן אוּנְד בֶּעבֶּען פָֿאר דִיר׃ אוּנְד אִיךְ הַאטְטֶע
(פָֿארְהֶער) בָּאטֶען גֶעשִׁיקְט אוּס דֶער ווִיסְטֶע קְדֵמוֹת, צוּ סִיחֹן, דֶעם קֶענִיגֶע פָֿאן
27 חֶשְׁבּוֹן (מִיט) וָוארְטֶען דֶעם פְֿרִידֶענְס, (אוּנְד אִיהְם) זַאגֶען לַאסְסֶען׃ לַאס מִיךְ דוּרְךְ
דֵיין לַאנְד צִיהֶען, אױף דֶעם (גֶעבַּארֶען) וֶועגֶע ווִילְל אִיךְ גֶעהֶען, אִיךְ ווִילְל נִיכְט
28 אױסְוֵוייכֶען רֶעכְטס נָאךְ לִינְקְס׃ שְׁפֵּייזֶע זָאלְלְסְט דוּא מִיר פִֿיר גֶעלְד פֶֿערְקױפֶֿען,
דַאמִיט אִיךְ עֶסְסֶע, אױךְ וַואסְסֶער זָאלְלְסְט דוּא מִיר פִֿיר גֶעלְד גֶעבֶּען, דַאמִיט אִיךְ
29 טְרִינְקֶע, נוּר לַאס מִיךְ צוּ פֿוּסֶע דוּרְכְצִיהֶען, ווִיא מִיר דִיא קִינְדֶער עֵשָׂו׳ס גֶעטְהַאן
הַאבֶּען, וֶועלְכֶע צוּ שֵׂעִיר וָואהְנֶען, אוּנְד דִיא מוֹאָבִים, וֶועלְכֶע אִין עָר וָואהְנֶען, בִּיז
אִיךְ אִיבֶּער דֶען יַרְדֵּן אִין דַאז לַאנְד קָאמְמֶע, וֶועלְכֶעס יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט, אוּנְז גִיבְּט׃
30 אַבֶּער סִיחוֹן, דֶער קֶענִיג פָֿאן חֶשְׁבּוֹן, וָאלְלְטֶע אוּנְז נִיכְט דוּרְכְצִיהֶען לַאסְסֶען, דֶען
יְיָ, דֵיין גָאטט, הַאטְטֶע זֵיינֶען גֵייסְט פֶֿערְהֶערְטֶעט, אוּנְד זֵיין הֶערְץ פֶֿערְשְׁטָאקְט,
31 דַאמִיט עֶר אִיהְן אִין דֵיינֶע הַאנְד גֶעבֶּע, ווִיא עֶס הֵייטִיגֶען טַאגֶעס אִיזְט׃ אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ
צוּ מִיר, זִיהֶע! אִיךְ פַֿאנְגֶע אַן דִיר דֶען סִיחוֹן אוּנְד זֵיין לַאנְד צוּ גֶעבֶּען; פַֿאנְגֶע אַן עֶס
32 אֵיינְצוּנֶעהְמֶען אוּנְד זֵיין לַאנְד צוּ בֶּעזִיטְצֶען׃ אוּנְד סִיחֹן צָאג אוּס אוּנְז עֶנְטְגֶעגֶען,
33 עֶר אוּנְד זֵיין גַאנְצֶעס פָֿאלְק, צוּם קְרִיגֶע נַאךְ יָהְצָה׃ אוּנְד יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט, גַאב אִיהְן

34 פָֿאר אונְז, דַאס וִויר אִיהְן אוּנְד זַיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד זַיין גַאנְצֶעס פָֿאלְק שלוּגֶען: אוּנְד
ווִיר עֶרְאָבֶּערְטֶען צוּ דֶערְזֶעלְבֶּען צַייט אַלְלֶע זַיינֶע שְׁטֶעדְטֶע, אוּנְד ווִיר פֶֿערְבַּאנְטֶען
35 אַלְלֶע שְׁטֶעדְטֶע, מֶענְנֶער, ווַייבֶּער אוּנְד קִינְדֶער, ווִיר לִיסֶען נִימַאנְד אִיבְּרִיג: נוּר דַאז
פִֿיה מַאכְטֶען ווִיר צוּר בֵּייטֶע פִֿיר אוּנְז, אוּנְד דֶען רוֹיבּ דֶער שְׁטֶעדְטֶע, דִיא ווִיר עֶר־
36 אָבֶּערְטֶען: פָֿאן עֲרוֹעֵר, וֶועלְכֶעס אַם אוּפֶֿער דֶעם בַּאכֶעס אַרְנוֹן (לִיגְט), אוּנְד דִיא
שְׁטַאדְט, דִיא אַם בַּאכֶע (אִיזְט), אוּנְד בִּיז נַאךְ גִּלְעָד, וַואר קֵיינֶע שְׁטַאדְט, וֶועלְכֶע
37 אוּנְז צוּ מֶעכְטִיג וַואר; אַלְלֶעס גַאבּ יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט, פָֿאר אוּנְז: נוּר דֶעם לַאנְדֶע
דֶער קִינְדֶער עַמּוֹן'ס קָאמְמסט דוּא נִיכְט נַאהֶע; דֶער גַאנְצֶען זַייטֶע דֶעם בַּאכֶעס יַבּוֹק
אוּנְד דֶען שְׁטֶעדְטֶען אוֹיף דֶעם גֶעבִּירְגֶע, נַאךְ אַלְלֶעם, וַואס (אוּנְז) יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט,
פֶֿערְבָּאטֶען הַאטְטֶע:

Cap. III. ג

1 אוּנְד ווִיר וַואנְדְטֶען אוּנְז אוּנְד צָאגֶען דֶען וֶועג נַאךְ בָּשָׁן הִינוֹיף; דַא צָאג עוֹג, דֶער
קֶאנִיג פָֿאן בָּשָׁן הֶערוֹיס אוּנְז עֶנְטגֶעגֶען, עֶר אוּנְד זַיין גַאנְצֶעס פָֿאלְק צוּם קְרִיגֶע
2 (בֵּייא) אֶדְרֶעִי: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מִיר: פִֿירְכטֶע אִיהְן נִיכְט, דֶען אִין דֵיינֶע הַאנְד
הַאבֶּע אִיךְ אִיהְן אוּנְד זַיין גַאנְצֶעס פָֿאלְק אוּנְד זַיין לַאנְד גֶעגֶעבֶּען; אוּנְד דוּא זָאלְלסְט
אִיהְם טהוּן, ווִיא דוּא דֶעם סִיחוֹן, קֶאנִיג פָֿאן אֱמֹרִי, וֶועלְכֶער צוּ חֶשְׁבּוֹן ווָאהְנֶעט,
3 גֶעטהַאן הַאסְט: אוּנְד יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט, גַאבּ אוֹיךְ אִין אוּנְזֶערֶע הַאנְד דֶען עוֹג, קֶאנִיג
פָֿאן בָּשָׁן אוּנְד אַלְל זַיין פָֿאלְק, ווִיר שלוּגֶען אִיהְן, זָא דַאס אִיהְם קֵיין אִיבֶּערְלֶעבֶּענְדֶער
4 אִיבְּרִיג בְּלִיבּ: אוּנְד ווִיר עֶרְאָבֶּערְטֶען אוּם דִיזֶע צַייט אַלְלֶע דִיזֶע שְׁטֶעדְטֶע, עֶס וַואר
קֵיינֶע שְׁטַאדְט, דִיא ווִיר אִיהְנֶען נִיכְט אַבְּנַאהְמֶען, זֶעכְצִיג שְׁטֶעדְטֶע, דֶען גַאנְצֶען
5 שְׁטְרִיךְ אַרְגּוֹב, דַאז רֵייךְ עוֹג'ס אִין בָּשָׁן: אַלְלֶע דִיזֶע וַוארֶען פֶֿעסְטֶע שְׁטֶעדְטֶע, (מִיט)
הָאהֶער מוֹיעֶר, טהָארֶען אוּנְד רִיגֶעל, אָהְנֶע דִיא זֶעהְר פִֿילֶען אָפֶֿענֶען לַאנְדשְׁטֶעדְטֶע:
6 אוּנְד ווִיר פֶֿערְבַּראנְטֶען זִיא, ווִיא ווִיר דֶעם סִיחוֹן, קֶאנִיג פָֿאן חֶשְׁבּוֹן גֶעטהַאן הַאטְטֶען,
7 ווִיר פֶֿערְבַּראנְטֶען אַלְלֶע שְׁטֶעדְטֶע, מֶענְנֶער, ווַייבֶּער אוּנְד קִינְדֶער: אַבֶּער אַלְלֶעס
8 פִֿיה אוּנְד דֶען רוֹיבּ דֶער שְׁטֶעדְטֶע מַאכְטֶען ווִיר אוּנְז צוּר בֵּייטֶע: אוּנְד ווִיר נַאהְמֶען
צוּ דִיזֶער צַייט דַאז לַאנְד אוֹיס דֶער גֶעוַואלְט דֶער בֵּיידֶען קֶאנִיגֶע אֱמֹרִי, וֶועלְכֶע
דִיסְזַייטְס דֶעם יַרְדֵּן (רֶעגִירְטֶען) פָֿאן דֶעם בַּאכֶע אַרְנוֹן (אַן) בִּיז (צוּם) בֶּערְגֶע חֶרְמוֹן:
9 10 דִיא צִידוֹנִים נֶענְנֶען דֶען חֶרְמוֹן שִׂרְיוֹן, אוּנְד דִיא אֱמֹרִי נֶענְנֶען אִיהְן שְׂנִיר: אַלְלֶע
שְׁטֶעדְטֶע דֶעם גֶעפִֿילְדֶעס אוּנְד דַאז גַאנְצֶע גִּלְעָד, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע בָּשָׁן, בִּיז סַלְכָה
11 אוּנְד אֶדְרֶעִי, שְׁטֶעדְטֶע, (וֶועלְכֶע) צוּם רֵייכֶע עוֹג'ס אִין בָּשָׁן (גֶעהֶארֶען): דֶען נוּר
עוֹג, קֶאנִיג פָֿאן בָּשָׁן, וַואר אִיבֶּערְגֶעבְּלִיבֶּען פָֿאן דֶעם רֶעסְטֶע דֶער רִיזֶען; זִיהֶע! זַיין
בֶּעטְט, אַיין אַייזֶערְנֶעס בֶּעטְט, אִיזְט עֶס נִיכְט אִין רַבַּת דֶער קִינְדֶער עַמּוֹן'ס? נַיין
עֶלְלֶען (אִיזְט) דֶעסְסֶען לֶענְגֶע, אוּנְד פִֿיר עֶלְלֶען דֶעסְסֶען בְּרַייטֶע, נַאךְ דֶעם פָֿארְדֶער־
12 אַרְמֶע אַיינֶעס מַאנְנֶעס: אוּנְד דִיזֶעס לַאנְד נַאהְמֶען ווִיר אַיין אוּם דִיזֶע צַייט; פָֿאן

עֲרֹעֵר, וֶועלְכֶעס אַם בַּאכֶע אַרְנוֹן (לִיגְט), אוּנְד דַאז הַאלְבֶּע גֶעבִּירְגֶע גִלְעָד מִיט זֵיינֶען
13 שְׁטֶעדְטֶען גַאב אִיךְ דֶעם רְאוּבֵנִי אוּנְד דֶעם גָדִי; אוּנְד דַאז אִיבְּרִיגֶע גִלְעָד אוּנְד גַאנְץ
בָּשָׁן, גַאב אִיךְ דֶעם הַאלְבֶּען שְׁטַאם מְנַשֶּׁה; דֶען גַאנְצֶען שְׁטרִיךְ אַרְגוֹב, זָא וִויא דַאז
14 גַאנְצֶע בָּשָׁן; דַאזְוֶעלְבֶּע ווארְדֶע גֶענַאנְנְט דַאז רִיזֶענְלַאנְד: יָאִיר, זָאהְן מְנַשֶּׁה'ס, נַאהְם
דֶען גַאנְצֶען שְׁטרִיךְ אַרְגוֹב בִּיז צוּר גְרֶענְצֶע דֶעם גְשׁוּרִי אוּנְד דֶעם מַעֲכָה, אוּנְד עֶר
נַאנְנְטֶע זִיא נַאךְ זֵיינֶעם נַאמֶען; דַאז לַאנְד בָּשָׁן (נַאנְנְטֶע עֶר) הִירְטֶענְדֶערְפֶער יָאִיר'ס,
15 16 בִּיז (אוֹיף) דִיזֶען טַאג: אוּנְד דֶעם מָכִיר גַאב אִיךְ גִלְעָד, אוּנְד דֶעם רְאוּבֵנִי אוּנְד דֶעם
גָדִי גַאב אִיךְ פָאן גִלְעָד בִּיז צוּם בַּאכֶע אַרְנוֹן, דִיא מִיטְטֶע דֶעם בַּאכֶעס אוּנְד דַאז
17 אַנְגְרֶענְצֶענְדֶע אוּנְד בִּיז צוּם בַּאכֶע יַבּוֹק, דֶער גְרֶענְצֶע דֶער קִינְדֶער עַמּוֹן'ס: אוּנְד
דַאז גֶעפִילְדֶע אוּנְד דֶער יַרְדֵּן אוּנְד דַאז אַנְגְרֶענְצֶענְדֶע, פָאן כִּנֶּרֶת בִּיז צוּם מֵעערֶע אַם
גֶעפִילְדֶע, דֶעם זַאלְצְמֵעער בִּיז צוּ דֶעם פוּסֶע דֶעם בֶּערְגֶעס פִּסְגָּה גֶעגֶען אָסְטֶען:
18 אוּנְד אִיךְ בֶּעפַאהְל אֵייךְ אוּם דִיזֶע צֵייט אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, הַאט אֵייךְ
דִיזֶעס לַאנְד גֶעגֶעבֶּען, עֶס אֵיינְצוּנֶעהְמֶען; צִיהֶעט נוּן גֶערִיסְטֶעט פָאר אֵייֶרען בְּרִידֶערְן,
19 דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס, אַלְלֶע (אֵירֶע) קְרִיגְסְלֵייטֶע; נוּר אֵירֶע וֵויבֶּער אוּנְד אֵירֶע
יוּנְגֶען קִינְדֶער אוּנְד אֵייעֶר פִיה, אִיךְ וֵויס, דַאס אִיהְר פִיל פִיה הַאבְּט, זָאלְלֶען בְּלֵיי־
20 בֶּען אִין אֵייֶרען שְׁטֶעדְטֶען, וֶועלְכֶע אִיךְ אֵייךְ גֶעגֶעבֶּען הַאבֶּע: בִּיז דַאס יְיָ רוּהֶע פֶער־
שַׁאפְפְט הַאט אֵייֶרען בְּרִידֶערְן וִויא אֵייךְ, אוּנְד אוֹיךְ זִיא דַאז לַאנְד בֶּעזִיטְצֶען, וֶועלְכֶעס
יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, אִיהְנֶען גִיבְּט, יֶענֶע זֵייטֶע דֶעם יַרְדֵּן'ס, דַאן קֶאנְנְט אִיהְר צוּרִיק
21 קֶעהְרֶען, יֶעדֶער צוּ זֵיינֶער בֶּעזִיטְצוּנְג, דִיא אִיךְ אֵייךְ גֶעגֶעבֶּען הַאבֶּע, אוּנְד דֶעם יְהוֹשֻׁעַ
בֶּעפַאהְל אִיךְ אוּם יֶענֶע צֵייט אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: דֵיינֶע אוֹיגֶען הַאבֶּען אַלְלֶעס גֶעזֶעהֶען,
וַואס יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, דִיזֶען בֵּיידֶען קֶאנִיגֶען גֶעטַהאן הַאט; זָא ווִירְד יְיָ אַלְלֶען קֶאנִיג־
22 רֵייכֶען טהוּן, וְוָא דוּא הִינְצִיהֶעסְט: פִירְכְטֶע זִיא נִיכְט, דֶען יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, (אִיזְט)
23 עֶס, דֶער פִיר אֵייךְ שְׁטְרֵייטֶעט: אוּנְד אִיךְ פְלֶעהֶעטֶע צוּ יְיָ אוּם יֶענֶע צֵייט אוּנְד
24 שְׁפְּרַאךְ: הֶערְר! יְיָ, דוּא הַאסְט אַנְגֶעפַאנְגֶען צוּ צֵייגֶען דֵיינֶעם קְנֶעכְטֶע דֵיינֶע גְרֶאסֶע
אוּנְד דֵיינֶע שְׁטַארְקֶע הַאנְד; דֶען וְוָא אִיזְט אֵיין גָאטט אִים הִימְמֶעל אוּנְד אוֹיף עֶרְדֶען,
25 דֶער טהוּן קֶאנְנְטֶע גְלֵייךְ דֵיינֶען טהַאטֶען אוּנְד גְלֵייךְ דֵיינֶער מַאכְט? לַאס מִיךְ דָאךְ
הִינְאִיבֶּער צִיהֶען, דַאס אִיךְ דַאז גוּטֶע לַאנְד זֶעהֶע, וֶועלְכֶעס יֶענְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵּן'ס
26 (לִיגְט), דִיזֶען גוּטֶען בֶּערְג אוּנְד דֶען לְבָנוֹן: אַבֶּער יְיָ וַואר אֵירְעטְוֶועגֶען עֶרְצִירְנְט
אִיבֶּער מִיךְ, אוּנְד עֶר עֶרְהֶארְטֶע מִיךְ נִיכְט, זָאנְדֶערְן יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מִיר: לַאס עֶס
27 דִיר גֶענִיגֶען; רֶעדֶע נִיכְט וֵוייטֶער פָאן דִיזֶער זַאכֶע מִיט מִיר: גֶעהֶע הִינוֹיף אוֹיף דִיא
שְׁפִּיטְצֶע דֶעם פִּסְגָּה, אוּנְד עֶרְהֶעבֶּע דֵיינֶע אוֹיגֶען גֶעגֶען וֶועסְטֶען אוּנְד נָארְדֶען אוּנְד
גֶעגֶען זִידֶען אוּנְד גֶעגֶען אָסְטֶען, אוּנְד זִיהֶע עֶס מִיט דֵיינֶען אוֹיגֶען, דֶען דוּא ווִירְסְט
28 אִיבֶּער דִיזֶען יַרְדֵּן נִיכְט צִיהֶען: אַבֶּער דֶעם יְהוֹשֻׁעַ גִיבּ בֶּעפֶעהְל אוּנְד שְׁטֶערְקֶע אִיהְן,
אוּנְד מַאכֶע אִיהְן בֶּעהֶערְצְט, דֶען עֶר זָאלְל הִינְאִיבֶּער צִיהֶען פָאר דִיזֶעם פָאלְקֶע

(הֶער), אוּנְד עֶר זָאלְל אִיהְנֶען אוֹיסְטהֵיילֶען דַאז לַאנְד, וֶועלְכֶעס דוּא זֶעהֶען ווִירְסְט׃
29 אוּנְד ווִיר בלִיבֶּען אִים טהַאלֶע, גֶעגֶענְאִיבֶּער בֵּית פְּעוֹר׃

Cap. IV. ד

ד

1 אוּנְד נוּן יִשְׂרָאֵל, גֶעהָארְכֶע דֶען גֶעזֶעטְצֶען אוּנְד דֶען רֶעכְטֶען, דִיא אִיךְ אֵייךְ צוּ טהוּן
לֶעהְרֶע, דַאמִיט אִיהְר לֶעבֶּעט, אוּנְד הִינֵיין קָאמְמֶעט, אוּנְד דַאז לַאנְד אִין בֶּעזִיטְץ
2 נֶעהְמֶעט, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֶער גָאטט אֵיירֶער פֶעטֶער, אֵייךְ גִיבְּט׃ אִיהְר זָאלְלט נִיכְט הִינ־
צוּ טהוּן צוּ דֶער זַאכֶע, דִיא אִיךְ אֵייךְ גֶעבִּיטֶע, אוּנְד נִיכְטס דַאפָאן וֶועגְנֶעהְמֶען, אוֹיף
דַאס אִיהְר דִיא גֶעבָּאטֶע יְיָ'ס, אֵיירֶעס גָאטְטֶעס, בֶּעאָבְּאַכְטֶעט, דִיא אִיךְ אֵייךְ גֶעבִּיטֶע׃
3 אֵיירֶע אוֹיגֶען הַאבֶּען גֶעזֶעהֶען, וַואס יְיָ בֵּייא בַּעַל פְּעוֹר גֶעטהַאן הַאט׃ דֶען יֶעדֶער
מַאן, וֶועלְכֶער דֶעם בַּעַל פְּעוֹר פָאלְגְטֶע, דֶען הַאט יְיָ, דֵיין גָאטט, אוֹיס דֵיינֶער מִיטְטֶע
4 פֶערְטִילְגֶעט, אַבֶּער אִיהְר, דִיא אִיהְר אַן יְיָ, אֵיירֶעם גָאטְטֶע, הִינְגֶעט, אִיהְר לֶעבֶּעט
5 אַלְלֶע הֵייטֶע׃ זִיהֶע, אִיךְ הַאבֶּע אֵייךְ גֶעלֶעהְרט זַאטְצוּנְגֶען אוּנְד רֶעכְטֶע, ווִיא מִיר
יְיָ, מֵיין גָאטט, בֶּעפָאהְלֶען הַאט, אַלְזָא צוּ טהוּן אִין דֶעם לַאנְדֶע, וָאהִין אִיהְר קָאמְמט,
6 עֶס אִין בֶּעזִיטְץ צוּ נֶעהְמֶען׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלט זִיא בֶּעאָבְּאַכְטֶען, אוּנְד זִיא טהוּן, דֶען
דַאז אִיזְט אֵיירֶע ווַייזְהֵייט אוּנְד אֵייעֶר פֶערְשְׁטַאנְד פָאר דֶען אוֹיגֶען דֶער פֶעלְקֶער,
וֶועלְכֶע אַלְלֶע דִיזֶע גֶעזֶעטְצֶע הֶערֶען וֶוערְדֶען, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען שְׁפְּרֶעכֶען׃ יַא אֵיין
7 ווַייזֶעס אוּנְד פֶערְשְׁטֶענְדִיגֶעס פָאלְק (אִיזְט) דִיזֶע גְרָאסֶע נַאצִיאָן׃ דֶען, וָוא אִיזְט
אֵיינֶע גְרָאסֶע נַאצִיאָן, דֶער גֶעטְטֶער זָא נַאהֶע זִינְד, אַלְס יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט, זָא אָפְט
8 ווִיר אִיהְן אַנְרוּפֶען? אוּנְד וָוא אִיזְט אֵיינֶע גְרָאסֶע נַאצִיאָן, דִיא (זָאלְכֶע) גֶערֶעכְטֶע
זַאטְצוּנְגֶען אוּנְד גֶעבָּאטֶע הַאט, אַלְס דִיזֶעס גַאנְצֶע גֶעזֶעטְץ, דַאז אִיךְ אֵייךְ הֵייטֶע
9 פָארְלֶעגֶע? נוּר נִים דִיךְ אִין אַכְט, אוּנְד בֶּעוַואהְרֶע דֵיינֶע זֶעעלֶע זֶעהְר, דַאס דוּא
נִיכְט דִיא זַאכֶען פֶערְגֶעסְסֶעסְט, דִיא דֵיינֶע אוֹיגֶען גֶעזֶעהֶען הַאבֶּען, אוּנְד דַאס זִיא
אַלְלֶע טַאגֶע דֵיינֶעס לֶעבֶּענְס נִיכְט אוֹיס דֵיינֶעם הֶערְצֶען ווַייכֶען; זָאנְדֶערְן מַאכֶע
10 זִיא דֵיינֶען קִינְדֶערְן אוּנְד דֵיינֶען קִינְדֶעסְקִינְדֶערְן בֶּעקַאנְנְט, דֶען טַאג, אַן וֶועלְכֶעם
דוּא פָאר יְיָ, דֵיינֶעם גָאטְטֶע, אַם בֶּערְגֶע חוֹרֵב גֶעשְׁטַאנְדֶען בִּיזְט, אַלְס יְיָ צוּ מִיר
גֶעזַאגְט הַאט, פֶערְזַאמְמלֶע מִיר דַאז פָאלְק, זָא ווִילְל אִיךְ זִיא מֵיינֶע וָוארְטֶע הֶערֶען
לַאסְסֶען, דַאמִיט זִיא מִיךְ פִירְכטֶען לֶערְנֶען, אַלְלֶע טַאגֶע, דִיא זִיא אוֹיף עֶרְדֶען
11 לֶעבֶּען, אוּנְד עֶס אוֹיךְ אִיהְרֶע קִינְדֶער לֶעהְרֶען׃ אוּנְד אִיהְר טְרַאטֶעט הֶערְצוּ אוּנְד
שְׁטַאנְדֶעט אוּנְטֶען אַם בֶּערְגֶע, אוּנְד דֶער בֶּערְג בְּרַאנְנְטֶע אִים פֵייעֶר בִּיז (אִין) דַאז
12 הֶערְץ דֶעס הִימְמֶעלְס; פִינְסְטֶערְנִיס, וָואלְקֶען אוּנְד דוּנְקֶעל׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ
אֵייךְ מִיטְטֶען אוֹיס דֶעם פֵייעֶר; אֵיינֶע שְׁטִימְמֶע פָאן וָוארְטֶען הַאבְּט אִיהְר גֶעהֶערְט,
13 אַבֶּער קֵיינֶע גֶעשְׁטַאלְט הַאבְּט אִיהְר גֶעזֶעהֶען, בְּלָאס אֵיינֶע שְׁטִימְמֶע׃ אוּנְד עֶר פֶער־
קִינְדִיגְטֶע אֵייךְ זֵיינֶען בּוּנְד, דֶען עֶר בֶּעפַאהְל אֵייךְ, דִיא צֶעהְן גֶעבָּאטֶע צוּ טהוּן,

14 אוּנְד עֶר שְׁרִיבּ זִיא אוֹיף צְוַויא שְׁטֵיינֶערְנֶע טַאפֶֿעלְן, אוּנְד מִיר בֶּעפַֿאהְל יְיָ צוּ דִיזֶער
צַייט, אֵייךְ זַאטְצוּנְגֶען אוּנְד רֶעכְטֶע צוּ לֶעהְרֶען, דַאס אִיהְר זִיא טְהֶעטֶעט אִין דֶעם
15 לַאנְדֶע, דַאהִין אִיהְר צִיהֶעט, עֶס אִין בֶּעזִיטְק צוּ נֶעהְמֶען׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלט עֶס זֶעהְר
בֶּעוַואהְרֶען אִין אֵיירֶען זֶעעלֶען, דֶען אִיהְר הַאבְּט נִיכְט אִירְגֶענְד אֵיינֶע גֶעשְׁטַאלְט גֶע־
זֶעהֶען אַם טַאגֶע, (דַא) יְיָ צוּ אֵייךְ אוֹיף חוֹרֵב רֶעדֶעטֶע, מִיטְטֶען אוֹיס דֶעם פֵֿייעֶר,
16 דַאס אִיהְר נִיכְט פֶֿערְדֶערְבֶּעט אוּנְד אֵייךְ אֵיין אַבְּבִילְד מַאכֶעט דִיא גֶעשְׁטַאלְט אִיר־
17 גֶענְד אֵיינֶעם גֶאטְצֶען; דִיא גֶעשְׁטַאלְט אֵיינֶעם מַאנְנֶעם אָדֶער אֵיינֶעם וַוייבֶּעם; דִיא
גֶעשְׁטַאלְט אֵיינֶעם פִֿיהֶעם אוֹיף עֶרְדֶען; דִיא גֶעשְׁטַאלְט אִירְגֶענְד אֵיינֶעם גֶעפְֿלִיגֶעלְטֶען
18 פָֿאגֶעלְס, וֶועלְכֶער אַם הִימְמֶעל פְֿלִיגְט; דִיא גֶעשְׁטַאלְט אִירְגֶענְד אֵיינֶעם קְרִיכֶענְדֶען
(גֶעוִוירְמס) אוֹיף עֶרְדֶען; דִיא גֶעשְׁטַאלְט אִירְגֶענְד אֵיינֶעם פִֿישֶׁעס, דֶער אִים וַואסְסֶער
19 אוּנְטֶער דֶער עֶרְדֶע (לֶעבְּט); אוּנְד דַאס דוּא נִיכְט דַיינֶע אוֹיגֶען גֶעגֶען הִימְמֶעל אוֹיפְֿ־
הֶעבֶּעסְט, אוּנְד זֶעהֶעסְט דִיא זָאנְנֶע, דֶען מָאנְד אוּנְד דִיא שְׁטֶערְנֶע, דַאז גַאנְצֶע הֶעער
דֶעם הִימְמֶעלְס, אוּנְד דוּא פֶֿערְפִֿיהְרט וֶוערְדֶעסְט, אוּנְד זִיא אַנְבֶּעטֶעסְט, אוּנְד אִיהְנֶען
דִינֶעסְט, וֶועלְכֶע יְיָ, דַיין גָאטט, אַלְלֶען פָֿאלְקֶערְן אוּנְטֶער דֶעם גַאנְצֶען הִימְמֶעל
20 צוּגֶעטְהֵיילְט הַאט׃ אוּנְד אֵייךְ הַאט יְיָ גֶענָאמְמֶען אוּנְד אֵייךְ אוֹיס דֶעם אֵייזֶערְנֶען אָפֶֿען,
אוֹיס מִצְרַיִם, הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהְרט, דַאס אִיהְר דַאז פָֿאלְק זֵיינֶעס עֶרְבֶּעס זֵיין זָאלְלֶעט,
21 וִויא הֵייטִיגֶען טַאגֶעס׃ אוּנְד יְיָ וַוארְד צָארְנִיג אִיבֶּער מִיךְ אֵיירֶעטְוֶועגֶען, אוּנְד שְׁוואוּר,
אִיךְ זָאלְלְטֶע נִיכְט אִיבֶּער דֶען יַרְדֵּן גֶעהֶען, אוּנְד נִיכְט אִין דַאז גוּטֶע לַאנְד קָאמְמֶען,
22 וֶועלְכֶעס יְיָ, דַיין גָאטט, דִיר צוּם עֶרְבְּבֶּעזִיטְק גִיבְּט; דֶען אִיךְ וֶוערְדֶע אִין דִיזֶעם
לַאנְדֶע שְׁטֶערְבֶּען, אִיךְ צִיהֶע נִיכְט אִיבֶּער דֶען יַרְדֵּן, אִיהְר אַבֶּער צִיהֶעט הִינְאִיבֶּער אוּנְד
23 נֶעהְמֶעט דִיזֶעס גוּטֶע לַאנְד אִין בֶּעזִיטְק׃ נֶעהְמֶעט אֵייךְ אִין אַכְט, דַאס אִיהְר נִיכְט
דֶען בּוּנְד יְיָ'ס, אֵיירֶעס גָאטְטֶעס, פֶֿערְגֶעסְסֶעט, דֶען עֶר מִיט אֵייךְ גֶעמַאכְט הַאט, אוּנְד
דַאס אִיהְר אֵייךְ נִיכְט אֵיין אַבְּבִילְד (פָֿאן) אִירְגֶענְד אֵיינֶער גֶעשְׁטַאלְט מַאכֶעט, וֶועלְכֶעס
24 יְיָ, דַיין גָאטט, דִיר פֶֿערְבָאטֶען הַאט׃ דֶען יְיָ, דַיין גָאטט, אִיזְט אֵיין פֶֿערְצֶעהְרֶענְדֶעם
25 פֵֿייעֶר, אֵיין אֵייפֶֿערִיגֶער גָאטט׃ וֶוען דוּא קִינְדֶער אוּנְד קִינְדֶעסקִינְדֶער צֵייגֶעסְט, אוּנְד
אִיהְר אִין דֶעם לַאנְדֶע אֵיינְגֶעוָואהְנט זֵייד, אוּנְד אִיהְר פֶֿערְדֶערְבְּט אֵייךְ, אוּנְד אִיהְר
מַאכֶעט אֵיין אַבְּבִילְד (פָֿאן) אִירְגֶענְד אֵיינֶער גֶעשְׁטַאלְט, דַאס אִיהְר טְהוּט, וַואס בֶּאזֶע
26 (אִיזְט) אִין דֶען אוֹיגֶען יְיָ'ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, אִיהְן צוּ עֶרְצִירְנֶען; זָא רוּפֶֿע אִיךְ צוּ
צֵייגֶען גֶעגֶען אֵייךְ הֵייטֶע דֶען הִימְמֶעל אוּנְד דִיא עֶרְדֶע אַן, דַאס אִיהְר גֶעשְׁווינְד
וֶוערְדֶעט פֶֿערְלָארֶען וֶוערְדֶען אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע, וָואהִין אִיהְר אִיבֶּער דֶען יַרְדֵּן צִיהֶעט,
עֶס אִין בֶּעזִיטְק צוּ נֶעהְמֶען; אִיהְר וֶוערְדֶעט נִיכְט לַאנְגֶע צַייט אִין דֶעמְזֶעלְבֶּען בְּלֵיי־
27 בֶּען, זָאנְדֶערְן אִיהְר וֶוערְדֶעט פֶֿערְטִילְגט וֶוערְדֶען, אוּנְד יְיָ ווירְד אֵייךְ צֶערְשְׁטְרֵייעֶן
אוּנְטֶער דִיא פֶֿאלְקֶער, אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט אִין (גֶערִינְגֶער) אַנְצַאהְל אִיבְּרִיג בְּלֵייבֶּען
28 אוּנְטֶער דֶען פֶֿאלְקֶערְן, וָואהִין אֵייךְ יְיָ פִֿיהְרֶען ווירְד׃ אוּנְד אִיהְר וֶוערְדֶעט דָארְט

גֶאטְטֶערְן דינֶען, דֶעם וֶוערְקֶע מֶענְשְׁלִיכֶער הֶענְדֶע פָֿאן הָאלְץ אוּנְד שְׁטֵיין, וֶועלְכֶע
29 נִיכְט זֶעהֶען אוּנְד נִיכְט הֶארֶען, אוּנְד נִיכְט עֶסֶּען אוּנְד נִיכְט רִיכֶען׃ אוּנְד אִיהְר וֶוערְ־
דֶעט פָֿאן דָארְט אוֹיס יְיָ, דֵיינֶען גָאטט, זוּכֶען אוּנְד דוּא וִוירְסְט אִיהְן פִֿינְדֶען, וֶוען דִיא
30 נַאךְ אִיהְם מִיט דֵיינֶעם גַאנְצֶען הֶערְצֶען אוּנְד מִיט דֵיינֶער גַאנְצֶען זֵעעלֶע אִין דֵיינֶער
נָאטְה זוּכֶעסְט, אוּנְד וֶוען דִיךְ דִיזֶעס אַלְלֶעס אִין דֶען לֶעטְצְטֶען טַאגֶען טְרֶעפֶֿען וִוירְד,
דַאן וִוירְסְט דוּא צוּרִיקְקֶעהְרֶען צוּ יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט, אוּנְד וִוירְסְט זֵיינֶער שְׁטִימְמֶע גֶע־
31 הָארְכֶען, דֶען אֵיין בַּארְמְהֶערְצִיגֶער גָאטט אִיזְט יְיָ, דֵיין גָאטט, עֶר וִוירְד דִיךְ נִיכְט
פֶֿערְלַאסֶּען אוּנְד נִיכְט פֶֿערְדֶערְבֶען, אוּנְד וִוירְד נִיכְט פֶֿערְגֶעסֶּען דֶען בּוּנְד דֵיינֶער
32 פֶֿעטֶער, דֶען עֶר אִיהְנֶען צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט׃ דֶען, פְֿרַאגֶע דָאךְ נַאךְ דֶען פְֿרִיהֶערֶען
טַאגֶען, דִיא פָֿאר דִיר גֶעוֶועזֶען זִינְד, פָֿאן דֶעם טַאגֶע אַן, דַא יְיָ עֶרְשַׁאפֶֿען הַאט דֶען
מֶענְשֶׁען אוֹיף דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד פָֿאן אֵיינֶעם עֶנְדֶע דֶעם הִימְמֶעלְס בִּיז צוּם אַנְדֶערְן
עֶנְדֶע דֶעם הִימְמֶעלְס׃ אָב עֶטְוַואס זָא גְרָאסֶעס גֶעשֶׁעהֶען, אָדֶער אָב דֶערְגְלֵייכֶען יֶע
33 גֶעהֶערְט וָוארְדֶען אִיזְט? אָב אֵיין פָֿאלְק גֶעהֶערְט הַאט דִיא שְׁטִימְמֶע גָאטְטֶעס רֶעדֶענְד
מִיטְטֶען אוֹיס דֶעם פֵֿייעֶר, וִויא דוּא גֶעהֶערְט הַאסְט, אוּנְד אִיזְט אַם לֶעבֶען גֶעבְּלִיבֶען?
34 אָדֶער אָב גָאטט פֶֿערְזוּכְט הַאט צוּ קָאמְמֶען, זִיךְ אֵיין פָֿאלְק מִיטְטֶען אוֹיס אֵיינֶעם
פָֿאלְקֶע הֶערוֹיסְצוּנֶעהְמֶען, דוּרְךְ פְּרִיפֿוּנְגֶען, דוּרְךְ צֵייכֶען אוּנְד דוּרְךְ וואוּנְדֶער, אוּנְד
דוּרְךְ קְרִיג, אוּנְד מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד, אוּנְד מִיט אוֹיסְגֶעשְׁטְרֶעקְטֶעם אַרְמֶע, אוּנְד
דוּרְךְ גְרָאסֶע, פּוּרְכְטבַּארֶע טְהַאטֶען גְלֵייךְ אַלְלֶעם דֶעם, וַואס פִֿיר אֵייךְ גֶעטְהַאן
35 הַאט יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, אִין מִצְרַיִם פָֿאר דֵיינֶען אוֹיגֶען? דוּא הַאסְט עֶס שׁוֹיעֶן דִירְפֶֿען,
אוּם צוּ עֶרְקֶענְנֶען, דַאס יְיָ (אַלְלַיין) גָאטט אִיזְט; אוּנְד קֵיינֶער מֶעהְר אוּנְטֶער אִיהְם׃
36 פָֿאם הִימְמֶעל הֶערַאבּ הַאט עֶר דִיךְ זֵיינֶע שְׁטִימְמֶע הֶארֶען לַאסֶּען, אוּם דִיךְ צוּ
בֶּעלֶעהְרֶען, אוּנְד אוֹיף דֶער עֶרְדֶע הַאט עֶר דִיר זֵיין גְרָאסֶעס פֵֿייעֶר גֶעצֵייגְט, אוּנְד
37 זֵיינֶע וָוארְטֶע הַאסְט דוּא גֶעהֶערְט מִיטְטֶען אוֹיס דֶעם פֵֿייעֶר׃ אוּנְד דַארוּם, וֵוייל עֶר
דֵיינֶע פֶֿעטֶער גֶעלִיבְּט הַאט, אוּנְד אִיהְרֶען זַאמֶען נַאךְ אִיהְנֶען עֶרְוֶועהְלֶעט הַאט, זָא
הַאט עֶר דִיךְ מִיט זֵיינֶעם אַנְגֶעזִיכְט, מִיט זֵיינֶער גְרָאסֶען מַאכְט אוֹיס מִצְרַיִם הֶערוֹיס־
38 גֶעפִֿיהְרְט, אוּם גְרֶעסֶערֶע אוּנְד מֶעכְטִיגֶערֶע פֶֿעלְקֶער אַלְס דוּא, פָֿאר דִיר הֶער צוּ
פֶֿערְטְרֵייבֶען, אוּם דִיךְ הִינְצוּבְּרִינְגֶען, אוּנְד דִיר אִיהְר לַאנְד צוּם עֶרְבְּבֶעזִיטְצֶע צוּ גֶעבֶען,
39 וִויא הֵייטִיגֶען טַאגֶעס׃ אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט הֵייטֶע עֶרְקֶענְנֶען, אוּנְד צוּ הֶערְצֶען נֶעהְמֶען,
דַאס יְיָ גָאטט אִיזְט, אִים הִימְמֶעל אָבֶען אוּנְד אוֹיף דֶער עֶרְדֶע אוּנְטֶען, קֵיינֶער זָאנְסְט׃
40 אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט זֵיינֶע גֶעזֶעטְצֶע אוּנְד זֵיינֶע גֶעבָּאטֶע בֶּעאָבְּאַכְטֶען, דִיא אִיךְ דִיר
הֵייטֶע בֶּעפֶֿעהְלֶע, דַאס עֶס דִיר וָואהְל גֶעהֶע אוּנְד דֵיינֶען קִינְדֶערְן נַאךְ דִיר, אוּנְד
דַאמִיט דוּא לַאנְגֶע אִין דֶעם לַאנְדֶע לֶעבֶּעסְט, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גִיבְּט
41 אוֹיף אַלְלֶע צֵייטֶען׃ דַאמַאלְס זָאנְדֶערְטֶע מֹשֶׁה דְרֵייא שְׁטֶעדְטֶע דִיסְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵּן'ס
42 גֶעגֶען אוֹיפְֿגַאנְג דֶער זָאנְנֶע אוֹיס, דַאס דַאהִין אֵיין טָאדְטְשְׁלֶעגֶער פְֿלִיהֶען מֶאגֶע,

וֶועלְכֶער זֵייגֶען נֶעבְּסטֶען אָהְנֶע פֶֿארְזַאטְץ עֶרְשְׁלֶעגְט, דָא עֶר אִיהְם פָֿארְהִין נִיכְט
פֵֿיינְד גֶעוֶועזֶען אִיזְט, דַאמִיט עֶר אִין אֵיינֶע דִיזֶער שְׁטֶעדְטֶע פְלִיהֶען מֶאגֶע אוּנְד לֶעבֶּען
43 בְּלֵייבֶּע׃ בֶּצֶר אִין דֶער וִויסְטֶע, אִים פְלַאכֶען פֶֿעלְדֶע פִֿיר דֶען רְאוּבֵנִי, אוּנְד רָאמֹת
44 אִין גִּלְעָד פִֿיר דֶען גָּדִי, אוּנְד גּוֹלָן אִין בָּשָׁן פִֿיר דֶען מְנַשֶּׁה׃ אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט דַאז
45 גֶעזֶעטְץ, וֶועלְכֶעס משֶׁה דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס פָֿארְלֶעגְטֶע׃ דַאז זִינְד דִיא צֵייגְנִיסְסֶע
אוּנְד דִיא גֶעזֶעטְצֶע אוּנְד דִיא רֶעכְטֶע, דִיא משֶׁה צוּ דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס רֶעדֶעטֶע,
46 נַאךְ אִיהְרֶעם אוּיסְצוּגֶע אוּיס מִצְרַיִם, דִיסְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵּן׳ס אִים טְהַאלֶע, גֶעגֶענְאִיבֶּער
בֵּית פְּעוֹר, אִין דֶעם לַאנְדֶע סִיחוֹן׳ס, קֶאנִיגְס פָֿאן אֱמֹרִי, וֶועלְכֶער צוּ חֶשְׁבּוֹן וָואהְנְטֶע,
47 דֶען משֶׁה אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס שְׁלוּגֶען, אַלְס זִיא אוּיס מִצְרַיִם צָאגֶען׃ אוּנְד
זִיא נַאהְמֶען זֵיין לַאנְד אֵיין אוּנְד דַאז לַאנְד עוֹג׳ס, קֶאנִיגְס צוּ בָּשָׁן, בֵּיידֶע קֶאנִיגֶע
48 פָֿאן אֱמֹרִי, דִיא דִיסְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵּן׳ס גֶעגֶען אוּפְֿגַאנְג דֶער זָאנְנֶע (וָואהְנְטֶען)׃ פָֿאן עֲרֹעֵר,
וֶועלְכֶעס אַם אוּפֶֿער דֶעם בַּאכֶעס אַרְנוֹן (לִיגְט), בִּיז צוּם בֶּערְגֶע שִׂיאוֹן, דַאז אִיזְט
49 חֶרְמוֹן׃ אוּנְד אַלְלֶעס פְלַאכֶע לַאנְד דִיסְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵּן׳ס, גֶעגֶען אָסְטֶען, אוּנְד בִּיז
צוּם מֶעער דֶעם פְלַאכֶען פֶֿעלְדֶעס, אַם פוּסֶע דֶעם בֶּערְגֶעס פִּסְגָּה׃

Cap. V. ה

ה

1 אוּנְד משֶׁה בֶּערִיף גַאנְץ יִשְׂרָאֵל, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְנֶען׃ הֶערֶע יִשְׂרָאֵל דִיא גֶעזֶעטְצֶע
אוּנְד דִיא רֶעכְטֶע, דִיא אִיךְ הֵייטֶע פָֿאר אֵיירֶען אָהְרֶען רֶעדֶע, לֶערְנֶעט זִיא אוּנְד
2 בֶּעוַואהְרֶעט זִיא, דַאס אִיהְר זִיא טְהוּט׃ יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט, הַאט מִיט אוּנְז אֵיינֶען בּוּנְד
3 אִין חוֹרֵב גֶעשְׁלָאסְסֶען׃ נִיכְט מִיט אוּנְזֶערֶען פֶֿעטֶערְן הַאט יְיָ דִיזֶען בּוּנְד גֶעשְׁלָאסְסֶען,
4 זָאנְדֶערְן מִיט אוּנְז, דִיא וִויר הֵייטֶע אַלְלֶע נָאךְ לֶעבֶּענְד זִינְד׃ אַנְגֶעזִיכְט גֶעגֶען אַנְ־
גֶעזִיכְט הַאט יְיָ מִיט אֵייךְ אוּיף דֶעם בֶּערְגֶע מִיטְטֶען אוּיס דֶעם פֵֿייעֶר גֶערֶעדֶעט׃
5 אִיךְ שְׁטַאנְד צְווִישֶׁען יְיָ אוּנְד אֵייךְ צוּ יֶענֶער צֵייט, אוּם אֵייךְ דַאז וָוארְט יְיָ׳ס צוּ פֶֿערְ־
קִינְדִיגֶען, דֶען אִיהְר פִֿירְכְטֶעטֶעט אֵייךְ פָֿאר דֶעם פֵֿייעֶר, אוּנְד אִיהְר שְׁטִיגֶעט נִיכְט
6 אוּיף דֶען בֶּערְג׃ עֶר שְׁפְּרַאךְ׃ אִיךְ (בִּין) יְיָ, דֵיין גָאטט, דֶער דִיךְ אוּיס דֶעם לַאנְדֶע
7 מִצְרַיִם, אוּיס דֶעם לַאנְדֶע דֶער קְנֶעכְטְשַׁאפְֿט, הֶערוּיסְגֶעפִֿיהְרְט הַאט׃ דוּא זָאלְלְסְט
8 קֵיינֶע אַנְדֶערְן גֶעטְטֶער הַאבֶּען פָֿאר מֵיינֶעם אַנְגֶעזִיכְטֶע׃ דוּא זָאלְלְסְט דִיר קֵיין שְׁנִיטְצ־
בִּילְד פָֿאן אִירְגֶענְד אֵיינֶער גֶעשְׁטַאלְט מַאכֶען, וֶועלְכֶע אָבֶּען אִים הִימְמֶעל, אָדֶער
9 וֶועלְכֶע אוּנְטֶען אוּיף דֶער עֶרְדֶע, אָדֶער וֶועלְכֶע אוּנְטֶער דֶער עֶרְדֶע (אִיזְט)׃ דוּא
זָאלְלְסְט זִיא נִיכְט אַנְבֶּעטֶען, אוּנְד אִיהְנֶען נִיכְט דִינֶען׃ דֶען אִיךְ יְיָ, דֵיין גָאטט, (בִּין)
אֵיין אֵייפֶֿערִיגֶער גָאטט, וֶועלְכֶער דִיא מִיסְסֶעטְהַאט דֶער פֶֿעטֶער (אַן) דֶען קִינְדֶערְן
10 הֵיימְזוּכְט, אַם דְרִיטְטֶען אוּנְד אַם פִֿירְטֶען גְלִידֶע, בֵּייא דֶענֶען, דִיא מִיךְ הַאסְסֶען׃ דֶער
אַבֶּער גְנַאדֶע אִיבְּט אַן טוּיזֶענְדֶען, בֵּייא דֶענֶען, דִיא מִיךְ לִיבֶּען, אוּנְד דִיא מֵיינֶע גֶע־
11 בָּאטֶע הַאלְטֶען׃ דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט דֶען נַאמֶען יְיָ׳ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, צוּם פַֿאלְשֶׁען

אױסְשפּרֶעכֶען; דֶען יְיָ װִירד (דֶען) נִיכְט אוּנְגֶעשטרַאפְט לַאסֶען, װֶעלכֶער זֵיינֶען
12 נַאמֶען צוּם פַאלְשֶׁען אױסְשפּרִיכְט: הַאלְטֶעט דֶען רוּהֶעטַאג, אִיהְן צוּ הֵיילִיגֶען,
13 װִיא דִיר יְיָ, דֵיין גָאטט, בֶּעפָאהְלֶען הַאט: זֶעכְס טַאגֶע זָאלְלסט דוּא אַרְבֵּייטֶען, אוּנְד
14 אַלְלֶע דֵיינֶע גֶעשֶׁעפְטֶע פֶערְרִיכְטֶען; אַבֶּער דֶער זִיבֶּענְטֶע טַאג אִיזְט אֵיין רוּהֶעטַאג
יְיָ'ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס; דוּא זָאלְלסט נִיכְט אִירְגֶענְד אֵיינֶע אַרְבֵּייט טהוּן, דוּא, נָאךְ דֵיין
זָאהְן, נָאךְ דֵיינֶע טָאכְטֶער, נָאךְ דֵיין קְנֶעכְט, נָאךְ דֵיינֶע מַאגְד, נָאךְ דֵיין אָכְז, נָאךְ
דֵיין עֶזֶעל, נָאךְ אַלְל דֵיין פִיה, נָאךְ דֶער פְרֶעמְדלִינְג, װֶעלְכֶער אִין דֵיינֶען טְהָארֶען
15 (אִיזְט), דַאמִיט (אױךְ) דֵיין קְנֶעכְט אוּנְד דֵיינֶע מַאגְד רוּהֶע װִיא דוּא, דֶען דוּא זָאלְלסט
גֶעדֶענְקֶען, דַאס דוּא (אױךְ) אֵיין קְנֶעכְט װַארְסט אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אוּנְד דַאס דִיךְ
יְיָ, דֵיין גָאטט, פָאן דָארְט מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד אוּנְד מִיט אױסְגֶעשטרֶעקְטֶעם אַרְמֶע
הֶערױסְגֶעפִיהְרט הַאט; דַארוּם הַאט דִיר יְיָ, דֵיין גָאטט, בֶּעפָאהְלֶען, דֶען רוּהֶעטַאג
16 צוּ הַאלְטֶען: עֶהְרֶע דֵיינֶען פַאטֶער אוּנְד דֵיינֶע מוּטְטֶער װִיא דִיר יְיָ, דֵיין גָאטט, בֶּע־
פָאהְלֶען הַאט, דַאמִיט דוּא לַאנְגֶע לֶעבֶּעסְט, אוּנְד דַאמִיט עֶס דִיר װָאהְלגֶעהֶע אִין
17 דֶעם לַאנְדֶע, װֶעלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גִיבְּט: דוּא זָאלְלסט נִיכְט טֶאדְטֶען אוּנְד
דוּא זָאלְלסט נִיכְט עֶהֶעבְּרֶעכֶען, אוּנְד דוּא זָאלְלסט נִיכְט שְׁטֶעהְלֶען, אוּנְד דוּא
18 זָאלְלסט קֵיין פַאלְשֶׁעס צֵייגְנִיס גֶעגֶען דֵיינֶען נֶעכְסְטֶען אױסְזַאגֶען: לַאס דִיךְ נִיכְט
נַאךְ דֶעם װֵייבֶּע דֵיינֶעס נֶעכְסְטֶען גֶעלִיסְטֶען, דוּא זָאלְלסט נִיכְט בֶּעגֶעהְרֶען
דֵיינֶעס נֶעכְסְטֶען הױז, נָאךְ זֵיין פֶעלְד, נָאךְ זֵיינֶען קְנֶעכְט, נָאךְ זֵיינֶע מַאגְד, זֵיינֶען
19 אָכְזֶען, נָאךְ זֵיינֶען עֶזֶעל, נָאךְ אַלְלֶעס װַאס דֵיינֶעס נֶעכְסְטֶען (גֶעהֶערְט): דִיזֶע װָארְטֶע
רֶעדֶעטֶע יְיָ צוּ אֵיירֶער גַאנְצֶען גֶעמֵיינְדֶע אױף דֶעם בֶּערְגֶע, מִיטְטֶען אױס דֶעם פֵייעֶר,
דֶער װָאלְקֶע אוּנְד דֶעם דוּנְקֶעל, מִיט לױטֶער שְׁטִימְמֶע, אוּנְד טהַאט נִיכְטס דַאצוּ;
20 אוּנְד עֶר שְׁרִיבּ זִיא אױף צְװֵייא שְׁטֵיינֶערְנֶע טַאפֶעלְן, אוּנְד גַאבּ זִיא מִיר: אוּנְד עֶס
װַאר אַלְס אִיהְר גֶעהֶערְט הַאבְּט דִיא שְׁטִימְמֶע מִיטְטֶען אױס דֶער פִינְסְטֶערְנִיס, אוּנְד
דֶער בֶּערְג בְּרַאנְנְטֶע מִיט פֵייעֶר, דַא טְרַאטֶעט אִיהְר הֶערְצוּ צוּ מִיר, אַלְלֶע הֵייפְּטֶער
21 אֵיירֶער שְׁטֶעמְמֶע אוּנְד אֵיירֶער עֶלְטֶעסְטֶען, אוּנְד שְׁפּרַאכֶעט: זִיהֶע! עֶס הַאט אוּנְז
יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט, זֵיינֶע הֶערְרלִיכְקֵייט אוּנְד זֵיינֶע גְרָאסֶע גֶעצֵייגְט, אוּנְד זֵיינֶע שְׁטִימְמֶע
הַאבֶּען װִיר גֶעהֶערְט מִיטְטֶען אױס דֶעם פֵייעֶר; דִיזֶען טַאג הַאבֶּען װִיר גֶעזֶעהֶען, דַאס
22 יְיָ מִיט אֵיינֶעם מֶענְשֶׁען רֶעדֶעט אוּנְד עֶר (דֶעננָאךְ) אַם לֶעבֶּען בְּלֵייבְּט: אוּנְד נוּן,
װַארוּם זָאלְלֶען װִיר אוּמְקָאמְמֶען? דֶען אוּנְז װִירְד דִיזֶעס גְרָאסֶע פֵייעֶר פֶערְצֶעהְרֶען;
װֶען װִיר נוּן מֶעהְר דֶער שְׁטִימְמֶע יְיָ'ס, אוּנְזֶערֶעס גָאטְטֶעס, הֶערֶען, זָא מִיסֶען װִיר
23 שְׁטֶערְבֶּען: דֶען װֶער אִיזְט פָאן אַלְלֶעם פְלֵיישֶׁע, דֶער דִיא שְׁטִימְמֶע דֶעם לֶעבֶּענ־
דִיגֶען גָאטְטֶעס רֶעדֶען גֶעהֶערְט הַאט מִיטְטֶען אױס דֶעם פֵייעֶר, װִיא װִיר, אוּנְד װֶערֶע
24 לֶעבֶּען גֶעבְּלִיבֶּען: טְרִיטְט דוּא הִינְצוּ אוּנְד הֶערֶע אַלְלֶעס, װַאס יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט,
זַאגְט, דַאן רֶעדֶע דוּא צוּ אוּנְז אַלְלֶעס, װַאס יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט, צוּ דִיר רֶעדֶען װִירְד,

25 ווִיר וָואלְלֶען עֶס הֶערֶען אוּנְד טהוּן: אוּנְד יְיָ הֶערְטֶע דִיא שְׁטִימְמֶע אֵיירֶער וָוארְטֶע,
אַלְס אִיהְר צוּ מִיר רֶעדְעטֶעט, אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע צוּ מִיר, אִיךְ הַאבֶּע גֶעהֶערְט דִיא שְׁטִימְמֶע
דֶער וָוארְטֶע דִיזֶעס פָאלְקֶעס, דִיא זִיא מִיט דִיר גֶערֶעדֶעט הַאבֶּען; עֶס אִיזְט אַלְלֶעס
26 גוּט וַואס זִיא גֶערֶעדֶעט הַאבֶּען: מֶאכְטֶען זִיא דָאךְ (אִימְמֶער) דִיזֶעס הֶערְץ הַאבֶּען,
מִיךְ צוּ פִּירְכְטֶען אוּנְד צוּ בֶּעאָבְּאַכְטֶען אַלְלֶע מֵיינֶע גֶעבָּאטֶע אַלְלֶע צֵייט, דַאמִיט
27 עֶס וָואהְל גֶעהֶע אִיהְנֶען אוּנְד אִיהְרֶען קִינְדֶערְן אוֹיף עֶווִיג! גֶעהֶע אוּנְד זַאגֶע אִיהְנֶען:
28 קֶעהְרֶעט צוּרִיק צוּ אֵיירֶען צֶעלְטֶען: אוּנְד דוּא שְׁטֶעהֶע בֵּייא מִיר הִיר, זָא ווִילְל אִיךְ
צוּ דִיר רֶעדֶען אַלְלֶע גֶעבָּאטֶע אוּנְד זַאטְצוּנְגֶען אוּנְד רֶעכְטֶע, דִיא דוּא זִיא לֶעהְרֶען
זָאלְלְסְט, דַאס זִיא (דַארְנַאךְ) טהוּן אִין דֶעם לַאנְדֶע, דַאז אִיךְ אִיהְנֶען גֶעבֶּע עֶס צוּ
29 בֶּעזִיטְצֶען: אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט צוּ טהוּן בֶּעאָבְּאַכְטֶען ווִיא יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, אֵייךְ בֶּע־
30 פָאהְלֶען הַאט, ווַייכֶעט נִיכְט (דַאפָאן, וֶועדֶער) רֶעכְטְס נָאךְ לִינְקְס; גַאנְץ אוֹיף דֶעם
וֶועגֶע, דֶען יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, אֵייךְ בֶּעפָאהְלֶען הַאט, זָאלְלְט אִיהְר גֶעהֶען; דַאמִיט אִיהְר
לֶעבֶּעט, אוּנְד עֶס אֵייךְ וָואהְל (גֶעהֶע), אוּנְד אִיהְר לַאנְגֶע יַאהְרֶע בְּלַייבֶּעט אִין דֶעם
לַאנְדֶע, דַאז אִיהְר אִין בֶּעזִיטְץ נֶעהְמֶען וֶוערְדֶעט:

ו Cap. VI. ו

1 אוּנְד דִיזֶעס (אִיזְט) דַאז גֶעבָּאט, דִיא זַאטְצוּנְגֶען אוּנְד דִיא רֶעכְטֶע, דִיא יְיָ, אֵייעֶר
גָאטט, אֵייךְ צוּ לֶעהְרֶען אוּנְד צוּ טהוּן בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע, אִין דֶעם לַאנְדֶע, דַאהִין
2 אִיהְר צִיהֶעט עֶס אִין בֶּעזִיטְץ צוּ נֶעהְמֶען; דַאמִיט דוּא יְיָ, דֵיינֶען גָאטט, פִּירְכְטֶעסְט,
אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעזֶעטְצֶע אוּנְד זֵיינֶע גֶעבָּאטֶע, דִיא אִיךְ דִיר בֶּעפֶעהְלֶע צוּ בֶּעאָבְּאַכְטֶען,
דוּא אוּנְד דֵיין זָאהְן אוּנְד דֵיין עֶנְקֶעל, אַלְלֶע טַאגֶע דֵיינֶעס לֶעבֶּענְס, אוּנְד דַאמִיט
3 דוּא לַאנְגֶע לֶעבֶּעסְט: אוּנְד דוּא יִשְׂרָאֵל גֶעהָארְכֶע! אוּנְד בֶּעאָבְּאַכְטֶע (עֶס) צוּ טהוּן,
דַאמִיט עֶס דִיר וָואהְל גֶעהֶע, אוּנְד דַאמִיט אִיהְר אֵייךְ זֶעהְר פֶערְמֶעהְרֶעט, ווִיא יְיָ,
דֶער גָאטט דֵיינֶער פֶעטֶער, דִיר גֶערֶעדֶעט הַאט, (אִין דֶעם) לַאנְדֶע, דַאז פָאן מִילְךְ
4 5 אוּנְד הָאנִיג פְלִיסְט: הֶערֶע יִשְׂרָאֵל! יְיָ, אוּנְזֶער גָאטט, יְיָ אִיזְט אֵיינֶער: אוּנְד דוּא
זָאלְלְסְט יְיָ, דֵיינֶען גָאטט, לִיבֶּען מִיט דֵיינֶעם גַאנְצֶען הֶערְצֶען, מִיט דֵיינֶער גַאנְצֶען
6 זֶעעלֶע, אוּנְד מִיט דֵיינֶעם גַאנְצֶען פֶערְמֶאגֶען: אוּנְד עֶס זָאלְלֶען דִיזֶע וָוארְטֶע, דִיא
7 אִיךְ דִיר הַייטֶע בֶּעפֶעהְלֶע, אִין דֵיינֶעם הֶערְצֶען זֵיין: אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט זִיא אֵיינ־
שֶׁערְפֶען דֵיינֶען קִינְדֶערְן, אוּנְד זָאלְלְסְט פָאן אִיהְנֶען רֶעדֶען, וֶוען דוּא אִין דֵיינֶעם הוֹיזֶע
זִיטְצֶעסְט, אָדֶער וֶוען דוּא אוֹיף דֵיינֶעם וֶועגֶע גֶעהֶעסְט, אוּנְד בֵּייא דֵיינֶעם נִידֶער־
8 לֶעגֶען אוּנְד בֵּייא דֵיינֶעם אוֹיפְשְׁטֶעהֶען, אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט זִיא בִּינְדֶען צוּם צֵייכֶען
9 אַן דֵיינֶע הַאנְד, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען צוּם דֶענְקְמַאל צווִישֶׁען דֵיינֶען אוֹיגֶען זֵיין: אוּנְד
דוּא זָאלְלְסְט זִיא אַן דִיא פְפָאסְטֶען דֵיינֶעס הוֹיזֶעס, אוּנְד אַן דֵיינֶע טהִירֶען שְׁרַייבֶּען:
10 אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, וֶוען יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיךְ אִין דַאז לַאנְד בְּרִינְגֶען ווִירְד, וֶועלְכֶעס

עֶר דֵיינֶען פֶֿעטֶערְן, דֶעם אַבְרָהָם, דֶעם יִצְחָק אוּנְד דֶעם יַעֲקֹב צוּגֶעשְׁוָואֶרֶען הַאט,
11 דִיר גְרָאסֶע אוּנְד גוּטֶע שְׁטֶעדְטֶע צוּ גֶעבֶּען, דִיא דוּא נִיכְט גֶעבּוֹיעֶט הַאסְט, אוּנְד
הֵייזֶער פָֿאלְל אַלְלֶעס גוּטֶען, דִיא דוּא נִיכְט גֶעפִֿילְלט הַאסְט, אוּנְד אוֹיסְגֶעהוֹיעֶנֶע
(בּרוּנְנֶען), דִיא דוּא נִיכְט אוֹיסְגֶעהוֹיעֶן הַאסְט, וֵויינְגֶערְטֶען אוּנְד אֶלְבֶּערְגֶע, דִיא דוּא
נִיכְט גֶעפְּפְלַאנְצְט הַאסְט, אוּנְד דוּא וִוירְסְט עֶסֶען, אוּנְד וִוירְסְט גֶעזֶעטְטִיגְט זֵיין:
12 (זָא) הִיטֶע דִיךְ, דַאס דוּא יְיָ נִיכְט פֶֿערְגֶעסֶעסְט, דֶער דִיךְ אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם,
13 אוֹיס דֶעם הוֹיזֶע דֶער קְנֶעכְטֶע, הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהְרט הַאט: דֶען יְיָ, דֵיינֶען גָאטט, זָאלְלסְט
דוּא פִֿירְכְטֶען, אוּנְד אִיהְם זָאלְלסְט דוּא דִינֶען, אוּנְד בֵּייא זֵיינֶעם נַאמֶען זָאלְלסְט דוּא
14 שְׁוָוארֶען: אִיהְר זָאלְלט נִיכְט פְֿרֶעמְדֶען גֶעטְטֶערְן נַאכְגֶעהֶען, פָֿאן דֶען גֶעטְטֶערְן דֶער
15 פֶֿאלְקֶער, דִיא אוּם אֵייךְ הֶערוּם (וָואהְנֶען), דֶען אֵיין אֵייפְֿרִיגֶער גָאטט אִיזְט יְיָ, דֵיין
גָאטט, אוּנְטֶער דִיר; עֶס מֶאכְטֶע דֶער צָארְן יְיָ'ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, אִיבֶּער דִיךְ עֶנְט־
16 בְּרֶענְנֶען, אוּנְד דִיךְ פָֿאן דֶער אָבֶּערְפְֿלֶעכֶע דֶער עֶרְדֶע פֶֿערְטִילְגֶען: אִיהְר זָאלְלט
17 אוֹיךְ נִיכְט יְיָ, אֵיירֶען גָאטט, פֶֿערְזוּכֶען, וִויא אִיהְר אִיהְן צוּ מַסָּה פֶֿערְזוּכְטֶעט: אִיהְר
זָאלְלט דִיא גֶעבָּאטֶע יְיָ'ס, אֵיירֶעס גָאטְטֶעס, אוּנְד זֵיינֶע צֵייגְנִיסֶע אוּנְד זֵיינֶע גֶע־
18 זֶעטְצֶע, דִיא עֶר דִיר בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט, בֶּעאָבְּאַכְטֶען, אוּנְד דוּא זָאלְלסְט טהוּן
וַואס רֶעכְט אוּנְד גוּט (אִיזְט) אִין דֶען אוֹיגֶען יְיָ'ס, דַאמִיט עֶס דִיר וָואהְל גֶעהֶע,
אוּנְד דוּא גֶעהֶעסְט אֵיין, אוּנְד נֶעהְמֶעסְט אִין בֶּעזִיטְץ דַאז גוּטֶע לַאנְד, וֶועלְכֶעס יְיָ
19 צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט דֵיינֶען פֶֿעטֶערְן, צוּ פֶֿערְיַאגֶען אַלְלֶע דֵיינֶע פֵֿיינְדֶע פָֿאר דִיר, וִויא
20 יְיָ גֶערֶעדֶעט הַאט: וֶוען דִיךְ דֵיין זָאהְן פְֿרַאגֶען וִוירְד אִין דֶען קִינְפְֿטִיגֶען צֵייטֶען, אוּנְד
שְׁפְּרֶעכֶען: וַואס זִינְד דַאז פִֿיר צֵייגְנִיסֶע אוּנְד גֶעזֶעטְצֶע אוּנְד רֶעכְטֶע, דִיא יְיָ, אוּנְזֶער
21 גָאטט, אֵייךְ בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט? זָא זָאלְלסְט דוּא שְׁפְּרֶעכֶען צוּ דֵיינֶעם זָאהְנֶע: וִויר
וַוארֶען קְנֶעכְטֶע דֶעם פַּרְעֹה אִין מִצְרַיִם, אוּנְד יְיָ הַאט אוּנְז הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהְרט אוֹיס
22 מִצְרַיִם מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד, אוּנְד יְיָ הַאט גֶעגֶעבֶּען צֵייכֶען אוּנְד וואוּנְדֶער, גְרָאסֶע
אוּנְד בֶּאזֶע אִין מִצְרַיִם, אַן פַּרְעֹה אוּנְד אַן זֵיינֶעם גַאנְצֶען הוֹיזֶע, פָֿאר אוּנְזֶערֶען אוֹיגֶען,
23 אוּנְד אוּנְז הַאט עֶר פָֿאן דָארְט הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהְרט, אוּם אוּנְז צוּ בְּרִינְגֶען (אוּנְד) אוּנְז
24 דַאז לַאנְד צוּ גֶעבֶּען, דַאז עֶר אוּנְזֶערֶען פֶֿעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט: אוּנְד יְיָ הַאט
אוּנְז אַלְלֶע דִיזֶע גֶעזֶעטְצֶע צוּ טהוּן גֶעבָּאטֶען, יְיָ, אוּנְזֶערְן גָאטט, צוּ פִֿירְכְטֶען, דַאס
25 עֶס אוּנְז וָואהְל גֶעהֶע אַלְלֶע צֵייט, דַאמִיט וִויר לֶעבֶּען, וִויא הֵייטִיגֶען טַאגֶעס: אוּנְד
עֶס וִוירְד אוּנְז צוּר גֶערֶעכְטִיגְקֵייט וֶוערְדֶען, וֶוען וִויר בֶּעאָבְּאַכְטֶען אוּנְד טהוּן דִיזֶעס
גַאנְצֶע גֶעבָּאט פָֿאר יְיָ, אוּנְזֶערֶעם גָאטט, וִויא עֶר אוּנְז בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט:

Cap. VII. ז

ז

1 וֶוען יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיךְ אִין דַאז לַאנְד בְּרִינְגֶעט, דַארֵיין דוּא קָאמְמֶען וִוירְסְט, עֶס אִין
בֶּעזִיטְץ צוּ נֶעהְמֶען, אוּנְד עֶר וִוירְד צַאהְלְרֵייכֶע פֶֿאלְקֶער פָֿאר דִיר הֶער פֶֿערְטְרֵייבֶּען־

בֶּען: דֶען חִתִּי אוּנְד דֶען גִּרְגָּשִׁי אוּנְד דֶען אֱמֹרִי אוּנְד דֶען כְּנַעֲנִי אוּנְד דֶען פְּרִזִּי אוּנְד
דֶען חִוִּי אוּנְד דֶען יְבוּסִי; זִיבֶּען פֶֿאלְקֶער, צַאהְלַרייכֶער אוּנְד מֶעכְטִיגֶער אַלְס דוּא,
2 אוּנְד יְיָ, דַיין גָאטט, ווִירְד זִיא פָֿאר דִיר הִינְגֶעבֶּען, אוּנְד דוּא ווִירְסט זִיא שְׁלַאגֶען, זָא
זָאלְלְסט דוּא זִיא פֶֿערְבַּאנְנֶען; דוּא דַארְפְֿסט קֵיין בִּינְדְנִיס מִיט אִיהְנֶען שְׁלִיסֶען, אוּנְד
3 דַארְפְֿסט אִיהְנֶען קֵיינֶע גְנַאדֶע עֶרְווַייזֶען, אוּנְד זָאלְלְסט דִיךְ נִיכְט פֶֿערְשְׁוָועגֶערְן
מִיט אִיהְנֶען; דַיינֶע טָאכְטֶער זָאלְלְסט דוּא נִיכְט זֵיינֶעם זָאהְנֶע גֶעבֶּען, אוּנְד זֵיינֶע
4 טָאכְטֶער זָאלְלְסט דוּא נִיכְט נֶעהְמֶען פִֿיר דַיינֶען זָאהְן, דֶען עֶר ווִירְד אַבְּוֶוענְדִיג
מַאכֶען דַיין קִינְד פָֿאן מִיר, דַאס זִיא פְֿרֶעמְדֶען גֶעטְטֶערְן דִינֶען וֶוערְדֶען, אוּנְד עֶס
ווִירְד דֶער צָארְן יְיָ׳ס גֶעגֶען אֵייךְ עֶנְטְבְּרֶענְנֶען, אוּנְד ווִירְד דִיךְ שְׁנֶעלְל פֶֿערְטִילְגֶען;
5 זָאנְדֶערְן זָא זָאלְלט אִיהְר אִיהְנֶען טהוּן: אִיהְרֶע אַלְטֶערֶע זָאלְלט אִיהְר נִידֶערְרַייסֶען
אוּנְד אִיהְרֶע שְׁטַאנְדְזֵיילֶען זָאלְלט אִיהְר צֶערְבְּרֶעכֶען, אוּנְד אִיהְרֶע גֶעטְצֶען זָאלְלט
אִיהְר אוּמְהוֹיעֶן, אוּנְד אִיהְרֶע גֶעטְצֶענְבִּילְדֶער זָאלְלט אִיהְר אִים פֵֿייעֶר פֶֿערְבְּרֶענְנֶען;
6 דֶען אֵיין הֵיילִיגֶעם פָֿאלְק (בִּיזְט) דוּא יְיָ, דַיינֶעם גָאטט, דִיךְ הַאט עֶרְוֶועהְלט יְיָ, דַיין
גָאטט, צוּם פָֿאלְק זֵיינֶעם אֵייגֶענְטהוּמֶעס, אוֹיס אַלֶּען פֶֿאלְקֶערְן, וֶועלְכֶע אוֹיף דֶער
7 אָבֶּערְפְֿלֶעכֶע דֶער עֶרְדֶע (זִינְד): נִיכְט ווַייל אִיהְר מֶעהְר זַייד אַלְס אַלֶּע פֶֿאלְקֶער,
הַאט יְיָ גֶעפַֿאלְלֶען אַן אֵייךְ גֶעפֿוּנְדֶען, אוּנְד הַאט אֵייךְ עֶרְוֶועהְלט; דֶען אִיהְר זַייד
8 דִיא וֶוענִיגְסְטֶען אוּנְטֶער אַלֶּען פֶֿאלְקֶערְן; זָאנְדֶערְן ווַייל יְיָ אֵייךְ לִיבְּט, אוּנְד ווַייל
עֶר זַיינֶען שְׁוואוּר הֶעלְט, דֶען עֶר אֵיירֶען פֶֿעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט; (דַארוּם) הַאט
יְיָ אֵייךְ מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד הֶערוֹיסְגֶעפִֿיהְרט, אוּנְד הַאט דִיךְ אוֹיס דֶעם הוֹיזֶע דֶער
9 קְנֶעכְטשַׁאפְֿט, פָֿאן דֶער גֶעוַואלְט פַּרְעֹה׳ס, דֶעם קֶאנִיגְס פָֿאן מִצְרַיִם, עֶרְלֶאזְט: אוּנְד
דוּא זָאלְלְסט עֶרְקֶענְנֶען, דַאס יְיָ, דַיין גָאטט, גָאטט אִיזְט, דֶער טְרַייעֶ גָאטט, דֶער דַא
דֶען בּוּנְד אוּנְד דִיא גְנַאדֶע דֶענֶען הֶעלְט, (דִיא) אִיהְן לִיבֶּען, אוּנְד דֶענֶען, דִיא זֵיינֶע
10 גֶעבָּאטֶע בֶּעאָבְּאַכְטֶען בִּיז אִינְס טוֹיזֶענְדסְטֶע גֶעשְׁלֶעכְט: אוּנְד פֶֿערְגִילְט (אוֹיךְ)
דֶענֶען, דִיא אִיהְן אִינְס אַנְגֶעזִיכְט הַאסֶען, דַאס עֶר זִיא פֶֿערְטִילְגט; עֶר זֵיימֶעט זִיךְ
11 נִיכְט גֶעגֶען זֵיינֶען הַאסֶער, אִינְס אַנְגֶעזִיכְט פֶֿערְגִילְט עֶר אִיהְם: אוּנְד דוּא זָאלְלְסט
דַאזּ גֶעבָּאט אוּנְד דִיא גֶעזֶעטְצֶע אוּנְד דִיא רֶעכְטֶע בֶּעאָבְּאַכְטֶען, דִיא אִיךְ דִיר הַייטֶע
12 בֶּעפֶֿעהְלֶע, זִיא צוּ טהוּן: דַאפִֿיר נוּן, דַאס אִיהְר דִיזֶען גֶעזֶעטְצֶען גֶעהָארְכֶעט, אוּנְד
זִיא בֶּעאָבְּאַכְטֶעט אוּנְד טהוּט, ווִירְד אוֹיךְ יְיָ, דַיין גָאטט, דִיר דֶען בּוּנְד אוּנְד דִיא
13 גְנַאדֶע הַאלְטֶען, דִיא עֶר דַיינֶען פֶֿעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט, אוּנְד עֶר ווִירְד דִיךְ לִיבֶּען,
אוּנְד דִיךְ זֶעגְנֶען אוּנְד דִיךְ פֶֿערְמֶעהְרֶען, אוּנְד עֶר ווִירְד דַיינֶע לַייבֶּעסְפְֿרוּכְט זֶעגְנֶען,
אוּנְד דִיא פְֿרוּכְט דַיינֶעם לַאנְדֶעס, דַיין קָארְן אוּנְד דַיינֶען מָאסְט אוּנְד דַיין אֶל, דֶען
צִיוַואכְס דַיינֶער רִינְדֶער, אוּנְד דִיא הֶערְדֶען דַיינֶער שַׁאפֶֿע, אִין דֶעם לַאנְדֶע, דַאזּ עֶר
14 דַיינֶען פֶֿעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט, דִיר צוּ גֶעבֶּען: דוּא ווִירְסט גֶעזֶעגְנֶעט זֵיין (מֶעהְר)
אַלְס אַלֶּע פֶֿאלְקֶער; עֶס ווִירְד נִיכְט אוּנְטֶער דִיר נָאךְ אוּנְטֶער דַיינֶעם פִֿיה אֵיין אוּנ־

15 פרוכטבארע אדער איינע אונפרוכטבארע זיין: אונד יי ווירד פאן דיר יעדע קראנק־
הייט אבווענדען, אונד אללע באזען זייכען מצרים'ס, דיא דוא קעננעסט, ווירד ער
16 דיר ניכט אויפלעגען, זאנדערן ווירד זיא אללען דיינען האססערן אויפלעגען, אונד
דוא זאללסט אללע פאלקער, דיא יי, דיין גאטט, דיר גיבט, פערטילגען; דיין אויגע
זאלל קיינע שאנונג האבען פיר זיא, דאמיט דוא ניכט איהרען געטטערן דינעסט;
17 דען דיזעס ווירדע דיר איין פאללשטריק זיין: ווען דוא אין דיינעם הערצען שפרעכען
זאללטעסט: מעהר זינד דיזע פאלקער אלס איך, וויא ווערדע איך זיא פערטרייבען
18 קאננען? זא פירכטע דיך ניכט פאר איהנען, געדענקע וואס יי, דיין גאטט, אן
19 פרעה אונד אן גאנץ מצרים געטהאן האט: דיא גראססען פריפונגען, דיא דיינע
אויגען געזעהען האבען, אונד דיא צייכען אונד דיא וואונדער, אונד דיא געוואלטיגע
האנד אונד דען אויסגעשטרעקטען ארם, וואמיט דיך יי, דיין גאטט, הערויסגעפיהרט
האט, זא ווירד יי, דיין גאטט, אללען פאלקערן טהון, פאר דענען דוא דיך פירכטעסט,
20 איבערדיס ווירד יי, דיין גאטט, דיא הארניססע אונטער זיא שיקקען, ביז פערטילגעט
21 זינד, דיא איבריג געבליבען, אונד דיא זיך פאר דיר פערבארגען האבען: לאס דיר
אלזא ניכט באנגע זיין פאר איהנען; דען יי, דיין גאטט, איזט אונטער דיר, איין
22 גראסער אונד פורכטבארער גאטט: דען יי, דיין גאטט, ווירד דיזע פאלקער פער־
טרייבען פאר דיר נאך אונד נאך; דען דוא קאננסט זיא ניכט געשווינד פערטילגען,
23 דאס זיך ניכט איבער דיר דאז געווילד דעס פעלדעס פערמעהרע: אבער יי, דיין
גאטט, ווירד זיא פאר דיר געבען, אונד ווירד זיא אין גראסע בעשטירצונג זעטצען,
24 ביז זיא פערטילגט זינד: אונד ער ווירד איהרע קאניגע אין דיינע האנד געבען אונד
דוא ווירסט איהרען נאמען אונטער דעם הימעל אויסראטטען, קיין מאן ווירד
25 פאר דיר בעשטעהען, ביז דוא זיא פערטילגט האסט: דיא בילדער איהרער געטטער
זאללט איהר אים פייער פערברענען; לאס דיך ניכט (דעס) זילבערס אונד גאלדעס
אן איהנען געליסטען, דאס דוא עס דיר נעהמעסט, דאס דוא דיך ניכט פערשטריק־
26 קעסט דאמיט, דען עס איזט איין גרייעל יי, דיינעם גאטט, אונד דוא זאללסט ניכט
איינען גרייעל אין דאז הויז בריננען, זאנסט ווירדעסט דוא וויא דאזעלבע פערבאנט
זיין; דוא זאללסט עס פעראבשייען, אונד עס זאלל דיר דאפאר גרויען, דען עס
איזט פערבאנט:

Cap. VIII. ח

ח

1 אללע געבאטע, וועלכע איך דיר הייטע בעפעהלע, בעאבאכטעט אונד טהוט, דאמיט
איהר לעבעט אונד אייך פערמעהרעט, אונד איינגעהעט, אונד איינעהמעט דאז לאנד,
2 וועלכעס יי אייערען פעטערן צוגעשווארען האט, אונד זאללסט אלל דעם וועגעס
געדענקען, וועלכען יי, דיין גאטט, דיך געפיהרט האט, דיזע פירציג יאהרע אין דער
וויסטע, דאמיט ער דיך דעמיטהיגע, אום דיך צו פערזוכען, דאס בעקאנט ווערדע,

וואס אין דיינעם הערצען איזט, אב דוא זיינע געבאטע בעאבאכטען ווירסט אדער
3 ניכט: אונד ער דעמיטהיגטע דיך, אונד ער ליס דיך הונגער ליידען, אונד שפייזעטע
דיך מיט מן, דאז דוא ניכט געקאננט האסט, אונד אויך דיינע פעטער ניכט געקאננט
האטטען, דאמיט ער דיר קונד טהועֶ, דאס דער מענש ניכט אללײן פאן בראד לעבע;
4 זאנדערן פאן אללעם, דאז אוים דעם מונדע יי׳ס געהט, דער מענש לעבע: דיינע
קליידער האבען זיך אויף דיר ניכט אבגעניטצט, אונד דיין פוס איזט ניכט געשוואללען
5 דיזע פירציג יאהרע, אונד דוא זאללסט אין דיינעם הערצען ערקעננען, דאס, וויא איין
6 מאן זיינען זאהן ציכטיגט, (זא) ציכטיגעט דיך יי׳, דיין גאטט: אונד דוא זאללסט
בעאבאכטען דיא געבאטע יי׳ס, דיינעם גאטטעס, אין זיינען וועגען צו וואנדעלן, אונד
7 איהן צו פירכטען: דען יי׳, דיין גאטט, ברינגט דיך אין איין גוטעס לאנד, איין לאנד,
(אין וועלכעם) וואססערבעכע (זינד), קוועללען אונד אונטעראירדישע (וואססער),
8 דיא אים טהאלע אונד אויף דעם געבירגע הערפארקאממען; איין לאנד, דארין
ווייצען אונד גערסטע אונד וויינשטאקקע אונד פייגען אונד גראנאטעפפעל זינד; איין
9 לאנד, פאן עלבײמען אונד האניג; איין לאנד, אין וועלכעם דוא ניכט קיממערליך
בראד עססען ווירסט, אין וועלכעם דוא אן ניכטס מאנגעל האבען ווירסט; איין לאנד,
דעססען שטיינע אײזען זינד, אונד אוים דעססען בערגען דוא קופפער הויען ווירסט:
10 אונד ווען דוא געגעססען האסט אונד זאטט ביזט, זא דאנקע יי׳, דיינעם גאטט, פיר
11 דאז גוטע לאנד, דאז ער דיר געגעבען האט: נים דיך אין אכט, דאס דוא ניכט
יי׳, דיינען גאטט, פערגעססעסט, דאס דוא ניכט האלטעסט זיינע געבאטע אונד זיינע
12 רעכטע אונד זיינע געזעטצע, דיא איך דיר הײטע בעפעהלע, דאס, ווען דוא גע־
געססען האסט אונד זאטט ביזט אונד גוטע הײזער בויעסט, אונד זיא בעוואהנעסט,
13 אונד דיין רינדפיה אונד דיינע שאפע זיך פערמעהרען, אונד זילבער אונד גאלד בײא
14 דיר פיל ווירד, אונד אללעס, וואס דיר (געהערט), זיך פערמעהרט, דאס זיך ניכט
דיין הערץ ערהעבע, אונד דוא פערגעססעסט יי׳, דיינען גאטט, דער דיך אוים דעם
15 לאנדע מצרים, אוים דעם הויזע דער קנעכטשאפט הערויסגעפיהרט האט: דער דיך
אין דער גראסען אונד פירכטערליכען וויסטע געפיהרט האט, (אין וועלכער) גיפטיגע
שלאנגען אונד שקארפיאנען אונד טראקקענהײט, אונד קיין וואססער איזט, דער דיר
16 וואססער אוים דעם קיזעלהארטען פעלזען הערפארגעבראכט האט; דער דיך אין
דער וויסטע מיט מן געשפײזעט האט, דאז דיינע פעטער ניכט געקאננט האבען,
אום דיך צו דעמיטהיגען אונד אום דיך צו פערזוכען, אום דיר וואהל צו טהון אם
17 ענדע: אונד זאללטעסט דוא אין דיינעם הערצען שפרעכען: מײנע קראפט אונד
18 דיא שטערקע מײנער האנד האט מיר דיזעס פערמאגען ערווארבען: זא געדענקע
אן יי׳, דיינען גאטט, דען ער (איזט עס), דער דיר קראפט גיבט, פערמאגען צו ער־
ווערבען, דאמיט ער זיינען בונד האלטע, דען ער דיינען פעטערן צוגעשווארען האט,

19 וִויא הַייטִיגֶען טאגֶעס: וָאלְלטֶע עֶס אַבֶּער זֵיין, דַאס דוּא יְיָ׳ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, פֶֿער־
גֶעסְסֶעסְט, אוּנְד פֿרֶעמְדֶען גֶאטְטֶערְן נַאכְגֶעהֶעסְט, אוּנְד אִיהְנֶען דִינֶעסְט אוּנְד זִיא
אַנְבֶּעטֶעסְט; זָא הַאבֶּע אִיךְ הַייטֶע גֶעגֶען אֵייךְ בֶּעצֵייגֶעט, דַאס אִיהְר צוּ גרוּנְדֶע גֶעהֶען
20 וֶוערְדֶעט, וִויא דִיא פֶֿאלְקֶער, דִיא יְיָ פָֿאר אֵייךְ אוֹיסְרָאטְטֶעט, זָא וֶוערְדֶעט אִיהְר
צוּ גרוּנְדֶע גֶעהֶען, דַארוּם, (דַאס) אִיהְר אוֹיף דִיא שְׁטִימְמֶע יְיָ׳ס, אֵיירֶעס גָאטְטֶעס,
נִיכְט הֶערֶען וָאלְלטֶעט:

CAP. IX. ט

ט

1 הֶערֶע יִשְׂרָאֵל! דוּא גֶעהֶעסְט הַייטֶע אִיבֶּער דֶען יַרְדֵן, דַאס דוּא אֵיינְגֶעהֶעסְט, פֶֿאלְקֶער
אֵיינְצוּנֶעהְמֶען, גרֶאסֶער אוּנְד מֶעכְטִיגֶער אַלְס דוּא, גרָאסֶע שְׁטֶעדְטֶע אוּנְד בֶּעפֶֿע־
2 סְטִיגֶעט (בִּיז) אַן דֶען הִימְמֶעל; אֵיין גרָאסֶעס אוּנְד הָאהֶעס פָֿאלְק, קִינְדֶער דֶער
עֲנָקִים, פֿאן דֶענֶען דוּא וֵוייסְט אוּנְד דוּא גֶעהֶארְט הַאסְט; וֶוער קַאן פָֿאר דֶען וָאהְנֶען
3 דֶעם עֲנָק בֶּעשְׁטֶעהֶען! אוּנְד דוּא מוּסְט הַייטֶע בֶּעדֶענְקֶען, דַאס יְיָ, דֵיין גָאטְט, (עֶס)
אִיזְט, דֶער פָֿאר דִיר הֶער הִינְאִיבֶּער צִיהֶעט, אֵיין פֶֿערְצֶעהְרֶענְדֶעס פֵֿייעֶר! עֶר וִוירְד
זִיא פֶֿערְטִילְגֶען אוּנְד וִוירְד זִיא אוּנְטֶערְוֶוערְפֶֿען פָֿאר דִיר, אוּנְד דוּא וִוירְסְט זִיא
פֶֿערְטְרֵייבֶּען אוּנְד וִוירְסְט זִיא בַּאלְד אוֹיסְרָאטְטֶען, וִויא יְיָ, דֵיין גָאטְט, צוּ דִיר גֶע־
4 רֶעדֶעט הַאט; שְׁפּרִיךְ נִיכְט אִין דֵיינֶעם הֶערְצֶען, וֶוען יְיָ, דֵיין גָאטְט, זִיא פָֿאן דִיר
אוֹיסְגֶעשְׁטָאסֶען, דַאס דוּא זַאגֶעסְט: אוּם מֵיינֶער גֶערֶעכְטִיגְקֵייט וִוילְלֶען הַאט מִיךְ
יְיָ הֶער גֶעבְּרַאכְט, דִיזֶעס לַאנְד אִין בֶּעזִיטְץ צוּ נֶעהְמֶען, דַא דָאךְ אוּם דֶער גָאטְט־
5 לָאזִיגְקֵייט דִיזֶער פֶֿאלְקֶער וִוילְלֶען זִיא יְיָ פָֿאר דִיר פֶֿערְטְרֵייבְּט: נִיכְט אוּם דֵיינֶער
גֶערֶעכְטִיגְקֵייט אוּנְד נִיכְט אוּם דֶער רֶעכְטשַׁאפְֿפֶֿענְהֵייט דֵיינֶעס הֶערְצֶענְס וִוילְלֶען
קָאמְמְסְט דוּא הֶערֵיין, אִיהְר לַאנְד אֵיינְצוּנֶעהְמֶען; זָאנְדֶערְן אוּם דֶער גָאטְטלָאזִיגְקֵייט
דִיזֶער פֶֿאלְקֶער וִוילְלֶען פֶֿערְטְרֵייבְּט זִיא יְיָ, דֵיין גָאטְט, פָֿאר דִיר, אוּנְד דַאמִיט עֶר
דַאז וָוארְט הַאלְטֶע, דַאז יְיָ דֵיינֶען פֶֿעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט, דֶעם אַבְרָהָם, דֶעם
6 יִצְחָק אוּנְד דֶעם יַעֲקֹב: זָא וִויסְסֶע נוּן, דַאס נִיכְט אוּם דֵיינֶער גֶערֶעכְטִיגְקֵייט וִוילְלֶען,
יְיָ, דֵיין גָאטְט, דִיר דִיזֶעס גוּטֶע לַאנְד גִיבְּט, עֶס אֵיינְצוּנֶעהְמֶען; דֶען דוּא בִּיזְט אֵיין
7 הַארְטְנֶעקִּיגֶעס פָֿאלְק: גֶעדֶענְקֶע (דָאךְ אוּנְד) פֶֿערְגִים נִיכְט, וִויא דוּא יְיָ, דֵיינֶען
גָאטְט, אִין דֶער וִוּסְטֶע עֶרְצִירְנְט הַאסְט, פֿאן דֶעם טַאגֶע אַן, דַא דוּא אוֹיס דֶעם
לַאנְדֶע מִצְרַיִם צָאגֶעסְט; בִּיז אִיהְר גֶעקָאמְמֶען זֵייד אַן דִיזֶען אָרְט, וַוארֶעט אִיהְר
8 גֶעגֶען יְיָ וִוידֶערְשְׁפֶּענְסְטִיג: אוּנְד אִין חוֹרֵב הַאבְּט אִיהְר יְיָ עֶרְצִירְנְט, אוּנְד עֶר
9 עֶרְגְרִימְמְטֶע אִיבֶּער אֵייךְ, אֵייךְ צוּ פֶֿערְטִילְגֶען, אַלְס אִיךְ אוֹיף דֶען בֶּערְג הִינוֹיף גֶע־
גַאנְגֶען וַואר, דִיא שְׁטֵיינֶערְנֶען טַאפֶֿעלְן צוּ נֶעהְמֶען, דִיא טַאפֶֿעלְן דֶעס בּוּנְדֶעס, וֶועל־
כֶּען יְיָ מִיט אֵייךְ גֶעשְׁלָאסְסֶען הַאט, אוּנְד אִיךְ דֶעם בֶּערְגֶע פִֿירְצִיג טַאגֶע אוּנְד פִֿירְצִיג
10 נֶעכְטֶע בְּלִיב, בְּרָאד אַס אִיךְ נִיכְט, אוּנְד וַואסְסֶער טְרַאנְק אִיךְ נִיכְט; אוּנְד יְיָ גַאבּ
מִיר דִיא בֵּיידֶען שְׁטֵיינֶערְנֶען טַאפֶֿעלְן, בֶּעשְׁרִיבֶּען מִיט דֶעם פִֿינְגֶער גָאטְטֶעס, אוּנְד

אויף איהנען וואר נאך אַללען וואָרטען, וועלכע יְיָ מיט אייך אויף דעם בערגע גע־
רעדעט האטטע, מיטטען אויס דעם פייער, אם טאגע דער פֿערזאממלונג: אונד 11
אלס נון צו ענדע וואָרען דיא פֿירציג טאגע אונד פֿירציג נעכטע, גאב יְיָ מיר דיא
ביידען שטיינערנען טאפֿעלן, דיא טאפֿעלן דעם בונדעס; אונד יְיָ שפּראך צו מיר: 12
שטעהע אויף, געהע איילענדס הינאב פֿאָן היר, דען דיין פֿאָלק איזט פֿערדערבט,
דאז דוא הערויסגעפֿיהרט האסט אויס מִצְרַיִם; זיא זינד שנעלל אבגעוויכען פֿאָן דעם
וועגע, דען איך איהנען געבאָטען האבע, זיא האבען זיך איין געגאָססענעס בילד
געמאכט: אונד יְיָ זאגטע צו מיר, אונד שפּראך: איך האבע דיזעס פֿאָלק געזעהען, 13
אונד זיהע, עס איזט איין הארטנעקקיגעס פֿאָלק: לאס אב פֿאָן מיר, זאָ וויל איך 14
זיא פֿערטילגען, אונד וויל איהרען נאמען אונטער דעם הימעל אויסטילגען, אונד
איך וויל דיך צו איינעם פֿאָלקע מאכען, מעכטיגער אונד צאהלרייכער אלס יענעס;
אונד איך האבע מיך געווענדעט, אונד בין הינאב געגאנגען פֿאָן דעם בערגע, אונד 15
דער בערג בראננטע אים פֿייער, אונד דיא ביידען טאפֿעלן דעם בונדעס (וואָרען)
אויף מיינען ביידען הענדען: דא זאה איך, אונד זיהע, איהר האטטעט געזינדיגעט 16
געגען יְיָ, איירען גאָטט, איהר האטטעט אייך איין געגאָססענעס קאלב געמאכט;
איהר וואָרעט שנעלל פֿאָן דעם וועגע אבגעוויכען, דען יְיָ אייך געבאָטען האטטע:
אונד איך ערגריף ביידע טאפֿעלן, אונד וואָרף זיא אויס מיינען ביידען הענדען, אונד 17
צערבראך זיא פֿאָר איירען אויגען: אונד איך וואָרף מיך פֿאָר יְיָ נידער, וויא פֿאָר־ 18
הער, פֿירציג טאגע אונד פֿירציג נעכטע; בראָד אס איך ניכט אונד וואססער טראנק
איך ניכט, וועגען אללער איירער זינדע, דיא איהר בעגאנגען האבט, צו טהון, וואס בּאָזע
איזט אין דען אויגען יְיָ'ס, איהן צו ערצירנען; דען איך פֿירכטעטע מיך פֿאָר דעם 19
צאָרן אונד גרים, וואָמיט יְיָ איבער אייך ערצירנט וואר, אייך צו פֿערטילגען, אונד יְיָ
האט מיך אויך יענעס מאל ערהאָרט: אויך איבער אַהֲרֹן ערצירנטע זיך יְיָ זעהר, 20
איהן צו פֿערטילגען, אונד איך בעטעטע אויך פֿיר אַהֲרֹן צו דערזעלבען צייט, אונד 21
איירע זינדע, דיא איהר בעגאנגען האטטעט, דאז קאלב, נאהם איך אונד פֿערבראננטע
עס אים פֿייער, איך צערשלוג עס, צערמאלמטע עס וואָהל, ביז דאס עס פֿיין וואָרד
וויא שטויב, אונד וואָרף זיינען שטויב אין דען באך, דער פֿאָם בערגע הערראבפֿלאָס;
אויך צו תַּבְעֵרָה אונד צו מַסָּה אונד צו קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה האבט איהר יְיָ ערצירנט: 22
אונד אלס יְיָ אייך אויס קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ שיקטע, אונד שפּראך: געהעט הינויף אונד 23
נעהמעט דאז לאנד איין, דאז איך אייך געגעבען האבע: וואָרעט איהר ווידער־
שפּענסטיג געגען דען בעפֿעהל יְיָ'ס, איירעס גאָטטעס, אונד איהר האטטעט קיין
פֿערטרויען צו איהם, אונד געהאָרכטעט ניכט זיינער שטיממע: ווידערשפּענסטיג 24
וואָרעט איהר געגען יְיָ, פֿאָן דעם טאגע אן, דא איך אייך קעננע: אונד איך וואָרף 25
מיך נידער פֿאָר יְיָ דיא פֿירציג טאגע אונד פֿירציג נעכטע, דיא איך דא לאג, וויל יְיָ

26 גְעוַואגְט הַאטְטֶע, דַאס עֶר אֵייךְ פֶּערְטִילְגֶען וָואלְלְטֶע; אוּנְד אִיךְ בֶּעטֶעטְטֶע צוּ יְיָ אוּנְד
שְׁפְּרַאךְ: הֶערְר! אָ יְיָ! פֶּערְדֶערְבֶּע דֵיין פָאלְק אוּנְד דֵיין עֶרְבְּטְהֵייל נִיכְט, דַאז דוּא
דוּרְךְ דֵיינֶע גְרָאסֶע עֶרְלֶאזֶעט הַאסְט, דַאז דוּא אוֹיס מִצְרַיִם מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד
27 הֶערוֹיסְגֶעפִיהְרְט הַאסְט: גֶעדֶענְקֶע אַן דֵיינֶע דִינֶער, אַן אַבְרָהָם, יִצְחָק אוּנְד יַעֲקֹב;
קֶעהְרֶע דִיךְ נִיכְט אַן דִיא הֶערְטֶע דִיזֶעס פָאלְקֶעס, נָאךְ אַן זֵיינֶע בָּאזְהֵייט אוּנְד אַן
28 זֵיינֶע זִינְדֶע! דַאס נִיכְט דַאז לַאנְד, אוֹיס דֶעם דוּא אוּנְז הֶערוֹיסְגֶעפִיהְרְט הַאסְט, זַאגֶע:
וַוייל יְיָ זִיא נִיכְט אִין דַאז לַאנְד בְּרִינְגֶען קָאנְנְטֶע, דַאז עֶר אִיהְנֶען פֶערְהֵייסֶען הַאטְטֶע,
אָדֶער אוֹיס הַאס גֶעגֶען זִיא, הַאט עֶר זִיא אוֹיסְגֶעפִיהְרְט, זִיא אוּמְצוּבְּרִינְגֶען אִין דֶער
29 וִויסְטֶע, אוּנְד זִיא זִינְד דָאךְ דֵיין פָאלְק אוּנְד דֵיין עֶרְבְּטְהֵייל, דַאז דוּא דוּרְךְ דֵיינֶע
גְרָאסֶע מַאכְט אוּנְד מִיט דֵיינֶעם אוֹיסְגֶעשְׁטְרֶעקְטֶען אַרְמֶע אוֹיסְגֶעפִיהְרְט הַאסְט:

Cap. X. י י

1 צוּ יֶענֶער צֵייט שְׁפְּרַאךְ יְיָ צוּ מִיר: הוֹיֶע דוּא צְווֵייא שְׁטֵיינֶערְנֶע טַאפֶעלְן אוֹיס, וִויא
דִיא עֶרְסְטֶען, אוּנְד קָאמְמֶע צוּ מִיר אוֹיף דֶען בֶּערְג, אוֹיךְ מַאכֶע דִיר אֵיינֶע לַאדֶע
2 פָאן הָאלְץ, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע אוֹיף דִיא טַאפֶעלְן דִיא וָוארְטֶע שְׁרֵייבֶּען, וֶועלְכֶע אוֹיף
דֶען עֶרְסְטֶען טַאפֶעלְן וַוארֶען, דִיא דוּא צֶערְבְּרָאכֶען הַאסְט, אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט
3 זִיא אִין דִיא לַאדֶע לֶעגֶען: אוּנְד אִיךְ מַאכְטֶע אֵיינֶע לַאדֶע פָאן אַקַאצִיֶענְהָאלְץ, אוּנְד
הִיבּ צְווֵייא שְׁטֵיינֶערְנֶע טַאפֶעלְן, וִויא דִיא עֶרְסְטֶען, אוּנְד שְׁטִיג אוֹיף דֶען בֶּערְג, אוּנְד
4 דִיא בֵּיידֶען טַאפֶעלְן (וַוארֶען) אִין מֵיינֶער הַאנְד: אוּנְד עֶר שְׁרִיבּ אוֹיף דִיא טַאפֶעלְן
גְלֵייךְ דֶער עֶרְסְטֶען שְׁרִיפְט, דִיא צֶעהְן גֶעבָּאטֶע, וֶועלְכֶע יְיָ צוּ אֵייךְ אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע
רֶעדֶעטֶע, מִיטְטֶען אוֹיס דֶעם פֵייעֶר, אַם טַאגֶע דֶער פֶערְזַאמְמְלוּנְג, אוּנְד יְיָ גַאבּ
5 זִיא מִיר, אוּנְד אִיךְ וַואנְדְטֶע מִיךְ, אוּנְד שְׁטִיג הִינַאבּ פָאן דֶעם בֶּערְגֶע, אוּנְד אִיךְ
לֶעגְטֶע דִיא טַאפֶעלְן אִין דִיא לַאדֶע, דִיא אִיךְ גֶעמַאכְט הַאטְטֶע, אוּנְד זִיא בְּלִיבֶּען
6 דַאזֶעלְבְּסְט, וִויא יְיָ מִיר בֶּעפָאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס צָאגֶען
פָאן דֶעם בְּרוּנְנֶען צוּ בְּנֵי יַעֲקָן אוֹיס, נַאךְ מוֹסֵרָה, דָארְט שְׁטַארְבּ אַהֲרֹן, אוּנְד ווּרְדֶע
דַאזֶעלְבְּסְט בֶּעגְרַאבֶּען, אוּנְד זֵיין זָאהְן אֶלְעָזָר וַוארְד פְּרִיסְטֶער אַן זֵיינֶער שְׁטֶעלְלֶע:
7 פָאן דָארְט צָאגֶען זִיא נַאךְ גֻּדְגֹּוד, אוּנְד פָאן גֻּדְגֹּוד נַאךְ יָטְבָתָה, אֵיינֶעם לַאנְדֶע פָאן
8 וַואסְסֶערְבֶּעכֶען: צוּ דֶערְזֶעלְבֶּען צֵייט זָאנְדֶערְטֶע יְיָ דֶען שְׁטַאם לֵוִי אַב, צוּ טְרַאגֶען
דִיא בּוּנְדֶעסְלַאדֶע (אֲרוֹן בְּרִית) יְיָ'ס, פָאר יְיָ צוּ שְׁטֶעהֶען, אִיהְם צוּ דִינֶען, אוּנְד אִין
9 זֵיינֶעם נַאמֶען צוּ זֶעגְנֶען בִּיז (אוֹיף) דֶען הֵייטִיגֶען טַאג: דַארוּם וַוארְד דֶעם (שְׁטַאמְמֶע)
לֵוִי קֵיין טְהֵייל אוּנְד עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ אוּנְטֶער זֵיינֶען בְּרִידֶערְן; יְיָ אִיזְט זֵיין עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ,
10 וִויא יְיָ, דֵיין גָאטְט, זֵיינֶעטְוֶועגֶען פֶערָארְדְנֶעט הַאט: אוּנְד אִיךְ שְׁטַאנְד אוֹיף דֶעם
בֶּערְגֶע וִויא דִיא פָארִיגֶען טַאגֶע, פִירְצִיג טַאגֶע אוּנְד פִירְצִיג נֶעכְטֶע, אוּנְד יְיָ עֶר־
11 הָארְטֶע מִיךְ אוֹיךְ דִיזֶעס מַאל, יְיָ וָואלְלְטֶע דִיךְ נִיכְט פֶערְדֶערְבֶּען: אוּנְד יְיָ זַאגְטֶע

צוּ מִיר: שְׁטֶעהֶע אֵיף! גֶעהֶע צוּ דֶעם צוּגֶע פָאר דֶעם פָאלְקֶע הֶער, אוּנְד וִיא זָאלְלֶען
אֵיינְקָאמְמֶען אוּנְד דַאז לַאנְד אִין בֶּעזִיטְץ נֶעהְמֶען, וֶועלְכֶעס אִיךְ אִיהְרֶען פֶּעטֶערְן צוּ־
גֶעשְׁוָואֹרֶען הַאבֶּע, אִיהְנֶען צוּ גֶעבֶּען: אוּנְד נוּן יִשְׂרָאֵל! וַואס פֶערְלַאנְגְט יְיָ, דֵיין גָאטְט, 12
פָאן דִיר? אַלְס נוּר יְיָ, דֵיינֶען גָאטְט, צוּ פִירְכְטֶען, אִין אַלְלֶען זֵיינֶען וֶועגֶען צוּ גֶעהֶען,
אוּנְד אִיהְן צוּ לִיבֶּען, אוּנְד יְיָ, דֵיינֶעם גָאטְט, מִיט דֵיינֶעם גַאנְצֶען הֶערְצֶען אוּנְד מִיט
דֵיינֶער גַאנְצֶען זֶעעלֶע צוּ דִינֶען, דִיא גֶעבָּאטֶע יְיָ׳ס אוּנְד זֵיינֶע גֶעזֶעטְצֶע צוּ בֶּעאָבְּאַכְ־ 13
טֶען, דִיא אִיךְ דִיר הֵייטֶע בֶּעפֶעהְלֶע, צוּ דֵיינֶעם בֶּעסְטֶען: זִיהֶע, דֶעם יְיָ, דֵיינֶעם 14
גָאטְט, (גֶעהֶארֶען) דִיא הִימְמֶעל אוּנְד דֶער הִימְמֶעל הִימְמֶעל, דִיא עֶרְדֶע אוּנְד אַלְלֶעם
וַואס דַארוֹיף (אִיזְט); נוּר הַאטְטֶע יְיָ אַן דֵיינֶען פֶּעטֶערְן אַיין וָואהְלְגֶעפַאלְלֶען, אוּנְד 15
לִיבְּטֶע זִיא; דַארוּם עֶרְוֶועהְלְטֶע עֶר אִיהְרֶע נַאכְקָאמְמֶען נַאךְ אִיהְנֶען, אֵייךְ, אוֹיס
אַלְלֶען פֶעלְקֶערְן, וִויא הֵייטִיגֶען טַאגֶעס: בֶּעשְׁנֵיידֶעט אַלְזָא דִיא פָארְהוֹיט אֵיירֶעס 16
הֶערְצֶענְס, אוּנְד זֵייד נִיכְט מֶעהְר הַאלְסשְׁטַארְרִיג: דֶען יְיָ, אֵייעֶר גָאטְט, אִיזְט דֶער 17
גָאטְט אַלְלֶער גֶעטְטֶער, אוּנְד דֶער הֶער אַלְלֶער הֶערְרֶען, דֶער גְרָאסֶע, מֶעכְטִיגֶע
אוּנְד פוּרְכְטבַּארֶע גָאטְט, דֶער נִיכְט אֵיף אַנְזֶעהֶען אַכְטֶעט אוּנְד דֶער קֵיינֶע בֶּע־
שְׁטֶעכוּנְג אַנְנִימְמְט; רֶעכְט פֶערְשַׁאפְפֶעט דֶען וַואיזֶען אוּנְד דֶער וִויטְטְוֶוע, אוּנְד דֶער 18
דֶען פְרֶעמְדלִינְג לִיבְּט, אִיהְם שְׁפֵייזֶע אוּנְד קְלֵיידֶער צוּ גֶעבֶּען: אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט 19
דֶען פְרֶעמְדלִינְג לִיבֶּען, דֶען פְרֶעמְדלִינְגֶע וַוארֶעט אִיהְר אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם: דֶען 20
יְיָ, דֵיינֶען גָאטְט, זָאלְלְסְט דוּא פִירְכְטֶען, אִיהְם זָאלְלְסְט דוּא דִינֶען, אוּנְד אִיהְם
אַנְהֶענְגֶען, אוּנְד בֵּייא זֵיינֶעם נַאמֶען זָאלְלְסְט דוּא שְׁוֶוארֶען: עֶר אִיזְט דֵיין רוּהְם, אוּנְד 21
עֶר אִיזְט דֵיין גָאטְט, וֶועלְכֶער אַן דִיר דִיזֶע גְרָאסֶען אוּנְד פוּרְכְטבַּארֶען טַהאטֶען, דִיא
דֵיינֶע אֵיגֶען גֶעזֶעהֶען הַאבֶּען, גֶעטַהאן הַאט: מִיט זִיבֶּענְצִיג זֶעעלֶען צָאגֶען דֵיינֶע 22
פֶּעטֶער נַאךְ מִצְרַיִם הִינַאבּ, אוּנְד נוּן הַאט יְיָ, דֵיין גָאטְט, דִיךְ גְלֵייךְ דֶען שְׁטֶערְנֶען
דֶעם הִימְמֶעלְס אַן מֶענְגֶע גֶעמַאכְט:

יא CAP. XI. יא

אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט יְיָ, דֵיינֶען גָאטְט, לִיבֶּען אוּנְד זָאלְלְסְט זֵיינֶע פָארְשְׁרִיפְט אוּנְד 1
זֵיינֶע גֶעזֶעטְצֶע אוּנְד זֵיינֶע רֶעכְטֶע אוּנְד זֵיינֶע גֶעבָּאטֶע אַלְלֶע צֵייט בֶּעאָבְּאַכְטֶען:
עֶרְקֶענְנֶעט הֵייטֶע, דֶען נִיכְט מִיט אֵיירֶען קִינְדֶערְן (רֶעדֶע אִיךְ), דִיא עֶס נִיכְט וִויסְסֶען 2
נָאךְ גֶעזֶעהֶען הַאבֶּען, דִיא צִיכְטִיגוּנְג יְיָ׳ס, אֵיירֶעס גָאטְטֶעס, זֵיינֶע גְרָאסֶע, זֵיינֶע
שְׁטַארְקֶע הַאנְד אוּנְד זֵיינֶען אוֹיסְגֶעשְׁטְרֶעקְטֶען אַרְם: אוּנְד זֵיינֶע צֵייכֶען אוּנְד זֵיינֶע 3
וֶוערְקֶע, דִיא עֶר אִין מִצְרַיִם אַן פַּרְעֹה, קֶענִיג פָאן מִצְרַיִם, אוּנְד אַן זֵיינֶעם גַאנְצֶען
לַאנְדֶע גֶעטַהאן הַאט, אוּנְד וַואס עֶר אַן דֶעם הֶעערֶע פָאן מִצְרַיִם, זֵיינֶען פְפֶערְדֶען אוּנְד 4
זֵיינֶען וַואגֶען גֶעטַהאן הַאט, וִויא עֶר דִיא וַואסְסֶער דֶעס שִׁילְפְמֶעערֶעס גֶעגֶען זִיא הֶער־
שְׁטְרֶאמֶען לִיס, אַלְס זִיא אֵייךְ נַאכְיַאגְטֶען, וִויא יְיָ זִיא בִּיז אוֹיף דֶען הֵייטִיגֶען טַאג

5 פֶערְטִילְגְטֶע, אוּנְד וַואס עֶר פִיר אֵייךְ אִין דֶער וִויסְטֶע גֶעטְהַאן הַאט, בִּיז אִיהְר אַן
6 דִיזֶען אָרְט גֶעקָאמְמֶען זַייד, אוּנְד וַואס עֶר אַן דָתָן אוּנְד אֲבִירָם, דֶען זֶאהְנֶען אֱלִיאָב׳ס,
דֶעם זָאהְנֶעס רְאוּבֵן׳ס גֶעטְהַאן הַאט, דַא דִיא עֶרְדֶע אִיהְרֶען שְׁלוּנְד אֶפְפְנֶעטֶע, אוּנְד
זִיא פֶערְשְׁלַאנְג מִיט אִיהְרֶען פַאמִילְיֶען אוּנְד אִיהְרֶען צֶעלְטֶען אוּנְד אַלְלֶער הַאבֶּע,
7 דִיא אִיהְנֶען פָאלְגְטֶע, מִיטְטֶען אוּנְטֶער גַאנְץ יִשְׂרָאֵל׃ דֶען אֵיירֶע אוֹיגֶען (זִינְד עֶס),
דִיא דַאז גַאנְצֶע גְרָאסֶע וֶוערְק יְיָ׳ס גֶעזֶעהֶען הַאבֶּען, וֶועלְכֶעס עֶר גֶעטְהַאן הַאט׃
8 אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט דַאז גַאנְצֶע גֶעבָּאט בֶּעאָבְּאַכְטֶען, וֶועלְכֶעס אִיךְ דִיר הַייטֶע בֶּע־
פֶעהְלֶע, דַאמִיט אִיהְר שְׁטַארְק זַייד, אוּנְד הִינַיינְקָאמְמֶעט, אוּנְד דַאז לַאנְד אֵיינְנֶעהְמֶעט,
9 דַאהִין אִיהְר צִיהֶעט עֶס צוּ בֶּעזִיטְצֶען; אוּנְד דַאמִיט אִיהְר לַאנְגֶע צֵייט אִין דֶעם לַאנְדֶע
בְּלֵייבֶּעט, וֶועלְכֶעס יְיָ אֵיירֶען פֶעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט, (עֶס) אִיהְנֶען אוּנְד אִיהְרֶעם
10 זַאמֶען צוּ גֶעבֶּען, אֵיין לַאנְד, דַאז פָאן מִילְךְ אוּנְד הָאנִיג פְלִיסְט; דֶען דַאז לַאנְד,
וָואהִין דוּא קָאמְמֶעסְט, עֶס צוּ בֶּעזִיטְצֶען, אִיזְט נִיכְט וִויא דַאז לַאנְד מִצְרַיִם, פָאן
דֶעם אִיהְר אוֹיסְגֶעצָאגֶען זַייד, וָוא דוּא דֵיינֶען זַאמֶען זֶעעֶן, אוּנְד מִיט דֵיינֶען פִיסֶען
11 טְרֶענְקֶען מוּסְטֶעסְט, וִויא אֵיינֶען קְרוֹיטְגַארְטֶען׃ זָאנְדֶערְן דַאז לַאנְד, דַאהִין אִיהְר
עֶס צוּ בֶּעזִיטְצֶען צִיהֶעט, אִיזְט אֵיין לַאנְד מִיט בֶּערְגֶען אוּנְד טְהֶעלֶערְן, (דַאז) פָאם
12 רֶעגֶען דֶעם הִימְמֶעלְס וַואסֶער טְרִינְקְט (בֶּעפַייכְטֶעט וִוירְד), אֵיין לַאנְד, אוֹיף
וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטט, (בֶּעזָאנְדֶערְס) אַכְט הַאט, בֶּעשְׁטֶענְדִיג זִינְד דִיא אוֹיגֶען יְיָ׳ס,
דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, דַארוֹיף (גֶערִיכְטֶעט), פָאם אַנְפַאנְג דֶעם יַאהְרֶעס בִּיז צוּ עֶנְדֶע
13 דֶעם יַאהְרֶעס׃ אוּנְד עֶס וִוירְד גֶעשֶׁעהֶען, וֶוען אִיהְר מֵיינֶען גֶעבָּאטֶען גֶעהָארְכֶען
וֶוערְדֶעט, דִיא אִיךְ אֵייךְ הַייטֶע בֶּעפֶעהְלֶע; יְיָ, אֵיירֶען גָאטט, צוּ לִיבֶּען אוּנְד אִיהְם צוּ
14 דִינֶען מִיט אֵיירֶעם גַאנְצֶען הֶערְצֶען אוּנְד מִיט אֵיירֶער גַאנְצֶען זֵעלֶע׃ זָא וֶוערְדֶע
אִיךְ דֶען רֶעגֶען אֵיירֶעם לַאנְדֶע צוּ זֵיינֶער צֵייט גֶעבֶּען, פְרִיהְרֶעגֶען אוּנְד שְׁפֶּעטְרֶעגֶען,
15 דַאמִיט דוּא דֵיין קָארְן, דֵיינֶען מָאסְט אוּנְד דֵיין אֶל אֵיינְזַאמְמֶעלְסְט; אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע
גְרַאז אוֹיף דֵיינֶעם פֶעלְדֶע פִיר דֵיין פִיה גֶעבֶּען, אוּנְד דוּא וִוירְסְט עֶסֶען אוּנְד זַאטְט
16 וֶוערְדֶען׃ הִיטֶע דִיךְ (אַבֶּער), דַאס אֵייעֶר הֶערְץ נִיכְט פֶערְפִיהְרְט וֶוערְדֶע, אוּנְד
17 אִיהְר אַבְּוֵוייכֶעט אוּנְד אַנְדֶערְן גֶעטְטֶערְן דִינֶעט, דַאס אִיהְר זִיא אַנְבֶּעטֶעט׃ אוּנְד
דַאס דַאן דֶער צָארְן יְיָ׳ס עֶנְטְבְּרֶענְנֶען וִוירְדֶע אִיבֶּער אֵייךְ, אוּנְד עֶר דֶען הִימְמֶעל
פֶערְשְׁלִיסֶע, דַאס קֵיין רֶעגֶען קָאמְמֶע, אוּנְד דִיא עֶרְדֶע וִוירְדֶע אִיהְר גֶעוֶועקְס נִיכְט
הֶערְגֶעבֶּען, אוּנְד אִיהְר וִוירְדֶעט בַּאלְד פָאן דֶעם גוּטֶען לַאנְדֶע אוּמְקָאמְמֶען, וֶועלְכֶעס
18 יְיָ אֵייךְ גִיבְּט׃ זָא נֶעהְמֶעט נוּן דִיזֶע מֵיינֶע וָוארְטֶע צוּ הֶערְצֶען אוּנְד צוּ אֵיירֶער
זֵעלֶע, אוּנְד בִּינְדֶעט זִיא צוּם צֵייכֶען אוֹיף אֵיירֶע הַאנְד, אוּנְד לַאסֶעט זִיא צוּם
19 דֶענְקְמַאל צְוִוישֶׁען אֵיירֶען אוֹיגֶען זֵיין; אוּנְד לֶעהְרֶעט זִיא אוֹיךְ אֵיירֶען קִינְדֶערְן,
דַאפָאן צוּ רֶעדֶען, וֶוען דוּא אִין דֵיינֶעם הוֹיזֶע זִיטְצֶעסְט, אוּנְד וֶוען דוּא אוֹיף דֶעם
וֶועגֶע גֶעהֶעסְט, אוּנְד וֶוען דוּא דִיךְ נִידֶערְלֶעגְסְט, אוּנְד וֶוען דוּא אוֹיפְשְׁטֶעהֶעסְט׃

20 אוּנְד דוּא זָאלְלסט זִיא אוֹיף דִיא פְּפָאסְטֶען דֵיינֶעס הוֹיזֶעס אוּנְד אַן דֵיינֶע טְהָארֶע
21 שְׁרֵייבֶּען, דַאמִיט אֵיירֶער טַאגֶע פִיל וֶוערְדֶע, אוּנְד דִיא טַאגֶע אֵיירֶער קִינְדֶער אִין
דֶעם לַאנְדֶע, וֶועלְכֶעס יְיָ אֵיירֶען פֶעטֶערְן צוּ גֶעבֶּען אִיהְנֶען צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט, וִויא
22 דִיא טַאגֶע דֶעם הִימְמֶעלְס אִיבֶּער דֶער עֶרְדֶע׃ דֶען, וֶוען אִיהְר בֶּעאָבְּאַכְטֶעט דִיזֶעס
גַאנְצֶע גֶעבָּאט, דַאז אִיךְ אֵייךְ בֶּעפֶעהְלֶע, עֶס צוּ טהוּן, יְיָ, אֵיירֶען גָאטט, צוּ לִיבֶּען,
23 אִין אַלְלֶען זֵיינֶען וֶועגֶען צוּ וַואנְדֶעלְן, אוּנְד אִיהְם אַנְצוּהַאנְגֶען, זָא וִוירְד יְיָ אַלְלֶע דִיזֶע
פֶּאלְקֶער פָאר אֵייךְ פֶערְטְרֵייבֶּען; אִיהְר וֶוערְדֶעט פֶאלְקֶער אֵיינְנֶעהְמֶען גְרָאסֶער אוּנְד
24 מֶעכְטִיגֶער אַלְס אִיהְר׃ יֶעדֶער אָרְט, אוֹיף וֶועלְכֶען אֵיירֶע פוּסְזָאהְלֶע טְרִיטְט, וִוירְד
אֵייעֶר זֵיין; פָאן דֶער וִויסְטֶע אוּנְד דֶעם (גֶעבִּירְגֶע) לְבָנוֹן, אוּנְד פָאן יֶענֶעם שְׁטְרָאמֶע,
25 פָאם שְׁטְרָאמֶע פְּרָת, בִּיז צוּם אֵייסֶערְסְטֶען מֵעערֶע, וִוירְד אֵיירֶע גְרֶענְצֶע זֵיין׃ עֶס
וִוירְד נִימַאנְד בֶּעשְׁטֶעהֶען פָאר אֵייךְ; שְׁרֶעקְקֶען אוּנְד פוּרְכְט פָאר אֵייךְ וִוירְד יְיָ,
אֵייעֶר גָאטט, גֶעבֶּען אִיבֶּער דַאז גַאנְצֶע לַאנְד, דַאז אִיהְר בֶּעטְרֶעטֶעט, וִויא עֶר אֵייךְ
26 27 פֶערְהֵייסֶען הַאט׃ זִיהֶע, אִיךְ לֶעגֶע הֵייטֶע פָאר אֵייךְ זֶעגֶען אוּנְד פְלוּךְ׃ דֶען זֶעגֶען,
וֶוען אִיהְר גֶעהָארְכֶעט דֶען גֶעבָּאטֶען יְיָ'ס, אֵיירֶעס גָאטְטֶעס, דִיא אִיךְ אֵייךְ הֵייטֶע
28 בֶּעפֶעהְלֶע׃ אוּנְד דֶען פְלוּךְ, וֶוען אִיהְר נִיכְט גֶעהָארְכֶעט דֶען גֶעבָּאטֶען יְיָ'ס, אֵיירֶעס
גָאטְטֶעס, אוּנְד אַבְּוֵוייכֶעט פָאן דֶעם וֶועגֶע, דֶען אִיךְ אֵייךְ הֵייטֶע בֶּעפֶעהְלֶע; פְרֶעמְדֶען
29 גֶאטְטֶערְן נַאכְצוּגֶעהֶען, דִיא אִיהְר נִיכְט קֶענְנֶעט. אוּנְד עֶס זָאלל גֶעשֶׁעהֶען, וֶוען יְיָ,
דֵיין גָאטט, דִיךְ אִין דַאז לַאנְד בְּרִינְגט, דַאהִין דוּא קָאמְמֶעסְט עֶס אִין בֶּעזִיטְץ צוּ
נֶעהְמֶען, זָא זָאלְלסט דוּא דֶען זֶעגֶען אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע גְרִזִים אוּנְד דֶען פְלוּךְ אוֹיף דֶעם
30 בֶּערְגֶע עֵיבָל גֶעבֶּען; זִינְד זִיא נִיכְט יֶענְזֵייטְס דֶעם יַרְדֵן (אוֹיף דֶעם) וֶועגֶע גֶעגֶען
זָאנְנֶענְאוּנְטֶערְגַאנְג אִים לַאנְדֶע דֶעם כְּנַעֲנִי, דֶער אִים פְלַאכֶען פֶעלְדֶע וָואהְנְט,
31 גֶעגֶענִאִיבֶּער גִלְגָל, בֵּייא דֶעם הַאִין מוֹרֶה? וֶוען אִיהְר (נוּן אִיבֶּער) דֶען יַרְדֵן גֶעצָאגֶען
זֵייד, אוּנְד הִינֵיינְקָאמְמֶעט, דַאז לַאנְד אֵיינְצוּנֶעהְמֶען, וֶועלְכֶעס יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, אֵייךְ
32 גִיבְּט, וֶוען אִיהְר עֶס בֶּעזִיטְצֶען וֶוערְדֶעט, אוּנְד דַארִין וָואהְנֶעט, זָא זָאלְלט אִיהְר
בֶּעאָבְּאַכְטֶען אַלְלֶע זַאטְצוּנְגֶען אוּנְד רֶעכְטֶע צוּ טהוּן, וֶועלְכֶע אִיךְ אֵייךְ הֵייטֶע
פָארְלֶעגֶע׃

Cap. XII. יב

יב

1 דִיזֶעס זִינְד דִיא זַאטְצוּנְגֶען אוּנְד דִיא רֶעכְטֶע, דִיא אִיהְר בְּעאָבְּאַכְטֶען זָאלְלט, אִין דֶעם
לַאנְדֶע צוּ טהוּן, דַאז יְיָ, דֶער גָאטט דֵיינֶער פֶעטֶער, דִיר גִיבְּט, עֶס צוּ בֶּעזִיטְצֶען דִיא
2 גַאנְצֶע צֵייט אִיבֶּער, דַא אִיהְר אִין דֶעם לַאנְדֶע לֶעבֶּעט׃ אִיהְר זָאלְלט צֶערְשְׁטֶארֶען
אַלְלֶע אָרְטֶער, וָואזֶעלְבְּסט דִיא פֶאלְקֶער, דִיא אִיהְר פֶערְטְרֵייבֶּען וֶוערְדֶעט, אִיהְרֶען
גֶאטְטֶערְן גֶעדִינֶעט הַאבֶּען; אוֹיף הָאהֶען בֶּערְגֶען, אוֹיף הִיגֶעלְן אוּנְד אוּנְטֶער יֶעדֶעם
3 בֶּעלוֹיבְּטֶען בּוֹימֶע׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלט אֵיינְרֵייסֶען אִיהְרֶע אַלְטֶערֶע אוּנְד צֶערְבְּרֶעכֶען
אִיהְרֶע שְׁטַאנְדְזֵיילֶען, אוּנְד אִיהְרֶע וֶועלְדֶער אִים פֵייעֶר פֶערְבְּרֶענְנֶען, אוּנְד דִיא

בִּילְדֶער אִיהְרֶער אַבְּגֶעטְטֶער זָאלְלט אִיהְר אוּמְהוֹיעֶן, אוּנְד אִיהְרֶען נַאמֶען אַיסְטִילְגֶען
4 פָאן דֶעמְזֶעלְבֶּען אָרְטֶע׃ אִיהְר זָאלְלט נִיכְט דֶעם יְיָ, אֵייעֶרעם גָאטט, אַלְזָא טהוּן,
5 זָאנְדֶערְן אַן דֶעם אָרְטֶע, וֶועלְכֶען יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, עֶרְוֶועהְלֶען וִוירְד, אוֹיס אַלְלֶען
אֵייעֶרֶען שְׁטֶעמְמֶען, אוּם זֵיינֶען נַאמֶען דַאהִין צוּ זֶעטְצֶען, אוּנְד צוּ וָואהְנֶען, זָאלְלט אִיהְר
6 (אִיהְן) זוּכֶען, אוּנְד דָארְטהִין זָאלְלסט דוּא קָאמְמֶען׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלט דָארְטהִין
אֵייעֶרֶע בְּרַאנְדאָפְּפֶער אוּנְד אֵייעֶרֶע שְׁלַאכְטאָפְּפֶער אוּנְד אֵייעֶרֶע צֶעהְנְטֶען אוּנְד דִיא גֶע־
שֶׁענְקֶע אֵייעֶרֶער הֶענְדֶע, אֵייעֶרֶע גֶעלִיבְּדֶע אוּנְד אֵייעֶרֶע פְרֵייאוִוילְלִיגֶען גַאבֶּען בְּרִינְגֶען,
7 אוּנְד דִיא עֶרְסְטלִינְגֶע אֵייעֶרֶעם רִינְדפִּיהֶעס אוּנְד אֵייעֶרֶע שַׁאפֶע׃ אוּנְד אִיהְר זָאלְלט
עֶס דָארְט פָאר יְיָ, אֵייעֶרֶעם גָאטט, פֶערְצֶעהְרֶען, אוּנְד זָאלְלט אֵייךְ אִיבֶּער יֶעדֶעס גֶע־
שֶׁעפְט אֵייעֶרֶער הֶענְדֶע פְרֵייעֶן, אִיהְר אוּנְד אֵייעֶרֶע הוֹיזְלֵייטֶע, וִויא דִיךְ יְיָ, דֵיין גָאטט,
8 גֶעזֶעגְנֶעט הַאט׃ אִיהְר מִיסְט נִיכְט אַלְזָא טהוּן, וִויא וִויר הַייטֶע הִיר טהוּן; יֶעדֶער
9 וַאס רֶעכְט אִיזְט אִין זֵיינֶען אוֹיגֶען; דֶען אִיהְר זַייד בִּיז יֶעטְצְט נָאךְ נִיכְט צוּ דֶער רוּהֶע
10 אוּנְד צוּ דֶעם עֶרְבְּטהַיילֶע גֶעקָאמְמֶען, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גִיבְּט׃ אוּנְד
וֶוען אִיהְר אִיבֶּער דֶען יַרְדֵּן צִיהֶעט, אוּנְד אִין דֶעם לַאנְדֶע וָואהְנֶעט, וֶועלְכֶעס יְיָ,
אֵייעֶר גָאטט, אֵייךְ צוּם עֶרְבֶּע גִיבְּט, אוּנְד עֶר אֵייךְ פָאן אַלְלֶען אֵייעֶרֶען פֵיינְדֶען אוּמ־
11 הֶער רוּהֶע פֶערְשַׁאפְפְט הַאבֶּען וִוירְד, דַאס אִיהְר זִיכֶער וָואהְנֶעט, זָא זָאלל דֶער אָרְט
זַיין, וֶועלְכֶען יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, עֶרְוֶועהְלֶען וִוירְד, זֵיינֶען נַאמֶען דַאזֶעלְבְּסְט וָואהְנֶען צוּ
לַאסְסֶען, דָארְטהִין זָאלְלט אִיהְר אַלְלֶעס בְּרִינְגֶען, וַאס אִיךְ אֵייךְ בֶּעפֶעהְלֶע׃ אֵייעֶרֶע
בְּרַאנְדאָפְּפֶער אוּנְד אֵייעֶרֶע שְׁלַאכְטאָפְּפֶער, אֵייעֶרֶע צֶעהְנְטֶען אוּנְד דִיא גֶעשֶׁענְקֶע
12 אֵייעֶרֶער הֶענְדֶע אוּנְד אֵייעֶרֶע אוֹיסֶערְלֶעזֶענֶען גֶעלִיבְּדֶע, דִיא אִיהְר יְיָ גֶעלָאבֶּעט׃ אוּנְד
אִיהְר זָאלְלט אֵייךְ פָאר יְיָ, אֵייעֶרֶעם גָאטט, פְרֵייעֶן, אִיהְר אוּנְד אֵייעֶרֶע זֶאהְנֶע אוּנְד
אֵייעֶרֶע טֶאכְטֶער אוּנְד אֵייעֶרֶע קְנֶעכְטֶע אוּנְד אֵייעֶרֶע מֶעגְדֶע, אוּנְד דֶער לֵוִי, וֶועלְכֶער
אִין אֵייעֶרֶען טהָארֶען אִיזְט, דַא עֶר קֵיינֶען טהַייל אָדֶער עֶרְבֶּע אוּנְטֶער אֵייךְ הַאט׃
13 הִיטֶע דִיךְ, דַאס דוּא נִיכְט דֵיינֶע בְּרַאנְדאָפְּפֶער אַן יֶעדֶעם אָרְטֶע דַארְבְּרִינְגֶעסְט, דֶען
14 דוּא זֶעהֶען וִוירְסְט; דֶען נוּר אַן דֶען אָרְט, וֶועלְכֶען יְיָ אִין אֵיינֶער דֵיינֶער שְׁטֶעדְטֶע
עֶרְוֶועהְלֶען וִוירְד, דַאהִין זָאלְלסט דוּא דֵיינֶע בְּרַאנְדאָפְּפֶער בְּרִינְגֶען, אוּנְד דָארְט
15 זָאלְלסט דוּא אַלְלֶעס מַאכֶען, וַאס אִיךְ דִיר גֶעבִּיטֶע׃ יֶעדָאךְ נַאךְ אַלְלֶער לוּסְט
דֵיינֶער זֶעעלֶע מַאגְסְט דוּא דִיר שְׁלַאכְטֶען אוּנְד פְלֵיישׁ עֶסְסֶען, נַאךְ דֶעם זֶעגֶען יְיָ'ס,
דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, דֶען עֶר דִיר אִין אַלְלֶען דֵיינֶען טהָארֶען גֶעגֶעבֶּען הַאט; דֶער אוּנ־
רֵיינֶע אוּנְד דֶער רֵיינֶע קַאן עֶס עֶסְסֶען, וִויא מַאן אֵיין רֶעה אָדֶער הִירְשׁ אִיסְסֶעט׃
16 נוּר דַאז בְּלוּט דִירְפְט אִיהְר נִיכְט עֶסְסֶען; אוֹיף דִיא עֶרְדֶע מִיסְט אִיהְר עֶס גִיסֶען
17 וִויא וַאסְסֶער׃ דוּא דַארְפְסְט אוֹיךְ נִיכְט אִין דֵיינֶען טהָארֶען עֶסְסֶען דֶען צֶעהְנְטֶען
דֵיינֶעס קָארְנְס אוּנְד דֵיינֶעס מָאסְטֶעס אוּנְד דֵיינֶעס אֶעלֶעס, אוּנְד דִיא עֶרְסְטלִינְגֶע
דֵיינֶעס רִינְדפִּיהֶעס אוּנְד דֵיינֶער שַׁאפֶע, אוּנְד אַלְלֶע דֵיינֶע גֶעלִיבְּדֶע, דִיא דוּא גֶע־

לָאבֶּעסְט, אוּנְד דַיינֶע פְרייאווִילְלִיגֶען גַאבֶּען, אוּנְד דִיא גֶעשֶׁענְקֶע דַיינֶער הֶענְדֶע׃
18 זָאנְדֶערְן פָאר יְיָ, דַיינֶעם גָאטט, מוּסְט דוּא עֶס אַן דֶעם אָרְט פֶערְצֶעהְרֶען, וֶועלְכֶען
יְיָ, דַיין גָאטט, עֶרְוֶועהְלֶען ווִירְד, דוּא אוּנְד דַיין זָאהְן אוּנְד דַיינֶע טָאכְטֶער אוּנְד דַיין
קְנֶעכְט אוּנְד דַיינֶע מַאגְד אוּנְד דֶער לֵוִי, וֶועלְכֶער אִין דַיינֶען טְהָארֶען אִיזְט, דוּא
זָאלְלסְט דִיךְ פְרֵייעֶן פָאר יְיָ, דַיינֶעם גָאטט, אִיבֶּער יֶעדֶעם גֶעשֶׁעפְט דַיינֶער הֶענְדֶע׃
19 הִיטֶע דִיךְ, דַאס דוּא דֶען לֵוִי נִיכְט פֶערְלַאסֶעסְט, אַלְלֶע דַיינֶע טַאגֶע אוֹיף דַיינֶעם
20 לַאנְדֶע׃ וֶוען יְיָ, דַיין גָאטט, דַיינֶע גְרֶענְצֶע עֶרְוַויטֶערְן ווִירְד, ווִיא עֶר דִיר גֶערֶעדֶעט
הַאט, אוּנְד דוּא שְׁפְּרִיכְסְט, אִיךְ מֶעכְטֶע פְלֵייש עֶסֶען׃ דֶען דַיינֶע זֶעעלֶע גֶעלִיסְטֶעט
פְלֵייש צוּ עֶסֶען, זָא מַאגְסְט דוּא נַאךְ אַלְלֶער לוּסְט דַיינֶער זֶעעלֶע פְלֵייש עֶסֶען׃
21 וֶוען דֶער אָרְט צוּ וַויט פָאן דִיר אִיזְט, וֶועלְכֶען יְיָ, דַיין גָאטט, עֶרְוֶועהְלֶעט הַאט,
זַיינֶען נַאמֶען דַאהִין צוּ זֶעטְצֶען; זָא קַאנְנְסְט דוּא פָאן דַיינֶעם רִינְדְפִיהֶע אָדֶער פָאן
דַיינֶען שַׁאפֶען שְׁלַאכְטֶען, וֶועלְכֶע יְיָ, דַיין גָאטט, דִיר גֶעגֶעבֶּען הַאט, ווִיא אִיךְ דִיר
בֶּעפָאהְלֶען הַאבֶּע, אוּנְד קַאנְנְסְט עֶסֶען אִין דַיינֶען טְהָארֶען נַאךְ אַלְלֶער לוּסְט
22 דַיינֶער זֶעעלֶע, אוּנְד זָא ווִיא דַאז רֶעה אוּנְד דֶער הִירְשׁ גֶעגֶעסֶען ווִירְד, זָא קַאנְנְסְט
דוּא עֶס עֶסֶען; דֶער אוּנְרֵיינֶע אוּנְד דֶער רֵיינֶע קֶאנְנֶען עֶס מִיט אֵיינַאנְדֶער פֶער־
23 צֶעהְרֶען׃ נוּר הַאלְטֶע פֶעסְט דַארַאן, דַאז בְּלוּט נִיכְט צוּ עֶסֶען, דֶען דַאז בְּלוּט אִיזְט
24 דִיא זֶעעלֶע, אוּנְד דוּא זָאלְלסְט נִיכְט דִיא זֶעעלֶע מִיט דֶעם פְלֵיישֶׁע עֶסֶען, דוּא
זָאלְלסְט עֶס נִיכְט עֶסֶען; אוֹיף דִיא עֶרְדֶע זָאלְלסְט דוּא עֶס ווִיא וַואסֶער גִיסֶען׃
25 דוּא זָאלְלסְט עֶס נִיכְט עֶסֶען, דַאמִיט עֶס דִיר וָואהְל גֶעהֶע, אוּנְד דַיינֶען קִינְדֶערְן
26 נַאךְ דִיר, וֶוען דוּא טְהוּסְט וַואס רֶעכְט אִיזְט אִין דֶען אוֹיגֶען יְיָ׳ס׃ אַלְלֵיין דַיינֶע
גֶעהֵיילִיגְטֶען דִינְגֶע, דִיא דוּא הַאסְט, אוּנְד דַיינֶע גֶעלִיבְּדֶע זָאלְלסְט דוּא אוֹיפְנֶעהְמֶען,
27 אוּנְד דַאמִיט אַן דֶען אָרְט קָאמְמֶען, וֶועלְכֶען יְיָ עֶרְוֶועהְלֶען ווִירְד׃ דוּא זָאלְלסְט
דַיינֶע בְּרַאנְדָאפְּפֶער, דַאז פְלֵייש אוּנְד דַאז בְּלוּט אוֹיף דֶען אַלְטַאר יְיָ׳ס, דַיינֶעם
גָאטְטֶעס, טְהוּן; אוֹיךְ דַאז בְּלוּט דַיינֶער שְׁלַאכְטאָפְּפֶער זָאלל אוֹיף דֶען אַלְטַאר
יְיָ׳ס, דַיינֶעם גָאטְטֶעס, אוֹיסְגֶעגָאסֶען וֶוערְדֶען, אַבֶּער דַאז פְלֵייש דַאפָאן קַאנְנְסְט
28 דוּא עֶסֶען׃ בֶּעאָבַּאכְטֶע אוּנְד הֶערֶע אַלְלֶע דִיזֶע וָוארְטֶע, דִיא אִיךְ דִיר בֶּעפֶעהְלֶע,
דַאמִיט עֶס דִיר אוּנְד דַיינֶען קִינְדֶערְן נַאךְ דִיר וָואהְל גֶעהֶע אוֹיף עֶווִיג, וֶוען דוּא
29 טְהוּסְט, וַואס גוּט אוּנְד רֶעכְט אִיזְט אִין דֶען אוֹיגֶען יְיָ׳ס, דַיינֶעם גָאטְטֶעס׃ וֶוען יְיָ,
דַיין גָאטט, אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט הַאט דִיא פֶעלְקֶער, צוּ וֶועלְכֶען דוּא קָאמְמֶעסְט זִיא צוּ
פֶערְטְרֵייבֶּען פָאר דִיר, אוּנְד דוּא הַאסְט זִיא פֶערְטְרִיבֶּען, אוּנְד וָואהְנֶעסְט אִין אִיהְרֶעם
30 לַאנְדֶע, נִים דִיךְ אִין אַכְט, דַאס דוּא נִיכְט אִין דִיא פַאלְלֶע גֶערַאטְהֶעסְט נַאךְ אִיהְנֶען,
נַאכְדֶעם זִיא פֶערְטִילְגְט וָואָרְדֶען זִינְד פָאר דִיר; דַאס דוּא נִיכְט פָארְשֶׁעסְט נַאךְ
אִיהְרֶען גֶאטְטֶערְן אוּנְד שְׁפְּרִיכְסְט׃ ווִיא דִיא פֶעלְקֶער אִיהְרֶען גֶאטְטֶערְן גֶעדִינְט
31 הַאבֶּען, זָא ווִילל אִיךְ אוֹיךְ טְהוּן׃ דוּא זָאלְלסְט נִיכְט אַלְזָא דֶעם יְיָ, דַיינֶעם גָאטט,

טהון; דֶען אַלְלֶע גרֵייעֶל יְיָ'ס, דיא עֶר הַאסֶּעט, האבֶען זיא איהרֶען גֶעטטֶערְן גֶע־
טהַאן; דֶען אויך אִיהרֶע זֶעהנֶע אונד אִיהרֶע טֶאכטֶער הַאבֶען זיא אים פֵייעֶר פֶער־
בראֶנְנט אִיהרֶען גֶעטטֶערְן:

יג Cap. XIII. יג

1 אַלְלֶעס וַאס אִיךְ אייך בֶּעפֶעהלֶע, דאז זָאלְלט אִיהר בֶּעאָבְּאַכטֶען, עֶס צוּ טהון; דוּא
2 זָאלְלסט נִיכְטס הִינְצוּטהוּן, אוּנְד נִיכְטס דאפָאן וֶועגְנֶעהמֶען: וֶוען אוּנְטֶער דיר אֵיין
פְּרָאפֶעט אָדֶער אֵיין טרֵיימֶער אוֹיפְשטֶעהֶען ווירד, אוּנְד גִיבְט דיר אֵיין צֵייכֶען אָדֶער
3 אֵיין וואוּנְדֶער, אוּנְד דַאז צֵייכֶען אָדֶער וואוּנְדֶער קָאמְמט, דַאז עֶר דיר גֶעזַאגְט הַאט,
אוּנְד עֶר שפּרִיכְט: לַאס אוּנְז אַנְדֶערְן גֶעטטֶערְן נַאכְגֶעהֶען, דיא דוּא נִיכְט קֶענְנֶעסְט,
4 אוּנְד וִויר וָואלְלֶען אִיהנֶען דינֶען, זָא זָאלְלסט דוּא דֶען וָוארְטֶען דִיזֶעס פּרָאפֶעטֶען
אָדֶער דִייזֶעס טרֵיימֶערְס נִיכְט גֶעהָארְכֶען; דֶען יְיָ, אֵייעֶר גָאטט, פּרִיפְט אֵייךְ נוּר,
דַאס בֶּעקַאנְנְט וֶוערְדֶע, אָבּ אִיהר יְיָ, אֵיירֶען גָאטט, לִיבֶּעט, מִיט אֵיירֶעם גַאנְצֶען הֶערְ־
5 צֶען אוּנְד מִיט אֵיירֶער גַאנְצֶען זֵיעלֶע: דֶעם יְיָ, אֵיירֶעם גָאטט, זָאלְלט אִיהר נַאכְגֶעהֶען
אוּנְד אִיהְן זָאלְלט אִיהר פִירְכטֶען, אוּנְד זֵיינֶע גֶעבָאטֶע בֶּעאָבְּאַכְטֶען, אוּנְד זֵיינֶער
6 שטִימְמֶע גֶעהָארְכֶען אוּנְד אִיהם דִינֶען, אוּנְד אִיהם זָאלְלט אִיהר אַנְהַאנְגֶען: אוּנְד דֶער
פְּרָאפֶעט אָדֶער דֶער טרֵיימֶער זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען, דֶען עֶר הַאט אַבְּפַאלְל
גֶערֶעדֶעט גֶעגֶען יְיָ, אֵיירֶען גָאטט, דֶער אֵייךְ אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוֹיסְגֶעפִיהרְט
הַאט, אוּנְד דֶער דִיךְ אוֹיס דֶעם הוֹיזֶע דֶער קְנֶעכְטשַׁאפְט עֶרְלֶעזֶעט הַאט, אוּם דִיךְ
פָאן דֶעם וֶועגֶע צוּ פֶערְפִיהרֶען, דֶען דִיר יְיָ, דֵיין גָאטט, בֶּעפָאהְלֶען הַאט, דַארִין צוּ
7 וַואנְדֶעלְן; אוּנְד דוּא זָאלְלסט דַאז בֶּעזֶע אוֹיס דֵיינֶער מִיטְטֶע אוֹיסְרָאטְטֶען: וֶוען דִיךְ
דֵיין בּרוּדֶער, דֶער זָאהְן דֵיינֶער מוּטְטֶער, אָדֶער דֵיין זָאהְן, אָדֶער דֵיינֶע טָאכְטֶער,
אָדֶער דַאז וַוייבּ אַן דֵיינֶעם בּוּזֶען, אָדֶער דֵיין פְרֵיינְד, דֶען (דוּא לִיבְּסְט) וִויא דֵיינֶע
זֵעעלֶע, אִים גֶעהֵיימֶען אִיבֶּערְרֶעדֶען ווירְדֶע, אוּנְד שפּרֶעכֶע: לַאס אוּנְז גֶעהֶען אוּנְד
וִויר וָואלְלֶען אַנְדֶערְן גֶעטטֶערְן דִינֶען, דִיא דוּא נִיכְט קֶענְנֶעסְט, נָאךְ דֵיינֶע פֶעטֶער,
8 פָאן דֶען גֶעטטֶערְן דֶער פָאלְקֶער, דִיא אוּם אֵייךְ הֶער (ווָאהְנֶען), נַאהֶע בֵּייא דִיר,
אָדֶער פֶערְן פָאן דִיר, פָאן אֵיינֶעם עֶנְדֶע דֶער עֶרְדֶע, בִּיז צוּם אַנְדֶערְן עֶנְדֶע דֶער
9 עֶרְדֶע, זָא ווילְלִיגֶע אִיהם נִיכְט אֵיין, אוּנְד גֶעהָארְכֶע אִיהם נִיכְט, אוּנְד לַאס דֵיינֶע
אוֹיגֶען קֵיינֶע שָׁאנוּנְג פִיר אִיהְן הַאבֶען, אוּנְד הַאבֶע קֵיין עֶרְבַּארְמֶען, אוּנְד פֶער־
10 בִּירְג אִיהְן נִיכְט; זָאנְדֶערְן אוּמְבּרִינְגֶען זָאלְלסט דוּא אִיהְן, דֵיינֶע הַאנְד זָאלְל צוּעֶרְסְט
אִיבֶּער אִיהְן זֵיין, אִיהְן צוּ טֶאדְטֶען, אוּנְד דִיא הַאנְד דֶעם גַאנְצֶען פָאלְקֶעס נַאכְהֶער:
11 אוּנְד דוּא זָאלְלסט אִיהְן שטֵיינִיגֶען, בִּיז דַאס עֶר שטִירְבְּט, דֶען עֶר הַאט גֶעזוּכְט דִיךְ
צוּ פֶערְפִיהרֶען פָאן יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט, דֶער דִיךְ אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם, אוֹיס דֶעם
12 הוֹיזֶע דֶער קְנֶעכְטשַׁאפְט הֶערוֹיסְגֶעפִיהרְט הַאט: אוּנְד גַאנְץ יִשְׂרָאֵל זָאלְל עֶס הֶערֶען
אוּנְד זִיךְ פִירְכטֶען, אוּנְד נִיכְט מֶעהְר אֵיינֶע זָאלְכֶע בֶּעזֶע טהַאט טהון אוּנְטֶער דִיר:

13 וֶיעֶן דוּא הֶערֶעסְט פָֿאן אֵיינֶער דֵיינֶער שְׁטֶעדְטֶע, דִיא יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גִיבְּט, דָא־
14 זֶעלְבּסט צוּ וָואהְנֶען, דַאס מַאן שְׁפְּרִיכְט: עֶס זִינְד נִיכְטסְווִירְדִיגֶע לֵייטֶע אוּים דֵיינֶער
מִיטְטֶע אוּיסְגֶעגַאנְגֶען אוּנְד הַאבֶּען דִיא אֵיינְוָואהְנֶער אִיהְרֶער שְׁטַאדְט פֶֿערְפִֿיהְרֶעט,
אוּנְד גֶעשְׁפְּרָאכֶען: לַאסְט אוּנְז גֶעהֶען אוּנְד פְֿרֶעמְדֶען גָאטְטֶערְן דִינֶען, דִיא אִיהְר
15 נִיכְט קֶענְנְט, זָא זָאלְלסט דוּא נַאכְפָֿארְשֶׁען אוּנְד אוּנְטֶערְזוּכֶען אוּנְד גֶענוֹיא נַאכְפְֿרַאגֶען,
אוּנְד זִיהֶע! דִיא זַאכֶע אִיזְט וַואהְר אוּנְד גֶעווִיס, דִיזֶער גְרֵייעֶל אִיזְט גֶעשֶׁעהֶען אוּנְטֶער
16 דִיר, זָא זָאלְלסט דוּא דִיא בֶּעוָואהְנֶער דִיזֶער שְׁטַאדְט עֶרְשְׁלַאגֶען מִיט דֶער שֶׁערְפֶֿע
דֶעם שְׁווֶערְטֶעס, אוּנְד זִיא מִיט אַלְלֶעם וַואס דַארִין (אִיזְט), פֶֿערְבַּאנְנֶען אוּנְד אֵייךְ
17 אַלְל אִיהְר פִֿיה, מִיט דֶער שֶׁערְפֶֿע דֶעם שְׁווֶערְטֶעס: אוּנְד אַלְל אִיהְרֶען רוֹיבּ זָאלְלסט
דוּא אוֹיף דִיא מִיטְטֶע אִיהְרֶעס מַארְקטֶעס צוּזַאמְמֶענְלֶעגֶען, אוּנְד זָאלְלסט דִיא
שְׁטַאדְט מִיט פֵֿייעֶר פֶֿערְבְּרֶענְנֶען, אוּנְד אַלְל אִיהְרֶען רוֹיבּ גַאנְץ אוּנְד גַאר דֶעם יְיָ,
דֵיינֶעם גָאטט, דַאס זִיא עֶווִיגְלִיךְ אֵיין שְׁטֵיינְהוֹיפֶֿען בְּלֵייבֶּע (אוּנְד) נִיכְט מֶעהְר גֶע־
18 בּוֹיט וֶוערְדֶע, אוּנְד עֶס זָאלְל נִיכְטס אַן דֵיינֶער הַאנְד פָֿאן דֶעם פֶֿערְבַּאנְטֶען הֶענְגֶען
בְּלֵייבֶּען, דַאמִיט יְיָ פָֿאן דֶעם גְרִימְמֶע זֵיינֶעס צָארְנֶעס אַבְּגֶעווֶענְדֶעט וֶוערְדֶע, אוּנְד
דִיר בַּארְמְהֶערְצִיגְקֵייט גֶעבֶּע, אוּנְד עֶרְבַּארְמֶע זִיךְ דֵיינֶער, אוּנְד פֶֿערְמֶעהְרֶע דִיךְ,
19 וִויא עֶר דֵיינֶען פֶֿעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט: וֶוען דוּא דֶער שְׁטִימְמֶע יְיָ'ס, דֵיינֶעס
גָאטְטֶעס גֶעהָארְכֶעסְט, אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעבָּאטֶע צוּ בֶּעאָבְּאַכְטֶען, דִיא אִיךְ דִיר הֵייטֶע
בֶּעפֶֿעהְלֶע, דַאס דוּא טְהוּסְט, וַואס אִין דֶען אוֹיגֶען יְיָ'ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, רֶעכְט אִיזְט:

Cap. XIV. יד

יד

1 קִינְדֶער זֵייד אִיהְר יְיָ'ס, אֵיירֶעס גָאטְטֶעס, אִיהְר זָאלְלט אֵייךְ נִיכְט פֶֿערְווּאוּנְדֶען אוּנְד
2 נִיכְט קַאהְל שֶׁערֶען צְווִישֶׁען אֵיירֶען אוֹיגֶען וֶועגֶען אֵיינֶעס טָאדְטֶען: דֶען, אֵיין הֵיי־
לִיגֶעס פָֿאלְק בִּיזְט דוּא יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט, אוּנְד דִיךְ הַאט יְיָ עֶרְווֶעהְלט זֵיין אֵייגֶענ־
טהוּמְספָֿאלְק צוּ זֵיין, אוּים אַלְלֶען פֶֿאלְקֶערְן, וֶועלְכֶע אוֹיף דֶער אָבֶּערְפְֿלֶעכֶע דֶער
3 4 עֶרְדֶע זִינְד: דוּא זָאלְלסט קֵיינֶען גְרֵייעֶל עֶסְסֶען: דִיזֶעס אִיזְט דַאז פִֿיה, וֶועלְכֶעס
5 אִיהְר עֶסְסֶען דִירְפְֿט: דֶען אָכְזֶען, דַאז שַׁאף אוּנְד דִיא צִיגֶע; הִירְשׁ אוּנְד רֶעה אוּנְד
דַאמְמְהִירְשׁ אוּנְד שְׁטֵיינְבָּאק אוּנְד בִּיפְּפֶֿעל אוּנְד אוּיעֶרָאכְז אוּנְד גֶעמְזֶע; אוּנְד אַלְלֶעס
6 טהִיר, דַאז אֵיינֶע גֶעטהֵיילְטֶע קְלוֹיעֶ, אוּנְד דִיא קְלוֹיעֶ גַאנְץ צוּ צְווַייא קְלוֹיעֶן דוּרְכ־
שְׁפַּאלְטֶען הַאט, אוּנְד דַאז גֶעקֵייטֶע הֶערוֹיף בְּרִינְגט, דַאזֶעלְבֶּע דִירְפְֿט אִיהְר
7 עֶסְסֶען: יֶעדָאךְ דִיזֶעס דִירְפְֿט אִיהְר נִיכְט עֶסְסֶען פָֿאן דֶען ווִידֶערְקֵייעֶנְדֶען אוּנְד
פָֿאן דֶען מִיט גֶעטהֵיילְטֶער גֶעשְׁפַּאלְטֶענֶער קְלוֹיעֶ: דַאז קַאמֶעעל אוּנְד דֶען הַאזֶען,
אוּנְד דַאז קַאנִינְכֶען, דֶען זִיא זִינְד ווִידֶערְקֵייעֶנְד, הַאבֶּען אַבֶּער דִיא קְלוֹיעֶן נִיכְט
8 גֶעטהֵיילְט, זִיא זָאלְלֶען אֵייךְ אוּנְרֵיין זֵיין: אוּנְד דַאז שְׁווַיין, אָבְּוָואהְל עֶס אֵיינֶע
גֶעטהֵיילְטֶע קְלוֹיעֶ הַאט, אִיזְט אַבֶּער נִיכְט ווִידֶערְקֵייעֶנְד, אִיזְט עֶס אֵייךְ אוּנְרֵיין, פָֿאן

אִיהֶרֶעם פְלֵיישֶׁע זָאלְלט אִיהר נִיכְט עֶסְסֶען, אוּנְד אִיהר אַאז זָאלְלט אִיהר נִיכְט
9 בֶּערִיהְרֶען׃ דִיזֶעס דִירְפְט אִיהר עֶסְסֶען פָאן אַלְלֶעם וַואס אִים וַואסְסֶער אִיזְט, אַלְלֶעם
10 וַואס פְלָאסְפֶעדֶערְן אוּנְד שׁוּפְּפֶען הַאט, קֶאנְנְט אִיהר עֶסְסֶען, אוּנְד אַלְלֶעס, וַואס
נִיכְט פְלָאסְפֶעדֶערְן הַאט, דִירְפְט אִיהר נִיכְט עֶסְסֶען, עֶס אִיזְט אוּנְרֵיין פִיר אֵייךְ׃
11 12 אַלְלֶע רֵיינֶען פֶאגֶעל דִירְפְט אִיהר עֶסְסֶען׃ אוּנְד דִיזֶע זָאלְלט אִיהר נִיכְט עֶסְסֶען
13 פָאן אִיהְנֶען׃ דֶען אַדְלֶער אוּנְד דֶען בֵּיינְבְּרֶעכֶער אוּנְד דֶען שְׁוַוארְצֶען אַדְלֶער, אוּנְד
14 דֶען פַאלְקֶען אוּנְד דֶען גֵייֶער, אוּנְד דֶען שְׁוַוארְצֶען גֵייֶער נַאךְ זֵיינֶער אַרְט, אוּנְד אַלְלֶע
15 רַאבֶּען נַאךְ אִיהְרֶער אַרְט, אוּנְד דֶען שְׁטְרוֹיס אוּנְד דִיא נַאכְטאֵייְלֶע אוּנְד דֶען קוּקוּק
16 אוּנְד דֶען שְׁפֶּערְבֶּער נַאךְ זֵיינֶער אַרְט, אוּנְד דֶען אוּהוּ אוּנְד דֶען שְׁוַואן אוּנְד דֶען
17 18 קְרַאנִיךְ; אוּנְד דֶען פֶּעלִיקַאן אוּנְד דֶען אַאזְגֵייֶער אוּנְד דֶען שְׁטוּרְצְפֶּעלִיקַאן, אוּנְד
דֶען שְׁטָארְךְ אוּנְד דֶען רֵייהֶער נַאךְ זֵיינֶער אַרְט, אוּנְד דֶען אוֹיעֶרְהַאהְן אוּנְד דִיא
19 פְלֶעדֶערְמוֹיס׃ אוּנְד אַלְלֶעס קְרִיכֶענְדֶע גֶעפְלִיגֶעל זֵייא אֵייךְ אוּנְרֵיין, זִיא דִירְפֶען
20 21 נִיכְט גֶעגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען׃ אַלְלֶעס רֵיינֶע גֶעפְלִיגֶעל דִירְפְט אִיהר עֶסְסֶען, אִיהר זָאלְלט
קַיין טָארְטֶעס עֶסְסֶען; דֶעם פְרֶעמְדְלִינְג, דֶער אִין דֵיינֶען טהָארֶען אִיזְט, קַאנְנְסְט
דוּא עֶס גֶעבֶּען, דַאס עֶר עֶס עֶסְסֶע אָדֶער דֶעם אוֹיסְלֶענְדֶער פֶערְקוֹיפֶען; דֶען אֵיין
הֵיילִיגֶעס פָאלְק בִּיזְט דוּא יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט, דוּא זָאלְלסְט נִיכְט אֵיין בֶּאקְלֵיין אִין
22 דֶער מִילְךְ זֵיינֶער מוּטְטֶער קָאכֶען׃ דוּא זָאלְלסְט אַלְלֶען עֶרְטְרַאג דֵיינֶער אוֹיסְזַאאט
23 פֶערְצֶעהְנְטֶען, דִיא אוֹיס דֶעם פֶעלְדֶע קָאמְמְט, יַאהְר פִיר יַאהְר׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט
פָאר יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט, עֶסְסֶען אַן דֶעם אָרְטֶע, וֶועלְכֶען עֶר עֶרְוֶועהְלֶען וִוירְד, זֵיינֶען
נַאמֶען דַאזֶעלְבְּסְט וָואהְנֶען צוּ לַאסְסֶען, דֶען צֶעהְנְטֶען דֵיינֶעס קָארְנְס, דֵיינֶעס מָאסְטֶעס
אוּנְד דֵיינֶעס אֶלֶעס, אוּנְד דִיא עֶרְסְטְלִינְגֶע דֵיינֶער רִינְדֶער אוּנְד דֵיינֶער שַׁאפֶע; דַאמִיט
24 דוּא יְיָ, דֵיינֶען גָאטט, פִירְכְטֶען לֶערְנֶען זָאלְלסְט אַלְלֶע צֵייט׃ וֶוען דִיר אַבֶּער צוּ
פִיל דֶעס וֶועגֶעס אִיזְט, דַאס דוּא עֶס נִיכְט הִינְטְרַאגֶען קַאנְנְסְט, וַוייל דִיר דֶער אָרְט
צוּ וַוייט אִיזְט, וֶועלְכֶען יְיָ, דֵיין גָאטט, עֶרְוֶועהְלֶען וִוירְד, זֵיינֶען נַאמֶען דַאהִין צוּ זֶעטְצֶען,
25 וֶוען דִיךְ יְיָ, דֵיין גָאטט, גֶעזֶעגְנֶעט הַאט; זָא גִיבּ עֶס פִיר גֶעלְד וֶועג אוּנְד בִּינְדֶע דַאז
גֶעלְד אִין דֵיינֶע הַאנְד צוּזַאמְמֶען, אוּנְד גֶעהֶע נַאךְ דֶעם אָרְטֶע, וֶועלְכֶען יְיָ, דֵיין גָאטט,
26 עֶרְוֶועהְלֶען וִוירְד, אוּנְד גִיבּ דַאז גֶעלְד פִיר אַלְלֶעם אוֹיס, וַואס דֵיינֶע זֶעעלֶע גֶעלִי־
סְטֶעט, פִיר רִינְדֶער אוּנְד פִיר שַׁאפֶע אוּנְד פִיר וַויין אָדֶער פִיר שְׁטַארְקֶעס גֶעטְרֶענְקֶע,
אוּנְד פִיר אַלְלֶעס וַואס דֵיינֶע זֶעעלֶע וִוינְשֶׁעט, אוּנְד אִיס דָארְט פָאר יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט,
27 אוּנְד פְרֵייֶע דִיךְ, דוּא אוּנְד דֵיין הוֹיז; אוּנְד דֶער לֵוִי, דֶער אִין דֵיינֶען טהָארֶען וָואהְנֶעט,
דֶען דַארְפְסְט דוּא נִיכְט פֶערְלַאסְסֶען, דֶען, עֶר הַאט קֵיינֶען טהֵייל אוּנְד קַיין עֶרְבְּגוּט
28 בֵּייא דִיר׃ אַם עֶנְדֶע (יֶעדֶעס) דְרִיטְטֶען יַאהְרֶעס זָאלְלסְט דוּא הִינוֹיס בְּרִינְגֶען אַלְלֶען
צֶעהְנְטֶען דֵיינֶעס אֵיינְקָאמְמֶענְס אִין דֶעמְזֶעלְבֶּען יַאהְרֶע, אוּנְד זָאלְלסְט אִיהְן הֵיילִיגֶען
29 אִין דֵיינֶען טהָארֶען, זָא זָאלְל דֶער לֵוִי קָאמְמֶען, וֶועלְכֶער קֵיינֶען טהֵייל אוּנְד עֶרְבְּגוּט

הַאט בֵּייא דִיר, אוּנְד דֶער פְרֶעמְדלִינְג אוּנְד דִיא וַואיְזֶע אוּנְד דִיא וִויטְטְוֶוע, וֶועלְכֶע
אִין דֵיינֶען טהָארֶען װָאהְנֶען, אוּנְד זָאלְלֶען עֶסְסֶען אוּנְד זַאטְט װֶערְדֶען; דַאמִיט דִיךְ
יְיָ, דֵיין גָאטט, זֶעגְנֶע אִין אַלְל דֵיינֶעם הֶענְדֶעוֶוערְק, וֶועלְכֶעס דוּא טהוּסְט׃

טו Cap. XV. טו

1 2 אַם עֶנְדֶע (יֶעדֶעס) זִיבֶּענְטֶען יַאהְרֶעס זָאלְלסט דוּא אֵיינֶע עֶרְלַאסְסוּנְג מַאכֶען, אוּנְד
דִיזֶעס אִיזְט דִיא זַאכֶע דֶער עֶרְלַאסְסוּנְג: עֶס זָאלְל עֶרְלַאסְסֶען יֶעדֶער שׁוּלְדהֶערְר,
וַואס עֶר זֵיינֶעם נֶעבְּסטֶען גֶעלִיהֶען הַאט; עֶר זָאלְל זֵיינֶען נֶעבְּסטֶען אוּנְד זֵיינֶען
3 בּרוּדֶער נִיכְט דְרֶענְגֶען, דֶען עֶס הֵייסְט דִיא עֶרְלַאסְסוּנְג יְיָ׳ס: דֶען פְרֶעמְדֶען
קַאנְנסט דוּא דְרֶענְגֶען; וַואס דוּא אַבֶּער בֵּייא דֵיינֶעם בּרוּדֶער הַאסְט, זָאלְל דֵיינֶע
4 הַאנְד עֶרְלַאסְסֶען; נוּר דַאס קֵיין דִירְפְטִיגֶער אוּנְטֶער דִיר זֵייא, דֶען יְיָ װִירְד דִיךְ
רֵייכְלִיךְ זֶעגְנֶען אִין דֶעם לַאנְדֶע, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר אַלְס אֵיין עֶרְבטהֵייל
5 גֶעבֶּען װִירְד, עֶס צוּ בֶּעזִיטְצֶען: װֶען דוּא נוּר אוֹיף דִיא שׁטִימְמֶע יְיָ׳ס דֵיינֶעס גָאטְטֶעס
הֶערְסְט, דִיזֶעס גַאנְצֶע גֶעבָּאט, וֶועלְכֶעס אִיךְ דִיר הֵייטֶע בֶּעפֶעהְלֶע, צוּ בֶּעאָבְּאַכְטֶען
6 אוּנְד צוּ טהוּן: דֶען יְיָ, דֵיין גָאטט, װִירְד דִיךְ זֶעגְנֶען, וִויא עֶר דִיר פֶערְהֵייסֶען הַאט,
אוּנְד דוּא װִירְסט פִילֶען פֶאלְקֶערְן אוֹיף פְּפַאנְד לֵייהֶען, אוּנְד דוּא װִירְסט נִיכְט אוֹיף
פְּפַאנְד עֶנְטלֵייהֶען, אוּנְד דוּא װִירְסט אִיבֶּער פִילֶע פֶאלְקֶער הֶערְשֶׁען, אוּנְד
7 אִיבֶּער דִיךְ װֶערְדֶען זִיא נִיכְט הֶערְשֶׁען: װֶען אוּנְטֶער דִיר אֵיין דִירְפְטִיגֶער פָאן
אֵיינֶעם דֵיינֶער בּרִידֶער זֵיין זָאלְלטֶע, אִין אֵיינֶעם דֵיינֶער טהָארֶע, אִין דֵיינֶעם לַאנְדֶע,
וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גֶעבֶּען װִירְד; זָא זָאלְלסט דוּא נִיכְט דֵיין הֶערְץ פֶער־
הֶערְטֶען אוּנְד זָאלְלסט דֵיינֶע הַאנְד נִיכְט פָאר דֵיינֶעם בּרוּדֶער, דֶעם דִירְפְטִיגֶען פֶער־
8 שׁלִיסֶען; זָאנְדֶערְן דוּא זָאלְלסט אִיהְם דֵיינֶע הַאנְד אֶפְּפְנֶען אוּנְד אִיהְם אוֹיף פְּפַאנְד
9 לֵייהֶען נַאךְ פֶערְהֶעלְטנִיס זֵיינֶעס מַאנְגֶעלְס, װָארִין עֶר נָאטְה לֵיידֶעט: הִיטֶע דִיךְ,
דַאס נִיכְט אִין דֵיינֶעם הֶערְצֶען דֶער נִיכְטסוִוירְדִיגֶע גֶעדַאנְקֶע זֵייא, דַאס דוּא שְׁפְּרֶע־
כֶעסְט: עֶס נַאהֶעט דַאז זִיבֶּענְטֶע יַאהְר, דַאז עֶרְלַאסְיַאהְר, הֶערַאן, אוּנְד דַאס דֵיין
אוֹיגֶע בֶּאזֶע זֵייא גֶעגֶען דֵיינֶען דִירְפְטִיגֶען בּרוּדֶער, אוּנְד דוּא אִיהְם נִיכְטס גֶעבֶּעסְט,
10 אוּנְד װֶען עֶר אִיבֶּער דִיךְ צוּ יְיָ שׁרִייֶע, קֶעמֶע אוֹיף דִיךְ זִינְדֶע: דוּא זָאלְלסט אִיהְם
זִיכֶערְלִיךְ גֶעבֶּען, אוּנְד עֶס זָאלְל דֵיינֶעם הֶערְצֶען נִיכְט װֶעהֶע טהוּן, דַאס דוּא אִיהְם
גִיבְּסט; דֶען עֶבֶּען אוּם דִיזֶער זַאכֶע װִילְלֶען װִירְד דִיךְ יְיָ, דֵיין גָאטט, זֶעגְנֶען אִין
11 אַלְלֶעם דֵיינֶעם טהוּן, אוּנְד אִין אַלְלֶעם גֶעשֶׁעפְטֶע דֵיינֶער הֶענְדֶע: דֶען עֶס װִירְד נִיכְט
אַן דִירְפְטִיגֶען אִים לַאנְדֶע מַאנְגֶעלְן, דַארוּם בֶּעפֶעהְלֶע אִיךְ דִיר אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶע:
דוּא זָאלְלסט דֵיינֶע הַאנְד דֵיינֶעם בּרוּדֶער אֶפְּפְנֶען, דֵיינֶעם אַרְמֶען אוּנְד דֵיינֶעם
12 דִירְפְטִיגֶען אִין דֵיינֶעם לַאנְדֶע: װֶען אַן דִיךְ דֵיין בּרוּדֶער, דֶער עֶבְּרֶעעֶר, אָדֶער אֵיינֶע
עֶבְּרֶעעֶרִין פֶערְקוֹיפְט װֶערְדֶען, זָאלְל עֶר דִיר זֶעכְס יַאהְרֶע דִינֶען, אוּנְד אִים זִיבֶּענְטֶען

13 יאהרע זאללסט דוא איהן פריא אויסגעהען לאססען פאן דיר: אונד וועז דוא איהן
14 פריא אויסגעהען לעססעסט פאן דיר, זאללסט דוא איהן ניכט לעער וועגשיקקען,
דוא זאללסט איהן פאן דיינען שאפען אונד פאן דיינער שיינע אונד פאן דיינער קעל־
טער אויפלאדען; נאכדעם יי, דיין גאטט, דיך געזעגנעט האט, זאללסט דוא איהם
15 געבען: אונד געדענקע, דאס דוא איין קנעכט אים לאנדע מצרים וואַרעסט, אונד יי,
16 דיין גאטט, האט דיך ערלאזט; דארום בעפעהלע איך דיר דיזע זאכע היטע: אונד
עס זאלל זיין, ווען ער צו דיר שפריכט: איך וויל ניכט פאן דיר וועגגעהען, וייל
17 ער דיך אונד דיין הויז ליבט, אינדעם עס איהם ביי דיר גוט געהט; זא זאללסט
דוא איינע אהלע נעהמען אונד זיא דורך זיין אהר אונד דורך דיא טהירע שטעכען,
אונד ער זאלל דיין קנעכט אויף אימער זיין, אונד אויך דיינער דינסטמאגד זאללסט
18 דוא אלזא טהון: עס זאלל ניכט הארט שיינען אין דיינען אויגען, ווען דוא איהן פריא
פאן דיר אויסגעהען לעססעסט; דען אום דען דאפפעלטען לאהן איינעס טאגלאה־
נערס האט ער דיר זעכס יאהרע געדינט; אונד יי, דיין גאטט, ווירד דיך זעגנען אין
19 אללעם וואס דוא טהון ווירסט: אללעס ערסטגעבארנע, וועלכעס אונטער דיינען
רינדערן אדער אונטער דיינען שאפען געבארען ווירד, דאז מענליך איזט, זאללסט
דוא יי, דיינעם גאטט, היילינען, דוא זאללסט ניכט מיט דעם ערסטגעבארנען דיינעס
אכזען ארבייטען, אונד דוא זאללסט ניכט דאז ערסטגעבארנע דיינער שאפע שערען:
20 פאר יי, דיינעם גאטט, זאללסט דוא עס יאהר פיר יאהר עססען, אן דעם ארטע
21 וועלכען יי ערוועהלען ווירד, דוא אונד דיינע הויזלייטע: אונד ווען איין פעהלער
דאראן, ווען עס לאהם אדער בלינד איזט, אדער זאנסט איינען באזען פעהלער האט,
22 זא זאללסט דוא עס ניכט יי, דיינעם גאטט, אפפערן: אין דיינען טהארען קאננסט
דוא עס עססען, דער אונרייניע אונד דער רייניע צוזאממען, ויא מאן איין רעה אונד
23 הירש (איססעט): יעדאך זיין בלוט דארפסט דוא ניכט עססען, אויף דיא ערדע
זאללסט דוא עס גיסען ויא וואססער:

Cap. XVI. טז

טז

1 אכטע אויף דען מאנאט אביב, דאס דוא פסח האלטעסט יי, דיינעם גאטט; דען אים
מאנאט אביב האט דיך יי, דיין גאטט, אויס מצרים ביי דער נאכט געפיהרעט:
2 אונד דוא זאללסט דאז פסח יי, דיינעם גאטט, שלאכטען, שאפע אונד רינדער אן
דעם ארטע, וועלכען יי ערוועהלען ווירד, זיינען נאמען דאזעלבסט וואהנען צו
3 לאססען: דוא זאללסט קיין געזייערטעס דאביי עססען; זיבען טאגע זאללסט דוא
דאביי אונגעזייערטעס בראד דעם עלענדעס עססען; דען מיט איילפערטיגקייט
ביזט דוא אויסגעצאגען אויס דעם לאנדע מצרים, דאמיט דוא געדענקעסט אן דען
טאג דיינעס אויסצוגעס אויס דעם לאנדע מצרים אללע טאגע דיינעס לעבענס:

4 אוּנְד עֶס זָאלְל קֵיין זויעֶרְטַייג בֵּייא דִיר אִין אַלְלֶען דֵיינֶען גְרֶענְצֶען זִיבֶּען טַאגֶע גֶע־
זֶעהֶען וֶוערְדֶען׃ אוּנְד עֶס זָאלְל נִיכְטְס פָאן דֶעם פְלַיישֶׁע אִיבֶּער נַאכְט בְּלַייבֶּען, וֶועל־
כֶעס דוּא דֶעם אַבֶּענְדְס, אַם עֶרְסְטֶען טַאגֶע שְׁלַאכְטֶעסְט, בִּיז צוּם אַנְדֶערְן מָארְגֶען׃
5 דוּא דַארְפְסְט נִיכְט דַאז פֶּסַח אִין אֵיינֶעם דֵיינֶער טְהָארֶע שְׁלַאכְטֶען, וֶועלְכֶע יְיָ, דֵיין
6 גָאטט, דִיר גִיבְּט׃ זָאנְדֶערְן אַן דֶעם אָרְטֶע, וֶועלְכֶען יְיָ, דֵיין גָאטט, עֶרְוֶועהְלֶען ווִירְד,
זֵיינֶען נַאמֶען דָאזֶעלְבְּסְט וְואהְנֶען צוּ לַאסְסֶען, דָארְט זָאלְלְסְט דוּא דַאז פֶּסַח אַבֶּענְדְס
בֵּייא זָאנְנֶענְאוּנְטֶערְגַאנְג שְׁלַאכְטֶען, אִין דֶער צֵייט דֵיינֶעס אוֹיסְגַאנְגֶעס אוֹיס מִצְרַיִם׃
7 אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט עֶס אַן דֶעם אָרְטֶע קָאכֶען אוּנְד עֶסְסֶען, וֶועלְכֶען יְיָ, דֵיין גָאטט,
עֶרְוֶועהְלֶען ווִירְד׃ אוּנְד דַאן קַאנְנְסְט דוּא דִיךְ אַם מָארְגֶען וֶוענְדֶען, אוּנְד קֶאנְנְסְט הֵיים
8 צוּ דֵיינֶען צֶעלְטֶען גֶעהֶען׃ זֶעכְס טַאגֶע זָאלְלְסְט דוּא אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶעס עֶסְסֶען אוּנְד
אַם זִיבֶּענְטֶען טַאגֶע אִיזְט דִיא פֶערְזַאמְמְלוּנְג יְיָ'ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, דַא זָאלְלְסְט דוּא
9 קֵיינֶע אַרְבֵּייט טְהוּן׃ זִיבֶּען וָואכֶען זָאלְלְסְט דוּא דִיר צֶעהְלֶען׃ (אוּנְד צְווַאר) וֶוען
מַאן מִיט דֶער זִיכֶעל אַנְפֶענְגְט אִין דֶעם שְׁטֶעהֶענְדֶען גֶעטְרַיידֶע, זָאלְלְסְט דוּא אַנ־
10 פַאנְגֶען זִיבֶּען וָואכֶען צוּ צֶעהְלֶען׃ אוּנְד זָאלְלְסְט דַאז וָואכֶענְפֶעסְט יְיָ'ס, דֵיינֶעס
גָאטְטֶעס, הַאלְטֶען מִיט אֵיינֶער גֶענִיגֶענְדֶען פְרֵייווִילְלִיגֶען גַאבֶּע דֵיינֶער הַאנְד, וֶועלְכֶע
11 דוּא גֶעבֶּען זָאלְלְסְט, יֶע נַאכְדֶעם דִיךְ יְיָ, דֵיין גָאטט, גֶעזֶעגְנֶעט הַאט׃ אוּנְד דוּא
זָאלְלְסְט פְרֶעהְלִיךְ זֵיין פָאר יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט, דוּא אוּנְד דֵיין זָאהְן אוּנְד דֵיינֶע
טָאכְטֶער אוּנְד דֵיין קְנֶעכְט אוּנְד דֵיינֶע מַאגְד אוּנְד דֶער לֵוִי, וֶועלְכֶער אִין דֵיינֶען
טְהָארֶען וָואהְנֶעט, אוּנְד דֶער פְרֶעמְדְלִינְג אוּנְד דִיא וַאיְזֶע אוּנְד דִיא ווִיטְטְוֶוע, וֶועלְכֶע
אִינְטֶער דִיר זִינְד, אַן דֶעם אָרְטֶע, וֶועלְכֶען יְיָ, דֵיין גָאטט, עֶרְוֶועהְלֶען ווִירְד, זֵיינֶען
12 נַאמֶען דָאזֶעלְבְּסְט וְואהְנֶען צוּ לַאסְסֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט גֶעדֶענְקֶען, דַאס דוּא
אַיין קְנֶעכְט אִין מִצְרַיִם וַוארְסְט׃ דַארוּם זָאלְלְסְט דוּא בֶּעאָבְּאַכְטֶען אוּנְד טְהוּן דִיזֶע
13 גֶעזֶעצְצֶע׃ דַאז פֶעסְט דֶער לוֹיבְּהִיטְטֶען זָאלְלְסְט דוּא זִיבֶּען טַאגֶע הַאלְטֶען, וֶוען דוּא
14 אוֹיס דֵיינֶער שַׁייְנֶע אוּנְד אוֹיס דֵיינֶער קֶעלְטֶער אֵיינְזַאמְמֶעלְסְט׃ אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט דִיךְ
אַן דֵיינֶעם פֶעסְטֶע פְרֵייעֶן, דוּא אוּנְד דֵיין זָאהְן אוּנְד דֵיינֶע טָאכְטֶער אוּנְד דֵיין קְנֶעכְט
אוּנְד דֵיינֶע מַאגְד, אוּנְד דֶער לֵוִי אוּנְד דֶער פְרֶעמְדְלִינְג אוּנְד דִיא וַאיְזֶע אוּנְד דִיא
15 ווִיטְטְוֶוע, וֶועלְכֶע אִין דֵיינֶען טְהָארֶען זִינְד׃ זִיבֶּען טַאגֶע זָאלְלְסְט דוּא יְיָ, דֵיינֶעם
גָאטט, פֵייעֶרְן, אַן דֶעם אָרְטֶע, וֶועלְכֶען יְיָ עֶרְוֶועהְלֶען ווִירְד, דֶען יְיָ, דֵיין גָאטט, ווִירְד
דִיךְ אִין אַלְלֶעם דֵיינֶעם עֶרְטְרַאג אוּנְד אִין אַלְלֶעם וֶוערְקֶע דֵיינֶער הֶענְדֶע זֶעגְנֶען,
16 דַארוּם זָאלְלְסְט דוּא נוּר פְרֶעהְלִיךְ זֵיין׃ דְרַייא מַאל אִים יַאהְרֶע זָאלְלֶען אַלְלֶע
מֶענְנְלִיכֶען פָאר יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט, אִין דֶעם אָרְטֶע, דֶען עֶר עֶרְוֶועהְלֶען ווִירְד, עֶר־
שַׁיינֶען, אַם פֶעסְטֶע דֶער אוּנְגֶעזֵייעֶרְטֶען קוּכֶען, אוּנְד אַם וָואכֶענְפֶעסְטֶע אוּנְד אַם
17 לוֹיבְּהִיטְטֶענְפֶעסְטֶע׃ אוּנְד מַאן זָאלְל נִיכְט לֶער פָאר יְיָ עֶרְשַׁיינֶען׃ אַיין יֶעדֶער
נַאךְ דֶער גַאבֶּע זֵיינֶער הַאנְד, נַאךְ דֶעם זֶעגֶען יְיָ'ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, דֶען עֶר דִיר

18 גֶענֶעבֶּען הַאט: רִיכְטֶער אוּנְד בְּעאַמְטֶע זָאלְלסט דוּא דִיר אִין אַלְלֶען דֵיינֶען טהָארְען
וָועטְצֶען, דִיא יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גֶעבֶּען ווִירְד, נַאךְ דֵיינֶען שְׁטֶעמְמֶען, דַאס זִיא דַאז
19 פָֿאלְק מִיט גֶערֶעכְטֶעם גֶערִיכְטֶע רִיכְטֶען: דוּא זָאלְלסט נִיכְט דַאז רֶעכְט בֵּייגֶען,
דוּא זָאלְלסט קֵיין אַנְזֶעהֶען (דֶער פֶּערְזָאן) אַכְטֶען, אוּנְד זָאלְלסט קֵיינֶע בֶּעשְׁטֶעכוּנְג
נֶעהְמֶען; דֶען דִיא בֶּעשְׁטֶעכוּנְג בְּלֶענְדֶעט דִיא אוֹיגֶען דֶער ווֵייזֶען, אוּנְד פֶֿערְדְרֶעהְט
20 דִיא וָוארְטֶע דֶער גֶערֶעכְטֶען: דֶעם רֶעכְטֶע, דֶעם רֶעכְטֶע זָאלְלסט דוּא נַאכְיַאגֶען,
דַאמִיט דוּא לֶעבֶּעסְט, אוּנְד דַאז לַאנְד בֶּעזִיטְצֶעסְט, ווֶעלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר
21 גֶעבֶּען ווִירְד: דוּא זָאלְלסט דִיר קֵיינֶען הַאיְן פפְּלַאנְצֶען פָֿאן אִירְגֶענְד וֶועלְכֶען
בֵּיימֶען, בֵּייא דֶעם אַלְטַארֶע יְיָ'ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, ווֶעלְכֶען דוּא דִיר מַאכֶעסְט:
22 אוּנְד זָאלְלסט דִיר קֵיינֶע שְׁטַאנְדזֵיילֶע אוֹיפְשְׁטֶעלְלֶען, ווֶעלְכֶע יְיָ, דֵיין גָאטט, הַאסְסֶעט:

Cap. XVII. יז יז

1 דוּא זָאלְלסט נִיכְט יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט, אֵיינֶען אָכְזֶען אָדֶער אֵיין לַאם שְׁלַאכְטֶען, אַן
ווֶעלְכֶעם אֵיין גֶעבְּרֶעכֶען אִיזְט, אִירְגֶענְד אֵיינֶע בֶּאזֶע זַאכֶע, דֶען עֶס אִיזְט אֵיין גְרֵייעֶל
2 יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט: פִֿינְדֶעט מַאן אוּנְטֶער דִיר אִין אֵיינֶער דֵיינֶער שְׁטֶעדְטֶע, ווֶעלְכֶע
יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גֶעבֶּען ווִירְד, אֵיינֶען מַאן אָדֶער אֵיינֶע פְֿרוֹיא, ווֶעלְכֶע דַאז בֶּאזֶע
3 אִין דֶען אוֹיגֶען יְיָ'ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, טהוּט, זֵיינֶען בּוּנְד צוּ אִיבֶּערְטְרֶעטֶען, אוּנְד
גֶעהֶעט הִין אוּנְד דִינֶעט אַנְדֶערְן גֶעטְטֶערְן, אוּנְד בֶּעטֶעט זִיא אַן, אוּנְד זָאננֶע, אָדֶער
מָאנְד, אָדֶער דַאז גַאנְצֶע הֶעער דֶעם הִימְמֶעלְס, ווַאס אִיךְ נִיכְט גֶעבָּאטֶען הַאבֶּע:
4 אוּנְד עֶס ווִירְד דִיר גֶעזַאגְט אוּנְד דוּא הֶערֶעסְט עֶס, אוּנְד דוּא הַאסְט וָואהְל נַאכְ־
גֶעפָֿארְשְׁט, אוּנְד זִיהֶע! דִיא זַאכֶע אִיזְט ווַאהְר אוּנְד גֶעווִיס, דִיזֶער גְרֵייעֶל אִיזְט
5 אִין יִשְׂרָאֵל גֶעשֶׁעהֶען, זָא זָאלְלסט דוּא דִיזֶען מַאן אָדֶער דִיזֶע פְֿרוֹיא הִינוֹיסְפִֿיהְרֶען,
ווֶעלְכֶע דִיזֶע בֶּאזֶע זַאכֶע גֶעטהַאן הַאבֶּען, פָֿאר דֵיינֶע טהָארֶע, עֶס זֵייא מַאן אָדֶער
6 פְֿרוֹיא, אוּנְד דוּא זָאלְלסט זִיא שְׁטֵיינִיגֶען, דַאס זִיא שְׁטֶערְבֶּען: אוֹיף דִיא אוֹיסְזַאגֶע
צְווֵייעֶר צֵייגֶען אָדֶער דְרֵייעֶר צֵייגֶען זָאלְל גֶעטֶאדְטֶעט ווֶערְדֶען, דֶער דֶעם טָאדֶעס
שׁוּלְדִיג אִיזְט; עֶר דַארְף נִיכְט אוֹיף דִיא אוֹיסְזַאגֶע אֵיינֶעס אֵיינְצִיגֶען צֵייגֶען גֶעטֶאד־
7 טֶעט ווֶערְדֶען; דִיא הַאנְד דֶער צֵייגֶען זָאלְל צוּעֶרְסְט אַן אִיהְם זֵיין, אִיהְן צוּ טֶאדְטֶען,
אוּנְד דִיא הַאנְד דֶעם גַאנְצֶען פָֿאלְקֶעס נַאכְהֶער, אוּנְד זָא זָאלְלסט דוּא דַאז בֶּאזֶע
8 אוֹיס דֵיינֶער מִיטְטֶע אוֹיסְרָאטְטֶען: ווֶען דִיר אֵיינֶע זַאכֶע אִים גֶערִיכְט צְווִישֶׁען בְּלוּט
אוּנְד בְּלוּט, צְווִישֶׁען רֶעכְט אוּנְד רֶעכְט, אָדֶער צְווִישֶׁען שְׁלַאג אוּנְד שְׁלַאג, דִיא דַא
שְׁטְרֵייטזַאכֶען אִין דֵיינֶען טהָארֶען זִינְד, צוּ שְׁווִירִיג אִיזְט, זָא זָאלְלסט דוּא אוֹיפְשְׁטֶעהֶען
9 אוּנְד אַן דֶען אָרְט, ווֶעלְכֶען יְיָ, דֵיין גָאטט, עֶרְווֶעהְלֶען ווִירְד, הִינוֹיפְגֶעהֶען, אוּנְד דוּא
זָאלְלסט צוּ דֶען פְּרִיסְטֶערְן, דֶען לְוִיִּם, אוּנְד צוּ דֶעם רִיכְטֶער קָאמְמֶען, ווֶעלְכֶער אִין
יֶענֶען טַאגֶען זֵיין ווִירְד, אוּנְד פְֿרַאגֶען אוּנְד זִיא ווֶערְדֶען דִיר דֶען רֶעכְטְסְשְׁפְּרוּךְ פֶֿער־

10 קִינְדֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלסט נַאךְ דֶעם אויסשפּרוּךְ טהוּן, וֶועלְכֶען זיא דִיר פָֿאן דֶעמ־
זֶעלְבֶּען אָרְטֶע הֶער פֶֿערְקִינְדֶען, וֶועלְכֶען יְיָ עֶרְוֶועהְלֶען ווִירְד; אוּנְד דוּא זָאלְלסט
11 בֶּעאָבְּאַכְטֶען נַאךְ אַלְלֶעם צוּ טהוּן, וַואס זיא דִיךְ לֶעהְרֶען וֶוערְדֶען; נַאךְ דֶעם גֶעזֶעטְץ,
וֶועלְכֶעס זיא דִיךְ לֶעהְרֶען וֶוערְדֶען, אוּנְד נַאךְ דֶעם רֶעכְטֶע, וֶועלְכֶעס זיא דִיר זַאגֶען
וֶוערְדֶען, זָאלְלסט דוּא טהוּן, דוּא דַארְפְֿסט נִיכְט פָֿאן דֶער זַאכֶע אַבְּווַייכֶען, וֶועלְכֶע
12 זיא דִיר זַאגֶען וֶוערְדֶען, רֶעכְטס אָדֶער לִינְקס: וְוא יֶעמַאנְד אַבֶּער פֶֿערְמֶעסְסֶען הַאנְ־
דֶעלְט, דַאס עֶר דֶעם פּרִיסְטֶער נִיכְט גֶעהָארְכְטֶע, דֶער דָארְט שְׁטֶעהְט, יְיָ, דַיינֶעם
גָאטט, צוּ דִינֶען, אָדֶער דֶעם רִיכְטֶער, זָא זָאלְל דִיזֶער מַאן שְׁטֶערְבֶּען, אוּנְד דוּא זָאלְלסט
13 דַאז בֶּעזֶע אויס יִשְׂרָאֵל אויסְרָאטְטֶען: אוּנְד דַאז גַאנְצֶע פָֿאלְק זָאלְל עֶס הֶערֶען, אוּנְד
14 זִיךְ פִֿירְכְטֶען, אוּנְד נִיכְט מֶעהְר פֶֿערְמֶעסְסֶען זַיין: וֶוען דוּא אִין דַאז לַאנְד קָאמְמסט,
וֶועלְכֶעס יְיָ, דַיין גָאטט, דִיר גֶעבֶּען ווִירְד, אוּנְד נִימְמסט עֶס אַיין אוּנְד וואָהְנֶעסְט
דַארִין, אוּנְד דוּא ווִירְסט שְׁפּרֶעכֶען: אִיךְ ווִילְל אִיבֶּער מִיךְ אַיינֶען קֶאנִיג זֶעטְצֶען,
15 ווִיא אַלְלֶע פֶֿאלְקֶער, דִיא אוּם מִיךְ הֶערוּם זִינְד, זָא זָאלְלסט דוּא אַיינֶען קֶאנִיג אִיבֶּער
דִיךְ זֶעטְצֶען, וֶועלְכֶען יְיָ, דַיין גָאטט, עֶרְוֶועהְלֶען ווִירְד; אוּס דֶער מִיטְטֶע דַיינֶער
בְּרִידֶער זָאלְלסט דוּא אַיינֶען קֶאנִיג אִיבֶּער דִיךְ זֶעטְצֶען; דוּא קַאנְנסט נִיכְט אִיבֶּער
16 דִיךְ אַיינֶען פְֿרֶעמְדֶען זֶעטְצֶען, וֶועלְכֶער נִיכְט דַיין בְּרוּדֶער אִיזְט: יֶעדָאךְ זָאלְל עֶר
זִיךְ נִיכְט פִֿילֶע פְּפֶֿערְדֶע הַאלְטֶען, דַאמִיט עֶר דַאז פָֿאלְק נִיכְט נַאךְ מִצְרַיִם צוּרִיקְ־
פִֿיהְרֶע, דַאמִיט עֶר פִֿילֶע פְּפֶֿערְדֶע הַאבֶּע, דַא יְיָ צוּ אַייךְ גֶעזַאגְט הַאט, אִיהְר זָאלְלט
17 נִיכְט מֶעהְר אוֹיף דִיזֶעם וֶועגֶע צוּרִיקְקֶעהְרֶען: אוֹיךְ זָאלְל עֶר נִיכְט פִֿילֶע ווַייבֶּער
הַאבֶּען, דַאמִיט זַיין הֶערְץ נִיכְט אַבְּווַייכֶע: אוּנְד זִילְבֶּער אוּנְד גָאלְד זָאלְל עֶר זִיךְ נִיכְט
18 אִיבֶּערְמֶעסִיג זַאמְמֶעלְן: אוּנְד עֶס זָאלְל זַיין, וֶוען עֶר אוֹיף דֶעם שְׁטוּהְל זַיינֶעס קֶענִיגְ־
רַייכֶעס זִיטְצֶען ווִירְד, זָא זָאלְל עֶר זִיךְ אַיינֶע אַבְּשְׁרִיפְֿט דִיזֶעס גֶעזֶעטְצֶעס אוֹיף אַיין
בּוּךְ שְׁרַייבֶּען, אוֹיס (דֶעמְיֶענִיגֶען), וֶועלְכֶעס פָֿאר דֶען פּרִיסְטֶערְן אוּנְד דֶען לְוִיִּם
19 (לִיגְט): אוּנְד זִיא זָאלְל בַּייא אִיהְם זַיין, אוּנְד עֶר זָאלְל דַארִין אַלְלֶע טַאגֶע זַיינֶעס
לֶעבֶּענְס לֶעזֶען, דַאמִיט עֶר יְיָ, זַיינֶען גָאטט, צוּ פִֿירְכְטֶען לֶערְנֶע, אַלְלֶע וָוארְטֶע
20 דִיזֶעס גֶעזֶעטְצֶעס אוּנְד דִיזֶער זַאטְצוּנְגֶען צוּ בֶּעאָבְּאַכְטֶען, זִיא צוּ טהוּן, דַאס עֶר נִיכְט
זַיין הֶערְץ אִיבֶּער זַיינֶע בְּרִידֶער עֶרְהֶעבֶּע אוּנְד נִיכְטס פָֿאן דֶעם גֶעבָּאטֶע רֶעכְטס אָדֶער
לִינְקס אַבְּווַייכֶע, דַאמִיט עֶר לַאנְגֶע יַאהְרֶע אוֹיף זַיינֶעם קֶענִיגְרַייכֶע בְּלַייבֶּע עֶר
אוּנְד זַיינֶע קִינְדֶער אוּנְטֶער יִשְׂרָאֵל:

Cap. XVIII. יח

1 עֶס זָאלְלֶען דִיא פּרִיסְטֶער, דִיא לְוִיִּם, דֶער גַאנְצֶע שְׁטַאם לֵוִי קֵיינֶען טהֵייל נָאךְ עֶרְבְּ־
בֶּעזִיטְץ אוּנְטֶער יִשְׂרָאֵל הַאבֶּען; דִיא פֵֿייעֶרְאָפְּפֶֿער יְיָ'ס אוּנְד זַיינֶען אַנְטהֵייל זָאלְלֶען
2 זִיא עֶסְסֶען, אַבֶּער אַיינֶען עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ זָאלְלֶען זִיא נִיכְט אוּנְטֶער אִיהְרֶען בְּרִידֶערְן

3 הַאבֶּען, יְיָ אִיזְט אִיהְר עֶרְבֶּע, וִויא עֶר אִיהְם גֶערֶערֶעט הַאט׃ אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט דַאז
רֶעכְט דֶער פְּרִיסְטֶער פָאן דֶעם פָאלְקֶע, פָאן דֶענֶען, דִיא אַיין אָפְּפֶער שְׁלַאכְטֶען,
עֶס זֵייא אַיין אָכְז אָדֶער אַיין לַאם, זָא זָאלְל מַאן דֶעם פְּרִיסְטֶער גֶעבֶּען דַאז שׁוּלְטֶער־
4 שְׁטִיק אוּנְד דֶען קִינְבַּאקְקֶען אוּנְד דֶען מַאגֶען׃ דִיא עֶרְסְטלִינְגֶע דֵיינֶעס קָארְנֶעס,
דֵיינֶעס מָאסְטֶעס אוּנְד דֵיינֶעס אֶלֶעס אוּנְד דִיא עֶרְסְטלִינְגֶע פָאן דֶער שׁוּר דֵיינֶער
5 שַׁאפֶע זָאלְלסְט דוּא אִיהְם גֶעבֶּען, דֶען אִיהְן הַאט יְיָ, דֵיין גָאטְט, אוֹיס אַלְלֶען דֵיינֶען
שְׁטֶעמְמֶען עֶרְוֶועהְלְט, צוּ שְׁטֶעהֶען אוּנְד צוּ דִינֶען אִים נַאמֶען יְיָ׳ס, אִיהְן אוּנְד זֵיינֶע
6 זֶעהְנֶע אַלְלֶע צֵייט׃ אוּנְד וֶוען דֶער לֵוִי אוֹיס אַיינֶעם דֵיינֶער טהָארֶע קָאמְמְט, אוֹיס
גַאנְץ יִשְׂרָאֵל, וָואוֶעלְבְּסט עֶר וָואהְנֶעט, אוּנְד קָאמְמְט נַאךְ אִירְגֶענְד אַיינֶעם פֶערְלַאנְגֶען
7 זֵיינֶער זֶעעלֶע אַן דֶען אָרְט, וֶועלְכֶען יְיָ עֶרְוֶועהְלֶען ווִירְד, זָא קַאן עֶר אִים נַאמֶען יְיָ׳ס,
זֵיינֶעס גָאטְטֶעס, דִינֶען, וִויא אַלְלֶע זֵיינֶע בְּרִידֶער דִיא לְוִיִּם, דִיא דָארְט שְׁטֶעהֶען פָאר
8 יְיָ׃ גְלֵייכֶען טהֵייל זָאלְלֶען זִיא עֶסְסֶען, אוֹיסֶער זֵיינֶער הַאבֶּע פָאן דֶעם פֶערְקוֹיפְטֶען
9 גוּט זֵיינֶער פֶעטֶער׃ וֶוען דוּא אִין דַאז לַאנְד קָאמְמְסְט, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטְט, דִיר
גֶעבֶּען ווִירְד, זָא זָאלְלסְט דוּא נִיכְט טהוּן לֶערְנֶען נַאךְ דֶען גְרֵייעֶלְן יֶענֶער פָאלְקֶער׃
10 עֶס זָאלְל נִיכְט גֶעפוּנְדֶען וֶוערְדֶען אוּנְטֶער דִיר, דֶער זֵיינֶען זָאהְן אָדֶער זֵיינֶע טָאכְטֶער־
דוּרְךְ דַאז פֵייעֶר פִיהְרְט, אָדֶער דֶער וַואהְרזַאגֶערְקוּנְסְט טְרֵייבְּט, אָדֶער אַיין וָואלְקֶענ־
11 דֵייטֶער אָדֶער שְׁלַאנְגֶענְבֶּעשְׁוֶוערֶער, אָדֶער צוֹיבֶּערֶער, אָדֶער אַיין בֶּעשְׁוֶוערֶער אָדֶער
12 גֵייסְטֶערְבַּאנְנֶער אָדֶער צֵייכֶענְדֵייטֶער אָדֶער אַיין טָאדְטֶענְבֶּעפְרַאגֶער׃ דֶען אַיין גְרֵייעֶל
יְיָ׳ס זִינְד אַלְלֶע דִיא דִיזֶעס טהוּן, אוּנְד עֶבֶּען אוּם דִיזֶער גְרֵייעֶל ווִילְלֶען פֶערְטְרֵייבְּט
13 זִיא יְיָ, דֵיין גָאטְט, פָאר דִיר׃ דוּא זָאלְלסְט אוֹיפְרִיכְטִיג מִיט יְיָ, דֵיינֶעם גָאטְט, זֵיין׃
14 דֶען דִיזֶע פָאלְקֶער, וֶועלְכֶע דוּא פֶערְטְרֵייבְּסְט, זִיא הֶערֶען אוֹיף וָואלְקֶענְדֵייטֶער
אוּנְד אוֹיף צוֹיבֶּערֶער, וַואס דִיךְ בֶּעטְרִיפְפְט, דִיר גֶעשְׁטַאטְטֶעט נִיכְט אַלְזָא יְיָ, דֵיין
15 גָאטְט׃ אַיינֶען פְּרָאפֶעטֶען אוֹיס דֵיינֶער מִיטְטֶע פָאן דֵיינֶען בְּרִידֶערְן, גְלֵייךְ מִיר, ווִירְד
16 דִיר יְיָ, דֵיין גָאטְט, עֶרְוֶועקְקֶען, אִיהְם זָאלְלְט אִיהְר גֶעהָארְכֶען, גַאנְץ זָא וִויא דוּא פֶער־
לַאנְגְט הַאסְט פָאן יְיָ, דֵיינֶעם גָאטְט, צוּ חוֹרֵב, אַם טַאגֶע דֶער פֶערְזַאמְמְלוּנְג, דַא דוּא
שְׁפְּרַאכֶעסְט׃ אִיךְ ווִילְל נִיכְט מֶעהְר דִיא שְׁטִימְמֶע יְיָ׳ס, מֵיינֶעס גָאטְטֶעס, הֶערֶען,
אוּנְד דִיזֶעס גְרָאסֶע פֵייעֶר ווִילְל אִיךְ נִיכְט פֶערְנֶער זֶעהֶען, דַאמִיט אִיךְ נִיכְט שְׁטֶערְבֶּע׃
17 18 אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ מִיר׃ זִיא הַאבֶּען וָואהְל גֶערֶעדֶעט׃ אַיינֶען פְּרָאפֶעטֶען ווִילְל אִיךְ
אִיהְנֶען אוֹיס אִיהְרֶען בְּרִידֶערְן עֶרְוֶועקְקֶען, גְלֵייךְ דִיר, אוּנְד אִיךְ ווִילְל מֵיינֶע וָוארְטֶע
אִין זֵיינֶען מוּנְד גֶעבֶּען, אוּנְד עֶר זָאלְל צוּ אִיהְנֶען אַלְלֶעס רֶעדֶען, וַואס אִיךְ אִיהְם
19 בֶּעפֶעהְלֶען וֶוערְדֶע׃ אוּנְד עֶס ווִירְד גֶעשֶׁעהֶען, וֶוער נִיכְט אוֹיף מֵיינֶע וָוארְטֶע הֶערֶען
ווִירְד, דִיא עֶר אִין מֵיינֶעם נַאמֶען רֶעדֶען ווִירְד, פָאן דֶעם וֶוערְדֶע אִיךְ עֶס פָארְדֶערְן׃
20 יֶעדָאךְ דֶער פְּרָאפֶעט, וֶועלְכֶער פֶערְמֶעסְסֶען אִיזְט אַיין וָוארְט אִין מֵיינֶעם נַאמֶען צוּ
רֶעדֶען, דַאז אִיךְ אִיהְם נִיכְט צוּ רֶעדֶען בֶּעפָאהְלֶען הַאבֶּע, אוּנְד וֶועלְכֶער אִים נַאמֶען

21 פֿרֶעמְדֶער גֶאטְטֶער רֶעדֶעט, דֶערזֶעלְבֶּע פְּרָאפֶֿעט זָאלְל שְׁטֶערְבֶּען׃ אוּנְד וֶוען דוּא
אִין דֵיינֶעם הֶערְצֶען שְׁפְּרֶעכֶען זָאלְלְטֶעסְט׃ וִויא זָאלְלֶען וִויר דַאז וָוארְט עֶרְקֶענְנֶען,
22 וֶועלְכֶעס יְיָ נִיכְט גֶערֶעדֶעט הַאט? וֶוען אֵיין פְּרָאפֶֿעט אִים נַאמֶען יְיָ'ס רֶעדֶעט, אוּנְד
דִיא זַאכֶע גֶעשִׁיהְט נִיכְט, אוּנְד טְרִיפְֿט נִיכְט אֵיין, דַאז אִיזְט דַאז וָוארְט, וֶועלְכֶעס
יְיָ נִיכְט גֶערֶעדֶעט הַאט; אוֹיס פֶֿערְמֶעסְסֶענְהֵייט הַאט עֶס דֶער פְּרָאפֶֿעט גֶערֶעדֶעט,
דוּא זָאלְלְסְט דִיךְ נִיכְט שֵׁייֶען פָֿאר אִיהְם׃

יט Cap. XIX. יט

1 וֶוען יְיָ, דֵיין גָאטְט, דִיא פֶֿאלְקֶער אוֹיסְגֶערָאטְטֶעט הַאט, דֶערֶען לַאנְד יְיָ, דֵיין גָאטְט,
דִיר גֶעבֶּען וִוירְד, אוּנְד דוּא וִוירְסְט זִיא אֵיינְגֶעהְמֶען אוּנְד וִוירְסְט וָואהְנֶען אִין אִיהְרֶען
2 שְׁטֶעדְטֶען אוּנְד אִין אִיהְרֶען הֵייזֶערְן, זָא זָאלְלְסְט דוּא דִיר דְרֵייא שְׁטֶעדְטֶע אוֹיס־
זָאנְדֶערְן, מִיטְטֶען אִין דֵיינֶעם לַאנְדֶע, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטְט, דִיר עֶס צוּ בֶּעזִיטְצֶען
3 גֶעבֶּען וִוירְד; אִיךְ זָאלְלְסְט דוּא דִיא שְׁטְרָאסֶע אִין גוּטֶען שְׁטַאנְד זֶעטְצֶען, אוּנְד אִין
דְרֵייא בֶּעצִירְקֶע דַאז גֶעבִּיט דֵיינֶעס לַאנְדֶעס טְהֵיילֶען, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטְט, דִיר
אִין בֶּעזִיטְץ גֶעבֶּען וִוירְד; אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, דַאס דַאהִין יֶעדֶער טָאדְטְשְׁלֶעגֶער
4 עֶנְטְפְֿלִיהֶע׃ אוּנְד דַאז זָאלְל דִיא זַאכֶע דֶעם טָאדְטְשְׁלֶעגֶערְס זֵיין, וֶועלְכֶער דַאהִין
פְֿלִיהֶעט, דַאס עֶר לֶעבֶּען בְּלֵייבֶּע׃ וֶוער זֵיינֶען נֶעכְסְטֶען אוּנְפֿאָרְזֶעטְצְלִיךְ עֶרְשְׁלֶעגְט,
5 אוּנְד עֶר הַאט אִיהְן פֿאָרְהֶער נִיכְט גֶעהַאסְט, אַלְס וֶוען יֶעמַאנְד מִיט זֵיינֶעם נֶעכְסְטֶען
אִין דֶען וַואלְד גִינְגֶע הָאלְץ צוּ שְׁנֵיידֶען, אוּנְד זֵיינֶע הַאנְד הָאלֶעטֶע אוֹיס מִיט דֶער
אַקְסְט, דֶען בּוֹים אוּמְצוּהוֹיעֶן, אוּנְד דַאז אֵייזֶען פְֿיהְרֶע פֿאָן דֶעם הָאלְצֶע אַב אוּנְד
טְרֶעפֶֿע זֵיינֶען נֶעכְסְטֶען, דַאס עֶר שְׁטִירְבֶּע, אֵיין זָאלְכֶער קַאן אִין אֵיינֶע דִיזֶער
6 שְׁטֶעדְטֶע פְֿלִיהֶען, דַאס עֶר אַם לֶעבֶּען בְּלֵייבֶּע; אוֹיף דַאס נִיכְט דֶער בְּלוּטְרֶעכֶער
דֶעם טָאדְטְשְׁלֶעגֶער נַאכְיַאגֶע, וֶוען זֵיין הֶערְץ עֶרְהִיטְצְט אִיזְט, אוּנְד עֶר אִיהְן אֵיינְהָאלֶע,
וֵייל דֶער וֶועג צוּ פֶֿערְנֶע אִיזְט אוּנְד אִיהְן עֶרְשְׁלַאגֶע, אָבְּוָואהְל עֶר דֶעם טָאדֶעס
7 נִיכְט שׁוּלְדִיג אִיזְט, וֵייל עֶר אִיהְן פֿאָרְהֶער נִיכְט גֶעהַאסְט הַאט׃ דַארוּם בֶּעפֶֿעהְלֶע
8 אִיךְ דִיר אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶע׃ דְרֵייא שְׁטֶעדְטֶע זָאלְלְסְט דוּא דִיר אוֹיסְזָאנְדֶערְן, אוּנְד
וֶוען יְיָ, דֵיין גָאטְט, דֵיינֶע גְרֶענְצֶע עֶרְוֵייטֶערְן וִוירְד, וִויא עֶר דֵיינֶען פֶֿעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען
הַאט, אוּנְד גִיבְּט דִיר אַלְלֶעס לַאנְד, וֶועלְכֶעס עֶר דֵיינֶען פֶֿעטֶערְן צוּ גֶעבֶּען צוּגֶעזַאגְט
9 הַאט, וֶוען דוּא דִיזֶעס גַאנְצֶע גֶעבָּאט הֶעלְטְסְט עֶס צוּ טְהוּן, דַאז אִיךְ דִיר הֵייטֶע
בֶּעפֶֿעהְלֶע, יְיָ, דֵיינֶען גָאטְט, צוּ לִיבֶּען אוּנְד אַלְלֶע צֵייט אִין זֵיינֶען וֶועגֶען צוּ גֶעהֶען,
10 זָא זָאלְלְסְט דוּא דִיר נָאךְ דְרֵייא שְׁטֶעדְטֶע אִיבֶּער יֶענֶע דְרֵייא הִינְצוּטְהוּן; אוֹיף דַאס
נִיכְט אוּנְשׁוּלְדִיג בְּלוּט פֶֿערְגָאסְסֶען וֶוערְדֶע אִין דֵיינֶעם לַאנְדֶע, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין
11 גָאטְט, דִיר צוּם עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ גִיבְּט, אוּנְד בְּלוּטְשׁוּלְד אִיבֶּער דִיךְ קָאמְמֶע׃ וֶוען אַבֶּער
יֶעמַאנְד אֵיינֶען הַאס וִוידֶער זֵיינֶען נֶעכְסְטֶען טְרֶעגְט אוּנְד לוֹיעֶרְט אִיהְם אוֹיף, אוּנְד

שְׁטֶעהְט אוֹיף אִיבֶּער אִיהְן, אוּנְד עֶרְשְׁלֶעגְט אִיהְן, דַאס עֶר שְׁטִירְבְּט, אוּנְד פְלִיהְט
12 אִין אֵיינֶע דִיזֶער שְׁטֶעדְטֶע, זָא זָאלְלֶען דִיא עֶלְטֶעסְטֶען זֵיינֶער שְׁטַאדְט הִינְשִׁיקֶען,
אוּנְד אִיהְן פָאן דָארְט הָאלֶען לַאסְסֶען, אוּנְד אִיהְן אִין דִיא הַאנְד דֶעם בְּלוּטְרֶעכֶער
13 אִיבֶּערְגֶעבֶּען, דַאס עֶר שְׁטֶערְבֶּע: דֵיין אוֹיגֶע זָאלְל קֵיינֶע שָׁאנוּנְג גֶעגֶען אִיהְן הַאבֶּען,
זָאנְדֶערְן דוּא זָאלְלְסְט אוּנְשׁוּלְדִיגֶעס בְּלוּט אוֹיס יִשְׂרָאֵל וֶועגְשַׁאפֶען, אוּנְד עֶס וִוירְד
14 דִיר וָואהְל גֶעהֶען: דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט דִיא גְרֶענְצֶע דֵיינֶעס נֶעכְסְטֶען פֶערְרִיקֶען,
וֶועלְכֶע דִיא פָארִיגֶען גֶעצָאגֶען הַאבֶּען, אַן דֵיינֶעם עֶרְבְּגוּטֶע, וֶועלְכֶעס דוּא אִין דֶעם
15 לַאנְדֶע עֶרְבֶּען וִוירְסְט, דַאז יְיָ, דֵיין גָאטְט, דִיר גֶעבֶּען וִוירְד, עֶס צוּ בֶּעזִיטְצֶען: עֶס
זָאלְל נִיכְט אֵיין אֵיינְצֶעלְנֶער צֵיינֶע גֶעגֶען יֶעמַאנְד אוֹיפְטְרֶעטֶען בֵּייא אִירְגֶענְד אֵיינֶער
מִיסְסֶעטְהַאט אוּנְד בֵּייא אִירְגֶענְד אֵיינֶער זִינְדֶע, בֵּייא אִירְגֶענְד וֶועלְכֶער זִינְדֶע, דִיא
מַאן בֶּעגֶעהֶען קַאן; דוּרְךְ דִיא אוֹיסְזַאגֶע צְווֵייעֶר צֵייגֶען, אָדֶער דוּרְךְ דִיא אוֹיסְזַאגֶע
16 דְרֵייעֶר צֵייגֶען, זָאלְל דִיא זַאכֶע בֶּעשְׁטֶעהֶען: וֶוען אֵיין פְרֶעפֶעלְהַאפְטֶער צֵייגֶע
גֶעגֶען יֶעמַאנְד אוֹיפְטְרִיטְט, אִיהְן וֶועגֶען אֵיינֶער אִיבֶּערְטְרֶעטוּנְג אַנְצוּקְלַאגֶען, זָא
17 זָאלְלֶען דִיא בֵּיידֶען מֶענְנֶער, וֶועלְכֶע דֶען רֶעכְטְסְשְׁטְרֵייט הַאבֶּען פָאר יְיָ, פָאר דֶען
פְּרִיסְטֶערְן אוּנְד פָאר דֶען רִיכְטֶערְן שְׁטֶעהֶען, וֶועלְכֶע אִין דִיזֶען טַאגֶען זֵיין וֶוערְדֶען:
18 אוּנְד דִיא רִיכְטֶער זָאלְלֶען וָואהְל אוּנְטֶערְזוּכֶען, אוּנְד זִיהֶע, דֶער צֵיינֶע אִיזְט אֵיין
19 פַאלְשֶׁער צֵיינֶע, עֶר הַאט פַאלְשֶׁעס גֶעגֶען זֵיינֶען בְּרוּדֶער אוֹיסְגֶעזַאגְט, זָא זָאלְלְט
אִיהְר אִיהְם טְהוּן, וִויא עֶר זֵיינֶעם בְּרוּדֶער צוּ טְהוּן גֶעדַאכְטֶע, דַאס דוּא דַאז בֶּעזֶע
20 אוֹיס דֵיינֶער מִיטְטֶע וֶועגְשַׁאפֶעסְט; אוּנְד דִיא אִיבְּרִיגֶען זָאלְלֶען עֶס הֶערֶען אוּנְד
21 זִיךְ פִירְכְטֶען אוּנְד פֶערְנֶער נִיכְט מֶעהְר זָאלְךְ בֶּעזֶעס טְהוּן אוּנְטֶער דִיר: אוּנְד דֵיין
אוֹיגֶע זָאלְל נִיכְט שָׁאנֶען; לֶעבֶּען אוּם לֶעבֶּען, אוֹיגֶע אוּם אוֹיגֶע, צַאהְן אוּם צַאהְן,
הַאנְד אוּם הַאנְד, פוּס אוּם פוּס:

Cap. XX. כ

כ

1 וֶוען דוּא צוּם קְרִיגֶע גֶעגֶען דֵיינֶע פֵיינְדֶע אוֹיסְצִיהֶעסְט אוּנְד דוּא פְּפֶערְדֶע אוּנְד
וַואגֶען אֵיינֶעס פָאלְקֶעס זִיהֶעסְט, דַאז צַאהְלְרֵייכֶער אִיזְט אַלְס דוּא, זָא פִירְכְטֶע דִיךְ
נִיכְט פָאר אִיהְנֶען, דֶען יְיָ, דֵיין גָאטְט, אִיזְט מִיט דִיר, דֶער דִיךְ אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע
2 מִצְרַיִם גֶעפִיהְרֶעט הַאט: אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, וֶוען אִיהְר צוּם שְׁטְרֵייטֶע הֶעראַנְנַאהֶעט,
3 זָא זָאלְל דֶער פְּרִיסְטֶער הֶערְצוּטְרֶעטֶען אוּנְד צוּם פָאלְקֶע רֶעדֶען, אוּנְד עֶר זָאלְל
צוּ אִיהְנֶען זַאגֶען: הֶערֶע יִשְׂרָאֵל! אִיהְר נַאהֶעט הֵייטֶע צוּם שְׁטְרֵייטֶע גֶעגֶען אֵיירֶע
פֵיינְדֶע, אֵייעֶר הֶערְץ פֶערְצַאגֶע נִיכְט, פִירְכְטֶעט אֵייךְ נִיכְט, אוּנְד זֵייד נִיכְט בֶּע-
4 שְׁטִירְצְט אוּנְד עֶרְשְׁרֶעקֶעט נִיכְט פָאר אִיהְנֶען: דֶען יְיָ, אֵייעֶר גָאטְט, גֶעהֶעט מִיט
5 אֵייךְ, צוּ שְׁטְרֵייטֶען פִיר אֵייךְ מִיט אֵיירֶען פֵיינְדֶען, אֵייךְ צוּ הֶעלְפֶען; אוּנְד דִיא
אַמְטְלֵייטֶע זָאלְלֶען צוּם פָאלְקֶע רֶעדֶען, אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶען: וֶועלְכֶער אֵיין נֵייעֶס הַויז

גֶעבּוֹיט הַאט, אוּנְד הַאט עֶס נָאךְ נִיכְט אֵיינְגֶעוֵויהְט, דֶער זָאלְל גֶעהֶען אוּנְד צוּרִיקְ־
קֶעהְרֶען אִין זֵיין הויז; דַאס עֶר נִיכְט עֶטְוַוא אִים קְרִיגֶע שְׁטֶערְבֶּע, אוּנְד אֵיין אַנְדֶערֶער
עֶס אֵיינְוֵויהֶע: אוּנְד וֶועלְכֶער אֵיינֶען ווַיינְבֶּערְג גֶעפְּפְלַאנְצט הַאט, אוּנְד הַאט נָאךְ 6
נִיכְט דִיא עֶרְסטֶע ווַיינְלֶעזֶע דַארִין גֶעהַאלְטֶען, דֶער זָאלְל גֶעהֶען אוּנְד צוּרִיקְקֶעהְרֶען
אִין זֵיין הויז, דַאס עֶר נִיכְט עֶטְוַוא אִים קְרִיגֶע שְׁטֶערְבֶּע, אוּנְד אֵיין אַנְדֶערֶער הַאלְטֶע
דִיא עֶרְסטֶע ווַיינְלֶעזֶע דַארִין: אוּנְד וֶועלְכֶער זִיךְ מִיט אֵיינֶער פְרוֹיא פֶערְלָאבְּט הַאט 7
אוּנְד הַאט זִיא נָאךְ נִיכְט הַיימְגֶעהָאלֶעט, דֶער זָאלְל גֶעהֶען אוּנְד צוּרִיקְקֶעהְרֶען אִין
זֵיין הויז, דַאס עֶר נִיכְט עֶטְוַוא אִים קְרִיגֶע שְׁטֶערְבֶּע, אוּנְד אֵיין אַנְדֶערֶער זִיא הַיימְ־
הָאלֶע: אוּנְד דִיא אַמְטְלֵייטֶע זָאלְלֶען ווַייטֶער צוּם פָאלְקֶע רֶעדֶען אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶען: 8
וֶועלְכֶער פוּרְכְטזַאם אִיזְט אוּנְד פֶערְצַאגְטֶען הֶערְצֶענְס, דֶער זָאלְל גֶעהֶען אוּנְד
צוּרִיקְקֶעהְרֶען אִין זֵיין הויז, דַאמִיט עֶר נִיכְט דַאז הֶערְץ זֵיינֶער בְּרִידֶער פֵייג מַאבֶע,
ווִיא זֵיין הֶערְץ אִיזְט: אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, וֶוען דִיא אַמְטְלֵייטֶע פָאלְלֶענְדֶעט הַאבֶּען 9
צוּם פָאלְקֶע צוּ רֶעדֶען, זָא זָאלְלֶען זִיא דִיא אַנְפִיהְרֶער דֶעם הֶעעֶרֶעס אַן דִיא שְׁפִּיטְצֶע
דֶעם פָאלְקֶעס שְׁטֶעלְלֶען: וֶוען דוּא פָאר אֵיינֶע שְׁטַאדְט צִיהֶעסְט, זִיא צוּ בֶּעקְרִיגֶען, 10
זָא רוּפֶע זִיא צוּם פְרִידֶען אוֹיף. אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, וֶוען זִיא דִיר פְרִידֶען אַנְטְוָוארְטֶעט 11
אוּנְד דִיר אֶפְּפְנֶעט, זָא זָאלְל אַלְלֶעס פָאלְק, דַאז אִין אִיהְר גֶעפוּנְדֶען ווִירְד, דִיר
צִינְזְבַּאר זֵיין, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען דִיר דִינֶען: וֶוען זִיא אַבֶּער נִיכְט מִיט דִיר פְרִידֶען 12
מַאכֶען ווִילְל אוּנְד מִיט דִיר קְרִיג פִיהְרֶען ווִילְל, זָא בֶּעלַאגֶערֶע זִיא, אוּנְד וֶוען יְיָ, 13
דֵיין גָאטט, זִיא אִין דֵיינֶע הַאנְד גִיבְט, זָא זָאלְלסְט דוּא אַלְלֶעס עֶרְשְׁלַאגֶען, וַואס
מֶענְנְלִיךְ אִיזְט אִין אִיהְר מִיט דֶער שֶׁערְפֶע דֶעם שְׁוֶוערְטֶעס: יֶעדָאךְ דִיא ווַייבֶּער 14
אוּנְד דִיא קְלֵיינֶען קִינְדֶער אוּנְד דַאז פִיה אוּנְד אַלְלֶעס וַואס אִין דֶער שְׁטַאדְט אִיזְט,
אִיהְרֶע גַאנְצֶע בֵּייטֶע קַאנְנְסְט דוּא אוּנְטֶער דִיר אוֹיסְטְהֵיילֶען אוּנְד קַאנְנְסְט דִיא אוֹיס־
בֵּייטֶע דֵיינֶער פֵיינְדֶע גֶענִיסֶען, וֶועלְכֶע יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גֶעבֶען ווִירְד: אַלְזָא 15
זָאלְלסְט דוּא אַלְלֶען שְׁטֶעדְטֶען טְהוּן, דִיא זֶעהְר עֶנְטְפֶערְנְט זִינְד פָאן דִיר, וֶועלְכֶע
נִיכְט פָאן דֶען שְׁטֶעדְטֶען דִיזֶער פֶאלְקֶער זִינְד: יֶעדָאךְ פָאן דֶען שְׁטֶעדְטֶען דִיזֶער 16
פֶאלְקֶער, וֶועלְכֶע יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר צוּם עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ גֶעבֶען ווִירְד, זָאלְלסְט דוּא
קֵיינֶע זֶעעלֶע לֶעבֶען לַאסְסֶען, זָאנְדֶערְן זָאלְלסְט זִיא פֶערְבַּאנְנֶען, דֶען חִתִּי אוּנְד 17
דֶען אֱמֹרִי, דֶען כְּנַעֲנִי אוּנְד דֶען פְּרִזִּי, דֶען חִוִּי אוּנְד דֶען יְבוּסִי, ווִיא דִיר בֶּעפָאהְלֶען
הַאט יְיָ, דֵיין גָאטט, אוֹיף דַאס זִיא אֵייךְ נִיכְט לֶעהְרֶען צוּ טְהוּן נַאךְ אַלְלֶען אִיהְרֶען 18
גְרֵייעֶלְן, דִיא זִיא אִיהְרֶען גֶעטְטֶערְן גֶעטְהַאן הַאבֶּען, אוּנְד אִיהְר אֵייךְ פֶערְזִינְדִיגֶעט
גֶעגֶען יְיָ, אֵיירֶען גָאטט: וֶוען דוּא אֵיינֶע שְׁטַאדְט לַאנְגֶע צֵייט בֶּעלַאגֶערְסְט, אוּם זִיא 19
צוּ בֶּעקְרִיגֶען אוּנְד זִיא צוּ עֶרְאָבֶּערְן, זָא זָאלְלסְט דוּא אִיהְרֶע בֵּיימֶע נִיכְט פֶער־
דֶערְבֶּען, דִיא אַקְסט דַארַאן צוּ לֶעגֶען, דֶען דוּא קַאנְנְסְט דַאפָאן עֶסְסֶען; דַארוּם
זָאלְלסְט דוּא זִיא נִיכְט אוּמְהוֹיעֶן, (דֶען דֶעם מֶענְשֶׁען (נַאהְרוּנְג) אִיזְט דֶער בּוֹים דֶעם

20 פֶּעלְדֶעם) וִיא אִין דֶער בֶּעלַאגֶערוּנְג צוּ פֶערְוֶוענְדֶען: יֶעדָאךְ אֵיין בּוֹים, פוֹן דֶעם דוּא
ווייסְט, דַאס עֶר קֵיין בּוֹים עֶסְבַּארֶער פְרוּכְט אִיזְט, דֶען קַאנְנְסְט דוּא פֶערְדֶערְבֶּען
אוּנְד אוּמְהוֹיעֶן אוּנְד קַאנְנְסְט אֵיין בֶּעלַאגֶערוּנְגסְוֶוערְק אוּם דִיא שְׁטַאדְט בּוֹיעֶן, דִיא
מִיט דִיר קְרִיג פִיהְרְט, בִּיז זִיא דַארְנִידֶער לִיגְט:

Cap. XXI. כא

כא

1 ווֶען אִין דֶעם לַאנְדֶע, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גֶעבֶּען ווִירְד עֶס צוּ בֶּעזִיטְצֶען,
אֵיין עֶרְשְׁלַאגֶענֶער גֶעפוּנְדֶען ווִירְד, דֶער אוֹיף דֶעם פֶעלְדֶע לִיגְט, אוּנְד עֶס אִיזְט
2 נִיכְט בֶּעקַאנְנְט, וֶוער אִיהְן עֶרְשְׁלַאגֶען הַאט, זָא זָאלְלֶען דֵיינֶע עֶלְטֶעסְטֶען אוּנְד דֵיינֶע
רִיכְטֶער הִינוֹיסְגֶעהֶען אוּנְד מֶעסְסֶען בִּיז צוּ דֶען שְׁטֶעדְטֶען הִין, דִיא רִינְגְס אוּם דֶען
3 עֶרְשְׁלַאגֶענֶען הֶער זִיךְ בֶּעפִינְדֶען, אוּנְד וֶועלְכֶע שְׁטַאדְט נוּן דִיא נֶעכְסְטֶע צוּ דֶעם
עֶרְשְׁלַאגֶענֶען אִיזְט, דֶערְזֶעלְבֶּען עֶלְטֶעסְטֶען זָאלְלֶען אֵיינֶע יוּנְגֶע קוּה נֶעהְמֶען, מִיט
4 וֶועלְכֶער מַאן נָאךְ נִיכְט גֶעאַרְבֵּייטֶעט, דִיא נָאךְ אַן קֵיינֶעם יָאךְ גֶעצָאגֶען הַאט: אוּנְד
דִיא עֶלְטֶעסְטֶען דֶערְזֶעלְבֶּען שְׁטַאדְט זָאלְלֶען דִיא קוּה אַן אֵיינֶען אִימְמֶערְפְלִיסֶענְדֶען
בַּאךְ הִינַאבְפִיהְרֶען, אַן וֶועלְכֶעם נִיכְט אַנְגֶעבּוֹיעֶט אוּנְד נִיכְט גֶעזֶעעֶט ווִירְד, אוּנְד
5 דַאזֶעלְבְּסְט דֶער קוּה דֶען הַאלְז אַבְּהוֹיעֶן אִין דֶען בַּאךְ, אוּנְד עֶס זָאלְלֶען הֶערְצוּ־
טְרֶעטֶען דִיא פְּרִיסְטֶער, קִינְדֶער לֵוִי'ס, דֶען זִיא הַאט יְיָ, דֵיין גָאטט, עֶרְוֶועהְלְט,
זֵיינֶען דִינְסְט צוּ פֶערְרִיכְטֶען אוּנְד אִים נַאמֶען יְיָ'ס צוּ זֶעגְנֶען, אוּנְד נַאךְ אִיהְרֶעם
אוֹיסְשְׁפְּרוּךְ זָאלְל עֶס מִיט יֶעדֶער שְׁטְרֵייטְזַאכֶע אוּנְד מִיט יֶעדֶער פֶערְלֶעטְצוּנְג גֶע־
6 הַאלְטֶען וֶוערְדֶען: אוּנְד אַלְלֶע עֶלְטֶעסְטֶען דֶערְיֶענִיגֶען שְׁטַאדְט, וֶועלְכֶע דִיא נֶעכְסְטֶען
זִינְד צוּ דֶעם עֶרְשְׁלַאגֶענֶען, זָאלְלֶען אִיהְרֶע הֶענְדֶע אִיבֶּער דֶער קוּה וַואשֶׁען, דֶערֶען
7 הַאלְז אַבְּגֶעהוֹיעֶן וָוארְדֶען אִיזְט אִין דֶען בַּאךְ: אוּנְד זִיא זָאלְלֶען אַנְטְוָוארְטֶען אוּנְד
זַאגֶען: אוּנְזֶערֶע הֶענְדֶע הַאבֶּען דִיזֶעס בְּלוּט נִיכְט פֶערְגָאסֶען, אוּנְד אוּנְזֶערֶע אוֹיגֶען
8 הַאבֶּען עֶס נִיכְט גֶעזֶעהֶען: פֶערְצֵייהֶע דֵיינֶעם פָאלְקֶע יִשְׂרָאֵל, דַאז דוּא עֶרְלֶאזֶעט
הַאסְט אָ יְיָ! אוּנְד לֶעגֶע נִיכְט אוּנְשׁוּלְדִיגֶעס בְּלוּט אוּנְטֶער דֵיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל, אוּנְד
9 אַלְסְדַאן זִינְד זִיא אִיבֶּער דִיזֶעס בְּלוּט פֶערְזֶעהְנְט: אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט וֶועגְשַׁאפֶּען
דַאז אוּנְשׁוּלְדִיגֶע בְּלוּט אוֹיס דֵיינֶער מִיטְטֶע, אִינְדֶעם דוּא טְהוּסְט, וַואס רֶעכְט אִיזְט
10 אִין דֶען אוֹיגֶען יְיָ'ס: וֶוען דוּא צוּם קְרִיגֶע גֶעגֶען דֵיינֶע פֵיינְדֶע אוֹיסְצִיהֶעסְט, אוּנְד יְיָ,
דֵיין גָאטט, ווִירְד אִיהְן אִין דֵיינֶע הַאנְד גֶעבֶּען, דַאס דוּא זֵיינֶע גֶעפַאנְגֶענֶען וֶועגְפִיהְרֶעסְט,
11 אוּנְד זִיהֶעסְט אוּנְטֶער דֶען גֶעפַאנְגֶענֶען אֵיין ווייבּ פוֹן שֶׁענֶעם אוֹיסְזֶעהֶען, אוּנְד דוּא
12 הַאסְט לוּסְט צוּ אִיהְר, אוּנְד ווִילְלְסְט זִיא דִיר צוּר פְרוֹיא נֶעהְמֶען, זָא זָאלְלְסְט דוּא
זִיא אִין דֵיין הוֹיז בְּרִינְגֶען, אוּנְד זִיא זָאלְל אִיהְר הוֹיפְּט שֶׁערֶען, אוּנְד אִיהְרֶע נֶעגֶעל
13 בֶּעשְׁנֵיידֶען, אוּנְד דַאז קְלֵייד אִיהְרֶער גֶעפַאנְגֶענְשַׁאפְט אַבְּלֶעגֶען, אוּנְד אִין דֵיינֶעם
הוֹיזֶע זִיטְצֶען, אוּנְד אִיהְרֶען פָאטֶער אוּנְד אִיהְרֶע מוּטְטֶער אֵיינֶען מָאנַאט בֶּעוֵויינֶען:

אוּנְד הֶערְנַאךְ קַאנְנְסְט דוּא צוּ אִיהְר קָאמְמֶען אוּנְד זִיא הַיירַאטֶען אוּנְד זִיא זָאלְל
14 דַיינֶע פְרוֹיא זַיין׃ אוּנְד עֶס זָאלְל זַיין, וֶוען דוּא קֵיינֶען גֶעפַאלְלֶען אַן אִיהְר פִינְדֶעסְט,
זָא זָאלְלסְט דוּא זִיא עֶנְטְלַאסֶען וְואהִין זִיא ווִילְל, דוּא דַארְפְסְט זִיא אַבֶּער נִיכְט
פֶערְקוֹיפֶען פִיר גֶעלְד, אוֹיךְ דַארְפְסְט דוּא זִיא נִיכְט אַלְס סְקְלַאפִין גֶעבְּרוֹיכֶען, דַארוּם
15 ווַייל דוּא זִיא גֶעדֶעמִיטִיגֶעט הַאסְט׃ וֶוען אֵיין מַאן צְווַייא ווַייבֶּער הַאט, דִיא אֵיינֶע
אִיזְט גֶעלִיבְּט אוּנְד דִיא אַיינֶע גֶעהַאסְט, אוּנְד זִיא גֶעבֶּערֶען אִיהְם זֶאהְנֶע, דִיא גֶעלִיבְּטֶע
אוּנְד דִיא גֶעהַאסְטֶע, זָא דַאס דֶער עֶרְסְטגֶעבָּארֶענֶע זָאהְן דֶער גֶעהַאסְטֶען גֶעהֶארְט,
16 אוּנְד עֶס קָאמְמְט דִיא צַייט, דַא עֶר זַיינֶען זֶאהְנֶען זַיין עֶרְבְּגוּט פֶערְטְהַיילְט, דַאז אִיהְם
אַנְגֶעהֶארְט, זָא קַאן עֶר נִיכְט דֶען זָאהְן דֶער גֶעלִיבְּטֶען צוּם עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען מַאכֶען
17 פָאר דֶעם עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען זָאהְנֶע דֶער גֶעהַאסְטֶען, זָאנְדֶערְן דֶען עֶרְסְטגֶעבָּארְנֶען,
דֶען זָאהְן דֶער גֶעהַאסְטֶען מוּס עֶר אַנֶערְקֶענְנֶען, אִיהְם דֶען צְווַייפַאכֶען אַנְטְהַייל
פָאן אַלְלֶעם צוּ גֶעבֶּען, וַואס זִיךְ בַּייא אִיהְם פִינְדֶעט׃ דֶען עֶר אִיזְט דֶער עֶרְסְטלִינְג
18 זַיינֶער קְרַאפְט, אִיהְם גֶעבִּיהְרְט דַאז רֶעכְט דֶער עֶרְסְטגֶעבּוּרְט׃ וֶוען יֶעמַאנְד אֵיינֶען
אוּנְגֶעהָארְזַאמֶען אָדֶער ווִידֶערְשְׁפֶּענְסְטִיגֶען זָאהְן הַאט, דֶער נִיכְט אוֹיף דִיא שְׁטִימְמֶע
זַיינֶעס פַאטֶערְס הֶערְט אוּנְד אוֹיף דִיא שְׁטִימְמֶע זַיינֶער מוּטְטֶער, אוּנְד זִיא הַאבֶּען
19 אִיהְן גֶעצִיכְטִיגְט, אוּנְד עֶר ווִילְל אִיהְנֶען דֶענְנָאךְ נִיכְט גֶעהָארְכֶען, זָא זָאלְלֶען אִיהְן
זַיין פַאטֶער אוּנְד זַיינֶע מוּטְטֶער עֶרְגְרַייפֶען, אוּנְד אִיהְן צוּ דֶען עֶלְטֶעסְטֶען זַיינֶער
שְׁטַאדְט הִינוֹיס פִיהְרֶען, אוּנְד צוּם טְהָארֶע זַיינֶעס אָרְטֶעס, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען שְׁפְּרֶע־
20 כֶען צוּ דֶען עֶלְטֶעסְטֶען זַיינֶער שְׁטַאדְט׃ דִיזֶער אוּנְזֶער זָאהְן אִיזְט אוּנְגֶעהָארְזַאם
אוּנְד ווִידֶערְשְׁפֶּענְסְטִיג, עֶר הֶערְט נִיכְט אוֹיף אוּנְזֶערֶע שְׁטִימְמֶע, אִיזְט אֵיין פֶער־
21 שְׁווֶענְדֶער אוּנְד אֵיין זַייפֶער׃ דַאן זָאלְלֶען אַלְלֶע לַייטֶע זַיינֶער שְׁטַאדְט אִיהְן שְׁטֵיי־
נִיגֶען, דַאס עֶר שְׁטֶערְבֶּע, אוּנְד זָא זָאלְלסְט דוּא דַאז בֶּאזֶע ווֶעגְשַׁאפֶען אוֹיס דַיינֶער
22 מִיטְטֶע, אוּנְד גַאנְץ יִשְׂרָאֵל זָאלְל עֶס הֶערֶען אוּנְד זִיךְ פִירְכְטֶען׃ אוּנְד וֶוען אוֹיף
יֶעמַאנְד אֵיינֶע זִינְדֶע לִיגְט, דִיא דֶען טָאד פֶערְדִינְט, אוּנְד עֶר ווִירְד גֶעטָאדְטֶעט, אוּנְד
23 דוּא הֶענְגֶעסְט אִיהְן אַן אֵיין הָאלְץ אוֹיף, זָא זָאלְל זַיין לֵייכְנַאם נִיכְט אִיבֶּער נַאכְט אַם
הָאלְצֶע בְּלַייבֶּען, זָאנְדֶערְן דוּא זָאלְלסְט אִיהְן אַן דֶעמְזֶעלְבֶּען טַאגֶע בֶּעגְרַאבֶּען׃ דֶען
אֵיין פְלוּךְ גָאטְטֶעס אִיזְט אֵיין גֶעהֶענְקְטֶער, אוּנְד דוּא זָאלְלסְט נִיכְט דַיין לַאנְד פֶער־
אוּנְרֵיינִיגֶען, דַאז יְיָ, דַיין גָאטְט, דִיר צוּם עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ גֶעבֶּען ווִירְד׃

כב

Cap. XXII. כב

1 דוּא זָאלְלסְט נִיכְט דֶען אָכְזֶען דַיינֶעס בְּרוּדֶערְס אָדֶער זַיין לַאם אִירְרֶע גֶעהֶען זֶעהֶען,
אוּנְד דִיךְ פָאן אִיהְנֶען עֶנְטְצִיהֶען, זָאנְדֶערְן דוּא זָאלְלסְט זִיא דַיינֶעם בְּרוּדֶער צוּרִיק
2 בְּרִינְגֶען׃ וֶוען אַבֶּער דַיין בְּרוּדֶער דִיר נִיכְט נַאהֶע אִיזְט, אָדֶער דוּא קֶענְנְסְט אִיהְן
נִיכְט, זָא זָאלְלסְט דוּא עֶס אִין דַיין הוֹיז נֶעהְמֶען, אוּנְד עֶס זָאלְל בַּייא דִיר בְּלַייבֶּען

3 בִּיז דֵיין בּרוּדֶער עֶס זוּכְט, דַאן זָאלְלסט דוּא עֶס אִיהְם צוּרִיק גֶעבֶּען׃ אוּנְד עֶבֶּען
זָא זָאלְלסט דוּא זֵיינֶעם עֶזֶעל טהוּן, אוּנְד עֶבֶּען זָא זָאלְלסט דוּא זֵיינֶעם קלֵיידֶע טהוּן,
אוּנְד עֶבֶּען זָא זָאלְלסט דוּא טהוּן מִיט אַלְלֶעם פֶערְלָארְנֶען דֵיינֶעם בּרוּדֶערְס, וַואס
פָאן אִיהְם פֶערְלָארֶען אִיזְט, אוּנְד דוּא עֶס פִינְדֶעסְט, דוּא דַארְפְסט דִיךְ נִיכְט עֶנְט־
4 צִיהֶען׃ דוּא זָאלְלסט דֶען עֶזֶעל דֵיינֶעם בּרוּדֶערְס אָדֶער זֵיינֶען אָכְזֶען נִיכְט הִינְפַאלְלֶען
זֶעהֶען אוֹיף דֶעם וֶועגֶע, אוּנְד דִיךְ פָאן אִיהְנֶען עֶנְטצִיהֶען, דוּא זָאלְלסט זִיא פִילְמֶעהְר
5 מִיט אִיהְם אוֹיפְרִיכְטֶען׃ אֵיין ווֵייבּ זָאלְל נִיכְט מַאנְנֶעס־גֶערֶעטהֶע טרַאגֶען, אוּנְד אֵיין
מַאן זָאלְל נִיכְט פרוֹיעֶנְקלֵיידֶער אַנְצִיהֶען; דֶען אֵיין גרֵייעֶל פָאר יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט,
6 אִיזְט יֶעדֶער, דֶער דִיזֶעס טהוּט׃ וֶוען דוּא אֵיין פָאגֶעלְנֶעסְט פִינְדֶעסְט אוֹיף דֶעם
וֶועגֶע, אַן אִירְגֶענְד אֵיינֶעם בּוֹימֶע אָדֶער אוֹיף דֶער עֶרְדֶע, מִיט יוּנְגֶען פֶאגֶעלְן אָדֶער
אֵייעֶרְן, אוּנְד דִיא מוּטְטֶער זִיטְצֶעט אוֹיף דֶען יוּנְגֶען פֶאגֶעלְן אָדֶער אִיבֶּער דֶען אֵייעֶרְן,
7 זָא זָאלְלסט דוּא נִיכְט דִיא מוּטְטֶער מִיט דֶען קִינְדֶערְן נֶעהְמֶען, זָאנְדֶערְן דוּא זָאלְלסט
דִיא מוּטְטֶער פרֵייא לַאסְסֶען, אוּנְד דִיא יוּנְגֶען קַאנְנְסט דוּא דִיר נֶעהְמֶען, דַאמִיט עֶס
8 דִיר וָואהְל גֶעהֶע אוּנְד דוּא דֵיינֶע טַאגֶע פֶערְלֶענְגֶערְסט׃ וֶוען דוּא אֵיין נֵייעֶס הוֹיז
בּוֹיעֶסְט, זָא זָאלְלסט דוּא אֵיין גֶעלֶענְדֶער אוּם דֵיין דַאךְ מַאכֶען, דַאמִיט דוּא נִיכְט
בּלוּטְשוּלְד אוֹיף דֵיין הוֹיז בּרִינְגֶעסְט, וֶוען יֶעמַאנְד פָאן דֶעמְזֶעלְבֶּען הֶערַאבּ פַאלְלֶען
9 זָאלְלטֶע׃ דוּא זָאלְלסט נִיכְט דֵיינֶען ווֵיינְבֶּערְג מִיט צווֵייעֶרְלֵייא זַאמֶען בֶּעזֶעֶן,
דַאמִיט דוּא נִיכְט דִיא פִילְלֶע דֶעס זַאמֶענְס עֶנְטהֵיילִיגְסט, דֶען דוּא גֶעזֶעעֶט הַאסְט,
10 אוּנְד דֶען עֶרְטרַאג דֶעס ווֵיינְבֶּערְגֶעס׃ דוּא זָאלְלסט נִיכְט מִיט אֵיינֶעם אָכְזֶען אוּנְד
11 מִיט אֵיינֶעם עֶזֶעל צוּגְלֵייךְ אַקְקֶערְן; דוּא זָאלְלסט נִיכְט אֵיין פֶערְמִישְׁטֶעס גֶעוֶועבֶּע
12 פָאן וָואלְלֶע אוּנְד לֵיינֶען צוּזַאמְמֶען אַנְצִיהֶען׃ גֶעדרֶעהְטֶע פֶעדֶען זָאלְלסט דוּא דִיר
אַן דֶען פִיר עֶקְקֶען דֵיינֶעס קלֵיידֶעס מַאכֶען, מִיט וֶועלְכֶעם דוּא דִיךְ בֶּעדֶעקְקֶעסְט׃
13 וֶוען יֶעמַאנְד אֵיינֶע פרוֹיא נִימְמט אוּנְד קָאמְמט צוּ אִיהְר אוּנְד הַאסְסֶעט זִיא, אוּנְד
14 עֶר לֶעגֶעט אִיהְר שֶׁענְדלִיכֶע דִינְגֶע אוֹיף, אוּנְד בּרִינְגְט אֵיינֶען בֶּאזֶען רוּף אִיבֶּער
זִיא אוֹיס אוּנְד עֶר שְׁפּרִיכְט׃ דִיזֶע פרוֹיא הַאבֶּע אִיךְ גֶענָאמְמֶען, אוּנְד אַלְס אִיךְ מִיךְ
15 צוּ אִיהְר גֶעטהַאן, דַא הַאבֶּע אִיךְ נִיכְט דִיא יוּנְגפרוֹישַׁאפְט אַן אִיהְר גֶעפוּנְדֶען; זָא
זָאלְלֶען דֶער פַאטֶער דֶער יוּנְגֶען פרוֹיא אוּנְד אִיהְרֶע מוּטְטֶער דִיא צֵייכֶען דֶער יוּנְג־
פרוֹישַׁאפְט נֶעהְמֶען אוּנְד זִיא צוּ דֶען עֶלְטֶעסְטֶען דֶער שְׁטַאדְט הֶערוֹיסְבּרִינְגֶען אִין
16 דַאז טהָאר, אוּנְד דֶער פַאטֶער דֶער יוּנְגֶען פרוֹיא זָאלְל צוּ דֶען עֶלְטֶעסְטֶען זַאגֶען׃
מֵיינֶע טָאכְטֶער הַאבֶּע אִיךְ דִיזֶעם מַאנְנֶע צוּר פרוֹיא גֶעגֶעבֶּען, אַבֶּער עֶר הַאסְסֶעט
17 זִיא; אוּנְד לֶעגֶעט שֶׁענְדלִיכֶע דִינְגֶע אוֹיף זִיא אוּנְד זַאגְט׃ אִיךְ הַאבֶּע בֵּייא דֵיינֶער
טָאכְטֶער נִיכְט דִיא יוּנְגפרוֹישַׁאפְט גֶעפוּנְדֶען, דִיזֶעס אַבֶּער זִינְד דִיא צֵייכֶען דֶער
יוּנְגפרוֹישַׁאפְט מֵיינֶער טָאכְטֶער, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען דַאז קלֵייד פָאר דֶען עֶלְטֶעסְטֶען
18 דֶער שְׁטַאדְט אוֹיסְבּרֵייטֶען, אוּנְד דִיא עֶלְטֶעסְטֶען דֶערְזֶעלְבֶּען שְׁטַאדְט זָאלְלֶען דֶען

19 מַאן נֶעהְמֶען אוּנְד אִיהְן צִיכְטִיגֶען, אוּנְד זִיא זָאלְלֶען אִיהְן בֶּעשְׁטְרַאפֶען אוּם הוּנְדֶערְט
(שֶׁקֶל) זִילְבֶּער אוּנְד עֶס דֶעם פַאטֶער דֶער יוּנְגֶען פְרוֹיא גֶעבֶּען, ווייל יֶענֶער אֵיינֶען
בֶּאזֶען רוּף גֶעגֶען אֵיינֶע יוּנְגְפְרוֹיא אִין יִשְׂרָאֵל אוֹיסְגֶעבְּרַאכְט הַאט, אוּנְד זִיא מוּס זֵיינֶע
20 פְרוֹיא בְלַייבֶּען, אוּנְד עֶר קַאן זִיא אַלְלֶע זֵיינֶע טַאגֶע נִיכְט וֶועגְשִׁיקְקֶען׃ וֶוען אַבֶּער
דִיא זַאכֶע וַואהְר וֶוערֶע, דַאס דִיא צֵייכֶען דֶער יוּנְגְפְרוֹישַׁאפְט בֵּייא דֶעם מֶעדְכֶען
21 נִיכְט גֶעפוּנְדֶען ווארְדֶען, זָא זָאלְל מַאן דַאז יוּנְגֶע ווייבּ הִינוֹיסְפִיהְרֶען פָאר דִיא
טהִירֶע דֶעם הוֹיזֶעס אִיהְרֶעס פַאטֶערְס, אוּנְד דִיא לֵייטֶע אִיהְרֶער שְׁטַאדְט זָאלְלֶען
זִיא שְׁטֵיינִיגֶען, דַאס זִיא שְׁטֶערְבֶּע׃ דֶען זִיא הַאט אֵיינֶע שַׁאנְדְטַהַאט אוּנְטֶער יִשְׂרָאֵל
בֶּעגַאנְגֶען, הוּרֶערַייא אִין דֶעם הוֹיזֶע אִיהְרֶעס פַאטֶערְס צוּ טְרֵייבֶּען, אוּנְד דוּא זָאלְלסְט
22 דַאז בֶּאזֶע אוֹיס דֵיינֶער מִיטְטֶע וֶועגְשַׁאפְפֶען׃ וֶוען אֵיין מַאן גֶעפוּנְדֶען ווירְד, דֶער בֵּייא
אֵיינֶער פְרוֹיא שְׁלֶעפְט, דִיא אֵיינֶען עֶהֶעמַאן הַאט, זָא זָאלְלֶען זִיא אַלְלֶע בֵּיידֶע אוּמְ־
קָאמְמֶען, דֶער מַאן, וֶועלְכֶער בֵּייא דֶער פְרוֹיא גֶעלֶעגֶען אִיזְט, אוּנְד דִיא פְרוֹיא, אוּנְד דוּא
23 זָאלְלסְט דַאז בֶּאזֶע אוֹיס יִשְׂרָאֵל וֶועגְשַׁאפְפֶען׃ וֶוען אֵיין מֶעדְכֶען, דַאז אֵיינֶע יוּנְגְפְרוֹיא
אִיזְט, אֵיינֶעם מַאנְנֶע פֶערְלָאבְּט אִיזְט, אוּנְד עֶס פִינְדֶעט זִיא אֵיין מַאן אִין דֶער שְׁטַאדְט
24 אוּנְד לִיגְט בֵּייא אִיהְר, זָא זָאלְלט אִיהְר בֵּיידֶע צוּם טהָארֶע דִיזֶער שְׁטַאדְט הִינוֹיס־
פִיהְרֶען, אוּנְד זִיא שְׁטֵיינִיגֶען, דַאס זִיא שְׁטֶערְבֶּען׃ דַאז מֶעדְכֶען, דַארוּם, דַאס זִיא
אִין דֶער שְׁטַאדְט נִיכְט גֶעשְׁרִיעֶן הַאט, אוּנְד דֶען מַאן, דַארוּם, דַאס עֶר דִיא פְרוֹיא
זֵיינֶעס פְרֵיינְדֶעס גֶעשְׁוֶועכְט הַאט׃ זָא זָאלְלסְט דוּא דַאז בֶּאזֶע אוֹיס דֵיינֶער מִיטְטֶע
25 וֶועגְשַׁאפְפֶען׃ וֶוען אַבֶּער דֶער מַאן דַאז פֶערְלָאבְּטֶע מֶעדְכֶען אוֹיף דֶעם פֶעלְדֶע
גֶעפוּנְדֶען הַאט, אוּנְד דֶער מַאן הַאט זִיא עֶרְגְרִיפְפֶען אוּנְד אִיזְט בֵּייא אִיהְר גֶעלֶעגֶען,
26 זָא זָאלְל דֶער מַאן, וֶועלְכֶער בֵּייא אִיהְר גֶעלֶעגֶען אִיזְט, אַלְלֵיין שְׁטֶערְבֶּען, אוּנְד דֶעם
מֶעדְכֶען זָאלְלסְט דוּא נִיכְט דַאז מִינְדֶעסְטֶע טהוּן, דַאז מֶעדְכֶען הַאט קֵיינֶע פֶער־
שׁוּלְדוּנְג דֶעם טָאדֶעס, דֶען, זָא וִויא יֶעמַאנְד אִיבֶּער זֵיינֶען פְרֵיינְד אוֹיפְשְׁטֶעהֶעט אוּנְד
27 עֶר מָארְדֶעט אִיהְן, זָא אִיזְט דִיזֶע זַאכֶע, דֶען אוֹיף דֶעם פֶעלְדֶע הַאט עֶר זִיא גֶעפוּנ־
דֶען, דַאז פֶערְלָאבְּטֶע מֶעדְכֶען הַאט גֶעשְׁרִיעֶן, זִיא הַאטְטֶע אַבֶּער קֵיינֶע הֶעלְפֶער׃
28 וֶוען אֵיין מַאן אֵיין מֶעדְכֶען פִינְדֶעט, דַאז אֵיינֶע יוּנְגְפְרוֹיא אִיזְט, וֶועלְכֶעס נִיכְט פֶער־
לָאבְּט אִיזְט, אוּנְד עֶר עֶרְגְרֵייפְט זִיא אוּנְד לִיגְט בֵּייא אִיהְר, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען גֶע־
29 פוּנְדֶען, זָא זָאלְל דֶער מַאן, דֶער בֵּייא אִיהְר גֶעלֶעגֶען אִיזְט, דֶעם פַאטֶער דֶעם מֶעד־
כֶענְס פִינְפְצִיג שֶׁקֶל זִילְבֶּער גֶעבֶּען, אוּנְד זִיא מוּס זֵיינֶע פְרוֹיא וֶוערְדֶען דַאפִיר, דַאס
עֶר זִיא גֶעשְׁוֶועכְט הַאט, עֶר קַאן זִיא נִיכְט וֶועגְשִׁיקְקֶען אַלְלֶע זֵיינֶע טַאגֶע׃

כג . Cap. XXIII. כג

1 עֶס זָאלְל נִימַאנְד דִיא פְרוֹיא זֵיינֶעס פַאטֶערְס נֶעהְמֶען, אוּנְד זָאלְל נִיכְט דִיא דֶעקְקֶע
2 זֵיינֶעס פַאטֶערְס אוֹיפְדֶעקְקֶען׃ עֶס זָאלְל קֵיין צֶערְשְׁטָאסֶענֶער נָאךְ פֶערְשְׁנִיטְטֶענֶער

3 אִין דִיא גֶעמֵיינְדֶע יְיָ'ס קָאמְמֶען: עֶס זָאלְל קֵיין בַּאסְטַארְד אִין דִיא גֶעמֵיינְדֶע יְיָ'ס
קָאמְמֶען, אַיךְ זֵיין צֶעהְנְטֶעס גֶעשְׁלֶעכְט זָאלְל נִיכְט אִין דִיא גֶעמֵיינְדֶע יְיָ'ס קָאמְמֶען:
4 עֶס זָאלְל קֵיין עַמּוֹנִי אָדֶער מוֹאָבִי אִין דִיא גֶעמֵיינְדֶע יְיָ'ס קָאמְמֶען, אַיךְ זֵיין צֶעהְנְטֶעס
5 גֶעשְׁלֶעכְט זָאלְל נִיכְט אִין דִיא גֶעמֵיינְדֶע יְיָ'ס קָאמְמֶען: דַארוּם, דַאס זִיא אֵייךְ נִיכְט
צוּפָֿארְגֶעקָאמְמֶען זִינְד מִיט בְּרָאד אוּנְד מִיט וַואסְסֶער אַיף דֶעם וֶועגֶע בֵּייא אֵיירֶעם
אַיסְצוּגֶע אַיס מִצְרַיִם, אוּנְד דַאס עֶר גֶעגֶען דִיךְ דֶען בִּלְעָם, זָאהְן בְּעוֹר'ס, אוֹיס פְּתוֹר,
6 אִין אֲרַם נַהֲרַיִם גֶעדוּנְגֶען הַאט, דִיךְ צוּ פֶֿערְפְֿלוּכֶען, אוּנְד יְיָ, דַיין גָאטט, וָואלְלְטֶע
נִיכְט אוֹיף בִּלְעָם הֶערֶען, אוּנְד יְיָ, דַיין גָאטט, פֶֿערְוַואנְדֶעלְטֶע דִיר דֶען פְֿלוּךְ אִין
7 זֶעגֶען, דֶען יְיָ, דַיין גָאטט, לִיבְּט דִיךְ: דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט זוּכֶען אִיהְרֶען פְֿרִידֶען נָאךְ
8 אִיהְר וָואהְלזֵיין אַלְלֶע דֵיינֶע טַאגֶע אוֹיף עֶווִיג: דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט אֵיינֶען אֲדוֹמִי פֶֿער־
אַבְּשֵׁייעֶן, דֶען עֶר אִיזְט דַיין בְּרוּדֶער; דוּא זָאלְלְסְט אֵיינֶען מִצְרִי נִיכְט פֶֿערַאבְּשֵׁייעֶן,
9 דֶען דוּא וַוארְסְט אֵיין פְֿרֶעמְדְלִינְג אִין זֵיינֶעם לַאנְדֶע: קִינְדֶער, דִיא אִיהְנֶען גֶעבָּארֶען
10 וֶוערְדֶען, אִים דְרִיטְטֶען גֶעשְׁלֶעכְט קֶאנְנֶען אִין דִיא גֶעמֵיינְדֶע יְיָ'ס קָאמְמֶען: וֶוען דַאז
לַאגֶער גֶעגֶען דֵיינֶע פֵֿיינְדֶע אוֹיסְרִיקְקֶעט, זָא הִיטֶע דִיךְ פָֿאר יֶעדֶער בֶּאזֶען זַאכֶע:
11 וֶוען יֶעמַאנְד אוּנְטֶער דִיר אִיזְט, דֶער דוּרְךְ אֵיינֶען נֶעכְטְלִיכֶען צוּפַֿאלְל נִיכְט רֵיין אִיזְט,
זָא זָאלְל עֶר אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְס הִינוֹיסְגֶעהֶען, עֶר דַארְף נִיכְט אִין דַאז
12 לַאגֶער קָאמְמֶען, אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, וֶוען דֶער אַבֶּענְד נַאהֶעט, זָאלְל עֶר זִיךְ אִים
וַואסְסֶער בָּאדֶען, אוּנְד וֶוען דִיא זָאנְנֶע אוּנְטֶערְגֶעהְט, קַאן עֶר אִינְנֶערְהַאלְבּ דֶעם
13 לַאגֶערְס קָאמְמֶען; אוּנְד אֵיינֶען זֵייטֶענְאָרְט זָאלְלְסְט דוּא אוֹיסֶערְהַאלְבּ דֶעם לַאגֶערְס
14 הַאבֶּען, אוּנְד זָאלְלְסְט דַאהִין הִינוֹיסְגֶעהֶען, אוּנְד אֵיינֶען נַאגֶעל זָאלְלְסְט דוּא בֵּייא דֵיינֶען
וַואפְֿפֶֿען הַאבֶּען, אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, וֶוען דוּא דְרוֹיסֶען דִיךְ זֶעטְצֶעסְט, זָא זָאלְלְסְט
דוּא מִיט דֶעמְזֶעלְבֶּען גְרַאבֶּען, אוּנְד זָאדַאן זָאלְלְסְט דוּא ווִידֶער בֶּעדֶעקְקֶען, וַואס
15 פָֿאן דִיר גֶעגַאנְגֶען אִיזְט: דֶען יְיָ, דַיין גָאטט, וַואנְדֶעלְט אוּמְהֶער אִין דֵיינֶעם לַאגֶער,
אוּם דִיךְ צוּ רֶעטְטֶען אוּנְד דֵיינֶע פֵֿיינְדֶע פָֿאר דִיר צוּ גֶעבֶּען; דַארוּם זָאלְל דַיין
לַאגֶער הֵיילִיג זֵיין, דַאס עֶר קֵיינֶע שַׁאנְדֶע אַן דִיר זֶעהֶע אוּנְד הִינְוֶועג ווֵייכֶע פָֿאן דִיר:
16 דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט אֵיינֶען קְנֶעכְט זֵיינֶעם הֶערְרְן אוֹיסְלִיפֶֿערְן, וֶועלְכֶער זִיךְ צוּ דִיר
17 פָֿאר זֵיינֶעם הֶערְרְן גֶעפְֿלִיכְטֶעט הַאט: בֵּייא דִיר זָאלְל עֶר וָואהְנֶען מִיטְטֶען אוּנְטֶער
דִיר אַן דֶעם אָרְטֶע, דֶען עֶר זִיךְ וֶועהְלֶען ווִירְד, אִין אֵיינֶעם דֵיינֶער טָהאֶרֶע, וָוא עֶס
18 אִיהְם וָואהְלגֶעפֶֿעלְלְט; דוּא זָאלְלְסְט אִיהְן נִיכְט בֶּעדְרִיקְקֶען: עֶס זָאלְל קֵיינֶע הוּרֶע
אוּנְטֶער דֶען טֶאכְטֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס זֵיין, אוּנְד עֶס זָאלְל קֵיין הוּרֶער אוּנְטֶער דֶען זָאהְנֶען
19 יִשְׂרָאֵל'ס זֵיין: דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט הוּרֶענְלָאהְן אוּנְד הוּנְדֶעגֶעלְד אִין דַאז הוֹיז יְיָ'ס,
דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, אַלְס אִירְגֶענְד אֵיין גֶעלִיבְּדֶע בְּרִינְגֶען; דֶען אֵיין גְרֵייעֶל יְיָ'ס, דֵיינֶעס
20 גָאטְטֶעס, אִיזְט בֵּיידֶעס: דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט צִינְז נֶעהְמֶען פָֿאן דֵיינֶעם בְּרוּדֶער, צִינְז
פָֿאן גֶעלְד, אָדֶער צִינְז פָֿאן שְׁפֵּייזֶע, אָדֶער צִינְז פָֿאן אִירְגֶענְד אֵיינֶער זַאכֶע, דִיא

21 מַאן פֶֿערְצִינְזֶען קַאן: פָֿאן אַיינֶעם פְֿרֶעמְדֶען קַאנְנְסְט דוּא צִינְז נֶעהְמֶען, אַבֶּער פָֿאן
דַיינֶעם בְּרוּדֶער זָאלְלְסְט דוּא נִיכְט צִינְז נֶעהְמֶען, דַאמִיט דִיךְ יְיָ, דַיין גָאטט, זֶעגְנֶע
אִין אַלְלֶעם גֶעשֶׁעפְֿטֶע דַיינֶער הֶענְדֶע אִין דֶעם לַאנְדֶע, דַאהִין דוּא קָאמְמֶעסְט, עֶס
22 אִין בֶּעזִיטְץ צוּ נֶעהְמֶען: וֶוען דוּא אַיין גֶעלִיבְּדֶע יְיָ, דַיינֶעם גָאטט, גֶעלָאבְּט, זָא
זָאלְלְסְט דוּא נִיכְט עֶס צוּ בֶּעצַאהְלֶען פֶֿערְזַיימֶען, דֶען יְיָ, דַיין גָאטט, וִוירְד עֶס פָֿאן
23 דִיר פָֿאדֶערְן, דַאן וִוירְד זִינְדֶע אַן דִיר זַיין: וֶוען דוּא גֶעלִיבְּדֶע צוּ טְהוּן אוּנְטֶער־
24 לֶעסְטֶעסְט, זָא וִוירְד קֵיינֶע זִינְדֶע אַן דִיר זַיין, וַואס פָֿאן דַיינֶען לִיפֶּען אוֹיסְגֶעגַאנְגֶען
אִיזְט, זָאלְלְסְט דוּא הַאלְטֶען אוּנְד טְהוּן, זָא וִויא דוּא עֶס פְֿרֵייוִוילְלִיג יְיָ, דַיינֶעם
25 גָאטט, גֶעלָאבְּט הַאסְט, וַואס דוּא מִיט דַיינֶעם מוּנְדֶע גֶערֶעדֶעט הַאסְט: וֶוען דוּא
אִין דֶען וַויינְבֶּערְג דַיינֶעס פְֿרֵיינְדֶעס קָאמְמֶעסְט, זָא קַאנְנְסְט דוּא וַויינְטְרוֹיבֶּען עֶסְסֶען
נַאךְ דַיינֶעם ווילְלֶען בִּיז צוּ דַיינֶער זֶעטְטִיגוּנְג, אַבֶּער אִין דַיין גֶעפֶֿעס דַארְפְֿסְט דוּא
26 קֵיינֶע טְהוּן: וֶוען דוּא אִין דַאז שְׁטֶעהֶענְדֶע גֶעטְרֵיידֶע דַיינֶעס פְֿרֵיינְדֶעס קָאמְמֶעסְט,
זָא דַארְפְֿסְט דוּא עֶהְרֶען מִיט דַיינֶער הַאנְד אַבְּפְּפְֿלִיקֶען, אַבֶּער אֵיינֶע זִיכֶעל דַארְפְֿסְט
דוּא נִיכְט אִיבֶּער דַאז שְׁטֶעהֶענְדֶע גֶעטְרֵיידֶע דַיינֶעס נֶעבְסְטֶען שְׁוִוינְגֶען:

כד Cap. XXIV. כד

1 וֶוען יֶעמַאנְד אֵיינֶע פְֿרוֹיא נִימְמְט אוּנְד הֵייראַטֶעט זִיא, זָא זָאלְל זַיין, וֶוען זִיא נִיכְט
גְנַאדֶע אִין זַיינֶען אוֹיגֶען פִֿינְדֶעט, אִינְדֶעם עֶר אַן אִיהְר עֶטְוַואס שֶׁענְדְלִיכֶעס גֶעפֿוּנְדֶען
הַאט, זָא זָאלְל עֶר אִיהְר אֵיינֶען שֵׁיידֶעבְּרִיף שְׁרֵייבֶּען אוּנְד אִיהְן אִין אִיהְרֶע הַאנְד
2 גֶעבֶּען, אוּנְד זִיא אוֹיס זַיינֶעם הוֹיזֶע עֶנְטְלַאסְסֶען: אוּנְד וֶוען זִיא אוֹיס זַיינֶעם הוֹיזֶע
3 גֶעגַאנְגֶען אִיזְט, אוּנְד הִין גֶעהְט אוּנְד וִוירְד אֵיינֶעם אַנְדֶערְן מַאנְנֶעס פְֿרוֹיא, אוּנְד עֶס
הַאסְסֶעט זִיא דֶער אַנְדֶערֶע מַאן אוּנְד עֶר שְׁרֵייבְּט אִיהְר אֵיינֶען שֵׁיידֶעבְּרִיף, אוּנְד
גִיבְּט אִיהְן אִין אִיהְרֶע הַאנְד אוּנְד עֶנְטְלֶעסְט זִיא אוֹיס זַיינֶעם הוֹיזֶע, אָדֶער וֶוען דֶער
4 אַנְדֶערֶע מַאן שְׁטִירְבְּט, דֶער זִיא זִיךְ צוּר פְֿרוֹיא גֶענָאמְמֶען הַאט, זָא דַארְף נִיכְט אִיהְר
עֶרְסְטֶער מַאן, דֶער זִיא עֶנְטְלַאסְסֶען הַאט, זִיא צוּרִיק נֶעהְמֶען, דַאס זִיא זַיינֶע פְֿרוֹיא
וֶוערְדֶע, נַאכְדֶעם דַאס זִיא אוּנְרֵיין גֶעוָוארְדֶען אִיזְט; דֶען זָאלְכֶעס אִיזְט פָֿאר יְיָ אַיין
גְרֵייעֶל, אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט דַאז לַאנְד פֶֿערְזִינְדִיגֶען, וֶועלְכֶעס יְיָ, דַיין גָאטט,
5 דִיר צוּם עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ גֶעבֶּען וִוירְד: וֶוען אַיין מַאן אֵיינֶע נֵייעֶ פְֿרוֹיא גֶענָאמְמֶען, זָא
זָאלְל עֶר נִיכְט צוּם הֶעעְרֶע אוֹיסְצִיהֶען, אוּנְד מַאן זָאלְל אִיהְם נִיכְט אִירְגֶענְד אֵיינֶע זַאכֶע
אוֹיפְֿלֶעגֶען; פְֿרֵייא זָאלְל עֶר אַיין יַאהְר פִֿיר זַיין הוֹיז זַיין, אוּנְד זַיינֶע פְֿרוֹיא עֶרְפְֿרֵייעֶן,
6 דִיא עֶר גֶענָאמְמֶען הַאט: מַאן זָאלְל נִיכְט דֶען אוּנְטֶערְן מִיהְלְשְׁטֵיין אָדֶער דֶען אָבֶּערְן
מִיהְלְשְׁטֵיין צוּם פְּפַֿאנְדֶע נֶעהְמֶען, דֶען דַאז וֶוערֶע דַאז לֶעבֶּען צוּם פְּפַֿאנְדֶע נֶעה־
7 מֶען: וֶוען אַיין מַאן גֶעפֿוּנְדֶען וִוירְד, דֶער אֵיינֶען מֶענְשֶׁען פָֿאן זַיינֶען בְּרִידֶערְן שְׁטִיהְלְט,
פָֿאן דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס, אוּנְד עֶר הַאט אִיהְן צוּם סְקְלַאפֶּען גֶעמַאכְט, אָדֶער

פֶֿערְקוֹיפְֿט אִיהְן, זָא זָאלְל דִיזֶער דִיבּ שְׁטֶערְבֶּען, אוּנְד דוּא זָאלְלסְט דַאז בֶּאזֶע אוֹיס
8 דֵיינֶער מִיטְטֶע וֶועגְשַׁאפְֿפֶֿען׃ זֵייא בֶּעהוּטְזַאם בֵּייא דֶער פְּלַאגֶע דֶעם אוֹיסְזַאטְצֶעס,
דִיךְ וֶעהְר אִין אַכְט צוּ נֶעהְמֶען אוּנְד אַלְלֶעס צוּ טהוּן, וַואס אֵייךְ דִיא פְּרִיסְטֶער, דִיא
לְוִיִם, לֶעהְרֶען; וִויא אִיךְ אִיהְנֶען בֶּעפְֿאהְלֶען הַאבֶּע, זָא זָאלְלט אִיהְר צוּ טהוּן בֶּע־
9 אָבְּאַכְטֶען׃ גֶעדֶענְקֶע וַואס יְיָ, דֵיין גָאטט, גֶעטהַאן הַאט דֶער מִרְיָם, אוֹיף דֶעם וֶועגֶע
10 בֵּייא אֵייעֶרֶעם אוֹיסְגַאנְגֶע אוֹיס מִצְרַיִם׃ וֶוען דוּא דֵיינֶעם נֶעבְּסְטֶען אִירְגֶענְד אֵיין דַאר־
לֶעהֶען בָּארְגֶעסְט, זָא זָאלְלסְט דוּא נִיכְט אִין זֵיין הויז קָאמְמֶען, זֵיין פְּפַאנְד צוּ נֶעהְמֶען׃
11 אוֹיף דֶער שְׁטְרַאסְסֶע זָאלְלסְט דוּא שְׁטֶעהֶען, אוּנְד דֶער מַאן, וֶועלְכֶעם דוּא בָּארְגֶעסְט,
12 זָאלְל דִיר דַאז פְּפַאנְד אוֹיף דִיא שְׁטְרַאסְסֶע הֶערוֹיסְבְּרִינְגֶען, אוּנְד וֶוען עֶס אֵיין אַרְמֶער
13 מַאן אִיזְט, זָאלְלסְט דוּא דִיךְ נִיכְט שְׁלַאפְֿעֶן לֶעגֶען אִיבֶּער זֵיינֶעם פְּפַאנְדֶע, דוּא זָאלְלסְט
אִיהְם דַאז פְּפַאנְד בֵּיים אוּנְטֶערְגַאנְג דֶער זָאנְנֶע צוּרִיק גֶעבֶּען, אוֹיף דַאס עֶר שְׁלַאפֶֿע
אִין זֵיינֶעם קְלֵיידֶע אוּנְד דִיךְ זֶעגְנֶע, אוּנְד דִיר וִוירְד עֶס צוּר גֶערֶעכְטִיגְקֵייט זֵיין פָֿאר
14 יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט׃ דוּא זָאלְלסְט דֶען טַאגְלֶאהְנֶער נִיכְט בֶּעדְרִיקְקֶען, דֶען אַרְמֶען
אוּנְד דִירְפְֿטִיגֶען פָֿאן דֵיינֶען בְּרִידֶערְן, אָדֶער פָֿאן דֵיינֶען פְֿרֶעמְדְלִינְגֶען, דִיא אִין דֵיינֶעם
15 לַאנְדֶע, אִין דֵיינֶען טהָארֶען וָואהְנֶען; אַן דֶעמְזֶעלְבֶּען טַאגֶע זָאלְלסְט דוּא אִיהְם זֵיינֶען
לָאהְן גֶעבֶּען, דַאס דִיא זָאנְנֶע נִיכְט דַארִיבֶּער אוּנְטֶערְגֶעהֶע, דֶען עֶר אִיזְט אַרְם אוּנְד
עֶס זֶעהְנְט זִיךְ דַארְנַאךְ זֵיינֶע זֶעעלֶע, אוֹיף דַאס עֶר נִיכְט אִיבֶּער דִיךְ צוּ יְיָ שְׁרַייֶע,
16 אוּנְד אוֹיף דִיר זִינְדֶע זֵייא׃ דִיא פֶֿעטֶער זָאלְלֶען נִיכְט וֶועגֶען דֶער קִינְדֶער גֶעטֶאדְטֶעט
וֶוערְדֶען, אוּנְד דִיא קִינְדֶער זָאלְלֶען נִיכְט וֶועגֶען דֶער פֶֿעטֶער גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען;
17 יֶעדֶער זָאלְל פִֿיר זֵיינֶע זִינְדֶע גֶעטֶאדְטֶעט וֶוערְדֶען׃ דוּא זָאלְלסְט נִיכְט דַאז רֶעכְט
דֶעם פְֿרֶעמְדְלִינְגס אוּנְד דֶעם וַואיְזֶען בֵּייגֶען, אוּנְד דוּא זָאלְלסְט נִיכְט דַאז קְלֵייד
18 אֵיינֶער וִויטְטְוֶוע צוּם פְּפַאנְד נֶעהְמֶען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט בֶּעדֶענְקֶען, דַאס דוּא אֵיין
קְנֶעכְט אִין מִצְרַיִם וַוארְסְט, אוּנְד יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיךְ פָֿאן דָארְט עֶרְלֶאזְט הַאט, דַארוּם
19 בֶּעפֶֿעהְלֶע אִיךְ דִיר דִיזֶע זַאכֶע צוּ טהוּן׃ וֶוען דוּא דֵיינֶע עֶרְנְטֶע אֵיינְגֶעזַאמְמֶעלְט
הַאסְט אוֹיף דֵיינֶעם פֶֿעלְדֶע, אוּנְד דוּא הַאסְט אֵיינֶע גַארְבֶּע אוֹיף דֶעם פֶֿעלְדֶע פֶֿער־
גֶעסְסֶען, זָאלְלסְט דוּא נִיכְט אוּמְקֶעהְרֶען זִיא צוּ נֶעהְמֶען; דֶעם פְֿרֶעמְדְלִינְגֶע, דֶעם
וַואיְזֶען אוּנְד דֶער וִויטְטְוֶוע זָאלְל זִיא בְּלֵייבֶּען, דַאמִיט דִיךְ יְיָ, דֵיין גָאטט, זֶעגְנֶע,
20 בֵּייא אַלְלֶעם דֵיינֶעם הֶענְדֶעוֶוערְקֶע׃ וֶוען דוּא דֵיינֶען אֶלְבּוֹים אַבְּגֶעשִׁיטְטֶעלְט הַאסְט,
זָאלְלסְט דוּא דִיא צְווֵיינֶע נִיכְט נַאכְהֶער דוּרְכְזוּכֶען; דֶעם פְֿרֶעמְדְלִינְגֶע, דֶעם וַואיְזֶען
21 אוּנְד דֶער וִויטְטְוֶוע זָאלְל עֶס בְּלֵייבֶּען׃ וֶוען דוּא דִיא טְרוֹיבֶּען דֵיינֶעס ווֵיינְבֶּערְגֶעס
זַאמְמֶעלְסְט, זָאלְלסְט דוּא נִיכְט נַאכְלֶעזֶען, דֶעם פְֿרֶעמְדְלִינְגֶע, דֶעם וַואיְזֶען אוּנְד
22 דֶער וִויטְטְוֶוע זָאלְל עֶס בְּלֵייבֶּען׃ אוּנְד דוּא זָאלְלסְט גֶעדֶענְקֶען, דַאס דוּא אֵיין
קְנֶעכְט אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם וַוארְסְט, דַארוּם בֶּעפֶֿעהְלֶע אִיךְ דִיר דִיזֶע זַאכֶע צוּ
טהוּן׃

כה Cap. XXV. כה

1 װֶען צװִישֶׁען מֶענְנֶערְן אַיין שטרֵייט אִיזְט, זָא זָאלְלֶען זִיא פָֿאר גֶערִיכְט טרֶעטֶען, דַאס
מַאן זִיא רִיכְטֶע אוּנְד דֶען גֶערֶעכְטֶען רֶעכְטפֶֿערְטִיגֶע, אוּנְד דֶען שוּלְדִיגֶען פֶֿערְדַאמְמֶע:
2 אוּנְד עֶס זָאלל זֵיין װֶען דֶער שוּלְדִיגֶע שלֶעגֶע פֶֿערְדִינְט, זָא זָאלל אִיהְן דֶער רִיכְטֶער
הִינְלֶעגֶען, אוּנְד אִיהְן שלַאגֶען לַאסְסֶען פָֿאר זֵיינֶעם אַנְגֶעזִיכְט נַאך פֶֿערְהֶעלְטנִיס
3 זֵיינֶער שוּלְד, מִיט דֶער בֶּעשטִימְמְטֶען צַאהְל: פִֿירְצִיג שלֶעגֶע קַאן עֶר אִיהְם גֶעבֶּען
לַאסְסֶען; אַבֶּער נִיכְט מֶעהְר, דַאמִיט נִיכְט, װֶען מַאן אִיהְם מֶעהְר שלֶעגֶע גִיבְּט אִיבֶּער
4 דִיזֶע, דֵיין בּרוּדֶער פֶֿערֶעכְטלִיך װֶערְדֶע פָֿאר דֵיינֶען אוֹיגֶען: דוּא זָאלְלסט נִיכְט
5 דַאז מוֹיל אֵיינֶעם אָכְזֶען בֵּייא זֵיינֶעם דרֶעשֶׁען פֶֿערְבִּינְדֶען: װֶען בּרִידֶער מִיטְאֵיינַאנ־
דֶער װָאהְנֶען אוּנְד אֵיינֶער פָֿאן אִיהְנֶען שטִירְבְּט אוּנְד עֶר הַאט קֵיין קִינְד, זָא זָאלל דִיא
פְֿרוֹיא דֶעס פֶֿערְשטָארְבֶּענֶען נִיכְט אֵיינֶען פְֿרֶעמְדֶען מַאן פָֿאן אוֹיסֶען נֶעהְמֶען, אִיהְר
שׁװַאגֶער זָאלְל צוּ אִיהְר קָאמְמֶען אוּנְד זִיא צוּר פְֿרוֹיא נֶעהְמֶען אוּנְד דִיא שׁװַאגֶער־
6 פְּפְלִיכְט אַן אִיהְר אוֹיסְאִיבֶּען: אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, דֶער עֶרְסְטֶע זָאהְן, װֶעלְכֶען זִיא
גֶעבֶּערֶען װִירְד, זָאלְל שטֶעהֶען אוֹיף דֶעם נַאמֶען זֵיינֶעס פֶֿערְשטָארְבֶּענֶען בּרוּדֶערְס,
7 דַאמִיט זֵיין נַאמֶע נִיכְט אוֹיס יִשְׂרָאֵל גֶעטִילְגֶעט װֶערְדֶע: װֶען אַבֶּער דֶער מַאן זֵיינֶע
שׁװֶעגֶערִין נִיכְט נֶעהְמֶען װִילְל, זָא זָאלְל זֵיינֶע שׁװֶעגֶערִין הִינוֹיפְֿגֶעהֶען אִין דַאז טהָאר
צוּ דֶען עֶלְטֶעסְטֶען אוּנְד זָאלְל שפּרֶעכֶען: מֵיין שׁװַאגֶער װֵייגֶערְט זִיךְ, זֵיינֶעם בּרוּדֶער
אֵיינֶען נַאמֶען אִין יִשְׂרָאֵל צוּ עֶרְהַאלְטֶען, עֶר װִילְל נִיכְט דִיא שׁװַאגֶערְפְּפְלִיכְט אַן
8 מִיר אוֹיסְאִיבֶּען: זָא זָאלְלֶען אִיהְן דִיא עֶלְטֶעסְטֶען זֵיינֶער שטַאדְט רוּפֶֿען, אוּנְד מִיט
אִיהְם רֶעדֶען; אוּנְד װֶען עֶר נוּן דַארוֹיף בֶּעשטֶעהְט אוּנְד שפּרִיכְט: עֶס גֶעפֶֿעלְלט
9 מִיר נִיכְט זִיא צוּ נֶעהְמֶען, זָא זָאלְל זֵיינֶע שׁװֶעגֶערִין צוּ אִיהְם טרֶעטֶען פָֿאר דֶען
אוֹיגֶען דֶער עֶלְטֶעסְטֶען, אוּנְד זִיא זָאלְל זֵיינֶען שוּה פָֿאן זֵיינֶעם פוּסֶע אַבְּצִיהֶען, אוּנְד
זִיא זָאלְל פָֿאר אִיהְם אוֹיסְשפֵּייֶען אוּנְד זָאלְל אַנְטװָארְטֶען אוּנְד שפּרֶעכֶען: אַלְזָא
10 גֶעשֶׁעהֶע דֶעם מַאנְנֶע, װֶעלְכֶער נִיכְט דַאז הוֹיז זֵיינֶעס בּרוּדֶערְס עֶרְבּוֹיעֶן װִילְל, אוּנְד
זֵיין נַאמֶע װֶערְדֶע אִין יִשְׂרָאֵל גֶענַאנְנְט: הוֹיז דֶעסְסֶען, דֶעם דֶער שוּה אוֹיסְגֶעצָאגֶען
11 װָארְדֶען: װֶען זִיךְ מֶענְנֶער מִיט אֵיינַאנְדֶער צַאנְקֶען, אֵיינֶער מִיט דֶעם אַנְדֶערְן, אוּנְד
דִיא פְֿרוֹיא דֶעס אֵיינֶען אֵיילְט הֶערְבֵּייא, אוּם אִיהְרֶען מַאן פָֿאן דֶער הַאנְד דֶעסְסֶען צוּ
רֶעטְטֶען, דֶער אִיהְן שלֶעגְט, אוּנְד זִיא שטרֶעקְט אִיהְרֶע הַאנְד אוֹיס אוּנְד עֶרְגְרֵייפְֿט
12 זֵיינֶע שַׁאמְטהֵיילֶע, זָא זָאלְלסט דוּא אִיהְרֶע הַאנְד אַבְּהוֹיעֶן, דֵיינֶע אוֹיגֶען זָאלְלֶען קֵיינֶע
13 שָׁאנוּנְג פִֿיר זִיא הַאבֶּען: דוּא זָאלְלסט אִין דֵיינֶעם בֵּייטֶעל נִיכְט צװֵייעֶרְלֵייא גֶע־
14 װִיכְטשטֵיינֶע הַאבֶּען, אֵיינֶען גְרָאסֶען אוּנְד אֵיינֶען קלֵיינֶען: דוּא זָאלְלסט אִין דֵיינֶעם
15 הוֹיזֶע נִיכְט צװֵייעֶרְלֵייא מַאסֶע הַאבֶּען, אֵיין גְרָאסֶעס אוּנְד אֵיין קלֵיינֶעס: פָֿאלְל־
שטֶענְדִיגֶעס אוּנְד רִיכְטִיגֶעס גֶעװִיכְט זָאלְלסט דוּא הַאבֶּען; פָֿאלְלשטֶענְדִיגֶעס אוּנְד

רִיכְטִיגֶעם מאס זָאלְלסט דוּא הַאבֶּען, דַאמִיט דוּא לַאנְגֶע לֶעבֶּעסְט אִין דֶעם לַאנְדֶע,
16 וֶועלְכֶעם יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גֶעבֶּען וִוירְד: דֶען אֵיין גְרֵייעֶל אִיזְט יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט,
17 יֶעדֶער, דֶער דִיזֶעם טהוּט, יֶעדֶער, דֶער אוּנְרֶעכְט טהוּט: גֶעדֶענְקֶע, וַואס דִיר עֲמָלֵק
18 גֶעטהַאן הַאט, אוֹיף דֶעם וֶועגֶע בֵּייא אֵיירֶעם אוֹיסְצוּגֶע אוֹיס מִצְרַיִם, דֶער דִיר אוֹיף
דֶעם וֶועגֶע עֶנְטגֶעגֶען טְראט, אוּנְד שְׁלוּג דֵיינֶע הִינְטֶערְסְטֶען, אַלְלֶע דִיא שְׁוֶועכְלִיכֶען,
דִיא הִינְטֶער דִיר וַוארֶען, דַא דוּא מִידֶע אוּנְד מַאטְט וַוארֶעסְט אוּנְד עֶר פִירְכְטֶעטֶע
19 יְיָ נִיכְט: אוּנְד עֶס זָאלל זֵיין, וֶוען יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר רוּהֶע פָאן אַלְלֶען דֵיינֶען פֵיינְ־
דֶען אוּמְהֶער גִיבְּט, אִין דֶעם לַאנְדֶע, וֶועלְכֶעם יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גֶעבֶּען וִוירְד, אַלְס
עֶרְבאֵייגֶענְטהוּם עֶס צוּ בֶּעזִיצֶען, זָא זָאלְלסט דוּא דאז אַנְדֶענְקֶען עֲמָלֵק׳ס אוּנְטֶער
דֶעם הִימְמֶעל פֶערְטִילְגֶען; דאז פֶערְגִיס נִיכְט:

Cap. XXVI. כו

כו

1 אוּנְד עֶס זָאלל גֶעשֶׁעהֶען, וֶוען דוּא אִין דַאז לַאנְד קָאממסט, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטט,
דִיר צוּם עֶרְבּבֶּעזִיטְץ גֶעבֶּען וִוירְד, אוּנְד דוּא עֶס בֶּעזִיטְצֶעסְט אוּנְד דַארִין וָואהְנֶעסְט,
2 זָא זָאלְלסט דוּא פָאן דֶען עֶרְסטלִינְגֶען יֶעדֶער פְרוּכְט דֶער עֶרְדֶע נֶעהְמֶען, וֶועלְכֶע
דוּא פָאן דֵיינֶעם לַאנְדֶע אֵיינְבְּרִינְגֶעסְט, דַאז יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר גֶעבֶּען וִוירְד, אוּנְד
דוּא זָאלְלסט זִיא אִין אֵיינֶען קָארְבּ לֶעגֶען אוּנְד זָאלְלסט צוּ דֶעם אָרְטֶע הִינְגֶעהֶען,
וֶועלְכֶען יְיָ, דֵיין גָאטט, עֶרְוֶועהְלֶען וִוירְד, זֵיינֶען נַאמֶען דַאזֶעלְבּסט וָואהְנֶען צוּ לַאסְ־
3 סֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלסט צוּ דֶעם פְּרִיסְטֶער קָאממֶען, וֶועלְכֶער אִין יֶענֶען טַאגֶען זֵיין
וִוירְד, אוּנְד זָאלְלסט אִיהְם זַאגֶען: אִיךְ בֶּעקֶענְנֶע הַייטֶע פָאר יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט, דַאס
אִיךְ אִין דַאז לַאנְד גֶעקָאממֶען בִּין, וֶועלְכֶעם יְיָ אוּנְזֶערֶען פֶעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט
4 אוּנְז צוּ גֶעבֶּען: אוּנְד דֶער פְּרִיסְטֶער זָאלל דֶען קָארְבּ אוֹיס דֵיינֶער הַאנְד נֶעהְמֶען
5 אוּנְד אִיהְן פָאר דֶען אַלְטַאר יְיָ׳ס, דֵיינֶעם גָאטְטֶעס, הִינְלֶעגֶען: אוּנְד דוּא זָאלְלסט
אַנְטוָוארְטֶען אוּנְד זַאגֶען פָאר יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט: אֵיין וַואנְדֶערְנְדֶער אֲרַמִּי וַואר מֵיין
פַאטֶער, אוּנְד עֶר רֵייזְטֶע נַאךְ מִצְרַיִם הִינַאבּ אוּנְד עֶר וָואהְנְטֶע דָארְט אַלְס פְרֶעמְדְ־
לִינְג מִיט וֶוענִיגֶען לֵייטֶען, אוּנְד וַוארְד דָארְט צוּ אֵיינֶעם גְרָאסֶען פָאלְקֶע, מֶעכְטִיג
6 אוּנְד צַאהְלְרֵייךְ: אוּנְד דִיא מִצְרַיִם בֶּעהַאנְדֶעלְטֶען אוּנְז אִיבֶּעל אוּנְד זִיא אוּנְטֶער־
7 דְרִיקְטֶען אוּנְז אוּנְד לֶעגְטֶען אוּנְז הַארְטֶע אַרְבֵּייט אוֹיף, אוּנְד וִויר שְׁרִיעֶן צוּ יְיָ, דֶעם
גָאטט אוּנְזֶערֶער פֶעטֶער, אוּנְד יְיָ עֶרְהֶארְטֶע אוּנְזֶערֶע שְׁטִימְמֶע, אוּנְד זַאה אוּנְזֶער
8 עֶלֶענְד אוּנְד אוּנְזֶערֶע מִיהְזֶעלִיגְקֵייט אוּנְד אוּנְזֶערֶע נָאטְה: אוּנְד עֶר פִיהְרְטֶע אוּנְז
מִיט שְׁטַארְקֶער הַאנְד אוּנְד מִיט אוֹיסְגֶעשְׁטְרֶעקְטֶעם אַרְמֶע, אוּנְד מִיט גְרָאסֶעם שְׁרֶעקְ־
9 קֶען אוּנְד מִיט צֵייכֶען אוּנְד מִיט וואוּנְדֶערְן אוֹיס מִצְרַיִם הֶערוֹיס; אוּנְד עֶר בְּרַאכְטֶע
אוּנְז אַן דִיזֶען אָרְט אוּנְד גַאבּ אוּנְז דִיזֶעם לַאנְד, אֵיין לַאנְד, דַאז פָאן מִילְךְ אוּנְד הָאנִיג
10 פְלִיסְט: אוּנְד נוּן, זִיהֶע, אִיךְ בְּרִינְגֶע דִיא עֶרְסטלִינְגֶע דֶער פְרוּכְט דֶער עֶרְדֶע, וֶועלְכֶע

דוּא יְיָ, מִיר גֶעגֶעבֶּען הַאסְט: אוּנְד דוּא זָאלְלסְט זִיא פָאר יְיָ, דֵיינֶעם גָאטֶטֶע, הִינְלֶעגֶען,
11 אוּנְד זָאלְלסְט אַנְבֶּעטֶען פָאר יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט: אוּנְד זָאלְלסְט דִיךְ מִיט אַלְלֶעם דֶעם
גוּטֶען פְרֵייעֶן, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיר אוּנְד דֵיינֶעם הוֹיזֶע גֶעגֶעבֶּען הַאט: דוּא
12 אוּנְד דֶער לֵוִי אוּנְד דֶער פְרֶעמְדלִינְג, דֶער אוּנְטֶער דִיר וְואהְנֶעט: וֶוען דוּא פָאלְל־
עֶנְדֶעט הַאסְט אַלְלֶע צֶעהְנטֶען פָאן דֵיינֶעם עֶרְטרַאגֶע צוּ עֶנְטרִיכְטֶען, אִים דרִיטְטֶען
יַאהְרֶע, וֶועלְכֶעס דַאז יַאהְר דֶער צֶעהְנטֶען אִיזְט, אוּנְד הַאסְט גֶעגֶעבֶּען דֶעם לֵוִי, דֶעם
פְרֶעמְדלִינְג, דֶעם וַאיְזֶען אוּנְד דֶער וִויטְטוֶוע, אוּנְד זִיא הַאבֶּען אִין דֵיינֶען טהָארֶען
13 גֶעגֶעסֶען אוּנְד זִינְד זַאטְט גֶעוָוארְדֶען, זָא זָאלְלסְט דוּא שְפּרֶעכֶען פָאר יְיָ, דֵיינֶעם
גָאטט: אִיךְ הַאבֶּע דַאז הֵיילִיגֶע אוֹיס דֶעם הוֹיזֶע וֶועגְגֶעשַׁאפְפְט, אוּנְד הַאבֶּע אוֹיךְ
דֶעם לֵוִי אוּנְד דֶעם פְרֶעמְדלִינְגֶע, דֶעם וַאיְזֶען אוּנְד דֶער וִויטְטוֶוע גֶעגֶעבֶּען, גַאנְץ
נַאךְ דֵיינֶעם גֶעבָּאטֶע, דַאז דוּא מִיר בֶּעפָאהְלֶען הַאסְט: אִיךְ הַאבֶּע נִיכְטס אִיבֶּער־
14 טְרֶעטֶען פָאן דֵיינֶען גֶעבָּאטֶען אוּנְד הַאבֶּע נִיכְטס פֶערְגֶעסֶען: אִיךְ הַאבֶּע נִיכְט אִין
מֵיינֶער טרוֹיעֶר דַאפָאן גֶעגֶעסֶען, אוּנְד הַאבֶּע נִיכְטס דַאפָאן צוּ אוּנְרֵיינֶעם גֶעבְרַייכֶע
וֶועגְגֶעשַׁאפְפְט, אוּנְד הַאבֶּע נִיכְטס דַאפָאן פִיר דִיא טָאדְטֶען גֶעגֶעבֶּען; אִיךְ הַאבֶּע
דֶער שְׁטִימְמֶע יְיָ׳ס, מֵיינֶעם גָאטֶטֶעס, גֶעהָארְכט, אִיךְ הַאבֶּע אַלְלֶעם גֶעטהַאן, וַואס
15 דוּא מִיר בֶּעפָאהְלֶען הַאסְט: שׁוֹיעֶ הֶערַאבּ פָאן דֵיינֶער הֵיילִיגֶען וְואהְנוּנְג, פָאם
הִימְמֶעל, אוּנְד זֶעגְנֶע דֵיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל אוּנְד דַאז לַאנְד, וֶועלְכֶעס דוּא אוּנְז גֶעגֶעבֶּען
הַאסְט, וִויא דוּא אוּנְזֶערֶען פֶעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאסְט, אֵיין לַאנְד, דַאז פָאן מִילְךְ
16 אוּנְד הָאנִיג פְלִיסְט: אַן דִיזֶעם טַאגֶע בֶּעפִיהְלט דִיר יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיזֶע זַאטְצוּנְגֶען
אוּנְד רֶעכְטֶע צוּ טהוּן, אוּנְד דוּא זָאלְלסְט בֶּעדַאכְט זֵיין, דַאס דוּא זִיא מִיט דֵיינֶעם
17 גַאנְצֶען הֶערְצֶען אוּנְד מִיט דֵיינֶער גַאנְצֶען זֶעעלֶע טהוּן זָאלְלסְט; יְיָ הַאסְט דוּא הֵייטֶע
צוּגֶעזַאגְט, דַאס עֶר דֵיין גָאטט זֵיין זָאלְל, אוּנְד דַאס דוּא אִין זֵיינֶען וֶועגֶען וַואנְדֶעלְן
וִוילְלסְט אוּנְד הַאלְטֶען זֵיינֶע זַאטְצוּנְגֶען, אוּנְד זֵיינֶע גֶעבָּאטֶע אוּנְד זֵיינֶע רֶעכְטֶע, אוּנְד
18 זֵיינֶער שְׁטִימְמֶע גֶעהָארְכֶען: אוּנְד יְיָ הַאט דִיר הֵייטֶע צוּגֶעזַאגְט, דַאס דוּא זֵיין אֵייגֶע־
נֶעס פָאלְק זֵיין זָאלְלסְט, וִויא עֶר צוּ דִיר גֶערֶעדֶעט הַאט, אוּנְד דוּא זָאלְלסְט אַלְלֶע
19 זֵיינֶע גֶעבָּאטֶע הַאלְטֶען: אוּנְד דַאס עֶר דִיךְ צוּם הֶאכְסְטֶען אִיבֶּער אַלְלֶע פָאלְקֶער
זֶעטְצֶען וִוירְד, דִיא עֶר גֶעמַאכְט הַאט, אַן רוּהְם, אַן נַאמֶען, אוּנְד אַן אַנְזֶעהֶען,
אוּנְד דַאס דוּא יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט, אֵיין הֵיילִיגֶעם פָאלְק זֵיין זָאלְלסְט וִויא עֶר גֶערֶעדֶעט
הַאט:

Cap. XXVII. כז

כז

1 אוּנְד מֹשֶׁה זַאמְמְט דֶען עֶלְטֶעסְטֶען יִשְׂרָאֵל׳ס בֶּעפָאהְל דֶעם פָאלְקֶע אוּנְד שְׁפּרַאךְ:
2 הַאלְטֶע דַאז גַאנְצֶע גֶעבָּאט, דַאז אִיךְ אֵייךְ הֵייטֶע בֶּעפֶעהְלֶע: אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין
אַם טַאגֶע, דַא אִיהְר אִיבֶּער דֶען יַרְדֵּן צִיהֶעט, אִין דַאז לַאנְד, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין גָאטט,
דִיר גֶעבֶּען וִוירְד, זָאלְלסְט דוּא דִיר גְרָאסֶע שְׁטֵיינֶע אוֹיפְשְׁטֶעלְלֶען אוּנְד זִיא מִיט

3 קַאלְק אִיבֶּערְטִינְבֶען, אוּנְד דארוֹיף שְׁרַייבֶּען אַלְלֶע וָוארְטֶע דִיזֶעס גֶעזֶעטְצֶעס, וֶוען
דוּא הִינְאִיבֶּערְצִיהֶעסְט, אוֹיף דַאס דוּא אִין דַאז לַאנְד קָאמְמֶעסְט, וֶועלְכֶעס יְיָ, דֵיין
גָאטט, דִיר גֶעבֶּען ווִירְד, אֵיין לַאנְד, דַאז פָֿאן מִילְךְ אוּנְד הָאנִיג פְֿלִיסְט, זָא ווִיא יְיָ,
4 דֶער גָאטט דַיינֶער פֶֿעטֶער, צוּ דִיר גֶערֶעדֶעט הַאט׃ אוּנְד עֶס זָאלְל זֵיין, וֶוען אִיהְר
אִיבֶּער דֶען יַרְדֵן גֶעגַאנְגֶען זֵייד, זָאלְלְט אִיהְר אוֹיפְשְׁטֶעלְלֶען דִיזֶע שְׁטַיינֶע, דִיא אִיךְ
אַייךְ הֵייטֶע בֶּעפֶֿעהְלֶע, אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע עֵיבָל, אוּנְד זִיא מִיט קַאלְק אִיבֶּערְטִינְכֶען׃
5 אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט דָארְט אֵיינֶען אַלְטַאר בּוֹיעֶן יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט, אֵיינֶען אַלְטַאר פָֿאן
6 שְׁטֵיינֶען, דוּא זָאלְלְסְט קֵיין אֵייזֶען דַארִיבֶּער שְׁווִינְגֶען, אוֹיס גַאנְצֶען שְׁטֵיינֶען זָאלְלְסְט
דוּא דֶען אַלְטַאר יְיָ׳ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, עֶרְבּוֹיעֶן אוּנְד זָאלְלְסְט דַארוֹיף בְּרַאנְדָאפְּפֶֿער
7 יְיָ, דֵיינֶעם גָאטְטֶע, אָפְּפֶֿערְן׃ אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט פְֿרִידֶענְסָאפְּפֶֿער שְׁלַאכְטֶען אוּנְד
8 זִיא דָארְט עֶסְסֶען, אוּנְד דִיךְ פְֿרֵייעֶן פָֿאר יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט׃ אוּנְד דוּא זָאלְלְסְט אוֹיף
דִיא שְׁטֵיינֶע אַלְלֶע וָוארְטֶע דִיזֶעס גֶעזֶעטְצֶעס שְׁרַייבֶּען, אוּנְד זִיא זָארְגְפֶֿעלְטִיג אֵיינ־
9 גְרַאבֶּען׃ אוּנְד עֶס רֶעדֶעטֶען מֹשֶׁה אוּנְד דִיא פְּרִיסְטֶער, דִיא לְוִיִּם, צוּ גַאנְץ יִשְׂרָאֵל
אוּנְד שְׁפְּרַאכֶען׃ מֶערְקֶע אוֹיף אוּנְד הֶערֶע יִשְׂרָאֵל! דֶען הֵייטִיגֶען טַאג בִּיזְט דוּא אֵיין
10 פָֿאלְק יְיָ׳ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, גֶעוָוארְדֶען׃ זָא גֶעהָארְכֶע דֶער שְׁטִימְמֶע יְיָ׳ס, דֵיינֶעס
גָאטְטֶעס, אוּנְד טְהוּעֶ זֵיינֶע גֶעבָּאטֶע אוּנְד זֵיינֶע זַאטְצוּנְגֶען, דִיא אִיךְ דִיר הֵייטֶע
11 12 בֶּעפֶֿעהְלֶע׃ אוּנְד מֹשֶׁה בֶּעפַֿאהְל דֶעם פָֿאלְקֶע אַן דִיזֶעם טַאגֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃ דִיזֶע
זָאלְלֶען אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע גְּרִזִּים שְׁטֶעהֶען, דַאז פָֿאלְק צוּ זֶעגְנֶען, וֶוען אִיהְר אִיבֶּער
דֶען יַרְדֵּן גֶעגַאנְגֶען זֵייד, שִׁמְעוֹן אוּנְד לֵוִי אוּנְד יְהוּדָה אוּנְד יִשָּׂשכָר אוּנְד יוֹסֵף אוּנְד
13 בִּנְיָמִין׃ אוּנְד דִיזֶע זָאלְלֶען אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע עֵיבָל בֵּייא דֶעם פְֿלוּכֶע שְׁטֶעהֶען׃
14 רְאוּבֵן, גָד אוּנְד אָשֵׁר אוּנְד זְבוּלֻן, דָן אוּנְד נַפְתָּלִי׃ אוּנְד דִיא לְוִיִּם זָאלְלֶען אַנְהֶעבֶּען,
15 אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶען צוּ יֶעדֶערְמַאן פָֿאן יִשְׂרָאֵל מִיט לוֹיטֶער שְׁטִימְמֶע׃ פֶֿערְפְֿלוּכְט זֵייא
דֶער מַאן, וֶועלְכֶער אֵיין גֶעשְׁנִיטְצְטֶעס אָדֶער גֶעגָאסְסֶענֶעס גָאטְצֶענְבִּילְד מַאכְט,
אֵיינֶען גְרֵייעֶל יְיָ׳ס, אֵיין וֶוערְק דֶער הֶענְדֶע אֵיינֶעס קִינְסְטלֶערְס, אוּנְד זֶעטְצְט עֶס
אַן אֵיינֶען פֶֿערְבָּארְגֶענֶען אָרְט, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע פָֿאלְק זָאלְל אַנְטְוָוארְטֶען אוּנְד
16 שְׁפְּרֶעכֶען, אָמֵן׃ פֶֿערְפְֿלוּכְט זֵייא, וֶוער זֵיינֶען פַֿאטֶער אוּנְד זֵיינֶע מוּטְטֶער פֶֿערַאכְטֶעט!
17 אוּנְד דַאז גַאנְצֶע פָֿאלְק זָאלְל שְׁפְּרֶעכֶען, אָמֵן! פֶֿערְפְֿלוּכְט זֵייא, וֶוער דִיא גְרֶענְצֶע
18 זֵיינֶעס נֶעכְסְטֶען פֶֿערְרִיקְט, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע פָֿאלְק זָאלְל שְׁפְּרֶעכֶען, אָמֵן׃ פֶֿער־
פְֿלוּכְט זֵייא, וֶוער אֵיינֶען בְּלִינְדֶען אִירְרֶע פְֿיהְרְט אוֹיף דֶעם וֶועגֶע, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע
19 פָֿאלְק זָאלְל שְׁפְּרֶעכֶען, אָמֵן׃ פֶֿערְפְֿלוּכְט זֵייא, וֶוער דַאז רֶעכְט דֶעם פְֿרֶעמְדְלִינְגְס,
דֶעם וַואיְזֶען אוּנְד דֶער ווִיטְטְוֶע בֵּייגְט, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע פָֿאלְק זָאלְל שְׁפְּרֶעכֶען,
20 אָמֵן! פֶֿערְפְֿלוּכְט זֵייא, וֶוער בֵּייא דֶער פְֿרוֹיא זֵיינֶעס פַֿאטֶערְס לִיגְט, ווַייל עֶר דִיא
דֶעקְקֶע זֵיינֶעס פַֿאטֶערְס אוֹיפְדֶעקְט, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע פָֿאלְק זָאלְל שְׁפְּרֶעכֶען, אָמֵן!
21 פֶֿערְפְֿלוּכְט זֵייא, וֶוער בֵּייא אִירְגֶענְד אֵיינֶעם פִֿיה לִיגְט, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע פָֿאלְק זָאלְל

22 שפּרעכען, אָמֵן! פֶערְפלוּכְט זייא, װער בּייא זיינער שװעסטער ליגט, דער טאָכטער
זיינעס פאַטערס, אָדער דער טאָכטער זיינער מוּטטער, אוּנְד דאז גאַנצע פָאלְק
23 זאָלְל שפּרעכען, אָמֵן! פֶערְפלוּכְט זייא, װער בּייא זיינער שװיגערמוּטטער ליגט,
24 אוּנְד דאז גאַנצע פָאלְק זאָלְל שפּרעכען, אָמֵן! פֶערְפלוּכְט זייא, װער זיינען נעבּסטען
25 הײמליך ערשלעגט, אוּנְד דאז גאַנצע פָאלְק זאָלְל שפּרעכען, אָמֵן! פֶערְפלוּכְט זייא,
װער געלד נימט, אוּם איינען מענשען אוּנשוּלדיגען בּלוּטס צוּ ערשלאַגען, אוּנְד
26 דאז גאַנצע פָאלְק זאָלְל שפּרעכען, אָמֵן! פֶערְפלוּכְט זייא, װער ניכט דיא װאָרטע
דיזעס געזעטצעס העלט, זיא צוּ טהוּן, אוּנְד דאז גאַנצע פָאלְק זאָלְל שפּרעכען, אָמֵן!

כח Cap. XXVIII. כח

1 אוּנְד עס װירד זיין, װען דוּא דער שטימע יְיָ׳ס, דיינעס גאָטטעס, געהאָרכעסט, אַללע
זיינע געבּאָטע, דיא איך דיר הייטע בּעפֶעהלע, צוּ בּעאָבּאַכטען אוּנְד צוּ טהוּן, זאָ
װירד דיך יְיָ, דיין גאָטט, צוּר האָכסטען איבּער אַללע נאַציאָנען דער ערדע זעטצען:
2 אוּנְד עס װערדען איבּער דיך אַללע דיזע זעגנוּנגען קאָממען, אוּנְד זיא װערדען
3 דיך טרעפֶפען, װען דוּא דער שטימע יְיָ׳ס, דיינעס גאָטטעס, געהאָרכעסט: גע־
4 זעגנעט װירסט דוּא אין דער שטאַדט זיין, אוּנְד געזעגנעט אוּיף דעם פֶעלדע; גע־
זעגנעט דיא פרוּכט דיינעס לייבּעס אוּנְד דיא פרוּכט דיינעס לאַנדעס, אוּנְד דיא
פרוּכט דיינעס פיהעס, דער צוּװאַכְס דיינער רינדער אוּנְד דיא הערדען דיינער שאַפֶע;
5 6 געזעגנעט דיין קאָרבּ אוּנְד דיין װאָרטייג; געזעגנעט װירסט דוּא זיין בּייא דיינעם
7 איינגאַנגע, אוּנְד געזעגנעט װירסט דוּא זיין בּייא דיינעם אוּיסגאַנגע: יְיָ װירד דיינע
פיינדע, דיא געגען דיך אוּיפשטעהען, געשלאַגען הינגעבּען פָאר דיר; אוּיף איינעם
װעגע װערדען זיא געגען דיך אוּיסציהען, אוּנְד אוּיף זיבּען װעגען פָאר דיר פליהען:
8 יְיָ װירד דעם זעגען בּעפֶעהלען, דאס ער בּייא דיר זייא, אין דיינען פָאָררַאטהס־
קאַממערן אוּנְד אין אַללעם געשעפֿטע דיינער הענדע, אוּנְד ער װירד דיך אין דעם
9 לאַנדע זעגנען, דאז יְיָ, דיין גאָטט, דיר געבּען װירד: יְיָ װירד דיך צוּ איינעם איהם
הייליגען פָאלקע אוּיפריכטען, װיא ער דיר צוּגעשװאָרען האַט, װען דוּא בּעאָבּ־
אַכטעסט דיא געבּאָטע יְיָ׳ס, דיינעס גאָטטעס, אוּנְד אין זיינען װעגען װאַנדעלסט:
10 אוּנְד עס װערדען אַללע פֶעלקער דער ערדע זעהען, דאס דער נאַמע יְיָ׳ס איבּער
11 דיר גענאַננט איזט, אוּנְד זיך פָאר דיר פירכטען: אוּנְד יְיָ װירד דיר אַן אַללעם גוּטען
איבּערפלוּס געבּען, אַן דער פרוּכט דיינעס לייבּעס אוּנְד אַן דער פרוּכט דיינעס פיהעס,
אוּנְד אַן דער פרוּכט דיינעס לאַנדעס אין דעם לאַנדע, װעלכעס יְיָ דיינען פֶעטערן
12 צוּגעשװאָרען האַט, דיר צוּ געבּען: יְיָ װירד דיר זיינען גוּטען שאַטץ אָפֶענען, דען
הימעל, דיינעם לאַנדע רעגען צוּ זיינער צייט צוּ געבּען, אוּנְד אַללעס װערק דיינער
הענדע צוּ זעגנען, אוּנְד דוּא װירסט פילען פָאלקערן לייהען, אוּנְד דוּא װירסט פָאן

13 נִימַאנְד בָּארְגֶען, אוּנְד יְיָ ווִירְד דִיךְ צוּם הוֹיפְּטֶע מַאכֶען אוּנְד נִיכְט צוּם שְׁוַואנְץ, אוּנְד
דוּא ווִירְסְט נוּר אָבֶּען זַיין אוּנְד ווִירְסְט נִיכְט אוּנְטֶען זַיין, וֶוען דוּא דֶען גֶעבָּאטֶען יְיָ'ס,
דַיינֶעס גָאטְטֶעס, גֶעהָארְכֶעסְט, דִיא אִיךְ דִיר הֵייטֶע צוּ בֶּעאָבּאַכְטֶען אוּנְד צוּ טהוּן
14 בֶּעפֶעהְלֶע: אוּנְד דוּא זָאלְלסְט נִיכְט פָאן אַלְלֶען וָוארְטֶען אַבְּווַייכֶען, דִיא אִיךְ דִיר
הֵייטֶע בֶּעפֶעהְלֶע רֶעכְטְס אָדֶער לִינְקְס, נַאכְצוּוַואנְדֶעלְן אַנְדֶערְן גֶעטְטֶערְן, אִיהְנֶען
15 צוּ דִינֶען: אוּנְד עֶס ווִירְד זַיין, וֶוען דוּא נִיכְט דֶער שְׁטִימְמֶע יְיָ'ס, דַיינֶעס גָאטְטֶעס,
גֶעהָארְכֶעסְט, אַלְלֶע זַיינֶע גֶעבָּאטֶע אוּנְד זַיינֶע זַאטְצוּנְגֶען צוּ בֶּעאָבּאַכְטֶען אוּנְד צוּ טהוּן,
דִיא אִיךְ דִיר הֵייטֶע בֶּעפֶעהְלֶע, זָא ווֶערְדֶען אִיבֶּער דִיךְ אַלְלֶע דִיזֶע פְלִיכֶע קָאמְמֶען
16 אוּנְד וֶוערְדֶען דִיךְ טְרֶעפֶען: פֶערְפְלוּכְט ווִירְסְט דוּא אִין דֶער שְׁטַאדְט זַיין אוּנְד
17 18 פֶערְפְלוּכְט אוֹיף דֶעם פֶעלְדֶע; פֶערְפְלוּכְט דַיין קָארְבּ אוּנְד דַיין טֵייגְמוּלְדֶע: פֶער־
פְלוּכְט דִיא פְרוּכְט דַיינֶעס לֵייבֶּעס אוּנְד דִיא פְרוּכְט דַיינֶעס לַאנְדֶעס, דֶער צוּוַואכְז
19 דַיינֶער רִינְדֶער אוּנְד דִיא הֶערְדֶע דַיינֶער שַׁאפֶע: פֶערְפְלוּכְט ווִירְסְט דוּא זַיין בֵּייא
20 דַיינֶעם אֵיינְגַאנְגֶע, אוּנְד פֶערְפְלוּכְט ווִירְסְט דוּא בֵּייא דַיינֶעם אוֹיסְגַאנְגֶע זַיין: יְיָ ווִירְד
אִיבֶּער דִיךְ שִׁיקְקֶען פְלוּךְ, פֶערְווִירְרוּנְג אוּנְד שְׁטְרַאפֶע אִין אַלְלֶעם גֶעשֶׁעפְטֶע דַיינֶער
הֶענְדֶע, דַאז דוּא טהוּסְט, בִּיז דוּא פֶערְטִילְגְט בִּיזְט אוּנְד בִּיז דוּא בַּאלְד צוּ גְרוּנְדֶע
גֶעהְסְט ווֶעגֶען דֶער בָּאזְהֵייט דַיינֶער טהַאטֶען, דַאס דוּא מִיךְ פֶערְלַאסֶען הַאסְט:
21 יְיָ ווִירְד דִיר דִיא פֶעסְט אַנְהֶענְגֶען, בִּיז עֶר דִיךְ פֶעלְלִיג אוֹיפְגֶעריֶבען הַאט פָאן דֶעם
22 לַאנְדֶע הִינְוֶועג, דַאהִין דוּא קָאמְמֶעסְט, עֶס אִין בֶּעזִיטְץ צוּ נֶעהְמֶען: יְיָ ווִירְד דִיךְ
שְׁלַאגֶען מִיט שׁוִוינְדְזוּכְט אוּנְד מִיט פִיבֶּער, אוּנְד מִיט עֶנְטְצִינְדוּנְג אוּנְד מִיט בְּרַאנְד,
אוּנְד מִיט שְׁוֶוערְט אוּנְד מִיט גֶעטְרֵיידֶעבְּרַאנְד אוּנְד מִיט גֶעלְבְּזוּכְט, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען
23 דִיר בִּיז דוּא צוּ גְרוּנְדֶע גֶעהְסְט נַאכְיַאגֶען: אוּנְד עֶס ווִירְד דַיין הִימְמֶעל, וֶועלְכֶער אִיבֶּער
דַיינֶעם הוֹיפְּטֶע אִיזְט, קוּפְּפֶער זַיין, אוּנְד דִיא עֶרְדֶע, וֶועלְכֶע אוּנְטֶער דִיר אִיזְט,
24 אֵייזֶען: יְיָ ווִירְד אַלְס דֶען רֶעגֶען דַיינֶעס לַאנְדֶעס שְׁטוֹיבּ אוּנְד אַשֶׁע גֶעבֶּען, פָאם
25 הִימְמֶעל ווִירְד זָאלְכֶעס אִיבֶּער דִיךְ הֶערַאבְּפַאלְלֶען, בִּיז דוּא פֶערְטִילְגְט בִּיזְט: יְיָ
ווִירְד דִיךְ גֶעשְׁלַאגֶען הִינְגֶעבֶּען פָאר דַיינֶען פֵיינְדֶען; אוֹיף אֵיינֶעם ווֶעגֶע ווִירְסְט דוּא
גֶעגֶען אִיהְן אוֹיסְצִיהֶען, אוּנְד אוֹיף זִיבֶּען ווֶעגֶען ווִירְסְט דוּא פָאר אִיהְם פְלִיהֶען; אוּנְד
26 ווִירְסְט צוּר מִיסְהַאנְדלוּנְג פִיר אַלְלֶע קֶענִיגְרֵייכֶע דֶער עֶרְדֶע זַיין: אוּנְד דַיין לֵייכְנַאם
ווִירְד אֵיינֶע שְׁפֵּייזֶע זַיין פִיר אַלְלֶע פֶאגֶעל דֶעם הִימְמֶעלְס אוּנְד פִיר דַאז פִיה דֶער
27 עֶרְדֶע, אוּנְד נִימַאנְד ווִירְד זִיא עֶרְשְׁרֶעקְקֶען: יְיָ ווִירְד דִיךְ שְׁלַאגֶען מִיט דֶען גֶעשְׁווִירֶען
מִצְרַיִם'ס, אוּנְד מִיט בֵּיילֶען אוּנְד מִיט גְרִינְד אוּנְד מִיט קְרֶעטְצֶע, וָואפָאן דוּא נִיכְט
28 גֶעהֵיילְט ווֶערְדֶען קַאנְנסְט: יְיָ ווִירְד דִיךְ מִיט וַואהְנְזִין אוּנְד מִיט בְּלִינְדְהֵייט אוּנְד מִיט
29 בֶּעשְׁטִירְצוּנְג דֶעם הֶערְצֶענְס שְׁלַאגֶען: אוּנְד דוּא ווִירְסְט הֶערוּמְטַאפֶּען אַם מִיטְטַאג,
ווִיא דֶער בְּלִינְדֶע אִים פִינְסְטֶערְן הֶערוּמְטַאפְּט, אוּנְד עֶס ווִירְד דִיר אוֹיף דַיינֶען ווֶעגֶען
נִיכְט גֶעלִינְגֶען; אוּנְד דוּא ווִירְסְט נוּר אוּנְטֶערְדְרִיקְט אוּנְד בֶּערוֹיבְּט זַיין אַלְלֶע טַאגֶע,

30 אוּנְד נִימַאנְד װִירְד דִיר הֶעלְפֶֿען: אֵיינֶע פְֿרויא װִירְסט דוּא דִיר פֶֿערְלָאבֶּען אוּנְד אֵיין
אַנְדֶערֶער װִירְד אִיהְר בֵּייאװָאהְנֶען; אֵיין הויז װִירְסט דוּא בּויֶען אוּנְד װִירְסט עֶס נִיכְט
בֶּעװָאהְנֶען; אֵיינֶען װַיינְבֶּערְג װִירְסט דוּא פְּפְֿלַאנְצֶען אוּנְד װִירְסט אִיהְן נִיכְט בֶּענוּטְצֶען:
31 דַיין אָכְז װִירְד פָֿאר דַיינֶען אױגֶען גֶעשְׁלַאכְטֶעט װֶערְדֶען, אוּנְד דוּא װִירְסט נִיכְט
דַאפָֿאן עֶסֶּען; דַיין עֶזֶעל װִירְד פָֿאר דַיינֶעם אַנְגֶעזִיכְטֶע גֶערױבְּט װֶערְדֶען אוּנְד װִירְד
נִיכְט צוּ דִיר װִידֶערְקָאמְמֶען, דַיינֶע שַׁאפֶֿע װֶערְדֶען דַיינֶען פֵֿיינְדֶען גֶעגֶעבֶּען װֶערְדֶען,
32 אוּנְד נִימַאנְד װִירְד דִיר הֶעלְפֶֿען; דַיינֶע זָאהְנֶע אוּנְד דַיינֶע טָאכְטֶער װֶערְדֶען אֵיינֶעם
אַנְדֶערֶען פָֿאלְקֶע גֶעגֶעבֶּען װֶערְדֶען, אוּנְד דַיינֶע אױגֶען װֶערְדֶען עֶס אַנְזֶעהֶען אוּנְד
נַאךְ אִיהְנֶען דֶען גַאנְצֶען טַאג שְׁמַאכְטֶען, אוּנְד דוּא װִירְסט קֵיינֶע מַאכְט אִין דַיינֶער
33 הַאנְד הַאבֶּען: דִיא פְֿרוּכְט דַיינֶעם לַאנְדֶעס אוּנְד אַלְלֶער דַיינֶער אַרְבֵּייט װִירְד אֵיין
פָֿאלְק גֶענִיסֶען, װֶעלְכֶעס דוּא נִיכְט קֶענְנְסְט, אוּנְד דוּא װִירְסט נוּר אוּנְטֶערְדְרִיקְט
34 אוּנְד בֶּעדְרֶענְגְט זַיין אַלְלֶע טַאגֶע: אוּנְד דוּא װִירְסט װַאהְנְזִינְנִיג זַיין אִיבֶּער דֶען
35 אַנְבְּלִיק דַיינֶער אױגֶען, װֶעלְכֶען דוּא זֶעהֶען װִירְסט: יְיָ װִירְד דִיךְ מִיט בֶּאזֶעם גֶע־
שְׁװִירֶע אױף דֶען קְנִיעֶן אוּנְד אױף דֶען שֶׁענְקֶעלְן שְׁלַאגֶען, װָאפָֿאן דוּא נִיכְט גֶעהֵיילְט
36 װֶערְדֶען קַאנְנְסְט, פָֿאן דַיינֶער פוּסְזָאהְלֶע בִּיז צוּ דַיינֶעם שֵׁייטֶעל: יְיָ װִירְד דִיךְ
אוּנְד דַיינֶען קֶענִיג, דֶען דוּא אִיבֶּער דִיךְ זֶעטְצֶען װִירְסט, צוּ אֵיינֶער נַאצִיאָן פִֿיהְרֶען,
דִיא דוּא נִיכְט גֶעקַאנְנְט הַאסְט, װֶעדֶער דוּא נָאךְ דַיינֶע פֶֿעטֶער; דָארְט װִירְסט דוּא
37 אַנְדֶערְן גֶאטְטֶערְן פָֿאן הָאלְץ אוּנְד שְׁטֵיין דִינֶען: אוּנְד דוּא װִירְסט צוּם עֶרְשְׁטױנֶען זַיין,
צוּם שְׁפְּרִיכְװָארְט אוּנְד צוּם שְׁפָּאטְטֶע אוּנְטֶער אַלְלֶען פֶֿאלְקֶערְן, װָאהִין יְיָ דִיךְ פִֿיהְרֶען
38 װִירְד: פִֿילֶען זַאמֶען װִירְסט דוּא אױף דַאז פֶֿעלְד הִינױסְבְּרִינְגֶען, אוּנְד װֶענִיג װִירְסט
39 דוּא אֵיינְזַאמְמֶעלְן, דֶען דִיא הֵיישְׁרֶעקְקֶע װִירְד אִיהְן אַבְּפְֿרֶעסֶּען: װַיינְבֶּערְגֶע װִירְסט
דוּא פְּפְֿלַאנְצֶען אוּנְד בֶּעאַרְבֵּייטֶען, אַבֶּער װַיין װִירְסט דוּא נִיכְט טְרִינְקֶען אוּנְד נִיכְט
40 אֵיינְזַאמְמֶעלְן, דֶען דֶער װאוּרְם װִירְד אִיהְן פֶֿערְצֶעהְרֶען; אֶלְבֵּיימֶע װִירְסט דוּא הַאבֶּען
אִין אַלְלֶען דַיינֶען גְרֶענְצֶען, אַבֶּער מִיט אֶל װִירְסט דוּא דִיךְ נִיכְט זַאלְבֶּען, דֶען דַיין
41 אֶלְבּױם װִירְד דִיא אֶלְבֶּעערֶען אַבְּװֶערְפֶֿען: זָאהְנֶע אוּנְד טָאכְטֶער װִירְסט דוּא עֶר־
צֵייגֶען, אַבֶּער זִיא װֶערְדֶען דִיר נִיכְט אַנְגֶעהֶערֶען, דֶען זִיא װֶערְדֶען אִין דִיא גֶעפַאנְגֶענְ־
42 שַׁאפְֿט גֶעהֶען: אַלְלֶע דַיינֶע בֵּיימֶע אוּנְד דִיא פְֿרוּכְט דַיינֶעם לַאנְדֶעס װֶערְדֶען דִיא
43 גְרִילְלֶען פֶֿערְדֶערְבֶּען: דֶער פְֿרֶעמְדְלִינְג, װֶעלְכֶער אוּנְטֶער דִיר װָאהְנְט, װִירְד זִיךְ
אִיבֶּער דִיךְ עֶרְהֶעבֶּען הָאהֶער אוּנְד הֶאהֶער, אוּנְד דוּא װִירְסט טִיפֶֿער אוּנְד טִיפֶֿער
44 זִינְקֶען: עֶר װִירְד דִיר לַייהֶען, אַבֶּער דוּא װִירְסט אִיהְם נִיכְט לַייהֶען, עֶר װִירְד
45 צוּם הױפְּט װֶערְדֶען, אוּנְד דוּא װִירְסט צוּם שְׁװַאנְץ װֶערְדֶען, אוּנְד זָא װֶערְדֶען אִיבֶּער
דִיךְ אַלְלֶע דִיזֶע פְֿלִיכֶע קָאמְמֶען, אוּנְד װֶערְדֶען דִיר נַאכְיַאגֶען אוּנְד דִיךְ עֶרְרֵייכֶען,
בִּיז דוּא פֶֿערְטִילְגְט בִּיזְט, װַייל דוּא דֶער שְׁטִימְמֶע יְיָ'ס, דַיינֶעס גָאטְטֶעס, נִיכְט גֶעהָארְכְט
הַאסְט, זַיינֶע גֶעבָּאטֶע אוּנְד זַיינֶע זַאטְצוּנְגֶען צוּ בֶּעאָבְּאַכְטֶען, דִיא עֶר דִיר בֶּעפָֿאהְלֶען

46 האט: אונד זא װערדען זיא אן דיר צום צייכען אונד צום װאונדער זיין, אונד אן
47 דיינעם זאמען עװיגליך: דארום, דאס דוא יי, דיינעם גאטט, ניכט געדינט האסט,
מיט פרײדע אונד מיט לוסט דעם הערצענס, דא דוא פאן אללעם רייכליך
48 האטטעסט: אונד דוא װירסט דיינען פיינדען דינען, װעלכע יי געגען דיך שיקקען
װירד, אין הונגער אונד אין דורסט, אונד אין בלאסע אונד אין מאנגעל אן אללעם;
אונד ער װירד איין אייזערנעס יאך אויף דיינען האלז לעגען, ביז ער דיך פער־
49 טילגט האט: יי װירד איבער דיך איין פאלק אויס דער פערנע ברינגען, פאם ענדע
דער ערדע, װיא דער אדלער דאהערפליגט; איין פאלק, דעססען שפראכע דוא
50 ניכט פערשטעהסט; איין פרעכעס פאלק, װעלכעס ניכט דאז אנזעהען דעם אלטען
51 אכטעט, אונד דעם קנאבען זיך ניכט ערבארמט: אונד דיזעס װירד דיא פרוכט
דיינעס פיהעס אונד דיא פרוכט דיינעס לאנדעס פערצעהרען, ביז דוא פערטילגט
ביזט, אונד װירד דיר ניכט איבריג לאססען קארן, מאסט אונד על, דען צװאכז
דיינער רינדער אונד דיא העערדען דיינער שאפע, ביז עס דיך אויסגעראטטעט האט:
52 אונד עס װירד דיך אין אללען דיינען טהארען בעלאגערן, ביז דאס דיינע האהען
אונד פעסטען מויערן נידערזינקען װערדען, אויף װעלכע דוא דיך פערלאססען
האסט אין דיינעם גאנצען לאנדע, אונד עס װירד דיך אין אללען דיינען טהארען
בעלאגערן, אין דיינעם גאנצען לאנדע, װעלכעס יי, דיין גאטט, דיר געגעבען האט:
53 אונד דוא װירסט דיא פרוכט דיינעס לייבעס פערצעהרען, דאז פלייש דיינער זאהנע
אונד דיינער טאכטער, װעלכע יי, דיין גאטט, דיר אין דער בעלאגערונג אונד אין
54 דער בעדרענגניס געגעבען האט, װאמיט דיך דיין פיינד ענגסטיגען װירד: דער װייכ־
ליכסטע אונד צערטליכסטע מאן אונטער דיר װירד זיינעם ברודער אונד דער פרויא
זיינעס בוזענס אונד דעם רעסטע זיינער קינדער, דיא ער איבריג געלאססען, מיס־
55 גאננען, איינעם פאן איהנען פאן דעם פליישע זיינער קינדער צו געבען, דאז ער
פערצעהרעט, װייל איהם גאנסט ניכטס איבריג בלייבט אין דער בעלאגערונג אונד
אין דער בעענגסטיגונג, װאמיט דיך דיין פיינד ענגסטיגען װירד אין אללען דיינען
56 טהארען: דיא װייכליכסטע אונד צערטליכסטע פרויא אונטער דיר, דיא ניכט
פערזוכט האט, איהרע פוסזאהלע אויף דיא ערדע צו זעטצען אויס פערצערטלונג
אונד אויס װייכליכקייט, זיא װירד דעם מאן איהרעס בוזענס אונד איהרעם זאהן אונד
57 איהרער טאכטער מיסגאננען, אונד איהרער נאכגעבורט, דיא צװישען איהרען פיסען
הערפארגינג, אונד איהרען קינדערן, דיא זיא געבארען האט, דען זיא װירד זיא אויפ־
פרעססען אויס מאנגעל אן אללעם, אים פערבארגענען אין דער בעלאגערונג אונד
אין דער בעענגסטיגונג, װאמיט דיין פיינד דיך ענגסטיגען װירד אין דיינען טהארען:
58 װען דוא ניכט צו טהון בעאבאכטעסט אללע װארטע דיזעס געזעטצעס, דיא אין דיזעם
בוכע געשריבען זינד, דען יי, דיינען גאטט, דיזען העררליכען אונד פורכטבארען נאמען,

צוּ פֿירְכטֶען׃ אוּנְד יְיָ ווִירְד דֵיינֶע פּלַאגֶען עֶרְשטוֹינְלִיךְ מַאכֶען אוּנְד דִיא פּלַאגֶען 59
דֵיינֶעס זַאמֶענְס, גְרָאסֶע אוּנְד אַנְהַאלְטֶענְדֶע פּלַאגֶען, אוּנְד בֶּאזֶע אוּנְד אַנְהַאלְטֶענְדֶע
קְרַאנְקְהַייטֶען׃ אוּנְד עֶר ווִירְד דִיר אַלְלֶע קְרַאנְקְהַייטֶען מִצְרַיִם׳ס צוּווֶענְדֶען, פָֿאר 60
ווֶעלְכֶען דוּא דִיךְ פֿירְכטֶעסְט, אוּנְד זִיא ווֶערְדֶען דִיר אַנְהַאנְגֶען׃ אוֹיךְ יֶעדֶע קְרַאנְקְ־ 61
הַייט אוּנְד יֶעדֶע פּלַאגֶע, דִיא נִיכְט אִין דֶעם בּוּכֶע דִיזֶעס גֶעזֶעטְצֶעס גֶעשְׁרִיבֶּען אִיזְט,
ווִירְד יְיָ אִיבֶּער דִיךְ בְּרִינְגֶען, בִּיז דוּא פֶֿערְטִילְגְט בִּיזְט׃ אוּנְד אִיהְר ווֶערְדֶעט אִיבְּרִיג 62
בְּלַייבֶּען אִין גֶערִינְגֶער אַנְצַאהְל, שְׁטַאטְט דַאס אִיהְר ווִיא שְׁטֶערְנֶע דֶעס הִימְמֶעלְס
אַן מֶענְגֶע ווַארֶעט׃ ווַייל דוּא דֶער שְׁטִימְמֶע יְיָ׳ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס, נִיכְט גֶעהָארְכְט
הַאסְט׃ אוּנְד עֶס ווִירְד זַיין, ווִיא זִיךְ יְיָ אִיבֶּער אֵייךְ פְֿרַייעֶטֶע, אֵייךְ גוּטֶעס צוּ טְהוּן 63
אוּנְד אֵייךְ צוּ פֶֿערְמֶעהְרֶען, זָא ווִירְד זִיךְ יְיָ אַלְסדַאן אִיבֶּער אֵייךְ פְֿרַייעֶן, אֵייךְ אוֹיס־
צוּרָאטְטֶען אוּנְד צוּ פֶֿערְטִילְגֶען׃ אוּנְד אִיהְר ווֶערְדֶעט ווֶעגְגֶערִיסְסֶען ווֶערְדֶען אוֹיס
דֶעם לַאנְדֶע, דַאהִין דוּא קָאמְמֶעסְט עֶס אִין בֶּעזִיטְץ צוּ נֶעהְמֶען׃ אוּנְד יְיָ ווִירְד דִיךְ 64
אוּנְטֶער אַלְלֶע פֶֿאלְקֶער צֶערְשְׁטְרַייעֶן, פָֿאן אֵיינֶעם עֶנְדֶע דֶער עֶרְדֶע בִּיז צוּם אַנְ־
דֶערְן עֶנְדֶע דֶער עֶרְדֶע, אוּנְד דָארְט ווִירְסְט דוּא אַנְדֶערְן גָאטְטֶערְן דִינֶען, דִיא דוּא
נִיכְט גֶעקַאנְנְט הַאסְט, ווֶעדֶער דוּא נָאךְ דֵיינֶע פֶֿעטֶער, פָֿאן הָאלְץ אוּנְד שְׁטַיין, אוּנְד 65
אוּנְטֶער דִיזֶען פֶֿאלְקֶערְן ווִירְסְט דוּא נִיכְט רוּהִיג בְּלַייבֶּען, אוּנְד קֵיינֶע רַאסְט הַאבֶּען
פִֿיר דֵיינֶע פּוּסְזָאהְלֶען׃ אוּנְד יְיָ ווִירְד דִיר דָארְט אֵיין בֶּעבֶּענְדֶעס הֶערְץ גֶעבֶּען, אוּנְד
אֵיין פֶֿערְשְׁמַאכְטֶען דֶער אוֹיגֶען, אוּנְד הִינְשְׁווִינְדֶען דֶער זֶעעלֶע׃ אוּנְד דֵיין לֶעבֶּען 66
ווִירְד פָֿאר דִיר הֶענְגֶען, אוּנְד דוּא ווִירְסְט דִיךְ בֵּייא טַאג אוּנְד נַאכְט פֿירְכטֶען, אוּנְד
ווִירְסְט דֵיינֶעס לֶעבֶּענְס נִיכְט זִיכֶער זַיין׃ דֶעס מָארְגֶענְס ווִירְסְט דוּא זַאגֶען׃ אַךְ, 67
ווֶערֶע עֶס אַבֶּענְד! אוּנְד דֶעס אַבֶּענְדס ווִירְסְט דוּא זַאגֶען׃ אַךְ ווֶערֶע עֶס מָארְגֶען!
פָֿאר דֶער פוּרְכְט דֵיינֶעס הֶערְצֶענְס, ווָאמִיט דוּא דִיךְ פֿירְכטֶען ווִירְסְט, אוּנְד פָֿאר
דֶעם אַנְבְּלִיק דֵיינֶער אוֹיגֶען, דֶען דוּא זֶעהֶען ווִירְסְט׃ אוּנְד יְיָ ווִירְד דִיךְ צוּרִיקְפִֿיהְרֶען 68
נַאךְ מִצְרַיִם אִין שִׁיפְֿפֶֿען, אוֹיף דֶעם ווֶעגֶע, פָֿאן ווֶעלְכֶעם אִיךְ דִיר גֶעזַאגְט הַאבֶּע,
דוּא זָאלְלסְט אִיהְן נִיכְט מֶעהְר זֶעהֶען, אוּנְד אִיהְר ווֶערְדֶעט דָארְט אֵייעֶרֶען פֵֿיינְדֶען
צוּ קְנֶעכְטֶען אוּנְד מֶעגְדֶען פֶֿערְקוֹיפְֿט ווֶערְדֶען, אוּנְד עֶס ווִירְד קֵיין קֵייפֶֿער זַיין׃
דִיזֶעס זִינְד דִיא ווָארְטֶע דֶעס בּוּנְדֶעס, ווֶעלְכֶען יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאט, מִיט 69
דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל׳ס אִים לַאנְדֶע מוֹאָב צוּ שְׁלִיסֶען אוֹיסֶער דֶעם בּוּנְדֶע, ווֶעלְכֶען
עֶר מִיט אִיהְנֶען אִין חוֹרֵב גֶעשְׁלָאסֶען הַאטְטֶע׃

כט Cap. XXIX. כט

אוּנְד משֶׁה רִיף דֶעם גַאנְצֶען יִשְׂרָאֵל, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ צוּ אִיהְנֶען׃ אִיהְר הַאבְּט גֶעזֶעהֶען 1
אַלְלֶעס ווַאס יְיָ פָֿאר אֵייעֶרֶען אוֹיגֶען אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם דֶעם פַּרְעֹה גֶעטְהַאן הַאט,
אוּנְד אַלְלֶען זֵיינֶען דִינֶערְן אוּנְד זֵיינֶעם גַאנְצֶען לַאנְדֶע׃ דִיא גְרָאסֶען פְּרִיפוּנְגֶען, דִיא 2

3 דִּיזֶע אוֹיגֶען גֶעזֶעהֶען הַאבֶּען, יֶענֶע גְרָאסֶען צֵייכֶען אוּנְד וואוּנְדֶער: אוּנְד יְיָ הַאט
אֵייךְ נִיכְט אַיין הֶערְץ צוּם עֶרְקֶענְנֶען גֶעגֶעבֶּען, נָאךְ אוֹיגֶען צוּם זֶעהֶען, נָאךְ אָהְרֶען
4 צוּם הֶארֶען בִּיז אוֹיף דֶען הַייטִיגֶען טַאג: אוּנְד אִיךְ הַאבֶּע אֵייךְ פִירְצִיג יַאהְרֶע אִין
דֶער וִויסְטֶע גֶעפִיהְרְט, אֵיירֶע קְלֵיידֶער ווֹארְדֶען אוֹיף אֵייךְ נִיכְט אַבְּגֶענִיטְצְט, אוּנְד
5 דֵיינֶע שׁוּהֶע ווֹארְדֶען נִיכְט אוֹיף דֵיינֶעם פוּסֶע אַבְּגֶענִיטְצְט; בְּרָאד הַאבְּט אִיהְר נִיכְט
גֶעגֶעסֶען אוּנְד וַויין אוּנְד שְׁטַארְקֶעס גֶעטְרֶענְקֶע הַאבְּט אִיהְר נִיכְט גֶעטְרוּנְקֶען, דַאמִיט
6 אִיהְר וִויסְסֶעט, דַאס אִיךְ יְיָ, אֵייעֶר גָאטט בִּין: אוּנְד דַא אִיהְר אַן דִיזֶען אָרְט קַאמֶעט,
צָאג אוֹיס סִיחוֹן, קֶאנִיג פָאן חֶשְׁבּוֹן, אוּנְד עוֹג, קֶאנִיג פָאן בָּשָׁן, אוּנְד צוּם קְרִיגֶע עֶנְטְ־
7 גֶעגֶען, אַבֶּער וִויר שְׁלוּגֶען זִיא: אוּנְד וִויר נַאהְמֶען אִיהְר לַאנְד אֵיין אוּנְד גַאבֶּען עֶס
אַלְס עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ דֶעם רְאוּבֵנִי אוּנְד דֶעם גָדִי אוּנְד דֶעם הַאלְבֶּען שְׁטַאמְמֶע מְנַשֶּׁה:
8 אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט דִיא וָוארְטֶע דִיזֶעס בּוּנְדֶעס בֶּעאָבְּאַכְטֶען, אוּנְד זִיא טְהוּן, דַאמִיט
9 אִיהְר גְלִיקְלִיךְ זֵייד אִין אַלְלֶעם וַואס אִיהְר טְהוּט: אִיהְר שְׁטֶעהְט אַלְלֶע הַייטֶע פָאר
יְיָ, אֵיירֶעם גָאטט, אֵיירֶע הֵייפְּטֶער, אֵיירֶע שְׁטֶעמְמֶע, אֵיירֶע עֶלְטֶעסְטֶען אוּנְד אֵיירֶע
10 אַמְטְלֵייטֶע, אֵיין יֶעדֶער מַאן אִין יִשְׂרָאֵל: אֵיירֶע קִינְדֶער, אֵיירֶע וַוייבֶּער אוּנְד דֵיין
פְרֶעמְדְלִינְג, וֶועלְכֶער אִין דֶער מִיטְטֶע דֵיינֶעס לַאנְדֶעס אִיזְט, פָאן דֵיינֶעם הָאלְצְהוֹיֶער
11 בִּיז צוּ דֵיינֶעם וַואסֶערְשֶׁעפְּפֶער; דַאס דוּא אִין דֶען בּוּנְד יְיָ'ס, דֵיינֶעס גָאטְטֶעס,
אוּנְד אִין זֵיינֶען אֵייד אֵיינְגֶעהֶעסְט, וֶועלְכֶען יְיָ, דֵיין גָאטט, הַייטֶע מִיט דִיר שְׁלִיסְט;
12 דַאמִיט עֶר דִיךְ הַייטֶע אִיהְם צוּם פָאלְקֶע עֶרְרִיכְטֶע, אוּנְד דַאס עֶר דֵיין גָאטט זֵייא,
וִויא עֶר דִיר גֶערֶעדֶעט הַאט, אוּנְד וִויא עֶר דֵיינֶען פֶעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאט, דֶעם
13 אַבְרָהָם, דֶעם יִצְחָק אוּנְד דֶעם יַעֲקֹב: אוּנְד נִיכְט מִיט אֵייךְ אַלְלֵיין שְׁלִיסֶע אִיךְ
14 דִיזֶען בּוּנְד אוּנְד דִיזֶען אֵייד, זָאנְדֶערְן (בֵּיידֶעס) מִיט דֶעמְיֶענִיגֶען, וֶועלְכֶער הִיר מִיט
אוּנְז הַייטֶע פָאר יְיָ, אוּנְזֶערֶעם גָאטט, שְׁטֶעהֶעט, אוּנְד מִיט דֶעמְיֶענִיגֶען, וֶועלְכֶער הַייטֶע
15 מִיט אוּנְז נִיכְט הִיר אִיזְט; דֶען אִיהְר וִויסְט עֶס, וִויא וִויר אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם גֶעוָואהְנְט
הַאבֶּען, אוּנְד וִויא וִויר מִיטְטֶען דוּרְךְ דִיא פָאלְקֶער גֶעצָאגֶען זִינְד, דוּרְךְ דִיא אִיהְר
16 גֶעצָאגֶען זֵייד: אוּנְד אִיהְר הַאבְּט אִיהְרֶע גְרֵייעֶל אוּנְד אִיהְרֶע גָאטְצֶען פָאן הָאלְץ אוּנְד
17 שְׁטֵיין, זִילְבֶּער אוּנְד גָאלְד גֶעזֶעהֶען, דִיא בֵּייא אִיהְנֶען וַוארֶען; דַאמִיט נִיכְט אִינְטֶער
אֵייךְ זֵייא אֵיין מַאן אָדֶער אֵיינֶע פְרוֹיא, אָדֶער אֵיין גֶעשְׁלֶעכְט, אָדֶער אֵיין שְׁטַאם,
דֶעסְסֶען הֶערְץ זִיךְ הַייטֶע פָאן יְיָ, אוּנְזֶערֶעם גָאטט, אַבְּוֶוענְדֶעט, אוּם הִינְצוּגֶעהֶען דֶען
גָאטְטֶערְן דִיזֶער פֶאלְקֶער צוּ דִינֶען; דַאמִיט נִיכְט אוּנְטֶער אֵייךְ זֵייא אֵיינֶע ווּרְצֶעל,
18 דִיא גַאלְלֶע אוּנְד וֶוערְמוּטְה הֶערְפָארְבְּרִינְגְט: אוּנְד עֶס וִירְד זֵיין, דַאס, וֶוען עֶר דִיא
וָוארְטֶע דִיזֶעס אֵיידֶעס הֶארְט, עֶר דִיךְ אִין זֵיינֶעם הֶערְצֶען זֶעגְנֶע אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶע:
מִיר וִוירְד עֶס וָואהְל גֶעהֶען, וֶוען אִיךְ אוֹיךְ אִין דֶער פֶערְשְׁטָאקְטְהֵייט מֵיינֶעס הֶערְצֶענְס
19 וַואנְדְלֶע, אוּם דִיא טְרוּנְקֶענְהֵייט צוּם דוּרְסְטֶע צוּ פִיגֶען: דַא וִוירְד יְיָ דֶעם נִיכְט
פֶערְצֵייהֶען וָואלְלֶען, זָאנְדֶערְן אַלְסְדַאן וִוירְד דֶער צָארְן יְיָ'ס רוֹיכֶען אוּנְד זֵיין אֵייפֶער

אִיבֶּער דִיזֶען מַאן, אוּנְד עֶס וִוירְד זִיךְ אוֹיף אִיהְן דֶער גַאנְצֶע פְלוּךְ יְיָ'ס לֶעגֶען,
וֶועלְכֶער אִין דִיזֶעם בּוּכֶע גֶעשְׁרִיבֶּען אִיזְט, אוּנְד יְיָ וִוירְד זַיינֶען נַאמֶען אוֹיסְוִוישֶׁען
20 אוּנְטֶער דֶעם הִימְמֶעל: אוּנְד יְיָ וִוירְד אִיהְן אַבְּזָאנְדֶערְן צוּם אוּנְגְלִיק אוֹיס אַלְלֶען
שְׁטֶעמְמֶען יִשְׂרָאֵל'ס, נַאךְ אַלְלֶען פְלִיכֶען דֶעם בּוּנְדֶעס, וֶועלְכֶער אִין דִיזֶעם בּוּכֶע
21 דֶעם גֶעזֶעטְצֶעס אוֹיפְגֶעשְׁרִיבֶּען אִיזְט: אוּנְד עֶס וִוירְד דַאז שְׁפֶּעטֶערֶע גֶעשְׁלֶעכְט
שְׁפְּרֶעכֶען, אֵיירֶע קִינְדֶער, דִיא נַאךְ אֵייךְ אוֹיפְשְׁטֶעהֶען וֶוערְדֶען, אוּנְד דֶער פְרֶעמְדֶע,
וֶועלְכֶער אוֹיס וֵוייטֶעם לַאנְדֶע קָאמְמֶען וִוירְד, אִינְדֶעם זִיא דִיא שְׁלֶעגֶע דִיזֶעס לַאנְדֶעס
22 אוּנְד אִיהְרֶע קְרַאנְקְהֵייטֶען זֶעהֶען וֶוערְדֶען, וָאמִיט יְיָ עֶס קְרַאנְק גֶעמַאכְט הַאט, צוּ
שְׁוֶועפֶעל אוּנְד זַאלְץ אִיהְר גַאנְצֶעס לַאנְד פֶערְבְּרַאנְט, דַאס עֶס נִיכְט בֶּעזֶעעט וֶוער־
דֶען קַאן אוּנְד נִיכְטס הֶערְפָארְבְּרִינְגְט, אוּנְד נִיכְט אִירְגֶענְד אֵיין קְרוֹיט דַארִין הֶער־
פָארְקָאמְמְט; גְלֵייךְ דֶער צֶערְשְׁטֶארוּנְג פָאן סְדוֹם אוּנְד עֲמֹרָה, אַדְמָה אוּנְד צְבוֹיִם,
23 וֶועלְכֶע יְיָ אִין זַיינֶעם צָארְנֶע אוּנְד אִין זַיינֶעם גְרִימְמֶע צֶערְשְׁטֶארְט הַאט: אוּנְד זָא
וֶוערְדֶען אַלְלֶע פֶאלְקֶער זַאגֶען: וֶועסְוֶועגֶען הַאט יְיָ אַלְזָא דִיזֶעם לַאנְדֶע גֶעטְהַאן,
24 וָאהֶער דִיזֶער גְרָאסֶע בְּרֶענְנֶענְדֶע צָארְן? אוּנְד מַאן וִוירְד שְׁפְּרֶעכֶען: וֵוייל זִיא פֶער־
לַאסְסֶען הַאבֶּען דֶען בּוּנְד יְיָ'ס, דֶעם גָאטְטֶעס אִיהְרֶער פֶעטֶער, דֶען עֶר מִיט אִיהְנֶען
גֶעשְׁלָאסְסֶען הַאט, אַלְס עֶר זִיא אוֹיס דֶעם לַאנְדֶע מִצְרַיִם הֶערוֹיסְגֶעפִיהְרְט הַאט:
25 אוּנְד זִיא גִינְגֶען הִין אוּנְד דִינְטֶען אַנְדֶערְן גֶעטְטֶערְן, אוּנְד בֶּעטֶעטֶען זִיא אַן; גֶעטְטֶער,
26 דִיא זִיא נִיכְט קַאנְנְטֶען, אוּנְד דִיא עֶר אִיהְנֶען נִיכְט צוּגֶעטְהֵיילְט הַאטְטֶע: אוּנְד
דַארוּם אִיזְט דֶער צָארְן יְיָ'ס אִיבֶּער דִיזֶעס לַאנְד עֶנְטְבְּרַאנְט, דַארוֹיף דֶען גַאנְצֶען
27 פְלוּךְ, דֶער אִין דִיזֶעם בּוּכֶע גֶעשְׁרִיבֶּען אִיזְט, צוּ בְּרִינְגֶען: אוּנְד יְיָ הַאט זִיא אוֹיס־
גֶערָאטְטֶעט אוֹיס אִיהְרֶעם לַאנְדֶע אִים צָארְן אוּנְד אִין גְרִים אוּנְד אִין גְרָאסֶער עֶנְט־
רִיסְטוּנְג, אוּנְד עֶר הַאט זִיא אִין אֵיין פְרֶעמְדֶעס לַאנְד גֶעוָוארְפֶען, וִויא הֵייטִיגֶעס
28 טַאגֶעס: דִיא פֶערְבָּארְגֶענֶען דִינְגֶע גֶעהֶערֶען יְיָ אוּנְזֶערֶעם גָאטט אַן, אַבֶּער דִיא גֶע־
אָפְפֶענְבַּארְטֶען גֶעהֶערֶען אוּנְז אוּנְד אוּנְזֶערֶען קִינְדֶערְן, בִּיז אִין עֶווִיגְקֵייט צוּ טְהוּן
אַלְלֶע וָוארְטֶע דִיזֶעס גֶעזֶעטְצֶעס:

ל Cap. XXX. ל

1 אוּנְד עֶס וִוירְד זַיין, וֶוען אַלְלֶע דִיזֶע וָוארְטֶע אִיבֶּער דִיךְ קָאמְמֶען וֶוערְדֶען, דֶער
זֶעגֶען אוּנְד דֶער פְלוּךְ, דֶען אִיךְ דִיר פָארְגֶעלֶעגְט הַאבֶּע, אוּנְד דוּא וִוירְסְט זִיא דִיר
צוּ הֶערְצֶען נֶעהְמֶען אוּנְטֶער אַלְלֶען פֶאלְקֶערְן, וָואהִין יְיָ, דֵיין גָאטט, דִיךְ פֶערְשְׁטָא־
2 סֶען הַאט, אוּנְד דוּא בֶּעקֶעהְרֶעסְט דִיךְ צוּ יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט, אוּנְד וִוירְסְט גֶעהָארְכֶען
זֵיינֶער שְׁטִימְמֶע, גַאנְץ זָא וִויא אִיךְ דִיר הֵייטֶע בֶּעפֶעהְלֶע, דוּא אוּנְד דֵיינֶע קִינְדֶער,
3 מִיט דֵיינֶעם גַאנְצֶען הֶערְצֶען אוּנְד מִיט דֵיינֶער גַאנְצֶען זֶעעלֶע, זָא וִוירְד אוֹיךְ יְיָ, דֵיין
גָאטט, דֵיינֶע גֶעפַאנְגֶענְשַׁאפְט צוּרִיק וֶוענְדֶען, אוּנְד עֶר וִוירְד זִיךְ דֵיינֶער עֶרְבַּארְמֶען,

אוּנְד וִוירְד דִיךְ וִוידֶער אוּים אַלְלֶען פֶֿאלְקֶערְן פֶֿערְזַאמְמֶעלְן, וָואהִין דִיךְ יְיָ, דֵיין
4 גָאטט, צֶערְשְׁטְרֵייט הַאט; וֶוען אוֹיךְ דֵיינֶע פֶֿערְשְׁטָאסֶענֶען אַם עֶנְדֶע דֶעם הִימְמֶעלְם
וֶוערֶען, זָא וִוירְד יְיָ, דֵיין גָאטט, פָֿאן דָארְט דִיךְ זַאמְמֶעלְן, אוּנְד פָֿאן דָארְט דִיךְ
5 הָאלֶען, אוּנְד יְיָ, דֵיין גָאטט, וִוירְד דִיךְ אִין דַאז לַאנְד בְּרִינְגֶען, וֶועלְכֶעס דֵיינֶע פֶֿעטֶער
בֶּעזֶעסְסֶען הַאבֶען, אוּנְד וִוירְסט עֶס אֵיינְנֶעהְמֶען, אוּנְד עֶר וִוירְד דִיךְ גְלִיקְלִיכֶער אוּנְד
6 צַאהְלְרֵייכֶער אַלְס דֵיינֶע פֶֿעטֶער מַאכֶען: אוּנְד יְיָ, דֵיין גָאטט, וִוירְד דֵיין הֶערְץ אוּנְד
דַאז הֶערְץ דֵיינֶעס זַאמֶענְס בֶּעשְׁנֵיידֶען, דַאס דוּא יְיָ, דֵיינֶען גָאטט, מִיט דֵיינֶעם גַאנְצֶען
הֶערְצֶען אוּנְד מִיט דֵיינֶער גַאנְצֶען זֶעעלֶע לִיבֶּעסְט, אוּם דֵיינֶעס לֶעבֶּענְס ווִילְלֶען:
7 אוּנְד יְיָ, דֵיין גָאטט, וִוירְד אַלְלֶע דִיזֶע פְּלִיכֶע אוֹיף דֵיינֶע פֵֿיינְדֶע אוּנְד אוֹיף דֵיינֶע
8 הַאסְסֶער לֶעגֶען, וֶועלְכֶע דִיר נַאכְגֶעיַאגְט הַאבֶען, אוּנְד דוּא וִוירְסט דִיךְ בֶּעקֶעהְרֶען
אוּנְד וִוירְסט דֶער שְׁטִימְמֶע יְיָ׳ס גֶעהָארְכֶען, אוּנְד וִוירְסט אַלְלֶע זֵיינֶע גֶעבָּאטֶע טהוּן,
9 דִיא אִיךְ דִיר הֵייטֶע בֶּעפֶֿעהְלֶע: אוּנְד יְיָ, דֵיין גָאטט, וִוירְד דִיר אֵיינֶען אִיבֶּער־
פְֿלוּס גֶעבֶּען אִין אַלְלֶעם וֶוערְקֶע דֵיינֶער הֶענְדֶע, אִין דֶער פְֿרוּכְט דֵיינֶעס לֵייבֶּעס
אוּנְד אִין דֶער פְֿרוּכְט דֵיינֶעס פִֿיהֶעס אוּנְד אִין דֶער פְֿרוּכְט דֵיינֶעס עֶרְדְרֵייכְס, צוּם
גוּטֶען, דֶען יְיָ וִוירְד זִיךְ וִוידֶער פְֿרֵייעֶן אִיבֶּער דִיךְ צוּם גוּטֶען, זָא וִויא עֶר זִיךְ גֶע־
10 פְֿרֵייט הַאט אִיבֶּער דֵיינֶע פֶֿעטֶער: וֶוען דוּא אוֹיף דִיא שְׁטִימְמֶע יְיָ׳ס, דֵיינֶעס גָאט־
טֶעס הֶערֶעסְט, צוּ בֶּעאָבְּאַכְטֶען זֵיינֶע גֶעבָּאטֶע אוּנְד זֵיינֶע זַאטְצוּנְגֶען, דִיא אוֹיפְֿגֶע־
שְׂרִיבֶּען זִינְד אִין דִיזֶעם בּוּכֶע דֶעם גֶעזֶעטְצֶעס, אִינְדֶעם דוּא דִיךְ צוּ יְיָ, דֵיינֶעם גָאטט,
11 בֶּעקֶעהְרֶעסְט, מִיט דֵיינֶעם גַאנְצֶען הֶערְצֶען אוּנְד מִיט דֵיינֶער גַאנְצֶען זֶעעלֶע: דֶען
דִיזֶעס גֶעבָּאט, דַאז אִיךְ דִיר הֵייטֶע גֶעבִּיטֶע, עֶס אִיזְט פִֿיר דִיךְ נִיכְט צוּ שְׁוֶוער, אוּנְד
12 אִיזְט נִיכְט וֵוייט; עֶס אִיזְט נִיכְט אִים הִימְמֶעל, דַאס מַאן שְׁפְּרֶעכֶע: וֶוער שְׁטֵייגְט
פִֿיר אוּנְז אִין דֶען הִימְמֶעל הִינוֹיף אוּנְד הָאלְט עֶס אוּנְז, אוּנְד לֶעסְט עֶס אוּנְז הֶערֶען,
13 אוֹיף דַאס וִויר עֶס טהוּן: אוּנְד עֶס אִיזְט אוֹיךְ נִיכְט יֶענְזֵייטְס דֶעם מֶעערֶעס, דַאס
מַאן שְׁפְּרֶעכֶע: וֶוער פֶֿעהְרְט פִֿיר אוּנְז הִינְאִיבֶּער יֶענְזֵייטְס דֶעם מֶעערֶעס אוּנְד הָאלְט
14 עֶס אוּנְז, אוּנְד לֶעסְט עֶס אוּנְז הֶערֶען, אוֹיף דַאס וִויר עֶס טהוּן; זָאנְדֶערְן דַאז וָוארְט
אִיזְט דִיר זֶעהְר נַאהֶע, אִין דֵיינֶעם מוּנְדֶע אוּנְד אִין דֵיינֶעם הֶערְצֶען, דַאס דוּא עֶס
15 טהוּעֶסְט: זִיהֶע, אִיךְ הַאבֶּע הֵייטֶע פָֿאר דִיךְ גֶעלֶעגְט דַאז לֶעבֶּען אוּנְד דַאז גוּטֶע
16 אוּנְד דֶען טָאד אוּנְד דַאז בֶּאזֶע, אִינְדֶעם אִיךְ דִיר הֵייטֶע יְיָ, דֵיינֶען גָאטט, צוּ לִיבֶּען
בֶּעפֶֿעהְלֶע, אִין זֵיינֶען וֶועגֶען צוּ וַואנְדֶעלְן אוּנְד זֵיינֶע גֶעבָּאטֶע אוּנְד זֵיינֶע זַאטְצוּנְגֶען
אוּנְד זֵיינֶע רֶעכְטֶע צוּ בֶּעאָבְּאַכְטֶען, דַאס דוּא לֶעבֶּען מֶאגֶעסְט, אוּנְד גֶעמֶעהְרְט
וֶוערְדֶעסְט, אוּנְד דַאס דִיךְ יְיָ, דֵיין גָאטט, אִין דֶעם לַאנְדֶע זֶעגְנֶע, דַאהִין דוּא אֵיינ־
17 גֶעהֶעסְט עֶס אִין בֶּעזִיטְץ צוּ נֶעהְמֶען: וֶוען זִיךְ אַבֶּער דֵיין הֶערְץ אַבְוֶוענְדֶען זָאלְלְטֶע,
דַאס דוּא נִיכְט גֶעהָארְכֶעסְט, אוּנְד לֶעסְסֶעסְט דִיךְ פֶֿערְפִֿיהְרֶען אוּנְד בֶּעטֶעסְט
18 אַנְדֶערֶע גֶעטְטֶער אַן, אוּנְד דִינֶעסְט אִיהְנֶען, זָא פֶֿערְקִינְדִיגֶע אִיךְ אֵייךְ הֵייטֶע, דַאס

אִיהְר צוּ גרוּנְדֶע גֶעהֶען װֶערְדֶעט; אִיהְר װֶערְדֶעט נִיכְט לַאנְגֶע צַייט אִין דֶעם לַאנְדֶע
בְּלַייבֶּען, דַאהִין דוּא אִיבֶּער דֶען יַרְדֵּן גֶעהְסְט, אוּם הִינַיין צוּ קָאמְמֶען עֶס אִין בֶּע־
19 זִיטְץ צוּ נֶעהְמֶען: אִיךְ נֶעהְמֶע הַייטֶע אִיבֶּער אַייךְ דֶען הִימְמֶעל אוּנְד דִיא עֶרְדֶע צוּ
צַייגֶען; דַאז לֶעבֶּען אוּנְד דֶען טָאד הַאבֶּע אִיךְ דִיר פָֿארְגֶעלֶעגְט, דֶען זֶעגֶען אוּנְד
דֶען פְּלוּךְ; זָא װֶעהְלֶע דַאז לֶעבֶּען, דַאמִיט דוּא לֶעבֶּען מֶאגֶעסְט, דוּא אוּנְד דַיין
20 זַאמֶען; דַאס דוּא יְיָ, דַיינֶען גָאטט, לִיבֶּעסְט, אוֹיף זַיינֶע שְׁטִימְמֶע הֶערֶעסְט אוּנְד
אִיהְם אַנְהַאנְגֶעסְט, דֶען, דַאז אִיזְט דַיין לֶעבֶּען אוּנְד דִיא פֶֿערְלֶענְגֶערוּנְג דַיינֶער טַאגֶע,
דַאס דוּא אִין דֶעם לַאנְדֶע װָאהְנֶעסְט, דַאז יְיָ דַיינֶען פֶֿעטֶערְן, דֶעם אַבְרָהָם, דֶעם
יִצְחָק אוּנְד דֶעם יַעֲקֹב צוּגֶעשְׁװָארֶען הַאט, עֶס אִיהְנֶען צוּ גֶעבֶּען:

לא Cap. XXXI. לא

1 2 אוּנְד מֹשֶׁה גִינְג הִין אוּנְד רֶעדֶעטֶע דִיזֶע װָארְטֶע צוּ גַאנְץ יִשְׂרָאֵל, אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ
צוּ אִיהְנֶען: אִיךְ בִּין הַייטֶע הוּנְדֶערְט אוּנְד צְװַאנְצִיג יַאהְרֶע אַלְט, אִיךְ קַאן נִיכְט מֶעהְר
אוֹיס־ אוּנְד אַיינְגֶעהֶען, אוּנְד יְיָ הַאט צוּ מִיר גֶעזַאגְט, דוּא זָאלְלסְט נִיכְט אִיבֶּער דִיזֶען
3 יַרְדֵּן גֶעהֶען: יְיָ, דַיין גָאטט, עֶר גֶעהְט הִינְאִיבֶּער פָֿאר דִיר הֶער, עֶר װִירְד פֶֿערְטִילְגֶען
דִיזֶע פֶֿאלְקֶער פָֿאר דִיר, דַאס דוּא זִיא אַיינְנֶעהְמֶעסְט; יְהוֹשֻׁעַ, עֶר גֶעהְט הִינְאִיבֶּער
4 פָֿאר דִיר הֶער, זָא װִיא יְיָ גֶערֶעדֶעט הַאט, אוּנְד יְיָ װִירְד אִיהְנֶען טְהוּן, װִיא עֶר דֶעם
סִיחוֹן אוּנְד דֶעם עוֹג, דֶען קֶענִיגֶען פָֿאן אֱמֹרִי אוּנְד אִיהְרֶעם לַאנְדֶע גֶעטְהַאן הַאט,
5 דִיא עֶר פֶֿערְטִילְגְט הַאט: אוּנְד יְיָ װִירְד זִיא פָֿאר אַייךְ גֶעבֶּען, אוּנְד אִיהְר זָאלְלְט
6 אִיהְנֶען גַאנְץ נַאךְ דֶעם גֶעבָּאטֶע טְהוּן, דַאז אִיךְ אַייךְ בֶּעפָֿאהְלֶען הַאבֶּע: זַייד שְׁטַארְק
אוּנְד בֶּעהֶערְצְט: פִֿירְכְטֶעט אַייךְ נִיכְט, אוּנְד זַייד נִיכְט פֶֿערְצַאגְט פָֿאר אִיהְנֶען, דֶען
יְיָ, דַיין גָאטט, עֶר אִיזְט עֶס, דֶער מִיט דִיר גֶעהְט, עֶר װִירְד זִיךְ דִיר נִיכְט עֶנְטְצִיהֶען,
7 אוּנְד װִירְד דִיךְ נִיכְט פֶֿערְלַאסְסֶען: אוּנְד מֹשֶׁה רִיף דֶען יְהוֹשֻׁעַ אוּנְד שְׁפְּרַאךְ צוּ
אִיהְם פָֿאר דֶען אוֹיגֶען פָֿאן גַאנְץ יִשְׂרָאֵל: זַייא שְׁטַארְק אוּנְד בֶּעהֶערְצְט, דֶען דוּא
װִירְסְט מִיט דִיזֶעם פָֿאלְקֶע אִין דַאז לַאנְד קָאמְמֶען, װֶעלְכֶעם יְיָ אִיהְרֶען פֶֿעטֶערְן צוּ־
גֶעשְׁװָארֶען הַאט, אִיהְנֶען צוּ גֶעבֶּען, אוּנְד דוּא װִירְסְט עֶס אִיהְנֶען אַלְס עֶרְבְּבֶּעזִיטְץ
8 אוֹיסְטְהַיילֶען: אוּנְד יְיָ, עֶר אִיזְט עֶס, דֶער פָֿאר דִיר הֶערְגֶעהְט, עֶר װִירְד מִיט דִיר
זַיין, עֶר װִירְד זִיךְ דִיר נִיכְט עֶנְטְצִיהֶען, אוּנְד עֶר װִירְד דִיךְ נִיכְט פֶֿערְלַאסְסֶען,
9 פִֿירְכְטֶע דִיךְ נִיכְט אוּנְד זַייא נִיכְט פֶֿערְצַאגְט: אוּנְד מֹשֶׁה שְׁרִיבּ דִיזֶעם גֶעזֶעטְץ אוּנְד
גַאבּ עֶס דֶען פְּרִיסְטֶערְן, דֶען קִינְדֶערְן לֵוִי׳ס, װֶעלְכֶע דִיא לַאדֶע טְרוּגֶען דֶעם בּוּנְדֶעס
10 יְיָ׳ס, אוּנְד אַלְלֶען עֶלְטֶעסְטֶען יִשְׂרָאֵל׳ס: אוּנְד מֹשֶׁה בֶּעפַֿאהְל אִיהְנֶען אוּנְד שְׁפְּרַאךְ:
אַם עֶנְדֶע פָֿאן זִיבֶּען יַאהְרֶען, צוּר צַייט דֶעם עֶרְלַאסְיַאהְרֶעס, אַם פֶֿעסְט דֶער לוֹיבּ־
11 הִיטְטֶען, װֶען גַאנְץ יִשְׂרָאֵל קָאמְמְט אוּם פָֿאר יְיָ, דַיינֶעם גָאטט, צוּ עֶרְשַׁיינֶען, אַן דֶעם
אָרְטֶע, װֶעלְכֶען עֶר װֶעהְלֶען װִירְד, זָאלְלסְט דוּא דִיזֶעם גֶעזֶעטְץ פָֿאר גַאנְץ יִשְׂרָאֵל

12 פָֿארְלֶעזֶען, פָֿאר אִיהְרֶען אָהְרֶען: פֶֿערְזַאמְמֶלֶע דַאז פָֿאלְק, דִיא מֶענְנֶער אוּנְד דִיא
ווייבֶּער, אוּנְד דִיא קִינְדֶער, אוּנְד דֵיינֶען פְֿרֶעמְדלִינְג, דֶער אִין דֵיינֶען טהָארֶען אִיזְט,
דַאמִיט זִיא הֶארֶען, אוּנְד דַאמִיט זִיא לֶערְנֶען, אוּנְד יְיָ, אֵיירֶען גָאטט, פִֿירְכְטֶען, אוּנְד
13 אַלְלֶע וָוארְטֶע דִיזֶעס גֶעזֶעטְצֶעס בֶּעאָבְּאַכְטֶען צוּ טהוּן: אוּנְד אִיהְרֶע קִינְדֶער, דִיא
עֶס נִיכְט וִויסְסֶען, זָאלְלֶען הֶארֶען אוּנְד לֶערְנֶען יְיָ, אֵיירֶען גָאטט, צוּ פִֿירְכְטֶען אַלְלֶע
טַאגֶע, דִיא אִיהְר אִין דֶעם לַאנְדֶע לֶעבֶּעט, דַאהִין אִיהְר אִיבֶּער דֶען יַרְדֵּן צִיהֶעט, עֶס
14 אִין בֶּעזִיטְץ צוּ נֶעהְמֶען: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ משֶׁה: וִויהֶע! דֵיינֶע טַאגֶע נַאהֶען זִיךְ, דַאס
דוּא שְׁטֶערְבֶּען מוּסְט, רוּפֶֿע דֶען יְהוֹשֻׁעַ, אוּנְד שְׁטֶעלְלֶט אֵייךְ אִין דַאז פֶֿערְזַאמְמְלוּנְגס־
גֶעצֶעלְט, דַא ווִילְל אִיךְ אִיהְם בֶּעפֶֿעהְלֶען, אוּנְד משֶׁה אוּנְד יְהוֹשֻׁעַ גִינְגֶען הִין, אוּנְד
15 שְׁטֶעלְלְטֶען זִיךְ אִינְס פֶֿערְזַאמְמלוּנְגסגֶעצֶעלְט: אוּנְד יְיָ עֶרְשִׁין אִים גֶעצֶעלְטֶע אִין
אַיינֶער וָואלְקֶענזֶיילֶע, אוּנְד דִיא וָואלְקֶענזֶיילֶע שְׁטַאנְד אַן דֶער טהִירֶע דֶעס גֶעצֶעל־
16 טֶעס, אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ צוּ משֶׁה: זִיהֶע, דוּא ווִירְסְט בֶּייא דֵיינֶען פֶֿעטֶערְן שְׁלַאפֶֿען
אוּנְד דִיזֶעס פָֿאלְק ווִירְד אוֹיפְֿשְׁטֶעהֶען אוּנְד נַאכְהוּרֶען דֶען פְֿרֶעמְדֶען גֶאטְטֶערְן דֶעס
לַאנְדֶעס, דַאהִין עֶס קָאמְמְט, אוּנְד עֶס ווִירְד מִיךְ פֶֿערְלַאסְסֶען אוּנְד מֵיינֶען בּוּנְד
17 בְּרֶעכֶען, דֶען אִיךְ מִיט אִיהְם גֶעשְׁלָאסְסֶען הַאבֶּע, דַאן ווִירְד מֵיין צָארְן גֶעגֶען דַאז־
זֶעלְבֶּע צוּ דֶערְזֶעלְבֶּען צֵייט עֶנְטְבְּרֶענְנֶען, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע זִיא פֶֿערְלַאסְסֶען אוּנְד
מֵיין אַנְגֶעזִיכְט פָֿאן אִיהְנֶען פֶֿערְבֶּערְגֶען, דַאס עֶס פֶֿערְצֶעהְרְט וֶוערְדֶע, אוּנְד עֶס ווִירְד
אִיהְן פִֿיל אוּנְגְלִיק אוּנְד בֶּעדְרֶענְגְנִיס עֶרְרֵייכֶען, אוּנְד עֶס ווִירְד אַן דִיזֶעם טַאגֶע שְׁפְּרֶע־
כֶען: אִיזְט עֶס נִיכְט, ווַייל מֵיין גָאטט נִיכְט מֶעהְר אוּנְטֶער מִיר אִיזְט, דַארוּם הַאט
18 מִיךְ דִיזֶעס אוּנְגְלִיק עֶרְרֵייכְט: אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע גֶענְצְלִיךְ מֵיין אַנְגֶעזִיכְט צוּ דֶער
צֵייט פֶֿערְבֶּערְגֶען, אוּם אַלְלֶעס בֶּאזֶען ווִילְלֶען, דַאז עֶס גֶעטהַאן הַאט, דַאס עֶס זִיךְ
19 צוּ אַנְדֶערְן גֶאטְטֶערְן גֶעוֶוענְדֶעט הַאט: דַארוּם אַלְזָא שְׁרֵייבֶּעט אֵייךְ דִיזֶעס לִיד אוּנְד
לֶעהְרֶעט עֶס דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, לֶעגְט עֶס אִין אִיהְרֶען מוּנְד, דַאמִיט מִיר דִיזֶעס
20 לִיד צוּם צֵייגֶען גֶעגֶען דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס זֵייא: דֶען אִיךְ וֶוערְדֶע עֶס אִין דַאז לַאנְד
הִינְבְּרִינְגֶען, וֶועלְכֶעס אִיךְ זֵיינֶען פֶֿעטֶערְן צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאבֶּע, דַאז פָֿאן מִילְךְ אוּנְד
הָאנִיג פְֿלִיסְט, אוּנְד עֶס ווִירְד עֶסְסֶען, אוּנְד זַאטְט אוּנְד פֶֿעטְט וֶוערְדֶען, אוּנְד דַאן
ווִירְד עֶס זִיךְ צוּ אַנְדֶערְן גֶאטְטֶערְן וֶוענְדֶען, אוּנְד עֶס ווִירְד אִיהְנֶען דִינֶען, אוּנְד וֶוער־
21 דֶען מִיךְ עֶרְצִירְנֶען, אוּנְד מֵיינֶען בּוּנְד צֶערְשְׁטֶארֶען: אוּנְד עֶס ווִירְד זֵיין, וֶוען אִיהְן
גְרָאסֶעס אוּנְגְלִיק אוּנְד דְרַאנְגְזַאלֶע טְרֶעפֶֿען וֶוערְדֶען, זָא זָאלְל אִיהְם דִיזֶעס לִיד
אַלְס צֵייגֶע אַנְטְוָוארְטֶען, דֶען עֶס ווִירְד נִיכְט פֶֿערְגֶעסְסֶען וֶוערְדֶען אִים דֶעם מוּנְדֶע
זֵיינֶעס זַאמֶענְס, דֶען אִיךְ קֶענְנֶע זֵיין זִינְנֶען, דַאז עֶס שָׁאן הֵייטֶע טהוּט, בֶּעפָֿאר אִיךְ
22 עֶס נָאךְ אִין דַאז לַאנְד גֶעבְּרַאכְט הַאבֶּע, דַאז אִיךְ צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאבֶּע: אוּנְד משֶׁה
שְׁרִיבּ אַן דֶעמְזֶעלְבֶּען טַאגֶע דִיזֶעס לִיד, אוּנְד לֶעהְרְטֶע עֶס דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס:
23 אוּנְד עֶר, (יְיָ), בֶּעפָֿאהְל דֶעם יְהוֹשֻׁעַ, זָאהְן נוּן'ס, אוּנְד שְׁפְּרַאךְ: זֵייא שְׁטַארְק אוּנְד

בֶּעהֶערְצט, דֶען דוּא ווִירְסט דיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס אִין דַאז לַאנְד בּרִינְגֶען, דַאז אִיךְ
24 אִיהְנֶען צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאבֶּע, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע מִיט דִיר זַיין׃ אוּנְד עֶס וַואר, אַלְס
משֶׁה דִיא וָוארְטֶע דִיזֶעס גֶעזֶעטְצֶעס אִין אַיין בּוּךְ גַאנְץ אוֹיסְגֶעשְׁרִיבֶּען הַאטְטֶע, בִּיז
25 זִיא צוּ עֶנְדֶע וַוארֶען, דַא בֶּעפַאהְל משֶׁה דֶען לְוִיִּם, דֶען טְרֶעגֶערְן דֶער לַאדֶע דֶעס
26 בּוּנְדֶעס יְיָ׳ס, אוּנְד שְׁפּרַאךְ׃ נֶעהְמֶעט דִיזֶעס גֶעזֶעטְצבּוּךְ אוּנְד לֶעגֶעט עֶס צוּר זַייטֶע
דֶער לַאדֶע, דֶעס בּוּנְדֶעס יְיָ׳ס, אַייעֶרעס גָאטְטֶעס, דַאס עֶס דָארְט בְּלַייבֶּע צוּם צַייגֶען
27 גֶעגֶען דִיךְ׃ דֶען אִיךְ קֶענְנֶע דַיינֶע ווִידֶערְשְׁפֶּענְסְטִיגְקֵייט אוּנְד דַיינֶע הַארְטְנֶעקִּיג־
קֵייט׃ זִיהֶע, הַייטֶע, אִינְדֶעם אִיךְ אוּנְטֶער אַייךְ נָאךְ לֶעבֶּע, וַוארֶעט אִיהְר שָׁאן ווִידֶער־
28 שְׁפֶּענְסְטִיג גֶעגֶען יְיָ, אוּם ווִיא פִּיל מֶעהְר אַלְזָא נַאךְ מַיינֶעם טָאדֶע? פֶערְזַאמְמֶעלְט
צוּ מִיר אַלְלֶע עֶלְטֶעסְטֶען אַייעֶרעֶר שְׁטֶעמְמֶע אוּנְד אַייעֶרע אַמְטלַייטֶע, אוּנְד אִיךְ וֶוערְדֶע
פָאר אִיהְרֶען אָהְרֶען דִיזֶע וָוארְטֶע רֶעדֶען, אוּנְד גֶעגֶען זִיא דֶען הִימְמֶעל אוּנְד דִיא עֶרְדֶע
29 צוּ צַייגֶען אַנְרוּפֶען׃ דֶען אִיךְ וַויים וָואהְל, דַאס אִיהְר אַייךְ נַאךְ מַיינֶעם טָאדֶע
זִיכֶערְלִיךְ פֶערְדֶערְבֶּען וֶוערְדֶעט, אוּנְד וֶוערְדֶעט פָאן דֶעם וֶועגֶע אַבְּווַייכֶען, דֶען אִיךְ
אַייךְ אַנְבֶּעפָאהְלֶען הַאבֶּע, אוּנְד דַא ווִירְד אַייךְ דַאז אוּנְגְלִיק אִין דֶען קִינְפְטִיגֶען
טַאגֶען טְרֶעפֶּען, וַוייל אִיהְר גֶעטְהַאן, וַואס בֶּעזֶע אִיזְט אִין דֶען אוֹיגֶען יְיָ׳ס, אִיהְן צוּ
30 קְרֶענְקֶען דוּרְךְ דַאז וֶוערְק אַייעֶרעֶר הֶענְדֶע׃ אוּנְד משֶׁה רֶעדֶעטֶע אַלְזָא פָאר דֶען
אָהְרֶען דֶער גַאנְצֶען פֶערְזַאמְמלוּנְג יִשְׂרָאֵל׳ס, דִיא וָוארְטֶע דִיזֶעס לִידֶעס, בִּיז זִיא צוּ
עֶנְדֶע וַוארֶען׃

Cap. XXXII. לב

לב

1 מֶערְקֶעט אוֹיף אִיהְר הִימְמֶעל! אוּנְד אִיךְ ווִילְל רֶעדֶען, אוּנְד הֶערֶע דוּא עֶרְדֶע! דִיא
2 וָוארְטֶע מַיינֶעס מוּנְדֶעס׃ עֶס זָאלְל טְרִיפֶען ווִיא דֶער רֶעגֶען מַיינֶע לֶעהְרֶע; עֶס
זָאלְל פְלִיסֶען ווִיא דֶער טְהוֹיא מַיינֶע רֶעדֶע, ווִיא שְׁטוּרְמגִיסֶע אוֹיף דַאז גְרִינֶע, אוּנְד
3 ווִיא פְּלַאטְצרֶעגֶען אוֹיף דַאז גְרַאז׃ דֶען דֶען נַאמֶען יְיָ׳ס ווִילְל אִיךְ פֶערְקִינְדֶען,
4 גֶעבְּט דִיא עֶהְרֶע אוּנְזֶערֶעם גָאטְט! דֶער פֶעלְז, פָאלְלְקָאמְמֶען אִיזְט זַיין טְהוּן, דֶען
אַלְלֶע זַיינֶע וֶועגֶע זִינְד גֶערֶעכְטִיגְקֵייט, אַיין גָאטְט דֶער טְרַייעֶ, אוּנְד נִיכְט פַאלְשׁ,
5 גֶערֶעכְט אוּנְד גֶערַאדֶע אִיזְט עֶר׃ זִיא הַאבֶּען זִיךְ פֶערְדֶערְבְּט, דַאס זִיא נִיכְט זַיינֶע
קִינְדֶער זִינְד, דַאז אִיזְט אִיהְר שַׁאנְדפְלֶעק, אַיין קְרוּמְמֶעס אוּנְד פֶערְקֶעהְרְטֶעס גֶע־
6 שְׁלֶעכְט׃ פֶערְגֶעלְטֶעט אִיהְר זָא יְיָ? טְהֶארִיכְטֶעס אוּנְד אוּנְקְלוּגֶעס פָאלְק! אִיזְט עֶר
נִיכְט דַיין פַאטֶער, דֶער דִיךְ עֶרְוָוארְבֶּען, דֶער דִיךְ גֶעמַאכְט אוּנְד דִיךְ בֶּערַייטֶעט
7 הַאט? גֶעדֶענְקֶע דֶער טַאגֶע דֶער פָארְצַייט! בֶּעטְרַאכְטֶע דִיא יַאהְרֶע פֶערְגַאנְגֶענֶער
גֶעשְׁלֶעכְטֶער! פְרַאגֶע דַיינֶען פַאטֶער, אוּנְד עֶר ווִירְד עֶס דִיר פֶערְקִינְדִיגֶען, דַיינֶע
8 עֶלְטֶעסְטֶען, אוּנְד זִיא וֶוערְדֶען דִיר זַאגֶען׃ אַלְס דֶער הֶעכְסְטֶע דַאז עֶרְבֶּע דֶען
פֶאלְקֶערְן פֶערְטְהַיילְטֶע, אַלְס עֶר אַבְּזָאנְדֶערְטֶע דִיא קִינְדֶער אָדָם׳ס, שְׁטֶעלְלְטֶע
עֶר פֶעסְט דִיא גְרֶענְצֶע דֶער פֶאלְקֶער נַאךְ דֶער אַנְצַאהְל דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל׳ס׃

9 10 דֶען יְיָ'ס אַנְטהַייל אִיזְט זֵיין פָֿאלְק, יַעֲקֹב דִיא שנוּר זֵיינֶעס עֶרְבּטהַיילְס: עֶר הַאט
אִיהְן גֶעפֿוּנְדֶען אִים ווִיסְטֶען לַאנְדֶע, אוּנְד אִין דֶען אֶדֶען הַיילֶענְדֶען ווִיסְטֶען; עֶר
אוּמְגַאבּ אִיהְן, אוּנְד גַאבּ אַכְט אוֹיף אִיהְן, עֶר בֶּעהִיטֶעטֶע אִיהְן ווִיא זֵיינֶען אוֹיגְאַפְּפֶעל;
11 ווִיא אַיין אַדְלֶער אוֹיפְֿרֶעגְט זֵיין נֶעסְט, אִיבֶּער זֵיינֶען יוּנְגֶען שְׁוֶעבְּט, זֵיינֶע פְֿלִיגֶעל
12 אוֹיסְבְּרַייטֶעט, זִיא נִימְמט אוּנְד טְרֶעגְט אוֹיף זֵיינֶען פְֿלִיגֶעלְן: יְיָ אַלְלֵיין פִֿיהְרְטֶע
13 אִיהְן אוּנְד נִיכְט מִיט אִיהְם אַיין פְֿרֶעמְדֶער גָאטט: עֶר לִיס אִיהְן פַֿאהְרֶען אוֹיף דֶען
הֶאהֶען דֶער עֶרְדֶע, לִיס אִיהְן עֶסְסֶען דִיא פְֿרוּכְט דֶער פֶֿעלְדֶער, עֶר לֶעסְט אִיהְן
14 זוֹיגֶען הָאנִיג אוֹיס פֶֿעלְזֶען, אוּנְד אֶל אוֹיס הַארְטֶעם קִיזֶעלְשְׁטֵיין; בּוּטְטֶער פָֿאן
רִינְדֶערְן אוּנְד מִילְךְ פָֿאן שַׁאפֶֿען, מִיט דֶעם פֶֿעטְטֶע דֶער לֶעמְמֶער אוּנְד ווִידְדֶער
פָֿאן בָּשָׁן, אוּנְד בֶּאקְקֶע מִיט דֶעם מַארְקֶע דֶעם ווַייצֶענְס; אוּנְד פָֿאן טְרוֹיבֶּענְבְּלוּט
15 טְרַאנְקֶעסְט דוּא ווַיין: אַלְס נוּן יְשֻׁרוּן פֶֿעטְט ווַארְד, שְׁלוּג עֶר אוֹיס, דוּא ווָארְדֶעסְט
פֶֿעטְט, דִיק אוּנְד ווָאהְלבֶּעלֵייבְּט, דַא פֶֿערְלִיס עֶר גָאטט, דֶער אִיהְן גֶעמַאכְט הַאט,
16 אוּנְד פֶֿערְאַכְטֶעטֶע דֶען פֶֿעלְזֶען זֵיינֶער הִילְפֶֿע: זִיא רֵייצְטֶען אִיהְן צוּם אֵייפֶֿער דוּרְךְ
17 פְֿרֶעמְדֶע גֶעטְטֶער, דוּרְךְ גְרַייעֶל עֶרְצִירְנְטֶען זִיא אִיהְן: זִיא אָפְּפֶֿערְטֶען טֵייפֶֿעלְן,
נִיכְט גָאטט, גֶעטְטֶערְן, דִיא זִיא נִיכְט קַאנְטֶען, נַייעֶן, דִיא אוּנְוֵייט הֶערְקַאמֶען, דִיא אֵיירֶע
18 פֶֿעטֶער נִיכְט פֿירְכְטֶעטֶען: דֶען פֶֿעלְזֶען, דֶער דִיךְ גֶעצֵייגֶעט הַאט, הַאסְט דוּא פֶֿער־
19 נַאכְלֶעסְסִיגְט, אוּנְד הַאסְט פֶֿערְגֶעסְסֶען דֶען גָאטט, דֶער דִיךְ גֶעבָּארֶען הַאט: אוּנְד
יְיָ זַאה עֶס אוּנְד פֶֿערְשְׁמֶעהְטֶע (זִיא) פָֿאר צָארְן אִיבֶּער זֵיינֶע זֶאהְנֶע אוּנְד טֶאכְטֶער,
20 אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ: אִיךְ ווִילְל פֶֿערְבֶּערְגֶען מֵיין אַנְגֶעזִיכְט פָֿאר אִיהְנֶען; אִיךְ ווִילְל
זֶעהֶען, ווַאס אִיהְר עֶנְדֶע זֵיין ווִירְד, דֶען זִיא זִינְד אַיין פֶֿערְקֶעהְרְטֶעס גֶעשְׁלֶעכְט,
21 קִינְדֶער, בֵּייא דֶענֶען קֵיינֶע טְרֵייעֶ אִיזְט: זִיא רֵייצְטֶען מִיךְ צוּם אֵייפֶֿער מִיט דֶעם,
דַאז נִיכְט גָאטט אִיזְט, עֶרְצִירְנְטֶען מִיךְ דוּרְךְ אִיהְרֶע אֵייטֶעלְקֵייטֶען; אוּנְד אִיךְ ווֶערְדֶע
זִיא צוּם אֵייפֶֿער רֵייצֶען מִיט דֶעם, דַאז נִיכְט אַיין פָֿאלְק אִיזְט; מִיט אֵיינֶעם טְהֶארִיכְטֶען
22 פָֿאלְקֶע ווִילְל אִיךְ זִיא עֶרְצִירְנֶען: דֶען אַיין פֵֿייעֶר אִיזְט עֶנְטְגְלִיהְט דוּרְךְ מֵיינֶען
צָארְן, אוּנְד עֶר בְּרֶענְנְט בִּיז אִין דֶען אוּנְטֶערְסְטֶען אַבְּגְרוּנְד, אוּנְד עֶס פֶֿערְצֶעהְרְט
דִיא עֶרְדֶע אוּנְד אִיהְר גֶעווֶעכְז, אוּנְד עֶס עֶנְטְצִינְדֶעט דִיא גְרוּנְדְפֶֿעסְטֶע דֶער בֶּערְגֶע:
23 אִיךְ ווִילְל אוּנְגְלִיק אִיבֶּער זִיא הֵייפֶֿען, מֵיינֶע פְֿפֵיילֶע ווִילְל אִיךְ גֶעגֶען זִיא פֶֿערְשִׁיסֶען:
24 (ווֶען זִיא) פֶֿערְשְׁמַאכְטֶעט פָֿאר הוּנְגֶער אוּנְד פָֿאם פִֿיבֶּער פֶֿערְצֶעהְרְט זִינְד, אוּנְד פָֿאן
גִיפְֿטִיגֶען קְרַאנְקְהֵייטֶען; דַאן ווִילְל אִיךְ דֶען צָאהְן דֶער טְהִירֶע אוּנְטֶער זִיא שִׁיקְקֶען
25 מִיט דֶעם גִיפְֿטֶע דֶער אִים שְׁטוֹיבֶּע קְרִיכֶענְדֶען: פָֿאן אוֹיסֶען זָאלְל זִיא דַאז שְׁוֶערְט
רוֹיבֶּען, אוּנְד אִין דֶען קַאמְמֶערְן דִיא אַנְגְסט, בֵּיידֶע, יִינְגְלִינְגֶע אוּנְד יוּנְגְפְֿרוֹיעֶן, דִיא
26 זֵייגְלִינְגֶע מִיט דֶעם גְרוֹיעֶן מַאנְנֶע: אִיךְ דַאכְטֶע, צֶערְשְׁטְרַייעֶן ווִילְל אִיךְ זִיא, אִיךְ
27 ווִילְל פֶֿערְטִילְגֶען אוּנְטֶער מֶענְשֶׁען אִיהְר אַנְדֶענְקֶען: ווֶען אִיךְ נוּר נִיכְט שֵׁייעֶטֶע דֶען
צָארְן דֶעם פֵֿיינְדֶעס, דַאס נִיכְט זֵיינֶע ווִידֶערְזַאכֶער לֵייגְנֶען אוּנְד זַאגֶען: אוּנְזֶערֶע הָאהֶע

הַאנְד אוּנְד נִיכְט יְיָ הַאט דִיזֶעס אַלְלֶעס גֶעטַהאן׃ דֶען עֶס אִיזְט אַיין פָאלְק פָאן 28
פֶערדֶערְבְּלִיכֶען רַאטְהשְׁלֶעגֶען אוּנְד קֵיינֶע פֶערְנוּנְפְט אִיזְט בֵּייא אִיהְנֶען׃ אָ, דַאס 29
זִיא וַיייזֶע וֶוערֶען, אוּנְד פֶערְשְׁטֶעהֶען זָאלְכֶעס, דַאס זִיא אִיהְר עֶנְדֶע מֶערְקְטֶען׃ וִויא 30
וִוירְד אַיינֶער טוֹיזֶענְד פֶערְפָאלְגֶען? אוּנְד צְוֵייא צֶעהְנְטוֹיזֶענְד אִין דִיא פְלוּכְט שְׁלַאגֶען?
וֶוען נִיכְט אִיהְר פֶעלְז זִיא פֶערְקוֹיפְט הֶעטְטֶע, אוּנְד יְיָ זִיא אִיבֶּערְלִיפֶערְט הֶעטְטֶע׃
דֶען נִיכְט וִויא אוּנְזֶער פֶעלְז אִיזְט אִיהְר פֶעלְז׃ זֶעלְבְּסט וֶוען אוּנְזֶערֶע פֵיינְדֶע רִיכְטֶער 31
זִינְד׃ דֶען פָאן דֶעם וַויינְשְׁטָאק סְדוֹם'ס אִיזְט אִיהְר וַויינְשְׁטָאק, אוּנְד פָאן דֶען פֶעלְ- 32
דֶערְן עֲמוֹרָה'ס; אִיהְרֶע טְרוֹיבֶּען זִינְד טְרוֹיבֶּען פָאן גַאלְלֶע, זִיא טְרַאגֶען בִּיטְטֶערֶע
בֶּעערֶען׃ שְׁלַאנְגֶענְגִיפְט אִיזְט אִיהְר וַויין, אוּנְד טֶאדְטְלִיכֶע אָטְטֶערְנְגַאלְלֶע׃ אִיזְט 33 34
עֶס נִיכְט פֶערְבָּארְגֶען בֵּייא מִיר, פֶערְזִיגֶעלְט אִין מֵיינֶען שֶׁעטְצֶען? מֵיין אִיזְט רַאכֶע 35
אוּנְד פֶערְגֶעלְטֶען צוּר צֵייט, וֶוען אִיהְר פוּס וַואנְקֶען וִוירְד, דֶען אִיהְר אוּנְגְלִיקְסְטַאג
אִיזְט נַאהֶע, אוּנְד אִיהְר פֶערְהֶענְגְנִיס אַיילֶעט הֶערְבֵּייא׃ דֶען יְיָ וִוירְד רִיכְטֶען זֵיין 36
פָאלְק, אוּנְד אִיבֶּער זֵיינֶע דִינֶער וִוירְד עֶר זִיךְ עֶרְבָּארְמֶען, וֶוען עֶר זִיהְט, דַאס אִיהְרֶע
מַאכְט דַאהִין אִיזְט, אוּנְד עֶס צוּ עֶנְדֶע אִיזְט מִיט דֶעם גֶעפַאנְגֶענֶען אוּנְד פְרֵייעֶן, אוּנְד 37
דַאן וִוירְד מַאן זַאגֶען׃ וָוא זִינְד נוּן אִיהְרֶע גֶעטְטֶער? דֶער פֶעלְז אוֹיף דֶען זִיא טְרוֹיטֶען?
דִיא דַאז פֶעטְט אִיהְרֶער אָפְּפֶער פֶערְצֶעהְרְטֶען, אוּנְד טְרַאנְקֶען אִיהְרֶע אָפְּפֶערְוֵויינֶע? 38
מֶאגֶען זִיא דָאךְ אוֹיפְשְׁטֶעהֶען אוּנְד אֵייךְ הֶעלְפֶען, אוּנְד אִיבֶּער אֵייךְ שִׁירְם זֵיין׃ זֶעהְט 39
נוּנְמֶעהְר, דַאס אִיךְ, אִיךְ אַלְלֵיין עֶס בִּין, אוּנְד קֵיין אַנְדֶערֶער גָאטט נֶעבֶּען מִיר, אִיךְ
קַאן טֶאדְטֶען אוּנְד לֶעבֶּענְדִיג מַאכֶען, אִיךְ קַאן פֶערְוואוּנְדֶען אוּנְד קַאן הֵיילֶען׃ אוּנְד
פָאן מֵיינֶער הַאנְד עֶרְרֶעטְטֶעט נִימַאנְד׃ דֶען אִיךְ הֶעבֶּע מֵיינֶע הַאנְד גֶעגֶען דֶען 40
הִימְמֶעל אוּנְד שְׁפְּרֶעכֶע׃ אִיךְ לֶעבֶּע עֶווִיג׃ וֶוען אִיךְ גֶעשֶׁערְפְט הַאבֶּע דֶען בְּלִיטְץ 41
מֵיינֶעס שְׁוֶוערְטֶעס, אוּנְד מֵיינֶע הַאנְד נַאךְ גֶערֶעכְטִיגְקֵייט גְרֵייפְט, זָא וֶוערְדֶע אִיךְ
רַאכֶע אִיבֶּען אַן מֵיינֶען וִוידֶערְזַאכֶערְן, אוּנְד מֵיינֶען הַאסְסֶערְן פֶערְגֶעלְטֶען; אִיךְ 42
וֶוערְדֶע מֵיינֶע פְפֵיילֶע בֶּערוֹישֶׁען מִיט בְּלוּט, אוּנְד מֵיין שְׁוֶוערְט זָאלְל פְלֵיישׁ
פְרֶעסְסֶען, פָאם בְּלוּטֶע דֶער עֶרְשְׁלַאגֶענֶען אוּנְד גֶעפַאנְגֶענֶען, פָאם הוֹיפְטֶע דֶער עֶדְלֶען
דֶעם פֵיינְדֶעס׃ פְרֵייזֶעט נַאצִיאָנֶען זֵיין פָאלְק, דֶען עֶר וִוירְד רֶעכֶען דַאז בְּלוּט זֵיינֶער 43
דִינֶער אוּנְד וִוירְד רַאכֶע אִיבֶּען אַן זֵיינֶען וִוידֶערְזַאכֶערְן, אוּנְד וִוירְד פֶערְזֶאהְנֶען זֵיין
לַאנְד אוּנְד זֵיין פָאלְק׃ אוּנְד משֶׁה קַאם אוּנְד רֶעדֶעטֶע אַלְלֶע וָוארְטֶע דִיזֶעס לִידֶעס 44
פָאר דֶען אָהְרֶען דֶעם פָאלְקֶעס, עֶר אוּנְד הוֹשֵׁעַ, זָאהְן נוּן'ס׃ אוּנְד אַלְס משֶׁה פָאלְל- 45
עֶנְדֶעט הַאטְטֶע צוּ רֶעדֶען אַלְלֶע דִיזֶע וָוארְטֶע צוּ גַאנְץ יִשְׂרָאֵל, זָא שְׁפְּרַאךְ עֶר צוּ 46
אִיהְנֶען׃ נֶעהְמֶט צוּ הֶערְצֶען אַלְלֶע דִיזֶע וָוארְטֶע, דִיא אִיךְ הֵייטֶע גֶעגֶען אֵייךְ בֶּעצֵייגְט
הַאבֶּע, דַאס אִיהְר זִיא בֶּעפֶעהְלֶעט אֵייֶרֶען קִינְדֶערְן, צוּ בֶּעאָבְּאַכְטֶען אוּנְד צוּ טְהוּן
אַלְלֶע וָוארְטֶע דִיזֶעס גֶעזֶעטְצֶעס׃ דֶען עֶס אִיזְט קֵיין לֶעערֶעס וָוארְט פִיר אֵייךְ, 47
זָאנְדֶערְן עֶס אִיזְט אֵייֶער לֶעבֶּען, אוּנְד נוּר דוּרךְ דִיזֶעס וָוארְט וֶוערְדֶעט אִיהְר לַאנְגֶע

יַאהְרֶע אִין דֶעם לַאנְדֶע בְּלֵייבֶּען, דַאהִין אִיהְר אִיבֶּער דֶען יַרְדֵן צִיהֶעט, עֶס אִין בֶּעזִיטְץ
48 צוּ נֶעהְמֶען׃ אוּנְד יְיָ רֶעדֶעטֶע צוּ מֹשֶׁה אַן עֶבֶּען דֶעמְזֶעלְבֶּען טַאגֶע אוּנְד שְׁפְּרַאךְ׃
49 גֶעהֶע הִינוֹיף אוֹיף דִיזֶעס גֶעבִּירְגֶע עֲבָרִים, דֶען בֶּערְג נְבוֹ, וֶועלְכֶער אִים לַאנְדֶע מוֹאָב
לִיגְט, גֶעגֶענְאִיבֶּער יְרֵחוֹ, אוּנְד זִיהֶע דַאז לַאנְד כְּנַעַן, וֶועלְכֶעס אִיךְ דֶען קִינְדֶערְן
50 יִשְׂרָאֵל'ס צוּם אֵיינֶענְטהוּמֶע גֶעבֶּען וֶוערְדֶע; אוּנְד דוּא זָאלְלסְט אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע
שְׁטֶערְבֶּען, וֶועלְכֶען דוּא יֶעטְצְט בֶּעשְׁטֵייגֶעסְט, אוּנְד גֶעזַאמְמֶעלְט וֶוערְדֶען צוּ דֵיינֶעם
פָֿאלְקֶע, זָא וִויא דֵיין בְּרוּדֶער אַהֲרֹן אוֹיף דֶעם בֶּערְגֶע הֹר שְׁטַארְבּ, אוּנְד גֶעזַאמְמֶעלְט
51 וואוּרְדֶע צוּ זֵיינֶעם פָֿאלְקֶע, וֵוייל אִיהְר אֵייךְ אַן מִיר פֶֿערְזִינְדִיגֶעט הַאבְּט, אוּנְטֶער
דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס בֵּייא דֶעם הַאדֶערְוַואסְסֶער צוּ קָדֵשׁ אִין דֶער וִוּיסְטֶע צִין;
52 אִינְדֶעם אִיהְר מִיךְ נִיכְט הֵיילִיגְטֶעט אוּנְטֶער דֶען קִינְדֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס; דֶען פָֿאן וֵויי־
טֶעם זָאלְלסְט דוּא דַאז לַאנְד זֶעהֶען; אַבֶּער אִין דַאז לַאנְד, וֶועלְכֶעס אִיךְ דֶען קִינְ־
דֶערְן יִשְׂרָאֵל'ס גֶעבֶּען וֶוערְדֶע, זָאלְלסְט דוּא נִיכְט הִינֵיין קָאמְמֶען׃

Cap. XXXIII. לג — לג

1 אוּנְד דִיזֶעס אִיזְט דֶער זֶעגֶען, מִיט וֶועלְכֶעם מֹשֶׁה, דֶער מַאן גָאטְטֶעס, דִיא קִינְדֶער
2 יִשְׂרָאֵל'ס פָֿאר זֵיינֶעם טָאדֶע זֶעגְנֶעטֶע׃ אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ׃ יְיָ אִיזְט פָֿאן סִינַי גֶעקָאמְמֶען
אוּנְד אִיזְט אִיהְנֶען פָֿאן שֵׂעִיר אוֹיפְֿגֶעגַאנְגֶען, עֶר אִיזְט הֶערְפָֿארְגֶעשְׁטְרַאהְלְט פָֿאם
בֶּערְגֶע פָּארָן, אוּנְד אִיזְט מִיט צֶעהְנְטוֹיזֶענְדֶען הֵיילִיגֶען גֶעקָאמְמֶען, אוֹיס זֵיינֶער רֶעכְטֶען
3 הַאנְד אֵיין פֵֿייעריגֶעס גֶעזֶעטְץ פִֿיר זִיא׃ יַא עֶר לִיבְּט דִיא פֶֿאלְקֶער (שְׁטֶעמְמֶע), אַלְלֶע
זֵיינֶע הֵיילִיגֶען זִינְד אִין דֵיינֶער הַאנְד, אוּנְד דִיא זִינְד צוּ דֵיינֶען פִֿיסֶען גֶעלַאגֶערְט,
4 עֶמְפְּפַאנְגֶען דֵיינֶע וָוארְטֶע׃ דַאז גֶעזֶעטְץ הַאט אוּנְז מֹשֶׁה גֶעבָּאטֶען, אֵיין עֶרְבְּטְהֵייל
5 דֶער גֶעמֵיינְדֶע יַעֲקֹב'ס׃ אוּנְד עֶר וַואר קֶענִיג אִיבֶּער יְשֻׁרוּן, אַלְס זִיךְ דִיא הֵייפְּטֶער
6 דֶעס פָֿאלְקֶעס זַאמְמְט דֶען שְׁטֶעמְמֶען יִשְׂרָאֵל'ס פֶֿערְזַאמְמֶעלְטֶען׃ רְאוּבֵן זָאלְל לֶעבֶּען
7 אוּנְד נִיכְט שְׁטֶערְבֶּען אוּנְד זֵיינֶער לֵייטֶע זֵייֶען (נִיכְט) וֶועניגֶע׃ אוּנְד דִיזֶעס פִֿיר
יְהוּדָה, אוּנְד עֶר שְׁפְּרַאךְ׃ עֶרְהֶערֶע יְיָ דִיא שְׁטִימְמֶע יְהוּדָה'ס, אוּנְד בְּרִינְגֶע אִיהְן צוּ
זֵיינֶעם פָֿאלְקֶע, זֵיינֶע מַאכְט זֵייא אִיהְם גֶענוּג, אוּנְד זֵייא דוּא אִיהְם הִילְפֶֿע גֶעגֶען זֵיינֶע
8 פֵֿיינְדֶע׃ אוּנְד פָֿאן לֵוִי שְׁפְּרַאךְ עֶר׃ דֵיינֶע תֻּמִּים אוּנְד דֵיינֶע אוּרִים גֶעהֶערֶען דֵיינֶעם
פְֿרָאמְמֶען מַאנְנֶע, דֶען דוּא צוּ מַסָּה גֶעפְּרִיפְֿט הַאסְט, הַאסְט מִיט אִיהְם אַם הַאדֶער־
9 וַואסְסֶער גֶעצַאנְקְט; דֶער דַא זַאגְטֶע צוּ זֵיינֶעם פַֿאטֶער אוּנְד צוּ זֵיינֶער מוּטְטֶער, אִיךְ
הַאבֶּע זִיא נִיכְט גֶעזֶעהֶען, אוּנְד זֵיינֶע בְּרִידֶער נִיכְט עֶרְקֶענְנְט, אוּנְד פָֿאן זֵיינֶען זָאהְנֶען
10 נִיכְט וַוייס, זָאנְדֶערְן זִיא הַאלְטֶען דֵיין וָוארְט אוּנְד הִיטֶען דֵיינֶען בּוּנְד׃ זִיא וֶוערְדֶען
יַעֲקֹב דֵיינֶע רֶעכְטֶע לֶעהְרֶען אוּנְד יִשְׂרָאֵל דֵיין גֶעזֶעטְץ; זִיא לֶעגֶען רֵייכֶערְוֶוערְק פָֿאר
11 דֵיינֶע נַאזֶע, אוּנְד גַאנְצֶע אָפְּפֶֿער אוֹיף דֵיינֶען אַלְטַאר׃ זֶעגְנֶע יְיָ זֵיינֶע קְרַאפְֿט, אוּנְד
דִיא וֶוערְקֶע זֵיינֶער הֶענְדֶע לַאס דִיר גֶעפַֿאלְלֶען׃ צֶערְשְׁלַאגֶע דִיא לֶענְדֶען, דִיא גֶעגֶען

12 אִיהְן אוּיפְשְׁטֶעהֶען אוּנְד זֵיינֶע הַאסְּסֶער לַאם נִיכְט בֶּעשְׁטֶעהֶען׃ פָֿאן בִּנְיָמִן שְׁפּרַאךְ
עֶר׃ דֶער לִיבְּלִינְג יְיָ'ס, עֶר ווִירְד זִיכֶער בֵּייא אִיהְם וָואהְנֶען׃ עֶר בֶּעשִׁיטְצְט אִיהְן
13 אַלְלֶע צֵייט אוּנְד צווִישֶׁען זֵיינֶען שׁוּלְטֶערְן וָואהְנְט עֶר; אוּנְד פָֿאן יוֹסֵף שְׁפּרַאךְ עֶר׃
גֶעזֶעגְנֶעט פָֿאן יְיָ אִיזְט זֵיין לַאנְד, מִיט דֶעם קֶאסְטלִיכְסְטֶען דֶעם הִימְמֶעלְס מִיט
14 טהוֹיא, אוּנְד מִיט דֶער טִיפֶֿע, דִיא אוּנְטֶען לִיגְט, אוּנְד מִיט דֶען קֶאסְטלִיכֶען פְֿרִיכְטֶען
15 דֶער זָאנְנֶע, אוּנְד מִיט דֶען קֶאסְטלִיכֶען עֶרְצֵייגְנִיסְסֶען דֶער מָאנְדֶע, אוּנְד מִיט דֶעם
הֶערְרלִיכְסְטֶען דֶער אַלְטֶען בֶּערְגֶע, אוּנְד מִיט דֶעם קֶאסְטלִיכְסְטֶען דֶער עֶווִיגֶען
16 הִיגֶעל׃ אוּנְד מִיט דֶעם קֶאסְטלִיכְסְטֶען דֶעם לַאנְדֶעס אוּנְד זֵיינֶער פִֿילְלֶע, אוּנְד
דִיא גְנַאדֶע דֶעסְסֶען, דֶער אִים דָארְנבּוּשׁ וָואהְנְטֶע, קָאמְמֶע אוֹיף דַאז הוֹיפְּט יוֹסֵף'ס
17 אוּנְד אוֹיף דֶען שֵׁייטֶעל דֶעם אַבְּגֶעזָאנְדֶערְטֶען אוּנְטֶער דֵיינֶען בְּרִידֶערְן׃ (ווִיא
דֶער עֶרְסטגֶעבָּארְנֶע זֵיינֶעס אָכְזֶען הַאט עֶר הֶערְרלִיכֶעס אַנְזֶעהֶען, אוּנְד ווִיא דִיא
הָארְנֶער דֶעם אֵיינְהָארְנס זִינְד זֵיינֶע הָארְנֶער׃ מִיט אִיהְנֶען ווִירְד עֶר פֶֿאלְקֶער מִיט
אֵיינַאנְדֶער שְׁטָאסֶען בִּיז אַן דִיא עֶנְדֶען דֶער עֶרְדֶע; אוּנְד דִיזֶעס זִינְד דִיא צֶעהְן טוֹיזֶ־
18 וֶענְדֶע אֶפְרַיִם'ס, אוּנְד דִיזֶע זִינְד דִיא טוֹיזֶענְדֶע מְנַשֶּׁה'ס׃ אוּנְד פָֿאן זְבוּלֻן שְׁפּרַאךְ
19 עֶר׃ פְֿרֵייעֶ דִיךְ זְבוּלֻן! דֵיינֶעס אוֹיסְצוּגֶעס, אוּנְד יִשָּׂשכָר! דֵיינֶער גֶעצֶעלְטֶע; זִיא
לַאדֶען פֶֿאלְקֶער צוּם בֶּערְגֶע אֵיין, דָארְט שְׁלַאכְטֶען זִיא אָפְּפֶֿער דֶער גֶערֶעכְטִיגְקֵייט,
דֶען זִיא זוֹיגֶען דֶען אִיבֶּערְפְֿלוּס דֶער מֶעערֶע אוּנְד דִיא פֶֿערְבָּארְגֶענֶען שֶׁעטְצֶע דֶעם
20 זַאנְדֶעס׃ אוּנְד פָֿאן גָד שְׁפּרַאךְ עֶר׃ גֶעלָאבְּט זֵייא, דֶער גָד אוֹיסְבְּרֵייטֶעט! ווִיא אֵיינֶע
21 לֶעווִין לִיגְט עֶר דַא, אוּנְד רוֹיבְּט דֶען אַרְם, אוֹיךְ דֶען שֵׁייטֶעל׃ אוּנְד עֶר עֶרְזַאה דַאז
עֶרְסְטֶע פְֿיר זִיךְ, דֶען דָארְט וַוארְד אִיהְם דֶער אַנְטהֵייל פָֿאם גֶעזֶעטְצְגֶעבֶּער אוֹיפְֿ־
בֶּעווַאהְרְט, אוּנְד עֶר קַאם מִיט דֶען הֵייפְּטֶערְן דֶעם פָֿאלְקֶעס, דִיא גֶערֶעכְטִיגְקֵייט
22 יְיָ'ס אִיבְטֶע עֶר אוּנְד זֵיינֶע רֶעכְטֶע מִיט יִשְׂרָאֵל׃ אוּנְד פָֿאן דָן שְׁפּרַאךְ עֶר׃ דָן
23 גְלֵייכְט אֵיינֶעם יוּנְגֶען לֶעווֶען, דֶער פָֿאן בָּשָׁן הֶערְאוּנְטֶערְשְׁפְּרִינְגְט; אוּנְד פָֿאן נַפְתָּלִי
שְׁפּרַאךְ עֶר׃ נַפְתָּלִי אִיזְט מִיט גְנַאדֶע גֶעזֶעטְטִיגֶעט, אוּנְד פָֿאלְל פָֿאם זֶעגֶען יְיָ'ס; אִים
24 וֶועסְטֶען אוּנְד זִידֶען אִיזְט זֵיין בֶּעזִיטְץ׃ אוּנְד פָֿאן אָשֵׁר שְׁפּרַאךְ עֶר׃ גֶעזֶעגְנֶעט מִיט
זָאהְנֶען אִיזְט אָשֵׁר, עֶר ווִירְד זֵיינֶען בְּרִידֶערְן אַנְגֶענֶעהְם זֵיין, אוּנְד זֵיינֶען פֿוּס אִין אֶל
25 טוּנְקֶען, אֵייזֶען אוּנְד קוּפְּפֶֿער זֵייעֶן דֵיינֶע רִיגֶעל, אוּנְד ווִיא דֵיינֶע טַאגֶע, זָא זֵייא דֵיינֶע
26 רוּהֶע! נִימַאנְד אִיזְט דֶעם גָאטְטֶע יְשֻׁרוּן'ס גְלֵייךְ, עֶר פֶֿעהְרְט אוֹיף דֶעם הִימְמֶעל
27 צוּ דֵיינֶער הִילְפֶֿע, אוּנְד מִיט זֵיינֶער הָאהֵייט אוֹיף דֶען וָואלְקֶען, אֵיינֶע צוּפְֿלוּכְט אִיזְט
דֶער גָאטְט דֶער פָֿארְצֵייט אוּנְד אוּנְטֶען זִינְד דִיא עֶווִיגֶען אַרְמֶע, אוּנְד עֶר פֶֿערְטְרֵייבְּט
28 פָֿאר דִיר הֶער דֶען פֵֿיינְד אוּנְד שְׁפְּרִיכְט׃ פֶֿערְטִילְגֶע! אוּנְד יִשְׂרָאֵל ווִירְד זִיכֶער
וָואהְנֶען, אַבְּגֶעזָאנְדֶערְט, יַעֲקֹב'ס קוֶועלְל (ווִירְד זֵיין) אוֹיף דֶעם לַאנְדֶע פָֿאן קָארְן
29 אוּנְד מָאסְט, אוֹיךְ זֵיין הִימְמֶעל טְרִיפְֿט פָֿאן טהוֹיא׃ וָואהְל דִיר יִשְׂרָאֵל! וֶוער אִיזְט
דִיר גְלֵייךְ? פָֿאלְק! עֶרְלֶאזֶעט דוּרְךְ יְיָ; עֶר אִיזְט דֶער שִׁילְד דֵיינֶער הִילְפֶֿע אוּנְד דַאז

שׁיֶערְט דֵיינֶער הָאהֵייט; אוּנְד דֵיינֶע פֵּיינְדֶע וֶוערְדֶען דִיר שְׁמֵייכֶעלְן, אוּנְד דוּא וִוירְסְט
אוֹיף אִיהְרֶע הָאהֶען טְרֶעטֶען:

Cap. XXXIV. לד

1 אוּנְד משֶׁה גִינְג הִינוֹיף פָֿאן דֶען גֶעפִֿילְדֶען מוֹאָבִ׳ס אוֹיף דֶען בֶּערְג נְבוֹ, דִיא שְׁפִּיטְצֶע
דֶעם פִּסְגָּה, וֶועלְכֶע יְרֵחוֹ גֶעגֶענְאִיבֶּער לִיגְט; אוּנְד יְיָ צֵייגְטֶע אִיהְם דַאז גַאנְצֶע לַאנְד
2 גִלְעָד בִּיז דָן, אוּנְד גַאנְץ נַפְתָּלִי, אוּנְד דַאז לַאנְד אֶפְרַיִם אוּנְד מְנַשֶּׁה, אוּנְד דַאז גַאנְצֶע
3 לַאנְד יְהוּדָה, בִּיז אַן דַאז אֵייסֶערְסְטֶע מֵעער, אוּנְד דִיא זִידְגֶעגֶענְד, אוּנְד דֶען קְרֵייז
4 דֶעם יַרְדֵן, דַאז טהַאל פָֿאן יְרֵחוֹ, דֶער פַּאלְמֶענְשְׁטַאדְט בִּיז צוֹעַר: אוּנְד יְיָ שְׁפְּרַאךְ
צוּ אִיהְם: דִיזֶעס אִיזְט דַאז לַאנְד, וֶועלְכֶעס אִיךְ דֶעם אַבְרָהָם, דֶעם יִצְחָק אוּנְד דֶעם
יַעֲקֹב צוּגֶעשְׁוָוארֶען הַאבֶּע, אוּנְד גֶעשְׁפְּרָאכֶען: דֵיינֶעם זַאמֶען ווִילְל אִיךְ עֶס גֶעבֶּען,
אִיךְ הַאבֶּע עֶס דִיךְ מִיט דֵיינֶען אוֹיגֶען זֶעהֶען לַאסֶען, אַבֶּער דוּא זָאלְלְסְט נִיכְט
5 הִינְאִיבֶּערְגֶעהֶען; זָא שְׁטַארְבּ דַאזֶעלְבְּסְט משֶׁה, דֶער דִינֶער יְיָ׳ס, אִים לַאנְדֶע מוֹאָב,
6 נַאךְ דֶעם וָוארְטֶע יְיָ׳ס, אוּנְד עֶר בֶּעגְרוּבּ אִיהְן אִים טהַאלֶע אִים לַאנְדֶע מוֹאָב, גֶעגֶענְ־
7 אִיבֶּער בֵּית פְּעוֹר, אוּנְד נִימַאנְד ווֵייס זֵיין גְרַאבּ בִּיז אוֹיף דֶען הֵייטִיגֶען טַאג: אוּנְד
משֶׁה וַואר הוּנְדֶערְט אוּנְד צְווַאנְצִיג יַאהְרֶע אַלְט, אַלְס עֶר שְׁטַארְבּ, זֵיין אוֹיגֶע וַואר
8 נִיכְט דוּנְקֶעל גֶעוָוארְדֶען, אוּנְד זֵיינֶע קְרַאפְֿט וַואר נִיכְט עֶנְטְווִיכֶען: אוּנְד דִיא קִינְדֶער
יִשְׂרָאֵלִ׳ס בֶּעווֵיינְטֶען משֶׁה אִין דֶעם גֶעפִֿילְדֶע מוֹאָבִ׳ס דְרֵייסִיג טַאגֶע; אוּנְד דַאן
9 וואוּרְדֶען דִיא טַאגֶע דֶעם וַויינֶענְס אוּנְד טְרוֹיעֶרְנְס אוּם משֶׁה פָֿאלְלֶענְדֶעט: אוּנְד
יְהוֹשֻׁעַ, דֶער זָאהְן נוּןִ׳ס, וַואר מִיט דֶעם גֵייסְטֶע דֶער ווֵייזְהֵייט עֶרְפִֿילְלְט, דֶען משֶׁה
הַאטְטֶע זֵיינֶע הֶענְדֶע אוֹיף אִיהְן גֶעלֶעגְט, אוּנְד עֶס גֶעהָארְכְטֶען אִיהְם דִיא קִינְדֶער
10 יִשְׂרָאֵלִ׳ס אוּנְד טהַאטֶען וִויא יְיָ דֶעם משֶׁה בֶּעפָֿאהְלֶען הַאטְטֶע: אוּנְד עֶס שְׁטַאנְד
קֵיין פְּרָאפֶֿעט אוּנְטֶער יִשְׂרָאֵל אוֹיף וִויא משֶׁה, וֶועלְכֶען יְיָ פָֿאן אַנְגֶעזִיכְט צוּ אַנְגֶעזִיכְט
11 עֶרְקַאנְנְט הַאט, אִין אַלְלֶען צֵייכֶען אוּנְד וואוּנְדֶערְן, וָואצוּ אִיהְן יְיָ גֶעשִׁיקְט הַאטְטֶע
זִיא אִים לַאנְדֶע מִצְרַיִם צוּ טהוּן, אַן פַּרְעֹה אוּנְד אַן אַלְלֶען זֵיינֶען דִינֶערְן, אוּנְד אַן
12 זֵיינֶעם גַאנְצֶען לַאנְדֶע, אוּנְד אִין אַלְלֶער דֶער שְׁטַארְקֶען הַאנְד, אוּנְד אִין אַלְלֶער דֶער
גְרָאסֶען פֿוּרְכְטבַּארְקֵייט, וֶועלְכֶע משֶׁה טהַאט פָֿאר דֶען אוֹיגֶען פָֿאן גַאנְץ יִשְׂרָאֵל: